

CHEZ LE MÊME ÉDITEUR :

NI PAROLU EN ESPERANTO, Cours en 12 leçons, illustré,
par André RIBOT.

CORRIGÉ des exercices du précédent,

DISQUE 45 t./m. pour acquérir une bonne prononciation,
par J. PEYRONNET et S. FLEGO.

TRA LA MONDO, Cours d'Espéranto sur disques,
par André RIBOT.

LE DOCTEUR ESPERANTO,
par Maria ZIOLKOWSKA.
Biographie du Dr ZAMENHOF, en français.

GREZIJONO INVITAS VIN.
Brochure 16 pages, bilingue, sur la Maison Culturelle
des Espérantistes.

SÉRIE DE DIX LIVRES POUR ENFANTS.
Texte espéranto, nombreuses illustrations en couleurs.

Roger LÉGER

André ALBAULT

DICTIONNAIRE FRANÇAIS-ESPÉRANTO

ÉDITIONS FRANÇAISES D'ESPÉRANTO

11, rue Paul-Vergnes

MARMANDE (Lot-et-Garonne)

1961

*Tous droits de traduction, de reproduction et d'adaptation
réservés pour tous pays y compris l'U.R.S.S.*

© Roger LÉGER et André ALBAULT

Ĉiuj rajtoj rezervitaj por ĉiuj landoj inkluzive Sovetlandon.

PRÉFACE

Le but que nous avons cherché à atteindre, à l'origine, étoit de composer un dictionnaire Français-Espéranto répondant surtout aux besoins du langage courant, un dictionnaire qui aurait été le complément du *Lexique Fondamental Espéranto-Français* (1). Mais, au fur et à mesure de l'avancement de notre travail, nous avons été amenés à élargir notre point de vue. Nous ne croyons pas faire preuve d'un optimisme exagéré en pensant que l'Espéranto sera un jour, peut-être prochain, officiellement enseigné dans nos écoles et c'est dans cet espoir que nous avons enrichi notre dictionnaire en y introduisant des termes mathématiques, scientifiques et techniques dont l'emploi s'avère nécessaire dans les classes d'enseignement secondaire ou technique. C'est aussi dans cet esprit que nous avons groupé à la fin de l'ouvrage, en une annexe relativement importante, un certain nombre d'additifs comportant divers éléments de nomenclature, des tableaux d'unités, de mesures, d'affixes scientifiques, d'éléments chimiques, de termes géographiques, etc. Loin d'épuiser ces sujets, nous n'avons voulu que les introduire, et nous renvoyons pour plus de détails aux ouvrages spécialisés.

* * *

Pour faciliter l'emploi du dictionnaire nous avons adopté une présentation protique. Rien n'a été négligé pour développer très largement le registre des nuances diverses que comporte chaque mot français, ainsi que leurs traductions exactes correspondantes. Chaque mot et chacune des nuances qui le concerne font l'objet d'une rubrique bien distincte présentée

---

(1) R. Léger, *Lexique Fondamental Espéranto-Français* 111 pages, 11x17 cm. Editions Nova, Mulhouse 1957.

généralement en une ligne, parfois en deux. Des abréviations conventionnelles et très souvent des explications plus larges, sous forme de définitions ou d'exemples, permettent de situer très exactement les différentes significations des mots. On remarquera que les prépositions ont été l'objet d'une particulière attention ; précaution qui s'imposait, surtout lorsque l'on connaît la multitude des sens et la complexité d'emploi des prépositions françaises, auxquelles d'ailleurs la plupart des langues étrangères n'ont rien à envier. De nombreux exemples orientent l'usager dans le choix qu'il doit faire pour rendre le sens particulier qu'il a à traduire.

* * *

L'Espéranto est une langue agglutinante, mais possédant le vocabulaire de racines communes aux grandes langues européennes. Elle ne comprend, en principe, que des éléments invariables en forme et en sens. La grammaire elle-même se trouve formellement réduite à des éléments particuliers : finales, particules, prépositions, etc. Le vocabulaire de la langue présente une richesse infinie qu'aucun dictionnaire ne saurait emprisonner : en effet, tous les éléments peuvent se combiner entre eux selon les règles du bon sens et de la clarté. Il est du domaine des sciences grammaticale et lexicologique de constater et d'explicitier *a posteriori* ces règles, mais la connaissance de celles-ci s'avère, en principe, inutile pour l'usager.

Pour des buts didactiques on distingue les racines et les affixes, par comparaison avec nos langues. En réalité les affixes sont également des racines tout comme les autres : leur sens est aussi défini quoique beaucoup plus large ; il est souvent plus exact d'en donner une définition, plutôt qu'une traduction proprement dite. Ce qui explique à la fois qu'ils puissent être employés seuls, comme des mots ordinaires et que bien souvent ils soient doublés par une autre racine à sens plus restreint. Il est évident que la connaissance de ces affixes est absolument indispensable. Nous donnons la liste des principaux d'entre eux comme introduction à l'emploi du dictionnaire et pour justifier les simplifications typographiques apportées dans l'impression des mots espérantos. Par exemple nous avons : **audacieux** = *aŭdac-a, -ulo*, mis évidemment pour *aŭdaca, aŭdaculo* ; le premier terme

donnant par la terminaison -a l'adjectif et le second le substantif ; -ulo étant un suffixe signifiant : « être caractérisé par ce que représente la racine. » Cette présentation a permis l'économie de beaucoup de place au profit d'autres matières enrichissant l'ouvrage.

Les adverbes français en -ment ne sont représentés ici que lorsque leur signification s'éloigne de celle qui dérive directement de l'adjectif correspondant. Tous les autres, de beaucoup les plus nombreux, n'ont pas, à notre avis, à être représentés. Il suffit de remplacer la terminaison adjectivale -a par la terminaison adverbiale -e. Ainsi nous avons : **habile** = **lerta** ; **habilement** = **lerte**. Ici encore nous avons pu faire une sérieuse économie de place profitable au reste de l'ouvrage. Cependant aucun dictionnaire et surtout un dictionnaire d'Espéranto, langue éminemment riche par ses possibilités de formation de mots, ne saurait épuiser son sujet. Aussi le lecteur devra bien souvent compléter de lui-même. Nous ne faisons que le guider.

La rédaction d'un dictionnaire, œuvre de recherche et de constat, puis de choix, doit évidemment tenir compte de la façon de parler effective, de la littérature existante et, tout particulièrement, des lexiques, glossaires et dictionnaires préexistants. Nous avons donc le devoir d'indiquer tout au moins les principales sources que nous avons utilisées, et d'exprimer nos sentiments de gratitude à leurs auteurs :

Dictionnaire F-E pratique et complet, de G. Chavet et G. Warnier
(Paris 1911) ;

Dictionnaire complet F-E, de E. Grosjean-Maupin (Paris 1913) ;

Supplément du précédent (Paris 1936) ;

Plena Vortaro de Esperanto, de E. Grosjean-Maupin, S. Grenkamp-Kornfeld et G. Waringhien, et son Supplément compilé par G. Waringhien (Paris 1954) ;

Grand Dictionnaire E-F, de G. Waringhien (Paris 1955) ;

Dictionnaire pratique d'Espéranto (Paris 1959).

*D'autre part, pour de nombreux points douteux, nous avons dû faire appel à des ouvrages techniques, comme par exemple le **Scienca kaj teknika terminaro** (Tokio 1956), ou la série des glossaires édités par l'U.E.A. : **Muzika, Matematika, Militista, Fervoja, Marista Terminaroj** et, enfin, **Terminaro pri Ŝoseoj kaj Pontoj**, etc.*

* * *

Nous remercions tout particulièrement M. G. Waringhien, Professeur agrégé de l'Université, membre de l'Académie Espérantiste dont il dirige la section chargée de la rédaction du Dictionnaire Général Espéranto-Espéranto, qui a bien voulu nous encourager dans la réalisation de la tâche entreprise.

ROUFFIGNAC (Dordogne) · TOULOUSE

Le 15 Mars 1960

Les Auteurs.

NOTA. — Les cas où nous proposons une solution inédite et particulière sont réduits à l'extrême ; les mots suivis d'une astérique * ont pour la plupart été trouvés sous la plume de bons auteurs et nous ont paru mériter l'attention. Seuls quelques-uns d'entre eux sont la proposition de l'un ou de l'autre des auteurs.

ABRÉVIATIONS - MALLONGIGOJ

(adj)	adjectif, adjektivo.	(mil)	armée, armes, armeo, armiloj.
(agr)	agriculture, agrokulturo.	(min)	minéralogie, mineralogio.
(anat)	anatomie, anatomio.	(mus)	musique, danse, muziko, danco.
(antiq)	physiologie, fiziologio.	(myth)	mythologie, mitologio.
(arch)	antiquité, antikva H.	(opt)	optique, photo, optiko, foto.
	archéologie, arkeologio.	(orn)	oiseau, birdonomo.
(art)	architecture, arkitekturo.	(p)	sens propre, propria senco.
(astr)	beaux-arts, belartoj.	(Ph)	phonétique, fonetiko.
	astrologie, astrologio.	(philo)	philosophie, filozofio.
	astronomie, astronomio.	(pol)	politique, politiko.
(avi)	aviation, aviado.	(phys)	physique, fiziko.
(B)	Bible, Biblio.	(préh)	préhistoire, prahistorio.
(bot)	botanique, botaniko.	(qc)	quelque chose, io.
(chf)	chemins de fer, fervojoj.	(qn)	quelqu'un, iu.
(chim)	chimie, kemio.	(R)	religion, religio.
(com)	commerce, komerco.	(RK)	R. chrétiennes, krista- naj R.
(cuis)	cuisine, kuirarto.	(sc)	sciences, scienco.
(élec)	électricité, elektro.	(sp)	sport, jeux, sporto, ludoj.
	radio, radio.	(subst)	substantif, substantivo.
(ent)	insecte, insektonomo.	T	transitif, transitivo.
(f)	sens figuré, figura senco.	(tech)	technique, tekniko.
(F)	familier, familiara.	(tex)	textile, teksindustrio.
(fin)	finances, financoj.	(théâ)	théâtre, teatro.
(G)	grammaire, gramatiko.	(triv)	trivial, triviala.
(géo)	géographie, geografio.	(ts)	tous les sens du mot français, ĉiuj sencoj de la franca vorto.
(géol)	géologie, geologio.	(typo)	typographie, tipografio.
(géom)	géométrie, geometrio.	(vét)	vêtement, vestaĵo.
(H)	histoire, historio.	(zoo)	nom d'animal autre que celui d'insecte, d'oiseau, de poisson. Bestonomo alia ol tiu de insekto, de birdo, de fiŝo.
I	intransitif, netransitiva.		
(ich)	poisson, fiŝonomo.		
(jur)	droit, juro.		
	jurisprudence, juroscien- co.		
(K)	catholicisme, katolikismo.		
(litt)	littérature, literaturo.		
(mar)	marine, maraferoj.		
(math)	mathématiques, matema- tiko.		
(méd)	médecine, medicino.		
	chirurgie, kirurgio.		
	pharmacie, farmacio.		

SIGNES - SIGNOJ

- || **sépare les différentes acceptions d'un mot.**
 apartigas la diversajn signifojn de unu vorto.

Ex : **câble** (élec || mar) kablo

Le mot français a deux acceptions, comme le mot espéranto.

La franca vorto havas du signifojn, kiel la esperanta vorto.

Ex : **chapiteau** (arch || de cirque || de meuble) kapitelo || cirkendo ||
 kornico

Le mot français a trois acceptions qui se traduisent chacune par un mot différent.

La franca vorto havas tri signifojn ; ĉiu el ili tradukiĝas per aparta vorto.

- **sépare la racine de la terminaison, ou d'un affixe, ou d'une autre racine.**

apartigas la radikon disde la finaĵo, aŭ disde afikso, aŭ disde alia radiko.

Ex : **dekobl-a-o** = dekobla, dekoblo

konklav-o,-ejo = konklavo, konklavejo

ĉapel-ujo,-kesto = ĉapelujo, ĉapelkesto

- * **après un mot espéranto indique que ce mot ne se trouve, à notre connaissance, dans aucun autre dictionnaire.**

post esperanta vorto avertas, ke, laŭ nia scio, ĝi troviĝas en neniu alia vortaro.

LISTE DES PRINCIPAUX AFFIXES

I. — PRÉFIXES

- bo-** lien de parenté résultant d'un mariage.
patro : père, **bopatro** : beau-père.
- dis-** dispersion, division, désunion.
doni : donner, **disdoni** : distribuer.
semi : semer, **dissemi** : disséminer.
iri : aller, **disiri** : se séparer.
- ek-** commencement d'une action, ou action momentanée subite.
vidi : voir, **ekvidi** : apercevoir.
salti : sauter, **eksalti** : sursauter.
- fi-** nuance péjorative, mais concernant plutôt le moral (voir -aĉ/o).
virino : femme, **fivirino** : femme de mauvaise conduite.
- ge-** ensemble des deux sexes.
edzo : époux, **geedzoj** : (les) époux =: époux et épouse.
- mal-** le contraire de ce que représente la racine.
lerta : adroit, **mallerta** : maladroit.
- re-** répétition (à nouveau), retour à un lieu ou à un état.
legi : lire, **relegi** : relire (lire à nouveau).
veni : venir, **reveni** : revenir (de voyage...).
- konstrui** : construire, **rekonstrui** : reconstruire (en son premier ou en meilleur état).

II. — SUFFIXES

- aĉ/o** nuance péjorative, mais concernant plutôt le physique (voir **fi-**).
ĉevalo : cheval, **ĉevalaĉo** : carcan, rosse.
- ad/o** marque l'action (cas général), la durée dans l'action (avec des racines indiquant déjà une action), la répétition de l'action (racines indiquant des actions brèves).
krono : couronne, **kronado** : couronnement (action de couronner).
promeni : se promener, **promenado** : promenade (durée de l'action).
paf : coup de feu, **pafado** : fusillade.
- aĵ/o** exprime une chose concrète, la manifestation extérieure d'une activité.
lano : laine, **lanaĵo** : (un) lainage.
pentri : peindre (art), **pentraĵo** : (un) tableau, (une) peinture.

- an/o indique le nombre (d'une société...), l'habitant, le partisan...
akademio : académie, **akademiano** : académicien.
Ameriko : Amérique, **amerikano** : américain.
ŝipo : bateau, **ŝipano** : marin, membre de l'équipage.
Kristo : Christ, **kristano** : chrétien.
- ar/o réunion, collection, groupe d'objets ou d'êtres de même espèce.
homo : homme, **homaro** : (l') humanité.
arbo : arbre, **arbaro** : forêt.
fablo : fable, **fablaro** : fablier.
- ebl/a exprime la possibilité passive = qui peut être..., qu'on peut...
manĝi : manger, **manĝebla** : mangeable, comestible.
solvi : résoudre, **solvebla** : qu'on peut résoudre.
- ec/o indique une idée abstraite, une qualité, l'état d'une profession...
juna : jeune, **juneco** : jeunesse.
pastro : prêtre, **pastreco** : prêtrise.
- eg- augmentatif.
rivero : rivière, **riverego** : fleuve.
bela : beau, **belega** : superbe.
pluvi : pleuvoir, **pluvegi** : pleuvoir à torrents.
- ej/o marque le lieu, le local... spécialement affecté à...
kverko : hêne, **kverkejo** : chênaie.
dormi : dormir, **dormejo** : dortoir.
- em/a indique la tendance, le penchant.
timi : craindre, **timema** : craintif.
- end/a signifie : qui doit être..., qu'il faut... (voir -ind/a).
detrui : détruire, **detruida** : qui doit être détruit (obligation).
- er/o élément, fragment, particule.
sablo : sable, **sablero** : grain de sable.
pano : pain, **panero** : miette.
- estr/o signifie : chef, le maître, le commandant.
urbo : ville, **urbestro** : maire, bourgmestre.
ŝipo : bateau, **ŝipestro** : le maître à bord.
- et- diminutif.
domo : maison, **dometo** : maisonnette.
varma : chaud, **varmeta** : tiède.
tusi : tousser, **tuseti** : toussoter.
- id/o indique le fils, le descendant, le petit d'un animal...
reĝo : roi, **reĝido** : prince.
Izrael : Israël, **izraelido** : israélite.
ŝafo : mouton, **ŝafido** : agneau.
planto : plante, **plantido** : pousse, rejet.

- ig/i signifie : rendre, faire devenir.
 pulvoro : poudre, **pulvorigi** : pulvériser.
 varma : chaud, **varmigi** : chauffer.
- iĝ/i signifie : devenir.
fianĉo : fiancé, **fianĉigi** : se fiancer.
blanka : blanc, **blankigi** : blanchir (devenir blanc).
- il/o indique l'outil, l'instrument, le moyen le plus simple.
gladi : repasser, **gladilo** : fer à repasser.
stebi : piquer à la machine, **stebilo** : machine à coudre.
kuraci : soigner un patient, **kuracilo** : remède.
- in/o marque le sexe féminin.
caro : tsar, **carino** : tsarine.
heroo : héros, **heroino** : héroïne.
ĉevalo : cheval, **ĉevalino** : jument.
- ind/a digne d'être, qui mérite d'être... (voir -end/a).
legi : lire, **leginda** : digne d'être lu.
ami : aimer, **aminda** : aimable.
- ing/o indique le contenant partiel.
kandelo : chandelle, **kandelingo** : chandelier.
cigaredo : cigarette, **cigaredingo** : fume-cigarette.
- ist/o désigne celui dont l'occupation caractéristique est de faire telle ou telle chose : le professionnel, l'homme de métier, l'instrumentiste, l'amateur spécialisé, l'adepte d'une théorie.
dento : dent, **dentisto** : dentiste.
ĝardeno : jardin, **ĝardenisto** : jardinier.
violono : violon, **violonisto** : violoniste.
kanoto : canot, **kanotisto** : canotier.
Markso : Marx, **marksisto** : marxiste.
- ism/o doctrine, système : manière habituelle de penser ou d'agir.
Islamo : Islam, **islamismo** : islamisme.
imperio : empire, **imperiismo** : impérialisme.
kanibalo : cannibale, **kanibalismo** : cannibalisme.
- ujo/o indique le contenant total : récipient, boîte ; pays (on emploie aussi -lando, et souvent la finale io) ; plante (on emploie de plus en plus -arbo, -arbusto, -planto).
supo : soupe, **supujo** : soupière.
cigaro : cigare, **cigarujo** : étui à cigares.
ruso : russe, **Rusujo** : Russie (Ruslando, Rusio).
piro : poire, **pirujo** : poirier (pirarbo).
- ul/o indique un être vivant caractérisé par ce qu'exprime la racine.
riĉa : riche, **riĉulo** : un riche.
juna : jeune, **junulo** : jeune homme.

A

- à (préposition), al, en, ĉe, pri, por,
per, sur, ĝis, laŭ, post, je...
— **il va à Paris** : li iras al Parizo.
— **il est à Paris** : li estas en Parizo.
— **il est à la fenêtre** : ĉe la fenestro
— **elle pense à sa mère** : ŝi pensas
pri sia patrino.
— **utile à la fabrication** : utila
por la fabrikado.
— **pêcher à la ligne** : fiŝi per lineo.
— **être à terre** : esti sur tero.
— **d'un bout à l'autre** : de komenco ĝis fino.
— **à demain !** ĝis morgaŭ !
— **à votre guise** : laŭ via plaĉo.
— **pas à pas** : paŝo post paŝo.
— **à quelle heure vient-il ?** je
kioma horo li venos ?
Disparaît dans les mots composés, Ex. :
— **bateau à vapeur** : vaporŝipo.
— **brosse à chaussures** : ŝubroso.
— *ainsi que dans certaines expressions :*
— **il habite à 100 m. d'ici** : li
loĝas cent metrojn de tie ĉi.
(qui peut se traduire aussi) : li
loĝas je cent metroj de tie ĉi.
— **ce n'est pas à faire** : tio ne
estas farennda.
— **un film à voir** : vidinda filmo.
— **il reste une lettre à écrire** :
restas unu skribota letero.
abaisse (cuis), maldikigita pasto.
abaisse-langue, langopremilo.
abaissement (niveau...), mallevo.
— (f), malaltigo, mallev-
igo.

- abaisser** (pf), mallevi.
— (f), malnobligi, humiligi.
— , s'-, mallevigi.
— , s'-(f), malnobligi, humil-
igi.
abajoue (de singe...), vangosako.
— (f), pendvango.
abandon, forlaso || rezigno.
abandonné (qn), forlasita, senhelpa.
— (masure...), izolita.
abandonner, forlasi, rezigni, cedi.
— (un préjugé...), formeti.
— (se dessaisir), fordoni.
abaque (antiq || math || arch), abako.
abasourdir, surdigiti.
— (f), konfuzi, konsterni.
abâtardir, degenerigi.
a bâtarde (dégénérescence :
pf), degenerado.
abat-jour, lumŝirmilo, lampŝirmilo.
abats, visceraĵo(j).
abat-son, sonresendilo.
abattage (arbres...), faligo || (ani-
maux), buĉo.
abattement, malvigleco, senkura-
ĝeco || (impôts), (imposta) rabato.
abattis (de volailles), detranĉaĵoj.
— (mil), abatiso.
abattoir, buĉejo.
abattre (faire tomber), faligi, ren-
versi.
— (boucherie), buĉi.
— (moralement), senkuraĝigi,
subfleksi, konsterni.
— (pour éloigner), debati, for-
bati.
— **à la hache**, dehaki.

abattre (ses cortès), demeti, surtabligi.

—, s'— (oiseau de proie), deflugi, falflugi.

abattu (qn), malvigla, senkuraĝa.

abbatial, abata.

abbaye, abatejo.

abbé (supérieur d'abbaye), abato.

— (ecclésiastique), pastro, ekleziulo.

a, b, c (rudiment), aboco.

abcès (méd || f), absceso.

abdicataire, abdikinto.

abdication (roi...), abdiko || (f), rezigno.

abdiquer (roi...), abdik.

— (se démettre || toute dignité, ses biens...), rezigni.

abdomen, abdomeno.

abdominal, abdomena.

abécédaire, abocolibro, alfabetumo

abeille, abelo.

aberration (astr || opt), aberacio.

— (f), juĝodeflankiĝo.

abêtir (rendre stupide), stultigi.

abhorrer, abomeni.

ab intestat (jur), ne testamentinte.

abîme, abismo, senfundaĵo, faŭko (f).

abîmer, difekti.

—, s'— (se détériorer), difektiĝi.

—, s'— (sombrier), enabismiĝi, droni, sinki.

abject, malnobleĝa, malestiminda.

abjection, malnobleĝeco, malestimindeco.

abjuration, malkonfeso, forĵuro.

abjurer, malkonfesi, forĵuri || forlasi

ablatif (G), ablativo.

ablation (méd), fortranĉo.

ablette (ich), alburno.

ablution, lavo || (R) rita sinlavo.

abnégation (renoncement), abnegacio.

— (oubli de soi-même), sinforgeso.

—, faire - de, abnegacii.

aboi(ement)s, bojo, bojado.

aboïs, être aux-, esti en ekstrema situacio.

abolir, abolicii.

abolition, abolicio.

abolitionnisme, abolicismo.

abolitionniste, abolicisto.

abominable, abomen-a-, inda.

abomination, abomenaĵo.

—, l'— de la désolation, la abomeninda dezerteco.

abominer (avoir en horreur), abomeni T.

abondance (profusion), abundo.

— (opulence), abundeco.

—, corne d'—, abundo-korno.

abondant, abunda.

abonder, abundi.

abonné, abonanto.

—, être - à, aboni T.

abonnement, abono.

abonner qn à qc, abonigi.

—, s'— à une revue, aboni revuon.

abord (accès), alirejo.

— (accueil), akcepto.

—, d'—, unue, unuatempe.

abords (alentours), najbaraĵo, ĉirkaŭaĵo.

abordable, alirebla.

abordage, alborda atako || kolizio.

—, lieu d'—, albordiĝejo.

aborder (*toucher terre*), alborderiĝi, alteriĝi.

— (*mar*), alborde ataki || kolizii.

— qn, alpaŝi.

— à la nage, alnaĝi.

(*un sujet...*), ekstrakti, tuŝi.

aborigène, praloganto.

abörner, ŝtonlimigi.

abortif (*qui se produit avant le temps*), aborta.

— (*qui fait avorter*), abortiga.

— (*subst : méd*), abortigilo, abortrimedo.

aboucher, s' - avec qn, ekrilati kun iu.

aboulie (*méd*), senvoleco.

aboutir, laŭfine kunigi.

aboutir (*chemin...*), finveni al, trafi.

— (*réussir*), sukcesi.

aboyer (*pf*), boji.

abracadabrant, strangega.

abrasif, erod-a, elfrot-a, frot-eluz-a; -ilo.

abrégé, kompendio.

— , en -, mallongige, resume.

abréger, mallongigi, resumi.

— un écrit, epitomigi.

abreuvement, trinkigo.

abreuver, trinkigi.

— de (*f*), supersuti, sorbigi per.

abreuvoir, ĉevalbanejo || besto-trinkejo.

— , auge d' -, trogo.

abréviatif, mallongiga.

abréviation, mallongig(a)o.

abri, rifuĝejo, ŝirmejo.

— , sans -, sentegmenta.

abricot, abrikoto.

abricotier, abrikotarb.

abriter, ŝirmi, kovri.

abrogation (*jur*), nuligo, forigo.

abroger, nuligi, forigi.

abrupt (*escarpé*), krutega.

abrutir, brutigi, malspritiĝi, stultigi.

— , s' -, brutiĝi, malspritiĝi, stultiĝi.

abrutissement, brutiĝo, malspritiĝo, stultiĝo.

abscisse (*math*), absciso.

abscons, sekretasenca.

absence, foresto, neesto, manko.

— (*f*), spiritforesto.

— , en l' - de, foreste de.

absent, forestant-a, o.

— (*distract*), malatenta, distrita.

— , être-, foresti, manki.

— , rester-, forresti.

absentéisme, malasidueco.

absenter, s' -, forestiĝi, foriri.

abside (*arch*), absido.

absinthe (*bot*), absinto.

— (*boisson*), absintajo.

absolu (*ts*), absoluta.

— (*inélectable*), nepra.

— (*total, vrai...*), plena.

— (*alcool...*), pura.

absolument (*science*), absolute.

— (*à coup sûr*), nepre.

— (*totalelement*), plene.

absolution (*ts*), absolve.

absolutisme, absolutismo.

— , partisan de l' -, absolutisto.

absorbant, sorba.

— (*f*), absorba, streĉa.

absorbé, être - par qc (*liquide*), sorbiĝi de io.

— (*occupé fortement*), streĉe okupita, absorbita.

absorber, sorbi, gluti, suĉi (*f*).
 — (*attention...*), absorbi, streĉi.

absorption, sorbo ĵ absorbo.
absoudre (*ts*), absolvi, pekliberigi.
absoute (*K*), absolvopreĝo, mortpreĝo.

abstenir, s' (*hygiène* || *K*), abstini.
 — , s' de faire, de qc, sin deteni de.

abstention, sindeteno.
abstinence, abstino.
 — , faire - (*R*), abstini.

abstinent, abstinanto.
 — (*antialcoolique*), abstino.

abstraction de qc, abstraktado.
 — , une -, abstraktaĵo.

abstraire, abstrakti.
abstrait, abstrakta.
absurde, absurda, senseenca.
absurdité de qc, absurdeco.

— , une -, absurdaĵo, senseencaĵo.
abus de qc, troizado, troeco, ekceso.

— (*mauvais usage*), malbonuzo.
 — de confiance, konfidekspluato.

abuser de qc, trouzi, ekspluati ĉon.
 — de qn, ekspluati ĵ trompi ĉon.

abusif, troa ĵ superrajta ĵ maldiskreta.

abyssal, abisma.
abysse, abismo.
acabit (*qualité d'une chose*), kvalito de io.

— (*f* : *F*), naturo, karaktero.
acacia, akacio.
 — , faux -, robinio.

académicien, akademiano.
académie (*société*), akademio.
 — (*art*), modeldesegn(a)jo.

académique, akademia.
acagner, s' -, hejmosidaĉi.
acajou (*bot*), mahagono.

acanthé (*bot*), akanto.
acariâtre (*akre*) disputema.
acarus (*ent*), akaro.

accablant, lacegiga, ŝarĝa.
accablante (*preuve*), nerefutebla.
accablement, premegeco, subfleksiteco.

accabler, premegi, ŝarĝi, subfleksi.
 — (*d'injures, de reproches*), superĵeti.

accalmie, kvietiĝo.
accaparement, akaparo.
accaparer (*com*), akapari.

accapareur, akaparisto.
accéder à..., aliri al...
 — (*consentir*), konsenti.

accélérateur (*auto...*), akcelilo, gaspedalo.

accélération, akcelo.
accélérer (*ts*), akceli.
accent tonique, akcento.

— (*insistance*), emfazo.
 — (*signe qui se met sur une lettre*), supersigno.

— **circonflexe** (°), cirkumfleksio, ĉapelo.
 — **aigu** (°), dekstrakorno.

— **grave** (°), maldekstrakorno.
 — **slave** (°), dukorno.

accentuation, akcentado ĵ supersignado.

accentué (*mis en relief*), emfaza.
accentuer, akcenti ĵ supersigni.
acceptable, akceptebla, konsentebla.

acceptation, akcepto, konsento.

accepter, akcepti.

— (adopter), alpreni.

— (consentir), konsenti.

acception, senco, signifo.

accès (entrée), alir-o, -ejo.

— (méd), atako.

accessibilité, allrebleco, atingebleco.

accessible, alirebla, atingebla.

accession (qn à qc), atingo, trafo.

accessit, subpremio.

accessoire, akcesor-a, flank-a ; -aĵo.

— (de vêt, de toilette...),
galanterio.

accident, akcidento.

— (mus), kromsigno.

accidenté (terrain...), malebena.

— (qn), akcidentsuferinto.

accidentel, akcidenta || okaza ||
neatendita.

acclamation, aklamo.

acclamer, aklami.

acclimatation, aklimatizo.

acclimater, aklimatizi.

— , s' -, sin aklimatizi.

accointances, rilatoj.

accolade, ĉirkaŭbrakigo.

— (signe), vinkulo, (kuniga)
krampo.

accoler qn, ĉirkaŭbrakigi lun.

— qc, kunfiksi, kunligi ion.

accommodable, pacigebla.

accommodant, cedema, akord-
igema.

accommodement, paciĝo.

accommoder (opt || tech), akomodi
|| adapti, alkon-
formigi.— (cuis), pretigi, pre-
pari.

accompagneur, akompananto.

accompagnement, akompan(ad)o.

accompagner (ts), akompani.

— (une dame...), akom-
pani, eskorti.

accompli (adj), perfekta.

accomplir, plenumi, efektiviĝi.

— , s' -, efektiviĝi.

accomplissement, plenumo, efekt-
ivigo.

accord (ts), akordo.

— (consentement), konsento.

— (mus || f), agordo.

— , d'un commun -, konsente.

— , être d' - avec qn, akordi
kun iu.

— , être d' - sur, konsenti pri.

accordage (mus), agordado.

accordéon, akordiono.

accorder (consentir), konsenti.

— (G || qn || qc), akordigi.

— , s' - (mus), agordigi.

— , s' - (G || se mettre
d'accord), akordigi.— , s' - (qn avec qn), akord-
igi kun iu.— , s' - (bien aller : vêt),
konveni, sidi (f).

accordeur (mus), agordisto.

accorder (mus), agordilo.

accort, komplezema, ĝentila.

accoster qn, alpaŝi iun.

— (mar), albordegi.

accotement, vojflanko.

accouchée, akuŝintino.

accouchement, akuŝo.

accoucher, akuŝi.

— (aider à -), akuŝigi.

accoucheur, euse, akuŝist(in)o.

accouder, s' -, alkubutiĝi.

accouder, kubutapogilo.

accouplement (méc), kuplado.

— (animaux), par-
igado, iĝado.

accoupler, kupli || parigi.
 — , s' -, sekskuniĝi || parigi.
accourir, vers, akuri.
 — (*s'attrouper*), kunkuri.
accoutrement, vestaĉaro.
accouttrer, s' -, sin (strange) vestaĉi.
accoutumance, alkutimiĝo.
accoutumé (*habituel*), kutima.
accoutumer, kutimigi.
 — , s' -, kutimiĝi.
accréditer (pf), kreditigi.
 — (pol), akrediti.
accréditif (fin), akreditivo.
accroc, ŝireto || (f) malhelpaĵo.
accrochage, al kroĉado.
accroche-cœur, logbuklo.
accrocher (pf), al kroĉi.
 — à ou par (*un crochet*),
 hoki sur, per.
 — (*deux objets ensemble*),
 kroĉi, kunkroĉi.
 — (F, *avi : utiliser un courant ascendant*),
 zomi.
 — , s' - (pf), al kroĉiĝi.
accroire, en faire - à, tromp-
 imponi al.
accroissement, kreskado.
accroître, kreskigi, multigi, pliigi.
accroupi, kaŭra.
 — , être -, kaŭri, kalkansidi.
accroupir, s' -, kaŭrigi, kalkansid-
 iĝi.
accueil (*réception de qn*), akcepto.
accueillant, akceptema.
accueillir (qn, *une proposition...*),
 akcepti.
accuser, alpremi al muro.
accumulateur (élec), akumulatoro.
accumulation, akumul(ad)o.
accumuler, akumuli, amasigi.
 — , s' -, akumuliĝi, amasiĝi.

accusateur, akuzanto.
accusatif (G), akuzativo.
accusation, akuzo, riproĉo.
accusé (jur), akuzato.
 — (adj), reliefa.
 — de réception, ricevatesto.
accuser, akuzi || reliefigi.
acéphale, senkapo.
acerbe, adstringagusta.
 — (f), pika, tranĉa.
acéré, akra, pika.
acérer, alluti ŝtalon al fero.
 — (f), igi morda, igi pika.
acétate (chim), acetato.
 — de cuivre, verdigro.
acétone (chim), acetono.
acétyle (chim), acetilo.
acétylène, acetileno.
achalandage, altiro de klientoj
 || klientaro.
achalandé, bien -, klientoplena.
achalander, altiri klientojn.
acharné, persistega, obstinega.
acharnement, furiozo || (f), per-
 sisteco, obstineco.
acharner, s' - contre qn, furiozi
 kontraŭ iun.
 — , s' - à un travail, per-
 sistege labori.
achat (action d'acheter), aĉetado.
 — (objet acheté), aĉeto.
 — , prix d' -, aĉetprezo.
acheminement, alpaŝ-o, -ado.
acheminer (*diriger vers*), aldirekti,
 alsendi.
 — (*mettre sur la bonne*
voie), envojigi.
 — , s' -, alpaŝi, alproksim-
 iĝi.
acheter, aĉeti.
 — (f : corrompre), subaĉeti,
 ŝmiri.

acheteur, aĉetanto || aĉetisto.

achevé (*adj.*), perfekta, plenforma, finfarita.

achèvement, elfino, finfaro | perfekteco.

achever qc, elfini, finfari ion.

— **qn**, finmortigi iun.

— **de...**, elfini la ...adon.

achoppement, obstaklo.

— , **Pierre d'**, ŝtono de falpuŝigo, kontraŭaĵo.

achromatique (*opt.*), akromata, senkolora.

achromatisme, akromatismo.

acide (*chim.*), acido.

— (*sigre : pf.*), acida.

acidifier, acidoigi.

acidité, acideco.

acidulé, acideta.

aciduler, acidetigi.

acier, ŝtalo.

aciérer (*tech.*), ŝtaligi.

aciérie, ŝtalejo.

acné (*méd.*), akneo.

acolyte, helpanto | (*f.*), kunulo.

acompte, partopago, ekspago.

aconit (*bot.*), akonito.

acoquiner, s'-. kunfriponigi.

acotylédone (*bot.*), senkotiledona.

à-coup (*interruption*), interrompo.

— (*imprévu*), neatenditaĵo.

— (*mouvement*), ekpuŝo, abrupta (skua) movo.

acoustique, akustik-o,-a.

acquéreur, akiranto.

acquérir, akiri.

acquêt, geedza akir(it)aĵo.

acquiescement, konsento.

acquiescer à qc, konsenti ion, pri io.

acquis (*savoir, expérience*), sperto.

acquisition, akir-o,-ado,-aĵo.

acquit, kvitanco.

acquittement, absolve, malkondamno.

acquitter (*jur.*), absolvi, malkondamni.

— (*une dette*), elpagi.

— (*donner quittance*), kvitanci.

— , s' - **envers qn**, kvitiĝi kun iu.

— , s' - (*d'une tâche*), plenumi T.

acre (*mesure anglaise* ...: 40 ares), (angla) akreo.

— (*mesure française* = 52 ares), (franca) akreo.

âcre, akra.

âcreté, akreco.

acridien (*ent : criquet*), akrido.

acrimonie, akreco.

acrobate, akrobato.

acrobatie (*pf.*), akrobatiaĵo.

acrobaties aériennes, akrobatiko.

acrobatique, akrobata.

acropole (*antiq.*), akropolo.

acrostiche (*litt.*), akrostiko.

acte (*action*), ago, faro.

— (*document, théâ.*), akto.

— **de justice** (*jugement*), juĝado.

acteur, aktoro.

actif (*agissant*), aktiva, agema, far-remaj.

— (*G.*), aktivo.

action (*acte, œuvre*), ago, faro.

— (*activité*), agado.

— (*effet*), efiko, influo.

— (*fin*), akcio.

— **de grâce**, dankopreĝo.

— **d'éclat**, gloraĵo.

— , **champ d'**, efikokampo.

action, mauvaise -, malbonago.
misago, malbonfaro.

actionnaire (*fin*), akciulo.

actionner (*méc*), funkciigi, aktivigi.

— **la justice**, procesi.

activer, akceli, rapidigi, plivigli.

— (*intensifier*), intensigi.

— (*G*), aktivigi.

activisme (*phil* || *pol*), aktivismo.

activité, aktiveco, agemeco, farado.

actuaire, statistikisto.

actualiser, aktualigi.

actualité, aktualeco.

actualités, aktualajoj.

actuel, aktuala, nuna.

acuité, akreco.

acupuncture (*méd chinoise*), akupunkturo.

adage, proverbo, sentenco.

adagio (*mus*), adagio.

adamantin, diamanteca.

adaptation (*pf*), adapto.

adapter (*pf*), adapti.

— (*deux objets ensemble*),
kunglui.

— , **s' - à**, adaptiĝi al.

addenda, aldono.

addition (*math*), adicio.

— (*supplément, ajout*), al-
dono, almeto.

additionnel, aldona, almeta.

additionner (*math*), adicii.

— (*ajouter*), almeti, al-
doni.

adducteur d'eau, akvoalkondu-
kilo, akvodukto.

adduction (*tech*), alkondukado.

adénite (*méd*), ganglionito.

adepte, adepto, ano.

adéquat, advekata, laŭcela.

adhérence (*tech*), altenĝeco,
adhereco.

adhérent (*tech*), alteniĝa, adhera.

— (*de société...*), aliĝinto.

adhérer (*tech*), alteniĝi, alĝulĝi,
adheri.

— (*à une société...*), aliĝi.

adhésif, alteniĝa, adhera.

adhésion (*tech*), alteniĝo, alĝuiĝo.

— (*à une société...*), aliĝo.

adiabatique (*phys*), adiabata.

adieu, adiaŭ.

adieux, faire ses -, adiaŭi.

adipeux, graseca.

adjacent, kuntuŝiĝa.

— , **être -**, kuntuŝiĝi.

adjectif (*G*), adjektivo.

adjoindre, aldoni.

adjoindre (*titre*), adjunkto.

adjonction, aldon-o,-ado.

adjutant (*mil*), vicsubleŭtenanto.

adjudicataire, aljuĝliveranto.

adjudication, aljuĝo.

adjudger (*jur* || *com*), aljuĝi.

— (*décerner*), atribui.

adjuration, ĵurpeto.

adjurer, ĵurpeti.

adjuvant (*méd*), helpmedikamento,
pliefikilo.

— (*auxiliaire*), helpa.

ad libitum, laŭplaĉe.

admettre (*recevoir, agréer*), ak-
cepti, allasi.

— **comme vrai**, malkon-
testi, konfesi.

— (*permettre*), permesi,
allasi.

administrateur, administranto.

administratif, administra.

administration, administracio, ad-
ministrado.

— (*local*), adminis-
trejo.

administration, conseil d'-, ad-ministrantaro.

administré, administrato.

administrer, administri.

— un intérieur, mas-trumi.

admirable, admirinda.

admirateur, admiranto.

admiratif, admira.

admiration, admiro.

admirer, admiri.

admis, akceptita, allasita || permesita.

admissible, akceptebla, allasebla || permesebla.

— (à un examen), eksukcesinta.

admission (acceptation), akcepto, allaso.

admittance (élec), admitanco.

admonestation, admono.

admonester, admoni.

adolescence, adoleskeco, adolesceco *

adolescent, adoleskanto, adoleskanto *

adonner, s'- à l'étude, sin dediĉi al studado.

— , s'- à la boisson, senmodere drinki.

adopter (pf), adopti.

adoptif, adopta.

adoption, adopto, filigo.

adorable, adorinda.

adoreteur, adoranto.

adoration, adorado.

adorer (ts), adori.

adossement, apogeco.

adosser, apogi.

— , s'-, dorsapogiĝi.

adoucir (atténuer, tempérer), mildigi.

adoucir (la douceur, le bruit), malakrigi.

— (une amertume || la vie), dolĉigi.

— (estomper), stompi (f).

— (mus), dampi.

adoucissement (action), mildigo, malakrigo, dolĉigo.

— (résultat), mildigo, malakrigo, dolĉigo.

adrénaline (chim), adrenalino.

adresse (habileté), lerteco, artificio.

— (expérience), sperto.

— (lieu, résidence), adreso.

— (expression de vœux), alparolo, alpeto.

— , faire des tours d'-, artifiĉi.

adresser (mettre une adresse, expédier qc à qn), adresi.

— (diriger), direkti.

— (envoyer), sendi.

— la parole à qn, alparoli al iu ou iun.

— , s'- à, sin turni al.

adroit, lerta, sperta.

adulateur, flateganto.

adulation, flatego.

aduler, flategi.

adulte, adolt-a-ulo.

— , âge -, adolteco.

adultération, falsado.

adultère (acte), adulto.

— (auteur), adultulo.

— , commettre un -, adulti.

adultérer, falsi.

adultérin, adulta.

advenir, okazi.

adventice (fortuit), hazarda.

adverbe, adverbio.
 adverbial, adverbio.
 adversaire, kontraŭulo.
 adverse, kontraŭbatalanta.
 adversité, malfeliĉo.
 aède (*antiq*), aedo.
 aération, aer(um)ado, ventolado.
 aéré, aerumita, ventolita.
 aérer, aerumi, ventoli.
 aérien (*ts*), aera.
 aérobie (*zoo*), aerobi-o,-a.
 aérodrome, aerodromo.
 aérodynamique (*sc*), aerodinamiko.
 aérolithe (*astr*), meteorŝtono, aerolito.
 aérométrie (*sc*), aerometrio.
 aéronaute, aeronauto.
 aéronautique (*sc*), aeronautiko.
 aéronef, aerŝipo.
 aéroplane, aeroplano.
 aérosol (*chim*), aerosolo.
 aérostation (*navigation aérienne*),
 aerveturado.
 aérostatique (*sc*), aerostatiko.
 — (*adj*), aerostata.
 aérostier, aerostatisto.
 affabilité, afableco.
 affable, afabla.
 affadir, sengustigi.
 affadissement, sengust-igo,-igo.
 affaiblir, malfortigi.
 — , s'-, malfortigi.
 affaiblissement, malfort-igo,-igo.
 affaire (*chose* || *jur*), afero.
 — (*com*), afero, negoco.
 — (*une - : une occasion*), mar-
 ĉandaĵo || brokantaĵo.
 affaires, homme d'-, aferisto.
 — , chargé d'-, aferŝargito.
 — (*les -*), negocoj.
 affairé, multokup(at)a, klopodema.
 affairement, klopodemo.

affaïssement, subfleksiĝo.
 — (*f*), malvigliĝo.
 affaïsser, subfleksi.
 — , s'-, subfleksiĝi, sinki.
 affalé (*déprimé*), deprimegita.
 affaler, s'-, (*s'affaïsser*), sinki, sid-
 fali, falfleksiĝi.
 — , s'-, (*se vautrer*), sidaĉi.
 affamé, malsateg-a,-ulo.
 affamer, malsatigi.
 affameur, malsatiganto.
 affectation (*destination*), destino.
 — (*manière*), afekto.
 affecté (*maniéré*), afekta.
 affecter (*destiner*), destini.
 — (*impressionner*), impresi,
 kortuŝi.
 — (*faire des manières*), afekti.
 — (*feindre qc*), ŝajnigi, afekti.
 affectif, korinklina || afekcia.
 affection, amo, korinklino.
 — (*philo* || *méd*), afekcio.
 affectioneer qn, korinklinigi al iu,
 ami iun.
 affectueux, korinklinema, amema.
 afférent, rilata.
 affermage, farmodono || farmo-
 preno.
 affermer (*louer à ferme*), farmo-
 doni.
 — (*prendre à ferme*), farmo-
 preni.
 affermir, firmigi.
 — , s'-, firmigi.
 affermissement, firm-igo,-igo.
 affété, afekta.
 affichage, afiŝado.
 affiche, afiŝo.
 afficher (*placarder*), afiŝi.
 — (*f*), afekte (*vante*) montri.
 — (*f*), skandale (*vante*) paradi
 affiches, colleur d'-, afiŝisto.

affidé, konfidato || spiono.
 affilage, akrigo.
 affilé, akra.
 affilée, d'-, seninterrompe.
 affiler, akrigi.
 affiliation (qn), an-igo.-igo.
 — (société), filiigo.
 affilié, aniĝinto, adepto.
 affilier qn, anĝi iun.
 — (une société), filiigi.
 — , s'-, aniĝi, adeptigi.
 affilolr, akrigilo.
 affinage (tech), malkrudigo, rafinado.
 affiner (tech), malkrudigi, rafini.
 — (l'esprit...), subtiligi.
 affinité (chim || jur), afineco.
 affirmatif, aserta, jesa.
 affirmation, aserto.
 affirmative, jesa opinio.
 — , dans l'-, se jese.
 affirmativement, jese.
 affirmer, aserti, jesi.
 — (dire oui), jesi.
 affixe (G), afikso, derivilo.
 affleurement, samniveleĝo || elmergiĝo.
 affleurer (mettre de niveau deux choses contigües), samnivelegi.
 — (émerger), elmergiĝi.
 afflictif (jur), korpa.
 affliction, aflikto.
 affligé, afliktito, suferanto.
 — , être - de, malĝoji, suferi per (pro).
 affliger, aflikti.
 — , s'-' (se désoler), afliktiĝi.
 affluer (mar), reflosigi.
 affluence (popol) amasiĝo, homalfluo.
 affluent, flankrivero, enflurivero.

affluer (abonder), amasiĝi, alŝutiĝi, (pf), afflui.
 — (mar), flusi † (rivière), enflui.
 afflux, alfluo || (mar), fluso.
 affolant, freneziga || teruriga.
 affolement, frenezigo || terurigo
 affoler, frenezigi.
 — , s'-' (qn), frenezigi, pasiigi.
 — , s'-' (boussole), svingigi.
 affouage, lignorajto.
 affranchi (esclave), liberigita.
 — (H), libertino.
 — (postes), afrankita.
 affranchissement, liberigo † afranko.
 affres, angorego.
 affrètement, luo de ŝipo || frajtraktrakto.
 affréter, lui ŝipon.
 affréteur, frajtanto.
 affreux, forloga, forpuŝe malbela.
 affriander, allogi, frandlogi.
 affront, insultego.
 affronter, (al)fronti, maleviti, kontraŭstari.
 affublement, vestaĉo.
 affubler, vestaĉi.
 — , s'-, sin vestaĉi.
 affût (chasse), embusko.
 — (d'arme), afusto.
 — , être à l'-, embuski.
 — , prendre l'-, embuskiĝi.
 affûtage, akrigado.
 affûter, akrigi.
 aficionado, taŭrludamanto.
 afin de... (infinitif), por ...i.
 afin que... (subjunctif), por ke ...u.
 agaçant, agaca.
 agace, agasse (pie), pigo.
 agacement, agaco † (f) inciteto.
 agacer (dents, nerfs...), agaci.
 — (f : exciter), inciteti.

agacerie, incitetaĵo, koketaĵo.
 agape (R), agapo || (f), festeno.
 agar-agar (bot), agaragaro.
 agaric (bot), agariko.
 agate (min), agato.
 agave (bot), agavo.
 age de charrue, plugiltrabo.
 âge, aĝo.
 âgé, aĝa.
 - , très -, grandaĝa, multjara.
 - de 7 ans, sepjara, 7-jara.
 agence, agentejo, oficejo.
 — matrimoniale, edziĝ-
 agentejo, ŝvatagentejo.
 agencement, aranĝo.
 agencer, aranĝi.
 agenda, agendo.
 agenouillée, position -, genua
 pozicio.
 agenouiller, s' -, genuiĝi.
 agent (com), agente, faktoro, kon-
 toristo.
 — (douane, police...), oficisto.
 — (chim || G || philo || phys),
 aganto.
 — de change, ĵurinta makler-
 isto.
 — de la circulation, trafik-
 policano.
 agglomérat, aglomeraĵo.
 agglomération (octe), aglomero.
 — (habitants), loĝant-
 aro.
 — (moisons), dom-
 grupo.
 aggloméré (charbon, pierres), aglo-
 meraĵo.
 — (arch), kompaktaĵo.
 agglomérer, aglomeri.
 agglutinant (G), aglutina.
 agglutination, aglutino.
 agglutiner (G || chim), aglutini.

aggravant, pligraviga.
 aggravation, pligrav-igo, -iĝo.
 aggraver, pligravigi.
 — (une peine : jur), plise-
 verigi.
 agile, facilmovi.
 agilité, facilmoveco.
 agio (fin), aĝio.
 agiotage, aĝiotado.
 agioter, aĝioti.
 agioteur, aĝiotisto.
 agir, agi.
 - , façon d' -, agmaniero.
 agit, il s' - de, temas pri.
 agissant, efika.
 agissements, agmaniero.
 agitateur (pol), agitisto, agitanto.
 — (tech), skuilo.
 agitation (méd || pol), agitiĝo ||
 (f), agitado.
 agité (f), maltrankvila, malkvieta,
 barakta.
 - , être -, agitiĝi.
 agiter (secouer), skui.
 — (discuter || troubler || pol),
 agiti.
 — (ça et là), ŝvingi.
 — (en tournant), kirli.
 — , s' - (fortement et d'une
 façon répétée), ĵetiĝadi.
 — , s' - (faire du tumulte), tu-
 multi.
 — , s' - (qc, en tournant, en
 écumant), kirliĝi.
 — , s' - (inquiétude), malkviet
 iĝi.
 — , s' - (lutter, f), barakti.
 agnat (jur), agnato.
 agneau, ŝafido.
 agneler, ŝafnaski.
 agneline, ŝafidiano.

agnelet, safideto.
 agnès, naivulino.
 agnosticisme (phil), agnostikismo.
 agonie, agonio.
 — , entrer en -, ekagonii.
 agonir d'Injures..., supersuti per insultoj...
 agonisant, agonianto.
 agoniser, agonii.
 agoraphobie (méd), agorafobio.
 agrafage, agrafado.
 agrafe (vét || bureau || méd), agrafio.
 — (de courroie, à porcelaine...), vinkto.
 agraffer, agrafi.
 — (fixer par attaches), vinkti.
 agraire, agrara.
 agrandir (pli) grandigi.
 — , s' - (pli) grandigi.
 agrandissement (pli) grand-igo, -igo.
 agréable, agrabla.
 — , rendre -, agrablighi.
 agréé (jur), komerca advokato.
 agréer, favore akcepti || aprobi.
 agrégat, agregato.
 agrégation, agregacio.
 agréé, agregaciulo.
 agréger (phys), agregatigi.
 — (à une société...), anigi.
 agrément (approbation), aprobo.
 — (consentement), konsento.
 — (charme), agrableco.
 — (ornement), ornamajo.
 agrémenter, ornamafi, ĉarmigi.
 après (mar), ŝnuregaro, velaro.
 — (sport), gimnastiloj.
 agresseur, agresanto, atakanto.
 agressif, agresiva || atakema.

agression, agresio || atako.
 — , commettre une -, agresii || (mil), ataki.
 agreste, kampeca, sovaĝeta.
 agricole, agrokultura.
 agriculteur, agrokulturanto, terkulturisto.
 agriculture, agrokulturo, terkulturo.
 aggrifer, ungopreni.
 agripper, avidi ekkapti.
 — , s' - à, kroĉigi al.
 agronome, agronomo.
 agronomie, agronomio.
 agronomique, agronomia.
 aguerir (mil), militpretigi.
 — (contre les intempéries), hardi.
 agrume, citruso.
 aguets, être aux -, embuski, kaŝobservi.
 agulcher, loginciti.
 ah ! (surprise, douleur, émotion), ha !
 ahuri, mirstultulo.
 — , être -, mirstultigi, mirkons-
 terniĝi.
 ahurir, mirstultigi, mirkonsterni.
 aide (secours), helpo.
 — (qn), help-anto, -isto.
 — de camp (mil), adjutanto.
 aide-mémoire, memorlibreto.
 aider qn, à qc, helpi iun, por io.
 aïe ! (douleur physique), aj ! aŭ !
 aïeul (grand-père), avo.
 aïeux (ancêtres), prapatroj.
 aigle, aglo.
 aigre (pf), acida || (vent), tranĉa.
 aigre-doux, dolĉacida.
 — (f), duonacida.
 aigrefin, malhonestulo.
 aigrelet, acideta.

aigrette (bot || ornement || zoo),
egreto.

aigreur (pf), acideco.

aigrir T, acidigi || I acidigi.

aigrissement, acid-igo, -iĝo.

aigu (froid, douleur, lumière), akra.

— (angle, maladie), akuta.

aiguade (mar), akvoprovizado ||
akvoprovizejo.

aiguière, akvokruĉo.

aiguillage (acte), komuto, trak-
ŝanĝo.

— (organes), komutilaro.

aiguille à coudre, kudrilo.

— (chf), traktorko.

— (élec || magnétique || de
percussion), nadlo.

— (de montre) (hor)mon-
trilo, nadlo.

— (de pin) (pin)pinglo.

— à repriser, flikilo.

— (piqueur), pikilo.

— à tricoter, trikilo.

aiguillée de..., kudrilo da...

aiguiller (chf), komuti.

— qn, direkti, orienti.

aiguillette, laĉornamaĵo.

aiguilleur (chf) (rel)komutisto.

aiguillon (d'insecte), pikilo.

aiguillonner, pikinciti, plivigli.

aiguillage, akriĝo.

aiguisé (pf), akra.

aiguiser, akriĝi.

— (effiler), pintigi.

— (pierre, instrument à -),
akrigilo.

aiguiseur, akristo.

aïl (bot), ajlo.

aile (armée, arch, hélice, nez), alo.

- (d'auto), kotŝirmilo.

- (d'oiseau || f), flugilo.

allé, flugila, flugilhava.

aileron (avi), alerono.

aillade (cuis), ajlosaŭco, ajlajo.

ailleurs, aliloke.

— , d'-, cetere.

alliagé, ajleca.

aillofi (cuis), ajloleajo, ajlmaĵonezo.

aimable, afabla, dolĉa, aminda.

aimant (naturel ou artificiel),
magneto.

aimantation (action), magnet-
ado.

— (résultat), magnet-
iĝo.

aimer qn, ami iun.

— passionnément, amegi,
adori.

— (passion sexuelle), amori.

— qc, ŝati, (ami) ion.

— (être friand de qc), frandi T.

aine (anat), ingveno.

ainé (ts), unuenaŝkito.

aïnesse, pliageco, plejageco.

ainsi, tiel, tiamaniere.

— (donc), do, nu.

— (de la façon suivante), jene.

air (gaz), aero.

- (apparence), aspekto, mieno.

- (musique), ario.

- , bulle d'-, aerveziĝo, blazo.

- , courant d'-, trablovo, aer-
blovo || (géo), aerfluo.

- , à l'- libre, subĉiela, sub libera
ĉielo.

- , en plein - (au dehors), ekster-
doma.

- , avoir l'- de, aspekti, mieni,
ŝajni.

airain, bronzo.

aire (surface), areo.

aire (pour battre le grain), draŝejo.
- (nid d'aigle), nesto.

airelle rouge (bot), vakcinio.

ais (planche de bois), tabulo.

aïance (de biens), bonhaveco.

- (de manières), senĝeneco.

— de mouvement, libermoveco.

aisés, lieux d'-, necesejo.

aisé (état agréable), kontenteco.

aisé, bonhava || senĝena || liber-
nova.

- (facile), facila.

aises, komforteco.

aisselle (anat || bot), akselo.

ajonc, ulekso.

ajouré, truĥava, ajura.

ajournement, prokrasto.

ajourner, prokrasti.

ajout (supplément), aldono.

ajouté (addition à un écrit), skribaldono.

ajuter, aldoni, almeti, alkalkuli.

- en parlant, aldiri.

- en mélangeant, almiksi.

- , s' - à, aldoniĝi, alviciĝi al.

ajutable (adaptable), alĝustigebla.

ajustage (tech), alĝustigo.

ajusté (ajusté), alĝustigita.

- (juste, collant : vê), strikta.

ajustement (adaptation), alĝustigo.

- de vê, vestaraĝo.

ajuster, almezuri, alĝustigi || aranĝi.

- , s' - , alĝustiĝi || aranĝi sin.

ajusteur, alĝustisto.

ajutage (tech), ajuto.

alacrité, gajemo.

alaise, subtuko.

alambic, distililo.

alambiqué (stylé...), trosubtila.

angulr, senvigligi.

- , s' - , senvigligi.

alanguissement, senvigligo.

alarmant, maltrankviglia.

alarme, alarmo.

— , donner l' -, alarmi.

alarmer, maltrankvigli.

alarmiste, pesimisto.

albâtre (min), alabastro.

albatros (orn), albatroso.

albins (bot || méd || zaa), albino.

album, albumo.

albumen (bot), albumeno.

albumine (chim), albumino.

albumineux, albumina.

alcali (chim), alkalo.

alcalin, alkala.

alchimie, alkemio, alĥemio.

alchimiste, alkemiisto.

alcool, alkoholo.

— à brûler, brulalkoholo.

— dénaturé, pur, denaturita,
absoluta alkoholo.

— (eau-de-vie), brando.

— (liqueurs fortes), alkoholaĵoj.

alcoolique, alkohol-a-ulo.

alcooliser (ajouter de l'alc. à...),
alkoholi.

— (transformer en alcool).

alkoholigi.

alcoolisme, alkoholismo.

alcôve, alkovo.

alcyon (myth), alciono.

aldéhyde (chim), aldehido.

aléa, hazardo, duba ŝanco.

aléatoire, hazarda, dubeŝanca.

alène, aleno.

alentour (adv), ĉirkaŭe.

alentours, ĉirkaŭaĵoj.

alerte (adj), vigla, rapidmova.

facilpieda.

— (subst || mil), alarmo.

— , être en -, stari alarme.

alerter (mil), alarmi.

alésage (tech), alezado || alezdi-ametro.

alésér, alezi.

alésóir, alezilo.

alevinage, alvusumado.

aleviner, alvusumi.

alevins, alvuso, fiŝidoj.

alexandrin (vers), aleksandro.

alebran (couleur de cheval), flav-bruna.

alfa (bot), alfo.

algarade, abrupta insulto.

algèbre, algebro.

algébrique, algebra.

algue (bot), algo.

alibi, alibio.

aliboron, azeno || (f), malklerulo.

alidade, alidado.

allénable (jur), aliproprigebla.

allénation (jur), aliproprigo.

— (méd), alieneco.

aliéné (méd), alien-a,-ulo.

aliéner (jur), aliproprigi.

— (éloigner, détourner), deturni.

— (troubler, déranger), konfuzi.

aliéniste, alienisto.

alignement, alliniigo.

aligner, alliniigi, rektlinigi, vicigi.

aliment, manĝaĵo, nutraĵo.

alimentaire, nutra.

alimentation, nutrado.

alimenter (pf), nutri.

allnéa, alineo.

alise (bot), alizo.

alisier, alizujo, alizarbo.

aliter (trude) enlitigi.

—, s'—, malsane enlitigi.

alisé (vent), trado.

allaitement, mamnutrado, lakto-nutrado.

allalter, mamnutri.

allant, vigl-a,-eco.

alléchant, loga, alloga.

allécher, logi, alloggi.

allée, aleo.

— couverte, laŭbaleo.

allégation, eldiro || aserti.

allègement, malplipezigo || (f), faciligo.

alléger, malplipezigi || (f), faciligi.

allégorie, alegorio.

allégorique, alegoria.

allègre, vigla.

allégresse, ĝojego.

allegretto (mus), alegreto.

allegro (mus), alegro.

alléguer, preteksti.

alléluia, halelujo.

aller (subst), irado || (chf), iro.

— (verbe : pf), iri || (convenir), taŭgi.

—, faire - qn (déplacement), irigi lun.

—, faire - qc (fonctionnement), funkciigi, ekirigi.

— de l'avant, antaŭeniri.

— à pied, piediri.

— en voiture, veturi.

— une deuxième fois, reiri.

— (régulièrement : en classe), iradi, viziti, frekventi.

—, s'en -, foriri.

—, se laisser - à..., sin allasi al...

aller et retour, iro kaj reveno.

— (forme adjective), irorevena.

allergie (méd), alergia.

alliage, alojo, kunfandaĵo.

— d'étain et d'aluminium, staniolo (pour papier).

alliance (*ligue*), alianco.

— (*parente*), boparenceco.

— (*anneau*), edzoringo.

allié, aliancano | boparenco.

allier (*tech*), aloji.

— (*liguer*), alianci.

— (*unir, concilier*), interligi.

— (*parenté*), boparencigi.

alligator (*zoo*), aligato.

allitération (*litt*), aliteracio.

allocation, atribu-o, -aĵo.

— (*familiare...*), krompago.

allocution, paroladeto, alparol(ad)o.

allonge (*crochet de boucherie*),
viandhoko.

— (*fin*), alongo.

allongé, longforma.

— (*méd*), daŭre kuŝa, daŭr-
kuŝanto.

allongement, plilongigo, elstreĉ-
ado.

allonger T, longigi, elstreĉi.

— I, longiĝi.

— (*le pas, la voix...*), tiri.

allons ! nu !

allopathie (*méd*), alopatio.

allouer (*attribuer*), atribui || (*Séc.*
Soc.) krompagi.

allumage (*lampe*), eklumigo
(*élec*), ŝalto.

— (*bois*), ekbruligo.

— (*moteur*), sparkado.

allume-feu, brulŝtipeto.

allume-gaz, gasflamigilo.

allumer (*le feu*), ekbruligi | (*pf*),
ekflamigi.

— (*une bougie*), eklumigi.

— **une ampoule élec.**, ŝalti

— , s'- (*désir...*), vekigi.

allumette, alumeto.

allumeur, lumigisto, ekbruligisto.

— **de reverbère**, lanter-
nisto.

allumoir, eklumigilo.

allure, irmaniero, paŝado.

— (*grande ou petite*), (ir -, ve-
tur -, ...) rapido.

allusion, aludo.

— (*faire - à qc*), aludi ion,
al io.

alluvion, aluvio.

almanach, almanako.

aloès (*bot*), aloo.

aloi (*tech*), leĝa titro (de oro aŭ
arĝento).

— (*qualité*), kvalito.

alopécie (*méd*), alopeclo.

alors (*temps, cas*), tiam || (*or*,
soit) nu.

alors que..., tiam, kiam...

alose (*ich*), alozo.

alouette, alaŭdo.

alourdir, pezigi.

alourdissement, peziĝo.

aloyau (*cuis*), lumbaĵo.

alpaga (*laine* || *tissu* || *zoo*), alpako.

alpage (*pacage de montagne*), alpo.

alpenstock, montbastono.

alpestre, alpa, monta.

alpha (*lettre grecque*), alfa(o).

alphabet (*lettres*), alfabeto.

— (*manuel*), alfabetumo,
alfabetlibro.

— (*ts*), aboco.

alphabétique, alfabeto.

alpin, alpa.

alpinisme, alpismo, montogrim-
pismo.

alpiniste, alpisto, montogrimpisto.

altérable, difektebla.

altérant, soifiga.

altération (*modification*), difekt-
ŝanĝo.

— (*falsification*), falso.

altercation, disputo.

altéré (*qui a soif*), soifa.

— , **être** -, soifi.

altérer (*détériorer*), difekt(ŝanĝ)i.

— (*falsifier*), falsi.

— (*exciter la soif*), soifigi.

— , **s'**- (*se gâter*), difektiĝi.

alternance, altern-ado, -eco.

— (*élec*), alternanco.

alternateur (*élec*), alternatoro, al-
ternilo.

alternatif (*alternant*, *alterné*),
alterna.

alternative, alternativo.

alternativement (*tour à tour*),
alterne.

alterne (*géom*), alterna.

alterner, alterni.

altesse, princ(in)a moŝto.

altier, fiera.

altimètre, altometro.

altitude, altitudo.

alto (*mus* : *voix*, *instrument*), aldo.

altruisme, altruismo.

altruiste, altruist-a, -o.

alumine (*chim*), aluminio.

aluminium (*chim*), aluminio.

alun, alun.

alunage, alunado.

aluner (*tech*), aluni.

alunir, surluniĝi.

alunissage, surluniĝo.

alvéole (*ts*), alveolo.

amabilité, afabl-eco, -aĵo.

amadou (*bot*), tindro.

amadouer, flatogi.

amaigrir T, malgrasigi.

— I, malgrasiĝi.

amaigrissement, malgrasiĝo.

amalgame, amalgamo.

amalgamer, amalgami.

amande (*bot*), migdalo.

— (*d'un noyau de fruit*),
enkernelaĵo, amando.

amandier (*bot*), migdalarbo.

amanite (*bot*), amanito.

amant (*amitié*, *amour*), amanto.

— (*amateur*), ŝatanto, amatoro.

— (*sexualité*), amoranto, amaĵ-
isto.

amarante (*bot*), amaranto.

— (*couleur*), amarantoko-
lora.

amarrage, ŝnurfiksado, ĉenfiksado.

amarre (*mar*), fiksŝnurego, fikso-
kablo.

amarrer (*mar*), kablofiksi.

amas, amaso.

amasser, amasigi, kolekti.

amateur, ŝatanto, amatoro.

amazone (*sport*), amazono, rajdan-
tino.

— (*professionnelle* : *cir-
que...*), rajdistino.

ambages, ĉirkaŭfrazoj, dusencaj
paroloj.

— , **sans** -, rektaparole.

ambassade (*délégation*), ambasado-
raro.

— (*local*), ambasado,
ambasadorejo.

ambassadeur, ambasadoro.

ambiance (*litt*), etoso || medio.

ambiant, etosa || media.

ambidextre, ambaŭman-a, -ulo.

ambigu, ambaŭsenca, dusignifa,
dubasenca.

ambiguïté, ambaŭsenceco, duba-
senceco.

ambitieux, ambici-a, -ulo.

ambition, ambicio.

ambitionner, ambicii.

amble, amblo.

— , aller l'-, ambli.

ambon (arch), ambono.

ambre gris, ambro.

— jaune, sukceso.

ambré (parfumé), ambra.

— (couleur), sukkena.

ambrosie (pf), ambrozio.

ambulance (hôpital et véhicule),
ambulanco.

ambulancier, ambulancisto.

ambulant, lokŝanĝa, migra.

— , marchand -, foirvend-
isto.ambulatoire (jur), nefiksa || (f),
ŝanĝema.

— (arch), ambulatorio.

âme (pf), animo.

— (habitant), loĝanto.

— , qui a de la force d'-,
fortanima.

amélioration, plibonigo, -iĝo.

améliorer, plibonigi.

— , s'-, plibonigi.

amen ! amen !

aménagement, taŭgaranĝo.

aménager, taŭgaranĝi.

— une ville, urboplani.

amendable, plibonigebla.

— (jur || pol), amendebla.

amende (peine pécuniaire), mon-
puno.— (somme d'argent), pun-
mono.

— , payer une -, punpagi.

— honorable, publika
kulpokonfeso.— honorable, faire -,
publike kulpokonfesi.amendement, plibonigo || grundo-
korektado || amendo.amender (rendre meilleur), plibon-
igi.— (un champ), grundo-
korekti.— (modifier : jur || pol),
amendi.— , s'— (devenir meilleur),
plibonigi.

amène, ĉarma, dolĉa, ĝentila.

amener devant qn..., alkonduki.

— à soi, tiri.

— qc, kuntreni.

— (occasionner), okazigi.

— (avoir pour résultat), rezul-
tigi.

— à (obliger à), devigi.

aménité, ĉarmeco, dolĉeco,
mildeco, ĝentileco.amenuiser (rendre moins épais),
maldikigi.— , s'— (devenir plus petit),
malgrandigi.

amer (pf), amara, maldolĉa.

amère, chose -, maldolĉaĵo, ver-
muto (f).

amerrir (hydravion), surmariĝi.

amerrissage, surmariĝo.

amertume (pf), amareco.

améthyste, ametisto.

ameublement (ensemble des me-
bles d'un appartement), meblaro.

ameubler, malkompaktigi.

ameuter (attrouper), amasigi.

— (soulever), inciter ribeligi.

ami (ts), amiko.

amiable, amika, senprocesa, inter-
konsenta.— , à l'-, senprocese, kon-
sente.

amiante, asbesto.

amibe, amebo.

amical, amika.

amidon, amelo.
amidonnage, amelado.
amidonner, ameli.
amincir, maldikigi.
amincissement, maldikigo.
amiral, admiralo.
amirauté, admiralejo, admiralitato.
amiralat, admiraleco.
amitié, amik-eco, -aĵo.
amitiés, faites-lui mes -, prezentu al li miajn amikaĵojn.
ammoniac, amoniako.
ammonite (*préh*), amonito.
amnésie (*néd*), amnezio.
amnistie, amnestio.
amnistier, amnestii.
amodier (*louer à ferme*), farmodoni.
amoindrir, malgrandigi, plietigi.
amollir, moligi || (*f*), malvigligi.
amonceler, amasigi.
amoncellement, amasigo.
amont, almonto.
 — , en -, almonte.
amoral, ekstermorala.
amorçage (*tech*), ekfunkcligo.
 — (*mil*), prajmado.
 — (*f*), allogado.
amorce (*de cartouche...*), prajmo.
 — (*appât*), loĝaĵo, logilo.
 — (*ébauche*), komenco.
amorcer (*mil*), prajmi.
 — (*tech*), ekfunkcligi.
 — (*f* : *attirer*), allogi.
 — (*commencer*), komenci.
amorphe (*chim* | *min*), amorfa.
amortir (*modérer, adoucir*), moderigi, malakrigi.
 — (*élec* || *fin* || *phys*), amortizi.
amortissable, amortizebla.
amortissement, amortizo.
amortisseur, skumoderigilo.

amour, amo.
 — (*passion sexuelle*), amoro.
Amour (*Cupidon*), Amoro.
amour-propre, digno, memestimo, memrespekto.
 — (*susceptibilité*), ofendigemo.
 — (*égoïsme*), memamo.
amouracher, s' -, enametiĝi.
amourette, ameto, enametiĝo.
amoureux, amanta, amema, amso-pira.
 — (*subst*), amanto.
 — (*amants*), geamantoj.
 — , **tomber - de qn**, enamiĝi al iu, en iun.
amovible (*qn*), forigebla, eksigebla.
 — (*qc*), translokebla, demovebla.
ampère (*élec*), ampero.
ampèremètre, ampermetro.
amphibie (*zoo*), amfibi-o, -a.
amphithéâtre (*arch*), amfiteatro.
 — (*d'Université*), aŭditorio.
amphitryon (*hôte*), gastiganto.
amphore, amforo.
ample (*vét*), larĝa, vasta.
 — (*élevé*), larĝa.
 — (*f*), ampleksa.
ampleur, larĝeco, vasteco.
 — (*étendue* || *f*), amplekso.
ampliation (*double authentique*), aŭtenta duoblaĵo (kopio).
amplificateur (*élec*), amplifikatoro.
amplification, pligrandigo, plivastigo.
 — (*élec*), amplifiko.
amplifier, pligrandigi, plivastigi, ampleksigi.
 — (*élec*), amplifiki.
 — , s' -, plivastigi.

amplitude (*geom* || *phys*), amplitudo
ampoule (*méd*), veziketo.

— *élec* || *flacon* || *R*),
 ampolo.

ampoulé (*style*), bombasta.

amputation (*méd*), amputo.

amputé, amputito.

amputer, amputi || (*f*), redukti.

amulette, amuleto.

amusant, amuza.

amuser, amuzi.

— , *s'*-, amuzigi.

amulette, amuzajeto.

amuseur, amuzisto.

amygdale (*anat*), tonsilo.

amylacé, amela.

an, jaro.

ana, spritajaro, anekdotaro.

anabaptiste, anabaptisto.

anachorète (*R*), dezertulo.

anachronisme, anakronismo.

anagallis (*bot*), anagalo.

anagramme, anagramo.

analésie (*méd*), sendoloreco.

analogie, analogeco.

analogique, analogeca.

analogue, analoga.

alphabet, nelegoscia, alfabet-a, -ulo.

analysable, analizebla.

analyse, analizo || (*math*), analitiko.

analyser, analizi.

analyseur (*opt*), analizilo.

analyste (*chim*), analizisto.

analytique (*G*), analiza.

— (*math*), analitiko.

ananas (*fruit*), ananaso.

— (*plante*), ananasujo.

anapeste (*litt*), anapesto.

anarchie, anarkio.

anarchisme, anarkismo.

anarchiste, anarkisto.

anastigmat (*opt*), anastigmata.

— , un objectif -, anastigmato.

anathématiser (*R*), anatemi.

anathème (*excommunication*), anatemo.

— (*excommunié*), anatemito.

anationalisme, sennaciismo.

anatomie, anatomio.

anatomique, anatomia.

anatomiste, anatom(i)isto.

ancestral, prapatra || prahistoria.

ancêtre proche, prapatro.

— lointain, praulo.

anche (*mus*), anĉo.

anchois de conserve, anĉovo.

— (*ich*), engraulo.

ancien, malnova, maljuna.

— (*qui n'est plus en fonction*), eks-, eksa.

— , très -, antikva.

anciennement, antaŭlonge || antikve.

ancienneté (*vétusté*), malnoveco || (*d'âge*) pliaĝeco.

— de service, servodaŭro.

ancillaire, servistino.

ancolle (*bot*), akvilegio.

ancrage, ankraĝejo.

ancre (*mar*), ankro.

— , lever l'-, deankrigi.

ancrer (*jeter l'ancre*), anki.

andain (*agro*), paŝfalĉajo.

andante (*mus*), andanto.

andantino (*mus*), andantino.

andouille(tte) (*cuis*), tripkolbaso.

âne (*pf*), azeno.

anéantir (*annihiler*), neniigi.

— (*abolir, exterminer*), eks-
 termi.

anéantissement, neniigo || eks-
termo.

anecdote, anekdoto.

anecdotique, anekdota.

anémie (méd), anemio.

anémier, anemii || (f), senenergiigi.

—, s'-, anemiigi.

anémique, anemia.

anémomètre, anemometro.

anémone (bot), anemono.

ânerie, stultajo.

ânesse, azenino.

anesthésie (méd), anestezo.

anesthésique, anesteza-ilo.

anesthésier, anestezi.

anévrisme (méd), aneurismo.

anfractueux, anfrakta.

anfractuosité (anat || min),
anfrakto.

ange (R), anĝelo.

— (ich), skvateno.

angélique, anĝela.

— (bot), angeliko.

angine (méd), angino.

— de poitrine, brustangoro.

angle, angulo.

anglican (R), anglikano.

anglicanisme, anglikanismo.

angoissant, angora.

angoisse (méd), angoro || tur-
mentigo.

—, être dans l'-, angori.

angoissé, angora.

angoisser, angorigi.

angstroem (phys), anstromo.

anguille, angilo.

angulaire, anguleux, angula.

anhydre (chim), anhidra.

anicroche, kontraŭjeto.

ânier, azenisto.

anillne (chim), anilino.

animadversion, mallaŭdo, mal-
aprobo.

animal, animalo, besto.

— domestique, servobesto.

—, règne-, besta, animala re-
gno.

animalier (art), bestodesegnisto.

animalité, animaleco, besteco.

animateur, animanto || (art)anim-
isto.

animation, viveco, moveco.

animé, vigla, mova.

— (alerte, leste), rapidmova.

animée (rue), homplena.

animés, dessins -, movbildoj.

animer (ts), animi, vivigi, vigligi.

animosité, inciteco, kolereco.

anis (bot), anizo.

— étoilé (badiane), ilicio.

aniser, anizi.

anissette, anizlikvoro.

ankylose (méd), ankilozo.

ankyloser, ankilozigi.

—, s'-, ankiloziĝi.

annal, unujara.

annales, analoj.

annaliste, analisto.

anneau, ringo || (de ver), anelo *.

— à gorge (mar), koŝo.

année, jaro.

— blsextile, superjaro.

— lumière (phys), lumjaro.

annelé (vers), anela.

annéldés (zoo), aneledoj.

annexe, anekso, dependaĵo, flank-
aĵo || (supplément), al-
dono.

— (adj), dependa, flanka.

annexer (ts), aneksi.

annexion, aneksado.

annihilation, neniigo || nuligo.

annihiler, neniigi || nuligi.
 — (f), paralizi, senefikigi.
 anniversaire, datreveno.
 — de naissance, nask-
 iĝotago.
 annonce (ts), anonco || (réclame),
 reklamilo.
 annoncer (ts), anonci, sciigi.
 Annonciation (Rk), Anonco al Maria.
 annotateur, prinotanto.
 annotation, prinot-ado,-aro.
 annoter, prinoti.
 annuaire, jarlibro.
 annuel, jara || jardaŭra || ĉiujara.
 annuité (fin), jarpago, jarovento.
 — de service, jarservo.
 annulaire, ringa, ringoforma.
 — (doigt), ringofingro.
 annulation, nuligo, neniigo.
 annuler, nulligi, neniigi.
 anobler, nobeligi.
 anoblissement, nobeligo.
 anode (élec), anodo.
 anodin, (méd), mildiga, kvietiga.
 — (moffensif), sendanĝera.
 — (sans malice), senofenda.
 anomalie, anomali-o;-aĵo, nenor-
 malaĵo.
 anon, azenido.
 anonner, trene legi || trene paroli.
 anonymat, anonimeco.
 anonyme, anonima.
 anormal, eksternorma.
 anse (de panier...), anso.
 — (mar), golfeto.
 antagonisme, antagonismo.
 antagoniste, antagonisto.
 antan, d'-, pasintjara || (f), iama.
 antarctique (géol), antarkta.
 antécédent (qui précède), antaŭa.
 — (philo), antaŭpremiso.
 antécédents, antaŭaĵoj.

Antéchrist, Antikristo.
 antédiluvien, antaŭdiluva.
 antenne (ts), anteno.
 antépénultième, praantaŭlasta.
 antérieur (lieu et temps), antaŭa.
 antériorité, antaŭeco.
 anthémis (bot), antemo.
 anthère (bot), antero.
 anthologie, antologio.
 anthracite, antracito.
 anthrax (méd), antrakso.
 anthropologie (sc), antropologio.
 anthropométrie (sc), antropome-
 trio.
 anthropomorphisme (philo), an-
 tropomorfismo.
 anthropophage, kanibalo.
 antibiotique (méd), antibiotiko.
 antichambre (ts), antaŭĉambro,
 vestiblo, atendejo.
 anticipation, anticipo.
 — , par -, antcipe.
 anticiper, anticipi.
 anticlérical, kontraŭklerikala.
 anticlinal (géol), antiklinalo.
 anticonstitutionnel, kontraŭkons-
 titucia.
 antidate, antaŭdato.
 antidater, antaŭdati.
 antidérapant, kontraŭjor-a;-ilo.
 antidote (méd), kontraŭveneno.
 antienne (mus), antifono.
 antihygiénique, kontraŭhigiena.
 antilope (zoo), antilopo.
 antimilitarisme, kontraŭmilitismo.
 antimoine (chim), stibio, antimono.
 antinational, kontraŭnacia.
 antinomie, antinomio.
 antipathie, antipatio, malsimpatio.
 — , avoir de l' - envers
 qn, antipatii iun
 (kontraŭ lu).

antipathique, antipatia.
 antipatriotisme, kontraŭpatriotismo.
 antiphonaire (*mus*), antifonaro.
 antiphrase (*G*), antifrazo.
 antipode, antipodo.
 antipyrine (*méd*), antipirino.
 antiquaire, antikvaĵisto.
 antique, antikva.
 antiquité, antikv-eco;-aĵo.
 Antiquité, l' -, la Antikvaj Tempoj.
 antireligieux, kontraŭreligia.
 antirépublicain, kontraŭrespublika.
 antirévolutionnaire, kontraŭrevolucia.
 antiscorbutique, kontraŭskorbuta.
 antisémite, antisemito, kontraŭŝemido.
 antiseptie (*méd*), antisepto.
 antiseptique, antisept-a;-aĵo.
 antithèse (*G*), antitezo.
 antitoxine (*méd*), antitoksino.
 antre, kaverno.
 anus (*anat*), anuso.
 anxiété, malkvieteco, malsereneco, korprenemo.
 anxieux, malkvieta, malserena.
 aorte (*anat*), aorto.
 Août, Aŭgusto.
 aoûtat (*ent*), aŭgustakaro.
 apache, apaĉo.
 apaisement, kviet-igo;-iĝo.
 apaiser, kvietigi.
 — , s' -, kvietigi.
 apanage, apanaĝo.
 aparté, en - (*théâ*), flanken.
 aparts, apartaj paroloj.
 apathie, apatio.

apercevoir, ekvidi.
 — , s' - de qc, ekrimarkion, ekkonscii pri.
 aperçu, resuma klarigo, skizo.
 apéritif (*adj*), apertiveka.
 — (*subst*), aperitivo.
 apétale (*bot*), senpetala.
 apeuré, timanta.
 aphélie (*astr*), afelio.
 aphidiens (*ent*), afidoj.
 aphone, senvoĉa.
 aphorisme (*G*), aforismo.
 aphrodisiaque, afrodizi-a;-igaĵo.
 aphrodisie (*méd*), afrodizio.
 aphte (*méd*), afto.
 apiculteur, abelisto.
 apiculture, abelkulturo.
 apitoiement, kompato.
 apitoyer, kompatigi.
 — , s' -, kompati.
 aplanat (*objectif* - : *opt*), aplanato.
 aplanir (*pf*), ebenigi || (*f*), glatigi.
 aplanissement, ebenigo || glatigo.
 aplati (*adj*), plata.
 aplatis, platigi.
 aplatissement, plat-igo,-iĝo.
 aplomb (*assurance*), aplombo, memfido.
 — (*verticalité*), vertikaleco.
 — , d' -, vertikale.
 Apocalypse (*Rk*), Apokalipso.
 apocryphe, apokrif-o,-a.
 apogée (*astr* || *f*), apogeo.
 apologétique, apologia.
 apologie, apologio.
 apologiste, apologiisto.
 apologue (*fable*), apologo.
 apoplexie (*méd*), apopleksio.
 apostat (*ts*), apostato.
 apostasie, apostateco.
 apostier, embuskigi.
 a posteriori, aposteriora.

apostille, rekomenda subskribo.
apostiller, rekomende subskribi.
apostolat, apostoleco || apostolado.
apostolique, apostola || papkatedra.
apostrophe (G), apostrofo.
 — (f), abrupta (kruda) alparolo.
apostropher qn, abrupte (krude) alparoli iun.
apothéose, apoteozo.
apôtre (pf), apostolo.
apparaître (ts), aperi, vidiĝi, montriĝi.
apparat, pompo, soleneco.
appareil (ts), aparato.
 — (avi), flugmaŝino.
appareillage (mor), deankriĝo.
appareiller l (mar), deankriĝi.
 — (ossortir), kunaranĝi.
apparence, aspekto, eksterajo, ŝajno, vidiĝo.
 — , en - (apparemment), aspekte, ŝajne.
apparent (qui se montre cloirement), malkaŝa.
 — (fictif || feint), ŝajna.
apparenté, parenca.
apparenter, paren cigi.
apparier, parigi.
appariteur, pedelo.
appartement, apartamento.
appartenance, aparten-ado,-eco, dependeco.
appartenir (ts), aparteni.
appas (séduction), logo.
appât (d'hameçon... || f), logaĵo.
appâter (des poissons...), allogi.
 — (de la volaille), grasigi.
appauvrir, malriĉigi || (f), malfortigi
appauvrissement, malriĉ-igo,-iĝo.
 (f), malfort-igo,-iĝo.

appeau, logfaĵilo.
appel, voko.
 — (invitation : f), alvoko.
 — nominal, nomvokado.
 — (jur), apelacio.
 — faire - (jur), apelacii.
appellant (jur), apelacianto.
appelé, être - (à faire telle chose), alvokiĝi.
appeler (ts), voki.
appeler, en - à (f), apelacii.
appellation, nomo.
appendice (ts), apendico.
appendicite (méd), apendicito.
appert, il - (jur), rezultas, evidentas.
appesantir, pezigi.
 — , s' - sur qc, insisti pri io.
appétence (désir instinctif), instinkta deziro.
 — (convoitise), avido.
appétissant (pf), apetitodona, apetitoveka.
appétit, apetito.
 — , avoir de l' -, apetiti.
applaudir (pf), aplaŭdi.
applaudissement, aplaŭdado.
applicable (loi, remède...), aplikkebla.
application (loi, remède...), apliko.
 — (d'esprit), diligenteco, lernemo.
 — (d'une chose sur une autre), almeto, surmeto.
 — , avec -, diligente.
applique, mura ornamaĵo || murlampo.
appliqué, diligenta, penema.
appliquer, apliki || almeti, surmeti.
 — , s' - à, peni, diligenti.

appogiature (*mus*), apogăturo.
appoint de monnaie, apunto.

— (*f* : aide, concours), kun-
 helpo.

appointements, salajro.

appointer qn, salajri.

— (*un crayon...*), pintigi.

apportement (*mar*), fostkajo.

apporter (*pf*), alporti.

— avec soi, kunporti.

— à l'intérieur de, enporti

apposer, surmeti.

apposition, surmeto.

— (*G*), apozicio.

appréciable (*pouvant être évalué*),
 taksebla.

— (*pouvant être appré-*
 cié), ŝatebla.

— (*digne d'être apprécié*),
 ŝatinda.

— (*d'une certaine impor-*
 tance), atentinda.

appréciateur, taksanto || ŝatanto.

appréciation, taksado || ŝatado.

apprécier, taksi || ŝati.

appréhender (*craindre*), antaŭtimi.

— qn (*police*), aresti
 iun.

appréhension (*craindre*), antaŭtimo

apprendre (*étudier*), lerni.

— à fond, ellerni.

— par expérience, sper-
 tigi.

— (*enseigner*), instrui, ler-
 nigi.

— (*être informé*), ekscii,
 sciigi.

— que... (*informer qn*),
 informi, sciigi ke.

— par oui-dire, ekaŭdi.

apprenti, lernoknabo, (meti)ler-
 nanto.

apprentissage, metilernado, ler-
 noservo.

apprêt (*tech*), apreturo.

apprêté (*affecté*), afekta.

apprêter (*préparer*), pretigi.

— (*tech*), apreturi.

apprêteur, apreturisto.

apprivoisé, malsovaĝa, dresita.

apprivoiser, malsovaĝigi, kvietigi.

approbateur (*subst*), aprobanto.

— , approbatif, aproba.

approbation, aprobo, sankcio.

approachable, alirebla.

approchant, proksimuma, duon-
 simila.

approche, alproksimiĝo, aliro.

approché (*approximatif*), proksi-
 muma, preskaŭa.

approcher (*un fauteuil...*), alprok-
 simigi (*fatelon...*).

— qn, aliri al iu, alpaŝi
 al iu.

— , s'-, alproksimiĝi, al-
 paŝi.

— , s'- de qn (*sexualité*),
 sekskuniĝi, veni,
 enveni.

approfondir, profundigi.

— (*f*), fosi (*f*), funde
 esplori.

approfondissement, profundigo.

appropriation (*jur*), alproprigo.

approprié, konvena, konforma,
 responda.

— , être -, konveni.

appropriier, konformigi.

— , s'- (*jur*), proprigi al
 si || preni.

— à tort, uzurpi.

approuver, aprobi || sankcii.

approvisionnement (*fournitures* || *action*), proviz-o || -ado.

approvisionner (*fournir*), provizi.
— en conserves, provianti.

approvisionneur, provizanto, proviantisto.

approximatif, proksimuma, kva-zaŭa.

approximation, proksimumo.

appui (*support*), apogilo || (*aide*), helpo.

— (*protection*), protektado.

appuyer (*pf*), apogi || (*accentuer*), akcenti.

— (*aider*), helpi, subteni.

— , s' - sur, sin apogi sur.

— , s' - sur (*f*), baziĝi sur.

âpre (*ts*), akra || (*climat*), kruda.

après (*prép*), post.

— (*adv*), poste.

— que..., post kiam...

— , d' -, laŭ.

après-demain (*adv*), postmorgaŭ.

après-midi (*subst*), posttagmezo.

âpreté, akreco || krudeco.

a priori, aprioro.

apside (*ostr*), apsidio.

apte, kapabla, taŭga.

— , rendre - à, taŭgigi por.

aptère, senflugila.

aptitude (*disposition*), kapableco.

— (*don*), talento.

apurer (*fin*), kvitige kontroli.

aquaforiste (*art*), akvaforisto.

aquaplane (*sport*), surfotabulo.

aquarelle (*art*), akvarelarto.

— , une -, akvarelo.

— , faire de l' -, akvareli.

aquarelliste, akvarelisto.

aquarium, akvario.

aquatinte (*art*), akvatinto.

aquatique, akva.

aqueduc, akvodukto.

aqueux, akva.

aquilin, agleca.

ara (*orn*), arao.

Arabe, Arabo.

arabesque, arabesko.

arabique, arabia.

arable, semotaŭga, plugebla.

arac (*eau-de-vie de riz*), arako.

arachide (*bot*), arakido.

araignée, araneo.

araire, senantaŭaja plugilo.

araser, niveli.

aratoire, pluga.

araucaria (*bot*), araŭkario.

arbalète, arbalesto.

arbalétrier, arbalestisto.

arbitrage (*jur*), arbitracio.

— (*fin*), arbitraĝo.

arbitraire, arbitra-o.

arbitral, arbitracia.

arbitre (*jur* || *sport*), arbitracianto.

arbitrer, arbitracii.

arborer un drapeau, elmeti flagon.

— (*F* : *porter avec ostentation*), fiere montri.

arborescent, arbeka.

arboriculteur, arbokulturisto.

arboriculture, arbokultur(ad)o.

arborisation, frosta arbeciĝo.

arbose (*bot*), arbuto.

arbousier, arbutujo.

arbre (*bot*), arbo.

arbre de couche (*méc*), ŝafto.

arbrisseau, arbedo, arbeto.

arbuste, arbusto.

arc (*arch* || *elec* || *math* || *mil*),
arko.

- **brisé** (*arch*), pintarko.
- **de triomphe**, triumfarko.
- , **tirer à l'**-, arkpafi.

arcade (*arch*), arkado.

arcades, arkadaro.

arcane, sekreto || kriptajo.

arc-boutant (*arch*), apogarkajo.

arc-bouter (*arch*), arkapogi.

- , **s'**- (*f*), sin firme
piedapogi.

arceau, arkajo, arketo.

arc-en-ciel, ĉielarko.

archaïsme, arkaismo.

archaïque, arkaisma, arkaika.

archange, ĉefangelo.

arche (*arch*), arkajo.

- **de Noé** (*B*), arkeo.

archéologie, arkeologio.

archéologique, arkeologia.

archéologue, arkeologo.

archéoptérix (*préh*), arkeopteriko.

archer (*rail*), (paf)arkisto.

archet (*mus*), arĉo.

archétype, pratipo.

archevêché (*siège*), ĉef-episkopejo,
arki-.

- (*territoire*), ĉef-episko-
pujo, arki-.

archevêque, ĉef-episkopo, arki-.

archidiacre, ĉef-diakono, arki-.

archiduc, arkiduko.

archine (*mesure russe* — 0 m. 71),
arŝino.

archipel, arkipelago, insularo.

archiprêtre, arkipastro.

architecte, arkitekto.

architectural, arkitektura.

architecture, arkitekturo.

architave (*arch*), arkitravo.

archives (*ts*), arkivoj.

archiviste, arkivisto.

arçon, selarkajo.

arctique, arkta.

ardent (*pf*), arda.

ardeur, ardo.

ardillon, bukdomo.

ardoise, ardezo.

- , **bleu** - (*ardoisé*), ardezblua.

ardoisière, ardezejo.

ardu, kruta || (*f*), malfacila.

are, aro.

arec (*bot*), betlonukso.

arène (*pf*), areno.

aréomètre, areometro.

aréométrie (*sc*), areometrio.

Aréopage (*antiq*), Areopago.

arête de poisson, fiŝosto, aristo.

- (*d'épi...*), aristo.

- (*géom*), eĝo.

- **vive**, akra eĝo.

argent (*métal*), arĝento.

- (*monnaie*), mono.

- , **en** -, arĝenta.

argenté, arĝent-a,-eca.

argenter, arĝenti.

argenterie, arĝentajaro || arĝent-
varoj.

argenteur, arĝentisto.

argentifère, arĝentodona.

argentin (*son*), tinta.

argenture (*action d'argenter*), ar-
ĝentado.

argile, argilo.

argileux, argila.

argon (*chim*), argono.

argonaute (*zoo*), argonaŭto.

argot, slango, ĵargono.

argousin (*F*), provoso, policistaĉo.

arguer, konkludi || preteksti.

argument, argumento.

argumentation, argument-ado ||
-aro.

argumenter, argumentadi.
 argutie, vana subtilaĵo.
 argirol (*méd*), arĝirola.
 arla (*mus*), ario.
 arianisme (*R*), arianismo.
 aride, senakva, malfekunda (*f*).
 aridité, senakveco, malfekundeco (*f*).
 arien, ariano || Arja.
 ariette (*mus*), arieto.
 aristocrate, aristokrato.
 aristocratie (*ts*), aristokratio.
 aristocratique, aristokratia.
 aristoloche (*bot*), aristolokio.
 arithmétique, aritmetik-o-a.
 arlequin (*théd*), arlekeno.
 arlequinade, arlekenaĵo.
 armateur, ŝipekipisto || ŝipluisto.
 armature (*de ciment...* || *élec*), armaturo.
 — (*de poutre...*), truso.
 arme (*pf*), armilo.
 — blanche, klingarmilo, pikarmilo.
 — à feu, pafilo.
 — à tir courbe, kurbapafa armilo.
 — à tir tendu, rektapafa armilo.
 — , à l'- blanche, per nuda glavo.
 armé (*mil*), armita.
 armée (*pf*), armeo || militistaro, soldataro.
 armement (*action*), armado.
 — (*armes*), armilaro.
 armer (*mil*), armi.
 — (*tex*), armaturi, armi.
 — un bateau, armi, ŝiparangi.
 armes (*blason*), blazono.
 armistice, armistico.

armoire, ŝranko.
 armoiries, blazono.
 armoise (*bot*), artemizio.
 armorial, blazonlibro.
 armorier, blazoni.
 armure (*mil*), armaĵo || kiraso, ŝirmilo.
 armurerie, pafilvendejo, pafil-fabrika.
 — (*magasin d'armes mil*), armilejo.
 armurier, armilisto, pafilisto.
 arnica (*bot*), arniko.
 aromate, aromaĵo.
 aromatique, aroma.
 aromatiser, aromigi.
 arôme, aromo.
 — , avoir un -, aromi.
 arpège (*mus*), arpeĝo.
 arpéger, arpeĝi.
 arpent, akreo.
 arpentage, termezurado.
 arpenter, termezuri || (*f*), paŝi.
 arpenteur, termezuristo.
 arpète (*F : jeune apprenti*), preso-knabo, kudroknabino...
 arqué, arka, kurba.
 arquebusade, arkebuzpafo.
 arquebuse (*mil*), arkebuzo.
 arquebusier, arkebuzisto.
 arquer, arkigi, fleksi.
 arrachage, eltirado || elradikado.
 arrache-pied, d'-, senpaŭze, sen-spire (*f*).
 arracher (*extraire*), eltiri, ŝiri, el-ŝiri, forŝiri.
 — (*déraciner*), elradiki.
 — (*un secret*), eltordi.
 — , s'- (*pf*), elŝirigi.
 arracher, elradikigilo.
 arrangeable, riparebla.

arranger (*disposer*), aranĝi, dispozicii.

— (*accorder*), akordigi.

— (*mettre en ordre*), ordi, ordometi.

— (*réparer*), ripari.

arrangeant, akordigema.

arrangement, arango, akordigo.

arrérages (*fin*), rentoŝuldo.

arrestation (*jur*), aresto.

arrêt (*action d'arrêter*), haltigo, ĉesigo.

— (*action de s'arrêter*), halto, ĉeso.

— (*décision || jugement*), decido || juĝo.

— , **maison d'** - (*jur*), malliberejo.

— , **sans** -, senhalte, senĉese.

arrêté (*jur*), decido, juĝo.

— (*par la police* : subst), arestito.

— (*fixé*), fiksita.

arrêter, haltigi, ĉesigi || bari (*f*).

— (*jur*), aresti.

— , **s'**-, halti.

— , **s'**- (*pour un certain temps*), haltadi.

— , **s'**- (*s'interrompre*), interrompiĝi.

— , **s'**- (*de temps en temps*), intermiti.

— , **s'**- (*se fixer*), fiksiĝi.

arrhes, ekpago, parta antaŭpago.

arriération mentale (*méd*), mensa postresteco.

arrière, malantaŭaĵo, postaĵo.

— **du front** (*mil*), ariero.

— , **un** - (*sport*), arlerulo.

arriéré (*tardif*), malfrua.

— (*enfant*), malrapidkreska.

— (*pays*), subevoluinta.

— (*subst* : *fin*), nepagitaĵo.

arrière-boutique, postbutiko.

arrière-garde (*mil*), ariergardo, postgvardio.

arrière-goût, postgusto.

arrière-pensée, kaŝita penso.

arrière-plan, malantaŭaĵo, fono.

arriérer (*différer*), prokrasti.

arrières, **ies** - (*mil* || *sport*), ariero.

arrière-train, postaĵo.

arrimage, stivado.

arrimer, stivi.

arrivage (*mar*), albordeĝejo.

— (*de marchandises*), alprovizado.

arrivée, alveno || (*lieu*), alvenejo.

arriver (*but* || *lieu* || *temps*), veni.

— **à...**, alveni al...

— **à** (*réussir*), sukcesi, atingi, trafi.

— **dans...**, enveni en...

arrivisme, karierismo.

arriviste, karieristo.

arroche (*bot*), atripio.

arrogance, aroganteco.

arrogant, aroganta.

arroger, **s'**- qc, al si arogi ion.

arrondi, rondforma.

arrondir, rondigi.

— (*sa fortune*), pligrandigi.

— (*rendre plus harmonieux*), pliiharmoniigi.

arrondissement de région, distrikto, arondismento.

— **de ville**, kvartalo, grupo.

arrosage, akvado, priverŝado || ŝprucigado.

arroser, akvi, priverŝi.

— **en jet**, ŝpruci.

arrosoir, akvilo, verŝilo.

arrow-root (*bot*), aroruto.

arsenal (*mil*), arsenalo, armilejo.

arsenic (*chim* = *As*), arseno.

— **blanc** (*mort-aux-rats*), arseniko.

art (*ts*), arto.

— , *œuvre d'*, artaĵo.

— , *avec* -, artoplene.

artère (*anat*), arterio.

— (*voie de communication*), (ĉef)vojo.

artériel, arteria.

artériosclérose (*méd*), ateriosklerozo.

artésien, puits -, artezia puto.

arthrite (*méd*), artrito.

arthritisme (*méd*), artritismo.

artichaut, artiŝoko.

article (*com*), artiklo, varo.

— (*écrit* || *G*), artikolo.

— **de foi** (*R*), dogmero, kva-zaŭdogmo.

— **de la mort**, mortmomento.

articulaire, artika.

articulation (*anat* || *méc*), artikio.

— (*prononciation*), prononco.

articulé, artika.

articuler (*méc* || *Ph*), artiki.

artifice (*combinaison* || *habileté* || *ruse*), artifiko.

— , **feu d'**, piroteknikaĵo.

artificiel, artaja, artefarita.

artificier, piroteknikisto.

artificieux, artifika.

artificieusement, artifike.

— , **agir** -, artifiki.

artillerie (*matériel, personnel*), artillerio.

artilleur, artileriano.

artimon (*mar*), postmasto.

artisan, metiisto, manlaboristo.

— (*f*), kaŭzinto, forĝisto (*f*).

artisanal, metiista.

artiste, artisto.

— **de cinéma**, film-aktoro, -artisto.

artistique, arta || artista.

— , **sens** -, artismo.

arum (*bot*), arumo.

aryanisme (*pol*), arjanismo.

as (*jeu*), aso.

— (*qn* : *F*), lertulo, spertulo.

asa-fœtida (*bot*), asafetido.

asaret (*bot*), azaro.

ascaride (*ver*), askarido.

ascendance (*action de monter*), supreniĝo.

— (*tutorité*), aŭtoritateco, impono.

— (*famille*), prapatraro.

ascendant (*qui va en montant*), supreniranta.

— (*autorité*), aŭtoritato, impono.

— (*qui progresse*), progresanta.

ascendants, prapatroj.

ascenseur, lifto.

ascension (*ballon...*), suprenirado.

— (*d'un pic...*), (mont)grimado.

Ascension (*Rk*), Ĉieliro de Jesuo.

ascensionnel, suprenira.

ascète, asketo.

ascétique, asketa.

ascétisme, asketismo.

aseptile (*méd*), asepsio.

aseptiser, asepsigi.

asile (*sécurité, soins*), azilo.

— (*de loi, de traité...*), paraĝrafo.

asine, azena.

aspect (*apparence*), aspekto.

— , **avoir l' - de**, aspekti kiel.

asperge (*bot*), asparago.

asperger (*R*), aspergi.

aspérité, malglatato.

aspersion (*R*), aspergo.

aspersoir, aspergilo, surŝprucigilo.

asphalte (*min*), asfalto.

asphalter, asfalti.

asphodèle (*bot*), asfodelo.

asphyxiant, asfiksia.

asphyxie, asfiksio.

asphyxier, asfiksii.

aspic (*zoo*), aspido.

aspirant (*candidat* | *soupirant*), aspiranto.

— (*mil*), kadeto, aspiranto.

aspireur, alsuĉilo, polvosuĉilo.

aspiration (*désir, élan*), aspiro, celado.

— (*respiration*), enspiro.

— **ardente**, silencieuse, sopiro.

— **vive**, impeto.

aspirer (*pomper...*), suĉi.

— (*respiration*), enspiri.

— **à qc**, aspiro al io, ion.

— **ardemment**, sopiri, impeti.

aspirine (*méd*), aspirino.

assagir, saĝigi.

— , **s' -**, saĝigi.

assaillant (*agresseur*), atencinto.

— (*mil*), atakanto, sturmanto.

assaillir, ataki, sturmi, alsalti.

assainir, salubrigi.

assainissement, salubrigo.

assaisonnement (*action*), spicado.

— (*épices*), spico(j).

assaisonner, spici, kondimenti, gustodoni.

assassin, murd-into, -isto.

assassinat, murdo.

assassiner, murdi.

assaut (*mil*), sturmo.

— **d'escrime**, skermokonkurso.

— (*de politesse...*), konkuremo.

— , **monter à l' -** (*mil*), sturmi.

assèchement, sekigo || drenado.

assécher, sekigi || dreni.

assemblage (*composition*), kunmetado.

— (*structure*), kunmetiteco.

assemblée, kunveno.

— (*jur* || *pol*), asembleo.

assembler (*rassembler*), kunigi, arigi, kolekti.

— (*coupler : élec*), konekti.

asséner un coup à qn, fortege albat, alfrapi iun.

assentiment, konsento, aprobo.

asseoir (*f : baser sur*), fondi (*f*).

— , **faire -**, sidigi.

— , **s' -**, sidigi, eksidi.

assermenté, ĵurligita.

assermenter, ĵurligi.

assertion, aserto.

asservir, sklavigi || (*f*), submeti.

asservissement, sklavigo || sklaveco.

assesseur (*jur*), asesoro.

assez de, sufiĉe da, maltrio da.

— , **en avoir -** (*f*), tediĝi.

assidu, diligenta, konstanta, asidua.

assiduité, ĉeestado, diligenteco, konstanteco.

assiégés, sieĝatoj.

assiégeants, sieĝantoj.

assiéger (*pf*), sieĝi.

assiette (*vaisselle*), telero.
 — (*manière d'être assis*), sid-
 maniero.
 — (*équilibre*), ekvilibro.
 — , être dans son - (F),
 bonfarti, sidi kom-
 forte (f).
assignation (fin || jur), asigno.
assigner (fin || jur), assigni || (jur)
 (juĝe) kunvoki.
assimilable, asimilebla.
assimilation, asimilado.
assimiler (pf), asimili.
 — (*rendre semblable*), simil-
 igi.
 — , s'- à, asimiliĝi al, en.
assis, sida, sidanta.
 — , être -, sidi.
assise, place -, sidloko.
 — (*arch*), murbazo.
 — de voie ferrée, trakbazo.
assises, cour d'-, asizo.
assistance (aide), kunhelpo, asist-
 ado.
 — (*assemblée*), ĉeestantaro
 — (*présence*), ĉeesto.
assistant (aide), helpisto, asistanto.
 — (*présent*), ĉeestanto.
assistante sociale, sociala helpant-
 ino.
assister (à une réunion...), ĉeesti,
 alesti, apudesti.
assister qn, helpi, asisti iun.
association (ts), asocio.
 — d'idées, (ide)asocio.
associé (com...), asociito.
 — (membre d'une association),
 asociano.
associer, asocii.
 — (phys), konekti.
 — , s'- avec, asociiĝi kun.
assolfe, soifanta.

assolement (agro), kulturaltern
 (adjo).
assoler (agro), kulturalterni.
assombrir (pf), malheligi, supe-
 rombrigi.
assommant (f), tedega.
assommer (un animal), buĉi.
 — (qn), batmortigi.
 — (f : consterner), kons-
 ternegi.
 — (f : ennuyer), tedi.
assommoir, batbuĉilo.
Assomption (Rk), Ĉieliro de Maria.
assonance, asonanco.
assorti, harmonia, konvena.
assortiment (com), sortimento.
assortir (des fleurs...), harmoniigi.
 — (com), sortimenti.
assoupi, duondorma.
assoupir, duondormigi.
 — , s'-, duone ekdormi.
assoupissement, duondormo.
assouplir, fleksebligi.
assouplissement, fleksebliglo.
assourdir qn, surdigi.
 — (un son, un bruit), mal-
 laŭtigi.
 — (mus : étouffer), dampi.
assourdissant, surdiga.
assouvir, satigi, plensatigi.
assouvissement, sat-igo,-igo.
assujétir (qn), subigi, submeti, ser-
 vutigi.
 — (qc), alfiksi, stabile fiksi.
assujétissant, ĝena.
assujétissement, sub-igo,-igo.
assumer (une responsabilité...),
 preni sur sin, sin ŝargi per.
assurable, asekurebla.
assurance (aplomb), aplombo,
 memcerto.

assurance (*confiance en soi*), memfido.

— (*certitude*), certeco.

— (*confirmation*), certigo.

— (*par contrat*), asekuro.

— , **compagnie d'—**, asekura kompanio.

— **sociale**, sociala asekuro || sociala sekureco.

assuré (*par contrat*), asekurita.

— (*ferme, hardi*), memfida, certeca.

— (*certain*), certa.

— , **être** - (*avoir confiance en soi*), memfidi.

assurer (*donner l'assurance de*), certigi.

— (*par contrat : qn contre qc*), asekuri.

— (*le bonheur de qn, le fonctionnement de qc*) certigi.

— (*la sécurité de*), sekurligi, sendanĝerigi.

— (*son auto...*), asekurigi.

— , **s'— de**, certigi pri.

assureur, asekuristo.

aster (*bot*), astero, astrofloro.

astérisque (*typo*), asterisko.

asteroïdes (*astr*), astroidoj.

asthénie (*méd*), astenio.

asthme (*méd*), astmo.

asticot, viandovermo.

astigmat (*opt*), astigmata.

astigmatisme (*opt*), astigmatismo.

astiquage, frot-purigado, polurado.

astiquer, frot-purigi, poluri.

astragale (*anat* || *bot* || *arch*), astragalo.

astrakan (*fourrure*), astrakana pelto.

astral, astra.

astre, astro.

astreindre, devigi, trudi.

astreignant, astringa.

astrolabe (*astr*), astrolabo.

astrologie, astrologio.

astrologique, astrologia.

astrologue, astrologo.

astronome, astronomo.

astronomie, astronomio.

astronomique, astronomia.

astuce, ruzeco || spritaĵo.

astucieux, ruza, vulpa (f).

— (*spirituel*), sprita.

asymétrie, sensimetrio.

atavisme, atavismo.

ataxie (*méd*), ataksio.

atelier, laborejo, metiejo.

— (*d'artiste*), ateliero.

— (*équipe*), taĉmento.

— (*sport*), teamo.

atermoïement, prokrasto.

atermoyer (*différer, remettre*), prokrasti.

athée, sendia, senreligia || ateisto.

athéisme, sendieco, ateismo.

athlète, atleta.

athlétique, atleta.

athlétisme, atletismo, atletiko.

atlas (*de géo, d'astr...* || *anct*),

atlaso, maparo || atlaso.

atmosphère (*pf* || *phys*), atmosfero.

atmosphérique, atmosfera.

atoll (*géo*), koralrifo, atolo.

atome (*pf*), atomo.

atomique, atoma.

atonie (*méd*), atonio.

atours, galanterio, virinornamaĵoj.

atout (*pf*), atuto.

— , **jouer —**, couper —, atuti.

atrabile, atrabilo.

âtre, fajrejo.

atroce, kruelega || neelportebla.

atrocité, krueleg-eco,-aĵo.

atrophie (méd), atrofio.

atrophier, atrofii.

— , s' -, atrofiiĝi.

atropine (méd), atropino.

attabler, s' -, ĉetablĝi.

attachant, alloga.

attache (lien), ligilo.

— de bureau, vinkto.

— (f), alligiteco || amligiteco.

attaché d'ambassade, ataŝeo.

attachement, alligiteco.

attacher (pf), alligi.

— ensemble, kunligi.

— , s' - à qc, alĝuiĝi.

— , s' - à qn, sekvi iun,
kunforĝi sin al iu ||
korligiĝi.

attaquable, atakebla.

attaque, atako.

attaquer (ts), ataki.

— , s' - à, ataki.

— , s' - à (f), ataki, ektuŝi.

attarder, malfruigi.

— , s' -, malfruigi, postigi.

atteindre (ts), atingi.

— (la cible, le but), trafi,
atingi.

— (tel âge, telle époque),
ĝisvivi.

atteint, qui - (le but), trafa.

atteinte, trafo, atingo || (f), ofendo.

— (f : préjudice), malutilo,
domaĝo.

— (méd), trafiĝo.

attelage (de chevaux... : action),
jungado.

— (ensemble de bêtes atte-
lées), jungaĵo, jungit-
aro.

attelage (ce qui sert à atteler),
jungilaro.

— au joug, jug-ado,-aĵo.

attèle (méd), splinto.

atteler (pf), jungi.

— au joug, jugi.

— (chf), kupli.

attendant, apuda, lima, samlima.

attendant, en -, dume, intertempe.

attendre, atendi.

— que (jusqu'à ce que),
atendi ĝis.

— , s' - à qc, à ce que,
atendi, ke ...-os,
antaŭvidi ... (acc).

attendrir, moligi.

— (f), kormoligi, kortuŝi.

— , s' -, moligi.

— , s' - (f), kormoliĝi, kor-
tuŝiĝi.

attendrissant, kormoliga, kortuŝa.

attendrissement, kormoliĝo, kor-
tuŝeco.

attendu (jur), motivo.

attendu que, ĉar ; konsiderante ke.

attentat, atenco.

attentatoire, atenca.

attente, atendo.

— , salle d' -, atendejo || aten-
dosalono.

attenter (à la vie, aux lois...),
atenci.

attentif, atenta, atentema.

— , être - à, atenti.

attention, atento.

— (solicitude), prizorgemo

(amabilité), afablajo.

— , faire -, atenti.

— , attirer l' - de qn
sur, turni ies aten-
ton sur.

attention, ne pas vouloir prêter -, ignori.

attentivement, atente.

atténuant, malgraviga.

atténuation, malgravigo.

atténuer, malgravigi.

atterrage (mar), albordigejo.

atterrer (consterner), konsterni.

atterrir (avi), surteriĝi.

atterrissage, surteriĝo.

attestation, atesto.

attester, atesti.

attliédier, varmetigi.

attifer, fuŝornami.

attifement, tualetaĉo.

attirail (choses nécessaires), ilaro.

— (f : choses superflues et embarrassantes), embarrasjaro.

attirance, altirado, altirigado.

— (f), (al)logo.

attirant, altira, loga.

attirer, altiri, allogi.

— les regards, turni al si la rigardon, logi la rigardon.

attiser (pf), eksciti, inciti.

attitré, kutima, preferata.

attitude, sinteno, teniĝo.

attouchement, tuŝo.

attractif, altira.

attraction (phys), altiro.

— (f), allog-ado-aĵo.

attirait, logo ; logaĵo, logilo ; ĉarmo

attrape, trompilo, ŝercobjekto.

attraper (saisir), kapti.

— (tromper), ŝercotrompi.

attrayant, alloga.

attribuer (ts), atribui.

— (d'effet à cause), rilatigi.

attribut (G), predikativo.

— (philo), atributo.

attribut (symbole), simbolo, emblemo.

attribution, atribuado.

attributions, ofic-povo,-rajto / kompetenteco.

attristant, malgajiga.

attrister, malgajigi.

attroupement, amasiĝo.

attrouper, amasigi.

—, s' -, amasiĝi, svari (f).

aubade, aŭbado.

au (article contracté = à le), al la.

aubaine, profito, (bon)ŝanco.

aube (première lueur du jour), ektagiĝo.

— (méc), padelo.

— (R : vêt), albo.

— (f : commencement), komenciĝo.

aubes, roue à -, padelrado.

aubépine (bot), kratago.

auberge, gastejo.

aubergine (bot), melongeno.

aubergiste, gastejestro, drink-ejestro.

aubier (bot), alburno.

aucun (individualité), neniu.

— (qualité), nenia.

aucunement (à aucun degré), neniom.

— (en aucune façon, nullement), neniel.

— (pas du tout), tute ne.

audace, aŭdaco.

audacieux, aŭdac-a,-ulo.

audible, aŭdebla.

audience (réception officielle), aŭdienco.

audiences, salle d' -, aŭdiencojo.

audancier (huissier), pedelo.

audio-visuel, aŭdo-vida.

auditeur, aŭdanto, aŭskultanto.

— (*titre*), aŭditoro.

auditif, aŭda, orela.

audition, aŭdado.

auditoire, aŭdantaro.

auditorium (*arch*), aŭditorio.

auge (*ts*), trogo.

auget, trogeto.

augmentatif, pli(grand)iga.

augmentation, pli(grand)-igo, -iĝo.
— de salaire, pli-pago.

augmenter T, pliigi, pligrandigi, kreskiĝi...

— I, pliigi, pligrandigi, kreskiĝi...

augural, aŭgura.

augure (*divination, présage*), aŭguro.

— (*devin*), aŭguristo, signo-klarigisto.

augurer (*présager*), aŭguri.

auguste (*de cirque*), klaŭno.

— (*adj*), respektinda, moŝta.

augustin (*K*), aŭgustenano.

aujourd'hui, hodiaŭ.

aumône, almozo.

— , demander l'-, almozi, almozpeti.

— , faire l'-, almozdoni.

aumônier, pastro.

— (*de lycée, mil, de prison...*), licepastro, militpastro...

aumônière, pendomonujo.

au(l)naïe, alnejo.

au(l)ne (*bot*), alno.

aune (*mesure*), ulno.

auner, ulnemezuri.

auparavant, antaŭe, frue.

auprès (*adv*), apud, proksime, ĉe.

auprès de (*prép*), apude de, proksime de.

auréole (*R*), aŭreolo, glorkrono.

— (*pf*), nimbo.

— (*phys*), aŭreolo.

auréoler, aŭreoli.

auriculaire (*adj*), orela || aŭda.

— (*doigt*), etfingro, orel-fingro.

auricule (*bout de l'oreille*), orel-lobo.

— (*bot : appendice de feuille...*), aŭriklo.

aurifère, orhava || orodona.

aurification, orado || (*dent*), orkovro.

aurifier, ori || (*dent*), orkovri.

aurignacien (*préh*), aŭrignacio.

aurochs (*zoo*), uro.

aurone mâle (*bot*), abrotano.

aurore (*pf*), aŭroro, matenruĝo || (*myth*) Aŭroro.

auscultation (*méd*), aŭskultumado.

ausculter (*méd*), aŭskultumi.

auspice (*augure || protection*), aŭspicio.

aussi (*de même*), ankaŭ || same.

— (*si : devant adj ou adv*), tiel.

— (*donc*), tial.

aussièr (*mar*), haŭsero.

aussitôt (*sur le champ*), tuj, sen-prokraste.

— que (*dès que*), tuj kiam.

austère, severmora, morrigora.

austérité (*sévérité*), severmoreco.

— (*restriction || mortification*), konsumbridado.

austral, aŭstrala.

autant de, tiom da, tiel multe da.

autant de... que de..., tiom da... kiom da...

— , d' - plus que, des pli, ke.

autarcie, memsufiĉeco, aŭtarcio.

autel, altaro.

auteur (d'un acte), farinto, kaŭzinto.

— (écrivain...) aŭtoro, verkisto.

authenticité, aŭtent(ik)eco.

authentifier, aŭtent(ik)i.

authentique, aŭtent(ik)a.

authentifier, aŭtent(ik)i.

auto, aŭto.

— , rouler en -, aŭtadi.

autobiographie, aŭtobiografio.

autochtone, praloĝant-a,-o.

autoclave, memferma Ĵ premkuirilo.

autocrate, aŭtokrato.

autocratie, aŭtokratismo.

autodafé, aŭtodafeo.

autodidacte, aŭtodidakto, meminstruito.

autodrome, aŭtodromo.

autogire (avi), aŭtogiŝo.

autographe, aŭtografio.

autographier, aŭtografii.

automate, aŭtomato.

automatique (pf), aŭtomata.

automation, aŭtomatigo.

automatisme, aŭtomateco.

automnal, aŭtuna.

automne, aŭtuno.

automobile, aŭtomobilo, aŭto.

automobilisme, aŭtomobilismo.

automobiliste, aŭt(omob)ilisto.

autonome, aŭtonoma.

autonomie, aŭtonomio, aŭtonomeco.

autopsie (méd), nekropsio.

autopsier (méd), nekropsii.

autorisation, permeso Ĵ (jur), rajtigo.

autorisé (qui fait autorité), aŭtoritata.

autorisé (admis à exercer une profession), aprobita.

autoriser, permesi Ĵ aprobi.

— (jur : habiliter), rajtigi.

autoritaire, ordonema, regema.

autoritarisme, ordonemo, regemo

autorité (abstrait), aŭtoritato, ordonpovo, estreco.

— , une - (en matière de), aŭtoritatulo.

— , une - (ayant pouvoir de décision), instanco.

autoroute, aŭtovojo, aŭtoŝoseo.

auto-stop, faire de l'-, petveturi.

autostrade, aŭtoŝoseo.

autour (adv), ĉirkaŭe.

autour de, ĉirkaŭ.

— , qui est - de, ĉirkaŭa.

autour (orn), akcipitro.

autre (différent), alia, malsama.

— (supplémentaire), kroma, plia

— que, alia ol.

— , rien d'— que, nenio alia krom.

— , d'une - espèce, alispeca.

— , une - chose différente, alio.

autrefois, antaŭe, malnovtempe, iam.

autrement, alie, alimaniere.

— (sinon, ou bien), aŭ.

autruche (orn), struto.

autrui, aliulo(j).

auvent (arch), markezo, antaŭtegmento.

auxiliaire, help-a-anto.

avachi (qc), velkinta.

— (qn), senenergia.

avachir, s'—, deformiĝi Ĵ senenergiĝi.

aval (géo), alvalo.

— en -, alvale.

aval, (fin), avalo.

avalanche (pf), lavango.

avaler, gluti.

avaler (ses mots...), forgluti.

— (F : croire soltement), kre-
deme akcepti.

avaliser (fin), avali.

avance (fin), antaŭpago.

— (mil), avanco.

— (précocité), frueco.

— (à l'allumage : auto), spark-
frueco.

— , d', antaŭe.

— , en -, antaŭtempa.

avances (démarches préliminaires),
antaŭproponoj.

avancé, d'un âge -, profundaĝa.

— (élève...), multe progresinta.

avancées (idées), progresemaj.

avancées (ce qui avance), elstaraĵo.

avancement en grade, avanco,
promocio, rangaltigo.

avancer I (aller en avant), antaŭen-
iri.

— I (montre), frui, antaŭi.

— I (promotion), avanci.

— T (mettre à l'avant, sur
le devant), antaŭigi.

— (fin), antaŭpagi.

— (prêter), pruntodoni.

— , s'- vers, antaŭeniĝi,
alpaŝi.

— , s'- (en sortant du rang),
antaŭeniĝi, elpaŝi.

avant (prép), antaŭ.

— (adv), antaŭe.

— que, antaŭ ol, kiam.

— , un - (sport), avanulo.

— (subst), antaŭaĵo || (mil),
avano.

— de... (infinitif), antaŭ ol ...i.

— ! En -, Antaŭen !

avants (les - : mil || sport), avano.

avantage (ts), avantaĝo, bonaĵo.

— (commodité), oportun-
aĵo.

— (supériorité), preferind-
eco.

— , ce qui constitue un -,
utilo.

— , présenter un -, utili.

avantager, avantaĝi, favori.

— (en beauté), beligi.

avantageux, avantaĝa, profita.

avant-bras (anat), antaŭbrako.

avant-corps (arch), elstaraĵo.

avant-coureur, antaŭira || anonca.

avant-dernier, antaŭlasta.

avant-garde (mil || f), avangardo.

avant-port (mar), antaŭhaveno.

avant-poste (mil), antaŭposteno.

avant-projet, antaŭplano.

avant-propos, antaŭparolo.

avant-scène, antaŭscenejo.

avant-train, antaŭaĵo.

avare (ts), avar-a-ulo.

— , être - (lésiner), avari.

avarie (com || mar), averio.

avarié, être - (denrées), esti difek-
tita.

— , être - (mar), averii.

avarié T, difekti || averiigi.

avatar (pf), avataro.

avec (au moyen de), per.

— (en plus de), krom.

— , chanter - qn, kanti kun iu.

— (simultanéité), kun.

aveline (bot), avelego.

avenant (adj), plaĉa, afabla.

— , à l', tiel same.

— (de contrat : jur), aldono.

— d'assurance, polis-

aldono, krompoliso.

avènement (venue || commerce-
ment), alveno |
komenciĝo.

— d'un roi, reĝiĝo, sur-
troniĝo.

avénir, estonteco, venonteco.

Avent (Rk), Advento.

aventure, aventuro.

— , esprit d'-, aventuremo.

aventuré, riska.

aventurer, riski.

aventureux (qn), aventurema |
(qc) riskoplena.

aventurier, aventuristo.

aventurine (min), aventurino.

avenu, non -, nula.

avenue, avenuo.

avéré, konstatita kiel vera.

avers (de médaille...), antaŭa flanko.

averse, (subita) pluvego || ekpluv-
ego.

aversion, malinklino.

averti, avertita, informita.

avertir, averti, atentigi || informi.

avertissement, avertito, atentigo.

— (jur), invito.

— (observation), adm-
ono.

avertisseur d'incendie, brulalar-
milo.

— (signal), avertilo.

aveu, konfes(ad)o.

aveuglant, blindiga.

aveugle (pf), blind-a,-ulo.

aveuglement, blind-eco,-igo.

aveuglément, blinde.

aveugle-né, blindnaskit-a,-o.

aveugler, blindigi.

— (éblour), blindumi.

— une brèche, ŝtopi.

aveuglette, à l'-, blinde.

aveulir, senenergigi.

aviateur, aviadisto.

aviation, aviado || aviadilaro.

aviculture, birdobredado.

avide, avida.

— , être - de, avidi T.

avilir qn, malnobligi || (qc), senva-
lorigi.

avilissant, malnobliga || senvalor-
iga.

avion, aviadilo, aviono.

— à fusée, fuzaviadilo.

— à réaction, jeto.

— de reconnaissance, skolt-
aviadilo.

aviron, remilo.

avis, avizo, avertito.

— (opinion), opinio.

— , être d'-, opinii.

— , être du même - que,
samopinii kiel.

avisé, sagaca.

aviser (apercevoir), ekvidi.

— (informer), avizi, averti.

avis (mar), aviso.

aviver (une couleur), refreŝigi, pli-
briligi.

— (une douleur), pliakrigi.

— (le feu), pliardigi.

avocat (pf), advokato.

avoine (bot), aveno.

avoir (détenir, posséder), havi.

— (contenir), enhavi.

— (subst), havo, havaĵo, posed-
aĵo.

— (verbe auxiliaire).

N'est jamais tel en
E-o. Il faut utiliser le
verbe **esti** :

avoir mangé = être ayant
mangé, esti manĝinta.

avoisinant, najbara, apuda.

avoisiner, najbari, apudi.

avortement, aborto.

avorter (*pf*), aborti.

avorton, abortulo.

avouable, konfesebla.

avoué (*jur*), proceduristo.

avouer, konfesi.

Avril, Aprilo.

axe, (ts), akso.

— , **tourner autour d'un -**, aksumi.

axillaire (*anat*), aksela.

axiome, aksiomo.

axis (*anat*), aksiso.

azalée (*bot*), azaleo.

azimut, azimuto.

azote (*chim*), azoto, nitrogeno.

azur (*couleur*), lazuro.

— (*ciel*), (lazura) ĉielo.

azuré, lazura.

azurer, lazuri.

azurin, lazureta.

azyme, pain -, maco.

B

baba (*cuis*), babao.

babeurre, buterselakto.

babil, infanbabilado.

babillage, babilado, pepado (*f*).

babillard, babilema, pepema (*f*).

babiller, babili, pepi (*f*).

babine, lipo, lipego, pendlipo.

babiole, bagatelo, malgravajo.

babiroussa (*zoo*), babiruso.

babord (*mar*), ruĝa flanko, babordo.

babouche, babuŝo.

babouin (*zoo*), paviano.

bac (*mar*), pramo.

— (*réceptient*), kuvego.

baccalauréat (*titre*), bakalaŭreco, abiturienteco.

— (*examen*), bakalaŭr-ekzameno, abiturientekzameno.

baccara (*jeu*), bakarao.

bacchanale (*pf*), bakanalo.

bâche (*d'alimentation*), trogo.

— **de protection**, ŝirmkovrilego.

bachelier, bakalaŭro, abituriento.

bacillaire, bacila.

bacille, bacilo.

bâclé (*fait sans goût*), fuŝfinita.

bâcler, fuŝfini, (rapid)faŝi.

bacon (*cuis*), lardo.

bactérie, bakterio.

badaud, gapulo.

badauder, gapi.

badauderie, gapado.

baderner, ŝirmoŝnuro.

— (*F, f : qn*), senutilulaĉo, kadukulaĉo.

badiane (*bot*), ilicio, stelanizo.

badigeon, murŝmiraĵo, kalkaĵo.

badigeonner (*passer à la chaux*), kalkoŝmiri.

badin, ŝercema.

badinage, ŝerco, spritaĵo, gajemo.

badine, vergeto, bastoneto.

badiner (gajeme) ŝerci.

bafouer, ofendomoki.

bafouiller (*F*), balbutaĉi.

bâfrer (*F*), manĝaĉi.

bagage, pakaĵo || (*f*). lernakiro.

bagarre, tumulto || kverelbruego.

bagatelle, bagatelo || malgravajo.

bagnard, punlaboristo.

bagne, punlaborejo, bagno.

bagnole (*F*), veturilaĉo, aŭtaĉo.

bagou (*F*), parolemo, parolfliuo.

bague, ringo, fingroringo.

baguenauder, gapvagi.

baguette, vergo, bastoneto.

— (*de chef d'orchestre*), tak-
tobastono.

— (*de tambour*), frapilo.

— (*de sourcier*), rabdo.

baguier, ringujo.

bah ! (*surprise*), ba !

bahut, kestoŝranko.

bai, cheval -, bruna ĉevalo.

baie (*arch*), aperturo.

— (*bot*), bero.

— (*géo*), golfeto.

baignade, banado.

baigner T, bani.

— **I, se -**, baniĝi.

baigneur, bananto.

— (de station thermale),
bangasto.

baignoire, banujo.

— (de théâ.), parterloĝio.

bail de location, lukontrakto.

— de fermage, farmo, farmo-
kontrakto.

— , à -, lua.

bâillement, oscedo.

bâiller, oscedi.

— (porte...), oscedi, faŭki.

baillieur, luiganto, ludonanto.

— de fonds, monpruntisto.

baillon, buŝostopilo.

baillonner, buŝostopi.

bain, bano.

— , établissement de -, banejo,
bandomo.

— , salle de -, banĉambro.

— de fixage (opt), fiksano.

— de soleil, sunbano.

— de vapeur, ŝvitbano.

bain-marie (cuis), mariabano.

baïonnette, bajoneto.

baisemain, mankiso.

baiser (pf), kiso.

— (verbe : pf), kisi.

— , couvrir de -, kiskaresi.

baisse (fin), kurzbasiĝo.

— de hauteur, malaltiĝo.

— de prix, malkariĝo.

baisser de hauteur T, malaltiĝi,
mallevi.

— de hauteur l, malaltiĝi,
malleviĝi.

— de ton T, mallaŭtiĝi.

— l (prix), malkariĝi.

— l (vue), malakriĝi.

balssler (fin), basigisto.

bajoue (de cochon, de veau...), van-
gego.

bajoue (humaine : f), pendvango.

bakélite, bakelito.

bal, balo.

— masqué, maskobalo.

— , salle de -, balejo.

balade (F), piedirado.

baladeuse (élec), movlampo.

baladin, histriono, ĉarlatano, bur-
leskulo.

balafre, (vizaĝa) strekvundo, strek-
cikatro.

balafre, strekvundi.

balai, balailo.

balance (comptabilité), bilanco ||
(f : équilibre), ekvili-
bro.

— (à écrevisses), naso.

— (pour peser), pesilo.

balancelle (mar), balancelo.

balancement, balanco, balancado.

balancer, balanci, luli.

— (les bras...), svingi.

— un compte, saldi.

— , se -, balanciĝi.

balancier (d'horloge), pendolo,
svingilo.

— (méc || d'équilibriste),
vekto || ekvilibro-
stango.

balancoire (jeu), balancilo || baskulo.

balayage, balaado.

balayer, balai.

— (f : faire disparaître),
forbalai.

balayette, balaileto.

balayeur, balaisto, kotisto.

balayeuse, balamaŝino.

balayure (pf), balaajo.

balbutiement, balbutado.

balbuti, balbuti.

balcon (d'immeuble), balkono.

— (de théâ), unua etaĝo.

baldaquin, baldakeno.

balaine (zoo), baleno.

— (de corset...), barto.

balainier (mar), balenŝipo, balenisto.

balainière (mar), balenbarko.

balisage (mar), buizado.

— (à terre), signalizado.

balise, buo || signalo.

baliser, buizi || signalizi.

baliste (antiq), balisto.

balistique (sc), balistiko.

baliveau (bot), rezervarbeto.

— (d'échafaudage), stango.

balivernes, raconter des - (F), blagi.

ballade (litt || mus), balado.

ballant, svingiĝa.

ballast, balasto.

ballaster, balasti.

baile (charge, paquet), pakego, paksako.

— (sport), pilko.

— (mil), kuglo.

ballerine, baletistino.

ballet (mus), baleto.

ballon (ts), balono.

— (de jeu, de sport), pilko, balono.

— **captif**, nelibera balono.

— **dirigeable**, direktebla balono.

— **d'essai**, provbalono.

ballonné, ŝvela.

ballonnement (méd), ventra ŝvel-eco.

ballonner, ŝveligi.

ballonnet, baloneto.

ballot, pakego.

ballottage, nedecidiga baloto.

— , scrutin de -, rebaloto.

ballotté, être - (barque...), balanciĝi.

ballotter T (balancer), balanci, skui.

balnéaire, station -, banloko.

balourd, stultulo, malspritulo.

balourdise, malspritaĵo.

balsamier (bot), balzamarbo.

balsamine (bot), balzamino.

balsamique, balzama.

balustrade, balustrado.

balustre, balustro.

bambin, bubo.

bambou (bot), bambuo.

ban de mariage, edziĝanenco.

— (mil), tamburado.

— (applaudissements), laŭtakta aplaŭdo.

banal, banala, senkaraktera.

banalité, banal-eco, -aĵo.

banane, banano.

bananier, bananarbo.

banc (de glace, de sable), benko.

— (mar), malprofundaĵo.

— (siège), benko.

bancaire, banka.

bancal (méd), kurbakrura.

bancroche (méd), tordokrura.

bandage (herniaire), ventrozono.

— (méd), bandaĝo.

— **plein** (de roue), kompakta bendo.

— (pneu), bendo.

bande (de journal), banderolo.

— (mar), kliniĝo.

— **de pansement**, vinda- bendo, vindorubando.

— (de papier, de toile), bendo.

— (de terre), strio.

— (troupe de voleurs...), bando.

bandeau (coiffure), harbendo.

bandelette, bendeto.

bander (*méd*), bandaĝi, ĉirkaŭligi.

— (*tendie*), streĉi.

— (*entourer d'une bande*),
bendi, vindi.

banderille, taŭropikilo.

banderole, flagrubando.

bandière (*mar*), mastoflago ; (*front de - : mil*) batalfronto.

bandit, bandito.

banditisme, banditismo.

bandoulière, ŝultrozono.

banlieue, antaŭurbo, ĉirkaŭurbo.

banne (*d'osier*), korbego.

— *à charbon*, karbovagono.

banne (*bâche*), ŝirmtolajo.

bannière, standardo.

bannir qc, forpeli.

— *qn*, ekzili.

banque, banko.

— , *billet de -*, bankbileto.

— , *directeur de -*, bank-
estro.

— , *employé de -*, bankisto.

banqueroute, bankroto.

— , *faire -*, bankroti.

banqueroutier, bankrotinto.

banquet, festeno, bankedo.

banqueter, festeni, bankedi.

banquette, benko, benketo.

banquier (*propriétaire de banque*),
bankiero.

banquise, bankizo.

banquiste, ĉarlatano.

baobab (*bot*), baobabo.

baptême (*pf*), baptio.

baptisé, baptito.

baptiser (*pf*), bapti ; (*f*), alnomi,
moknomi.

baptismal, baptia.

baptismaux, fonto -, baptujo.

baptistère, baptejo.

baquet, kuvo, lavopelvo.

— (*à anse, en bois*), tino.

bar, startrinkejo.

— (*ich*), labrako.

baragouiner (*f*), ĵargoni, fuŝparoli.

baraque (*construction provisoire*),
barako.

— (*de forains*), budo.

baraquement, barakaro.

baraterie, trompo.

barattage, buterigado.

baratte, buterigilo.

baratter, buterigi.

barbacane (*mil*), pafofendo.

barbare (*pf*), barbar-o,-a, kruda (*f*).

barbarie, barbareco, krudeco, mal-
humaneco.

— , *acte de -*, barbaraĵo.

barbarisme (*G*), barbarismo.

barbe, barbo.

— , *faire la -*, barbi.

barbeau (*ich*), barbofiŝo.

barbelé, fil de fer -, dornodrato,
pikildrato.

barbet (*zoo*), pudelo.

barbiche, barbeto, kaprobarbo.

barbier, barbiro, razisto.

barboter (*dans l'eau*), barakti, pa-
deli, ŝlimplaŭdi.

— (*dans l'eau avec effort*),
vadi.

— (*avec bruit*), plaŭdi.

barbouiller, kolorŝmiri, fuŝpentri.

barbouilleur, ŝmiristo, fuŝpentri-
isto.

barbu, barb-a,-ulo.

barbue (*ich*), pleŭronekto.

barcarolle (*mus*), barkarolo.

bard, ŝarĝbrankardo.

bardane (*bot*), lapo.

barde (*poète, chanteur*), bardo.

— *de lard*, lardotranĉo.

bardeau (*tuile de bois*), šindo.
barder (*cuis*), lardokovri.
   — (*mil*), armajvesti.
barème, kalkultabelo, baremo.
barge (*mar*), bargo.
barguigner, heziti.
baril, bareleto.
barillet (*de revolver, d'horloge*), bareleto.
bariologie, bunteco.
bariolé, bunta.
barioler, bunti.
barographe, barografo.
baromètre, barometro.
barométrique, barometra.
baron, barono.
baroque (*pf*), barok-a,-o.
baroscope, baroskopo.
barque (*petit bateau à voiles*), barko.
barrage, bar-ado,-aĵo.
   — , tir de -, barpafado.
barre (*de fermeture, de tribunal*), barilo.
   — fixe (*sport*), reko.
   — (*de gouvernail || de courant marin*), stirilo || ondo-barajo.
   — de mesure (*mus*), takto-streko.
   — (*obstacle*), baro.
   — (*trait*), streko.
barreau, stangeto.
   — (*jur*), advokateco || advokataro.
barrer (*biffer*), forstreki, trastreki.
   — (*mar*), stiri.
   — (*une route... et f*), bari.
barres, jeu de -, barludo.
barrette (*toque*), bireto || (*de coiffure*), harbroĉo.
barreur (*mar*), stiristo.
barricade, barikado, baraĵo.

barricader, barikadi, bari.
barrière, baro, barilo.
   — (*de passage à niveau...*), bariero, bartrabo.
   — , entourer d'une -, ĉir-kaŭbari.
barrique, barelo.
barrir, elefantobleki, trumpeteti.
baryte (*chim*), barito.
baryton (*voix et chanteur*), baritono.
baryum (*chim*), bario.
bas (*adj*), malalta, basa.
   — (*adj* : *f*), malnobla || triviala.
   — (*adv*), malalte, malsupre.
   — (*subst*), malalto.
   — (*de page : typo*), piedo.
   — (*vêt*), ŝtrumpo.
basal, baza.
basalte (*min*), bazalto.
basane, ŝafledo.
basané, sunbruna, bistra.
basaner, sunbrunigi.
bas-côté de route, voĵflanko.
bascule (*jeu*), baskulo, baskulludo.
   — (*pal || tech*), baskulo.
basculer, baskuli.
base (*ts*), bazo.
   — de départ (*mil*), elirbazo.
base-ball (*sport*), bazopilko, basbalo.
baser sur, bazi sur, fondi sur (*f*).
   — , se -, baziĝi.
bas-fond (*mar*), malprofundejo.
   — (*f*), kanajlaro.
basilic (*myth || zoo*), bazilisko || (*bot*), ocimo.
basilique, baziliko.
basique (*chim*), baza.
basket-ball (*sport*), korbopilko.
basque, peuple -, vasko.
   — (*vêt*), basko.

bas-relief (*art*), bareliefo.
basse (*mus*), baso.
     — (*chanteur*), basulo.
basse-cour, birdokorto.
basement, malnoble.
bassesse, malnobleco || trivialeco.
basset (*zoo*), melhundo.
bassin (*ts sauf anat*), baseno.
     — (*anat*), pelvo.
bassie (*bot*), basio.
bassine, kuirpelvo, kaldrono.
bassiner, litvarmigi || humidigi || aspergeti.
bassinoire, varmokruĉo.
basson (*mus*), fagoto.
bastille (*prison d'Etat*), ŝtatmalliberejo.
Bastille, la - (*H*), Bastilo.
bastingage (*mar*), pavezo.
bastion (*pf*), bastiono.
bastonnade, bastonado.
bas-ventre, subventro.
bât, ŝarĝoselo.
     — , **mulet de -**, ŝarĝomulo.
bataille, batalo.
     — , **champ de -**, bataalkampo.
batailler (*combattre*), batali.
     — (*f*), disputi, kontesti.
batailleur, kverelema, disputema.
bataillon (*mil*), bataliono.
bâtard (*qn*), bastard-o,-a.
     — (*chien*), miksrasa.
atardeau (*mar*), palisdigo.
bâtardise, bastardeco.
bateau, ŝipo.
     — **de plaisance**, plezurŝipo.
     — **à rames**, remŝipo.
     — **à vapeur**, vaporŝipo.
     — **à voiles**, velŝipo.
     — , **petit - à pont**, ŝipeto.
bateau-phare, lumŝipo.
batelage, ĵonglado.

bateleur, ĵonglisto.
batelier, ŝipano, riversŝipisto.
bâter, (ŝarĝo)seli.
bat-flanc, staltvando, dormejvando.
bathyscaphe (*mar*), batiskafo.
bâti (*cadre, chassis sauf d'auto*), framo, ĉefmontaĵo.
batifoler, petoli.
bâtiment (*construction*), konstruo.
     — (*navire*), ŝipo.
bâtir, konstrui.
     — (*couture*), duonkudri, konstrukudri.
bâtisse, konstruaĵo, masonaĵo.
bâtisseur, konstruomulo.
batiste (*tex*), batisto.
bâton (*d'appui || conne || moréchal*), bastono.
bâtonner, bastoni.
bâtonnier (*jur*), ĉefadvokato.
batracien (*zoo*), batrako.
battage (*agro*), draŝo.
battant (*de porte...*), klapo.
     — (*de cloche, de fléau*), frapilo, svingilo.
batte (*maillet*), platbatilo.
battement de cœur, pulsobato.
     — (*de pieds...*), frapado.
batterie (*élec || mil*), baterio.
batteur (*agro*), draŝisto.
batteuse de grains, draŝmaŝino.
battoir de lavandière || de jeu, (lav)batilo || pilkbatilo.
     — (*de fléau*), svingilo.
battre (*les cortès*), miksi.
     — (*cœur*), bati || (*artère*), pulsi.
     — (*pour disjoindre*), disbati.
     — (*pour faire écrouler : pf*), disbati.
     — (*frapper qn*), bati, frapi.
     — **le grain**, draŝi.
     — (*des mains*), frapi, plaŭdi.

battre jusqu'à la mort, batmort-

igi.

— (l'omelette), batmiksi.

— (la pâte à crêpe), (dis)miksi, kirli.

— (du tambour), bati, frapi.

— (violemment qn, le piano...), draši (f).

— (vaincre), venki.

battre, se - (lutter, mil), batali.

— , se - (se bagarrer), inter-batiĝi.

battu (f), banala, vulgara || uzata.

battue (chasse), batuo.

bau (mar), baŭo.

baudet, azeno.

baudrier, balteo.

baudroie (ich), loŝio.

baudruche, baŭdruĉo.

bauge de sanglier || d'écureuil, aprejo || sciurejo.

baume, balzamo.

baumier (bot), balzamarbo.

bauxite (min), baŭksito.

bavard, babilema || maldiskreta.

bavardage, babilado.

bavardages, passer le temps en -, trababili.

bavarder, babili.

bave, salivumo || (mousseuse), ŝaŭmo.

baver, salivumi || ŝaŭmi.

bavette, salivtuko.

bavure (tech), fandoŝprucetaĵo.

bayadère, baĵadero.

bayer (aux corneilles), gapi.

bazar (en Europe), ĉionvendejo.

— (en Orient), bazaro.

bazarder (F), forbrokanti, for-vendi.

bazooka (mil), bazuko.

béant, faŭkanta, dismalfermita.

— , être -, faŭki.

béat, pia || piafekta.

béatification, beatigo.

béatifier, beatigi.

béatitude, beateco || (f), feliĉego.

beau, bel(le) (adj), bela.

— (subst), belo.

beaucoup de pain, multe da pano.

— (de pommes), multaj pomoj.

— , il travaille -, li tre laboras.

beau-fils (gendre), bofilo.

— (d'un premier mariage), duonfilo.

beau-frère, bofrato.

beau-père (père du conjoint), bo-patro.

— (second mari de mère), duonpatro.

beaupré (mar), busprito.

beauté, bel-eco, aĵo.

— , une - (qn), belulino.

— , grain de -, belgrajno.

— , institut de -, salono de beligado.

— , produit de -, beligaĵo.

beaux-arts, belartoj.

beaux-parents, bogepatroj.

bébé, suĉinfano, bebo.

bec (pf), beko.

— (de récipient), elfluilo.

— de gaz, gasbeko, flamingo.

becarre (mus), bekvadrato.

bécasse (orn), skolopo.

bécassine (orn), marĉa skolopo.

— (f, F), anserino.

bec-croisé (orn), loksio.

bec-figue (orn), figbirdo.

bec-de-lièvre (méd), leporlipo.

bèche, fosilo, ŝpato.

bêcher, priŝosi, ŝpati.

bécoter, se - (F), kunbekiĝi.

becquée, bekpleno.

— , donner la -, beknutri.
becqueter, beki.

— , se -, kunbekiĝi.
bedaine (F), ventrego, barelo (f).
bedane, bekforma ĉizilo.

bedeau, pedelo.

bédouin, bedueno.

beefsteack (cuis), bifsteko.

beffroi, belfrido.

bégaïement, ripetbalbutado, tartalado.

bégayer, ripetbalbuti, tartali*.

bégonia, begonio.

bègue, balbutulo, tartalulo.

béguëule (F), afektulino || prudu-
linaĉo.

béguin (coiffure), infankufo.

béguinage (K), beginejo.

béguine, begino.

beige, sablokolora.

beignet (cuis), fritpastajo.

béjaune (orn), junbirdo.

bèlement, ŝafbleko, beo.

bêler, ŝafbleki, bei.

belette (zoo), mustelo.

bêlier (zoo), virŝafo.

— (mil), murrompilo.

— hydraulique, batpumpilo.

— , coup de - (tech), akvobato.

bélière (mil), spadorimeno.

belladonne (bot), beladono.

bellâtre, belafektulaĉo.

belle-de-jour (convolvulus), kon-
volvulo.

belle-de-nuit (bot), niktago.

belle-mère, bopatrino | duon-
patrino.

belles-lettres, beletro.

belle-sœur, bofratino | duonfratino.

belligérant, militanto || militanta
regno.

belliqueux, militema, atakema.

belluaire (antiq), bestbatalisto.

— (dompneur), dresisto.

belvédère, belvedero, belvidejo.

— (terrasse), altano.

bémol (mus), bemolo.

bénédictité, antaŭmanga preĝo.

bénédictin (K), benediktano.

bénédiction, beno.

bénéfice, gajno, profito || utilo.

bénéfice, représentation à -,
benefico.

— (jur), benefico.

bénéficiaire, profitanto || bene-
ficulo.

bénéficier, profiti.

benêt, simplulo, naivegulo.

bénévole, propravola.

bengali (orn), bengala fringelo.

bénignité, favorkoreco.

— (méd), negraveco, beni-
gneo.

bénin (méd), negrava, benigna ||
(remède), milda.

bénir (ts), beni.

bénitier, sanktakvujo.

benjamin, plej amata filo, plej
juna filo.

benjoin (baume), benzoo.

benne de mine, mintrogo.

— (petit wagonnet), vagoneto.

— basculante de camion,
baskulŝarĝujo.

benoîte (bot), geumo.

benzine, benzeno.

benzol, benzolo.

béotien (f), filistro, krudulo, nes-
cianto.

béquille (étai), apogilo, apog-
stango.

— d'infirme, lambastono.

bercail, ŝafejo.

berce (*bot*), herakleo.

berceau (*de bébé* || *lieu de naissance*), lulilo.

— (*tonnelle*), laŭbo.

bercement, lulado (*f*), balancado.

bercer, luli.

berceuse (*mus*), lulkanto.

béret basque, vaska ĉapo.

bergamote (*bot*), bergamoto.

berge, bordkrutaĵo, bordodeklivo, bordorando.

berger, paŝtisto, ŝafisto.

bergère (*meuble*), kusenfotelo.

bergerie, ŝafejo.

bergeronnette (*orn*), motacilo.

béribéri (*méd*), beribero.

béril, béryl (*min*), berilo.

berline, kaleŝo || minĉaro.

bernard l'ermite (*zoo*), ermitokrabo, paguro.

berne, en - (*drapeau*), duonhisita, funebra.

berner, azenigi, mistifiki.

beryllium (*chim*), berilio.

besace, dusako || almozosako.

besicles, dikaj okulvitroj.

besogne, tasko, laboro.

besogner, labori.

besogneux, monbezona, -ulo.

besoin (*ts*), bezono || (*misère*), senhaveco.

— , **être dans le -**, esti senhava.

— , **avoir - de**, bezoni T.

bestiaire (*antiq*), dresisto.

— (*recueil sur les bêtes*), bestlibro, bestfabelaro.

bestial, besta, bestia, bruteca.

bestialité (*animalité*), besteco.

bestiaux, brutoj.

bestiole, besteto.

bêta (*lettre grecque*), beta(o).

bétail, brutaro.

bête (*pf : animal*), besto || (*f*), stultulo.

— (*d'élevage : bœufs, moutons...*), bruto.

— (*f : inintelligent*), stulta.

— **de proie**, rabobesto.

betel (*bot*), betelo.

bêtise, stulteco, -aĵo.

bétoine (*bot*), betoniko.

béton, betono.

— **armé**, ferbetono.

bétonnage, beton(mason)aĵo.

bétonner, betoni.

bette (*bot*), blito.

betterave, beto.

— **rouge** || **à sucre**, ruĝa beto || sukerbeto.

beuglement, bovableko, muĝo.

beugler, bovableki, muĝi.

beurre, butero.

beurrée, tartine -, buterpano.

beurrer, buteri.

beurrier, buterujo.

beuverie, drinkado, diboĉo.

bévue, eraro, maltrafaĵo.

bey, bejo.

beylical, beja.

bhiksu (*moine bouddhique*), bikŝuo.

biais, oblikva linio.

— , **en -**, oblikve.

— (*ruse*), artifiko.

biaiser, artifiki.

bibelot, luksaĵeto, bagatelaĵo.

biberon, suĉbotelo.

Bible, Biblio.

bibliographe, bibliografo.

bibliographie, bibliografio.

bibliographique, bibliografia.

bibliomane, libroamanto.

bibliophile, bibliofilo.

bibliothécaire, bibliotekisto.

bibliothèque, biblioteko, libr(oten)-ejo.

biblique, biblia.

bicarbonato, bikarbonato.

bicarré (*moth*), bikvadrato.

bicéphale, dukapa.

biceps (*anat*), bicepso.

biche (*zoo*), cervino.

bicolore, dukolora.

biconcave (*opt*), bikonkava.

biconvexe (*opt*), bikonvekso.

bicoque (*F*), kabaneto, domaĉo.

bicorne, dukorna ĉapelo.

bicyclette, biciklo.

— , **faire de la -**, bicikli.

— (*à moteur*), motorbiciklo.

bidet (*zoo*), rajdĉevaleto.

— (*hygiène*), sidbanujo, bideo.

bidon, ladbotelo, plastbotelo.

— **à lait**, laktujo.

bief (*canal entre écluses*), interkluzejo.

— **adducteur de moulin**, muelakvoŭfluejo.

bielle (*méc*), kuplilo, kuplostango.

bien (*adv*), bone, taŭge.

— (*appuie l'affirmation = certes*), ja.

— **je vous comprends -**, mi ja komprenas vin.

— (*subst*), bono, profito.

— **de possession**, bieno, havaĵo, posedaĵo.

— , **qui va -** (*vét*), bonmezura.

— **que** (*locution conj*), kvankam.

bien-aimé, plej amata.

bien-dire, beldirado.

bien-être, bonstato, komforteco.

bien-faire (*faire du bien, aider*), bonfari.

bienfaisance (*philanthropie*), bonfarado.

— (*inclination*), bonfaremo.

bienfaisant (*solutoire*), bonfara, bonefika.

bienfait, bonfaro, bonaĵo.

bienfaiteur, bonfaranto, favoranto.

bien-fondé, praveco.

bien-fonds, bieno, terhavaĵo.

bienheureux, feliĉega || (*K*), beat-a, -ulo.

biennal, ĉiudujara.

bienséance, konveneco, deco.

bienséant, konvena, deca.

— , **être -**, konveni, deci.

bientôt, baldaŭ.

— , **à - !** ĝis baldaŭ !

bienveillance, bonvolo, bonkor-eco, favoro.

bienveillant, bonvola, bonkora, favora.

bienvenu, bonvena.

— , **être le -**, bonveni.

bienvenue, bonveno.

— , **souhaiter la -**, bonvenigi.

bière (*boisson*), biero.

— (*cercueil*), ĉerko.

— , **mettre en -**, enĉerkigi.

biffer, forstreki.

bifteck, bifsteko.

bifurcation, vojforko.

bifurquer, vojsanĝi.

bigame, bigamiulo.

bigamie, bigamio.

bigarré, diverskolora, bunta.

bigarrer, diverskolorigi, buntigi.

bigarrure, bunteco.

bigle, straba.

bigophone, kartonmuzikilo.

bigorne, bekamboso, kornamboso.

bigorneau (zoo), litorino.
bigot, piafektulo, bigoto, fariseo.
bigoterie, bigoteco.
bigoudi, frizpinglo, buklilo.
bi-hebdomadaire, (ĉiu)duonse-majna.
bijou, juvelo || (f), trezoro.
bijouterie, juvel-arto,-vendejo.
bijoutier, juvelisto.
bilan, bilanco.
 — , **déposer son-**, deklari bank-roton.
 — , **établir un -**, bilanci.
bilatéral, duflanka, ambaŭflanka.
bilboquet (jeu), bilboko.
bile (anat), galo.
biliaire, gala.
billieux, galoza || (f), galhumora.
bilingue, dulingva.
billard, bilardo.
 — , **jouer au -**, bilardi.
bille (de billard || tech), globo.
 — (de jeu d'enfant || de stylo), globeto.
 — , **crayon à -**, globskribilo.
billes, jeu de -, globetludo.
billet (ts), bileto.
 — **à ordre**, effet de com-merce, bilo.
billevésée, frivolaĵo, sensencaĵo.
billion (math : 10^{12}), duiliono.
billon, monnaie de -, kupra mono.
billot, ŝtupo, bloko.
blmane, duman-a,-ulo.
bimbelot, bagatelaĵo.
bimbeloterie (com), bagatelaĵ-komercio.
bimensuel, (ĉiu)duonmonata.
bimétallisme (fin), bimetalismo.
binage (agro), surplugado.
biner, surplugi.
binette, plugileto.

biniou (mus), sakfluto.
binocle, nazomo.
binoculaire, duokula || duokuleca.
binôme (math), binomo.
biographe, biografo.
biographie, biografi-o,-aĵo.
biographique, biografia.
biologie (sc), biologio.
biologique, biologia.
biologue, biologo.
blpède, dupied-a,-ulo.
biplan (avi), biplano.
bis (adj), griza || (adv), bis !
bisaïeul, praaavo.
bisannuel, (ĉiu)dujara.
biscornu, dukorna.
 — (f), misformita || stranga.
biscotte (cuis), biskoto.
biscuit (ts), biskvito.
biscuiterie, biskvit-farado,-komercio.
bise (vent du Nord), bizo || (f), vintro.
biseau (d'outil, de glace...), bevelo.
 — (outil), bevela ĉizilo.
biseauter (chanfreiner), beveli.
biset (zoo), livio.
bismuth (chim), bismuto.
bison (zoo), bizono.
bisquer (F), spitiĝi.
bissac, dusako.
bissectrice (math), bisekantanto.
bisser, bisi.
bissextile, année -, superjaro.
bissexué (bot), duseksa.
bistouri, bisturio.
bistre, bistr-o,-a.
bitte (mar), bito.
bitumage, bitumado.
bitume, bitumo.
bitumer, bitumi.
bivalent (chim), duvalenta.
bivouac (mil), bivako.

bivouaquer, bivaki.

bizarre, stranga.

—, une chose -, strangajo.

bizarrie, strangeo.

black-out (mil), nigro.

blague (plaisanterie), blago, ŝercajo.

— à tabac, tabaksaketo.

blaguer, blagi.

blagueur, blaganto.

blaireau (pinceau de doreur), melpeniko.

— à raser, razpeniko.

— (zoo), melo.

blâmable, mallaŭdinda.

blâme, mallaŭdo.

blâmer, mallaŭdi.

blanc, blanka.

— (homme de race blanche), blankulo.

— (d'oeuf...), blanko.

—, en - (com), blankete.

blanc-bec, flavbekulo.

blanchâtre, blanketa.

blanche (mus), duonoto.

blancheur, blankeco.

blanchir du linge || un mur, lavi || blankigi.

—, faire - (cuis), brogi, bolmalkrudigi.

— l (devenir blanc), blankiĝi.

blanchissage (du linge), lavado.

blanchisserie, lavbutiko.

blanchisseuse, lavistino.

blanc-seing (com), blanketo.

blanquette (cuis), bovidraguo.

blaser, sensentigi, indiferentigi.

blason, blazono, insigno.

— (sc), blazonistiko.

blasphémateur, blasfemanto.

blasphématoire, blasfema.

blasphème, blasfemo.

blasphémer, blasfemi.

blatte (ent), blato.

blé (bot), tritiko.

— noir, poligono, fagopiro.

— de Turquie, maizo.

blême, palega.

blêmir, palegiĝi, blankiĝi.

blémissement, palegiĝo, blankiĝo.

blende (chim), blendo.

blennorrhagie (méd), blenoragio.

bléser, lisi.

blesant (f), ofenda, pika.

blesé, un -, vundito.

blesser (ts), vundi || (f), ofendi, piki.

blesure, vundo.

blet, tromatura.

blette (synonyme de bette), blito.

blettir (devenir blet), tromaturiĝi.

bleu (adj), blua || (couleur), bluo.

— (contusion), bluaĵo, bataĵo.

— azur, lazuro.

bleuâtre, blueta.

bleuet (bot), cejano.

bleuir T, bluiĝi || l bluiĝi.

bleuissage, bluiĝo || bluiĝo.

bleuter, bluetigi.

blindage (de chars...), kiraso.

blindée, arme -, kirastrupo.

blinder, kirasi.

blizzard, neĝa blovado.

bloc (de pierre || pol || calendrier), bloko.

— de bois, ŝtipo.

— (informe), maso.

—, en -, bloke.

blocage, blokado.

— des prix, prezblokado.

— des transactions (fin), spezblokado.

blockhaus (mil), blokhaŭso.

bloc-notes, notbloko.

blocus (mil), blokado.

— , faire le -, blokadi.

blond, blond-a,-ulo.

blondir, blondiĝi.

bloquer (ts), bloki.

blotti, kaŭra.

blottir, se -, kaŭri l.

— , se - contre, alpremiĝi.

blouse (corsage), bluzo, korsaĵo.

— (vêt court de travail), bluzo.

— (vêt long de travail), kitelo.

blouser (F), trompi.

blouson (de sport, militaire...), bluzo.

bluff, bluf.

bluffer, blufi l.

bluffeur, blufanto.

bluter, kribri.

blutoir, (farun)kribrilo.

boa (vêt || zoo), boao.

bobard (F), mensogo, absurdajo.

bobèche, kandelpladeto.

bobinage, bobenado.

bobine (élec || de fil), bobeno.

bobiner, bobeni.

bobinette (tech), riglileto.

bobineuse, bobinoir, bobenilo.

bocage, hegoparcelejo.

bocal, bokalo.

bocard, minajpulvorigilo.

bock, bierglaso.

— à lavement, klisterilo.

bodhisattva (R bouddhiste), bodisatvo.

bœuf, bovo.

boggie (chf), boĝio.

bogue (bot), kaŝtana dornŝelo.

bohème, bohemiano.

— , vie de -, bohemianismo.

Bohémien (gitan), Cigano || (Tchè-que), Bohemo.

boire, trinki.

— (subst), trink-ado,-aĵo.

— sans modération, drinki.

— d'un trait, eltrinki.

bois (forêt), arbaro.

— (matière), ligno.

— , morceau, objet de -, lign-aĵo.

— du cerf, kornaro.

— résineux, keno.

— , petit -, arbareto, bosko.

boisage (tech), trabizo.

boisé, arbara, arbarkovrita.

boisement, arboplantado, arbar-igo.

boiser (planter), arboplanti, arbar-igi, forstumi.

— (une galerie de mine...), trabizi, lignizi.

— (une chambre), lignogarni.

boiserie, murlignaĵo, murpargeto.

boisseau (mesure = 13 litres), buŝelo, grenmezuro.

boisson, trinkaĵo || (- forte), drink-aĵo.

boîte, skatolo, kesteto.

— postale publique, poŝt-kesto.

— métallique (pour conserves), ladskatolo.

boitement, lamado.

boîter (pf), lami.

boiterie, lameco.

boîteux, lam-a,-ulo.

boîtier (profession), skatolisto.

— de montre, horloĝujo.

boîtiller, lameti.

bol (réipient), bovlo.

— alimentaire, boluso.

— (méd), pilologo.

bolchevisme (pol), bolŝevismo.

bolcheviste (*pol*), bolševisto.

bolduc, pakrubando.

bolero (*mus* || *vét*), bolero.

bolet (*bot*), boleto.

bolide (*astr*), bolido.

bollard (*mar*), bolardo.

bombance, festenego.

bombarde (*mil*), bombkanono.

bombardement (*par avions*), bombardado.

— (*par canons*), bombardado.

— **en piqué** (*avi*), plongbombado.

bombarder (*par avions*), bombi.

— (*par canons*), bombardi

— **en piqué** (*avi*), plongbombi.

bombardier (*avi*), bombaviadilo.

bombe, bombo.

— **atomique**, atombombo.

— **incendiaire**, fajrbombo, brulbombo.

bombé, malkava, konvekso.

bombement, malkaveco, konvekseco.

bomber T, arki, konveksigi.

— **I**, arkigi, konveksigi.

bombyx (*ent*), bombikso.

bon (*ts*), bona.

— (*adv*), bone.

— **, un homme -**, bonulo.

— (*subst*), bileto, pagbileto, kupono.

— **, être assez - pour**, bonvoli.

bonace (*mar*), (*mar*)kvieteco.

bonbon, bombono.

bonbonne, botelego.

bonbonnière, bombonujo.

bond, saltego, eksalto.

honde (daŭbo)stopilo.

bondé, plenŝtopita, trologata.

bonder, plenŝtopi.

bondir, eksalti, saltigi.

bonheur, feliĉo.

— **, au petit -**, trafe maltrafe.

bonhomie, senafekteco, simplanim-eco.

bonhomme, senafektulo, simplanimulo.

boni, supergajno.

bonification, plibonigo || (*com*), kromprocento.

bonifier (*rendre meilleur*), plibonigi.

boniment, logparolado, ĉarlatanaĵo.

bonjour ! bonan tagon !

bonne (*à tout faire*), servistino.

— **d'enfant**, vartistino.

bonne-maman, avinjo.

bonnement, tute simple.

bonnet (*d'homme*), ĉapo || (*de femme*), kufo.

bonneterie, subvestokomerc-o-aĵo

bonnetier, subvestovendisto.

bonnette (*mil* || *mar* || *opt*), fuorteto || kromvelo || kromlenso.

bonsoir ! bonan vesperon !

bonté, boneco, bonfaremo || indulgemo.

bonze (*R*), bonzo.

bonzerie, bonzmonaĥejo, bonzejo.

bookmaker, vetmakleristo.

boomerang (*sport*), bumerango.

borate (*chim*), borato.

borax (*chim*), borakso.

borborygme, intestobruo, borborigmo.

borchtch (*soupe russe*), barĉo.

bord (*extrémité de surface*), rando.

— (*rivage* || *f*), bordo.

— **de la route**, vojflanko.

— (*du trottoir*), borderaĵo.

— **, au - de**, borde de.

bordage (*couture* || *chemin...*), *borderado*.

bordée (*mil*), *kunpafego*, *kanon-salvo*.

— (*de bateau*), *boardo*.

— **de quart** (*mar*), *vaĉanaro*.

bordel (*triv* : *maison publique*), *prostituejo* || (*triv*), *bordero*.

border (*couture*), *borderi*.

— (*côtoyer*), *randostari*.

bordereau, *listo*, *etato*.

bordure, *border(aĵ)o* || *rando*.

— , **garnir d'une -**, *borderi*.

— , **en -**, *bordero*, *rando*.

bore (*chim*), *boro*.

boréal, *boreala*, *norda*.

borgne, *unuokul-a*, *ulo*.

borinage, *karbelfosado* || *karb-ministaro*.

bornage, *ŝtonlimigado*.

borne de limite, *limŝtono*.

— **indicateur de distance**, *kilometroŝtono*, *mejl-oŝtono...*, *vojkoloneto*.

— (*f*), *limo*.

borné (*qc*), *malvasta*.

— (*qn*), *mensbarita*.

borner T, (*ŝton*)*limigi*.

— **I** (*être la limite de*), *limi*.

bosquet, *bosko*.

bosse (*de bossu*), *ĝibo*.

— (*de crâne*, *de route*), *tubero*.

— (*d'un objet* || *méd*), *tubero*.

bosselage (*tech*), *cizelado*.

bosseler (*tech*), *cizeli*.

bosselure, *malebenajo*, *ĝibaĵo*.

bossette, *rondrelief*.

bossoir (*mar*), *davito*.

bossu, *ĝib-a*, *ulo*.

bossuer (*faire des bosses à qc*), *ĝibigi*.

boston (*mus*), *bostono*.

botanique, *botanik-o*, *a*.

botaniser, *botaniki*, *herbokolekti*.

botaniste, *botanikisto*.

botte (*chaussure*), *boto*.

— **d'escrime**, *skermobato*, *trafo*.

— (*de paille...*), *fasko*, *ligaĵo*.

— (*tas*), *amaso*.

bottelage, *faskigado*, *garbigado*.

botteler, *faskigi*, *garbigi*.

botteleur, *faskigisto*, *garbigisto*.

botteuse (*machine*), *garbomaŝino*.

botter, *botvesti*.

— , **donner un coup de -**, *botbati*, *piedbati*.

bottier, *botisto*.

bottillon (*chaussure*), *boteto*.

— (*de foin...*), *fasketo*, *garbeto*.

bottine (*soulier haut*), *boteto*.

bouc (*zoo*), *virkapro* || (*barbe*), *mentonbarbo*.

boucanage (*tech*), *fumaĵado*.

boucaner, *fumaĵi*.

bouchage (*action de boucher*), *ŝtopado*.

— **avec un bouchon de liège**, *korkado*.

bouche (*anat*), *buŝo*.

— (*individu*), *manĝanto*.

— (*ouverture*), *aperturo*, *faŭko*.

— **à feu** (*mil*), *kanontubo*.

bouché (*temps*), *nuboplena*.

— (*F, f* : *inintelligent*), *mal-komprenema*, *nubomensa*.

bouchée, *une - de*, *buŝpleno da*.

— (*avalée en une fois*), *glutaĵo*.

— (*cuis*), *volovaneto*.

boucher (*subst.*), viandisto.

— (*verbe*), ŝtopi.

— **une bouteille**, korki.

boucherie, viandbutiko, viandkomerco.

bouche-trou (*f*), anstataŭanto.

bouchon, ŝtopilo.

— **de liège**, korko.

— (*de ligne*), flosaĵo.

bouchonner (*un cheval*), pajloviŝi.

boucle (*de ceinture...*), buko.

— (*de cheveux*), buklo.

— (*de cours d'eau...*), kurbaĵo.

bouclé, bukla, krispa.

boucler (*une ceinture*), buki.

— **T** (*des cheveux*), bukli ||
I bukligi.

bouclier (*mil*), ŝildo.

Bouddha (*R*), Buddo.

bouddhique, budda.

bouddhisme, buddismo.

bouddhiste, buddisto.

bouder, paŭti.

bouderie, paŭtado.

boudeur, paŭt-ema, -anto.

boudin (*cuis*), sangokolbaso.

boudoir (*local*), buduaro.

boue, koto.

— **, bain de -** (*méd*), ŝlimbano.

boues (*méd*), ŝlimo.

bouée (*mar*), buo, naĝobarelo.

— **lumineuse**, lumbuo.

— **de sauvetage**, savbuo.

boueur (*qui ramasse les poubelles*), rubajisto.

— (*qui nettoie les rues*), stratpurigisto, kotisto.

boueux, kota.

bouffant (*adj*), pufa.

— (*de vêt : subst*), pufo.

bouffe, burleska.

bouffée d'air, ekblovo, ondo.

— **de chaleur** (*méd*), ekvarmiĝo.

— (*d'odeur*), eljeto.

bouffer, pufigi.

— (*f : manger, triv*), manĝaĉi.

bouffette (*nœud de ruban*), banto.

bouffi, ŝvelaĉa, pufa.

— (*d'orgueil*), plenblovita.

bouffissure, ŝvelaĉo.

— (*de style*), bombasto.

bouffon, amuzisto, burleskulo.

bouffonner, burleski, arlekeni.

bouffonnerie, burleskaĵo, ŝercaĵo, farso.

bouge, fidrinkejo, truo (*f*).

bougeoir, kandelingo.

bouer I, moviĝeti || **T** movi.

bougeotte (*F*), vagemo.

bougie (*chandelle, cierge*), kandelolo, stearinkandelolo, vaks-kandelolo.

— (*de moteur*), sparkilo.

bougon, grumblema, malafabla.

bougonner, grumbli.

bouillabaisse, (provenca) fiŝosupo.

bouillant, bolanta, brulvarma.

— (*f*), arda, viva || varmeg-sanga.

bouilleur (*de chaudière*), bolujo.

— (*de cru : distillateur*), distilisto.

bouilli (*cuis*), boligita bovaĵo.

bouillie (*cuis*), kaĉo, farunaĵo.

bouillir (*pf*), boli.

— **, faire -**, boligi.

bouilloire, bolilo, bolkruĉo.

bouillon (*cuis*), buljono.

— (*bulle*), ŝaŭmero, bobelo.

bouillon-blanc (*bot*), verbasko.

bouillonné (*adj*), faldpufa.

— (*subst*), pufo.

bouillonnement, bolo || bobelado.
bouillonner (*mousser*), boli || (*faire des bulles*), bobeli.

bouillotte, varmbotelo.

boulaie, betulejo.

boulanger, panisto.

boulangerie, panfarado || pan-butiko.

boule, bulo.

— (*sphérique, de croquet...*), globo.

bouleau (*bot*), betulo.

boule-de-neige (*bot*), opulo, neg-bulo.

bouledogue (*zoo*), bulldogo.

bouler (*rouler comme une boule*), bulruliĝi.

boulet (*mil*), kuglego.

boulette (*de papier...* || *cuis*), bulo, buleto.

boulevard, bulvarado.

boulevardier, bulvardulo.

bouleversement, renverso, malordigo || (*f*), emociĝo.

bouleverser, renversigi, malordigi || (*f*), emociĝi.

boulier romain, abako.

bouline (*mar*), buleno.

boulon, bolto, ŝraŭbobolto.

boulonnage, boltado.

boulonner, bolti.

boulonnerie, boltofabriko.

boulot (*F* : *gros, rond* : *qn*), buldika.

— (*F* : *travail*), laboro.

bouquet (*de fleurs, de belles choses*), bukedo.

— (*d'arbres* || *zoo*), bosketo „palemono.

— (*du vin...*), parfumo.

bouquetière, bukedistino, floristino.

bouquetin, sovaĝkapro.

bouquin (*malnova*) libro, libraĉo.

bouquiner, libroĉasi || (*f*), legi.

bouquiniste, librobokantisto.

bourbe, ŝlimo.

bourbeux, ŝlima.

bourbier, ŝlimejo, kotejo, marĉeto.

bourdaine (*bot*), frangolo.

bourde (*F*), mallertaĵo, mispaŝo.

bourdon (*ent*), burdo.

— (*mus*), burda baso, borduno.

— , **faux** - (*ent*), virabelo.

— (*grosse cloche*), sonorilego.

— (*de pèlerin*), pilgrimbastono.

bourdonnement, zum(ad)o.

bourdonner, zumi.

bourg (*foiro*) vilaĝo.

— **fortifié** (*H*), burgo.

bourgade, urbeto.

bourgeois, burĝo || (*f*), filistro.

bourgeoisie, burĝeco || burĝaro.

bourgeon (*bot*), burĝono, ŝoso || (*litt*), sproso.

bourgeonnement, burĝonado.

bourgeonner, burĝoni.

bourgeron (*vét*), drelika kiteleto (*ou bluzo*).

bourgmestre, urbestro.

bourgogne (*vin*), burĝonja vino.

bourrache (*bot*), borago.

bourrade, batpuŝo, malkareso.

bourrasque, ventekpuŝo, kirlovento, borasko.

bourre, remburajo, ŝtopaĵo.

— (*mouton, f*), floko.

bourreau, ekzekutisto.

— (*f*), turmentisto.

bourrée (*fagot*), branĉfasko.

— (*danse*), aŭvernja danco.

bourrelé (*de remords*), turmentita.

bourrelet, pufo || randokuseneto.

— (renflement), ŝvelaĵo.

— **de tuyau**, flango.

bourrelier, jungilisto.

bourrer, (plen)ŝtopi, remburi.

bourriche, pakokorbo.

bourru (qn), malafabla, urso (f).

— (vin), nefermentita.

bourse, monujo.

— (corn || fin), borso.

— **d'études**, stipendio.

— (anat), skroto.

— , **coup de -** (fin), borsomanovro.

boursier (fin), borsulo.

— **d'études**, stipendiulo.

boursoufler, se -, ŝveligi, pufigi.

boursoufflure, ŝvelo || (de style), bombasto.

bousculade, interpuŝigado.

bousculer qc, tuŝegi, puŝegi ion.

— qn, taŭzi iun.

— **l'ennemi**, venkrenversi.

— , se -, interpuŝigi.

bouse, bovofekaĵo.

bousier (ent), sterkoskarabo.

boussiller, fuŝi, faraĉi.

boussole, kompaslo.

bout, pinto, fino, ekstremaĵo.

— (de cigare, de chandelle...), stumpo, peco.

boutade, ekspritaĵo || ekkaprico.

bout-dehors (mar), bumo.

boute-en-train, gajigilo.

boutefeu, instiganto.

boutelle, botelo.

boutique, butiklo.

— , **tenir -**, butiki.

boutiquier, butikisto.

boutoir (de sanglier...), muzelo.

boutoir, **coup de -**, abrupta atakparolo.

bouton (ts), butono.

— (bot), burĝono.

— (de porte), prenilo, butono.

bouton (de peau), akno.

— (de radio), ŝaltilo.

bouton-d'or (bot), ranunkolo.

boutonnage, butonado.

boutonné (bot), burĝonplena.

boutonner T, butoni.

— I (bot), florburĝoni.

boutonnière, butontruo.

bouturage (bot), stikado.

bouture (bot), stikaĵo.

bouturer (bot), stiki.

bouvet (outil), foldoraboto.

bouvier, bovisto, brutisto.

bouvillon, boveto.

bouvreuil (orn), pirolo.

bovin, bova.

bovidé, bovedo.

bow-window, korbelfenestro.

boxe (sport), bokso.

boxer, boksi.

boxeur, boksisto.

boyau, intesto.

boycottage, bojkoto.

boycotter, bojkoti.

brabant (agr), dusoka plugilo.

bracelet, ĉirkaŭmano, braceleto.

bracelet-montre, brakhorloĝo.

brachial, braka.

brachycéphale (anat), brakicefalo.

braconnage, ŝtelĉasado.

braconner, ŝtelĉasi.

braconnier, ŝtelĉasisto.

bradype (zoo), bradipo.

braguette, pantalonfendo.

brahmane (R), bramano.

brahmanisme (R), bramanismo.

braillard (F), kriulaĉo, blekulo.

Braille, écriture -, Brajla skribo.
brailler (F), kriaĉi.

braiment, azenblekado, iaado.

braire, azenbleki, iai *

braise (ardente), braĝo.

— (éteinte), lignokarbaĵo.

braisier, karbaĵejo.

braisière, braĝujo.

braiser, faire - (cuis), stufi.

bramment, cervoblekado.

bramer, cervobleki.

brancard (de blessé), brankardo.

— (de voiture), timono, timonaro.

brancardier, brankardisto.

branchage (ramue), branĉaro.

branche (ts), branĉo.

— (spécialité), fako.

branchement (tech), branĉtubo.

— (élec), derivlinio.

brancher (tech), kunadapti.

— (élec), konekti.

branchial, branka.

branchie (zoo), branko.

branchu, multbranĉa, branĉelargā.

brandade (cuis), gadoleaĵo.

brande (bot), erik-o,-ejo.

brandebourg, ŝnurgalono.

brandir (une épée...), svingi.

brandon, brulaĵo, ardaĵo, pajlo-torĉeto.

branlant, falema, ŝanceliĝema || malfortika.

branle, donner le - à, impulsi.

— , qui meten -, movkomenca.

branle-bas (mar), batalpretigo || (f), agitegado, ektumulto.

branler T, balanci, agiti || I balan-ciĝi, malfirmiĝi.

braque (zoo), sanghundo.

braquer (une auto, une arme...), aldirekti, celdirekti.

braquer (les yeux), direkti, alturni.
bras (ts), brako.

— (de pompe), svingilo.

bras-dessus, bras-dessous, brako en brako.

brasage (tech), veldado.

braser (joindre à chaud), veldi.

— (soudure au cuivre), brazi.

braseiro, braĝujo.

brasier, ardejo.

brassage, brakmiksado.

brassard (de comuniant), brakbanto.

— (de fonction || de deuil), brakbendo.

brasse (anglaise = 1 m. 83), (angla) klafto.

— (française = 1 m. 62), (franca) braco*.

— (natation), naĝopaŝo || brustonago.

brassée, brakpleno.

brasser (remuer), brakmiksi || (pétrir), brakoknedi.

— la bière, bierfari.

brasserie, bierfarejo || bierejo.

brasseur, bierfaristo.

brassière (vét), kamizoleto.

brassin, bierkuvo.

brasure (soudure au cuivre), brazado, -aĵo, veldopunkto.

bravache, bravafektulo, fanfaronulo.

bravade, fanfaronado, spitado.

brave (ts), brav-a,-ulo.

braver, spiti, maltimi, maleviti.

bravo ! brave ! || (subst), bravokrio.

bravoure, braveco.

— , acte de -, bravajo.

brebis, ŝafino.

brèche (pf), breĉo, truo.

brèche, faire une -, breĉi, tra-rompi.

brèche-dent, dentomankulo.

bréchet (birda) brustosto.

bredouillage, balbutado.

bredouille (revenir), nenion trafinte.

bredouiller, balbuti.

bref du pape, papa letero, brevo.

— (adj), mallonga || (adv) Resume! Unuvorte!

brelan (jeu), trikartludo.

breloque (bijou), breloko.

brême (ich), bramo.

brezelles (d'homme), ŝelko.

— (de femme), ŝelketo.

bretonnant, bretonlingva.

bretteur, dueloŝtato.

breuvage, trinkaĵo.

brevet (titre, diplôme), diploma, brevetato.

— d'invention, patento.

breveté, patentita.

— , un -, brevetulo.

breveter, diplomati, breveti.

— une invention, patenti.

bréviaire (pf), breviero.

bribe, peceto.

bric-à-brac, brokantaĵo.

brick (mar), brigo.

bricole (courroie), brustjungilo.

— (chose sans importance), bagatelo.

bricoler, brikoli *

bride (de harnais), brido.

— (de couture), ĉenkudraĵo.

— (de chapeau), ligrubando.

brider (pf), bridi.

— une volaille, kunligi.

— sa colère..., deteni.

bridge (jeu), briĝo.

— , jouer au -, briĝi.

bridge (méd), dentoponto.

bridon, brideto.

brîeveté, mallongeco.

brigade (mil), brigado.

— , général de -, brigadestro.

brigadier (mil), brigadisto.

brigand, rabisto.

brigandage, rabado.

brigander (vivre en brigand), rabadi.

brigantin (mar), brigeto.

brigantine (mar), brigsuno.

— (voile), brigvelo.

brigue, subago, intrigo.

briguer, intrigi.

brillance (phys), helodensio.

brillant (adj), brila, brilplena.

— (subst : lustre, éclat), brilo, poluro.

— (subst : pierre précieuse), brilianto.

brillanté, trompebrila.

briller (pf), brili, lumi.

brimade, novicturmenteto.

brimborion, bagatelaĵo.

brimer, ĉikani, klaĉi.

brin (d'herbe...), trunketo, vergeto.

— (f), peceto.

brindille, branĉeto.

bringue (F), diboĉo.

brío, vervo.

brion (mar), grajpo.

brioche (cuis), brioĉo *

brique (p || tout ce qui en a la forme), briko.

— séchée au soleil, adobo.

briquet, fajrilo || tindrujo.

briquetage, brikaĵo.

briqueterie, brikejo.

briquetier, brikisto.

briquette de charbon, brulbriko, karbobriko.

bris, perforta rompo.

brisant (*adj.*), disrompa.
 — (*récif*), subrifo.
briscard (*mil*), veterano, ĉevronulo.
brise, venteto, aereto.
 — **de mer**, brizo el maro.
brisé(e) (*lignc...*), angula, zigzaga.
 — (*volet*), faldebla.
brise-bise, ventkurteno.
brise-lames (*mar*), ondorompilo.
brise-mottes, terbulrumpilo.
brise-glace, glacirompilo.
briser (*pf*), rompi, frakasi || (*i*), detru.
 — , **se -**, rompiĝi, frakasigi.
 — , **se - en éclats**, splitiĝi, dissalti.
brisque (*mil*), veterangalono, ĉevrongalono.
bristol, bristolpapero.
brisure (*partie où un objet est brisé*), rompofendo.
 — (*fragment*), fragmento.
broc, kruĉo, bierkruĉo.
brocantage, brokanto.
brocanter, brokanti.
brocanteur, brokantisto.
brocard, pikparolo.
 — (*tex*), brokaĵo.
brochage (*de livres...*), broŝurado.
 — (*d'étoffe*), brokado.
broche (*bijou*) broĉo.
 — (*cuis*), rostostango.
 — (*de tissage*), spindelo.
broché (*non relié*), broŝurita.
brocher (*des livres...*), broŝuri.
 — (*une étoffe*), broki.
brochet (*ich*), ezoko.
brochette (*cuis*), pikstangeto || (*f*), vico.
brocheur, broŝuristo.
brochure (*livre broché*), broŝuro.
 — (*plaque*), broŝureto.

brocoli (*bot*), brokolo.
brodequin, fortika duonboto.
broder, brodi.
broderie, brodaĵo.
brodeuse, brodistino.
brome (*chim*), bromo.
bromure (*chim*), bromido.
bronche (*anat*), bronko.
broncher (*trébucher*), stumbli.
 — (*f : hésiter*), ŝanceli.
 — (*bouger avec impatience*), senpacience moviĝeti.
bronchial, **bronchique**, bronka.
bronchite (*méd*), bronkito.
bronze (*matière*), bronzo.
 — , **objet en -**, bronzaĵo.
 — , **en -** (*pf*), bronza.
bronzer (*tech*), bronzi.
 — (*la peau*), sunbrunigi.
brossage, broso.
brosse, broso.
brosser, brosi.
brosserie, brosejo.
brou (*bot*), (nuksa) verda ŝelo.
 — **de noix**, nuksoŝela ekstrakto.
brouet (*cuis*), brogaĵo, kaĉo.
brouette, ĉarumo.
brouettée de, ĉarumpleno da.
brouetter, ĉarumi.
brouhaha, kribruado, brukriado.
brouillard (*pf*), nebulo.
brouille (*F*), malamikiĝo, mal-konkordo.
brouiller (*mettre en désordre*), mal-aranĝi.
 — (*idées, vue...*), malakrigi, nebuligi.
 — (*radio*), perturbi.
 — , **se - avec qn**, malpaciĝi, malamikiĝi kun iu.
 — , **se -** (*temps*), nubiĝi.

brouillerie, malpac(iĝ)o.
 brouillon (*écrit imparfait*), malneto
 — (qn), malordemulo.
 broussailles, vepro, vepraĵo.
 — , en -, hirta, vepra.
 broussailleux (*champ* || *cheveux*),
 vepra || hirtaj, distaŭzitaj.
 brousse, veprejo, ĝangalo.
 brouter, paŝtiĝi, gresi, tondmanĝi.
 broutille, branĉetaĵo || (f), sen-
 valorajo.
 broyage, pistado.
 broyer, dispremi, pisti.
 — (f), frakasi.
 broyeur, pististo || pist-ilo, -maŝino.
 broyeuse, pulvormaŝino.
 bru, bofilino.
 bruant (orn), emberizo.
 brugnon (bot), nektarino.
 bruine, nebulpluveto.
 bruiner, nebulpluveti.
 bruire, brueti, susuri.
 bruissement, bruetado, susurado.
 bruit, bruo, sono.
 — (*éclat*), sensacio, bruo.
 — (*rumeur*), famo.
 — (*sédition*), tumulto, agitigo.
 — , avec -, laŭte.
 — , faire du -, brui || (f), pribrui,
 soni.
 — , faire du - (en *mangeant*,
 en *embrassant*...), ŝmaci.
 bruitage (tech), sonfektaj.
 bruiteur, sonfektisto.
 brûlant, brulvarma, varmega.
 — (f), brula, arda, danĝera.
 brûler T, bruligi, brulvundi, brul-
 difekti.
 — I, bruli || (cuis), kuirbruli.
 brûle-gueule, pipeto.
 brûle-parfum, parfumbuligilo.

brûle-pourpoint, à -, abrupte,
 neatendite.
 brûleur (*de laine, de four*), brulilo,
 flamingo.
 brûloir de café, kaforostilo.
 brûlot (mar), brulŝipo.
 brûlure, brulvundo || brulcikatro.
 Brumaire (l), Nebulmonato, Bru-
 mero.
 brume, nebulo, brumo.
 brumeux, nebula.
 brun (adj), bruna || (subst), brunulo.
 — (*couleur par soleil*), sunbruno.
 brunâtre, bruneta.
 brune (subst : *crépuscule*), kre-
 pusko, eknoktiĝo.
 brunir T, brunigi || I brunigi.
 — (tech), poluri.
 brunissage (tech), polurado.
 brunisseur, poluristo.
 brunissoir, polurilo.
 brunissure, poluro.
 brusque, abrupta, subita.
 — (*caractère*), abrupta,
 bruska.
 brusquer (hâter), hastigi, akceli ||
 trorapidigi.
 — qn (rudoyer), bruski lun.
 brusquerie, abrupteco.
 brut (fer, laine, marbre...), kruda,
 neprilaborita || (sucre),
 nerafinita.
 — (poids), kuntar-a,-e.
 brutal (grossier, violent), brutala,
 kruda, perfortema.
 brutaliser, brutali.
 brutalité, brutaleco.
 brute (animal), bruto || (qn : f),
 brutulo.
 bruyant, bru-a,-ema ;sona.
 bruyère (bot), eriko.
 bryon (bot), arbomusko.

bryone (bot), brionio.
buanderie, lavoĉambro.
buandière, lesivistino.
bubale (zoo), bubalo *
bubon (méd), bubono.
buccal, buŝa.
buccin (mus || zoo), bukceno.
bûche, ŝtupo.
bûcher (local || matière), ŝtipejo || ŝtiparo.
 — (de *supplce*), ŝtiparo.
 — , brûler qn sur le -, ŝtiparumi.
bûcheron, arbohakisto.
bucolique, paŝtista, ekloga.
budget, buĝeto.
budgetaire, buĝeta.
buée, vaporeto, survitra kondens-aĵo.
 — (de la respiration), spirajo.
buffet (meuble), telerŝranko.
 — (de gare, de réception), bufedo (local et mobilier).
buffle (zoo), bubalo, bufalo *
bufflèterie (mil), ledajoj.
bugle (mus), buglo.
buis (bot), bukso.
buisson (bot), arbeto, arbedotufo.
 — (épineux), vepro.
 — d'écrevisses (cuis), kan-kra piramido.
buissonneux, arbeto, vepro.
bulbe (anat || bot || f), bulbo.
bulldozer (tech), buldozo, ter-nivelmaŝino.
bulbeux, bulba.
bulle (lettre scellée), sigelletero.
 — (popale), buleo.
 — d'air, aerveziko, blazo.
 — (d'eau), ŝaŭmero.

bulletin de bagages, pakajbileto.
 — (d'information), bulteno.
 — (rapport), raporto.
 — de vote, voĉdonilo, balo-tilo.
buraliste, tabakvendisto.
bure (tex), krudlanŝtofo.
bureau (d'assemblée, de comité), estraro || (pol), burao *
 — (com), kontoro.
 — (office), oficejo.
 — (solle pour écrire), skribejo.
bureaucrate, burokrato.
bureaucratie, burokratismo.
burette (chim || Rk), bureto.
 — à huile de graissage, oleumilo.
burgrave, burgografo.
burin (d'ajusteur), ĉizilo.
 — (de graveur), gravurilo, grifelo.
buriner (creuser au b. || ciseler), ĉizi.
 — (graver à la pointe sèche), grifeli.
burlesque, burleska.
burnous (vét), burnuso.
buron (hutte de berger), ŝafistbudo.
 — (fromagerie), fromaĝofabrika
busard (orn), cirkuo.
busc, risortlameno.
buse (orn), buteo || (tuyau), tubo.
 — (F, f), stultulo.
busqué, arkita.
buste (anat || art), busto, torso.
but, celo.
 — (de foot-ball : résultat), golo.
 — (de foot-ball : filet), golejo.
 — , gardien de -, golulo.
 — , avoir pour -, celi (f).
 — , qui atteint son -, trafa.
 — , sans -, sencela.

butane, butano.

buté, obstina.

butée (*de pont*), abutmento.

buter (*étayer*), apogi.

— (*se heurter le pied*), piedtuŝ-
egi.

— , **se - â** (*pf*), kolizii kun.

butin (*de chasse*), predo.

— (*de guerre*), predo, militakiro.

— (*d'abeille*), rikolto.

— (*de voleur*), rabaĵo.

butiner, rikolteti.

butoir (*chf*), bufrobloko.

butor (*orn*), botaŭro || (*qn*),
krudulo.

buttage (*agr*), buĉ-ado,-aĵo.

butte, teramaso.

butter (*agr*), buti.

buttoir (*agr*), butilo.

buvable, trinkebla.

buvard, **papier -**, sorbopapero.

— (*sous-main*), submanumo.

buvette (*de gare*), bufedeto.

buveur, trinkanto || drinkemulo.

byzantin (*pf*), bizanca.

C

ça (cela), tio.

ça et là (sans mouvement), tie kaj tie ĉi, dise.

— , il y a des fleurs - : estas floroj tie kaj tie ĉi.

— (avec mouvement), tien kaj tien ĉi, tien kaj reen.

— , le papillon voltige - : la papilio flugas tien kaj tien ĉi.

cab, kabrioleteto.

cabale (coterie), klano.

— (menées), intrigoj.

— (R || philo), kabalo.

cabaliste, kabalisto.

caban (vét), marsurtuto.

cabane, kabano.

cabanon, kabaneto.

— (cachot), ĉelo, karcerĉelo.

cabaret (où l'on vend des boissons) drinkejo, bierejo.

— (de consommation et de spectacle), kabareto.

cabaretier, drinkejestro.

cabas, junkokorbo, pajlokorbo.

cabestan (méc), kapstano.

— horizontal (mar), vindaso.

cabillaud (ich), moruo.

cabine de bains, banĉelo.

— (de chf), budo, signalkabano.

— (de bateau), kajuto, ĉambreto.

cabinet (pal), ministraro.

— (de travail, d'exposition), kabineto.
(W.-C.), necesejo.

câble (élec || mar), kablo.

— de direction (avi), stirŝnuro.

câbler (tech), kabletordi, kuntordi.

— (Poste), kabli.

câblogramme, kablodepeŝo.

cabochon (clou), ornamonajlo, meblonajlo.

— (min), kapolo.

cabosser, ĝibumi.

cabotage (mar), trampado.

caboter (mar), trampi.

caboteur (mar), trampo.

cabot (F : théâ), aktoraĉo, histriono.

— (F : chien), hundaĉo.

cabotinage, histrionado.

cabrer, se - (avi), zomi.

— , se - (cheval), baŭmi.

— , se - (f), ribeli l.

cabri, kaprideto.

cabriole, kapriolo.

cabrioler, kaprioli.

cabriolet, kabrioleteto.

cacahouette (bot), ternukso, arakido.

cacao (bot), kakao.

cacaotier, cacaoyer, kakaujo.

cacarder, anserbleki, gaki.

cacatoès (orn), kakatuo.

cachalot (ich), kaĉaloto, makrocefalo.

cache (lieu), kaŝejo.

— (de photo), kaŝilo.

caché (secret), kaŝa, sekreta.

cache-cache (jeu), kaŝludo.

cachemire (tex), kaŝmiro.

cache-nez, skarpo, koluko.

cache-pot, potmantelo.

cache-poussière, survesto, polvo-vesto.

cacher (ts), kaŝi.

cachet (distinction), eleganteco.

— (empreinte), sigelo, stampo.

— (méd), oblato.

— (méd : comprimé), tablojdo.

— (sceau gravé), sigelilo.

— (honoraire : théâ), honorario

cacheter (avec cire), sigeli.

— (avec colle), sigelglui.

cachette, kaŝejo.

— , en -, kaŝe, ŝtelmaniere.

cachot, ĉelo, karcero.

cachotterie, kaŝado.

cachottier, kaŝema, sekretema.

cachou (méd), kateĉuo.

cacochyme (méd), sanmalforta.

cacolet, ŝarĝoselo.

cacophonie, malbonsoneco, kako-fonio.

cacophonique, malbonsona.

cactus (bot), kakto.

cadastral, katastra.

cadastre, katastro.

cadavérique, kadavra, mortsimila.

cadavre, kadavro.

cadeau, donaco.

— , en -, donace.

— , faire -, donaci.

cadenas, pendseruro.

cadenasser, pendserure ŝlosi.

cadence (litt || mus), kadenco, takto (f).

— , en -, takte, ritme.

cadencé, kadenca, takta (f).

cadencer, kadenci, takti (f).

cadet, duenaskit-a, postnaskit-a; -o.

— (élève officier), kadeto.

— (noblesse), junkro.

cadi (juge musulman), kadio.

cadmium (chim), kadmio.

cadran de boussole, kompasplato.

— (d'horloge...), ciferplato.

— (de poste radio), agordoplatto.

— solaire, sunhorloĝo.

cadrat (typo), kadrato.

cadre (ts), kadro.

— (bâti, châssis), framo.

cadrer (concorde), akordiĝi.

— , faire -, kunakordiĝi.

caduc, kaduka.

caducée (myth), kaduceo.

caducité, kadukeco.

cafard (ent), blato.

— (F : spleen), spleno.

— (f), piafakta, hipokrita.

cafarder (F), hipokrite denunci.

café, kafejo.

— (débit), kafejo.

— , boîte à -, kafujo.

— , moulin à -, kafmuelilo.

café-concert (théâ), koncertkafejo.

caféier (bot), kafarbo.

caféine (chim), kafeino.

cafetan (vét), kaftano.

cafetier, kafejestro.

cafetière, kafkruĉo.

cage, kaĝo.

— d'ascenseur (lifta) ŝakto.

— d'escalier, ŝtupara ŝakto.

cageot, latkesto.

cagneux (méd), kurbakrura.

cagot, bigoto.

cagoule (vét R), kapuĉmantelo.

— pour la tête, kapsako.

cahier, kajero.

cahin-caha, bone malbone.

cahot (vetur)skuo.

cahotement (vetur)skuado.

cahoter (vetur)skuadi.

cahute, kabaneto.

caïd (fonctionnaire musulman), kaldo.

caille (orn), koturno.

caillé, lait -, kazeaĵo.

caille-lait, kazeigilo.

cailler l, kazeigi.

caillot, koagulaĵo, kazeaĵero.

— (cause de l'embolie, de la thrombose), embolo, trombo.

caillou, ŝtoneto.

caillouter, ŝtonetkovri.

caillouteux, ŝtonplena.

caïman (zoo), kajmano.

caisse (boîte), kesto.

— (fin), kaso || (encaisse) kasmono.

— , (bureau où est la - : fin), kasejo.

— , opération de -, spezo.

— (mus), tamburo.

caissier, kasisto, spezisto.

caisson (arch || méc), kasono.

— (véhicule), kestoĉaro || municiaĉaro.

cajoler, kaĵoli, ĉirkaŭflati.

cajolerie, kaĵolo.

cajoleur, kaĵolem-a,-ulo.

cal (méd), kalo.

calage, kojnofiksado, subkojnado.

calamine (méc), fulgo, kalamino.

calamité, rezingumo.

calamité, malfeliĉego, plago.

calandre (tech), kalandrilo.

— (ent), grenskarabo.

calandrer (tech), kalandri.

calanque, golfeto.

calcaire (min), kalk-a,-ŝtono.

calcaneum (anat), kalkanosto.

calcination, kalcinado.

calciner (tech), kalcini || (f), cindrigi.

calcium (chim), kalcio.

calcul (ts), kalkulo.

calculateur (circonspect), kalkulema.

calculer (ts), kalkuli (voir compter).

cale (mar), ŝipkelo, holdo.

— , fond de -, bilĝo.

calé (F : instruit), scioplena.

calebasse, kalabaso.

calèche, kaleŝo.

caleçon (d'homme), kalsono.

— de bains, bankalsono.

calembour (litt), mistranĉo.

calembredaine, vanta rakonto.

calende (antiq), kalendo.

calendrier, kalendaro.

calepin, poŝlibro, notlibreto, notujo.

caler, firmigi, kojnofiksi, subkojni.

calfat, kalfatristo.

calfater (mar), kalfatri.

calfeutrer (fendo)ŝtopi.

calibre (intérieur d'un tube, extérieur d'un cylindre ou d'un corps sphérique), kalibro.

— (gabarit), kalibrilo.

calibrer (mesurer), kalibri.

— (donner un calibre), kalibrigi.

calice (bot || K), kaliko.

calicot (tex), kalikoto.

calicule (bot), kaliklo.

califat, kalif-eco,-ejo.

calife (R musulm), kalifo.

califourchon, à -, rajde.

câlin, karesema.

câliner, kareseti.

câlinerie, karesaĵo.

calleux, kala.

calligraphe, belskribisto.

calligraphie, belskribado.

calligraphier, belskribi.

calligraphique, belskriba.

callosité, kalaĵo.

calmant, kvietiga, sendoloriga.
calmar (zoo), kalmaro.
calme, trankvila, kviet.
 — (air), senblova.
 — (d'humeur égale), egalanima.
 — (subst), kviet(ec)o.
calmer, kvietigi.
 — (la douleur), mildigi.
 — , se -, kvietigi || senkolerigi.
calomel (méd), kalomelo.
calomniateur, kalumniulo.
calomnie, kalumnio.
calomnier, kalumnii.
calomnieux, kalumnia.
calorie (élec || phys), kalorio.
calorifère, hejtforno, stovo.
calorifique, varmece.
calorifuge, varmizola.
calorifuger, varmizoli.
calorimètre, kalorimetro.
calorique, varma.
calotte (coiffure), vertoĉapo.
calque (tech || linguistique),
 paŭsaĵo || kalkeo*.
calquer (pf), paŭsi.
calumet, pacpipo, kalumeto.
calvaire (ts), kalvario.
calvinisme (R), kalvinismo.
calviniste, kalvin-ano,-isto.
calvitie (méd), kalveco, senhareco.
camaïeu (art), unukolor(a) pentr-
 aĵo.
camail (vét R), (hora) brustpelerino.
camarade, kamarado, kolego,
 kunulo.
camaraderie, kamaradeco.
camard, platnaza, stumponaza.
Camarde, la -, la Morto.
camarilla (côterie de cour), kamarilo.
cambouis, oleoslimo.
cambrlen (géol), kambrio.
cambrer, arkigi.

cambrer (la taille), retrofleksi.
cambriolage, perfortoŝtelo, dom-
 ŝtelo.
cambríoler, perforteŝteli, domŝteli.
cambríoleur, rompŝtelisto.
cambrure, arkeco.
cambruse (mar), provizejo.
came (méc), kamo.
camée (art), kameo.
caméléon (zoo), kameleono.
camélia (plante et fleurs), kamelio.
camelot (crieur de journaux),
 stratvendisto.
 — (petit marchand), bazarulo.
 — (tex), kamloto.
camelote, brokantaĵo, sentaŭgaĵo.
cameloter (vendre ou acheter),
 brokanti.
caméra (opt), kamero.
camera-man (ciné), kameristo.
caméríer (K), papa ĉambelano.
camériste, ĉambristino.
camerlingue (K), kamerlingo.
camion, ŝarĝveturilo, ĉaro.
 — (auto), kamiono, ŝarĝaŭto.
camionnage, kamionado, ĉartrans-
 portado.
camionner, kamioni, ĉartransporti.
camionnette, kamioneto.
camionneur, kamionisto, ĉartrans-
 portisto.
camisole (vét), kamizolo.
 — de force, frenezjako.
camomille (bot), kamomilo.
camouflage, kamuflado.
 — , moyen de -,
 kamuflilo.
camoufler (pf), kamuflii.
 — (les lumières), nigrumi.
camouflet (affront), insulto, hontigo.
camp (mil || sport), kampadejo,
 tendaro, barakaro.

campagnard, kamparana, vilaĝa ||
(*subst.*), kamparano.

campagne (*les champs*), kamparo.
— (*mil.*), militiro.

— (*pol...*), kampango.

— (*annuité de service de guerre : mil.*), ĵara militservo.

campanile (*arch.*), kampanilo.

campanule (*bot.*), kampanulo.

campêche (*arbre et bois*), kampeŝo.

campement, kampado || kamp(ad)
ejo, tendaro.

camper, kampadi, tendumi.

camphre (*chim.*), kamforo.

camphré, kamfora.

camphrer, kamfori.

camphrier (*bot.*), kamfor-arbo,-ujo.

camping, kampado.

— , **terrain de -**, kampadejo.

camus, platnaza.

canaille, kanajlo, malnoblulo.

— , **la -**, kanajlaro, trivialaro.

canaille, kanajlaĵo.

canal (*ts*), kanalo.

— (*organique*), dukto, kanalo.

canalisable, kanalizibla.

canalisations (*conduites*), kanalaro,
tubaro.

canaliser (*munir de conduites*),
kanalizi.

— (*un cours d'eau*), kanalogi.

— (*f*), moderigi || orienti.

canapé, kanapo.

canard (*orn*), anaso.

canarder (*ŝirmite*) pafi.

— (*f*), malĝuste kanti.

canardièr, anaslageto.

canari (*orn*), kanario.

cancan (*bavardage*), babilaĵo.

cancans (*clabauderie*), klaĉoj.

cancaner, klaĉi.

cancanier, klaĉema.

cancer (*astr.*), kankro.

— (*bot* || *méd*), kancero.

cancro (*zoo*), kankro || (*f*), mal-
laboremulo.

cancrelat (*ent*), blato.

candélabre, kandelabro.

candeur, simplanimeco.

candi, sukre -, kando.

candidat, kandidato, aspiranto.

candidature, kandidateco.

— , **faire acte de -**,
kandidati.

candide, simplanima.

cane (*orn*), anasino.

canelle (*bot*), cinamo.

canepetière (*orn*), otideto.

caner, anaspaŝi.

caneton, anaseto.

canette (*bier*)boteleto.

canevas (*ts*), kanvaso.

cangue, punjugo.

caniche (*zoo*), pudelo.

caniculaire, varmega.

canicule, hundotagoj.

canif, tranĉileto.

canin, hunda.

canine (*dent*), kanino, kojnodento.

caniveau, stratdefluilo.

cannage, kan-ado, kanplekt-ado ;
-aĵo.

cannaie, kanejo.

canne (*bot*), kano.

— **à sucre**, sukerkano.

— (*bâton*), bastono.

— (*de verrier*), blovtubo.

canné, kanplektita.

canneberge (*bot*), oksikoko.

canneler (*tech*), kaneli.

cannelle (*bot*), cinamo.

— , **cannette** (*robinet*),
krano.

cannellier (*bot.*), cinam-ujo, -arbo.
cannelure (*tec.*), kanelo.
canner, kanplekti.
canneur, kanplektisto.
cannibale, kanibalo, hommangulo.
cannibalisme, kanibal-eco, -ismo.
canoë, kanuo.
canon (*K* || *mil.*), kanono.
   — (*mus.*), ĉenkanto.
   — **d'une arme**, pafiltubo.
   — **à rayures**, strekkanono.
canonial, laŭkanona.
   — (*qui a rapport à un canonica*), kanonika.
canonicat, kanonikeco.
canonicité, kanoneco.
canonique, laŭkanona.
canonisé, kanonizita.
canoniser, kanonizi.
canonisation, kanonizado.
canoniste, kanonisto || kanon-
   juristo.
canonnade (*mil.*), kanonado.
canonner (*mil.*), kanonadi.
canonnier (*mil.*), kanonisto.
canonnière (*mar.*), kanonboato.
canot (*de plaisance*), kanoto, boato.
   — **à rames**, remboato.
canotage, remado.
canoter, remboati, remi.
canotier, kanotisto, boatisto.
   — (*chapeau*), kanotĉapelo.
cantate (*mus.*), kantato.
cantatrice, kantistino.
cantharide (*ent.*), kantarido.
cantilène (*litt* || *mus.*), kantileno.
cantine (*débit*), kantino, soldat-
   trinkejo.
cantinière, kantnistino.
cantique (*mus.*), kantiko.
canton (*en France, en Suisse*),
   kantono.

cantonade, à la - (*chéô*), al kulisoj.
cantonal, kantona.
cantonement (*mil.*), kantonmento
cantonner (*mil.*), kantonmenti.
cantonnier, voĵzorgisto.
canule (*méd.*), kanulo.
canut, silkolaboristo.
canyon (*géo.*), kanjono.
caoutchouc (*matière*), kaŭĉuko.
   — (*chaussure*), galoŝo.
cap (*géo.*), kabo, terkapo.
   — (*tête*), kapo.
   — **, mettre le - sur**, direktigi al.
capable (*qui convient*), taŭga.
   — (*en état de faire, de pro-
   duire*), kapabla.
   — (*habile*), lerta.
   — **, être - de**, kapabli T.
capacité (*aptitude*), kapableco.
   — (*élec* || *phys.*), kapacito.
   — (*d'un récipient*), enhaveco.
   — (*de servir q.*), taŭgeco ||
   (*qn.*), kapableco.
caparaçon (*de parade*), ĉeval-
   kovrilo.
   — (*tapis de selle*), ĉabrako.
caparaçonner (*un cheval*), ko-
   vornami.
cape (*vêt.*), mantelo, pelerino.
   — **, mettre à la -** (*mar.*), kapei.
capéer, capeyer (*mar.*), kapei.
capeline, kapuĉoĉapelo.
capharnaüm (*F*), malordejo.
capillaire (*anat.*), kapilar-o, -a.
   — (*bot.*), adianto, harfiliko.
capillarité, kapilareco.
capilotade (*en - : F*), dispecigita,
   diskontuzita.
capitaine (*chef de guerre*),
   militestro.
   — (*d'industrie*), magnato.

capitaine (mar : maître à bord),
šipestro.

— (grade : mil || mar),
kapitano.

capital (adj), ĉefa, gravega.
— (fin), kapitalo.

capitale (lettre), majusklo.
— (ville), ĉefurbo.

capitalisation (fin), kapitaligo ||
(f), amasigo.

capitaliser (fin), kapitaligi || (f),
amasi.

capitalisme, kapitalismo.

capitaliste, kapitalisto.

capitan (théd), fanfaronulo.

capitation (impôt), kapimposto.

capiteux, ebriiga.

capitole (antiq), kapitulo.

capiton (bourre de soie), silko-
remburajo.

capitonner (tech), fakremburi.

capitulaire, kanonikara.

capitulation (pf), kapitulaco.

capituler (pf), kapitulaci.

caporal, kaporalo.

caporaliser (politike) militistigi.

capot (d'auto...), kapoto.

capotage, renversigo.

capote (vét), kapoto, soldatmantelo.

— (de voiture), tolŝirmilo.

capoter, renversigi.

câpre (bot), kaporo.

caprice (pf), kaprico.

capricieux, kaprica || fantazia.

Capricorne (astr), Kaprikorno.

capsule (ts), kapsulo.

captage (de source), kaptado.

captateur (d'héritage...), perfida
akiranto.

captation, perfida akiro.

capter une source, kapti,
fontokapti.

— par ruse, ruze kapti.

captieux, insida.

captif, malliber-a;-ulo, kaptito.

captivant, interesege, streĉa,
absorba.

captiver, interesege, absorbi (f).

— (les cœurs), logi, ĉarmi.

captivité, kaptiteco.

capture, kapt-o;-ajo.

capturer, kapti.

— en corsaire (mar),
kaperi.

capuce, pinta kapuĉo.

capuche, capuchon, kapuĉo.

capucin (K), kapuceno.

capucine (bot), tropeolo.

caque, haringbarelo.

caquet, babilado.

caquetage, klaĉado.

caqueter, kluki || (f), klaĉi.

car (conj), ĉar.

carabine (mil), karabeno.

carabinier, karabenisto.

caracole, karakolo.

caracoler, karakoli.

caractère (qualité, trait), karak-
tero.

— (typo), preslitero.

— , faible de -, trocedema.

— , sans -, senspirita.

caractériel, karaktera.

caractérisé (distinct), distinga.

caractériser, karakterizi, stam-
pi (f).

caractéristique, karakter-izajo,-ajo
proprego.

carafe, karafo.

carafon, karafeto.

carambolage (pf), karambolo.

caramboler (pf), karamboli.

caramel, karamelo.
caraméliser, karameligi.
carapace (*de tortue...*), karapaco.
carassin (*ich*), karaso.
carat (*ts*), karato.
caravane, karavano, kunvojaĝ-
 antaro.
caravansérail, karavanejo.
caravelle (*mar*), karavelo, kvar-
 masto.
carbonate (*chim*), karbonato.
carbone (*chim*), karbono.
 — , **papier -**, karbopapero.
carbonifère, karbodona.
carbonisation, karbigado.
carboniser, karbigi.
 — , **se -**, karbiĝi.
carburateur, karburilo.
carburation, karburado.
carbure (*chim*), karb(on)ido.
carburer (*chim* || *méc*), karburi.
carcan, punkolringo.
 — (*F* : *rosse*), ĉevalaĉo.
carcasse (*méc*), trabaro || (*f*),
 strukturo.
 — (*ossature*), ostaro, skeleto.
cardage, kardado.
cardamine (*bot*), kardamino.
cardan (*méc*), kardano.
carde, kardilo.
carder (*tech*), kardi.
cardère (*bot*), dipsako.
cardeur, kardisto.
cardeuse (*méc*), kardomaŝino.
cardia (*anat*), kardio.
cardiaque (*adj*), kora.
 — (*malade*), kormalsanulo.
cardinal (*K*), kardinalo, purpurulo.
 — , **point -**, ĉefpunkto.
cardinalat, kardinaleco.
cardinalice, kardinala.
carême, karesmo, la Granda Fasto.

carénage, karenriparado.
carène (*mar*), karenio.
caréner (*mar*), kareni.
caressant, karesa, glata.
caresse, kareso.
caresser, karesi.
 — (*un rêve*), dorloti.
carex (*bot*), papajbarbo.
cargaison (*mar*), kargo.
cargo (*mar*), kargoŝipo.
carguer (*mar*), brajli.
cariatide (*arch*), kariatido.
caribou (*zoo*), kanada rangifero.
caricature, karikaturio.
caricaturer, karikaturi.
caricaturiste, karikaturisto.
carie (*méd*), kario.
carié, karia.
carier, kariigi.
 — , **se -**, kariigi.
carillon (*groupe de cloches*), sono-
 rilaro.
 — (*mus*), sonorilado, karil-
 jono.
carillonner, sonoriladi, kariljoni.
 — (*faire savoir à grand*
bruit), trumpeti.
carillonneur, kariljonisto.
carlin (*zoo*), mopso.
carline (*bot*), karlino.
carlingue (*avi*), kilsono, nacelo.
 — (*mar*), kilsono.
carne (*K*), karmelano.
carmélite (*K*), karmelanino.
carmin (*couleur*), karmino.
carminé, karmina.
carnage, buĉado, sangoverŝo.
carnassier, karnoŝira.
carnation, karnokoloro.
carnaval, karnavalo.
carnavalesque, karnavala.

carné (*couleur de chair*), karnokolora.

— (*composé de viande*), viand-
(ohav)a.

carnet pour notes, notlibreto.

— (*de chèques...*), kajereto.

carnier, ĉasosako.

carnivore, karnomanga, karnovora.

— (*animal*), karnovor-a,
-ulo.

carotide (*anat.*), karotido.

carotte (*bot.*), karoto.

caroube (*bot.*), karobo.

caroubier, karobarbo.

carpe (*anat.*), karpeo.

— (*ich.*), karpō.

carpette, tapiŝeto.

carpillon (*ich.*), karpideto.

carquois, sagujo.

carré (*geom.* || *math.* || *mil.*),
kvadrat-o,-a.

carreau (*pavage, couverture*), ka-
helo.

— (*cartes*), karoo.

— (*dessin de forme carrée*),
kvadrato.

— **de fenêtre**, fenestra vitro.

carrefour, vojkruĉigo.

carrelage (*assemblage de carreaux*),
kahelaro.

— (*action de carreler*),
kahelado.

carreler, kaheli.

carrelet (*filet*), fiŝreto.

— (*grosse aiguille de bourre-
lier*), kudrilego.

carreleur, kahelisto.

carrément (*math.*), kvadrata.

— (*f.*), senhezite.

carrer, kvadratigi.

carrier, ŝtonministo, ŝtonhakisto.

carrière de pierres, ŝtonmino.

— (*profession*), kariero.

— , **faire** -, kariaradi.

carriole à deux roues, kariolo.

carrossable, veturebla.

carrosse, karoso*.

carrosserie de voiture, karoserio.

carrossier, kaleŝisto, karoseriisto.

carrousel (*ts.*), karuselo.

carrure, ŝultrolargo.

cartable, kajerujo || (*de dos*), tornis-
tro.

carte (*ts.*), karto.

— (*couleur : coeur, pique...*),
emblemo.

— **géographique**, karto, mapo.

— **à jouer**, ludkarto.

— **postale**, poŝtkarto.

carte-blanche, blanketo.

cartel (*défi*), defio, provoko.

— (*fin || jur.*), kartelo, trusto.

— (*horloge*), murhorloĝo.

carte-lettre, leterkarto.

cartelliser, karteligi.

carter (*d'auto...*), motorŝirmilo,
ŝirmoŝelo.

cartésianisme, kartezianismo.

cartésien (*math || philo.*), kartezia.

— (*partisan de Descartes*),
karteziano.

cartilage (*anat.*), kartilago.

cartilagineux, kartilaga.

cartographe, kartografo, mapisto.

cartographie, kartografio, maparto.

cartomancie, kartaŭgurado, kart-
omancio.

cartomancien, kartaŭguristo.

carton, kartono.

— **bitumé**, asfalta kartono.

— (*d'écolier*), kajerujo, librujo,
tornistro.

cartonnage, kartonaĵo.

— (reliure), kartonbind-
aĵo.

cartonner (garnir de carton),
kartoni.

— (relier un livre),
kartonbindi.

cartonneur, kartonbindisto.

cartonnier (profession), kartonisto.

— (classeur), aktoŝranko.

cartouche (de munitions), kartoĉo.

— (ornement), kartuŝo.

— (pétard), eksplodigilo.

cartouchière, kartoĉujo, kartoĉo-
zono.

cas (ce qui arrive ou peut arriver),
okazo.

— (circonstance, conjoncture), kazo.
okazo, cirkonstanco.

— **de conscience**, konscienca
dubo, kazuo.

— (G), kazo.

—, **au - où**, en la okazo se.

—, **dans tous les -**, ĉiukaze Ĵ
ĉlukaze.

—, **en tout -**, ĉiaokaze.

—, **faire - de**, estimi, ŝati.

casanier, hejmosida, fornosida.

casaque (vêt), kamizolo, kazako.

cascade (pf), kaskado Ĵ (- de rires)
serio.

cascader, kaskadfali.

cascatelle, kaskadeto.

case (cabane), kabano.

— (de meuble, de damier), fako,
ĉelo.

caséux, fromaĝeca.

caséine (chim), kazeino.

— (végétale), legumino.

casemate (mil), kazemato.

casier (dans un meuble), enfakigi,
ordeloki.

casier (mettre en ordre), ordi.

— (procurer un emploi), havigi
situacion.

—, **se -** (se loger), loĝigi, lokiĝi.

caserne, kazerno, soldatejo.

casernement (mil), kazernaro.

casier, fako, libroteko, fakmeblo.

casino, kazino.

casoar (orn), kasuaro.

casque, kasko.

— (colonial), sunkasko.

— (séchoir), frizkasko.

— (téléphonique), kapaŭdilo.

casquette, kaskedo.

cassable, rompebla.

cassant, rompigema.

— (f), rigida, malmilda,
abrupta.

cassation (jur), kasacio.

—, **cour de -**, kasacia
kortumo.

casse (bot), kasio.

— (action de briser), rompo.

— (objets cassés), rompitaĵoj.

— (typo), literfako.

cassé (méd), invalida, kaduka.

— (voix...), trema.

casseau (typo), literfaketo.

casse-cou (lieu), kolrompejo.

— (qn), kolrompulo, ris-
kemulo.

casement, rompad.

— **de tête** (f), cerbumado
cerbostreĉado.

casse-noix, nuksrompilo.

casse-pierres, ŝtonrompilo.

casser, rompi.

— (mil), sengradigi.

— (jur), kasacii.

casserole, kaserolo.

casse-tête, kaprompaĵo, cerbo-streĉaĵo, cerbumaĵo.

cassette, kaseto, monskatolo.

— (*d'un souverain*), trezoro.

casseur, romp-isto, -anto.

cassier (*bot*), kasiarbo.

cassis (*bot*), nigra rib-o, -ujo.

— (*liqueur*), kasiso.

cassolette (*brûle-parfum*), parfum-bruligilo.

cassonade, kruda sukero.

cassure, rompofendo.

castagnette, kastanjeto.

caste, kasto.

— , **esprit de -**, kastismo.

castel, kastelo.

castor (*zoo*), kastoro.

castrat, kastrito.

castration, kastro.

castrer, kastrî.

casuel (*fortuit*), okaza.

— (*d'une cure : K*), aldonata profito.

casuiste, kazuisto.

casuistique, kazuistiko.

casus belli, militkaŭzo.

cataclysm, kataklismo, ruino.

catacombe, katakombo.

catafalque, katafalko.

catalepsie (*méd*), katalepsio.

cataleptique, katalepsia.

catalogue, katalogo.

cataloguer, katalogi, enlistigi.

cataplasme (*méd*), kataplasmo, fomentaĵo.

catapulte (*antiq || avi*), katapulto.

catapulter, katapulto.

cataracte (*chute d'eau*), akvofalego, kaskadejo.

— (*méd*), katarakto.

catarrhe (*méd*), kataro.

catastrophe, katastrofo, malfeliĝego.

catéchiser, katekizi.

catéchisme, katekismo.

catéchiste, katekisto.

catéchumène, katekizato.

catégorie, kategorio.

catégorique (*ts*), kategoria.

catégoriquement, definitive.

cathédrale, katedralo.

cathode (*élec*), katodo.

catholicisme, katolikismo.

catholicité (*doctrine K*), katolikeco.

— (*ensemble des peuples K*), katolikaro.

catholique, katolik-a, -o.

cati (*tech*), katizo.

catimini, en -, kaŝe, sekrete.

catir (*tech*), katizi.

catissage, katizo.

catogan, harbanto, harrubando.

cauchemar, inkubsonĝo, premsonĝo.

caudal, vosta.

caudataire, trenajportisto.

causal, kaŭza.

causalité (*phil*), kaŭzeco.

cause (*jur*), (juĝa) afero.

— (*raison, motif*), kaŭzo.

— **finale**, celkaŭzo.

— **première**, prakaŭzo.

— , **à - de**, pro.

— , **en -**, koncerna.

— , **sans -**, senprave.

causer (*être cause de, motiver*), kaŭzi, rezultigi.

— (*faire naître : f*), elvoki.

— (*familièrement*), babili.

— (*avec qn, s'entretenir*), interparoli.

causerie (*litt*), babilado, interparolado.

causette, babiladeto.

cauteur, parolem-a-ulo.

causeuse (meuble), babilsofo.

causticité, kaŭstikeco.

caustique (adj), kaŭstika || (qn), mokema.

— (subst), kaŭstikaĵo.

cauteleux, insidruza.

cautère (méd), kaŭtero.

cautérisation (méd), kaŭterado || (tech), kaŭteriziĝo.

cautériser (méd), kaŭteri.

— (tech), kaŭterizi.

caution (objekt), garantiaĵo.

— (somme), mongarantio.

cautionnement, garantimono.

cautionner, kaŭcii, garantii.

cavalcade (ts), kavalkado, rajd-antaro.

cavale, ĉevalino.

cavalerie (mil), kavalerio.

cavalier (mil), kavaleriano.

— (civil), rajdanto.

— (qui accompagne || de donse), akompananto || kundancanto.

— (échecs), ĉevalo.

— (adj), senĝena ! fiere abrupta.

cave, kelo, vinkelo.

cave (adj), kava || enprofundiĝinta.

caveau, tombokelo.

caver, kavigi, subfosi.

caverne, kaverno || rabistejo.

caverneux, kaverna.

caviar, kaviaro.

cavliste, kelisto.

cavité, kavo.

cawcher (R juive), koŝera.

ce, cet, cette (adj), tiu.

ce (cet, cette)... ci, tiu ĉi.

ce livre-ci, tiu ĉi libro.

ce livre (-là) tiu libro.

Nota : La particule *ce* indique donc le rapprochement de l'objet désigné.

ceci (pronom), tio ĉi.

cécité (méd), blindeco.

céder T (abandonner, laisser), cedi.

— I (fléchir, se soumettre), cedi, submetiĝi.

cédille, cedilo.

— , c - (ç), c cedila.

cédrat (bot), cedrat-o,-ujo.

cèdre (bot), cedro.

ceindre (pf), zoni.

ceinture (anat || objet || f), zono.

ceinturer, zoni.

ceinturon, leda zono || (mil), portepeo.

cela (pronom opposé à ceci), tio.

célébrant (R), celebranto.

célébration, celebrado, solenado.

célébre, famekonata.

célébrer (un anniversaire...), festi.

— (glorifier), glori, laŭdi.

— (un office : R), celebri, soleni.

célébret (K), celebropermeso.

célébrité, fameco || (qn), famulo.

céler, kaŝi.

célieri (bot), celerio.

célérité, farrapideco.

céleste, ĉiela.

célibat, fraŭleco, senedz(in)eco.

célibataire, fraŭl-o,-ino.

celle-ci (pronom), tiu ĉi.

celle-là (pronom), tiu (opposé à tiu ĉi).

cellérier, vinkelisto, provizisto.

cellier, vinkelo || provizejo.

cellophane, celofano.

cellulaire, ĉela.

cellular (tex), ĉelteksaĵo.

cellule (ts), ĉelo.

cellulite (méd : affection du derme),
celulito.

— (méd : affection des mas-
toïdes), ĉelito.

celluloïd, celuloïdo.

cellulose, celulozo.

celui-ci (pronom), tiu ĉi.

celui-là (pronom), tiu (opposé à tiu
ĉi).

cément (métallurgie || dents),
cemento.

cémentation, cementado.

cémenter (tech), cementi.

cénacle, interlaŭdantaro.

cendre(s) (ts), cindro.

— , réduire en -, cindrigi,
forbruligi.

cendré, cindrokolora.

cendrée (petit plomb), kugletaĵo.

cendrier, cindrujo.

Cendrillon, Cindrulino.

Cène, la - (RK), la Sankta Manĝo.

cénobite (R), cenobito.

cénotaphe, cenotafo.

cens (ts), censo.

censé (supposé), supozo.

censeur (morale || pol), cenzuristo.

— de lycée, subliceestro.

censure, cenzuro.

censurer, cenzuri.

cent (adj numéral), cent || (subst),
cento.

— (monnaie US, Hollande), cendo.

— , pour -, procento.

centaine, cento.

centaure (myth), centaŭro.

centaurée (bot), centaŭreo.

centavo (monnaie Sud-Amér.), cent-
avo.

centenaire, centjar-a,-ulo.

— (anniversaire), centjar-
festo.

centenier (mil), centestro.

centésimal, centezimala, centuma.

centiare, centiaro.

centième, centa || centono.

centigrade, centigrado.

centigramme, centigramo.

centilitre, centilitro.

centime, centimo.

centimètre, centimetro.

— (de couture), mezur-
rubando.

centon (litt), flikverko.

centrage, centrado.

central (adj), centra, meza.

centrale (élec || PTT...), centralo,
centrejo.

centralisateur, centraliziga, centr-
iga.

centralisation, centraliz-ado,-eco.

centraliser, centralizi, centrigi.

centre (ts), centro || (sport), centrulo

centrer, centri.

centrifuge (bot || phys), centrifuga.

centrifuger, centrifugi.

centripète (bot || phys), centripeta.

centriste (pol), centristo.

centuple, centobla.

— , au -, centoble.

centupler, centoblighi.

centurie (antiq), soldatcento.

centurion (antiq), centestro.

cep (bot), rebo, vinbertrunko, vito.

cépage (bot), vinberospeco.

cèpe (bot), boleto.

cependant (pendant ce temps),
dume.

— (toutefois), tamen.

céphalalgie (méd), kapdoloro.

céphalopodes (zoo), cefalopodoj,
kapopieduloj.

céramique (art), ceramiko.

céramiste, ceramikisto.

cerbère (myth || f), cerbero.

cerceau de barrique, barelbendo.

— (jeu), rulringo.

cerclage, ringado.

cercle (math), cirklo, rondo.

— (milieu), rondo || (société),
klubo, amikaro.

— (de tonneau), ringego.

— **vicieux**, erarocirklo, ensor-
ĉita cirklo, cirklo-
rezono.

cercler, ringi.

cercueil, ĉerko.

céréale (bot), greno, cerealo.

cérébral, cerba.

cérémonial, ceremoniaro, etiketo.

cérémonie (pf), ceremonio.

— , **sans** -, senceremonie.

cérémonieux, ceremonia, etiketa.

cérésine (cire minérale), cerezino.

cerf (zoo), cervo.

cerfeuil (bot), cerefolio.

— **odorant ou d'Espagne**,
mirido.

cerf-volant (jouet || sc), kajto,
flugludilo.

— (ent), lukano.

cerisaie, ĉerizarbejo.

corise, ĉerizo.

corisler, ĉerizarbo.

cerlum (chim), cerio.

cerne (méd), ringo || (- de l'œil)
bluringo.

cernés, yeux -, bluringaj okuloj.

corneau (bot), duonmatura juglando

corner (chasse || mil...), ĉirkaŭbari.
(dessin), ĉirkaŭstrek.

certain (sûr), certa.

— (un, quelque), iu, ia, kelka,
iomá.

— , **un** -, unu.

certainement, certe.

certes, certe, ja (appuie l'affirma-
tion).

certificat, atesto, atestilo.

— **d'études**, atesto pri
lernado.

certifier, certigi, atesti.

— (un acte), aŭtentigi ||
(un fait), garantii.

certitude, cert-eco, -aĵo.

cérumen, orelovakso, cerumeno.

céruse (chim), ceruzo.

cerveau (anat), cerbo.

cervelet (anat), cerebelo.

cervelle (cuis), cerbajo.

— , **se creuser** la -,
cerbumi.

cervical, kola, nuka.

cervoise, hordeobiero.

ces (adj démonstratif), tiuj, tiuj ĉi.

César, Cezaro, imperiestro.

césarien, cezara, cazarano.

césarienne (méd), cezara operacio.

cesium (chim), cezio.

cessation, cesse, ĉeso.

cesser I, ĉesi.

— , **faire** -, ĉesigi.

— **progressivement**, ĉesigi.

cessible (jur), cedebila.

cession (jur), cedo, translaso, vendo

c'est (cela est), tio estas, (ĝi) estas.

c'est-à-dire, tio estas, (t.e.).

ceste (antiq), boksganto.

césure (litt), cezuro.

cet, cette (adj démonstratif), tiu,
tiu ĉi.

cétacés (zoo), cetacoj.

cétoline (ent), cetonio.

ceux-(ci), ceux-(là) (*pronom*), tiuj (ĉi), tiuj.

chabot (*ich*), ĉoto.

chabraque, ĉabrako.

chacal (*zoo*), ŝakalo.

chacun, ĉiu.

— , **de -**, ĉies.

chadouf, baskulputo.

chafouin, ruzmiena.

chagrin, ĉagreno, aflikto.

— (*adj.*), ĉagrenema.

— , **peau de -** (*cuir*), ŝagrino, grajnoledo.

chagrinant, ĉagrena.

chagriner T, ĉagreni.

— , **se -**, ĉagreniĝi.

chah (*de Perse...*), ŝaho.

chahut (*F*), tumulto.

chahuter (*F*), tumulti.

chahuteur, tumultem-a,-ulo.

chai, vinejo, vinkelego.

chainage, termezurado.

chaîne (*pf*), ĉeno.

— (*fers de prisonnier*), kateno.

— **à godets**, trogĉeno.

— **de montage**, muntoĉeno.

— **de tissage**, varpo.

— , **fil de -**, varpero.

— , **faire la -**, formi ĉenon.

— , **parer la -**, varpi.

chaîner, termezuri.

chainette, ĉeneto.

chainon, ĉenero.

chair, karno || viando.

chaire, katedro.

chaise, seĝo.

chaisier, seĝisto.

chaland (*com*), kliento, aĉetanto.

— (*mar*), barĝo.

châle, ŝalo.

chalet (*d'habitation*), (ligno)dometo, ĉaledo *

chalet de nécessité, publika necesejo.

chaleur (*pf*), varm(ec)o.

— , **coup de -** (*méd*), varmo-frapo.

chaleureux, fervorega.

châlit, kuŝtabulo, litkadro.

chaloupe (*mar*), ŝalupo.

chalumeau (*ts*), ŝalmo.

chalut, trenreto, trolo.

chalutier (*mar*), troŝipo.

chamailler, **se -** (*F*), kvereli, disputaĉi.

chamallerie, kverelo.

chaman (*R*), ŝamano.

chamanisme (*R*), ŝamanismo.

chamarré, pasamentita.

chamarrer, pasamenti.

chamarrure, pasamentaĵo.

chambellan, ĉambelano.

chambranle, pordokadro.

chambre (*de com* || *pol* || *pièce...*), ĉambro.

— **claire**, hela kamero.

— **noire** (*opt*), malluma ĉambro, kamero.

chambrée de soldats, ĉambrosoldataro.

chambrer, enĉambrigi.

— (*une fine bouteille*), ĉambrumi.

chambrière, ĉambristino.

— **de voiture**, ĉarapogilo.

chameau, kamelo.

chamelier, kamelisto.

chamelle, kamelino.

chamois (*zoo*), ĉamo.

— , **peau de -**, ŝamo, ĉamledo.

champ (*d'action* || *cultivé ou non* || *d'efficacité*), kampo.

— **cultivable**, agro.

champ (opt), vidkampo.

— (sphère d'action), regiono,
tereno, laborkampo.

champagne, ĉampano.

champagner (tech), ĉampanizi.

champêtre, kampa, vilaĝa.

champignon (bot), fungo.

champignonnière, fungejo.

champion (sport), ĉampiono.

— (d'une idée...), probatal-
anto.

championnat, ĉampioneco, vet-
batalo.

chance, ŝanco, feliĉo.

— (de succès...), perspektivo.

— , par -, hazarde.

chancelat, ŝanceliĝa, falema.

chanceler, ŝanceliĝi, falŝanceliĝi.

— , faire -, ŝanceli.

chancelier, kanceliero.

chapelière, piedvarmigilo.

chancellerie (ts), kancelario.

chanceux (qui a de la chance),
bonŝanca.

— (risqué), riska.

chance (méd), ŝankro.

chandail, trikvesto.

Chandeleur (K), Kandelfesto.

chandelier, kandelingo.

chandelle, kandelo.

— , monter en - (avi),
zomi.

chanfrein (tech), klinrando, bevelo.

change (fin), monŝanĝo, valuto.

— (troc), ŝanĝo.

— , donner le -, trompi.

— , lettre de -,ambio.

changes, cours des - (fin),
devizkurzo.

changeant (variable), ŝanĝa.

changement, ŝanĝ(iĝ)o.

changer T (échanger, modifier),
ŝanĝi || I ŝanĝiĝi.

— , se -, aliĝi || transvesti sin.

changeur, monŝanĝisto.

chanoine, kanoniko.

chanoinesse, kanonikino.

chanson, kanzono.

chansonnier (théd), kanzonisto.

chant, kanto.

chantage, ĉantaĝo.

— , faire du -, ĉantaĝi.

chantant, kant(ant)a.

chanter (pf), kanti.

— la gloire de qn, prikanti

iun.

chanterelle (mus), akuta kordo.

— (bot), kantarelo.

chanteur, kantisto.

— , maître -, ĉantaĝisto.

chantier, laborloko || konstruejo ||
lignejo.

— naval, ŝipkonstruejo.

chantonner, kantozumti.

chantre, kantoro.

chanvre, kanabo.

chaos (pf), ĥaoso.

chaotique, ĥaosa.

chaparder, ŝteleti.

chaparleur, ŝteletisto.

chape (tech), ĉapo, aksomuntaĵo.

— (R), ĥormantelo.

chapeau, ĉapelo.

— chinols, sonorilĉapelo.

— claqué, klakĉapelo.

— melon, volba ĉapelo.

— de roue, naboĉapo.

chapelain, kapelpastro.

chapelet (K), rozario.

— , dire son -, rozarii.

chapelier, ĉapelisto.

chapelière, ĉapel-ujo,-kesto.

chapelle, kapelo, preĝejo.

—, **esprit de -**, paroĥismo.

—, **maître de -**, ĥorestro.

chapelure (cuis), panraspaĵo.

chaperon (coiffure), ĉapo || (arch), murtegmento.

— (f), akompanantino.

chaperonner, varte akompani.

chapiteau (arch || de cirque || de meuble), kapitelo || cirkendo || kornico.

chapitre (de roman...), ĉapitro.

— (RK), kanonikaro.

chaptirer, riproĉi || admoni.

chapon, kapono.

chaque (adj), ĉiu, ĉia.

char (ts), ĉaro.

charabla, ĵargonaĵo.

charade, ŝarado.

charançon (ent), kurkulio, grenskarabo.

charbon de bois, lignokarbo.

— **de terre**, karbo.

— (élec), karbokrajono.

— (méd || bot), karbunklo.

charbonnage (houillère), karbominajo.

charbonner (noircir avec du charbon), karbeŝmiri.

— (se réduire en charbon), karbiĝi.

— (lampe qui fume), fumi.

charbonnerie, karbotenejo.

charbonneux (méd), karbunkla.

charbonnier, karbisto.

charcutter (couper malproprement!), fuŝtranĉi.

— (f), fuŝkirurgii.

charcuterie (magasin), porkaĵbutiko.

— (produits), porkaĵo.

charcutier, porkaĵisto.

chardon (bot), kardo.

— (à foulon), dipsako.

chardonneret (orn), kardelo.

charge (arme || élec || photo), ŝargo, ŝargaĵo.

— **explosive**, eksplodŝargo.

— (fonction), ofico.

— (jur), akuzaĵo.

— (matérielle), ŝargo, pezaĵo, portaĵo.

— (mission), komisiio.

—, **prendre à sa -**, transpreni.

chargement (action), ŝargado.

— (accu || arme || photo), ŝargo, ŝargaĵo.

— (com || navire), kargo.

— (poids || marchandises...), ŝargo, pez-aĵo, portaĵo.

charger (accu || arme || photo), ŝargi.

— (conscience || fardeau), ŝargi.

— (qn de qc || d'une mission...), ŝargi || komisiio.

—, **se - de qc**, sin ŝargi per io.

chargeur (de revolver...), kartoĉgarnaĵo.

— (qui charge un poids...), ŝargisto.

— (soldat), ŝargisto.

chariot (à deux roues), ĉaro || (dactyle), ĉareto.

charitable, bonkora, almozdona.

charitablement, doneme, helpeme || amike.

charité (R), karitato.

— (bonté, complaisance), bonkoreco, kompatemo.

—, **demandar la -**, almozpeti

—, **faire la -**, almozdoni.

charivari, tumulto.

charlatan, ĉarlatano.

charlatanerie, ĉarlatanaĵo.

charlatanisme, ĉarlatanismo.

charmant, ĉarma.

charme (*attrait*), ĉarmo, graci(ec)o,
amindeco, allogeco.

— (*bot*), karpeno.

— (*enchantement magique*),
sorĉo.

charmer (*donner du charme*),
ĉarmigi.

— (*ensorceler*), ensorĉi.

— (*ravir*), ĉarmi.

charmeur, ĉarmulo || sorĉisto.

charmille, karpenejo.

charnel, karna || (*sensuel*), volupta.

charnier, amastombejo, kadavr-
amaso.

charnière (*pf*), ĉarniro.

charnu, karnoriĉa.

charogne, kadavraĵo, putraĵo.

charpente (*tech*), ĉarpentaĵo,
trabaro.

charpenter (*pf*), ĉarpenti.

charpentier, ĉarpentisto.

charpie (*méd*), ĉarpio.

charretée, ĉarpleno.

charretier, ĉaristo.

charrette, ĉaro, ŝarĝveturilo.

— (*anglaise*), kariolo.

— (*à bras*), manĉareto.

charrier, ĉarporti.

— (*emporter dans son cours*),
flue kunporti.

charroi, ĉarportado.

charron, ĉarfaristo, radfaristo.

charronnerie, ĉarfarado.

charroyer, ĉarporti.

charrue, plugilo.

charte (*jur*), ĉarto.

charte-partie (*mar*), ĉarto.

chartiste, ĉartisto.

chartreuse (*monastère*), kartuzio.

chartreux (*K*), kartuziano.

chas, kudriltruo.

chasse, ĉaso || ĉasejo.

— (*gibier*), ĉasaĵo, ĉasakiro.

— à *courre*, kurĉaso ||
cervoĉaso.

— d'eau, akvopel-o,-ilo.

châsse, relikvokesto, relikvujo.

chasse-mouches, muŝforpelilo.

chasse-neige, neĝforpuŝilo.

chasser (*sport...*), ĉasi.

— (*devant soi*), peli.

— (*expulser*), elpuŝi.

— (*faire fuir*), forpeli.

— (*une idée...*), forskui.

chasseur, ĉasisto.

chassieux, muka.

châssis (*bâti, cadre*), framo,
muntokadro.

— (*photo*), filmujo, kaseto.

— (*de culture*), vitrokadro.

— (*de voiture*), ĉasio.

chaste, ĉasta.

— , *femme très -*, vestalo (*f*).

chasteté, ĉasteco.

chasuble (*R*), kazublo.

chat (*zoo*), kato.

châtaigne (*bot*), kaŝtano.

châtaigneraie, kaŝtanarbejo.

châtaignier, kaŝtanarbo.

châtain, kaŝtankolora || kaŝtanhara.

château, kastelo.

châtelain, kastel-mastro,-ano.

châtelaine (*bijou*), juvelĉeno.

chat-huant (*orn*), sirnio.

châtier, puni.

— (*son langage...*), glatigi,
poluri.

chatière, kattruo || katkaptilo.

châtiment, puno, punkorektado.

chatoïement, ŝanĝbrilo.

chaton (zoo), katido, kateto.

— de bague, ringogemingo.

chatouillant, tikla.

chatouillement, tiklo.

chatouiller, tikli.

chatouilleux, tiklosentema || (f),

ofendiĝema.

chatoyant, ŝanĝbrila.

chatoyer, ŝanĝbrili, brili.

chatrer, kastro.

chatte, katino.

chattemite, trompmildulo.

chatterie, kataĵo.

chatterton (élec), izolrubando.

chaud (pf), varma.

chaudière, kaldronego.

chaudron, kaldrono.

chaudronnerie, kaldronindustrio.

chaudronnier, kaldronisto, kupristo.

chauffage, hejtado.

— central, centra hejtado.

chauffant, varmiga.

chauffer T (un local, un four...), hejti.

— (à blanc), ardigi.

— (rendre chaud), varmigi.

chaufferette, piedvarmigilo, fajrujo.

chaufferie, kaldronejo.

chauffeur (de forge, de machine...), hejtisto.

— d'auto, aŭtisto, ŝoforo.

chaufournier, kalkfornisto.

chauler, kalkumi.

chaume (du blé...), kulmo || (éteule), stoplo.

— (champ moissonné), stoplejo.

chaumer, senstopligi, senkulmigi.

chaumière, kabano.

chaussée, ŝoseo, veturejo.

chausse-pieds, ŝukorno, ŝuvestilo.

chausser T, ŝui.

— , se -, sin ŝui.

chausse-trappe, vulpokaptilo ||
falilo.

— (f), ruzaĵo, insidaĵo.

chausson, domŝuo, feltoŝuo ||
dancoŝuo.

— (aux fruits), fruktopasteo.

chaussure, piedvesto, ŝuo...

chauve, senhar-a, kalv-a;-ulo.

chauve-souris (zoo), vesperto.

chauvin, ŝovin-a,-isto.

chauvinisme, ŝovinismo.

chaux (min), kalko.

— vive, kaŭstika kalko.

— , blanchir à la -, kalki.

chavirement, renversigo.

chavirer (mar), renversigi.

chéchia, ŝaŝio.

chef (qui est à la tête, commande),
estro.

— (qui est à un rang supérieur
surtout honorifique ; peut
ou non commander), ĉefo.

— (tête), kapo.

chef-d'œuvre, majstroverko || (f),
mirlaboro.

chef-lieu, departementa ĉefurbo.

cheftaine, skoltestrino.

cheik (notable arabe), ŝejko.

chélidoine (bot), kelidonio.

chemin, vojo, irejo.

— de croix (K), kalvario.

— de fer (voie et véhicules),
fervojo.

chemineau, vagisto.

cheminée, kameno.

— , conduit de -, kamen-
tubo, fumtubo.

cheminer, vojiri.

cheminement, vojirado.

cheminot, fervojisto.

chemise (vét), ĉemizoj.

— (de dossier || de cylindre),
dosierujo || mufo.

chemiserie, ĉemizvendejo.

chemisier (profession), ĉemizisto.

— (vét), ĉemizbluzo, sur-
ĉemizo.

chêne, kverkejo.

chenal (mar), ŝanelo.

chenapan, sentaŭgulo.

chêne, kverko.

chêneau (tegmenta) defluilo.

chêne-liège, korkkverko.

chenet, fajroŝtupo.

chênevière, kanabejo.

chênevis (bot), kanabgreno.

chenil, hundejo.

chenille (ent || mec), raŭpo.

chenu (blanchi par l'âge), aĝoblanka.

cheptel (jur), brutkontrakto.

— (animaux), brutaro.

chèque (fin), ĉeko.

— sans provision, senvalora
ĉeko.

chéquier, ĉekkajero.

cher (ts), kara || (de prix élevé)
multekosta.

chercher, serĉi.

— à (s'efforcer de), peni
por, strebi.

chercheur, esplorema || serĉisto.

chère, manĝo.

chérie, karulino, trezoro (f).

chérif (R musulmane), ŝarifo.

chérifat, ŝarifeco.

chérifien, ŝarifa.

chérir, amegi.

cherté, kareco, multkosteco.

chérubin (ts), kerubo.

chétif, malfortika.

cheval, ĉevalo.

— , à-, rajde.

chevaleresque, kavalireca.

chevalerie, kavalireco.

— , ordre de -, kavalir-
ordeno.

chevalet, stablo || (de violon),
ponto.

chevalier (ts), kavaliro.

chevalière, sigelringo.

chevalin, ĉevala.

cheval-vapeur, vaporĉevalo, ĉeval-
povo.

chevauchée, rajdado.

chevaucher, rajdi || (i) parte kovri.

chevelu, multhara, longhara.

chevelure, hararo.

chevesne (ich), muelilfiŝo.

chevet de lit, litkapo.

cheveu (pf), haro.

cheveux, perdi ses -, senhariĝi.

chevillard, viandisto.

cheville (anat), maleolo.

— de bois, lignonajlo.

— (mec), kejllo.

— ouvrière, aksostifo, bol-
to || (f), ĉefa aktivulo.

cheviller (tech), kejlj.

chevillette, kejlito.

cheviote (tex), ŝeviotto.

chèvre (zoo : espèce), kapro ;
(une -), kaprino.

— (pour soulever une voiture),
ĉarlevilo.

chevreau (zoo), kaprido.

chèvrefeuille (bot), lonicero,
kaprifolio.

chevrette (petite chèvre), kaprineto
— (femelle du chevreuil),
kapreolino.

chevreuil, kapreolo.

chevrier, kapristo.

chevrillard, kapreolido.

chevron (galon en V), ĉevrona galono.

— (tech), ĉevrono.

chevronné (blason || mil), ĉevrona.

chevrotante, voix -, tremetanta voĉo.

chevroter (voĉe) tremeti.

chevrotin (zoo), moskulo.

chevrotine (de chasse), kugletaĵo.

chewing-gum, maĉgumo.

chez (sans mouvement), ĉe || en la domo de.

— (avec mouvement), al || en la domon de.

chez-soi (adv), hejme || (subst), hejmo.

chic (à la mode, de bon goût), laŭmoda, ŝika.

chicane (querelle de mauvaise foi), ĉikano.

— (mil), zigzaga trairejo.

chicaner, ĉikani.

chicanerie, ĉikan(aĵ)o.

chicaneur, chicanier (adj), ĉikan-ema, procesema.

— (subst), ĉirkanisto || advokataĉo.

chiche (F), avara, troŝparema, maldonema.

chicon (bot), roma laktuko.

chicorée (bot), cikorio.

chicot d'arbre || de dent, arbostumpo || dentostumpo.

chicotin, aloo-suko.

chien (zoo), hundo.

— de chasse, ĉashundo.

— courant, vulpohundo.

— (d'une arme), ĉano.

chiendent, agropiŝo, hundoherbo.

chien-loup (zoo), lupohundo.

chiffe (mauvaise étoffe), ŝtofaĉo || (f), senenergiulo.

chiffon (pf), ĉifono, tukpeco, pulvo-viŝilo.

chiffonner (froisser), ĉifi.

chiffonnier (meuble), ĉifonujo.

— (profession), ĉifonisto.

chiffre (caractère de nombre), cifero.

— (écriture secrète), ĉifro.

chiffré, ĉifra, kriptata.

— , texte -, ĉifraĵo.

chiffrement, ĉifrado.

chiffrer (calculer), kalkuli.

— (dénumbrer), nombri.

— (numéroter), numeri.

— un texte clair, ĉifri.

chiffreur, ĉifristo.

chignon, hartubero.

chiisme (R musulm), ŝijaismo.

chiite (R musulm), ŝijaisto.

chimère (myth || f), kimero.

chimérique, kimera.

chimie, kemio.

chimique, kemia.

chimiste, kemiisto.

chimpanzé (zoo), ĉimpanzo.

chinchilla (zoo), ĉinĉilo.

chlné, diverskolora.

chiner (tech), diverskolora teksti.

chinoiserie, ĉinaĵo || harsplitaĵo.

chinois, ĉin-o, -a.

chiot (zoo), hundido.

chiourme, punlaborularo.

chiper (F), ŝteti.

chipie (F), akrulino.

chique (ent), ĉiko.

— de tabac, tabakmaĉo, maĉitaĵo.

chiqué (F), afekto.

chiquenaude, fingrofrapeto.

chiquer, maĉi tabakon.

chirographaire (*jur*), neregistrita.

chiromancie, manaĝurado, kiro-mancio.

chirurgical, kirurgia.

chirurgie, kirurgio.

chirurgien, kirurgo.

chlorate (*chim*), klorato.

chlore (*chim*), kloro.

chloroforme, kloroformo.

chloroformer, kloroformi.

chlorophylle (*bot*), klorofilo.

chlorose (*méd*), klorozo.

choc, albato, kolizio, ekfrapo, skuo.

— (*moral* || *méd* : état de -), ŝoko.

chocard (*orn*), montkorvo.

chocolat, ĉokolado.

chocolatier, ĉokoladisto.

chocolatière, ĉokoladujo.

chœur (*arch*), ĥorejo.

— (*mus*), ĥoro.

— , en -, ĥore.

choir, falĉi || (*lèntement*), sinki.

choisi (*qualité*), elektita, delikata.

choisir, elekti.

choix, elekto.

— , au -, laŭ elekto.

choléra (*méd*), ĥolero.

cholérique, ĥoler-a-ulo.

chômage, senlaboreco, sen-dungado.

chômer, senlabori.

chômeur, senlaborulo, sendungulo.

chope, (bier)glaso.

chopine, duonlitro.

choquant (*indécent* || *blessant*),

ŝoka || (sent)ofenda.

choqué, être - de qĉ, ŝokiĝi.

choquer, ŝoki || (sent)ofendi.

— (*heurter*), ekbati, inter-frapi.

choral (*mus*), ĥorajo.

chorale (*mus*), ĥorgrupo.

chorée (*méd*), ĥoreo.

chorégraphie, dancarto.

chorus, faire -, ĥore ripeti || kunaprobi.

choriste (*mus*), ĥorano.

chose, afero, aĵo, objekto.

choses, entre autres -, interalie.

chou (*bot*), brasiko.

— de Bruxelles, burĝonbrasiko, bruselbrasiko.

choucas (*zoo*), monedo.

choucroute (*cuis*), saŭrkraŭto, acida brasiko.

chouette (*orn* : chevêche camunne), noktuo || (effraie), strigo.

chou-fleur, florbrasiko.

chou-navet, brasiknapo.

chou-rave, brasikrapo.

choyer, dorloti.

chrême (K), sankta oleo.

chrestomatie (*litt*), krestomatio.

chrétien, kristan-a-o.

chrétienté, kristanaro.

Christ, Kristo.

christianiser, kristanigi.

christianisme, kristanismo.

chromatique (*mus* || *phys*), kromata.

chrome (*chim*), kromo.

chromolitographie, kromolito-grafio.

chromosome, kromosomo.

chronique (*adj*), kronika, longe-daŭra.

— (*subst*), kroniko.

chroniqueur, kronikisto.

chronologie, kronologio, tempo.

chronomètre, kronometro.

chronométrer, kronometri.
 chronométrie (sc), kronometrio.
 chrysalide (ent), krizalido, pupo.
 chrysanthème (bot), krizantemo.
 chrysolithe (min), krizolito.
 chuchotement, flustro.
 chuchoter, flustri.
 chuchoterie, flustrajo.
 chut ! ŝŝt ! silentu !
 chute (ts), falo | (- lente), sinko.
 — (de bois...), defalaĵo.
 chuter (de)fali.
 — (pécher), peki.
 chyle (anat), ĉilo.
 chyme (anat), ĉimo.
 ci, ici (adv), ĉi tie, tie ĉi.
 ci-après, ĉi-poste.
 cible de tir, celtabulo.
 ciboire (K), hostivazo.
 ciboulette (bot), ŝenoprazo.
 cicatrice (méd), cikatro.
 cicatrisable, cikatriĝebla.
 cicatrisation, cikatriĝo.
 cicatriser, cikatri.
 — , se -, cikatriĝi.
 cicérone, ĉicerono, gvidisto.
 ci-contre, ĉi-apude.
 ci-dessous, ĉi-sube.
 ci-dessus, ĉi-supre.
 cidre, cidro, pomvino.
 ciel (ts), ĉielo.
 cierge, kandlego, vakskandelo.
 cieux (B), ĉieloĵ.
 cigale (ent), cikado.
 cigare, cigaro.
 cigarette, cigaredo.
 ci-gît, ĉi tie eterne kuŝas.
 cigogne (orn), cikonio.
 cigüe (bot), cikuto.
 — , grande - (bot), konio.
 cil (anat), okulharo.
 — (bot || zoo), cilio.

ci-inclus, ĉi-entene, ĉi-ene.
 ci-joint, ĉi-kune, ĉi-aldone, ĉi-mete.
 cilice, pentoĉemizo, sakaĵo.
 cillement (clignement), palpebrumo
 ciller (cligner), palpebrumi.
 cimaise (ts), cimatio.
 cimbre (bot), cembro.
 cime, kulmino, pinto.
 ciment (construction), cemento.
 — armé, ferbetono.
 cimenter, cimenti.
 cimentier, cimentisto.
 cimetre (mil), kurba glavo.
 cimetièr, tombejo, enterigejo.
 cimier, kaskokresto.
 cinabre (min), cinabro.
 cinchonine (chim || méd), kinkonino
 ciné, cinéma (art), kino.
 — (local de projections),
 kinejo, filmoteatro.
 cinéaste, filmisto.
 ciné-club, kinoklubo.
 cinématique (sc), kinematik-o,-a.
 cinématographe, kinematografo.
 cinématographier (projeter), kine-
 matografi.
 — (prendre des
 vues), filmi.
 cinéraire, cindra.
 — , urne -, cindra urno.
 cinétique (sc), kinetiko.
 cinglant, travipa | (f), pika.
 cingler (frapper avec lanière),
 travipi.
 — vers (mar), direktiĝi, ŝipi
 al.
 cinname (bot), cinamo.
 cinq, kvin.
 cinquant, kvindek.
 cinquantenaire, kvindekjara dat-
 reveno.

cinquantième, kvindeka.
 cinquième (adj. ordinal), kvina ||
 (1/5me), kvinono.
 cintre (arch), arko || arkmodelilo.
 — pour vêtement, vestarko.
 cintré, ark(form)a.
 cippe (colonne funéraire), rompko-
 lono.
 cirage (chaussures : produit), ciro ||
 (action), cirado.
 — (de meubles, de parquet),
 vaksado.
 circoncière (méd. || R), cirkumcidi.
 circoncision, cirkumcido.
 circonférence, cirkonferenco.
 circonflexe, accent -, cirkumflekso,
 ĉapelo.
 circonlocution, ĉirkaŭparolo.
 circonscription, distrikto.
 circonscrire (math), ĉirkaŭskribi.
 — (par des murs... || f),
 ĉirkaŭbari.
 circonspect, singarda, malriskema.
 circonspection, singardemo, mal-
 riskemo.
 circonstance, cirkonstanco.
 — , concours de -,
 cirkonstancaro.
 circonstancié, detala.
 circonstanciel, cirkonstanca.
 circonvallation (mil), ĉirkaŭfortik-
 aĵo.
 circonvénir, babiltrompi.
 circonvoin, najbara, apuda.
 circonvolution, volvaĵo.
 circuit, ĉirkaŭiro, rondiro.
 — (électrique), cirkvito.
 , établir un - (élec), konekti
 circulaire (écrit), cirkulero ||
 (math), cirkla.
 , voyage -, rondvojaĝo.

circulation, cirkulado || (autos...),
 trafiko.
 — , agent de la -,
 trafikpolicano.
 circulatoire, appareil - (anat),
 cirkulaparato.
 circuler (ts), cirkuli || ĉirkaŭiri.
 — (autos), trafiki.
 — (selon un itinéraire),
 kursadi.
 cire (d'abeille ou végétale), vakso.
 — (à cacheter), sigelvakso.
 cirer (les chaussures), ciri.
 — (les meubles...), vaksi.
 cireur, ciristo || vaksisto.
 cireuse (à parquet), vaksfrotilo.
 cireux, vakseca || vaksokolora.
 cirier (bot), vaksarbo.
 cirque (ts), cirko.
 cirrhose (méd), cirozo.
 cirrus, ciruso.
 cisaillement, ĉizojado.
 cisailier, ĉizoji.
 cisailles, tondilego, ĉizoj.
 ciseau de sculpteur, ĉizilo,
 skulptilo.
 ciseaux (de coiffeur...), tondilo.
 ciseler (buriner), ĉizi.
 ciseleur, ĉizisto.
 ciselure, ĉizado.
 ciste (bot), cisto.
 cistre (mus), citro.
 citadelle (mil), citadelo.
 citadin, urbano.
 citation, cit-ado, aĵo.
 cité, urbo || (partie ancienne),
 praurbo, urbocentro.
 — (ensemble d'immeubles
 - ouvrière...), domaro.
 Cité (corps des citoyens), Civito.
 — , droit de -, civitaneco.
 cité-jardin, ĝardendomaro.

citer (*nommer, mentionner*), citi ||
(*jur*), asigni.

citerne, cisterno.

cithare (*mus : antiq.*), citaro ||
(*moderne*), citro.

citoyen, civitano, naciano.

— **du monde**, mond-civitano

citron (*bot.*), citrono.

citronnade, citronajo.

citronnelle (*bot.*), abrotano.

citrouille (*bot.*), citrolo.

civet de lièvre (*cuis*), leporraguo.

civette (*bot.*), ŝenoprazo.

— (*parfum || zoo*), cibeto.

civière, homportilo.

civil (*ts*), civil-a, -ulo.

civile, guerre -, civitana milito.

civilement (*mariage*), senreligie.

civilisateur, civiliza.

civilisation, civiliz-ado; -eco, -acio.

civiliser, civilizi, kulturi.

civilité, ĝentileco.

civique, civitana.

civisme, civitismo.

clabauder (*concaner*), klaĉi, boji (*f*),
kritiki.

dabauderie, klaĉo.

cladonie (*bot.*), kladonio.

claire, hurdo.

clair (*lumière*), hela || (*son, qc*),
klara.

— **de lune**, lunlumo, lunbrilo.

— (*comme le jour*), evidenta.

clairet, vin -, hela vino.

claire-voie, à -, hurde, ajuraĝe.

clairière, maldensejo, placo.

clair-obscur, ombrolumo.

clairon, klarion-o, -isto.

claironner (*jouer du clairon*),
klarioni.

— (*annoncer à grand bruit*),
distrumpeti.

clairsemé, maldensa, malkompakta.

clairvoyance, sagaceco, akravideco.

clairvoyant, sagaca, akravida.

clamer, brukrii, sonigi.

clameur, brukriado.

clan (*ts*), klano.

clandestin, kaŝita, subtera (*f*).

clandestinité, kaŝeco, subtero (*f*).

clapet, klapo.

clapier, kuniklejo.

clapoter, plaŭdi.

clapper, langoklaki.

claque, survango.

— (*applaudisseurs payés*)
(*sajlarita*) aplaŭdistaro.

— (*ou chapeau claque*),
klakĉapelo.

claquement, klako, krako.

claquer, klaki || (*bruit sec*), kraki.

— (*drapeau, mains...*), plaŭ-
di || (*dents*), interfrapiĝi

claquette, klakilo.

clarifier (*ts*), klarigi.

clarification, klarigado.

clarine (*brut*) sonorileto.

clarinette (*mus*), klarneto.

clarinetliste, klarnetisto.

clarté (*ts*), klareco || (*lumière*),
heleco.

classe (*ts || ensemble des élèves*),
klaso || (*local*), klasejo.

classement, klasado.

classer (*classifier*), klasifiki.

— (*ranger par ordre*), klasi.

classeur, klasifikmeblo.

classification, klasifiko.

classifier, klasifiki.

classicisme, klasikismo.

classique (*ts*), klasik-a, -ajo, -ulo.

claudication, lam-ado, -eco.

clause (*fin || jur*), klaŭzo.

claustral, klostra.

claustration, enklostroĝo.
claustrer, enklostroĝi.
clavecin (*mus*), klavikeno.
clavelée (*méd*), ŝafvariolo.
claveter (*tech*), stifti.
clavette, stifto.
clavicule (*anat*), klaviklo.
clavier (*mus* || *steno*), klavaro.
     — (*mus* : *portée étendue*),
         tonamplekso.
clayère, ostrobredaĵo.
clayon (*pour pâtisserie...*), matplado.
clayonnage de clôture, plektobar-
     ilo.
clayonner, plektobari || plekto-
     subteni.
clé, clef (*pf*), ŝlosilo || (*f*), inicilo.
     — (*anglaise*), universala
         ŝraŭbŝlosilo.
     — (*de montre*), streĉilo.
     — (*mus*), kleo.
     — , enfermer à -, enŝlosi.
     — , mettre sous -, enŝlosi.
     — , fermer à -, ŝlosi.
     — , trousseau de -, ŝlosilaro.
clearing (*fin*), kompenso.
clématite (*bot*), klematido.
clémence, pardonemo, indulgo.
clément, pardonema.
     — (*f*), fava, milda.
clenche, klinko.
cleptomane, ŝtelmaniulo.
cleptomanie (*méd*), ŝtelmanio.
clerc (*jur*), aktisto.
     — (*K*), kleriko.
clergé (*K*), klerikaro.
clérical, klerikal-a,-ulo.
cléricalisme, klerikalismo.
cliché (*ts*), kliŝo.
     — , tirer un -, kliŝi.
cllicher (*typo*), kliŝi.
cllient (*ts*), kliento.

clientèle, klientaro.
cligner (*de l'œil*), palpebrumi.
clignotant, feu -, palpebruma lumo.
clignoter (*lumière...*), brileti,
     palpebrumadi.
climat, klimato || (*f*), etoso.
climatique, klimata.
climatiser, klimatizi.
clin d'œil, okulsigno, okul-aludo.
clinicien, klinikisto.
clinique, kliniko.
clinquant de broderie, brilajeto,
     briloraĵo.
     — (*f*), falsbrilaĵo, trompo-
         brilaĵo.
clique (*gens méprisables*), kliko,
     bandaĉo, grupaĉo.
     — (*mus*), tambur-klarionaro.
cliquet (*tech*), kliko.
cliqueter (*klak*)tinti, bruklaki.
cliquetis (*klak*)tintado.
clisse de bouteille, botelplektaĵo.
clisser, junki, vimeni (botelon).
clitoris (*anat*), klitorio.
clivage (*tech*), klivado.
cliver (*tech*), klivi.
cloaque (*ts*), kloako, ŝlimejo.
clochard (*f*), trampo.
cloche, sonorilo.
     — à melons..., kloŝo.
cloche-pied, à -, unupiede.
clocher (*arch*), sonorilturo, (pre-
     ĝeja) turo.
     — (*boiter*), lami.
     — (*pécher par quelque point*),
         esti ne tute ĝusta.
ex : il y a qc qui cloche,
     estas tubero en la
     afero.
clocheton, sonoriltureto, tureto.
clochette, sonorileto.
     — (*bot*), kloŝeto.

cloison, septo.
cloisonnement, septado.
cloisonné (art), klozoneo.
cloisonner, septi.
cloître (arch), klostro | (couvent), klostrejo.
cloîtrer (R), klostri | (f), enklostri-
 gi.
clopin-clopant, lampas.
clopiner, lami.
cloporte (ent), onisko.
cloque (haut) veziketo.
clore (clôturer), ĉirkaŭbari.
 — (fermer : f), fermi.
 — (la bouche : f), ŝlosi (f).
clos (subst), ĉirkaŭbarita kulturejo.
clou (furoncle), furunko.
 — **de girofle** (bot), kariofilo.
 — (de métal), najlo | (sans tête),
 stifto.
 — (d'un spectacle...), ĉefaĵo, ora
 najlo (f).
clouer, najli | (qc sur qc), alnajli.
 — (f : immobiliser), alforĝi.
clouter, najlizi.
clouterie, najlofarejo.
cloutier, najlisto.
clown, klaŭno, amuzisto.
cloyère, ostrokorbo.
club (cercle | pol), klubo, klubejo.
clubiste, klubano.
clysopompe, klisterpumpilo.
clystère (méd), klistero.
coaccusé, kunakuzito.
coacqureur, kunakiranto.
coaction (contrainte, violence),
 perforto.
coadjuteur (K), asistanto.
coagulation, koagul(i)g-o.
coaguler, koaguli, kazeigi.
 — , se -, koaguliĝi, kazeiĝi.
coalisé, koalicianto.

coaliser, se -, koalicii.
coalition, koalicio.
coalter, karbogudro.
coassement, kvako.
coasser (grenouilles), kvaki.
coassocié, kunsocietano, asociano.
cobalt (chim), kobalto.
cobaye (zoo), kobajo.
cobitis (ich), kobitido.
coca (bot), kokao.
cocagne, mât de -, gajn masto.
 — , pays de -, feliĉa (riĉega)
 lando.
cocaïne, kokaino.
cocarde, kokardo.
cocardier, paradamanto.
cocasse (F) (strange) ridinda.
coccinelle (ent), kokcinelo.
coccyx (anat), kokcigo.
coche, kaleŝo, vojaĝveturilo.
 — (entaille), noĉo.
cochenille (ent), koĉenilo.
cocher, kaleŝisto, fiakristo, koĉero.
cocher (entailler), noĉi, tranĉmarki.
cochère, porte -, veturilpordego.
 portalo.
coches, faire des -, noĉi.
cochet, koketo.
cochléaria (bot), kokleario.
cochon, porko.
cochonnet (zoo), porketo.
 — (jeu), globludo |
 (bille), celglobo.
cocktail, koktelo.
coco (bot), kokoso.
 — (boisson), glicirizrinkaĵo.
cocon, kokono.
cocorico, kokeriko, kokokrio.
cocotier, kokosujo.
cocotte (de cuisson), (fergisa)
 kaserolo.
 — (tri), publikulino.

cocu (*tri*), kokrito.
cocufier (*tri*), kokri.
code (*de lois*), kodo || (*chiffre*), ĉifrolibro.
codé, ĉifra.
codébiteur, kunŝuldanto.
codéine (*méd*), kodeino.
codétenteur, kuntenanto.
codétenu, kunmalliberulo.
codex (*méd*), kodekso, leĝa farmakopeo.
codicille (*jur*), kodicilo.
codification, kodigado.
codifier, kodigi.
codirecteur, kundirektanto.
codirection, kundirektado.
codonataire, kunricevanto.
cœcum (*anat*), cekumo.
coefficient (*math* || *phys*), koeficiento, indicnombro.
coercitif, trudodeviga.
coercition, trudodevigo.
cœur (*ts*), koro.
 — (*cortes*), kero.
 — (*essence, moelle* : *f*), kerno.
 — , *par* -, parkere.
 — , *de bon* -, volontege.
 — , *de tout* -, tutkore.
 — , *le* - *me tourne*, mi naŭzas.
coexistence, kunekzistado.
coexister, kunekzisti.
coffin (*falĉista*) akriĝilujo.
coffrage (*tech*), subtena laboro.
coffre, kesto || (*d'auto...*), kofro.
coffre-fort, monŝranko, monkesto.
coffret, skatolo, kesteto.
cognac (*alcool*), konjako.
cognassier, cidonujo.
coignée, toporo.
cogner **T**, frapi (*sur*)bati.
T (*heurter*), ektuŝegi.
I (*inoteur* : *F*), sakade brui.

cogner, se - *à qc*, frapiĝi kontraŭ io.
cohabitation, kunloĝado, kunvivado.
cohabiter, kunloĝi, kunvivi.
cohérence, kohero, kohereco.
cohérent, kohera, kunteniĝanta.
 — , *être* -, koheri.
cohéreur (*élec*), koherilo.
cohéritier, kunheredanto.
cohériter, kunheredi.
cohésion, koheremo, kunteniĝo.
cohorte (*pf*), kohorto.
cohue, senorda amasego || tumulto.
coi, silenta.
coiffe (*simple de femme*), kufo.
coiffer, kapvesti.
 — (*arranger la chevelure*), hararangi || (*femme*), frizi.
coiffeur (*pour dames*), frizisto.
 — (*pour hommes*), kombisto, barbiro.
coiffeuse (*meuble*), tualetmeblo.
coiffure, kapvesto || hararango.
coin (*ts*), angulo.
 — (*outil*), kojno.
coïnage, kojnumado.
coïncement, kojnumo.
coïncer, kojnumi.
 — , *se* -, kojnumiĝi, enkojniĝi.
coïncidence, koïncido, samtempeco.
coïncider (*ts*), koïncidi || (*math*), kongrui.
coïnculpé, kunjuĝoto.
coing (*bot*), cidonio.
coit, koito.
coke, koakso.
col (*anat* : *dent, fémur, utérus...*), cerviko.
 — (*de vase...* || *anat*), kolo.

col (de montagne), intermonto.

— (de vêt), kolumo.

cola (bot), kolao.

colback (bonnet à poils), kalpako, harĉapo.

colchicine (méd), kolĉikino.

colchique (bot), kolĉiko.

colégatale, kunheredanto.

coléoptère (ent), koleoptero.

colère, kolerio.

— , être en - (contre qn),
koleri iun (kontraŭ iu).

— , mettre en -, kolerigi.

— , se mettre en -, koleriĝi.

coléreux, **colérique**, kolerema.

colérique (méd), kolerika.

colibri (orn), kolibro, muŝbirdo.

colifichet, galanterio.

colimaçon (ent), heliko.

— , en - (escalier...), spirala.

colin-maillard (jeu), blindludo.

colique (méd), koliko.

colis, pakajo.

colite (méd), kojlitio.

collaborateur, kunlaboranto
kontribuanto.

collaboration, kunlaborado
kontribuado.

collaborer, kunlabori || kontribui.

collage, gluado || (du vin), klarigado.

collant, glueca.

— (juste : vêt), strikta.

collatéral (arch), flanka, apuda.

— (parenté), kolaterala,
fratparenca.

collation, manĝeto.

— (prendre la collation),
manĝeti.

collationnement, kontrol(kompar)
ado.

collationner (comptabilité...),
kontrol(kompar)ji.

colle, gluo, gluaĵo.

— forte, meblogluo, forta gluo.

— de pâte, farungluo.

collecte, (mon)kolekto.

— (K : prière), antaŭepistola
preĝo.

collecter (les impôts...), kolekti.

— (les grains, les fruits),
enkolekti.

collecteur (bénévole), (mon)kolekt-
anto.

— (percepteur), kolektisto.

— (élec), kolektilo,
komutilo.

— (réservoir), kolektujo.

collectif, kolektiva.

collection, kolekto, aro.

— (de marchandises), sort-
imento.

collectionner, kolekti.

collectionneur, kolektanto.

collectivisme, kolektivismo.

collectiviste, kolektivisto.

collectivité, kolektivumo || kolekt-
iveco.

collège (établissement : ts),
kolegio || (en Allem.
Belgique...), gimnazio.

— (de poirs, de collègues),
kolegaro.

collégial (K), kanonika.

collégien, kolegiano, gimnaziano.

collègue (ts), kolego.

coller (pf), glui || (qc à qc), surglui.

— (qc à un objet plus grand),
alglui.

collerette (de vêt), kolumo ||
(tech), flango, kolo.

collet (de vêt), kolumo || (tech),
flango.

— (anat), cerviko.

— (chasse), kaptoŝnuro.

colleur, gluisto.

collier (*bijou*), ĉirkaŭkolo, koliero.

— (*de chien...*), kolringo, kolĉeno.

— (*tech*), kolumo.

colliger, kolekti, kunigi.

colline, monteto.

collision, kolizio, kunfrapiĝo, karambolo (*f*).

— , **entrer en -**, kolizii, karamboli (*f*).

collodion (*chim || méd*), kolodio.

colloïde (*chim*), koloido.

colloque, kolokvo.

collusion, koluzio.

collutoire (*méd*), kolutorio.

collyre (*méd*), kolirio.

colocataire, kunluisto.

colmater (*tech*), lutoŝtopi.

colombe (*orn*), kolombo.

colombier, kolombejo.

colombophile, kolombobredisto.

— (*mil*), kolombisto.

colon, koloniano.

côlon (*anat*), kojlo.

colonel, kolonelo.

colonial, kolonia.

colonie (*ts*), kolonio.

— (*société animale*), socio.

colonisateur, kolonianto.

colonisation, koloniado.

coloniser, kolonii.

colonnade, kolonaro.

colonne (*d'édifice, monument commémoratif, d'un lit*), kolono.

— (*de soldats - opposée à rang; de chiffres - opposée à ligne*), kolumno.

, **disposer en -**, kolumnigi.

colonnette, koloneto.

colophane (*mus*), kolofono.

coloquinte (*bot*), kolokinto.

colorant, kolorig-a ; -ilo, farbo.

coloration ; koloreco ; kolor-igo, -igo.

coloré, kolora.

colorer, kolori.

coloriage, kolorigo, farbado.

colorier, kolorigi, farbi.

coloris (*effet*), kolorefekto.

coloriste, koloristo.

colossal, kolosa.

colosse, koloso.

colostrum (*premier lait*), kolostro.

colportage, kolportado.

colporter (*des marchandises*), kolporti.

— (*des nouvelles*), disporti, transdiri.

colporteur, kolportisto.

colza (*bot*), kolzo.

coma (*méd*), komato.

comateux, komata.

combat, batalo.

combatif, batalema, atakema.

combattività, batalemo.

combattant, batalanto.

combattre, batali.

combe, valetto.

combien (*à quel point*), kiom, kiel (multe).

— **de** (*quantité*), kiom da.

— **dols-je ?** (*prix*), kiom ml ŝuldas ?

combinaison, kombin-ado, -aĵo.

— (*vêt de femme*), subrobo.

— **de travail**, labor-vesto.

combiné (*élec*), aŭdoparolilo.

combiner (ts), kombini.

— (soigneusement et lentement), ŝpini (f).

comble (arch), tegmenta armaturo.

— (f), klimakso.

— (adj), plenplena.

combler (un trou... || une personne), superŝuti || superfavori.

— (un déficit), kovri.

combustibilité, bruliveco.

combustible (adj), bruliva.

— (subst), brulaĵo, hejt-aĵo.

combustion, brulo.

comédie (pf), komedio.

— , jouer la -, komedii I.

— , jouer la - (f), komedii T, hipokriti T.

comédien, komediisto.

comestible, manĝebla.

comestibles (subst pluriel), manĝeblaĵoj.

comète (astr), kometo.

comice (agricole, politique), kongreseto.

comique, komik-a, -ulo || komikeco.

comité, komitato.

— d'exécution, plenumkomitato.

— , en petit-, en intima rondo

comma (mus), komao.

commandant (mil), majoro.

commande (com), mend-o, -aĵo.

commandes (mar || avi), stirilaro || (avi), direktiloj.

commandement, estrado, regado.

— (mil), komando.

— (autorité), estr-eco || komand-eco.

commandement (ordre non militaire), ordono.

commander (donner des ordres non mil), ordoni.

— (mil), komandi.

— (diriger), estri.

— (com), mendi.

commandeur (grade d'un ordre), komandoro.

commanditaire (fin), komanditanto.

commandite (fin), komandito.

commanditer (fin), komanditi.

commando (mil), sturmotaĉmento.

comme (adv : de même que), (same) kiel.

— (combien), kiom, kiel.

— (conj), ĉar, tial ke.

— (manière), kiel.

— (en qualité de), kiel.

comme si, serait, ferait..., kvazaŭ... us.

commémoratif, memoriga, memorfesta.

commémoration, memorfesto.

commémorer, memorfesti.

commençant, komencanto, nov-ico (f).

commencement, komenco || komenciĝo.

commencer T, komenci.

— I, komenciĝi.

commensal, kunmanĝanto.

commensurable, komunmezura.

comment, kiel, kiamaniere.

commentaire, komento.

commentateur, komentisto.

commenter, komenti.

commérages, klaĉoj.

commerçant, komercisto.

commerce, komerco || (f), kuniĝo.

— , maison de — ,
komercejo, firmao.

commercer, komerci.

commercial, komerca.

commère, babilulino || baptanino.

commérer, babili || klaĉi.

commettant, prokurdonanto.

commettre un crime || un péché
krimi || fari pekon,
peki.

— (sa réputation), kom-
promiti.

— , se - (exposer son
honneur), malnobl-
iĝi.

comminatoire, minaca.

commis (com), komizo, magazen-
isto.

commisération, kompato.

commissaire (fonction provisoire),
komisaro.

— priseur, aŭkciisto,
taksisto.

— de police, polico-
komisaro.

commissariat de police, polico-
komisarejo.

commission (groupe d'étude...),
komisio.

— (guelte), procentaĵo.

— (honoraires), makler-
pago.

— (dont on est chargé),
komisio.

commissionnaire, komisiisto.

— (com), eksped-
isto.

— (courtier), ma-
kleristo.

commissionné (intermédiaire),
komisiulo, peranto.

commissionner (com), makler-
mendi.

— (donner pouvoir),
delegi.

commissure (anot || bot), komisuro.

commode (adj), oportuna, prakt-
ika.

— (meuble), komodo.

commodité, oportun-eco || -aĵo.

commotion, skuo, ekskua.

commuer (une peine : jur),
komuti.

commun (fréquent, ordinaire), ofta,
ordinara.

— (relatif à plusieurs),
komuna.

— (qui va de pair), kuna.

— , en -, kune.

communal || communautaire,
komunuma.

communauté (collectivité), komu-
neco.

— (le corps des
citoyens, groupe-
ment d'obéil-
les...), socio.

— , la - française,
la franca socio.

— (R bouddhiste),
samgo.

— (pol || R), kom-
unumo.

— (union), kuneco.

commune (administrée par un
moire), komunumo.

communément, komune.

communiant, komuniiĝanto.

communicable, komunikebla.

communicant, interkomunika.

communicatif (qn), komunikema ||
(rire), komunikebla.

communication, komuniko, komu-
nikigo.

— , **mettre en** -
(*relier*), inter-
komunikigi.

— , **mettre en** -
(*téléph*), ŝalti.

— , **couper la** -
(*téléph*), mal-
ŝalti.

— , **moyen de** -,
komunikilo.

communier (RK), komuniigi.

— (f : être en *communion*
avec), kunsenti
kun.

communion (RK), komunio.

— , **donner la** -,
komunii.

communiqué, komunikaĵo.

communiquer (ts), komuniki.

— , **se** -, komunikiĝi.

communisme (pol), komunismo.

communiste (pol), komunisto.

commutateur (élec), komutito.

commutatif (jur), komuta.

commutation (élec || jur), komuto.

commuter, komuti.

compacité, kompakteco, denseco.

compact, kompakta, densa.

compagne, kunulino, kompanino.

compagnie (ts), kompanio.

— (mil), roto.

— , **tenir - à**, akompani ;
kunrestadi kun.

compagnon, kunulo, kompano,
akompananto.

comparable, kompar-ebla, -inda.

comparaison, kompar(ad)o.

— (G), komparacio.

— , **en - de**, kompare
kun.

comparaître (jur), aperi.

comparant (jur), aperanta.

comparatif (G || comparé),
komparativo || kompara.

comparer, kompari.

comparse (théat), statisto, senparol-
ulo || (f), sengravulo.

compartiment (brar.che:f || section),
fako || apartaĵo.

— (de wagon...),
kupeo.

compartimenter, fakigi.

comparution (jur), apero.

compas (de dessinateur), cirkelo ||
(mar), kompas.

compasé, rigidafekta.

compassion, kompato, korfavoro.

compatibilité, akordigebleco.

compatible, akordigebla.

compatis (prendre en pitié),
kompati.

compatissant, kompatema.

compatriote, sampatriano, sam-
gentano.

compensateur (élec), kompensilo.

compensation, kompenso.

compensatoire, kompensa.

compenser, kompensi.

compère (de baptême), baptano ||
(théat), anoncisto.

— (f), komplico, kunulo.

compère-loriot (méd), hordeolo.

compétence, kompetenteco.

— (jur), juĝorajto.

compétent, kompetenta.

compétiteur, konkuranto, kunas-
piranto.

compétition, konkurado || sporta
batalo.

compilateur, kompilinto.

compilation, kompil-ado, -aĵo.

compiler, kompili.

complainte, plendokanto.

complaître à qn, flatkomplezi (iun, al iu).

—, se - à, plaĉiĝi en.

complaisamment, kompleze.

complaisance, komplezo, amikaĵo.

complaisant, komplezema.

complément (ts), komplemento.

— (circonstantiel : G), adjekto.

complémentaire, komplementa.

—, cours -, daŭriga kurso.

complet, kompleta, senmanka, plena.

— (absolu), absoluta.

— (vét), kompleto (da vesto)

compléter, kompletigi, plenigi.

complétif, komplementa.

complexe (subst : ts), komplekso.

— (adj), kompleksa, malsimpla.

complexion (constitution), strukturo.

— (caractère), karaktero, temperamento.

complexité, komplekseco, komplikkeco.

complication, komplikajo.

complice, komplico, kunkulpulo.

complicité, kompliceco.

complies (K), postvespraj preĝoj.

compliment (ts), komplimento.

compliments, ĝentilaĵoj.

complimenter, komplimentati.

compliqué, komplika, malsimpla.

compliquer, kompliki.

— (une situation), impliki.

complot, komploto.

comploter, komploti, sekreti, insidi.

comploter, komplotisto, intrigulo.

componction (gravité), seriozeco.

— (contrition), pentosento.

comportement, konduto, kondutado.

comporter, allasi, akcepti.

—, se -, kondukti.

composant, elemento.

composé, malsimpla, kunmetita, -aĵo.

composées (bot), komponizitoj.

composer (créer, inventer), konsistigi, krei.

— (former un tout), kunmeti.

— (écrire), verki || versi.

— (mus), komponi.

— (typo), komposti.

— (transiger), kompromisi

—, se - de, konsisti el.

composite (arch), plursimpla.

compositeur (mus), komponisto.

— (typo), kompostisto.

composition (action), komponado.

— (assemblage), kunmetado.

— (chim || mus), komponaĵo.

— (nature), konsisto.

— (scolaire), temo.

— (typo), kompostajo.

compost (agro), mulĉo.

composter (agro), mulĉi.

composteur (typo), kompostilo || ŝanĝostampilo.

compote (cuis), kompoto.

compotier, kompotoĵo.

compréhensible, komprenebla.

compréhensif, komprenema.

compréhension, kompreno.

comprenant, inkluzive de,
enkalkulante.

comprendre (*contenir*), enhavi.
— (*consister en*), konsisti

— el.
— (*inclure*), inkludi,
inkluzivi.

— (*saïsir : f*), kompreni.
— (*dans un compte*),
enkalkuli.

— , mal -, miskompreni.
comprendre, se - (*plusieurs*),
interkompreni.

— , se - (*qc*), kompren-
iĝi.

— , se - **soi-même**,
sin mem kom-
preni.

compresse (*méd*), kompreso.

compresseur, rouleau -, rulcilin-
dro.

compressible, kunpremebla.

compression, kunpremo.

comprimé (*d'aspirine...*), tablojdo,
premaĵo.

comprimer, kunpremi, densigi.

compris (*inclus*), entenata.

— , y -, entenate, inkluzive,
inklude.

— , non -, neentenate,
neinkluzive, neinklude.

compromettre, kompromiti.

— , se -, kompromit-
iĝi.

compromis (*subst*), kompromiso.

compromission, kompromitiĝo.

comptabilité, librotenado, kont-
ado.

comptable, librotenisto, kontisto.

comptant (*com || fin*), kontanta.

— , au -, kontante.

compte (*ts*), kalkulo.

— (*facture, note*), konto.

— , **comprendre dans un-**,
kunkalkuli.

— , **tenir les -**, kontadi.

— , **tenir - de**, kalkuli kun.

compte-gouttes, gutigilo.

compter (*sens général*), kalkuli.

— (*dénombrer*), nombri,
komputi.

— (*évaluer*), taksi.

— (*projeter*), plani.

— **sur** (*se fier à qc*), fidi
ion (*ou*) al io.

— **sur qn, avec qn**, kalkuli
pri iu, je iu.

compte rendu, raporto ĵi (- *criti-*
que), recenzo.

— , **faire le - d'une**
œuvre, re-
cenzi.

compteur (*tech*), komputilo.

comptoir (*établissement*), kontoro,
faktorio.

— (*meuble*), vendotablo.

compulser, traesplori, serĉesplori.

comte, grafo.

comté, graflando.

concasser (kun)pisti, (dis)mueli.

concasseur, pistomaŝino, ŝton-
rompilo.

concave, konkava.

concavité, konkaveco.

concéder (*philo*), koncedi.

— (*com || jur*), koncesii.

concentration, koncentrado.

— (*chim*), koncentrit-
eco.

— **de pensée**, sin-
koncentro.

concentré (*chim*), koncentrita.

concentrer (*chim* || *f*), koncentri.
 — (*mii*), koncentri,

— , *amasigi*, koncentrigi.

— , *se -*, koncentrigi.

concentrique, samcentra.

concept (*philo*), koncepto.

conception (*méd*), koncipado,
 gravediĝo.

— (*philo*), konceptaĵo,
 kompreno.

concernant *qc*, *qn*, koncerne
 ion, iun.

concerner, koncerni, rilati.

concert (*pf*), koncerto.

— , *donner un -*, koncerti.

concertant, koncertanta.

concerter, aŭtaŭarangî || kun-
 arangi.

— , *se -*, interkonsenti.

concerto (*mus*), konĉerto.

concessible, koncesiebla.

concession (*pf*), koncesio.

cessionnaire, koncesiulo.

concevable (*philo*), konceptebla.

concevoir (*méd*), koncipi, graved-
 iĝi.

— (*philo*), koncepti.

conchyliologie (*sc*), konkologio.

concierge, pordisto.

conciergerie, pordistejo.

concile (*K*), koncilio.

conciliable, akordigebla.

conciliabule, interkonsiliĝo.

conciliant, akordiĝema, cedema.

conciliateur, akordiga.

conciliation, akordigo.

concilier, akordigi, konsentigi.

— , *se -* (*s'attirer*), favoriĝi
 al si.

concls, konciza.

conclsion, koncizeco.

concitoyen, samurbano, samcivit-
 ano.

conclave (*K*), konklav-o,-ejo.

concluant, konkludiga.

conclure, konkludi.

— (*une affaire*), arangi,
 finarangi.

— *un traité*, fari traktaton.

conclusion, konkludo.

— , *en -*, konklude.

— , *sans -*, sensolve.

concombre, kukumo.

concomittance, kunestanteco.

concomittant, kunestanta.

concordance (*accord*), konform-
 eco || (*géom*),
 kongruenco.

— (*index*), konkordanco.

concordant (*qui s'accorde*),
 konforma.

concordat (*fin*), bankrotarango.

— (*K*), konkordato.

concorde, konkordo.

concorder (*géom*), kongrui.

concourir (*idée d'épreuves, d'exa-*
men), konkursi.

— (*idée de pari, de*
concurrence), kon-
 kuri.

— (*converger*), kunkuri.

concours (*beauté* || *sport...*),
 konkurso.

concret (*ts*), konkreta.

concrétion, kunkreskaĵo.

concrétiser, konkretigi.

concubin (*jur*), konkubo.

concubinage, konkubeco.

— , *vivre en -*, konkubi.

concubine (*jur*), konkubino ||
 kromvirino.

concupiscence, karna deziro,
 voluptemo.

concurremment, kunage, konkure
concurrence (com), konkurenco.

— (rivalité), konkurado.
 — , faire - à (com),
 konkurenci.

concurrent (com), konkurenkanto.
 — (épreuves), konkurs-
 anto.

— (pari), konkuranto,
 vetbatalanto.

concussion, malversacio.

condamnable (ts), kondamninda ||
 mallaŭdinda.

condamnation, kondamno.

condamné, kondamnito.

condamner, kondamni.

condensateur (élec || opt),
 kondensatoro.

condensation, densiĝo.

condenser (phys || une pensée...),
 densigi || koncizigi.

condescendance, indulgemo.

condescendant, indulgema.

condescendre, indulgi, indulge cedi

condiment, spicaĵo, kondimento.

condisciple, kunlernanto, kolego.

condition (stipulation), kondiĉo.

— (rang social), situacio.

— , à - (com), kondiĉa.

— , à - que, kondiĉe ke.

conditionnel (adj), kondiĉa ||
 (G), kondicionalo.

conditionner, kondiĉi.

condoléances, kondolencoj.

— , exprimer ses -,
 kondolenci.

condor (orn), kondoro.

condottière, kondotiero.

conductance (élec), konduktanco.

conducteur, kondukisto, veturig-
 isto.

— (de camion...), ŝoforo.

— (élec), konduktilo.

conductible (phys || élec), kondukt-
 iva.

conduire (diriger), direkta, konduki,
 stiri. (Voir Nota).

conduire (élec), kondukti.

conduite (action de conduire),
 direktado, konduk-

ado, gvidado, vetur-

igado, stirado.

— (de distribution), konduk-
 ilo, dukto, tubo.

— (comportement), kondu-
 o, -ado.

conduites (canalisations), tubaro.

cône (ts), konuso.

confection (vét), konfekcio.

— , faire de la -,
 konfekcii.

confectionner (faire, fabriquer),
 elfari.

confectionneur, konfekciisto.

Nota : Direkti et konduki sont employés indifféremment en parlant de véhicules, d'entreprises, etc. En ce qui concerne les personnes le kondukanto accompagne alors que le direktanto n'accompagne pas. Le direktanto et le kondukanto dirigent, le gvidanto aide. Gvidi suppose que le gvidato ne connaît pas la voie que seul connaît bien le gvidanto. (Plena Vortaro)
Stiri s'applique au pilotage des avions, des bateaux, à la conduite des autos, bicyclettes...

confédération, konfeder(aci)o.
confédéré, konfeder(aci)ito.
confédérer, konfeder(aci)i.
 — , se -, kunfederiĝi.
conférence (*diplomatique surtout*),
 konferenco.
 — (*d'Université*), lekcio.
 — (*publique*), prelego.
 — , faire une -, lekci, prelegi.
conférencier, preleganto, lekcianto.
conférer (*accorder, donner*), investi.
 — (*comparer*), kompari.
 — (*avec*), konferenci.
conferve (*bot*), konfervo.
confesser (K), konfespreni.
 — (*avouer*), konfesi.
 — , se - (K), konfesdoni.
confesseur (K), konfesprenanto.
 — de la foi : (K), konfesanto.
confession (*aveu*), konfeso.
 — (*sacrement : K*), konfesosakramento.
 — (*chacune des relig. chrét.*), konfesio.
confessionnal, konfesejo.
confessionnel, konfesia.
confetti, konfeto.
confidence, konfido || (*foi en qq.*), fido.
 — , abus de -, konfidekspluato.
 — , homme de -, konfidato.
 — , qn en qui on peut avoir -, fidebla.
 — , avoir - en, fidi, konfidi.
 — en soi, menfido.
confiant, fidema, konfidema.
confidence, konfido, intimaĵo.
confident, konfidenculo.
confidentiel, konfidenca.

confier, konfidi, konfidenci.
configuration, ekstera formo, aspekto.
confiner à, samlimi kun.
 — (*reléguer*), izoligi.
 — (*resssembler*), simili.
 — se - (*s'isoler, se retirer*), izoligi, retiriĝi.
confins, limo.
confire T (*cuis*), konfiti.
confirmand (RK), konfirm-oto,-ito.
confirmatif, certiga.
confirmation, certigo, konfirmo.
 — (RK), konfirmacio.
confirmer (ts), konfirmi.
confiscation, konfisko.
confiserie (*local*), sukeraĵejo, konfitejo.
 — (*matière*), sukeraĵo.
 — (*métier*), sukeraĵarto, konfitarto.
confiseur, sukeraĵisto, konfitisto.
confisquer (*jur*), konfiski.
confit d'oie, ansera konfitaĵo.
 — en dévotion, trempita en pieco.
confiture, konfitaĵo.
confiturier, konfitisto || konfitujo.
conflagration, kunflagrado.
 — (f), konfliktego.
conflict, konflikto.
 — , entrer en - avec, ekkonflikto kun.
confluent, kunfluejo, enfluejo.
confluer, kunflui.
confondre (ts), konfuzi, intermiksi.
conformateur, ĉapelformilo.
conformation, strukturo.
conforme (*à un but*), konforma, laŭcela.
 — (*à un modèle*), konforma, akorda kun.

conforme (qui convient parfaitement), konforma.

conformément à, konforme al, laŭ.

conformer à, konformigi al, laŭigi al.

—, se - à, konformigi al.
conformisme, morkonformeco, konformismo.

conformiste, konformisto.

conformité, konformeco, akordiĝo.

confort, komforto.

—, **procurer du -**, komfortigi
confortable, komforta.

— (intime), hejmeca.

confraternel, kunfrata, kolega.

confrère, kunfrato, kolego.

confrérie (R), frataro, pia societo.

confrontation (jur), konfrontado ||
komparo.

confronter (jur), konfronti ||
kompari.

confucianisme (R), konfuceanismo.

confus (désordre), konfuza, hirta (f).

— (idées, style...), konfuza,
malklara, nuba (f).

— (qn), konfuzita, konsternita,
honta.

confusion, konfuzo || (de qn), konfuziteco.

— **mentale**, menskonfuzo.

—, **jeter la -**, konfuzi.

congé (vacances), libertempo.

— (renvoi d'un travail),
maldungo.

—, **prendre - de qn**,
adiaŭi.

congédier (un ouvrier...), maldungi.

— (pour un temps),
forpermesi.

congélation, glaciigo.

congeler, glaciigi.

congénère, samspeca.

congénital, kunnaskita, denaska.

congestif, kongesta.

congestion (méd), kongesto.

congestionner (méd), kongesti.

conglomérat, konglomerato.

cognac, konjako.

congratulation, gratulo.

congratuler, gratuli.

congre (ich), marangilo.

congréganiste, kongregaciano.

congrégation, kongregacio.

congrès, kongreso.

—, **assister à un -**; **faire un -**, kongresi.

congressiste, kongresano.

congru (math), kongrua.

—, **être -**, kongrui.

congrue, **portion -**, ĝuste sufiĉa
vivteno.

conifères (bot), koniferoj,
pingloarboj, konusarboj.

conique, konusa.

conjecture, konjekto, divenprovo.

conjectural, konjekta.

conjecturer, konjekti.

conjoindre, kunigi.

conjoint (adj), kuna || **geedza**.

conjoint (subst), geedzo.

conjoins, geedzoj.

conjointement, kune, solidare.

conjonctif (G), konjunkcia.

—, **tissu - (anat)**, kuniga
histo.

conjonction (astr || G), konjunkcio.
(liaison, union), kunigo.

conjonctive (anat), konjunktivo.

conjoncture (concours de cir-
constances), cir-
konstancaro.

— (fin), konjunkturo.

conjugaison (ts). konjugado 1/2
(G), konjugacio.
conjuguer, konjugi 1/2 konjugacii.
conjunction, komploto 1/2 ekzorcad.
conjuré (pol), komplotinto.
conjuré (pol), komploti.
— (R), ekzorci.
— (adjurer), jurpeti.
— , se -, jeĵuri.
connaissance (conscience), kons-
cio.
— (de qc), scio, kono.
— (d'une langue...),
sciado, scipovo.
— (relation), konato.
— de soi-même,
memkono.
— (pratique), sperto.
— , lier - avec qn,
prendre - de
qc, kon(at)iĝi
kun iu, kun io.
— , perdre - (méd),
senkonsciiĝi.
connaissance (mar), frajtoletero,
ŝargateŝto.
connaissseur, konanto, kompetent-
ulo, spertulo.
— (art), artamanto.
connaître (ts), koni.
— (discerner), ekkoni.
— (l'existence d'une chose),
scii.
— (une langue...), scipovi,
povscii.
— , faire -, konigi, anonci.
— , se faire -, konigi sin.
connecter (élec || méc), konekti.
connétable, konestablo.
connexe, koneksa.
connexion (élec || méc), konektaĵo.

connexité, konekseco, kunrilateco,
ligiteco.
connivence, sekreta interkonsento,
fihelpo.
connu (ts), konata.
— (célèbre), fama.
conque (ts), konko.
conquérant, konkerinto.
conquérir (pf), konkeri.
conquête, konkero.
conscré (R), konsekrata.
— (f), konfirmata.
consacrer (R), konsekrei.
— (en oignant R),
sanktolei.
— (dédier, offrir), dediĉi,
oferi.
— (son temps à), dediĉi.
— , se - à, sin dediĉi al.
consanguin, sampatra.
consciement, konscie.
conscience (connaissance), konscio.
— (morale), konscienco.
— , avoir - de, konscii.
— , prendre - de,
ekkonscii.
consciencieux, konscienca.
conscient, konscia.
conscription, rekrutenskrubo.
conscriit, rekruto.
consécration (R), konsekr-o,-ado.
— (f), konfirmo.
consécutif, sinsekva.
conseil (avis), konsilo.
— (assemblée), konsilio.
— , président d'un -,
konsiliestro.
— , prendre - de, konsiliĝi
kun.
conseiller (verbe), konsili.
— (privé), konsil-anto,-isto

conseiller d'assemblée, konsili-
ano.

— municipal, magistrat-
ano.

— , à -, konsilinda.

conseilleur, konsilanto, konsil-
emulo.

consentant, konsenta.

consentement, konsento.

consentir, konsenti.

conséquent, sekve.

conséquence, konsekvenco, re-
zulto.

conséquent (logique : f), kon-
sekvenco.

— , par -, sekve.

conservateur, konserva || konser-
vema.

— (pol), konservativ-
a, -ulo.

— (de musée...),
muzeestro,
...estro.

conservation, konserv(ad)o.

conservatoire (mus...), konserva-
torio.

— (adj : jur), konserva

conserve (cuis), konservajo.

conserves en boîtes, ladmanĝo,
provianto.

— , mettre en -, enladigi.

conserver (qc contre les forces de
destruction natu-
relles), konservi.

— (qc, qn contre tous
dangers), gardi.

— (un souvenir), teni.

— , se - pendant l'hiver,
travintri.

considérable, konsiderinda, grava.

considérant (jur), konsidero,
motivaĵo.

considération (examen), konsi-
derado.

— (estime), konsidero
ŝatateco.

— , prendre en -
attenti.

considéré, ŝatata.

considérer (ts), konsideri.

— (regarder comme),
rigardi (f).

consignation, depono.

consigne (instruction), instrukcio,
ordono.

— (de bagages), deponejo.

consigner (citer, rapporter), citi,
raporti.

— (mettre en dépôt),
deponi.

— (facturer), provizore
fakturi.

— (par écrit), registri.

— (mil), elir-malpermesi.

consistance (chim || phys), konsis-
tenco.

— (résistance : pf),
solideco, firmeco.

— , sans -, malfirma,
ŝutiĝema.

consistant, konsistenca || firma.

consister en, konsisti en.

consistoire (R), konsistorio.

consolable, konsolebla.

consolant, konsola.

consolateur, konsolanto.

consolation, konsolo.

console (arch || support), konzolo.

consoler, konsoli.

— , se - de, konsoliĝi pri.

consolidation, solidigo, firmigo.

consolider, solidigi, firmigi.

— , se -, solidiĝi, fortikiĝi.

consommateur, konsumanto.

consommation, konsumado || trinkaĵo.
consommé (*cuis*), konsomeo.
consommer (*pf*), konsumi.
 — (*accomplir*), plenumi.
consomption, konsumiĝo.
consonance (*G* || *phys*), konsonanco.
consonne, konsonanto.
consortium (*com* || *jur*), konsorcio.
conspirateur, konspiranto.
conspiration, konspiro.
conspirer, konspiri, jeĵuri.
conspuer, mallaŭde kribi al, malaklami.
constamment, konstante.
constance, konstanteco.
constant (*persistant*), konstanta.
 — (*qui ne varie pas*), egala.
constante (*math*), konstanto.
constat (*jur*), konstato.
constatation, konstato.
constater, konstati.
constellation (*astr*), konstelacio.
constellé, stelplena || (*f*), punktita.
consteller, konstelacii.
 — (*f*), stelornami, punkti.
consternation, konsterno, konfuzego.
consterner, konsterni.
constipant, konstipa.
constipation, konstipiĝo.
constipé, être -, konstipiĝi.
constiper, konstipi, mallaksigi.
constituant, konstitua.
 — (*pol*), konstitucianta.
constituante, une - (*pol*), konstituantaro.
constituer, konstitui *
constitutif, konstitua.

constitution (*sens général* || *physiologie*), konstituo.
 — (*complexion*), temperamento.
 — (*pol* : *loi fondamentale*), konstitucio.
constitutionnel, konstitua || konstitucia.
constructeur, konstru-anto,-isto.
construction, konstruo || konstruado.
 — de phrase (*G*), vortaranĝo.
construire, konstrui.
consubstantiel, samsubstanca.
consul (*ts*), konsulo.
consulaire, konsula.
consulat (*charge*), konsuleco || (*lieu*), konsulejo.
consultant, konsultanta.
consultatif, comité -, konsultiĝa komitato.
consultation, konsulto.
 — (*méd*), konsultado.
consulter (*qn*, *un document...*), konsulti.
 — , se -, konsiliĝi inter si.
consumer (*pf*), konsumi, (*f*), formanĝi.
 — , se - (*pf*), konsumiĝi.
 — , se - **entièrement**, elbruli, forbruli.
contact (*pf*), kontakto.
 — (*d'auto...*), ŝaltilo.
 — (*clé téléphonique*), kontaktilo.
 — , **couper le -** (*moteur*), malŝalti.
 — , **mettre le -** (*moteur*), ŝalti.

contact, mettre en -, kontaktigi.
 — , entrer en -, kontaktigi.
 — , entrer en - (*collision*),
 kolizii, intertuŝigi.

contagieux, kontaĝa.

contagion, kontaĝo.

contamination, infekrado.

contaminé, être -, infektiĝi.

contaminer (pf), infekti.

conte (fiction), fabelo || (*dans un journal*), noveleto.

— (*de fée*), mirfabelo, mir-
 rakonto.

contemplatif, kontempla.

contemplation (pf), kontemplado.

contempler (pf), kontempli.

— (*regarder longuement*),
 rigardadi.

contemporain, samtemp-a, samaĝ-
 a; -ulo || nuntemp-a, -ulo.

contempteur, malestimanto, mis-
 famiganto.

contenance (*capacité*), enhaveco,
 enteneco.

— (*maintien*), sintenado.

contenant, ujo, entenanto.

contenir, enhavi, enteni.

— (*retenir*), reteni.

content, kontenta.

contentement, kontenteco ;
 kontent-igo, -iĝo.

contenter, kontentigi.

— , se - de, kontentiĝi per.

contentieux, priproceŝabl-a, -aĵo.

contention (forte)streĉeco.

contenu, enhavo.

conter, rakonti, fabeli.

contestable, kontestebla.

contestation, kontesto.

— (*litige*), pridisputo.

conteste, sans -, nekontesteble,
 sendiskute.

contester, kontesti.

conteur, rakontanto, fabelanto.

contexte, kunteksto.

contexture, teksarangō.

contigu, samlima.

— , être -, samlimi, kuntuŝigi.

contiguïté, samlimeco.

continence, ĉasteco, deteniĝemo.

continent, ĉasta, deteniĝema.

— (*géo*), kontinento.

continental, kontinenta.

contingence, eventualeco.

contingent (com || *mil*), kontin-
 gento.

— (*adj* : *philo*), eventuala.

contingemment, kontingentado.

contingenter, kontingenti.

continu (*élec* : *courant* || *math* :
fonction), kontinua

— (*el*) (*bruit, effort...*), daŭra,
 senĉesa, senhalta.

continuation, daŭrigo.

continuellement, daŭre.

continuer I (*durer, persister*),
 daŭri.

— T (*poursuivre*), daŭrigi,
 pli ...i.

continuité, daŭreco || (*math*),
 kontinueco.

— , solution de -,
 kontinuorompo.

contondant, kontuza.

contorsion, tordiĝo.

contorsionner, se -, tordiĝi.

contour, konturo.

contourné (*déformé*), distordita,
 mistordita.

— (*affecté*), afekta, artifika.

contourner (*déformer*), distordi,
 mistordi.

— (*suivre le contour*),
 ĉirkaŭiri.

contourner (*tracer le contour*),
konturi.

contractant (*jur*), kontraktanto.

contracté (*visage...*), kuntirita.

contracter une dette, ŝuldantiĝi.
— (*une alliance ...*),
kontrakti.

— **une maladie, être touché par une maladie**, trafiki,
esti trafita de
malsano.

— (*les muscles...*), kuntiri,
kunstreĉi.

— , **se -** (*jur*), kontraktiĝi.

— , **se -** (*muscles, visage...*),
kunstreĉiĝi
spasmi.

— , **se -** (*phys*), maldilatatiĝi,
kuntiriĝi.

contractile, kuntiriĝema.

contraction (*matière*), maldilatigo.

— (*muscle...*), kuntiriĝo.

contractuel, kontrakta.

contracture (*méd*), kontrakturo.

contradicteur, kontraŭdiranto.

contradiction, kontraŭdireco
kontraŭdiro.

contradictoire, kontraŭdira.

contradictoirement, kontraŭdire,
diskute.

contraindre (*qn à qc*), trudpeli,
devigi.

contraint (*obligé, forcé*), malvola,
mallibera.

— (*emprunté*), embarasita.

contrainte, mallibereco, trud(ad)o.

contraire (*opposé, vis-à-vis*),
kontraŭa.

— (*exactement contraire*),
mala.

contraire (*subst*), kontraŭo || malo.

— , **au -**, kontraŭe || male.

contralto (*mus*), kontralto.

contrariant, ĉagrena.

contrarié, ĉagreneta, kolereta.

contrarier (*s'opposer à une action*),
kontraŭagi.

— (*des effets*), kontrasti.

— (*peiner*), ĉagreni, aflikti.

contrarié, ĉagreno, aflikto.

contrastant, kontrasta.

contraste, kontrasto, malsimileco.

contraster I, kontrasti || T
kontrastigi.

contrat (*jur*), kontrakto.

— (*mar* || social), ĉarto.

— , **signer un -**, kontrakti.

contravention (*infraction*), mal-
obeo.

— (*procès - verbal*),
protokolo.

contre (*en contact*), ĉe || (*en
échange*) por.

— (*à l'opposé* || *en opposition*),
kontraŭ || malfavore al.

contre-allée, flanko aleo.

contre-amiral, subadmiralo.

contre-attaque, kontraŭatako.

contrebalancer, ekvilibri.

contrebande, kontrabando.

— , **marchandise de -**,
kontrabandajo.

contrebandier, kontrabandisto.

contre-bas, en - de, malsupre de.

contrebasse, kontrabaso.

contre-batterie (*mil*), kontraŭ-
baterio.

contrecarrer, kontraŭi, kontraŭ-
batali.

contrechamp (*ciné*), kontraŭfoto.

contrecœur, à -, kontraŭvole.

contre-coup, kontraŭfrapo, rebato.

contredanse (*mus*), kvadrilo.
contredire **qn**, kontraŭdiri,
 kontraŭi al iu.
credité, sans-, nekontraŭdireble.
contrée, regiono, lando.
contre-échange, responda inter-
 ŝanĝo.
contre-enquête, kontraŭenketo.
contre-épreuve, kontraŭprovo.
contre-expertise, kontraŭeks-
 pertizo.
contrefaçon, fals-ado, -aĵo.
contrefacteur, falsisto.
contrefaire, falsi, imiti.
 — (*ridiculiser*), moke
 imiti.
contrefait (*imité par contrefaçon*),
 trompe imitita.
 — (*déformé*), misforma,
 kripla.
contrefort (*arch*), murapogilo,
 apogpilastro.
 — (*de chaussure*), kalkan-
 peco.
 — (*géo*), sprono.
contre-jour, à -, kontraŭlume.
contremaître, submastro.
contremander (*com*), kontraŭ-
 mendi, malmendi.
contremarque (*com* ¹/_{li} *théa*),
 kontramarko.
contre-mine, kontraŭmino.
contre-ordre, kontraŭordono.
contrepartie, kontraŭparto,
 kompensajo.
contre-pente, transa deklivo.
contre-petierie, sonalterno.
contrepled, kontraŭeco, maleco.
contreplaqué, krucoplakajo.
contrepoids, kompensmaso.
 — , faire -, kontraŭpezi,
 ekvilibri.

contrepoint (*mus*), kontrapunkto.
contre-poison, kontraŭveneno.
contre-projet, kontraŭprojekto.
contre-proposition, kontraŭ-
 propono.
contrescarpe (*mil*), kontraŭ-
 eskarpo.
contreseing, alsubskribo.
contresens, kontraŭsenco.
contresigner, alsubskribi.
contretemps, kontraŭaĵo.
 — (*mus*), blanka takto.
 — , à -, maloportuno ||
 mistakto.
contre-torpilleur, kontraŭtorpe-
 doŝipo.
contrevenir, kontraŭagi.
contrevent (*arch*), fenestrokovrilo,
 ŝuto.
contre-vérité, malveraĵo.
contribuable, impostpaganto.
contribuer à, kontribui, kunagi.
 — par dons, oferdoni.
contribution (*apport, part*), kon-
 tribuaĵo, kotiz
 (aĵ)o.
 — (*impôt*), imposto.
 — de guerre, kontri-
 bucio.
contrister, aflikti, malĝajigi.
contrit, pentema.
contrition, pento.
controlable, kontrolebla.
contrôle, kontrolo.
contrôler (*vérifier, surveiller*),
 kontroli.
contrôleur, kontrolisto || bilepisto.
 — (*appareil*), kontrolilo.
controuvé, malvera.
controversable, debatebla.
controverse, debato, diskuto.
controverser, debati, diskuti.

contumace, par - (*jur.*), foreste.

contusion (*méd.*), kontuzo.

contusionner (*méd.*), kontuzi.

convaincant, konvinka.

convaincre, konvinki.

convaincu, konvinkita.

convalescence, resaniĝ(ad)o.

convalescent, resaniĝanto.

convenable (*approprié*), konvena, taŭga.

— (*décent*), deca, mor-konforma.

— , **être** - (*décent*), deci.

— , **qc de** - (*ce qui se doit*), ĝustajo.

convenience, konveneco, taŭgeco.

— , **à votre** -, laŭ via oportuno.

convenances, decreguloj.

convenir (*être approprié*), konveni, taŭgi.

— (*de qc*), konsenti, interkonsenti.

convention (*ts*), konvencio.

conventionnel, konvencia.

— (*H*), konvenciano.

conventuel, monaĥeja.

convergence, konverĝ-ado, -eco.

convergent, konverĝa.

converger, konverĝi.

convers, frère - (*R*), servanta monaĥo.

conversation, konvers(ad)o, konversacio.

converser, konversi, konversacii.

conversion (*acte : élec || fin || R*), konvertado.

— (*changement de croyance*), konvertiĝo.

converti, konvertito.

convertible, konvertebla.

convertir (*ts*), konverti.

— , **se** -, konvertiĝi.

convexe, konvekso.

convexité, konvëkseco.

conviction, konvink-o, -iĝo.

convictions, pièces à -, pruvopecoj.

convié, invitito || manĝinvitito.

convier (*à un repas, à une fête*), inviti.

convive, gasto, kunmanĝanto.

convocation, kunvoko, kunvokilo.

— (*jur.*), asigno.

convoi (*transport*), transporto || (*chf*), trajno.

— (*mar*), konvojo.

— (*funèbre*), funebrantaro.

convoyer, avidi, deziregi.

convoytise, avid(ec)o, dezirego.

convoler (*se remarier*), reedziĝi, reedziniĝi.

convoyer, kunvoki, alvoki.

— (*jur.*), asigni.

convoyer, transporti || (*mar*), konvoji.

— (*mil || police...*), garde akompani.

convoyeur, garda akompananto.

— (*mar*), konvojiŝpo.

convulsif (*méd || f*), konvulsia.

convulsion (*méd*), konvulsio.

convulsions, avoir des -, konvulsii.

coolie, kulio.

coopérateur, kooperanto.

coopératif, koopera.

coopération, kooperado, kunagado.

coopérative, kooperativo, koopera societo.

coopérer, kooperi.

cooptation, alelektado.

coopter, alelekti.

coordination, kunordigo.

coordonnée (géo || math),
koordinato.

coordonner, kunordigi.

copain (F), kamarado, kamaradeto,
kunulo.

copal, kopalo.

copayer (bot), kopahivarbo.

copeau, rabotaĵo.

copiage, kopiado.

copie, kopio || (typo), presotaĵo.

copier (pf), kopii || (f), imiti.

copieux, abunda, riĉa.

coprah (bot), kopro.

copiste, kopiisto, skribisto,
transskribisto.

copropriétaire, kunproprietulo.

copropriété, kunproprietio.

copulatif (G), kopula.

copulation (accouplement), kopul-
acio.

copule (G), kopulo.

coq (orn), koko.

—, **grand - de bruyère**, urogalo

—, **petit - de bruyère**, tetro.

coq-à-l'âne, sensekvaj diroj.

coque (d'oeuf || de fruit), ovoŝelo ||
fruktoŝelo.

— (avi || mar), ŝelo, hulo.

coquelicot (bot), papaveto.

coqueluche (méd), kokluŝo.

coquerico, kokeriko, kokokrio.

coquet (ts), koketa.

coqueter (user de coquetterie),
koketi.

coquetier, ovingo.

coquette, koketulino.

coquettement, kokete, elegante.

coquetterie, koket-eco, aĵo.

coquillage, konkajo.

coquille (d'huître...), konko.

— (d'oeuf), ŝelo.

— **d'impression**, preseraro,
preskoboldo.

coquin, fripono, kanajlo.

— (F : en parlant d'un enfant),
friponeto.

coquinerie, fripon-eco, aĵo.

cor (mus) korno || (anglais),
aldhobojo.

—, **jouer du -**, korni.

— **de chasse**, ĉaskorno.

— (durillon), kalo.

corail, koralo.

corallien, koraleca.

corallin, koral(kolor)a.

coramine (méd), koramino.

Coran (R musulm), Korano.

coranique, korana.

corbeau (orn), korvo.

corbeille (panier, cabas...), korbo.

corbillard, ĉerkveturilo.

corbillon, korbeto.

cordage (action de corder), ŝnurado.

— (de manoeuvre), ŝnuro,
ŝnurego, kablo.

cordages (mar), ŝnuraro, rigilaro.

corde (ts), ŝnuro.

— (mus || f), kordo.

— **vocale**, voĉkordo.

cordée (sport), ŝnurgrupo.

cordeau d'alignement, rekto-
ŝnuro.

— **d'explosif**, deflagroŝnuro

cordelière, ŝnurzono || ŝnur-
pasamento.

corder (lier avec corde), ŝnuri.

— (une raquette...), ŝnurizi.

— (tordre en forme de corde),
ŝnurtordi.

cordial (adj), kora.

— (subst), revigligilo.

cordialité, koreco.

cordier, ŝnuristo.

cordon (*décoration*), kordono.
 — **ombilical**, umbilika ŝnuro.
 — (*sanitaire, de police*), kordono.
 — (*de sonnette*), tirilo.
 — (*tresse*), kordono.
cordonner, kordonigi.
cordonnerie, ŝuriparejo || ŝufarado || ŝuvendejo.
cordonnet, kordoneto.
cordonnier, ŝuriparisto, ŝuisto.
coreligionnaire, samreligiano.
coriace, ledmalmola.
 — (*f*), obstina, tenaca.
coriandre (*bot*), koriandro.
corindon (*min*), korundo.
corme (*bot*), sorpofrukto.
cormier (*sorbier*), sorpo.
cormoran (*orn*), kormorano, mara korvo.
cornac, elefantogvidisto.
cornard, kornohava (*f, triv*), kokrito.
corne (*d'animal, substance, mus*), korno.
 — (*d'auto...*), korno, hupo.
 — **de bois**, arbara pinto.
 — (*d'escargot*), palpilo.
 — (*soutien de mât*), gafo.
corné, korneca.
cornée (*anat*), korneo.
corneille (*orn*), korniko.
cornemuse (*mus*), sakfluto.
corner, korni, hupi.
 — (*f*), tamtami, distrustpeti.
cornet (*tr*), korneto.
cornette (*coiffure*), kornokufo.
corniche (*arch || voie*), kornico.
cornichon (*bot*), kukumeto.
cornière (*tech*), angulaĵo, angulfero.
corniste (*mus*), kornisto.
cornuille (*bot*), kornusfrukto.

cornouiller (*bot*), kornuso.
cornu (*encorné*), kornoporta.
cornue (*de chimie*), retorto.
corollaire (*math*), korolario.
corolle (*bot*), korolo.
coron, minista domaro.
coronelle (*zoo*), koronelo.
corporation, korporacio.
corporatisme, korporaciismo.
corporel, korpa.
corps, korpo.
 — **à corps**, manbatalo.
 — (*d'armée*), korpuso.
 — **, esprit de -**, korporaciemo.
 — **, à - perdu**, blinde.
 — (*régiment*), regimento.
corpulence, korpulenteco, vastkorpeco.
corpulent, korpulentata, vastkorpa.
corpuscule, korpeto || (*phys*), korpusklo.
correct (*décent*), deca.
 — (*sans erreur ni défaut*), korekta, senerara, ĝusta.
 — **, être - (décence)**, deci l.
correcteur (*typo*), korektisto.
correctif, korekt-iga, -igilo.
 — (*f : qui adoucit*), mildigilo.
correction (*d'épreuves*), korekt-o, -ado.
 — (*punition*), punkorekto, batado.
 — (*qualité*), korekteco.
correctionnel (*jur*), puna.
corrélatif (*G*), korelativa.
corrélation, korelativeco.
correspondance (*communication*), komunikigo.
 — (*corrélation*), respondeceto.

correspondance (le *courrier*),
poŝtaĵo, leteraro.

— (par *lettres* :
action), korespondado.

correspondant (adj : *approprié*),
responda.

— (subst), korespondanto.

correspondre (à un *besoin*...),
respondi.

— (par *lettres*...),
korespondi.

— , se - l'un à l'autre,
interrespondi.

corrida, taŭroludo.

corridor (ts), koridoro.

corrigé de devoirs, modela tasko.

corriger (*erreur*, *opinion* ...),
korekti.

— (*adoucir*), mildigi.

— (*punir*), punkorekti.

— , se -, korektiĝi.

corroborant, konfirma, fortiga.

corroborer, konfirmi, fortigi.

corrodant, koroda.

corroder (pf), korodi.

corrompre (pf), korupti, putrigi.

— (*dépraver*, *perversir*),
diboĉigi, malvirtigi.

— (*acheter* : f), subaĉeti.

corrosif, korod-a.-aĵo.

corrosion, korodado.

corroyer, ledpretigi.

corroyeur, ledpretigisto.

corruptible (*vénal*), koruptebla.

— (*putrescible*), putriva.

corruption (pf), koruptado ||
korupteco.

corsage, korsaĵo || (de *robe*), talivesto.

corsaire (*navire*), korsaro, kapersiĝo.

— (*équipage*), korsaro,
kaperisto.

— , faire une *incursion* de-
kaperi.

corsé (*consistant*), densa || abunda.
— (*scabreux*), riska (f).

corselet (*d'armure*), kiraseto.

corser, plidensigi, plifortigi.

— (f), plispicigi.

corset (*de dame*), korseto.

corsetière, korsetistino.

cortège, akompanantaro, irantaro.

— (*funèbre*), funebrantaro.

cortical, ŝela.

corvéable, servutodeva.

corvée (*jur*), servuto || deĵoraĵo.

— (f), tedajo.

corvette (*mar*), korveto.

corymbe (*bot*), korimbo.

coryphée (pf), korifeo.

coryza (*méd*), nazkataro.

cosaque (pf), kozako.

coséante (*math*), kosekanto.

cosinus (*math*), kosinuso.

cosmétique (ts), kosmetiko.

cosmique, kosma.

cosmographie (sc), kosmografio.

cosmologie (sc), kosmologio.

cosmopolite, kosmopolito.

cosmos, kosmo.

cosse (*bot*), koso, guŝo || (*mar*), koŝo.

cossu (*bot*), guŝhava || (f), riĉa,
komforta.

costal (*anat*), ripa.

costume, kostumo.

costume-tailleur (*de dame*),
tajlorkostumo.

costumé, bal -, kostumbalo.

costumer, kostumi.

costumier, tajloro.

cotangente (*math*), kotangento.
cotation (*fin*), kurznoto.
cote (*dessin*), kvoto.
 — (*d'un point sur une carte*),
     altitudo.
 — (*d'une pièce de dossier*),
     numero.
 — (*fin*), kvoto, kurznoto.
côte (*anat*), ripo.
 — (*montée*), deklivo, suprenirejo.
 — (*rivage*), marbordo, bordo.
côte à côte, flanko ĉe flanko.
côté (*flanc*, *versant* || *f*), flanko.
 — (*géom*), latero.
 — , **à - de**, flanke de, apud, ĉe.
 — , **sur le -**, flanke.
 — , **de -** (*mettre*), flanken.
coteau, monteto.
côtélé, sulketa.
côtelette (*cuis*), kotleto.
coter (*fin*), enkurzigi, kurznoti,
     kvoti.
 — (*un dessin*), kvoti.
coterie, koterio, intrigantaro.
cothurne (*antiq*), kotorno.
côtier, marborda, borda, apudborda.
cotillon (*mus*), kotiljono.
cotisant, kotizanto.
cotisation, kotizo.
cotiser à, kotizi.
coton, kotono.
 — **hydrophile**, sorba vato.
cotonnade (*calicot* : *tex*), katuno.
cotonnades (*étoffes de coton*),
     kotonajoj.
cotonneux (*couvert de duvet*),
     lanuga.
coton-poudre, pulvokotono.
cotonnier (*bot*), kotonarbo.
côtoyer, randiri || (- *à peine*) tanĝi.
 — (*des gens*), interiri, apud-
     iri.

cotre (*mar*), kutro.
cottage, kampo dometo.
cotte (*vêt*), vilaĝa ĵupo || laborvesto.
 — **de mailles**, maŝkiras,
     fermaŝa kuto.
cotylédon (*bot*), kotiledono.
cou (*anat* || *de récipient...*), kolo.
couard, poltrono, malbravulo.
couchage (*litterie*), litajaro.
 — , **sac de -**, dormsako.
couchant (*orientation*), sunsublrejo,
     okcidento.
couche, kuŝejo || (*grabat*), kuŝaĵo.
 — (*de culture*), sterkobedo.
 — (*géol* || *gisement* || *de*
     neige..., *sociale* ||
     substance), tavolo.
couché (*papier*), glacea.
 — , **être -**, kuŝi.
coucher **T** (*étendre*), kuŝigi.
 — **T** (*mettre au lit*), enlitigi.
 — **T** (*étaler, étendre*), sterni.
 — **T** (*incliner*), klini.
 — , **se -** (*s'étendre*), kuŝiĝi.
 — , **se -** (*se mettre au lit*),
     enlitigi.
 — , **se -** (*astre*), subiri.
coucher (*d'un astre*), subiro.
 — (*de qn dans le lit*), enlitigo.
couches (*disposer par -*), tavolo.
 — (*de bébé*), vindoj.
couchette, liteto.
 — (*de chf*), vagonliteto.
coucou (*bot*), apoteka primolo.
 — (*orn*), kukolo.
 — (*pendule*), kukolhorloĝo.
coude (*anat*), kubuto.
 — (*tech*), artikio, kurbaĵo.
coudé, angulforma.
coudée (*mes = 0 m 50*), ulno.
couder, kurbigi, angule fleksi.

coudoyer (être en contact avec),
apudiri, apudesti.

— (heurter du coude),
kubute ektuŝi.

coudre, kudri || (à la machine), stebi.
— , machine à -, stebilo,
kudromaŝino.

coudrier (bot), avelujo, avelarbo.
couenne, lardhaŭto, haŭtego.

couette, plumlitaĵo.

coulant (pf), flua || (style), glata.
— (subst), ŝovringo.

couffe, couffin, korbo.

coulée (tech), fandoŝlujaĵo, gisbloko.

couler (pf), flui.

— **T** (un navire), dronigi ||
l droni, sinki.

— (une statue...), gisi.

— (se déverser), versiĝi.

— **desource** (f), elfonte ŝpruci.

couleur, koloro.

— (substance), farbo, kolor-
igilo.

— (au jeu de cartes), koloro,
emblemo.

couleuvre (zoo), kolubro.

coulisse (théâ || f), kuliso.

— (tech), foldo, glitfoldo.

coulisseau (tech), glitpeco.

coulisser (munir de coulisses), foldi.

— , faire - dans, enfoldigi.

coulissier (fin), makleristo.

couloir, koridoro.

coulomb (élec), kulombo.

coup (pf), frapo, bato, trafo.

— **au but** (mil), trafato.

— (au jeu d'échecs...), movo.

— (émotion), ŝoko.

— (de fusil...), pafo.

— (manqué), maltrafo.

— (de main : aide), helpo ||
(mil) esploratako.

coup (de pied : cheval), hufobato.

— **de soleil**, **de chaleur**,
sunfrapo, varmfrapo.

coupable, kulp-a,-ulo.

— , être - de, kulpi.

— , se rendre - de, kulpiĝi
pro.

coupage de vin (vin)miksado.

— **à la hache**, hakado.

cou pant, tranĉa.

coupe (arch || méc), sekco.

— (de cheveux), tondo.

— (façon), fasono, tranĉ-
maniero.

— (de forêt), dehakado,
dehakejo.

— (à boire ordinaire), pokalo.

— (à boire luxueuse), kaliko.

— (taille), tranĉado.

— , faire une - (tech), sekci.

coupe-circuit (élec), fandaĵo.

coupé (voiture), kupeo, duonkaleŝo.

coupée (mar), pavezpordo.

coupe-file, paskarto.

coupe-gorge, rabmortigejo.

coupe-papier, papertranĉilo.

couper (au jeu de cartes), atuti,
tranĉi.

— (les cheveux, l'herbe), tondi.

— (un habit), tajli, fasoni.

— (à la hache), haki.

— (avec une lame), tranĉi.

— (la parole), interrompi.

— (la tête), dehaki.

— (séparer), detranĉi, for-
tranĉi.

couperet (de cuis || de guillotine),
haktranĉilo || tranĉilego.

couperose (méd), kuperozo.

coupeur (de vê), tajlisto, fasonisto.

couplage (élec || méc), kuplado.

couple (ts *sauf* *méc*), paro ||
(*homme et femme*) geo.

— (*méc*), fortoparo.

coupler (*élec* || *méc*), kupli.

— (*reproduction*), parigi.

couplet, strofo.

coupleur (*élec*), kupliilo.

coupole (*arch*), kupolo.

coupon (*fin* || *théâ*), kupono.

— **d'étoffe**, ŝtofresto.

coupon-réponse (PTT), respond-kupono.

coupure, tranĉo || tranĉvundo.

— (*de journal*), eltondaĵo.

— (*fin*), monbileto.

cour (*de bâtiment*), korto.

— **d'appel**, apelacia kortumo.

— **de cassation**, kasacia kortumo.

— **de justice**, kortumo.

— (*de roi...*), kortego.

— , **Haute -**, Alta Kortumo.

— , **faire la -**, amindumi.

courage, kuraĝo.

courageux, kuraĝa.

couramment (*facilement*), flue, senpene.

— (*ordinairement*), ordinare, kutime.

courant (*électrique* || *phys*), kurento

— **alternatif** || **continu**, alterna || kontinua k.

— (*d'air*), trablovo.

— (*eau* || *temps...*), fluo.

courbature (*méd*), lacidoloro.

courbe, kurba, kurbo.

— (*de route, de rivière...*), flekso, kurbiĝo.

courber (pf), fleksi, kurbigi.

— , **se -**, fleksiĝi.

courbette, riverenc(aĉ)o.

courbure, kurbeco || fleksaĵo.

coureur (qn || *mil*), kuranto, vetkuranto || kuriero.

— (*débauché*), diboĉulo.

— (*cheval*), kurĉevalo.

courage (*bot*), kukurbo.

courir, kuri.

— (*en course*), vetkuri.

— (*le monde*), migri.

courlis (*orn*), numenio.

couronne (ts), krono.

couronnement, kronado.

couronner (ts), kroni.

— (*se couronner : cheval...*)
genuvundiĝi.

courrier (*un envoyé*), kuriero || (PTT), poŝtaĵo.

— , **par retour du -**, per revenanta poŝto.

courroie, rimeno.

courroucer, kolorigi.

courroux, kolero.

cours (*avenue*), korso.

— (*course, fil de l'eau*), kuro.

— (*fin*), kurzo.

— (*itinéraire* || *com* || *leçons*), kurso.

— **d'Université**, lekcio || lekciaro.

— , **chargé de -**, docento.

— , **au - de**, dume de.

— , **en -**, kuranta.

course (*action de courir*), kurado || (*sport*), kurkonkurso.

— (*d'un piston : méc*), ŝoviĝado.

— (*de relais*), stafetkurado.

coursier, kurĉevalo.

court (adj), mallonga, kurta.

— **de tennis**, tenisejo.

courtage, kurtaĝo.

— , **faire du -**, makleri, kambii.

court-bouillon (*cuis*), spicbuljono.

court-circuit (élec), fuŝkontakto.
courtepointe, vata litkovrilo.
courtier, makleristo.
courtil, kampdoma ĝardeno.
courtillière (ent), talpogrilo.
courtine (rideau), litkurteno.
 — (mil), kurtino.
courtisan, kortegano.
tourtisane, amoristino.
courtiser (un roi), flat(aĉ)i.
 — (une femme), amindumi.
courtois, ĝentila, galanta.
courtoisie, ĝentileco, galanteco.
couru (recherché), vizitata, furora (f)
couscous (cuis), kuskuso.
cousin (parenté), kuzo (ent), kulo.
cousette, kudristineto.
cousiner (vivre en bon accord),
 (harmonie) akordiĝi.
coussin, kuseno.
coussinet (méc), kusineto, lagro-
 ringo.
coût, kosto.
coûte que coûte, je kia ajn kosto.
couteau, tranĉilo.
coutelas, tranĉilego.
coutellerie, klingovaroj.
coûter (ts), kosti.
coûteux, multekosta, elspeziga.
coutil (tex), tiko.
coudre (de charrie), plugilfero.
coutume, kutimo.
 — , avoir -, kutimi l.
coutumier (habituel), kutima.
couture, kudrado.
 — , point de -, kudrero.
couturier, modisto.
couturière, kudristino, tajlorino.
couvain d'abeilles, abel-ovaro.
couvaison, kovdaŭro.
couvée, kovitaro.
couvert (R), monaĥ(in)ejo.

couver (ts), kovi (f), subbruli.
couvercle (de caisse...), fermo-
 plato || (de pot), potkovrilo.
couvert (de table), manĝilaro ||
 (mil), ŝirmejo.
 — (adj), kovrita.
couverture de lit, de livre,
 kovrilo || (mil),
 kovro.
 — (fin), garantia monde-
 pono.
couveuse, poule -, kovanta kokino.
 — (appareil), kovilo.
couvre-feu, dormosignalo.
couvre-lit, superkovrilo.
couvre-pieds, duonkovrilo.
couvreur, domkovristo, tegment-
 isto.
couvrir (ts), kovri.
 — (une maison), tegmenti,
 kovri.
 — (protéger), kovri, ŝirmi,
 vesti (f).
 — , se -, kapvesti sin.
 — , se - (temps), nubigi.
 — , se - de, kovrigi per.
cow-boy, vakero.
coxalgie (méd), koksalgio.
coyote (zoo), kojoto.
c.q.f.d., k.e.d. (kio estis demonstr-
 enda).
crabe (zoo), krabo.
crachat (de salive), kraĉaĵo.
 — (de sang, de mucus), sputaĵo.
crachement, kraĉado || sputado.
cracher (pf), kraĉi, elĵeti || sputi.
crachin, pluveto.
crachoir, kraĉujo, sputujo.
craie (bâton et matière), kreto.
craindre, timi.
crainte, timo.
craintif, timema.

cramoisi (couleur rouge fencé),
karmezin-o || (adj), -a.

crampe (méd), kramfo.

crampon, krampo.

cramponner, krampi.

cran (audace, courage), aŭdaco,
kuraĝo.

cran (de roue, de scie...), noĉo ||
(de mire), celfendo.

— (de sûreté, d'ariêt), sekurbut-
ono.

crâne (anat), kranio.

— (fier et décidé), fiere brava.

crâner, fanfaroni.

crânerie, fiero, decideco.

crapaud (zoo), bufo.

crapaudine (méc), piedlagro.

crapule, diboĉulaĉo || malnoblulo.

craquelé, fendetoplana.

craqueler, fendeti.

craquelin (petit biscuit craquant),
krakeno.

craquelure, fendeto.

craquement (bruit), krako.

craquer, kraki.

crasse (haŭt)malpuraĵo.

crasseux, malpura.

crassule (bot), krasulo.

cratère (de volcan || de vase antique),
kratero.

cravache, rajdvergo.

cravacher, vergi.

cravate, kravato.

crayeux, kreteca.

crayon (ordinaire || à bille),
krajono || globskribilo.

crayonner (écrire au crayon),
krajoni || (f), desegni.

créance (lin || confiance), kreditor-
aĵo || konfido.

créancier, kreditoro.

créateur (adj), kre-a-ema.

— (subst), kreinto, elpens-
into.

création (de mode...), kreaĵo ||
(univers) kreitaro.

créature, kreito.

— (f), favorito || satelito (f),
trabantō.

crécelle, klaketilo, knarilo.

crécerelle (orn), turofalko,
tinunkolo.

crèche (d'animaux || d'enfants),
kripo, staltrogo ||
infanvartejo.

— de Noël, Sankta Kripo.

crédence, telertableto.

crédibilité, kredindeco.

crédit (ts), kredito || (f), influo.

— , à -, kredite, prunte.

— , faire -, krediti.

crédule, kredema, trompebla.

crédulité, kredemo.

créer (ts), krei.

— (par son travail), ellabori.

— , se - (se former), kreiĝi.

crémaillère (de cheminée), noĉo-
stango, dentostango || (chf),
dentrelo.

création, kremacio.

crème (de lait || f), kremō.

— (de beauté || entremet),
kremaĵo.

— (à chaussures), ŝmirajo.

crémer l, kremiĝi.

crèmerie, buterbutikō.

crèmeux, kremā, kremoriĉa.

crémier, kremisto.

crémone, (fenestra) fermostango.

créneau (arch || mil), krenelo.

crénéel, krenela.

crénéler, kreneli.

créole, kreolo.

créosote (*chim*), kreozoto.
crêpe (*cuis* || *tex*), patkuko, krespo]
     krepo.
crêper (*tech*), krispigi.
crépi, stuko.
crépine (*cuis*), krispo.
     — (*filtre*), kribrokorbo.
crépins, ŝuilaro.
crépissage, stukado.
crépir, stuki.
crépissure, stukaĵo.
crépitation, kraketaĵo.
crépitement, kraketado.
crépiter, kraketadi.
crépon, dikkrepo.
crépu, krispa.
crépusculaire, krepuska.
crépuscule (*pf*), krepusko.
crescendo (*mus*), kresĉendo.
cresson (*bot*), kreso] (*de terre*),
     erizimo.
cressonnière, kresejo.
crétacé (*min*), kretaceo.
crête (*de coq...*), kresto.
     — (*géo*), monteĝo, kresto, spino
crétin (*pf*), kreteno.
crétinisme (*méd*), kreteneco.
cretonne (*tex*), kretono.
creusage (*ou creusement*), fosado.
creuse, dent -, kaverna dento.
creuser (*pf*), fosi, kavigi, profund-
     igi.
     — (*tout outil pour -*), fosilo.
     — , se - la tête, cerbumi,
         streĉi la cerbon.
creuset (*chim* | *méc*), krisolo,
     fanduĵo.
creux, kava, kaverna.
     — , être -, kavi.
crevaision (*de pneu...*), krevo,
     trapikiĝo.

crevasse (*de glacier...*), fendego.
     — (*méd*), haŭtfendeto.
crevasser, fendi.
     — , se -, fendiĝi.
crevé (*de vét*), puffendo.
crève-cœur, aflikto, korsufero.
crever I (*éclater*), krevi.
     — T (*faire éclater*), krevigi.
crevette (*zoo*), salikoko.
cri (*humain*), krio.
     — (*animal*), bleko.
criailler, krieti, boji (*f*) || kriaĉi.
criard, kriema || (*coulcur*), kruda,
     akratona.
criant (*pf*), krianta.
criblage, kribrado.
crible, kribrilo.
cribler, kribri.
     — (*f* : *percer de trous*),
         distrui, disbori truojn.
criblure, kribraĵo.
cric (*méc*), kriko.
cricket (*sport*), kriketo.
criée, aŭkcio.
crier (*jeter des cris*), krei ||
     (*animal*), bleki.
     — (*pour faire venir*), voki.
     — (*par-dessus les toits*), tamtami.
crieur (*public*), anoncisto.
crime, krimo.
     — , commettre un -, krimi.
criminaliste, kriminalisto.
criminalité, krimokvanto.
criminel, krim-a-, ulo.
     — (*droit, tribunal*), kriminala.
crin (*animal*), harego.
crinière, kolhararo.
crique (*géo*), golfeto.
criquet (*ent*), akrido.
crise (*méd* || *pol*), krizo.
     — (*économique*), depresio.
crispation, kuntiriĝo.

crispé, kuntirita.

crisper, kuntiri || (f), agaci.

— , **se -**, kuntiriĝi, spasmigi.

crispin, gantmanumo.

crissement, grincbruo, ĉifbruo.

crisser (dents), grincbrui.

— (étouffé, papier), ĉifbrui.

cristal (ts), kristalo.

— **de roche**, kvarco.

cristallerie, kristal-fabrika, -fabrikado.

cristallin (adj), kristala.

— (anat), kristalino.

cristallisation, kristal-iĝo, -aĵo.

cristalliser, kristaligi.

— , **se -**, kristaliĝi.

critère, criterium, kriterio, distingilo, versigno.

critiquable, kritikbla.

critique, la -, kritiko.

— (adj), kritika.

— (qui amène un changement), kriza, danĝera, kritika.

— (décisif), decidiga, gravega

— (littéraire), recenzo.

— (profession), kritikisto, recenzisto.

critiquer (ts), kritiki, prijuĝi.

critiqueur, kritikema.

croassement, grako.

croasser (corbeau), graki.

croc (crochet), hoko.

— (dent de chien...), pinta dento, hokdento.

croche (mus), okonoto.

crocher (saisir avec un croc), hoki, kroĉi.

crochet (pour accrocher des objets), kroĉilo.

- (à crocheter), kroĉetilo, kroĉtrikilo.

crochet (pour fixer, pour réunir), krampo.

— (pour suspendre), hoko.

— (ouvrage de dames), kroĉetaĵo.

— **de serpent**, venena hokdento.

crocheter (une serrure), kroĉe malŝlosi.

crochu, hoka.

crocodile (zoo), krokodilo.

— (chf), alarmokontakto.

crocus (bot), krokuso.

croire (ts), kredi.

— (être d'avis...), opinii.

— , **faire -**, kredigi.

croisade (mil || R), kruca militiro.

— (contre les abus...), kampanjo.

croisé (engagé dans une crois.), krucisto.

— (tex), kepro.

croisée (arch), duklapa fenestro.

— **de routes**, vojkruciĝo.

croisement (action), krucado.

— (bot || zoo), krucaĵo.

croiser (ts), kruci, krucigi.

— (une auto en sens inverse), renkontpasi, inverspasi.

— (une auto à un croisement), krucpasi.

— (les mains), interplekti.

— (mar), krozi.

— , **se -** (routes...), kruciĝi.

croiseur (mar), kroziŝipo, batalŝipo.

croisière (mar), krozado.

croissillon de fenêtre, fenestro-kruceto.

croissance, kreskado.

croissant (tout objet en forme de -), krescento.

croissant de lune, krescento, lunarko.

croître, kreski, grandiĝi.

croix (ts), kruco.

— gammée, svastiko.

— , signe de -, krucosigno.

croque-mort, enterigisto.

croquer, krakmaĉi, krakmanĝi.

— (art), krokizi.

croquet (sport), kroketo.

croquette (cuis), fritbulo.

croquignole (cuis), krakokuko, krakeno.

croquis, krokizo.

crosse d'évêque, episkopa bastono.

— de jeu (kurba) ludbastono.

— (de fusil...), kolbo.

crotale (zoo), krotalo.

croton (bot), krotono.

crotte (boue du chemin), koto.

crotter (salir de boue), koti.

— , se -, kotigi.

crottin, ĉevalfeko.

crouler, tutfalegi || (f), ruiniĝi.

croup (méd), krupo, difterio.

croupe (les hanches), pugo.

— (d'animal), postaĵo.

— , en -, postsele.

croupetons, à -, kaŭre.

croupi, stagneputra.

croupier (de jeu), krupiero.

croupière (de harnais), vostrimeno.

croupion, vostobazo.

crostillant (cuis), krusta, kraketanta.

croustiller (cuis), rostkraketi.

croûte (de pain || méd...), krusto.

croûton, krustopeco, panpinto.

— frit, panfritaĵo.

croyable, kredebla.

croyance, kredo.

croyant (R), kredanto || konfesanto.

cru (adj), kruda.

— (terroir d'un vignoble), vinorigino.

cruauté, krUEL-eco || -aĵo.

cruche, kruĉo.

cruchon, kruĉeto.

crucial (en forme de croix), kruca.

— (f), decidiga || fundamenta.

crucifère (arch), krucporta.

crucifères (bot), kruciferoj.

crucifiement, crucifixion, krucumado.

crucifier, krucumi.

crucifix, krucifikso.

crudité, krud-eco,-aĵo.

crue, riveraltigo.

cruel, kruela || lupa (f).

crûment, krude || rekte || neprude.

crural (anat), krura.

crustacés (zoo), krustacoj, konkuloj.

crypte (arch), kriptoj.

cryptogame (bot), kriptogamo.

cryptogramme, kriptajaĵo.

cryptographie (sc), kriptografio.

cryptographe (machine à chiffrer), ĉifromaŝino.

cryptologue, kriptologo.

cubage, kubmezur-o,-ado.

cube (ts), kubo.

— , élever au - (math), kubigi.

cubèbe (bot), kubebo.

cuber (avoir tel volume), kubmezuri.

— (mesurer un volume), kubigi.

cublque, kuba.

— , racine - (math), kuba radiko.

cubisme (art), kubismo.

cubital (anat), ulna.

cubitus (anat), ulno.

cucurbitacées (bot), kukurbacoj.

cucurbite (chim), distililfundo.

cueillette, ŝirkolektado, plukado.

cueillir, ŝirkolekti, pluki.
 cuiller, cuillère, kulero.
 cuillérée de..., kulero da,
 kulerpleno da...
 cuir, ledo || (de Russie), juŝto.
 cuirasse (ts), kirasas.
 cuirassé (mar), kirasŝipo.
 cuirasser (tech), kiras.
 cuirassier (mil), kirasulo.
 cuire T, faire -, kuiri || I kuiriĝi.
 cuire au four T, baki || I bakiĝi.
 cuisant, bruldolora.
 — (f), dolorega, ronĝa.
 cuisine (art d'appréter les mets),
 kuirado || (local), kuirejo.
 cuisiner (préparer un plat), kuiri.
 — (faire la cuisine), kuiradi.
 cuisinier, kuiristo.
 cuisinière (fourneau), forno,
 kuirforno.
 cuissard (méd), femuringo.
 — (mil), femurkirasas.
 culsse (anat), femuro.
 culsson, kuiri || (au four), bakado.
 cuissot (cuis), femuraĵo.
 cuistre, pedantaĉo.
 cuivre (min), kupro.
 cuivré, kupra.
 cuivrer (tech), kupri.
 cuivreux, kuproza.
 cul (anat), postaĵo, pugo || (f), fundo.
 culasse (d'arme, de moteur), kulaso.
 culbute, transkapiĝo || (f), ruiniĝo.
 culbuter, transkapiĝi, rulfali.
 cul-de-jatte, senkrurulo.
 cul-de-lampe (art), vinĵeto.
 cul-de-sac, senelirejo, sakstrato.
 culéo (auch), abutmento.
 culinaire, kuirarta, kulinara.
 culminant, point -, plejsupro,
 kulmino, zenito (f).
 culmination (astr), kulminado.

culminer (pf), kulmini.
 culot, fundo || (F, f), aŭdaco.
 culotte (d'homme), kuloto.
 — (de femme), pantaloneto,
 kalsono.
 culottes, kulot(vest)i, pantalon-
 (vest)i.
 culottier, kulottajloro.
 culottière, kulotistino.
 culpabilité, kulpeco.
 culte (pf), kulto.
 — , avoir un - pour..., adori.
 — , honorer d'un -, kulti.
 cultivable, kultivebla.
 cultivateur, kultivisto.
 — , petit -, hubulo.
 cultivé (instruit), klera, kulturita.
 cultiver (la terre), kultivi.
 — (l'intelligence), kulturi,
 klerigi.
 cultuel, kulta.
 culture (de la terre), kultivado.
 — (de l'esprit), kultur-o,-eco.
 cumin (bot), kumino.
 cumul (d'emplois), kumulo.
 cumuler, kumuli.
 cumulus, kumuluso.
 cunéiforme, kojnoforma.
 cupide, avara, monavida, profitama.
 cupidité, avareco, monavideco,
 profitamo.
 cuprifère, kuprohavena, kuprodona.
 cuprique (chim), kuprika.
 cupule (bot), kupulo, glaningo.
 curable, resanigebla.
 curaçao (liqueur), kuracao.
 curage (de puits, d'égout...),
 ŝlimpurigo.
 curare (chim), kuraro.
 curatelle (jur), kuratoreco.
 curateur (jur), kuratoro.
 curatif, kuraca, resaniga.

curcuma (bot), kurkumo.
cure (méd), kuracado, resanigo.
 — **thermale**, termofonta kuracado.
cure (K), parokestrejo.
curé (K), parokestro.
cure-dent, dentoskrapilo.
curée (chasse), ĉasvisceraĵoj.
 — (f : ruée vers les honneurs...), torentado (f) al honoroj...
curer (un fossé...), ŝlimpurigi.
curetage (méd), skrapado.
cureter (méd), skrapi.
curie (ts), kurio.
curieux (qui aime s'instruire), sciema, scivola.
 — (de savoir), sciavida.
 — (qui aime voir), rigardema, spektema.
 — (étrange), stranga || (qui est à voir), kurioza.
curiosité, scimeo, scivolo, exploremo.
 — (importune), entrudiga scivolo.
 — (chose, objet à voir), kuriozaĵo.
curiste, bangasto.
curry (épice || mets hindou), kareo.
curseur (méc), glitpeco, ŝovpeco.
cursive, écriture -, kursivo.
curviligne, kurblinia.
curvimètre, kurbmezurilo.
cuscute (bot), kuskuto.
cuspidé (bot), pintfina.

custode (sup. de certains couvents), monaĥestro.
 — (boîte en verre pour hosties), vitrohostiujo.
cutané, haŭta.
cuvage de vin, vinfermentado.
cuve, cuveau, kuvo.
cuvée, kuvpleno.
cuver (fermenter dans la cuve), kuvfermenti.
cuvette (ts), kuveto || (géol) rondvalo.
cuvier, lesivkuvo.
cyanogène (chim), ciano.
cyanose (méd), cianozo.
cyanure (chim), cianido.
cybernétique (sc), cibernetiko.
cycle (ts), ciklo.
cyclique, cikla.
cycliste, ciklanto.
cyclone, ciklono.
cyclope (myth), ciklopo.
cygne (pf), cigno.
cylindre (math | méc | rouleau et objets de même forme), cilindro
cylindrer, cilindri.
cylindrique, cilindra.
cymbale (mus), cimbalo.
cymbalier, cimbalisti.
cynégétique, ĉasa.
cynique, cinik-a,-ulo.
cynisme, cinikeco, senhontego.
cyprès (bot), cipreso.
cyprin (ich), ciprino.
cystite (méd), cistito.
cytise (bot), citizo.

D

dactyle (*litt.*), daktilo.
dactylographe, tajpist(in)o.
dactylographier, tajpi, maŝinskribi.
dada (*pf.*), ĉevaleto.
 — **favori** (*f.*), plejamata ĉevaleto.
dadaïs, simplulo.
dadaïsme (*art.*), dadaismo.
dague, ponardo.
daguet (*zoo.*), cerveto.
dahlia (*bot.*), dalio, georgino.
daigner (*condescendre à*), degni.
daim (*zoo.*), damao.
daimio (*noble japonais*), daimio.
daine (*zoo.*), damaĵino.
dais, baldakeno.
dalai-lama (*R Thibet*), dalai-lamao.
dallage, slabaro.
dalle, slabo.
daller, slabi.
dalmatique (*vêt K.*), dalmatiko.
daltonisme (*méd.*), daltonismo.
dam (*dommage, préjudice*), damaĝo.
damas (*tex.*), damasko.
damasquage, damaskenado.
damasquiner (*tech.*), damaskeni.
damassé, damaska.
damasser (*tech.*), damaske teksi.
dame (*titre | échecs et de jeu de -*),
 damo.
 — **aller à -**, damiĝi.
 — (*pion de jeu*), damdisko,
 dampeco.
damas, jeu de -, damoj, damludo.
 — **jouer aux -**, damludi.
dame-Jeanne, botelego.

damer (*tech.*), ebenbati, pavimbati.
 — (*un pion*), damigi, kroni.
damier, damtabulo.
damnable, damninda.
damné, damnito, inferulo.
 — (*satané*), malbeninda.
damner, damni.
dancing (*publika*) dancejo.
dandin, malspritulo.
dandinement, anaspaŝado, balancado.
dandiner, se -, anaspaŝi, balanciri.
dandy, dando, birdo (*f.*).
 — **, faire le -**, dandi.
danger, danĝero.
 — **, mettre en -**, endanĝerigi.
 — **, sans -**, sendanĝera.
dangereux, danĝera.
dans (*prép.*), en, sur, por, dum, el...
 — **la chambre**, en la ĉambro.
 — **la rue**, sur la strato.
 — **quel but ?** por kia celo ?
 — **la nuit** (*pendant*), dum la nokto.
 — **, prendre qc - une boîte**,
 preni ion el skatolo.
danse, danco, dancado.
 — **, pas de -**, dancpaŝo.
 — **, salle de -**, dancejo.
danser, danci.
 — **en musique**, danci sub la muziko.
danseur, dancanto, isto.
daphné (*bot.*), dafno.
dard (*arme*), sago, ĵetponardo.
 — (*d'insecte*), pikilo.

darder, saĝjeti ¹ (*f*), ekjeti, elstarigi.

darne (*cuis*), fiŝdetranĉaĵo.

darse (*mar*), havenbaseno.

dartre (*méd*), dartro.

datation, datado.

date, dato.

—, sans -, sen-data.

dater (*mettre la date*), dati.

— (*remonter à telle date*), datiĝi.

datif (*G*), dativo.

datte (*bot*), daktilo.

dattier (*bot*), daktilarbo.

datura (*bot*), daturo.

daube (*cuis*), stuŝaŭĉaĵo.

dauber (*rouer de coups*), priŝrapi ²,
(*railler*), moki T.

daubière, stuŝkaserolo.

dauphin (*H*), kronprinco.

— (*zoo*), delfeno.

daurade (*de la Méditerranée* : *ich*),
krizofriso.

davantage de, pli da, plimulte da.

—, pas - (*durée*), ne... plu.

—, pas- (*quantité*), ne... pli.

davier (*de dentiste*), pinĉtirilo,
dentoprenilo.

de (*prép*), de, al, el, por, pri, da,
je...

—, l'amour de Dieu, de (*qui*
vient de Dieu).

—, l'amour de Dieu, al (*que l'on*
porte à Dieu).

—, la clef de la porte, de.

—, il vient de la forêt, de (*de*
l'orée).

—, il vient de la forêt, el (*de*
l'intérieur).

—, le soulier de satin, el (*ou* :
la satena ŝuo).

—, un chausson de danse, por
(*ou* : *dancoŝuo*).

de, la chanson de Roland, pri
(*au sujet de R*).

—, un homme de caractère,
homo de karaktero.

—, la chanson de la pluie, de
(*faite par la pluie*).

—, il fait signe de la main,
per (*au moyen de la main*).

—, il est aimé de tous, de, fare de.

—, la ville de Paris, ne se traduit
pas devant une apposition :
la urbo Parizo.

—, un enfant de dix ans, dekjara
knabo (*forme adjective*).

—, une robe de prix, valora robo
(*forme adjective*).

—, un champ de dix hectares,
de (*ou dekhektara kampo*).

—, ils sont de bons amis, ne se
traduit pas.

—, un peu de pain, da (*après*
une quantité).

—, un peu de ce pain, de (*compl.*
déterminé).

—, il est bon de se taire, ne
se traduit pas devant un
infinitif : bone estas silenti.

dé (*à couture*), fingringo.

— (*à jouer*), jetkubo.

déambulateur (*arch*), ambulatorio

déambuler, vagi, migri.

débâcle (*mil*), disfuĝo.

— (*météo*), glacirompiĝo.

déballage (*com*), elpakado ¹,
vendelmontrado.

déballer, elpaki, elkestigi ¹,
vendelmontri.

débandade, senorda disiro (*dis-*
kuro).

—, à la -, senorde,
konfuze.

débander (*oter une bande*), elvindi-
igi, malbandaĝi.

— (*un ressort*), malstreĉi.

— , se -, senorde disiri.

débaptiser, nomŝanĝi, transnomi.

débarbouiller, lavi la vizaĝon.

débarcadère (*mar*), elŝipiĝejo,
varfo, ĝetkajo.

débarder (*mar*), malŝarĝi.

débardeur (*mar*) (mal)ŝarĝisto,
dokisto.

débarquement (*d'un bateau*),
elŝip-igo, iĝo.

— (*d'un véhicule*),
elvetur-igo, iĝo

débarquer T, elŝipigi, elveturigi.

— I, elŝipigi, elveturigi.

débarras (*local*), formetejo, ĉioten-
ejo.

débarrasser, malembarasi, sen-
balastigi (f).

— qn, liberigi iun.

— , se -, sin liberigi.

— , se - de qc, deĵeti ĝi
(*par vente*), forvendi
ion.

débarrer, malbari.

débat, debato, diskuto.

débâter, senseligi.

débattre (*discuter officiellement*),
debati.

— (*une question*), diskuti,
agiti.

débauchage (*congédiement*), mal-
dungo.

— (*par pression...*), for-
dungo.

débauche, diboĉo, malĉasto.

— , se *livrer à la* -, diboĉi.

débauché, diboĉ-a; -ulo, amoristo.

— , être -, diboĉi, malĉasti.

débaucher, diboĉigi.

— (*congédier*), maldungi.

— (*détourner du travail*),
fordungi.

débet (*fin*), debeto.

débile, malfort-a, -ulo.

débilisant, malfortiga.

débilitier, malfortigi.

débit (*de boisson*), trinkejo.

— (*de la parole*), elparolado.

— (*d'une source*), elfluokvanto.

— (*vente au détail*), debito.

— (*doit : com*), debeto.

débitant (*com*), detalisto.

débiter (*fin*), debeti.

— (*en morceaux, en plan-
ches...*), dividi.

— (*robinet, source...*), elfluigi.

— (*placer, écouler : com*),
debiti.

— (*vendre au détail*), detali.

débiteur, ŝuldanto, debitoro.

déblai (*terres enlevées*), elfositaĵo.

déblais (*décombres*), rubo.

déblaiement, terforig(ad)o.

déblatérer, klaĉi.

déblayer, malembarasi, formeti.

— (*une route*), malbari.

débloquer, malbloki.

débobiner, malbobeni.

déboire, elreviĝo, seniluziigo.

déboisement, senarbigo.

déboiser, senarbigi.

déboîtement (*méd*), deartiklĝo.

déboîter T (*méd*), deartikigi.

— I (*sortir d'une file : auto*),
dekolumniĝi.

débonder (*un fût*), malŝtopi.

débonnaire, dolĉanima, tro-

tolerema.

débordement (rivière || récipient),
superbordiĝo ||
superrandiĝo.

— (f), senbrideco,
ŝprucado.

déborder, superbordiĝi, super-
randiĝi, superflui.

débotté, au -, senprepara, abrupte.
débotter, senbotigi.

débouché (com), merkato ||
(de rue), elirejo.

déboucher (une bouteille...), mal-
ŝtopi, malkorki.

— (une canalisation...),
malobstrukci.

— l (d'une rue), eliri,
elpaŝi.

déboucler (une ceinture...), malbuki.

déboulonner, senboltigi, malbolti.

débourber, sensŝlimigi.

débourrer une pipe, malŝtopi.

débours, elspezo || antaŭspezo.

déboursier, elspezi.

debout (adj), stara, staranta ||
(adv), stare.

— , station -, staro, starado.

— , être, rester, se tenir -,
stari.

— , se mettre -, stariĝi,
ekstari.

débouter (jur), jure malpravigi.

déboutonner, malbutoni.

débraillé, senzorge vestita.

débrancher (élec), malkonekti.

débrayage (méc), malkluĉo.

débrayer, malkluĉi.

débridé (pf), senbrida.

débrider (pf), malbridigi.

débris (subst singulier), disrompit-
aĵo.

débris (subst pluriel), defalaĵoj,
rubo.

débrocher (un livre), debroŝuri.

débrouillard, elturniĝema, trov-
ema.

débrouiller (démêler, détordre),
malmiksi || mal-
plekti.

— (f), malkonfuzi, mal-
impliki.

— , se -, helpi al si,
elturniĝi.

débroussailler, senveprigi.

débusquer (le gibier), elarbarigi,
elkuŝejiĝi.

début (commencement), komenciĝo

— , au -, komence.

débuts de qn, debuto de iu.

débutant, debutanto, novico (f).

débiter, debuti || komenciĝi.

déca- (préfixe du système métrique),
deka-.

exemples : **décagramme**,

décalitre, dekagramo,

dekalitro.

— (préfixe = dix), dek-.

exemples : **décagone**,

décaèdre, dekanĝulo,

dekedro.

deçà (de ce côté-ci), maltrans, cis.

— , en - de, maltranse de,
cise de.

décacheter, malsigeli.

— (ouvrir une enveloppe),
malfermi (kover-
ton).

décadant, dekadenca.

décade, deko || tagdeko.

décadence, dekadenco.

— , être en -, dekadenci.

décalaminer (tech), senkalaminigi.

décaler, malkojnumi || (élec), defaziĝi.

— (déplacér), delokigi, transloki, transŝovi.

décalitre, dekalitro.

décalogue (B), dekalogo.

décalque, paŭsafo.

décalquer (tech), paŭsi.

décamètre, dekametro.

décamper, malkampi.

— (f), fortroti, fuĝi.

décanat, dekaneco.

décantation, dekantado || transverŝado.

décanter (chim), dekanti.

— (transvaser), transverŝi.

décaper (un métal), senoksidigi.

décapiter, senkapigi.

décapotable (auto...), senkapuĉigebla.

décapoter, senkapotigi.

décapuchonner, senkapuĉigi.

décasyllabique, deksilaba.

décatur (tech), malkatizi.

décavé, ludsenmonigita.

décédé, mortinto.

décéder, morti.

déceler, malkaŝi.

décélérer (méc), malakceli.

Décembre, Decembro.

décemment, dece.

décence, deco, ĉasteco.

décennal (ĉiu)dekjara.

décant, deca || etiketa.

— , être -, deci.

décentrage (tech), malcentrado.

décentraliser, malcentralizi.

décentrer, malcentri, elcentri.

déception, elreviĝo, trompiĝo.

— , avoir une -, elreviĝi, trompiĝi.

décorcler, senringigi.

décerner (accorder), aljuĝi, atribui.

décès, morto.

décevant, trompa, iluzia.

décevoir, trompi, iluzii.

déchaîné, senĉena || (f), furioza, uragana.

déchaînement, senkatenigo || (f), eksplodo, senbridiĝo, sturmo.

déchaîner, malkateni, senkatenigi.

— (f), malbridi.

— , se - (f), furiozi, frenezumi.

déchanter, elreviĝi, malebriiĝi (f).

décharge (arme || élec), malŝargo || (d'un accu), malŝargiĝo.

— (in || jur), kvitanco || senkuŝpigo, kulpordukto.

déchargement, malŝargo.

décharger (une arme || tirer), malŝargi || pafi.

— (débarrasser), mal-

embarasi.

— (un fardeau || un réservoir), malŝarĝi || forfluigi.

déchargeur (doker), ŝarĝisto, dokisto.

décharné, senkarna, malgrasega.

décharner, senkarnigi.

déchaussée (dent), baznudigita.

déchausser, senŝuigi.

— , se -, senŝuigi.

déchéance (jur || f), senrajtigo || defalo.

déchet, senutilaĵo.

déchets, defalaĵoj, forĵetaĵoj, ruboj.

déchiffrable, deĉifrebla.

déchiffrer (pf), deĉifri, malĉifri.

déchiffreur (de)ĉifristo.

déchiquter, disŝiri.
 déchirant (f), korŝira.
 déchirement, ŝirado || (f), korŝiro.
 déchirer, ŝiri || (f), korŝiri.
 —, se -, ŝiriĝi.
 déchirure, ŝiro, ŝiraĵo.
 déchoir, defali.
 déchu, defalinta.
 déci- (préfixe : 1/10 ; noms d'unités),
 deci-
 déciare, deciaro.
 décidé, decida, decidema.
 décider (pf), decidi.
 — qn à..., decidigi iun por...
 décider, se -, decidiĝi.
 déciagramme, decigramo.
 décimal, decimal-a, -o ; dekuma.
 décimer, dekumi || (f), senhomigi.
 décimètre, decimetro.
 décintrer (arch), senarkigi.
 décisif (acte, combat... || définitif),
 decidiga || finofara.
 décision (action || résultat),
 decido || decidaĵo.
 —, esprit de -, decidemo.
 déclamateur, deklamisto.
 déclamation, deklam-ado, -arto.
 déclamatoire, deklama.
 déclamer (ts), deklami.
 déclaration, deklaro, deklaracio.
 — (allégation), eldiro.
 — d'amour, am-kon-
 feso, -deklaro.
 déclarer (faire connaître), deklari,
 konigi.
 — (la guerre, à la douane...),
 deklari.
 déclassé, elklasiĝinto, elmediiĝinto.
 déclassement, elklasiĝo, ekster-
 klasigo.
 déclasser, elklasiĝi, eksterklasiĝi.

déclenchement, elklikiĝo ||
 elfunkciigo.
 déclencher, elklikiĝi || elfunkciigi.
 déclin, kliko, elklikiĝo.
 déclin, ekfiniĝo || malkreskiĝo.
 —, être sur son -, ekfiniĝi.
 déclinaison (G || astr), deklinacio.
 — (astr || phys), dekliniĝo.
 décliner (dévier || s'éloigner de),
 dekliniĝi.
 — (forces), ekmalfortiĝi.
 — (G), deklinacii.
 — (une offre...), malakcepti,
 rifuzi.
 — (déchoir), defali.
 décliquter, elkliki.
 déclive, dekliva.
 déclivité, dekliv-o, -eco.
 déclouer, malnaĵli.
 décocher (pf), pafsendi.
 décoction, dekokt-ado, -aĵo.
 —, faire une -, dekokti.
 décoiffer, malkombi || senĉapeligi.
 décollérer, senkoleriĝi.
 décollage, malgluigo || (avi), ekflugo.
 décollation, kaptranĉo.
 décoller, malglui || (avi), ekflugi.
 décoller, dekoliti.
 décolorant, senkolorigilo.
 décoloration, senkolor-igo, -iĝo.
 décolorer, senkolorigi.
 —, se -, kolorperdi.
 décombres, rubo.
 décommander (com), malmendi.
 — une invitation,
 malinviti.
 décomposé (altéré), putra ||
 (f), konsternita.
 décomposer (chim || fractionner),
 malkomponi ||
 dispartigi.
 — (putréfier), putrigi.

décomposer, se - (se fractionner ||
se putréfier ||
se dissoudre),
dispartigi ||
putriĝi || diser-
iĝi.

décomposition, dispartigo || putr-
igo || diserigo.
— (chim), malkom-
ponado.

décompression, malkunpremo.

décompte, dekalkulo || konto.

décompter, dekalkuli.

déconcertant, konsterniga.

déconcerter, konsterni, konfuzi.

déconfiture (ruine financière),
(financa) ruinigo.

déconseiller qc à qn, malkonsili
iun pri io.

déconsidération, malestimigo.

déconsidérer, malestimigi.

décontenancer, konsterni, konfuz-
eti.

déconvenue, disreŝigo.

décor (de théâtre...), dekor(aci)o.

— , **changement de -**, dekor-
(aci)ŝanĝo.

décorateur, dekor(aci)isto, ornam-
isto.

décoration (ruban, rosette), dekor-
(aci)o.

— (ornement), dekor(aci)-
aĵo, ornamo.

décorder, maltordi || senŝnurigi.

décorer (ts), dekoracii.

décortiquer, senŝeligi.

décorum, etiketo.

découcher, eksterhejme dormi.

découdre, malkudri.

découler, deflui || (f), rezulti,
deveni.

découpage, tranĉado.

découper (la viande || une image...),
tranĉi || eltondi.

— , **se** - (f), siluetiĝi,
profiligi.

découplé, beltalia.

découpler (des chiens), malparigi.

— (élec), malkupli.

découpure (action de découper),
tranĉado.

décourageant, senkuraĝiga.

découragement, senkuraĝigo,
senvigligigo.

décourager, senkuraĝigi, senvigligi.

— , **se** -, senkuraĝiĝi.

découronner (pf), senkronigi.

décousu (discours...), neligita (f).

découvert, nekovrita, senŝirma ||
senarba.

— (un endroit -), mal-
kovraĵo || senarb-
aĵo.

— , **à** - (ouvertement),
senvuale.

— , **à** - (fin), blankete.

découverte, une -, malkovro.

découvrir (ts), malkovri.

— (apercevoir), ekvidi ||
(inventer), elpensi.

— (dévoiler || exposer),
malkaŝi || malŝirmi.

décrasser, purigi.

décrépir, senstukigi.

décrépitude, kadukeco, velkinteco.

décret (jur || pol), dekreto.

décréter, dekreti.

décrier, malfamigi, malestimigi.

décrire, priskribi, vortpentri.

— (tracer), desegni || (un
cercle), tiri.

décrochage (mil), eltirigo.

décrocher (pf), malkroĉi, mal-
pendigi.

décroiser, malkrucigi.

décroître, malkreski, mallevigi.

décrotter, senkotigi, forskrapi.

décrotteur, ŝupurigisto.

décrottoir, kotskrapilo.

décrue, (rivera) malaltiĝo.

décrypter (un cryptogramme dont on n'a pas la clef), elkriptigi.

déçu, trompita, elrevigita.

déculotter, senpantaloniĝi.

décuple, dekobl-a,-o.

décupler, dekoblighi.

décuver, dekuvigi.

dédaigner (ne pas se soucier de), malŝati.

— (un conseil...), malrespekti, preteratenti.

dédalgneux, malŝatema.

dédain, malŝato.

dédale (pf), labirinto || (f), implikaĵo.

dedans (adv), interne || (subst), interno.

dédicace (homage), dediĉo || (K), konsekrado.

dédicatoire, dediĉa.

dédicacer (faire homage), dediĉi.

dédier (une église), konsekri.

dédire, se -, repreni sian vorton.

dédit, vortrepreno || kompenso.

dédommagement, kompensaĵo.

dédommager, kompensi.

dédorer, senorigi.

dédouaner, eldoganigi.

dédoublement, dupartiĝo || dupersoniĝo.

dédoubler, duigi, dupartiĝi.

— , se -, dupersoniĝi, duigi.

déductif, dedukta.

déduction (philo), dedukto, konkludo.

déduction (d'un compte || soustraction), depago || dekalkulo.

déduire (philo), dedukti, konkludi.

— (math), dekalkuli || (com), rabati.

déesse, diino.

défaillance (méd), sveneto, senfortiĝo.

— (de mémoire), forgesemo.

— (défaut), manko.

défaillant, svenetanta || mankanta.

défaillir, sveneti, senfortiĝi.

défaire, malfari, malaranĝi, malplekti...

— (mil), venki.

— , se - de, forventi, forblovi.

défaite (mil), malvenko, venkobato.

défaitisme, malvenkemo.

défaitiste, malvenkemulo.

défalquer, dekalkuli || (com), rabati.

défaulser, malduonkudri.

défausser (redresser), rektigi.

défaut (imperfection), malperfektaĵo, difekto.

— (manque), manko.

— , faire -, manki.

— , sans -, senmanka, senpeka.

— , par - (jur), foreste.

défaveur, malfavoro, malplaĉo.

défavorable, malfavora.

défection, fekado.

défectif (G), nekompleta.

défection (rupture), eksteriĝo.

défectueux, difektita, manka.

défectuosité, difekto.

défendeur (jur), atakito, sindefendanto.

défendre (jur || protéger), defendi.

— (ne pas permettre || abriter), malpermesi || ŝirmi.

défense, defendo || malpermeso.

— (justification), pravigo.

défenseur (jur), defendanto, advokato.

défensif, defenda.

défensive (mil), defensivo.

déféquer, feki.

déférence, respekto, estima cedo.

déferent, respekta.

déferer (décerner), atribui, doni.

— (jur), denunci.

déferler (déployer les voiles), malferli.

— I (vagues), plaŭdorompigi.

— I (f), (abrupte) disjetigi.

déferer (un cheval), malferumi.

— (dégarnir de fer), senferigi.

défeuiller, senfoliigi.

défi, defio, provoko.

défiance, malfido, malkonfido.

défiant, malfidema, malkonfidema.

déficeler, eĉŝnorigi, malligi.

déficience, manko, truo (f).

déficit, defcito, minuso.

défier, defii, provoki, spiti.

— , se - de qn, malfidi iun, malkonfidi iun.

défiger, degeli.

défigurer (qn || un texte...), malbeligi || falsi, malverigi.

défilé (géo), interkrutejo.

— (parade), defilado, vicirado.

défiler T (mil : combat), desfilii.

— T (oter le fil), senfadenigi.

— I (parade : mil...), deflii.

— , se - (au combat), sin desfilii.

— , se - (s'esquiver), forŝoviĝi.

définir, difini.

définitif, definitiva, finofara.

définition, difino.

déflagration, deflagro.

déflagrer, deflagri.

déflation (fin), deflacio.

déflorir T, senflorigi || I forflori.

déflorer, senflorigi || (f), malvirgigi.

défoncé (chemin), dissulkita, truplena.

défoncer, krevigi, kavigi, enrompi.

— (labourer profondément), fundoplugi.

déformer (altérer, défigurer), misformi.

— (mâc), deformi.

— (par torsion || la vérité), fortordi.

défourner, elfornigi.

défraîchi (terni, frippé), malfreŝa, velkinta.

défraîchir, malfreŝigi, velkigi.

— , se -, malfreŝiĝi, velki.

défrayer (payer la dépense de qn), vivteni iun.

— la conversation, subteni la konversadon.

— la chronique, esti temo de la kroniko.

défrichement, kultureblig, kultiveblig.

défricher, kultureblig, kultiveblig.

— (f), pioniri.

défriper, malĉifi.

défriser, malfri.

défroisser, malĉifi.

défroncer (une étoffe), sensuikigi.

défroque, vestaĉo.

défroqué, ekspastro, eksmonaĥo.

défunt, mortint-a-o.

dégagé (allure || espace), facilmovalibera.

dégagement d'un gage, garanti-repreno.

— (d'une voie), mal-obstrukco, mal-baro.

dégager un gage, garantirepreni.

— (une idée), distingigi, aperigi.

— (qn de sa promesse), liberigi.

— (une voie), malobstrukci, malbari.

— , se -, sin liberigi, malimplikiĝi.

— , se - (idée), distingigi, aperi.

dégainer, elingigi.

dégarni (démuni), senproviza.

dégarnir (démunir), senprovizigi,

malgarni.

— (une robe, un vase...), sengarnaji.

dégat, difekto, damaĝo.

dégauchir (une planche...), sen-

kurbigi, ebenigi.

dégel, degelado.

dégeler I, degeli || T degeligi,

mal frostigi.

dégénérer, degeneri.

dégénérescence, degenerado.

dégermer, senĝermigi.

dégingandé, senteniĝa.

dégivrer, senglaciigi.

dégivreur, senglaciigilo.

déglacer (tech), malglaceigi.

déglutir, gluti.

déglutition, glutado.

dégommer, sengumigi.

dégonflé, malŝvela.

dégonflement, malŝvel-igo, -iĝo.

dégonfler, malŝveligi.

— , se -, malŝveliĝi.

dégorgement, elfluo, forfluo.

dégorger (déverser), elfluigi, elverŝi

— (une canalisation), malobstrukci.

— I (déborder, avoir issue), elflui, forflui.

dégourdi, elturniĝema, polurita (f).

dégourdir qn, lertigi, poluri (f) iun,

— (les jambes...), senrigidigi.

— , se -, vigliĝi.

dégoût (aversion), malinklino, abomeno.

— (pour la nourriture), malapetito, naŭzo.

dégoûtant, naŭza.

dégoûté, naŭzita || delikata.

dégoûter (causer de l'aversion), mallogi, naŭzi.

— (ôter l'appétit), senapetitiĝi, naŭzi.

dégoutter, deguti.

— (à travers qc), traguteti, traflueti.

dégradant, malnobliga, malaltiga.

dégradation, malnobligo, malaltigo.

— (déteriorer || rail), difektado ||

degrado.

dégrader (déteriorer || mil), difekti || degradi.

— (avilir), malnobligi.

dégrafer, malagrafi.

dégraissage (d'une étoffe...), senmakuligo.

— (de la viande), sengrasigo.

dégraisser, senmakuligi || sengrasigi.

degré (échelon, grade, rang), grado.

— (d'escalier... et f), ŝtupo.

— , par -, grade, ŝtupe.

dégréer (un navire), malrigi.

dégravement (d'impôts...), (impost)-rabato.

dégrever, rabati.

dégringolade, rulfal(ad)o.

dégringoler, rulfal(ad)ji.
dégriser, malebriigi, sobrigi.
 — (f), elrevigi.
 — , se -, malebriigi, sobrigi.
 — , se - (f), elrevigi.
dégrossir, malkrudigi.
 — (f), prepari, ĉirkaŭĉizi.
déguenillé, ĉifonvestita.
déguisement, maskovestajo.
déguiser, maskovesti.
 — , se -, sin maskovesti.
dégustateur, gustumisto.
dégustation, gustumado.
déguster, gustumi.
déhanché, koksolama.
déhancher, se -, koksolami ¶
 (f), koksoluli.
déharnacher, maljungi.
déhiscence (bot), dehiska.
dehors (adv ¶ subst), ekstere ¶
 eksteraĵo.
 — (apparences), aspekto,
 mieno.
 — , en - de (hors de), ekster.
 — , du -, elekstere.
 — , vers le -, eksteren.
déicide, dimurdinto.
déification, diigo.
déifier, diigi ¶ apoteozi.
déisme (phil), diismo.
déiste, diisto.
déité, diaĵo.
déjà (adv), jam.
déjection, fekado.
déjections, fekaĵoj.
déjeter, malrektigi, oblikvigi.
 — , se -, kurbiĝi.
déjeuner (du matin ¶ de midi),
 matenmanĝo ¶ tag-
 manĝo.
 — (verbe), matenmanĝi ¶
 tagmanĝi.

déjouer (un projet...), malsukcesigi,
 vanigi.
déjuger, se -, repreni sian juĝon.
delà, au - (quantité), plie.
 — , au - (temps), plue.
 — , au - de (lieu), transe de.
 — , l'au-delà, la transmondo.
délabré (pf), kaduka ¶ difektita.
délabrée (santé), malfortika.
délabrement, kadukeco.
délabrer, kadukigi.
délacer, mallaĉi.
délai, limtempo ¶ (sursis), prokrasto.
 — , sans -, senprokraste.
délaissement (manque de secours),
 forlasiteco.
délaisser (ts), forlasi.
délarder (cuis), senlardiĝi.
délassement (amusement), amuz-o,
 -igo.
 — (repos), mallac-igo,
 -igo.
délasser, amuzi ¶ mallacigi.
délateur, fidenuncisto.
délation, fidenunco.
délaver, akvigi ¶ akveheligi.
délayer, malkoncentri.
 — (cuis), dilui.
délectable, delica.
délectation, delicumado.
délecter, se -, delicumi.
délégation, delegitaro, delegacio.
 — (transfert), transdono.
 — , par -, laŭkomisie.
délégué (subst), delegito.
 — (mandataire), komisiito.
déléguer, delegi ¶ komisi.
délester, senbalastigi.
délétère, haladza, venena.
 — , gaz -, haladzo.
délibératif, voĉdonorajta.

délibération, interkonsiliĝo ||
memkonsiliĝo.

délibéré (adj), senhezita.

— (subst), ĵuĝa konsiliĝo.

délibérer (étudier une question avec
d'autres), inter-
konsiliĝi, diskuti.

— (réfléchir en soi-même),
memkonsiliĝi.

délicat (ts), delikata.

délicatesse, delikat-eco, aĵo.

délices, ĝuo, ravo, delico.

délicieux, ĝuoplena, agrablega,
delica.

délictueux (jur), delikta.

délié, maldika, fajna.

délier (décorder || détacher), sen-
ŝnurigi || malligi.

— qn de (f), liberigi iun de.

délimitation, limsignado. ||

délimiter, limsigni || limdifini.

délinéation, liniodesegno.

délinquant, deliktulo.

déliquescent, malsekiĝema, dissolv-
iĝema.

délirant, delira.

délire (pf), deliro.

délirer, deliri.

delirium tremens, drinkula deliro.

délit (jur), delikto, kulpo.

— , flagrant -, freŝa kulpo.

— , en flagrant -, ĉe l'freŝa faro.

délivrance, liber-igo, iĝo.

— (méd), akuŝfino.

délivrer qc à qn, liveri ion al iu.

— qn de..., liberigi iun de...

déloger T (l'ennemi...), elpeli.

— l, translokiĝi.

déloyal, mallojala, insidema.

déloyauté, mallojal-eco, aĵo.

delta (géo), delto.

— (lettre grecque), delta(o).

deltoïde (anat), deltoido.

déluge, diluvo.

déluré, elturniĝema, malnaiva.

délurer, sennaivigi.

délustrer (une étoffe), senbriligi.

démagogie, demagogio.

démagogique, demagogia.

démagogue, demagogo.

démaillage, dismaŝigado.

démailler, dismaŝigi.

démailloter, malvindi.

demain, morgaŭ.

démancer (ôter la manche),
senteniligi.

— (désarticuler), elartik-
igi.

demande (com), mendo, postulo.

— (question), demando.

— (requête), peto.

— , sur - (com), laŭmende.

demander (questionner), demandi.

— qc à qn, peti ion de iu.

— , se - si..., sin demandi
ĉu...

demandeur (jur), postulanto.

démangeaison, juko.

démanger l, juki l.

démanteler (mil), malfortikigi.

démaquiller, malŝminki, malŝmiri.

démarcation (de frontière), demar-
kacio.

démarche (diplomatique), demarŝo.

— (façon de marcher),

irmaniero, paŝado.

— (en vue d'obtenir qc),

klopodo, paŝo.

démarches (faire des - pour),

klopodi.

démarcheur, klientoserĉisto.

démarquage, senmarkigo || plagi-
ato.

démarrer (ôter une marque),
senmarkigi.

— (un écrit...), plagiati.

démarrage (mar), deankriĝo
(méc), starto.

démarrer, ekfunkcii || starti.

démarrreur (d'auto...), startilo.

démasquer (pf), senmaskigi.

démastiquer, malmastiki.

démâter, senmastigi.

démêlé, disputo, kontesto, kverelo.

démêler, malimpliki, malkonfuzi.

déméloir, kombilo.

démembrement, dismembrigo,
dispartigo.

démembrer, dismembrigi, dispart-
igi.

déménagement, transloĝ-igo, -igo.

déménager T, transloĝigi
I transloĝigi.

déménageur, transloĝisto.

démence (méd), demenco.

démener, se - (se donner de la
peine), klopodi.

— , se - (se débattre, pf),
barakti.

dément (méd), demenc-a, -ulo.

— (f), strang-a, -ulo.

démenti, demento, malkonfirmo.

démentir, dementi, malkonfirmi
kontraŭdiri.

démériter, malindigi.

démériter de, malmeriti je.

démésure, senmodereco.

démésuré, supermezura, sen-
mezura, ekcesa.

démettre (désarticuler), elartikigi.

— , se - (méd), elartikigi.

— , se - (d'une fonction...),
eksiĝi de, rezigni T,
abdiki T.

démeubler, senmebligi.

demeurant, au -, cetera.

demeure, loĝejo.

— , mettre en - de, devigi,
poŝtuli.

— , s'installer à -, loksidiĝi.

— , à -, loksidi, stare.

demeurer, loĝi || (rester), rest(ad)i.

demi, duona || (à -), duone.

demi-cercle, duoncirklo.

demi-dieu, duondio, kvazaŭdio.

demi-frère, duonfrato.

demi-jour, duonlumo.

demi-lune (arch), duonluno.

demi-mesure, duonsolvo.

demi-mot, à -, aludvorte.

déminer (mil), senminigi.

déminéralisation (méd), sen-
mineraliĝado.

demi-pause (mus), duonsilento.

démission, ekxiĝo, abdiko, demisio.

démisionnaire, ekxiĝint-a, abdik-
int-a, demisiint-a; -o.

démisionner, ekxiĝi, abdiki,
demisii.

demi-teinte, duontono.

demi-tour, duonturnigo.

— , faire -, returne iri.

démobilisation, malmobilizado.

démobiliser, malmobilizi.

démocrate, demokrato.

démocratie (système pol || parti),
demokrat-io || -aro.

démocratique, demokrata.

démodé, eksmoda.

démoder, se -, eksmodiĝi.

démographie, demografio.

demoiselle, fraŭlino.

— (libellule), libelo.

— (hie), pavimilo, (man)-
ramilo.

démolir, malkonstrui, detrui.

— (f), malebligi, frakasi (f).

démolisseur, malkonstruanto.

démolition, malkonstruado.

— (f), ruinigo, frakaso.

démon, demono.

démonétisation, elkurzigi.

démoniaque, demono.

démonologie (sc), demonologio.

démonstrateur (com), eksponisto.

démonstratif, montra || gestema.

— (G), demonstrativo.

démonstration (preuve), demonst-
tro.

démonter (défaire || f : déconcerter),
malmunti || konsterni.

démontrer (philo), demonstri.

— (une qualité), atesti,
elmontri.

démoralisation, demoralizo.

démoraliser, demoralizi.

démordre, malobstini, cedi.

démouler, elmuldigi.

démuni, senproviza.

démunir, malprovizi.

démuseler, senbuŝumigi, sen-
muzelingi.

dénationaliser, alinaciigi, sen-
naciigi.

dénatter, malplekti.

dénaturé (alcool || qn), denatur-
igita || monstra.

dénaturer (donner une fausse appa-
rence), falsi, alinatur-
igi.

— (l'acool || la vérité),
denaturigi || kripligi.

dénégation, neado.

déni (de justice), rifuzo.

déniaiser, malnavigi.

dénicher, elnestigi || (f), eltrovi.

denier (monnaie || nylon), denaro.

dénier (un droit || désavouer),
rifuzi (rajton) || malkonfesi.

dénigrement, kalumnio, misfamigo

dénigrer, kalumnii, misfamigi,
malglori.

dénivellation, disniveleco, nivel-
diferenco.

dénombrement, nombrado.

dénombrer, nombri, kalkuli ||
elkalkuli.

— (supputer), elkalkuli.

dénominateur (math), denomina-
toro.

dénomination, nomindiko, nomo.

dénommer, nomi.

dénoncer (jur), denunci.

— (indiquer, révéler), indiki.

— (un traité), rompi, neniigi.

dénonciateur, denunciato.

dénonciation, denunco.

dénoter, indiki, signi.

dénouement (pf), malnodigo ||
(f), intrigosolvo.

dénouer, malnodi, malplekti ||
solvi.

dénoyer, senkernigi.

denrées alimentaires, manĝovaro.

dense, densa.

densité, dens(ec)o.

dent (pf || entaille, encoche), dento ||
noĉo.

dentaire, denta.

dentale (Ph), dentalo.

denté, denta || (méc), dentita.

dentelé, denta || dentumita ||
dentoforma.

denteler, dent(igi).

dentelle (pf), punto.

— , métier à -, puntilo.

dentellière, puntistino.

dentelure, dentado || (de timbre),
truetaro.

dentelures (bot), randodentoj.

denticule, denteto.

dentier, falsa (proteza) dentaro.
 dentifrice (pâte), dentopasto.

dentiste, dentisto.

dentition, dentokreskado || dento-
 stato.

dents (d'engrenage), dentajo.

dentu, dentoĥava.

denture, dentaro.

dénudé (pf), nuda || (f), senfolia,
 senvegetaĵa.

dénuder, nudigi.

dénûment (misère), neĥav(ad)o.

dénuer, se - de, seniĝi je.

dépailler, senpajligi.

dépannage, senpaneigo.

dépanner, senpaneigi || ripari.

dépanneur, riparisto.

dépaqueter, malpaki, elpaki.

dépaillé, malpara || nesortiment-
 ita.

dépareiller, malparigi || mal-
 sortimenti.

déparer, malbeligi, senharmonigi,
 malornami.

déparier, malparigi.

départ, foriro, starto.

départager, egalpartigi || arbitri.

département (administration), de-
 partemento.

— ministériel, admini-
 nistrofako.

départemental, departementa.

départir, distribui.

— , se - de, rezigni T,
 forlasi T.

dépasser (en hauteur, en qualité),
 superstari, superi.

— (en circulant), preteriri,
 preterpasi.

— (une limite : pf), trans-
 paŝi, superpaŝi.
 (être en saillie), elstari.

dépaver, malpavimi.

dépayser (changer de milieu),
 elmediigi.

— (dérouter, désorienter : f),
 devojigi, senkon-
 siligi.

dépecer, dispecigi, distranci.

dépêche, depeŝo.

— , faire savoir par -,
 depeŝi.

dépêcher (faire promptement),
 rapide fari.

— (envoyer rapidement),
 rapide sendi.

— , se -, rapidi, hasti.

dépeigner, malkombi.

dépeindre, priskribi, pentri.

dépenaillé, ĉifonvestita.

dépendance, depend-eco; -aĵo, ap-
 artenaĵo.

— (d'un immeuble),
 kromdomo, flan-
 kaĵo.

dépendant, dependa.

dépendre, malpendigi.

— de..., dependi de...

dépens (jur), proceskosto.

— , à mes -, je mia kostopago.

dépense, elspezo, elspezado.

— (local à provisions),
 provizejo.

dépenser, elspezi.

dépensier, elspezema || proviz-
 ejisto.

dépérdition, dispendiĝo.

dépérir (qn), konsumigi || (qc),
 detruigi.

dépérissement, konsumiĝo ||
 detruigo.

dépêtrer, se - de, sin malimpliki el.

dépeuplé, senhoma.

dépeuplement, senhomigado ||
senhomigo.

dépeupler, senhomigi, senpopoligi.

dépilatoire, senhariga.

dépiler, senharigi.

dépiquer (*couture*), malstebi.

— (*le grain*), elspikigi.

dépistage, eltrovo.

dépister (*découvrir une trace*),

eltrovi, elflari.

— (*faire perdre une trace*),

kovri siajn spurojn,

elspurigi.

dépît, ĉagreno, aflikto.

— , en - de qn, spite iun (ou al iu).

dépîté, être -, ĉagreniĝi, afliktiĝi.

dépîter (*contrarier*), ĉagreni,

aflikti.

déplacement, delokado, trans-

lokado.

— (*mar*), akvodismeto.

déplacé (f), malkonvena.

déplacer, deloki, transloki.

— , se - (*vers un autre lieu*

de séjour), se - (*en*

itinérant), migri.

déplaire, malplaĉi.

déplaisant, malplaĉa.

déplaisir, malplaĉo, malplezuro.

déplanter, malplanti.

déplâtrer, malgipsi.

dépîlier, disfaldi, malvolvi.

dépîsser, senfaldigi, glatigi.

— le front, malsulkigi.

déploiement, disvolvado.

— (*étalage*), sternado ||

(f), parado.

— (*extension*), etendiĝo.

déplorable, priplorinda, veinda.

déplore, priplori, bedaŭri.

déployer malvolvi, disvolvi.

— (*étaler*), sterni ||

(f), paradi.

— , se -, disvolviĝi.

déplumé, senpluma.

déplumer, senplumigi.

dépoli, malpolurita, malglata.

dépolir, malpoluri, malglatigi.

dépopulariser, malpopularigi.

déportation, deportado.

déporté, deportito.

déporter, deporti.

déposant (com || fin), deponanto.

— (jur), depoziciano.

déposer (*son bilan*), bankroti.

— (*mettre en dépôt*), deponi.

— (*un fardeau...*), demeti.

— (jur), depozicii, atesti.

— l (*liquide...*), klarigi,

sedimenti.

— (*une marque*), registri.

— (*une plainte : jur*), deponi.

— (*un roi...*), eksigi, detronigi.

dépositaire, deponprenanto, ten-

isto.

— (com), filiestro.

déposition (jur), depozicio, atestaĵo.

déposséder, senposedigi, evikcii.

dépôt (*lieu*), tenejo, deponejo.

— (com || fin), depono, depon-

aĵo.

— (*manutention*), provizejo.

— (*sédiment*), surfundaĵo, sedi-

mento, feĉo.

— (*de troupes*), depoto ||

depotejo.

— , en -, depone.

dépoter, elpotigi ||, transpotigi.

dépotoir, rubejo.

dépouille, felo, kadavro, post-

restaĵo.

dépouilles (*butin*), rabajo.

dépouillement (*animal* || *courrier*),
senhaütigo || ekza-
meno.

— (*scrutin*), voĉnom-
brado.

— (*dépossession*), sen-
posedigo, sen-
bienigo.

dépouiller (*pf*), senhaŭtigi, sen-
feligi.

— (*le courrier*) (*detale*)
ekzameni.

— (*scrutin*), voĉnombri.

— (*priver* || *dérober*),
senigi || priŝteli ||
senposedigi.

dépourvu de, malprovizita de,
sena de.

dépravation, korupt-eco,-ado.

dépravé, korupta, malvirta.

dépraver, korupti, diboĉigi.

dépréciation, petego.

déprécier, senvalorigi.

— (*f*), subtaksigi, mal-
estimigi.

— , se -, senvalorigi.

déprédation, damaĝo, vandalaĵo.

dépression (*fin* || *méd*), deprimi,
malvigligi || (*méd*),
kolapso.

— de terrain, malaltigo,
kavigo.

déprimant, deprima, senkuraĝiga.

déprimé, deprimita, senkuraĝa.

déprimer (*fin* || *méd*), deprimi.

depuis (*l'origine de*), de, ek de.

— (*la fin de*), de post.

dépuratif (*méd*), purigaĵo.

dépurer, purigi.

députation, deputo || deputitaro.

député, deputito.

députer, deputi.

déracinable, elradikebla.

déraciner (*pf*), elradikigi.

déraïdir, malrigidigi.

déraillement (*chf*), elreliĝo,
eltrakiĝo.

dérailer (*chf*), elreliĝi, eltrakiĝi.

— (*F, f*), deliri.

déraison, senprudenteco.

déraisonnable (*qc*), senbaza, ab-
surda.

— (*qn*), malprudenta.

déraisonner, malŝage paroli, deliri.

dérangement (*action de déranger*),
misordigo.

— (*désordre*), malordo.

— (*gêne*), ĝeno.

— (*méc*), misfunkciado,
perturbo.

— (*méd*), perturbo.

déranger (*mettre du désordre*),
malordigi.

— (*méd* || *méc*), perturbi.

— *qn*, ĝeni, tedi iun.

— (*d'une place*), deloki.

— , se - (*démarches*), klo-
podi.

— , se - (*de sa place*),
delokiĝi.

dérapiage, flankenglito, ĵoro.

déraper, flankengliti, ĵori.

derechef, ree, refoje, denove.

dérégulé (*irrégulier* || *immoral*),
neleĝa || malmorala.

dérèglement (*désordre*), malordo ||
(*f*), diboĉo.

dérégler (*un mécanisme*), perturbi.

— (*dépraver*), senmoraligi.

dérider, malsulki, malfalti ||
(*f*), vigligi, ekridigi.

dérision, insultmoko.

dérisoire, insultmoka.

— (*f*), bagatela, vanta.

dérivatif, deturniga ¹ distriilo.
 dérivation (élec || G), derivaĵo ||
 derivado.

dérive (avi), direktalo.

— (déviation : avi || mar), drivo.

dériver (avi || mar), drivi.

— (élec || G || math), derivi T ||
 deriviĝi I.

— (provenir), deveni.

dermatologie (méd), dermatologio.

derme (anat), dermo.

dernier, lasta.

dernièrement, lastatempe, antaŭ
 nelonge.

dérobade (équitation || f), barevito ||
 respondevito.

dernier-né, lastanaskito.

dérobée, à la -, kaŝite.

dérober (de l'argent || dissimuler),
 ŝteli || kaŝi.

— , se - à, eviti.

dérogation (jur), malobservo ||
 escepto.

déroger (jur), malobservi, malobei.

— I (manquer à sa dignité...),
 malaltiĝi, malnobeli-
 ĝi.

dérouiller, senrustigi.

déroulement, disvolvado.

dérouler, disvolvi || malplekti.

— , se - (pf), disvolviĝi.

déroute, (mil), disvenkiĝo, konfuzo.

— , mettre en - (mil),
 disvenkigi.

dérouter (pf), devojiĝi.

derrière (lieu et temps), post ||
 (lieu), malantaŭ.

derviche (R), derviŝo.

des (article contracté - de les),
 de la.

— (article indéfini), ne se traduit
 pas.

dès maintenant, jam nun, ek de
 nun.

— que, tuj kiam || (conj), apenaŭ.

— le retour, tuj ĉe la reveno.

désabonner, se -, malaboni T.

désabuser, elerarigi, elrevigi.

désaccord (mus), misagordo.

— (qc), malakordo, mal-
 harmonio.

— (qn), malakordo, mal-
 konsento.

— , être en - (qn), mal-
 akordi, malkons-
 senti.

désaccorder (mus), misagordi.

désaccoupler (animoux), malparigi
 (élec), malkupli.

désaccoutumer, se - de, deklutim-
 iĝi de.

désaffecter, destinaŝanĝi.

désaffectation, amoperdo, ŝatoperdo.

désaffectonner, se -, amoperdi,
 ŝatoperdi.

désagréable, malagrabla.

désagrégation, diserigi.

désagréger, diserigi, disdifekti.

— , se -, diserigi, dis-
 difektiĝi.

désagrément, malplezuro, mal-
 agrablaĵo.

désaimanter, malmagnetizi.

désaltérant, sensoiĝa.

désaltérer, sensoiĝi.

désancrer (mar), malankri.

désappointé, être -, ĉagreniĝi,
 afliktiĝi, elrevigi.

désappointer, ĉagreni, aflikti,
 elrevigi.

désapprobation, malaprobo.

désapprouver, malaprobi.

désarçonner, elseligi, dejeti.

désargenter qc, senarĝentigi, mal-
arĝenti ion.

— qn (*appauvrir*), sen-
monigi iun.

désarmant (*f*), senkoleriga.

désarmé, malarma, senarma.

désarmement, malarmado, sen-
armigo.

désarmer, malarmi, senarmigi.

— (*un navire*), malekipi.

— (*une arme à feu*), mal-
streĉi la ĉanon.

désarroï, konfuzo, konsterno.

désarticuler, deartikigo.

désassembler, malkunigi.

désassortir, malsortiment.

désastre, malvenkego, ruinigo.

désastreux, ruiniga, malbonega.

désavantage, malavantaĝo.

— , au - de, malavantaĝo
de.

désavantager qn, malavantaĝi iun.

désavantageux, malavantaĝa.

désaveu, malkonfeso.

désavouer (*dénier*), malkonfesi.

desceller (*des pierres*), malciment.

— (*ôter le sceau*), malsigeli.

descendance, idaro, posteularo.

descendant, ido, posteulo.

descendre, malsupreniri, descendi.

— de (*origine*), deveni de.

— (*d'un véhicule*), elvetur-
iĝi.

descente, malsupreniro, descendo.

— (*abaissement*), malleviĝo.

— d'un bateau, elŝipiĝo.

— (*pente*), deklivo.

— de lit, littapiŝo.

désomparré (*f*), senkonsila, sensava.

désomparer (*mar*), senmastigi.

— (*f*), konsternegi.

désomparer, sans -, seninter-
rompe.

désemplir l (*se vider*), malpleniĝi.

désenchainer, elkateniĝi.

désenchantment, disreviĝo.

désenchanter, disrevigi.

désencombrer, malembarasi.

désenfiler l, malŝveli || T mal-
ŝveligi.

désenfourner, elfornigi.

désennuyer, malenuigi.

désensabler, elsabligi.

désensorceler, malsorĉi.

désentraver, malimpliki.

déséquilibre (*f*), konfuziĝo.

déséquilibrer, malekvilibrigi.

désert, dezert-o;-a, senhoma,
sen viva.

désérer (*mil*), dizerti l, transkurl.

déserteur, dizertinto, transkurinto.

désertion, dizerto, forkuro.

désertique, dezerta, soleca.

désespérance, malesperado.

désespérant, malesperiga.

désespéré, senespera || senkonsola.

désespérée (*situation*), sen-
perspektiva.

désespérer l, malesperi.

— qn, malesperigi iun.

désespoir, malespero.

déshabillé (*adj* || *vêt*), senvesta ||
negliĝo.

déshabiller, senvestigi, malvesti.

— , se -, senvestiĝi, sin
malvesti.

déshabituer, dekutimigi.

— , se -, dekutimigi.

déshérence, senheredanteco.

déshérilé, senheredigita.

— (*f*), malfavorita.

déshériter, senheredigi.

déshonnête, malĉasta.

deshonneur, malhonoro.
 déshonorant, malhonora.
 déshonoré, malhonori || mal-
 virgigi.
 déshydrater, senakvigi.
 désirerata, deziraĵo.
 désignation (*indication*), montró.
 désigner, montri, signi.
 — (*choisir*), elekti.
 désillusion, seniluziĝo, disreviĝo.
 désillusionner, seniluziigi.
 désincarné, senkorpigiĝinta, el-
 karnigiĝinta.
 désincruster (*art*), malinkrusti.
 désinence (*G*), finaĵo.
 désinfectant, desinfektaĵo.
 désinfecter, desinfekti.
 désinfection, desinfektado.
 désintégrer (*phys*), disatomiĝi.
 désintéressé, neprofitema.
 désintéressement, neprofitemo,
 oferemo.
 désintéresser (*payer son dû*),
 ŝuldopagi.
 — , se - de, seninteresi-
 ĝi pri.
 désintoxiquer, sentoksigi.
 désinvolture, senĝeneco.
 désir, deziro || (*élan*), aspiro.
 désirable, dezirinda, havinda ||
 bezona.
 désirer, deziri.
 — (*avec force*), deziregi, avidi.
 désireux, deziranta, volanta.
 désistement, rezigno, rifuziĝo.
 désister, se -, rezigni, rifuziĝi.
 desman musqué (*zoo*), miogalo.
 désobéir, malobei.
 désobéissance, malobeo.
 désobéissant, malobeema.
 désobligeant, malservema, mal-
 ĝentila.

désobliger, ĉagreni, aflikti.
 désobstruer, malobstrukci, mal-
 ŝtopi.
 désodoriser, senodorigi.
 désœuvré, senokupa.
 désœuvrement, senokupeco, sen-
 agado.
 désolant, malĝojega.
 désolation, malĝojego || (*f*), dezert-
 eco.
 désolé (*par suite de deuil*), funebra,
 senkonsola.
 — (*pays, région*), dezerta,
 senviva.
 désoler, aflikti.
 — , se -, afliktiĝi.
 désopiler, se -, ridegi.
 désordonné (*qc* || *qn*), senorda ||
 malordema.
 désordre, malordo.
 — , en -, senorda, ekster-
 orda.
 — , mettre en -, malordigi.
 désorganisateur, malorganizanto.
 désorganisation, malorganizado.
 désorganiser, malorganizi.
 désorienté, vojerarinta || (*f*), kons-
 ternita.
 désorienter, vojerarigi || (*f*),
 konsterni.
 désormais (*adv*), de nun.
 désosser, senostigi.
 désoxyder, senoksidigi.
 despote, despoto, arbitro.
 despotique, despota, arbitra.
 despotisme, despotismo.
 desquamation, dishaŭteriĝo.
 dessabler (*ôter le sable de*), sen-
 sabligi.
 dessalsir, se - de, sin senposedigi je
 dessaler, sensaligi.
 dessangler, malstreĉi rimenon.

desséchant, sekiga, senakviga (f).

desséché (qç), seka, senakva.

— (qn), malgrasega.

dessécher, sekigi, senakvigi ||
(bot), sensukigi, velki-
gi.

— , se -, sekigi, senakvigi ||
(bot) sensukigi, velki.

dessein, intenco || projekto, plano.

— , à -, intence.

desseller, senseligi.

desserrer, malstreĉi.

dessert, deserto.

desserte (meuble), telertableto.

dessertir, malfiksi.

dessertissage, malfiksado.

desservir (communication), komun-
ikigi.

— (une paroisse), pastri.

— qn, malrekomendi iun.

— la table, depreni (la
manĝilaron).

dessication, elsekigo.

dessiller (les yeux), senluziigi.

dessin, desegn(a)jo.

dessins animés, movobildoj.

dessinateur, desegnisto.

dessiner (pf), desegni.

— , se -, desegni, konturigi.

dessouder, malluti.

dessous (adv), sube.

— , en - de, sube de, sub.

— (f), kaŝitaj kialoj.

— (sous-vêtement), subvesto.

dessus (adv), supre.

— , au - de, supre de ||
supere de.

— , par -, super.

Destin, le -, Fato || destino.

destinataire, adresato, ricevonto.

destination (ce à quoi une chose
ou une personne
est destinée), dest-
ino || celo.

— (lieu), adresato.

destiné à, celanta al.

destinée, destino, sorto.

destiner à, destini por, al.

destituable, eksigebla.

destituer, eksigi.

destitution, eksigo, eksoficiigi.

destrier, batalĉevalo.

destroyer (mar), destrojero.

destructeur, detrua, ruiniga.

destructif, detrua, ruiniga.

destruction, detruo, frakaso.

désuet, malmoderna, jam ne uzata.

désuétude, kadukiĝo.

— , tomber en -, kadukiĝi.

désuni (divisé || épars), mal-
konkorda || disa.

désunion, malkonkordo || disiĝo.

désunir, malunui, disiĝi.

— (moralement), malkon-
kordigi.

détachage, senmakuligo.

détaché, senmakuligita.

— (sans chaîne || indifférent),
senĉena || indiferenta.

détachement (mil), taĉmento.

détacher (déliar), malligi.

— (mettre en relief), reliefigi.

— (moralement), indiferent-
igi.

— (ôter des taches), sen-
makuligi.

— (une troupe...), taĉmenti.

— (des wagons), malkupli,
malkroĉi.

— de (f), dekutimigi de.

— , se - de (f), dekutimiĝi
de.

détacher, se - de (p), deŝirigi || defali de.

détail (chose sans importance, partie d'un tout || accessoire), detallo, detalaĵo || flankajo.

— (énumération complète), detalado.

— (com. de -), detala, pomalgranda, podetala.

— , au - (com), detale, podetale.

— , en -, detala.

détaillant, detalisto.

détaillé (ts), detala.

détailler (ts), detali.

détaler, forkuri.

détaxer, sentaksigi, imposterati.

détecter (élec), detekti.

— (déceler, signaler), signi, montri.

détecteur (élec), detektilo, detektoro.

détective, detektivo.

déteindre T, sentinkturigi.

— I, sentinkturigi.

— sur qc, tlnkture makulion.

— sur qn (f), influi (iun, al iu).

dételage, maljungo.

dételer, maljungi || malkupli, malkroĉi.

détendre (une pression || un ressort), malpremi || malstreĉi.

— (f), distri, ripozi.

— , se - (f), distriĝi, ripozi.

détenir, havi, teni, posedi.

détente (pièce d'arme), eliasilo, ĉanlasilo.

détente (relâche, repos), ripozo malstreĉo (f).

— (de ressort...), malstreĉo, resalto.

— (de moteur), eksplodpuŝo.

— (de pression, de tension), relaso.

détenteur, tenanto, posedanto.

détention (de prisonnier), enŝloslo, mallibereco.

— (action de détenir) posedo.

détenu, arestito, enŝlosito.

détérioration, difekt-o, -ado.

détériorer, difekti.

déterminant (qui détermine), decidiga.

— (qui fixe || math), determina || determinanto.

déterminatif, determina.

détermination (de qc), fiksado, difino.

— (résolution), decidigo.

déterminé (décidé), decida.

déterminer (définir || G), determini, difini.

— (faire prendre une résolution), decidigi, konsentigi.

déterminisme (philo), determinismo.

déterministe (philo), deterministo.

déterré, elterigito.

déterrer, elterigi, elfosi.

détestable, abomeninda.

détester, abomeni, malamegi.

détonant, eksplodbrua.

détonateur, eksplodilo.

détoner, eksplodbrui.

détonner (*mus*), mistoni.

— (*f*), malharmonii, kontrasti.

détordre, maltordi, malplekti.

détour (*parcours plus long*), kromiro, ĉirkaŭkurbo.

— (*d'une route...*), turno, kurbiĝo.

— (*subterfuge*), trompartifiko.

— , sans - (*f*), senartifike, malkaŝe.

détourné (*sens, voie*), kurba, malrekta, nereakta.

détournement de fonds, ŝtelo de kasmono.

— (*de mineur*), delogado.

— (*soustraction frau d'usage*), defraŭdo, prifraŭdo.

détourner defraŭdi, prifraŭdi.

— (*changer de direction*), deturni, fordirekti.

— (*déconseiller*), malinstigi.

— (*qn de son devoir*), delogi.

— (*la colère...*), forklini.

— , se - (*pf*), forkliniĝi.

— , se - de (*s'écarter*), deturni sin de.

détracteur, malestimiganto.

détriqué (*f*), ruiniĝanta.

détraquement, difektado || difektiĝo.

détriquer, difekti.

détrempe (*acier || art*), malhardo || tempero.

détremper (*l'acier*), malhardi.

— (*délayer*), akvemoligi.

détresse (*misère*), mizerego, premateco.

détresse (*angoisse*), angorego.

— (*mar*), danĝereco.

détriment, damaĝo, malprofito.

— , au - de, malprofite al, por, damaĝo al.

détritus forĵetaĵo, rubo.

détroit, markolo.

détromper, elerarigi, seniluziigi.

détrôné, detronigita, sentrona.

détrônement, detronigo.

détrôner, detronigi.

détrousser, prirobi.

détrousseur (*voj*)rabisto.

détruire, detrui, frakasi, pereigi (*f*).

dettes, ŝuldoj.

— , criblé de -, ŝuldoŝargita.

deuil, funebro.

— , être en -, porter le -, funebri.

deutérium (*chim*), deŭterio.

Deutéronome (*B*), Readmono.

deux, du.

— , couper en -, duonige tranĉi.

— , tous les -, ambaŭ.

deux-chevaux, une -, duĉevalo.

deuxième, dua.

deux-mâts (*mar*), dumasto.

deux-points (*punctuation*), du-punkto.

dévaler I (*descendre rapidement*), rapide malsupreniri.

— T une pente, malsupreniri deklivon.

dévaliser, priŝteli.

dévaloriser, senvalorigi.

— , se -, senvalorigi.

dévaluation (*fin*), devaluto.

dévaluer (*fin*), devaluti.

devancer, antaŭiĝi, antaŭveni.

devancier, antaŭulo.

devant (*en face de*), antaŭ.

— , de -, de antaŭ.

devant, par -, antaŭe.

— , le -, antaŭaĵo.

— , être sur le -, antaŭi.

— , mettre sur le -, antaŭigi.

devants, prendre les -, antaŭigi.

devanture, butikfenestro, montrufenestro.

dévastateur, ruiniga.

dévastation, ruinigo.

dévaster, ruinigi, primanĝi.

déveine, malbonŝanco.

développement (du com...), disvolvado, kreskado.

— (d'un rouleau d'étoffe ...), malvolvado.

— (évolution), disvolvigado, evoluado.

— (d'un sujet), malvolv(ad)o.

développer (com...), disvolvi.

— (dérouler), malvolvi.

— (un sujet), malvolvi.

— (un cliché), riveli.

— , se - (grandir), kreski.

— , se - (évoluer), disvolviĝi, evolui.

devenir, iĝi, fariĝi.

dévergondage, diboĉo, senbrideco.

dévergondé, diboĉa, senbrida.

déverrouillage, malriglado.

déverrouiller, malrigli.

devers, par - soi, en sia posedo || en sia koro.

déversement, enverŝigo.

déverser qc sur (liquides), verŝi ion sur.

— qc sur (solides), ŝuti ion sur.

déverser, se - (liquides), verŝigi.

— , se - dans (liquides), enverŝigi.

déversoir, elfluejo.

dévêtir, malvesti.

déviation, malrekta || devojiĝo.

dévider (une bobine), malbobeni.

dévidoir, debobenilo.

dévié, malrekta || (chemin), pretera.

dévier I (pf), devii.

— , faire -, deviiĝi.

devin, divenisto.

deviner, diveni || konjekti.

devinette, divenaĵo, enigmo.

devis (tech), kostotakso, prezoprojekto.

dévisager, vizaĝobservi.

devise (ts), devizo || moto.

— étrangère à valeur complète, valuto.

deviser (familiare) interparoli, konversi.

dévissage, malŝraŭbado.

dévisser, malŝraŭbi.

— , se -, malŝraŭbiĝi.

dévoiemment (méd), lakso.

dévoilement, senvualigo, malkaŝo.

dévoiler (ôter un voile), senvualigi.

— (révéler), malkaŝi.

— (un secret), elkonfidi.

devoir (detle || reconnaissance), ŝuldi || danki.

— (obligation, probabilité), devi.

— (subst : moral ou convenance), devo.

— (à remplir), agodevo.

— (d'écolier), tasko.

— , faire son - (moral), plenumi sian devon.

devoir, faire son - (*écolier*), fari
sian taskon.

On doit obéir, oni obeu.

Il doit être en route
(à cette heure), li certe
estas survoje...

Il doit venir demain,
li intencas veni; li
estas venonta.

dévonien (*géo*l), devono.

dévorant, manĝeganta || (*f*), for-
manĝanta.

— (*loup*...), karnoŝira.

dévoré (*pf*), vori, manĝegi ||
(*f*), formanĝi.

dévot, pia, preĝema.

dévotion, pieco, preĝemo.

dévoué, sindon(em)a, oferema.

**dévouement, sindon(em)o, ofe-
remo.**

— (*attachement*), aldo-
niteco.

dévouer, se -, sin doni.

— , se - à, sin dediĉi por,
priservi.

dévoyé (*pf*), devojiĝinta.

dévoyer, devojigi || (*f*), forlogi,
diboĉigi.

— , se -, devojiĝi || dibōĉiĝi.

dextérité, fingrolerteco.

dextre, dekstra mano || (*blason*),
dekstra.

dextrine (*chim*), dekstrino, amel-
gumo.

dharma (*R*), darmo.

diabète (*méd*), diabeto.

diabétique, diabet-a,-ulo.

diablo, diablo.

diablerie, diablajo, sorĉaĵo.

diablotin, diableto.

diabolique, diabla.

diabolo (*jeu*), diablo.

diacanat, diakoneco.

diacre (*R*), diakono.

diadème (*ts*), diademo || (*en*
Perse), cidaro.

diagnostic, diagnozo.

diagnostiquer, diagnozi.

diagonale (*géo*m), diagonalo.

diagramme (*tech*), diagramo.

dialectal, dialekta.

dialecte, dialekto.

dialectique (*ts*), dialektiko.

dialogue, dialogo.

dialogué, dialoga.

dialyse (*chim*), dializo.

**diamagnétique, corps -, diama-
gneto.**

diamant, diamanto.

diamantaire, diamantisto.

diamanté, diamanta.

diamantifère, diamantodona.

diamantin, diamanta.

diamétral, diametra.

diametralement opposé à,
antipode al.

diamètre, diametro.

diane (*mil* || *mus*), veksinalo.

diapason (*mus*), diapazono.

— (*de voix, d'instrument*),
tonalteco.

diaphane (*pf*), diafana.

diaphragme (*ts*), diafragmo.

diaphyse (*anat*), diafizo.

diapositive (*opt*), diapozitivo.

diapré, bunta.

diaprer, buntigi.

diaprure, kolorbrilo.

diarrhée, lakso, diareo.

— , avo*ir* la -, laksi.

diastase (*physiologie*), diastazo.

diatonique (*mus*), diatona.

diatribe, paskvilo, pamfletto.

dicline (*bot*), diklina.

dicotylédone (*bot*), dukotiledono.

dictaphone, diktafono.

dictat (*pol*), diktaĵo.

dictateur, diktatoro.

dictatorial, diktatora.

dictature, diktatoreco, diktaturo.

dictée, dikt-ado,-aĵo.

dicter (*ts*), dikti.

diction, dirado, parolmaniero.

dictionnaire, vortaro.

dicton, diraĵo, popoldiro.

didactique, didaktika.

dièdre, duedro.

diélectrique, dielektrik-o,-a.

diérèse (*G*), dierezo.

dièse (*mus*), dieso.

diesel (*moteur*), dizelo.

diésér (*mus*), diesigi.

diète (*méd*), dieto.

diététicien, dietisto.

diététique (*adj*), dieta.

— (*sc*), dietistiko.

Dieu, Dio.

diffamateur, misfamiganto.

diffamation, misfamigado.

diffamatoire, misfamiga.

diffamer, misfamigi, malglori, kalumnii.

différemment, malsame.

différence, diferenco, malsameco, alieco, malsimileco.

différenciation, diferencigo.

différencier (*distinguer*), diferencigi.

— (*math*), diferencii.

différend, disputo, kontesto.

différent, diferenca, malsama, malsimila.

— , être -, diferenci.

différentiel (*méc*), diferencialo.

différentielle (*math*), diferencialo, diferenĉaĵo.

différer (*cûre différent*), diferenci | (*varier*), diversi.

— (*retarder*), prokrasti.

difficile, malfacila.

— (*exigeant*), postulema.

— (*raffiné dans son choix*), elektema.

— (*enfant*), malfacile eduk- ebla.

difficulté, malfacil-eco,-aĵo, mal- helpo.

difforme, kripla, misforma.

difformité (*infirmité*), kriplaĵo.

diffraction (*phys*), difrakto.

diffus (*phys*), difuza | (*f*), mal- konciza.

diffuser (*phys* || *chim*), difuzi.

— (*propager*), diskonigi.

— (*par radio*), disaŭdigi.

diffusion (*phys* || *chim*), difuzo.

— (*propagation*), diskonigo || disaŭdigo.

digérer (*pf*), digesti.

digestible, digestebla.

digestif (*qui accélère la digestion*), digestiga.

— (*qui digère*), digesta.

— (*subst*), digestigilo.

digestion, digestado.

digital, fingra.

digitale (*bot*), digitalo.

digitaline (*chim*), digitalino.

digne (*de*), digna, inda (*je*).

dignitaire, altrangulo.

dignité, digno.

— (*grade* || *fonction*), rango |, altofico.

— , plein de -, dignofiera.

— , sans -, malfiera.

digression, ekskurso (*f*).

digue (*pf*), digo.

dilapidateur, malŝparemulo.

dilapidation, malŝparado.
 dilapider, malŝparegi.
 dilatable, dilatebla.
 dilatation, dilato.
 dilater (*phys*), dilati.
 —, se -, dilatiĝi.
 dilatoire, prokrastiga.
 dilemme, dilemo.
 dilettante, diletanto.
 dilettantisme, diletantismo.
 diligemment, diligente.
 diligence (*application*), diligenteco.
 — (*voiture*), diligenco.
 diligent, diligenta, abela (*f*).
 diluer (*chim* || *phys*), dilui.
 dilution, diluo.
 diluvien (*du déluge* : 8), diluva.
 diluvium (*géol*), diluvio.
 Dimanche, Dimanĉo.
 dîme (*imposta*) dekonaĵo.
 dimension, dimensio, amplekso.
 diminuer **T** (*amoindrir*), malpliigi,
 plietigi, malgrandigi.
 — **I** (*s'amoindrir*), malpliĝi,
 plietigi, malgrandigi.
 — **T** (*prix de denrées...*),
 malaltiĝi || **I** mal-
 altiĝi.
 diminutif (*G*), diminutivo.
 diminution (*amoindrisement*), mal-
 pliigo, plietigo.
 — (*rabais*), rabato.
 dinar (*monnaie yougoslave*), dinaro.
 dinde (*orn*), meleagrino.
 dindon (*orn*), meleagro.
 dîner, vespermanĝ-i-o.
 dînette, manĝeto.
 dîneur, manĝogasto.
 dinornis (*fossile*), dinornito.
 dinosaures (*fossile*), dinosaŭroj.
 dinotherium (*fossile*), dinoterio.
 diocésain, diocez-a-ano.

diocèse (*K*), diocezo.
 — (*R orthodox*), eparkio.
 diode (*élec*), diodo.
 dioptrie (*opt*), dioptrio.
 dipétale (*bot*), dupetala.
 diphthérie (*méd*), difterio.
 diphtongue (*Ph*), diftongo.
 diplodocus (*fossile*), diplodoko.
 diplomate (*pf*), diplomato.
 diplomatie, diplomatio || (*f*), di-
 plomateco.
 diplomatique, diplomat-a-ia.
 diplôme, diploma, atesto.
 diplômé, diplomit-a-o.
 diplômé, diplomito.
 dipode, dupieda.
 dipsaque (*bot*), dipsako.
 diptère (*ent*), diptero.
 diptyque (*ort* || *litt...*), diptiko.
 dire (*verbe*), diri.
 — à demi-mot, duondiri.
 — (*subst*), diro.
 —, c'est à-, tio estas (t.e.).
 direct (*droit, sans détour* || *G*), rekta.
 — (*sans intermédiaire*), senpera,
 tuja.
 directeur (*de service, d'administr.*),
 direktoro, direktisto.
 —, principe -, gvida
 principo.
 direction (*administration*), direkcio.
 administrado.
 — (*local*), direkcio, direk-
 tejo.
 — (*personnel*), direktantaro.
 — (*conduite*), direktado,
 gvidado, stirado.
 — (*instruction* || *sens*),
 direkto.
 — (*mécanisme*), gvidilo,
 stirilaro.
 directive, direktivo.

directoire (*H* | *jur*), direktorio.
directorial, direktoria.
directrice (*adj* : *qui dirige*), gvida.
 — (*subst* : *math*), direkto-
 linio.
dirigeable (*adj*), direktebla.
 — (*zeppelin*), zepelino.
dirigeant, direktanto.
diriger (*pf*), direkti.
 — (*gérer, régir*), estri, regi.
 — (*guider*), gvidi, regi.
 — (*un intérieur*), mastrumi.
 — (*un organisme*), administri.
 — (*un véhicule*), direkti, stiri.
 — , *se - vers*, sin direkti al,
 direktingi al.
dirigisme, regismo.
dirimant, neniiga.
dirimer (*jur*), neniigi.
discernable, distingebla.
discernement, distingo.
discerner, distingi, ekkoni.
disciple (*ts*), disĉiplo, skolano.
disciplinaire, disciplina.
discipline (*obéissance*), disciplin-
 emo.
 — (*règles*), disciplino.
 — (*instrument de pénitence*)
 skurĝo.
 — , *se donner la -*, skurĝi
 sin.
discipliné, disciplinema.
discipliner, disciplini.
discobole (*sport*), diskoĵetanto.
discontinu, interrompita, ne-
 kontinua, intermita.
discontinuer **T**, interrompi, ĉesigi.
 — **I**, interrompiĝi, ĉesi.
discontinuité, interrompiteco,
 nekontinueco.
disconvenir (*ne pas convenir de*),
 malkonfesi ion, malkonsenti pri io.

discordance (*de caractères...*), mis-
 harmonieco.
 — (*mus*), misagordeco.
discordant, misharmonia || mis-
 agorda.
discorde, malpaco; malkonkordo.
 — , *jeter la -*, malpacigi.
discoureur, vortoŝutanto, parol-
 emulo.
discothèque, diskoteko.
discourir, oratori.
discours, parolado, oratoraĵo.
 — **politique**, diskurso.
discourtois, malgentila.
discrédit, miskredito.
discréditer, miskreditigi, mal-
 rekomendi.
discret (*ts*), diskreta, silentema.
discrétion, diskreteco, silentemo ;
 modesteco.
 — , *à -*, laŭvole.
discrétionnaire, proprajuĝa.
discriminant (*math*), diskriminanto
discrimination, diferencigo.
discriminatoire, diferenciga.
disculper, senkulpigi, pravigi.
discursif, dedukta.
discussion (*contestation*), kon-
 testo || pridisputo.
 — (*débat*), diskuto.
 — , *mettre en -*, diskutigi.
discutable, diskutebla, kontestebila.
discuter, diskuti, argumenti.
 — (*violamment au sujet de*
qc), pridisputi pri io.
discuteur, disputema.
disert, facilparola.
disette, malabundeco.
diseur, deklamisto.
 — (*de bonne aventure*),
 antaŭdiristo.

disgrâce, malplaço, malfavoro.

—, tomber en -, trafi en malfavoron.

disgrâcié (qui n'est plus en faveur), malfavorata.

— (peu doué, laid), misdotita.

disgrâcier, malfavori.

disgrâcieux, malgracia, malbel-aspekta.

disjoindre, disigi || apartigi.

disjoncteur (élec), malfalto.

disjonction, disigo, maladaptio.

— (jur), apartigo.

dislocation (méd), deartikigo.

— (séparation), disigo.

— (mil), dislokigo.

disloqué (membre), deartikigita.

disloquer (démantibuler), dispecigi

— (dissocier), dismembrigi.

— (méd), deartikigi.

— (mil), disloki.

—, se -, deartikigi || disfali.

disparaître, malaperi, forigi.

— (s'évanouir : f), forperei, sveni (f).

— (périr), pereci, formorti.

—, faire -, malaperigi || forbalai.

disparate, miskonsista, senharmonia.

disparité, miskonsisteco.

disparation, malapero, forigo. sveno (f).

dispendieux, multelspeziga.

dispensaire, dispensario.

dispensateur, disdonanto.

dispense, eksterregula permeso.

dispenser (distribuer), disdoni.

— (exempter qn de qc), liberigi iun de io.

dispenser, se - de, liberiĝi de, eviti (acc.).

dispersé, disa, disjetita.

dispenser, disigi, disjeti, dispeli.

— (son esprit), malkoncentri.

— (opt), dispersi.

—, se -, disigi, disiri.

dispersion, disigo, disjeti, dispelo.

— (d'esprit), malkoncentrigo.

— (opt), disperso.

disponibilité, disponebleco.

— (disposition à), pret-eco.

disponibilités, disponebla mono.

disponible, disponebla.

— (fin : liquide), likida.

dispos, mallaca, vigla.

disposé à, disponita al, inklina al

—, bien -, volanta.

—, être - à, emi al.

disposer, aranĝi, dispozicii.

— de qc ou de qn, disponi ion, iun.

—, se - à, esti preta por.

dispositif (tech), aparta aranĝo.

disposition (inclination), inklino,

dispozicio, humoro.

— (ordre), aranĝo, dispozicio.

— (pouvoir de disposer), dispono.

— à (empréhension à), preteco.

—, être à la - de qn, esti al ies dispono.

—, mettre à la - de qn, meti sub ies dispono.

dispositions, prenda des -, fari

disponojn.

disproportion, misproporcio.

disproportionné, misproporcio.
dispute, disputo, kverelo || (*sport*),
 vetbatalo.

disputer qc à qn, pridisputi iun
 pri io.

— qn (*réprimander*), skoldi
 iun.

— (*compétition*), vetbatali.

— , se -, 'disputi, kvereli.

disqualification (*sport, examen*),
 senrajtigo, el-
 konkursigo.

— (*morale*), malind-
 igo, senindlgo.

disqualifier (*sport, examen*), sen-
 rajtigi, elkonkursigi.

— (*moralement*), malind-
 igi, senindigi.

disque (*ts*), disko.

— (*chf*), signaldisko.

disruptif, disrompa.

dissection (*méd*), dissekcado.

— (*analyse*), analizo.

dissemblable, malsimila, malsama.

dissemblance, malsimileco, alieco.

dissémination, dissemado.

disséminer, dissemi, disjeti, dis-
 vastigi.

— (*éparpiller*), disŝuti.

— , se -, disventiĝi.

dissension, malpaco.

dissentiment, malkonkordo, mal-
 akordo.

disséquer, dissekti.

dissertation, disertaĵo, temo.

dissertar, diserti.

dissidence, skismo, rompo.

dissident, skismano.

dissidents, apartiĝintoj.

dissimulateur, kaŝemulo.

dissimulation, kaŝado.

dissimulé (qn), kaŝema.

dissimuler, kaŝi, vuali (f) ?
 trompkaŝi.

dissipateur, malŝparemulo.

dissipation (*de bien*), malŝparado.

— (*inattention*), malatent-
 emo, distriĝo.

— (*de nuages, de crain-
 tes...*), forigo, for-
 blovo, disblovo.

dissipé (*inattentif*), malatentema,
 distriĝa.

dissiper (*dispenser*), disigi, dispeli.

— (*gaspiller*), malŝpari.

— , se - (*élève*), malatenti,
 distriĝi.

— , se - (*nuages...*), for-
 bloviĝi.

dissocier (*phys*), malkunigi, mal-
 konekti, diseriĝi.

— (*chim*), disocii.

— , se -, diseriĝi.

dissolu, diboĉa.

dissolution (*chim*), solv-o.-igo.

— (*jur : mariage*), leĝa
 rompo (solvo).

— (*d'une société...*), mal-
 fondo.

dissolvant, solv-a.-ilo.

dissonance (pf), disonanco, mistono.

dissonant, disonanca, missonora.

— , être -, disonanci, mis-
 sonori.

dissoudre (*sel...*), solvi.

— (*attroupement*), disigi.

— , se -, solviĝi | (f), diseriĝi.

dissuader qn de qc, malkonsili
 ion al iu.

dissyllabe, dusilaba.

distance (*éloignement*), distanco.

— (*intervalle*), distanco,
 spaco, interspaco.

distancer (*devancer qn*), antaŭiĝi
al iu, postlasi iun.

— (*f : surpasser*), superiĝi.

distant, distanca.

— (*f : réservé, froid*), distancafakta, fiera.

distendre, diststreĉi.

distendu, diststreĉita.

distillateur, brandofaristo.

distillation, distilado, brandofarado.

distiller, distili.

distillerie, distilejo.

distinct (*clair, net*), distingebla.

— (*différent*), disting-a,-iĝa, diferenca.

— (*séparé*), aparta.

— (*son*), aŭdebla.

distinctement, distingiĝe, distingeble.

distinctif (*qui différencie, qui caractérise*), disting-iga.

— (*qui se montre différent, supérieur*), distingiĝa.

— , signe -, distingilo.

distinction (*attitude, caractère*), distingiteco.

— (*discernement*), distingo diferencigo.

— (*marque d'honneur, d'estime*), distingajo.

distingué (*ts*), distingita.

distinguer (*ts*), disting-i, diferen-ci-igi.

— (*un bruit || un son || une lumière*), ekaŭdi, ekkoni, ekvidi.

, se -, distingiĝi.

, se - de, diferenci de.

distordre, distordi.

distorsion (*opt || élec*), distordo.

distraction (*délassement*), distr-o, -ajo, amuzajo.

— (*inapplication*), malatento, distriĝo.

— (*prélèvement d'argent*), depreno.

— (*séparation d'un tout*), apartigo.

distraire (*amuser, délasser*), distri, amuzi, malenuigi.

— (*détourner l'esprit*), malatentigi.

— (*prélever*), depreni.

— (*séparer d'un tout*), apartigi.

— , se -, distriĝi, malabsorb-igi.

distrait (*inattentif*), distriĝema, malatenta.

— (*incurieux*), nevidema.

— (*négligent*), senatenta.

distrayant, amuza.

distribuer, distribui, disdoni.

distributeur (*méc*), distribuilo.

distributif, distribua.

distribution, distribu-o.

— , tableau de - (*élec*), saltotabulo.

district, distrikto.

dithyrambe (*pf*), ditirambo.

diurèse (*méd*), diurezo.

diurétique, uriniga, diureza.

diurne (*qui s'accomplit en 24 h.*), diurna, tagnokta.

— (*qui s'accomplit pendant le jour*), dumtaga, taga.

divagation, delirajo.

divaguer, deliri, fabeli (*f*).

divalent, duvalenta.

divan (*meuble || Conseil Turc*), divano.

divergence (*math* || *phys*).

divergenco || (*f*), disceleco.

divergent, diverĝ-a, iga.

diverger (*math* || *phys*), diverĝi, malkonverĝi.

— (*f*), disceli, malsamceli.

divers (*différent*, *varié*), diversa.

— (*maints*, *plusieurs*), diversaj.

diversifier, diversigi.

diversité, diverseco, malsameco.

diversion (*action de détourner l'esprit*), malabsorb-igo, distro.

— (*mil*), deturna (ou trompa) atako.

divertir, amuzi, distri, regali.

divertissant, amuza, distra.

divertissement, amuzaĵo, distraĵo.

dividende (*fin*), dividendo.

— (*math*), dividato, divid-oto.

divin, dia.

— , service -, diservo.

divinateur, divenisto.

divination, divenado || divenarto.

divinatoire, divena.

divinement, die || (*f*), perfekte.

diviniser, diigi || apoteozi.

divinité (*caractère divin*), dieco.

— (*être divin*), diaĵo.

divisé par (*math*), dividita per.

diviser (*ts*), dividi.

— , se -, dividiĝi.

diviseur (*math*), dividanto.

divisibilité, dividebleco.

divisible, dividebla.

division (*math*), divido.

— (*administration*), fako.

— (*mil*), divizio.

— (*blindée* (*mil*)), kirasdivizio.

— (*scission*), partiĝo.

divorce, eksedziĝo.

divorcer, eksedziĝi.

divulgaration, malsekretigo.

divulguer, malsekretigi, disbabili.

dix, dek.

dixième (*fraction*), dekono || (*rang*), deka.

dizain (*litt*), dekverso.

dizaine, deko.

djinn, ĝino.

do (*mus*), C.

docile, obeema, disciplinema.

docilité, obeemo.

dock (*ts*), doko.

docker, dokisto, ŝarĝisto.

docte, scioplena.

docteur (*ès sciences... en droit...*), doktoro pri...

— (*médecin*), kuracisto, dok-toro.

doctorat, doktoreco.

doctrinaire, doktrinem-a, -ulo.

doctrinal, doktrina.

doctrine, doktrino.

document (*ts*), dokumento.

documentaire, dokumenta.

— , film -, kulturfilmo.

documentation, dokument-ado, -aro.

documenter, dokumenti.

dodeliner, luleti.

dodu, graseta.

doge (*H*), doĝo.

dogmatique (*adj*), dogm-a, -ema.

— (*ensemble des dogmes*) dogmaro.

dogmatiser (*enseignement*), dogm-umi.

— (*f*), pedanti.

dogmatisme, dogmismo.

dogme (*ts*), dogmo.

dogue (*zoo*), dogo.

doguin (*zoo*), mopso.

doigt, fingro.

doigté (mus), fingrado.

— (f), lerteco || takto.

doigter (mus), fingri.

doigtier, fingringo.

doit (com), pasivo, debeto.

dol, trompo, fraŭdo.

doléances, plend(ad)o.

dolent, plendema.

dolichocéphale, dolikocefalo.

dollar (monnaie U.S.), dolaro.

dolman (vét mil), ŝnurgalona tuniko.

dolmen (antiq), dolmeno.

domaine, bieno, ŝtatbienoj.

— (f), sfero, tereno, kampo.

domanlal, biena, ŝtatbiena.

dôme (arch), kupolo.

domesticité, servisteco || servistaro.

domestique (adj), hejma, doma.

— (subst), servisto.

— , animal -, hejmo-
besto, servobesto.

— , souci -, mastruma
zorgo.

domestiquer, malsovaĝigi, kvietigi.

domicile, domicilo || hejmo, loĝloko.

domicilié, domicilhava || hejmo-
hava.

dominant, ĉefa, supera || plejinflua.

dominante (mus), dominanto.

dominateur (autoritaire), regema.

domination, superregado, superpotenco.

dominer (en altitude), superstari.

— (être maître de), regi.

— (exercer la domination),
superregi, superpotenci.

— (par la force), superforti.

dominical (K), dominikano.

dominical, dimanĉo.

dominion (pol), dominio.

dommage (chose regrettable),
bedaŭrindaĵo.

— (dégat, perte...), damaĝo,
malprofito, difekto.

— (désavantage, tort), mal-
utilo.

— , c'est - ! dommage !

— quel - ! kia damaĝo !

dommages et intérêts (jur),
kompens-o-aĵo, perdo-kompenso.

dommageable, malprofitiga.

domptable, dresibla, edukebla.

dompter, dresi, eduki || (f), superforti.

— , se -, sin regi.

dompteur, dresisto, edukisto.

don (libéralité), donaco.

— (aptitude), talento.

— (legs), fordono.

donataire, donricevinto.

donateur, doninto ; donacinto.

donation, fordono.

donjon (arch), ĉefturo.

donnant, donema, donacema.

donne (aux cartes), disdono.

donnée (litt), temo || (math),
donitaĵo.

donner, doni.

— (en cadeau), donaci.

— (sur la mer : fenêtre),
rigardi al.

— , se - à fond (au travail...),
sin fordoni, doni (f).

données (math), donitaĵo.

donneur (jou), (dis)donanto.

dont (pronom relatif), pri kiu, el
kiu...

— (l'homme dont on parle), la
viro pri kiu oni parolas.

dont (le pays dont il fut chassé),
la lando el kiu li estis
elpelita.

dont le, la, les, kies (l'article ne
se traduit pas)..

— (l'homme dont le visage est
pâle), la viro kies vizaĝo
estas pala.

doper, stimuli.

dorade (d'aquarium), orfiŝo.

dorage (tech), or(ig)ado.

dorénavant, de nun.

doré, or(ig)i.

— (faire - : cuis), brunigi.

doreur, or(ig)isto.

dorien (antiq), dori-a, -ano.

dorique (arch), doria.

dorloter, dorloti.

dormante, (eau -), senflua, stagna.

dormir, dormi.

— (à poings fermés), dormegi.

dormitif, dormig-a, -ilo.

dorsal, dorsa.

dortoir dormejo.

dorure (action de dorer), or(ig)ado.

— (or appliqué), oraĵo, or-
garnaĵo.

doryphore (ent), leptinotarso.

dos (ts), dorso.

—, de -, dans le -, dorse.

—, faire le gros -, ĝibigi la
dorsion.

—, mettre qc sur le -, surdorsigi
ion.

dos-d'âne, dudeklivaĵo, selformaĵo.

dosage, dozado.

dose (méd || f), dozo.

doser, dozi.

doseur (verre gradué...), dozilo.

dossier (de chaise...), (dors)apogilo.

— (documents), dosiero, ak-
taro, dokumentaro.

dossier, chemise de -, dosierujo.

dossière de harnais, dorsa ĵungaĵo.

dot (pf), doto.

dotal, dota.

dotation, dot-ado, -aĵo.

doter (pf), doti.

douairière, nobela vidvino.

douane (administration), dogano.

— (local), doganejo.

—, droits de -, doganpago.

douanier, doganisto.

douar, araba vilaĝ(et)o.

doublage (de film...), duobligado.

double (adj), duobla.

— (de qc), duoblajo.

— (de qn), duulo.

doublé (orfèvrerie), oritaĵo.

doubleau (arch), plankotrabo.

doubler T (math), duobligi || I
duobligi.

— T (dépasser : auto...),
preterveturi.

— T (un vêtement), subŝtofi.

doublure (théâ...), duulo, anstataŭ-
anto.

— de vêt., subŝtofo.

douce-amère (bot), dolĉamaro.

douceâtre, dolĉeta.

doucement (avec bonté), indulge.

— (délicatement), de-
likate, dolĉe.

— (lentement), malrapide,
dolĉe.

— (à voix basse), mal-
laŭte.

doucereux, glata, afekte milda.

douceur (aménité), mildeco.

— (friandise), dolĉaĵo, frand-
aĵo.

— (saveur), dolĉeco.

douche, duŝo || duŝejo.

—, prendre une -, duŝi sin.

doucher, duŝi.

doué, naturdotita.

douer, doti.

douille d'ampoule, ampolingo ||
(T.S.F.), valvingo.

— de cartouche, kuglingo.

— d'obus, obusingo.

douillet (qc), dolĉemola.

— (qn), dolorsentema ||
molulo.

douillette (vét K), vintra surtuto.

— (pour enfant), vatita
manteleto.

douleur, doloro.

— , cri de -, vekrio.

douloureux, dolora, doloriga.

— , être -, dolori.

Douma, la - (pol), Dumao.

douro (monnaie Esp. et Port.),
duro.

doute, dubo.

— , mettre en -, pridubi.

— , sans aucun -, sendube.

douter (ts), dubi.

— , se - de, antaŭsenti T,
konjekti T.

douteux (équivoque), dubinda.

— (incertain), duba, dubinda,
nedecidita.

douve (de tonneau), daŭbo.

— (du foie : zoo), distomo.

douves (de château fort...), ĉirkaŭ-
foŝaĵo.

doux (au cœur, au goût), dolĉa,
miela.

— (sans violence), milda.

— (cheval, vent...), kvieta.

— (débonnaire), malsevera, dolĉ-
anima.

— (feu), malakra.

— (facile : enfant), facila.

— (métal), senkarba.

doux (au toucher), glata.

— , tout - ! dolĉe !

douzaine, dekduo.

douze, dekdu.

douzième (rang), dekdua.

— (fraction), dekduono.

doyen (R || Université), dekano.

— d'âge, dojeno.

doyenné, dekan-ejo,-lando.

drachme (monnaie grecque),
drakmo.

draconien, drakona.

dragage (mar), dragado.

dragée, sukermigdalo, draĝeo*.

drageon (bot), radikido, draĵo.

dragon (myth), drako || (mil),
dragono.

dragonne, glava manrimeno.

dragonnier (bot), draceno.

drague, dragmaŝino.

draguer, dragi.

dragueur (mar), dragŝipo.

drain (méd || tech), drenilo.

drainage, drenado.

drainer, dreni.

dramatique (ts), drama.

dramatiser, dramigi.

dramaturge, dramisto.

dramaturgie, dramaturgio.

drame, dramo.

drap (de laine), drapo.

— de lit, littuko.

drapeau (mil || symbole), standardo.

— (fête || ornement || signal),
flago.

draper (orner), drapiri.

— , se - (faire parade), paradi.

draperie (de laine), drapaĵo.

— (tenture), drapiraĵo.

drapier, drapisto.

drastique (pf), drast-a-aĵo.

dreadnought (mar), drednaŭto.

drêche, rekremento.

dressage, dresado, edukado.

dresser (des animaux), dresi,
eduki ¶ bredi.

— **qn** (exercer), ekzercigi,
lertigi, trejni iun.

— **qn** (instruire), instrui iun.
— (lever, tenir droit), levi,
starigi.

— **l'oreille** (f : devenir atten-
tif), akriigi la oreilon.

— (un piège), aranĝi.

— (une pierre : tech), rand-
egaligi.

— , se -, ekstari, starigi.

dresseur, dresisto.

dressoir, telerbreto.

dribler (sport), dribli.

drille, drilo.

drisse, hisilo.

drogman, interpretisto.

drogue, drogo.

drogues, apotekvaroj.

droguer, drogi.

droguerie, drogejo.

drogulste, drogisto.

droit (adj : angle), orta.

— (non courbe), rekta.

— (debout), stara.

— (loyal), lojala, senartifika.

— (opposé à gauche), dekstra.

— (subst), rajto ¶ (bon -), rajto.

— (civil, international...), juro.

— (taxe), imposto.

— , à bon -, rajte, prave.

— , qui de -, koncernato ¶
kompetentulo.

— , tout -, - devant soi, rekte
antaŭen ! (avec mouve-
ment).

droite (direction), dekstro.

— (géom), rekto.

droite, la - (pol), dekstrularo.

droitier (opposé à gaucher),
dekstraman-a,-ulo.

droiture, rektanimeo.

drolatique, gajga, burleska.

drôle, gajga, komika, ridiga.

— (subst : mauvais sujet),
bubaĉo.

drôlerie, gajigaĵo, komikaĵo,
ridigaĵo.

drôlesse (dévergondée), senhontul-
ino.

dromadaire (zoo), dromedaro.

drosse (mar), droso.

dru, densa, denskreska.

druide (R), druido.

druidique, druida.

drupe (bot), drupo.

dryade (myth), driado.

du (article contracté), de la.

dû, kreditorajo ¶ ŝuldo.

— , son -, meritajo.

dualisme (ts), dualismo.

dualiste, dualisto.

dualité, dueco.

dubitatif, duba.

duc (titre), duko.

ducal, duka.

ducat (monnaie de différents pays),
dukato.

duché, dukejo, duklando.

duchesse, dukino.

ducroire (com), delkredero.

ductile (tech), dratigebla.

ductilité, dratigebleco.

duègne (en Espagne), guvernistino.

duel (combat à deux), duelo.

— (G), dualo.

— , se battre en -, dueli.

duelliste, duelanto.

duettiste (mus), duetisto.

dulcinée, dolĉulino.

dûment, regule, dece, ŝuldiĝe.
dumping (jur), dumpingo.
dune, duno.
dunette (mar), surpoŭpo.
duo (mus), dueto.
duodenum (anat), duodeno.
dupe, trompebla; trompit-a, -o.
duper, trompi, prifriponi, azenigi (f).
duperie, trompo, fraŭdo.
duplex (pour émissions et réceptions simultanées), duplekso.
uplicata, duplikato, duoblajo.
duplicateur (à pâte), hektografo.
 — (à stencil), mimeografo.
duplice (pol), duopa ligo.
duplicité, hipokriteco, trompemo.
duquel (contraction de : « de lequel »), kies, de kiu, el kiu.
 — **Le soldat du courage duquel j'ai été témoin** : la soldato kies kuraĝon mi vidis.
 — **Le soldat par le courage duquel nous avons été protégés**, la soldato per kies kuraĝo ni estis protektitaj.
dur (pf), malmola, dura.
 — (moralement), malmolkora.
durable, daŭra || daŭrema.
durant (que), dum.

durcir T, malmoligi || I malmoliĝi.
durée, daŭro.
urement, malmilde || senkompate, malhumane.
dure-mère (anat), duramatro.
durer I, daŭri.
 —, **faire** - (continuer), daŭrigi.
dureté, malmoleco.
 — **de cœur**, malmolkoreco, harditeco.
durillon, kalo.
duvet (de fruit, d'oiseau || f), lanugo.
 — (de jeune homme), barblano, lanugo.
 — (couvre-lit, matelas...), lanugajo.
duveté, molhara.
duveteux, lanuga.
dynamique (adj), dinamika.
 — (sc), dinamiko.
dynamisme, dinamismo.
dynamite, dinamito.
dynamiter, dinamiti.
dynamo (élec), dinamo.
dynastie, dinastio.
dynastique, dinastia.
dyne (mesure), dino.
dysenterie (méd), disenterio.
dyspepsie (méd), dispepsio.
dyspnée (méd), dispneo.
dysurie (méd), disurio.
dzéta (lettre grecque), dzeta(o).

E

eau, akvo.

- **bénite**, sanktakvo.
- (*pluie*), pluvo.
- , **chute d'**, akvofalo.
- , **faire - (mar)**, liki.
- , **faire de l' - (mar)**, akvoprovizi.
- **de javel**, hipoklorita akvo.
- (*de pierre précieuse*), diafaneco.
- **de Seltz**, Seltersa akvo.
- , **tirant d' - (mar)**, enakviĝo.
- , **ville d' -**, banurbo.

eau-de-vie, brando.

eau-forte (estampe), akvaforato.

ébahir, miregigi.

ébahissement, mirego.

ébarber (*un livre*), randegaligi.

— (*une plume*), ĉirkaŭŝiri.

ébats, amuzmovoj, petoloj.

ébattre, s', petoli, salteti, flirti.

ébauche, skizo.

ébaucher, skizi || ĉirkaŭhaki.

ébauchoir, modlilo.

ébène (*bois*), ebono.

ébénier (*arbre*), ebonarbo.

ébéniste, meblisto.

ébénisterie, meblofarado.

ébloui (*par la lumière*), blindumita.

éblouir, blindumi.

— (*f*), imponegi.

éblouissant, blindum(ant)a.

— (*f*), imponega.

éblouissement (*perte momentanée de la vue par lumière ou maladie*), blindumo.

éblouissement (*vertige : méd.*),
kapturniĝo.

— (*f*), imponego.

ébonite, ebonito.

éborgner, unuokuligi, krevi unu el la okuloj.

ébouillanter (*ts*), brogi.

éboulement, defal-o; aĵo, terfalo.

ébouler, defaligi.

—, s', defali, disfali.

éboulis, falajo, disfalaĵo, terfalo.

ébourgeonner (*partie*) senburĝonigi.

ébouriffé (*pf*), hirta, taŭzita.

ébouriffer, hirtigi, taŭzi.

ébrancher (*partie*) senbranĉigi.

ébranlé, être - (*pf*), ŝanceliĝi.

ébranlement, skuo; ŝancel-o, iĝo.

ébranler, skui, ŝanceli, malfirmigi.

— (*la santé...*), difekti, konfuzi.

—, s' - (*se mettre en marche*), ekmarŝi, ekmoviĝi.

ébrécher (*faire une brèche*), breĉi.

— (*faire une ébréchure*), breĉeti, randorompi.

ébréchure, breĉeto.

ébrîété, ebrieco.

ébrouement (*de cheval*), ĉeval - ronko, nazbruo.

ébrouer, s' - (*cheval*), ronki, nazbrui.

—, s' - (*qn*), skuiĝi.

ébruiter, malsekretigi, disbabili.

ébullition, bolo.

—, entrer en -, ekboli.

éburnéen, eburna.

écacher (tech), senpintigi.

écaillage, senskvamigo.

écaillé, skvama.

écaille (de poisson... || bot), skvamo.

— (de tortue), testudaĵo.

écailler, senskvamigi.

— , s' - (se détacher en écailles),
forskvamigi, for-
fendetiĝi.

écailleux, skvama.

écale (de noix...) (ledeca) ŝelo.

écaler, senŝeligi.

écarlate (odj), skarлата.

— (couleur), skarlato.

écarquiller (les yeux), malfermegi,
distiri.

écart (déviation : pf), dekliniĝo,
forsalto.

— (disjonction, séparation), disigo.

— (de conduite), ekstravaganco.

— (mor || math || mil), ekarto.

— (de prix), diferenco.

— , à l' -, soleca.

— , faire un - (cheval), flanken-
salti.

— , mise à l' -, izolado.

— , se tenir à l' -, flankestari.

écarté (situé à l'écort), soleca,
izola.

écartèlement (supplice), kvaron-
umo.

écarteler (supplice), kvaronumi.

écartement, interspaco.

— (de rails), ŝpuro,
traklarĝo.

écarter (cortes), formeti.

— (lo colère...), forklini.

— (des rideaux), disŝovi.

— de... (gorder de), deteni.

— (qc), malproksimigi, forigi,
formovi.

écarter (qn), forpuŝi, forŝovi ||
delogi.

— , s' -, flankiĝi, deflankiĝi,
forflankiĝi.

— , s' - de (voie, devoir),
dekliniĝi, deturni sin,
deiri.

— , s' - rapidement, forsalti.

ecchymose (méd), ekimozo.

ecclésiastique (odj), eklezia.

— (subst), ekleziulo,
klerikulo.

écervelé, ventkapa || ventkapulo,
frivolulo.

échafaud, eŝafodo.

échafaudage, skafaldo.

— , dresser un -, skaf-
aldi.

échafauder (f), artifice konstrui,
ŝpini (f).

échalas, paliso.

échalasser, alpalisigi.

échalier, palisbarilo.

échalote (bot), askalono.

échancrer, enranĉi, randrompi.

échancrure, enranĉaĵo.

échange, interŝango.

— , en - de, interŝange.

échanger (des idées), interkomu-
niki.

— qc, ŝanĝi, interŝanĝi ion.

échanson, vinverŝisto.

échantillon, specimeno, provpeco.

échantillonner (com), prepari
specimenaron.

— des poids, kom-
pari pezilojn.

échappatoire, eliro (f), elturniĝo,
eskapvojo.

échappée, malfermaĵo || nedaŭra
apero.

échappement (de gaz...), ellaso, eskapo.

— (d'horloge), klikaĵo.

— , tuyau d'-, ellasilo, eskaptubo, ellastubo.

échapper I (s'évader, fuir), sin forsavi, fuĝi, eskapi.

— T (de la main), ellasi.

— , s'-, (prendre la fuite), sin forsavi, forkuri.

— , s'-, (f), elglitiĝi.

écharde (pf), spliteto.

écharner (teĉh), senkarnigi (felon).

écharpe, skarpo, ŝultrotuko.

écharper (blesser grièvement), grave vundi.

— (tailler en pièces), dispecigi.

échasse, stilzo.

échassier (orn), vadbirdo, stilzo-birdo.

échaudage (d'un mur...), kal-koblankigo.

échaudé (cuis), brogokuko.

échaudoir, brogejo.

échauder (cuis), brogi.

échauffement (méc || méd), varmumo.

— (de farines...), ekfermentigo.

échauffer (chauffer graduellement), grade varmigi.

— , s'-, (méc || méd), varmumi.

— , s'-, (s'exciter), ekscitiĝi || fervori.

échauffourée, tumulteto || bataleto.

échauguette, korbelturo.

échéance, datfalo || pagdato.

échec, malvenko || malprospero || flasko.

échecs (jeu), ŝako.

— , jouer aux -, ŝakludi.

échelle (à corde, double...), ŝtupetaro, eskalo.

— (de vicot), eskalo.

— (math || mus), skalo.

— (des prix), eskalo.

— , sur une grande -, grand-skale.

échelon, ŝtupeto, eskalero.

— (mil), ŝtupo, eskalono.

échelonner, ŝtupigi, gradigi.

— (mil), eskaloni.

— , s'-, gradiĝi.

écheniller, senraŭpigi.

échenilloir, senraŭpigilo.

écheveau, fasketo || (f), implikaĵo.

échevelé, harmalorda, distaŭzita.

— (f), senbrida, ekstravaganca.

écheveler, hirtkonfuzi (harojn).

échevin, skabeno.

échine, spino.

échiquier ŝaktabulo.

écho (ts), eĥo || (f), resonado.

— (de presse), anekdoto.

— , faire l' - de, eĥi.

— , faire - à, resoni.

— , sans -, senefa.

échoir (fin), pagendiĝi.

— (à qn), alfali.

échoppe, budo.

échouer (mar), alsabligi, algrundigi.

— (f), malsukcesi, bankroti || (f), flaski.

— , s' - (mar), grundi, grondi.

échu (com || fin), ĉelima, matura.

éclabousser, surŝpruciĝi, ŝprucmakuli.

éclabousser (avec bruit), plaŭdi.

éclaboussure, ŝprucaĵo.

éclair, fulmo.

éclairs, fulmado.

— , **faire des -**, fulmi.

— (de chaleur), sentondra
fulmado.

éclairage, lumigo.

— (d'un sujet), prilumado,
prilumiteco.

— , **appareil d'-**, lumigilo.

éclaircie (ciel), ĉiela heliĝo.

— (forêt), maldensejo.

éclaircir (rendre moins obscur),
lumigi, heligi.

— (rendre intelligible), klar-
igi, malkonfuzi.

— (bot), interspaci, mal-
densigi.

— (une sauce ; cuis),
maldensigi.

— (la voix), klarigi.

— , **s'-**, klarigi || heligi.

éclaircissement (explication), klar-
igo || (météo), pliheliĝo.

éclairé (instruit, savant), klera.

éclairés, gens -, kleruloj.

éclairer T (pf), lumigi.

— (qc ou qn), prilumi.

— l, lumi.

— T (instruire), instrui.

— T (mil), antaŭexplori,
skolti.

éclaireur, antaŭexploristo, skolt
(ant)o.

éclampsie (méd), eklampsio.

éclat (de bois, de verre...), splito,
rompopeco, rompitaĵo.

(de lumière || majesté), brillo.

de rire, ekrido.

— , **faire voler en -**, disspliti.

— , **voler en -**, dissplitiĝi.

éclat, sans -, sentona, senbrila.

éclatant (célèbre), famega, ĝlora.

— (lumière), brila.

— (son), laŭtega.

éclatement, eksplodo.

éclater (pf), eksplodi, elrompiĝi.

— (pneu...), krevi.

— (resplendir), pompi, brili.

— (retentir), sonegi.

— , **faire -**, eksplodigi ||
krevigi || krakigi.

éclectique, eklektika.

éclipse (pl), eklipso.

éclipser (pf), eklipsi || (pf), super-
brili.

— , **s'-** (f), forŝoviĝi.

écliptique (astr), ekliptiko.

éclisse, kojinforma splito.

— (chf), relkunigilo.

éclopé, kripl-a-ulo; lam-a-ulo.

écloper, kripligi, lamigi.

éclore (pf), eloviĝi.

— , **faire -** (pf), elkovi.

éclosion (pf), eloviĝo, elkoviĝo.

écluse, kluzo || (géol), kluso.

écluser, kluzi.

éclusier, kluzisto.

écœurement, naŭz(ad)o.

écœurer (pf), naŭzi.

école, lernejo, instruejo.

— (d'art, de philo...), skolo.

— (ensemble d'adeptes), dis-
ĉiplaro.

— (maternelle), bublernejo.

écolier, lernanto.

éconduire, pli-malpli ĝentile forigi.

économat (charge, emploi), eko-
nomeco.

— (bureau), ekonomoficejo.

— (com), magazeno ||
kooperativo.

économiste (administrateur), eko-
nomo.

— (ménager), ŝparema.

économie (d'argent, de gestion...),
ŝparado, ekonomio.

— (domestique...), eko-
nomio, mastrumado.

— (politique | sc), eko-
nomiko, ekonomio.

économies, ŝparaĵoj.

économique, ekonomia, mastruma
— , relatif à la sc -,
ekonomika.

économiquement, ekonomie,
ŝpareme.

économiser, ŝpari.

économiste, ekonomikisto.

écope, akvoŝovelilo.

écoper, akvoŝoveli.

écorce, ŝelo (f), eksteraĵo.

écorcer, senŝeligi.

écortcher (dépouiller de sa peau),
senhaŭtigi, senfeligi.

— (méd), skrapvundi, frot-
vundi.

— (les oreilles : f), skrapi (f).

écortcheur, senhaŭtigisto.

écortchure, skrapvundo, frotvundo.

écorner (détériorer les angles),
angulodifekti, for-
difekti.

— (rompre les cornes),
kornorompĵi.

écornifler, pumpi (f), suĉi (f).

écornifleur, pumpisto (f), suĉisto (f)

écornure, angulsplito.

écosser, elguŝigi.

écot, pagoparto.

écoulement (de liquide), defluo,
elfluo.

— (de marchandises),
vendado, debito.

écoulement (méd), elfluo.

— (de temps), fluo, for-
paso, pasado.

écouler (com), vendi, debiti.

— (des rossignols : com),
forvendi.

— , s' (com), vendigi.

— , s' de, deflui.

— , s' (se dissiper), forpasi.

— , s' (foule), fordisigi.

— , s' (hors d'un lieu), elflui.

— , s' (temps), flui, forpasi.

écourter, mallongigi.

écoute (action), aŭskultado.

— (lieu), gvataŭskultejo.

— (mar), ŝkoto.

— , être à l' (TSF), aŭskultadi.

écoutes, être aux -, subaŭskult(ad)j.

écouter (pour entendre), aŭskulti.

— (tenir compte de), obei,
observi.

— , s' (prendre trop soin de
sa santé), sin tro
dortoti.

— , s' (suivre sa première
impulsion), obei sian
unuan impulson.

écouteur, aŭskultilo, orekumo.

écoutille (mar), ferdekpordo.

écouvillon (rail), kanonbroso,
tubobroso.

écrabouiller (F), dispremegi,
distreti.

écran (ts), ekrano.

— , munir d'un -, ekranumi.

écrasant (travail...), prema, super-
ŝuta.

écrasante (preuve), konvinka.

— (victoire), frakasa.

écrasement (action d'écraser), dis-
premeĝo.

— (effondrement), falego.

écrasement (destruction), frakaso.

écraser (aplatir et briser par compression), premegi, dispremi, distreti.

— (une armée), frakasi, venkobati.

— (d'impôts...), sufoki per.

— (opprimer), subpremi.

— (les pieds de qn), treti.

— (de travail), trolaborigi.

— , s'- (avi), falegi, kraŝi.

— , s'- (se détruire), frakasigi.

écrémage, senkremigado.

écrémer, senkremigi.

— (f), prielekti.

écrémeuse, senkremigilo.

écrêter, senkrestigi.

écrevisse, kankro.

écrier, s'-, ekkrii.

écrin, juvelujo, skatolo.

écrire (ts), skribi.

— (composer une oeuvre), verki.

— (dans la presse), publii.

— , nécessaire à -, skribilaro, skribilujo.

écrit (adj), skriba.

— (subst), skribaĵo, verko.

écriteau, afiŝeto.

— (d'interdiction), avertilo.

écritoire, skribilujo.

écriture, skribo.

— Braille, brajlo.

écritures (com), kontoregistrado.

— , tenir les - (com), kontadi.

écrivain, verkisto.

— public, skribisto.

écrivassier, skribomaniulo, skribilaĉo.

écrou, ŝraŭbingo, boltingo.

écrouelles (méd), skrofolo.

écrouer (jur), malliberigi.

écrouir (tech), fridmarteli.

écroulement, disfalo, falego.

écrouler s'-, falegi || (qn), sinki.

— , s'- (maison), renversigi.

écrouîter, senkrustigi.

écru (non préparé : toile...), kruda.

écu (blason), blazonŝildo.

— (bouclier), ŝildo.

— (vieille monnaie française), eskudo.

écubier (mar), ankrotruo, kluso.

écueil (pf), rifo.

écuelle, pelveto.

éculé (soulé), eluzita.

éculer, eluzi.

écumage, senŝaŭmigado.

écume (mar), ŝaŭmo, marŝaŭmo.

— de mer, marŝaŭmo.

— (bave, lie : f), ŝaŭmo.

écumer I, ŝaŭmi.

— I (de rage...), koleregi, furiozegi, ŝaŭmi (f).

— T, senŝaŭmigi.

— (valer), rabadi.

écumeux, ŝaŭma.

écumoire, senŝaŭmigilo, ŝaŭmkulero.

écurer, forpurigi.

écureuil, sciuro.

écurie (ts), stalo, ĉevalejo.

écusson (blason), blazonŝildo, ŝildeto.

— (bot), okulŝildo, okulgreftaĵo.

écussonner, okulgrefti.

écussonnoir, greftilo.

écuyer (du cadre noir), artraĵdisto.

— (cavalier), rajd-anto, -isto.

— (titre), eskviro.

— (valet d'armes), ŝildisto.

eczéma, ekzemo.

edelweiss (*bot.*), edelvejso, neĝo-floro.

éden (*pf.*), edeno.

édenté, sendenta.

édenter, sendentigi.

édentés (*zoo.*), sendentuloj.

édicter, edikti.

édicule, stratkiosketo, budo.

édifiant, edifa.

édification (*arch.*), konstruado.

— **morale**, edifado.

édifice, konstru(aĵ)o.

édifier (*construire*), konstrui.

— (*morale*), edifi.

— , **s'** (*arch.*), konstruigi.

édile, magistratano, municipestro.

édit, edikto.

éditer, eldoni.

éditeur, eldonisto.

édition, eldono, eldonaĵo.

éditorial, frontartikolo, ĉefartikolo.

kapartikolo, redaktora artikolo.

édredon, lanugokusenego.

éducateur, edukisto.

éducatif, eduka.

éducation (*donnée*), eduko, edukado.

— (*politesse*), bonedukiteco.

édulcorer (*un blâme...*), mildigi.

— (*un remède*), dolĉigi.

éduquer (*ts.*), eduki.

— (*un enfant*), guberni.

éfaufiler, ĉarpiigi.

effacé (*modeste*), modesta.

— (*sans personnalité*), senkolora (*f.*).

effacement (*f.*), cedo.

effacer (*en essuyant*), forviŝi.

— (*faire disparaître qc.*), forigi, malaperigi.

— (*en frottant*), defroti.

effacer (*en grattant*), deskrapii, forgrati.

— , **s'** (*par modestie*), modesti, cedi.

— , **s'** (*souvenir*), elmemorigi.

— , **gomme à -**, skrapgumo.

effarant, konsternega.

effarement, konsternego.

effarer, konsternigi.

effaroucher (*choquer*), ŝoki.

— (*effrayer*), fortimigi.

effectif (*adj.*), efektiva || fakta.

— (*subst.*), soldat-, lernantkvanto, etc., kiomo.

effectuer, efektivigi.

efféminé, malhardita, virineska.

efféminer, malhardi.

effervescence (*chim.*), efervesko.

— (*f.*), bolo (*f.*), tumulto.

— , **être en -** (*chim.*), eferveski || (*f.*), boli.

effervescent, eferveska.

effet (*art* || *sc* : - *Edison*), efekto.

— (*com* || *fin*), bilo,ambio.

— (*résultat*), efiko, rezultato.

— (*sc.*), efiko.

— , **avoir de l' -** sur, influi.

— , **en -**, fakte, ĉar, nome, pruve.

— , **faire l' -** de, impresi.

— , **qui a le même -**, samefika.

— , **sans -**, senefika, senutila.

effets (*vêt.*), vestaĵoj.

effeuillage, senfoliigo.

effeuillaison, senfoliigo.

effeuiller, senfoliigi.

efficace (*qui produit l'effet attendu*),

efika, efikoplena.

— (*approprié*), laŭcela.

— , **être -**, efiki.

efficacité, efik(ec)o || laŭceleco.

efficient, efika.

efficiente, cause - (*philo*), efika kaŭzo.

effigie, refigurajo.

effilé, akrepinta.

effiler, ĉarpiigi, fibri, disfibri.

—, **s'-**, fibriĝi.

effiloher, fadenigi, disfibri.

efflanqué, malgrasega.

effleur, tuŝeti, flugtuŝi, tanĝi.

efflorescence (*chim*), efloresko.

— (*bot*), ekfloriĝo.

efflorescent, efloreska.

—, **être** -, efloreski.

effluve (*phys*), efluvo.

effondrement, falego $\frac{1}{1}$ (*f*), ruiniĝo.

— (*consternation*),

konsternegiĝo.

effondrer, disbati, disrompi.

—, **s'-** (*s'affaïsser*), falegiĝi.

—, **s'-** (*s'enfoncer*), enfali $\frac{1}{1}$ (*qn*), sinki.

—, **s'-** (*f*), konsternegiĝi.

efforcer, s' - de, peni ...i, strebi al, klopodi por.

effort, peno, strebo, klopodo, streĉiĝo.

— (*méd*), streĉvundo.

efforts (*désordonnés*), baraktado.

—, **faire des** -, peni, strebi, klopodi.

effraction, serurorompo, baro-rompo.

—, **entrer par** -, fari enrompon.

—, **avec** -, enrompe.

effraie (*win*), strigo.

effranger, franĝigi.

effrayant, timiga.

effrayer, timigi.

«ffréné, senbrida, sovaĝa.

«ffriter, s' - , forpecetigi, forpolviĝi.

«ffrol, teruro.

effroi, objet d' - , teruraĵo.

effronté, senhont-a, impertinent -a; -ulo.

effronterie, senhonteco, impertinenteco.

effroyable, terura.

effusion (*de sentiments*), korelverŝ-
(*ad*)o.

— (*de sang...*), elfluo, elverŝo.

égailer, s' - , disiĝi.

égal (*à qc, à qn*), egala.

— (*plan, uni*), ebena.

— (*similaire*), simila.

—, **sans** -, senegala.

— (*subst*), egalulo.

également, egale $\frac{1}{1}$ (*aussi*), ankaŭ.

— (*pareillement*), simile.

égaler (*être égal à*), egali.

— (*ressembler*), simili.

— (*rendre égal à*), egaligi.

égaliser (*mettre de niveau*), ebenigi.

— (*rendre égal*), egaligi.

égalitaire, rajtegeleca.

égalité, egaleco.

— **de droits, rajtegeleco.**

égard, konsidero.

—, **à cet** -, tiurilate.

—, **à l' - de**, kontraŭ.

—, **eu** - **à**, konsidere de.

égards, respekto.

—, **manque d' - , malŝato.**

—, **sans** -, senkonsidera.

égaré (*errant, perdu*), devojiĝinta, perdiĝinta.

— (*hagard, troublé*), konfuziĝinta, deliranta.

égarement, devojiĝo, deliro.

égarer (*mettre hors du bon chemin*),
devojiĝi.

— (*f*), senprudentigi.

— (*perdre momentanément*),
perdi, misloki.

égérer, s'-(pf), devojiĝi, deflankiĝi,
forvagi.

— , s'- loin de, dekliniĝi.

égayer, gajigi.

égerner, senĝermigi.

égide (pf), egido.

églantier, sovaĝa rozujo.

églantine, eglanterio, sovaĝa rozo.

égilse (ts souf édifice), eklezio.

— (édifice : toutes religions),
preĝejo.

— (édifice : RK), kirko.

élogue (litt), eklogo.

ég(h)ine, scie -, mansegileto,
trapeza segilo.

égoïsme, egoismo.

égoïste, egoisto.

égopode (bot), egopodio.

égorgement, buĉo.

égorger, buĉi, buĉadi.

égorgeur, buĉisto.

égosiller, s'-, lace kriegadi.

égout, kloako.

— , tout à l'-, ĝiskloaka tubaro.

égoutier, kloakisto.

égouttement, gutado.

égoutter, elgutigi.

— , s'-, elguti.

égouttoir, elgutigilo, degutigilo.

— (à vaisselle), telerrako.

égrapper, elgrapoligi.

égratigner, ungograti.

égratignure, ungogrataĵo.

égrénage (de fruits), senberigo.

— (de grains), disgrajnigado.

égrener, senberigi || disgrajniĝi.

égreneuse, elgrajnigilo.

égrillard, gaje malpruda.

égriser (tech), poluri (gemon).

égyptien, egipt-a,-ano.

égyptologue, egiptologo.

eh ! he ! ej !

eh bien ! nu !

éhonté, senhonta.

eider (orn), molanaso.

éjaculer, spermeljeti.

éjecter, eksterenjeti, eljeti.

éjecteur, eljetilo.

élaboration, ellaborado.

élaborer, ellabori.

— , s'-, ellaboriĝi.

élagage, pritondado.

élaguer, pritondi || (f), eltranĉi.

élagueur, pritondisto.

élan (action de s'élancer), ekjetiĝo,
svingiĝo.

— (zoo), alko.

— (impétueux), impeto, elano.

— , prendre son - (pour sauter),
kursvingiĝi.

élané, svelta.

élancer, s'-, eljetiĝi.

— , s'- sur, sturmi T.

élargir, plilarĝigi.

— (un vêtement), vastigi.

élargissement, plilarĝiĝo.

— (d'un prisonnier),
liberigo.

élasticité, elasteco, risorteco.

élastique (adj), elasta, malrigida.

— (subst), kaŭĉuka fadeno
(ou teksaĵo).

élater (ent), elatero.

électeur, elektorajtulo, elekt-anto ;
(H), -isto.

électif (laŭ)elekta, (laŭ)balota.

élection, elekto, baloto.

électoral (pri)elekta, (pri)balota.

— , collègue -, elektantaro.

électricien, elektristo.

électricité, elektro.

— , transformer en -,
elektroigi.

électrification, elektrizado.
 électrifier, elektrizi.
 électrique, elektra.
 électrisant, elektriga ¶ (f), ekzalta.
 électrisable, elektrebla.
 électrisation, elektrado.
 électriser (pf), elektri.
 — (les chf...), elektrigi.
 — (un malade), elektri.
 — (exalter), ekzalti.
 électro-aimant, elektromagneto.
 électro-chimie, elektrokemio.
 électrocuter, elektrumi.
 électrocution, elektrumo.
 électrode, elektrodo.
 électrodynamique, elektrodinamik-a-o.
 électrogène, elektrogena.
 électrolyse, elektrolizo.
 électrolyte, elektrolito.
 électromagnétisme, elektromagnetismo.
 électromotrice, force -, elektromova forto.
 électron, elektrono.
 électroscope, elektroskopo.
 électrostatique, elektrostatik-a-o.
 électrothérapie, elektroterapio.
 électrotypie, elektrotipio.
 élégance, eleganteco, gracieco.
 élégant, elegant-a,-ulo.
 élégiaque, elegia.
 élégie (litt), elegio.
 élément (ts), elemento.
 élémentaire, elementa.
 éléphant (zoo), elefanto.
 éléphantiasis (méd), elefantiazo.
 élevage (de poules...), bredado.
 élévateur (tech), levatoro.
 élévation (action de porter de bas en haut), levado, levo.

élévation (action de s'élever), levigo.
 — (terrain élevé), altaĵo.
 — (distinction, noblesse), nobleco, (pli)alteco.
 élève lernanto, instruato.
 — (d'école supérieure), studento.
 — (disciple), disĉiplo.
 — (pupille), edukato.
 élevé (pf), alta ¶ (f : pensées...), altefluga (f).
 — , bien -, bone edukita.
 — , mal -, needukita.
 élever, (pf), levi, altigi, starigi.
 — (un enfant), eduki, guverni.
 — (qn à un rang), plialtigi.
 — (de la volaille...), bredi.
 — , s' - (pf), sin levi, leviĝi, stari.
 — , s' - (prendre de la hauteur), altiĝi.
 — , s' - contre, kontraŭstari.
 éleveur, bredisto.
 elfe (myth), elfo.
 élider (G), elizii.
 éligibilité, elektebleco.
 éligible, elektebla.
 élimé, eluzita, fadenmontra.
 éliminer, eluzi, trivi.
 élimination, elimino.
 éliminatoire, elimina.
 éliminer (ts), elimini.
 élingue (mar), ŝnuroringo.
 élire (choisir), elekti.
 — (par scrutin), baloti.
 éliision (G), elizio.
 élite, elito, eminentularo.
 — , d' - (choisi), elektita.
 élixir, eliksiro.
 elle (pronom personnel), ŝi.
 — (pour objets ou êtres dont le sexe n'est pas déterminé), ĝi.

ellébore (*bot*), heleboro.

— d'hiver, erantido.

ellipse (*G* || *math*), elipso.

elliptique (*G* || *math*), elipsa.

élocution, elparolado, parolmaniero.

éloge, laŭdo.

élogieux, laŭda.

éloigné de (*pf*), malproksima de, distanca de.

éloignement, malproksimeco, foreco.

— (*distance*), distanco.

— (*f*), fremdeco, malinklino.

éloigner, malproksimigi, forigi, formovi.

— (*en poussant*), forŝovi.

— , s' -, malproksimigi, forigi.

— , s' - de, deklinigi || (*f*), fremdiĝi.

éloquence, elokventeco, elokventarto.

éloquent, elokventa, belparola.

— , être -, elokventi.

élu, elektita, balotita.

élucidation, klarig(ad)o.

élucider, klarigi.

élucubrer (*péjoratif*), cerbumaĉi.

éluder, eviti, elturni sin (el io).

élysée (*ts*), elizeo.

élytre, elitro.

elzévir (*typo*), elzeviro.

émacé, magregiĝinta.

émaïl (*de dents...* || *vern*is), emajlo.

— (*art : cloisonné*), klozoneo.

émaillé, emajla || (*f*), punktita.

émailler, emajli.

émailleur, emajlisto.

émaillure, emajlado || emajlarto.

émamation, eman-o-aĵo.

— (*f*), eldevenaĵo.

émancipateur, emancipanto.

émancipation (*pf*), emancipado.

émanciper (*pf*), emancipi.

— , s' - (*pf*), sin emancipi, liberiĝi.

émaner (*sc*), emani || (*f*), eldeveni.

émargement, (marĝena) nomsigno, subskribo.

— , feuille d' -, (salajra) subskribfolio.

émarger (*couper les marges*), marĝentranĉi.

— (*porter en marge*), marĝene skribi (ou noti).

— (*signer en marge*), (marĝene) subskribi (ou nomsigni).

— (*toucher un traitement*), ricevi salajron.

émasculation, kastro.

émasculer, katri || (*f*), malvirecigi.

embacle (*géo*), glaciamasigo.

emballage (*action*), pakado, enkestigado.

— (*matériel*), pakmaterialo.

emballement, entuziasmiĝo.

emballé (*cheval*), timige (ou fuzioze) kureganta.

emballer, paki, enpaki, enkestigi, enskatoligi.

— (*f*), ekzalti, entuziasmigi.

— , s' - (*cheval*), (furioze) kuregi.

— , s' - (*f*), ekzaltiĝi, pasiigi, fervori.

emballeur, pakisto, enkestigisto.

embarcadère, enŝipejo.

embarcation, boato.

embardée (*auto* || *avi* || *mar*), joro.

— , faire une -, jori.

embargo (*mar*), embargo.

— , mettre l'— sur,
embargi T.

embarquement, enŝip-igo, enbark-
igo;-igo.

embarquer T, enŝipigi.

— l, enŝipigi.

— l (*par extension*),
envagonigi, envetur-
igi...

— , s'—, enŝipigi, etc...

— , s'— (*f*), implikigi.

embarras (*gêne, obstacle, trouble*),
embaraso, ĝeno, klo-
podo.

— (*perplexité*), sendecid-
eco.

— (*rue, intestins...*), em-
baraso.

— (*sens abstrait*), ĝen(at)-
eco, senhelpeco.

— , causer de l'—, klopodigi.

— , faiseur d'—, efektulo.

embarrassant (*gênant*), embarasa.

embarrassé (*contraint*), embarasita.

embarrasser, embarasi, obstrukci
— (*f*), impliki (*f*),
konfuzi, ĝeni.

embastiller, malliberigi, enkarcer-
igi.

embatre (*tech*), ferbendi (*radon*).

embauchage, embauche, dungado.

embaucher, dungi.

— , se faire —, sin dungi.

— , s'— (*être embauché*),
dungiĝi.

embaucheur, dungisto, dunganto.

embauchoir, botoŝtipo.

embaumé (*parfumé*), aromoplena.

embaumer l (*répondre une bonne*
odeur), bonodori,
aromi.

embaumer T (*un mort*), enbalzam-
igi || (*f*), balzami.

embaumeur, enbalzamigisto.

embellie, veterplibeligi.

embellir T, beligi || l beligi.

embellissement, bel-igo,-igo.

embêtant (*F*), aflikta, ĉagrena.

embêtement (*F*), aflikto, ĉagreno.

embêter (*F*), aflikti, ĉagreni, tedi.

— , s'— (*F*), afliktiĝi, ĉagren-
igi, enui.

emblavage, tritiksemado.

emblaver, tritiksemi.

emblavure, tritiksemita agro.

emblée, d'—, tuj, senprokraste,
senpere.

emblématique, emblema, atributa.

emblème, emblemo.

— (*attribut de métier*),
atributo.

emboîtage (*mise en boîte*),
enskatoligo.

— (*fausse reliure, carton-
nage*), duonbind-
aĵo.

emboîtement, ingiĝo || enartikiĝo,
juntiĝo.

emboîter, ingi || (*tech*). juni.

— (*deux os*), enartikigi.

— (*modeler son attitude sur*
qn), imiti.

— le pas, ĝuste post iu
paŝi.

— , s'—, enartikiĝi || juniĝi.

embolie (*méd*), embolio, embolozo.

embolus (*méd*), embolo.

embompont, ventrodikeco.

embosser (*mar*), laŭdirekte ankre-
fiksi (*ŝipon*).

emboucher (*mus*), albuŝigi, lipi.

embouchure (*de fleuve*), enfluejo.

embouchure (*d'instrument : mus.*),
buŝaĵo.

embourbé, enkotiginta.

embourber, enkotigi, enŝlimigi.

—, s', enkotigi, enŝlimigi,
enfundiĝi.

—, s' (f), embarasiĝi ||
malnobligi.

embourgeoiser, s', burĝigi.

embouteillage, enboteligo.

— (*d'une voie*), tra-
fikŝtopado.

embouteiller (*mettre en bouteilles*),
enboteligi.

— (*une voie*), trafik-
ŝtopi.

emboutir (*tech.*), premadapti.

— (f), karamboli.

embranchement (*chf.*), relforko.

— de routes, voj-
forko, disvoj-
iĝo.

— (*bot.*), disbranĉ-
iĝo.

— (*zoo.*), branĉo.

embrancher, kunbranĉigi.

embrasé, être -, ardi.

embrasement, brulo.

embraser (pf), bruligi, flamigi.

—, s', flamigi.

embrassade, kisado, interkisado.

embrassement, brakumado.

embrasser (*donner un baiser*), kisi ||
(*avec bruit*), ŝmaci.

— (*serrer entre ses bras*),
brakumi.

— (*environner || entrepren-*
dre), ĉirkaŭpreni.

— (*contenir*), enteni, am-
pleksi.

— du regard, ĉirkaŭri-
gardi.

embrasser (*une profession*), ek-
praktiki.

embrasseur, kismulo.

embrasure (*arch || mil.*), embrazuro.

embrayage (*action*), kluĉo.

— (*mécanisme*), kluĉilo.

—, pédale d', kluĉpe-
dalo.

embrayer, kluĉi.

embrigader, engrupigi, varbi.
enregimenti (f).

embrocher, trapiki || (f), pikmort-
igi.

embrouillamini, implikaĵo.

embrouillé, implika, konfuza,
malklara.

embrouillement, implikiteco.

embrouiller, impliki, konfuzi,
intermiksi.

—, s', konfuzigi.

embroussailler, hirtigi.

embrumer, nebuligi.

— (f : *assombrir, attris-*
ter), tristigi, mal-
gajigi.

embrun (*mar.*), marŝaŭmo, ondo-
ŝprucaĵo.

embryon (pf), embrio.

embûche, falilo, insido.

embué, nuba (f).

embuscade, embusk-o,-ejo.

—, être en -, embuski.

—, tomber en -, fali en
embuskon.

embusqué (*mil.*), forfrontulo.

embusquer, embuskigi || forfront-
igi.

—, s', embuskiĝi || for-
frontiĝi.

éméché (F), ebrieta.

émécher (F : *enivrer*), ebrietigi.

émender (*jur.*), korekti, reformi.

émeraude (*min*), smeraldo.
 — (*couleur*), smerald(o-verdja).
émergement (*hors d'un fluide*), malmergiĝo.
émergence (*opt*), emerĝo.
émerger (*hors d'un fluide*), malmergiĝi, elakviĝi.
 — (*opt* || *phys*), emerĝi.
 — , faire -, malmergi.
émeri, smirgo.
 — , passer à l' -, smirgi.
émérillon (*de pêche*), turnhoko.
 — (*orn*), alaŭdfalko.
émérite (*distingué, expérimenté*), sperta.
 — (*pensionné*), emerita.
émersion, malmergiĝo, elakviĝo.
émerveillement, miro.
émerveller, mirigi.
 — , s' -, miri.
émétique (*méd*), emetik-o,-a.
émetteur de radio, dissendilo, radiosendilo.
émettre (*fin*), emisii, eldoni.
 — (*produire au dehors*), eligi, elsendi.
 — (*exprimer*), esprimi.
 — (*phys*), emisii.
 — (*radio*), dissendi.
émeute, ribelo.
émeutier, ribelulo.
émiettement, pecet-igo,-iĝo; diser-igo,-iĝo.
émietter, pecetigi, diserigi.
émigrant, elmigranto.
émigration, elmigrado.
émigré, elmigrinto.
émigrer, elmigri.
éminement, eminente || ege.
éminence (*hauteur*), altaĵo, levaĵo ||
 (f), eminenteco.

éminence (*saillic*), elstarajo.
 — (*titre*), Eminenco.
émincer, maldike tranĉi.
éminent, eminenta, elstara (f), altnivela.
émir, emiro.
émissaire, misiisto, (sekreta) sendito.
 — , bouc -, propeka virkapro.
émission (*fin*), emisio, eldono.
 — (*phys*), eligo, emisio.
 — (*radio*), elsendo, dissendo disaŭdigo.
emmagasiner, envareĝigi, stapli.
 — (f), amasigi, stoki.
emmailloter, vindi.
emmancher, ingigi, tenilofiksi.
emmanchure (*de vêt*), manikaperturo, manikbazo.
emmêler, intermiksi, impliki.
emménager, enloĝigi.
emmener, elkonduki.
 — au loin, forkonduki, forigi.
 — avec soi, kunporti.
emmiellé, mielŝmirita.
emmiellées (*paroles*), afektaj, mielaj (f).
emmieller (*enduire de miel*), mielŝmiri.
emmitoufler, varme vesti, enpeltigi.
emmurer, enmurigi.
émoi, emocio.
émollient, moliga.
émoluments, honorario.
émonder, pritondi || senbranĉigi.
émotion, emocio, tuŝiteco, kortuŝiteco.
émotionnable, emociebla.
émotionnel, emocia.

émotionner, emocii, kortuŝi.

—, s'—, emociiĝi.

émotivité, emociemo.

émotter, terpecigi.

émoucher, muŝforigi, senmuŝigi.

émouchet (orn), kestrello.

émouchette, muŝreto.

émoudre, (muel)akrigi.

émouleur, (muel)akrigisto.

émoulu, akrigita.

—, frais - (f), nove bakita (f).

émoussé, malakra.

émousser, malakrigi || (f), malvigligi.

—, s'—, malakriĝi.

émoustiller, gajeksciteti.

émouvant, emocia, kortuŝa, sento-plena.

émouvoir, emocii, kortuŝi, eksciti.

—, s'—, emociiĝi.

empailler (un animal), pajloŝtopi.

— (une chaise), pajloplekti.

— (garnir | envelopper),
pajlogarni || pajlo-
tegi.

empailleur (d'animaux), pajloŝtop-
isto.

— (de chaise), pajloplekt-
isto.

empalement, palisumo.

empaler (supplice), palisumi.

empan (mesure), spango.

empanacher, plumtuf(um)i || (f),
pompiĝi.

empaquetage, pakado, envolvado.

empaqueter, enpaki, envolvi.

emparer, s'— de, ekkapti, propriĝi
al si.

—, s'— (par violence d'un
lieu, d'un édifice),
perforte ekokupi.

empâtement (du corps), grasigo.

— (tech), pastoplenigo.

empâter (une oie), grasigi.

— (tech), pastoplenigi.

empâter (langete) kunigi.

empaumure de gant, gantpolmo.

empêchement, ĝenaĵo, malhelpo,
baraĵo.

empêcher, malhelpi, malebligi.

— (gêner), bari.

— (retenir), deteni, for-
teni.

empêcheur, ĝenanto.

empeigne, ŝudorso.

empennage (d'avion), empeno.

empereur, imperiestro.

—, régner en —, imperi-
estri.

emperler, perlornami.

empesage, ameligo.

empeser, ameligi.

empesté, pesta | fetora.

empester, pestigi | fetori, haladzi.

empêtrer (pf), impliki.

emphase, emfazo, bombasto, ŝvel-
parolo.

—, dire avec —, emfazi.

emphatique, emfaza, bombasta.

emphysème (méd), enfizemo.

empiècement, surkudraĵo.

empièrrement, ŝtonkovrado, ba-
lastado.

empierrer, ŝtonkovri, balasti.

empiéter, limuzurpi.

— (f), (malprave) arogi alsi.

empiler, suramasigi, altamasigi,
stapli.

Empire, Imperio.

empire (influence), influo.

— (style décoratif), empiro.

empirer I, malboniĝi || T malbonigi.
empirique, empiri-o,-a.

empirisme, empir(i)ismo.
empiriste, empir(i)isto.
emplacement, loko.
emplâtre (*méd*), plastro.
emplette, aĉeto.
emplir, plenigi.
emploi (*public ou privé*), ofico,
     pozicio.
     — (*usage*), uzo.
     — , **mode d'**, uzmaniero.
     — , **charger qn d'un** -,
     enoficigi.
employé (*de com*), komizo, kon-
     toristo.
     — (*de banque*), oficisto,
     funkciisto.
     (*aux écritures*), skribisto.
employer qc, uzi, utiligi ion.
     — **qn**, serviigi iun.
employeur, labordonanto, dung-
     anto.
emplumer, plumornami.
empocher, enpoŝigi.
empoignant, streĉa, interesege.
empoigner, aresti, kapti.
     — (*f*), intereseigi.
empois, amelgluo.
empoisonnement (*action*), venen-
     ado, toksado.
     — (*état*), veneniĝo
     toksiĝo.
empoisonner, veneni, toksii.
     — (*la vie* || *f*), maldolĉigi.
     — , **s'**, veneniĝi, toks-
     iĝi.
empoisonneur, veneninto, -isto.
empoisser, peĉoŝmiri.
empoissonner, alvusumi.
emporté, kolerema, flamiĝema (*f*).
     — (*cheval*), furioza.
emportement, kolerego, flam-
     iĝo (*f*).

emporte-pièce, truilo, premtranĉ-
     ilo.
emporter, kunpreni, elporti, for-
     porti.
     — , **l'**, venki.
     — , **l'** sur, superforti,
     superi.
     — , **s'**, ekkoleri, ekflam-
     iĝi (*f*).
empoter, enpotigi.
empourprer, purpurigi.
empreindre, premsigni, (relief)-
     stampi.
empreinte, premsigno, (relief)-
     stampo.
     — (*trace*), spuro.
empresé, servopreta, klopodema,
     diligenta.
empressement, diligenteo, ak-
     celo.
     — , **avec** -, agopene.
empreser, **s'**, servorapidi.
emprisonnement, malliberigo,
     enkarcerigo.
emprisonner, malliberigi, en-
     karcerigi.
emprunt, prunto, deprunto,
     pruntopreno.
     — (*sur gages*), lombardo.
emprunté (*f*), ĝenata, embarasata.
emprunter, prunti, deprunti, prun-
     tepreni.
     — (*sur gages*), lombardi.
emprunteur, pruntanto, prunte-
     prenanto.
empuantir l, haladzi || **T** haladzigi.
émulation (*rivalité*), konkurenco,
     konkuremo.
émule, konkuranto.
émulseur, emulsiilo.
émulsion, emulsio.
émulsionner, emulsiigi.

en (*préposition*), en, dum, ĉe, el,
 al, laŭ, pri, per, pro.
 sub..., je.
être en Italie, esti en Italujo.
en hiver, dum la vintro.
en ce cas, ĉe tiu okazo.
une bague en or, ringo el oro
 (ou ora ringo).
voler de fleur en fleur, de
 floro al floro.
tourner en rond, iri laŭ rondo
 (ou laŭrondo), rondiri.
docteur en droit, doktoro
 pri juro.
en deux mots, per du vortoj.
en vertu de, pro, per.
parler en maître, paroli kiel
 mastro.
danser en musique, danci sub
 la muziko.
partager en trois, triigi (*pas
 de prép.*).
plier en deux, duige faldi (*pas
 de prép.*).
croire en Dieu, kredi je (ou
 en) Dio.
en (*pronom relatif*), el tio, pri tio,
 pri ŝi...
il en veut (*de cela*), li volas el
 tio.
on en parle (*de cela*), oni
 parolas pri tio.
on en rit (*de ce tableau*), oni
 ridas pri ĝi.
il en rêve (*de cette femme*),
 li songas pri ŝi.
on en souffre (*de ceci*), oni
 suferas pro tio ĉi.
en (*adverbe*), el tie, de tie...
il s'est promené près du lac,
 li promenis apud la lago.
il en vient, li venas de tie (de ĝi).

il en sort (*du lac*), li eliras
 el tie (el ĝi).
encablure (*mar* : 185 m.), mara
 mejlodekono.
encadrement (*action d'encadrer*),
 kadrado, en-
 kadrigo.
 — (*ce qui encadre*),
 kadr(aĵ)o.
encadrer (*pf*), enkadrigi, kadri.
 — (*sens métaphorique*),
 kadrigi.
 — (*un objectif : mil*),
 ĉirkaŭtrafi.
encager, enkaĝigi.
encaisse, enkasado, kasmono.
encaissé (*chemin...*), interkruta.
encaissement (*fin*), enspezado.
encaisser (*com || fin*), enspezi,
 enkasigi.
 — **un coup** (*F*), trafigi de
 bato.
encaisseur, enspezisto.
encan, vente à l'-, aŭkcia vendo.
encanailler, s'-, kanajligi || (*f*), mal-
 nobligi.
encapuchonner, s'-, enkapuĉigi.
 — , s'-(*f : montagne*),
 nubkovrigi.
encas, sun-pluvombrelo.
 — (*collation*), (vojaĝ)manĝeto.
encastrer, enfoldigi, enadapti, en-
 fiksi.
encaustique, enkaŭstiko.
encaustiquer, enkaŭstiki.
encavement, enkeligo.
encaver, enkeligi.
enceindre, ĉirkaŭbari, murzoni.
enceinte (*subst*), ĉirkaŭbarilo, ur-
 bomurego.
 — (*fortifiée*), ĉirkaŭremparo,
 remparono.

enceinte (*pourtour*), ĉirkaŭo.
 — , **femme** -, gravedulino.
 — (*adj.*), graveda.
 — , **devenir** -, gravediĝi.
encens (*pf.*), incenso.
encensement, incensado.
encenser (*pf.*), incensi.
encensoir, incensilo.
encéphale (*anat.*), encefalo.
encerclément, ĉirkaŭado || ĉirkaŭbarado.
encercler (*entourer*), ĉirkaŭi, ĉirkaŭbari.
enchaînement, enkateno.
 — (*f.*), interrilato, kunĉenado.
enchaîner, kateni, enkateniĝi, ĉeni, enĉeniĝi.
enchanté, sorĉa || (*f.*), kontentega.
enchantement, sorĉo || (*f.*), plezuro.
 — **magique**, en-sorĉado.
enchanter, ensorĉi.
 — (*f.*), kontentigi, plezurigi.
enchanteur (*adj.*), mirinda.
 — (*subst.*), sorĉisto.
enchâsser, enfiksi, kadri.
enchâssement, enfiksado, kadrado.
enchères, **vente aux** -, aŭkcio.
 — , **vendre aux**, aŭkcii.
enchérir, plikarigi, pliproponi.
 — **I**, plikarigi.
enchérissement (*hausse des prix*), karigo.
enchérisseur, pliproponanto.
enchevêtrement, interimplikeco || implikaĵo, interplektaĵo.
onchevêtrer, interimpliki, interplekti.

enclave, terenokojno || (*pol.*), enklavo.
enclaver, enkojnigi (terenopecon).
enclin, inklina, ema.
 — , **être** - à, inklini, emi al.
encliquetage (*méc.*), klikado || klikigo.
encliqueter, enkliki.
enclore, ĉirkaŭfermi.
enclos, ĉirkaŭbaritejo.
enclouer (*un canon*), ŝtopdifekti.
 — (*en ferrant*), najlovundi.
enclume (*anat* || *tech.*), amboso.
encoche, noĉo.
encoher, noĉi.
encoignure, angulo.
encoller, gluaĵi.
encolure (*de vêl.*), kolaperturo.
 — (*de cheval*), kolo.
encombre, **sans** -, senembarase.
encombré, plenega.
encombrement (*de rucs...*), embaraso.
 — (*f.*), tropleneco.
encombrer, obstrukci, embarasi.
 — (*f.*), troplenigi.
encontre, à l' - de, kontraŭ.
encorbellement (*arch.*), korbelo.
encorder (*sport*), kunŝnuri.
encore (*jusqu'à présent*), ankoraŭ.
 — (*bien plus, même*), eĉ.
 — **une fois**, ankoraŭfoje.
 — **plus**, ankoraŭ pli || eĉ pli.
 — , **non seulement... mais** -, ne nur, sed ankaŭ.
 — , **pas** -, ankoraŭ ne.
encorné, kornoporta.
encorner, kornopiki, kornobati.
encourageant, esperiga, esperdona.
encouragement, kuraĝigo, akcelo.
encourager, kuraĝigi, akceli.

encourir (*attirer sur soi*), altiri
sur sin.

— (*s'exposer à*), sin riski al.

encrage, inkado.

encrassement, malpur-igo, iĝo.

encrasser, malpurigi.

— , s'-, malpurigi.

encre, inko.

— (*de Chine*), tuĉo.

— , **écrire**, dessiner, laver à
l'— de Chine, tuĉi.

encreur, inki, inkoŝmiri.

encreur, inkilo.

encrier, inkujo.

encroûte (f), krustiĝinta.

encroûter, krustokovri.

— , s'— (*former une croûte*),
krustiĝi.

— , s'— (f), rutinigi.

encyclique (K), encikliko.

encyclopédie, enciklopedio.

encyclopédique, enciklopedia.

encyclopédiste, enciklopediisto.

endémie (méd), endemio.

endémique, endemia.

endété, dentohava, dentogarnita.

endenter (*une roue*), dentogarni.

— (*assembler*), dentkunigi,
endentigi.

— (*engager dans les dents* :
méc), endentigi.

— , s'— (méc), endentigi.

en-dessous, sube.

— , **qui est** -, suba.

endetter, ŝuldigi.

— , s'—, ŝuldiĝi.

endeuillé, funebra.

endeuiller, funebrigi.

endiablé (*allure*), arda, impeta.

— (*enfant*), petolega.

endiguement, digado.

endiguer (pf), digi.

endimancher, s'—, festovesti sin.

endive (bot), endivio.

endocarde (anat), endokardo.

endocarpe (bot), endokarpo.

endocrine (méd), endokrina, sen-
dukta.

endocriner, opiniallogi.

endolorir, dolorigi.

endommagé, difektita.

endommager, difekti, damaĝi.

endoplasme (bot), endoplasmo.

endormant, dormiga.

endormi (f), dormema, malvigla.

endormir (pf), dormigi.

— (méd), anestezi.

— , s'—, ekdormi.

endosmose (phys), endosmozo.

endossé (fin), ĝirato.

endossement (fin), ĝiro.

endosser (fin), ĝiri.

— **un vêtement**, vesti, sur-
dorsigi, surmeti.

— **une responsabilité**,
preni sur sin
respondecon, res-
pondeci.

endosseur (fin), ĝiranto.

endroit (lieu | local), loko | ejo.

— (lieu de passage), irejo.

— (opposé à envers), antaŭa
(ekstera) flanko.

enduire, ŝmiri.

enduit, ŝmiriĝo.

endurance, eltenemo, hardeco,
persistemo.

endurant, rezistanta, multe-
pacienca.

endurci, malmoligita.

— (f), hardita.

endurcir, malmoligi.

— (f), hardi.

endurcir, s' -, malmoliĝi ¶ (f), hardiĝi.

endurcissement, malmoliĝo ¶ (f) hardiĝo.

endurer, suferi, elporti ¶ toleri.

énergétique (sc), energiistiko ¶ (adj), energi(don)a.

énergie (ts), energio.

énergique, energi plena.

énergumène, furiozulo.

énervant, nervekscita.

énervé, senmuskola ¶ nervekscitita.

énervé, eksciti, nervozigi.

enfance, infan-eco, -aro.

— (période de la naissance à douze ans environ), infanaĝo.

— (f : origine de qc), komencigo, infan-eco (i).

— , **tomber en -**, kadukiĝi, reinfaniĝi.

enfant, infano, knabo.

— **adoptif**, adoptito.

— **prodige**, mirinfano.

enfantement, naskado, akuŝiĝo.

enfanter (pf), naski.

enfantillage, infanaĵo.

enfantin, infana.

— (f : peu compliqué), facilega.

enfariner, farunŝmiri.

enfer (pf), infero.

enfermer, enfermi.

— à clef, enŝlosi.

— à verrou, enrigli.

enfermer, trapiki ¶ traglavi.

— , s' -, trapikiĝi, traglaviĝi.

enflévrer, febrigi.

— (f), pasiĝi, ekscitegi.

enfilade (de pièces...), vico.

— , en -, vice.

enfilade, **prendre en -** (mil), enfil.

enfiler (une aiguille), tredi, enkudriligi.

— (des perles), surfadenigi, tredi.

— (de part en part), trapiki ¶ traglavi.

— (un vê), surmeti, surŝovi, surtiri.

— (mil), enfil.

enfin, fine.

enflammé (pf), brula.

— (méd), inflama.

— (f), arda, fajra, fervorega.

— , **être -** (f), ardi ¶ (de colère), flami.

enflammer, flamiĝi, ekbruligi.

— (f), flamiĝi, ekzalti, pasiĝi.

— (méd), inflamigi.

— , s' - (pf), flamiĝi ¶ (méd), inflamigi.

enflé, ŝvela, ŝvelinta.

enfler I (être enflé), ŝveli.

— , s' -, ŝveliĝi.

enflure, ŝvelo, ŝvelaĵo.

— (de style), bombasto, ŝvelparolo.

enfoncé, enprofundiĝinta ¶ (yeux), kaviĝinta.

enfoncement, kavaĵo.

enfoncer, enprofundiĝi, (pf), enbati.

— , s' - (pf), enprofundiĝi.

enfouir, enfosi.

enfouissement, enfosado.

enfourcher (avec une fourche), traforki.

— (une bicyclette...), ekrajdi sur...

enfournage, enfornigo.

enfournier, enfornigi.

enfrendre (*transgresser*), malobei, malobservi.

enfuir, s'-, fuĝi, forkuri, forflugi.
—, s'-, de, forkuri de.

enfumé, fumoplena.

enfumer, fumoplenigi.

— (*pour conserver || noircir*),
fumaji.

engagé, volontulo, varbiĝinto.

engageant, invita, alloga, plaĉaspekta.

engagement (*mise en gage*),
garantiado.

— (*mil*), ekbatalo, bataleto | enbataligo.

— (*obligation*), devontigo, devoligo, kontrakto.

— (*promesse*), promeso.

engager (*le combat...*), komenci.

— (*donner en gage*), garanti-doni | lombardi.

— (*introduire*), enmeti, enŝovi, penetrigi.

— (*des capitaux*), investi.

— (*lier par contrat...*), promese ligi, devontigi.

— (*prendre qn à gages*), dungigi.

— qn à, inviter qn à..., inviti. admoni iun al.

—, s'-, (*s'astreindre à*), sin devontigi.

—, s'-, (*combat*), komenciĝi.

—, s'-, (*entrer dans*), eniri, suriri.

—, s'-, (*s'introduire*), penetri, enŝoviĝi.

—, s'-, (*se lier*), sin ligi.

—, s'-, (*mil*), soldatiĝi, varbiĝi.

engager, s'-, (*participer*), partopreni.

engainer, eningigi.

engance (*espèce*), gento | (*f*), gentaĉo.

engelure (*méd*), pernio, frostoŝvelo.

engendrer, generi, naskigi.

— (*f : produire*), produkti, estiĝi, naski (*f*).

engerber, garbigi.

engin, ilo, aparato, maŝino.

englober, entutigi.

engloutir, engluti, gluti (*f*).

— (*f*), enabismigi.

—, s'-, (*f*), enabismigi.

engloutissement, englutado, gluto (*f*).

engluer, gluaĝi.

engorgement, obstrukcio.

engorger, obstrukci.

engouement, admiro, furoro.

engouer, s'-, troadmiri, furore admiri.

engouffrer, enabismigi, enfaŭkigi, englutigi.

— (*f : dévorer*), engluti.

—, s'-, enabismigi, enfaŭkigi.

engoulevent (*orn*), kaprimulgo.

engourdi, senkonscia, sensenta.

engourdir (*par immobilité...*), rigidigi, malakrigi.

— (*par froid*), frostigi.

—, s'-, rigidigi | frostiĝi.

engourdissement, rigidigo | frostiĝo.

engrais, sterko, grasigaĵo.

engraissement, grasigo, iĝo.

engraisser T (*un animal*), grasigi.

— I (*prendre du poids*), grasigi.

engrangement, engarbejigo.

engranger, engarbejgi.
engraver (*couvrir de gravier*),
 gruzokovri.

engrenage (*tech*), dentajo, dentrad-
 aro, endentajo.

engrener (*engraisser avec du grain*), grene grasigi.
 — (*garnir de grain*), grene provizi.

— (*roues dentées*), endent-
 igi.

— (*f*), prepari, komenci.
 — , s' (*tech*), endentiĝi.

enguirlander, girlandornami.

— (*f : F*), skoldi.

enhardir, kuraĝigi, aŭdacigi.

— , s', kuraĝigi, aŭdacigi.

énigmatique, enigma.

énigme (*pf*), enigmo.

enivrant, ebriiga.

enivrement, ebriiĝo.

enivrer, ebriigi, drinkigi.

— (*f*), ekzalti, orgojligi.

— , s', ebriiĝi.

— , s' (*f*), ekzaltiĝi, orgojligi.

enjambée, paŝego, paŝlongo.

enjamber, transpaŝegi, interkrur-
 igi.

enjeu, ludmono, vetgarantiaĵo.

enjoindre, ordoni.

enjôler, kajolkapti, babiltrompi.

enjôleur, kajolkaptanto, babil-
 trompanto.

enjollvement, ornamo.

enjollver, ornamo, beletigi.

enjollivure, ornameto.

enjoué (*nilde*) *ou* (*gracie*) gajema.

enjouement, milda gajeco.

enlacement (*cordons, lacets...*),
 interplektaĵo, vol-
 viĝo.

enlacement (*étreinte*), ĉirkaŭpreno,
 interbrakiĝo.

enlacer (*avec lacets, cordons...*),
 interplekti, impliki.

— (*étreindre*), ĉirkaŭpreni,
 ĉirkaŭbraki.

— , s' (*autour de : lianes...*),
 volviĝi.

enlaidir T, malbel-igi || I -iĝi.

enlaidissement, malbel-igo, iĝo.

enlèvement (*de qc*), formeto, for-
 preno.

— (*de qn*), forrabo.

enlever, forigi, formeti, forpreni.

— (*de force qc*), depreni,

elpreni, forpreni.

— (*de force qn*), forrabi.

enlissement, enŝlimiĝo, ensablĝo,
 enmarĉiĝo.

enliser, s', enŝlimiĝi, ensablĝi,
 enmarĉiĝi.

enluminer, miniaturi.

enlumineur, miniaturisto.

enluminure, miniaturo.

ennemi (*ts*), malamik-o, -a.

— (*f*), malinklina.

ennoblir, nobligi.

ennoblissement, nobligo.

ennui, enuo, malplezuro.

— (*chagrin*), ĉagreno, spitiĝo,
 aflikto.

— (*causé par outrui*), tedo, ted-
 aĵo.

ennuyé, enuplena.

ennuyer, enuigi.

— (*importuner*), tedi.

— , s' (*trouver le temps long*),
 enui I.

— , s' de, sopiri.

ennuyeux, enuiga, ĉagrena, aflikta.

énoncé, eldiro.

énoncer, eldiri, formuli, vortigi.

énonciation, eldiro, vortigo...
engorgeillir, s'- de, fieriĝi, orgojl-
 iĝi pri, por.
énorme, grandega, enorma.
énormité, grandegeco, graveco.
enquérir, s'- de, eldemandi,
 informiĝi.
enquête (ts), enketo.
enquêteur, enketi.
enquêteur, enketisto.
enraciner (pf), enradiki.
 — , s'- (pf), enradikiĝi.
enragé (méd ! f), rabia.
 — , être -, rabii.
enrager I, furiozi.
 — , faire -, turmenti, spiti.
enrayer, malakceli, bremsi (f) !
 haltigi.
 — , s'- (arme, moteur), pane-
 iĝi.
enrégimenter, enregimentigi ||
 varbi.
enregistrement, registrado.
enregistrer (pf), registri, enlistigi.
enrhumer, s'-, malvarmumi.
enrichir, riĉigi.
 — , s'-, riĉiĝi.
enrichissement, riĉiĝo, iĝo.
enrober, tutkovri, ŝirmi.
enrôlement, varbo, rekrutigo.
enrôler, varbi, rekruti, soldatigi.
enrôleur, varbisto.
enrouement, raŭkiĝo.
enrouer, raŭkigi.
 — , s'-, raŭkiĝi.
enroulement, volv-ado, aĵo.
enrouler, volvi.
 — (ensemble), kunvolvi.
 — , s'- (autour de), volviĝi.
 — , s'- (autour de : plantes),
 volverampi.
enrubanner, ruband-ornami.

ensablement, sablobstrukiĝo.
ensabler, sablobstruki || sablo-
 kovri.
 — , s'- (rivière), sabl-
 obstrukiĝi, sabloŝto-
 piĝi.
ensacher, ensakigi.
ensanglanté, sanga | sangokovrita.
ensangler, sangokovri, sango-
 makuli.
enseigne (com), anonctabulo, ŝildo.
 — (mar), leŭtenanto.
enseignement (action), instruado.
 — (instruction, precep-
 te), instruo.
 — **ménager**, mas-
 truma instruado.
enseigner (pf), instrui, lernigi.
ensemble (adv), kune, samtempe.
 — (de mobilier, habillement
 troupe théâ, musi-
 ciens...), ensemblo.
 — (vét), vesta garnituro.
 — , l'- (un tout), tuto,
 tutaĵo.
 — , un - de, kompleto da.
 — , dans son - (en somme),
 entute.
ensemencement, prisemado.
ensemencer, prisemi.
enserrer, ĉirkaŭpremi, ĉirkaŭligi,
 ĉirkaŭfermi.
ensevelir (un mort), vindi || en-
 tombigi, sepulti.
 — (f), superkovri || sen-
 utiliĝi.
ensevelissement, vindado, en-
 tombigo.
enseleillé, suna, sunbrila ||
 prisunita.
enseleiller (exposer au soleil),
 sunumi.

enseleiller (*rendre gai*), prisuni.
 ensorcelé (*pf*), ensorĉita.
 ensorcelier (*pf*), ensorĉi.
 ensorceleur, sorĉisto, ensorĉanto.
 ensorcellement, sorĉo, ensorĉado.
 ensouffrir, sulfuri.
 ensuifer, seboŝmiri.
 ensuite, poste.
 ensuivre, s'-, sekvi, rezulti.
 entablement (*arch*), entablemento,
 surkolonajo.
 entaché (*de nullité*), nevalida.
 entacher (*souiller moralement*),
 senhonorigi.
 entaille, enranĉo, enfendo, noĉo.
 — (*blesure*), tranĉvundeto.
 entailler, enranĉi, enfendi.
 entamer (*un pain...*), ektranĉi.
 — (*diminuer par usure*),
 ekuzi.
 — (*f : commencer*), ekkom-
 enci.
 entame, unua detranĉajo.
 entassement, amas-igo. stak-igo;
 -iĝo.
 entasser, amasigi, stakigi, super-
 plenigi.
 — (*f : économiser*), ŝparegi.
 ente, greŝto.
 entendement, intelekto | pens-
 kapablo.
 entendeur, à bon - salut!
 kiu bone aŭdas, tiu bone
 komprenu!
 entendre, aŭdi || kompreni.
 — , faire -, aŭdigi || kom-
 prenigi.
 — , laisser -, subdiri.
 — , dire que..., aŭdi, ke...
 entendu (*avisé*), saĝa.
 entendu ! promesite ! konsentite !
 , bien - ! kompreneble.

entente (*accord*), interkonsento,
 akordo | harmonio.
 — (*intelligence*), komprenado.
 enter, greŝti.
 entériner (*jur*), ratifi.
 entérite (*méd*), enterito.
 enterrement (*ts*), enterigo.
 — d'un mort, enter-
 igo, entombigo.
 enterrer (*ts*), enterigi.
 — un mort, enterigi, en-
 tombigi.
 — , s' - (*f*), izoliĝi, izolejiĝi.
 en-tête, laterfronto, firmtitolo,
 kap(aĵ)o.
 entêté, obstina.
 entêtement, obstineco.
 entêter, kapdolori.
 — , s' -, obstini l.
 enthousiasme, entuziasmo.
 — , être plein d'-,
 entuziasmi.
 — , qui provoque l'-,
 entuziasmiga.
 enthousiasmer, entuziasmiĝi.
 — , s' -, entuziasmiĝi.
 enthousiaste, entuziasm-a,-ulo.
 enticher, s' - de, entuziasmiĝi pri,
 enamiĝi al.
 entier (*dont on n'a rien retranché*),
 tuta, kompleta, sen-
 manka.
 — (*caractère*), absoluta.
 — (*cheval...*), ne kastrita.
 — (*sans modification*), senmo-
 difa.
 — , nombre - (*math*), entjero.
 entièrement, tute, komplete.
 entité (*philo*), ento.
 entoilage, tolgarnado.
 entoiler, tolgarni.
 entomologie (*sc*), entomologio.

entomologiste, entomologo.

entonner, enbareligi, funeli.

— un chant, ekkanti.

entonnoir (pf), funelo.

entorse, artiktordo.

entortillé, implikita, volvita.

entortiller, impliki, volvi, ĉirkaŭ-tordi.

entour, à l', ĉirkaŭe.

entourage (matériel), ĉirkaŭaĵo.

— (humain), kunvivantaro, ĉirkaŭantaro.

entourer de (pf), ĉirkaŭi per.

— (avec une ceinture), zoni.

— , faire -, ĉirkaŭigi.

— , s' - (pf), ĉirkaŭigi.

entournure (vêt), akselumo.

entracte (théâ), interakto.

entraider, s' -, interhelpi sin.

entrailles, intestaro || (pf), internajo.

— (f : sensibilité), sentemo, kompatio.

— (par extension), utero.

entr'aimer, s' -, interami sin.

entrain, vigleco, vervo.

— , avec -, vigne.

entraînant, vigliga, entuziasmiga.

entraînement (au mal), delogiĝo.

— (imitation), imitemo.

— (mil || sport...), trejnado.

entraîner (au mal), delogi.

— (conséquences), tiri.

— (résultat), rezultigi, sekvi.

— (sport || mil...), trejni.

— (traîner avec soi), kuntreni.

— (sûrement), neprigi.

entraîneur, trejnisto.

entraîneuse, dancogistino.

entrave (d'animaux...), piedligilo, piedkateno.

— (gêne, obstacle), malhelpo, barajo.

entraver (des animaux), piedligi.

— (f : empêtrer), impliki || (gêne), malhelpi.

entre, inter.

entrebailler, malfermeti.

entrechat (mus), dancosalto.

entrechoquer, kunbati, interfrapi || (verres), tintigi.

— , s' -, kunbatiĝi.

entrecôte, interripaĵo.

entrecouper (sens propre), intertranci.

— (par extension), (intermite) interrompi.

— , s' - (routes), kruci, kruciĝi.

entrecroisement, interkruciĝo.

entrecroiser, interkruciĝi.

— , s' -, interkruciĝi.

entrée (action d'entrer), eniro.

— (endroit par où l'on entre), enirejo, alirejo.

— (cuis), entreo.

— (principale), frontopordo.

— (seuil : f), sojlo.

— (de tunnel), faŭko.

entrefaites, sur ces -, intertempe.

entrefaite, interartikolo, artikoleto.

entregent, mondosperto.

entrelacer, interplekti.

— (les doigts), intermeti.

entrelacs, plektaĵo.

— , orner d' -, trapekti.

entrelarder, interlardi || (f) trapekti.

entre-ligne, interlinio.

entremêler, intermiksi, inter-
plekti.

— (orner *d'entrelacs*),
traplekti.

entremets (*cuis*), autauĉdeserto.

entremetteur, peranto || svatistaĉo

entremettre, s'-, sin intermeti,
peri.

— , s'-(*com*), makleri
pri.

— , s'-(*en vue de*
mariage), svati.

entremise, per(ad)o, interhelpado,
klopodado.

— , par l'- de, pere de.

entre-nœud (*bol*), internodaĵo.

entrepont (*mar*), interferdeko.

entreposer, stapli.

entreposeur, staplestro.

entrepotaire, staplinto.

entrepôt (*com*), staplo.

entreprenant, entreprenema, aŭ-
daca.

entreprendre, entrepreni, ko-
menci.

entrepreneur, konstruentrepren-
isto.

entreprise (*ts*), entrepreno.

— (*lieu de travail*), entre-
prenejo.

entrer dans (*pf*), eniri, penetri,
enpaŝi.

en se glissant, englitiĝi,
enŝoviĝi.

T (*des marchandises*), en-
porti.

, faire -, enirigi, penetrigi.

, faire - (*par pression*),
enpremi.

entresol, Interetaĝo.

entre-temps, intertemp-o,-e.

entretenir, konservi.

— qn (*pourvoir*), vivteni
iun.

— qc (*tenir en bon état*),
prizorgi ion.

— , s'- avec qn sur,
interparol(ad)i kun
iu pri.

entretien (*conversation*), inter-
parolado, konvers-
ado.

— (de qc), prizorgado.

— (de qn), vivtenado.

entretoise (*tech*), staĵo.

entre-tuer, s'-, interbuĉi sin.

entrevoir (*apercevoir*), videti, ek-
vidi.

— (*connaître confusément*),
antaŭvideti, antaŭ-
scii.

entrevue, intervidiĝo.

— , avoir une -, intervidiĝi.

entrouvrir, malfermeti.

— , s'-, malfermetiĝi.

énucléation, enukleado.

énucléer (*méd*), enuklei.

énumération, laŭvica elnomado.

— (*d'un compte*), detal-
ado.

énumérer, laŭvice elnomi || detali.

envahi de (*mauvaises herbes*),
superkreskita de...

envahir (*pf*), invadi || infekti (*f*) ||
superkreski.

envahissement, invado.

envahisseur, invadanto.

enveloppant, ĉirkaŭprena || ĉirkaŭ-
ferma.

enveloppe (*ce qui sert à envelopper*),
kovraĵo, envolvaĵo,
volvokovro.

— (*de lettre*), koverto.

envelopper (*entièrement*), envolvi, volvokovri.
 — (*enrouler autour de...*), vindi.
 — (*entourer* : pf), ĉirkaŭvolvi.
 — (*environner*), ĉirkaŭi.
envenimer, infekti.
 — (f), veneni (f), pliakrigi.
enverguer (*mar*), aljardi.
envergure (*ailes, voiles...*), enverguro, larĝeco.
 — (*facultés*), amplekso.
 — , **qui a de l'...**, ampleksa, multampleksa.
envers (*prép*), kontraŭ.
 — (*subst*), posta flanko, reverso.
 — , **à l'...**, reverse, returnite.
envi, **à l'...**, vete, konkure.
enviable, enviinda.
envie (*désir*), deziro, emo.
 — , **avoir - de**, ekdeziri.
 — (*convoitise*), envio.
 — , **faire - à qn**, enviigi iun.
envier (*désirer, souhaiter*), deziri, deziregi.
 — (*désirer le bien d'autrui*), envii ion al iu.
 — **qn**, envii iun (pro io).
envieux, enviema || enviulo.
environ (*adv* : *à peu près*), ĉirkaŭ.
environs (*lieux qui sont alentour*), ĉirkaŭaĵo.
 — , **aux - de**, ĉirkaŭ.
environner, ĉirkaŭi.
envisager (*considérer*), konsideri, atenti, rigardi (kiel eblan).
 — (*examiner*), ekzameni.

envoi, send-o, -aĵo.
 — (*litt*), dediĉo.
envolée (pf), ekflugo.
envoler s'-, ekflugi || (f), flugi.
 — , s' - (*à tire d'aile*), forflugi.
envoûtement, envulto.
envoûter, envulti.
envoyé (subst), sendito.
envoyer (qc, qn), sendi || (qc), ekspedi.
éocène (*géol*), eoceno.
éolienne, ventmotoro.
éosine (*chim*), eozino.
épacte (*astr*), epakto.
épagneul (*zoo*), spaniolo.
épais, dika || densa.
épaisseur, diko, dikeco || denseco.
épaissir T, dikigi, densigi.
 — , **l ou s'...**, dikigi, densigi.
épaississement, dik-igo, dens-igo; -igo.
épanchement (*écoulement*), elverŝo || (f), kor-elverŝado.
 — (*méd*), elfluo || likvamaso.
épancher (pf), elverŝi, ellasi (f), ŝuti.
épannage, ŝutado.
épandre, ŝuti, verŝi.
épanoui (bot), plene floranta.
 — (f), gajmiena, sanmiena.
épanouir (bot), ekflorigi || (f), gajigi.
 — , s' - (pf), ekflori, disflori || (f), gajmienigi.
épanouissement, ekflorigo || (f), gajigo.
épargnant, ŝparanto.
épargne, ŝparo, ŝparado.
 — , **caisse d'...**, ŝparkaso.

épargner (économiser), špari.
(ménager), domađi, špari.

— **qc à qn**, evitigi ion al iu.
— **qn**, indulgi iun.

éparpillé, disa, disjetita.

éparpillement, disjeto.

éparpiller, disjeti, disŝuti, disloki.

— , s' -, disŝutiĝi.

épars (cheveux), disflugantaj.

éparvin (méd), spavino.

épaté, trolarĝa, plata || (f), miregita.

épater, piedorompi || (f), miregi.

épaule (pf), ŝultro.

épaulée, ŝultropuŝo.

épaules, hausser les -, ŝultrotiri.

épaulement (arch), abutmento.

— (mil), ŝultroŝirmo.

épauler (une arme), alŝultrigi.

— (arch), abutmenti.

— **qn** (venir en aide à qn),
helpi iun.

épaulette (mil), epoleta.

épave (mar), ŝipruino, eljetaĵo.

— (f), defalaĵo, forlasitaĵo.

— (qn tombé dans la misère,
dans l'abjection), hom-
ruino.

épeautre (bot), spelto.

épée, spado.

— , coup d' -, glavotuŝo, spad-
piko.

épéiste, skermisto.

épeler, literumi, silabi.

épellation, literumado, silabado.

éperdu (par émotion), (pro emocio)
konfuzegita.

— (vif, violent), kolerema,
freneza.

éperdument, treege, fortege.

éperlan (ich), osmero.

éperon (ts), sprono.

— (de navire), rostro.

éperon (f), sprono, stimulo.

éperonner (pf), sproni.

épervier (filet de pêche), ĵetoreto.

— (orn), nizo.

éphémère (adj), efemera, mo-
menta, nedaŭra, unu-
taga.

— (cnt), efemero.

éphémérides (astr), efemeridoj.

éphod (B), efodo.

épi (bot), spiko.

épiage (bot), spikiĝo.

épicarpe (bot), epikarpo.

épice, spica, akragusta || (f), mal-
ĉasta.

épice(s), spico.

épicea (bot), piceo.

épicer, spici, kondimenti, bon-
gustigi.

épicerie, spicejo.

épicier, spicisto.

épicurien (ts), epikur-a, -ano.

épidémie, epidemio.

— , foyer d' -, epidemi-
centro, kovejo.

épidémique, epidemia.

épiderme (anat || bot), epidermo.

épier (bot), spikiĝi.

— (observer), gvati.

épierre, senŝtonigi.

épieu, ĉaspalisego, lanco.

épigastre (anat), epigastro.

épigone (bot), epigono.

épigramme, epigramo.

épigraphe, epigrafo, moto.

épilation, senharigado.

épilatoire, senhariga.

épilepsie, epilepsio.

épileptique, epilepsi-a, -ulo.

épiler, senharigi.

épillet, spiketo.

épilogue, epilogo.

épiloguer (*ergoter*), ĉikani.
 épinard, spinaco.
 épine (*pf*), dorno, pikajo.
 — dorsale (*anat*), spino.
 épines, buisson d'-, dornarbetaĵo.
 épinette (*mus*), spineto.
 épineux (*pf*), dorna.
 — (*f*), embarasa, danĝera.
 épine-vinette (*bot*), berberiso.
 épingle (*ordinaire, à cheveux*), pin-
 glo.
 — de sûreté, sendanĝera
 pinglo, fibolo.
 épingler, alpingli.
 épinoche (*ich*), dornofiŝo.
 épiphyse (*méd*), epifizo.
 épique, epopea.
 épiscopal, episkopa.
 épiscopat, episkop-eco,-aro.
 épisode, epizodo.
 épisodique, epizoda.
 épissage, splisado.
 épisser (*tech*), splisi.
 épissoir(e), splisilo.
 épissure, splisaĵo.
 épistolaire, letera.
 épistolier, leterverkisto.
 épitaphe, epitafo.
 épithalame, nuptokanto.
 épithète (*G*), epiteto.
 épitomé (*abrége, précis*), epitomo.
 épître (*litt, R*), epistolo ||
 (*f*), letero.
 épizootie (*méd*), epizootio.
 éploré, ploranta.
 épiluchage, senŝeligo.
 épilucher, senŝeligi.
 — (*f*), zorge kontroli ||
 harfendi.
 épiluchure, ŝelaĵo.
 épiluchures, forĵetaĵoj.
 épointage, senpintigo.

épouter, senpintigi.
 éponge, spongo.
 éponger, spongi.
 épontille (*mar*), kolono.
 épopée, epopeo.
 époque, epoko.
 — , qui fait -, epokfaranta.
 épouiller, senpedikigi.
 époumonner, s'-, lacekrii.
 épousailles, edziĝo.
 épouse, edzino.
 — (*morganatique*), reĝedzino.
 épousée, edziniginto.
 épouser (*s'unir à un époux*),
 edzinigi.
 — (*s'unir à une épouse*),
 edziĝi.
 — (*une forme*), adaptiĝi.
 — (*une idée, un parti*), adopti.
 épouseur (*qui cherche à se marier*),
 svatiĝanto.
 époussetage, senpolvigado.
 épousseter, senpolvigi.
 épouvantable, terura.
 épouvantail, (birdo)timigilo, ĉifon-
 figuro.
 épouvante, teruro.
 — , être frappé d'-, terur-
 iĝi.
 épouvanter, teruri.
 époux, edzo.
 éprendre, s'- de, enamiĝi al.
 épreuve (*contrariété, malheur*),
 aflikto, malfeliĉaĵo.
 — (*de photo, de compte...*),
 kopio.
 — d'examen, provo, ek-
 zamenobjekto.
 — d'imprimerie, pres-
 provaĵo.
 — , à toute -, elprovita.
 épris, enamiĝinta.

éprouvé (*affligé*), afliktita.
 — (*mis au point*), elprovita.

— , être -, suferi.

éprouver (*affliger*), aflikti.
 — (*mettre à l'épreuve*), el-
 provi.
 — (*ressentir*), senti, sperti,
 travivi.

éprouvette, provspecimeno || prov-
 tubo.

epsilon (*lettre grecque*), epsilon(o).

épucer, senpuligi.

épuisant, elsuĉa, ŝvitiga (f).

épuisement (*action d'épuiser*), el-
 ĉerpo.

— (*résultat*), elĉerpiĝo.

— (*déperdition de force*),
 elĉerpiĝo, ellaciĝo
 senforteco.

épuisé (ts), elĉerpita.

épuiser (*édition, forces...*), elĉerpi.

— (pf), forkonsumi.

— (*pomper : f*), elsuĉi.

épuisette, sakoreto.

épuration, elpurigado.

épure, plandesegnaĵo, labor-
 desegnaĵo, geometria desegnaĵo.

épurer, elpurigi.

équarquiller, malfermegi.

équarrir (*toch*), kvadratigi, ĉirkaŭ-
 tranĉi.

— (*un animal*), senfeligi.

équarisseur, senfeligisto, ĉeval-
 buĉisto.

équateur (*géo*), ekvatoro.

Equateur (*état*), Ekvadoro.

équatorial (*adj*), ekvatora.

— (*subst : opt*), ek-
 vatorialo.

équation (*math*), ekvacio.

équerre (*à dessin*), ortilo.

— (*pièce de fer*), angulpeco.

équerre, mettre d'-, ortigi.

équestre, rajda.

équiangle, egalangula.

équidistant, egaldistanca.

équilatéral, egallatera.

équilibre (ts), ekvilibro.

— , être en -, ekvilibriĝi.

équilibrer, ekvilibrigi.

équibriste, ekvilibristo.

équinoxe, ekvinokso.

équipage (*équipement*), ekipaĵo.

— (*personnel*), anaro, ŝipan-
 aro, aviadistaro...

— (*de char... : mil*), taĉ-
 mento.

équipe (*de combat : mil*), subsekcio.

— (*de réparation*), ripara opo.

— (*de sport*), teamo.

— (*de travail*), taĉmento.

équipée, eskapado.

équipement (*matériel*), ekipaĵo.

équipes, action d'-, ekipado.

équiper, ekipi || (f), armi.

équitable, justa.

équitation, rajdarto.

équité, justeco.

équivalence, samvalor(ec)o, ek-
 vivalenteco.

équivalent (*math*), samvalora, ek-
 vivalenta.

équivaloir, egalvalori, ekvivalenti.

équivoque (*ambigu ou incertain*),
 dusenca, dubesenca.

— (*calembour*), mistranĉo.

— (*impur*), neĉasta.

— (*suspect*), suspektinda.

érable (*bot*), acero.

érafler, defroti, grati, gratvundeti.

éraflure, defrotaĵo, grataĵo.

éraillée (*voix*), raŭka.

éraillure, duonŝirajo.

éranthe (*bot*), erantido.

erbium (*chim*), erbio.

ère, erao.

érection (*action d'élever*), starigo, konstruado.

— (*physiologie*), erektiĝo.

éreinstant, trolaciga.

éreininter, trolacigi.

— (*critiquer avec malveillance*), senindulge kritiki.

érémetique, ermita.

erg (*mesure*), ergo.

ergot (*bot*), ergoto.

— (*de coq...*), ergoto, sprono (*f*).

ergoter, ĉikani, diskutaĉi, harfendi.

ergoteur, ĉikanem-a, -ulo.

ergotine (*chim*), ergotino.

erminette (*outil*), adzo.

ériger (*élever, construire*), starigi, konstrui.

ermitage, ermitejo.

ermite, ermito, dezertulo.

éroder, erodi.

érosif (*abrasif*), eroda.

— (*géol*), erozia.

érosion (*géol*), erozio.

— , produire l'-, erozii.

érotique, erot(ik)-a, -ulo.

errance, vagado.

errant, vaga, migra.

erratique, migra | (*géol*), eratika.

erratum, eratumo.

erre (*d'un navire*), vojo.

errements, kutima agmaniero, rutino.

errer (*çà et là*), vagi.

— (*à l'aventure*), migri.

— (*faire erreur*), erari.

erreur, eraro.

— , induire en -, erarigi.

erroné, erara, malkorekta.

ersatz, surogato, artefaritaĵo.

erse, erseau, ŝnuroringo.

éructation, rukto.

éructer, rukti.

érudit, erudito.

érudition, erudicio, eruditeco.

éruptif, erupcia, erupta.

éruption (*méd || volcan*), erupcio, erupto.

— , entrer en -, erupcii, erupti.

érysipèle (*méd*), erizipelo.

ès (*prép : en matière de*), pri.

docteur ès sciences, doktoro pri sciencoj.

esbrouffe, fanfaronado.

escabeau, (pied)benketo, movebla ŝtupareto.

escadre (*avi || mar*), eskadro.

escadrille, eskadreto.

escadron (*mil*), skadrono, skadro.

escalade (*action d'atteindre en s'élevant*), grimpad.

— (*mil : assaut au moyen d'échelles*), eskalado.

escalader, grimpi |, eskaladi.

escale (*mar*), (ŝip)haltejo.

— , faire -, (ŝip)halti.

escalier, ŝtuparo.

— en colimaçon, helika ŝtup(et)aro.

escalope (*cuis*), bovidsteko.

escamotable, malaperigebla.

— (*avi*), entirebla.

escamotage, ĵonglaĵo.

escamoter, forĵongli, artifiĉi.

escamoteur, ĵonglisto, artifikisto.

escampette, prendre la poudre d'-, rapide forkuri, forŝteli sin.

escapade, eskapado || malsaĝaĵo.

escarbille, kribraĵo, karbopolvero.

escarboucle (*blason*), karbunkolo.

escarcelle, zonmonujo.

escargot, heliko, (konko)limako.
 escarmouche (mil), bataleto.
 (e)scarole (bot), skarolo.
 escarpe (mil), eskarpo.
 escarpé, kruta.
 — , être -, kruti.
 escarpement, krutaĵo.
 escarpin, duonŝuo, balŝuo.
 escarpolette, balancilo.
 escarre (méd), eskaro.
 escient, à bon -, plenscie.
 esclaffer, s' -, rideksplodi.
 esclandre, brua disputo, skandaleto.
 esclavage, sklaveco.
 esclavagisme, sklavecpartio.
 esclavagiste, sklavecpartiano.
 esclave, sklavo.
 — , être -, sklavi.
 escomptable (fin), diskontebla.
 escompte (fin), diskonto.
 — (com), rabato.
 escompter (fin), diskonti.
 — (f : anticiper sur), anticipi.
 escompteur, diskontisto.
 escopette, karabeno.
 escorte, eskorto || akompanantaro.
 escorter qn, eskorti iun.
 — (convoyer), konvoji.
 escouade (mil), subsekcio.
 escrime, skermo.
 — , faire de l' -, skermi.
 escrimer, s' - (f), peni, klopodegi.
 escrimeur, skermisto.
 escroc, trompiste, fripono.
 escroquer, priabi, friponi.
 escroquerie, friponaĵo.
 escudo (monnaie Portug.), eskudo.
 ésotérique (philo), esotera.
 ésotérisme (philo), esoterismo.
 espace (étendue), spaco || (temps), daŭro.

espace (l'infini), spac(eg)o.
 — (intervalle), interspaco.
 — (typo), interlitero, spaceto.
 espacement (machine à écrire), spaceto.
 espacer (dans l'espace), interspacigi, malproksimigi.
 — (dans le temps), maloftigi.
 — (typo), interspaci.
 espadon (épée), spado.
 — (ich), spadofioŝo, ksifio.
 espadrille, ŝnurŝuo.
 espagnolette, espanjoletto.
 espalier, spaliro.
 esparget(te) (nom vulgaire du sain-foin), onobriko.
 espèce (groupe bot, zoo), specio.
 — (genre, sorte), speco.
 — , toute - de, ĉia.
 espèces, mono.
 espérance, espero.
 espérantisme, esperantismo.
 espérantiste, esperantist-o, -a || esperanta.
 Espéranto, Esperanto.
 espéranto (adj), d' -, en -, esperanta.
 espérer, esperi.
 espigle, petol-ema, -ulo.
 espiglerie, petolaĵo.
 — , faire des -s, petoli.
 espion (pf), spiono.
 espionner, spioni.
 — (f), esplorrigardi.
 espionnage, spionado.
 esplanade, esplanado.
 espoir, espero.
 — , plein d' -, esperplena.
 — , qui donne de l' -, esperiga.
 esprit, spirito, cerbo (f).
 — (activité intellectuelle), menso.
 — (de vin), alkoholo.

esprit céleste, ĉielulo.

— , faire de l'-, spriti.

— , mot d'-, spritaĵo.

— , présence d'-, spiritĉeesto, spiritpreteco.

— , vivacité d'-, sprito.

esquif, boato, naĝveturilo.

esquille, ostero, ostosplitaĵo.

esquimau, eskimo.

esquinter (f), lacegigi || difekti.

esquisse (ts), skizo.

esquisser, skizi, desegni, konturi.

esquiver, eviti.

— , s'-, elŝteligi.

essai, provo.

— (épreuve de résistance), rezistoprovo.

— , coup d'-, ekprovo.

— (litt), eseo.

essaïm, svarmo, esamo *

— d'abeilles, abelsvarmo, abelesamo.

essaimer, esami.

— (f : émigrer, se disperser), migri, disiĝi.

essayage, provado || almezurado, surprovado.

essayer (faire l'essai de, tenter de faire), provi.

— (un vêtement), almezuri, surprovi.

— , s'-, à, ekprovi.

essayer, almezuristo.

essence (à moteurs), benzino.

— (philo || chim), esenco, kerno (f), suko (f).

— (huile aromatique), oleo, aroma oleo.

essentiel, esenca, kerna (f), baza.

essieu, radakso, akso.

essor (d'un oiseau...), ekfluglo.

— (f), impeto, progreso, vervo.

essorage, premsekigado.

essorer, premsekigi.

essoreuse, premsekiga maŝino.

essoucher, senstumpigi (arbron).

essoufflé, spirmanka.

essoufflement, spirmanko.

essouffler, senspirigi.

essuie-main, mantuko.

essuyer (une table...), viŝi.

— (la vaisselle), sekigi.

— (f : subir, souffrir), elporti, suferi.

est (point cardinal), oriento, easto.

— , à l'-, oriente.

estacade, palisaro, trabobarilo.

— (mar), ĝeto.

estafette (mil), stafeto.

estafilade, vundostreko, tranĉo.

estaminet, bierĉejo, kafeĵeto, drinkejo.

estampage, stampprocedo.

estampe (gravure), gravuraĵo, kuprogravuro.

— (outil), stampilo.

estamper, reliefe presi (ou matrici).

estampillage, stampado.

estampille, stampo.

estampiller, stampi.

est-ce-que ? ĉu ?

ester (jur), procesi.

— (subst chim : éther-sel), estero.

esthétique, estetik-a,-o.

esthéticien, estetikisto.

esthéticien(ne) (d'institut de beauté), beligist(in)o.

estimable, estiminda.

estimateur (qui apprécie), estimanto, ŝatanto.

— (qui détermine la valeur), taksisto.

estimatif, taksa.

estimation, taksado.

estime, estimo.

estimer (apprécier), estimi, ŝati,
— , apreci.— (déterminer une valeur),
— , taksi.

— (être d'avis), opinii, pensi.

— (moralement), estimi.

estivage (d'animaux), trasomerado.

— (de personnes), somerum-
— , ado.

estival, somera.

estivant, somerumanto, somer-
— , gasto.

estiver I (animaux), trasomeri.

— T (personnes), somerumi,
— , somergasti.

estoc, spado.

— , frapper d', spadopiki.

estocade, spadopiko.

estomac, stomako.

estompage, stompado.

estompe, stompilo.

estomper (art || f), stompi.

estrade, podlo, estrado.

estragon (bot), drakunkolo.

estroplé, kripla.

estroplier, kripligi.

— , s', kripliĝi.

estualre (p'ro), estuario, enfluejo.

estudiantin, studenta.

esturgeon (ich), sturgo.

— , grand - (ich), huzo.

— à trompe (ich),
— , sevrugo.

nt (conj), kaj.

Ēta (lettre grecque), eta(o).

Ētable, stalo, brutejo, gregejo.

— , être à l', stali.

Ētabil (de menuisier...), stablo.

— (installé), sidohava.

Ētablir (constituer), konsistigi.

établir (fonder et organiser), establi,
— , starigi.

— une preuve, prui.

— , s' - (fixer sa demeure en
— , un lieu), enlokiĝi.établissement (action d'établir),
— , establado, star-
— , igo.

— (lieu), establejo.

— (organisme), establo

— (comptoir colonial),
— , staplejo, stapl-
— , urbo.

étage (arch), etaĝo.

— , le premier -, beletaĝo,
— , unua etaĝo.

— (géol), formacio.

étagé, ŝtuparforma.

étager, etaĝigi.

étagère, bretaro, etaĝero.

étais (de construction), traba apogilo
— (ou subtenilo).

— (mar), subtena ŝnurego.

étais (chim), stano.

étal de boucher, viandista tablo.

— (de marchés), eksponbudo, foir-
— , budo, montratablo.étalage (exposition de marchandises),
— , elmontraĵo || montrado.— (lieu où on les expose),
— , butikfenestro, montra
— , fenestro.

étalagiste, montrorangaŝto.

étale, senprogres, haltiga.

étaler (exposer), eksponi, elmeti,
— , elmontri || (f), paradi.

— (étendre, déployer), sterni.

— , s' - (s'affaler), sidaĉi.

— , s' - (s'étendre), sterniĝi,
— , disetendiĝi.

étalon, virĉevalo.

étalon (unité de comparaison)
normo, mezurilo.

étalonner (standardiser), laŭtipigi,
laŭnormigi.

— (mesurer), mezuri kom-
pare kun, kontrol-
mezuri.

étamage, stanado.

étambot (mar), postkilo, posta
stevano.

étamer (tech), stani.

étameur, stanisto.

étamine (bot), stameno.

— (tex), stamino, filtrotuko.

étanche, likimuna.

étanchéité, likimuneco.

étancher, likimunigi.

— la soif, kvietigi soifon,
sensoifigi.

étançon, traba apogilo, traba sub-
tenilo.

étang, lageto.

étape, etapo, stadio.

— (halte), haltejo.

état (comptabilité), etato.

— (manière d'être), stato.

— (nation), ŝtato, regno.

— (profession), profesio, metio.

— , coup d', ŝtatrenverso.

— , être dans tel -, ŝtati.

état civil (de qn), civila stato.

étatisme, ŝtatismo.

étatiste, ŝtatisto.

état-major (mil || f), stabo.

étau (tech), tenpremito.

étayer (tech), trabapogi, subapogi,
apogi.

etc., ktp. (kaj tiel plu).

été (saison), somero.

éteignoir, estingilo.

éteindre (feu, lumière, soif...),
estingi.

éteindre (une dette), kovri.

— (l'électricité), malŝalti.

— (une lampe à pétrole...),
mallumigi.

— (une bougie en soufflant),
forblovi.

— (faire cesser, faire dis-
paraître), estingi (f),
ĉesigi.

— (pf), estingiĝi.

— , s'- (mourir doucement),
formorti.

éteint, senluma, senfajra.

— (f : qn), senflama || kaduk-
iĝinta.

étendard, standardo.

étendoir, etend-ilo, -ejo.

étendre (bras, linge, tapis...),
etendi.

— (coucher en long), sterni.

— (influence, limites), vastigi.

— , s'- (se coucher), kuŝigi.

— , s'- (se déployer), etend-
iĝi || vastigi.

— , s'- jusqu'à, ampleksi.

étendu, ampleksa || vasta.

— , être -, kuŝi.

étendue (ampleur), amplekso.

— (dimension en superficie),
vasteco.

— (portée dans l'espace),
spaco.

— (de la voix : mus), skalo.

éternel (pf), eterna, (por)ĉiama.

Eternel, l'- (R), la Eternulo.

éternellement, eterne.

éterniser, eternigi.

éternité, eterneco.

éternuement, terno.

éternuer, terni.

ététer (un arbre), sensuprigi.

— (un animal), senkapigi.

éteule (bot), stoplo.

éther (ts), etero.

éthéré, etera.

éthique (sc), etik-o, -a.

ethnie, etn(i)o, gento.

ethnique, etn(ik)a, genta.

ethnographie (sc), etnografio.

ethnographique, etnografia.

ethnologie (sc), etnologio.

ethnologue, etnologo.

éthyle (chim), etilo.

éthylène (chim), etileno, eteno.

étiage (d'un cours d'eau), plejbaso.

étincelant, fajreljeta, brilega, faj-
rera.

— (f), spritega, brilega.

étinceler, fajreljeti, brilegi, fajreri.

— (f), brilegi, fulmi (f).

étincelle, fajrero.

— électrique, sparko.

étiolement, paligado.

étolier, s'-, graciliĝi.

étiologie (sc), etiologio.

étlique, malgrasega.

étiqueter (ts), etiketi.

étiquette (com), etlketo, prezlnd-
iko, surskribeto.

— (cerémonial), etiketo,
ceremoniaro.

étrage, otendado.

étrier (allouer), elstreĉi, tiretendi,
tirlongigi.

(trĉiler), dratigi.

— , s'-, streĉigi.

étouffe, ŝtofo, teksaĵo.

— (de laine grossière), kamloto.

— (f), kapableco.

étouffé (qc), plena, densa, abunda.

— (qn), grasa, vastkorpa.

étouffer, ŝtofi || (f), pliriĉiĝi.

étolte (pf), stelo.
filante, falstelo.

étoile de mer (zoo), asterio.

— , à la belle -, sub (la) libera
ĉielo.

étoilé, steloplena:

— (f), steloforma.

étoiler, stelplenigi || stelornami.

étole (vét R), stolo.

étonnant, miriga.

étonnement, miro.

étonner, mirigi || (f), konsterni.

— , s'-, miri l.

étouffant, sufoka, aermanka.

étouffé (bruit), obtuza (mus),
dampita.

étouffée, faire cuire à l'-, stuŝi.

étouffement, sensation d'-, sufok-
iĝo.

étouffer (un incendie), estingi.

— (mus), dampi.

— (qn, la voix, la pitié...),
sufoki.

— (le rire...), subpremi.

— (la voix de qn : f), ŝtopi.

étouffoir (mus), dampilo.

— de braise, braĝestingujo,
braĝujo.

étoupe (filasse grossière), stupo.

étoupille (mil), prajmo.

étourderie, senpripens-eco, -aĵo.

étourdi, senpripensa, senatenta,
malatenta.

— (méd), senkonsciiginta.

étourdissement, senpripense, senat-
ente.

étourdir, kapoturni, senkonsciigeti.

étourdissant, kapoturna.

étourdissement (vertige), kap-
turno, kapturniĝo.

étourneau (orn), sturno.

étrange, stranga.

étranger (à l'endroit), fremda.

— (d'un autre pays), alilanda

étranger (subst), fremdulo || ali-
landano.

— , à l'-, alilande, ekster-
lande.

étrangeté, strangeco.

étranglement, strangolo.

— (rétrécissement),
stretigo.

étrangler (pf), strangoli || gorg-
premi.

étrave (mar), steveno.

être (verbe), esti.

— (subst), est-ajo, ulu, indi-
viduo || animulo.

— assis, sidi l.

— couché, kuŝi l.

— debout, stari l.

— pendu, pendi l.

étrécir, mallarĝigi, stretigi ||
malvastigi.

étrécissement, mallarĝ-igo, mal-
vast-igo;-igo.

êtreindre, ĉirkaŭpremi, stringi.

êtreinte, ĉirkaŭpremo, stringo.

étrenne (don de nouvel an), novjara
donaco.

— (première vente du jour),
unua vendo.

— (premier usage de qc),
unua uzo.

étrenner, unue aĉeti || unue uzi.

étrier, piedingo.

étrille, strigilo.

étriller, strigli.

étriper, senintestigi.

étriqué, trostrika.

étriquer, mallarĝigi.

étrivière, piedinga rimeno.

étroit, mallarĝa, malvasta.

— , à l'-, malvaste.

étroitesse, mallarĝo, malvasteco.

étrusque (antiq), etruska.

étude, lernado || studado.

— (arts || échecs || mus...),
etudo.

— (de notaire...), notariejo...
kancelario.

— (avant-projet), esploro, stud-
ajo.

— , se livrer à l'— de, studi.

étudiant (d'école supérieure), stu-
dento.

étudier, lerni || studi.

— (faire des recherches),
esplori.

étui (renfermant partiellement), ingo

— (renfermant totalement), ujo.

étuvage, (vapor)sekigado, (varmo)
sekigado, etuvado.

étuve (de dessiccation), etuvo *, seki-
gejo.

— (de sudation), ŝvitejo.

étuver, etuvi.

étymologie (sc), etimologio.

étymologique, etimologia.

étymologiste, etimologo.

eucalyptus (bot), eŭkalipto.

eucharistie (RK), eŭkaristio.

eucharistique, eŭkaristia.

eudiomètre, eŭdiometro.

eudiométrie, eŭdiometrio.

eugénique (sc), eŭgeniko.

eunuque, eŭnuko.

euphémisme, eŭfemismo.

euphonie, bonsoneco, belsoneco.

euphonique, bonsona, belsona.

euphorbe (bot), eŭforbio.

euphorbiacées (bot), eŭforbiacoj.

Europe, Eŭropo.

européen, eŭrop-a,-ano.

europium (chim), eŭropio.

évacuation (méd), elŝeto.

— (mil || de personnes),
evakuado.

évacuation (d'un local), malokupo, vakigo.

évacuer (méd), elĵeti.

— (mil || personnes), evakui.

— (un local), malokupi, vakigi

évasion, s'-, forkuri, forsaviĝi.

— , s'- (f), elŝteliĝi, elglitiĝi.

évaluation, takrado.

évaluer, taksi.

évanescent, grade malaperanta.

évangéliste, evangelilibro.

évangélique (ts), evangelia.

évangélisation, evangelizado.

évangéliser, evangelizi.

évangéliste, evangelisto.

évangile (pf), evangelio.

évanoui, svenanta.

évanouir, s'-, sveni, senkonsciĝi.

— , s'- (f), sveni, estingiĝi.

— , s'- (ondes radio), fadi.

— , s'- (s'en aller en fumée), vantiĝi.

évanouissement (méd), sveno, senkonsciĝo.

évaporation, forvaporigo.

évaporé (f), ventanima, frivola.

évaporer, faire -, vaporigi.

— , s'- (pf), vaporigi, for-

vaporigi.

évasé, funelforma.

évasement, funelforma parto.

évaser, funelformigi.

évasif (prudent), evitema || (impré-

cis), malpreciza.

évasion, forkuro.

— (f), elglitiĝo.

évêché (circonscription), diocezo.

— (dignité), episkopeco.

— (polais), episkopejo.

éveil (attention, mise en garde),

atento, singardo.

éveil (action de se manifester), manifestiĝo.

— , être en -, esti vigle atenta (ou maldormema).

éveillé (vif, alerte, gai), vigla, rapidpensa, gaja.

— , rester -, maldormi.

éveiller, vekii.

— (f), eksciti, stimuli, vigligi.

— , s'-, vekigi.

événement, okazo, fariĝo.

— (important), evento.

évent d'aération, aertruo, ventotruo.

— (de cétoce), ŝpructruo.

éventail, ventumilo.

— , en -, ventumilforma, dis-

radia.

éventaie (plateau de marchand ambulant), montra portabla.

— (étalage à l'extérieur), ekstera elmontraĵo.

éventé (exposé au vent), ventumita, aerumita.

— (f : altéré), aere difektita.

— (découvert, ébruité), malkovrita.

éventer (par l'air), ventumi, aerumi.

— (pénétrer un secret), malkovri.

— , s'- (s'altérer), difektiĝi.

éventration (méd), disventriĝo.

éventrer (ouvrir le ventre), tranĉi.

— (f : défoncer, ouvrir de force), traaperti.

éventualité, eventualaĵo.

éventuel, eventuala, okazebla.

évêque, episkopo.

évertuer, s' -, klopodegi, penegi.
strebi.

éviction (jur), evikcio.

évidence, evident-eco, -aĵo.

évident, evidentata, okulfrapa,
videbla.

évider (tech), elkavigi.

évier, lavoŝtono.

évincer (jur), evikcii, senbienigi.

— (f), intrige forpuŝi.

évitable, evitebla.

éviter, eviti || (contourner), ĉirkaŭiri.

évocateur, elvoka, elvokiva.

évocation, elvoko.

évoluer (progresser), evolui.

— (avi || mil || mar...),
manovri, disvolviĝi.

évolution, evoluado, evolucio ||
disvolviĝo.

évolutionnisme, evoluismo.

évolutionniste, evoluisto.

évoquer, elvoki.

ex- (préfixe : ce que fut et ce qu'a
cessé d'être...), eks-

ex-roi, ex-député, divorcé :
eksreĝo, eksdeputito, eks-
edzo.

exacerbation, paroksismo.

exacerber, paroksismigi, incitegi.

exact (juste, conforme à la règle ou
à la vérité), ĝusta.

— (ponctuel), akurata.

— (rigoureusement précis), ekz-
akta.

— (texte), senerara.

exaction, elpremo, tropostulo.

exactitude, ĝusteco, akurateco,
ekzaktecio, senerareco.

exagération, troigo, trograndigo ||
troajo.

exagéré, troigita, troa.

exaltant, ekzalta.

exaltation, ekzaltiĝo.

exalté, flamiĝema, varmegsanga.

exalter, ekzalti, altiĝi, laŭdegi.

examen (ts), ekzameno.

— (réfléchi), konsidero.

— , **digne d' -**, diskutinda.

— , **se présenter à un -**,
ekzameniĝi.

examiner (ts), ekzameni || esplori.

— (peser : f), konsideri.

exanthème (méd), ekzantemo.

exaspération, incitegiĝo, parok-
sismigo.

exaspéré, kolerega.

exaspérer, incitegi, furiozigi.

exaucer (des prières), elaŭdi.

— (un vœu), plenumi.

excavateur, elkavigatoro.

excavation (action de creuser),
elkavigo, fosado.

— (résultat de cette
action), elkavaĵo,
foso.

excaver, elkavigi, fosi.

excédant (qui fatigue à l'excès),
trolaciga, troteda.

excédent (de quantité), troaĵo.

— (de poids), plipezo, super-
pezo.

excéder (fatiguer à l'excès), trolac-
igi, trotedi.

— (outrépasser, surpasser),
superi, transpasi, pre-
terpasi.

excellamment (éminemment), emi-
nente.

excellence, eminenteco.

Excellence (titre), Ekscelenco.

excellent (éminent), eminanta.

— (très bon), bonega.

exceller, eminenti, ĉefi, majstri,
superi.

excentricité (*bizarerie*), strang-eco.

— (géom), discentreco.

— (méc), elcentreco.

excentrique (*étrange*), strangea.

— , quartier -, ekster-centra kvartalo.

— (tech), elcentra.

— (subst : tech), el-centraĵo, eks-centriko.

excepté (*sauf, hormis, à part*), krom.

— si... (*à moins que...*), escepte se...

excepter (*exclure*), escepti.

exception (*exclusion*), escepto.

— (jur), eksceptio.

— , à l'- de, escepte de.

— , sans -, senescepte.

exceptionnel, escepta.

— (*spécial*), aparta.

exceptionnellement, escepte, esceptaokaze.

— (*particulièrement*), aparte.

excès, ekceso, supermezuro.

— , en -, superflue.

excessif, ekcesa, supermezura.

exciper (*jur*), preteksti.

exciser, eltranci.

excitabilité, ekscitebl(ec)o, incitebl(ec)o.

excitable, ekscitebla, incitebla; -iĝema.

excitant, ekscita, incitiga, stímula.

excitateur (*élec*), malŝargilo.

excitation, ekscito, incitado.

— (*énervement*), ekscitiĝo.

exciter, eksciti, inciti, vigligi.

— , s'- (*pl*), ekscitiĝi.

exclamatif, ekkria.

exclamation, ekkrio.

— , point d'-, krisigno, kripunkto.

exclamer, s'-, ekkrii.

exclure, e(k)skludi, ekskluzivi | malakcepti.

exclusif, e(k)skluda, ekskluziva.

exclusion, e(k)skludo, ekskluzivo.

— , à l'- de, ekskluzive de, escepte de.

exclusivement (*uniquement*), ekskluzive.

exclusivité, ekskluziveco.

excommunication, ekskomuniko.

excommunier (R || *polit*), ekskomuniki.

excoriation (*méd*), ekskori(aci)o.

excrément, fekaĵo, ekskremento.

excréter, eljeti, ekskrecii.

excrétion, eljeto, ekskrecio.

excroissance, elkreskaĵo, tubero.

excursion, ekskurso.

excursionner, ekskursi.

excursionniste, ekskursanto.

excusable, eskuzebla, eskuzinda.

excuse, senkulpigo, eskuzo.

excuses, bedaŭresprimo.

excuser, eskuzi, senkulpigi.

— (*justifier*), pravigi.

— (*pardonner*), pardoni.

— , s'- de, eskuzi sin pri.

exéat, elirpermeso.

exécrable, abomeninda.

exécration, abomeno.

exécrer, abomeni.

exécutable, realigebla.

exécutant (*mus*), ludanto, koncertanto.

exécuter (*un condamné*), ekzekuti.

— (*par électrocution*), elektumi.

exécuter (un jugement), ekzekucii.
 — (de ses mains), elfari.
 — (mus), ludi, koncerti.
 — (réaliser), realigi, efektivi.

exécuteur (des hautes œuvres), ekzekutisto.
 — (d'un jugement), ekzekucisto.

exécutif, ekzekucia || plenuma, reganta.
 — , pouvoir -, plenumpotenco.

exécution (d'un condamné), ekzekuto.
 — (d'un jugement), ekzekucio.
 — (mus), lud(ad)o.
 — (réalisation), realigo, efektivigo.
 — (d'un travail manuel), elfaro.

exécutoire (jur), povodona.

exégèse, ekzegezo.

exégète, ekzegezisto.

exemplaire (adj), ekzemplodona, modela, imitinda.
 — (subst), ekzemplero.

exemple (ts), ekzemplo.

— , donner le bon -, doni bonan ekzemplon.

— , par -, ekzemple.

exempt (garanti, préservé), ŝirmita, imuna.

— d'erreurs, senerara.

— (de : non-assujeti), ne submetita, libera.

exempter qn de qc, liberigi, malŝargi iun de io.

exemption, liberigo, malŝargo.

exequatur (jur || pol), ekzekvatur.

exercé (expérimenté), sperta, lerta.

exercer (un droit), uzi, profiti.

— (entraîner), ekzerci, lertigi

— (un métier, une profession), praktiki, profesii.

— , s' -, ekzerciĝi, lertiĝi, trejni.

exercice, (action, entraînement), ekzercado, trejnado.

— (période), administrajaro.

— (scolaire improvisé), eks-temporala.

— , un -, ekzerco.

exercices, livre d' -, ekzercaro.

exergue (d'une médaille), ekzergo.

— , en -, ekzerge.

exfoliation, distavoliĝo, lamenigo.

exfolier, s' -, distavoliĝi, lameniĝi.

exhalaison (de gaz plus ou moins nocifs), haladzo.

exhaler, haladzi.

— (donner libre cours à), ellasi.

exhaussement, plialtigo.

exhausser (surélever), plialtigi.

exhiber, elmontri.

exhibition, elmontr-ado, -aĵo.

exhortation, admono.

exhorter, admoni.

exhumation, elterigo, eltombig.

exhumer, elterigi, eltombigi.

— (f), malkaŝi.

exigeant, postulema, tropetema.

exigence, postul(ad)o.

exiger (pf), postuli.

— (conditionner), kondiĉi, necesigi.

exigible (jur), postulebla.

exigu, mallarĝa.

exiguïté, mallarĝeco.

exil, ekzilo.

— (lieu où réside l'exilé), ekzilejo.

exilé, ekzilito.

exiler, ekzili.

existant, ekzistanta, vivanta.

existence, ekzist(ad)o, vivo.

—, arriver à l'-, estiĝi.

existentialisme (philo), ekzistencialismo.

exister, ekzisti.

ex-libris, ekslibriso.

exode (B), eliro.

— (fuite en masse, émigration),
amasa fuĝo, forkuro,
elmigro.

exonération, senŝarĝigo, sen-
impostigo.

exonéré, senimposta.

exonérer, senŝarĝigi, senimpostigi.

exorbitant, supermezura, eks-
travaganca, ekcesega.

exorciser (chasser les démons par
des prières), ekzorci.

exorcisme, ekzorco.

exorciste, ekzorcisto.

exorde, paroladkomenco.

exotérique, ekzotera.

exotique, ekzot(ik)a.

exotisme, ekzot(ik)eco.

expansibilité, ekspansiebleco,
etendeblo.

expansible, ekspansia, etendebla.

— (phys), dilatiĝema.

expansif (f), malkaŝema, konfi-
dencema.

expansion (pol || phys), ekspansio ||
etendiĝo.

expatriation, elpatriiĝo.

expatrier, s'-, elpatriiĝi.

expectant, atenda.

expectative, atendado.

expectoration, mukokraĉo, sputo.

expectorer, kraĉotusi, sputi.

expédient, elturnaĵo || konsilo.

expédier, ekspedi, sendi.

— (une tâche...), rapide
plenumi.

expéditeur, ekspedinto, sendinto.

expéditif, rapidema.

expédition (action et objet), eks-
ped-o, send-o ;
-aĵo.

— (copie), kopio.

— (com : livraison), li-
verado.

— (mil), ekspedicio, mi-
litiro.

— (sc), ekspedicio, esplor-
vojaĝo.

expéditionnaire (de marchandises)
ekspedisto.

— (en écritures),
skribisto, kopi-
isto.

— (adj), ekspedicia.

expérience (pratique), sperto.

— vécue, travivaĵo.

— (opposée à la spéculation), empirio.

— (expérimentation), eks-
perimento.

—, un homme d'-, spert-
ulo.

—, faire l'-, de, sperti.

—, savoir par -, sperti.

expérimental, eksperimenta.

expérimentateur, eksperiment-
anto.

expérimentation, eksperiment-
ado.

expérimenté, sperta.

expérimenter, eksperimenti.

expert (connaisseur || technicien),
spert-a-ulo || e(k)sperto

— (désigné par un juge),
e(k)spertizisto.

expertise, e(k)sper(t)izo.

expertiser {estimer, apprécier},
e(k)sper(t)izi.

expiation (par pénitence), pento-
ofero.

— (peine imposée), pento-
puno.

expiatoire, pentoofera || pentopuna.

expler, pentooferi || pentopagi.

expirant (qn), agonianta, tuj mort-
onta.

— (f), tuj finiĝonta, fori-
ĝonta.

expiration (souffle), elspiro.

— (f), finiĝo.

expirer, elspiri || (f), finiĝi.

— (mourir), morti.

explétif (G), nenecesa.

explicable, klarigebla, eksplikebla.

explicatif, klariga, eksplika.

explication, klarigo, ekspliko.

explicite, eksplicita.

explicitement, eksplicite.

— , contenir -, eks-
pliciti.

expliquer (sc : explication détaillée),
klarigi, ekspliki.

— (justifier), pravigi.

exploit, heroaĵo, grandfaro.

— (d'huissier...), asignaĵo.

exploitable, ekspluatebla.

exploitant, ekspluatisto.

exploitation (ts), ekspluatado ||
kulturejo.

exploiter (pf), ekspluati.

— qn (f), troprofiti iun.
senfeliĝi iun.

exploiteur (pf), ekspluatisto.

explorateur, (ter)esploristo.

exploration, esplor(ad)o, esplor-
vojaĝo.

explorer, esplori.

exploder (pf), eksplodi.

— , faire -, eksplodigi.

explosible, eksplodebla.

explosif (adj : pf), eksploda, eks-
plodema.

— (subst), eksplodajo.

explosion, eksplodo.

— , faire -, elrompiĝi.

exponentielle (math), eksponenci-
alo.

exportateur, eksportisto.

exportation, eksportado.

exporter, eksporti.

exposant (math), eksponento.

— (art), ekspoziciano.

exposé (compte rendu), raporto.

— détaillé (action), detalado.

— (manière de traiter),

pritraktado.

exposé à, submetita al.

exposer (mettre en vue), ekspozicii,
elmontri, elmeti.

— (faire connaître, expliquer),
prezenti, klarigi, ra-
porti.

— (photo), eksponi.

exposition (collection, local, pré-
sentation), ekspo-
zicio.

— (étalage), montrado.

— (situation), situacio.

— (universelle), foiro.

— , salle d'-, ekspoziciejo.

express (adj), ekspresa.

— (subst : train...), ekspreso.

exprès (adj : précis, net, formel),

nepre preciza, formala.

— (adv), intence.

— (messenger ayant mission par-
ticulière), ekspresa

kuriero.

expressément, nepre difinite,
eksplicite || eksprese.

expression (manifestation de la
pensée), eldiro,
esprimajo, lingv-
aĵo.

— (manière de dire),
dirmaniero.

— (math), esprimajo.

expressif, esprima, esprimoplena,
drasta (f).

exprimer (un liquide, extraire le
suc), elpremi.

— (sa pensée | un doute),
esprimi, aŭdigi ||
eldiri.

— , s'- verbalement, pa-
roli, vortigi.

expropriation, eksproprietigo.

exproprier (jur), eksproprietigi.

expulser (nf), elpeli, elpuŝi.

expulsion, elpelo, elpuŝo.

expurger, elpurigi.

exquis (choisi), delikata.

— , {enchanteur}, ĉarmega.

— (qui a un goût délicieux),
bongustega.

exsangue, sensanga.

exsudation, elŝvito.

exsuder (méd), elŝviti.

extase, ekstazo.

— (f), raviteco.

— , tomber en -, ekstaziĝi.

extasier, s'-, admiregi.

extatique, ekstaza.

extenseur, etenda, eltira.

extensibilité, etendebleco, el-
tireco.

extensible, etendebila, eltirebla.

extensif (qui produit l'extension),
etendiga.

extension, etendado, eltirado.

— (f), disvastigo.

exténuation, ellaciĝo, elĉerpigo.

exténuer, ellacigi.

extérieur, ekster-a-aĵo.

— , à l'-, ekstere.

extérioriser, eksterigi.

exterminateur, eksterma.

— (subst), eksterm-
anto.

extermination, ekstermado.

exterminé, être -, ekstermiĝi.

exterminer, ekstermi, elradiki (f).

externat, eksterulejo.

externe (élève), eksterulo.

— (méd), subasistanto.

exterritorialité, eksterteritorieco.

extincteur, estingilo.

extinction (action d'éteindre), es-
tingo.

— {affaiblissement, cessa-
tion d'une fonc-
tion}, konsumiĝo,
finiĝo.

— de voix, voĉperdo.

extirpation, elradikigo.

extirper, elradikigi.

extorquer, elpremi, trudpeti,
eltrudi.

extorsion, elpremo, trudpeto,
eltrudo.

extra (qualité | service accidentel ou
supplémentaire), ekstra.

— (personne qui fait ce service),
ekstra servisto...

extracteur (d'orme), eltirilo.

extraction (action), ekstraktado,
eltirado.

— (origine), deveno.

— d'une racine (math),
eltiro, ekstrakt-
ado de radiko.

extrader (*jur*), ekstradi*.

extraire (*chim* || *litt* || *math* || *tech*),
ekstrakti, eltiri.

extrait, ekstrakto, eltiraĵo.

extrajudiciaire, eksterjuĝa.

extra-muros, eksterurbe.

extraordinaire, eksterordinara,
eksterkutima.

— (*qui étonne par
sa bizarrerie*),
strangeĝa.

extrapoler (*math*), ekstrapoli.

extravagance, ekstravaganco.

extravagant (*adj*), ekstravaganca,
delira.

— (*subst*), fantaziulo.

extravaguer, ekstravaganci.

extravaser, s'~, eksterŝutiĝi.

extrême (*qui est tout à fait au
bout*), ekstrema.

— (*dégagé*), ega, treega, eks-
trema.

extrêmement, e, treege,
ekstreme.

extrême-onction, asta sanktole-
ado.

extrémiste, ekstremitisto.

extrémité, ekstremit(ec)o.

— (*le bout, la fin, le
sommet*), ekstremit-
aĵo, fino, pinto.

extrinsèque, ekstera.

exubérance (*attitude*), ĝojopleneco.
troa eksteriĝo.

— (*surabondance*), abund-
eco, riĝegeco.

exubérant (*qn*), eksteriĝanta.

— (*qc*), abunda, riĝega.

exulcérer, ekulcerigi.

exultation, ĝojego.

exulter, ĝojegi.

exutoire (*f*), eligilo, elĵetilo.

ex-voto, danka memoraĵo, voto-
ofero.

F

fa (mus), F.

fable (apologue), fablo.

— (conte), fabelo.

fabliau, fabeleto.

fablier, fablolibro, fablaro.

fabricant, fabrikisto.

abrication (usinage), fabrikado.

— (non industrielle), el-
farado.

fabricien (K), preĝeja administranto.

— (R protest), presbitero.

fabrique (usine), fabriko.

— , conseil de -, preĝeja
administrantaro, pres-
biteraro.

fabriquer (usiner), fabrikii.

— (de ses mains), elfari.

fabuleux (pf), fabela || (f), ekcesa.

fabuliste, fablisto.

façade (arch), fasado || (f), eksterajo,
ŝajno.

face (visage), vizaĝo.

— (d'un objet), faco.

— (d'une médaille), bildoflanko.

— (pion), edro.

— (le devant), fronto, antaŭ-
flanko.

— , en -, kontraŭe, vivalvide.

— , en - de, kontraŭ, antaŭ.

— à face, vizaĝo kontraŭ vizaĝo.

face à main, mannazumo.

facétie, ŝercaĵo, burleskaĵo.

facétieux, ŝercema, burleskema.

facette (tech), faceteto.

facetter (tech), faceti.

fâché, âtre -, koleri.

— , âtre - de, bedaŭri.

fâcher (mettre en colère), kolerigi.

— (chagriner), ĉagreni, aflikti.

— , se - (s'irriter), kolerigi,
incitigi.

— , se - (se brouiller avec qn),
malamikigi.

fâcherie, malamikiĝeto.

fâcheux (qn), tedulo.

— (adj : regrettable), bedaŭ-
rinda, ĝena.

— (qui chagrine), ĉagrena,
aflikta.

facial, vizaĝa.

faciès (méd), vizaĝaspekto.

facile (qc), facila, senpena, ebena (f).

— (qn : conciliant), cedema.

facilité, facileco || (de style), glateco.

— (venant de l'exercice), ek-
zerciteco.

facilités (commodités), oportunaĵoj.

façon, maniero.

— (artisanale), prilaborado.

— (d'un vêtement), fasono.

— , de - que, tiel, ke.

— , en aucune -, neniel.

— , de toute -, ĉiel.

— , de la - que voici, jene.

— , sans -, senceremonie.

façons (politesse affectées),
afektaĵoj.

faconne, parolemo.

façonner, prilabori.

— (dégrossir), ĉirkaŭĉizi.

fac-similé, faksimilo.

factage, portopago † vartransporto.
facteur (postes), leterportisto.

— (math † philo), faktoro.

factice, artaja, nenatura.

factieux, ribel-a, -ulo.

faction, gardostaro † (pol), ribela partio.

— , être de -, gardodejori.

factionnaire, gardosoldato.

factorerie, faktorio.

factotum, faktotumo.

factum, polemikfolio.

facture (com), fakturo.

— (façon), farmaniero † (liit), versarango.

facturer (com), fakturi.

facturier, fakturisto ‖ fakturlibro.

facultatif, nedevisa, laŭvola.

faculté (possibilité), kapablo, povo, ebl(ec)o.

— (université), fakultato.

fadaise, senspritaĵo.

fade, sengusta.

— (f), senkolora, senesprima, senĉarma.

fadour (voir adj), -eco : sengusteco ‖ senkoloro...

fading (élec), fado.

fagot, vergofasko, branĉofasko.

fagoter, branĉofaskigi.

— (f, F), fuŝvesti.

fagotin, vergofasketo, branĉofasketo.

faible (ts), malforta, febla.

— (sans volonté), senvola.

faiblesse (voir adj), -eco : malforteco...

— (méd), sveneto.

— (de caractère), senvoleco.

— (indulgence), malsevereco.

faiblir I, malfortiĝi.

— I (céder), ekcedi.

faïence (matière), fajenco.

— (vases...), fajenc(aĵ)oj.

faïencerie, fajencejo.

faïencier, fajencisto.

faïlle (géal), fendego, falfendo, disfendo.

— (f : manque, défaut), manko.

— (tex), fajo.

failli, bankrotinto, -ulo.

— , il a - mourir, li preskaŭ mortis.

faillibilité, eraremeco.

faillible, erarema.

faillir (à son devoir...), malplenumi (sian taskon...).

faillite (pf), bankroto.

— , faire -, bankroti.

faim, malsato.

— , avoir -, malsati.

— , qui a -, malsata.

faine (bot), fagofrukto.

fainéant, mallaborem-a, -ulo.

fainéantise, mallaboremeco, neni-farado.

faire (créer), fari, krei.

— (fabriquer), fabrikii.

— (écrire, composer), verki.

— (rendre, faire devenir), -igi.

Ex. : bela = beau, beligi =

rendre beau, embellir.

— (rendre, faire. avec certains verbes à l'infinif), -igi.

Ex. : labori = travailler,

laborigi = faire tra-

vailer.

faire part de..., anonci ion al iu.

faire-part, anonckarto, anoncletero, anoncilo.

faisable, farebla.

faisan, fazano.

faisandé (gibier, viande...), mal-freŝa.

faisanderie, fazanejo.

faisceau, fasko.

faiseur, faristo.

— (f), intrigulo, fanfaronulo.

fait (chase faite, action), faro.

— (chase qui existe), fakto.

— (événement), okazo, fariĝo.

— , du - de, fare de.

— , en -, fakte.

— , sur le -, ĉe l' freŝa faro.

faitage (arch), firstotrabo.

faîte (sommets, cime), supro.

— (arch || géol), firsto.

— , ligne de -, firstolinio.

faïtière (arch), firsta tegolo.

faits-divers, diversaĵoj.

fait-tout (cuis), stufpoto.

faix, ŝarĝo.

fakir, fakiro.

fakirisme, fakireco.

falaise, klifo, krutaĵo.

falbala (ornement de vêl), falbalo.

fallacieux, trompa.

falloir, il va - que, necesos, ke.

falot, portebla lanterno.

— (terne, effacé), senkolora,
griza (f).

falsificateur, falsisto.

falsification, falsado.

falsifié, falsa.

falsifier, falsi.

famé, lieu mal -, misfama loko.

famélique, malsateganta.

fameux (notoire), fama.

— (vin, mets...), bongustega.

familial, familia.

familiariser (habituer), kutimigi.

— , se - avec qc,
familiariĝi kun io;
spertiĝi kun io.

— , se - avec qn,
familiariĝi kun iu.

familiarité, familiareco, senĝeneco.

familiarités, intimaĵoj.

familier (intime), familiara, famili-
arulo.

— (non cérémonieux), sen-
ceremonia, senĝena.

— (habituel), kutim-a, -ulo.

familièrement, kutime || intimece.

famille (ts), familio.

— (les parents), parencaro.

— (ethnie, race, gent), gento.

famine, malsatego.

fanal (de côte, de bord), signallumo.

— (de navire), signallampo.

fanage (fenaissance), fojnado.

fanatique, fanatik-a, -ulo.

— de..., fervorega pri...

fanatiser, fanatikigi.

fanatisme, fanatikereco, zeloteco.

fanchon, kaptuko.

bandango (mus), bandango.

fane, falfolio.

fané, velka.

faner (flétrir), velkigi.

— , se -, velki.

— , se - (et périr), forvelki.

— (foire les foins), fojni.

faneur, fojnisto.

fanfare, fanfaro.

fanfariste, fanfaristo.

fanfaron, fanfaron-a, -ulo.

fanfaronnade, fanfaron-ado, -aĵo.

fanfaronner, fanfaroni.

fanfreluche, vesta ornamajeto.

fange, ŝlimo.

fangeux, ŝlima.

fanion, flageto.

fanon (de cétaçé), barto.

fantaisie (imagination || mus),

fantazio.

— (verve || caprice), vervo ||
kaprico.

fantaisiste, fantazi-a, -ulo.
fantasia arabe, fantasio.
fantasmagorie, fantasmagorio.
fantasmagorique, fantasmagoria.
fantasque, fantazia, lunatika.
fantassin, infanteriano, piedsoldato.
fantastique, fantasta, himera, fabela.

— (*f*), nekredebla, ekstravaganca.

fantoche, marioneto || (*f*), malseriozulo.

fantomatique, fantoma.

fantôme, fantomo.

faon (*zoo*), cervido, kapreolido.

faquin, impertinentulo || malestimindulo.

farandole (*mus*), farandolo.

farad (*élec*), farado.

faradiser (*élec*), faradizi.

faraut (*F*), fanfaronulo.

farce (*cuis*), farĉo.

— (*plaisanterie*), ŝerco, burleskaĵo || (*théd*), farso.

farceur (*qui fait rire*), ŝercemulo, petolulo.

— (*fréluquet*), frivolulo.

farcir (*pf*), farĉi.

fard, ŝminko, vizaĝfarbo.

fardage (*com*), trompomaskado.

— (*pour arrimer*), stivtrabaro.

fardeau, ŝarĝo.

farder (*mettre du fard*), ŝminki.

— , (*tromper* : *com*), trompemarki, trompŝajnigi.

fardier, ŝarĝveturilo.

farfadet, koboldo.

faribole, vanaĵo, blago.

farine, faruno.

— , *mets à la* -, farunaĵo.

fariner (*saupoudrer de farine*), surŝuteti per faruno.

farineux, faruneca.

— (*subst*), faruneca greno (aŭ legomo).

farniente, nenifrado.

farouche (*animal*), sovaĝa.

— (*qn* : *limide*), homtima, homevita.

— (*qn* : *violent*), perforta.

— (*qc* : *de rudesse sauvage*), sovaĝaspekta.

fascicule, kajero.

fasciculé, faskoforma.

fascinateur, fascin-a, -anto.

fascination, fascino.

fascine (*mil*), faŝĉino.

fasciner, fascini.

fascisme, faŝismo.

fasciste, faŝisto.

faste, pompo, lukso.

— , *jour* -, feliĉa tago.

fastes, historiaj memorigaĵoj.

fastidieux, teda.

fastueux, pompa, luksa.

fat, malmodest-a; -ulo, sinadmirulo.

fatal (*ts*), fatale.

— (*funeste*), pereiga, morta.

fatalement (*inévitablement*), nepre, fatale.

fatalisme, fatalismo.

fataliste, fatalisto.

fatalité, fataleco, fatalaĵo.

fatidique, fatorivela.

fatigant (*lassant*), laciga.

— (*ennuyeux*), teda.

fatigue, lacigo.

fatigué, laca.

fatiguer, lacigi || tedi.

fatras (*fouillis*), miksamaso, aĉaĵaro.

fatuité, malmodesteco, sinadmiro.

Fatum (*le Destin*), Fato.

faubourg, antaŭurbo, suburbo.

fauchage, falĉado.

fauchaison, falĉotempo.

fauchée, falĉaĵo.

faucher, falĉi.

faucheur, falĉisto.

faucheuse (méc), falĉomaŝino.

faucille, serpo.

—, couper à la -, serpi.

faucon, falko.

fauconneau, falkido.

fauconnerie, falkodresado
falkoĉaso.

fauconnier, falkisto.

faufiler, duonkudri.

—, se - (f), enŝoviĝi, enŝteliĝi.

faulure, duonkudraĵo.

faune (ts), faŭno.

faussaire, falsisto.

fausse côte (anat), duonripo.

fausser (rendre faux), malĝustigi.

— (une serrure...), difekti, malĝustigi.

— (le sens de...), misinterpreti.

— compagnie, forŝoviĝi.

fausset (de tonneau), (ŝtop)keĵlo.

— (voix de tête), falseto.

fausseté, malvereco, erareco.

— (fourberie), falsemo, mal-sincereco.

faut, il - que, necesas, ke.

—, il s'en - de peu que, ne multe mankas, ĝis...

faute (manque), manko.

— (erreur), eraro, malĝustaĵo.

— (de grammaire), mal-korektaĵo.

— (maladresse), mallertaĵo.

— (manquement, péché), kulpo, peko.

— d'impression, preseraro.

—, faire -, manki.

—, - de, pro manko de.

fauteuil (de bureau, de bridge...), brakseĝo, apogseĝo.

— (de salon), fotelo.

— à bascule, lulseĝo.

fauteur (instigateur), instiganto.

fautif (qn), kulpa ĵ (qc), erara.

fauve (zoo), sovaĝbesto, felbesto.

— (couleur), felkolora, falva.

fauvette (orn), silvio.

faux (falsifié), falsa.

— (mensonger), mensoga, mal-sincera.

— (inexact), malĝusta, malvera.

— (qn), falsema.

— (imitation), imitaĵo.

— (tromperie), trompaĵo, falsitaĵo.

—, commettre un -, falsofari.

faux (outil), falĉilo.

faux-col, kolumo.

faux-frais, neantaŭviditaj elspezetoj.

faux-fuyant, elturniĝo.

faux-monnayeur, monfalsisto.

faux-pas, stumblo, mispaŝo.

faux-semblant, ŝajno.

faveur (sentiment, appui), favoro.

—, une -, favoraĵo.

— (ruban), rubandeto.

—, faire la - de, komplezi.

—, en - de, favore al.

favorable, favora.

—, heure -, bona (oportuna) horo.

—, rendre -, favorigi.

favori (qn), favorato.

— (adj), plejama.

favoris, vangharoj.

favorisé, benplena.

favoriser qn, favori iun.

— qc (faciliter qc), akceli ion.

favoritisme, favoritismo.

féal, lojala.

fébrifuge (*méd.*), kontraŭfebra,
febropela, antifebra.
— (*subst.*), kontraŭfebraĵo,
febropelilo.

fébrile (*pf.*), febra.

fécale, matière -, fekaĵo, ekskremento.

fèces (*lie*), feĉo.

— (*matière fécale*), fekaĵo.

fécond (*pf.*), fekunda.

— (*sujet*), pensinstiga.

— (*esprit*), trovema.

fécondant, fekundiga.

fécondation, fekundigo.

féconder, fekundigi.

fécondité, fekundeco.

fécule, amelfaruno.

féculent (*subst.*), amelfaruneca
legomo.

fédéral, federa.

fédéralisme, federismo.

fédéraliste, federisto.

fédération (*action*), federo.

— (*résultat*), federaĵo,
federacio.

fédérer, federi.

— , se -, federigi.

féé, feino.

feed-back (*cybernétique*), retrokoplado.

féerie, mirteatraĵo.

féérique, mire bela.

feindre (*simuler*), ŝajnigi.

— (*simuler pour tromper*),
hipokriti, simuli.

— (*imaginer*), fikcii.

feint, ŝajniga || hipokrita, komedia.

feinte (*sport || mil*), finto.

— (*ruse*), ruzaĵo.

— , faire une -, finti || ruzi.

feldmaréchal, ĉefmarŝalo.

feldspath (*min*), feldspato.

fêler, fendeti.

félicitation, gratulo.

félicité (*beauté*), feliĉego.

féliciter, gratuli.

félidés (*zoo*), feloidoj.

félin (*zoo*), feliso || (*adj.*), kateca.

félon, malfidela, perfida.

félonie, fidelrompo.

fêlure, rompfendeto.

femelle (*bot || zoo*), ino, femalo.

fémnin (*G*), ingenro.

— , du sexe -, inseksa.

fémnlisme, feminismo.

fémniniste, feministo.

fémnité, virineco.

femme, virino.

— (*épouse*), edzino.

— , bonne -, simplulino.

— de chambre, ĉambristino.

— d'intérieur, hejmama virino.

— de ménage, mastrumistino, dompurigistino.

— de médecin, kuracistedzino.

femme-médecin, kuracistino.

femme-soldat, soldatino.

fémoral, femura.

fémur (*os*), femurosto.

fenalson, fojnado || fojnotempo.

fendiller, fendeti.

— , se -, fendetiĝi.

fendoir (*couperet*), fendilo.

fendre (*pf.*), fendi.

— (*en éclats*), spliti.

— (*les flots*), dividi.

— , se -, fendigi || splitiĝi.

— , se - (*escrime*), longigi.

fenêtre (*baie et boiserie*), fenestro.

— (*à guillotine*), levofenestro.

fenil, fojnejo.

fenouil (bot), fenkolo.

fente (de verre...), fendo.

— (de parquet), malplenaĵo.

— (d'ou coule un liquide), liko.

féodal, feŭda.

féodale, terre -, servutbieno.

féodalisme, féodalité, feŭdismo.

fer (min), fero.

— (d'animal), hufofero.

— de bêche, (ŝpat)klingo.

— à friser, frizilo.

— à repasser, gladilo.

— à souder, lutfero.

—, chemin de -, fervojo.

—, garnir de - (ferrer), feri, ferizi.

fer-blanc, stanita ferlado.

ferblanterie (ustensiles), ladaĵoj || (magasin), ladaĵbutiko.

ferblantier, ladisto.

ferié, feria.

—, jour -, ferio.

ferler (mar), ferli.

fermage, farmopago.

ferme (métairie), farmodomo, farmobieno.

— (bail), farmo.

—, prendre à -, farmi, farmopreni.

—, louer à -, farmigi, farmodoni.

— (arch), ĉevronaro.

— (adj : pf), firma.

fermé (pf), fermita.

ferment, fermento.

fermenter, fermenti || boli (f).

fermentescible, fermentiva.

fermer (pf), fermi || (barrer), bari.

à clef, ŝlosi.

à verrou, rigli.

(la radio), elŝalti, malŝalti.

fermer (les rideaux), kunŝovi.

—, se - (être enfermé), fermigi.

fermeté (caractère, muscle), firmeco.

fermeture (action), fermo.

— (fermoir), fermilo.

— (obstruction), barado.

fermeture éclair, tirfermilo, zipo.

fermier, farmisto, farmulo.

fermoir, fermilo.

féroce, kruela.

féroceité, krueleco, savaĝeco.

ferrage (action de garnir avec du fer), ferado, ferizado.

ferraille, ferrubo.

ferrailler, skerm(aĉ)i.

ferré (garni de fer), ferita, ferizita.

— (cheval), hufoferita.

— (F, f : connaître à fond), funde scianta.

ferrement, feraĵo.

ferrer (garnir de fer), feri, ferizi.

— (un cheval), hufoferi.

— (à glace), hufokrampi.

ferret, laĉferaĵo.

ferreux, fera || (opposé à ferrique), feroza.

ferrique (chim), ferika.

ferronnerie, feraĵaro || feraĵejo.

ferroviaire, fervoja.

ferrugineux (chim), feroksida.

ferrure (matière), feraĵo, ferornamaĵo.

— (action), ferado, ferizado, hufoferado.

ferry-boat, pramŝipo.

fers (chaines, menottes), kateno || (f), sklaveco.

—, mise aux -, enkatendado.

—, ôter les -, senkatendigi.

fertile, fekunda, fruktodona.

feu d'artifice, fajraĵo, pirotek-
nikaĵo.
— (*auto* || *avi* || *mar...*), lumo
(*ruĝa, direkta...*).
—, arme à -, pafilo.
—, en -, brula, fajra.
—, être en - (*pff*), bruli, ardi.
—, faire - (*mil*), pafi.
—, mettre le -, ekflamigi.
—, prendre -, ekflamigi || (*f*).
ekscitiĝi.
feu ! (*mil*), pafu !
feudataire, feŭdulo.
feu follet, vaglumo, erarlumo.
feuillage, foliaro.
feuellaison, foliigado.
feuellard, ladbendo.
feuille (*bot* || *papier...*), folio.
— (*presse*), gazeto.
— (*de métal*), lado, lameno.
— (*de placage*), tavolo.
— (*de mica*), lameno.
— volante, flugfolio.
feuilles, perdre ses - (*bot*),
forfolii.
feillée (*abri de feuillage*), branĉo-
ŝirmejo.
feillées, kampolatrino.
feuilleter (*se couvrir de f.*), folii.
feuilleton (*de papier*), folieto.
feuilletonné, folia || tavolo.
— (*gâteau*), folikuko, tavolo-
kuko.
feuilletonnée, pâte -, folipasto.
feuilletonner (*cuis*), foliigi.
— (*un livre*), foliumi.
feuilleton, felietono.
feuilletoniste, felietonisto.
feuillu, folia.
feuilleure, foldego.
feutrage (*tech*), felt-ado, -iĝo.

feutre (*matière*), felto.
 — (*chapeau*), feltoĉapelo.
feutrer (*mettre en f.*), felti.
 — (*garnir de f.*), feltogarni.
 — , se -, feltiĝi.
feutrés, à pas -, silentpaŝe.
feutrier, feltisto.
fève (*bot*), fabo || (-des marais), ĉevalfabo.
Février, Februaro.
fez (*coiffure*), fezo.
fi ! (*dégoût, mépris*), fi !
 — , **faire** — **de**, malestimi ||
 ignori.
fiacre, fiakro || (*en Russie*), droŝko.
fiançailles, fianĉiĝo.
fiancé, fianĉo.
fiancer (*un homme*), fianĉigi.
 — (*une femme*), fianĉinigi.
 — , se -, fianĉ(in)iĝi.
fiasco, fiasko.
 — , **faire -**, fiaski.
fibre (*ts*), fibro.
fibreux, fibra.
fibrille, fibreto.
fibrine (*chim*), fibrino.
fibrome (*méd*), fibromo.
ficelage, ligado.
ficeler, ŝnurligi.
ficelle, ŝnureto.
fiche (*clieville de bois*), keĵlo ||
 (*de fer*), stifto.
 — (*étiquette*), etiketo.
 — (*pour notes*), slipo.
 — (*de prise de courant*), ŝtopilo.
 — (*de téléphone*), ĵako.
ficher (*mettre sur fiches*), slipigi.
 — (*faire entrer par la pointe*),
 pinte enfiksi.
 , se - **de qn** (F), moki iun.
 , se - **de qc** (F), esti tute
 indifera por io.

fichier (*jeu de fiches*), sliparo.
 — (*boîte à fiches*), slipuĵo ||
 (*meuble*), slipoteko.
fichu (*vêt*), ŝultrotuko.
fictif, fikcia, fiktiva, ŝajna.
fiction, fikcio, fabelo.
fidèle, fidela. konstanta.
 — (*subst : surtout R*), fidelulo ||
 kultanto, ekleziano.
fidélité, fideleco.
fiduciaire, monnaie -, monpaperoj,
 bankbiletoj.
fief, feŭdo.
fiel (*pf*), galo.
filleux, galhumora.
fiente, birdfekaĵo || sterko.
fier (*ts*), fiera.
 — , **un homme -**, fierulo.
fier, se - **à qn**, fidi, konfidi (iun,
 al iu).
fier-à-bras, fanfaronulo.
fierté, fiereco.
fièvre (*pf*), febro || (*f*), mal-
 trankvilo.
 — , **avoir la -**, feбри.
fiévreux, febr-a-, ulyo.
fiŝre (*mus*), fiŝro.
figer, malfluidigi, koaguli.
 — , se -, malfluidiĝi, koaguliĝi.
 — , se - (*f*), rigidigi.
ignolage, rafinado (*f*).
ignoler, rafini (*f*).
ignoleur, rafinisto (*f*).
figue, figo.
figuier, figarbo.
figurant (*théd*), figuranto, statisto.
figuratif, figura, simbola, bilda.
figuration (*représentation*), figur-
 ado.
 — (*ensemble de figurants*),
 figurantaro, statist-
 aro.

figure (*visage*), vizaĝo.

— (*air, contenance*), mieno, aspekto.

— (*conventionnelle*), emblemo.

— (*géom || art*), figuro.

— **de réthorique**, retorikaĵo.

figuré, sens -, figura senco.

figurer (*pf*), figuri.

— **parmi...**, enviciĝi inter...

— **, se -**, imagi al si.

figurine, figureto.

fil (*de lin... || f*), fadeno.

— (*d'un discours*), ĉeno.

— (*d'une lame*), tranĉrando, eĝo.

— (*métallique*), drato.

— **de fer barbelé**, pikdrato.

— **de la Vierge**, filandro.

— **au - de l'eau**, laŭ la fluanta akvo.

filage (*en usine*), fadenigado.

— (*au fuseau*), ŝpinado.

filament (*bot || élec*), filamento, fadeneto.

filamenteux, fibra.

filandière, ŝpinistino.

filandreux, fibra.

— (*f*), konfuza.

filante, étoile -, falstelo.

filasse, stupo.

filateur, fadenigisto || ŝpinmastro.

filature, fadenfabriko || ŝpinejo.

— (*police*), gvatosekvado, spurpersekutado.

file (*de voiture, d'attente...*), vico.

— (*de soldats*), kolumno.

— **à la -**, vice.

filer, fadenigi || ŝpini.

— **qn** (*f*), gvatsekvi iun.

— **à l'anglaise**, elŝteliĝi.

filet (*tex || réseau || piège*), reto, maŝaro.

— (*de boeuf...*), lumbaĵo.

filet (*d'eau*), flueto, fadeneto (*f*).

— **de vis**, ŝraŭbokancelo, reletto.

— **, prendre au -**, retkapti.

filetage (*tech*), ŝraŭbig-ado, -aĵo.

fileter, ŝraŭbigi.

filial, fil(in)a.

filiale (*succursale*), filio.

filiation, idovico, fileco.

— (*f*), devena ĉeno.

filière (*à étirer*), dratigilo.

— (*à fileter*), ŝraŭbigilo.

— (*f*), formalajoĉeno.

filiforme, fadenforma.

filigrane (*ts*), filigrano.

filin, ŝnuro.

file (*de père, de mère*), filino.

— (*opposé à garçon*), knabino.

— **, jeune -**, junulino.

— **publique**, publikulino, ĉies-ulino.

fillette, filineto || knabineto.

fileul, baptofilo.

film (*ts*), filmo.

— **d'huile**, ŝeleta.

filmer, filmi.

filoir (*tech*), ŝpinrado.

filon (*min*), minvejo.

filoselle (*tex*), silkka katuno.

filou, fripono.

filouter **T** (*s'approprier malhonnêtement*), friponi **T**, prirabi.

— **l** (*agir en filou*), friponi **l**.

filouterie, fripon-ado, -aĵo.

fils (*de père, de mère*), filo.

— (*sens large*), ido.

— **unique**, solfilo.

filtrage, filtrado.

filtrant, filtra.

filtre (*passoire*), filtrilo.

— **, papier -**, filtropapero.

filtrer T, **filtrî**.

— **I** (*pénêtrer*), **filtrîgi**.

— **I** (*suinter*), **tralîkiği**, **şvit-îği** (*f*).

fimbrille (*bot*), **fimbrîlo**.

fin (*extrémité*), **fino**.

— (*but*), **celo**.

—, **sans -**, **senfina**.

—, **mettre - à**, **çesigi**.

—, **prendre -**, **çesi**, **finîgi**.

fin (*adj* : *astucieux, rusé*), **ruza**.

— (*perspicace*), **akrasenta**, **sagaca**.

— (*spirituel*), **sprita**, **subtila**.

— (*délié*), **fajna**.

— (*délicat, de choix*), **delikata**.

final, **finâ**.

finale (*G*), **finâjo**.

— (*mus*), **finalo**.

— (*sport*), **finofara matčo**.

finalement, **laste**, **entute**, **finfine**.

finalisme (*philo*), **celismo**.

finalité (*philo*), **celeco**.

finance, **financo**.

financer, **financi**.

financier, **financ-a**, **-isto**.

finasser, **ruzaçi**.

finasserie, **ruzaço**.

finaud, **artifikisto**.

finesse (*voir adj*), **-eco**.

finette (*tex*), **plușeca flanelo**.

finl (*subst*), **perfekteco**, **prilabor-iteco**.

finl (*adj* : *achevé, parfait, math* | *participe passé*), **finita**.

finial (*arch*), **finialo**.

finir T (*terminer*), **fini**.

— **I** (*se terminer*), **finîgi**.

finissage, **finâ prilaborado**.

fins (*visées*), **celo**.

fiolo, **flakoneto**.

floriture (*mus*), **koloraturo** || (*ori*), **ornamafeto**.

fiord (*géo*), **fjordo**.

firmament, **firmamento**.

firme, **firmo**, **firmao**.

fisc (*ts*), **fisko**.

fiscal, **fiska**.

fiscalité, **fiskleğaro**.

fission (*d'atome*), **fendado**.

fissure, **fendeto** || (*méd*), **fisuro**.

fistule (*méd*), **fistulo**.

fixage (*tech*), **fiksado**.

fixateur (*photo*), **fiksano**.

fixatif (*tech* || *art*), **fiksilo**.

fixation, **fiksado**.

fixe (*ts*), **fiksa**.

—, **à prix -**, **fikspreze**.

fixé (*invariable*), **senŝanğa**.

fixe-chaussettes, **ŝtrumpetoŝelko**.

fixement, **regarder -**, **rigide rigardi**.

fixer (*rendre fixe* || *photo*), **fiksi**.

— (*une date...*), **destini**.

— (*le prix*), **taksi**.

— (*le salaire*), **difini**.

— (*les regards*), **streçi**, **alforği** (*f*).

— (*le sens*), **determini**.

—, **se -** (*pf*), **fiksiği**.

flaccidité, **moleco**, **malfirmeco**.

flacon, **flakono**.

flacourtie (*bot*), **flakurtio**.

flagellation, **skurgado**, **vergado**.

flageller, **skurği**, **vergi**.

flageoler I, **ŝançeliği**.

flageolet (*mus*), **flağolet**.

— (*bot*), **fazeolet**.

flagorner, **flataçi**.

flagornerie, **flataç-o**, **aço**.

flagorneur, **flataçulo**.

flagrant, **evidenta**, **nekontestebila**.

— **délit**, **freša delikto** (*faro*).

—, **en - délit**, **çe l' freša faro**.

flair (*du chien...*), **flaro**, **spurnazo**.

— (*du policier*), **flaro** (*f*), **sagaceco**.

flairer (*humor*), flari.

— (*pressentir*), antaŭflari.

— (*quêter* : *chien...*), priflari.

flamant (*orn*), fenikoptero.

flambant, flama.

flambant neuf (*F*), freŝbrila.

flambeau (*pf*), torĉo.

flambée, flamfajro.

flamber, flami.

— (*en vacillant*), flagri.

flamberge, spado.

flamboisement, flamado, flagrado || (*f*), brilego.

flamboyant, flama, flagra, fulma.

— , style -, flamstilo.

flamboyer, flamegi, flambrili, fulmi, flagri.

flamingant, flandralingva.

flamme (*pf*), flamo || (*f*), ardo, fajro.

— (*mar*), flagorubando.

flammèche,flugflamero.

flan (*cuis*), flano.

flanc (*anat* || *géo* || *face*), flanko || (*anat*), brusto (*f*), utero (*f*).

flanchar (*lâcher pied* : *f*), cedi.

flanelle, flanelo.

— , gilet de -, flanelkamizolo.

flâner (*musarder*), gapvagi, pasumi.

— (*flâner*), maldiligenti.

flânerie, gapvagado, pasumado.

flâneur, gapvagulo, pasumulo.

flanquer (*arch* || *mil*), flanki.

flaque, flako.

flasque (*méc*), flango.

— (*mou, sans fermeté*), molaĉa, malfirma.

flatter (*pf*), flati.

— (*un cheval*), karesi.

— (*les manies de qn*), dorloti.

— , se - de, flati al si, ke...

flaterie, flat-o,-aĵo.

flatteur (*qn*), flat-ema;-ulo,isto.

— (*qc*), flata.

— (*humage...*), komplimenta.

flatueux, gasiga.

flatuosité, (intesta...) gaso.

fléau (*calamité*), plago.

— (*pour battre le blé*), draŝilo.

— (*de balance*), vekto.

— , frapper d'un -, plagi.

flèche (*géom* || *mil*), sago.

— (*arch*), pinto, turpinto.

— d'affût, afustvosto.

— (*de voiture*), stango.

fléchette, sageto.

fléchir T, fleksi, klini.

— I, fleksiĝi.

— I (*céder*), cedi, submetiĝi.

fléchissement (*par le poids*), fleksiĝo.

— (*f*), cedo.

fléchisseur, muscle -, fleks(ant)a muskolo.

flegmatique, flegma, trankvilanima.

flegme, flegmo, trankvilanimeco.

flemme (*F*), maldiligenteco.

flet (*zoo*), fleso.

flétri, velka.

flétrir, velkigi || (*f*), senhonorigi.

— , se -, velki, sensukiĝi.

flétrissure (*fleur*), velkado.

— (*atteinte à l'honneur*), senhonorigo.

fleur (*pf*), floro.

— , à - de..., samnivele kun...

fleurs, perdre ses -, forflori.

fleurer, odori.

fleuret, rapiro.

fleurette, floreto.

— , conter -, diri galantaĵojn, flirti.

fleuri, flora.

fleurir I, flori.

— T, florum.

fleurissant, floranta.

fleuriste, floristo.

fleuron (arch), finialo.

— (bot), floretaĵo.

— (f : ce qu'il y a de meilleur),
plejbonaĵo.

fleuve, river(eg)o, ĉefrivero.

flexibilité, flekseco.

flexible, fleksa, fleksebla.

flexion, fleksio || (G), flekslo.

flexionnel (G), fleksia.

— , non - (G), senfleksia.

flibuste, flibustr-ado || -aro.

flibuster, flibustri.

flibustier, flibustro.

flint-glass (opt || méc), flinto.

flirt, flirti.

flirter, flirti.

floche (velouté), velura.

— (ornement), ornamkvasto.

— , soie -, netordita silko.

flocon (ts), floko.

— de neige, neĝero.

floconneux, flokeca.

floculer (chim), flokiĝi.

flonflon (F), rekantaĵo, zumzumajo.

floraison (ts), florado.

floral, flora.

flore, kreskaĵaro, flaŭro.

Floréal (t), Florealo.

florin (monnaie autrich.), floreno,
guldeno.

— (monnaie holland.), guldeno.

florissant, prospera.

flot, fluaĵo, ondo.

(l), rivero.

(marée, profusion), amaso,
abundo.

(flu : mar), fluso.

(flu : de rivière), fluo.

flots, les - (sens large), la maro.

— , couler à -, fluegi.

flottable, flostaŭga.

flottage de bois, flosado, flosigado.

flottaison, ligne de -, floslinio.

flottant (sur l'eau), flosanta.

— (f : hésitant), ŝanceliĝema,
hezitema.

— (vét), malstrikta.

flottants (cheveux), neligitaj.

flotte, ŝiparo, floto.

flottement (flottaison), flosado.

— (f), ŝanceliĝo.

flotter (sur l'eau), flosi.

— (au vent), flirti.

— (odeur, nuages), ŝvebi.

flotteur (avi), flosilo.

flottille (mar), ŝipareto, floteto.

flou, malpreciza, flukontura.

fluctuant, fluktuanta, ŝanĝiĝema.

fluctuation, fluktuado, ondiĝo.

— (hésitation), ŝanceliĝo.

fluctuer (pf), fluktui.

fluet, maldikega.

fluide (pf), flua, fluida.

— (subst), fluido, fluidaĵo.

fluidifier, fluidigi.

fluidité, flueco, fluideco.

fluor (chim), fluoro.

fluorescence, fluoreskeco.

fluorescent, fluoreska.

— , être -, fluoreski.

fluorure, fluorido.

flûte (mus), fluto.

— (verre), flutglaso.

flûté, fluta.

flûteau (mus), fluteto.

flûter, jouer de la -, fluti.

flûtiste, flutisto.

fluvial, rivera.

flux (math || phys), flukso.

— (de la mer), fluso.

fluxion (méd), švelo.

— (de poitrine), pulmito,
pneŭmonio.

foc (mar), ĵibo.

focal (opt || math), fokusa.

foehn (vent), feno.

fœtus, feto.

foi en qn (confiance), fido sur iun.

— (croyance), kredo, dogmaro.

— (fidélité), fideleco.

—, bonne -, sincereco.

—, de bonne -, senartifika.

—, digne de -, kredinda.

—, qui fait -, aŭtenta.

foie (anat), hepato.

— (cuis), hepataĵo.

foin, fojno.

foire (H || commerciale), foiro.

— (fête foraine), amuzejo.

—, champ de -, foirejo.

— aux bestiaux, brutfoir(ej)o.

fois, fojo.

—, à la - (ensemble), kune.

—, à la - (en même temps),
samtempe.

—, chaque - que..., ĉiufoje,
kiam...

—, une - (un jour), foje, iam.

foison, abundo.

—, à -, abunde.

foisonnement, elkreskiĝo.

foisonner, abundi.

fol (ts), frenez(et)a.

folâtre (léger), flirtema.

— (gai, enjoué), petola.

folâtrer (s'ébattre), flirti.

— (batifoler), petoli.

foliacé, folieca.

folie, frenez-o,-aĵo.

— (écart), ekstravaganco.

folie furieuse (méd), manio.

folié (bot), folihava.

folié (chim), lamena.

folio (feuillet de livre...), folieto.

— (numéro de page), paĝnumero.

foliole (bot), foliolo, foliero.

folioter (paginer), paĝonumeri.

folklore, folkloro.

folklorique, folkloro.

follement, freneze || malsaĝe.

follet, frenezeta.

—, poil -, lanugo.

folliculaire (anat || bot), folikla.

follicule (anat || bot), foliklo.

folliculine (hormone), folikulino,
oestrono *

fomenter (méd), fomenti.

— (f), instigi.

foncé, malhela.

foncer (un baril...), fundoprovizi.

— (une couleur), malheligi.

— (un puits), fosi.

— (se ruer), impetegi, atakegi.

foncier, biena, biendevena.

—, impôt -, bienlmposto.

foncièrement, tute, absolute.

fonction (de qc, de qn), funkcio.

— (publique ou privée),
funkcio, ofico.

— (math), funkcio.

— exponentielle, eks-
ponencialo.

—, exercer, remplir une -,
funkcii, ofici.

fonctionnaire (qui a une profes-
sion), ŝtatoficisto.

— (qui a une fonction),
funkciulo.

fonctionnel, funkcia.

fonctionnement, funkciado.

fonctionner (qc, qn), funkcii.

fond (ts sauf contraste), fundo,
fundaĵo.

— (pf), profundo.

fond (essence d'une chose), esenco, fundamento.

— (de contraste), fono.

— de cale (mar), bilĝo.

— (de mer...), grundo.

— , à -, ĝisfunde.

— , au - de, funde de.

— , qui est au -, funda.

fondamental, fundamenta, baza, funda (f).

fondant (fruit), molmatura.

— , bonbon -, molabombono.

fondateur, fondinto.

fondation (institution, œuvre), fondaĵo.

— (capital), fondaĵo, fonduso.

fondations (arch), fundamento.

— , poser les -, fundamenti.

fondé (juste, raisonnable), prava.

— , mal -, senvera, malprava.

— , non -, senbaza, neprava.

— , il est - à dire, li prave povas diri...

— de pouvoir, prokuristo.

fondement, fundamento, bazo.

— , sans -, senbaza, senmotiva.

fonder (arch || créer || f), fondi.

— (un comité...), starigi.

fonderie, fandejo, gisejo || fero-fabliko.

fondeur, fandisto, gisisto.

— de cloches, sonorilmuldisto.

fondoir de suif, sebofandejo.

fondre T (un métal...), fandi, gisi.

— , faire - (dans un liquide), solvi.

(mêler), kunmiksi.

fondre sur..., ataki (acc), impeti sur... (acc).

— I, fandigi || solvigi.

— en larmes, eksplod(e)plori.

fondrière, ŝlimejo.

fonds (bien), bieno.

— (fin), fonduso, kapitalo.

— de commerce, firmao, komercbien.

— (savoir), sciado, kapablo.

— (de roulement : fin), spezkapitalo.

fondus, fandita || solvita.

fongueux, fongeca.

fontaine, fontano || (source), fonto.

fontanelle (anat), fontanelo.

fontange, kapobanto.

fonte (alliage), fergiso, gisaĵo.

— (degel), degelo.

— (action de fondre), fando, gisado.

— de sellerie, selsako.

football, futbalo.

footballeur, futbalisto.

forage (tech), borado.

forain, bazaristo || amuz(ej)isto.

— (adj), foira || amuzeja.

forban, pirato, korsaro.

forçage (fruits, fleurs...), forcado.

forçat, punlaborulo.

force (intensité), forteco.

— (phys || morale...), forto.

— ascensionnelle, levoforto.

— de -, kontraŭvole.

— , par - (par violence), perforte.

forcé (contraint), malgraŭvola.

— (qui n'est pas naturel), nenatura.

— (agr), forcita.

forcément (inévitablement), neeviteble, nepre.

forcené, furiozulo.

forceps (méd), forcepso.

forcer (obliger), fortigi.

— (fausser), fortordi.

— (agr), forci.

— (in coff're...), perforte malfermi.

— (une monture), tro peli.

— (le respect), trudakiri.

forcerie, forcejo.

forcir (F), dikiĝi.

forer (tech), bori || (un puits), fosi.

forestier, arbara || arbarista.

— (subst), arbaristo, forstisto.

foret (tech), (ŝraŭbo)borilo, spiliilo.

forêt, arbaro.

— (domaniale), ŝtatarbaro.

— (entretenuée méthodiquement), forsto.

— (vierge), praarbaro.

foreuse, bormaŝino.

forfaire à..., grave malplenumi... (acc).

forfait, krimego.

— , à -, laŭ antaŭfiksita prezo.

— , déclarer - (sport), rezigni konkuradon.

forfaiture, perdaĵo.

forfanterie, fanfaronado.

forcicule (perce-oreilles), forfikulo.

forge, forĝejo || forĝoforno.

forgeable, forĝebla.

forgeage, forĝado.

— , fixer par -, alforĝi.

— , réunir par -, kunforĝi.

forger (pf), forĝi.

forgeron, forĝisto.

for intérieur, le -, la konscienco.

formaldéhyde (chim : formol),

formaldehido, formolo.

formaliser, se -, ofendiĝi.

formalisme, formalismo.

formaliste (qn), formalema.

formalité, formal-eco,-aĵo.

format, formato.

formatif, formodona.

formation (action de f.), formado.

— (action de se f.), formiĝo.

— (dressage : sport),

trejnado.

— (géal || mil), formacio.

— (intellectuelle), klereco.

forme (ts), formo.

— (moule), muldilo.

— (modèle, gabarit), modelilo.

— , prendre -, formiĝi.

formel (de forme), forma.

— (phys || en règle), formala.

— , ordre -, preciza ordono.

formelle (décision, réponse), definitiva.

former (ts), formi.

— (un disciple), trejni.

— (le talent), klerigi.

— , se - (se créer), formiĝi, kreigi.

— , se - (s'instruire), klerigi.

formidable (redoutable), timestinda.

— (F), eksterordinara.

formidablement, terure || eksterordinare.

formique (de fourmi), formika.

— , acide -, metanata acido.

— , aldehyde -, metanalo.

formol (chim), formolo, metanalo.

formulaire, formularo.

formule (ts), formulo.

formuler (ts), formuli.

— (une plainte), eldiri.

fornicateur, malĉastulo, forniksanto.

fornication, malĉasteco, forniksado.

forniquer, malĉasti, forniksi.

fors (*hors, excepté*), esceptante, krom.

fort (*ts*), forta, drasta (*f*).

— **au goût**, akr(agust)a.

— (*robuste*), fortika.

— (*mil*), fuorto.

forteresse (*mil*), fortreso.

fortifiant, fortodona, fortiga.

fortification (*mil*), fortikaĵo.

fortifié (*mil*), fortika.

— , **non -** (*mil*), nefortika, neŝirmita.

fortifier (*méd*), fortigi, vigligi, sanigi.

— (*renforcer*), fortigi.

— (*mil*), fortikigi.

fortin (*mil*), fuorteto.

fortiori, a -, des pli prave.

fortuit, okaza, hazarda, incidenta.

fortune (*richesses*), riĉaĵo.

Fortune, la - (*myth*), Fortuno.

fortune (*chance || hasard*), feliĉo, bonŝanco, hazardo.

— , **bonne -**, feliĉa okazo, feliĉa sorto.

— , **revers de -**, sortobato.

fortuné (*qui a du bien*), bonhava.

— (*favorisé*), benplena, sort-favorita.

forum (*ts*), forumo.

fosse (*cavité : méd...*), kavaĵo.

— (*creux dans le sol*), fosaĵo.

— (*cave*), kuvego.

— (*de mine*), ŝakto, minejo.

— (*tombeau*), tombofoso.

fosé, (*long*)fosaĵo, vojfosaĵo, limfosaĵo.

fouette (*anat*), kaveto.

fouille, fosili-o,-a.

fouillifère, fosilihava.

fossiliser, fosiliigi.

— , **se -**, fosiliigi, ŝtonigi.

fossoyer (*entourer de fossés*), fosaĵcirkaŭi.

fossoyeur, (tombo)fosisto, enterigisto.

fou (*ts*), frenez-a, malsag-a;-ulo.

— (*échecs*), kuriero.

— , **être -**, frenezi.

— , **faire le -**, frenezumi.

— , **rendre -**, frenezigi.

— , **devenir -**, frenezigi.

fouailler, vipegi.

— (*f*), insulte ofendi.

foudre (*météo*), fulmo.

— (*tonneau*), barelego.

— , **coup de -**, fulmobato.

— , **coup de -** (*f*), subita enamiĝo.

foudroyant, fulmorapida.

foudroyer, fulmobati || (*f*), frakasi.

fouet (*de cocher || f*), vipo.

— (*martinet*), skurĝo.

fouetter, vipi, skurĝi, vergi.

fougasse (*mil*), subtera mino.

fougère (*bot*), filiko.

fougeraie, filikejo.

fougue, impetego, fajro (*f*), temperamento.

fougueux, impetega, fajra (*f*).

fouille (*visite minutieuse*), priserĉado.

fouilles, prifosaĵoj.

fouiller qc, qn, priserĉi ion, iun.

— (*creuser*), fosi || (*f*), serĉfosi.

fouilleur, fosisto.

fouillis, konfuziĵo, aĉaĵaro.

fouine, mustelkato, fojno.

fouir (*creuser*), fosi.

fouissage, fosado.

foulard (*vêt || tex*), fulardo.

foulage, fulado.

foule (*multitude*), amaso, multego ||
svarmo (f).

— **d'hommes**, homamaso.

— (*populace*), popolamaso.

— **, en -**, amase, multope.

foulée (*sport*), kurpaŝo.

— (*gibier*), spuro.

fouler (*tech*), fuli.

— (*aux pieds*), treti.

— (*le sol...*), surpaŝi.

foulerie, fulejo.

fouloir, fulilo.

foulon (*ouvrier*), fulisto.

— **argile**, chardon à -,
fulargilo, fulkardo.

foulque (*orn*), fuliko.

foulure (*méd*), artiktordeto.

four (*à chaux*), forno.

— (*à pain, de cuisinière...*), bak-
ujo.

— **, cuire au - T**, baki.

fourbe, malsincera.

— (*subst*), malsincerulo.

fourberie, malsincer-eco,-aĵo.

fourbir, frotpurigi.

fourbissage, frotpurigado.

fourbu (*qn*), lacega.

— (*cheval*), konsumpelita.

fourche, forko || (*pour gerbes*),
forkego.

— **de chemin**, vojforko.

fourchée de..., forkpleno da...

fourcher (*se diviser*), forkiĝi.

— (*langue : F*), stumpli.

fourchette, forketo.

— (*de cheval*), hufofendo.

fourchon, forkodento.

fourchu, forkohava, forkforma.

— (*sabot d'animal*), fendita.

fourgon, ŝarĝvagono, ŝarĝveturilo.

fourmi, formiko.

fourmilier (*ent*), formikurso, mir-
mekofago.

fourmilière, formikejo.

fourmi-lion (*ent*), mirmeleono.

fourmillement (*de gens...*), svarmo.

— (*méd*), svarmojuk-
ado.

fourmiller l (*s'agiter en grand
nombre, pulluler*),
svarmi.

— **T** (*méd*), svarmojuki.

fournaise, fornardo || varmegejo,
fornego.

fourneau (*ts*), forno.

— (*calorifère*), stovo.

— **de mine**, minforno.

— **, haut -**, altforno, fornego
fandforno.

fournée de pain, fornpleno da
pano.

— **de condamnés**, ĉarpleno
da ekzekutotoj.

fourni (*épais, touffu*), densa.

fournier, bakisto.

fournil, bakejo, fornejo.

fourniment (*mil*), ekipaĵo.

fournir, provizi, liveri.

fournisseur, provizisto, liveranto.

fourniture, provizado, liverado.

— (*de mode, de couture...*),
furnituro.

fournitures (*provisions*), provizoj.

— (*accessoires*), akcesor-
aĵoj.

fourrage, furaĝo.

fourrager (*aller au f.*), furaĝi.

— (*mettre du désordre*),
serĉmalordigi.

fourragère (*adj*), furaĝa.

— (*voiture à f.*), furaĝo-
ĉaro.

fourragère (*mil*), honorŝnureto.

fourrageur, furagokolektanto.

fourré (*hallier*), densejo.

— (*adj* : *vêt*), pelte garnita
(ou subŝtoŝita).

— (*adj* : *cuis*), farĉita.

fourreau (*de sabre...*), ingo,
(*sabr - ,...-ingo*).

— (*vêt*), gajno.

fourrer (*cuis*), farĉi.

— (*doubler de f.*), pelte sub-
ŝtoŝi.

— (*garnir de f.*), pelte garni.

— (*dans*, enŝovi en).

— , *se -* (*F*, *se fauŝiler*),
enŝoviĝi.

— , *se -* (*F*, *s'ingérer*), sin ŝovi.

fourreur, peltisto.

fourrier (*mil*), furiero.

fourrière, (polica) bestogardejo.

fourrure brute, felo.

— (*préparée*), peltito.

fourvoyer, devojiĝi, vojerarigi.

— , *se -*, devojiĝi, vojerari.

fox-trot (*mus*), fokstroto.

foyer (*âtre*), fajrejo.

— (*de central...*), forno, hejtilo.

(*de cuisine*), fajrujo.

(*d'apéritif*), kovejo (*f*).

(*préhistorique*), fajroloko.

(*de théâtre*), promensalono.

(*chez son*), hejmo.

(*math*), fokuso.

frac (*vêt*), frako.

fracas, bruĝo, frakaso, tondro (*f*).

fracasser, frakasi.

fraction (*ts*), frakcio.

fractionnaire, fractionné, frakcia.

fractionnement, frakiado.

fractionner, frakcii.

fracture, rompo, rompadito.

(*méd*), frakturo.

fracturer (*méd*), frakturi || perforte
rompi.

fragile (*objet*), rompiĝema, fragila.

— (*santé*), malsolida.

— (*mal assuré*), malfirma.

— (*pêcheur*), pekema.

— (*éphémère*), vanta (*f*).

fragilité, rompebleco || malfirm-
eco || pekemo.

fragment (*écrit* || *verre...*),
fragmento, peceto.

fragmentaire, fragmenta.

fragrance, agrabla aromo.

fraî (*de poisson...*), frajo.

— (*de monnaie*), moneluzo.

fraîchement, malvarmete.

— (*sans cordialité*), mal-
fervore.

fraîcheur (*air*, *fleurs...*), freŝeco.

— (*éclat*), freŝbrileco.

— (*de date récente*),
freŝdata.

— , *perdre sa -*, malfreŝiĝi.

fraîchir, malvarmetiĝi.

frais (*légèrement froid*), malvarmeta.

— (*air*, *fruits...*), freŝa.

— (*éclat*), freŝbrila.

— (*dispos*), nelaca.

— (*subst pluriel : taxe*), takso.

— (*subst pluriel : débours*), kosto,
elspezoj.

fraisage (*tech*), frezado.

fraise (*bot*), frago.

— (*tech*), frezilo.

— (*cuis* || *ornement*), krispo.

frais-émoulu, nove bakita (*f*).

fraisier (*tech*), frezi.

— (*plisser en fraise*), krispiĝi.

fraiseur, frezisto.

fraiseuse, frezmaŝino.

fraisier, fragujo.

framboise, frambo.

framboisier, frambujo.

Franç (H), Franko.

franc (monnaie), franko.

— (qc), natura || neta.

— (qn), sincera, malkaŝema, verama.

français, franca.

Français, franco.

France, Francujo, Francio.

franchement, vere || lojale || rekta.

franchir, transiri, transpasi.

— **en sautant**, transsalti, supersalti.

— **par véhicule**, transveturi.

franchise (sincérité), sincereco, malkaŝemo, veramo.

— **de poste**, neafrankota.

— **, en -** (exonéré), senimposta.

franchissement, transiro, supersalto, transveturado...

franciscain (K), franciskano.

franciser, francigi.

francisque (mil || pol), francisko.

franc-maçon, framasono.

franc-maçonnerie, framason-ismo, -aro.

franco (sans frais), sentakse.

— **de port**, afrankite.

francolin (orn), frankolino.

franc-parler, parolsenĝen(ec)o.

franc-tireur, liberpafisto.

frange (anat || bot || phys || vêt), franĝo.

franger (orner de franges), franĝi.

frangipane (cuis), franĝipano.

franquette, à la bonne - (F), senceremonie.

frappant (ts), frap(ant)a.

frappant (évident), drasta (f), okulfrapa, impresa.

frappe (de monnaie), stampado.

— (dactyle), tajp-ado, -aĵo.

frappement, frapado.

frapper (pf), frapi, bati || (f), okulfrapi, impresi.

— (monnaie), stampi.

frasque, ekstravaganco, malsaĝaĵo.

frater (R), servanta monaĥo.

fraternel, frata, fratina.

fraterniser (avec qn), fratiĝi kun iu.

fraternité, frateco.

— (confrérie), frataro.

fratricide, fratomurd-o, -into.

fraude, fraŭdo.

— **, passer en -**, kontrabandi.

— **, par -**, fraŭde, trompe.

frauder, fraŭdi.

fraudeur, fraŭdisto.

frauduleux, fraŭda, trompa.

fraxinées (bot), fraksenacoj.

fraxinelle (bot), fraksinelo.

frayer (rendre praticable, tracer), haki (f), bori (f).

— (poissons...), fraĵi.

— **, se - un chemin**, trabati, ebenigi vojon.

frayeur (subite), (ek)timego.

fredaine (F), malsaĝetaĵo.

fredonnement, kantetado, zumkantado.

fredonner, kanteti, zumkanti.

frégate (mar || orn), fregato.

frein (pf), brems, haltigilo, (f), brido.

— (anat), brido.

— **à main**, manbrems, levilbrems.

— **à pied**, ŝubrems.

freinage, bremsado.

freiner (pf), bremsi.

frelater (*du vin...*), falsi.

frêle, gracila.

frelon, krabro.

freluquet (*F*), frivolulo, dando, vireto.

frémir, tremi, skuigi || (*f*), boli.

— (*feuille*), susuri.

frémissement, tremado, skuigo || susuro.

frêne, frakseno.

frénésie, furiozeco.

frénétique, furioza.

fréquemment, ofte.

fréquence, ofteco || (*élec*) frekvenco.

fréquent, ofta.

— , rendre -, oftigi.

— , devenir -, oftigi.

fréquentation (*cours...*), vizitado, frekvento.

fréquenté (*chemin*), multe trapasata, trafikoplana.

— (*musée...*), tre vizitata.

fréquenter (*cours, école...*), vizitadi, frekventi.

frère (*ts*), frato.

— **lai**, serva frato.

— **de lait**, laktofrato, mam-frato.

frérot, frateto, fraĉjo.

fraquo (*ant*), fresko.

fressure (*cuis*), brustintenaĵo || trlo.

frètement, frajto || kargado (*v. verbe*).

fréter (*mar* : donner à louage), frajti.

— (*mar* : prendre à louage), kargi.

fret (*mar* : prix du transport), transporta pago.

(*mar* : prix de louage du bâtiment), lukosto de ŝipo.

fret (*mar* : cargaison), kargo.

fréteur (*mar* : qui donne à louage), frajtdonanto.

frétilant (*poisson*), vostumanta, svingiganta.

— (*f* : *qn*), gaje vigla.

frétiller (*poisson*), vostumi || (*qn*), gaje svingigi.

fretin, fiŝeto || (*f*), senvalorajo.

frette (*arch* || *tech*), freto.

fretter (*arch* || *tech*), freti, ringizi.

freudisme (*méd*), freŭdismo.

freux (*orn*), frugilego.

friabilité, pulvorigemo.

friable, pulvorigema.

friand (*mets*), franda, bongusta.

— (*gourmet*), frandema.

— , être - de qc, frandi ion.

friandise (*goût pour les mets fins*), frandemo.

— (*mets fins, sucreries*), frandaĵo, dolĉaĵo.

fricassée (*cuis*), frikasajo.

fricasser, faire - (*cuis*), frikasi.

fricative, consonne - (*Ph*), frikativo.

friche, senkulturejo, novalo.

— , en -, senkultura, novala.

— , être en -, novali.

friction, frotado.

frictionner, frotadi.

frigidaire, fridoŝranko.

frigidity (*méd*), malaŝranko.

frigorifier (*pour conserver*), glaciumi, frigorizi.

frigorifique (*adj*), glaciuma, frigoriza.

— (*subst*), glacitenejo, frigorŝranko.

frileux, frostema, fornoso.

Frimaire (*H*), Frimero.

frimas, prujno, frosto.

frime (fausse apparence), trompo-
ŝajno.

— (chose futile), bagatelo.

frimousse (F), vizaĝeto.

fringale (F), subita malsatego.

fringant, vigla.

friper, ĉifi.

friperie, ĉifonaro, brokantejo.

fripier, brokantisto, ŝakristo.

fripon (fourbe, trompeur), fripono.

— (enfant espiègle), petolulo.

friponner, friponi.

frire, faire -, friti.

— I, fritiĝi.

— , poêle à -, pato.

frisage, frizado.

frise (art || théâtre), friso.

— (arch), friso, bendo.

frisé, friza, krispa.

frize (la chevelure), frizi.

— I, friziĝi.

— (frôler), tuŝeti.

— (la mort...), tanĝi.

— (le succès), preskaŭ atingi.

frisette, frison, frizaĵo, harbukleto.

frisotter T, frizeti || I frizetiĝi.

frisquet, malvarmeta.

frisson, tremo, frostotremo.

frissonnement, tremeto.

frissonner, tremeti.

— , faire -, tremigi.

frisure, frizado || harfrizaĵo.

frit (cuis), friti.

fritillaire (bot), fritilario.

friture (cuis : ce qui est frit),

fritaĵo.

— (cuis : huile...), frit-

materialo.

friturier, fritisto.

frivole, frivola, malserioza.

frivolité, frivoleco, malseriozeco.

froc (vét : R), froko.

frocard, monaĥaĉo, frokulo.

froid (pf), malvarma, frida.

— (calme), senpasia.

— (insensible), nesentema.

— (positif), afermaniera.

— (subst), malvarmo || (indus-
triel), frigoro*.

— , mourir de - (f), frostiĝi.

— , prendre -, malvarmumi.

froidement, senemocie, senkolere.

froideur, froidure, malvarmeco.

— (f), indiferenteco.

froissé, ĉifita || (f), ofendita.

— (blessé), kontuzita, vundita.

froissement (action de meurtrir),
kontuzado.

— (action de chiffonner),
ĉifado || (f), ofend-

ado.

— (bruit), susurado.

froisser, kontuzi || ĉifi || ofendi.

— , se - (être offensé),
ofendiĝi.

frôlement, tuŝeto.

frôler, tuŝeti.

fromage, fromaĝo.

— blanc, mou, kazeo.

fromager, fromaĝisto.

fromagerie, fromaĝejo.

froment, tritiko.

fronce, faldeto.

froncé, krispa.

froncer (tech), krispigi, sulki.

— les sourcils, kuntiri la
brovojn.

— , se - (tech), krispigi,
sulkiĝi.

francis (de jupe...), sulketaro.

frondaison, frondaro.

fronde, (ŝton)jetilo.

Fronde, la - (H), Frondo.

fronder, ŝtonjeti.

frondeur, ŝtonjetanto || (H), frondano.

— (critique), kritikema.

front, (anat), frunto.

— (le devant || mil), fronto.

— , faire -, fronti.

— , de -, fronte.

frontal (anat), fruntosto, fruntalo.

— (pièce de harnais), fruntjungilaĵo.

— (de face, sur le devant), fronta.

— (du front), frunta.

frontalier, limloĝanto.

fronteau (de religieuse), frunto-tuko, fruntumo.

frontière, (land)limo || (adj), lima.

frontispice, frontispico.

fronton (arch), frontono.

frottement (ts), frotado.

frotter, froti.

frotteur (qn), frotisto || (élec), frotilo.

frottis (art), frotajo.

frou-frou (bruit), susuro.

frou-frouer, susuri.

Fructidor (H), Fruktidoro.

fructifiant, fruktodona.

fructification (bot), fruktigado || fruktigotempo.

fructifier, fruktadi.

— , faire -, fruktigi, fekundigi.

fructose (chim), fruktozo.

fructueux, frukta, fruktodona, fruktoporta.

frugal (repas), simpla || (qn), sobra.

frugalité, simpleco || sobreco.

frugivore, fruktomanga, fruktovora.

fruit (fr), frukto.

fruité, fruktogusta.

fruiterie, fruktobutiko, fruktejo.

fruitier, fruktisto.

— (verger), fruktarbejo.

— (resserie), fruktotenejo.

fruits, perdre ses -, senfruktiĝi.

— , porter, donner des -, frukti.

fruste (médaille...), eluze senreliefa.

— (f), kruda.

frustration, fraŭdiĝo.

frustré, être -, trompiĝi.

frustrer qn, kontraŭrajte senigi iun.

fuchsia (bot), fuksio.

fuchsine (chim), fuksino.

fucus (bot), fuko.

fugace, fugitif, nedaŭra, efemera, vanta.

fugitif (subst), fuĝanto, fuĝinto.

— (adj : regard...), preterfluga.

fugue (escapade), momenta forkuro.

— (mus), fugo.

fuir (s'enfuir), fuĝi, forkuri.

— (d'un récipient... fêlé), liki, tralasi.

— qn, forkuri de iu, evlti iun.

fuite, fuĝo, forkuro, forflugo.

— (d'eau...), likado.

— , mettre en -, dispeli.

fulgurant, fulma.

fulguration, sentondra fulm(ad)o.

fuligineux, fulgeca.

fuligule (milouin : orn), fuligulo.

fulmicoton (chim), fulmokotono.

fulminant, eksplod-iga, ema.

— (f), minaca.

fulminate (chim), fulminato.

fulminer, eksplodi || (f), incitiĝi.

fumage (agr), sterkado.

— (verre, conserves...), fumajado.

fumant, fuma, fum(iğ)anta.
 — (de sueur), šviteganta.
fumé (poisson...), fumajita.
 — (couleur), fumlolora.
fume-cigare, cigaringo.
fume-cigarette, cigaredingo.
fumée (pf), fumo || (de mets...),
 vapro.
 — , noir de -, fumnigro.
 — , se transformer en -,
 fumiği.
fumer I (pf), fumi.
 — I (lampe), fulgi.
 — T (tabac, cigare...), fumi.
 — T (agr), sterki, grasigi.
fumerie, fumejo.
fumerolle, vulkana gasĵeto.
fumeron, fumanta karbero.
fumet (d'un mets, du vin), aromo.
 — (de gibier), ĉasaĵodoro.
fumeterre (bot), fumario.
fumeur, fumanto + fumema.
fumeux (enfumé), fuma.
 — (lumignon...), fum(iğ)anta.
 — (style), malklara.
fumier, sterko.
fumigateur, vaporizilo, fumizilo.
fumigation (méd), fumigacio.
fumigène, fumnaska.
fumiger, vaporizi, fumizi.
fumiste, fornisto, fumlubisto.
 — (f), blagulo.
fumisterie, fornometio.
 — (f), blago.
fumivore, fumosorba.
fumoir, fumsalono.
fumure, sterkado.
funambule, ŝnurdancisto.
funambulesque, ŝnurdancista.
 — (f), stranga.
funèbre, funebra, ĉerka (f).
funérailles, enteriga soleno.

funéraire, funebra, tomba.
funeste, pereiga.
fungiforme, fungoforma.
funiculaire, kablotrampo.
funicule (bot), funiklo.
fur et à mesure, au - que...,
 laŭmezure kiel.
furet, furo.
fureter, furoĉasi.
 — (f), traserĉi.
fureteur, traserĉem-a-ulo.
fureur (rage : f), furioz-o-eco.
 — , être en -, koleregi.
 — , entrer en -, furioziği.
 — (vague), furoro.
 — , faire -, furori.
furibond, kolerega.
furie, furiozo || kolerego.
 — (f : myth), furio.
furieux, furioza || kolerega.
 — , être -, furiozi.
 — , rendre -, furioziği.
furoncle, furunko.
furunculose, furunkozo.
furtif, ŝtela, ŝtelmovea.
furtivement, ŝtele, ŝtelmove.
fusain (bot), evonimo.
 — (art), karbodesegnaĵo.
 — (crayon), karbokrajono.
fusant, fuza.
 — , obus -, fuzobuso.
fuseau (de quenouille), ŝpinilo, ŝpin-
 turnilo.
 — (méc), spindelo.
 — (géom), daŭbo.
 — horaire, hor-zono, -daŭbo.
fusée (artifice), raketo.
 — (méc), spindelo.
 — (d'obus), fuzeo.
 — (interplanétaire), fuzraketo.
fuselage (avi), fuzelaĝo.
fuselé, spindelforma.

fuser (*chim*), fuzi.
fusibilité (*chim*), fuziveco ||
 (*tech*), fandebleco.
fusible (*chim*), fuziva || (*tech*), fand-
 ebla.
fusifforme, ŝpinilforma.
fusil (*mil*), fusilo.
 — (*à répétition*), magazenfusilo.
 — (*pour aiguiser*), akutigilo,
 akrigilo.
 — , **coup de -** (*mil*), paf.
fusilier, fusilisto.
fusillade (*mil*), pafado, pafaro.
fusiller, mortpafi.
fusion (*chim* || *tech*), fandiĝo.
 — (*fusionnement*), kununuĝo,
 kunfandiĝo.
fusionner T, kununuigi, kunfandi.
 — I, kununuigi, kunfandiĝi.

fustiger, skurĝi, vipi.
 — (f), admoni, puni.
fût (*arch* || *mil*), fusto.
 — (*futaille*), barelo.
futaie, arbegaro.
futaine (*tex*), fusteno.
futé, ruze sprita.
futile, bagatela, malgrava, vanta,
 frivola.
utilité, bagatelo.
futur, estont(ec)o, futuro.
 — (*adj*), estonta, venonta.
futurisme, futurismo.
futuriste, futuristo.
fuyant, malaperanta, glita (f).
 — , **front -**, dekliva.
 — , **regard -**, oblikva, sekreta.
fuyard, fuĝanto, forkuranto.

G

gabardine (*tex*), gabardino.

gabarit (*calibre*), kalibrilo.

— (*forme, modèle*), modelilo.

— (*mar || mil*), ŝablono.

gabegie (*F*), fuŝadministrado.

gabelle, salimposto.

gabelou, akcizisto.

gabier (*mar*), mastisto.

gabion (*mil*), gabio.

gable (*arch*), gablo.

gâchage de plâtre, gipsodiluado,
kaĉado (*f*).

gâche, hoko, riglohoko.

gâcher (*teck*), gipsodilui, kaĉi (*f*).

— (*gaspiller faute de soin*),
fuŝi.

gâchette (*mil*), pafrisorto.

gâcheur (*F*), fuŝisto.

gâchis (*mortier*), mortero, kaĉo (*f*).

— (*F*), konfuzajo.

gadolinium (*chim*), gadolinio.

gadoue, sterko, forbalaaĵoj.

gaffe (*mar*), bargostango, hok-
stango.

— (*F*), mallertaĵo, sentaktaĵo.

gaffer (*mar*), hoki.

— (*F*), mallertaji.

gaffeur, mallertulo.

gag (*théd*), gago.

gage (*de jeu, garantie de créance*),
garantiaĵo.

—, **mettre en -**, garantidoni.

—, **à -** (*vendu : f*), subaĉetita.

—, **en -**, garantie.

gager (*parier*), veti.

— (*salarier*), salajri.

gagerie (*jur*), antaŭjuĝa preno.

gages (*salaire*), salajro, dungo-
mono.

—, **être aux - de**, esti dungita
de.

—, **prendre à -**, dungi.

gageur, vetisto.

gageure (*pari*), veto.

—, **c'est une -**, ĝi estas
strangaĵo.

gagnant, gajn-a-anto.

gagne-pain, perlaborilo, vivgajnilo.

gagner (*ts*), gajni.

— (*par son labeur*), perlabori,
laborakiri.

— (*qc au jeu*), perludi.

— (*qn à une idée*), adeptigi.

gai, gaja.

—, **être -**, gaji.

gaïac (*bot*), gajako.

gaïacol (*chim*), gajakolo.

gaieté, gajeco.

gaillard (*allégie, fringant*), gaje
vigla.

— (*égrillard*), malprudeta.

— (*mar*), ferdeka eks-
tremajo.

— (*vigoureux*), fortika.

— (*subst : qn*), knabego.

gaillardement, gajvigle.

gaillardise, malprudeta dir(aĵ)o.

gaillet (*bot : caille-lait*), galio.

gailletin, terkabeto.

gain (*profit*) profito, gajno.

— (*salaire*), salajro, laborakiro.

— (*succès*), sukceso.

gaine (ajustée de femme), gaino.

— (bot), foliingo.

— (corset), gainkorseto.

— (étui partiel), ingo ; -ingo : plumingo...

— de glaive, glavingo.

gainerie, ingokomerco.

gainier, ingisto.

gala (fête officielle || grande fête),

¹²¹¹ galao *, festoparado.

— , habit de -, (galaa) frako.

galactique (astr), galaksia.

galant, galant-a;-ulo || amoranto.

— , faire le -, galanti.

galanterie, galanteco.

— (cadeaux, petits soins),

galantaĵoj.

galantine (cuis), galantino.

galaxie (astr), galaksio.

galbe (arch || art), galbo.

gale (méd), skabio.

galéjade, (mistifika) ŝerc(a)jo, blago.

galène (min), galeno.

galéopithèque (zoo), galeopiteko.

galère (ts), galero.

galères, condamné aux -, kon-

damnita je galeroj.

— , peine des -, galerpuno.

galerio (arch || art || théâ), galerio.

(de cloître), galerio,

koridoro.

(de meuble), galerieto.

— (souterrain), galerio, subter-

aĵo, koridoro.

— (spectateurs), spektantaro.

galérien, galerulo.

galeet, rulŝtoneto.

(méc), rulbloko.

galotas (arch), subtegmento.

(réduit pauvre et misé-
rable), ĉambrão.

galette (cuis), platpano, platkuko ||
(B), flano.

— (F : argent), mono.

galeux (méd), skabi-a, (f), fav-a;-ulo.

galimatias, galimatio.

galiote (mor), galereto.

galle, noix de - (bot), gajlo.

gallicisme, francismo.

gallinacé (orn), galino.

gallique (bot), gajla.

gallium (chim), galiumo.

gallon (mesure angl = 4 l. 75)

(mesure USA = 3 l. 78),

galjono.

galoche (soulier à semelle de bois),
galoŝo.

galon, galono.

galonner, galoni.

galop (pf), galopo.

— , au -, galope.

galopade, galopkuro.

galopant (méd), rapidevolua.

galoper, galopi.

galopin, bubo.

galoubet (mus), flaĝoleto.

galvanique (élec), galvana.

galvanisation (élec), galvanizado.

galvaniser (élec), galvanizi.

— (f), vigligi.

galvanisme, galvanismo.

galvano (typo), galvanajo.

galvanocautére (méd), galvano-
kaŭterero.

galvanomètre, galvanometro.

galvanoplastie, galvanoplastiko.

galvanoscope, galvanoskopo.

galvanothérapie, galvanoterapio.

galvauder T (faire maladroitement),
fuŝi.

— T (f, F, mal employer),
fuŝuzi.

— I (vagabonder), vagi.

galvaudeux, vagistaço.
 gambade, kapriolo.
 gambader, salteti.
 gambades, faire des -, kaprioli.
 gambier (mar), gibi.
 gambiller (F), krurosvingi.
 gambit (aux échecs), gambito.
 gamelle, gamelo.
 gamin, (strat)bubo, knabaço.
 gaminerie, bubajo, knabajo.
 gamma (lettre grecque), gama(o).
 gamme (mus || f), gamo.
 gammée, creix -, hokokruco, svastiko.
 ganache (de cheval), submakzela postrando.
 — (F), nekapablulo.
 gandin, mokinda elegantulo.
 gang, bando, gangsterbando.
 ganglion (lymphatique), ganglione, limfadeno.
 — (nerveux), ganglio.
 gangrène (pf), gangreno.
 gangrener (pf), gangreni.
 — , se -, gangrenigi.
 gangreneux, gangrena.
 gangster, bandano, gangstero.
 gangsterisme, gangsterismo.
 gangue (qui entoure le minerai dans un filon), gangujo, ĉirkaŭminaĵo.
 — (de pierre précieuse, de bloc de minrai), ŝelo.
 ganse, kordoneto.
 gant, ganto.
 gantelet (d'armure), ferganto.
 ganter, ganti.
 — , se -, sin ganti.
 ganterie, gantokomerco, ganto-vendejo.
 gantier, gantisto.

garage, garaĝo.
 — , voie de -, garaĝvojo.
 garagiste, garaĝisto.
 garance (bot), rubio.
 — (teinture), rubitinkturo.
 — , de couleur -, rubi-(kolor)a.
 garancer, rubi(tinktur)i.
 garant, garantianto.
 — , être -, respondeci, respondi.
 — , se porter -, garantii.
 garantie (pf), garantio.
 garantir (affirmer que qc est vrai et certain || certifier || se porter garant || rendre certain), garantii.
 — (abriter), ekrani, ŝirmi.
 garcette (mar), ŝnurplektaĵo.
 garçon, jeune -, knabo || (fils), filo.
 — (célibataire), fraŭlo.
 — (de café...), kelnero.
 garçonnet, knabeto.
 garçonnière, fraŭlologeĵo, fraŭl-apartamento.
 garde (action de conserver, de retenir), konservado.
 — (action de garder, de surveiller), gardi.
 — , corps de -, gardejo.
 — (d'épée), (man)ŝirmilo.
 — (de livre), ŝirmopaĝo.
 — (détachement militaire), gardantaro, gvardio.
 — , mettre en - contre, averti kontraŭ, antaŭsciigi.
 — , monter la -, gardostari, posteni.
 — (régiment d'élite || détachement d'honneur), gvardio.
 — , soldat de -, gardostaranto.
 Garde à vous ! (mil), Gardu vin !

garde-barrière, barieristo.
 garde-boue, kotŝirmilo.
 garde-champêtre, kampogardisto.
 garde-chasse, ĉaskgardisto.
 garde-chiourme, provoso.
 garde-côte (mil), marborda gardisto.
 — (mar), marborda gardoŝipo.
 garde-feu, fajrekrano.
 garde-forestier, arbargardisto, forstogardisto.
 garde-fou, gardorelo, balustrado.
 garde-malades, flegisto.
 garde-manger, manĝoŝranko.
 garde-meubles, meblotenejo.
 garde-nationale, burĝogvardio.
 gardénia (bot), gardenio.
 garden-party, ĝardeno festo (ou akcepto).
 garde-pêche, fiŝgardisto.
 garder (conserver, protéger, surveiller...), gardi, konservi.
 — (réserver), ŝpari.
 — (un secret), gardi, prisilenti.
 — (et veiller sur un enfant), varti.
 garderie (pour enfants), vartejo.
 garde-robe (pour vêt.), vestotenejo.
 (cabinet d'aisances), necesejo.
 gardes, être sur ses -, prendre garde, sin gardi.
 gardeur d'animaux, gardisto, bestogardisto.
 gardien (de qc ou de qn), gardisto.
 (le but : sport), golulo.
 (la paix : à Paris), policano.
 (la prison), provoso.
 gardienne (d'enfant), vartistino.
 gardon (le), ploto.

gare, stacidomo.
 gare ! attentu !, lo !, flanken !
 garenne, ĉaskuniklejo.
 — , lapin de -, ĉaskuniklo, sovaĝkuniklo.
 garer (protéger), protekti.
 — (un véhicule), garaĝi, remizi.
 — , se - (se mettre à l'écart), sin flankenmeti.
 — , se - (se mettre à l'abri), sin ŝirmi.
 gargariser, se -, gargari.
 gargarisme (méd), gargaraĵo.
 gargote, restoraciaĉo.
 gargotier, fuŝkuiristo.
 gargouille (arch), gargoĵo.
 gorgouille (borborygme), gargarbruo, gargoĵbruo.
 gorgouiller, gargarbrui, gargoĵbrui.
 gorgousse (mil), kartoĉego.
 garnement, bubo, sentaŭgulo.
 garni (local loué meublé), meblita luloĝejo.
 garnir (approvisionner, fournir), provizi.
 — (pour orner, protéger, renforcer), garni.
 garnison (lieu et troupe), garnizono.
 — , tenir -, garnizoni.
 garnissage, provizado || garnado.
 garniture (de bureau, de cheminée...), garnituro.
 — (de robe), falbalo.
 — (d'ornement, de protection...), garnaĵo, garnilo.
 garrot (de cheval...), postkolo.
 — (pour compression d'artère), premligilo, stringilo.
 — (de scie), ligstreĉilo.
 — (orn), klangujo.

garrottage (méd), premligado, stringado.

garrotter (méd), premligi, stringi.
— (un prisonnier...), streĉligi.

gars, knabego.

gasconnade, fanfaronado.

gasconner, fanfaroni.

gas-oil, gasoleo.

gaspillage, malŝparado.

gaspiller, malŝpari.

gaspilleur, malŝparanto.

gastéropodes (zoo), gastropodoj.

gastornis (paléo), gastornito.

gastralgie (méd), stomakdoloro, gastralgio.

gastrique, stomaka, gastr.

gastrite, stomakito, gastrito.

gastronome, gastronomo.

gastronomie, gastronomio.

gastronomique, gastronomia.

gâté (enfant...), dorlotita.

— (fruit), difektita.

gâteau, kuko.

— **feuilleté**, tavolo.

gâter (endommager), difekti, malbonigi.

— (un enfant...), dorloti.

— , se -, difektiĝi, malboniĝi.

— , se - (dent), putriĝi.

gâterie (friandise), frandaĵo.

gâte-sauce (mauvais cuisinier),
kuiristaĉo || (f, F),
fuŝisto.

— (marmite), kuirlernanto.

gâteaux, mensokaduk-a.-ulo.

gâtisme (méd), mensokadukeco.

— , tomber dans le -,
mensokadukiĝi.

gauche (opposé à droit), maldekstra, sin(i)stra.

gauche (maladroit), mallerta.

— , membre de la - (pol),
maldekstrulo, sin(i)strulo.

— , à -, maldekstre, sin(i)stre.

gaucher, maldekstramanulo,
sin(i)stramanulo.

gaucherie, mallerteco.

gauchir T (planche...), ebentordi,
malĝustigi.

— I (planche...), ebentordiĝi,
malĝustigi.

— I (se détourner pour éviter
un coup), deflankigi.

gauchissement (de planche...),
ebentordiĝo.

gaucho (en Argentine), gaŭĉo.

gaude (cuis), maizkaĉo.

gaudriole, malprudeta ŝerco.

gaufre (d'étoffe), gladpresado.

gaufre (cuis), vaflo.

gaufrier (tech), gladpresi.

gaufrette (cuis), vafleto.

gaufreur, gladpresisto.

gaufrier (pour gaudres), vafliŝo.

gaufroir (d'étoffe), gladpresilo.

gaulage, stangobatado.

gaule, stango.

gauler, stangobati, stangofaligi.

gauloiserie, malpruda ŝerco.

gault (géol), gaŭlto.

gausser, se - de qn, moki iun.

gave (géol), montotorento.

gavage (de volailles), kropŝtopado.

gaver, kropŝtopi, supersatigi.

— , se - (qn), supersate manĝi.

gavial (zoo), gavialo.

gavotte (mus), gavoto.

gavroche, stratbubo.

gaz (ts), gaso.

— , bec de -, gasbeko || gaslampo.

— , chambre à -, gaskamero.

gaz, compteur à -, gaskomputilo.

— (détecteur), haladzo.

— d'éclairage, lumgaso.

— lacrymogène, larmiga gaso.

— , manchon à -, gasmufo.

— (toxique), toksa gaso.

gaze (tex), gazo.

gazé (mil || méd), gastrafita.

gazéifier, gasigi.

gazelle (zoo), gazelo.

gazer (couvrir, orner de gaze), gazi.

— (mil), gastrafi, gasi.

gazette, gazeto, ĵurnalo.

gazoux (état), gasa.

— (nature), gaseca.

gazier (relatif au gaz), gasa.

— (employé du gaz), gasisto.

gazogène, gasogeno.

gazoline (éthér de pétrole), benzino,

gazolino.

gazomètre, gasometro.

gazon, gazono.

gazonner, gazonsemi.

gazouillement, pepado.

gazouiller, pepi.

gazouillis, pepetado.

gaul (orn), garolo.

géant, giganto, grandegulo.

gekko (zoo), geko.

gehennu (b), geheno.

gélignard, plorblekem-a-ulo.

gélindre, plorbleki, ĝemi.

gélisa (chanteuse, danseuse au

lujon), ĝeĵo.

gélatine, gelateno.

— , suc de -, gelatenaĵo.

gélatinoux, gelatena.

gêlé, frosta.

— , être -, frosti.

gélifère (bot), frosto.

gélifère blanche, prujno.

— (de fruits), ĵeleo.

gelée (solution colloïdale solidifiée :
chim), ĝelo.

geler I, frosti.

geler T (pf), frostigi.

— , se - (pf), frostiĝi.

gêlinotte des bois (orn), tetrao.

gélivure des pierres, frosta ŝton-
fendeto.

— des arbres, frosta arbo-
fendo.

gélouse (chim), gelozo.

gelure (méd), frostovundo.

Gêmeaux, les - (astr), la Ĝemeloj.

gémîné (tech), duopa.

gémînée, école -, gea lernejo.

gémînées, classes -, duopaj klasoj.

gémîr (pf), ĝemi, veadi.

gémîssant, ĝema, vea.

gémîssement, ĝem(ad)o, plorkri-
ado.

gemma (des pins), entrancado.

gemma (développement des
bourgeons), burĝon-
tempo.

— (ensemble des bour-
geons), burĝonaro.

gemma (pierre précieuse), gemo.

— , sel -, tersalo, ŝtonsalo.

gémme (orné de gemmes),
gemornamita.

gemmer T (les pins), entranci
pinojn.

— I (bourgeonner), burĝoni.

génant, ĝena, bara (f).

gencive (anat), ĝingivo, dentokarno.

gendarme, ĝendarmo.

gendarmer, se - (se mettre en
colère mal à propos),
malĝustatempe ko-
lerigi.

— , se - (protester),
protesti.

gendarmérie (*corps*), ĝendarmaro.
 — (*local*), ĝendarmejo.

gendre, bofilo.

gène (*facteur d'hérédité*), geno.

gêne (*embarras*, *inopportunité*),
 ĝeno.

—, **sentiment de -**, ĝenateco.

—, **sans -**, senĝena, senĝenaĉa.

—, **sentir de la -**, sin ĝeni.

géné (*air*, *mine*), ĝenata.

— (*dépourvu d'argent*), mon-
 manka.

—, **être -**, ne pas oser, sin ĝeni.

généalogie, genealogio.

généalogique, genealogia.

généalogiste, geneologo.

gêner, ĝeni, malhelpi, embarasi,
 bari (*f*).

général (*mil*), generalo.

— **en chef**, ĉefgeneralo.

— (*adj*), ĝenerala.

— (*commun*), komuna.

— (*universel*), ĉiea.

—, **en -**, ĝenerale, enkomune.

généralat (*mil*), generaleco.

générale (*mil* : *signal*), alarmo.

—, **sonner la -**, alarm-
 klarioni.

—, **Mme la -**, generaldzino.

— (*théd*), lasta provludo.

généralisation, ĝeneraligo ||
 komunigo.

généraliser, ĝeneraligi.

— (*vulgariser*), komunigi.

généralissime, generalismo.

généralité, ĝeneraleco, plimulto.

généralités, ĝeneralajoj.

générateur (*méc* || *élec*...), genera-
 toro.

— (*adj*), naskotaŭga ||
 naskanta, produk-
 tanta.

génératrice (*math*), generlinio,
 naskanto.

génération, generado.

— (*ensemble de personnes
 du même âge*), gene-
 racio.

généreux (*courageux*), kuraĝa.

— (*libéral*), donacema, ofer-
 ema, malavara.

— (*magnanime*), grand-
 anima.

— (*f* : *noble*), nobla.

— (*f* : *sol*), produktiva.

— (*f* : *vin*), riĉa, bonkvalita.

générique, specara, genra.

— (*d'un film*), prezentlisto.

générosité, malavareco.

— (*noblesse*), nobleco.

genèse (*pf*), genezo.

genêt (*bot*), genisto.

génétique (*sc*), genetiko.

genette (*zoo*), genoto.

gêneur, ĝenulo.

génévrier (*bot*), junipero.

génial, genia.

génie (*mil*), pioniraro.

—, **soldat du -**, pioniro.

— (*myth*), ĝenio, feo.

— (*talent*), genio.

genièvre, juniperbero.

— (*liqueur*), juniperbrando.

génisse, bovidino.

génital, genera.

génitif (*G*), genitivo.

genou (*anat*), genuo.

—, **à -**, genue.

—, **être à -**, genui.

genouillère (*vêt*), genuvesto.

— (*d'armure*), genuŝirm-
 ilo, genuingo.

genre (*bot* || *G* || *sc* || *zoo*), genro.

— (*espèce*, *sorte*), speco.

genre (*art* || *litt*), ĝenro.

gens, les -, homoj.

gent (*nation, race*), nacio, gento, raso.

gentiane (*bot*), genciano.

gentil (*aimable*), afabla, dolĉa, plaĉema.

— (*gracieux*), ĉarma.

— (*joli*), beleta.

— (*subst* : B), nejudo, nekristano || idolano.

gentilhomme, ĝentilhomo, ĝentlemano, nobelo.

gentilité (B), idolanaro.

gentillesse (*abstrait*), afableco, ĉarmo, dolĉeco.

gentillesse (*concret*), dolĉaĵoj.

gentils (B), aligentuloj.

gentleman, ĝentlemano.

gentry (*en Angleterre*), ĝentilularo.

genuflexion, genuflekso.

géode (*min*), geodo.

géodésie (*sc*), geodezio.

géodésique, geodezia.

géographie, geografo.

géographie, geografia.

geôle, malliberejo, karcero.

geôlier, provoso.

géologie (*sc*), geologio.

géologique, geologia.

géologue, geologo.

géomètre (*arpenteur* || *math* || *orn*), geometro.

géométrie, geometrio.

géométrique, geometria.

géophysicien, geofizikisto.

géophysique (*sc*), geofiziko.

géotrupe (*ent*), geotrupo, sterkorarabo.

gérance (*d'entreprise*), administrado, ekonomio.

géranium (*bot*), ĝeranio.

gérant domandministranto, ekonomisto.

— (*d'hôtel*), ekonomo.

— (*de gazette*), respondeculo, prirespondulo.

gerbe (*pf*), garbo.

gerber, garbigi.

gerbille (*zoo*), gerbiletto.

gerboise (*zoo*), gerbilo.

gercer T, (frost)fendeti.

— I, (frost)fendetiĝi.

gerçure, haŭtfendeto.

gérer, administri, regi.

gerfault (*orn*), ĝirfalko, ĉasfalko.

Germain (*peuple de Germanie*), Ĝermanoj.

germain, cousin -, rekta kuzo, fratofila kuzo.

germanique, ĝermana.

germaniser, germanigi.

germanisme, germanismo.

germaniste, ĝermanisto, germanisto.

germe (*pf*), ĝermo.

germanium (*chim*), germani(um)o.

germer (*pf*), ĝermi.

germination (*bot*), ĝermado.

germoir, (hordeo)ĝermejo.

gérondif (G), gerundio.

gésier, postkropo, maĉostomako.

gesse (*bot*), latiro.

gestion (*pf*), gravedeco.

geste, gesto || (*litt*), ĝesto.

— , chanson de -, ĝestokanto.

gestes, faire des -, gesti.

gesticulation, gestado, svingado.

gesticuler, gestadi, svingadi.

gestion, administrado, ekonomio.

gestionnaire, ekonomisto, administranto.

geta (*socque japonais*), getao.

geyser (géol), geizero.
ghetto (quartier juif), judkvartalo, getto.
gibbosité, ĝibo.
gibecière, ĉasosako.
gibelotte (cuis), kunikiofrikasaĵo.
giberne (mil), kartoĉujo.
gibet, pendigo, pendumilo.
gibier, ĉasaĵo.
giboulée, (nedaŭra) ekpluvego.
giboyeux, ĉasaĵabunda.
giclement, ŝprucado.
gicler, ŝpruci.
gicleur (méc), (ŝpruc)ajuto.
gifle, survango, vangofrapo.
gifler, survangi, vangofrapi.
gigantesque, giganta.
gigantisme (méd), gigantismo.
gigogne, mēre -, multinfana patrino.
—, table -, multoblĝa tablo, plurtablo.
gigot (cuis), (ŝafo)femuraĵo.
gigoter, krurbarakti, krursvingi, skuigi.
gigue (mus), gigo *
gilde (H), gildo.
gilet (vét), veŝto.
giletier, veŝtisto.
gimblette (petit biscuit en anneau), kringo.
gin (eau de vie de grain), ĝino.
gingembre (bot), zingibro.
gingival, gingiva.
gingivite (méd), gingivito.
girafe (zoo), ĝirafa.
girandole, plurbranĉa kandelingo.
girandoles, diamantaj orelringoj.
glration, rotacio.
giratoire, rotacia.
girofle (clou), kariofilo.
giroflée (bot), levkojo.

giroflée (des murailles), keiranto.
girofler (bot), kariofilarbo.
girolle (bot), kantarelo.
giron (partie qui s'étend de la ceinture aux genoux en position assise), intergenuaĵo, sino (f).
— (f : de l'Eglise), kredantaro, fidelularo.
girouette, ventomontrilo, ventflago.
— (f), malkonstantulo, ŝanĝemulo.
gisant (art), kuŝostatuo.
gisement (géol || min), tavolo, kuŝejo.
— (relèvement), biro.
gitan, cigano.
gîte (où l'on demeure ordinairement), loĝejo, kuŝloko.
— (chasse), bestkuŝejo.
— d'étape (mil), etapkuŝejo, pasloĝejo.
— (mar), ŝipkliniĝo.
gîter (en parlant d'un lièvre), kuŝi, restadi.
givrage (avi), prujnokovraĵo.
givre, prujno.
givré, prujna.
glabelle (anat), giabelo.
glabre, senlanuga, senhara, senbarba.
glacage (de papier... tech), glaceigo.
glace (eau congelée || f), glacio.
— (verre de miroir, de vitrage), glaco || (miroir), spegulo.
— (cuis), glaciaĵo.
glacé (papier...), glacea.
— (très froid), malvarmega.
glacer (par froid), glaciigi.
— (tech), glaceigi.

glacer, se - (pf), glaciĝi.
 glacierie, glacfabriko.
 glaceur (tech), glaceisto.
 glaciaire, glacia.
 glacial, glacia, frosta.
 glacier (fabricant de glaces), glac-isto.
 — (marchand de glaces : cuis), glaciajvendisto.
 — (de montagne), glaciejo.
 glacière, glaciŝranko.
 glaciŝ (mil), glaciso.
 glaçon, glaciero.
 glaçure (de poterie), glazuro.
 gladiateur (antiq), gladiatoro.
 gladié, glavoforma.
 glaïeul (bot), gladiolo.
 glaïre, mukaĵo.
 glaïreux, mukeca.
 glaise, argilo.
 glaiser (enduire d'argile), argilŝmiri.
 — (le sol), argili.
 glaive (pf), glavo.
 — , frapper par le -, glavobati.
 — , trancher par le -, glavotranĉi.
 glanage, spikumado, poŝtrikoltado.
 gland (anat), balano || (bot), glano.
 — (passenterie), glanpendaĵo, kvasto.
 glande (anat), adeno, glando.
 glandulaire, adena, glanda.
 glane, spikumfasketo.
 glaner, spikumi.
 glaneur, spikumisto.
 glanure, spikumajo.
 glapir, kriĉi.
 — (f), akre kii.
 glapissement, kriĉado.
 glaréole (orn), glareolo.
 glas, mortsonorado.
 glatir (crier : aigle...), kriĉi.

glaucière (bot), glaŭcio.
 glaucome (méd), glaŭkomo.
 glauconie (min), glaŭkonito.
 glauque (couleur), marverda, glaŭka.
 glèbe (motte de terre), terbulo.
 — (sa en culture), kulturkampo, agro.
 gléc(h)ome (bot), glekomo.
 glissade, glitado.
 glissant (pf), glita.
 glissante, route -, glitiga vojo.
 glissement, glitado, glitmovo.
 glisser I (ts), gliti.
 — T à l'oreille, subdiri.
 — T (sa main dans sa poche...), enŝovi.
 — , faire - (d'un endroit à un autre), ŝovi.
 — , se - à travers qc, traŝoviĝi.
 — , se - dans, enŝoviĝi, engliti, enŝteliĝi.
 — , se - le long de qc, preterŝoviĝi.
 glissière (méc), foldo.
 — à coulisse, glitofoldo.
 glissoire, glitejo.
 global, suma, entuta, opa.
 globe (corps sphérique), globo.
 — (céleste, terrestre), globuso.
 — (protecteur), kloŝo.
 globe-trotter, mondvojaĝisto.
 globulaire (adj), globa, globula.
 — (bat), globulario.
 globule (anat || pharm), globeto, globulo.
 globuleux, globa.
 gloire (honneur, renommée), gloro.
 — (art || R), aŭreolo (f).
 glorkrono, nimbo.
 — (prestige), prestiĝo.

gloire, se couvrir de -, gloriĝi.
glorieusement, glorie.
glorieux, glora.
glorification, glorado.
glorifier, glori ĥ (R), laŭdi.
     — (chanter), priĉanti.
     — (hautement), apoteozi.
     — (rendre glorieux), glorigi.
gloriette, vanĉantaĵo.
glose, glosa.
     — (f), malica kritiko (ou interpretado).
gloser, glosi.
     — (f), malice kritiki (ou interpreti).
glossaire, glosaro, terminaro.
glossateur, glosisto.
glotte (anat), gloto.
glouglou, gluglo.
     — , faire -, glugli.
glousser (poules), kluki.
glouton (qui mange avec avidité), glutem-a-ulo.
     — (zoo), gulo.
gloutonnerie, glutemo.
glu, gluaĵo, arbogluo, birdogluo.
gluant, glueca.
gluau, glukaptilo.
glucose (chim), glukozo.
gluer, gluŝmiri.
glui, sekalpajlo.
glume (bot), glumo.
gluten, gluteno.
glutineux, gluteneca.
glycérine (chim), glicerido.
glycérie (bot), glicerio.
glycérine (chim), glicerino.
glycin (chim), glicino.
glycine (bot), glicineo.
glyptique (art), gliptiko.
glyptothèque (musée de sculpture), gliptoteko.

glyptodon(te) (fossile), gliptodonto.
gneiss (min), gnejso.
gnète (bot), gneto.
gnome (myth), gnomo, koboldo.
gnomique, gnomia.
gnomon (astr), gnomono.
gnose (phil), gnostiko.
gnosticisme, gnostikismo.
gnou (zoo), gnuo.
go, tout de -, subite, abrupte.
goal (sport : but), golo ĥ golejo.
     — (gardien de but), golulo.
gobelet, pokaleta.
gobe-mouches (orn), kanbirdo.
     — (f), kredemulo.
gober (un œuf...), sorbi, suĉi.
goberger, se - (faire bombance), festenegi.
     — , se - (se prélasser), komforte sidi.
gobeur, sorbanto, suĉanto.
     — (f), kredemulo.
goder (faire des faux plis), falsfaldiĝi.
godet (à aquarelle), farbovazeto.
     — (auge : tech), trogo.
     — pour boire, trinkvazeto.
godille (mar), julo.
godiller, juli.
goéland (orn), laro.
goélette (mar), goeleta, skuno.
goémon (bot : zostère), zostero.
gogo (F), trompato.
goguenard, moka ĥ mokem-a, rikan-a;-ulo.
goguette, en -, ebriete humora.
goinfre, glutemulo.
goinfreterie, glutemaĉo.
goitre (méd), strumo.
goitreux, strumulo.
golf (sport), golfludo.
     — (terrain de golf), golfejo.
golfe (géol), golfo.

gomme (bot || caoutchouc), gumo.

— (à effacer), (skrap)gumo.

— (méd), gumabsceso.

gomme-gutte (résine), gomiguto.

gommer (effacer), gumskrapi.

— (enduire, épaissir), gumi.

gommeux, gumeca.

gommier, gumarbo.

gond, kardino.

gondole, gondolo.

gondoler I, ou se - (se bomber, gauchir), ŝvelkurbiĝi, ondotoridiĝi.

— , se - (peinture), vezikiĝi.

gondolier, gondolisto.

gonfalon ou **gonfanon** (H), vasalstandardo.

gonflage (action de gonfler), ŝveligo, aerŝveligo.

gonflé, ŝvela, ŝvelinta.

— , être -, ŝveli.

gonflement, ŝvelo.

gonfler (un ballon...), plenblovi, ŝveligi.

— (une chambre à air), aer-ŝveligi.

— , se - (p), ŝveliĝi.

goniometre, goniometro.

gong (mus), gongo.

gonocoque (méd), gonokoko.

gonorrhée (méd), gonoreo.

goret (zoo), porkido.

gorgo (anat), gorĝo.

— (gôr), gorĝo, interkrutejo, faŭko.

— (rainure), foldo.

— (sein), brusto.

— , rendre -, elgorĝiĝi.

— , soutenir -, mamzono.

gorgé, sata.

gorge-de-pigeon (couleur), kolum-bokolora.

gorgée (bouchée), glutajo.

— , une - de, glutado, trinko da.

gorger (une oie...), plenŝtopi, supersatigi.

— de, satori per.

— , se - de, satiĝi, plenŝtopiĝi.

gorgerette (collerette), kolumeto.

gorgerin (armure), gorĝoŝirmilo.

gorille (zoo), gorilo.

gosier (anat), gorĝo.

gosse (F), knabeto.

gothique, gotika.

gouache (art), guaŝ-o-aĵo.

gouailler (F), mokŝerci.

gouaillieur (F), mokŝercema.

goudron, gudro.

goudronner, gudri.

gouffre, fendego, faŭko.

gouge (outil), foldoĉizilo, guĝo *

goujat, senedukulaĉo.

goujaterie, senedukeco.

goujon (ich), gobio.

goulasch (soupe hongroise), gulaŝo.

goule, vampiro.

goulet (mar), havenŝanelo, rodŝanelo.

goulot, (botel)kolo.

goulu, manĝegulo.

goum, araba (milit)taĉmento.

goupil (renard), vulpo.

goupille (tech), stifto.

goupiller (tech), stifti.

goupillon (R), aspergilo.

gourbi, pajlobudo.

gourd, rigida.

gourde (bot), kukurbo.

— (bouteille), kukurbobotelo.

— (F), stultulo.

gourdin, bastonego.

gourgandine, diboĉulino.

gourmade, malkareso.

gourmand, manĝegem-a, tromanĝem-a; -ulo.

gourmander, severe riproĉi.

gourmandise (défaut du gourmand), manĝegemo.

— (friandise), frandaĵo, delikataĵo.

gourme, (ĉevala) nazkataro.

gourmé, rigidafekta.

gourmer, pugnobati.

gourmet, frandem-a, delikat-a; -ulo.

gourmette (bijou), juvelĉeno.

— de mors, (ĉevala) mentonĉeno.

gousse (de fèves...), guŝo, koso.

— (d'ail), ono de ajlo.

gousset (vét), monpoŝo, veŝtopoŝo.

gôut (ts), gusto.

— (bon plaisir), bontrovo.

— pour, emo al.

— , avoir un - de, gusti kiel.

— , qui a du - (qn), gustoplena.

— , de bon - (qc), gustoplena.

— , donner du - (cuis), gustigi.

— , homme de -, bongustulo.

— , sans - (qc), sengusta.

— , sans - (qn), maleleganta.

gôûter (un mets), gustumi.

— (un morceau de musique...), ŝati, apreci.

— (jouir de), ĝui T.

— (subst), manĝeto.

— (prendre son gôûter), manĝeti.

goutte (ts, sauf méd), guto.

— à goutte (pf), guto post guto, pogute.

— (méd), podagro.

gouttelette, guteto.

goutter I, guti I.

— , faire -, gutigi.

goutteux (méd), podagr-a, -ulo.

gouttière (de chirurgie), splinto.

— de toiture, tegmento-kanelo, gutujo, pluvo-defluilo.

gouvernail de direction (avi), direkterono.

— de profondeur (avi ? sous-marin), empen-erono.

— (de navire), direktilo, rudro, stirilo.

gouvernant, reganto, registo.

gouvernante (d'enfants : direction, éducation), guvern-istino.

— (d'enfants : garde et soins), vartistino.

— (de prêtre, de veuf...), mastrumistino.

gouverne, kondutgvido.

gouvernement (action), regado.

— (personnel), regist-aro.

gouvernemental, registara.

gouverner (un Etat), regi.

— (à l'aide d'un gouvernail), direktilo, stiri.

gouverneur, guberniestro.

— (aux Etats-Unis), ŝtat-estro.

goyave (bot), gujavo.

goyavier (bot), gujav-arbo, -ujo.

grabat, litaĉo, pajlilito.

grabuge (F : bruit, querelle), bruo, kverelo.

grâce (charme), gracio, gracieco.

— (faveur), favoro.

— (pardon), pardono.

— (R), graco, difavoro, favor-koreco.

— , action de -, dankopreĝo.

grâce, de mauvaise -, malvolonte.

— à..., dank'al...

grâces (prière après le repas),
dankopreĝo.

— , bonnes -, favoro.

gracier, pardonni.

gracieusement (gratuitement), sen-
page.

gracieuseté (charme), gracieco.

— (gratification), grat-
ifiko.

gracieux (attitude, forme), gracia.

— (gentil), beleta, ĉarma.

gracile (méd : grêle), gracila.

gracilité (méd), gracileco.

gradation, gradeco || (rétho), gra-
dacio.

grade (dignité, rang), grado, rango.

— (math), graduso.

gradient (phys), gradiento.

gradin (d'amphithéâtre), sidŝtuparo.

— (d'étagère), ŝtupo.

graduation (action), gradigo || (cen-
tésimale...), skalo.

— (hiérarchie), gradaro.

gradué (qui va progressivement),
grada.

— (d'Université), diplomita.

— (muni d'une graduation),
skala.

graduel, grada.

— (K), mesa kantlibro,
gradualo.

— (une des prières de la
messe), graduala preĝo.

graduellement (peu à peu), grade,
ŝtupo, pgrade.

grader, gradi || skali.

— (diplômer), diplomti.

grailon (cuis), grasbrulaĵo.

grain (averse), skualo.

— (de grascilles... : baie), bero.

grain de beauté, belgrajno.

— (céréales), greno.

— , mettre en -, grainigi.

— (d'orge : de fusil...), celgrajno.

— (particule, petite quantité),
grajno.

— (pépin, semence), graino.

— (poids = 0,06 gr.), grano.

graine de semence, graino, semo.

— , monter en -, grainiĝi.

grainèterie, grainokomerco.

grainetier, semvendisto.

graissage (enduire de graisse), ŝmir-
ado.

— (action de lubrifier),
lubrikado, grasigado

graisse (animale, minérale, végé-
tale), graso.

— (de cuisine), grasaĵo.

— (à lubrifier), ŝmirgraso.

— , taché de -, grasmakula.

graisser, grasi, ŝmiri, lubriki.

— (tocher de g.), grasmakuli.

— (la patte à qn : F), ŝmiri.

graisseur, ŝmiristo, lubrikisto.

— (appareil), ŝmirilo, lu-
brikilo.

grasieux, grasaĵa.

graminée (bot), graminaco.

grammaire (livre et sc), gramatiko.

grammairien, gramatikisto.

grammatical, gramatika.

gramme, gramo.

gramophone, gramofono.

grand (ts), granda.

— (haut), altkreska.

grand-duc, grandduko.

— (orn), gufo.

grandement (généreusement), mal-
avare.

grandet, grandeta.

grandeur (ampleur), amplekso.

grandeur (d'âme), nobleco.
 — (qualité), grandeco.
 — (math), grando.
Grandeur, Sa - (évêque), Episkopa Moŝto.
grand-garde (mil), grandgardo.
grandiloquence, bombasto.
grandiloquent, bombasta.
grandiose, grandioza.
grandir l, grandigi, kreski.
grandissime, grandega.
grand-messe, ĉefmeso, kantmeso.
grand-oncle, praonklo.
grand-père, avo.
grands-parents, geavoj.
grand-route, landvojo.
grand-rue, ĉefstrato.
grand-seigneur, grandsinjoro, grandulo.
grange, garbejo.
granit (min), granito.
granitique, granita.
granivore, grajno-maĝa, -vora.
granulation (bot), granulo.
granule (méd), granulo.
 — (petit grain), grajneto.
granuler, grajnigi.
granuleux, grajna.
graphique, un - (tech), grafikaĵo.
graphiques, arts -, grafiko.
graphisme, grafismo.
graphite (min), grafito.
graphologie (sc), grafologio.
graphologique, grafologia.
graphologue, grafologo.
graphomètre, grafometro.
grappe (de fruits), beraro.
 — (de fleurs, de fruits), grapolo.
grappillage, beroplukado.
grappiller, beropluki.
grappin (mar), graplo.
gras (pf), grasa.

gras (grasieux), grasaĵa.
 — (onctueux), ŝmira.
gras-double (cuis), bovstomaĵo.
grassette (bot), grasherbo.
grasseyer, kartavi.
grassouillet, grasdiketa.
graticuler (un dessin...), kvadrati, kradeti.
gratification, gratif(ik)o.
gratifier, gratif(ik)i || donaci.
gratin (cuis), gratenaĵo.
gratiner, faire -, grateni.
gratiole (bot), gratiolo.
gratis, senpage, senkoste.
gratitude, dankemo.
grattage, gratado, skrapado.
gratte-ciel (arch), ĉielskrapulo.
gratte-papier (F), skribistaĉo, paperŝmiristo.
gratter (à la pelle, la peau), grati.
 — (pour enlever), skrapi.
 — (de la guitare...), grati, skrapi.
grattoir, skrapileto.
gratuit, senpage, senkosta.
gratuité, senpageco, senkosteco.
gravats, rubo.
grave (important), grava.
 — (posé, sérieux), serioza.
 — (san), malakuta, basa.
 — (accent), maldekstrakorna (signo).
gravelée, vinfeĉocindro.
graveler (couvrir de gravier), gruzi.
graveleux (mêlé de gravier), gruz-eca.
 — (méd), gruzmalsana.
 — (f : trop libre), malĉasta.
gravelle (méd), gruzmalsano.
graver (pf), gravuri.
 — (à la pointe sèche), grifeli.
 — , se - (image), fiksiĝi.

graveur, gravuristo, grifelisto.
 gravide (méd), graveda.
 gravidité (méd), gravedeco.
 gravier, gruzo.
 gravir, grimpi.
 gravitation (méc), gravito.
 gravité (importance), graveco.
 — (d'attitude), seriozeco.
 — (de situation), danĝereco, streĉiteco.
 — (méc || phys), gravito.
 — , centre de -, gravitocentro
 graver (astr || sc), graviti.
 gravure (art de graver), gravuro, gravurado.
 — (estampe, image), gravuraĵo.
 gré (volonté, caprice), volo, plaĉo.
 — , bon - mal -, vole nevole.
 — , de - à -, per komuna akordiĝo.
 — , de - ou de force, vole aŭ devige.
 — , de mauvais -, malbonvole.
 — , de plein -, libervole.
 — , de mon plein -, propravole.
 grec, grek-o,-a.
 Grèce, Grekujo, Greklando, Grekio.
 grecque (arch), meandro.
 gréciser, grekigi.
 gredin, kanajlo.
 gréement (mar), rigo.
 gréer (mar), rigi, ŝnurarmi.
 greffage (bot || méd), greftado, inokulado.
 greffe (bot || méd), grefto.
 — (jur), juĝoregistrejo.
 greffer (bot), grefti.
 greffeur, greftisto.
 greffier, juĝoregistristo, aktisto.
 greffoir, greftilo.
 greffon (bot), greftaĵo.

grégaire, grega.
 grège, soie -, kruda silko.
 grégorien, gregoria.
 grêle (ts), gracila.
 — , voix -, malforte akuta.
 — (pluie congelée || de pierres...), hajlo.
 grêle, il - (verbe impersonnel), hajlas.
 grêlé (par la grêle), hajlodifektita.
 — (par la variole), varioldifektita.
 grelin (mar), gerleno.
 grêlon, hajlero.
 grelot, tintilo.
 grelotter, frostotremi.
 grenade (bot), granato.
 — (mil), grenado.
 grenadier (bot), granatujo, granatarbo.
 — (mil), grenadisto.
 grenadine (boisson), granataĵo, granatosuko.
 grenaille, grajnaĵo.
 grenailier, grajnigi.
 grenat (couleur), grenatruĝa.
 — (pierre précieuse), grenato.
 greneler (tech), grajnigi.
 grener (produire de la graine), grajnigi.
 grenier, grenejo || subtegmento.
 grenouille, rano.
 grenouillère, ranejo.
 grenouillette (méd), rankisto.
 grenu (cuir), grajna.
 — (épi), multgrajna, grajnoriĉa.
 grès (min), greĵso.
 gréseux (min), grejsa.
 grésil, grajlo.
 grésille, il - (verbe impersonnel), grajlas.

grève (plage), plaĝo, strando.
 — (de travail : du fait des ouvriers), striko.
 — (de travail : du fait du patron), lokaŭto.
 — perlée, lanteca striko.
 — , se mettre en -, ekstriki.
grever (d'impôts), troimposti.
gréviste, strikanto.
gribouillage, gribouillis, skribaĉo.
gribouiller, skribaĉi.
gribouilleur, skribistaĉo.
grief, plendmotivo, akuzaĵo.
grièvement, grave.
griffade, griffure, ungoskrapo, ungovundo.
griffe (cachet), stampilo.
 — (domination), maljusta potenco.
 — (empreinte de signature), stampaĵo, subskribaĵo.
 — (de gros animal), ungego.
 — (de petit animal), ungo.
griffer, ungoskrapi, ungovundi.
griffon (chien), grifono.
 — (de source), ŝprucofonto.
 — (myth || orn), grifo.
griffonage, skribajaĉo.
griffonner (écrire très mal), skrib-aĉi.
 — (F : écrire hâtivement), rapide skribi.
grignotement, mordetado.
grignoter, mordeti, skrapmordi.
grigou (F), avarulaĉo.
grl-gri (R), amuleto.
gril (cuis), kuirkrado, rostokrado.
grillade (cuis), kradrostaĵo.
grillage (treillis de fil de fer), dratreto.
grillager, dratreto.

grille (de fermeture || f), krado.
grilles, munir de -, kradi.
 — , séparer par -, dekradi.
griller (chauffer trop fort), varmodifekti.
 — (rôtir sur le gril), kradrosti.
 — (torréfier), rostegi (kafon).
 — (f : d'impatience), boli (f).
 — de (f : désirer vivement), ege deziri.
grillon (ent), grilo.
grimaçant, grimaca.
grlmace, grimaco.
 — (f), hipokriteco.
grimacer, grimaci.
grimacier, grimacem-a,-ulo.
grimer, se - (théd), ŝminki al si la vizaĝon.
grimoire (livre des magiciens), sorĉolibro.
 — (texte obscur), nekompreneblaĵo.
grim pant (bot), grimpa.
grim pante, plante - (en s'enroulant), volviĝema planto, volvo-planto.
grimper (ts), grimpi.
 — (plantes), grimpi, volviĝi.
grim pette, krutvoĵeto.
grimpeurs (orn), grimpuoloj.
grincement, grincado, knarado.
grincer (dents, scie...), grinci.
 — (moteur, porte...), knari.
gringalet (petit homme maigre et chétif), gracilulo.
 — (sens péjoratif), viretaĉo.
griotte (bot), acida ĉerizo.
grippage (tech), rajpo.
grippal, gripa.
grippe (méd), gripo.
gripper (tech), rajpi.
grippe-sou, avarulaĉo.

gris (pf), griza.

—, **du -** (couleur), grizo.

— (f : ivre), ebria.

grisaille (art), grizaĵo.

grisailier (barbouiller de gris), grizigi.

grisâtre, grizeta.

griser (pf), ebrigi.

—, **se -** (pf), ebrigi.

griserie, ebrico.

griset, koketulo.

grison, grizulo.

grissonnant, griziĝa.

grissonner (devenir gris), griziĝi.

grisou (gaz de mine), mingaso.

grisouteux, mingashava.

grive (orn), turdo.

grivelé, turdokolora.

griveler, manĝfriponi.

grivèlerie, manĝfriponado.

grivois, triviale malpruda.

grivoiserie, triviale malprudajo.

grog (boisson), grego.

grogner (qui a la manie de grogner), grumbli-a, -ulo.

— (de l'Empire), Napoleona gardiano.

— (vieux soldat en général), veterano.

grogement (cri des porcs), grunto.

— (murmure de mécontentement), grumblando.

grogner (en parlant des porcs), grunti.

— (murmurer), grumbli, ronki (f).

grognon (qui a l'habitude de grogner), grumbli-a, malbonhumor-a; -ulo.

groin (de porc, de sanglier...) muzelo, rostro, nazego.

grommeler, grumbli.

grondement (bruit sourd et prolongé), muĝado || (du chien), grunto.

gronder I (chien...), grunti.

— I (flots, tonnerre...), muĝi.

— T (réprimander), riproĉi.

grondeur, riproĉ-a, -ulo.

grondin (ich), gurnardo.

groom, grumo, lakeo.

gros, dika, grasdika.

—, **en -** (com), pogrando.

groseille (en grappes), ribo.

— (à maquereau), groso.

groseillier, ribujo, grosujo.

grosse (adj), dika.

— (subst : douze douzaines), groco.

grossesse (durée), gravedotempo.

— (état), gravedeco.

grosueur (dimension, volume), dik-eco.

— (méd), ŝvelo, tubero.

grossier (ts), krud-a, maldelikat-a; -ulo.

grossièreté (sens abstrait), krud-eco.

— (parole ou acte grossier), kruda parolo (ou ago).

grossir T (rendre gras), dikigi.

— I (devenir gras), dikigi.

grossissement, dik-igo, -iĝo.

grossiste (com), pograndisto.

grosso modo (sans entrer dans le détail), maldetale.

grotesque (adj), groteska.

—, **le -** (litt), grotesko.

grotte, grotto.

grouillement, svarmo.

grouiller, svarmi.

groupe, grupo.

— (*mettre en groupe*), grupigi.

groupement (*action de grouper*), grupigo.

— (*animal : abeilles...*), socio.

grouper, grupigi, arigi.

— , se -, grupigi, arigi.

gruau (*bot*), grio.

— , bouillie de -, griaĵo.

grue (*tech*), argano.

— (*orn*), gruo.

gruger, priŝteli, senposedlgi.

grumeau, grumelo, buleto.

grumeaux, se mettre en - (*cuis*), grumeliĝi, kazeiĝi.

grumeleux, grumela.

gruppetto (*mus*), grupeto.

gruyère (*fromage*), grujero.

guano, guano.

gué, (*tra*)vadejo, transirejo.

— , passer à -, travadi, transvadi.

guéable, travadebla.

guelte, procentaĵo.

guenille, ĉifonaĵo.

guenilles, eluzitaj vestaĉoj.

guenon (*zoo*), simiino.

guépard (*zoo*), gepardo.

guèpe (*ent*), vespo.

guépier, vespejo.

— (*orn*), meropo, vespo-buteo.

guère (*adv* : peu, pas beaucoup), ne multe.

guéret, plugejo.

guéridon, unupleda tableto.

guérilla, gerilo.

guérillero, gerilisto.

guérir T, resanigi.

— T (*une blessure*), kuraci.

— l, ou se -, resaniĝi.

guérison, resan-igo, -iĝo.

guérissable, resanigebla.

guérisseur (*adj*), resaniga.

— (*subst*), resanigisto.

guérite (*mil*), postenbudo.

guerre (*mil*), milito.

— civile, civita milito.

— d'usure, eluza milito.

— éclair, fulma milito.

— , déclaration de -, milit-proklamo.

— , faire la -, militi.

— , faits de -, militaĵoj.

guerrier (*adj*), milita.

— (*subst*), militisto.

guerroyer, militi.

guet (*action d'épier*), gvatado.

— (*détachement*), gvatistaro.

— , faire le -, gvati.

— , poste de -, gvatejo.

— , tour de -, gvatoturo.

guet-apens, embusko, insido.

guêtre, gamaŝo.

guetter (*épier*), gvati.

guetteur, gvatisto.

gueulard (*de haut fourneau*), faŭko.

gueule (*d'animaux sauvages, de bêtes de proie || ouverture de tunnel, de vase... || (f), abîme*), faŭko.

— (*de chien, de loup...*), buŝo.

— (*d'homme : péjoratif*), buŝego.

gueule-de-loup (*bot : mufflier*), antirino.

gueuler (*F*), blekl.

gueuleton (*F*), festeno.

gueuletonner (*F*), festeni.

gueuse (*min*), prismoforma giso-maso.

gueux (*indigent, misérable*), ĉifonulo, mizerulo.

gueux (*coquin, fripon*), fripono.

gui (*bot*), visko.

— (*mar*), bumo.

guichet (*de gare...*), biletejo.

— (*de perception...*), giceto.

— (*petite porte*), pordeto.

guide (*livre*), gvidlibro.

— (*moyen de conduire*), gvidilo.

— (*f : mentor*), gvidanto.

— (*profession*), gvidisto.

— (*rène*), gvidrimeno, kondukilo.

guider (*un aveugle...*), gvidi.

— (*la conscience, la conduite, un cours...*), gvidi.

— (*un véhicule*), stiri, direkta.

— , **se -** (*marins en nier...*), sin gvidi.

guidon (*de bicyclette...*), stirilo, stirstango, direktilo.

— (*de fusil...*), celilo.

— (*mar*), flagorubando.

guigne (*bot*), dolĉa ĉerizo.

— (*f : F*), malbonŝanco.

guigner (*lorgner*), strabi.

guignolet, ĉerizlikvoro.

gulgnol (*sujet et théâtre*), ginjolo.

guildes ou **ghildes** (*H*), gildoj.

guillemet, citilo.

guilleret, vigle gaja.

gulleri, paserkanto.

guillochage (*tech*), giloŝado.

guillocher (*tech*), giloŝi.

gulllochis (*tech*), giloŝajo.

gillotine, gilotino.

guillotiner, gilotini.

gulmauve (*bot*), alteo.

gulmbarde (*chariot*), rikoltoĉaro.

— (*rus*), buŝharpo.

— (*F*), veturilaĉo.

gulmpe (*vêt de femme*), brodbluzeto

brustotolaĵo, subbluzo.

guindé, rigidmiena || (*style*), emfaza, pompa.

guindeau (*mar*), vinĉo.

guinder (*tech*), vinĉi, arkanlevi.

— (*F : son style...*), afekte rigidigi.

guinée (*monnaie anglaise*), gineo (21 shillings).

guingois, de -, malrekte.

guinguette, apudurba dancdrinkejo.

guiper (*tech*), plekti.

guipure, reliefpunto.

guirlande, girlando, florkrono.

guise, à sa -, laŭ sia plaĉo, laŭ sia arbitro.

— , **en - de**, anstataŭ.

guitare (*mus*), gitaro.

guitariste, gitaristo.

gustatif (*qui a rapport au goût*),

gust(rilat)a.

guttapercha (*gomme*), gutaperko.

guttural, gorga.

gutturale (*Ph*), guturalo.

guzia (*mus*), guzio.

gymnase (*collège*), gimnazio.

— (*sport*), gimnastejo.

gymnaste, gimnasto.

gymnastique, gimnastiko.

— , **faire de la -**, gimnasti.

gymnospermes (*bot*), gimnospermoj.

gymnostome (*bot*), gimnostomo.

gymnote (*ich*), gimnoto.

gynécée (*ts*), gineceo.

gynécologie (*sc*), ginekologio.

gynécologue, ginekologo.

gypaète (*orn*), gipaeto.

gypse (*min*), gipsoŝtono.

gypseux, gipseca.

gyroscope, giroskopo.

H

ha ! (surprise), ha !

habanera (mus), habanero *

habile, lerta, sperta.

habileté, lert-eco, spert-eco; aĵo.

habilité (aptitude légale), rajto.

habilliter (jur), rajtigi.

habillage (action d'habiller), vestado.

— (théd), tualetado.

habillement (action d'habiller), vestado.

— (ensemble d'habits), vestaro.

habiller T (pourvoir d'habits), vesti-provizi.

— T (vêtir), vesti.

— I (être seyant), konveni, akordlĝi, sidi (f).

— , s' -, sin vesti.

habilleur (théd), tualetisto.

habit (vét), vesto.

— (de cérémonie), frako.

— (R), ordenvesto.

— (prise d'habit : R), (orden) vestado.

habitable, loĝebla.

habitable (demeure), loĝejo.

— (mar), kompasujo.

habitant, loĝanto.

— (d'une localité), urbano, vilaĝano...

habitat, loĝloko || kreskejo.

habitation, loĝejo, domo, loĝdomo.

habité, loĝata.

habiter, loĝi.

habitude, kutimo, vivaranĝo, moro.

— , avoir l' -, kutimi.

— , comme d' -, laŭkutime.

— , d' -, kutime.

habituellement, ordinare.

habituel, kutima.

habituier, kutimigi.

— , s' - (prendre l'habitude de) kutimigi.

hâbler, fanfaroni.

hâblerie, fanfaronado.

hâbleur, fanfaronulo.

hache, hakilo.

— , coup de -, hako, hakilbato.

haché (ts), hakita.

hacher (ts), haki.

— (cuis), hakeri, mueli.

— , planche à -, haktabulo.

hachette, hakileto.

hache-viande, viandomuelilo.

hachis (cuis), hakitaĵo.

hachisch (substance narcotique), haŝiŝo.

— , fumeur de -, haŝiŝano.

hachoir (de cuisine), haketilo, muelilo.

hachure (dessin), haĉo.

hachurer, haĉi.

haddock (cuis || ich), fumajita eglefino.

hadj (pèlerinage), haĝo.

— (pèlerin), haĝulo.

hagard, senrigarda, sovaĝa.

hagiographe, hagiografo.

hagiographie (sc), hagiografio.

haie (de branches entrelacées).
plektobarilo.

— (de soldats...), spaliro.

— (vive), heĝo, dornobarilo.

hai-kaï (poésie japonaise).
hajko.

haillons, ĉifonaĵo.

— , en -, ĉifonvestita.

haine, malamo.

haineux, malama, venena (f).

haïr, malami.

haire, harĉemizo, pentoĉemizo.

haïssable, malaminda.

halage, haŭlado.

— , chemin de -, haŭlovojo.

hâle (par air, par vent...), aerbruno,
ventbruno...

hâlê par le soleil, sunbrunigita.

haléine (respiration), spirado.

— (buée), spiraĵo.

— , hors d'-, senspira.

— , perdre -, senspirigi.

hâler (teint), brunigi.

— (plantes), sekigi.

haler (un chaland...), haŭli.

haleur, haŭlisto.

halètement, anhelio.

haléter, anhelii, spiregi.

hall (grande salle), halo, ĉambrego.

halle (com), halo.

halles, foirhaloj.

hallobarde, halebardo.

hallobardier, halebardisto.

halfler, densejo, vepraro.

hallucinant, halucina.

hallucination, halucino.

hallucinations, avoir des -, halu-
ciniĝi.

halluciné, halucin-ato,-ulo.

halo (astr || opt), halo.

halogène (chim), halogeno.

haloïde, halogenido.

halte (arrêt plus ou moins pro-
longé), haltado.

— (lieu d'arrêt), haltejo.

— (chf), stacio.

— , faire -, halti.

halte ! (interjection), haltu !

haltère (sport), haltero.

hamac, hamako.

hameau, vilaĝeto, domareto.

hameçon, fiŝhoko.

hampe (de drapeau...), stango.

— (de pinceau), tenilo, bas-
toneto.

hamster (zoo), hamstro.

hanap (au Moyen Age), trinkvazo.

hanche (anat), kokso.

hanches (croupe), pugo.

handicap (épreuve sportive), han-
dikapo.

— (désavantage : pf), han-
dikap(aĵo).

handicaper, handikapi.

hangar (d'aviation), hangaro.

— (remise), remizo.

hanneton (ent), majskarabo, me-
lolonto.

hannetonner, melolontoekstermi.

hanse (com || H), hanso.

hanséatique, hansa.

hanté (par revenants), fantomita.

hanter (par revenants), fantomi,
hanti.

— (fréquenter), vizitadi, rilati
kun iu.

— (obséder), obsedi.

hantise (obsession), obsedo.

happe, najlego.

happeau, birdkaptilo.

happer, formordi, abrupte kapti.

haquenée (monture), ambloĉeval-
ino.

haquet, barelĉaro.

hara-kiri (au Japon), harakiro.

—, faire -, harakiri.

harangue (discours devant une assemblée, des trou-pes...), alparolado.

— (discours quelconque), paroladaço.

haranguer, alparoli || paroladaçl.

haras, (cheval) bredejo.

harassé, lacega.

harasser, lacegigi.

harcelé (de mouches...), turmentita.

harceler (mil...), incitadi.

— (importuner), ĉikani.

— (tourmenter), turmenti.

harde de cerfs, de lions..., cervaro, leonaro...

hardes (vieux vêtements), vestaĉoj.

hardi, maltima.

hardiesse, maltimo.

harem (ts), haremo.

hareng (ich), haringo.

— saur, fumajita haringo.

harengaison, haringokaptado.

harengère (marchande de poissons), fiŝvendistino.

— (f : femme querelleuse et qui se plaît à dire des injures), ĉikanistino, insultemulino.

hargne, malafableco.

hargneux, malafabla, acida (f), mordema.

haricot, fazeolo.

— vert, verda fazeolo.

haridelle (mauvais cheval maigre), ĉevalaço.

harle (orn), mergo.

harmonica (mus), (buŝ)harmoniko.

harmonie (ts), harmonio.

—, table d'— (mus), sontabulo.

harmonieux, harmonia.

harmonique, un - (math ²/₁₁ mus), harmono.

—, l'- (sc), harmoniko.

harmoniser (ts), harmoniigi.

—, s'- avec (aller avec), harmonii.

harmoniste, harmoni(k)isto.

harmonium (mus), harmoniumo.

harnachement (action de harnacher), jungado.

— (harnais), jungilaro.

harnacher, jungi.

harnais, jungilaro.

harpagon, avaregulo.

harpale (ent), harpalo.

harpe (mus), harpo.

—, jouer de la -, harpi.

harpie (ts), harpio.

harpiste, harpisto.

harpon, harpuno.

harponner, harpuni.

harponneur, harpunisto.

hart, pendumŝnuro.

hasard, hazardo, sorto.

—, à tout -, trafe maltrafe.

—, au -, hazarde, sencele.

—, par -, hazarde, okaze.

hasarder, riski.

hasardeux, hazarda, riska.

hase (zoo), leporino.

hâte, hasto, rapideco.

—, en toute -, hastege.

hâter, akceli.

—, se -, hasti, rapidi.

hâtif (précipité), hasta, rapidema.

— (précoce), frua, frukreska.

hauban, mastoŝnuro, stajo.

haubert d'armure, fermaŝkitelo.

hausse (de fusil...), celilo, altigilo.

— des prix, plikarigo.

hausse-col, kolŝirmilo.
 haussement, levo, altigo.
 hausser (*élever*), levi.
 — les épaules, ŝultrotiri.
 — (*les prix*), altigi.
 — , se -, leviĝi.
 haussier (*fin*), altigisto.
 haut (*ts*), alta.
 — (*adv*), alte.
 — , lire tout -, laŭtleĝi, voĉleĝi
 hautain, fiera.
 hautbois (*mus*), hobojo.
 haut-de-forme (*chapeau*), cilindro.
 Haute-Cour (*jur*), Alta Kortumo.
 hautement, alte || fiera.
 hauteur (*élévation*), alteco.
 — (*dimension*), alto.
 — (*emminence*), altaĵo.
 — (*d'un triangle...*), ortanto.
 haut-fait, heroaĵo.
 haut-fourneau, altforno, fornego.
 haut-le-cœur, naŭzo.
 haut-le-corps, ekskuigo.
 haut-parleur, laŭtparolilo, megafono.
 haut-relief (*art*), altreliefo.
 havane (*cigare*), havana cigaro.
 hâve, malsana pala.
 havre (*mar*), haveno.
 havresac, tornistro.
 hé ! (*pour attirer l'attention*), he !
 heaume (*H : mil*), helmo.
 hebdomadaire, semajna.
 héberger, gastigi, loĝigi.
 hébêtement, idiotiĝo.
 hébété, idiotigi.
 hébétude (*stupeur*), sensobtuza.
 hébraïque, hebrea.
 hébreu, hebrea-o,-a.
 — (*langue*), hebrea lingvo.
 hécatombe, hekatombo, amasbuĉo.

hecto- (*préf. sc — x par cent*),
 hekto-
 hectare, hektaro.
 hectogramme, hektogramo.
 hégémonie, hegemonio.
 hégire (*ère des mahométans*), heĝiro.
 hein ? (*interrogation, surprise*), kion ?
 (kion vi diras ?).
 hélas ! ho ve ! bedaŭrinde !
 héler (*appeler : mar...*), alvoki,
 he-voki.
 héliante (*bot*), helianto, sunfloro.
 hélianthème (*bot*), heliantemo.
 hélice (*géom || méc*), helico.
 hélichryse (*bot*), helikrizo,
 imortelo.
 hélicoïdal, heliforma, helicoida.
 hélicon (*mus*), basa klavkorno.
 hélicoptère (*avi*), helikoptero.
 heliostat (*opt*), heliostato.
 héliotrope (*bot*), heliotropo.
 hélium (*chim*), heliumo.
 hélix (*anat*), helikso.
 hellénisme, helenismo.
 helléniste, helenisto.
 helminthe (*méd*), helminto.
 helminthiase (*méd*), helmintozo.
 helvelle (*bot*), helvelo.
 hématie (*méd.*), hematio.
 hématite (*min*), hematito.
 hémérocalce (*bot*), hemerokalo,
 tagililo.
 hémicranie (*méd*), hemikranio.
 hémicycle, duoncirko.
 hémione (*zoo*), hemiono.
 hémiplegie (*méd*), hemiplegio.
 hémiptère (*ent*), hemiptero.
 hémisphère, hemisfero, duonsfero.
 hémistique (*litt*), hemistiko.
 hémoglobine, hemoglobino.
 hémophilie (*méd*), homofilio.
 hémoptyisie (*méd*), hemoptizo.

hémorragie (*méd*), hemoragio.
hémorroïdes (*méd*), hemoroidoj.
hemorroïse (*B*), hemoroidulino.
henné (*bot* || *teinture*), henaŭ.
hennin (*H*), (virina) konuŝĉapelo.
hennir, heni.
hennissement, heno.
hépatique (*bot*), hepatiko, hepat-herbo.
 — (*méd*), hepat-a,-ulo.
hépatite (*méd*), hepatito.
heptacorde (*mus*), sepkorda.
heptaèdre (*géom*), sepedro.
heptagone (*géom*), sepangulo.
héraldique, science -, blazonistiko, heraldiko.
 — (*adj*), blazona.
héraldiste, blazonisto.
héraut, heroldo.
herbacé, herbeca.
herbage, gresejo, herbejo.
herbe (*sens général*), herbo.
 — (*d'ornement*), gazonherbo.
 — (*de pâture*), greso.
 — , **brin d'**, herbero.
herber, herbumi.
herbes, fines -, aromherboj.
 — , **mauvaises -**, herbaĉoj, trudherboj.
herbette, herbeteto.
herbeux, herboriĉa.
herbier, herbario.
herbivore, herbovora, herbomangŝa.
herborisation, herbokolektado.
herboriser, herbokolekti.
herboriseur, herbokolektisto.
herboriste, herbatopotekisto.
herbu, herb(okovrit)a.
hercule, fortikulo.
Hercule (*myth*), Herkulo.
herculéen, herkula.
hère, mizerulo.

héréditaire, hereda.
hérédité, heredeco.
hérésiarque, ĉefherezulo.
hérésie (*pf*), herczo.
hérétique, herez-a,-ulo.
 — , **être -**, herezi.
hérissé, hirta.
 — (*de difficultés*), malfacila.
hérissement, hirtigo.
hérissier (*ébouffier*), hirtigi.
 — , **se -**, hirtiĝi.
hérisson (*zoo*), erinaco.
 — (*de ramonneur*), fulgoskrapilo.
héritage, hered-o,-aĵo.
hériter (*pf*), heredi.
héritier, heredanto.
 — , **faire de qn son -**, heredigi iun.
hermaphrodisme, hermafrodit-eco.
hermaphrodite, hermafrodit-o;-a, ambaŭseksa.
herméticité, hermeteco.
hermétique, hermeta.
hermétisme, hermetismo.
hermine (*zoo*), ermeno.
(h)erminette (*outil*), adzo.
herminie (*ent*), herminio.
herniaire, hernia.
hernie (*méd*), hernio.
 — **étranglée** (*méd*), strangolita hernio.
hernieux, herniulo.
héroïne, heroino, ĉefrolulino.
 — (*chim*), heroino.
héroïque, heroa.
héroïsme, heroeco.
 — , **acte d'**, heroaĵo.
héron (*orn*), ardeo.
héros (*ts*), heroo || ĉefrolulo.
herpès (*méd*), herpeto.

herpétique (*méd.*), herpeta.

hersage, erpado.

herse (*instrument d'agriculture*),
erpilo.

— (*de fort*), barokrado.

herser (*agro*), erpi.

hertzien (*TSF*), herca.

hésitant, hezitema, nedecidita.

hésitation, hezito, ŝanceliĝo (*f*).

— , sans -, senhezite, sen-
ŝanceliĝe.

hésiter, heziti, ŝanceliĝi.

— , faire - qn, hezitigi iun.

hétaïre (*courtisane*), hetaĵro.

hétéroclite (*art*), eksterregula,
eksternorma.

— (*f*), stranga.

hétérodoxe, heterodoksa, herez-
eca.

hétérodoxie, heterodokseco,
herezeko.

hétérogène, heterogena, divers-
konsista.

hetman (*mil*), hetmano.

hêtraie, fagejo.

hêtre (*bot*), fago.

heu ! (*marque le doute*), hm ! dube !

heur et malheur, feliĉo kaj
malfeliĉo.

heure (*60 minutes*), horo.

— (*moment, instant*), momento,
tempo.

— , à l'-, à l'— dite, en la
interkonsentita horo.

— , à l'— (*salvoire...*), pohore.

— , de bonne -, frumatene,
frutempe.

— , une demi -, duonhoro.

— , à toute -, ĉiumomente.

— , toutes les -, ĉiuhore.

— , quelle - est-il ? kioma
horo estas ?

heure, il est une -, estas la unua.

— , il est une - et quart,
estas la unua kaj kvarono.

— , il est deux - moins dix,
estas la unua kaj kvindek
minutoj ou : estas dek
minutoj antaŭ la dua.

— canoniale (R), kanona preĝ-
horo.

heureux (*ts*), feliĉa.

— (*présage*), favora.

heurt, ekbato, albatigo, kolizio (*f*).

heurté (*style*), abrupta.

heurter, ekbati.

— , se -, puŝiĝi.

— , se - à, albatigi, (kun)puŝ-
iĝi, kolizii.

heurtoir de porte, pordofrapilo.

— (*de voie ferrée*), bufro-
bloko.

hexacorde (*mus*), seskorda.

hexaèdre (*geom*), sesedr-a.-o.

hexagonal (*geom*), sesangula.

hexagone (*geom*), sesangulo.

hexamètre (*litt*), heksametro.

hiatus (*Ph*), hiato.

— (*f*), breĉo, mankoloko.

hibernal, vintra.

hibernation (*de marmotte...*), vin-
trodormado.

— (*de malade*), frido-
kuracado.

hiberner l, vintrodormi.

hibiscus (*bot*), hibisko.

hibou (*orn*), otuso.

hideux, malbeleĝa, hida.

hie (*tech*), pavimilo, ramilo.

hièble (*bot*), ebulo.

hiémal, vintra.

hier (*jour précédent aujourd'hui*),
hieraŭ.

hier (temps récemment écoulé),
antaŭnelonge.

hiérarchie, hierarkio.

hiérarchique, hierarkia.

hiératique (R), hieratika.

hiéroglyphe (pf), hieroglifo.

hilarant, ridiga.

—, gaz -, ridgaso.

hilarité, ekĝajemo, rideksplodo.

hile (anat), hilo.

— (bot), hilumo.

hindou (R), hinduo.

Hindou (peuple), Hindo.

hindouisme (R), hinduismo.

hinterland (géol), landinterno.

hippique, ĉevala.

hippocampe (ich || myth), hipo-
kampe.

hippodrome, hipodromo.

hippogriffe (myth), hipogrifo.

hippophagie, ĉevalmangado.

hippopotame (zoo), hipopotamo.

hirondelle (orn), hirundo.

— (de mer : échassier),
glareolo.

— (de chine), salangano.

hirsute, hirta, vila.

hisser (avec une corde), hisi.

— (la voile), (supren)levi.

histoire, historio.

— (anecdote), anekdoto.

— (conte, fable), rakonto,
fabeleto.

— littéraire, beletristiko.

— naturelle, biontologio.

histologie (sc), histologio.

historicité, historieco.

historien, historiisto.

historier (art), ornam(belig)i.

historiette, anekdoto.

historique (adj), historia.

historique (subst), historio, his-
toriaĵo.

histrion (pf), historiono, burleskulo.

hiver, vintro.

—, passer l'-, se conserver
pendant l'-, travintri.

hivernage, séjour d'-, travintrado.

— (saison des pluies dans
les régions tropicales)
tropika pluvsezono.

— (labour d'hiver), (an-
taŭ)vintra plugado.

hiverner, travintri.

ho ! (surprise, indignation, douleur,
pour appeler), ho !

hobereau (orn), falketo.

— (gentilhomme campa-
gnard), junkro.

hoche (entaille), entranĉo.

— (brèche), breĉo.

hochement, balancado.

hochequeue (orn), tremvosto,
motacilo.

hocher (remuer), movi, balanci.

hochet (de bébé), skuludilo.

— (chose futile qui flatte),
amuzilo, vantaĵo.

hockey (sport), hokeo.

hoir (jur : héritier direct), senpera
heredanto.

hoirie (jur), senpera heredo.

holà ! (pour arrêter qn qui passe ou
qui parle || pour appeler), hola !

holocauste (B), brulofero.

holothurie (zoo), holoturio.

homard (zoo), omaro.

home, hejmo.

homélie (morale || R), homelio.

homéopathie, homeopato.

homéopathie (médecin), homeopatio.

homéopathique, homeopatia.

homérique, homera.

homicide (acte), homomurdo.
 — (auteur de l'acte), homomurdinto.

hommage, oferdon(ac)o, dediĉo.
 — (respect, courtoisie), omaĝo.

— (don de vassal), omaĝo, fideljuro.

— , faire - de qc, omaĝi, dediĉi.

— , rendre - à qn, omaĝi.

hommages, respektsaluto.

hommasse, viresk-a, viraspekt-a; -ulino.

homme (être humain), homo.

— (par opposition à femme et à enfant), viro.

homogène, homogena, unuforma, samspeca.

homogénéité, homogeneco.

homologation (sport), aŭtentigo.

homologie, homologieco.

homologue, homologa.

homologuer, aŭtentigi.

homonyme, homonimo.

homonymie, homonimeco.

homothétie (math), homotetio.

homothétique (math), homotetia.

hongre, cheval -, kastrita ĉevalo.

honnête, honesta.

honnêteté, honesteco.

honneur (considération), honoro.

— (sentiment de dignité), digne.

— , d' -, honora.

— , en l' - de, honore al, por honoro al.

— , faire - à qn, honorigi iun.

— , faire l' - de qc, omaĝi, fari honoron el.

honours (charges, dignités), honora ofico.

— (marque de considération), honoraĵo, distingajo.

— , rendre les - à qn, honorigi iun per armiloj.

honnir, malglori, malhonori.

honorabilité, honorindeco.

honorable (digne de considération), honorinda.

— (sans excès, suffisant), senekcesa, sufiĉa.

honoraire (membre...), honora.

honoraires (rétribution), honorario.

honorariat, honora titolo.

honorer, honori.

— qn (par un don respectueux), omaĝi iun.

honorifique (poste...), honorofica.

honte (chose honteuse), hontindaĵo.

— (opprobre), honto.

— (trouble de l'âme), honto, hontemo.

— , avoir - de, honti pri.

— , faire -, hontigi.

honteux (qc), hontinda, fia.

— (qn), hontema.

hop ! (pour le saut), hop !

hôpital, hospitalo.

hoquet, singulto, hiko.

— , avoir le -, singulti, hiki.

hoqueter, hikoskuigi.

horaire (adj), hora.

— (de chf...), horaro, horlibro, hortabelo.

horde (ts), hordo.

horion, frapego.

horizon (pf), horizonto.

horizontal, horizontala.

horloge, horloĝo.

horloger, horloĝisto.
horlogerie, horloĝfabrikado.
hormlin (*bot*), hormino.
hormis (*prép.*), krom.
hormonal, hormona.
hormone, hormono.
horométrie, horometrio.
horoscope, horoskopo.
horreur, hororo, abomeno, terureco.
 — , avoir en -, abomeni.
 — , éprouver de l'-, horori.
 — , prendre en-, ekabomeni.
horrible (*abominable* || *terrible*).
 horora.
 — (qui fait horreur), hororiga.
horrifié, être -, horori.
horrifier, hororigi.
horifique, hororiga.
horripilant, hirtiga, harstariga.
horripiler, hirtigi, harstarigi.
hors (*hormis*), krom.
 — de, ekster, el.
 — , être - de soi, esti ekster si.
hors-concours, eksterkonkurso.
hors-d'œuvre (*cuis*), antaŭmanĝaĵo, almanĝaĵo.
 — (art || litt), akcesorajo.
hors-la-loi, eksterleĝulo.
hors-ligne (*f*), eminenta.
hors-texte, ekstertekst-a; aĵo.
hortensia (*bot*), hortensio.
horticole, hortikultura.
horticulteur, hortikulturisto.
horticulture, hortikulturo.
hosanna ! (*B*), hosano !
hospice, kadukulejo, hospitalo.
 — (de couvent), hospico.

hospitalier (*qui exerce l'hospitalité*)
 gastama.
 — (*relatif aux hospices, aux hopitaux*), hospitala.
hospitalisation, enhospitaligo.
hospitalité, gastamo.
 — (*donnée*), gastigo.
 — (*reçue*), gastado.
 — , donner l'-, gastigi.
 — , recevoir l'-, gastigi.
hostie, hostio.
hostile, malamika, malinklina.
 — à..., malfavora al...
hostilité, malamikeco.
hostilités (*mil*), milito, militagado.
hôte (*invité ou payant*), gasto.
 — (*qui invite*), gastiganto.
 — , table d'-, komuna tablo.
hôtel (*pour voyageurs...*), hotelo.
 — (*demeure somptueuse*), luksa domo.
 — de ville, urbodomo.
hôtelier (*adj*), hotela.
 — (*subst*), hotelisto, hotelmastro.
hôtellerie, hotelo, gastejo.
hôtes (*qui reçoivent*), gemastroj.
hôtesse (*de l'air*), stevardino.
 — (*hôtelière*), hotelistino, hotelmastrino.
 — (*maîtresse de maison*), gastigantino, mastrino.
hotte (*panier*), dorskorbo.
 — de cheminée, kamenkapuĉo
hou ! hu !
houblon (*bot*), lupolo.
houblonner, lupolumi.
houblonnier, lupola.
houblonnière, lupolejo.
houe (*outil*), plugpioĉo.

houille, minkarbo, ŝtonkarbo,
karbo.

— (*grasse*), fulgokarbo.

houiller, karba.

houillère, karbominejo, ŝton-
karbejo.

houilleur, karboministo.

houle (*mar*), hulo, akvoduno.

houlette, paŝtobastono.

houleux, hula || (*f*), malkvieta,
minace bruanta.

houppe (*touffe délicate de plumes*),
hupo, tufo.

— (*pompon*), kvasto.

houppelande, mantelego, surtut-
ego.

houquette, hupeto.

hourder, krude masoni.

hourri (*R musulm.*), hurio.

hourra ! hura !

— (*subst*), hurakrio.

— , pousser des -, hurai.

hourvari, tumultbruego.

houspiller, taŭzi, molesti.

houssage, tegado.

houssaie (*bot*), ileksejo.

housse (*de fauteuils...*), tegajo,
tegilo.

— de selle, selkovrajo.

houssine, vergo.

houx (*bot*), ilekso.

hoyau (*outil*), plugileto.

hublot (*mar*), luko, (ŝip)fenestro.

huche à pain, pankesto.

— (*pour pétrir le pain*),
knedokesto.

hue ! (*pour faire avancer les che-
vaux*), hot ! hoto !

huée, huado.

huer, huadi.

huguenot, kalvinano.

huilage, oleado.

huile, oleo.

huiler, olei.

huilerie, oleofabrika.

huileux, olea.

huilier (*profession*), oleisto.

— (*réceptif*), oleujo.

huir (*crier : oiseau de proie*), kriĉi.

huis (*porte*), pordo.

huis-clos, à -, pordoferme, mal-
publike.

huissier (*jur*), asignisto, persekut-
isto.

— (*ministère*), pedelo.

huit, ok.

huitain (*litt*), oksilabo.

huitaine, oko || semajno.

huitième, oka || okono.

huître (*zoo*), ostro.

huître, ostrejo.

hulotte (*orn*), sirnio.

humain (*relatif à l'homme*), homa.

— (*compatissant*), humana.

— (*sociable*), homama.

— , genre -, homaro.

humaniser, humanigi.

humanisme (*philo*), humanismo.

humaniste (*philo*), humanisto.

humanitaire, homama.

humanitarisme, homaranismo.

humanité (*bonté, bienveillance*),
humaneco.

— (*genre humain*), homaro.

— (*nature humaine*), hom-
eco.

humanités (*enseignement*), hu-
manismaj studoj.

humble (*qui a de l'humilité*),
humil-a, malfier-a;-ulo.

— (*déférent*), respekta.

— (*rang, position*), malemin-
enta.

humble (f : chaumière...), malriĉa, negrava.

humectation, malseketigo.

humecter, malseketigi.

humer (avalier), sorbi.

— (sentir), flari.

huméral, humera.

humérus (anat), humero.

humeur (disposition d'esprit | méd), humoro.

— , de bonne -, bonhumora, gaja.

— , égalité d' -, egalanimeco.

— , être de bonne -, de mauvaise -, humori bone, malbone.

— , mettre de mauvaise -, misagordi.

humide, humida, malseka.

humidifier, malsekigi.

humidité, malsekeco.

humiliant, humiliga, hontiga.

humiliation (action), humiliĝo.

— (état), humiliĝo.

— (ce qui humilie), humiliĝaĵo.

humilier, humiligi.

— , s' -, humiliĝi.

humilité, humileco.

humoral, humora.

humoriste, humoristo.

humoristique, humura.

humour, humoro.

— , trait d' -, humuraĵo.

humus, humo.

hune (mar), topo.

— , mâit de -, topmasto.

hunler (mar), topvelo.

huppe (orn), upupo.

— (d'oiseau), kufo, plumtufo.

huppé, kufohava, plumtufo.

— (f. F), riĉulo, altrangulo.

hure (de sanglier...), (apra...) kapo.

hurlement (de loup...), hurlado, blekado.

hurler (loup, chien...), hurli, bleki.

— (à la mort : chien), hojli, tirboji.

hurluberlu, senpripensulo, strangulo.

hussard (mil), husaro.

hutte, kabano.

hyacinthe (bot), hiacinto.

hyalin, vitroïda.

hybride (bot || zoo), hibrid-o; -a, miksdevena.

hydrate (chim), hidrato.

hydrater (chim), hidrati.

hydraulique (sc), hidraŭlika.

— (adj), hidraŭlika.

hydravion, hidroaeroplano.

hydre (ts), hidro.

hydrocarbure (chim), hidrokarbido.

hydrocéphale (méd), hidrocefal-a, -ulo.

hydrodynamique (sc), hidrodinamiko.

hydroélectrique (adj), hidroelektra.

hydrogène (chim), hidrogeno.

hydroglisseur (mar), glitboato.

hydrographie (sc), hidrografio.

hydromel, medo.

hydromètre, hidrometro.

hydrométrie (sc), hidrometrio.

hydrométrique, hidrometria.

hydrophile, hidrofilo.

hydrophobe (méd), hidrofob-a, -ulo.

hydrophobie (méd), hidrofobio.

hydropique (méd), hidrops-a, -ulo.

hydropisie (méd), hidropso.

hydrostatique (sc), hidrostatiko.

hydrothérapie (*méd*), hidro-
terapio.

hyène (*zoo*), hieno.

hygiène, higieno, sanzorgado.

hygiénique, higiena.

hygiéniste, higienisto.

hygrométrie (*sc*), higrometrio.

hymen (*anat* || *bot*), himeno.

hymne, himno, sankta kanto.

hyperbole (*ts*), hiperbolo.

hypermétropie (*opt* || *méd*), hiper-
metropeco.

hypertension, supertensio, hiper-
tensio.

hypertrophie, hipertrofio.

hypnose (*méd.*), hipnozo*.

hypnotique, hipnoz-a | -a drogo.

—, sommeil-, hipnoto.

hypnotiser, hipnotizi.

hypnotiseur, hipnotizanto.

hypnotisme (*sc*), hipnotismo.

hypocondre (*anat*), hipokondro.

hypocondrie (*méd*), hipokondrio.

hypocrisie, hipokriteco.

hypocrite, hipokrit-a,-ulo, fari-
seo (*f*).

—, faire l'—, hipokriti.

hypocycloïde (*math*), hipocikloïdo.

hypogée (*antiq*), subtera tombo.

hypotension, subtensio, hipotensio

hypoténuse (*math*), hipotenuzo.

hypothécaire (*jur*), hipotekorajta.

hypothèque (*jur*), hipoteko.

— (*acte*), hipotekatesto.

hypotéquer (*jur*), hipoteki.

hypothèse, hipotezo.

—, faire une —, hipotezi.

hypothétique, hipoteza.

hysope (*ts*), hisopo.

hystérie, pitiatismo, histerio.

hystérique, pitiatisma, histeri-a,
-ulo.

jambe (litt), jambo.

jamnique, jampa.

ibidem (ibid : au même endroit),
samloke.

ibis (orn), ibiso.

iceberg, glacirifo, glacimonto.

ichtyocolle (colle de poisson),
iktiokolo.

ichtyologie (sc), fiŝologio, iktio-
logio.

ichtyophagie, fiŝomanĝado.

ichtyosaure (fossile), iktiosaŭro.

ici, tie ĉi, ĉi tie.

icone (R), ikonø.

iconoclaste, ikonrompisto.

iconographie, ikonografio.

iconolatrie (R), ikonokulto.

iconologie (sc) ikonologio.

iconologue, ikonologo.

icosaèdre (géom), dudekedro.

ictère (méd : jaunisse), iktero.

idéal (perfection), ideal-o,-a.

— (relatif à idée), idea.

idéalisation, idealigo.

idéaliser, idealigi.

idéisme (générosité), idealismo.

— (phil), ideismo.

idéiste, idealisto || ideisto.

— (adj), idealisma.

idéisme, idealeco.

idée, ideo.

— (fixe), obsedo.

idem (id : le même), same.

identification, identigo.

identifier (ts), identigi.

— , s' - à, identiĝi kun.

identique à, identa kun, sama kun.

identité, identeco, sameco.

— , papiers d' -, legitimajoj.

— , plaque d' -, identiga
plato.

— , prouver l' - de, legitimi.

idéogramme, ideogramo.

idéographie, ideografio.

idéologie, ideologio.

idéologue, ideologo.

idiomatique, idioma.

idiome, idioma, lingvaĵo.

idiosyncrasie (tempérament), idio-
sinkrazio.

idiot (pf), idiot-a || -ulo.

— , rendre - (hébéter), idiotigi.

idiotie (méd), idioteco.

— , une -, idiotajo.

idiotisme (G), idiomismo.

idolâtre, idolano.

idolâtrer, adori (f), kulti.

idolâtrie, idolkulto, idolservo.

idole (pf), idolo.

idylle (pf), idilio.

idyllique, idilia.

if (bot), taksuso.

igloo, igluo.

igname (bot), ignamo.

ignare, sensci-a,-ulo.

igné, fajrodevena.

— (en feu), fajra, arda.

ignifugé, brulimuna.

ignifuger, brulkulto.

ignition, fajrstato, ardeco.

ignoble, malnobla, hontinda, mal-
honora.

ignominie, hontindaĵo.

ignominieux, hontinda.

ignorance (*manque de savoir*),
nescieco, malkler-
eco.

— (*de qc*), nescio.

ignorant, sensci-a, malkler-a;-ulo.

— (*d'une chose*), nescianta.

ignorer qc, nescii ion.

— (*volontairement*), ignori.

iguanodon (*fossile*), igvanodonto.

il (*pronon personnel*), li ĵ (*neutre*), ĝi.
(*ne se traduit pas avec les verbes impersonnels : il pleut*), pluvas.

île (*géo*), insulo.

—, **presqu'**-, duoninsulo

iléon (*anat*), ileo

illaque (*anat*), iliaka.

—, **os** -, koksoŝto.

ilion (*anat*), ilio *

illégal, kontraŭleĝa.

illégalité, kontraŭleĝeco.

illégitime, neleĝa, kontraŭrajta.

—, **enfant** -, eksteredzeca
infano.

illégitimité, neleĝeco.

illettré, analfabet-a, malkler-a;-ulo.

illicite, nelica.

illico (*F*), tuj, senprokraste.

illimité, senlima.

Illisible, nelegebla.

illogique, nelogika.

illogisme, nelogik-eco,-aĵo.

illuminateur (*pour fêtes*), ilumin-
isto.

illumination, iluminado.

illuminé (*R*), iluminito.

—, **être** -, ilumiĝi.

illuminée (*salle*), lumoplena.

illuminer (*ts*), ilumini.

Illuminisme (*R*), iluminismo.

Illusion, iluzio, ĥimero.

illusionner, iluzii.

—, **s'**-, iluziĝi, sin iluzii.

illusionniste, iluziisto.

illusolre, iluzia, vana, trompa.

illustrateur (*art*), ilustristo.

illustration (*art* ĵ *f*), ilustr-ado;
-aĵo, bildo.

illustre, famekonata, fama, glora.

illustré (*subst*), ilustritaĵo, ilustrita
gazeto.

illustrer (*art* ĵ *f*), ilustr.

ilôt (*géo*), insuleto.

— (*d'habitations*), bloko.

Ilote (*antiq*), Heloto.

ils, elles (*pronoms personnels*), ili.

image (*ts*), bildo.

— (*art*), figuro.

— **mentale**, imagbildo.

— (*représentation : philo*),
figuraĵo.

imagé (*litt*), bildumita, bildoplena.

imager (*litt*), bildumi.

imagerie (*art*), bildarto.

— (*commerce, fabrique*),
bildo-komercio,-farado.

imagier (*relatif aux images*), bilda.

— (*peintre et sculpteur ou
M.A.*), pentristo-skulpt-
isto.

imaginable, imagebla.

imaginaire, imaga, fantazia,
aera (*f*).

—, **nombre** - (*math*),
imaginaro.

imaginatif, imagema.

imagination (*ts*), imago, fantazio.
— (*représentation*), imag-
aĵo.

—, **faculté d'**-, imago-
povo.

imaginer, imagi.

— (*rêver qc*), fantazii.

imaginer, s'- (*se figurer*), imagi
al si.

iman, **imam** (R), imamo.

imbattable, nevenkebla.

imbécile, stult-a, malsag-a;-ulo,
sencerbulo.

imbécillité, malsageco.

imberbe, senbarba.

imberbe, sorbigi, trempi.

—, s'-, sorbiĝi, trempiĝi.

imbriqué, tegolaranga, skvam-
aranga.

imbroglio, implikajo, konfuzaĵo.

imbu (*rempli, pénétré : f*), penetrita
de, -plena, -ama.

— de soi-même, memplena.

— de ses opinions, opiniama.

— de ses préjugés, penetrita
de siaj antaŭjuĝoj.

imbuvable, netrinkebla.

imitable, imitebla.

imitateur, imitanto.

imitatif, imita.

imitation (*action d'imiter*), imitado.

— (*contrefaçon*), imitaĵo,
straso (f).

imité, digne d'être -, imitinda.

imiter (ts), imiti.

immaculé, senmakula.

Immaculée Conception, l'- (K),
la Senpeka Koncipiteco.

immanence, imanenteco.

immanent (*philo*), imanenta.

immangeable, nemanĝebla.

immanquable (*qui ne peut man-
quer d'arriver*),
nepra, certega.

— (*que l'on ne peut
manquer*), nemal-
trafebla.

immarcescible (*qui ne peut se
flétrir*), nevelkema.

immatériel, nematerieco, sen-
korpeco.

immatériel, nemateria, senkorpa.

immatriculation, registrado.

immatriculer, registri.

immédiat (*direct*), senpera, rekta.

— (*dans le temps*), tuja,
senprokrasta.

immédiatement, senpere || tuje,
senprokraste.

immémorial, nememorebla.

immense, grandega, vastega.

— (*presque sans bornes*),
senmezura, senlima.

immensité (*abstrait*), grandegeco,
vasteco.

—, l'- (*l'espace*), vastaĵo.

immerger, mergi, enakvigi.

—, s'-, mergiĝi, enakviĝi.

immérité, nemeritita.

immersion, mergado, enakviĝo.

—, baptême par -,
mergobapto.

immeuble (*construction, maison*),
konstruaĵo, domo.

— (*propriété foncière*),
bieno, nemovebla
posedaĵo, propriet-
aĵo.

immigrant, enmiganto.

immigration, enmigado.

immigrer, enmigri.

imminent, baldaŭeco.

imminent (*prochain*), baldaŭa.

immiscer, s'- dans, sin intermeti.

—, s'- (*s'imposer de force*),
entrudiĝi.

immobile, senmova.

immobilier, biena, nemovebla.

immobilisation, senmovigo.

immobiliser, senmovigi.

immobilité, senmoveco.

immodéré, malmodera, senmezura.

immodestie, senpudoreco.

immolation, (ofer)buĉado.

immoler (*offrir en sacrifice* : R),
oferbuĉi.

— (*tuer, massacrer*), buĉi.

— (*f* : *sacrifier*), oferreziĝni.

immonde, malpurega.

immondices, malpuregaĵoj.

immoral, malmorala.

immoraliste, senmoralisto.

immoralité, senmoraleco.

immortaliser, senmortigi.

immortalité, senmorteco.

immortel, senmorta.

immortelle (*bot*), imortelo.

— **des neiges** (*bot*),
edelvejso.

immotivé, senmotiva.

immuable, neŝanĝebla.

immunisation, imunigo.

immunisé (*ts*), imuna, imunigita.

immuniser, imunigi.

immunité (*jur* || *méd*), imuneco.

— , **bénéficiaire de l'**
(*jur*), imuna.

impair (*maladresse*), mallertaĵo,
nekonvenaĵo.

— (*math*), nepara.

impalpable, nepalpebla.

impardonnable, nepardonebla.

imparfait, neperfekta.

— (*G*), imperfekto.

impartial, senpartia, superpartieca.

impartialité, senpartieco, superpartia.

impartir, atribui, doni.

impasse (*pf*), senelirejo.

impassibilité, senpasieco, senemocieco, sentimeco.

impassible, senpasia, senemocia,
sentima, neŝancebla.

impatiemment, senpacience.

impatience, malpacienco.

impatient, malpacienca, urĝem-a;
-ulo.

— **de**, sopirema pri.

impatienter, malpacienciĝi.

— , s'-, malpacienciĝi.

impatroniser, s'-, sin mastre
trudi.

impavide, netimigebla.

impayable, nepagebla.

— (*f* : *comique*), komika.

impayé (*com*), nepagita.

impeccable (*qc*), sendifekta, senpeka (*f*).

— (*qn*), nepekema, nepekiva.

impécuniosité, senmoneco.

impédance (*élec* || *phys*), impedanco.

impénétrabilité, nepenetrebeco.

impénétrable, nepenetrebela,
nealirebla.

— (*pensée*), neesplorebla.

impénitence, senpenteco, nepentemo.

impénitent, nepentema.

— (*f*), obstinema.

impensable (*inconcevable*), nepensebla.

impératif (*adj*), ordona.

— (*G* || *subst*), imperativo.

impératrice (*qui règne*), imperiestrino.

— (*épouse d'un empereur*), imperiestredzino.

imperceptible, neperceptebla,
nesensebla, nerimarkebla.

imperdable, neperdebla.

imperfectibilité, neperfektigeblico.

imperfectible, neperfektigeblo.

imperfection, neperfekt-eco,-aĵo.

imperforation, neboriteco.

imperforé, neborita.

impérial, imperia.

impériale (de *véhicule*), imperialo.

impérialisme (ts), imperiismo.

impérialiste, imperiisto.

impérieux (*autoritaire* : qn),
ordonema, postul-
ema, mastrema.

— (*impératif*), ordona.

— (*urgent*), urĝa.

impérissable (*indestructible*), ne-
detruĉebla, neneni-
igebla, nepereig-
ebla.

— (*qui dure toujours*),
ĉiama, eterna, ne-
pereema, nepere-
iva.

impéritie (*incapacité*), sensperteco

— (*inhabileté*), senlerteco.

imperméabiliser, akvimunigi,
netralasivigi.

imperméabilité, akvimuneco, ne-
tralasiveco.

imperméable, akvimuna, netralas-
iva.

— (*vêt*), pluvmantelo.

impersonnalité, nepersoneco.

impersonnel, nepersona, nepropa.

impertinence (*sens abstrait*), im-
pertinenteco.

— (*sens concret*), im-
pertinentaĵo, mal-
respektaĵo, arog-
aĵo.

impertinent, impertinent-a, arog-
gant-a;-ulo.

imperturbabilité, nekonfuzebleco,
netimigebleco.

imperturbable, nekonfuzeblo, ne-
timigebla.

impétueux, impetega, vivega.

impie, malpi-a,-ulo.

impiété, malpieco, profaneco.

impitoyable, malkompatema.

implacable, nepacigebla.

implantation, enplantado, starigo,
establado.

implanter, enplanti, starigi, establi.

implication (*jur*), impliko.

— (*philo*), implico.

implicite (*philo*), implica, implicita.

implicitement (*philo*), implicite.

impliquer (*avoir en soi*), implici.

— (*jur*), impliki.

imploration, plorpetado.

implorer, plorpeti, humile peti.

impoli, malĝentil-a, -ulo ; needu-
kit-a, -o.

impolitesse, malĝentil-eco,-aĵo.

impolitique, politike mallerta.

impondérable (*adj*), nepesebla,
neperceptebla.

— (*subst*), nepercept-
eblaĵo.

impopulaire, nepopulara.

impopularité, nepopulareco.

importance (*d'une chose*), grav-
eco.

— (*autorité, influence*),
aŭtoritateco, influo

— (*signification*), signifo.

— , **donner de l' - à qc**,
gravigi ion.

— , **prendre trop d' -**,
ŝveli (f).

— , **sans -**, malgrava,
vanta.

important (qc, qn), grava.
 — , être -, gravi.
importateur, importisto.
importation, importado.
importer, importi.
importun, trudigem-a, ĉikanem-a;
 -ulo.
importuner, tedi, ĝeni, mal-
 oportuni.
importunité, tedado.
imposable, impostebla.
 — (denrée), akcizopaga.
imposant, impona.
imposé (travail...), postulita, trud-
 ita.
 — (soumis à l'impôt), im-
 postita.
imposer (contraindre), trudi, dev-
 igi.
 — (une denrée), akcizi.
 — (frapper d'impôts), im-
 posti.
 — les mains (R), surmeti
 la manojn.
 — (sa volonté), altrudi.
 — , en - à qn, imponi iun
 ou al iu.
 — , s'- de force (pf), sin
 trudi, sin trupuŝi.
 — , s'- (s'obliger), sin devigi.
imposition (impôt), imposto.
 — des mains, mansur-
 meto.
impossibilité, neebleco.
impossible (qui ne peut être, qui ne
 peut se faire), neebla,
 nefarebla.
 — (ordre...), neobeebla.
imposte (arch), impoŝto.
imposeur, tromp-anto, isto.
imposture, trompado, hipokrit-
 eco.

impotence (méd infirmité),
 kripleco.
impotent (méd : infirme), kripla.
impraticable (projet...), neefektiv-
 igebla.
 — (chemin), nevetur-
 ebla.
imprécation, blasfemo, malbeno.
imprécis, nepreciza.
imprécision, neprecizeco.
imprégner (chim, méd), im-
 pregni || sorbigi,
 saturi.
 — s'- de (liquide), sorb-
 iĝi || (f), penetriĝi.
imprenable (mil), nevenkopren-
 ebla, nevenkebla.
impresario, impresario.
imprescriptible (jur), nepreskripta
impression (action || art), preso ||
 presarto.
 — (effet), efekto.
 — (mentale || opt || philo),
 impresio.
 — (empreinte, trace),
 premsigno, en-
 premo, spuro.
 — , une - (photo), im-
 presaĵo.
impressionnabilité, impresebleco.
impressionnable (opt || psycho),
 impresebla.
 — (f : facile à
 émouvoir), sent-
 ema.
impressionnant, impresita.
impressionné, être -, impresiĝi,
 imponiĝi.
impressionner (matériellement),
 impresi.
 — (frapper : f), im-
 poni.

impressionnisme (ts), impresionismo.

impressionniste, impresionisto.

imprévisible, neantaŭvidebla.

imprévoyance, neantaŭvidemo, neantaŭzorgado.

imprévoyant, neantaŭvidem-a, neantaŭzorg-a; -ulo.

imprévu, neantaŭvidita.

imprimé (subst), presaĵo.

imprimer, presi.

— (un mouvement ...), komuniki.

— (faire impression), impresi.

— , faire -, presigi.

imprimerie (art d'imprimer), presarto.

— (local), presejo.

— , matériel portatif

d'-, presilo.

— , faute d'-, preseraro.

imprimeur, presisto.

improbable, neprobabla.

improbateur, malaproba.

improbation, malaprobo.

improbité, malhonesteco.

improductif, neproduktiva, malfekunda.

impromptu (sur le champ), tuj, senatende, senprokraste.

— (improvisé), senprepara

(subst : litt), improvizaĵo.

impropre, netaŭga.

impropriété, netaŭgeco.

improvisateur, improvizisto.

improvisation, improviz-o, -aĵo.

improvisé, improvizita, senprepara

improviser (ts), improvizi.

improviste, à l'- (sans préparation), improvize, senprepara.

— , à l'- (d'une façon inattendue), neatendite.

imprudemment, nesage.

imprudence, nesingardeco || nesingardaĵo.

imprudent, nesingard-a, -ulo.

impubère, neseksmatura.

impudence, senhonteco || arogaĵo.

impudent, senhont-a, ulo ; arrogant-a, -o.

impudeur, senpudoro.

impudicité, malĉast-eco, -aĵo.

impudique, malĉast-a, -ulo.

impuissance, senpotenceco, senpoveco.

— (méd), impotenteco.

— , réduire à l'-, senpotenciĝi.

impuissant, senpotenc-a, senpov-a; -ulo.

— (méd), impotent-a.

impulsif, impulsigem-a, -ulo.

impulsion, impulso.

— , force d'-, impulsa forto.

— , donner une - (pousser à), impulsi.

impunément, senpune.

impuni, senpuna, nepunita.

impunité, nepuniteco.

impur (altéré), malpura.

— (impudique), malĉasta.

— (chargé de péchés), peka.

impureté, malpur-eco, malĉast-eco; -aĵo.

imputable (pf), imputebla.

imputer (pf), imputi.

— à (fin), alkalkuli.

imputrescible, neputr-ema,-iva.
inabordable (qc, qn), nealirebla.
 — (prix), ekcesa.

inacceptable, neakceptinda.

inacceptation, neakcepto.

inaccessible (pf), nealirebla, ne-
 penetrebla, ne-
 atingebla.

— (f), neakirebla.

inaccostable, nealbordigebla.

inaccoutumé, nekutima.

inachevé, nefinita.

inactif (désœuvré), senfara, ne-
 aktiva.

— (inopérant), senefika, ne-
 aktiva.

— , **rester** -, resti senfara,
 ŝimi (f).

inaction, senfaro.

— , **dans l'**-, senfare.

inactivité, senagado, neaktiveco.

inadmissible, neakceptebla.

inadvertance, malatento, distriĝo.

inaliénable (jur), nevendebla, ne-
 hipotekebla.

inaltérable, neŝangebla.

inamovible (qc), nemovebla.

— (qn), neeksigebla.

inanimé, senviva, senmova, sen-
 anima.

inanité, senutileco, vanteco, van-
 eco.

inanition (méd), malsatego, inancio

inapaisé (qn), nekvietigita.

inapaisée (faim...), nesatigita.

inaperçu, nerimarkita.

inappétence, senapetiteco.

inapplicable à, neaplikebla,
 neuzebla por.

inapplication, nediligenteco.

inappliqué, nediligenta.

inappréciable (qui ne peut être
 évalué), netaks-
 ebla.

— (f : qu'on ne saurait
 trop estimer),
 ŝatindega, estim-
 inda, senegala.

inapte, netaŭga.

inaptitude, netaŭgeco.

inarticulé (son), misprononcita,
 neartikita.

Inartistique, kontraŭarta.

inassermenté (jur), nejurinta,
 nejurligita.

inassimilable (ts), neasimilebla.

inassouvi, nesatigita.

inattaquable, neatakebla.

inattendu, neatendita, surpriza.

inattentif, neatenta, senatenta.

inattention, malatento, distriĝo.

inaudible, neaŭdebla.

inaugural, inaŭgura.

inauguration, inaŭgur-o,-ado.

inaugurer, inaŭguri.

Inauthenticité, neaŭtenteco.

inauthentique, neaŭtenta.

inavouable, nekonfesebla ||
 hontinda.

incalculable, nekalkulebla, ne-
 nombrebla.

incandescence, inkandesko.

— , **être en** - (méc ||
 phys), inkandeski.

incandescent, inkandeska.

— , **rendre** -, inkan-
 deskigi.

incantation, sorĉkanto, sorĉparolo.

Incapable, nekapabl-a,-ulo.

incapacité, nekapableco, sen-
 kapableco.

incarcération, enkarcerigo.

incarcérer, enkarcerigi.

incarnat, karnokolora.

incarnation, enkarniĝo || (f), en-korpiĝo.

incarné (ongle...), enkarniĝinta.

incarner, enkarnigi.

— (personnifier), korpigi.

— , s'- (méd || R), enkarniĝi.

— , s'- (f), enkorpiĝi.

incartade, kondutodeflankiĝo, eks-travaganco.

incassable, nerompebla.

incendiaire, incendi-a, into.

incendie, incendio, brulego.

— , pompe à -, incendia pumpilo.

incendier, incendi.

incertain, necerta.

incertitude, necerteco.

incessamment (sans délai), tuj, senprokraste.

incessant, senĉesa, seninterrompa.

inaccessible (jur), netransdonebla.

inceste (jur || R), incesto, sang-adulto.

incestueux, incesta.

inchangé, senŝanĝa.

inchoactif (G), komenc-aspekta.

incidentement, incidente, okaze.

incidence (opt || phys), incido.

— (f), reago, reefiko.

— , angle d'-, incida angulo.

— , frapper une surface par -, incidi.

incident, incidento, okazaĵo, intervenaĵo.

incinération (action de réduire en cendres), cindriĝo.

— (état de ce qui est réduit en cendres), cindriĝo.

incinérer, cindrigi.

incinérer (brûler un cadavre), kremacii.

incise (G), enfracereto.

inciser, entranĉi.

incisif (f), tranĉa, akre morda.

incision, entranĉo.

incisive (dent), incizivo, tranĉa dento.

incitation, instigo.

inciter à (engager vivement à), instigi, sproni (f).

incivil, malĝentila.

incivilité, malĝentileco.

inclémence (qn), maldardonemo, severegeco.

— (temps...), malmildeco.

inclément (qn), maldardonema, severega.

— (temps...), malmilda.

inclinaison (état de ce qui est incliné), kliniĝo.

— (astr), subkliniĝo.

— (obliquité), klino.

inclination (affection), korinklino.

— (aptitude), dispozicio.

— (penchant), inklino, emo.

incliné, klina, dekliva.

— , plan -, klina ebena.

incliner (pf), klini.

— à (f), inklini, emi.

— , s'- (pf), kliniĝi.

inclure, enteni, enkalkuli, inkluzivi, inkludi.

inclus, entenata.

— (ci-inclus), entenate, ĉi-tene, ĉi-ene.

inclusif, inkluziva, inkluda.

incoercible, nekunpremebla, nebridebla.

incognito (subst), inkognito.

— (adv), inkognite.

incohérence, nekohereco.
incohérent, nekohera.
incolore (pf), senkolora.
incomber (*reposer sur, revenir obligatoirement à*), koncerni (iun).
incombustible, nebruligebla, nebruliva.
incommensurable, nekunmezurebla.
incomode, maloportuna.
incomoder, maloportuni, ĝeni.
 — (*rendre un peu malade*), malsanetigi.
incommodité, maloportun-eco, -aĵo.
incommunicable, nekomunikebla.
incomparable, nekomparebla, neegala, nekonkurebla.
incompatibilité, neakordigebleco.
incompatible, neakordigebla.
incompétence, nekompetenteco.
incompétent, nekompetenta.
incomplet, nekompleta, manka.
incompréhensible, nekomprenebla.
incompréhension, nekompreneo.
Incompris, nekomprenata.
Inconcevable (*philo*), nekonceptebla.
 — (*f*), nepensebla, eksterordinara.
Inconciliable, neakordigebla.
Inconditionnel, senkondiĉa || absoluta.
Inconduite, miskonduto.
Inconfortable, senkomforta.
Incongru, malkonvena, nedeceta.
Incongruité, malkonvenaĵo.
Inconnu, un -, nekonato, senfamulo.

inconnue (*math*), nekonato.
inconsciemment, pretervole.
inconscience, senkonscieco
 senIntenceco.
inconscient, senkonscia || senintenca.
 — (*subst : philo*), nekonscio.
inconséquence, senkonsekvenco.
Inconséquent, senkonsekvenca.
inconsidéré, senkonsidera.
inconsistance, malfirmeco.
inconsistant (pf), malfirma.
 — , rendre - (*ébranler*), malfirmigi.
inconsolable, nekonsolebla.
inconstance, nekonstanteco, ŝanĝemo.
inconstant, nekonstanta, ŝanĝema.
 — (*en amour*), flirtema (*f*).
inconstitutionnel, kontraŭkonstitucia.
incontestable, nekontestebla.
incontinence (*défaut de chasteté*), malĉasteco.
 — (*manque de modération*), nedetenigemo, nereteno.
 — nocturne d'urine (*méd*), liturinado.
incontinent, malĉasta.
 — (*adv : aussitôt*), tuj, senprokraste.
inconvenance, malkonveneco, maldeceto.
inconvenant, malkonvena, maldeca, senĝena.
inconvenient, maloportunaĵo, domaĝo, ĝenaĵo.
 — , sans -, senmalutile.
inconvertible (ts), nekonvertebla.

incorporation (état des choses incorporées), enkorpiĝo.

— (mil), enregiment-iĝo, militistigi.

incorporel, senkorpa, spirita.

— (jur), nemateriala.

incorporer (mêler intimement), enkorpiĝi.

— (mil), enregimentigi, militistigi.

— , s' - , enkorpiĝi.

— , s' - à, asimiliĝi al.

incorrect (contre la décence), nedeca.

— (contre l'étiquette), kontraŭetiketa.

— (erroné), malkorekta, nekorekta, erara, malĝusta.

incorrection (manquement aux règles de la bienséance), malkonvenaĵo.

— (G), malkorektaĵo.

incorrigible, nerebonigebla.

incorruptible (qc), neputebla.

— (qn), nekoruptebla, nedelogebla.

incrédibilité, nekredebleco.

incrédule (adj), nekredema, dubema, skeptika.

— (subst), nekredanto, dubemulo, skeptikulo.

— (sens classique), libertino.

incrédulité (R), libertinismo.

— (scepticisme), skeptikeco.

increvable, nekrevicebla, netru-ebla.

incriminer (jur), krimkulpigi.

— (suspecter), suspekti.

incrochetable (serrure), ŝtelimuna.

incroyable, nekredebla.

incroyance, nekredo.

incroyant, nekredanto.

incrustation (art), inkrustaĵo.

incruster (art), inkrusti.

incubation (de couvée), kovado.

— (méd), inkubacio.

incube (R), inkubo.

inculpation (jur), kulpigo, akuzo.

inculpé, kulpigato, juĝoto.

inculper (jur), kulpigi, akuzi.

inculquer (imprimer dans l'esprit), encerbigi, ensemi, internigi.

inculte, senkultura, kruda || malklera.

incurable, nekuracebla.

incurie (insouciance), senzorgeco.

— (négligence), malzorgo.

incurieux, nescivolema, nevidema.

incuriosité, nescivol-emo, -eco.

incursion (mil), ekspedicio.

— (razzia), rabekspedicio.

incurvé, kurba.

incurver, kurbigi.

indécence, maldeceto.

indécent, maldeca, ŝoka.

indéchiffrable, nedecifrebla.

indéchirable, neŝirebla.

indécis (irrésolu), nedecidema, hezitema.

— (en suspens), nedecidita.

indécision, sendecideco, senvolo.

indéclinable (G), nedeklin(aci)ebla.

indécomposable, nemalkompon-ebla.

indécrottable (F), needukebla, neklorigebla.

indéfectible, neĉesema, ĉiama.

indéfendable (*cause, théorie...*),
nedefendebila.

indéfini (*G*), nedifina.

— (*indéterminé*), nedifinita.

indéfiniment, nedifinite.

indéfinissable, nedifinebla.

indéformable, nedeformebla.

indéfrisable (*subst*), konstanta
frizo.

indéhiscant (*bot*), nedevisa.

indélébile, neforviŝebla, neforig-
ebla.

indélicat, malhonesta, senskrupula.

indécatesse, malhonest-eco,
senskrupul-eco; -aĵo.

indémailable, eskalimuna, nedis-
maŝiga.

indemne, sendomaĝa, sendifekta.

indemnisation, monkompensado.

indemniser, monkompensi.

indemnité, monkompenso.

indéniable, neneadebla.

indépendamment de, sendepende
de.

indépendance, sendependeco.

— **matérielle**, mem-
sufiĉeco.

indépendant (*qui ne dépend de
personne, libre*),
sendependa, libera.

— (*autonome*), mem-
stara, memsufiĉa.

— (*politique*), eksterpar-
tia.

indéracinable, neelradikebla.

— (*f*), neforigebla.

indescriptible, nepriskribebla.

indestructible, nedetruiebla, ne-
difektebla.

indéterminable, nedeterminebla.

indétermination, sendetermineco,
nedifiniteco.

indéterminé (*espace, temps*),
nedeterminita, ne-
difinita.

— (*qn*), nedecidinta.

index (*ts sauf doigt*), indeksa.

— (*doigt*), montrifingro.

indexer (*munir d'un indice*), indici.

— (*munir d'un index*), indeksl.

indicateur (*adj*), montra.

— (*chf*), horaro, horta-
belo, horlibro.

— (*chim || tech*), indik-
atoro, indikilo.

— , **poteau**, montra fosto,
signalfosto.

— **de rues**, stratlisto.

indicatif (*adj*), montra, indika.

— (*élec || TSF*), indiksignalo.

— (*G*), indikativo.

indication, indiko, montra.

— (*avis*), atentigo.

indice (*math || phys*), indico.

— (*traces*), spuro.

— (*des prix, du coût de la vie*),
vivkosta indico.

indicable, nedirebla, neesprimebla.

indien (*peau-rouge*), indiano.

— (*de l'Inde*), hind-o, -a.

indienne (*tex*), indieno.

indifféremment, indiferece.

indifférence, indiferececo, sen-
interesigo.

— (*complète*), letar-
gio (*f*).

— (*pour qn*), malŝato.

— , **avec -**, indiferece.

indifférent (*ts*), indiferece.

— (*insouciant*), senĉagrena

indigence, nesufiĉeco, mizereco.

indigène, indigen-o, -a.

indigent, senhav-a, necesbezon-a;
-ulo, bezonanto.

indigeste, misdigestebla.

indigestion, misdigesto.

indignation, indigno.

—, avec -, indigne.

indigne, malinda.

indigné, indigna.

indigner, indignigi.

—, s'— de, indigni pri.

indignité, malhonoro, malindeco,

indignindaĵo.

indigo (chim), indigo.

— (couleur), indiga.

indigotier (bot), indigoplanto.

indiqué (opportun), farinda.

indiquer, indiki, montri.

indirect, nerekte.

— (médiat), pera.

indiscernable, nedistingebla.

indiscipline, malobeemo.

indiscipliné, sendisciplina.

indiscret (is), maldiskreta.

— (f), trud(iĝ)ema.

indiscrétion, maldiskret-eco, sen-

takt-eco;-aĵo.

indiscutable, nediskutebla.

indiscuté, nediskutita.

indispensable, nepre necesa.

indisponible, nedisponebla.

indisposé (méd), malsaneta.

— (prévenu contre), mal-
favora al.

indisposer (méd), malsanetigi.

— (rendre peu favorable,
mécontenter), mal-
favori, misagordi.

indisposition (méd), malsaneto.

— (défaveur), mal-
favoro.

indissoluble (insoluble), nesolvebla.

— (qui ne peut être délié),
nemalligebla, ne-
rompebla.

indistinct (imperceptible), neper-
ceptebla.

— (confus, perçu confusé-
ment), konfuza, mal-
distinga.

indistinctement (d'une manière
indistincte), kon-
fuze, maldis-
tinge.

— (sans mettre de
différence), sen-
différence.

indium (chim), indio.

individu, individuo.

individualiser, individuigi.

individualisme, individuismo.

individualiste, individuisto.

individualité, individueco.

individuel, individua.

indivis, nedividita.

indivisibilité, nedividebleco.

indivisible, nedividebla.

indivision, nedivideco.

indocile, malobeema.

indocilité, malobeemo.

indolence (nonchalance), maldili-
genteco.

— (méd), apatio.

indolent, maldiligenta || apatia.

indolore, sendolora, sensufera.

indomptable, nedresebla, neobeig-
ebla, nebridebla.

indompté, nedresita.

indu, senrajta, neregula.

indue, heure -, nekonvena horo.

indubitable, nedubebla.

inducteur (élec), induktanto.

inductif, indukta.

induction (phil || phys), indukto.

induire (conclure || élec), indukti.

induit (élec), induktato.

indulgence (*clémence*), indulgo,
favorkoreco.

— (*K*), indulgenceo.

indulgent, indulgema, nepostulema, mildakora.

— , être - (*pour une faute*),
indulgi.

indult, papa privilegio, indulto.

indûment, senrajte, neregule.

induration, malmoliĝo.

indurer, malmoligi.

— , s' -, malmoliĝi.

industrialisation, industri-igo, -iĝo.

industrialiser, industriigi.

industrie, industrio.

— lourde, peza industrio.

— (*adresse*), lerteco.

industriel (*adj*), industria.

— (*subst*), industriisto.

industrieux (*qui a de l'adresse*),
lerta, farema.

inébranlable, neŝanceblebla, ne-
skuebla.

inédit (*qui n'a pas été publié*),
neeldonita.

— (*F*), kontraŭkutima, mal-
banala.

inéduicable, needukebla.

ineffable, neeldirebla.

ineffaçable, neforviŝebla, neforige-
bla.

inefficace, senefika.

inefficacité, senefikeco.

inégal (*qui n'est point égal à autre
chose*), neegala.

— (*qui n'est point uni*), malglata.

— (*raboteux*), malebena.

— (*caractère*), kaprica.

inégalité, neegaleco.

inélegance, maleleganteco.

inélégant, maleleganta.

inéligibilité, neelektebleco.

inéligible, neelektebla.

inéluctable, neevitebla, nepra.

inénarrable, nerakontebla, eks-
terordinara.

inepte, sensenca, absurda.

ineptie, sensencaĵo.

inépuisable, neelĉerpebla.

inéquitable, maljusta.

inerte (*bot || zoo*), sendorna.

inerte (*pf*), inerta.

inertie (*apathie*), inerteco.

— , force d' - (*méc*), inercio.

inespéré, neesperita.

inestimable, netaksebla, senpreza.

inévitabile, neevitebla, fatala.

— , absolument -, nepra.

inexact (*math*), neekzakta.

— (*qn*), neakurata.

inexactitude (*math*), neekzakteco.

— (*qn*), neakurateco.

inexcusable, nepardonebla, ne-
pravigebla.

inexécutable, nerealegebla.

inexécution, nerealigo, neplen-
umo.

inexigible, nepostulebla.

inexistant, neekzistanta.

inexorable, senindulga, sen-
kompata.

inexpérience, sensperteco.

inexpérimenté, sensperta.

inexpiable, neelpagebla, neelaĉet-
ebla.

inexplicable, neklarigebla.

inexpliqué, neklarigita.

inexploité, neekspluatita.

inexploré, neesplorita.

inexpressif, senesprima.

inexprimable, neesprimebla.

inexpugnable, nesturmoprenebla.

inextensible (*qui ne peut être
allongé*), neetendebla.

in extenso, en tuta amplekso,
inekstense *

inextinguible (feu), neestingeblo.
— (f : soif), nekvietigeblo.

in-extremis, lastmomente ||
mortosoĵle.

inextricable, labirinta (f).

infaillibilité, neeraremo.

infaillible, neerarema.

— (f : certain, immanquable), nepre.

infailliblement, senerare.

— (f : à coup sûr), nepre.

infaisable, nefareblo.

infamant, senhonoriga, malnobliga.

infâme, senhonorega.

infâmie, malnoblaĵo.

infant (en Espagne), infanto.

infanterie, infanterio.

infanticide (acte), infanmurdo.

— (auteur), infanmurdinto.

infatigable, nelacigeblo.

infantile, (jun)infano.

infantilisme (méd), infanismo.

infatuation, tromemkontenteco,
sinadmira.

infatué, tromemkontenta, sinadmira.

infécond, malfekunda.

infécondité, malfekundeco.

infect, haladza, fetora.

infecter (contaminer), infekti.

— (dégager des émanations),
haladzi.

— (puer, sentir mauvais), fetori

infectieux (méd), infekta.

infection, infekto.

inféoder (fieffer, donner une terre pour être tenue en fief), feŭdi.

— , s'— (se lier étroitement, s'engager), forte ligiĝi.

— , s'— (à un parti...), adeptiĝi.

inférer (conclure), konkludi.

— (induire, supposer), indukti,
supozi.

inférieur (adj : localement), suba,
malsupra.

— (adj : en dignité), malsupera.

— (subst), malsuperulo.

infériorité, malsuper-eco, -aĵo.

infernal (ts), infera.

infertile, malfekunda.

infester (par brigandage), trarabi.
— (rats... || méd), infesti *

infidèle, malfidela.

infidèles (au M.A. pour les K),
islamanoj.

— (au M.A. pour les musulmans), neislamanoj ||
kristanoj.

infidélité (trahison || sens abstrait),
malfidelo || malfidelo-eco.

— (adultère), adulto.

infiltration, enfiltrado; -aĵo, tra-
filtraĵo.

infiltrer, s'—, enfiltrigi, tragutadi.

infime, malgrandega, sensignifa.

infini (adj), senfina, senlima.

— (subst), senfinaĵo, senlimo.

— (math || phys), infinito.

— , à l'—, ĝis senfineco ||
(math), infinite.

infiniment, senlime.

— (F), treege.

infiniment, l'- **petit** (*moth*),
infinitesimo.

infinité, multego.

infinitésimal, infinitesima.

infinitif (*G*), infinitivo.

infirm (*invalid*), kripl-a, -ulo.

— (*par l'âge*), kaduk-a, -ulo.

— , **rendre** -, kripligi.

— , **devenir** -, kripliĝi, kaduk-
iĝi.

infirm (*un témoignage*), mal-
konfirmi.

— (*une sentence*), malsankcii.

infirmier, flegejo, sanitarejo.

infirmier, flegisto, sanitaristo, mal-
sanulisto.

infirmité, kriplajo || kripleco.

inflammable, flamiĝema, brulema.

inflammation (*méd*), inflamo.

inflammatoire, inflama.

inflation (*fin*), inflacio.

inflationniste, inflacilisto.

infléchi (*qui fait un coude*), el-
fleksita.

infléchir, elfleksi, kurbigi.

Inflexibilité, nefleksebleco.

inflexible, nefleksebla.

— (*f*), malcedema.

Inflexion (*ployage* || *math*), flekso.

— (*G*), fleksio.

— (*changement, modification*),
ŝanĝo, modifo.

— (*mus*), (voĉa) modulado,
nuancado.

infliger (*une punition*), puntrudi.

— (*une défaite*), venki.

Inflorescence (*bot*), infloresko.

Influençable, influebla.

Influence (*action*), efikado.

— (*ascendant*), influo.

— , **sphère d'**, influfero.

influencer (*exercer une influence*
sur), influi.

— (*élec*), influki.

influent, influa.

influer (*exercer une action*), influi al,
efiki al, sur.

influx (*phys*), influko.

in-folio (*typo*), infolio, folianto.

informateur, informanto.

information (*action*), informado.

— (*avis*), avizo.

— (*renseignement*), in-
formo, sciigo.

— , **bulletin d'**, inform-
llo.

— , **service d'**, informo-
servo.

informe (*sons forme déterminée*),
senforma.

— (*de formes lourdes*),
formokruda, duon-
kruda.

— (*incomplet*), nekompleta.

— , **rendre** -, senformigi.

informé (*adj*), informita.

— (*subst : jur*), jura Informo.

informer, informi, avizi.

— , **s'** (*se renseigner*),
informiĝi.

— , **s'** de qc, certiĝi pri io.

infortune, malbonsorto, malfeliĉo.

infortuné, malbonsort-a, malfeliĉ-a;
-ulo.

infraction (*jur*), malobeo, rompado.

infranchissable, netransirebla, ne-
transpaŝebla.

infra-rouge (*phys*), ultraruĝa,
transruĝa, infraruĝa.

infrastructure (*avi*), terinstalaĵo.

— (*chf*), trakbazo.

infoissable, neĉifebla.

infructueux, senprofita, senrezulta, vana.

infuser, faire -, infuzi.

— (f : verser, introduire), enverŝi.

infusible, nefandebila.

infusion, infuz-o, -aĵo.

infusoires (zoo), infuzorioj.

ingambe, rapidmova, facilgamba.

ingénieur, s'-, elturniĝe cerbumi.

ingénieur, ingénieur.

ingénieux, ingénia, sagaca, trovema.

ingéniosité, ingénieurico, sagaceco, trovemo.

ingénu, simplanim-a, naiv-a; -ulo.

ingénuité, simplanimeco, naiveco.

ingérence, enmiksiĝo.

ingérer, enstomakigi.

—, s'-, enmiksiĝi.

ingestion, enstomakigo.

ingouvernable, neregebla.

— (avi : désemparé), nestirebla.

ingrat (pf), sendank-a, -ulo.

ingratitude, sendankeco.

ingrédient, ingredienco.

inguérissable, neresanigebla.

inguinal (anat), ingvena.

ingurgiter, engluti, amasgluti.

inhabile, mallerta.

— à, malkapabla por.

inhabileté, mallerteco.

inhabitable, neloĝebla.

inhabité, senhoma, neloĝata.

inhabituel, nekutima.

inhalateur, inhalilo.

inhalation, inhalo, enspiro.

—, faire une -, inhali, enspiro.

inhaler (aspirer), inhali.

inhérence, esenca propreco.

inhérent à, esence propra al.

inhibition (méd), inhib(ici)o.

inhospitalier, negastama.

inhumain, malhumana.

inhumanité (caractère inhumain), malhumaneco.

inhumation, entombigo.

inhumer, entombigi.

inimaginable, neimagebla.

inimitable, neimitebla.

inimitié, malamikeco.

inflammable, neflam(ig)ema, neekbruligebla.

intelligence, neintelligenteco, stulteco.

intelligent, neinteligenta.

intelligible, nekomprenebla.

ininterrompu, seninterrompa, senhalta, senintermanka.

inique, maljusta.

iniquité, maljust-eco, -aĵo.

initial, komenca.

initiale (subst), komenclitero, inicialo.

initiateur (qui initie), inicanto.

— (qui prend l'initiative), iniciatinto.

— (livre...), inicilo.

initiative, iniciato.

—, esprit d'-, iniciatemo.

—, prendre l'- de, iniciati.

—, de sa, de votre... propre -, propravole, meminiciate.

initié, incito, adepto.

—, non -, neinicito, laiko (f).

initier (pf), inici.

injecter (méd || tech), injekti.

injecteur (méd), injektilo.

— (à lavement), klisterilo.

— (tech), injektilo, injektoro.

injection (action), injekto.

injection (*substance*), inĵektaĵo.

—, **seringue à -**, inĵekt-il(et)o.

injonction, ordono.

injouable, neludebla.

Injure, insulto.

injurier, insulti.

injurieux, insulta.

injuste, maljusta.

injustice, maljust-eco,-aĵo.

injustifiable, nepravigebla.

injustifié, nepravigita, senrajta.

inlassable, nelacigebla.

inlassablement, senlace.

inné, kunnaskita.

innervation (*anat.*), nervaro.

innerver, nervizi.

innocence, senpekeco, senkulpeco.

— (*candeur*), senmaliceco, naiveco.

innocent, senpeka, senkulpa.

— (*naïf, crédule*), naiv-a, trokredem-a;-ulo.

— (*méd.*), stult-a,-ulo.

innocenter, senkulpigi.

Innocuité, sendangereco.

Innombrable, nenombrebla || multega.

Innommable, nenomebla.

Innovateur, noviganto.

Innovation, novigaĵo, novenkondukaĵo.

Innover, novigi.

Inobservation, malobservo.

Inoccupation, senokupeco.

Inoccupé (*qc.*), neokupata, nelegata, vaka.

— (*qn.*), senokupa.

In-octavo (*format*), oktavo.

Inoculable, inokulebla.

inoculation, inokul-ado,-aĵo.

inoculer (*méd.*), inokuli.

— (*f. : inculquer*), ensemi.

inodore, senodora.

inoffensif, sendangera.

inondation, inundo.

inonder (*pf.*), inundi.

inopérable, neoperaciebla.

inopérant, senefika.

inopiné, neatendita.

inopportun, maloportuna.

inopportunité, maloportuneco.

inorganique, neorgana.

— (*chim.*), neorganika.

inoublable, neforgesebla.

inouï (*sans précédent*), neaŭdita.

inoxydable, neoksidebla, korodimuna, rustimuna.

in-pace (*cachot.*), karcero, ĝismorta forgesejo || tomba surskribo.

in-partibus (*honorifique : titre R.*), honoriga.

in-petto, (mem)sekrete.

inqualifiable (*indigne*), malinda.

in-quarto (*format*), kvarto.

inquiet, maltrankvila, malkvieta.

inquiétant, maltrankviliga, malkvietiga, zorgodona.

inquiéter, maltrankviligi.

—, s'-de, maltrankviligi pri, zorgi.

inquiétude, maltrankvilo, zorgo, timeto.

inquisiteur (*adj.*), scivola, esplora.

— (*subst. : H.*), inkvizitoro.

inquisition (*H.*), inkvizicio.

inquisitorial, inkvizicia.

insaisissable (*qui ne peut être appréhendé*), nekaptebla.

— (*jur.*), nekonfiskebla.

insaisissable (qui ne peut être perçu, saisi), neperceptebla.

insalivation, ensalivado.

insalubre, nesalubra.

insalubrité, nesalubreco.

insanité, sensencaĵo.

insatiable (qui ne peut être rassasié), nesatigebla.

— (qui est avide, exigeant),
avidega, tropostulema.

insatisfait, malkontenta.

insciemment, senkonscie.

inscription, surskribo.

— (immatriculation),
registraĉo, -aĵo.

— (enrôlement), enskribigo.

inscrire (passer en écritures),
enskribi.

— (graver), surskribi.

— (enregistrer), registri.

— , se faire -, registriĝi sin.

inscrit maritime, marregistrito.

insecte, insekto.

insecticide, insektomortigilo.

insectivore, insektovora.

insécurité, nesekureco.

insémination (méd), ensemado.

insensé (contraire au bon sens),
sensenca.

— (déraisonnable, fou),
malŝaĝ-a, malprudent-a; -ulo.

insensibilisateur (adj), nesensiviga.

— (subst), nesensivigilo.

insensibiliser, nesensivigi. sendolorigi.

insensibilité, sententeco, nesensiveco.

insensibilité (dureté de cœur),
harditeco.

insensible (privé de sentiment),
sensa.

— (au froid), nesensiva.

— (imperceptible : qc),
nesentebla, nesensivebla, apenaŭa.

— (par dureté de cœur),
senkompata, nesentema.

insensiblement, iompostlome.

inséparable, nedisigebla.

insérer (anat || bot), inserti.

— (introduire), enmeti.

— (dans la presse), anonci,
enpresi.

insermenté, nefurinta.

insertion (anat || bot), inserto.

— (presse), enpres-o, -aĵo.

insidieux, insida, malica.

insigne (adj), rimarkinda.

— (subst), insigno.

insignifiance, sensignifeco, malgraveco, senvaloreco.

insignifiant, sensignifa, senvalora,
malgrava.

insinuation, aludo.

insinuer, aludi.

— , s' - (f, qn), enŝoviĝi.

insipide, sengusta.

— (f), sensprita.

insipidité, sengusteco || (f),
senspriteco.

insistance, insisto.

insistant (appel...), senceda.

insister, insisti.

— (G), akcenti.

insociabilité, malsocietemo.

insociable, malsocietema, ursu (f).

insolation, sunfrapo.

— (photo), sunumo, sunigo

insolence, malrespekto, insolenteco.

insolent, malrespekta, insolenta, senhonta.

— (f), supermezura.

insoler, sunumi.

insolite, stranga, nekutima.

insolubilité, nesolvebleco.

insoluble, nesolvebla.

— (question), nedecidebla.

insolvabilité, nesolventeco.

insolvable, nesolventa, nepagipova.

insomnie (manque de sommeil), sendormeco, dormomanko.

— (temps passé sans dormir), maldormo.

insondable, nesondebla, nekonebla.

insonore (silencieux), senbrua, sen-sona, bruimuna.

— (sourd, mat), malsonora.

insonoriser, sonizoli, bruimunigi.

insouciance, senzorgeco, facilanimeo.

insouciant, senzorga, facilanima.

insoucieux, indiferenta.

insoumis, malobeema.

— (mil), servorifuzinto, rekrutfuĝulo.

insoumission, malobeemo || servorifuzo.

insoupçonnable, nesuspektebla.

insoupçonné (qc), nekonjektita.

— (qn), nesuspektita.

insoutenable, netolerebla || nedefendebla.

inspecter, inspekti.

— (examiner), ekzameni.

inspecteur, inspektisto, inspektoro.

— (de rang supérieur), revizoro.

inspection, inspekto.

inspirateur (muscle), enspiriga.

— (qui donne des suggestions), inspira.

inspiration (d'air), enspiro.

— (conseils, suggestions), inspiro.

— (R || poésie...), Inspirigo.

— (sentir une - : R || poésie...), inspirigi.

inspiré (subst), inspirito.

inspirer (respiration), enspri.

— (suggestions, sentiments...) inspiro, sentiĝi.

— , s'- de, inspiro per.

instabilité (défaut de stabilité), nestabileco.

— (défaut de permanence), nekonstanteco.

instable (qui manque de stabilité), nestabila.

— (inconstant, changeant), nekonstanta, ŝanĝiĝema.

installateur, instalisto.

installation, instalo.

— (investiture), investado.

installer (ts), instali || aranĝi.

— (com), establi.

— (investir), investi, enoficiĝi.

— , s'- dans un logement, enloĝiĝi.

— , s'- pour longtemps, ennestiĝi.

instamment, insiste.

instance (jur || Autorité compétente), instanco.

instances, sur mes -, laŭ mia urĝa peto.

instant (*adj.*), insista, urĝa.
 — (*subst.*), momento, tempo-
 eto.
 — , à l'- (*futur*), tuj, post-
 momente.
 — , à l'- (*passé*), ĵus, antaŭ-
 momente.
instantané, momenta.
 — (*photo*), momentfoto.
 — , prendre un -, kodaki,
 fari momentfoton.
instantanéité, momenteco.
instar, à l'- de, laŭ la maniero de.
instauration, starigo, iniciato.
instaurer, starigi, iniciati.
instigateur (*qui pousse à*), instig-
 anto.
 — (*qui a pris l'initiative*
de), iniciatinto.
instigation (*incitation*), instigo.
 — (*initiative*), iniciato.
 — , à l'- de, instige de.
instillation, engutigo.
instiller, engutigi.
instinct, instinkto.
instinctif, instinkta.
instituer, fondi, starigi, establi.
institut (*société savante ou litté-
 raire*), instituto.
 — (*école*), edukejo.
 — de beauté, beligejo,
 beligosalono.
instituteur, (unuagrada) instruisto.
institution (*établissement, fondation
 publique ou privée*), institucio,
 fondaĵo.
instructeur (*mil.*), instrukciisto.
instructif, instrua, kleriga.
instruction (*action d'instruire*),
 instruado, klerigado.
 — (*connaissances*), ins-
 truiteco.

instruction (*un enseignement*),
 instruo.
 — (*jur.*), esplorado, enk-
 eto.
 — , qui a une bonne -,
 instruitulo.
instructions (*directives*), instruk-
 cio.
 — , donner des -, ins-
 trukcii.
instruire (*pf.*), instrui, lernigi.
 — (*jur.*), esplori, enketi,
 ekzameni.
 — (*qn de qc*), avizi.
 — (*des recrues*), ekzerci,
 instrukcii, trejni.
 — , s'-, instruigi, klerigi.
instruit, instruita, klera.
 — , être - de, sciigi.
instrument, instrumento, ilo.
 — à cordes (*mus.*),
 kordinstrumento.
 — à vent (*mus.*),
 blovinstrumento.
instrumental, instrumenta.
instrumentation, (*orchestration*),
 instrumentado.
instrumenter (*mus.*), instrumenti.
 — (*jur.*), aktumi.
insu, à l'- de, sen la scio de.
insubmersible, nesubmergebla.
insubordination, malobeemo.
insubordonné, malobeema.
insuccès, malsukceso, maltrafo,
 fiasko.
insuffisance, nesufiĉeco.
 — (*imperfection*), manko.
insuffisant, nesufiĉa, malabunda,
 manka.
insufflation, enblovado.
insufler, enblovi.
insulaire, insul-a,-ano.

insularité, insulanismo, insulaneco.
insuline (*méd*), insulino.

insultant, insulta.

insulte, insulto.

insulter, insulti.

insulteur, insultema.

insupportable, neeltenebla, neel-
portebla.

insurgé, ribelanto, insurektanto.

insurger, s'-, ribeli, insurekti.

insurmontable, nesuperebla, ne-
venkebla.

insurpassable, nesuperebla, ne-
konkurebla.

insurrection, ribelego, insurekto *

insurrectionnel, ribelega, in-
surekta.

intact, sendifekta, bonstata || tuta.
— (*sans blessure*), senvunda.

intaille (*art*), intajlo.

intangible (*jur*), neforigebla,
netuŝebla.

intarrissable, neelĉerpebla.

— (*f*), senĉesa, senfina.

intégral, integrala, nedividita.

intégrale (*math*), integralo,
integraĵo.

intégralité, integraleco, tuteco.

intégration (*chim* || *math* || *phys*),
integrado.

Intègre, honestega, nekoruptebla.

intégrer, integri.

intégrité, integraleco, sendifektec.

intellect (*entendement*), intelekto.

intellectualisme, intelektismo.

intellectuel, spirita ; intelkt-a,-ulo.

intelligence (*faculté de connaître,
de comprendre*),
inteligenteco, saĝo,
cerbo (*f*).

— (*aptitude à compren-
dre*), komprenpovo

intelligence, être d'— avec,
sekrete interkon-
senti kun.

intelligible, komprenebla.

intempérance, malsobereco.

— (*f*), malmodereco,
senbrideco, ek-
ceso.

intempérant, malsobra.

— (*f*), malmodera, sen-
brida, ekceso.

intempérie, malbona vetero.
misvetero.

intempestif, malĝustatempa, mis-
tempa.

intenable (*situation*), neeltenebla.

— (*position : mil*), nedefend-
ebla.

intendance (*fonction*), intendan-
eco, proviantadmi-
nistracio.

— (*locaux*), intendantejo.

intendant (*ts*), intendanto.

intense, intensa, fortega.

intensif, intensa.

intensifier, intensigi.

intensité, intenseco, forteco.

intenter (*jur*), procesi.

intention (*désir, volonté*), deziro,
volo.

— (*dessein*), intenco.

— , avoir l'— de, intenci.

— , à l'— de, honore al.

intentionné, bien -, bonintenca.

intentionnel, intenca.

intercalaire, interfolio, inter-
metita folio.

— (*jour - : 29 février*),
supertago.

intercaler, intermeti.

intercéder, propeti.

intercepter (*arrêter au passage*), bari.

— (*une correspondance*), sekrete interkapti

interception, barado || sekreta interkapti.

intercesseur, propetanto.

intercession, propeto.

interchangeable, interŝanĝebla.

intercompréhension, interkompren-o.-iĝo.

interconfessionnel, interkonfesia.

interconnexion, interligiteco.

intercostal (*anat.*), interripa.

interdépendance, interligiteco.

interdiction, malpermeso.

— (*jur* || *R*), interdikto.

interdit (*défendu*), malpermesita.

— (*étonné, troublé*), mirkonfuzita.

— (*jur* || *R*), interdikto.

interdire, malpermesi || interdikti.

intéressant, interesa.

— , rendre -, interesigi.

intéressé (*adj.*), profit-ema,-ama.

— (*subst* : *trop attaché à ses intérêts*), profitemulo, profitamanto.

— , l'- (*subst*), interesato, koncernato.

— , rendre qn - à, interesigi iun al.

intéresser (*être intéressant pour*), interesigi.

— qn dans, doni al iu profitparton el.

— (*concerner*), koncerni, tuŝi.

— , s'- à, interesi sin al.

intérêt (*ts sauf fin.*), intereso.

— (*qu'on prend à qc*), interes-iĝo.

intérêt (*exagéré, cupidité*), profitamo.

— (*fin*), interezo, rentumo, procento.

— , dans l'- de, por la bono de.

interférence (*phys.*), interfero.

interférent, interfera.

interférentiel, interferiga.

interférer (*phys.*), interferi.

intérieur (*pf*), interna.

— (*subst*), interno.

— (*foyer*), mastrumaĵo.

— (*entrailles* : *fp*), intern-aĵo.

— , à l'- de, interne de.

Intérieur, l'- (*ministère*), Internaj Aferoj.

intérim, provizora oficinstataŭo.

— , par -, provizore.

intérimaire (*fonction*), provizora.

— (*agent*), provizora plenumanto.

interjection (*G*), interjekcio.

interjeter (*jur*), duafoje apelacii.

interligne, interlinio.

interligner, interliniigi.

interlinéaire, interlinia.

interlocuteur, interparolanto, dialoganto.

interlocution, interparolado.

interlope (*mar*), fraŭda.

— (*f*), suspektebla, duon-honesta.

interloquer, (*surprise*) mirkons-terni.

interlude (*théat.*), interludo.

intermède (*théat.*), intermezo.

intermédiaire (*qui tient le milieu*), meza, intera.

— (*indirect*), pera.

intermédiaire (*action*), perado.
 — (*agent*), peranto.
 — , **par l'-de**, pere de.
interminable, senfina, longedaŭra.
intermittence, intermito.
 — , **par -**, intermite.
intermittent, intermita.
 — , **être -**, intermiti.
intermusculaire, intermuskola.
internat, internuleco.
international, internacia.
internationalisation, internaciigo.
internationaliser, internaciigi.
internationalisme, internaciismo.
internationaliste, internaciisto.
internationalité, internacieco.
interne (*adj*), interna.
 — (*élève || méd*), internulo.
internellement, internigo.
interner, internigi.
interocéanique, interoceana.
interpellateur (*pol*), interpelaci-
 anto.
 — (*qui adresse la*
parole), alparol-
 anto.
interpellation, interpelacio ||
 alparolo.
interpeller (*polit*), interpelacii.
 — (*adresser la parole*),
 alparoli.
interpolateur, interpolinto.
interpolation, interpol-ado,-aĵo.
interpoler (*litt || math*), interpoli.
interposer (*placer entre*), inter-
 meti.
 — (*f : faire intervenir*
comme médiateur),
 perigi.
 — , **s'-** (*s'entremettre*), sin
 intermeti, interhelpi

interposition, intermeto, inter-
 helpo.
Interprétatif, interpreta.
interprétation, interpreto.
 — , **fausse-**, misinter-
 preto.
interprète, interpret-anto,-isto.
 — (*f*), proparolanto.
interpréter (*ts*), interpreti.
 — (*le sens d'un mot*),
 komenti.
 — (*un rêve*), signifoklar-
 igi.
interrègne, interregado.
interrogateur (*adj*), demanda.
 — (*subst*), demand-
 anto, ekzamenisto.
interrogatif, demanda.
interrogation, demandado.
 — , **point d'-**, deman-
 dosigno, ĉusigno.
interrogatoire (*jur*), pridemando,
 ekzameno.
 — , **soumettre à un-**,
 pridemandi.
interroger, demandi.
 — (*à un examen || jur*),
 ekzameni.
interrompre, interrompi, ĉesigi,
 maldaŭrigi.
interrompu (*discontinu*), maldaŭ-
 rigita.
 — (*suspendu*), inter-
 rompita.
interrupteur (*élec*), ŝaltilo ||
 (*qn*), interromp-
 anto.
 — (*automatique : élec*),
 memŝaltilo.
interruption, interrompo, ĉesigo.
 — (*pause*), interĉeso.

intersection (géom), intersekco, krucaĵo.

— , point d'—, interkruciĝo.

interstice, interspaco, malplenaĵo.

— (anat), interstico.

interstitiel, interspaca || interstica.

intervalle (distance d'un point à un autre), intervalo, interspaco.

— (espace de temps entre deux périodes), intervalo, intertempo.

— (math || mus), intervalo.

intervalles, par —, intermite.

intervenir (pf), interveni, interagi.

— (se rendre médiateur), sin intermeti.

— (avoir lieu, apparaître), okazi, aperi, interveni.

intervention, interveno, interago.

— (méd), operacio.

interventionnisme, intervenismo.

interventionniste, intervenisto.

intersion, ordinterŝanĝo.

intervenir, interŝanĝi la ordon de.

interview, intervjuo.

interviewer, intervju-i, -isto.

intestat, sentestamenta.

intestin (anat), intesto.

— (adj : pf), interna.

intestinal (anat), intesta.

intimation (jur), jurordono.

intime, intim-a, senceremoni-a; -ulo.

— (confortable), hejmeca.

intimement, intime.

intimer, jure ordoni.

intimidation, minacado.

intimider (par menaces), minaci.

intimider (créer de la gêne, de l'oppression), timig(eti), ĝeni.

intimité (cordialité), intimeco.

— (retraite), privateco.

intitulé, titolita || (subst), titolo.

intituler, titoli.

intolérable, netolerebla, nesuferebla.

intolérance, netoleremo.

intolérant, netolerema.

intonation, tono, tononuanco.

intouchable (intangible), netuŝebla || (R), pariaŭ.

intoxication, toks-ado, -iĝo.

intoxiqué (subst), toksigulo.

intoxiquer, toksii.

— , s'—, toksigi.

intra- (préfixe), en-

intradermique, enderma.

intraduisible, netradukebla.

intraitable (intransigeant), necedigebila.

intransigeance, malcedemo.

intransigeant, malcedema.

intraveineux, envejna.

intransitif (G), netransitiva.

intrépide, kuraĝega, bravega, mal-timema.

— (F), fervorega.

intrépidité, kuraĝegeco, bravegeco
maltimeco || fervoregeco.

intrigant, intrig-ema, -ulo.

intrigue (ts), intrigo ; manovro.

intriguer, intrigi.

intrinsèque (anat), interna.

— (math || philo), intrinseka.

introduiteur, enkondukisto, prezentanto.

introduction (ts), enkonduko.

introduction, lettre d'-, prezent-
letero.

introdutif, enkonduka.

introduire (pf), enkonduki, enigi.

— (à la dérobée), enŝovi.

— , s'-, eniĝi.

— , s'- (se glisser, se
faufiler), enŝteliĝi,
enŝoviĝi.

introït (K), enirkanto.

intromission (méd), enmetado.

intronisation, surtronigo.

introniser (mettre sur le trône),
surtronigi.

— (f), establi.

introspectif, introspekta.

introspection (philo), introspekto.

introuable, netruebla.

introuvable, netrovebla, nericev-
ebla.

introversion (anat || psycho || R),
introverto.

introverti (psycho || méd), in-
trovertito.

intrus, entrudiĝinto.

intrusion, entrudiĝo, enmiksiĝo.

intuitif, intuicia.

intuition (connaissance instinctive),
intulcio.

— (prise de conscience
immédiate et complète),
intuo.

— , avoir l'- de qc, intuicii.

— , percevoir par -, in-
tuicii.

Intumescence, ŝveliĝo.

intumescent (qui commence à
enfler), ekŝveliĝa.

Inusable, neeluzebla.

Inuslté, kontraŭkutima.

Inutile, neutila, senbezona, vana.

inutilisable, neuzebla, neutiligebla,
sentaŭga.

inutilisé, neuzita, neutiligita.

inutilité, neutil-eco, van-eco; aĵo,
balasto (f).

invalidcu, nevenkita.

invalidation (polit), nuligo, sen-
validigo.

invalidé (méd), invalido, kriplulo.

— (qui ne peut travailler),
nelaborpov-a, -ulo.

invalidér (pol), nuligi, senvalidigi,
senrajtigi.

invalidité (méd), invalideco.

invariabilité, senŝanĝeco, nevari-
eco.

invariable, senŝanĝa, nevaria.

invasion (pf), invado.

investive, insulto, atakparolo.

investiver, insulti, atakparoli.

invendable, nevendebla.

invendu, nevendit-a, aĵo.

inventaire, inventaro.

inventer, inventi.

— (jur || f), trovi || (fantazie)
imagi, elpensi.

inventeur, inventinto, elpensinto.

— (jur), trovinto.

inventif, inventema.

invention (action, faculté), invento,
inventemo || trovo.

— (chase inventée), invent-
aĵo.

— (chase trouvée), trovaĵo.

— , brevet d'-, invento-
patento.

inventorier, inventari.

invérifiable, nekontrollebla.

inversible (véhicule...), nerenvers-
ebla.

inverse, inversa.

— , l'- (math), inverso.

inversé, inversa.
inversement (ts), inverse, returnite.
inverser (courant, rôles...), invers-igi.
 — (G), inversii.
inverseur (élec || opt...), inversigilo.
inversion, invers-igo,-igo.
 — (G), inversio.
 — (méd), invertiteco.
invertébré, senvertebr-a,-ulo.
inverti (méd), invertito.
invertir (chim || philo || phys), inverti.
 — , s'-, invertigi.
investigateur (qui fait des recherches), espl-rant-a,-o.
 — (qui examine avec curiosité), sci-vola.
investigation, esplorado.
investir (une autorité), investi-enofici.
 — (fin || mil), investi || siegi.
investissement (fin || mil), invest-ado || siegado.
investiture, investado, enoficigo.
 — (R : au Moyen Age), investituro.
invétéré, enradikiĝinta.
invincible, nevenkebla.
inviolabilité, netuŝebleco.
invincible, netuŝebla, tabua (f).
invisible, nevidebleco.
invisible, nevidebla.
invitation, invito || invitkarto.
 — (appel : f), alvoko.
invité, invitito, gasto.
inviter (ts), inviti.
invités, invititaro.
inviteur (adj), alloga.

invocation, alpreĝo.
invocatoire, alpreĝa.
involontaire, nevola, senintenco, senkonscia.
involucre (bot), involukro.
involution, involuicio.
invoquer, alpreĝi.
 — (citer en sa faveur), senkulpige citi.
invraisemblable, neverŝajna.
invraisemblance, neverŝajneco.
invulnérabilité, nevundebleco.
invulnérable, nevundebla.
iode (chim), jodo.
 — , teinture d'-, joda tinkturo.
iodé, joda.
iodure (chim), jodido.
ion (sc), jono.
ionium (chim), ionio.
ionique (arch grecque antiq), ionika.
iota (lettre grecque), jota(o).
ipéca (bot), ipekakuanano.
irascibilité, koleremo.
irascible, kolerema.
ire, kolerio.
iridium (chim), iridio.
iris (anat), iriso.
 — (bot), irido.
irisation, irizo.
irisé, iriza, ĉielarka (f).
iriser, irizi.
ironie (pf), ironio.
 — , faire de l'-, ironii.
ironique, ironia.
ironiste, ironiulo.
irradiation, disradiado.
 — (méd), surradiado.
irradier, disradii || surradii.
irraisonnable, senprudenta.
irraisonné, senpenso, senvola, nevola.
irrationnel, malracia.

irrationnel (*math*), neracionala.
irréalisable, neefektivigebla.
irréalité, senrealeco, senefektivigeco.
irrecevabilité, neakceptebleco.
irrecevable, neakceptebla.
irréconciliable, nerepacigebla.
irrécouvrable (*fin*), nereakirebla.
irrecusable, nerefutebla, plenvalora.
irrédent, iredenta.
irréductible (*qui ne peut être réduit*), nereduktebla.
 — (*qui ne transige pas*), nefleksebla, malcedema.
irréel, nereala.
irréfléchi (*acte*), nepripensita.
 — (*qn*), senpripensa.
irréflexion, senpripensio.
irréfrangible, nerefraktebla.
irréfutable, nerefutebla.
irrégularité, neregul-eco,-aĵo.
irrégulier, neregula.
 — (*raboteux*), malebena.
irrégulière (*humeur*), kaprica, ŝanĝema.
 — (*situation* || *conduite*), neleĝa || riproĉinda.
irréligieux, senreligia, sendia.
irréligion, senreligieco, sendieco.
irrémissible, nerevenigebla, senhelpa, nerebonigebla.
irremissible, nepardoninda.
irréparable, neriparebla, nerevenigebla.
irrépréhensible, **irréprochable**, neriproĉebla,-inda.
irrésistible, nerezistebla, nereten-
 ebla, nekontraŭstar-
 ebla.

irrésistible (*argument*), konvink-
 ega.
irrésolu, ŝanceliĝema, nedecidema,
 dubema.
irrésolution, ŝanceliĝemo, nedecid-
 emo.
irrespect, nerespekto.
irrespectueux, nerespekta.
irrespirable, nespirebla, sufoka.
irresponsabilité, neresponseco.
irresponsable, neresponsa.
irrévérence, nerespekt-o,-aĵo.
irrévérencieux, nerespekta.
irréversible, neinvertigebla.
irrévocable, nenuligebla.
irrigable, irigaciebla.
irrigateur (*méd*), enŝprucigilo.
irrigation, irigacio, akvoprovizado.
irriguer, irigacii.
irritabilité (*bot* || *méd*), incitiĝemo.
irritable (*méd*), incitebla.
 — (*qn*), incitiĝema.
irritant, incita.
irritation, incitado.
irrité, incitita.
 — , **être -**, koleri.
irriter (*exciter* || *surexciter*), inciti.
 — (*méd*), inciti, iriti.
 — , **s' -**, ekkoleri.
irruption, perforta eniro, invado.
 — , **faire -**, sin enperfortigi.
isabelle (*couleur*), brunflava.
isard (*zoo*), ĉamo.
ischion (*anat*), ischio.
islam (*R*), islamo.
islamique, islama.
islamisme, islamismo.
isobare (*phys*), izobaro.
isocèle (*géom*), izocela.
isochrone, egaltempa.
isogone, egalangula.
isolant, izola.

isolateur (*phys*), izolilo.

isolé, izolita, sola, soleca, aparta.

isolement (*action d'isoler*), izolado.

— (*retraite, abandon*), sol-eco.

— (*solitude*), izoliteco.

— , lieu d', izolejo.

isolement, izole, unuope.

isoler, izoli.

isoloir, izolĉelo, izolbudo.

isomère (*chim*), izomer-a,-o.

isomorphe (*min || phys*), izomorfa.

isomorphisme, izomorfeco.

isotherme (*géo || phys*), izoterma.

isotrope (*phys*), : izotropa.

isotropie, izotropeco.

israélite, izraelido.

issu, deveninta.

— **de** (*né de*), naskiĝinta de.

— **de** (*sorti de*), elirinta el.

issue (*lieu par où l'on sort*), elirejo, eliro.

— (*moyen de sortir d'embarras*), elturniĝilo, elturniĝa rimedo.

— (*résultat, fin*), rezultato, fino.

— , à l'— **de**, ĉe eliro de, ĉe fino de.

issue, sans - (*pf*), senelira.

— , situation sans -, senelirejo.

issues (*de grains*), brano.

isthme (*géo*), istmo.

isthmique, istma.

italianisme, italismo.

italique (*typo*), kursivo.

itératif, refoja.

itinéraire, vojplano, vojtabelo, kurso.

— (*litt*), vojrakonto.

— , circuler suivant un -, kursadi.

itinérant, migra.

ivoire, eburo.

ivoirier, eburisto.

ivoirin, ebura.

ivoirine, artefarita eburo.

ivraie (*bot*), lolo.

ivre, ebria.

ivre-mort, mortebria, delira (*f*).

ivresse (*pf*), ebrieco.

ivrogne, ebriulo, drinkulo, mal-sobrulo.

ivrognerie, drinkado.

ixia (*bot*), iksio.

J

jabiru (*orn*), jabiruo.

jable, daŭbofoldo.

jabler, daŭbofoldi.

laborandi (*bot*), laborando.

jabot (*d'oiseau*), kropo.

— (*de vét*), ŝaboto.

jacamar (*orn*), galbulo.

jacasser, pigobleki, kriĉi.

— (*f* : *bavarder*), babili.

jachère (*agro*), novalo, senkultur-ejo.

— , *être en* -, novali.

jacinthe (*bot*), hiacinto.

jack (*élec*), ŝako.

jacobin (*pol*), jakobeno.

jacobinisme, jakobenismo.

jacquet (*jeu*), triktrako.

jactance, fanfaronado, memlaŭdo.

jaculatoire, *oraison* -, korŝpruca preĝo.

jade (*min*), jado.

jadis, antaŭlonge, iam.

jaguar (*zoo*), jaguaro.

jaillir (*pf*), ŝpruci, elsalti.

— , *faire* -, (*el*)ŝprucigi.

jaillissant, ŝpruca.

jaillissement, ŝpruc(ad)o.

jais (*min*), gagato.

jalap (*bot*), ĵalapo.

jalón, signilo, vidvergo.

— (*f*), limo.

jalonnement, signilizo.

jalonner, signilizi || limsigni.

jalonneur, signilisto.

jalouser, ĵaluzi.

jalousie, ĵaluzo.

jalousie (*arch*), ĵaluzio, latkurteno.

jaloux, ĵaluz-a,-ulo.

— , *être* - *de* qn, ĵaluzi iun.

— , *rendre* -, ĵaluzigi.

jamais, *jamais*... ne, neniam.

jambage, skribostreko.

jambe (*anat*), gambo, kruro.

— (*de pantalon*...), krurumo, (pantalon)tubo.

— (*de force*), subtena trabo.

jambière (*guêtre*), gamaŝo.

jambon, ŝinko.

jambonneau, ŝinketo.

jamboree (*scoutisme*), ĵamboreo.

janissaire (*mil*), ĵaniĉaro.

jansénisme (*philos* || *R*), jansenismo.

janséniste, jansenisto.

jante, radrondo, radringo.

Janvier, januaro.

japonais, japan-a,-o.

jappement, plorboj(ad)o.

japper, plorboji, jelpi.

jaquette (*vét*), ĵaketo.

— (*couvre-livre*), librokovrilo

jardin, ĝardeno.

— **botanique**, botanika ĝardeno.

— (*d'enfants*), vartejo.

— (*d'essai*), studĝardeno.

— (*marais*), hortikulturejo.

jardinage, ĝardenkulturo, ĝardenado.

jardiner, ĝardenkulturi, ĝardeni.

jardinet, ĝardeneto.

jardinier, ĝardenisto.

jardinière (*d'enfants*), vartistino.

jardinière (de légumes : cuis),
mikslegomaĵo.

— (de fleurs), florkorbo,
florkesto.

jargon, ĵargono, lingvaĉo.

jargonner (baragouiner), ĵargoni.

jarre, ĵaro.

jarret (anat), poplito, genukavo.

jarretelle, ŝtrumpoŝelko, ĵartelo.

—, porte -, ĵartelzono.

jarretière, krurzono, ŝtrumpligilo.

jars (orn), viransero.

jaser (babiller, causer), babili.

— (critiquer, médire), klaĉi.

jaseur, babilanto.

jasmin (bot), jasmeno.

jaspage, jaspado.

jaspe (min), jaspo.

jasper (tech), ĵaspi.

jaspure, ĵaspaĵo.

jatte, tasego.

jauge (pour mesurer), gaŭĝo.

— (pour plants), ĵoso.

—, mettre en -, ĵosi.

jauger (mesurer), gaŭĝi.

jaugeur, gaŭĝisto.

jaunâtre, flaveta.

jaune, flav-a-o.

— d'œuf, ovoŝav(a)ĵo.

—, homme de race -, flavulo.

jaunir T, flavigi.

— I, flaviĝi.

jaunisse (méd), iktero.

javel, eau de -, hipoklorita akvo.

javeler (agro), faskigi.

javeline (mil), ĵetlanko.

javelle, grenfasketo.

javelot (mil || sport), ĵetlanko,
lanko.

jazz (mus), ĝazo, ĵazo.

jazz-band (orchestre), ĝazbando.

je (pronom personnel), mi.

jeannette (bijou), kolkruceto.

— de repassage, glado-
stableto.

jeep, ĝipo, ĵipo.

jéjunum (anat), jeĵuno.

jérémiade, jeremiado.

jerrycane, benzinuĵo.

jersey (tex || vét), ĵerzo.

jésuite (pf), jezuito.

jésuitisme, jezuitismo.

jet (action de jeter), ĵeto, ĵetado.

— (de liquide), ĵeto, ŝprucaĵo.

— (d'eau), ŝprucofontano.

—, d'un seul -, saminspire, sen-
interrompe.

jetée (mar), ĝeto.

jeter (lancer), ĵeti.

— (arc, fronde), pafi.

— bas (désarçonner), deĵeti.

— (du feu...), elĵeti.

— (qc en avant avec tension des
muscles), ŝvingi.

— sur (couvrir de), surĵeti.

— (au rebut), forĵeti.

—, se -, sin ĵeti.

—, se - avec force, torenti.

—, se - sur, ataki.

jeton (contre-marque : théâ), marko.

— de présence, tantiemo,
ĉeestomarko.

— de jeu, ludmarko.

jeu (ts), ludo.

— (manière), maniero.

— (méc || tech), ludo.

— (de pinceaux...), garnituro da...,
kompleto da..., -aro, (penik
-aro).

—, avoir du - (méc), ludi.

—, gagner au -, perludi.

—, perdre au -, forperdi.

— de cartes, ludkartaro.

— de quilles, keglaro.

jeu d'orgues, orgentubaro.

Jeudi, ĵaŭdo.

Jeudi-Saint, la Sankta ĵaŭdo.

jeudis (la semaine des quatre -),
la triaŭda semajno.

jeun, à -, nemanĝinte, faste.

jeune, juna.

— fille, junulino.

— homme, junulo.

— marié, junedzo.

jeunes (la jeunesse), junularo.

— gens (garçons et filles),
gejunuloj.

jeûne (ts), fasto.

— , jour de -, fastotago.

jeûner (ts), fasti.

jeunesse (entre enfance et âge
viril), juneco.

— (les jeunes), junularo.

— , auberge de la -, junul-
gastejo.

jeûneur, fastanto.

joaillerie (art), juvelarto.

— , articles de -, juvelaĵaro.

joaillier, juvelisto.

jobard (F), trompebl-a, naiv-a;-ulo.

jockey, ĵokeo.

jocrisse, naivulo.

jodler (mus), ĵodli.

joie, ĝojo.

— , être dans la -, ĝoji.

— , être transporté de -, ĝojegi,
jubili.

— , feu de -, ĝojfajro.

— , pousser des cris de -,
ĝojkril.

joignant (contigu), apuda.

joindre (ajouter), aldoni, almeti.

— (relier par un point), junti.

— (à chaud : tech), veldi.

— (unir lier), kunigi.

joindre l (être amené en contact),
kunigi.

— , se - à, kunigi al.

joint (tech), junto.

jointée de, ambaŭmano da.

jointes, mains -, kunmetitaj
manoj.

jointure, junto || artiklo, kunligo.

joli, beleta.

jonc (bot), junko.

jonchée, surŝutaĵo.

joncher, surŝuti, ĵetkovri.

jonchère, junkejo.

jonchets (jeu), bastonetludo.

jonction, kunigo, renkontigo.

jongler (ts), ĵongli.

jonglerie, ĵongl-ado,-aĵo.

jongleur, ĵonglisto.

jonque (mar), ĝonko, jonko.

jonquille (bot), jonkvilo.

joubarbe (bot), sempervivo.

joue (anat || de poulie), vango.

— (de galet : tech), flanĝo.

— , mettre en -, paŝceli.

jouer (ts), ludi.

— (une carte), eldoni.

— (aux courses, de l'argent),
vetludi, veti.

— (d'un instrument à vent),
blovi.

— (qn), trompi, prifriponi.

— , se - de, spiti.

jouet, ludilo, amuzilo.

joueur, ludanto.

joufflu, pufvanga, vangpufa.

joug (ts), jugo.

— , atteler au -, jugi.

— , attelage au -, jug-ado,-aĵo.

jouir (goûter, savourer, prendre du
plaisir à || d'un droit, de la confiance
de qn...), ĝui.

jouissance (*d'un droit, d'un bien...*),
ĝuo.

— , **libre -** *d'un bien*
(*jur.*), proprieto.

— , **objet de -**, proprietaĵo

jouisseur (*viveur*), ĝuemulo.

joujou (*F.*), ludilo, amuzilo.

joule (*unité de travail*), ĵulo.

jour (*ts.*), tago.

— (*24 heures*), diurno.

— (*de borderie...*), aĵuro.

— (*clarté*), heleco.

— , **à -**, ĝisdata || (*a. ouré*), aĵura.

— , **de -**, taga.

— , **être de -**, deĵori.

— , **mettre à -**, ĝisdatigi || elfosi.

— , **ordre du -**, tagordo.

— , **pendant le -**, tage.

— , **point du -**, tagiĝo.

— , **qui ne dure qu'un -**,
unutaga.

— , **service de -**, tagservo, tag-
deĵoro.

Jour de l'An, Novjartago.

journal (*ts.*), ĵurnalo || gazeto.

— **de bord**, loĥlibro.

— **intime**, taglibro.

— (*de terre : agro*), hubo.

journalier (*adj.*), ĉiutaga.

— (*subst.*), taglaboristo,
dungato.

journalisme, ĵurnalismo.

journaliste, ĵurnalisto.

journalistique (*art.*), ĵurnalistiko.

— (*adj.*), ĵurnala, gaz-
eta.

journée, tago.

— **de travail**, labortago.

journées, aller en -, taglabori.

journellement, ĉiutage.

joute, turniro, konkurbatalo.

— (*lutte, rivalité*), rivalbatalo.

jouter, turniri, konkurbatali.

joueur, turniranto, konkurbatal-
anto.

jouvenceau, junul(et)o.

jovial, gaja, gajmiena.

jovialité, gajemo.

joyau, juvelo.

joyeux, ĝoja, gaja.

jubé (*orch.*), jubeo.

jubilairer, jubilea.

jubilation (*allégresse*), ĝojego.

— (*R.*), ĵubilo.

jubilatoire, ĵubila.

jubilé (*ts.*), ĵubileo.

jubiler (*R.*), ĵubili.

— (*f.*), ĝojegi.

jucher, se -, ŝtupsidiĝi, altesidiĝi.

juchoir, birdŝtupetaro.

judaïque, juda.

judaïser, judigi.

judaïsme, judismo.

judas, ĝiceto, luketo.

judéo-chrétien, judokristana.

judiciaire, ĵuĝa || tribunala.

— , **erreur -**, ĵuĝeraro.

judicieux, saĝa, prudenta.

judo (*sport.*), ĵudo.

jugal, vanga.

juge ĵuĝisto, ĵuĝanto.

— **d'instruction**, enketa ĵuĝisto

— **de paix**, paciga ĵuĝisto.

jugé, au -, divenprove.

jugement (*action de juger*), ĵuĝado.

— (*décision, sentence : jur.*),

ĵuĝo, ĵuĝofaro.

— (*faculté*), ĵuĝo.

— (*opinion*), ĵuĝo, opinio.

jugeote (*bon sens*), saĝo, prudento.

juger (*ts.*), ĵuĝi.

— (*considérer*), rigardi (*f.*).

— **de** (*critiquer* || *évaluer*),
prijuĝi || taksi.

juger (*s'imaginer*), imagi al si.

jugulaire (*anat.*), jugulara.

— (*de kèpi, de casque...*),
keporimeno, kasko-
rimeno...

juguler (*enrayer*), haltigi.

juif, judo.

Juillet, Julio.

Juin, Junio.

juiverie (*péjoratif*), judaro, jud-
popolo.

jujube (*fruit et suc*), jujubo.

jujubier (*bot.*), jujubujo.

julep (*méd.*), julepo.

julienne (*cuis.*), diverslegoma supo.

jumeau, ĝemelo.

jumeler (*bot.* | *des villes...*),
ĝemeligi.

— (*tech.*), kupli.

jumelles (*opt.*), binoklo.

jument, ĉevalino.

jungle, ĝangalo.

junker (*cadet* || *hobereau*), junkro.

junior (*sport.*), junioro*.

jupe (*vêt.*), jupo.

jupe-fourreau (*vêt.*), gainjupo.

juplère, jupistino.

jupon (*vêt.*), subjupo.

jurassique (*géol.*), ĵurasa formacio.

juré (*jur.*), ĵurinto, ĵuriano.

jurer (*prêter serment, faire serment*
de), ĵuri.

— (*blasphémer*), blasfemi.

— (*prononcer des jurons*), sakri.

jurisdiction (*compétence*), ĵuĝorajto.

— (*territoire*), ĵuĝodis-
trikto, ĵuridikcio.

juridictionnel, ĵuridikcia.

juridique, ĵura || ĵurista.

jurisconsulte, ĵurkonsilisto.

jurisprudence, ĵuroscienco, ĵuris-
prudenco.

juriste, ĵuristo.

juron, blasfemo || sakraĵo, malbena.

jury (*jur.*), ĵurio, ĵuĝantaro.

— **d'examen**, ekzamenantaro.

jus, suko.

jusant (*mar.*), malfluso.

jusqu'à (*ts : prép.*), ĝis.

jusqu'à ce que (*conj.*), ĝis.

jusques à quand ? ĝis kiam ?

jusqu'ame (*bot.*), ĥiskiamo.

justaucorps, brustovesto.

juste (*collant : vêt.*), strikta.

— (*correct, exact*), ĝusta.

— (*équitable*), justa.

— (*légitime*), prava.

— (*précis*), trafa.

— , **un - (R)**, ĵustulo.

— (*à la taille de qn*), laŭmezura.

justement, ĝuste, trafe || ĵus.

justesse, ĝusteco.

justice (*vertu* || *bon droit*), ĵusteco ||
praveco.

— (*orgonisme*), ĵustico.

— , **acte de -**, ĵustaĵo.

— **de paix** (*local*), paca ĵuĝejo.

justiciable (*pf.*), ĵuĝebla.

justicier, punanto, ĵuĝrajtulo.

justificatif, praviga.

justification, prav-igo, -iĝo.

— (*jur.*), pruvo, apologio

— (*typo*), liniolongo.

justifier, pravigi.

— , **se -**, pravigi sin.

jute (*bot* || *tex.*), juto.

juter (*F.*), sukellasi.

juteux, sukplena.

juvénile, ĵuneca.

juxtaposer, apudmeti.

juxtaposition, apudmeto.

K

Kaiser (*empereur allemand*),
Imperiestro.

kakemono (*art japonais*), kake-
mono.

kaki (*bot : plaquemine*), persimono.
— (*couleur*), kakio || kakia.

kaléïdoscope, kalejdoskop.

kangourou (*zoo*), kanguruo.

kantien (*philo*), kanti-a,-ano.

kantisme (*philo*), kantianismo.

kaolin (*min*), kaolino.

kapok (*bot*), kapoko.

kapokier (*bot*), kapokarbo.

kappa (*lettre grecque*), kapa(o).

karma (*R indoue*), karmo.

kayac (*mar*), kajako.

kéfir (*cuis*), kefiro.

képi, kepo.

kératine (*chim*), keratino.

kermès (*teinture*), kirmeso.

— (*ent*), kirmeskoço.

— , **chêne** -, kirmesilverko.

kermesse (*ts*), kirmeso.

kérosène (*chim*), keroseno.

Khan (*titre oriental*), Ĥano.

khanat (*fonction, juridiction*), ĥan-
eco.

— (*territoire*), ĥanujo.

khi (*lettre grecque*), ĥi(o).

kidnapper, infanĥteli.

kilo- (*préfixe*), kilo-.

kilomètre, kilometro.

kilowatt, kiloŭato.

kilt (*vêt*), kilto.

kimono (*vêt*), kimono.

kiosque (*ts*), kiosko || gazetbudo.

kirsch, kirŝo.

klaxon, hupo.

klaxonner, hupi.

knock-out (*sport*), nokaŭto.

— , **mettre** -, nokaŭti.

knout, knut-o,-ado.

— , **donner le** -, knuti.

kobold (*lutin, farfadet*), koboldo.

kodak, kodako.

kola (*bot*), kolao.

kolkhoze, kolĥozo.

kopeck (*monnaie russe*), kopeko.

koulak (*paysan riche en Russie*),

kulako.

koumis (*boisson asiatique*), kumiso.

krach (*fin*), financa ruĥino.

Kremlin, Kremlo.

Kronprinz (*en Allemagne*), Kron-

princo.

ksi (*lettre grecque*), ksi(o).

kummel (*liqueur de cumin*), karvī-

brando.

kyrielle de..., senfina -aro da...

kyste (*méd*), kisto.

kysteux, kystique, kista.

L

la (*article défini*), la.

la dame, la maison, la sinjorino,
la domo.

la (*pronom accusatif*), ŝin, ĝin.

je la vois, mi vidas ŝin (*la dame : féminin*).

je la vois, mi vidas ĝin (*la maison : neutre*).

là (*adv*), tie || **tien** (*avec mouvement*).

la (*mus*), A.

la-bémol, bemola A.

la-dièse, diesa A.

label (*com*), (*devena, kvalita...*) marko.

labeur, laboro.

labiacées (*bot*), labiacoj.

labial, lipa.

labiale (*Ph*), labialo.

laborantine, laboratoria helpantino.

laboratoire, laboratorio.

laborieux (*qn*), laborema.

— (*qc*), klopodiga.

labour(age), plugado.

labourable (*arable*), plugebla.

labourer (*pf*), plugi.

— (*écorcher les chairs*), traplugi.

laboureur, plugisto, kampulo.

labours, plugokampo.

labre (*ich*), labro.

labyrinthe (*anat* || *pf*), labirinto.

lac (*géo*), lago.

laçage, laçado.

lacer (*pf*), laĉi.

lacérer, disŝiri.

lacet (*pf*), laĉo.

— (*collet de chasse*), maŝkaptilo.

lacets (*de route...*), sinuoj, zigzagiroj.

— , en -, sinua, zigzaga.

lâchage, ellaso || malstreĉo.

lâche (*qn*), malkuraĝ-a, malbrav-a; -ulo.

— (*corde*), malstreĉita, malstreĉa.

— (*tissu*), malkompakta.

lâcher (*détendre, desserrer*), malstreĉi.

— (*un objet*), malpreni.

— (*une proie*), malkapti, liberlasi.

— (*laisser échapper*), ellasi.

— **pled** (*mil*), cedi.

— **qn** (*F*), forlasi iun.

lâcheté, malkuraĝo.

lakis (*nerfs* || *veines* || *tranchées*), retaĵo.

laconique (*concis*), lakona.

laconisme (*concision*), lakonismo.

lacrymal, larma.

— , **canal** - (*anat*), larmodukto.

lacrymogène, larmiga.

lacs (*de chasse*), laĉo, birdokaptilo.

— (*f*), kaptilo, allogilo.

lactaire (*adj*), lakta.

— (*champignon*), laktario.

lactate (*chim*), laktato.

lactation, laktosekrecio.

lacté, lakta.

Lactée, La Voie - (*astr.*), La
Lakta Vojo.

lactifère, vaisseau - (*anat.*),
laktodukto.

lactique, acide -, laktata acido.

lactose (*chim.*), laktozo, lakto-
sukero.

lacune, manko, truo (*f.*), breĉo (*f.*).

lacuneux, mankohava.

lacustre, laga.

lad, grumo.

ladre (*avare*), avar-a, ŝparemaĉ-a;
-ulo.

— (*lépreux*), lepr-a,-ulo.

ladrerie, avareco || leprulejo.

lady, lordino.

lagon (*géo.*), laguno.

lagrie (*cnt.*), lagrio.

lagune (*géo.*), laguno.

lai, frère - (*K.*), laika frato.

— (*litt.*), lajo *

laïc, laik-o,-a, ekstereklezia.

laïcisation, laikigado.

laïciser, laikigi.

laïcité, laikeco.

laid, malbela, malbonaspekta.

laideron, malbelulino.

laideur, malbeleco.

laie (*zoo.*), aprino.

— *forestière*, forstovojoeto.

lainage, lanajo.

laine, lano.

—, *pelote de* -, lanbulo.

laineux, lana || laneca.

lainier (*adj.*), lana.

— (*subst.*), lanisto, lanvendisto.

laïque (*adj.*), laika.

lais (*bot.*), arbido.

**laisse, kondukŝnuro, konduk-
rimeno.**

laisser (*sens général*), lasi.

— (*céder*), cedi.

laisser (*un objet*), malpreni, ne
preni.

— *aller à*, allasi.

— *après soi*, postlasi, restigi.

— *entrer*, enlasi.

— *passer*, (*pf* : *chance...*),
preterlasi.

— *de côté*, (*négliger*), preter-
lasi.

— *sortir*, ellasi.

— *tomber*, delasi.

—, *se - aller à*, sin allasi al.

—, *se - aller* (*se négliger*),
sin malzorgi.

laisser-passer (*sauf-conduit*), pas-
permeso.

lait, lakto.

— *condensé*, densigita lakto.

— *en poudre*, pulvora lakto.

—, *bidon, bouteille de* -, lakt-
ujo.

—, *café au* - (*plus de café*),
laktokafo.

—, *café au* - (*plus de lait*),
kafolakto.

—, *dent de* -, laktodento, infan-
dento.

—, *frère de* -, laktofrato,
mamfrato.

—, *donner du* - (*vache*), lakti l.

laitage, laktaĵo.

laitance (*de poisson*), laktumo.

laité (*qui a de la laitance*), laktuma.

laiterie, laktejo || melkejo.

laiteux, lakteca.

laitier, laktisto.

laiton, latuno.

laitue (*bot.*), laktuko.

laïus (*F* : *allocution*), alparolo.

laize (*d'étoffe*), interranda larĝo.

lama (*zoo.*), lamo, lĵamo *

— (*R bouddh.*), lamao.

lamaïsme, lamaismo.
lamaïste, lamaïsto.
lamaner (*mar*), rodopiloto.
lamantin (*zoo*), manato.
lamaserie, lamaejo.
lambda (*lettre grecque*), lamda(o).
lambeau (*de chair* || *d'stoffe*), ŝirpeco || ĉifono.
lambeaux, **mettre en -**, dispecigi.
lambel (*blasen*), lambelo.
lambin, malrapidem-a, lantern-a; -ulo.
lambiner, malrapidi, lanti.
lambourde (*arch*), subtrabo.
lambrequin (*arch*), lambrekeno.
lambris de bois, panelo, lignoteg-aĵo.
lambrissage, panelado, lignotegado.
lambrisser (*tech*), paneli, lignotegi.
lambruche (*bot*), lambrusko.
lame (*tranchante*), klingo.
 — (*mar*), ondo.
 — **de fond**, ondego, marfunda skuo.
 — , **lamelle** (*mince et étroite*), lameno.
lamé (*tex*), dratoteksita.
lamellé (*en lamelles*), lamena.
lamelleux (*min*), lamena.
lamellibranches (*zoo*), lameli-brankuloj.
lamellicornes (*ent*), lameli-kornuloj.
lamentable, priplorinda, plendinda.
 — (*plaintif*), lamenta.
lamentation, lamento, malĝojego, priplorado.
lamento (*mus*), lamento.
lamente, se -, lamenti l.
lamier (*bot*), lamio.
laminage, laminatado.

laminaire (*bot*), laminario.
laminer (*tech*), laminati, lamenigi.
laminerie, laminatojo.
laminier, laminatisto.
lamineux (*anat*), lamena.
lampadaire (*lustre à branches*), plurlampa lustro.
 — (*à support vertical*), lumstango.
lampant (*pétrole...*), lampo.
lampante, huile d'olive -, fajna (oliv)oleo.
lampe, lampo.
 — **à arc**, arkolampo.
 — (*de radio*), valvo.
 — (*suspendue d'église*), lucerno.
 — (*à souder*), blovlampo.
 — (*témoin*), pilotlampo.
lampion, lampiono || meĉujo.
lampiste, lampisto.
lampisterie, lampejo.
lamproie (*zoo*), petromizo.
lampyre (*vert-luisant*), lampiro.
lancement (*mar* || *mode...*), lanĉado.
 — (*de pierres...*), ĵetado.
lance (*mil*), lanco.
 — (*d'arrosage*), (akvuma) ŝprucigilo.
lancéolé, lancoforma.
lance-bombes (*mil*), bombĵetilo.
lance-pierres, ŝtonĵetilo.
lancer (*mode* || *vaisseau...*), lanĉi.
 — (*des pierres...*), ĵeti.
 — , **se -**, sin ĵeti.
 — , **se -** (*f : dans une affaire*), sin decide impliki (en...)
 — (*subst*), ĵeto.
lance-torpilles, tube -, torpedo-tubo.
lancette (*méd*), lanceto.

lanceur (*de mode...*), lancisto.
lancier (*mil*), lancisto.
lancinant, lancena.
lanciner, lanceni.
lande, erikejo.
landier (*chenet*), fajrohundo.
langage, lingvo.
lange, vindotuko.
langes, être dans les -, esti en vidoj.
langoureux, sopiranta, sopirema.
langouste (*zoo*), palinuro, langusto.
langoustier, langustoreto.
langoustine (*zoo*), omareto.
langue (*anat*), lango.
   — (*cuis*), langaĵo.
   — , **le bout de la -, langopinto.**
   — **de feu || de terre...**,
     fajrolango || terolango...
     -lango.
   — (*langage*), lingvo.
   — , **de même -, samlingva.**
   — **maternelle,** gepatra lingvo.
languette (*pf*), langeto.
langueur (*méd*), langvoro.
languir (*méd*), velki, langvori.
   — (*conversation*), treniĝi.
languisant (*méd*), velkema, langvora, malvigla.
languisante (*conversation*), sen-verva.
lanière, rimeno.
lanifère, lanigène, lanoporta.
lanterne, lanterno.
   — **magique,** magia lanterno.
   — **vénitienne,** ĉina lanterno.
lanternier (*flâner*), malrapidi, lanti.
lanternier, lanternisto.
lanthane (*chim*), lantano.

lanugineux (*duveteux*), lanuga.
laparotomie (*inéd*), laparotomio.
laper, lektrinki, leksuĉi.
lapereau (*zoo*), kuniklido.
lapidaire, gemisto.
   — (*inscription*), surŝtona.
   — (*f : style*), konciza.
lapidation, ŝtonumado.
lapider, ŝtonumi.
lapis-lazuli (*min*), lazurŝtono.
laplacienne (*phys*), ŝovodenso.
lapsus, eraro, misparolo, misskrib-aĵo.
laquage, lakado.
laquais (*pf*), lakeo.
laque (*substance*), lako.
   — (*art*), lakaĵo.
laquer, laki.
laqueux, lak(ec)a.
larbin (*F*), lakeo.
larcin, ŝteleto || ŝteletaĵo.
lard, lardo.
larder (*cuis*), lardi.
lardoire, lardilo.
lardon, lardero.
large (*opposé à long || conscience, idées...*), larĝa.
   — (*f : ample*), ampleksa.
   — (*f : considérable*), abunda.
   — (*f : généreux*), malavara.
largement (*ts*), larĝe, plenmezura.
largesse (*libéralité*), malavar-eco, -aĵo.
largeur (*qualité*), larĝeco.
   — (*mesure*), larĝo.
   — , **en -, laŭlarĝe.**
largetto (*mus*), largeto.
largo (*mus*), largo.
larguer (*un ris : mar*), malrefi.
larme (*pf*), larmo.
larmes, tout en -, larmoplena.
   — , **verser des -, larmi.**

larmier (*arch.*), kornicfluilo.
larmolement, larmema, larmado ||
   (*méd.*), larmelfluo.
larmoyant, larmanta || (*méd.*), larm-
   elflua.
larmoyer, larmi || (*méd.*), larm-
   elflui.
   — (*gémir, se plaindre.*),
   plorĝemi, plorplendi
larron, ŝtelisto.
larvaire, larva.
larve, larvo.
laryngé, laringa.
laryngite, laringito.
laryngologue, laringologo.
larynx (*anat.*), laringo.
las ! (*hélas !*), ve !
las (*adj. : pf.*), laca.
lascar, knabego.
lascif, voluptama, lasciva.
lascivité, voluptamo, lasciveco.
lassant, laciga || teda.
lasser, lacigi || tedigi.
lassitude, laceco.
lasso, lazo.
latent, latentia || (*f.*), substernita.
   — , être -, latenti.
latéral, flanka, latera.
latérale, partie - (*immeuble.*),
   flankaĵo, alo.
latex (*bot.*), latekso.
lathyrus (*bot. : gesse.*), latiro.
laticifère, lateksodona.
latin, latina.
   — , j'y perds mon -, venis fino
   al mia latino.
latine, la langue -, latino, la latina
   lingvo.
latiniser, latinigi.
latiniste, latinisto.
latinité, latineco || latinaro.
latitude (*astr. || géo.*), latitudo.

latitude (*f. : liberté d'agir.*),
   (ago)libereco.
latrines (*w.c.*), latrino.
lattage, latado.
latte, lato.
latter (*faire un lattis.*), lati.
lattis, lataĵo.
laudanum (*méd.*), laŭdano.
laudatif, laŭda.
Laudes, les - (*R.*), la Laŭdoj.
lauracées (*bot.*), laŭracoj.
lauré (*art.*), laŭrornamita, laŭr-
   kronita.
lauréat, laŭreato.
laurencien (*min.*), laŭrentio.
laurier (*pf.*), laŭro.
   — (*bot.*), laŭrarbo.
laurier-cerise (*bot.*), ĉerizlaŭro.
laurier-rose (*bot.*), oleandro.
laurier-sauce (*bot.*), spiclaŭro.
lauriers (*f.*), laŭroĵ.
lavable, lavebla.
lavabo (*meuble.*), lavotablo.
   — (*cuvette murale.*), lavokor.ko.
   — (*prière : K.*), lavabo *
lavage, lavo, lavado.
   — , faire partir au -, forlavi,
   ellavi.
lavande (*bot.*), lavendo.
lavandière, lavistino.
lavaret (*ich.*), koregono.
lave (*géol.*), lafo.
lavé (*art.*), lavumita.
lavement (*méd.*), klistero, enŝpruc-
   igo.
   — , donner un -, klisteri,
   enŝpruciĝi.
   — , poire à -, klisterpilko.
laver, lavi.
   — , machine à -, lavmaŝino.
   — la tête à qn, fari al iu
   bonan lavon.

laver (faire du lavis : art), lavumi, tuĉi.

— , se -, sin lavi.

— , se - les mains, lavi al si la manojn.

lavette (wassingue), akvotuko, lavotuko.

laveur, lavisto.

lavis (art), lavumo, tuĉdesegno.

— , faire un -, tuĉi.

lavoilr, lavejo.

lawn-tennis (sport), (gazon)teniso.

laxatif, laksetig-a, -aĵo.

layer (tracer une laie), streki forstovojeton.

layetier, kestisto, kofristo.

layette, bebovestaro.

layon, ĉaspado.

lazaret (ts), lazareto.

lazarite (min), lazurŝtono.

lazzarone, ŝtelisto.

lazzi, mokaĵoj.

le (article défini), la.

le garçon, le chien, la knabo, la hundo.

le (pronom accusatif), lin, ĝin.

je le vois, mi vidas lin (le garçon : masculin).

je le vois, mi vidas ĝin (le chien : neutre).

lé (chemin de halage), haŭlvojo.

— (largeur d'étoffe), larĝo.

leader (pol), partiestro.

lèche-frite, graspelvo.

lécher (pf), leki.

léclithine (chim), lecltino.

leçon (ts), leciono.

— (enseignement), instruo.

— (précepte), moralordono.

— (magistrale), lekcio.

lecteur (profession), legisto.

— (qn qui lit), leganto.

lecteur (d'Université), lektoro.

lectorat, lektoreco.

lecture (action de lire), legado.

— (chose qu'on lit), legaĵo.

— , livre de -, legolibro.

— , salle de -, legoĉambro.

légal, leĝa, laŭleĝa.

légalisation, legalizo.

légaliser, legalizi.

légalité, leĝeco.

légalat (K), legato.

légataire, heredanto.

légation (jur || polit), legacio.

— (personnel), senditaro.

lège (mar), senvara.

légendaire, legenda.

légende (récit), legendo.

— (inscription), surskribajo.

— (explication de dessin), (bildo)klarigo.

léger (pf), malpeza, leĝera.

— (alerte), krurlerta.

— (bruit), delikata.

— (inconsidéré), senkonsidera.

— (f), flirtema, leĝera.

légère, à la -, facile || senpripense.

légèreté, malpezeco.

— (facilité), facileco.

— (inconstance), nekons-tanteco.

leggings, kruringo, tibiingo.

légiférer, leĝi, leĝodoni.

légion (ts), legio.

— étrangère, fremdula legio.

— d'honneur, honora legio.

légiionnaire, legiano.

législateur, leĝdonanto, leĝfaranto.

législatif, leĝa || leĝodona,

leĝofara.

législation (droit de légiférer),

leĝirajto.

législation (ensemble des lois),
leĝaro.

législature, leĝtempo.

légiste, leĝisto.

—, médecin -, jurkuracisto.

légitimation, legitimado.

légitime, rajta, prava || (enfant),
legitima.

légitimer (un enfant), legitimi.

légitimiste, legitimisto.

légitimité (bon droit), rajteco.

— (pol), reĝa heredrajto.

legs, heredigo, testamentajo.

léguer (pf), heredig, testamenti.

légume, legomo.

légumier, legom-a,-ujo.

légumine (chim), legumino.

légumineuses (bot), legumenacoj.

leitmotiv, gvidmotivo.

lemme (math || philo), lemo.

lendemain, le - de, la morgaŭo de.

lénifiant, lénitif, balzama, mild-
iga.

lénifier, mildigi, dolĉigi.

lent, malrapida, lanta.

lentement, malrapide, lante, tes-
tude (f).

—, aller -, malrapidi.

lente (ent), pedikovo.

lenteur, malrapideco, lanteco.

lenticulaire (opt), lensa.

lentille (bot), lento.

— (opt), lenso.

— (tache de rousseur), lentugo.

lentsque (bot), lentisko.

lento (mus), lante.

léonin, leona.

léopard (zoo), leopardo.

lépidoptères (ent), lepidopteroj.

lèpre (méd), lepro.

lépreux (méd), lepr-a,-ulo.

léproserie, leprulejo.

lequel, laquelle, qui (pron relatif),
kiu.

— (pron interrogatif), kiu?

les (article défini); la.

les soldats, les arbres, la
soldatoj, la arboj.

— (pron accusatif), ilin (pour tous
les genres).

je les vois, mi vidas ilin.

lès (lez : près de), apud, ĉe.

lesquels, kiuj.

lèse-majesté, crime de -, majest-
atenco.

lésér (faire tort à), malutili, difekti.
— (méd), lezi.

lésiner, avari.

lésinerie, avaraĵo.

lésion (méd), lezo.

lessivage, lesivado.

lessive (ts), lesivo.

lessiver, lesivi.

lessiveur, lesivisto.

lessiveuse, lesivujo.

lest (avi || mar || f), balasto.

—, jeter du -, senbalastigi.

leste (agile), lerta, facilmoŭa.

— (osé), malpruda.

lester, balasti.

léthargie (pf), letargio.

léthargique, letargia.

lettre (caractère), litero.

—, à la -, laŭliter-e,-a.

— (missive, épître), letero.

— de cachet, arestletero.

— de change,ambio.

— de créance, akreditajo.

— de crédit, akreditivo.

— suit ! letere pli !

lettres, boîte aux - (publique),
leterkesto || (particu-

lière), leterskatolo.

lettres, en toutes -, literprecize,
per ĉiuj literoj.

— , **homme de -**, beletristo.

lettré, kler-a.-uio.

lettrine (typo), litereto.

leu, à la queue leu -, unuope,
sinsekve.

leucémie (méd), leŭkemio.

leucocyte (anat), leŭkocito.

leucomaine (chim), leŭkomaino.

leucorrhée (méd), leŭkoreo.

leur (adj possessif), ilia, sia.

leur livre est beau, ilia
libro estas bela.

ils ont leur livre, ili havas
sian libron.

elles rient avec leur frère,
ili ridas kun sia frato.

NOTA : *Sia ne peut déterminer un
sujet, mais s'emploie avec un
complément qui renvoie direc-
tement au sujet de la dernière
action exprimée.*

leur (pron invariable), al ili.

il leur dit, ili diras al ili.

leurre (pf), tromplogilo.

leurrier, tromplogi.

— , **se -**, sin trompi.

levage, levo, levado.

levain, (pan)fermento.

— (f), instigilo.

levant, oriento, sunleviĝejo.

— , **soleil -**, leviganta suno.

levée (soulèvement), levo, levado.

— (aux cartes), preno.

— (clôture), finiĝo.

— (recouvrement), monokolekto.

— (enrôlement), varbo, rekrut-
igo.

lever (mettre plus haut), levi.

— (redresser ce qui est incliné),
starigi.

lever (ôter), formeti.

— (dessiner), desegni.

— (enrôler), varbi, rekrutigi.

— , **se -**, leviĝi, starigi.

— , **se - du lit**, ellitiĝi.

— (du lit : subst), ellitiĝo.

levier, levilo, leviero.

— (de commande), regostango.

levirat (B), boedzeco.

lévitation (R), levitacio.

lévite (R), levido.

— (vét), sutano.

Lévitique, le - (B), Levidoj.

lévogyre, maldekstrumiga, sins-
trumiga.

levraut (zoo), leporido.

lèvre (anat), lipo.

lèvres, commissure des -, lip-
angulo.

— **d'une plaie**, vundorando.

— , **toucher des -**, lipi.

levrette (zoo), leporhundino.

levrier (zoo), leporhundo.

levron (zoo), leporhundido.

levure, gisto.

— **de bière**, biergisto.

lexicologie, leksikologio.

lexicologue, leksikologo.

lexique (livre || ensemble de mots),
leksikono || leksiko *

lez (lès : près de), apud, ĉe.

lézard (zoo), lacerto.

lézarde, fendeto.

lézarder, fendeti.

— (f), (sun)gapi, lacertumi.

— , **se -** (mur...), fendetiĝi.

liais (min), liaso.

liaison, ligo, ligado.

— (de deux choses, de deux
personnes...), ligiteco.

— (cuis), ligo.

— (mus || phys), ligado.

liane (bot), liano.

liant (qn), amikiĝema.

— (élasticité, souplesse : pf),
fleksebleco, afableco.

— (pour matériaux), gluilo.

liass (min), liaso.

liasse, ligaĵo.

— , faire une -, ĉirkaŭligi.

libation (antiq), oferverŝo.

libations, faire des - (F), drinkadi.

libelle, paskvilo, pamfleto.

libeller, vortigi, formuli.

libelliste, paskvilisto, pamfletisto.

libellule (ent), libelo.

liber (bot), basto.

libéral (ts), liberala || donacema.

— (large d'esprit), liberspirita.

libéralisme (polit || R), liberalismo.

libéralité, malavareco.

libéralités, donaco.

libérateur, liberiganto.

libération, liberig(ad)o.

libéré, liberigita.

— (d'une dette...), kvita.

libérer (délivrer, affranchir), liber-
igi, senkatentigi.

— (d'une dette), senŝuldiĝi.

libertaire, liberec-a, -ano.

liberté, libereco.

— (familiarité), familiaraĵo.

liberticide, liberdetrui.

libertin (affranchi de la religion),
libertin-a, -ulo.

— (dérégulé dans sa conduite),
liberviv-a, malĉast-a;
-ulo.

libertinage, diboĉo.

libertinisme (incrédulité religieuse),
libertinismo.

libidineux, voluptama.

libido (psycho), libido.

libraire, libristo.

librairie, libr(ovend)ejo.

libre (ts), libera.

— (d'accès), aperta.

— (conversation, tenue), senĝena.

— (local), vaka.

— , homme -, liberulo.

— , vers -, licenca verso.

libre-croyance, liberkredo.

libre-croyant, libercred-anto, -ulo.

libre-pensée, liberpensado.

libre-penseur, liberpens-anto, -ulo.

libre-échange (com), komercliber-
ismo, libernegocismo.

librement, libere.

libretto (théâ), libreto.

librettiste, libretisto.

lice (de joutes...), luktejo, turnirejo.

— , lisse (tech), ringovarpo.

licence (com || G || litt || permission),
licenco.

— (d'invention), patento.

— (liberté trop grande),
trolibereco.

— (titre), licencio.

licencié, licenci-ato, -ulo ; magistro.

licencier (congédier, renvoyer), mal-
dungi.

licencieux, malĉasta.

licet (bot), licio.

lichen (bot || méd), likeno.

lichéneux, likena.

licite, lica, lege permesita.

— , être -, lici.

licol, licou, kolbrido.

licorne (myth), unikornulo.

lie (pf), feĉo.

lié (pf), ligita.

— (mus), ligado.

lied (litt || mus), lido.

liège (substance et bouchon), korko.

lien (pf), ligilo.

lien, mettre un - autour de,
ĉirkaŭligi.

liens chaines), kateno.

lier (pf), ligi || faskigi.

—, se - à, ligiĝi.

—, se - d'amitié avec, amikiĝi
kun.

lierre (grimant), hedero.

— (terrestre : gléchome), gle-
komo.

liesse, festa ĝojego.

lieu (ts), loko.

— (de passage), irejo.

—, donner - à, okazigi, taŭgi
kiel.

—, au - de (en guise de),
anstataŭ.

—, avoir -, okazi.

—, avoir - de, havi kaŭzon por.

lieue, leŭgo *

lieur, garbologisto.

lieuse, garbigilo, garbmaŝino.

lieutenant (mil), leŭtenanto.

— (qui seconde ou rem-
place), ĉefhelpanto,
anstataŭanto.

— (en premier : mar),
ĉefleŭtenanto.

lieutenant-colonel, leŭtenanto-
kolonelo, subkolonelo.

lieux communs, banalaĵoj.

— d'alsances, necesejo.

lièvre (zoo), leporo.

liftier, liftisto.

ligament (anat), ligamento.

ligamenteux, ligamenta.

ligature (méd), stringo.

ligaturer, stringi.

lignage, raso, familio.

ligne (chf || élec || géom...), linio.

— (trait de plume...), streko.

— (de la main), falto.

ligne (mesure : 2,256 mm), lineo.

— (de mire), cellinio.

— (de pêche), fiŝfaden, (hok)-
fadeno, lineo.

— (rangée : opposé à file),
linio.

— (de sondage...), lineo.

—, tête de -, liniokapo.

—, troupes de -, liniotrupoj.

—, valseau de -, linioŝipo.

— (produire une ligne, sillonner
le ciel : grues, rayons
lumineux), streki (f).

ligné, liniita.

lignée, raso, deveno.

ligner (régler), linii.

lignette, retoŝnureto.

ligneul, peĉfaden, ŝufaden.

ligneux, ligneca.

lignite (min), lignito.

ligoter, (firme)ligi.

ligue, ligo, koalicio.

liguer, koaliciigi.

—, se -, koalicii.

ligueur, ligano.

lilas, siringo, lilako.

— (couleur), lila.

liliacées (bot), liliacoj.

lilial, lilia.

lilliputien, liliputa.

limace (zoo), limako.

limaçon (zoo), heliko.

limage, fajlado.

limaille, fajlaĵo.

limande (ich), limando.

limbe (bot || tech), limbo.

Limbes, les - (R), Limboj.

lime (outil), fajlilo.

— (zoo), limao.

limier (tech || f), fajli.

limier (chien de chasse), ĉashundo.

— (f : policier), policisto.

liminaire, prologa, sojla (f).

limitatif, limiga.

limitation, limigo.

limite (espace, temps, puissance...), limo.

— (fin || math), limito.

— , **cas -**, limkazo.

— , **date -**, limdato.

limiter **I** (borner, être la limite de), limi.

— **T** (borner T), limigi.

— , **se - à** (se réduire à), limiĝi.

limitrophe, samlima.

— , **pays -**, limŝtato.

limnée (zoo), limneo.

limon (bot), limono.

— (bove || f), ŝlimo.

— (de voiture), timono.

limonade, limonado.

limonadier, limonadisto.

limoneux, ŝlima.

limonière (brancard), timonparo.

limpide (pf), klara || kristalopura.

limpidité, klareco.

lin (bot), lino.

— (tex), linaĵo, lintolo.

linacées (bot), linacoj.

linaigrette (bot), erioforo.

linaire (bot), linario.

linceul, mortotuko.

linéaire, linia.

linéament (trait délicat du visage), trajto.

linge (pour usages variés), tuko.

— (matière), tolaĵo.

— **à essuyer**, viŝtuko.

— **de toilette**, tualetotuko.

linger, tolvendisto.

lingère (meuble), tukoŝranko, tolaĵoŝranko.

lingère (qui a soin du linge), tolaĵistino.

lingerie (en général), tolaĵoj.

— (local), tukoĵoj, tolaĵejoj.

lingot, gisbriko.

lingual, langa.

linguiste, lingvisto.

linguistique (adj), lingva || lingvistika.

— (sc), lingvistiko, lingvoscienco.

linier, lina.

liniment (méd), linimento, ŝmiraĵo.

linoléum, linoleumo.

linon (tex), batisteto.

linotte (zoo), kanabeno.

linotype, liniotipo.

linotypie, liniotipio, liniotipado.

linotypiste, liniotipisto.

linteau (arch), lintelo, suprasojlo.

lion (zoo), leono.

lionceau (zoo), leonido.

lippe, pendolipo, lipego.

lippu, diklipa.

liquéfaction, likv-igo, -iĝo.

liquéfiable, likvigebla.

liquéfier, likvigi.

— , **se -**, likviĝi.

liqueur, likvoro.

liquidateur (com), likvidanto.

liquidation (règlement), likvido.

liquide (matière), likvaĵo, flujaĵo, fluidaĵo.

— (Ph || phys), likva.

— (fin : disponible), likida.

— , **une -** (Ph : l, r...), likvido.

liquider (régler, résoudre), likvidi.

liqueureux, likvoreca.

liquoriste, likvoristo, alkoholisto.

lire (monnaie italienne), liro.

lire (verbe : pf), legi.

— **à haute voix**, laŭtlegi, voĉlegi.

- lire** (d'un bout à l'autre), tralegi.
 — (intelligiblement), aŭdeble legi.
 — (en public), antaŭlegi.
 — (de travers), mislegi.

lis (bot), lilio.

liseré (passenterie), randaĵo.

liserer, borderi.

liseron (bot), konvolvulo.

liseur (qui aime à lire), legemulo.

— de pensée, pensleganto.

— (tech), legilo.

liseuse (couvre-livre), librokovrilo.

— (lampe), legolampo.

lisible, legebla.

lisière (de bois, de champ...), rando.

— (d'étoffe), randaĵo.

lissage (tech), glatigado.

lisse, glata, ebena.

lisser (pf), glatigi.

lissolr, glatigilo.

liste (bordercau || cote, rôle : fin || relevé), listo, etato.

— (tableau || table des matières), tabelo.

listel (moulure), listelo.

lit (couche, meuble), lito.

— (couche, banc, gisement), tavolo.

— de camp, tendolito.

— jumeau, ĝemela lito.

— à deux places, duloka lito.

— (clos), litoŝranko.

— (de cours d'eau), fluejo.

— (japonais), tatamo.

— de table (antiq), lekto.

— (tout lieu où l'on peut se coucher, s'étendre), kuŝejo, sternaĵo.

— (pliant), klaplito.

—, bois de -, litkadro.

—, descente de -, litotapiŝo.

—, faire le -, litpretigi.

—, se mettre au -, enlitiĝi.

—, sauter du -, ellitiĝi.

litanies (pf), litanio.

lîteau (de loup), (lupa) tagkuŝejo.

— (d'étoffe), kolorstrio.

— (tringle de bois), lignovergo.

literie, litaĵo.

litharge (chim), litargiro.

lithiase (chim || méd), litiazo, litozo.

lithine (chim), litino.

lithium (chim), litio.

lithographe, litografisto.

lithographie (art), litografio.

— (estampe), litografo.

lithografier, litografi.

litlère (à brancards), portlito.

— (d'animaux), pajaĵo, kuŝpajaĵo.

litige, diskutotaĵo, kontesto.

litigieux, diskutebla, kontesta.

litote (rhétorique), litoto.

litre, litro.

littéraire, literatura, beletra.

—, histoire -, beletristiko, literaturhistorio.

littéral, laŭvorta, laŭlitera.

littérateur, literaturisto.

littérature, literaturo.

— (belles-lettres), beletro.

littoral, marbord-a.-o.

littorine (zoo), litorino.

liturgie, liturgia.

liturgique, liturgia.

livide, plumbokolora, livida.

lividité, livideco.

livrable, livrebla.

livraison (com), liver-ado, -aĵo.

livre (ouvrage || litt || com...), libro.

— de chevet, plejŝatata libro, brevierio (ff).

— d'étude, lernolibro.

— (monnaie), pundo.

— (poids), funto.

livre, grand - (com), ĉeflibro.
livres, tenue des -, librotenado.
livrée (vét), livreo.
livrer (fournir, procurer), liveri.
 — (se dessaisir de || abandonner), fordoni.
 — , se - à (s'abandonner à), sin fordoni al.
 — , se - à (s'adonner à), sin dediĉi al.
livret (petit livre || théâ), libreto.
livreur, liverportisto.
lobe (ts), lobo.
lobé, loba.
lobélie (bot), lobelio.
lobule, lobeto.
local (adj), loka.
 — (subst), ejo, lokalo.
localisation (action de localiser qč || fait de se trouver ici ou là), lokalizado || lokiĝo.
localiser (déterminer la place de || limiter en un lieu déterminé, repérer), lokalizi
 — , se - (se trouver), lokiĝi, esti lokita, situi.
localité, loko, loĝoloko.
locataire, luento, luprenanto || domano.
locatif (G), lokativo.
 — (à bail), lua.
location, donné en -, ludono.
 — , pris en -, lupreno.
loch (mar), loĥo*.
loche (ich), kobitido.
lock-out, lokaŭto.
locomobile, lokomobilo.
locomotion, veturado.
locomotive, lokomotivo.
locuste (ent), lokusto.
locution, kutimdiro.
lodicule (bot), lodiklo.

loess (géol), loeso.
lof (mar), lofoflanko.
lofer (mar), lofi.
logarithme (math), logaritmo.
logarithmes, table de -, logaritmaro.
loge (ts), loĝio.
logeable, loĝebla.
logement, loĝejo.
 — , fournir un - à qn, provizi iun per loĝejo.
loger I (habiter), loĝi.
 — chez qn, gasti.
loger (héberger), loĝigi, gastigi.
 — , se - (f : doute...), fiksiĝi.
logeur, gastiganto, ĉambroluanto.
loggia, galerio.
logicien, logikisto.
logique (adj), logika.
 — (sc), logiko.
logis, loĝejo.
logistique (math), logistiko.
 — (tech du mouvement et des transports), loĝistiko.
logogriphe (pf), logogrifo, vort-enigmo.
logomachie, vortodisputo.
loi, leĝo.
 — , Docteur de la - (B), leĝisto.
 — , qui a force de -, leĝoforta.
 — , projet de -, leĝoprojekto.
 — , un hors-la-loi, eksterleĝulo.
loin, au loin, malproksime, for.
loin de, malproksime de, fore de.
 — , de -, malproksime de.
lointain, malproksima.
 — , le -, la forajo.
loir (zoo), gliro.
lois (donner des lois), leĝigi, leĝodoni.
loisible, permesita.

loisir, ripozamuzo || senokupeco.

— , à -, laŭplaĉe || senhaste.

— , avoir le - de faire...,
havi sufiĉe da tempo
por fari...

lombaire, lumba.

lombes (anat), lumbo.

lombric (zoo), lumbriko.

long (ts), longa.

— , en -, laŭlonge.

— , le - de, laŭlonge de.

longanime, multepacienca.

longanimité, atendemo.

longe (cuis), dorsoparto.

— (courroie), ligrimeno.

longer, laŭiri.

longeron (avi), longerono.

— (de pont...), ĉeftrabo.

longévité (longue durée de la vie),
grandaĝeco.

— (statistique), vivdaŭro.

longicorne (ent), longikorno.

longirostre (orn || zoo), longirostro.

longitude (astr || géo), longitudo.

longitudinal, laŭlonga.

longtemps, longe.

— , depuis -, de longe.

— , il y a -, antaŭ longe

— , pendant -, longe,
longatempo.

longuement, longe.

longuet (F), longeta.

longueur (dimension), longo.

— (qualité), longeco.

longue-vue (opt), lorno.

looping (avi), lopo.

— , faire un -, lopi.

lopin, terpeco.

loquace, parolema, babilema.

loquacité, parolemo, babilemo.

loque, ĉifono.

loques, en -, ĉifona.

loquet, klinko.

loqueteux, ĉifonvestita.

lord (titre anglais), lordo.

lorgner (avec une lorgnette), lorni,
lorneti.

— (du coin de l'œil), okulumi.

— (avec convoitise : F), envie
rigardi, alstrabi.

lorgnette, lorneto.

lorgnon, nazumo, nazpinĉilo.

loriot (orn), oriolo.

loris (zoo), lorisio.

lors (alors), tiam.

— de, ĉe.

— , dès -, de tiam.

lorsque, kiam.

losange (géom), rombo || (bla-
son), lozanĝo.

lot, loto, lotaĵo.

— de marchandises, varsorti-
mento.

loterie (pf), loterio.

— , mettre en -, loterii.

loti, bien -, favorita.

— , mal -, misfavorita.

lotion, lavakvo.

lotir (partager par lots), lotumi.

lotissement, part-igo-igo.

loto (jeu), lotoludo.

lotte (ich), loĵto.

lotus (bot || myth), lotuso.

louable (conduite...), laŭdinda.

— (logement), luebla || prez-
inda.

louage (de qc), luo, lupreno, luigo,
ludono.

louange, laŭdo.

louanger, laŭdi.

louangeur (qui contient des lou-
anges), laŭda.

— (qui loue par manie),
laŭdem-a-, ulu.

louche (équivoque), dubinda, suspektinda.

— (ustensile), ĉerpilo.

— (méd), straba.

louchement, strab(ad)o.

loucher (méd), strabi.

loucheur, **louchon**, strabulo.

louer (donner en location), luigi, ludoni.

— (prendre en location), lui, lupreni.

— (qn pour travail), dungi.

— (vanter, prôner || donner des louanges), laŭdi.

— , à -, luebla.

— , se - (s'embaucher), dungiĝi, dungigi sin.

loueur (qui donne à louage), luiganto, ludonanto.

lougre (inar), lugro.

louis d'or, luidoro.

loup (zoo), lupu.

— de mer, (ich), lupfiŝo.

— (demi-masque), duonmasko.

— , avoir une faim de -, lupe malsati, malsategi.

loup-cervier (zoo), linko.

loup-garou (myth), lupfantomo.

loupe (anat), sebeka tubero.

— (bot), tubero.

— (opt), lupeo.

lourd (pf), peza, multpeza.

lourdaud, malgracia, plumpa.

lourdeur, pezeco.

loustic (f), gajigisto.

loutre (zoo), lutro.

louve (zoo), lupino.

louveteau (zoo), lupido.

louveterie, lupĉaso.

louvoyer (mar || f), boardi.

lover (mar), spirálvolvi.

loxodromie (mar), loksodromio.

loyal (qn), lojala, sentrompa, senartifika.

— (qc : inspiré par la probité), laŭdeva.

loyalisme, lojaleco.

loyauté, lojaleco.

loyer (prix de louage), luprezo.

lubie (f), kaprico.

lubricité, malĉasteco.

lubrifiant, lubrik-a,-ajo.

lubrification, lubriko.

lubrifier, lubriki.

lubrique, malĉasta.

lucane (ent), lukano.

lucarne, luko, fenestreto.

lucide, lucida.

lucidité (méd || psycho), lucideco.

luciole (ent), luciolo.

lucratif, profitodona, gajniga.

lucre, profitavido.

luette (anat), uvulo.

lueur, lumeto, brileto.

luge, luĝo.

— , faire de la -, luĝi.

lugubre, funebreca.

lui (pronom personnel : après prép), li, ŝi, ĝi.

pour lui, avec lui..., por li, kun li...

— (sans prép), al li, al ŝi, al ĝi.

il lui donne, li donas al li (al ŝi, al ĝi).

luire (être lumineux, briller), lumi, brili.

— (scintiller), flagreti.

luisant, brila.

lumbago (méd), lumbalgio.

lumière (ts), lumu.

— , émettre de la -, lumi.

— , mettre en - (publier, signaler), publikigi, konigi, lumigi (f).

lumière, en pleine - (*illuminé*),
lumoplena.

lumignon, kandelstumpo.

luminaire, lumigilo.

luminescence, luminesko.

luminescent, lumineska.

—, **être** -, lumineski.

lumineux (*pf*), luma.

— (*clair*), hela.

luminosité, lumeco, helintenso.

lunaire (*ts*), luna.

— (*bot*), lunario.

lunaison, lundaŭro.

lunatique (*fantasque*), lunatika,
frenozeta.

— (*somnambule*), lunatiko,
somniaĵo.

lunch, lunĉo.

luncher, lunĉi.

Lundi, Lundo.

lune (*astr*), luno.

— (*f* : *pays des rêves*), sonĝo-
lando.

—, **clair de** -, lunlumo, lunhelo.

—, **être dans la** - (*F*), enreviĝi.

— **de miel**, mielmonato.

—, **nouvelle** -, novluno.

—, **pleine** -, plenluno.

luné (*en forme de croissant*), kres-
centforma.

— (*f, F*), kaprica.

lunetier, lornisto, okulvitristo.

lunette (*longue-vue*), lorno.

lunettes, okulvitroj.

lunule (*anat*), ungokrescento.

— (*geom*), krescentaĵo.

lupanar (*triv*), malĉastejo, bordelo.

lupin (*bot*), lupino.

lupeline (*bot* : *minette*), medikago.

lupus (*méd*), lupuso.

Lurette, il y a belle - (*F*), antaŭ
tre longe.

luron, joyeux - (*F*), gajulo, gaja
knabego.

lustrage (*tech*), briligo.

lustre d'éclairage, lustro.

— (*éclat, brillant*), brilo.

— (*espace de cinq ans*), ĵarkvino.

lustré (*usure*), eluze brila.

lustrer (*tech*), briliĝi.

lut, cimentajo.

lutecium (*chim*), lutecio.

luter (*tech*), cimenti.

luth (*mus*), liuto.

luthéranisme, luteranismo.

lutherie, liutarto.

luthérien (*R*), luterano.

luthier (*musicien*), liutisto.

— (*profession*), liutfaristo.

lutin (*myth*), koboldo, elfo.

lutiner, petole inciteti.

lutrin (*mus || R*), ĥorupitro.

lutte (*ts*), lukto, batalo.

— (*joute*), vetbatalo.

—, **de haute** -, superforte.

lutter (*ts*), lukti, batali.

— **pour un championnat**,

turniri.

— (*f* : *se démenner*), barakti.

lutteur, luktisto.

luxation (*méd*), elartikiĝo, luso.

luxe, lukso.

—, **objet de** -, luksaĵo.

luxer (*méd*), elartikigi, lusi *.

luxueux, luksa.

luxure, voluptamo, malĉasteco.

luxuriance, sukriĉo.

luxuriant, suka, luksa (*f*).

luxurieux, voluptama, malĉasta.

luzerne (*bot*), luzerno.

luzernière, luzernejo.

lycée, liceo.

lycéen, liceano.

lychnide (*bot*), liknido.

lyciet (*bot*), licio.

lycopode (*bot*), likopodo.

lymphangite (*méd*), limfangiito.

lymphatique (*méd*), limfatisma.

——, système -, limfangi-
aro.

lymphatisme (*méd*), limfatismo.

lymphe (*anat*), limfo.

lynchage, linĉado.

lyncher, linĉi.

lynx (*zoo*), linko.

lyre (*lit* | *mus*), liro.

——, joueur de -, liristo.

lyrique, lirika.

——, poésie -, liriko.

——, poète -, lirikisto.

lyrisme, lirismo.

M

ma (*adj* possessif), mia.

macabre, primorta.

—, **la Danse -**, Mortodanco.

macadam, makadamo.

macadamiser, makadami.

macaque (*zoo*), makako.

macareux (*orn*), fraterkulo.

macaron (*cuis*), makarono.

macaroni (*cuis*), makaronio.

macédoine (*cuis*), legomomiksaĵo.

— (*f*), konfuzaĵo, implikaĵo.

macération, macer-ado, -aĵo.

macérer **T** (*ts*), maceri.

mâche (*bot* : *doucette*), valeriano, katherbo.

mâchefer, skorio.

mâcher, maĉi.

— (*avec bruit*), ŝmaci.

machette, battranĉilo.

machiavélique (*pf*), makiavela.

machiavélisme, makiavelismo.

machicoulis (*arch* | *mil*), embrazuro.

machinal, maŝina | aŭtomata.

machinateur, intrigulo.

machination, intrigo, maŝinacio, artifiko.

machine (*pf*), maŝino.

— à **coudre**, stebilo, kudromaŝino.

— à **écrire**, tajpilo.

— à **vapeur**, vapormaŝino.

machiner, intrigi, maŝinacii, artifiiki.

machinerie (*ensemble de machines*) maŝinaro.

— (*local, dépôt*), maŝinejo.

machinisme, maŝinismo.

machiniste (*mécanicien*), maŝinisto.

— (*théd*), maŝinisto, kulisŝovisto.

mâchoire (*anat* || *tech*), makzelo.

— (*inférieure*), submakzelo.

— (*de poulie*), flango.

—, **bruit de -**, ŝmacado.

mâchonner, pene maĉi.

— (*f*), obtuze prononci.

mâchurer, kontuzi.

maçon, masonisto.

maçonnage, masonado.

maçonner (*pf*), masoni.

maçonnerie, masonaĵo.

maçonique, framasona.

macreuse (*orn*), ojdemio, merganaso.

macrocéphale, dikkapa.

maculature (*typo*), makulatur.

macule (*pf*), makulo.

maculé (*pf*), makula.

maculer (*pf*), makuli.

madame, sinjorino.

madapolam (*tex*), madapolamo.

mademoiselle, fraŭlino.

madone (*art*), madono.

madras (*tex*), madraso.

madré (*rusé*), artifika.

madrepore (*zoo*), madreporo, stelkoralo.

madrier, trabego.

madrigal (*litt* || *mus*), madrigalo.

maestria, majstrecio.

— , avec -, majstr(ec)e.

maestro (mus), majstro.

mafflu, pufvanga.

magasin (ts), magazeno.

— (d'équipement), armilejo.

— (à provisions), provizejo.

— , grand -, ĉiovendejo.

magasinage, enmagazenigo.

magasinier, magazenisto.

magazine, magazino.

magdalénien (préhistoire), magdalenio.

mage (ts), mago.

magicien, magiisto, sorĉisto.

magie, magio.

— , tour de -, magiajo.

magique (pf), magia, sorĉa.

— , baguette -, sorĉovergo.

magisme, magiismo.

magister, magistro.

— (f : pédant), pedanto.

magistral, majstra.

magistrale, œuvre -, majstrajo.

magistrat (conseiller municipal), magistratano.

— (juge), juĝisto, juĝoficiro.

magistrature, juĝistaro.

magma, magmo.

magnanerie, silkraŭpejo, kokonejo.

magnagnier, kokonisto.

magnanime, grandanima.

magnanimité, grandanlmeo.

magnat (ts), magnato.

magnésie (chim), magnezo.

magnésique, magneza.

magnésite (écume de mer), magnezito.

magnésium (chim), magnezio.

— , éclair de -, magnezi-fulmo.

magnétique (pf), magneta.

— , champ -, magnet-
kampejo.

magnétisation, magnetizado.

magnétisé (sujet), magnetizado.

magnétiser, magnetizi.

magnétiseur, magnetiz-anto, -isto.

magnétisme (pf), magnetismo.

magnétite (min), magnetito.

magnéto (tech), magnetomaŝino.

magnétophone, magnetofono.

magnificence, belegeco, grandioza.

magnifier, glori.

magnifique, belega, grandioza,
pompa.

magnolia (bot), magnolio.

magot (F : argent caché), kaŝita
mono.

mahométan, islamano, mahomet-
ano.

mahométisme (R), islamismo,
mahometanismo.

Mai, Majo.

maie, knedujo | pankesto.

maigre, malgrasa, magra.

— (f), malabunda.

— , repas -, sengrasa, sen-
vianda manĝo.

maigreux, malgraseco, magreco.

maigrir, malgrasiĝi, magriĝi,
maldikiĝi.

mail (promenade), korso.

maille (ts), maŝo.

mailles, cote de -, maŝkiraso.

maillot (sport || tech), malco.

— , battre au -, malei.

mailloche, maleego.

maillon (tissage), varporingo.

maillot de bain, bankalsono,
bankalsoneto.

— de corps, kamizolo.

maillot (de danseuse, d'acrobate),
dancvestaĵo, akrobat-
vestaĵo.

— (langes de bébé), vindaĵo.

main (anat), mano.

— , creux de la -, mankavo.

— , dos de la -, mandorso,
mansupro.

— , paume de la -, manplato,
polmo.

— , ouvrage fait à la -, man-
farita laboraĵo.

— (de papier), rismeto.

— , poignée de -, manpremo.

— , donner une poignée de -,
manpremi.

— , donner un coup de -,
ekhelpi.

— , prétendre à la - de,
svatiĝi.

— , rechercher la - de, svati.

main-courante, manrelo.

main-d'œuvre, manlaboro.

main-forte, armita helpo.

mainmise sur, estrigo super.

mains, en - propres, propramane.

— , croiser les -, plekti la
manojn.

— , mettre les - sur, ekkapti.

— , remettre entre les - de,
enmanigi al.

maints (plusieurs), diversaj.

maintenant, nun.

— que, nun, kiam...

— , à partir de -, de nun.

— , dès -, jam nun.

maintenir (tenir fixe), firme teni,
teni.

— (une opinion), subteni.

— (conserver || défendre),
konservi || defendi.

maintien (attitude), sinteno, ten-
iĝo.

— (de pièces...), tenado.

— (de tradition...), konserv-
ado.

maire, urbestro, magistratestro,
vilaĝestro.

mairie, urbodomo, magistratestro.

mais (conf), sed.

maïs (bot), maizo.

maison, domo.

— d'arrêt, malliberejo,
arestejo.

— de commerce, firmo,
firmao.

— forestière, arbaristejo.

— (le foyer), hejmo.

— militaire, adjutanto.

— , à la - (chez soi), hejme.

— , de la - (privé, domestique),
doma, hejma.

— , la - (d'un monarque...),
domanaro.

— , le maître de -, mastro.

maisonnée, hejmanaro.

maisonnette, dometo.

maître (propriétaire, patron...),
mastro.

— d'armes, skermomajstro.

— de ballet, baletestro.

— de chapelle, kapelestro,
ĥorestro.

— (de conférence), docento.

— d'école, instruisto, klas-
estro.

— (en sa partie), majstro.

— (ès-arts), magistro.

— (d'hôtel), ĉefkelnero, ĉef-
servisto.

— (titre : avocat...), advokata
Moŝto, ..

— , agir en -, mastri.

maître, être - de (*dominer*),
potenci.

maître-autel, ĉefaltaro.

maître-bottier, majstrobotisto.

maître-coq, maître queux, ĉef-
kuiristo.

maître-chanteur (*f*), ĉantaĝisto.

maîtresse d'école, instruistino,
klasestrino.

— (*de maison*), (*dom*) mastrino.

— (*omante*), amorantino,
amestrino.

maîtrisable, regebla.

maîtrise (*autorité*), mastreco.

— (*d'un art...*), majstreco.

— (*mus* || *R*), ĥorknabaro.

— **de soi**, sinregado.

maîtriser, regi, brid, superforti,
venki, mastri.

— , **se -**, sin regi || kvietigi.

majesté (*grandeur suprême*)
majesto || imponeco.

Majesté, Votre -, Via Reĝa Moŝto.

majestueux, majesta.

majeur (*doigt*), mezofingro.

— (*jur*), plenaĝa.

— (*logique* | *mus*), majora.

majolique (*art*), majoliko.

major (*mil*), majoro, batalionestro ||
militkuracisto.

majoration, plikar-igo, -iĝo.

majordome, ĉefservisto.

majorer, plikarigi.

majorité (*jur*), plenaĝo, majoritato.

— (*le plus grand nombre*),
plimulto, majoritato.

majuscule, majusklo, ĉeflitero.

maki (*zoo*), lemuro.

mal (*octe contraire à la morale*,
ou bien), malbono.

— (*douleur physique*), doloro.

mal (*effort, peine*), peno, klopodo.

— **de mer**, marmalsano.

— **des transports**, veturmalsano.

mal, faire - (*être douloureux* :
orgone...), dolori.

la tête me fait mal : la
kapo doloras min, mia
kapo doloras.

— , **faire -** (*qn à qn, qc à un*
organe), dolorigi.

vous me faites mal à l'œil :
vi dolorigas min ĉe la
okulo.

mes souliers me font mal
aux pieds : miaj ŝuoj
dolorigas al mi la piedojn.

— , **avoir -**, dolori, senti doloron.

Nota : On peut transformer cette
dernière expression en « faire
mal » — être douloureux et
inversement.

j'ai mal à la tête : mi doloras
ĉe la kapo.

la tête me fait mal :
(voir ci-dessus).

mal (*odverbe*), malbone.

malachite (*min*), malakito.

malade, malsan-a, -ulo.

— , **rendre -**, malsanigi.

— , **tomber -**, malsanigi.

maladie, malsano.

— **contagieuse**, kontaĝa
malsano.

maladresse, mallert-eco, -aĵo.

maladroit, mallert-a, senspert-a;
-ulo.

malaire (*anat*), vanga, zigoma.

malaise (*léger évanouissement*),
sveneto || (*indisposi-*
tion), malsaneto.

malaise (f : état de trouble),
konfuziĝo.

malalsé, malfacila.

malandrin, rabisto.

malappris, misedukit-a, ne-
edukit-a;-ulo.

malard (orn), viranaso.

malaria (méd), malario, marĉofebro

malavisé, malsaĝa.

malaxer (tech), knedi.

malaxeur, knedomaŝino.

malbâti (F), malbelkorpa.

malchance, malbona ŝanco, mis-
ŝanco.

malchanceux, malbonŝanca, mis-
ŝanca.

maldonne (aux cartes), misdono.

mâle (adj), virseksa, maskla.

— (f : fort, énergique), forta,
energia.

— (subst), virseksulo, masklo.

malédiction (action de maudire),
malbeno.

— (malheur, fatalité),
malfeliĉo, fatalo.

maléfice, sorĉaĵo.

maléfique, sorĉaĵa.

malencontre, malbon-, mis-ŝanco.

malencontreux, enuiga || kontraŭ-
tempa.

mal-en-point, malbonstata, mis-
stata.

malentendu, miskompreno.

malfaçon, fuŝaĵo, misfaro.

malfoisance, misfareco.

malfaisant, misfara.

malfaiteur, misfarulo || krimulo.

malfamé, malbonfama, misfama.

malformation (méd), misformaĵo.

malgraceux, malĝentila.

malgré (prép : en dépit de...),
malgraŭ.

malgré que, bien que, malgraŭ
(tio), ke.

malhabile, mallerta.

malheur, malfeliĉo || malbeno.

malheureusement, bedaŭrinde,
malfeliĉe.

malheureux, malfeliĉ-a, kompat-
ind-a, povr-a;-ulo,
mizerulo.

— , c'est bien - que,
estas domaĝe ke.

malhonnête, malhonesta.

malhonnêteté, malhonest-eco,-aĵo.

malice (méchanceté), malico.

— (d'enfant), petoleco.

malicieux, maliceta || petola.

malignité (méd), maligneco.

Malln, le -, la Malbonulo.

malin (méd), maligna.

— (fin, rusé), ruza.

— , faire le -, fanfaroni.

malingre, malfortika.

malintentionné, misintenca.

malitorne, malbelkorp-a,-ulo.

malle, kofro.

malléable (tech), maleebla.

malléabilité, maleebleco.

malmener, malkaresi.

malotru, krudulo.

malpropreté, malpureco.

malpropre, malpura.

malt, malto.

malter, malti.

malterle, maltejo.

maltose (chim), maltozo.

maltraiter, mistrakti.

malvacées (bot), malvacoj.

malveillant, misintenca, mal-
bonvola.

malversation, tromporabo.

mamelle, mamo.

mamelon, mampinto, cico.

mammaire, mama.
mammifères (zoo), mambestoj,
 mamuloj.
mammouth (zoo), mamuto.
manant, kampulaĉo.
mancenillier (bot), mancinelo.
manche à air (ovi), ventmaniko.
 — (d'outil), tenilo.
 — (de vêt), maniko.
manchette (de vêt), manumo.
 — (de journal), grandtitol-
 aĵo.
manchon (gaz | vêt), mufo.
 — (méc), kuplilo.
manchot (méd), unubrak-a,-ulo.
 — (nom commun de la
 plupart des oiseaux de
 la famille des sphénis-
 cidés), sfenisko.
mandant, komisiinto, prokurdon-
 anto, rajtiganto.
mandarin, mandareno.
mandarinat, mandareneco.
mandarine (bot), mandarino.
mandat (fin || jur || pol), mandato.
 — (poste), poŝta mandato.
 — , **territoire sous** -,
 mandatlando.
mandataire, komisiito, rajtigito,
 konfidato.
mandater qn, komisiu iun.
 — (une somme), pagordoni.
mandement (R), mandato.
mander (faire savoir par lettre),
 letere informi.
 — (oppeler), voki.
mandibule, mandiblo.
mandoline, mandolino.
mandore (mus), mandolo.
mandragore (bot), mandragoro.
mandrin (outil), mandreno.
mandriner (tech), mandreni.

manducation, manĝado.
 — (K), komuniĝo.
manège (équitation), maneĝo]
 (f), intrigo, artifiko.
 — (lieu), maneĝo, rajdejo.
 — (jeu de foire), karuselo.
mânes, les - (R), manesoj.
manette, manilo, manrado.
manganate (chim), manganato.
manganèse, mangano.
mangeable, manĝebla.
mangeoire, manĝujo, fojnejo,
 kripo.
manger (pf), manĝi.
 — (les mots), forgluti.
 — (par plaisir), frandi.
 — (à satiété), satmanĝi.
 — , **salle à -**, manĝoĉambro.
 — , **faire -** (qn ou qc),
 manĝigi.
mangeur, gros -, manĝem-a,-ulo.
mangle (bot), manglo.
manglier (bot), manglarbo.
mangouste (zoo), mungo.
mangue (bot), mango.
manguier (bot), mangarbo.
maniable, manuzebla, manipulebla.
 — (véhicule), (facile) di-
 rektebla, turnebla.
maniaque, maniulo.
manichéen (R), maniĥeano.
manichéisme (R), maniĥeismo.
manie (ts), manio, kutimaĉo.
maniement, manuzo, manipulado.
manier, manuzi, manipuli.
 — (gréer, conduire), regi,
 direkti.
 — (tôter), palpi, fingrumi.
 — (se servir de), uzi.
manière (façon, mode), maniero.
 — , **d'aucune -**, neniel.
 — , **d'une certaine -**, iel.

manière, de cette -, tiel, tia-
maniere.

— , de quelle -, kiel, kia-
maniere.

— , la - dont, la maniero
kiel.

— (d'être), stato.

manières, manieroj, afektaĵoj.

— , de toutes les -, ĉiel.

— , faire des - (minauder),
afekti.

maniéré, afektema.

maniérisme, afektemo, manier-
ismo.

manieur (d'argent péjoratif),
spekulaciisto.

manifestant, manifestacianto.

manifestation (de joie...), manifest-
ado.

— (pol...), manifest-
acio.

manifeste (adj), evidenta, okulvid-
ebla.

— (écrit public), manifesto.

manifestester (pol...), manifestacii.

— (prouver, rendre évi-
dent), evidentigi.

— (rendre public), ma-
nifesti, aperigi.

— , se - (se révéler),
manifestigi.

manigance (F), artifiko.

manigancer (F), artifiĉi.

manille (jeu de cartes), malilo *.

— (carte = 10), kartodeko.

manillon (as), aso.

manioc (cuis), manioko.

manipulateur (élec || mec),
manipulilo.

manipulation, manipulado.

manipule (vét : K), brakornato.

manipuler, manipuli, manuzi.

maniveau, salikokorbeto.

manivelle (mec), kranko.

manne (B || bot), manao.

— (panier), duansa korbego.

mannequin (modes...), manekeno.

— (épouvantail), ĉifonfi-
guro, birdotimigilo.

manœuvre (intrigue || mil), man-
ovro.

— (ouvrier), manlaboristo,
braklaboristo.

manœuvrer (ts), manovri.

manœuvrier, manovrolerta.

manoir, nobeldomo, biendomo.

manomètre, manometro.

manouvrier, taglaboristo.

manque (défaut, insuffisance),
manko.

— , par - de, pro manko de.

manqué (défectueux), malperfekta,
fuŝita.

— (non atteint), maltrafita.

manquer I (faire défaut), manki I.

— T (omettre, négliger),
preterlasi.

— (un but, le train),
malatingi, maltrafi.

— (à son devoir), mal-
plenumi (accusatif).

— (à sa parole), manki.

— (à qn : f), ofendi (iun).

— (de qc), malhavi (ion),
nehavi (ion).

mansarde (arch), mansardo.

mansardé, mansarda.

mansuétude, malsevereco, indulgo.

mante (ent), manto.

— (vét), mantelo.

manteau (vét), mantelo.

mantille (vét), mantilo.

mantissee (math), mantiso.

manucure, manikuro ¹, manikur-
ist(in)o, manflegistino.
manicurer, manikuri, manflegi.
manuel (adj), mana.
— (livre d'étude), lernolibro.
manufacture, manufakturo, fa-
briko.
manufacturés, produits -, ma-
nufakturaĵoj, fabrikaĵoj.
manufacturer, manufakturi.
manufacturler, manufakturisto.
manuscrit (adj), manskribita.
— (subst : ts), manus-
kripto.
manutention, manipulado.
— (local), panfarejo,
provizejo.
manutentionner, manipuli.
mappemonde, mondomapo, plat-
globo.
maquereau (ich), skombro.
— (f : triv), parigisto.
maquette (art), skizo.
maquignon, ĉevalvendisto.
maquillage, ŝmink-o,-ado.
maquiller (théd), ŝminki.
maquilleur, ŝminkisto.
maquis (pf), makiso.
maquisard, makisano.
marabout (arch || R), marabuto.
— (orn), marabuo.
maraicher (adj), legoma.
— (métier), legomisto.
marais (pf), marĉo.
— de culture, legomejo.
— salant, salmarĉo.
marasme (pf), marasmo.
marâtre (belle-mère), duonpatrino,
vicpatrino.
— (f : mère dénaturée),
patrinaĉo.

marâtre (adj : qui traite avec
rigueur), rigora.
maraud, malŝatindulo.
maraudage, marbdado.
maraude, marodo.
marauder, marodi, ŝteleti.
maraudeur, marod-anto,-isto.
marbre, marmoro.
marbré, marmorumita.
marbrer (tech), marmorumi.
marbrerie, marmorejo.
marbrier, marmoristo.
marbrière, marmormino.
marbrure, marmorumajo.
marc (eau-de-vie), vinbrando.
— (résidu de fruits), rekre-
mento.
marcassin (zoo), aprido.
marcescent (bot), velkiĝa.
marchand (adj), komerca.
— (commerçant), komerc-
isto.
marchandage, marĉand(ad)o.
marchander, marĉandi.
marchandeur, marĉandem-a,-ulo.
marchandise, komercaĵo, varo.
— (en vrac), ŝutvaroj.
marche (mil || mus || sport), marŝo.
— arriéré, retroiro, regresa
iro.
— (d'escalier), ŝtupo.
— (cours des événements),
irado, kurso.
— (action de marcher), irado.
— , faire de la -, marŝadi.
— , mettre en - (méc),
ekirigi, ekfunkciigi,
startigi.
— , mettre en - (par inter-
rupteur), ŝalti.
— , se mettre en -, ekiri.

marché (*lieu public*), vendejo, bazaro.

- (*affaire*), negoco.
- (*contrat*), kontrakto.
- (*emplette*), aĉeto.
- (*aux bestiaux*), foirejo.
- **couvert**, bazarhalo.
- **noir**, kaŝkomerco.
- (*transactions, bourse (f)...*), merkato.

marcchepied (*petit escalier portatif*), ŝtupareto.

- (*d'auto, de voiture...*), piedbreto, ŝtupo.

marcher, marŝi, paŝi.

- **en cadence**, takte marŝi.
- (*avec effort dans le sable...*), vadi.
- (*fonctionner*), iri, funkcii.
- **sur** (*fouler aux pieds*), treti.

marcheur, un bon -, marŝamanto.

marcotte (*bot*), markoto.

marcoter (*bot | tech*), markoti.

Mardi, Mardo.

Mardi-gras, antaŭfesta Mardo.

mare, marĉeto.

marécage, marĉejo.

marécageux, marĉa.

maréchal (*dignité*), marŝalo.

maréchalat, marŝaleco.

maréchalerie, hufoferejo.

maréchal-ferrant, hufoferisto.

maréchaussée, ĝendarmaro.

marée (*mar*), tajdo.

- **basse**, basa tajdo.
- **haute**, alta tajdo.
- (*poissons de mer*), freŝaj marfiŝoj.
- (*f : masse considérable*), amas(ego).

marelle (*jeu*), paradizludo.

maréographe, tajdoskalo.

mareyeur, fiŝvendisto.

margarine (*cuis*), margarino.

marge (*pf*), marĝeno.

margelle, putorando, putmuro.

marger, marĝeni.

marginal, marĝena.

marguerite (*bot*), lekanto.

marguillier (*R*), presbitero.

mari (*époux*), edzo.

mariable, edz(in)ig-ebla, -inda.

mariage (*civil || R*), edz(in)iĝo.

- (*noces : cérémonie et fête*), edziĝofesto, nupto.

— **mixte**, dureligia edziĝo.

— **de raison**, edziĝo pro konveneco.

— , **demande directe en -**, edziĝopeto.

— , **demande en -** (*par intermédiaire*), svatado.

— , **état de -**, geedzeco, edzeco, edzineco.

— , **promesse de -**, edziĝo-promeso.

— , **s'entremettre en vue d'un -**, svati.

maridé, edziĝint-o.-a.

— , **nouveau -**, novedzo.

marier *T*, edz(in)iĝi.

— , **se -**, edz(in)iĝi.

marieur (*agent matrimonial*), svatisto.

— (*occasionnel*), svatanto.

marin (*adj*), mara.

— (*profession*), maristo, ŝipano, boatisto.

marinade (*cuis*), marinajo.

marine (*ensemble de navires*), ŝiparo, floto.

— (*équipage*), maristaro.

— , **carte -**, marmapo.

marine, infanterie de -, mar-
infanterio.

— (tableau de scène marine),
marpentraĵo.

mariner, faire - (cuis), marini.

marinier, ŝipano.

marionnette (à fils || f), marioneto.

— (à mains), pupo,
gantopupo.

marionnettes, théâtre de -, pup-
teatro.

marital, edza.

maritalement, edze || kvazaŭedze.

maritime (qui a rapport à la mer),
mara.

— (qui a rapport à la
navigation), ŝipa.

marivaudage, afekta lingvaĵo.

marivauder, afekte paroli (au
skribi).

marjolaine (bot), majorano.

mark (mannaie allemande), marko.

marmaille, bubaro.

marmelade (cuis), marmelado.

marmite, marmito.

— à pression, premo-
marmito.

marmiton, kuirhelpisto.

marmonner, grumbli.

marmoréen (relatif au marbre),
marmora.

— (qui est froid, dur
comme le marbre),
marmoreca.

marmot, bubego.

marmotte (zoo), marmoto.

— (de Sibérie : zoo), zizelo.

marmotter, konfuze murmuri.

marnage, marnado.

marne (min), marno.

marner (tech), marni.

marneux, marn(ec)a.

marnière, marnejo.

maronner (F), obtuze murmuri.

— (F : rager), interne
furiozi.

maroquin (cuir), marokeno.

maroquiner (tech), marokeni.

maroquinerie (commerce, lieu de
préparation), led-
komerco, ledejo.

— (objet en cuir, en
maroquin), marok-
enaĵo.

maroquinier, ledajisto.

marotte, frenezosceptro.

— (f), manio || kapricio.

marquage (jalonnement), signado.

marquant (qc), karakteriza.

— (qn), distinginda, emin-
enta.

marque (de fabrique || repère ||
jeton || contremarque ||
label), marko.

— (de baulanger), noĉobas-
tono.

— (cachet), stampo.

— (au jeu de cartes), signilo.

— (critère), distingilo.

— (indice, trace), spuro.

marquer (mettre une marque
linge...), marki.

— (montrer), signi.

— (tacher), makuli.

— (se distinguer : qn),
distingiĝi.

marqueter (art), marketri.

marqueterie (art), marketraĵo.

marqueteur, marketristo.

marqueur, markisto.

marquis, markizo.

marquise, markizino.

— (auvent), markezo.

marraine, baptopatrino.

marquoir, markilo.

marri, ĉagrenita.

marron (bot), marono.

— **d'inde** (bot), ĥipokaŝtano.

— (couleur), maronkolora, bruna.

marronnier, maronarbo.

— (d'Inde), ĥipokaŝtandarbo.

Mars (mois), Marto.

Mars (astr || myth), Marso.

Marseillaise, la- (mus), Marseljezo

marsovin (zoo), marporko, foceno.

— (F : mil), marsoldato.

marsupiale, poche -, marsupio.

marsupiaux (zoo), marsupiuloj.

marteau (anat || outil), martelo.

— (frappoir), frapilo.

— (zoo), maleo.

marteau-pilon, martelmaŝino, fal-martelejo.

martelage, martelado.

marteler (tech || f : accentuer), marteli.

marteleur, martelisto.

martial, soldato, milita.

martiale, loi -, militlego.

martinet (fouet à manche court), skurgo.

— (orn), cipelo.

martingale (jeu || mar || harnais), martingalo.

— (de vêt), duonzono.

martin-pêcheur (orn), alciono.

martre (zoo), mustelo.

martyr (pf), martiro.

martyre, martireco.

— (f), turmento.

— , **souffrir le -** (f), turmentigi, suferegi.

martyriser, martirigi || (f), turmenti.

martyrologe, martirlibro.

marxisme, marksismo.

marxiste, marksisto.

mas (ferme provençale), kampodomo.

mascarade (pf), maskarado.

maskaret (mar), maskareto.

mascotte, fetiĉo.

masculin, vira, virseksa.

— (G), virgenra.

masculiniser, virigi.

masochisme (méd), masoĥismo.

masochiste (adj), masoĥisma.

— (subst), masoĥisto.

masque (pf), masko.

— (f), tegaĵo, tegilo.

— **d'escrime**, skermomasko.

— (de terrain : mil), kaŝilo.

— (personne masquée), maskito.

masqué, maskita.

— , **bal -**, maskobalo.

masquer (pf), maski.

massacre, masakro.

massacrer, masakri, amasbuĉi.

— (F, f : gâter, mutiler), fuŝi.

massacreur, masakristo || (f), fuŝulo.

massage (méd), masaĝo.

masse (outil), martelejo.

— (bloc || élec ! phys), maso.

— , **mettre à la -** (tech), almasigi.

— , **en -**, amase.

masselote, maseto.

massepain (cuis), marcipano.

masser (méd), masaĝi.

— (disposer en masses), amasigi.

masses (pol), amaso.

masses, action des - (poi),
amasagitado.

masseur (anat), masetero.

masseur, masagisto.

massicot, margentranĉilo.

massier, bastonviro.

massif (ts), masivo.

— (adj : pf), masiva, bloka,
unupeca.

massique (phys), masa.

massivité, masiveco.

massore (B), masoro.

massorète (B), masoristo.

massorétique (B), masora.

massue, klabo.

mastic (ts), mastiko.

masticage, mastikado.

masticateur, maĉilo.

mastication, maĉado.

mastiquer (tech), mastiki.

— (mâcher), maĉi.

mastoc (F : qn), dikkorpa, pez-
korpa.

— (F : qc), kruda.

mastodonte, mastodonto.

mastoïde (anat), mastoido.

mastoïdite (méd), mastoidito.

mastroquet (F), vinvendisto.

masturber (méd), masturbi.

mat (sans éclat, terne), malbrila,
malakra.

— (sans résonance), obtuza.

— (aux échecs), mata.

— , être - (aux échecs), mati,
esti mata.

mât (mar | pour tous usages), masto.

— d'artimon (mar), postmasto.

— de charge (mar), levbumo.

— de misaine (mar), antaŭ-
masto.

— de perroquet (mar, bramo-
masto.

mât (de tente), stango.

matador (pf), matadoro.

matamore, bravulaĉo.

match (sport), matĉo, ludbatalo.

matcher (sport), matĉi.

maté (boisson), mateo.

— (bot), mearbaro.

matelas, matraco.

matelasser, remburi.

matelassier, matracisto.

matelot, maristo, boatisto, ŝipisto,
ŝipano.

matelote (cuis), fiŝa vinsauĉo.

mater (qn), dresi (f), obeigi (iun).

— (aux échecs), matigi.

— , matir (tech : aplanir),
platigi.

— (rendre mat des motifs
brunis), malbriligi.

mâter (mar), mastizi.

matérialisation, materiigo
ektoplasmiĝo.

matérialiser, materiigi.

— , se -, materiigi.

matérialisme (ts), materialismo.

matérialiste, materialisto.

matérialité (des faits...), fakteco,
efektiveco.

matériau (ts), materialo.

matériel (objets, équipements...),
materialo.

— roulant (chf), surrelaĵo.

— (adj : qui a rapport avec
la matière), materia.

— , moyen -, materiala
rimedo.

maternel, patrina.

maternelle, école -, bublernejo.

maternité (état, qualité de mère),
patrineco.

— (lien d'union entre mère
et enfants), patrinigo.

maternité (*établissement*), akuŝejo,
patrinejo.

mathématicien, matematikisto.

mathématique, matematik-a,-o.

matière (*philos. || phys.*), materio,
lernobjekto.

— (*d'un traité, d'un livre*),
enhavo, materialoj.

matières premières, krudaj
materialoj.

matin, mateno.

— , **au -**, matene.

mâtin (*zoo*), laniario, korthundo.

matinal (*propre au matin*), matena.

— (*qui se lève matin*), fruleviĝ-
ema.

mâtiné (*croisé*), rasmiksita.

matinée (*du point du jour à midi*),
matenpleno.

— (*théâtre*), matineo.

mâtiner, rasmiksi.

matines (*K*), matutino.

matité (*d'une couleur*), malbrilo.

— (*d'un son*), obtuzeco.

matois, artifik-a,-ulo.

matou, virkato.

matraque (*massue*), klabo.

matraquer, klabi.

matras (*vase*), matraso.

matriarcal, matriarka.

matriarcat, matriarkeco.

matrice (*anat.*), utero.

— (*tech.*), matrico.

matricule, matrikulo.

matriculer, matrikuli.

matrimonial (*jur.*), edzeca.

— , **agent -**, svatisto.

matrimoniale, **agence -**, edziĝag-
entejo, svatagentejo.

matrone (*ts*), matrono.

maturatif (*méd.*), pusmaturiga.

maturation (*ts*), maturiĝo.

mature, mastaro.

maturité, matureco.

matutinal, matena.

maudire, malbeni.

maudit, malbenita || (*f*), plaga,
malbeninda.

maugréer, grumbli.

mauresque, maŭra.

mausolée, maŭzoleo.

maussade (*d'humeur chagrine, har-
gneux*), malafabla.

— (*désagréable, ennuyeux*),
malagrabla.

mauvais (*dangereux*), danĝera.

— (*saveur*), malbona, mal-
bongusta.

— (*méchant*), malica.

— (*temps*), malbona.

mauve (*bot.*), malvo.

— (*couleur*), malv(okolor)a.

mauviette (*orn.*), kampalaŭdo.

— (*f. f.*), malfortikulo.

maux (*malédiction*), malbeno.

maxillaire (*anat.*), makzel-a,-osto.

maximal, maksimuma.

maximum, maksimumo.

— , **au -**, maksimume,
pleje.

maxime, maksimo.

mayonnaise (*cuis.*), majonezo.

mazette (*F*), mallertulo | mal-
fortikulo.

mazout, mazuto.

mazurka (*mus.*), mazurko.

me (*pron personnel : moi, à moi*),
min, al mi.

je me lave, mi lavas min.

il me semble, ŝajnas al mi.

mea culpa, **faire son -**, konfesi
sian kulpon.

méandre, meandro.

méandres, **faire des -**, meandri.

méat (*anat*), meato.

mécanicien, mekan(ik)isto, maŝinisto.

mécanique, mekanik-o,-a.

mécaniquement, maŝine.

mécanisme (*pf*), mekanismo.

mécánographe, mekanografo *.

mécánographie (*tech*), mekanografio.

mécène, mecenato.

méchanceté, malbon-eco, malic-o; -aĵo.

méchant, malbona, malica.

— (*qui ne vaut rien en son genre*), senvalora, malŝatinda (*f*).

mèche d'explosif, meĉo, deflagroŝnuro.

— **de soufre**, sulfurmeĉo.

— (*de lampe*), meĉo.

— (*de cheveux*), fasketo.

— (*tech*), borpinto.

mécher (*un tonneau*), sulfuri.

mécompte, miskalkulo, kalkuleraro.

— , disreviĝo.

méconnaissable, nerekonebla.

méconnaissance (*ingratitude*), sendankemo.

— (*volont.*), ignorado.

méconnaître (*ne pas apprécier*), neapreci.

— (*ignorer*), ignori.

— (*un devoir*), malrespekti.

mécontent, malkontenta.

mécontentement, malkontenteco, malplaĉo.

mécontenter, malkontentigi.

mécréant, malpiulo, senkredulo.

médaille, medalo.

médailier, ordeni, medali.

médaillier, medalujo.

médailliste, medalisto.

médailлон (*ts*), medaliono.

médecin, medicinisto.

— **traitant**, kuracisto.

médecine (*sc*), medicino.

médial, **médian**, meza.

médiane (*géom*), mediano.

médiastin (*anat*), mediastino.

médiat, pera.

médiateur, paciganto, mediaciinto, peranto.

médiation (*iur*), pacigado, mediacio.

médical, medicina.

médicament, medikamento, medicinaĵo.

médicastre, kuracistaĉo.

médicinal, medikamenta.

médication, medikament-ado;-aro, kuracrimedo(j).

médiéval, mezepoka.

médiocre, nebona.

médiocrité, neboneco.

médire de qn, kalumnii iun, priklaĉi iun.

médisance, kalumnio, priklaĉado.

médisant, kalumniulo, priklaĉulo.

méditatif, meditema.

méditation, meditado | pensado, konsidero.

méditer I, mediti || **T** primediti.

médium (*spiritisme*), mediumo || (*mus*), meza registro.

médiumnique, mediuma.

medius, mezofingro.

médullaire, medola.

méduse (*myth* || *zoo*), meduzo.

méduser (*F*), konsterni.

meeting, mitingo.

méfait, malbonago, misago.

méfiance, malfido.
 méfiant, malfidema.
 méfier, se - de, malfidi, malkonfidi
 iun ou al iu.
 mégacycle, megaciklo.
 mégalithe (antiq), megalito.
 mégolithique, megalita.
 mégalomane (méd), megalomani-
 ulo.
 mégalomanie (méd), megalomanio.
 mégalosaure (fossile), megalosauro.
 mégaphone (porte-voix), megafono.
 mégarde, par -, senatente.
 mégathérium (fossile), megaterio.
 mégère (myth || f), megero.
 mégohm (élec), megaomo.
 mégir (tech), blanke tani.
 mégissier, felpreparisto, blanktani-
 isto.
 mégot, cigar(ed)ostumpo.
 méhari (zoo), meharo.
 méhariste, meharisto.
 meilleur que, pli bona ol.
 — , le - (subst), la plejbono.
 — , le - de, la plej bona el.
 mélampyre (bot), melampiro.
 mélancolie, melankolio.
 mélancolique, melankoli-a-ulo.
 mélange, miks-ado,-aĵo.
 — , sans - (pur), senmiksa.
 mélangé, miksa, diversspeca.
 mélanger, miksi.
 — , se - à, miksiĝi kun,
 sin miksi kun.
 mélangeur, miksilo.
 mélasse, melaso.
 mêlé, miksa.
 méléé (mil || sport), miksbatalo,
 baraktado.
 mêler (mélanger), miksi.

mêler, se - à (se mélanger),
 miksiĝi kun.
 — , se - (à la conversation...),
 sin enmiksi (en la
 konversacion...)
 — , se - (de choses qui ne nous
 regardent pas), entrudiĝi;
 ŝovi (ŝian nazon en frem-
 dan vazon).
 mélèze (bot), lariko.
 mélilot (bot), meliloto.
 méli-mélo, konfuzajo.
 mélinite, melinito.
 mélisse (bot), meliso.
 mellifère, mielodona.
 mélodie (ts), melodio.
 mélodieux,-ique, melodia.
 mélodieuse, douceur -, melodieco.
 mélodiste, melodiisto.
 mélodramatique, melodrama.
 mélodrame, melodramo.
 mélomane, muzikamanto.
 mélomanie, muzikamo.
 melon (bot), melono || (d'eau),
 akvomelono.
 — (chapeau), bulĉapelo.
 melonnière, melonbedo.
 mélopée (mus), melopeo.
 membrane (anat || tech), mem-
 brano.
 membraneux, membrana.
 membre (ts), membro.
 — (de groupe, de nation...),
 ano, membro.
 — , appartenance, qualité
 de -, aneco, membreco.
 membré, bien -, belmembra.
 membru, dikmenbra.
 membrure (anat), membroj,
 membraro.
 — (mar), ĉeftrabaro.

même (adj : similitude, identité), sama.

ils sont dans le même parc, ili estas en la sama parko.

— (adj : en personne ; se place immédiatement après les noms et pronoms), mem.

venez vous-même, venu mem.

le roi même, la reĝo mem.

— (adv : de plus, aussi, encore), eĉ.

même l'homme, eĉ la homo.

même en hiver, eĉ vintre.

— , **aujourd'hui -**, ĝuste hodiaŭ.

— , **de -**, same, ankaŭ.

— , **de - que**, same kiel.

— , **pas -**, eĉ ne.

— , **tout de -**, tamen.

mêmement, same.

memento, memorigilo, memor-libreto.

mémoire (état, exposé...), memuaro.

— (faculté), memoro.

— , **de -** (par cœur),

memore, parkere.

— , **en - de qn**, pro memoro al iu.

— , **en - de ce que**, memorige, ke.

— , **sortir de la -** (s'effacer), elmemorigi.

mémoires (litt), memoraĵoj.

mémorable, memorinda.

mémorandum, memorando.

mémorial, memor-libro,-monument.

mémorialiste, memoraĵisto.

menaçant, minaca.

menace (pf), minaco.

menacer qn de qc (pf), minaci iun per io.

ménage (mari et femme), geedzoj.

— (famille), familio.

— , **femme de -**, mastrum-istino.

— , **faire le -**, mastrumi.

ménagement (considération), konsidero.

— (indulgence), indulgo

ménager (adj : relatif au ménage), mastruma.

— (adj : économe), ŝparema.

— (verbe : épargner), ŝpari.

— (sa peine, ses forces...), domaĝi, ŝpari (f).

— (qn), indulgi (iun).

ménagère (femme qui a soin du ménage), dommastrino.

— (ensemble des couverts), manĝilaro.

ménagerie (ts), menaĝerio.

mendélisme (biologie), mendelismo.

mendiant, almozulo.

mendicité, almozuleco.

mendier, almozi.

meneaux (arch), fenestrokrucoj.

menée, intrigo.

mener (conduire, guider), konduki, gvidi, direktili.

— (diriger), regi.

— (véhiculer), veturigi.

— (une attaque contre qn), direktili.

— (un troupeau), peli.

— (à bonne fin), trakonduki.

— (un combat), trakonduki.

— (être à la tête de), estri.

ménestrel (*lit* || *mus*), menestrelo, minstrello.

menétrier, vilaĝa violonludisto.

meneur (*agitateur*), agitisto, konspirestro.

— **de jeu**, ĉefludanto.

— (*chef de parti*), partiestro, direktanto.

menhir (*antiq*), menhiro.

méninge (*anat*), meningo.

méningé, meninga.

méningite (*méd*), meningito.

ménisque (*anat* || *opt*), menisko.

ménopause (*méd*), menopauzo.

menotte (*petite main*), maneto.

menottes (*de prisonnier*), mankateno.

mensonge, mensogo, malvero.

mensonger, mensoga, malvera.

menstruation, menstruo.

menstrues, menstruaĵoj.

mensualité, monatpago.

— (*menstrues*), monat-
aĵoj, menstruaĵoj.

mensuel, monata.

mesurable, mezurebla.

mesuration, mezurado.

mental (*adj*), spirita, mensa.

— (*subst* : *l'élément intellectuel*), intelekto.

mentalité (*état d'esprit*), spirito-
stato, mensostato.

— (*façon de penser*), pens-
maniero.

menterie (*F*), mensogo.

menteur, mensogulo.

menthe (*bot*), mento.

menthol (*chim*), mentolo.

mention (*témoignage oral ou écrit*),
mencio, cito.

— (*distinction*), distingo.

mentionné ci-dessus, supre citita.

mentionner, mencii, citi.

mentir, mensogi.

menton (*anat*), mentono.

mentonnière, mentoningo.

mentor, mentoro.

menu (*adj* : *qn*), maldika || (*qc*),
bagatela, malgranda, mal-
grava.

— (*de repas*), menuo.

menuet (*mus*), menueto.

menuiserie, lignaĵarto || lignajaro.

menuisier, lignaĵisto.

menure-lyre (*orn*), menuro.

méphitique, haladza.

méphitisme, haladziĝo.

méprendre, se -, miskompreni,
erari.

mépris, malestimo.

méprisable, malestiminda.

méprisant, malestima.

méprise, malĝustaĵo, eraro, mis-
kompreno.

mépriser, malestimii.

mer (*pf*), maro.

— , **mal de** -, marmalsano.

mercanti, fikomercisto.

mercantile, profitavida.

mercantilisme, merkantilismo.

mercenaire (*mil*), dungosoldato.

mercerie (*merchandises*), mercero.

— (*magasin*), mercerejo.

mercerisé, glacea.

merceriser (*tech*), glaceigi.

merci ! (*interj*), dankon !

— (*subst*), danko.

— , **à la - de**, laŭ la arbitro de,
en la potenco de.

mercier, merceristo.

Mercredi, Merkredo.

mercure (*chim*), hidrargo.

mercuriale (*bot*), merkuralo.

— (*com*), merkataprezaro.

mercuriale (*remontrance*), riproĉo, admono.

mercuriel, hidrarga.

mercurochrome (*méd*), merkuro-kromo.

mère, patrino.

— (*supérieure de couvent*), ĉefmonaĥino.

mère-patrie, hejmolando ; patrio, patrujo.

méridien (*astr* || *géo*), meridiano.

méridienne, siesto.

méridional, sud-a.-ulo.

meringue (*cuis*), meringelo.

meringuer (*cuis*), meringelumi.

mérinos (*zoo*), merino.

— , *laine* -, merinolano.

merise (*bot*), merizo.

merisier (*bot*), merizarbo.

mérite, merito || braveco.

mériter, meriti.

— , *bien* - *de*, meritigi je.

méritoire, merita.

merlan (*ich*), merlango.

merle (*orn*), merlo.

merlin (*d'abattoir*), kapbatilo.

— (*hache à un tranchant*), unuega hakilo.

merlon (*arch*), murodento.

merluche (*ich*), merluĉo.

merrain, daŭboligno.

merveille, mirindaĵo.

merveilleux, mirveka, mirinda.

mes (*adj possessif*), miaj.

mésalliance (*mariage avec une personne de condition ou de fortune inférieure*), misedziĝo.

mésallier, se -, misedziĝi.

mésange (*orn*), paruo.

mésaventure, misaventuro.

mésentère (*anat*), mezentero.

mésestimer, neestimi || subestimi.

mésintelligence, malkonkordo, malakordo.

mésocarpe (*bot*), mezkarko.

mésolithique (*préh*), mezolitiko.

mésón (*phys*), mezono.

mesquin (*sans générosité*), troŝparema.

— (*de sentiments*), malgrandanima.

mesquinerie, troŝparemo || malgrandanimeco.

mess (*mil*), manĝoklubo.

message (*ts*), mesaĝo.

messenger, kuriero, mesaĝisto.

messagerie, transportservo || transportoficejo.

messe (*R, mus*), meso.

— , *dire la* -, celebri meson.

— (*noire*), diabloservo.

messianique, mesia.

messianisme (*R*), mesianismo.

Messie (*ts*), Mesio.

mesurable, mezurebla.

mesurage, mezurado.

mesure (*ts sauf précaution*), mezuro || (*f*), dozo.

— (*mus*), takto || mezuro.

— (*préventive : précaution*), antaŭrimedo, antaŭzorgo.

— , *au fur et à* - *que*, laŭmezure kiel.

— , *barre de* -, taktostreko.

— , *indication de la* -, taktosigno.

— , *instrument de* -, mezurilo.

— , *oultre* -, supermezure.

— , *sur* -, laŭmezure.

mesuré (*prudent* || *modéré*), singarda || modera.

mesurer (*pf*), mezuri.

métabolisme (bot || zoo...), metabolo.

métacarpe (anat), metakarpo.

métacarpien, metakarpa.

métairie, farmodomo, farmobieno.

métal, metalo.

métallifère, metaldona.

métallique, metala.

— , toile -, metalreto.

métalliser, metaligi.

métallo (F), metallaboristo.

métalloïde (chim), metaloido.

métallographie (sc), metalografio.

métallurgie, metalurgio.

métallurgique, metalurgia.

métallurgiste, metalurgo.

métamère (chim), metamero.

métamorphique (géol), metamorfa.

métamorphisme, metamorfeco.

métamorphose (pf), metamorfozo, formŝanĝo.

métamorphoser, metamorfozi, transŝanĝi.

métaphore (G), metaforo.

métaphorique, metafora.

métaphysicien, metafizikisto.

métaphysique (philo), metafiziko.

métapsychie (philo), metapsikio.

métastase (méd), metastazo.

métatarse (anat), metatarso.

métathèse (G), metatezo.

métayage, duonfarmado.

métayer, duonfarmulo.

méteil, tritik-sekala miksajo.

métazoaire (zoo), metazooj.

métempsychose, metempsikozo.

météore, meteoro.

météoriser, meteorisme ŝveligi.

météorisme (méd), meteorismo.

météorite (astr), meteorŝtono, aerolito, aerŝtono.

météorologie (sc), meteorologio.

météorologue, meteorologo.

méthane (chim), metano.

méthanol (chim), metanolo.

méthode (procédé), metodo.

— (manuel), lernolibro.

méthodique (établi suivant un ordre logique), metoda.

— (qui a de l'ordre, de la méthode), ordema.

méthodiquement (avec ordre), orde.

méthodologie (philo), metodologio.

méthyle (chim), metilo.

méthylène (chim), metileno.

méticuleux, trozorgema || pedanta.

méticulosité, trozorgemo || pedanteco.

métier (manuel ou mécanique), metio.

— (profession quelconque), profesio.

— à tisser (méc), teksmaŝino.

— à tisser (à main), teksilo.

métis (qn), mestizo.

— (adj : chien...), miksrasa.

— (adj : toile), miksfadena.

métissage, mestizado || (ras)miksado.

métisser, mestizi || (ras)miksi.

métonymie (G), metonimio.

métrage (mesurage), mezurado.

— (longueur d'un film), longo.

— , film de court -, etlonga filmo.

mètre (ts), metro.

métré (tech), konstrumezuro.

métrér, metromezuri.

mètreur, konstrumezuristo.

métricien (sc), metrikisto.

métrique (qui a rapport au mètre, à la mesure du vers), metra.

— (qui a rapport à la métrique), metrika.

— (subst : litt), metriko.

métrite (méd), uterito.

métrologie (sc), mezurscienco, metrologio.

métrologiste, metrologo.

métromanie (manie de faire des vers), versomanio.

métronome, taktomezurilo, metronomo.

métropole (ts), metropolo.

métropolitain, metropola.

— (subst : chf), subtrajno.

métropolitaine (R), metropolitano.

mets (cuis), manĝaĵo.

— (mal cuisiné), kaĉo (f), manĝaĉo.

metteur en œuvre (art), gemomuntisto, perlomuntisto.

— en scène (théâ), muntisto enscenigisto.

mettre (poser, placer : pf), meti, loki.

— (de l'autre côté), transmeti.

— bas, naski.

— (un vê), surmeti.

— (en ordre), ordometi.

— la table, primeti, pretigi la tablon.

— , se - à (infinitif), ek...i.

— , se - à chanter, ekkanti.

meuble, meblo.

— (adj : jur), transportebla.

— , terre -, pulvorigema tero.

meublé (subst), meblita loĝejo.

meubler, mebli.

meule à affuter, akrigilo, akriĝostono.

— de moulin, muelŝtono.

— (de paille...), stako.

— , mettre en -, stakigi.

meulette, garbaro.

meulier, muelŝton-a, -isto.

meulière (carrière), muelŝtonejo.

— , pierre -, muelŝtono.

meulon, salstako.

meunerie (commerce, industrie des meuniers), muelmetio.

— (corps des meuniers), muelistaro.

meunier, muelisto.

meurtre, murdo.

meurtrier (adj), murda.

— (subst : qn), murd-into, -isto.

meurtrière (mil), embrazuro.

meurtrir (méd), kontuzi, vundeti.

meurtrissure, kontuzo, vundeto.

meute de chiens, hundaro.

— (f), bandaĉo, atakantaro.

mévente, nevenditeco, misvendo.

mezzanine (arch), mezetaĝo.

mezzo-forte, mezforte.

mezzo-soprano (mus), mezo-soprano.

mezza voce (à mi-voix), mezvoĉe.

mi (mus), E.

miasme, miasmo.

miaulement, miaŭo.

miauler, miaŭi.

mica (min), glimo.

— , briller comme du -, glimi.

micacé, glimeca.

mi-carême, karesmomezo.

micaschiste (min), glimoskisto.

miche, panbulo.

mi-chemin, à -, mezvoje.

mi-corps, à -, ĝistalie, mezkorpe.

mi-côte, à -, mezdekline.
 micmac, intrigo.
 micro (*préfixe scientifique*), mikro-.
 microbe, mikrobo.
 microbicide, mikrobodetrua.
 microbiologie (sc), mikrobiologio.
 microcosme, mikrokosmo.
 micron (*mesure*), mikrono.
 microphone, mikrofono.
 microscope, mikroskopo.
 microsillon (*mus*), mikrokanelo.
 midl, tagmezo || sudo || suda parto.
 mldinette, Pariza kudristino.
 mle, panmolajo.
 miel, mielo.
 mielleux, mieleca || (f), mildafekta.
 mien, mia || (le -), la mia.
 miette, panero || ereto, peceto.
 mieux, pli bone || (le -), plej bone.
 — , le - de, la plej bona el.
 mièvre, ĝentilafekta || (f), delikata, gracila.
 mignardise, (mild)afektecio.
 mignon, (delikate) gracia, ĉarma.
 migraine (*méd*), hemikranio, migreno.
 migraineux, hemikrani-a, migren-a;-ulo.
 migrateur (*oiseau*...), migra.
 migratoire, migr(orilat)a.
 migration, migrado.
 mihrab (*arch*), ĥornio.
 mijaurée (F), afektulino.
 mijoter T (*cuis*), lante kuiri.
 — I (*bouillir lentement*), boleti.
 mlkado, mikado.
 mil(le) (*adj numeral*), mil.
 mil(let) (*bot*), milio.
 mllan (*orn*), milvo.
 mildiou (*bot*), melduo.
 mllice, milico.

milicien, milicano.
 milieu (*entre deux points*...), mezo.
 — (phys), medio.
 — (social), medio, rondo (f).
 — , au - de, meze de, intere de.
 militaire (*relatif aux armées*), milita.
 — (*relatif aux militaires*), militista, soldato.
 — (subst), militisto, soldato.
 — , état -, militisteco, soldateco.
 — , service -, militservo.
 militant (f), batalanto, militanto || aktivulo.
 militariser, armeizi.
 militarisme, militismo.
 militer, batali, aktivi.
 mille (*mesure variable*), mejlo.
 millénaire, jarmil-a,-o.
 mille-pattes (*ent*), miriapodo.
 millepertuis (*bot*), hiperiko.
 millésime, stampodato.
 millet (*bot*), milio.
 milli- (*préfixe = divisé par mille*), mili-.
 milliaire, borne -, mejloŝtono.
 millampère (*élec*), miliampero.
 milliard, miliardo.
 milliardaire, miliardulo.
 millième, mil-a,-ono.
 millier, milo.
 milliers, par -, milope.
 milligramme, miligramo.
 millimètre, milimetro.
 million, miliono.
 millionnaire, milionulo.
 millionnième, milion-a,-ono.
 milord, lordo.
 milouin (*orn*), fulgulo.

mime (*théd*), mimo.

mimer, mimi.

mimique, mimiko, gestolingvo.

— (*f*), gestado.

mimosa (*bot*), mimozo.

minable, mizera, kompatinda.

minaret (*arch*), minareto.

minauder, afekti.

minauderie, afekto.

minaudier, afektulo.

mince, maldika.

— (*f*), malgrava, bagatela.

minceur, maldikeco.

mine (*air, contenance*), mieno.

— (*mar* || *mil* || *min*), mino.

— **de charbon**, karbomin(ej)o.

— (*en exploitation*), mino, min-ejo.

— , **creuser une -**, mini.

— , **fourneau de -**, minforno.

— , **mouilleur de -**, minsema-
ŝipo.

miner (*pf*), subfosi.

— (*une passe*), minbari.

— (*un pont*), mini, submini.

— , **se -** (*f*), konsumiĝi.

mineral, minaĵo, erco.

minéral, mineral-o,-a.

minéraliser, mineraligi.

minéralogie (*sc*), mineralogio.

minéralogique, mineralogia.

minéralogiste, mineralogo.

minet (*zoo*), kateto.

mineur, ministo, karbolaboristo.

— (*non majeur*), neplenaĝ-a,
-ulo.

— (*logique* || *mus*), minora.

miniature (*art*), miniaturo.

— , **faire de la -**, miniaturi.

miniaturiste, miniaturisto.

minier, mina.

minima, minimal, minimuma.

minime, malgranda, malgrava,
bagatela.

minimiser, minjumiĝi.

minimum, minimumo.

— , **au -** (*au moins*),
minimumo.

ministère (*fonction, charge*), ofico,
servado.

— (*cabinet*), ministraro.

— (*local et personnel*),
ministerio, ministr-
ejo.

— **de la justice**, ministr-
ejo pri justico.

— **de la marine**, ministr-
ejo pri maraferoj.

— **public** (*jur*), prokuror-
eco.

ministériel, ministeria, ministreja.

ministrable, ministrigebla.

ministre, ministro.

— , **premier -**, ĉefministro.

minium (*chim*), minio.

— , **passer au -**, minioŝmiri.

minois, vizaĝeto.

minorité (*jur*), neplenaĝeco.

— (*statistique, ethnique*),
malplimulto, minorit-
ato.

minoterie, farunejo || farunindus-
trio.

minotier, farunisto.

minuit, noktomezo.

minuscule (*adj*), malgrandega,
eteta.

— (*subst : lettre*), mi-
nusklo.

minute (*angle* || *temps*), minuto.

— , **une - !** minuton !

— (*écrit original*), originalo.

minuter, minuti.

minuterie, minutatoro.

minutie, detalemo. pedanteco.
bagatelemo.

minutieux, detalema, pedanta,
bagatelema.

miocène (géol), mioceno.

mioche, bubeto.

mirabelle (bot), mirabelo.

mirabellier (bot), mirabelarbo.

miracle (pf), miraklo.

— , faire un -, mirakli.

miraculé, miraklito.

miraculeux, mirakla.

mirador (orch), belvedere.

— (mil), gvatoturo, observ-
ejo.

mirage, miraĝo.

mire, cran de -, celfendo.

— , point de - (pf), celpunkto.

mirer (regarder à travers), tra-
rigardi.

— , se - dans un miroir,
rigardi sin en spegulo.

— , se - (se refléter), speguliĝi.

— , se - (f. s'admirer), admir-
sin.

mirifique, miriga.

mirliton (mus), mirlitono.

mirobolant, tromiriga.

miroir (pf), spegulo.

miroitant (réfléchissant), spegula.

miroitement, movbrilo.

miroiter (réfléter), speguli.

— (chatoyer), movbrili,
ŝanĝbrili.

— (luire), flagreti.

— , faire - (montrer pour
séduire), logmontri.

miroiterie, spegulfabriko.

miroitler, spegulisto.

misanthropie, mizantropo.

misanthropie, mizantropo.

miscible, miksebla.

mise (action de mettre), metado.

— (en jeu), monludo, vetaĵo.

— (manière de s'habiller), vest-
maniero.

miser (déposer un enjeu), meti
vetaĵon.

— (parier), veti.

misérable (sans ressources),
mizer-a,-ulo.

— (pouilleux, galeux),
fav-a,-ulo.

— (digne de mépris),
indignind-a,-ulo (f).

misère, mizero, senhaveco.

— , être dans la -, mizeri.

miserere (F), plendo.

miséreux, mizer-a,-ulo.

miséricorde (compassion), kor-
favoro, mizerikordo.

miséricordieux, korfavora, mize-
rikorda.

misogyne, mizogino.

misogynie, mizogineco.

missel, misalo, meslibro.

mission (ts), misio.

— (charge), komisio.

missionnaire (R || envoyé), misiisto.

missive, letero.

mistral (vent), mistralo.

mitaine, duonganto.

mite (ent), tineo.

miteux (F), mizera.

mitigé (adouci), mildigita.

mitiger (rendre moins dur), mildigi.

mitonner I (cuis), kuiriĝadi.

— T (f), zorge prepari.

mitoyen, mur-, mezmuro, komuna
muro.

mitrallade (par canons chargés à
mitraille), mitrajlado

— (par armes à feu porta-
tives), mitralado.

mitraille (*artillerie*), mitraĵlo.
mitrailler, mitrali.
 — (f : de questions),
 superŝuti.
mitraillette, mitraleto.
mitrailleuse, mitralo, maŝinpaŝilo.
mitre (K), mitro.
 — (R juive), cidaro.
mitré (K), mitroĥava.
mitrer (K), mitri.
mitron (*apprenti boulanger*), pan-
 isthelpanto, bakisteto.
 — (*ouvrier boulanger*), pan-
 laboristo, bakisto.
mi-voix, à -, mezvoĉe.
mixer, miksilo.
mixte (*formé d'éléments de diffé-
 rente nature*), miksa.
 — , école -, geknaba lernejo.
 — , mariage -, miksedsziĝo.
mixture (*mélange quelconque*),
 miksaĵo.
mnémotechnie, mnemoniko.
mnémonique, mnemonika.
mobile (*qui peut être mû*), movebla.
 — (*qui se meut*), moviĝema.
 — (*qui change de place*),
 lokŝanĝa.
 — (*coulissant*), ŝovebla.
 — (*inconstant*), ŝanĝiĝema.
 — (*méc*), movilo.
 — (*philo*), instigilo.
 — (*math*), movkorpo.
mobilier, meblaro.
mobilisable, mobilizebla.
mobilisation, mobilizado.
mobiliser (ts), mobilizi.
mobilité, movebleco, moviĝemo.
mocassin (*chaussure*), mokaseno.
modal (*mus* || *philo*), modala.
modalité (*mus* || *philo*), modaleco.

modalité (*particularité*), apartaĵo.
 — (*condition*), kondiĉo,
 maniero.
mode (*coutume* || *mus* || *philo* ||
statistique || *usage*), modo.
 — (*personnel ou impersonnel
 d'un verbe*), modalo.
 — (*indicatif, infinitif...*), modo.
 — , à la -, laŭmoda.
 — , passer de -, elmodiĝi.
modes, articles de -, modajoj.
modelage (*art*), modlado.
modèle (pf), modelo.
 — (*art*), pozist(in)o.
 — (*femme : couture...*),
 modelino.
 — (*forme, gabarit*), modelilo.
 — (*adj*), modela.
 — (*exemplaire*), imitinda.
 — , faire le - de qn,
 primodeli iun.
modeler (*art*), modli.
 — (*façonner*), modeli.
 — , cire à -, modlovakso.
 — , pâte à -, modlopasto.
 — , se - à (se conformer à)
 modeliĝi al.
modeleur (*tech*), fandmodelisto ||
 muldisto.
modéliste, modelisto.
modérantisme (*polit*), moderismo.
modérateur (*adj*), moderiga.
 — (*subst : méc*), moder-
 igilo.
modération, modereco, saĝo,
 mezuro.
modéré, modera, sobra (f).
modérer, moderigi.
moderne, moderna.
 — , le monde -, modern-
 ularo.
moderniser, modernigi.

modernisme (*R*), modernismo.
moderniste (*R*), modernisto.
modernité, moderneco.
modeste (*qn*), modesta, malfiera ||
     pudora.
     — (*qc*), simpla, senluksa.
modestie, modesteco || pudoro.
modicité, malgraveco.
modifiable, modifebla.
modification, modifo.
modifier, modifi, ŝanĝi.
modique, malgrava.
modiste, modistino, ĉapelistino.
modulation (*élec* || *mus*), modulo.
module (*arch* || *math*), modulo.
moduler, moduli.
moelle (*anat* ⇐ *osseuse* || *bot* || *f*),
     medolo || (*f*), kerno.
     — (*épinère*), mjelo.
moelleux (*os...*), medolhava.
     — (*f* : *tapis*), ŝvelmola.
moellon, murŝtono.
mœurs, moroj.
mohair (*tex*), mohajro.
moi (*pronom personnel*), mi || al mi ||
     min.
moi, je vous dis..., mi, mi
     diras al vi...
donnez-moi, donu al mi.
aimez-moi, amu min.
     — (*subst* : *philo*), la mio.
moignon (*méd*), (membro)stumpo.
moindre, le -, plej malmulta,
     plej malgranda.
moine (*R*), monaĥo.
     — **bouddhiste**, bikŝuo.
     — (*de lit*), litvarmigilo.
moineau (*orn*), pasero.
moins (*marque une infériorité de*
     qualité), malpli.
     — , le -, malplej.
     — (*math*), minus.

moins, le signe -, minussigno.
     — , au -, du -, almenaŭ.
     — , de - en -, malpli kaj malpli.
     — , en -, malplie.
     — , plus ou -, pli-malpli.
     — , - il travaille, - il gagne,
         ju malpli li laboras, des
         malpli li akiras.
moins-value (*com* || *sociologie*),
     malplivaloro || minusvaloro.
moirage, muarado.
moire (*tex*), muaro.
moiré, muara, ondobrila.
moirer (*tech*), muari.
mois, monato.
     — , début de -, monatkomenco.
     — , qui dure trois -, trimonata.
     — , tous les -, ĉiumonate.
moise (*berceau*), lulkorbo.
moisi, ŝima, mucida.
moisir I (*pf*), ŝimi.
     — **T** (*faire moisir*), ŝimigi.
moisissure, ŝimo, ŝimaĵo.
moisson, rikolto.
moissonner, rikolti.
moissonneur, rikoltisto.
moissonneuse (*méc*), rikoltmaŝino,
     falĉomaŝino.
moite, ŝviteta.
moiteur, ŝviteto.
moitié, duono.
moka (*grains ou boisson*), mokao.
mol, mola.
molaire, molaro, muela dento.
môle (*mar*), moleo.
moléculaire, molekula.
molécule, molekulo.
moleskine, moleskino *
molestation, molestado.
molester, molesti.
molette (*à broyer les couleurs*),
     pistilo.

molette à graver..., strekradeto.

— d'éperon, spronradeto.

mollah (R musulm), mulao.

mollasse (mou et flasque), molaĉa.

— (f : apathique, sans éner-
gie), apatia, senenergia.

— (géol), kalka grejso.

mollement, mole.

mollesse (pf), moleco.

— (f), apatio, senenergieco.

mollet (anat), suro Ĵ (adj), moleta.

molletière (vét), surobendo.

mollir I, moligi.

— I (f : céder), cedi.

— T (mar : détendre), mal-
streĉi.

mollusque (zoo), molusko.

molosse (zoo), dogego.

molybdène (chim), molibdeno.

moment (instant), momento,
tempo.

— (de forces... : méc), mo-
manto.

momentané, momenta Ĵ pro-
vizora.

momie, mumio.

momification, mumigo, mumiaĝo.

momifier, mumigi.

— , se -, mumiaĝi.

mon (adj possessif), mia.

monacal, monaĥa.

monachisme, monaĥismo.

monade (philo), monado.

monarchie (ts), monarkio.

monarchisme, monarkismo.

monarchiste, monarkisto.

monarchique, monarkia, monarka.

monarque, monarko.

monastère, monaĥejo.

monastique, monaĥeja.

monceau, amaso.

mondain, monduma.

mondanités, mondumajoj.

monde (ts), mondo.

— , connaissance du -, mond-
osperto.

— , femme du -, monduman-
ino.

— , homme du -, mondumano

— , le grand -, mondumo.

— , à tout le -, ĉies.

— , mettre au -, naski,
enmondigi.

monder, purigi Ĵ senŝeligi.

mondial, monda, tutmonda.

mondialisation, mondanigo.

mondialiser, mondanigi.

mondialisme, mondanismo.

monétaire, mona.

— , unité -, monunuo.

monétisation, monigo.

monétiser (transformer en mon-
naie), monigi (oron, argenton).

mongolisme (méd), mongolismo.

monisme (philo), monismo.

moniste, monisto.

moniteur (enseignement), moni-
toro, ĉeflernanto.

monitor (mar), monitoro.

monnaie (argent, espèces), mono.
— (espérantiste fictive),
speso Ĵ stelo.

— du pape (bot), mon-
herbo.

— , pièce de -, monero.

— , battre -, monfari.

monnayage, monfarado, stampado.

monnayer (convertir un métal en
monnaie), monigi
metalon.

— (f), tiri profiton el.

monochrome, unukolora.

monocle, monoklo.

monocorde (pf), unukorda.

monocorde (i), monotona.
monocotylédone (bot), unukotiledona.

monogame, monogamiulo.
monogamie (jur), monogamio.
monogamique, monogamia.
monogramme, monagramo.
monographie (sc), monografio.
monolithe, monolito.

monolithique (pf), monolita.
monologue, monologo.
monologuer, monologi.
monomane (méd), monomaniulo, fiksdeulo.

monomanie (méd), monomanio.
monôme (math), monomo.
— d'étudiants, tumultu
studentprocesio.

monopétale (bot), unupetala.
monoplace, unusidloka.
monoplan (avi), monoplano.
monopole, monopolo.
monopolisation, monopoligo.
monopoliser, monopoligi.
monosépale (bot), unusepala.
monosyllabe, unusilabo.
monosyllabique, unusilaba.
monothéisme, monoteismo.
monothéiste, monote-isma, -isto.
monotone (ts), monotona ||
(f), senkolora.

monotonie, monotoneco.
monotype (typo), monotipo.
monseigneur (titre), monsinjoro.
monsieur, sinjoro.
monstre (ts), monstro.
monstrueusement, monstre ||
abomene.

monstrueux (pf), monstra.
monstruosité, monstr-eco, -aĵo.
mont, montagne, monto.

montage (tech || théâ...), munt-ado, -aĵo.

montagnard, montar-a, -ano.

montagne, montaro.

— , chaîne de -, monto-
ĉeno.

montagneux, montoriĉa.

— , massif -, montaro.

montant (de chevolet), kruro.

— (de porte...), fosto.

— (total de compte), kalkulsumo.

mont-de-piété, pruntoficejo, lombardejo.

monte, rajdado || rajdmaniero.

monté (bien pourvu), provizita.

— (exalté), ekzaltita.

montées, troupes - (mil), rajdo-
trupoj.

monte-charges, ŝargolifto.

montée (oscension), suprenirado.

— (côte), suprenirejo.

monte-plats, pladlevilo.

monter (en un lieu plus élevé),
supreniri.

— (arbre, escalier), suriri.

— à cheval, à bicyclette,
rajdi ĉevalon, biciklon.

— (art || méc || théâ), munti.

— (en vol plané : avi), sori.

monteur (tech), muntisto.

montgolfière, varmaerostato.

monticule, teramaso.

montoir, ĉevalbloko.

montre, horloĝo, poŝhorloĝo.

— , verre de -, horloĝovitro.

montre-bracelet, horloĝeto, brak-
horloĝo.

montrer, montri, signi.

— , se -, montriĝi, vidiĝi ||
aspekti.

montreur, montristo.

montueux, monteteca, malebena.
monture (*animal*), rajdbesto, rajdato.

— (*de bijoux, de lunettes*), muntaĵo.

— (*d'outil*), muntilo, muntumo.

monument (*ts*), monumento || memorigaĵo.

monumental, monumenta.

mops(e) (*zoo : carlin*), mopso.

moquer, se - de qn, moki iun.
 — , **se - de qc**, tute indifereinti pri io.

— , **se - de (braver)**, spiti.

moquerie, moko, ŝerco.

moquette, tapiŝoŝtofo.

moqueur (*qn*), mokem-a, rikanem-a; -ulo.

— (*ton, attitude*), moka.

morailles, (ĉevala) nazpinĉilo.

moraine (*géal*), moreno.

moral (*ts*), morala.

morale, moralo.

— (*d'une fable...*), moralaĵo.

— , **éducation -**, moralinstruo.

— , **faire la - à qn**, prudentigi iun.

moralement, morale || spirite.

moralisateur, moraliga.

moraliser, moraligi.

moraliste, moralisto.

moralité (*conduite morale*), bonmoreco.

— (*d'une fable...*), moralaĵo.

moratoire (*jur*), moratorio.

morbide (*art*), morbida.

morbidesse (*art*), morbideco.

morbidité (*méd, statistique*), malsanulkvanto.

morceau, peco, fragmento.

morceler (*diviser en moceaux*), dispecigi.

— (*diviser en parcelles*), parceli.

morcellement, dispecigo.

mordanĝage (*tech*), mordumado.

mordancer (*tech*), mordumi.

mordant (*pf*), morda, pikema (*f*).
 — (*chim*), mordumilo.

mordicus (*F*), obstinege.

mordillage, mordetado.

mordiller, mordeti.

mordoré, orbruna.

mordre (*pf*), mordi.

morfondre, se -, atendenui l.

morganatique, morganatika.

morgue (*attitude*), aroganteco, malhumilo.

— , **plein de -**, fierega, aroganta.

— (*pour cadavres*), kadavrejo, mortintejo.

moribond, mortiganto, agonianto.

moricaud, brunhaŭt-a, -ulo.

morigéner, riproĉi.

morille (*bot*), morhelo, morkelo.

mormonisme (*R*), mormonismo.

morne, morna, senĝoja.

morose, moroza, splena.

morosité, morozeco.

morphème (*G*), morfemo.

morphine (*chim*), morfino.

morphinisme (*méd*), morfismo.

morphinomane (*méd*), morfino-manuilo.

morphinomanie (*méd*), morfino-manio.

morphologie (*sc*), morfologio.

morphologique, morfologia.

mors (*de cheval...*), enbuŝaĵo, mordaĵo.

morse (zoo), rosmaro.

— (alphabet), morsa.

morsure (pf), mordo.

— (blessure), mordovundo.

mort (adj), mortinta || senviva, malviva.

— (subst : la - || un -), morto || mortinto.

— (tech : point...), morta.

— , tomber -, ekmorti.

— , trouver la -, mortigi.

Mort, la - personnifiée, Morto, Parcoj.

mortadelle (cuis), mortadelo.

mortaisage (tech), mortezado.

mortaise, mortezo.

mortaiser (tech), mortezi.

mortaiseuse, mortezilo, mortez-maŝino.

mortalité, mortado.

— (caractère mortel de qc), morteco.

— , taux de -, mortokvanto.

mort-aux-rats, ratveneno.

morte-eau (mar), morta tajdo.

mortel (de mort), morta.

— (fatal), morta, plaga (f).

— (qui engendre la mort), mortiga.

— (sujet à la mort), mortema.

— (subst), mortemulo, terido.

mortelle, douleur -, ekcesa doloro.

morte-saison, malaktiva tempo.

mortier (de maçon), mortero.

— (pour piler), pistujo.

— (mil), haŭbizo, bombo-kanono.

mortifère, mortiga.

mortifiant, humiliga, ĉagrena.

mortification, humiliĝo.

mortifier, humiliĝi.

— (rendre plus tendre : viande), moligi.

— , se -, humiliĝi.

mort-né, mortnaskit-a,-o.

mortuaire, morta.

morue (frêche : ich), moruo.

— salée, laberdano.

— sèche, gado.

— , huile de foie de -, moruoleo.

morutier (bateau), moruŝipo.

— (pêcheur), morukaptisto.

morve (méd), morvo.

— (humeur qui coule des narines), nazomuko.

morveux (cheval), morva.

— (qn), nazoflu-a,-ulo.

mosaïque (art), mozaiko.

— (B : qui vient de Moïse), mosea.

mosquée, moskeo.

mot (vocable), vorto.

— du jour, frapvorto.

— d'ordre, signaldiro || ordono, instrukcio.

— de ralliement, rekonvorto, rekondiro.

— , bon -, spritajo.

— , élément de -, vortero, vortelemento.

— , ordre des -s (construction), vortordo.

— , jeu de -, vortludo.

— , à demi -, duonvorte.

— , en un - (bref!), per unu vorto !

— , en un - (pour tout dire !), unuvorte !

— , - à - (littéral), laŭvorta.

— , - pour -, laŭvorte.

motet (mus), moteto.

moteur (méc || f), motoro.
 — à explosion, eksplod-motoro.
 — (adj), mova.
motif (ort || mobile), motivo.
 — (couse), kaŭzo.
motilité, movkapablo.
motion, propono.
motiver, motivi, fondi (f).
motoculture, motorkultivado.
motocyclette, motorciklo.
motoriser, motorizi.
motricité, moveco.
motte, bulo.
motus ! silenton !
mou (pf), mola.
 — (qn), maldiligenta, malfervora.
 — (cuis), pulmaĵo.
moucharabieh (orch), ĵaluzio.
mouchard, fidenuncisto.
mouche (ent || de barbe), muŝo.
 — d'épée, pintŝirmilo, spad-butono.
 — (de dames), muŝeto.
 — , faire - (mil), trafi la celon.
 — , fine - (qn), ruzulo, sagaculo.
 — , poids - (sport), muŝpezo.
 — , prendre la - (f), ek-kolereti, ekincitigi.
moucher, nazpurigi, mungi.
 — une mèche, meĉumi, randegaligl.
moucheron (ent), muŝeto.
moucheté, punktita.
moucheter (tech), punktadi, punktornami.
mouchettes, meĉtondilo.
moucheture, punktornamaĵo.
mouchoir, naktuko, poŝtuko.
mouchure, meĉbrulaĵo.

moudre (pf), mueli.
moue, diklipo, lipgrimaco.
 — , faire la -, lipmien, paŭti.
mouette (orn), mevo.
mouffette (zoo), mefito.
mouffe (four), muflo.
 — (gant), mufoganto, pugno-ganto.
mouffes (tech), puliaro, takelo.
mouflon (zoo), tragelafo.
mouillage (action de mouiller), malsekigo, priverŝado.
 — (par ajout d'eau), akvomiksado.
 — de l'ancre (mar), ankrado.
 — , lieu de - (mar), ankrejo.
 — , être au - (mar), ankrumi.
mouillé, malseka.
mouiller, malsekigi, priverŝi, sur-verŝi.
 — (l'ancre : mar), ankri.
 — (des mines : mar), mini.
mouillette (cuis), (longa) pantranĉaĵeto.
mouillure, malsek-igo, -iĝo.
moulage, muld-(ad)o, -aĵo.
moule (tech), muldilo.
 — (zoo), mitulo.
moulé, muldita.
mouler (tech), muldi.
mouleur, muldisto.
moulin, muelilo | muelejo.
moulinage (tech), silktridado.
mouliner (tech), silktridi.
moulinet (de moulin), muelilrad-eto.
 — (de pêche), turnilo.
moulinette, muelileto.
moulu, muelita.

moulu (*méd*), disbatita.
moulure (*tech*), modluro.
mourant, mortigant-a-o.
 — , être -, mortigi, esti mortanta.
mourir (*décéder, trépasser*), morti.
 — (*végétation*), velksekiĝi.
 — (*son*), forsoni, forsveni.
 — , faire -, igi morti || (*tuer*), mortigi.
 — , qui va -, mortonta.
mouron (*des oiseaux*), alsino.
 — rouge, ruĝa anagalo.
mousquet (*mil*), musketo.
mousquetaire (*mil*), musketisto.
mousqueterie (*mil*), salvopafado, fusilpafado.
mousqueton (*mil*), fusileto.
 — (*crochet*), risortohoko.
mousse (*bot*), musko.
 — (*écume*), ŝaŭmo.
 — (*apprenti marin*), ŝipknabo.
 — (*adj*), malakra.
 — , caoutchouc -, spongo-kaŭĉuko.
mousseline (*tex*), muslino.
mousser I, ŝaŭmi || (*faire -*), saŭmigi.
 — , faire - (*f, F*), trolaŭdi, pufreklami.
mousseux, ŝaŭma || ŝaŭmvino.
moussu, muska.
mousson (*vents*), musono.
moustache, lipharoĵ.
moustiquaire, kulvualo.
moustique (*ent*), moskito.
moût, mosto.
moutarde (*bot : sénévé*), sinapo.
 — (*cuis*), mustardo.
moutardier (*réceptient*), mustard-ujo.

moutardier (*fabricant*), mustard-isto.
moutier, monaĥejo.
mouton (*zoo*), ŝafo.
 — (*tech*), falmartelego.
moutons, troupeau de -, ŝafaro.
moutonné, krispa.
moutonner T, krispigi.
 — I (*mar*), flokondiĝi.
moutonnier, imitema, ŝafa (*f*).
mouture (*action de moudre*), muelado.
 — (*mélange de froment, de seigle et d'orge*), muelitaĵo.
mouvant (*fluctuant*), moviĝema, ŝanĝiĝema.
 — (*instable*), malfirma.
mouvement (*pf*), movado.
 — (*méc*), movo.
 — (*mus*), movo, movimento.
 — (*de fonds*), spezo.
 — (*d'horlogerie...*), movilaro.
 — (*d'un port...*), trafiko.
 — (*de va et vient*), svingo.
 — de translation, transklacia movo.
 — , se mettre en -, ekmoviĝi.
mouvementé (*terrain...*), mal-lebena.
 — (*agité, troublé*), agitata, tumulta.
mouvoir, movi.
 — , se -, moviĝi.
moyen (*adj : pf*), meza || mezbona, mezvalora.
moyen (*subst : remède, ressource*), rimedo, helpilo, ilo.

moyen (d'existence), vivrimedo,
pano (f).

— (préventif), antaŭrimedo.

— (au - de), per.

Moyen Age (H), Mezepoko.

moyenâgeux, mezepoka.

moyennant (au moyen de), per.

— (à la condition de),
kondiĉe ke.

moyenne, une -, meznombro.

— , en -, meznombre.

— , de taille -, mezgranda.

moyennement, mezbone.

moyens (ressources pécuriaires),
rimedoj, monrimedoj.

moyette, provizora staketo.

moyeu, nabo.

mu (lettre grecque), mu(o).

mucilage (bot || méd), mucilago.

mucilageux, mucilaga.

mucosité, mucus, muk-o,-aĵo.

mue, voĉo-, haŭto-,... -sangĉo.

muer, voĉo-, haŭto-.... -ŝangĉi.

muet (pf), mut-a,-ulo.

— , rendre -, mutigi.

muezzin (R musulm), muezino.

mufle (anat), muzelo, buŝego,
buŝaĉo.

— (f, F), krudulo.

muffier (bot), antirino.

mufti (R musulm), muftio.

muge (ich), mugilo.

mugir (pf), muĝi || bruegi.

mugissement (pf), muĝado.

muguet (bot), konvalo.

muid (fût de 16 à 18 hl), barelego.

— (mesure), okŝofto.

mulassier, mulnaska.

mulâtre, mulato.

mule (zoo), mulino.

mulet (zoo || ich), mulo || mugilo.

muletier, mulisto.

muletière, piste -, mulvojeto.

mulot (zoo), kaporato, arvikolo.

mulson, melkado.

multicolore, diverskolora, bunta.

multiforme, multforma, divers-
forma.

multiple, multobla.

— , un -, oblo.

multipliable, multiplikebla.

multiplicande, multiplikendo,
multiplikato.

multiplicateur, multiplikanto.

multiplication (math), multipliko.

— (augmentation du
nombre), mul-
tobl-igo,-iĝo.

multiplcité, multeco.

multiplier (ts), multobligi || oftigi.

— (math), multipliki.

— , se - (croître), multiĝi

multitude, multego || homomulto.

municipal, urba, komunuma, mu-
nicipa.

— , conseil -, urba kon-
silantaro, municipo.

— , conseiller -, magistrat-
ano, urba konsil-
an(t)o.

municipalité, magistrato, municipo

munificence, malavaremo.

munir (fournir), provizi.

— (qc de qc), garni (ion per
io).

— , se - de (qn), proviziĝi per,
sin ekipi per.

munitions, municio.

muqueuse (anat), mukozo.

muqueux, mukoza || muk(ec)a.

mur (pf), muro.

— mitoyen, komuna muro, mez-
muro.

— (adj), matura.

mural (qui se rapporte au mur), mura.

— (qui croît sur les murs), surmura.

murale, carte -, surmura mapo, murmapo.

mûre (de mûrier), moruso.

— (des buissons), rubuso.

murène (ich), mureno.

murer (clôre d'un mur), enmurigi.

— (boucher avec de la maçonnerie), masonfermi.

murex (zoo), mureko.

mûrier, morusarbo.

murir T (pf), maturigi.

— I, maturigi.

murmure (ts), murmuro, brueto.

murmurer I (ts), murmuri, brueti.

— I (ruisseau), lirli, flustri.

— T (chuchoter), flustri.

musaraigne (zoo), soriko.

musard, gapvagulo.

musarder, gapvagi.

musc, mosko.

muscade (bot), muskato.

muscadier (bot), muskatarbo.

muscardin (zoo), muskardeno.

muscat, vin -, muskatvino.

muscle (anat), muskolo.

musclé, dikmuskola.

musculaire, muskola.

musculature, muskolaro.

musculeux, dikmuskola.

muse (litt || myth), muzo.

museau (anat), muzelo, buŝo.

musée (ts), muzeo.

museler, muzelingi, buŝumi.

muselière, muzelingo, buŝumo.

muser (flâner, musarder), gapvagi.

musette, pansako, kromsako.

— (mus), sakfajfilo.

muséum, muzeo, studmuzeo.

musical, muzika.

musicalité, muzikeco.

music-hall, varietea teatro.

musicien, muzik-ema, -isto.

musique, muziko.

— , boîte à -, muzikskatolo.

— , instrument de -, muzikilo.

— , morceau de -, muzikajo.

— , faire de la -, muziki.

— , mettre en -, enmuzikigi.

musiquette, facila muziko, muziketo.

musoir (mar), kajofino, digofino.

musqué, moska.

musulman, islamano, muzulmano.

mutabilité, ŝangebleco.

mutation (biologie), mutacio.

— (de fonctionnaire...), oficoŝango, alioficio.

muter I (bot || zoo), mutacii.

— T, aliofici.

mutilation, stumpigo, kripligo.

mutilé, invalido.

mutiler, stumpigi, kripligi.

— (f : un texte...), kripligi (f).

mutin (insoumis, révolté), ribelulo.

— (vif, éveillé), vigla.

mutiner, se -, ribeli.

mutinerie, ribelo.

mutisme, muteo || (f), silentemo (f).

mutualiste, mutualisto.

mutualité, mutualismo, mutualeco.

mutuel (réciproque), reciproka.

— (social), mutuala.

— , pari -, vetoficejo.

mycélium (bot), micelio.

mycologie (sc), fungologio, mikologio.

mycologue, mikologo.

myélite (méd), mjelito.

myope (pf), miop-a,-ulo.

myopie (méd), miopeco.

myosotis (bot), miozoto, neforges-
umino.

myria- (préf = dix mille), miria-

myriade, miriado.

myriamètre, miriametro.

myriapodes (ent), miriapodoj.

myrica (bot), vaksarbo.

myrrhe (gomme-résine), mirho.

myrrhis (bot), mirido.

myrte (bot), mirto.

myrtille (bot), mirtelo.

mystère (ts), mistero.

—— (théd), miraklo.

mystérieux, mistera.

mysticisme, mistikismo.

mystificateur, mistifikanto.

mystification, mistifiko.

mystifier, mistifiki, blagi, ĉarlatani.

mystique (R || philo), mistik-o,-a.

——, un -, mistikulo.

mythe (pf), mito.

mythique, mita.

mythologie, mitologio.

mythologique, mitologia.

mythologue, mitologo.

mythomane, mitomaniulo.

mythomanie (méd), mitomanio.

myticulture, mitulkulturo.

N

nabab, nababo.

nable (mar), barka forflutruo.

nabot, (kavazaŭ) nano.

nacaire (mus), kavaleria timbalo.

nacelle (mar), barketo, boato.

— (de ballon), nacelo, gondolo,
balonkorbo.

nacre, perlamoto.

nacré, perlamota.

nacrer (incruster de nacre), perla-
moti.

— (donner l'éclat de la nacre),
perlamotumi.

nadir (astr), nadiro.

nage, naĝo || (mar), remado.

—, à la -, naĝe.

—, être tout en -, esti
ŝvitoplana.

nagée, naĝmovo.

nageoire, naĝilo.

nager, naĝi.

— (le crawl), rampnaĝi |
(la brasse), brustonnaĝi.

nageur, naĝanto.

naguère, antaŭ ne longe | iam.

naïade (myth), najado.

naïf, naiv-a, -ulo.

nain, nan-o, -a.

naissain (zoo), moluskidoj (ostridoj,
mitulidoj...).

naissance (venue au monde),
naskiĝo, enmondiĝo.

— (commencement), ko-
menciĝo.

— (extraction, origine),
deveno.

naissance, de -, denaska.

—, de droit de -, nasko-
rajte.

—, acte de -, naskiĝakto.

—, lieu de -, naskiĝoloko.

—, donner -, naski.

—, donner - (f), veki,
venigi.

naissant, naskiĝa || komenciĝa.

—, état -, naskiĝa stato.

naissante, barbe -, barblano,
lanugo.

naître (venir au monde), naskiĝi,
enmondiĝi.

— (commencer), komenciĝi,
aperi.

— (résulter), rezulti.

— (tenir son extraction), deveni.

— (f : surgir), ekstari.

— (se produire), naskiĝi.

—, faire - (créer), naski,
estigi.

—, faire - (f), veki, venigi,
elvoki.

—, faire - (provoquer), eksciti.

naïveté, simplanimeco, naiv-eco,
-aĵo.

naja (zoo), najo.

nanisme (méd), naneco.

nankin (tex), nankeno.

nantir (munir, pourvoir), provizi.

— (fin), garantii.

nantissement (fin), garantiaĵo.

napalm (mil), napalmo.

napel (bot), akonito.

naphtaline, naftalino.

naphte (*min*), nafto.

naphtol (*chim*), naftolo.

napoléon (*monnaie d'or*), napoleona ormonero.

nappe, tablotuko.

— d'autel, altartuko.

— d'eau, (akvo) tavolo, akvaro.

napper (*couvrir d'une nappe*), surkovri per tuko.

napperon, tablotuketo.

narcisse (*bot*), narciso.

— sauvage (*coucou*), dafo-dilo.

narcose (*méd*), narkoteco.

narcotique (*méd*), narkot-a; -aĵo, narkotiko.

nard (*parfum*), nardo.

nargue, moka malŝato, defio.

narguer, pikmoki, spiti, defii.

narguilé, nargileo.

narine (*anat*), naztruo.

narquois, mokema.

narrateur, rakontanto.

narratif, rakonta.

narration, rakont-o, -ado.

narrer, rakonti.

narthex (*arch*), antaŭnavo.

narval (*zoo*), narvalo.

nasal, naza.

— , os -, nazosto, nazalo.

nasale (*Ph*), nazalo.

nasales, fosses -, nazkavaĵoj.

nasalisation, nazaligo.

nasaliser, nazaligi.

nasard (*mus*), orgena ludŝanĝilo.

nasarde (*chiquenaude sur le nez*), surnazo, surnaza bato.

— (*trait piquant*), pikvorto.

naseau, nazego.

nasière, nazoringo.

nasillard, nazosona.

nasillement, nazparolo, nazosono.

nasiller, nazparoli, nazosoni.

nasilleur, nazparolanto, nazosonulo.

nasse (*pf*), naso.

natal, naska | naskiĝa.

— , pays -, naskiĝolando.

natalité, naskiĝokvanto.

natation, naĝado | naĝarto.

natatoire, naĝa.

— , vessie -, naĝveziko.

natif (*apporté en naissant*), denaska.

— (or, argent...), erce pura.

— de..., naskiĝinta en...

nation, nacio | (*jur*), regno.

nations (*Rk*), malfideluloj, idoloj.

Nations, les - Unies (*O.N.U.*),

Unuigintaj Nacioj (*U.N.*).

national, nacia | (*jur*), regna.

nationaux (*subst pluriel*), naciaoj, regnanoj.

nationalisation, naciigo.

nationaliser, naciigi.

nationalisme, naciismo, nacionalismo.

nationaliste, naciisto.

nationalité, nacieco | regnaneco, ŝtataneco.

national-socialisme (*nazisme*), naziismo.

nativité (*astr*), naskiĝo.

— (*Rk*), Kristnasko.

nattage, plektado.

natte (*tissu de paille, de jonc*), mato.

— (*tapis au Japon*), tatamo.

— de cheveux, harplektaĵo.

natter (*tresser*), plekti.

— (*couvrir d'une natte*), matkovri.

naturalisation (*jur*), nacianigo.

naturalisation (bot || zoo), naturig-
ado.

naturaliser (jur), naciანი.
— (bot || zoo), naturigi ||
(empailler), pajlo-
štopi.

naturalisme (art || litt || philo),
naturalismo.

naturaliste (art || litt || philo),
naturalisto.

— (empailleur), naturig-
isto, pajloštopisto.

— (sc), naturesploranto.

naturalité, natureco.

nature (caractère, complexion),
ecaro.

— (essence, substance), esenco
substanco.

— (mande physique), naturo.

— (sorte, espèce), speco.

— (produit naturel : géol...),
naturaĵo.

— humaine, homeco.

— morte, morta naturo,
senviva naturaĵo.

— , de même -, samspeca.

naturel (conforme à l'ordre de la
nature), natura.

— (conforme à la raison),
komprenebla.

— (exempt d'affectation),
senĝena.

— (qu'on apporte en nais-
sant), denaska.

— , enfant -, neĝa.

— (subst : caractère), naturo,
karaktero.

— (subst : exempt de recher-
che), malafekteco.

— (subst : indigène),
indigeno.

naturalisme, naturismo || nudismo.

naturiste, naturisma.

— (subst), naturisto ||
nudisto.

naufnage, ŝippereo, ŝiprompo.

— (f), elruiniĝo.

naufagé, ŝippereulo.

naufager (faire naufrage), ŝip-
perei, ŝiprompigi.

naufageur, ŝippereiganto.

— (f), ruiniganto.

naumachie (antiq), ŝipturniro,
ŝipturnirejo.

nauséabond, nauséeux, naŭza.

nausée (pf), naŭzo.

— , avoir des -, senti naŭzon.

— , donner la -, naŭzi.

nautil (zoo), naŭtilo.

nautique, naviga, ŝipa.

— , art -, navigarto.

nautonnier, boatgvidanto.

naval, ŝipa, militŝipa.

navarin (cuis), ŝafraguo.

navarque (antiq), militflotestro.

navet (bot), napo.

— (F : œuvre sans valeur),
fiverko, senvaloraĵo.

navette d'encens, incenskesteto,
incensujo.

— de tissage, naveto, glit-
bobeno.

— , faire la -, iri kaj veni.

naviculaire, nacelforma.

navigabilité, navigebleco ||
ŝipirebleco.

navigable, navigebla || ŝipirebla.

navigant, naviganta.

navigateur, navigisto, ŝipisto.

navigation, navigado, navigacio ||
navigarto.

— aérienne, aernavig-
ado, -acio.

— fluviale, riverveturo.

naviguer, navigi, šipveturi.
 — sans itinéraire fixe, trampi.
 — , en état de -, martaūga.
 navire, šipo.
 — hôpital, hospitalšipo, lazaretsipo.
 — de ligne, linia šipo.
 navrant, korprema.
 navré, veaspekta, korpremita.
 navrer, korpremi.
 nazi, nazio.
 nazisme, naziismo.
 ne ...jamais, neniam.
 — ...goutte (avec verbe T), nenion.
 — ...nulle part, nenie.
 — ...pas, ne ...point, ne.
 — ...personne (avec verbe T), nenium.
 — ...plus, ne ...pli || jam ne.
 — ...que, nur 'j ne pli frue ol.
   il ne veut que du pain, li volas nur panon.
   il ne viendra que demain, li ne venos pli frue ol morgaŭ.
 ne ne se traduit pas dans : ne..., ni..., ni... :
   il ne veut ni pain ni sel, li volas nek panon nek salon.
   je crains qu'il ne vienne, mi timas, ke li venos.
 ni après les comparatifs et assimilés :
   il fait plus chaud qu'on ne le supposait, ...pli varmas, ol oni supozis.
 né, naskiĝinta.
 — pour (doué pour), dotita por.
 — , bien -, altrange devena, honorinda.
 néanmoins, tamen.
 néant, nenio, neniaĵo || ventaĵo.
 Néant, le -, Nenioco.

nebka, sablamaseto.
 nébuleuse (astr), nebulozo.
 nébuleux (pf), nebula.
 nébulosité, nebuleco.
 nécessaire (adj), necesa, bezona.
 — (inéductible), nepra.
 — , il est - que, necese estas, ke ; necesas, ke.
 — (subst), necesajo, bezonaĵo.
 — de bureau, skribilaro.
 — , un - (trousse...), necesujo.
 nécessairement, necese, devige || nepre.
 nécessité, neces-eco, -aĵo.
 nécessiter (obliger), necesigi, devigi.
 nécessaireux (indigent). (neces)-bezona-a, -anto.
 nécrologue, nekrologaro.
 nécrologie, nekrologo.
 nécrologique, nekrologa.
 nécrologue, nekrologisto.
 nécromancie, nekromancio.
 nécromancien, nécromant, nekromanciano.
 nécrophage, kadavromanga.
 nécropole (antia), nekropolo.
 nécrose (méd), nekrozo.
 nécrosé, nekroza.
 nectaire (bot), nektarujo.
 nectar (pf), nektaro.
 nef (mar), velŝipo.
 — (arch), navo.
 — , grande - (arch), ĉefnavo.
 néfaste, pereiga, ruiniga.
 nêfle (bot), mespilo.
 néflier, mespilarbo.
 négateur, neadem-a, -ulo.

négatif, nea.

— (élec | math...), negativa.

— (subst : photo), negativo.

négation, neado || (G), negacio.

négativité, negativeco.

négaton (phys), negatono.

négligé (insouciant), senzorga.

— (vét d'intérieur), negliĝo.

négligeable, neatentinda || mal-
ŝatinda.

négligence, neglektemo, malzorgo.

négligent, neglektema.

— (distract), malatenta.

négliger (dédaigner), malatenti.

— (laisser échapper), preter-
lasi.

— (ignorer), flankolasi.

— (ne pas avoir soin de),
neglekti, malzorgi.

— , **ne rien** - pour, nenion
domaĝi por.

— , **se** -, sin malzorgi, sin
neglekti.

négoce, negoco.

— , **faire du** -, negoci.

négociable (fin), ĝirebla.

négociant (com), negocisto.

négociateur (pol), traktanto.

— (intermédiaire), (trak-
to)peranto.

négociation (fin), ĝirado.

— (pol), traktado.

négociier (fin), ĝiri.

— (pol), trakti.

nègre, negro, nigrulo.

négrier, negristo || negrista ŝipo.

négrillon, negrido || negreto.

négroïde, negroida.

neige, neĝo.

— (fendue), pluvneĝo.

— , **bonhomme de** -, neĝohomo,
neĝpupo.

neige, boule de -, neĝbulo.

— , **flocon de** -, (neĝ)floko,
neĝero.

— , **battre en** - (cuis), ŝaŭmkirli.

— , **œufs en** - (cuis), ŝaŭmovajo.

neiger, neĝi.

neigeux, neĝa.

— (ennègè), neĝoplana, neĝ-
kovrita.

ne-m'oubliez-pas (bot), nefor-
gesumino, miozoto.

nenies (antiq), funebraj kantoj.

nenni (non, non pas), ne.

nénuphar (blanc), nimfeo.

— (jaune), nufaro.

néolithique (préh), neolitik-o,-a.

néologisme, neologismo.

néoménie (antiq), novluna festo.

néon (chim), neono.

— , **tube au** -, neonlampo.

néophyte (R), neofito.

— (nouvel adepte d'un parti),
nova adepto, ĵus-
varbito.

néphrétique, rena.

néphrite (méd), nefrito, reninflamo.

népotisme (pf), nepotismo.

nerf (anat), nervo.

— **de bœuf**, bovtenendo.

nerfs, avoir ses -, esti agacita.

— , **donner sur les** - (F),
agaci.

nerprun (bot), ramno.

nervoux (ts), nerva.

— (méd), nervoza.

— (rire), spasma.

— (style), kerneca.

— , **système** -, nervaro.

nervi, bandito.

nervosité, nervozeco.

nervure (arch), nervuro, ripo,
listelo.

nervure (bot || zoo), nervuro, ripo.
nervurer (tech), ripigi.

net (ts), neta.

- (poids), neta, sentara.
- (précis), klara, preciza.
- (propre), pura, klara, senmakula.
- (subst), neto.
- , mettre au -, netigi.

netteté, neteco || pureco, klareco.
nettoyage, purigado.

— par le vide, vakupurigado.

nettoyer, purigi.

nettoyeur, purig-anto, -isto.

neuf (chiffre 9), naŭ.

— (nouveau), nova.

neurasthénie (méd), neŭrastenio.

neurologie, neŭrologio.

neurologue, neŭrologo.

neutralisation (chim), neŭtrigo.

— (pol), neŭtraligo.

neutraliser, neŭtrigi || neŭtraligi.

neutralisation, neŭtrigo || neŭtraligo.

neutralisme (pol), neŭtralismo.

neutralité, neŭtreco || neŭtraleco.

neutre (chim || G || phys), neŭtra.

— (pol), neŭtral-a, -uio.

— (banal), senkaraktera.

neutrino (phys), neŭtrino.

neutron (phys), neŭtrono.

neuvaine, tagnaŭo.

— (R), naŭtaga preĝo.

neuvième (rang), naŭa.

— (fraction), naŭono.

— (mus), naŭno, naŭto.

névé, nevajo.

neveu, nevo.

névralgie (méd), neŭralgio,

nervodoloro.

névralgique (méd), neŭralgia.

névrite (méd), neŭrito.

névroptères (ent), nevropteroj.

névrose (méd), neŭrozo.

nez (pf), nazo..

— (odorat), flarsento.

—, à vue de -, okulmezure.

—, mettre le - dans... (se mêler de...), meti la nazon en fremdan vazon.

ni (conj), nek.

niale, neadebla, negebla.

niais (adj), naivega, malsprita, stulta.

— (subst), naivegulo, maispritulo

niaiserie, naiveg-eco, -aĵo || frivol-aĵo.

niche (arch), niĉo.

— (espionerie), petolaĵo.

— à chien, hundujo, hundo-dometo.

nichée, nestopleno, kovitaro.

— (par extension), idaro.

nicher, nesti || (f), loki.

—, se - (pf), nestiĝi, eknesti.

—, se - (se cacher, se trouver), kaŝigi, lokigi.

nichet, ovogilo.

nickel, nikelo.

nickelage (tech), nikelado.

nickeler (tech), nikeli.

nickelure, nikelarto.

nicotine, nikotino.

nicotinisme (méd), nikotinismo.

nid (pf), nesto.

— de pie (mar), gvatnesto.

—, faire son -, nesti.

nidification, nestado.

nidifier, nesti.

nlèce, nevino.

nielle (tech), nielo.

— (des champs : bot), agrostemo.

nielle (*corie, charbon du blé*), smuto, ustilago.

nieller (*tech.*), nieli.

nielleur, nielisto.

niellure, nielado || nielarto.

nier, nei, neadi, negi.

nigaud, simpulo.

nigelle (*bot.*), nigelo.

nihilisme (*R || pol.*), nihilismo.

nihiliste, nihilisto.

nimbe (*R*), nimbo, aŭreolo.

nimbus (*météo.*), nimbuso.

nippes (*F*), vestaĉo, ĉifonaĵo.

nique, mokgesto.

nirvanâ (*R*), nirvano.

niton (— *radon : chim.*), radono.

nitrate (*chim.*), nitrato.

nitre (*salpêtre*), salpetro.

nitrer, nitrizi.

nitrier, nitrigi.

nitrogène (*azote*), nitrogeno ||
(*en dérivation*), nitro.

nitroglycérine, nitroglicerino.

niveau (*pf*), nivelo.

— (*appareil*), nivelilo.

— , **de même** -, samnivela.

— **de vie**, vivnivelo.

— , **mettre de** -, niveli, ebenigi.

niveler (*mesurer avec un niveau*),
niveli, nivelmezuri.

— (*araser*), niveli, ebenigi.

nivelleur, nivelisto.

nivellement, nivelado.

nixe (*ondine : myth.*), niksino.

nobiliaire, nobeleca.

noble (*gentilhomme*), nobel-o,
(*orig.*) -a.

— (*généreux*), nobla.

— (*magnanime*), grandanima.

noblesse, la -, nobelaro.

noblesse (*naissance, song f.*),
nobeleco.

— (*morale, de cœur*), nobleco, grandanimeco.

noce, edziĝofesto, nupto.

— , **faire la** - (*F*), diboĉi.

noceur (*viveur*), diboĉulo.

nocher, boatgvidanto.

nocif, malutila, noca.

noctambule, noktovag-a,-ulo.

noctuelle (*ent.*), noktuo.

nocturne, nokta.

— (*mus || R*), nokturno.

nocturnes (*orn.*), noktuloj.

nodal, noda.

nodosité, nodaĵo.

nodule (*petit nœud*), nodeto.

— (*tubercule*), tubereto.

Noël (*Rk*), Kristnasko.

nœud, nodo.

— **de bois**, nodo, lignotubero.

— **coulant**, maŝnodo, ŝovnodo

— (*enchevêtrement*), plektaĵo.

— (*marin*), nodo.

— (*d'ornement*), banto.

noir (*ts*), nigra.

— (*couleur*), nigro.

— (*nègre*), negro, nigrulo.

— **animal**, ostonigro, ostokarbo.

— **de fumée**, fumnigro.

— **d'ivoire**, eburnigro.

— , **en** -, nigre.

noirâtre, nigreta.

noiraud, nigrabarulo, nigrahaŭtulo.

noirceur (*pf*), nigreco.

noircir (*pf*), nigrigi.

— **du papier** (*f*), paperŝmiri.

noircissure, nigraĵo.

noire (*mus*), kvaron(a)noto.

noise, disputo, kvereleto.

noisetier, avelujo, avelarbo.

noix (*terme général*), nukso.

noix de coco, kokoso.

— **de galle**, gajlo.

— (*du noyer*), juglando.

— **vomique**, vomiga nukso.

noliser (*fréter*), ŝipekipi, freti.

nom, nomo.

— (*substantif*), substantivo.

— , **au - de**, en la nomo de.

nomade, nomad-o;-a, migra.

— , **vivre en -**, nomadi.

nomadisme, nomadismo.

nombre, nombro.

— **entier**, entjero.

— **premier**, primo.

— , **un grand - de**, multe da, multe da.

— , **en grand -**, grandnombre

— , **mettre au - de**, alkalkuli.

nombreux, multaj, multnombra(j).

— , **peu -**, malmultaj.

— , **très -**, multenombra.

nombril (*anat.*), umbiliko.

nomenclature, nomenklature.

nominal (*nominatif*), noma.

— (*non réel*), nominala.

nominalisme (*philo.*), nominalismo.

nominaliste (*philo.*), nominalisto.

nominatif, noma || (*G*), nominativo.

— , **titre -** (*fin*), noma valorpapiro.

nomination, nomumo.

nommément (*nominalement*), nome.

nommer (*ts*), nomi.

— (*citer*), citi.

— (*à un poste*), nomumi.

non (*adv.*), ne.

— **pas que...**, ne ĉar...

— **seulement...**, ne nur...

— , **dire -**, nei, neadi.

non-activité, en -, eksterserva.

nonagénaire, naŭdekjar-a,-ulo.

nonagone, naŭangulo.

nonante (*90*), naŭdek.

non-avenue, nula.

nonce du pape, nuncio.

nonchalance, malzorgemo.

nonchalant (*indifférent*), malzorgema.

— (*lent*), malrapidema.

— (*paresseux*), pigra, maldiligenta.

nonciature, nunci-eco,-ejo.

non-ferreux, nefera.

non-intervention (*pol.*), ne-interveno.

non-lieu, senkulpiga ordono.

nonne, monaĥino.

nonnette, monaĥineto.

— (*cuis*), ronda spickuketo.

nonobstant, spite al (*ou accusatif*),

malgraŭ, neniel konsiderante.

non-sens, senseŝaĵo.

nord, nordo.

— , **au - de**, norde de.

nordique, nord-a,-ano.

nordiste (*pol.*), nordisto.

noria, norio.

normal (*standard*), norma.

— (*ordinaire*), normala.

normale, école - **primaire**, instruista seminario.

— , école - **supérieure**, profesora Instituto.

normalien (*primaire*), instruistolernanto.

— (*supérieur*), profesoro-lernanto.

normaliser, normigi.

normalisation, normigo.

norme, normo.

nos, nlaj.

nostalgie, nostalgio || (*f*), sopir-o, -ado.

nostalgique, nostalgia, sopir-anta, -ema.

nota, noteto.

nota-bene, notu bone.

notabilité, notindeco.

— (subst), eminentulo.

notable, notinda, rimarkinda.

— (subst), eminentulo.

notaire, notario.

notamment, nome, interalie.

notarial, notaria.

notariat, notarieco || notariato.

notarié, notaria.

notation (chim || mus), notacio.

note (ts sauf facture), noto.

— (facture), kalkulo.

— , **prendre - de**, noti.

notes (memorandum), memornotoj.

— **marginales**, margenaĵoj.

noter (ts), noti.

— (remarquer), rimarki.

notice, notico.

notification, anonco.

notifier, anonci.

notion, nocio, sciero, konceptaĵo.

notoire, fama.

notoriété, konateco.

notre (adj), nia.

nôtre, le- (pron), la nia.

Notre-Dame (Rk), Dipatrino.

notule, noteto.

nouer (lier, faire un nœud), nodi.

— (un ruban), bantigi.

noureux, nodhava, nodoplena || tuberplena.

nougat (cuis), nugato.

nouille (cuis), nudelo.

noumène (phil), noumeno.

nourrain (alevin), alvuso.

nourri, nutrita || (f), densa.

nourrice, nutritino.

nourricier, nutra.

nourricier, père -, nutristinedzo || nutranta patro.

nourrir, nutri || (ou sein), mam-nutri.

nourrissage, brutonutrado.

nourrissant, nutroriĉa.

nourrisseur, brutonutristo.

nourrisson, suĉinfano.

nourriture, nutro, nutraĵo.

nous, ni, al ni.

nouure, noditeco.

— (bot), fruktoformiĝo.

nouveau, nouvel, nova.

nouveau (subst), novulo.

— , **de -**, ree, denove, refoje.

nouveau-né, novnaskit-o, -a.

nouveauté (fraîcheur), noveco.

— (une chose nouvelle), novaĵo.

nouveautés, modajoj, galanterio.

nouveau venu (frais émoulu), novebakita.

nouvelle, une - (information), novaĵo, sciigo, sciigaĵo.

— (litt), novelo.

nouvellement, nove.

— , **tout -**, antaŭnelonge.

nouvelliste, novelisto.

novateur, noviganto.

novation (fin), novigo.

Novembre, Novembro.

novice, novic-o, -a, (f), sensperta.

— (f), novico, novulo, sensperta.

noviciat (R), novicotempo || novicejo.

noyade, dronado || dronlgo || dronmortigo.

noyau (ts : fruits, aimant...), kerno.

— (d'atome ; de cellule : bio), nukleo, kerno.

noyau (pol), ĉelo.

noyautage (pol), ĉelenŝovado.

noyé, droninto.

noyer, dronigi.

— , se -, droni.

— , se - volontairement,
sin dronigi.

noyer (bot), juglandarbo.

nu (pf), nuda.

— (art), nudajo.

— (deshabillé), nuda, senvesta.

— (sans défense), senarma.

— (sans parure), senornama.

— (pur net), pura.

nu (lettre grecque), nu(o).

nuage (pf), nubo.

nuageux, nuba.

nuance, nuanco.

nuancé, nuanca.

nuancer, nuanci.

nubile, seksmatura, naskipova.

nucléaire (phys), nuklea, kerna.

nucléon (phys), nukleono.

nudisme, nudismo.

nudiste, nudisto.

nudité nud-eco,-aĵo.

— (qn), nudulo.

nue, altnubo.

nuée (gros nuage), nubego,

ŝtormnubo.

— (f : multitude), svarmo.

nues, porter aux -, gloregi,

laŭdegi.

nuire à (faire tort à), malutili al,

noci al.

— , craindre de - à qn,

domaĝi iun.

nuisible, malutila, noca.

nuît, nokto.

— , faire -, nokti.

nuît, commencer à faire -, nokt-
iĝi.

— , passer la - quelque part,
tranokti, tradormi ie.

nuîtamment, nokte.

nuîtée, noktotempo, noktopleno.

nul (aucun, aucune sorte de), nenia.

— (sans valeur), nula.

nulle, partie -, vana partio.

nullement (aucunement), neniel.

— (pas du tout), tute ne.

nullité (jur), nuleco.

— (qn : sans valeur), sen-
kapablulo.

numéraire, mono.

numéral, nombra, numeralo.

numérateur (math), numeratoro.

numération, nombrado || nom-
broscienco.

numérique, nombra || numera.

numéro (ts, sauf nombre), numero ||
(nombre), nombro.

— (de journal...), ekzemplero.

numérotage, numerado.

numéroter, numeri.

numéroteur, numerilo.

numismate, numismato.

numismatique, numismatiko.

nuptial, edziĝa, nupta.

nuque (anat), nuko.

nursery (crèche), infanejo.

nu-pieds, nudped-e,-a.

nu-tête, nudkap-e,-a.

nutritif, nutra.

nutrition, nutrado.

nylon (tex), nilono.

nymphé (ts), nimfo.

nymphéa (bot), nimfeo.

nymphée, nimfejo.

O

oasis (pf), oazo.

obédience (R), aparteneco, dependeco, obedienco *.

obéir, obei.

obéissance, oboe, obeado.

obéissant, obeanta, obeema.

obélisque, obelisko.

obérer, ŝuldoŝargi.

obèse, dikventra.

obésité, dikventreco.

obier (bot), opulo, neĝbulo.

objecter, kontraŭdiri, objeti *.

objecteur, kontraŭdiranto.

— (de conscience), milit-rifuzanto.

objectif (adj), objektiva.

— (mil), celo.

— (opt), objektivo, objektilo.

objection, kontraŭdiro, objeto.

objectivisme, objektivismo.

objectivité, objektiveco.

objet (sens général), objekto.

— (but, intention), celo.

— (cause), motivo.

— (chose, qc), aĵo, afero.

— (matière), temo.

objurgation, admono, riproĉego.

oblat (R), oferiginto, sinoferinto.

oblation (R), ofero || ofertorio.

obligataire, obligaciulo.

obligation (devoir), (konsentita) devo.

— (contrainte), devigo.

— (engagement), devontigo, iĝo.

— (fin), obligacio.

obligation (reconnaissance), danko ŝuldo, dankodevo.

— (alimentaire), nutrodevigo.

obligatoire, deviga || konvena.

obligeance (disposition), servemo, komplezemo.

— (acte obligeant), komplezo.

— , avoir l'— de, komplezi.

obligeant, servema, komplezema.

obligé (adj), devigita.

— (par reconnaissance), dankoŝulda, dankodeva.

— (subst), dankoŝuldanto.

obliger (contraindre), devigi, trudi.

— (rendre service), komplezi, ŝuldigi.

— , s'— à (s'engager à), sin devontigi.

oblique, oblikva.

— (f), malrekta, neverdir-ema.

— , cas - (G), prepozitivo.

obliquer, oblikviri, flankenigi.

obliquité, oblikveco.

oblitérateur, stampa.

oblitération, stamp-ado, -aĵo.

oblitérer, stampi.

— (f : effacer), malaperigi, foruzi.

oblong, longforma.

obnubiler, malklarigi.

— (méd), obnubili *.

obole, obolo.

obscène, pudorofenda, obscena.

obscénité, obscen-o,-aĵo.

obscur (ts), obskura.

— (confus), malklara.

— (foncé), malhela.

— (inconnu : qn), senfama.

— (sombre), malluma.

obscurantisme, obskurantismo.

obscurcir, mallumiĝi, malheligi.

— (le sens de), malklarigi.

— , s'-, mallumiĝi, malhel-
iĝi || krepuskiĝi.

obscurcissement, mallumiĝo.

obscurité (pf), obskureco, mal-
lumo | senfameco.

obsédant, obseda, prema, altrudiĝ-
ema.

obséder, obsedi.

obsèques, enteriga soleno.

obséqueux, komplezaĉema, res-
pektaĉema.

obséquiosité, komplezaĉemo, ser-
vomieno.

observable, observebla.

observance, obeo, plenumo.

observateur, observanto || obe-
anto, plenumanto.

— (mil), gvatisto.

— (adj), observema.

observation (obéissance), obeemo.

— (attention), observado.

— (réprimande), admono

— (remarque), rimarkigo

observatoire (astr), observatorio.

— (mil), observejo,
gvatejo.

observer (ts), observi || obei,
plenumi.

— (faire attention), atenti.

obsession, obsedo, prepenso.

obsidional (mil), sieĝa.

obstacle, obstaklo, baro.

obstacle (empêchement), malhelpo,
kontraŭaĵo.

obstacles, mettre des - à,
kontraŭi.

— , séparer par des -,
disbari.

obstétrique (sc), akuŝologio, obs-
tetriko.

obstination, obstino.

obstiné, obstina, senceda.

obstiner, s'-, obstini I.

obstructif, obstrukcanta.

obstruction, obstrukco.

obstruer (encombrer), obstrukci.

— une rue, bari, ŝtopi.

obtempérer I, obei T, konsenti T.

obtenir (ts), obteni *.

— (se procurer), akiri, havigi al
si, ekhavi.

— (un âge, un grade...), atingi.

— (par flatterie), elflati.

— (par prière), elpeti.

obtention, akiro, havigo.

obturateur (adj), ŝtopa, obtura.

— (subst), obturilo.

obturation (tech), obturado.

— (intestinale), obturiteco.

obturer, obturi, ŝtopi.

obtus (math), obtuza, malakuta.

— (f), malsprita, malakra.

obus (mil), obuso.

— à balles, kuglobuso, ŝrapnelo.

obusier (mil), haŭbizo.

obvier à, kontraŭstari || antaŭ-
haltigi.

ocarina (mus), okarino.

occasion (conjoncture, circonstan-
ce), okazo.

— (cause, sujet), kaŭzo,
motivo.

— (com), brokantaĵo.

— , à l'-, okaze.

occasion, d'-, brokanta, ne plu nova.

— , **vendre d'-**, brokanti.

occasionnel, laŭokaza.

occasionner (*donner lieu à*), okazigi.

— (*causer*), kaŭzi.

occident, okcidento.

occidental, okcidenta.

occipital, okcipita.

— (*os*), okcipitosto, okcipitalo.

occiput (*anat*), okcipito.

occire, mortigi.

occitan (*provençal*), okcitana.

occlusion (*méd*), okludo.

occlusive (*Ph*), plosivo.

oculte, okulta.

occultisme, okultismo.

occupation, okup-o,-ado.

— (*préférence*), amataĵo.

occupé (*habité*), loĝata.

occuper (*ts*), okupi.

— , **s'- de**, okupiĝi pri, zorgi pri.

— , **s'- de** (*se dévouer à*), priservi.

occurrence, cirkonstanco.

océan, oceano.

océanique, oceana.

océanographie (*sc*), oceanografio.

ocre (*min*), okro.

ocrer, okrigi.

ocreux, okreca.

octaèdre (*géom*), okedro.

octant (*astr* || *géom*), oktanto.

octave (*K* || *mus*), tagoko | oktavo, okto.

Octobre, Oktobro.

octogénaire, okdekjar-a,-ulo.

octogonal, okangula.

octogone, okangulo.

octroi, akciz-o,-ejo.

— (*concession*), donado.

octroyer, koncedi, akordi, doni.

— (*volontiers qc à qn*), malenvii.

octupler, okobligi.

oculaire (*adj*), okula.

— , **témoin -**, vidinto, vid-atestanto.

— (*subst : opt*), okulilo, okulario.

oculiste, okulisto.

odalisque, odalisko.

ode (*litt*), odo.

odeur, odoro.

— , **dégager une -**, odori.

odieux, malaminda, abomena.

odontalgie, dentodoloro, dentalgio.

odorant, odora.

odorat, flarsenso.

odoriférant, bonodora.

œcuménique (*K*), ekumena.

œdème (*méd*), edemo.

œil (*anat*), okulo.

— , **globe de l'-**, okulglobo.

— , **à vue d'-**, okulmezuro.

œil-de-bœuf (*arch*), ronda luko, bovokulo (*f*).

œillades, ĵeter des -, okulumi.

œillère, okulbanilo.

— (*de cheval*), okulkaŝilo, okulŝirmilo.

œillet (*bot*), dianto.

— (*de chaussure...*), laĉtruo.

œilleton (*bot*), ŝoso.

— **de visée** (*mil*), celring-eto.

œillette (*bot*), papavo.

— , **huile d'-**, papavoleo.

œnanthe (*bot*), enanto.

œnologie (*sc*), vinologio.

œnologie, vinologo.

œnothère (bot), enotero.

œsophage (anat), ezofago.

œstre (ent), oïstro.

œstrone (hormone), oestrono*.

œuf, ovo.

— (à la coque), bolita ovo.

œufs, un plat d'-, ovaço.

œuvé (poisson), ovoporta.

œuvre (travail || écrit), laboro || verko.

— (produit fini), elaboraĵo.

— d'art, artaĵo.

— , composer une - (litt, mus...), verki.

offensant, ofenda.

offense, ofendo.

offenser, ofendi.

offenseur, ofendanto.

offensif (agressif || mil), ataka || ofensiva.

offensive (mil), ofensivo.

offertoire (K), ofertorio.

office (emploi), ofico || (local), oficejo.

— divin (R), diservo.

— (de cuisine), provizumejo.

officiel, oficiala.

officier (mil), oficio.

— (qui a une charge), oficisto.

— , élève - (mil), kadeto.

— (verbe : R), celebri.

officieux, duonoficiala.

officiel, oficiala.

officine (laboratoire de pharmacie), oficino* || (f), kompletoje.

offrande, oferdono.

offre (ts), propono.

— (com), oferto.

offrir, proponi || (com), oferti.

— (un abri, des ressources...), doni, prezenti.

offrir (à boire, à manger), regali.

offset (typo), ofseto.

offusquer (choquer), ŝoki, malplaĉi, ofendi.

— (éblouir), blindumi.

ogival, ogiva.

ogive (arch), ogivo.

ogre, ogro.

oh ! (surprise, indignation, douleur), ho !

oh ! oh ! (eh ! eh !), oho !

ohé ! (pour appeler), hoj !

ohm (élec), omo.

oïdium (bot), melduo.

oie (orn), ansero.

oignon (cuis), cepo.

— (terme général : de lis...), bulbo.

— (méd), kalo.

oindre, oleoŝmiri || (R), sanktolei.

oiseau, birdo.

— de proie, rabobirdo.

— de maçon, trogo.

oiseau-lyre (orn), menuro.

oiseau-mouche (orn), muŝbirdo, kolibro.

oiseler, birdokapti.

oiselet, birdeto, birdido.

oiseleur, birdokaptisto.

oiselier, birdobredisto.

oisellerie, birdobredado || birdo-vendejo.

oiseux, senutila.

oisif, senfar-a, senokup-a;-ulo.

oisillon, birdido.

oisiveté, senfareco, senokupeco, neagemo.

oison (orn), anserido.

oléacées (bot), oleacoj.

olécrâne (anat), olekrano.

oléfiant, oleprodukt.

oléiculture, olivokulturo.

oléifère, oleoporta.
 olfactif, flarsensa.
 olfaction, flarsensio.
 oliban (*encens môle*), olibano.
 olibrius, fanfaronulo.
 oligarchie, oligarkio.
 oligarque, oligarko.
 oligocène (*géol.*), oligocen-o,-a.
 olivacé, olivkolora.
 olivaie, olivette, olivarbejo.
 olivaire, olivoforma.
 olivâtre, olivoverda.
 olive, olivo.
 olivier (*bot.*), olivarbo.
 — *sauvage*, oleastro.
 olographe, propramana, memskrib-
 ita.
 olympiade (*ontiq.*), olimpiado.
 olympien, olimpa.
 olympiques, jeux -, olimpiaj ludoj,
 olimpikoj.
 ombelle (*bot.*), umbelo.
 ombelliféracées, umbelacoj.
 ombilic (*anat.*), umbiliko.
 ombilical, umbilika.
 ombrage, subombro, ombrejo.
 ombrager, ombri.
 ombrageux (*qn | cheval*), ofendiĝ-
 ema || timema.
 ombre, ombro || (*f*), sekreteco,
 kaŝiteco.
 ombrelle, sunombrelo.
 ombrer (*art.*), ombrumi.
 ombreux, ombra.
 omega (*lettre grecque*), omega(o).
 omelette (*cuis.*), omleto.
 omettre, forgesi, preterlasi.
 omicron (*lettre grecque*), omi-
 kron(o).
 omission, forgeso, preterlaso.
 omnibus, omnibuso.
 omnipotence, ĉiopovo.

omnipotent, ĉiopova.
 omniscient, ĉioscia.
 omnivore, diversovora.
 omoplate (*anat.*), skapolo.
 on (*pronom indéfini*), oni.
 onagraire, onagre (*bot.*), enotero.
 onagre (*zoo*), sovaĝazeno, onagro *.
 onanisme (*méd.*), onanismo.
 onc, oncques, neniam.
 once (*mesure = 30,5 gr*), unco.
 — (*zoo*), uncio.
 oncle, onklo.
 onction, sanktoleado.
 — (*f*), (pia) mildeco.
 — , extrême -, lasta sankt-
 oleado.
 onctueux, oleeca, ŝmira, grasaja.
 — (*f*), milda, kortuŝa.
 onctuosité, oleeco.
 — (*f*), mildeco, kortuŝ-
 eco.
 onde (*ts*), ondo, akvo || (*flot*), fluaĵo.
 ondé, ondiĝa.
 ondée, ekpluvego.
 ondin(e) (*myth*), niks(in)o, akvo-
 fe(in)o.
 on-dit (*subst*), onidiro.
 ondoisement (*K*), urĝa bapto.
 ondoyer T (*K*), urĝe bapti.
 — I, ondiĝi.
 ondulant, ondomova.
 ondulation (*action d'onduler*), ond-
 umado.
 — (*mouvement : vagues, blés...*), ondomovo.
 ondulateur, ondoforma.
 ondulé, ondita.
 ondulée, tôle -, ondolado.
 ondul T, ondumi.
 — I, ondiĝi.
 onduleux, ondoforma.
 onéreux, elspeziga.

ongle, ungo.

onglée, ungofrosto.

onglet (*bot*), ongolo.

— (*de reliure*), ongleto.

onglier, ungilaro.

onguent, ungento.

onguicule, ungeto.

onguiculé, unghava. ungulo.

ongulé (*bot*), ongolhava.

— (*zoo*), hufohava.

ongulés, hufuloj.

onirique, songa.

onomatopée, onomatopeo.

ontogénèse (*biologie*), ontogenezo.

ontologie (*philo*), ontologio.

onychophagie (*méd*), ungomanĝemo.

onyx (*min*), onikso.

onze, dek unu.

onzième, dekunua || dekunuono.

opacité, maldiafaneco, opakeco.

opale (*min*), opalo.

opalescent, opaleska.

opalin, opala.

opaque, maldiafana, opaka.

opéra (*théâ*), opero.

— (*local*), operejo, operdomo.

— bouffe, farsopero.

opéra-comique, duonopero, mikso-
opero.

opérateur (*méd*), operacianto.

— (*tech*), manipulanto.

opération (*ts*), operacio.

opératoire, operacia.

opercule (*anat* || *bot*), operkulo.

opérer (*ts*), operacii.

opéré, operacii-a-o.

opérette (*théâ*), opereto.

ophicléide (*mus*), ofiklejdo.

ophtalmologie (*sc*), oftalmologio.

opiacé, opieca.

opiat (*méd*), opiaĵo.

opiner, opiniodiri.

opiniâtre, obstinega.

opiniâtrer, s'-, obstinegi I.

opiniâtreté, obstinego.

opinion, opinio || (*avis*), juĝo.

opiomane (*méd*), opiomani-a,-ulo.

opium, opio.

opportun, oportuna.

opportunisme, oportunismo.

opportunité, oportuneco.

opposabilité, oponebleco.

opposable, oponebla.

opposant (*pol*), opozicianto.

opposé (*placé vis-à-vis*), vid-al-vide.

— (*de nature différente*), kontraŭa.

opposer, kontraŭmeti.

— (*objecter*), kontraŭdiri.
objeti.

— (*mettre en parallèle*), kom-
pari.

— , s'- à, oponi I, kontraŭstari.

opposite, à l'-, vid-al-vide.

opposition (*pol*), opozici-o,-antaro.

— (*résistance*), opono.

— , faire de l'- (*pol*),
opozicii.

oppresser (*pf*), premi.

opresseur, premanto.

oppressif, prema.

oppression, premo || (*f*), premateco.

opprimer (*pf*), premi.

opprimé, premat-a,-o.

opprobe, honto.

optatif, dezira, deziresprima.

— (*G*), optativo.

opter, elekti.

opticien, optikisto.

optimisme, optimismo.

optimiste, optimisto.

option, elekteblo, elektorajto.

optique, optik-a,-o.
 opulence, riĉabundo.
 opulent, riĉabunda.
 opuscul, libreto || verketo.
 or (métal), oro.
 or (conjunction), nu.
 oracle, orakolo.
 — , rendre un -, orakoli.
 orage, fulmotondro.
 orageux, fulmotondra, malserena.
 — (f), agitoplana, uragana, malserena.
 oraison (prière), preĝo.
 — (litt), oracio.
 oral, parola. buŝa.
 orange, oranĝo.
 orangé, oranĝokolora.
 orangeade, oranĝaĵo.
 oranger, oranĝarbo.
 orangerie (plantation), oranĝarbejo.
 — (serre), oranĝerio, oranĝforcejo.
 orang-outan(g) (700), orangutango.
 orateur, oratoro.
 oratoire (adj), oratora.
 — (subst), preĝloko || kapelo.
 — (portulier), preĝoĉambro.
 oratorio (mus), oratorio.
 orbe (astr), orbo.
 — (géom), globo, sfero.
 orbiculaire, orbica, sfereca.
 — (mouvement), rondira.
 — (muscle), ronda, cirkla.
 orbitaire, orbital, orbita || okulkava.
 orbite (astr), orbito.
 — (anat), orbito, okulkavo.
 orchestral, orkestra.
 orchestration, orkestrado. instrumentado.
 orchestre (ts), orkestro.
 orchestrer, orkestri, instrumenti.

orchestrien (mus), orkestriono.
 orchidacées (bot), orkidacoj.
 orchidée (bot), orkideo.
 orchis (bot), orkido.
 orchite (méd), orkito, testikito.
 ordinaire, ordinara, kutima.
 — (trivial), triviala.
 — (mets habituels de repas), kutima manĝaĵaro.
 — (K), (episkopa) aŭtoritato.
 — , à l' - : d' -, plejofte.
 ordinal, vica, vicmontra.
 — (qui a rapport à un Ordre), ordena.
 ordinand (qui va recevoir les ordres : K), ordinoto.
 ordinant (qui confère les ordres), ordinant-a,-o.
 ordination, ordinado.
 ordonnance (acte d'une autorité), ordono.
 — (disposition), aranĝo.
 — (règlement), regularo.
 — (méd || mil), recepto ; servosoldato.
 ordonnancer, pagordoni.
 ordonnateur (qui ordonne, dispose), ordiganto, aranĝanto.
 — (fin), (administra) pagordonanto.
 ordonné (qui a de l'ordre : qn), ordema || (qc), bonorda.
 ordonnée (math), ordinato.
 ordonner (ranger, mettre en ordre), ordigi, aranĝi.
 — (commander), ordoni.
 ordonner (math), ordigi.
 — (méd), recepti.
 — (Rk), ordini.
 ordre (disposition), ordo.

ordre (*commandement*), ordono.
 — (*rang, classe*), ordo.
 — (*sacrement*), ordino.
 — (*des médecins, avocats... || religieux*), ordeno.
 — **socia**, socia ordo.
 — **du jour**, tagordo.
 — **dispersé** (*mil*), disa ordo.
 — **serré** (*mil*), densa ordo.
 — , **avoir de l'-**, esti ordema.
 — , **mettre en -**, ordigi.
 — , **en -**, orda. bonorda.
 — , **en bon -** (*en règle*), konvene.
 — , **avec -** (*méthodiquement*), orde.
ordure, malpuraĵo, balaaĵo, rubaĵo.
ordures, boîte à -, rubaĵujo.
ordurier, krud(aĉ)a | malĉastaĉa.
orée, (arbara) rando.
oreillard (*zoo*), vesperto.
 — (*qui a les oreilles longues et pendantes*), long-orela, pendorela.
oreille (*anat*), orelo || aŭdosenso.
 — , **avoir de l'-**, esti muzikema.
 — , **dresser l'-**, akrigi la orelon.
 — , **boucle d'-**, orelringo.
 — , **pendant d'-**, orelornamo.
oreilles, bourdonnements d'-, orelzumoj.
 — , **écrou à -**, orelŝraŭbingo.
oreille-d'ours (*bot*), ursorelo, aŭrikulo.
oreiller, kapkuseno.
oreillette (*anat*), (kor)vestiblo, (kor)atrio *.
oreillons (*méd*), mumpso.
ores (*présentement*), nun.
 — , **d'- et déjà**, ek de nun.

orfèvre, orajisto, juvelisto.
orfèvrerie, orajarto, juvelarto.
 — , **article d'-**, orajo.
orfraie (*orn*), pigargo.
organdi (*tex*), organdio.
organe (*ts*), organo.
organique, organa | organismo.
 — (*chimie*), organika.
organisateur, organizant-a;-o,isto.
organisation (*organisme || action d'organiser*), organiz-o || -ado.
 — (*résultat*), organizaĵo.
organisé (*pourvu d'organes vitaux*), organa.
 — (*qui a reçu une organisation*), organizita.
organisme (*biologie*), organismo.
 — (*social...*), organizo.
organiste (*mus*), organisto.
orge (*bot*), hordeo.
 — **perlé**, hordea grio.
orgeat (*boisson*), hordeaĵo, hordeakvo.
orgelet (*méd*), hordeolo.
orgiaque, orgia.
orgie, orgio.
orgue, organo.
 — **de barbarie**, gurdo.
 — , **jouer de l'-**, organi | gudi.
 — , **point d'-** (*mus*), daŭriga signo, fermato.
orgueil, orgojlo.
orgueilleux, orgojla.
orient (*ts*), oriento.
orientable, orientebla.
oriental, orienta.
orientalisme, orientalismo.
orientaliste, orientalista.
orientation, orient-ado,-iĝo.
orienter (*ts*), orienti.
 — **vers**, direkta al.

orienter, s'-. sin orienti, serĉi la direkton, preni siajn birojn.

—, s'-. (*choisir une carrière*), elekti metion, profesion.

orifice, aperturo, buŝo.

— (*de puits, de caverne...*), faŭko.

oriflamme, oriflamo.

origan (*bot*), origano.

originaire de, devena de.

original (*ts*), originala.

— (*subst : document...*), originalo.

— (*qn*), originalulo.

originalité, originaleco.

origine, origino, deveno.

—, à l'-. origine.

originel, origina.

original (*zoo : élan*), alko.

oripeau, falsbrilaĵo.

orlon (*tex*), orlono.

ormaie, ormoie, ulmejo.

orme (*bot*), ulmo.

orne (*bot*), orno.

ornemaniste, ornamlist-a,-o.

ornement, ornamo.

— (*de style*), retorikaĵo.

ornements (*sacerdotaux*), ornattoj.

ornemental, ornama.

ornementation, ornam-ado,-arto

ornementer, ornambeligi.

orner, ornamti.

ornière, vojsulko || (*f*), rutino.

ornithogale (*bot*), ornitogalo.

ornithologie, ornitologio, birdologio.

ornithorynque (*zoo*), ornitorinko.

orobanche (*bot*), orobanko.

orographie (*sc*), orografio.

orange vraie (*bot*), cezara (*ou* ora) amanito.

orpaillage, orlavado.

orpailleur, orlavisto.

orphelin, orf-a,-o.

orphelinat, orfejo.

orphéon, ĥorsocieto.

orphéoniste, ĥorsocletano.

orpiment (*chim*), orpimento.

orpin (*bot*), sedo.

orteil (*anat*), piedfingro.

orthocentre (*math*), ortocentro.

orthodoxe (*ts*), ortodoksa.

orthodoxie, ortodokseco.

orthogonal, ortangula.

orthographe, ortografio.

orthographeur, ortografii.

orthographique, ortografia.

orthopédie (*méd*), ortopedio.

orthopédiste, ortopediisto.

orthoptères (*ent*), ortopteroj.

ortie (*bot*), urtiko.

ortolan (*orn*), hortulano.

orvet (*zoo*), angviso.

os, osto.

oscillateur (*élec || méc*), oscil-ilo, -atoro.

oscillation, oscilo.

oscillatoire, oscila.

osciller, oscili, pendoli, balanciĝi.

oseille (*bot*), okzalo.

oser, kuraĝi, aŭdaci, maltimi.

—, ne pas -, sin ĝeni, ne kuraĝi.

oseraie, vimenejo.

osier (*bot*), vimeno.

osmium (*chim*), osmio.

osmose, osmozo.

osmotique, osmoza.

ossature (*anat*), ostaro || (*pf*), skeleto.

osselet, osteto.

osselets, jeu d'-. ludostoj.

ossements, ostorestaĵoj, ostoj.

osseux, ost-a,-eca.

ossification, ostiĝado.

ossifier, ostigi.

—, s'—, ostigi.

ossuaire, ostarejo.

ostéite (méd), ostito.

ostensible (apparent), videbla.

— (que l'on ne cache pas),
(Intence) montrata;
okulloga.

ostensoir (Rk), hostimontrolo.

ostentation, vantomotrado.

ostentatoire, vantomontra.

ostéologie, ostologio.

ostéomyélite (méd), ostomedolito,
osteomjelito.

ostracé, konkoforma.

ostracisme, ostracismo.

ostréicole, ostrokultura.

ostréiculture, ostrokulturo.

otage, garantiulo, ostaĝo.

otarie (zoo), otario.

ôter, formeti, forpreni.

— (un vêtement), demeti.

otite (méd), otito.

oto-rhino-laryngologie, otorino-
laringologio.

ou (bien) (conjonction), aŭ.

ou... ou..., aŭ... aŭ...

buvez ou du thé, ou du café,
trinku aŭ teon, aŭ kafon.

où (adv : lieu || temps), kie || kiam.

la chambre où il dort, la ĉambro
kie li dormas.

le jour où il vous a vu, la tago
kiam li vidis vin.

où ? (adv : lieu et but), kie ? kien ?

où êtes-vous ? kie vi estas ?

où allez-vous ? kien vi iras ?

ouailles, parokanoj, zorgataro.

ouate, vato.

ouater, vati.

ouatiné, vatita.

oubli, forgeso || neglekto.

oubli, tomber dans l'—, forgesigi.

oublie (cuis), oblato, vafleto.

oublier, forgesi || neglekti, mankigi.

— (ne pas avoir égard),
preteratenti.

oubliette, ublieto, forgeskelo.

oublieux, forgesema.

ouest, okcidento.

— (point cardinal), ŭesto.

ouf ! fu ! uf !

oui, jes.

ouï-dire, diraĝo, famo.

—, par —, laŭ la famo, laŭfame.

ouïe (sens), aŭdosenso.

ouïes (de poisson), operkulo.

— (de violon), sontruo.

ouïr, aŭdi.

ouragan, uragano.

ourdir (tech), varpi.

— (f : tramer, machiner),
sekrete prepari, artifiĉi.

ourdissage (tech), varp-ado, -aĝo.

ourdisseur, varpanto.

ourdissoir, varpoframo.

ourler, orli.

ourlet, orlo.

ours (zoo || f), urso.

ourse (zoo), ursino.

— grande; petite - (astr),
granda, malgranda ursino.

oursin (zoo), ekino, markaŝtano.

ourson (zoo), ursido.

ouste ! for !

outarde (orn), otido.

outil, ilo, laborilo.

outillage, ilaro || maŝinaro.

outiller, iloprovizi, ilizi.

outilleur, iloprovizisto.

outlaw (hors-la-loi), eksterleĝulo.

outrage, insulto, ofendo.

outrager, insulti, ofendi.

outrageusement, insulte, ofende.

outrance, ekceso, troo.

—, à —, ekcese, troe.

outrancier, ekcesa, troa.

oultre {subst}, felsako.

— (préposition : en sus de),
krom.

— (adv : à côté de), flanke de.

— **mesure** (à l'excès), ekcese.

— , **en** -, krome.

— , **d'**- **en** -, de flanko al alia,
de flank'al flanko.

— , **passer** -, preterignori.

— **que** (locution conjonctive),
krom ke.

outré, ekcesa.

oultre-Atlantique, transatlantike.

oultrecaudance, tromemfido.

oultrecaudant, tromemfida.

oultremer (min : lapis-lazuli), lazurito.

— (couleur), ultramar.

oultre-mer, transmare.

oultrepasser, transpasi.

outrer (offenser gravement), grave
ofendi.

— (pousser à bout), incitegi.

ouvert (guichet, portail), mal-
ferm(it)a.

— (franc : caractère), mal-
kaŝema.

— (visage), sentrompa.

— (esprit), vasta.

— , **à livre** -, ĉe vido.

— **à** (emploi), atingebila.

ouverte (lettre), nefermita.

— (voyelle), vasta.

— (ville), senmura, sen-
defenda.

ouvertement, malkaŝe || senvuale.

ouverture (fente, trou...), aperturo,
malfermaĵo.

— (action), malfermado.

— (mus), uverturo.

ouverture (d'une arche : arch),
spano.

— (d'un commerce), esta-
blado.

— (d'esprit), vasteco.

ouvrable (qu'on peut travailler),
prilaborabila.

— (consacré au travail
jour), labora.

ouvrage (travail), laboro.

— (production), farajo, farit-
ajo, prilaborajo.

— (litt), verko || libro.

ouvrager, ellabori || prilabori.

ouvragé, **ouvré**, ellaborita.

ouvre-boîtes, skatolmalfermilo.

ouvreur (celui qui ouvre), malferm-
anto.

ouvreuse (théâ), lokmetistino.

ouvrier, laboristo.

— **agricole**, agristo.

— **du bâtiment**, kon-
struisto.

— **spécialisé**, faka laboristo.

— **d'usine**, fabriklaboristo.

ouvrir (une boîte, une porte), mal-
fermi, aperti.

— (les bras), disetendi.

— (son cœur), malkaŝi.

— (un commerce), establi.

— (avec une clef), malŝlosi.

— (l'esprit), klerigi.

— (d'un coup de griffes),
ŝirvundi.

— (un manteau), disigi.

— (l'oreille), atente aŭskulti.

— (un poisson), ŝiri.

— (la radio), ŝalti.

— (les rideaux), disŝovi.

— (une voie), malbari.

— (le feu : mil), komenci.

— (écarter), disigi.

ouvrir (*inaugurer*), inaŭguri.
 — (*permettre l'accès*), enlasi.
 — , **s'**, malfermiĝi.
 — , **s'** (*commencer, débiter*), komenciĝi.
 — , **s'** (*par déhiscence*), dehiski.
 — , **s'** (*fleur*), disvolviĝi, ekflori.
ouvroir, laborejo, kudrejo.
ovaire (*anat || bot*), ovario.
ovalbumine, ovalbumino.
ovale, oval-a,-o.
ovalisation (*méc*), ovaliĝo.
ovaliser, ovaligi.
ovarien, ovaria.
ovation, ovacio.
 — , **faire une - à qn**, ovacii iun.
ove (*arch*), ovornamo.
ovibos (*zoo : bœuf musqué*), ovibovo.
oviducte, ovoidukto.
ovin, ŝafa.
ovipare, ovonask-a,-ulo.
ovipositeur (*zoo*), ovometilo.
ovoïde, ovoforma, ovoida.

ovovivipare, ovovivonaska.
ovulaire, ovola.
ovulation, ovulado, ovolfalo.
ovule (*anat || bot*), ovolo.
oxalate (*chim*), oksalato.
oxalide (*bot*), oksalido.
oxalique, acide -, oksalata acido.
oxydable, oksidebla.
oxydation, oksid-igo,-iĝo.
oxyde, oksido.
oxyder (*faire passer à l'état d'oxyde*), oksidi.
 — (*fixer de l'oxygène*), oksigendoni.
 — , **s'**, oksidiĝi.
oxygène (*chim*), oksigeno.
oxygéner, oksigeni.
oxygéné, oksigenhava.
oxygénée, eau -, oksigenakvo.
oxyure (*zoo*), oksiuuro.
ozène (*méd*), ozeno.
ozone (*chim*), ozono.
ozonisation, ozonigo.
ozoniser, ozonigi.
ozoniseur, ozonateur, ozonigilo.

P

pacage, paŝtejo.

pacager (*faire paître*), paŝti.

pacha, paŝao.

pachalik, paŝa-ejo,-eco.

pachyderme (*zoo*), pakidermo.

pacificateur, pacig-a,-anto.

pacification, pacigo || (f), kvietigo.

pacifier, pacigi || (f), kvietigi.

pacifique (*qui se passe dans la paix*), paca.

— (*qui aime la paix*), pacama

— (*qui tend à la paix*), pacema.

pacifisme, pacismo.

pacifiste, pacisto.

pack (*pack-ice*) (*mar*), glacipako, glaciamaso.

pacotille (*mar*), privata kargo.

— (*mauvaise marchandise*), senvalorajo, butikajo, tombakajo.

pacte (*pol*), pakto, interkonsento.

pacifiser avec (*transiger, céder*), interkonsenti, intercedi kun.

— **avec** (*être d'intelligence*), sekrete interkonsenti kun.

paf ! (*interj.*), paf !

pagaie (*aviron court*), pagajo.

pagaille, **pagaye** (f), malordo.

paganisme, paganismo, idolaneco.

payer (*mar*), pagaji.

payeur, pagajanto.

page, un -, paĝio.

—, une - (pf), paĝo.

page, mise en -, enpaĝigo.

pagination, paĝnumerado.

paginer, paĝnumeri.

pagne (*vêt*), zonotuko, zonovesto.

pagode (R), pagodo.

pagure (*zoo : bernard-l'ermite*), paguro.

paie, **paye** (*salaire*), salajro.

— (*action de payer*), pago.

paiement, **payement**, pago.

— (*somme payée*), pagitaĵo.

païen, **pagan-a;-o**, idolano.

— (F : *impie*), malpi-a,-ulo.

paierie, pagoficejo.

paillage, pajlokovrado.

paillard (*débauché*), diboĉ-a,-ulo.

paillasse (*de lit*), pajlomatraco.

— (*théd*), pajaco.

paillason (*contre la gelée*), kovromato, frostomato.

— **pour les pieds**, piedmato, skrapmato.

paille, pajlo.

— (*pour boire*), suĉpajlo.

— (*de pièce métallique*), veziketo.

— **de fer**, ferpajlo.

—, **homme de-** (pf), pajlhomom.

— (*adj : couleur*), pajlokolora.

paillé (*siège...*), pajloplektita, pajlokovrita.

paille-en-queue (*orn*), faetono.

pailler (*subst*), pajlejo.

pailler (verbe), pajloplekti, pajlokovri.

pailleter (couvrir de paillettes), brilajetumi.

paillette (ornement), brilajeto.
— (défaut dans une pierre précieuse), veziketo, gemdifekto.

— d'or, orero.

pailleux (métal), veziketohava.
— (fumier), pajlohava.

paillis (agro), pajlotavolo.

paillon (grosse paillette), dika orero.

— (de chaînette), maŝo.

— de bouteilles, botelpajlaĵo.

paillot, pajlomatraceto.

paillote, pajlobudo.

pain, pano.

— complet, kompleta pano.

— (de régime), kuracpano.

— de son, branpano.

— azyme (R), maco.

— d'épice, mielkuko.

— (de munition : mil), soldatpano.

— (à cacheter, à chanter), oblato.

— de sucre, sukerkonuso.

— , arbre à -, panarbo, jakvujo.

— , petit -, bulko.

— (f : masse, bloc), briko.

pair (titre anglais), lordo.

— (égal), samrang-a,-ulo.

— (fin), alparo.

— (math), para.

— , être au - (fin), esti alpara.

— , de -, samrange.

— , hors de -, senkompara.

paire, paro.

— , faire la -, pari.

païresse, lord-ino || -edzino.

pairie, lordeco.

paisible, paca || kvietia, ripozema.

paisiblement, pace || kviete.

paître, sin paŝti, paŝtiĝi.

— , faire -, paŝti.

paix, paco || trankvileco.

— , en -, pace || trankvile.

pal (pieu aiguisé), paliso.

— (supplice), palisumo.

palabre, palavro.

palabrer, palavri.

palace, hotelego, luksa hotelo.

palafitte (arch || préh), palafito.

palais (anat), palato.

— (arch), palaco.

palan (méc), takelo.

palanche, vekto, sitelportilo.

palanquée, takelpreno, takelporto.

palanquin, palankeno.

palatal (Ph), palatal-a,-o.

palatin, palata || palaca.

pale (avi || méc), padelo.

pâle (pf), pala.

pale-ale, hela elo.

palée, palisvico.

palefrenier, ĉevalisto, stalisto.

palefroi (au Moyen Age), paradĉevalo.

paléographe, paleografo.

paléographie (sc), paleografio.

paléolithique (préh), paleolitik-o,-a.

paléontologie (sc), paleontologio.

paléontologiste, -logue, paleontologo.

palestre (antiq), palestro.

palet (jeu), (jet)disko.

paletot (vét), palto.

palette (art), paletro.

— (jeu), pilkbatileto.

— (méc), padelo.

palétuvier noir (bot : manglier), manglujo.

pâleur, paleco.

palier d'escalier, interŝtuparo, ŝtupara placeto.

— (*de route...*), plataĵo, eben-ejo.

— (*méc*), lagro.

palinodie (*pf*), palinodio.

pâlir, paliĝi, kolorperdi.

palis, paliso || palisaro.

palissade, palisaro.

palissandre (*bois exotique*), palisandro.

palissader, palisi.

palisser, spaliri.

palladium (*chim*), paladio.

— (*f*), gardilo, savgaranti-ajo, ŝildo (*f*).

palliatif (*méd* || *f*), paliativo, paliatilo.

pallier (*calmer*), mildigi.

— (*un inconvénient*), kovri, paliati *.

— (*excuser*), malgravigi.

palmalre (*anat*), polma.

palmarès, laŭreatlisto.

palme (*palmier*), palmo.

— (*feuille de palmier* || *f*), palmobranĉo, palmaĵo.

palmé (*bot* || *zoo*), palmeca.

palmeraie, palmejo.

palmette (*agro*), palmoforma spaliro.

palmier, palmo.

palmipèdes, naĝobirdoj, palmipedoj, palmopieduloj.

palombe (*orn*), palumbo.

palonnler (*avi*), stirstango.

pâlot, paleta.

palpable (*pf*), palpebla.

palpation, palpado.

palpe, palpilo.

palpébral (*anat*), palpebra.

palper, palpi, fingrumi.

palpitant (*F*), emociiga, interesege.
palpitation, korbato, palpacio || batado.

palpiter (*cœur*), pulsi, bati.

— (*f*), emociiĝi, tremi.

palplanche, piktabulo.

paltoquet (*F*), malĝentilulo.

paludéen (*qui appartient aux marais*), marĉa.

— (*méd*), malari-a, paludism-a ; -ulo.

paludier, salmarĉisto.

paludisme, paludismo, malario, marĉfebro.

palustre, marĉa.

pâmer, se - (*méd*), senkonsciĝi, sveni.

— , se - (*de joie, de rire*), (ĝoj-, rid-)egi.

pâmoison (*méd*), senkonsciĝo, sveno.

pampa, pampo.

pamphlet, pamfleto, paskvilo.

pamphlétaire, pamfletisto.

pamplemousse (*bot*), pampelmuso.

pamplemoussier, pampelmusarbo.

pampre, vitobranĉo.

pan (*d'habit*), basko.

— (*de mur*), murfaco.

— (*côté*), flanko, faco, latero.

panacée, panaceo.

panachage, miksado, buntigo.

panache, plumfasko || (*f*), brilo.

panaché (*de diverses couleurs*), diverskolora, bunta.

— (*varié, mêlé*), varia, miksa.

— (*disparate*), (tro)kontrasta.

panacher (*orner d'un panoche*), ornamo per plumfasko.

panacher (*orné de couleurs variées*),
buntigi.

— (*mélanger*), miksi.

panachure, buntaĵo.

panade (*cuis*), pansupo, pankaĉo.

panais (*bot*), pastinako.

panaris (*méd*), panariso, paronico.

pancarte, aviztabulo.

pancrace (*sport*), pankraco.

pancréas (*anat*), pankreato.

pancréatite (*méd*), pankreatito.

pandion (*orn*), pandiono.

panégyrique, panegiro, laŭdego.

— , faire un -, panegiri.

panégyriste, panegiristo.

paner (*cuis*), panumi.

panérée, korbopleno.

paneterie, pandisdonejo.

panetier, pandisdonisto.

panetière, pansaketo || panŝranketo.

panic (*bot*), paniko.

panier, korbo.

— à salade (*F*), ĉelveturilo.

panifiable, panigebla.

panification, panigo.

panifier, panigi.

panique, panik-o,-a.

— , jeter la -, konfuzegi.

panne (*charpente*), ĉeftrabo.

— (*graisse*), porksebo.

— (*mar*), paneo.

— de marteau, martelbeka.

— (*méc*), haltigo.

— (*tex*), felpo.

— , être en -, panei.

panneau (*arch*), panelo.

— (*de fermeture*), ŝutro.

— (*filet*), reto.

— d'information, aviztabulo.

— (*mar*), pordotabulo.

panneau (*plaque de bois...*), tabulo.

panonceau (*écu armoiré*), blazonŝildo.

— (*écusson de notaire...*), ŝildo.

panoplie (*ts*), panoplio.

panorama, panoramo.

panoramique, panorama.

pansage, striglado.

panse (*de ruminants*), stomako || (*f*), ventro.

pansement (*méd*), pansaĵo.

panser (*méd*), pansi, bandaĝi.

— (*étriller*), strigli.

pansu, ventraĉa, trograsa.

pantalon (*vêt*), pantalono.

pantalonnade, pantaleonaĵo, farso.

pantelant (*palpitant : chair*), tremetanta.

— (*haleant*), anhelanta.

panthéisme, panteismo.

panthéiste, pante-isma,-isto.

panthéon, panteono.

panthère, pantero.

pantin, marioneto.

— (*f*), marioneto, arlekeno.

panthographe, pantografo.

pantois, konsternita.

pantomime (*théât*), pantomimo.

— (*f*), signolingvo.

pantoufle, pantoflo.

panure (*chapelure*), panraspaĵo.

paon (*orn*), pavo.

papa, paĉjo, patreto.

papal, papa.

papauté, papeco || paporegado.

papaver (*bot*), papavo.

papavéracées (*bot*), papavacoj.

papayer (*bot*), papajarbo.

papaye (*bot*), papajo.

pape (*K*), papo.

papag(e)ai (*perroquet*), papago.
 — (*cible*), celbirda figuro.

papelard, hipokrit-a;-ulo, piafekt-ulo.

papelardise, hipokriteco, piafektio.

paperasse, paperaĉo.

papasserie, paperaĉoj, paperaĉaro.

paperrassier, paperaĉema.

papeterie, paper-fabriko,-butikio.
 — (*nécessaire à écrire*), skribilujo.

papetier, paperisto.

papier, papero.

- **buvard**, sorba papero.
- **à calquer**, paŭspapero.
- **couché**, baritpapero.
- **émeri**, smirga papero.
- **mâché** (*carton-pâte*), papermaĉaĉo.
- **peint**, tapeto.
- **timbré**, stampita papero.
- **de verre**, vitropapero, sablopapero.

papier-monnaie, papermono.

papiers (*d'identité*), legitimajfoj.
 — (*lettres de créance*), rajtigiloj.

papillonacées (*bot*), papilionacoj.

papillaire, papil-a | -hava.

papille (*anat*), papilo.

papillon (*ent || f*), papilio.

papillonner, papillumi, ĉirkaŭflirti.

papillote, buklopapero, frizpapero.

papilloter, palpebrumadi.

papisme, papismo.

papiste, papisto.

papotage, babilaĵo, klaĉaĵo.

papoter, babili, klaĉi.

paprika (*bot*), hungara pimento.

— (*cuis*), papriko.

papule (*méd*), papulo.

papirus, papir(us)o.

pâque (*R juive*), pasko.

Pâques (*Rk*), Pasko.

— , **faire ses -**, komuniĝi en paska tempo.

paquebot (*mar*), pasaĝerŝipo.

pâquerette (*bot*), lekanteto.

paquet, pako.

— (*botte, liasse*), ligaĵo.

paquetage (*action de mettre en paquets*), enpakado.

— **de soldat**, soldata vestaĵaro.

paqueter, enpaki.

par (*préposition*), per, pro, tra, por, fare de...

envoyer une lettre par qn, sendi leteron per iu...

agir par intérêt, agi pro intereso.

passer par Paris, pasi tra Parizo.

il gagne tant par mois, li gajnas tiom por unu monato.

acheté par moi (*agent du passif*), aĉetita de mi.

l'inauguration de la rue par le maire, inaŭguro de la strato fare de la urbestro.

donnez deux pommes par enfant, donu po du pomoj por infano.

par quatre, kvarope.

par-ci par-là, tie kaj tie ĉi, disde.

par ici, tien ĉi.

par l'ordre de, laŭ ordono de.

parabole (*ts*), parabolo.

parabolique, parabola.

parachever, elfari, tralabori.

parachutage, paraŝutigo.

parachute, paraŝuto.

parachute, descendre en-, para-
šuti.

parachuter, parašutigi.

parachutiste, parašutisto.

parade (d'un coup), evitado,
forturnado.

— (étalage), fanfaronado,
parado.

— (mil...), parado, defilado.

— , faire - de, fanfaroni.

parader (défiler), paradi, defili.

— (se pavaner), fanfaroni,
pavi.

paradigme (G), paradigmo.

paradis (R || f), paradizo.

— (théd), lasta galerio.

paradisique, paradiza.

paradisier (orn), paradizeo.

paradoxal, paradoksa.

paradoxe, paradokso.

paraffine, parafino.

paraffiner, parafini.

parafoudre (élec), fulmogardilo.

parage (mar), marregiono|apudeco.

parages, loko.

— , dans les - de, en
apudeco de.

paragraphe, paraŝrafo.

paragrê, hajloevitilo.

paraît, il - que, ŝajnas ke.

— , à ce qu'il -, ŝajnas.

paraît-il, onidire, laŭ onidiro.

paraître (se faire voir), aperi,
vidiĝi.

— (sembler), ŝajni.

— (avoir l'apparence), as-
pekti.

— (être publié), aperi, eliri.

— (se manifester), manifest-
iĝi.

— , chercher à -, emi al
parado.

parallaxe (astr || sc), paralakso.

parallèle (adj || subst féminin),
paralel-a || -o.

— (subst masculin), paralela
cirklo.

— , en - (élec), paralele
(paralela konekto).

parallélipède (géom), paralel-
ipiedo.

parallélisme (géom), paraleleco.

— (psychologie), paralel-
ismo.

parallélogramme (géom), paralel-
ogramo.

paralogisme (phil), paralogismo.

paralyser (pf), paraliz.

— (immobiliser), senmovigi.

paralysie (méd || f), paralizo ||
senmovigo.

paralytique, paralizulo.

paramètre (math), parametro.

parangon, parangono*.

paranoïa (méd), paranojo.

paranoïaque, paranoj-a,-ulo.

parapet (mil), parapeto, Brust-
muro.

— (garde-fou), parapeto,
randmuro.

paraphe, parafo.

parapher, paraŝi.

paraphrase, paraŝrafo.

paraphraser, paraŝrazi.

paraplégie (méd), paraplegio.

parapluie, pluvombrelo.

parasitaire, parazita.

parasite (pf), parazito.

— , vivre en -, paraziti.

parasites (radio), radioperturbo.

parasitique, parazita.

parasitisme (bot), parazitismo.

parasol, sunombrelo.

parasympathique (anat), para-simpato *.

parathyroïdes (glandes : anat), paratiroidoj.

paratonnerre, fulmoŝirmilo.

parathyphoïde (méd), paratifo.

paravent, ekranego.

parc (de plaisance, à autos, jardin), parko.

— (à moutons...), gregejo, hurdaro.

parcage, gregejo || (autos), parkejo.

parcellaire, parcela.

parcelle (petite portie), ero.

— (de terrain), parcelo.

parcellement, parcelado.

parceller, parceli.

parce que, ĉar ; tial ke.

parchemin, pergameno.

parcheminé, pergamen(ec)a.

parcheminer, pergameni.

parcimonie, troŝparemo.

parcimonieux, troŝparema.

parcourir (une ville...), traîri, traveturi.

— (un livre...), trarigardi.

parcours (trajet en général), vojiro.

— (d'un autobus, d'un fleuve...), irvojo.

pardessus (vêt), surtuto, supervesto.

pardi ! pardieu ! kompreneble !

pardon, pardonno.

pardonnable, pardoninda.

pardonner, pardoni.

— (épargner), domaĝi.

— , ne pas - (un succès...), ĵaluzi pro.

pare-boue, kotŝirmilo.

pare-brise, ventoŝirmilo.

pare-chocs, bufro, batŝirmilo.

pare-éclats, splitŝirmilo.

pare-étincelles, fajrerŝirmilo.

pare-feu, fajroŝirmilo, fendro.

pareil (identique, le même), sama.

— (semblable), simila.

— (tel), tia.

parement (revers de manche : vêt), (manika) refaldaĵo.

— (d'un chemin pavé), borderaĵo.

parémiologie, proverbologio.

parenchyme (anat || bot), parenkimo.

parent, parenco, familiano.

— (par alliance), boparenco.

parents (père et mère), gepatroj.

parenté (les parents), parenkaro.

— , lien de -, parenceco.

— (f : ressemblance), simileco.

parenthèse (signe), krampo.

— (phrase), parentezo.

parenthèses, entre -, interkrampe.

— , mettre entre -, interkrampigi.

paréo (vêt), pareo.

parer (orner), ornam.

— (éviter), eviti, forturni, forbari.

— (préparer), pretigi.

— à (se préserver de), sin antaŭgardi de, kontraŭ.

— à (remédier à), antaŭzorgi por.

— , se - (s'orner), sin ornam.

— , se - (se vanter), sin glori || fanfaroni.

parese (fainéantise), pigreco, mal-laboremo.

— (nonchalance), pigreco, mal-diligenteco.

paresser, maldiligenti.

paresseux (adj), pigra || mallabor-
ema || maldiligenta.

— (subst), pigrulo, mal-
laboremulo, mal-
diligentulo.

— (zoo), bradipo.

parfaire (achever), alfinigi.

— (compléter), kompletigi.

parfait (ts), perfekta.

— (absolu, complet), absoluta.

— (sans défaut), senmanka,
plenforma.

parfait ! bonege !

— (G), perfekto.

parfois, kelkfoje, ifoje.

parfum, parfumo.

parfumé, parfumita, aromplena.

parfumer, parfumi.

parfumerie, parfum-ejo, -varoj.

parfumeur, parfumisto.

pari, veto.

paria, pariao, eljetulo.

pariade, pariĝo || pariĝa tempo.

parier, veti.

parietal (anat), parietalo.

parieur, vetanto.

parisette (bot), parizeto.

parité (égalité), egaleco, simileco.

— (fin), alpareco.

— (math), pareco.

parjure, ĵurrompo, fidelrompo.

— , coupable de -, ĵurromp
-a, -into.

parjurer, se -, ĵurrompi.

parking, parkejo.

parlement, parlamento.

parlementaire, parlament-a, -ano.

— (mil), sendito,
traktonto.

parlementarisme, parlamentismo.

parlementer, trakti || diskuti.

parler (ts), paroli.

parler (subst : dialecte), lingvaĵo,
parolumo.

— (manière de s'exprimer),
parolmaniero.

— , sans - de, krom.

parloir, vizitejo, vizitosalono.

parmi, inter.

parnasse (f : la poésie, les poètes),
parnaso.

parodie (litt || théâ), parodio.

paroi (de séparation : ts), vando.

— (surface intérieure : anat ||
objets), pario.

paroisse, paroko.

paroissial, paroka.

paroissien, parokano.

— (livre), preĝolibro.

parole, parolo, parolkapablo.

— (ton de la voix), parol-
maniero, elparolado.

— (promesse), promeso.

— (sentence), vorto.

— , tour de -, parolvico.

— , demander la -, peti parol-
vicon.

paroles (d'une chanson), teksto.

— , sans -, senteksta.

parolier (théâ), tekstisto.

paronyme (G), paronimo.

parotide (anat), parotido.

paroxysme, paroksismo.

parquer (des moutons, des autos...),
parki.

parquet (plancher), pargeto.

— (jur), prokuroreco.

— (fin), kambiistejo.

— , lame de -, pargetero.

parquetage, parget-ado, -aĵo.

parqueter, pargeti.

parqueterie, pargetarto.

parqueteur, pargetisto.

parrain (R), baptopatro.

parrain (de *cloches...*), nomdon-
anto.

— (de *qn pour un club...*),
prezentanto.

parrainage (R), baptopatrecio.

parricide (agent), patromortiganto,
patromurdanto.

— (crime), patromortigo,
patromurdo.

parsemer T (répandre), disŝuti,
dissemi.

— I (être répandu çà et là),
punkti.

part, parto.

— , pour la plus grande -,
plejparte.

— , pour une grande -, grand-
parte.

— , à - (séparément), aparte.

— , à - (différent des autres),
aparta.

— , à - (excepte), krom.

— , mettre à -, apartigi.

— , pour ma -, miaflanke, kon-
cerne min.

— , de ma -, miaflanke.

— , de la - de, flanke de, en la
nomo de.

— , de - et d'autre, ambaŭ-
flanke.

— , de toutes -s, ĉiuflanke.

— , à - moi, en moi-même,
en mi mem.

— , faire - de qc, (officielle)
informi pri io.

— , faire la - d'une chose,
kalkuli kun io.

— , prendre - à (participer à),
partopreni en.

— , prendre - à (s'intéresser à),
simpatii.

part, prendre - (compatir à),
kompati.

— , prendre en bonne ou mau-
vaise -, juĝi, kompreni,
interpreti.

— , répartir les -s (fin), kvotigi.

— , de - en -, trae.

— , quelque -, ie.

— , nulle -, nenie.

partage (action de partager), part-
igo.

— (portion échue : pf), parto,
destinitaĵo.

— (en deux parties égales),
egaleco, sameco.

— des eaux, akvodisiĝo.

— (d'opinions), malsameco.

partageable, partigebla.

partager (diviser), partigi.

— (éprouver), simpatii.

— (participer : pf), parto-
preni.

— (gratifier, dower), doti.

— l'opinion de, samopinii
kiel.

— le sort de, esti samsorta
kiel.

— en deux, duigi.

partance (mar), tuja fornaĝo.

— , en -, tuj fornaĝonta
(forironta).

partant (conj marquant la consé-
quence), sekve.

— (subst : sport), startanto.

partenaire (au jeu), kunludanto.

parterre de fleurs, florbedo.

— (théâ), partero.

parti (pol || social), partio.

— (mariage), partio, edz(in)-
igoto.

— (profit), profito.

— (résolution), decidigo.

parti pris, antaŭdecidiĝo, antaŭopinio.

—, esprit de -, partio.

—, prendre -, decidiĝi.

—, prendre le - de qn, partianiĝi.

—, prendre son -, rezignacii.

—, faire un mauvais - à qn, mistrakti iun.

partial, partieca, personfavora.

partialité, partieco.

participation, partopreno.

— (fin), tantiemo.

participe (G), participo.

participer à, partopreni en.

— de (tenir la nature de), esti parte samnatura kiel.

particulariser, apartigi.

particularisme (pol), partikularismo, lokismo.

particulariste, partikular-a, -isto.

particularité (caractère), aparteco.

— (circonstance), apartaĵo.

particule (petite partie), parteto, ero.

— (de noms de famille || G || phys), partikulo.

particulier (en propre), propra.

— (individuel, personnel), individua.

— (détaillé), detala.

— (séparé), aparta.

— (spécial), speciala.

— (privé), privata.

—, un simple -, simpla privatulo.

—, en -, aparte || speciale.

partie (portion || élément || mus), parto.

— (profession), fako.

partie (sport), ludbatalo.

— (adversaire), kontraŭulo.

— (camp : jeu), partio.

— de plaisir, plezura ekskurso.

— prenante, monricevanto, monprenanto.

— (jur), partio.

—, prendre à -, ataki.

—, quitter la -, rezigni.

—, en -, parte.

partiel, parta.

partir (sens général), ekiri, ekvoji, foriri.

— (prendre sa course || son vol), ekkuri || ekflugi.

— (sport), starti.

— (bouchon), eksalti.

— (coup de fusil...), ekpafi.

— (mouleur...), ekfunkcii.

— de (avoir un point de départ), deiri.

— de (provenir, émaner), deveni.

—, faire -, ekirigi, foririgi.

— à l'anglaise, elŝteliĝi, elgliti, forgliti.

—, à - de, komence de, ek de.

partisan (membre d'un parti), partiano.

— (approbateur), aprobanto.

— (mil), partizano.

—, être - de qc, aprobi ion.

partition (mus), partituro.

partout, ĉie.

—, de -, ĉiuflanke || de ĉie.

—, de - (universel), ĉiea.

parturiente, akuŝantino.

parturition, akuŝado.

parure (ornement), ornamaĵo.

— (de boutons...), garnituro.

parution (*publication*), apero, eliro.
parvenir (*arriver à destination*),

- alveni.
 — (*atteindre un but*), trafi.
 — (*atteindre à] réussir*),
 atingi] sukcesi.

parvenu (*subst*), elsaltulo, parvenuo.

parvis, preĝeja placo.

pas (*mouvement*), paŝo.

— (*manière de marcher*), paŝado.

— **cadencé**, takta paŝo.

— **de danse**, danĉpaŝo.

— **de clerc**, maltrafo.

— **de route**, sentakta paŝo.

— , **à - comptés**, zorge kaj lante.

— , **à - feutrés**, dampapaŝe.

— , **à - de loup**, ŝtelpaŝe.

— , **à grands -**, paŝege.

— , **faire un (ou des) pas**, paŝi.

— , **faire les cent -**, paŝi kaj
 repaŝi, atende paŝadi.

— **à pas**, paŝo post paŝo, ŝtupo
 post ŝtupo.

— **de porte** (*seuil*), sojlo.

— **de vis...**, paŝo, ŝraŭbopaŝo.

— (*passage étroit*), vojokolo, mal-
 larĝ(a trair)ejo.

— (*détroit*), markolo.

pas (*négoation*), ne.

— **encore**, ne jam, ankoraŭ ne.

— **mal**, boneta.

— , **n'est-ce- ?**, ĉu ne ?

pascal, paska.

pas-d'âne (*bot*), ĉevalpiedo, tusilago.

passable, boneta.

passade, pasema kaprico.

passage (*action de passer*), paŝado.

passage (*traversée : mar*), traŝip-
 ado, ŝipirado.

— (*péage*), paspago.

— (*droit de passer*), pasrajto.

— (*galerie couverte*), trakon-
 duko.

— **à niveau** (*chf*), traknivela
 pasejo.

— **inférieur** (*chf*), subtraka
 pasejo.

— **supérieur** (*chf*), super-
 traka pasejo.

— **clouté**, piedirejo.

— (*d'oiseaux*), transflugado ||
 flugantaro.

— (*d'un texte*), peco.

— , **hôte de -**, pasloĝanto.

— , **oiseau de -**, transflug-
 anta birdo.

passager (*qui passe*), pasanta.

— (*éphémère*), pasema, mo-
 menta, nedaŭra.

— (*voyageur*), pasaĝero.

— (*clandestin*), kaŝvojaĝanto.

passant (*chemin*), multe trapasata.

— (*subst : personne*), pasanto,
 preterpasanto] vojir-
 anto.

— , **en -**, pase || (*à la hâte*),
 preterkure.

passation (*de pouvoir*), transestrigo.

— (*d'écriture*), enskribo.

passavant (*douane*), transitateŝto.

— (*mar*), ŝiptalio.

passe (*mar*), ŝanelo, trapasejo.

— (*mise au jeu*), ludmono.

— (*hypnotisme*), manmova

passer, être en - de, esti en favora situacio por.

— (*coupe-file*), pasbileto, pas-karto.

passé, estinta, pasinta.

— (G), estinteco, pasinteco.

— (*ce qui a été*), pasintaĵo || (*litt*), paseo.

— (*après : - 16 heures*), post : post la deksesa.

passer-droit, preterrajto, favoro.

passer-lacet, laĉotredilo.

passement, pasamento.

passer-montagne, frostoĉapo, frostokufo.

passer-partout, ĉefŝlosilo || (photo), fotokadraĵo.

passer-passe, tour de -, ĵonglaĵo.

passerpoil, pasamento.

passerport, pasporto.

passer l, pasi || trapasi.

— (*s'effacer, cesser : couleurs, beauté...*), paliĝi, velki.

— (*disparaître, s'évanouir : f*), forpasi.

— (*changer de position, s'élever*), avanci.

— (*circuler de bouche en bouche*), disfamiĝi.

— (*s'introduire*), enkondukiĝi.

— , **en - par, rezignaci.**

— (*par la tête de qn*), enflugi al iu en la kapon.

— (*autre*), transpasi.

— (*autre à qc*), preterkalkuli ion.

(*chez des étrangers*) travivi.

passer, faire - qn pour, famigi iun kiel.

— , **fallolr y -, ne povi eviti tion.**

— (*à l'ordre du jour...*), trans-iri.

— (*d'un état, d'un lieu à un autre*), transpasi.

— (*à une question*), alpaŝi.

— (*à côté de*), preterpasi.

— (*à travers*), traŝoviĝi.

— (*à l'ennemi*), transfugi.

passer T IDÉE DE TRAVERSER :

— (*traverser*), tralri, transiri, trapasi.

— (*en bac*), prami.

— (*à gué*), travadi.

— (*l'hiver, la nuit...*), travintri, tranokti...

— (*le temps*), pasigi.

— (*un examen*), trapasi.

— (*en contrebande*), trafraŭdi.

— (*tamiser, filtrer*), trapremi.

— (*un vêtement*), surmeti.

IDÉE DE TRANSMISSION :

— (*qc, faire - qc*), transdoni, pasigi.

— (*qc d'un lieu, d'un état à un autre*), pasigi.

— (*un mot d'ordre*), transdiri.

— (*qn en communication au téléphone*), trakonekti (iun al iu).

— **ses vitesses** (*auto*), trakuŭi la rapidumojn.

— (*les rafraîchissements*), dis-porti.

passer (son chemin), preteriri, voji-
iri.

- (les forces), superpasi.
- (qn à la course), preterpasi.
- (la tête), elšovi.
- , **laisser** - (erreur, occasion),
preter-pasi, -lasi, -atenti.

IDÉE D'APPLICATION

D'UN PROCÉDÉ :

- (un contrat), kontrakti.
- (un mur à la chaux), kal-
košmiri.
- (en écriture), enskribi.
- (en revue), revui || (f),
pririgardi, trarigardi.
- (l'éponge : f), pardoni.
- (qn par les armes), forpafi
iun.
- (au fil de l'épée), forspadi
iun.
- (qc au bleu : linge), bluigi.

DIVERS :

- (une envie), kontentigi.
- à qn (ses caprices, ses
fautes), toleri ĉe iu...
- (condamnation), konfesi mal-
pravon.

passer, se - (s'écouler), pasi, forpasi.

- , **se** - (avoir lieu), okazi.
- , **se** - (de qc), rezigni.
- , **se** - (de vin, de tabac...),
abstini.
- , **se** - de qn, forhavi iun.

passereau (orn), pasero.

passerelle, ponteto, paŝponteto.

- (mar), ponto || ŝipo-
vaĉejo.

passerose (rose trémière : bot),
alceo, rozalteo.

passe-temps (occupation), tempo-
pasigo.

passe-temps (divertissement), tem-
popasigilo.

passe-thé, teofiltrilo.

passer (de bac), pramisto.

- (de frontière...), transpasig-
isto.

passible, puninda.

passif (ts), pasiv-a, -o.

passiflore (bot), pasifloro.

passion (ts), pasio.

Passion (Rk), Pasiono.

passionnant, pasiiga, interesege.

passionné, pasia.

passionnel, pasieca.

passionner, pasiigi, interesege.

- , **se** -, pasiigi.

passivité, pasiveco.

passoire (à liquides), filtrilo.

- (à purées...), trapremilo.

pastel (art : ts), paŝtelo.

pastelliste, paŝtelisto.

pastèque (bot), akvomelono.

pasteur (berger), paŝtisto.

- (R), pastoro.

pasteuriser, pasteŭrizi.

pastiche (litt || mus), paŝtiĉo.

pasticher, paŝtiĉi.

pastille (ts), paŝtelo.

pastoral, paŝtista.

pastorale (litt || mus), pastoralo.

pastoureau, paŝtisteto.

pat (échecs), pato.

- , être -, pati.

- , mettre -, patigi.

patache, veturilaĉo, omnibusaĉo.

patate (F : pomme de terre),
terpomo.

- douce (bot), patato, batato.

pataud, dikpied-a, -ulo.

- (F), maldelikat-a, plump-a;
-ulo.

patauger (pf), padeli || vadi.

patauger (*barboter*), (akvo)vadi ||
(pf), barakti.

patchouli (*bot*), paĉulo.

pâte (*de farine...*), pasto.

pâtes (*alimentaires*), pastaĵoj.

pâté (*cuis*), pasteĉo.

— (*tache d'encre*), inkomakulo.

— (*bloc de maisons*), bloko.

patée, kaĉo.

patelin, dolĉaĉa.

patelle (*zoo*), patelo.

patène (*Rk*), pateno, hostipladeto.

patenôte (*F* : *prière quelconque*),
(teda, longa) preĝo.

patenôtres (*f* : *paroles inintelligibles*), zumparoloj.

patent, evidenta.

patentable (*com*), ejo-impostebla.

patente (*contribution* : *com*), ejo-
imposto, komercim-
posto.

— (*mar*), sanatesto.

patenter (*soumettre à patente*), ejo-
-imposti.

— (*délivrer une patente*), san-
atesti.

Pater (*Rk*), Patronia.

patère à rideaux, kurtenkroĉilo.

— à vêtements, vestohoko.

paternalisme (*pol*), patronismo.

paternel, afekte bonvola, afekte
patreca.

paternel (*ts*), patra.

paternité, patreco.

— (*f* : *création*), aŭtoreco.

pâteux, pasteca.

pathétique, patos-a-o.

pathogène (*méd*), patogena.

pathologie (*méd*), patologio.

pathogénie (*méd*), patogenezeco *.

pathologiste, patologo.

pathos (*F* : *emphase*), bombasto.

patibulaire (*qui appartient au gi-
bet*), pendumila.

— (*f* : *air de qn digne de
la potence*), pendum-
indula.

patience, pacienco || toler(ad)o.

— (*bot*), paciencio.

— (*jeu de cartes*), solitero.

— , jeu de - (puzzle),
puzlo, pacienculo.

— , prendre -, patience
atendi.

— , prendre en -, toleri.

patient, pacienca.

— (*subst* : *méd*), paciento,
kuracato.

patienter, pacienci.

patin (*de rail, de traineau...*), ŝuo.

— (*sport*), sketilo.

— à roulettes, rulsketilo.

patinage (*sport*), glitkurado, sket-
ado || rulsketado.

— , chaussures de -, glitŝuo,
sketŝuo || rulŝuo.

— , piste de -, glitvojo,
sketvojo.

patine (*chim*), patino.

patiner (*sport*), glitkuri, sketi ||
rulsketi.

— (*méc* : *tourner sans adhérer*),
gliti, glitturniĝi.

— (*chim*), patini.

patinette (*trottinette*), trotilo,
skutilo.

— , aller en -, skuti.

patineur, glitkuranto, sketanto.

patinoire, glitkurejo, sketejo.

pâtir (*qn*), suferi || (*com*), mal-
prosperi, malaktivigi.

pâtis, paŝtejo.

pâtisser, prepari kukon.

pâtisserie, kuk-aĵo, ejo.

pâtissier, kukisto.

pâtisson (bot), melopepo.

patois, vilaĝa dialekto.

patraque (f : machine, montre...),
misfunkcia.

— (f : faible, maladif),
misfarta.

pâtre, paŝtisto.

patriarcal, patriarka.

patriarcat, patriarkeco.

patriarche (R || Rk), patriarko.

patriciat, patricieco.

patricien (antiq), patricio.

patrie, patr-io, -ujo, -olando.

patrimoine, hereda havo.

— (f : bien commun),
komuna havo.

patriote, patrioto.

patriotique, patriota.

patriotisme, patriotismo.

patron (H || R || protecteur), patrono.

— (d'une entreprise), firma-
estro, mastro.

— (d'une embarcation), ŝip-
estro.

— (de mode), modelfolio.

— (modèle), modelo.

— (pochoir), ŝablono.

patronage (protection par un pa-
tron), patronado.

— (association de bienfai-
sance), bonfarasocio.

— (société de protection
pour les jeunes gens),
junulara zorgasocio.

patronal, mastra.

patronat (ensemble des patrons),
mastraro.

— (autorité du patron),
mastreco.

patronner (protéger, appuyer), pat-
roni.

patronner (tech), ŝabloni.

patronnesse, dame -, patronino.

patronyme, patronomo.

patronymique, patronoma.

patrouille (mil || police), patrolo.

patrouiller, patroli.

patrouilleur, patrol-ano, -isto.

— , navire -, patrolŝipo.

patte (d'animal), kruro || pied-o,
-ego, -eto.

— (d'homme : f), mano || piedo.

— (pour papier à musique),
rastralo.

— (mar), ralik-ringo.

— (vét), klapo.

pâturage, paŝtejo.

pâtur (nourriture), paŝtaĵo.

— (lieu), paŝtejo, gresejo.

— (F, f), nutraĵo.

pâturer, sin paŝti, paŝtigi.

paume (anat), man-kavo, -plato,
polmo.

— , jeu de -, manpilko, polmo-
ludo.

paumelle (tech), pordohokingo,
kardiningo.

— (gant de sellier...),
kudroganto.

paupérisme, paŭperismo.

paupière (anat), palpebro.

pause, paŭzo, interĉeso.

— (mus), silento.

pauser (faire une pause), paŭzi.

pauvre, malriĉ-a, senmon-a; -ulo.

— (litt), povr-a, -ulo.

— (d'aspect), malluksa, mal-
riĉa.

— (insuffisant, mauvais, rare),
magra.

— (malheureux), kompatind-a,
povr-a; -ulo.

pauvresse, malriĉulino, kompat-indulino.

pauvret, kompatinda, povra.

pauvreté, malriĉeco, povreco.

pavage, pavement (revêtement), pavimo.

— (travail), pavimado.

pavane (mus), pavano.

pavaner, se -, pavi, paradi.

pavé, un -, pavimero.

— (pavage, pavement), pavimo.

paver, pavimi.

paveur, pavimisto.

pavillon (arch), pavilono || ĝardendomo.

— (mus), kloŝo.

— (mar), flago || signalflago.

— del'oreille, (orel)aŭriklo.

pavois (judis : grand bouclier), ŝildego.

— , grand - (mar), festoflagoj, jubilflagoj.

— , avec le grand -, tutflagita.

pavoisement, flagado.

pavoiser, flagi.

— (F, f), jubili.

pavot (bot), papavo.

payable (qui doit être payé), pagenda.

— à livraison (forme adv), ricevopage.

— à livraison, marchandise -, ricevopagenda varo.

payant (qui paye), pagant-a,-o.

— (concert...), paga.

paye (salaire), salajro.

— (action de payer), pago.

payer (pf), pagi.

— (expier), elaçeti, elpagi.

— (punir), puni.

payer (d'audace), montri (aŭdac-on), aŭdaci.

— d'avance, antaŭpagi.

— de retour, repagi.

il me le paiera, mi pagos al li pro tio.

— , se -, aĉeti al si.

— , se - de, kontentiĝi per.

payeur, pagant-a,-o.

— (professionnel), pagisto.

pays, lando || regiono.

— (mère-patrie), hejmlando.

— , mal du -, hejmsopiro.

pays, payse (F), samvilaĝan-o,-ino.

paysage (ts), pejzaĝo.

paysagiste, pejzaĝisto.

paysan, kamparano, vilaĝano.

péage, pont-, voj-imposto.

péan (litt), peano.

peau (anat), haŭto.

— (fourrure || cuir), felo || ledo.

— (croûte légère : fromage...), haŭto, membraneto, ŝel-eto.

— de chagrin (cuir), ŝagrino.

— de chamois, ŝamo.

— (de fruit, de saucisson), ŝelo, haŭto.

peausserie, fel-komerco,-varo,-butik.

pec (fraîchement salé, en caque), peklita.

pécari (zoo), pekario.

peccable (capable de pêcher), pek-ema,-iva.

peccadille, kulpeto.

pechblende (chim), uranipeĉerco, peĉblendo.

pêche (bot), persiko.

— (action de pêcher || résultat), fiŝkapt-o, fiŝ-ado || -aĵo.

— (sous-marine), fiŝĉaso.

pêche, engin de -, fiŝkaptilo.

péché, peko, kulpo.

— (*grave* : R), ĉefpeko.

— (*originel* : B), prapeco.

— (*mignon*), peketo, kutima peketo.

pêcher (R || *morale*), peki.

pêcher, fiŝkapti, fiŝi || fiŝĉasi.

— (*à la ligne*), fiŝhoki.

— (*la baleine...*), ĉasi.

— (*bot*), persikarbo.

pêcherie (*lieu où l'on pêche*), fiŝejo, fiŝ(kapt)ejo.

pêcheur, fiŝisto, fiŝkaptisto.

— (*à la ligne*), kanfiŝisto.

pêcheur, pekoplana, pekulo.

pécure, besteto || (F), stultulo.

pecten (zoo : *peigne*), pekteno.

pectine (*chini*), pektino.

pectiné (*anat*), pektineo.

pectique, pektina.

pectoral (*qui concerne la poitrine*), brusta.

— (*subst* : B || *antiq*), brust-ornamo || brustkiraso.

pecule, ŝparaĵoj.

pécuniaire, mona.

pédagogie, pedagogio, edukarto.

pédagogique, pedagogia.

pédagogue, pedagogo.

pédale (ts), pedalo.

pédaler, pedali.

— (*aller à bicyclette*), bicikli.

pédalier (mus), pedalklavaro.

— (*de bicyclette...*), pedal-lagro.

pédant, pedant-o-a.

pédanterie, pedanteco || pedantaĵo.

pédantesque, pedant-a, eska.

pédérastie (*méd*), pederastio.

pédestre, piedira.

pédiatre (*méd*), pediatro.

pédicelle, pedunkleto.

pédiculaire, pedika.

pédicule (*bot* || *méd*), pediklo.

pédiculé, pedikla.

pédicure, piedflegisto, pedikuristo.

pédieux, pieda.

pedigree, (rasbesta) genealogio.

pédologie (sc), pedologio.

pédoncule (*bot* || *anat*), pedunklo.

pègre, ŝtelistaro, friponaro.

peignage (tech), kombado.

peigne (ts *sauf* zoo), kombilo.

— (zoo), pekteno.

peigné (tex), kombilano, kombitaĵo.

peignée (tex), kombilpleno.

— (F), malkaresado.

peigner, kombi.

— (*les cheveux*) **en arrière**, retrokombi.

peigneur (tex), teksokombisto.

peignier, kombilisto.

peignoir d'intérieur, matenrobo, negliĝo.

— **de bain**, banmantelo.

peignures, elkombitaĵo.

peindre (art), pentri.

— (*artisanat* : *mettre en couleurs*), farbi.

— (*artisanat* : *couvrir de couleurs*), kolorŝmiri.

— (f : *décrire*), pentri, desegni, priskribi.

peine (*punition*), puno.

— (*souffrance*), doloro.

— (*que l'on prend à faire qc*), peno.

— (*que l'on prend pour surmonter des difficultés et aboutir*), klopodo.

— (*embarras, misère*), mizero.

— (*chagrin*), ĉagreno.

peine (*R : pénitence*), pentopuno.

— **d'amour, de cœur**, am-doloro.

— **, homme de -**, servutlaborulo.

— **, faire de la -**, ĉagreni || dolori.

— **, être en - de**, esti zorgo-plena pri.

— **, se mettre en - de**, klopodi.

— **, prendre de la -**, peni, ŝviti (*f*).

— **, qui vaut la -**, peninda, penvalora.

— **, donnez-vous la - de**, bonvolu.

— **, ce n'est pas la - de pleurer**, ne valoras plori.

— **, à -**, apenaŭ, nur iom.

— **, à grand -**, peneg.

— **, avec -**, pene.

— **, sans -**, senpene.

peiné, être - de, esti afliktita pro, (*de*).

peiner (*affliger || chagriner*), aflikti || ĉagreni.

— (*se fatiguer, trimer*), servuti.

— (*se donner du mal, s'efforcer*), peni.

peintre (*art || f*), pentristo.

— (*en bâtiment...*), farbisto, murŝmiristo.

peinture (*art || f*), pentr-ado, aĵo.

— (*matière colorante*), farbo.

— (*l'emploi de cette matière*), farbado.

peinturlurer (*F*), farbŝmiri, kolorŝmiri.

péjoratif, mallaŭda, malŝata.

pélade (*méd*), pelado.

pelage, felo.

pélagique (*biologie || géol*), pelaga.

pelé (*animal*), senhara.

— (*campagne*), senverda.

pêle-mêle, konfuzaĵo.

— (*locution adverbiale*), konfuze, senorde.

peler (*ôter le poil*), senharigi.

— (*ôter la peau : fruit...*), senŝeligi, senhaŭtigi.

— **I** (*hommes, animaux*), senhaŭtigi.

pèlerin, pilgrimanto.

pèlerinage, pilgrim-ado, -ejo.

— **, aller en -**, pilgrimi.

pèlerine (*vêt*), pelerino.

pélican (*orn*), pelikano.

pelisse, peltaĵo.

pellagre (*méd*), pelagro.

pelle, ŝovelilo.

— (*à cendre, à vanner*), ŝutilo.

— **à feu**, fajroŝovelilo.

— **, enlever et verser à la -**, ŝoveli.

pelle-bêche, ŝpato.

pelletage, ŝovelado.

pelletée, ŝovelilpleno.

pelleter, ŝoveli.

pelletterie, pelt-farado, -varo, -komerco.

pelletier, peltisto.

pellicule (*peau très mince*), membraneto, ŝeĵeto.

— (*desquamation cutanée*), haŭtero, skvameto.

— (*opt*), filmo.

— **, rouleau de -**, filmobobenjo, filmorulo.

pelotage, buligado.

pelote de laine, de fil..., lanbulo, fadenbulo ...

— **d'épingles**, pinglokuseneto.

— **, mettre en -**, buligi, volvi.

pelote (f), profitamaso.

— **basque** (sport), vaska pilk-ludo.

peloter (mettre en pelote), buligi.

— (f), palpi, fingrumi.

peloton (pelote), buleto.

— (mil), plotono, duonroto.

pelotonner (mettre en pelote), buligi.

— , **se -** (chat, hérisson...), buligi.

pelouse, gazono, herbobedo.

peluche (tex), pluŝo.

peluché, pluŝeca.

pelucher, pluŝeciĝi.

pelucheux (bot), pluŝeca, lanuga.

— (dont les poils du tissu se détachent), pluŝec-
iĝa.

pelure, haŭto.

pelvien (anat), pelva.

pemmican (cuis), pemikano.

pénal (jur), puna.

pénalisation, sankcio.

— (sport), ludsankcio.

pénaliser (infliger une peine), sank-
cii.

— (sport), ludsankcii.

pénalité (jur), puno.

penalty (sport), ludosankcio.

pénates (f : habitation, demeure),
loĝejo, loĝdomo.

penaud, konfuza.

pence (pluriel de penny), pencoj.

penchant (pente), deklivo.

— (bon ou mauvais), inklino,
emo.

pencher T, klini || I kliniĝi.

— à I (f : être porté à une
chose), inklini, emi.

— **vers** (f), inkliniĝi al.

— , **faire - vers** (f), inklinigi.

pencher, **se -**, kliniĝi.

— , **se - sur** (f), kliniĝi
super (f).

pendable, penduminda.

pendaison (action de (sus)prendre),
pendigo.

— (supplique), pendumo.

pendant (préposition : durant), dum.

— **que** (locut conjonctive),
dum.

— **ce temps**, dume.

— (adj : suspendu), pendanta.

— (subst : objet semblable),
respondaĵo, similaĵo.

— (d'oreille), pendaĵo.

pendard, fripono.

pendeloque (bijou), pendjuvelo,
pendgemo.

— (de lustre), (lustra)
kristalpendaĵo.

pendentif (arch), pendoskulptaĵo.

— (bijou), pendjuvelo.

penderie, vestopendejo.

pendiller, (pend)svingiĝi.

pendoir, viandohoko.

pendre T (qc à qc), pendigi.

— (un criminel), pendumi.

— I (être suspendu), pendi.

— , **se -** (se suspendre),
pendigi sin.

— , **se -** (suicide), pendumi
sin.

pendu (adj), pendigita, pendanta.

— (subst), pendumito.

pendulaire, pendola.

pendule, un -, pendolo.

— , une -, (pendol)horloĝo.

pendulette, (pendol)horloĝeto.

pêne, serurlango.

pénérabilité, penetrebleco.

pénétrable, penetrebla.

pénétrant (sens propre), pen-
etr(ant)a, trapika.

— (f : esprit), penetrema,
konjektoma.

— (odeur), akra.

pénétration, penetr(ad)o.

— (d'esprit), penetremo.

pénétrer (entrer dans : pf), penetri ||
enigi, eniri, enpaŝi.

— (f : toucher profondé-
ment), kortuŝi.

— (f : convaincre, impré-
gner), konvinki.

— sous, subiri.

— , se - de, penetriĝi.

— , laisser -, enlasi.

— , faire -, penetrigi, enigi.

pénétré (convaincu), konvinkita.

pénible (qui donne de la peine),
peniga.

— (qui fait de la peine),
aflikta, dolora.

— , être - à, dolori.

péniche, bargo, platsipo.

penicilline (méd), penicilino.

pénicillium (bot), penicilio.

péninsulaire, duoninsula.

péninsule, duoninsulo.

pénis (anat), penis.

pénitence (R : peine imposée),
pentopuno || (ac-
tion), pentofaro.

— (R : repentir, contri-
tion), pento.

— (punition), puno.

— , sacrement de -, ab-
solva sakramento.

— , faire -, pentofari.

pénitencier (prison de redresse-
ment), rektiga (pun)domo.

pénitent (qui fait pénitence), pent-
ofarant-a,-o.

pénitent (voué à la pénitence),
penta.

pénitentiaire, pundoma.

pénitentiel (R), penta.

pennage, plumaro.

penne, plumego, direktoplumo.

penny (monnaie anglaise), penco.

pénombre, duonombro.

pensée (bot), trikoloreto, violego,
penso.

— , une -, penso.

— (faculté), pensado.

— (opinion, croyance), opinio.

— (intention), intenco.

— , il me vient dans la - que,
venas en mian cerbon ke.

penser, pensi.

— (être d'avis), opinii.

— (avoir l'intention), intenci.

— (espérer), esperi.

penseur, pensulo.

pensif, pensema, pensoplena.

— , un air -, zorgoplena mieno.

pension (somme donnée à l'hôtel...),
gastoprezo.

— (de famille...), pensiono.

— (maison d'éducation), eduk-
ejo.

— (internat), internulejo.

— de retraite, emerita pen-
sio, emerituro.

— alimentaire, alimento,
alimenta pensio.

pensionnaire (d'hôtel), gasto.

— (de pension de
famille), pension-
ulo.

— (d'internat), intern-
ulo.

pensionnat, edukpensiono.

pensionné (retraité), pensiulo.

pensionner, pensii.

pensum, punskribo.

pentaèdre (géom), kvinedro.

pentagone (géom), kvinangulo.

pentamètre (poésie), pentametro.

pentane (chim), pentano.

pente (déclivité), deklivo.

— (f : bonne ou mauvaise),
inklino,emo.

Pentecôte (B), Pentekosto.

penture, pordhokingo.

pénultième, antaŭlasta.

pénurie (disette), malabundeco.

— (manque), manko.

pépîe (méd), pipso.

— , avoir la - (f), soifegi.

pépiement, pepado, ĉirpado.

pépier (gazouiller : petits oiseaux),
pepi.

pépin (bot), grajno, kerneto.

pépinnière, arbidejo, plantovartejo.

pépinieriste, arbid(ej)isto, planto-
vartisto.

pépîte d'or, ormaso, orŝtoneto,
orgruzero.

péplum (vét), peplo.

pepsine (anat), pepsino.

peptone (anat), peptono.

perçage, borado, traborado ||
truado.

percale (tex), perkalo.

perçant (froid, vent...), tranĉa.

— (son), trapika, akra.

— (esprit), penetrema, sagaca,
akra.

— (vue), akra.

— (yeux), akravida.

perce, mettre en -, spili.

percé, borita, truita.

percée, (bor)truo || (mil), trarompo.

perceement, traborado.

perce-neige (bot), galanto, neĝbor-
ulo.

perce-oreille (ent), forfikulo.

percepteur, kolektisto.

perceptible, perceptebla, disting-
ebla.

— (sens étendu), sens-
ebla.

perception, kolekt-ado,-ejo.

— (f : couleurs, odeurs...),
percepto, sensado ||
sentado.

percer T, bori, trabori || trui.

— (une montagne), trabori, tra-
tuneli.

— (une foule), trabati sin.

— **qn** (blesser, tuer), trapiki,
trapafi iun.

— (un secret : découvrir), mal-
kaŝi.

— **l** (crever), krevi.

— (se manifester), montriĝi.

— (devenir célèbre), famiĝi.

— (se distinguer), distingiĝi.

percerette (foret), borilo.

perceuse, bormaŝino.

percevable (taxe), kolektebla.

percevoir (impôt), kolekti.

— (saisir par les sens),
sensi.

— (philo), percepti.

perche (ich), perko.

— **goujonnière** (grémille),
perĉo.

— (bois long et mince), ligno-
stango.

— (trolley), trolestango.

— (mesure ancienne : 34 m2
env.), perĉio.

— (f, F), longulo.

percher l, se percher, (alte, sur-
stange, surbranĉe) sldi.

— (f, F), loĝi.

perchlorate, perklorato.

perchlorique, acide -, perklorata acido.

perchlorure, perklorido.

perchoir, birdostango.

perclus, kriptla.

perçoir, borilo.

percolateur, perkolatilo.

percussion, perkut(ad)o.

— , marteau à - (méd), perkutilo.

— , arme à -, perkut-pafilo.

— , instruments de -, (mus), perkutinstrumentoj.

percutant, perkuta.

percuter T, perkuti.

— I (frapper contre), alfrapiĝi kontraŭ.

percuteur (mil), perkutilo.

perdable, perdebla.

perdition, perdiĝo.

— , en -, pereanta.

— , lieu de - (f), diboĉejo.

perdre (être privé de qc), perdi.

— (cesser d'avoir), perdi, sentiĝi je.

— (avoir le dessous), malgajni.

— (endommager), difekti, damaĝi.

— (corrompre), malvirtigi.

— (deshonorer), misfamigi.

— (faire mauvais emploi), vane uzi, vane perdi.

— (ne pas profiter), maltrafi.

— (ne plus suivre : trace), perdi.

— (se défaire de), forlasi.

— (récupier : liquide), liki, tralasi.

perdre patience, senpacientiĝi.

— pied, perdi piedotendon.

perdre la tête, perdi la saĝon.

— la voix, senvoĉiĝi.

— (son temps. à chanter), forkanti.

— , craindre de - (ménager), domagi.

perdre, se - (s'égarer), vojerari.

— , se - (disparaître), formalaperi, droni (f).

— , se - (faire naufrage), pere.

— , se - (se débaucher), malvirtigi.

— , se - (cesser d'être en vogue), elmodiĝi.

— , s'y - (ne comprendre plus rien), nenion plu kompreni.

perdreau, perdrikido.

perdrix, perdriko.

perdu, perdita.

— (abandonné), forlasita.

— (éloigné || isolé), fora || izolita.

— (effort), vana.

— (temps), vane uzita, vane perdita.

— (dont le cas est désespéré), nesavebla, mortonta.

— (absorbé, plongé dans), dronanta (f).

père (de famille || R), patro.

— (créateur), kreinto.

— , servir de - à, patri.

— , en -, patre.

péréggrination, migrado.

péremptoire, nediskutebla, decidiga, trafa.

pérennité, longdaŭreco, ĉiameco.

péréquation, egaligo, proporciigo.

perfectibilité, perfektigebleco.

perfectible, perfektigebla.

perfection, perfektego.

perfectionnement, perfektigo.

perfectionner, perfektigi.

perfide (qn), perfid-a, insidem-a, falsem-a, malfidel-a, mal-ic-a; -ulo.

— (qc), insida, perfida.

perfidie, perfideco, malfideleco.

perfotrice, traborilo, trabormaŝino.

perforation, traborado, (tra)truado.

— (méd), perforado.

perforer, trabori || (méd), perfori.

— (des feuilles de papier), tratrui.

— (philatélie), linitrui.

perforeuse, trabormaŝino.

performance (sport), performanco *

pergola (arch), pergolo.

périanthe (bot), perianto.

péricarde (anat), perikardo.

péricardite (méd), perikardito.

péricarpe (bot), perikarpo.

périlcliter, malprosperi.

péridot (min), peridoto.

périgée (astr), perigeo.

périhélie (astr), perihelio.

péril, danĝero, risko.

—, à ses risques et -, proprariske.

—, au - de, riske de.

périlleux, danĝera || kolermpa.

périmé, ne plu valida, eksvalida.

—, être -, eksvalidiĝi.

périmé, se -, eksvalidiĝi.

périmètre, perimetro.

— (d'influence), areo.

périinée (anat), perineo.

période (ts), periodo.

périodicité, periodeco.

périodique, perioda.

—, un - (revue...), periodaĵo, gazeto.

périoste (anat), periosto.

péripatéticien (philo), peripatetisma-a, -ano.

péripatétisme (philo), peripatetismo *.

péripétie, peripetio, aventuro.

périphérie, periferio.

périphérique, periferia.

périphrase, ĉirkaŭfrazo, ĉirkaŭdiro.

périphraser, ĉirkaŭfrazii.

périphrastique, ĉirkaŭfrazo.

périphe (ts), periplo.

périr (ts), pereii.

—, faire -, pereigi.

périscop (opt), periskopo.

périssable, pereiva, putriĝema.

périssaire, pagajboato.

péristaltique (anat), peristalta.

péristyle (arch), peristilo.

péritoine (anat), peritoneo.

péritonite (méd), pritoneito.

perle (pf), perlo.

— (f : qn), perfektul(in)o, gemo.

— (de métal, de verre...), bido.

—, nacre de -, perlamoto.

—, pêcher les -, perloĉasi.

perlé, perlornamita || perloforma.

— (f : très soigné, parfait), perfekta.

perler I (sueur...), perli.

— T (f : faire avec perfection), perfekte fari.

perlier, perlodona.

perlière, huître -, perlostro.

permanence, konstanteco.

—, une - (local, siège), konstantejo.

permanent, konstanta.

permanente (subst), konstanta frizo ou buklaro.

permanganate (chim), permanganato.

perméabilité, tralasiveco, permebleco.

perméable, tralasiva, permeebla *.

permettre (donner liberté, pouvoir...), permesi.

— (rendre possible), ebligi.

— (tolérer), toleri, lasi.

— , se - de, arogi al si.

permis (adj), permesita, permes-ebla.

— (autorisation écrite), licenco, permeso.

— de chasse, de conduire..., ĉas-, konduk-licenco.

— , être -, lici.

permission (autorisation), permeso.

— (mil : congé), forpermeso.

permissionnaire (mil), forpermesulo.

permutable, permutebla.

permutation, permuto.

permuter, permuti || intersanĝi.

pernicieux (préjudiciable), malutila.

— (funeste), pereiga.

péroné (anat), fibulo.

péronnelle, stulta babilulino.

péroration, paroladfino.

pérorer, vortoŝuti.

pérorer, vortoŝutanto.

perpendiculaire, perpendikl-a,-o.

perpétration, plenumo, elfaro.

perpétrer (une mauvaise action), plenumi, elfari (malbonagon).

perpétuation, ĉiamigo || pluigo.

perpétuel, ĉiama, senĉesa.

— (à vie), vivdaŭra.

— (fréquent), oftega.

perpétuer, ĉiamigi || pluigi.

perpétuité, ĉiameco.

— , à -, porĉiama.

perplexe, perpleksa, embarasita.

— (désespéré), senkonsila.

— (qui cause de l'embaras), embarasiga.

perplexité, perplekseco, senkonsileco, embaras(iĝ)o.

perquisition, traserĉado, perkvizitado.

— , mandat de - (jur), traserĉa letero, perkvizita ordono.

perquisitionner, traserĉi, perkviziti *.

perron (arch), perono.

perroquet (orn : f), papago.

— (mar), bramo.

— , répéter comme un -, papagumi.

— , mâit de - (mar), brammasto.

perruche (orn), konuro.

— (F), ventanimulino.

perruque, peruko.

perruquier, perkvisto.

pers (couleur), verdeblua.

persécuter, persekuti, turmentadi.

— (importuner), tedegi, molesti.

persécuter, persekutanto || molestanto.

persécution, persekutado || molestado.

— , délire de-, persekut-iĝa deliro.

persévérance, persist-eco,-ado.

— (constance), persistemo.

persévérant, persista.

persévérer, persisti.
 — (durer, continuer), plu-
 daŭri.

persienne, latŝutro, persieno.

persiflage, mokpikado.

persifler, mokpiki.

persifleur, mokpikemulo.

persil (bot), petroselo.

persillade (cuis), petroselajo.

persillé, ŝimhava.

persillère, petrosel(kresk)ujo.

persistance (action), persistado.

— (qualité), persisteco,
 daŭreco.

persistant, persista, daŭra.

— (constant), konstanta.

— , à feuilles - (bot),
 daŭrfolia, ĉiamverda

persistar, persisti || (durer), daŭri.

personnage (litt || théâ), persono ||
 rolulo.

— (personne illustre),
 eminentulo.

— , haut -, altrangulo.

— , triste -, fiulo.

personnaliser, personigi.

personnalité (individualité cons-
 ciente), personeco.

— (personne connue),
 rimarkindulo.

personnalités (allusions offenson-
 tes), personaĵo.

personne (ts sauf pronom indéfini),
 persono.

— (pronom indéfini : aucun),
 neniu || ne... iu.

personne n'a chanté,
 neniu kantis.

je ne vois personne,
 mi ne vidas iun.

ou : mi vidas neniun.

— humaine, homo.

personnel (propre), persona || pro-
 pra, nekomuna.

— (égoïste), egoista.

— (subst : administration,
 com...), personaro,
 dungitaro, servist-
 aro.

personnification, person-igado,
 -igado.

personnifier, personigi, korpigi.

perspectif, perspektiva.

perspective (ts), perspektivo.

perspicace, sagaca, akrasenta, akra-
 vida (f).

perspicacité, sagaceco, akrasenteco,
 akravideco (f).

persuader, persvadi.

persuasif, persvada.

persuasion, persvado.

— (ferme croyance), kon-
 vinko.

persulfate (chim), persulfato.

persulfure (chim), persulfido.

perte (d'un objet, de la vue...),
 perdo.

— (mort, ruine), pereco.

— (dommage financier), mal-
 profito.

— (sèche), malgajno.

— (insuccès), malsukceso, mal-
 venko.

— (mauvais emploi), vana perdo,
 vana uzo.

— (morale), malvirtigo.

— (courant : élec), likado.

— (d'un cours d'eau), malapero.

— de la raison, senprudent-
 iĝo.

— , craindre la - de qc,
 domaĝi.

— , avoir des -s (élec), liki.

perte, être en - de vitesse,
staŭli.

— , à - (com), malprofite.

— , à - de vue, ĝis nevidebleco.

— , en pure -, vane.

pertinence, trafeco, ĝusteco.

pertinent, trafa, ĝusta.

pertuis (étrangement d'un fleuve),
riverstretigo.

— (passage étroit), streta trairejo.

pertuisane (mil), halebarado.

perturbateur, perturb-a, -anto ||
(pol), agitisto.

perturbation (ts), perturbo.

perturber, perturbi.

pervenche (bot), vinko.

pervers, pervers-a, malvirt-a, mal-
ic-a; -ulo.

perversion, perverso, malvirtigo.

— (du goût... : méd),
difektŝanĝo.

perversité, perverseco, malvirteco.

pervertir, perversigi, senmoraligi.

pervertissement, pervers-igo ||
-iteco.

pesage, pes-ado, -ejo.

pesant (ts), peza.

— (atmosphère), prema.

— (subst : poids), pezaĵo, pezo.

pesanteur, pezeco.

— (gravitation), gravito.

— (de l'esprit), malsagac-
eco.

pèse-acide, acidareometro.

pèse-alcool, alkoholareometro.

pèse-bébé, bebopesilo.

pèse-lait, laktareometro.

pèse-lettre, leterpesilo.

pèse-sel, salareometro.

pèse-sirop, siropareometro.

pesée (action), pesado.

pesée (ce qui est pesé en une fois),
pesilpleno.

— (effort sur un levier), surpezo.

peser **T** (un objet), pesi.

— **T** (f : le pour et le contre),
konsideri.

— **T** (f : importuner), tedi,
molesti.

— **I** (avoir un certain poids),
pezi.

— **I** (avoir un grand poids),
multepezi.

— **I** (sur un levier), surpezi.

peseta (monnaie espagnole), peseto.

pesette, pesileto.

peseur, pesisto.

peson à ressort, streĉopesilo.

— (à contre-poids), (kontraŭ-
peza) pesilo.

pessaire (méd), pesario*.

pessimisme, pesimismo.

pessimiste, pesimisto.

peste (méd), pesto.

— (f), plago.

— (F, f : enfant espiègle),
petolulo.

pester, furioziĝi.

— (contre), kolere malbeni
(accusatif).

pesteux, pesta.

pestiféré (méd), pestulo.

pestilence, (pest)haladzo.

pestilent, pestilentiel, pesta, pes-
tosimila.

pet, furzo.

pétale (bot), petalo.

pétarade, pafarado, pafkrakado.

pétarader, pafar(ad)i, pafkrakadi.

pétard (ts), petardo || krakfajraĵo.

— (chf), kraksignalo.

pétaudière (F), konfuzega kun-
venaĉo || ĉiesordona establ(aĉ)o.

pet-de-nonne (cuis), pufa frit-pastajo.

péter (faire un pet), furzi.

— (faire un bruit sec), kraki.

— (F : crever), krakrompiĝi.

pétillant (mousseux), ŝaŭma.

— (regard), fulmetanta.

— (spirituel), sprite vigla.

pétitement (bois, charbon...), kra-ketado.

— (vin), ŝaŭmado.

pétiller (braise), kraketi.

— (vin), ŝaŭmi.

— (yeux), fulmeti.

— (d'ardeur), vigli.

— d'esprit, sprite vigli.

pétiole (bot), petiolo.

petit, malgranda, eta.

— (humble || peu important), humila || malgrava.

— (jeune enfant), etulo.

— (jeune animal), ido.

— , le - monde, geknabaro || popolo.

— , les -s (les faibles, les pauvres), malgranduloj.

— , en -, malgrandige.

— à petit, iom post iom.

petit-beurre, buterbiskvito.

petit-bourgeois, etburĝo.

petite-fille, nepino.

mais : une petite fille, knabineto.

petitesse (de taille), malgrandeco, eteco.

— (d'importance), malgraveco.

— (f : mesquinerie), malgrandanimeco.

petit-fils, nepo.

pétition, petskribo || peticio.

— (de principe), sofismo.

pétitionnaire, peticiulo.

pétitionner, peticii.

petit-lait, selakto.

petit-maître, dando.

petit-nègre, piĝino.

petit-neveu, pranevo.

petits-enfants, genepoj.

pétroire (F), fusilaĉo.

peton (F), piedeto.

pétoncle (zoo), petunklo.

pétrel (orn), petrelo.

pétrification, ŝton-igo, -iĝo.

— , une -, ŝtonigaĵo.

pétrifier, ŝtonigi.

— (f), senmovigi, stuporigi.

— , se -, ŝtoniĝi.

pétrin, knedujo.

— mécanique, knedmaŝino.

— (f, F), embarasa situacio.

pétrir, knedi.

pétrissable, knedebila.

pétrissage, knedado.

pétrisseur, kned-a, -isto.

pétrographie (sc), petrologio.

pétrole, petrolo.

pétrolier (enduire de pétrole), petroli.

— (incendier à l'aide de pétrole), petrolincendii.

pétroleur, petrolincendiisto.

pétroller (adj), petrola.

— (mar), petrolŝipo.

pétrolifère (roche || région), petrol-dona || petrolriĉa.

pétulance, impeta vigleco.

pétulant, impete vigla.

pétunia (bot), petunio.

peu de (quantité), malmult-e, -o da.

il y a peu de pain ici, estas malmulte da pano tie ĉi, ou :

estas malmulto da pano tie ĉi.

peu de (*nombre*), malmultaj.

il y a peu de fleurs ici, estas malmultaj floroj tie ĉi.

—, un - de, iom da.

—, un petit - de, iomete da.

—, à - près, à - de chose près, preskaŭ.

—, à - près (*approximativement*), proksimume.

—, dans -, sous -, baldaŭ, post nelonge.

—, depuis -, antaŭ nelonge.

—, quelque -, nemulte, iom.

—, tant soit -, tre malmulte, iomete.

—, pour - que ce soit, se nur...os ; se eĉ malmulte.

—, aussi - que ce soit, kiel ajn malmulte.

— à peu, iom post iom.

peuplade, sovaĝa gento.

peuple, popolo || (*foible*), popol-amaso.

— (*homme du peuple*), popolo.

peuplé, (*pri*)loĝata, popolizata, multhoma.

peuplement (*action de peupler*), priloĝado, popolizado.

— (*état de ce qui est peuplé*), loĝateco.

peupler T, priloĝi, popolizi.

— I (*se multiplier*), plimultiĝi.

peupleraie, poplejo.

peuplier (*bot*), poplo.

peur, timo.

—, avoir -, timi.

—, prendre -, timiĝi.

—, de - que, de - de, pro timo, ke... -os ; por ke..., ne ... -u.

peureux, timem-a,-ulo.

peut-être, eble.

— que, povas esti, ke.

pfennig (*monnaie allemande*), pfenigo.

phacochère (*zoo*), fakoĉero.

phaéton (*orn* || *voiture*), faetono.

phagocyte (*méd*), fagocito.

phagociter, fagociti.

phagocytose, fagocitado.

phalange (*ts*), falango.

—, première - (*anat*), baza falango.

phalange (*anat*), unga falango, falangeto.

phalangine (*anat*), meza falango.

phalanstère (*pol*), falansterio.

phalaride (*bot*), falaro.

phalarope (*orn*), falaropo.

phalène (*ent*), faleno.

phanérogames (*bot*), fanerogamoj.

pharaon (*antiq*), faraono.

phare, lumturo.

— (*d'auto*), reflektoro.

— (*de balisage*), gvidlumilo.

— (*mar : ensemble des voiles d'un mât*), (masta) veltuto.

pharisaïque, farisea.

pharisaïsme (*caractère*), fariseeco.

— (*secte*), fariseismo.

pharisien, fariseo.

— (*f*), hipokritulo.

pharmaceutique, farmacia.

pharmacie (*sc*), farmacio.

— (*officine*), apoteko.

pharmacologie, farmakologio.

pharmacopée, farmakopeo.

pharyngite (*méd*), faringito.

pharynx (*anat*), faringo.

phase (*astr : phys*), fazo.

phasianidés (*orn*), fazanedoj.

phellandre (*bot*), felandrio.

phénicoptère (orn : *flamant*),
fenikoptero.

phenique, acide -, fenolo.

phénix (pf), fenikso.

phénol (chim), fenolo.

phénoménal, fenomeno || (f), eks-
ternatura.

phénomène (pf), fenomeno.

— (personne de talent),
talentulo.

— (de cirque), kuriozulo.

phénoménologie (phil), fenomen-
ologio.

phi (lettre grecque), fi(o).

philanthrope, filantropo.

philanthropie, filantropeco.

philanthropique, filantropa.

philatélie, filatelo.

philatéliste, filatelisto.

philharmonique, société -, fil-
harmonio.

philistin (F : personne à l'esprit
vulgaire), filistro.

Philistin (antiq), Filiŝto.

philologie, filologio.

philologique, filologia.

philologue, filologo.

philosophale, pierre -, orfara
ŝtono.

philosophe (ts), filozofo.

— , de -, filozofa.

— , en -, filozofe.

philosopher, filozofi.

philosophie, filozofio.

philosophique, filozofia.

philtre (magie), amiga trinkaĵo.

phlébite (méd), flebito, vejninflamo.

phlegmon (méd), flegmono.

phlogistique (chim), flogistono.

phlox (bot), flogo.

phlyctène (méd), flikteno.

phobie (méd), fobio.

pholade (zoo), folado.

phonème (Ph), fonemo.

phonéticien, fonetikisto.

phonétique, fonetik-a,-o.

phonétisme, fonetismo.

phonographe, fonografo.

phonométrie, fonometrio.

phoque (zoo), foko.

phorminx (mus), formingo.

phosgène (chim), fosgeno.

phosphatage, fosfatado.

phosphate (chim), fosfato.

phosphater, fosfati.

phosphaturlé (méd), fosfaturio.

phosphène (méd), fosfeno.

phosphite (chim), fosfito.

phosphore (chim), fosforo.

— (dans les mots dérivés
le plus souvent), fosfo

phosphoré, fosforhava.

phosphorescence, fosforeskeco.

phosphorescent, fosforeska.

phosphoreux (acide), fosfita (acido).

phosphorique (acide), fosfata
(acido).

phosphure (chim), fosfido.

phot (opt = 10 000 lux), foto.

photo, une -, foto.

— , prendre une -, foti.

photochimie, lumokemio.

photochromie, fotokromio.

photocopie, fotokopio.

photocopier, fotokopii.

photo-électrique, lumoelektra.

photogène, lumogenera.

photogénique, fotoplaĉa.

photographe, fotografo.

photographie (action), fotografado.

— (art), fotografio.

— (image), fotografajo,
foto.

photographier, fotografi, foti.

photographique, fotografia.

— , **appareil** -, foto-graflilo.

photographeur, fotograavuristo.

photogravure, fotograavuro.

photolithographie, fotolitografio.

photomécanique, fotomekanika.

photomètre, fotometro.

photon (phys), fotono.

photopériode (bot), lumoperiodo.

photorécepteur (anat), lumoriceva.

— , **élément**-, lumoricevilo.

photosensible, lumosensiva.

photosphère (astr), lumosfero, fotosfero.

photosynthèse (chim), lumosintezo, fotosintezo.

phototactisme, lumotaktismo.

phototropisme (bot), lumotropismo.

phragmite (bot), fragmito.

phrase, frazo.

— , **tour de** -, frazarango.

phraséologie (recueil de phrases toutes faites), frazaro, frazeologio.

— (f : grands mots vides de sens), afektaj frazoj.

phraseur, frazisto.

phrénétique, puta.

phrénique (anat), diafragma.

phrénologie (sc), frenologio.

phtaléine (chim), ftaleino.

phtisie (méd), ftizo.

phtisique, ftiz-a,-ulo.

phtisiologue, ftizologo.

phylactère (B), filaktero.

phylétique, filuma.

phyllie (ent), filio.

phylloxéra, filoksero.

physalis (bot : coqueret, alkékengo), fizalido.

physicien, fizikisto.

physico-chimique, fiziko-kemia.

physiognomonie, fiziognomiko.

physiologue, fiziologio.

physiologiste, fiziologo.

physionomie, fizionomio.

— , **jeu de** - (mimique), mienludo.

physionomiste, mienleganto.

physique (sc || adj), fiziko || fizika.

— , **le** - (physionomie), aspekto.

— , **le** - (constitution), korpo.

phytopathologie (bot), plantpatologio.

phytophage, plantovora.

pi (lettre grecque), pi(o).

piaffement, stamfado.

piaffer, stamfi.

piailler, (tede) pepi, plorpepi.

— (F : crier sans cesse), kriadi.

pian (méd), frambezio.

pianissimo (adv : mus), malfortege, mallaŭtege.

pianiste, pianisto.

piano (adv : mus), malforte, mallaŭte.

— (instrument), piano.

— , **toucher, jouer du** -, piani.

pianoter (F), pianaci.

piastre (monnaie de divers pays), piastro.

piauler (oiseau || enfant), pepi || plorpepi.

pic (espèce de pioche), pikpioĉo.

— (de montagne), pintomonto.

pic, à - (perpendiculairement),
apike.

— , **à -** (F : à point nommé),
ĝustatempe.

— (orn), pego.

picador, pikrajdisto.

**pichenette, fingrobato, risort-
fingrado.**

— , **faire une -**, risort-
fingri.

pick-pocket, poŝtelisto.

pick-up, sonprenilo.

picorer, pikpiki, beki.

**picotement (méd), piketado, juke-
tado.**

picoter (méd), piketi, juketi.

— (becqueter), beki.

picotin, avenporcio.

pictural, pentra.

**pidgin, pidgin-english, (angla)
piĝino.**

pie (orn), pigo.

— (couleur), dukolora.

— (adj), pia, dioplaĉa.

**pièce (de machine, d'échecs, d'ar-
tillerie, de costume...),
peco.**

— (d'archives...), dokumento.

— (de monnaie), monero.

— (salle), ĉambro.

— (de théâtre || de vers),
teatraĵo || versaĵo.

— (fragment), ero.

— (de rechange : méc), vicpeco.

— (de canon), kanono || kanon-
taĉmento.

— (d'eau), akvoloko.

— **de vin, (vin)barelo.**

— (pourboire), trinkmono.

— , **tout d'une -**, unupeco ||
(F, f), rigid-e,-a.

pièce, mettre en -, disrompi,
dispecigi.

— (à conviction : jur), pruvob-
jekto.

— (jointe), enmetaĵo.

**pièces (en instances : jur), doku-
mentaro.**

— (d'un procès), aktaro.

— (d'identité), legitimajoj, legi-
timiloj.

— , **mettre des -** (couture),
fliki.

— , **tailler en -**, disvenki.

**piécette, monereto || peceto ||
teatraĵeto.**

piéd (anat || meuble), piedo.

— (arbre || mont...), piedo, bazo.

— (vers), piedo, versero.

— **du lit, piedloko.**

— (mesure : 30 cm. 5), futo.

— (un arbre, une plante), planto.

— (d'un instrument), stativo.

pied, avoir, perdre -, havi, perdi
piedtenon.

— , **aller à -**, piediri.

— , **lâcher -**, forkuri || retroiri.

— , **mettre à -**, maldungi, eksigi.

— , **mettre sur -**, starigi.

— , **sur le - de guerre**, milit-
prete.

— , **sur le même -**, egale.

— , **au - levé**, improvize.

pied-à-terre, pasloĝejo.

pied-bot (méd), bulpied-o,-ulo.

**pied-d'alouette (bot), delfinio,
alaŭdosprono.**

pied-de-loup (bot), likopodio.

pied-de-nez, spitgesto.

pied-de-veau (bot), arumo.

pied-droit, piédroit (arch), piliero.

piédestal (arch), piedestalo.

piédouche (*arch*), piedestaleto, postamento.

pied-plat (*méd*), platpied-o,-ulo.

piège, kaptilo, enfalejo.

— (*f* : *embûche*), kaptilo, enfalilo, insido.

— , **tendre un - à qn**, insidi iun.

— , **tomber dans un -**, enkap-tigi.

piéger, enkapti.

pie-grièche (*orn*), greka pigo.

pie-mère (*anat*), piamatro.

pierraille, ŝtonetoj, ŝtonetaro.

pierre, ŝtono.

— **infernale**, lapiso.

— **à fusil**, fajroŝtono.

— **ponce**, pumiko.

— **précieuse**, juvelŝtono, gemo.

— **de taille**, konstruŝtono.

— **de touche**, provoŝtono || (*f*), provilo.

— (*méd*), ŝtonmalsano.

— , **de -; en -**, ŝtona.

pierreries, juvelŝtonoj.

pierreux, ŝtonhava, ŝtonplena.

pierrot (*théd*), pieroto.

— (*orn* : *moineau*), pasero, pirlito.

piétaille (*F*), infanteriano.

piété (*dévotion*), pieco.

— (*vénération*), pietato.

piéter (*jeu de boule*), piedmeti.

— (*oiseaux*), paŝi.

piétinement, tretado.

piétiner I (*remuer les pieds*), stamfi.

— **I** (*f* : *ne pas progresser*), stagni.

— **T** (*fouler qc aux pieds*), treti.

piétisme (*R*), pietismo.

piétiste (*R*), pietisto.

piéton, piediranto.

piètre, senvalora; bagatela, malŝatinda.

pieu, paliso.

pieuvre (*zoo*), polpo || (*f*), nekontentigeblulo.

pieux, pia, diotima.

pieux (*unité de pression : phys*), piezo.

pigeon (*orn*), kolombo.

— **ramier**, palumbo.

— **voyageur**, leterkolombo.

pigeonneau, kolomb-eto,-ido.

pigeonnier, kolombejo || (*théd*), lasta galerio.

pigment, pigmento, kolorilo.

pigmentaire, pigmenta.

pigmentation, pigment-ado,-iĝo.

pignocher (*F* : *manger*), senapetite manĝi, dentotuŝi.

pignon (*arch*), pinjono, (triangula) frontono.

— (*méc*), dentradeto.

— (*bot* : *pin*), pinio.

— (*la graine*), pinigrajno.

pilaf, **pilau**, **pilaw** (*cuis*), pilafo.

pilage, pistado.

pilaire, hara.

pilastre (*arch*), pilastro.

pile (*amas de choses, tas*), stako.

— (*amas d'éléments semblables*), kolumno.

— (*arch* : *de pont*), piliero.

— (*élec*), pilo.

— (*monnaie*), dorsa flanko.

— (*F* : *volée de coups*), vergado.

piler, pisti.

pileux, hara.

pilier (*arch*), piliero.

— (*f*), apoganto || kutima gasto.

pilifère, harhava, harporta.

pillage, disrabado.

— , **mettre au -**, disrabi.

pillard, disrab-ema,-anto.

piller, rabi, predi.

— (*détourner frauduleusement*),
prišteli, fraŭdi.

— (*litt : plagier*), plagiat.

pilleur, rabant-a,-o.

pilon (*pour piler, broyer...*), pistilo.

— (*F : cuisse de volaille*), femur-
aĵo.

— (*jambe de bois*), lignokruro.

pilonnage (*tech*), pistado, dispist-
ado.

— (*mil*), martelado, dis-
frakasado.

pilonner, pisti, dispisti, disfrakasi.

pilori, pilorio.

pilot, piliso.

pilotage, pilotado.

pilote, piloto, direktilisto, stiristo.

— (*ich*), pilotfiŝo.

— , **bateau -**, pilotŝipo.

piloter, piloti, stiri.

— (*f*), gvidi.

— (*enfoncer des pilots*), enpa-
lisigi, enfostigi.

pilotis, (enakva) fostaro.

— , **sur -**, surfosta.

pilou (*tex*), pluŝeca kotonteksaĵo.

pilule (*méd*), pilolo.

pimbêche, impertinentulino.

plment (*bot*), pimento || kapsiko.

— (*paprika : cuis*), papriko.

pimpant, pimpa, elegante vestita.

pimprenelle (*bot*), pimpinelo.

pin (*bot*), pino.

— **maritime**, pinastro.

— **pignon**, pinio.

— , **pomme de -**, konuso, stro-
bilo.

pin, du - (*bois*), pinoligno.

pinacle (*arch*), pinaklo.

— (*f : partie la plus élevée*),
supro.

pinacothèque, pinakoteko, pen-
tromuzeo.

pinasse (*mar*), pinaso.

pinastre (*bot*), pinastro.

pince (*action de pincer*), pinĉado.

— (*levier*), stango.

— (*d'électricien, de crustacés...*),
pinĉilo.

— (*à épiler*), pinĉileto.

— **à linge**, tukpinĉilo.

— **à sucre**, sukerprenilo.

— (*pli, vét*), pinĉofaldo.

pinceau, peniko.

— (*manière, touche*), penik-
ado.

— , **un coup de -**, peniktuŝo.

— , **manier le -**, peniki.

— (*opt*), (lum)fasketo.

pinĉé (*air*), ĝeneca, rigida, sintruda.

pinĉée de, pinĉopreno da.

pinĉement, pinĉado.

pince-monseigneur, serurrompilo.

pince-nez, nazumo.

pincer, pinĉi.

— (*les lèvres*), kunpremi.

— (*mus*), pluki.

— , **se faire -** (*f, F*), kaptigi
ĉe la freŝa faro.

pince-sans-rire, senrida pikulo.

pinĉettes, braĝoprenilo.

pinĉon, pinĉmarko.

pinéal (*anat*), pineala.

pinède, pineraie, pin-aro,-ejo.

pingouin (*oiseau de l'arctique*),
pingveno, alkao.

— (*par abus : monchat de
l'antarctique*), sfenisko.

ping-pong (*jeu*), tabloteniso.

pingre, avara, fiavara.
 pinnipèdes (zoo), naĝopieduloj.
 pinnule (tech), rigardilo.
 pinson (orn), fringo.
 pintade (orn), numido.
 pintadeau, numid-eto, -ido.
 pinte (mesure), pindo.
 piochage, pioĉado.
 piocher, pioĉi.
 — (f, F : travailler qc), sin
 klini super ion, dili-
 gentege labori.
 piocheur, pioĉanto || (f), diligent-
 ega laboremulo.
 piolet, montopioĉo.
 pion (échecs), peono.
 — (dames), disko.
 — (F : surveillant), prigardanto.
 pionnier (pf), pioniro.
 pioupiou (F), soldato, infanteriano.
 pipe, pipo.
 — , une - de tabac, pipopleno
 da tabako.
 — (tube), tubo.
 pipeau (chalumeau), ŝalmo.
 — (appeau), logfajfilo.
 pipée, kriĉaso.
 pipe-line, petrolodukto.
 piper, kriĉaŝi.
 — (leurrer), forlogi.
 — (des dés, des cartes), falsi.
 pipéracées (bot), pipracoj.
 pipette (chim), pipeto, elpren-
 tubeto.
 pipistrelle (zoo), pipistrello.
 pipit (orn), pipio.
 piquage, (voir piquer), -ado.
 piquant (goût), akra, spica.
 — (froid, vent), tranĉa.
 — (f : offensant), pika.
 — (f : spirituel), sprita.

piquant (aiguillon zoo), pikajo,
 pikilo.
 — (épine : bot), pikajo, dorno.
 pique (mil), pikstango, lanco.
 — (cartes), piko.
 piqué (étouffe), stebita.
 — (par insectes), tinedifektita.
 — (saveur aigre), acida.
 — (fâché), kolereta.
 — (mus), akcentita.
 — (avi), plonĝo.
 — , bombarder en -, plonĝ-
 bombi.
 pique-assiette (F), parazitulo,
 telerlekisto.
 pique-bœuf (orn), bufago.
 — (aiguillon), bovopikilo.
 pique-feu, fajrostango.
 pique-nique, pikniko.
 piquer (avec un objet pointu), piki,
 enpiki.
 — (coudre à la machine), stebi.
 — (larder la viande), lardi.
 — (insectes : orties, mûres),
 piki.
 — (offenser), piki.
 — (f : exciter), eksciti, piki.
 piquer, se - de, kolerigi pro ĵ,
 fieri pri.
 — , se - (vin), acidigi.
 — , se - (glaces), makuligi.
 — , se - (d'humidité), ŝimi.
 piquet, paliseto.
 — (de tente), tendonajlo.
 — (jeu || mil), pikado.
 — de grève, strikposteno.
 — , mettre un élève au -,
 starpuni lernanton.
 piquetage (de route), planpalisado.
 piqueter (tacheter), dispunkteti.
 — (une route), planpalisi,
 palisetosपुरi.

piquette, acidaĵo || vinaĉo.

piqueur (*chasse*), ĉasoservisto.

— **à la machine**, stebisto.

— (*adj* : *insecte*), pika.

piquier (*mil*), pikisto.

piqure (*méd*), pikvundo || injekto.

— (*couture*), stebo.

— , **un point de -**, stebero.

— (*moisissure*), ŝimaĵo.

pirate, pirato.

pirater, pirati.

piraterie, piratado.

pire, pli malbona.

— , **le -**, plej malbona.

piriforme, piroforma.

pirogue, pirogo.

— **de barre**, surfokanoto.

pirouette, pirueto.

pirouetter, pirueti.

pis (*de vache...*), mamo.

— (*adv*), pli malbone.

— (*subst*), plimalbonaĵo.

— , **le -**, plej malbone || plej malbonaĵo.

— , **de mal en -**, pli kaj pli malbone.

— , **tant -**, des pli malbone ; bedaŭrinde.

pis-aller, malpli granda malbono, rezignaciaĵo.

pisciculteur, fiŝbredisto.

pisciculture, fiŝ-kulturo, -bredado.

pisciforme, fiŝoforma.

piscine, naĝejo.

piscivore, fiŝovora.

pisé (*arch*), termuraĵo.

pisiforme (*anat*), pizoforma.

pissenlit (*bot*), leontodo.

pisser (*triv*), pisi.

pisseux (*triv*), piskolora.

pistache (*bot*), pistako.

pistachier (*bot*), pistakarbo.

piste (*suite de traces*), spuraro.

— , **suivre la - de qn**, spursekvi iun.

— (*chemin rudimentaire*), vojstreko.

— **cavalière**, rajdovojo, ĉevalvojo.

— **carrossable**, veturvojo.

— **aménagée pour une course**, dromo (aŭto-, ĉevalo- ...).

— (*stade, cirque...*), areno.

— **de patinage**, glitkurejo, glito-, sketo - dromo.

pister, spursekvi || gvati, spioni.

pistil (*bot*), pistilo, gineceo.

pistole (*monnaie*), piŝtolo.

pistolet (*mil* || *pulvérisateur*), piŝtolo.

— **mitrailleur**, mitralpiŝtolo.

— (*pour dessiner*), kurbilo.

— , **peindre au -**, piŝtolfarbi.

— (*F*, *f*), bizarulo.

piston (*méc*), piŝto.

— , **cornet à -** (*mus*), piŝto-korno.

— (*F* : *recommandation*), protekto, avancprotekto.

pistonner (*F*), protekti.

pitance, manĝoporcio.

piteux, povre ridinda.

pithécanthrope (*fossile*), pitekan-tropo.

pitié (*compassion*), kompato.

— , **avoir - de qn**, kompati, korfavori iun.

— , **faire -**, kompatigi.

— , **digne de -**, kompatinda.

— , **sans -**, senkompatate.

piton, ringo-najlo, ringo-ŝraŭbo, kroĉonajlo.

piton (*montagne*), montopinto.

pitoyable, kompatinda || plorinda.

— (*mauvais, sans valeur*),
malŝatinda.

pitre, farsisto, burleskulo, arlekeno.

pitserie, farso, arlekenajo.

pittoresque, pitoreska, pentrinda.

pituitaire, corps -, pituitaria korpo, hipofizo.

pituite (*méd*), pituito || nazkava muko.

pyriasis (*méd*), pitiriazio.

pivert (*orn*), pego.

pivoine (*bot*), peonio.

pivot (*méc*), pivoto.

— (*bot*), pivotradiko.

pivotante, racine -, pivotradiko.

pivoter, pivoti.

pizzicato (*mus*), plukado.

placage (*tech*) plakaĵo.

placard, murŝranko.

— (*avis écrit*), afiŝo || pamfleteto.

— (*typo*), provpresaĵo.

placarder, afiŝi.

place (*endroit, lieu*), loko.

— (*emploi*), ofico || servoloko.

— (*rang occupé*), rango.

— **d'armes**, paradoplaco.

— **forte** (*mil*), fortika urbo.

— **publique**, placo.

— , **bureau de la** - (*mil*),
(urbo)komandejo.

— , **la** - (*ensemble des commerçants*), loka negocistaro, negocluko.

— **assise**, sidloko.

— , **voiture de** -, fiakro.

— , **prix de la** -, veturprezo.

— , **faire** -, cedi la lokon.

— , **mettre en** -, lokmeti.

— , **à deux** -, duloka.

place, à votre -, sur via loko.

— , en - (*ne pas tenir*), sur sama loko.

placement (*action de placer*), lokado.

— (*procurer une place*),
dungigo.

— , **bureau de** -, dungoficejo.

— (*com*), varomaklerado.

— (*fin*), lokumado, ŝparlokado.

placenta (*anat* || *bot*), placento.

placentaire (*adj*), placentata.

— (*zoo*), placentulo.

placer (*à un endroit*), loki, meti.

— (*procurer un emploi*), dungigi, doni oficon.

— (*un enfant*), lokumi.

— (*de l'argent*), lokumi, ŝparloki, deponi.

— (*des marchandises*), varomakleri.

— (*un mot*), interdiri.

placer (*subst*), orejo, aluvia orevejo.

placet, petletero.

placeur, dungiganto.

placeuse (*théd*), lokistino, seĝmontristino.

placide, kvieta, trankvilanima.

placidité, kvieteco, trankvilanimeco.

placier (*com*), varomakleristo.

plafond (*arch* || *avi*), plafono.

plafonnage, plafonado, aĵo.

plafonner (*ts*), plafoni.

plafonneur, plafonisto.

plafonnier, plafonlumo.

plage (*ts*), plaĝo, sablobordo || areo.

plagiaire, plagiatisto.

plagiat, plagiato.
plagier, plagiatu.
plagioclases (gêol), plagioklazo.
plaid (vêt), plejdo.
plaider (pf), pledi, advokati.
plaideur, pledanto.
plaidoirie, pledado.
plaidoyer, pledo.
 — (défense d'une opinion...),
 proparolado.
plaie (blessure), vundo.
 — (affliction || calamité), aflikto ||
 plago.
plaignant (jur), plendanto.
plain-pied, de -, samnivela.
plain-chant (mus), ĉanto.
plaindre (qn), kompati (iun).
 — (qc), domagi (ion).
 — , se - (de, de ce que),
 plendi (pro, kontraŭ,
 pri).
 — , se - (gémir), plendi,
 veadu.
plaine, ebenaĵo.
plainte (ts), plendo.
 — (gémissement), plendo, ĝemo.
 — , porter -, plendi.
plaintif, plenda, ĝema.
plaire, plaĉi.
 — , qui veut -, désireux de -,
 plaĉema, plaĉivola.
comme il vous plaira : laŭ
 via plaĉo ; laŭ via bontrovo.
s'il vous plaît : mi petas.
plaise au ciel que, la ĉielo
 volu, ke.
 — , se - (s'aimer réciproque-
 ment), ami unu la alian.
 — , se - à (prendre plaisir à),
 plezuri ...-i.
il s'est plu à m'écrire,
 li plezuris skribi al mi.

plaire, se - (à être en un endroit),
 plezuri, ŝati (esti en).
plaisance, maison de -, plezur-
 domo.
plaisant, plaĉa, bongua.
 — , gaja, -ulo ; ŝerc-a, -ulo.
plaisanter l, ŝerci.
 — T (qn), moketi (iun).
 — , pour -, ŝerce.
plaisanterie, ŝerco.
 — (dérision), moketo.
 — (bagatelle), bagatelo.
 — , tourner qc en -,
 ŝerci pri io.
plaisantin, ŝercemulo.
plaisir (grâce, faveur), plaĉo.
 — (sentiment agréable, sensa-
 tion vive), plezuro, ĝuo.
 — (divertissement), distrajo,
 ĝuo.
 — (des sens), volupto.
 — , à -, senmotive.
 — , bon -, bontrovo.
 — , faire - à qn, plezurigi
 iun, doni al iu plezuron.
 — , avoir du -, plezurigi ;
 havi, trovi plezuron.
 — , prendre du - à, ĝui.
plaisir (cuis), vafleto.
plan (adj), ebena.
 — (surface), ebena.
 — (ts sauf surface), plano.
 — de travail, laborplano.
 — incliné, dekliva ou klina
 ebena.
 — d'aile (avi), planeo.
 — , lever un -, planverki.
 — , faire, tracer le - de, plani.
 — , laisser en - (f), abrupte
 forlasi.
 — , rester en - (f), abrupte
 resti sola.

planche, tabulo.

— (typo), klišaĵo.

— (ort), plato || kuproplato.

— (agro), bedo.

— , faire la - (notation), dorsflisi.

planches (théâ), scenejo.

planchéage, tabulkovrado || tabulaĵo.

planchéier, tabulkovri plankon, tabulplanki.

plancher (opposé à plafond), planko.

planchette, tabuleto.

plan-concave, ebenkonkava.

plan-convexe, ebenkonvekva.

plancton (zoo), planktono.

plane (outil), ebenigilo.

plané, voler en vol - (avi), glisi.

planer (tech : bois || métal), ebeni, nigi || tornoglatigi.

— (oiseau), ŝvebi.

— (f : regard), flugi.

planétaire, planeda.

planète (astr), planedo.

planeur (tech : sur métal), tornoglatigisto.

— (avi), glisilo.

planificateur, planizisto.

planification, planizado || planizistiko.

planifier, planizi.

planimétrie (topographie), planimetrio.

planisme, planismo.

planisphère, platglobo.

plant (jeune végétal), arbido.

— (végétaux plantés), plantaĵo || plantaro.

plantation (action ou manière de planter), plantado.

plantage (de canna à sucre, de tabac...), sukerkanejo, tabakejo.

plantain (bot), plantago.

plantaire, planda.

plantation (action de planter), plantado.

— (où l'on a planté), plantejo.

plante (bot), planto, kreskaĵo.

— (anat), plando.

— grimpante, plektoplanto.

— grasse, grasplanto.

— vivace, staŭdo.

plantes potagères, ĝardenlegomoj.

planter (un arbre || f), planti.

— (enfoncer...), enigi, enpuŝi, enŝovi.

— (des tentes...), starigi.

— , se - (devant qn), starteni sin (antaŭ iu).

planteur, plantisto || plantejmaŝtro.

plantigrade (zoo), plandulo.

plantoir, plantilo.

planton (mil), ordonportisto.

plantule (bot), plantembrio.

plantureux (abondant || fertile), abundega || fekunda.

— (f : gras, dodu), grasdika.

planure, ebenigilaĵo.

plaque, plato.

— (feuille de métal), lado.

— (photo || méd), plako.

— (de médecin... || de protection), ŝildo.

— d'identité (mil), identiga disko.

— (de chocolat), plato, tabulo.

plaqué (tech), plakaĵo.

plaquemine (bot : kaki), persimono.

plaqueminier (bot), persimonarbo.

plaquer (tech), plaki.

— (F : abandonner), forlasi.

plaque (petit livre), libreto.

— (histologie : globulin),
trombocito*.

plaqueur (tech), plakisto.

plasma (anat), plasmio.

plasmatrique, plasma.

plasmodium (zoo), plasmodio.

plasticité, plasteco.

plastique (argile...), modlebla.

— (pose...), plastika.

— , art -, plastiko.

— , matière -, plasto.

plastifiants, plastigiloj.

plastron (vét || armure), brustoto-
laĵo || brustokiraso.

plastronner (f), brustoŝveli.

plat (pf : aplati), plata.

— (à surface unie), ebena.

— (f : litt, art...), senpoezia,
senstila, sensprita...

— (f : qn), malnoble flatema.

plat (partie plate), plataĵo.

— (vaisselle || d'un menu || mets),
plado.

— , sur le - (courses), sur la
ebenejo.

platanaie, platanejo.

platane (bot), platano.

— , faux -, platanacero, siko-
moro.

plat-bord (mar), ŝipa ĉirkaŭrando.

plate (mar), platispo.

plateau (d'une balance), (pesil)te-
lero, (pesil)taslo.

— (de service), pleto.

— (théâtre || cinéma), scenejo ||
pozejo.

— (géo), altebenaĵo, plataĵo.

plate-bande (agro), bedo, florbedo.

platée, pladoplano.

plate-forme (ts), platformo.

— (chf), platvagono.

plathelminthes (zoo), plathelmin-
toj.

platinage, platenado.

platine (métal), plateno.

— , une - (méc || opt), platino.

platiner (tech), plateni.

platinifère, platenodona.

platitude, sensprit-eco, banal-eco;
-aĵo.

— (ce qui est bas et avi-
lissant), malnobla fla-
temo.

platonique (ts), platona.

plâtrage, gips-ado, -aĵo.

plâtras, gipsorubo.

plâtre (matière), gipso.

— (moulage), gipsobildo.

— (méd), gipsbandaĝo.

plâtrer (ts), gipsi.

— (mettre dans le plâtre),
engipsigi.

plâtreux, gipseca, gipshava.

plâtrier, gipsisto.

plâtrière (four à plâtre), gipsoforno.

plausible, akceptebla, kredebla.

plèbe (antiq), plebo.

plébéen (antiq), plebano.

plébiscite (jur), plebiscito.

plectre (mus), plektro.

Pléiade (litt), Plejado.

Pléiades, les - (astr), Plejadoj.

plein de, plena je, de || multe da.

— (jusqu'au bord), plenega.

— (de son sujet), tute okupita
de.

— , de - droit, plenrajte.

— , à - régime (moteur),
plenrapide.

pleine (*femelle*), graveda.

— lune, plenluno.

— mer, marmezo.

plein (*subst.*), plen-eco, -aĵo.

— , faire le -, plenigi.

plein-vent, sensirm-a, -eco.

pléistocène (*géol.*), pleistoceno.

plénière (*assemblée...*), plena.

plénipotentiaire, plenrajt-a, -igito.

plénitude (*p* || *totalité*), pleneco || tuteco.

pléonasme (*G*), pleonasmo.

plésiosaure (*fossile*), pleziosaŭro *.

pléthore, pletoro, troabundeco.

pleur, ploro, larmo.

pleurs, en -, larme.

pleural, pleŭra.

pleurard, plorema || ĝema.

pleurer, plori.

— (*qn*), funebri, priplori.

— (*sur*), priplori, priĝemi.

— (*regretter*), bedaŭri.

pleurésie (*méd*), pleŭrito.

pleurétique, pleŭrit-a, -ulo.

pleureur, plorem-a, -ulo.

— , saule - (*bot*), plorsaliko, babilona saliko.

pleureuse (*B...*), ploristino, larmistino.

pleurite (*méd*), seka pleŭrito.

pleurnicher, plorgrimaci.

pleurnicheur, plorgrimacanta ||

plorema, plendema.

pleuronectes (*ich*), pleŭronektoj.

pleuropneumonie (*méd*), pleŭro-pneŭmonito *.

pleutre, malkuraĝulo.

pleutrerie, malkuraĝeco.

pleuvrier, pluvi.

— (*f*), abundi, alŝutiĝi.

pièvre (*anat*), pleŭro.

plexus (*anat*), plekto.

pleyon (*brin d'osier*), vimenligilo.

pli (*de linge, d'étoffe...*), faldo.

— (*lettre*), letero.

— (*ride*), falto.

— (*levée : cartes*), preno.

— (*habitude*), kutimo.

— de terrain, terenfaldo.

pliable, faldebla.

pliage, pliiement, fald-ado, -aĵo.

pliant (*adj*), faldebla.

— (*subst*), faldseĝo.

plie (*ich*), plateso.

plier (*du linge...*), faldi.

— (*une tente...*), kunfaldi.

— **T** (*assujettir qn*), obeigi, cediĝi, humiliĝi.

— **I** (*se soumettre*), obei, cedi, humiliĝi.

— **I** (*mil*), cedi.

— en deux, duige faldi.

— , se - (*pf*), kurbiĝi.

plieuse (*qn*), faldistino || faldomaŝino.

plinthe (*arch*), plinto.

pliocène (*géol*), plioceno.

plioir (*tech*), paperfaldilo.

plique (*méd*), pliko.

plissage (*de vét*), plisado.

plissé (*de vét*), plisaĵo.

plissement (*géol*), terenfaldoj || terenfaldiĝo.

plisser (*vét* || *le front...*), plisi || faldi.

plisseuse || plisisto || plismaŝino.

plissure, pliso.

pliure (*action ou manière*), faldado.

— (*atelier*), faldejo.

ploiement, fleksiĝo, kurbiĝo.

plomb (*chim* || *de sonde...*), plumbo.

— (*de chasse*), kugletaĵo, plumbero.

plomb (élec), (plumbo)fandajo.
 — , **sommeil de -**, profundega, ŝtona {f}
 — , **fil à -**, plumbofadeno, vertikalo
 — , **à -** (perpendiculairement), perpendikle.
plombage (de dentiste), plombaĵo.
plombagine (min), grafito.
plombé (couleur), plumbogriza.
 — (garni de plomb), plumbita.
plombée (dent), plumbita.
 — (de ligne de pêche), plumbaĵo.
plomber (colis, caisse...), plumbi, plumbosigeli.
 — (une dent), plumbi.
plomberie, plumbindustrio.
plombier, plumbisto, tubisto.
plombifère, plumbodona.
plommée (masse d'armes), plumboklabo.
plongé, être - (absorbé), esti absorbita.
 — , être - dans le sommeil, profunde dormi.
plongeante (vue...), desupra.
plongée, plongado | mergado.
plongeoir, plongotabulo.
plongeon (action de plonger), plonĝo.
 — (orn), kolimbo.
plonger T (immerger dans un liquide), mergi.
 — T (dans l'eau), enakvigi.
 — I (notation || avi), plonĝi.
 — , se - dans l'eau, enakviĝi.
 — , se - dans (f), absorbiĝi, profundigi en.
plongeur (sport), plonĝanto.

plongeur (de restaurant), telerlavisto.
 — (scaphandrier), skafandristo.
plot (élec), kontaktaĵo.
ploutocrate, plutokrato.
ploutocratie, plutokratio.
ployage, kurbigo, flekso.
ployer T (courber qc), kurbigi.
 — T (fléchir), fleksi.
 — T (faire céder), cediĝi, fleksi.
 — I (être accablé), cedi.
pluie (pf), pluvo.
 — (f : grand nombre), amasego, multego.
plumage, plumaro.
plumassier, plumisto.
plume (ts), plumo.
 — , **homme de -**, verkisto.
plumeau, plumsenpolvigilo
plumer, senplumigi.
 — (f), ekspluati, pumpi.
plumet, plumtufo.
plumeux, pluma.
plumier, plumujo, skribilujo.
plumitif (registre), (aŭdience) registro.
 — (F : bureaucrate...), plumknaristo.
plupart, la - de, plimulto, plejmulto, pliparto de, el.
 — , la - du temps, plejparte, plejofte.
 — , pour la -, plejparte.
plural, vote -, plurvoĉa voĉdonado.
pluralisme, plurismo.
pluralité, plureco.
pluricellulaire, plurĉela.
 — s (zoo), plurĉeluloj.
pluriel, plural-a-o.
plurivalent (chim), plurvalenta.

- plus** (*quantité ou degré supérieur*), pli... ol.
il est plus riche que vous, pli riĉa ol vi.
ils sont plus de mille, pli ol mil.
 — , **le -** (*superlatif*), plej... el Ĵ.
 plej... en.
la plus belle des fleurs, la plej bela el la floroj.
le plus beau pays du monde, la plej bela lando en la mondo.
 — , **le plus** (*beau*) **possible**, kiel eble plej (*bela*).
plus (*davantage*), pli multe.
 — **de** (*pain*), pli da (*pano*).
 — (*signe +*), plus.
 — , **ne...** (*cessation d'un état*), ne... plu.
il ne travaille plus, li ne plu laboras.
 — , **ne...** (*désormais... ne... -*), jam ne.
désormais il ne parla plus, li jam ne parolis.
 — (*continuation dans le temps*), plu.
aujourd'hui que savez-vous de plus? hodiaŭ kion plu vi scias?
 — (*continuation dans l'espace*), **faites encore un pas de plus**, iru ankoraŭ unu paŝon plu.
plus ..., ..., ju pli..., des pli...
plus il chante, plus il est gai, ju pli li kantas, des pli li gajas.
 — , **pas un mot de -**, ne unu vorton plu.

LOCUTIONS AVEC PLUS.

- plus**, en - de, krom.
 — , de - ; bien - ; **qui - est**, plie Ĵ eĉ.
 — **qu'il n'en faut**, pli ol sufiĉe.
 — , de - en -, pli kaj pli.
 — **ou moins**, pli-malpli.
 — , **tant et -**, abunde.
 — , **sans -**, senplie.
 — , **tout au -**, apenaŭ.
 — , **au -**, maksimume, pleje.
 — , **ni - ni moins**, ĝuste tiel.
 — , **rien de -**, nenio pli.
 — **rien**, nenio plu.
 — , **moi non -**, mi ankaŭ ne.
plus (*subst.*), plio, pliaĵo.
plusieurs, pluraj.
plus-que-parfait (G), pluskvam-perfekto.
plus-value (*com.*), plivaloro.
 — (*sociologie*), plusvaloro.
 — , **prendre de la -**, pli-valorigi.
plutonium (*chim.*), plutonio.
plutôt, prefere.
pluvial, pluva.
pluvier doré (*orn.*), pluvio.
 — **à collier** (*orn.*), karadrio.
pluvieux, pluva, pluviĉa.
pluvine, il -, pluvetas.
pluviomètre, pluviometro.
Pluviôse (H), Pluviozo.
pluviosité, pluviĉeco Ĵ pluvo-kvanto.
pneu, pneŭo, pneŭmatiko Ĵ bendo.
 — **confort**, balonpneŭmatiko.
 — (PTT), pneŭmatika depeŝo.
pneuma (*philo.*), pneŭmo *.
pneumatique (*phys* Ĵ *auto...*), pneŭmatiko.
 — (*adj.*), pneŭmat(ik)a.

pneumatique, coussin -, aerku-seno.

pneumatologie (*philo*), pneŭmologio.

pneumocoque (*zoo*), pneŭmokoko.

pneumogastrique, nerf -, vaga nervo.

pneumographe, pneŭmografo.

pneumographie, pneŭmografio.

pneumonie (*méd*), pneŭmonio, pneŭmonito *.

pneum(on)ologie, pneŭmonologio.

pneumothorax (*méd*), pneŭm(at)otorako.

pochade (*art*), skizo.

poche (*ts*), poŝo.

pocher (*contusion*), ŝvelkontuzi.

— (*cuis*), poĉi.

pochette, poŝeto , poŝuketo.

— de compas, cirkelujo.

pochoir, ŝablono.

podagre (*méd*), podagr-o ; -a, -ulo.

podaire (*math*), podario *.

podestat, podestato.

podium, podio.

podomètre, paŝkomputilo.

podzol (*géol*), podzolo.

poêle (*à frire*), pato.

— (*de chauffage*), stovo, hejto-forno.

— (*de chauffage central*), hejtilo.

— (*drap mortuaire*), ĉerkotuko.

poêlée, patopleno.

poëlon, argilkaserolo.

poème, poemo.

poésie (*art*), poezio.

— (*pièce de vers*), poeziaĵo.

— (*élévation*), poezieco.

— narrative primitive, eposo.

poète, poeto.

poétesse, poetino.

poétique, poezia.

— , la - ; art -, poetiko.

poétiser, poeziigi.

pogrom(e), pogromo.

poids (*pesanteur*), pezo.

— (*pour peser*), pezilo.

— public (*bascule*), pesmaŝino.

— lourd, ŝargauito.

— mort, balasto.

— plume, plumpezo.

— (*d'horloge*), streĉopezilo, pezaĵo.

— (*sport*), jetglobo.

— (*f : importance*), graveco.

— (*f : oppression morale*), ŝargô, angoro.

— , prendre du poids, grasiĝi.

poignant, korprema, korŝira.

poignard, ponardo.

poignarder, ponardi.

poigne, pojnoforto.

poignée (*contenu de la main*), manpleno.

— (*petit nombre*), areto.

— (*d'un objet*), man(ten)ilo.

— de main, manpremo.

— , à -, malŝpare, malavare.

— (*d'herbe, de fleurs...*), tufo, fasketo da.

poignet (*anat*), pojno, manradiko, manartiko.

— (*de chemise*), manumo.

— , arriver à la force du -, trabati sin.

poil, haro.

— (*couleur*), felkoloro.

— , à rebrousse -, kuspe.

— , à - (*triv*), nude.

— , au - (*F*), trafe.

poilu, harkovrita.

— (*un brave de la Grande Guerre*), bravulo.

poinçon (*tige pointue*), pikilo.
 — (*pour matrices de mé-
 dailles...*), patrico.
 — (*marque d'orfèvrerie*), stam
 pilo || stampo.
 — (*emporte-pièces*), prem-
 trança formilo.

poinçonnage, poinçonnement,
 stampado || truado.

poinçonner (*marquer*), stampi.
 — (*billets*), trui.

poinçonneur de billets, billet-
 truisto.

poinçonneuse (*machine*), bilettrua
 maŝino.

poindre (*jour*), ekaperi, eklumi.
 — (*plantes*), ekkreski.

poing (*anat.*), pugno.

- , **donner un coup de -**,
 pigni.
- , **se battre à coups de -**,
 pugnadi.
- , **fermer le -**, pugnigi la
 manon.

poings, dormir à - fermés,
 dormegi.

point (*sens le plus général*), punkto.
PONCTUATION.

- **final** (.), fina punkto.
- **d'interrogation** (?), de-
 manda punkto, ĉupunkto.
- **d'exclamation** (!), ekkria
 punkto, krlpunkto.
- **de suspension** (...), tri-
 punkto.
- **et virgule** (;), punktokomo.
- , **deux** (:), dupunkto.
- , **mettre un -**, punkti.

TECHNIQUE.

- **de couture**, kudrero.
- **de piqûre**, stebero.
- **de chaînette**, ĉenkudrero.

point de suture, suturero.
 — **de tricot**, trikero, trikaŝo.
 — (*dentelle*), punto.

MILITAIRE.

- **de chute**, falpunkto.
- **de mire**, celpunkto.
- **de stationnement**, star-
 punkto.
- **d'appui**, apogpozicio ||
 apogpunkto.
- **de ralliement**, alarmpunk-
 to | kunigopunkto.

DIVERS.

- point** (*jeu* ? scolaire), poento.
 — (*mar*), biro.
 — **d'honneur**, puntilio.
 — **d'orgue** (*mus*), fermato.
 — **de vue**, vidpunkto || bel-
 videjo.
 — **critique** (*chim*), lima
 punkto.
 — **faible**, vunda, tikla punkto.
 — **mort**, neefika, morta
 punkto.

LOCUTIONS.

- point, au - de ; à tel - que**,
 ĝis ; tiagrade ke ; en tia
 mezuro ke.
 — , **au - que**, en tia grado ke.
 — , **à ce - tiagrade**, tiomgrade,
 ĝis tia grado.
 — , **jusqu'à un certain -**, iel.
 — , **jusqu'à quel -**, kiamezure,
 en kia grado.
 — , **au dernier -**, ege, ekstreme.
 — , **au plus haut -**, plejalta-
 grade.

EXPRESSIONS.

- point, être au -**, esti finpreta.
 — , **être sur le - de** (+ *infi-
 nitif*), esti tuj ...onta.

point, mettre au - (opt), enfo-
kusigi.

— , **mettre les choses au -**,
aĝustigi la aferon.

— , **mise au -** (méc), regulado.

— , **tomber à -**, trafe alveni.

— (cuit) à -, trafe.

— , **faire le -** (mar), biri.

— , **un - c'est tout**, tio sufiĉas;
nenio pli estas bezona.

point (adverbe : négation), ne.

— **encore**, ne jam, ankoraŭ ne.

pointage (de contrôle), kontrol-
markado.

— (d'une arme), celumado.

— , **appareil de -**, celu-
maparato.

— , **levier de -**, celumlevilo.

pointe (de menuisier...), najlo.

— (bout pointu), pinto.

— **à tracer**, strekilo.

— **sèche**, sekpinto, seka stre-
kilo.

— **sèche** (de graveur), grifelo.

— (trait d'esprit), pintumo,
trafo.

— , **une - de** (petite quantité),
iomete da, strio da.

— , **la - du jour**, ektagiĝo.

pointes de danse, piedfingra
danco.

— **de feu** (moxas), moksaj
punktoj, moksoj.

pointée, note - (mus), punkta
noto.

pointé (zéro -), kun minuso.

pointeau (poignon), markpinto.

— (méc), ŝtoppinto.

— , **vis -**, pintoŝraŭbo.

— (employé de contrôle),
pordokontrolisto.

pointer (un crayon, les oreilles),
pintigi, akrigi.

— (s'élever), pinti.

— (marquer d'un point), kon-
trolmarki.

— (braquer : arme, jumel-
les...), celumi, celdi-
rekti.

— (en hauteur), klindirekti.

pointer (chien), montrohundo.

pointeur (mil), celumisto.

— (d'une liste), kontrol-
markanto.

pointillage, punktado.

pointillé (subst), punktolinio.

pointiller, punktadi.

pointilleux, precizema | kritikema.

— (susceptible), ofendiĝe-
ma, puntilia.

pointu, pinta, akra, akrapinta.

pointure, mezuro.

poire (bot), piro.

— **à lavement**, klistierpiiko.

— **à poudre**, puivokorno.

— (en caoutchouc), piiko.

poiré (boisson), pirvino.

poireau, porreau (bot), poreo.

poirée (bot), blito.

poirier (bot), pirarbo.

pois (bot), pizo.

— **chiche**, kikero.

— **de senteur**, latiro, arompizo.

— **cassés**, rompitaĵ, splititaj
pizoj.

— , **petits -**, verdaj pizoj.

poise (phys), puazo.

poison, veneno, tokso.

— (f), malbonegaĵo, maluti-
laĵo.

— (F), maliculo.

poissard, triviala, blekema.

poissarde, fiŝvendistino.

— (f), trivialulino.

poisser, peĉi.

poisseurs, peĉa, peĉeca.

poisson, fiŝo | (cuis), fiŝaĵo.

— rouge, orfiŝo.

— volant, flugfiŝo.

— d'Avril, Aprilŝerco.

— , petit - d'argent (ent),
lepismo.

poisson-chat (ich), katfiŝo.

poisson-épée (ich), spadfiŝo.

poisson-scie (ich), segfiŝo.

Poissons (astr), Fiŝoj.

poissonnerie, fiŝbutiko.

poissonneux, fiŝoriĉa.

poissonnier, fiŝvendisto.

poissonnière (ustensile), fiŝkuirujo.

poitrail, (ĉevala) brusto.

— de harnais, brustjungilo.

poitrinaire (méd), ftizulo.

poitrine (anat), brusto.

— (poumons), pulmoj.

poivrade (cuis), piprosaŭco.

poivre (bot), pipro.

— long (paprika), papriko.

poivrer, pipri.

poivrier (bot), piprarbeto.

— (réceptient), piproskatolo.

poivron (bot), paprikofrukto.

poivrot (F), drinkulo.

poix, peĉo.

poker (jeu), pokero.

— d'as (Poker dice), pokeraj
ĵetkuboj.

polaire (géo | élec), polusa.

— (phys), polara.

polarimètre, polarimetro, pola-
rizometro.

polarisation, polarizo.

polariser, polarizi.

polariseur, polarisateur, pola-
rizilo.

polarité (élec), poluseco.

polder (géo), poldero.

pôle (ts), poluso.

polémique, polemik-o,-a.

polémiquer, polemiki.

polémiste, polemikisto.

polenta (cuis), polento.

poli (uni, lisse), glata, polurita.

— (courtois), ĝentila.

— (éclat), poluro.

poliment, ĝentile.

police (administration), polico.

— , agent de -, policano.

— , la - ; forces de -, poli-
canaro.

— , poste de -, policejo.

— (assurance), poliso.

— (typo), tiparo, sortimento.

policeman, policano.

policer (civiliser), civilizi.

polichinelle, pulĉinelo.

policier, polic-a | -isto.

— , roman -, detektivromano

poliomyélite (méd), poliomyelito.

poliorcétique (mil), sieĝistiko.

polir, poluri || (f), glatigi.

polissage, polurado.

polisseur, poluristo.

polisseuse, smirgomaŝino.

polissoir, polurilo.

polisson, bubo, stratbubo | peto-
lulo.

— (adj), petola | malĉasteta.

polissonnerie, petolaĵo || mal-
deĉaĵo.

politesse, ĝentil-eco,-aĵo || eduki-
teco.

politicien, politikistaĉo.

politique, politik-o,-a,-ulo.

— , homme -, politikisto.

politique, faire de la -, politiki.

— (f : conduite adroite), sagaca lerteco.

politiquer, politikumi.

politiser, politikigi.

polka (mus), polko.

pollen (bot), poleno, florpolve.

pollinique, polena.

polluer, polucii.

pollution, polucio.

polo (sport), poloo.

polonium (chim), polonio.

poltron, poltron-o, -a ; lepororo ; timem-a, malkuraĝ-a ; -ulo.

polyandrie, poliandrio.

polychrome, plurkolora.

polychromie, plurkoloro.

— (typo), polikromio.

polycopier, hektografi.

— , machine à -, hektografo.

polyèdre (géom), multedro.

polygame, poligami-a, -ulo.

polygamie, poligamio.

polyglotte, plurlingv-a, -ulo ; poliglott-o, -a.

polygonacées (bot), poligonacoj.

polygonal, poligona, multangula.

polygone (géom), poligono, multlatero.

— (mil), pafkampo.

polymère (chim), polimer-a, -o.

polynôme (math), polinomo.

polype (méd || zoo), polipo.

polypier (zoo), polip-aro, -ujo.

polysyllabe, plursilaba.

polytechnicien, politeknikano.

polytechnique, école -, politekniko.

polythéisme, politeismo.

pommade, pomado || (F), flatado.

pommader, pomadi.

pomme (bot | objet en forme de -), pomo.

— d'amour (bot), tomato.

— d'arrosoir, ŝprucrozo.

— de discorde, malpacigilo.

— épineuse (bot), stramonio.

— de pin (bot), pin-frukto, -konuso, strobilo.

— de terre (bot), terpomo.

— d'Adam (anat), gorgâpomo.

pommé, pomforma.

pommeau (d'épée || de selle), butonego || selkapo.

pommelé (cheval, ciel), grizmakula.

pommeler, se -, grizmakuligi.

pommelle, kribra plako.

pommer l (bot), buligi.

pommérale, pomarbejo.

pommette (anat), vangosto.

pommier (bot), pomarbo.

pomologie, drupologio.

pompape, pumpado.

pompe (tech), pumpilo.

— aspirante, refoulante, suĉ-, prem-pumpilo.

— (à bicyclette...), aerpumpilo.

— (cérémonial), pompo, parado.

pomper (tech), pumpi.

— (l'humidité), sorbi.

pompeux, pompa || (style), bomba.

pompier (tech), pumpil-isto, -fajristo.

— (incendie), fajrobrigadano, fajrosoldato.

— , corps des -, fajrobri-gado.

— (f : pékin), filistro.

— (adj : style), banala.

pompiste (d'essence), pumpisto.

pompon, kvasto.

pomponner (*ornier de pompons*),
kvasti.

— (*parer avec soin*),
tualetornami.

ponant, sunsubirejo, okcidento.

ponçage, pumikado.

ponce, pierre -, pumiko.

ponceau, akvosubirejo || ponteto.

— (*bot*), papaveto.

— (*couleur*), punca.

poncer, pumikpoluri, pumiki.

poncho (*vêt*), ponĉo.

poncif (*de dentelle*), ŝablono.

— (*f*), banalaĵo.

ponction (*méd*), punkcio.

ponctionner (*méd*), punkcii.

punctualité, akurateco.

punctuation, interpunkcio, inter-
punktado.

punctuel (*exact*), akurata.

— (*math*), punkta.

punctuer (*G*), interpunkcii, inter-
punkti.

— (*f*), akcenti, substreki.

pondaison, (ovo)demetado.

pondérable, pesebla.

pondéral, pezeca.

pondérateur, moderiga.

pondération (*méc* || *pol*), ekvilibro.

— (*f* : *caractère*), ekvili-
breco, modereco.

pondérer, ekvilibri, moderigi.

pondéreux, pezega.

pondeuse, ovodemetema || (*f*),
multkreema.

pondoir, ovodemetejo.

pondre, ovodemeti || (*F*, *f*), krei.

poney (*zoo*), poneo.

pongé(e) (*tex*), pongeo.

pont (*pf*), ponto.

— (*mar*), ferdeko.

pont de bateaux, flosponto.

— **suspendu**, pendoponto.

— **tournant**, turnoponto.

— **jeter un - sur**, superponti,
transponti.

pont arrière (*auto*), malantaŭa
akso.

ponte, ovodemeto.

ponter (*mar*), ferdeki.

ponts et chaussées, ŝoseoj kaj
pontoj.

pontet (*d'une arme*), ponteto.

pontife (*R*), pontifiko.

— , **souverain** -, papo.

— (*f*, *F*), solenemulo.

pontifical, pontifika || papa.

pontificat, pontifikeco || papeco.

pontifier (*F*), afekti solenecon.

pont-levis, levoponto.

ponton (*ts*), pontono.

pontonier, pontisto.

pool, poŭlo.

pope (*R*), popo.

popeline (*tex*), poplino.

poplité (*anat*), poplita.

populace, popolaĉo.

populaire (*du peuple*), popola.

— (*accessible ou agréable
au peuple*), populara.

populariser, popularigi.

popularité, popularco || serĉateco.

population, loĝantaro, landanaro ||
popolizateco.

populéum (*pharmacie*), popla ung-
vento.

populeux, multchoma.

poquet (*agro*), semtruo.

porc (*zoo*), porko || (*cuis*), porkaĵo.

porcelaine, porcelano, porcelanaĵo

— (*zoo* : *coquille de
Vénus*), cipreo.

porcelainier, porcelan-a-isto.

porcelet, porketo || porkido.
 porc-épic (zoo), histriko.
 porche (arch), porĉo.
 porcher, porkisto.
 porcherie, porkejo.
 porcin, porka | porkeno.
 pore (ts), poro.
 poreux, pora.
 porion, (karbo)mina laborestro.
 pornographie, pornografio.
 porosité, poreco.
 porphyre (min), porfiro.
 porphyriser, porfiri.
 porque (mar), ripego.
 porracé, poreokolora.
 porreau (bot), poreo.
 port (mar : havre), haveno.
 — de mer, havenurbo.
 — (Col dans les Pyrénées), inter-
   monto.
 — (action de porter), port(ad)o.
 — (factage), portopago.
 — (fret), transporta pago.
 — en lourd (mar), portopezo
   (de ŝipo).
 — d'armes (droit de porter),
   armilporta rajto.
 — d'armes (action de porter),
   armilportado.
 — d'armes (mil), armilprezen-
   tado.
 portable, portebla.
 portage (port, transport), portado.
 portail (arch), portalo.
 portant (tech), apogilo, fosto.
 — , bien -, bonfarta, sana.
 — , mal -, malbonfarta, mal-
   sana.
 portatif, kunportebla.
 porte, pordo.

porte, grande - ; porte cochère,
 pordego.
 — grillagée, latispordo, dra-
   toreta pordo.
 — va-et-vient, svingopordo.
 — , mettre à la -, forpermesi.
   forregali.
 — d'agrafe, agrafingo.
 — (veine, système), porda.
 porté à, ema, inklini al.
 — , être - à, emi, inklini al.
 porté sur, tre ema, tre inklini al.
 porté-à-faux, en -, apogmanke.
 — , être en - (f), esti
   en danĝera situa-
   cio.
 porte-affiches, afiŝkadro.
 porte-aiguilles, kudrilujo.
 porte-allumettes, alumentujo, alu-
   metportilo.
 porte-amarre (mar), fiksilpafilo,
   fiksilŝetilo.
 porte-avions, aviadilŝipo.
 porte-bagages, pakajportilo.
 porte-bonheur, feliĉodonilo, talis-
   mano.
 porte-bouteilles (à rayons), botel-
   rako.
 — (à mains), botel-
   portilo.
 porte-cigares, cigarujo.
 porte-cigarettes, cigaredujo.
 porte-crayon, kraĵoningo.
 porte-documents, aktujo.
 porte-drapeau, standardoportanto.
 portée (zoo), naskitaro.
 — (d'un projectile), trafdis-
   tanco, trafpovo.
 — (main, vue, voix, radio),
   atingodistanco.
 — (capacité de l'esprit), kom-
   prenpovo, trafpovo.

- portée** (*importance*), graveco.
 — (*mus*), liniaro.
 — **d'un pont** (*arch*), spano.
 — (*méc*), portopunkto.
 — , **à -**, trafebla, atingebla.
 — , **être à - de**, esti kapabla...
 -i, eblu (al iu).

porte-épée, spadingorimeno.

porte-étendard, standardoportanto || standardingo.

porte-faix, ŝargisto.

porte-fanion, flagetoportanto.

porte-fenêtre, fenestropordo, franca fenestro.

portefeuille, biletujo, paperuj(et)o
 — (*d'un ministre*), ministreco.

— (*f: département ministériel*), ministra departemento.

— , **ministre sans -**, senpostena ministro.

porte-glaive, glavoportilo.

porte-malheur, misaŭgur-aĵo, -ulo.

portemanteau (*patères*), vestohokaro.

porte-monnaie, monujo.

porte-musc (*zoo*), moskulo.

porte-outil (*tech*), ilportilo.

porte-parapluies, ombrelujo.

porte-parole (*interprète*), proparlanto.

porte-plume, plumingo.

porte-queue (*ent*), makaono.

porter T (*ts*), porti.

— (*avoir sur soi, avec soi*), kunporti.

— (*vêt*), surporti.

— (*les regards sur*), direkta.

— **à**, inklinigi al.

— **atteinte à** (*honneur*), difekti.

porter plainte (*jur*), deponi plendon.

— **la main sur qn**, meti manon sur iun.

porter l (*être soutenu*), apogiĝi.

— **à** (*atteindre à*), trafi.

— (*avoir pour objet*) temi.

porter, se - (*mouvement*), direktiĝi.

— , **se -** (*bien ou mal*), farti.

— , **se -** **candidat**, kandidatiĝi.

— , **se -** (*vêt*), esti laŭmoda.

porter (*bière*), portero.

porteur (*portefoix*), portisto.

— (*d'une lettre...*), portanto.

— (*de germes... : méd*), vehiklo.

— (*d'un effet : fin*), pagato.

— , **payable au -**, pagebla al portanto.

— , **au -** (*fin*), sennoma.

porte-voix (*en tronc de cône*), voĉfunelo.

— (*tuyau accoustique*), paroltubo.

— (*oppreil amplificateur*), megafono.

portier, portisto.

portière (*auto || chf*), pordo.

— (*rideau*), pordokurteno.

portière (*adj*), gravedigebla.

portillon, pordeto || latispordo.

portion, porcio.

portique (*arch*), portiko.

— (*sport*), gimnastiltrabaro.

porto, portovino.

portrait, portreto.

— , **faire le - de qn**, portreti iun.

portraitiste, portretisto.

portraitureur, portreti.

portuaire, havena.

pose (action de poser, de mettre en place), metado, lokado.

— (affectation | attitude | photo), pozo.

— **temps de** - (photo), eks-pontempo.

posemètre, eksponometro.

posé (sérieux, calme), (kviete) serioza.

— , **être** - (oiseau), sidi.

poser **T** (placer || mettre), loki || meti.

— **une question**, meti demando.

— (un principe), establi.

— **en principe**, starigi kiel principon.

poser **I** (reposer sur), kuŝi.

— (art | photo), pozi.

— , **se** - **en**, pozi kiel.

— , **se** - (avion), surteriĝi, surmariĝi, suriĝi.

poseur (tech), metisto.

— (f), pozem-a,-ulo.

position (attitude | emploi | mil), pozicio.

— (situation géographique), situo.

— (situation sociale), pozicio, situacio.

positivisme (philo), pozitivismo.

positiviste, pozitivisto.

positivité, pozitiveco.

positon, pozitron (phys), pozitono.

posologie (méd), dozologio.

possédé (dominé), posedata, tute regata.

— (démoniaque), inkubulo, demonposedata.

posséder (pf), posedi.

— (qc et en jouir), ĝui.

posséder (une langue...), mastri, scipovi, ellerni.

— (f : égarer), potenci, estri (f).

— , **se** -, sin regi.

possesseur, posedanto.

possessif (G), posesiv-o,-a.

possession (action), posedo.

— (chose possédée), posedajo.

— (jouissance actuelle), ĝuo.

— , **entrer en** - **de**, ekposedi.

— , **prendre** - **de**, ek-okupi.

possesoire, poseda.

— (droit de posséder), posedorajto.

possibilité (qualité de ce qui est possible), ebleco.

— (d'une chose), estebleco

— , **une** -, eble.

possible, ebla.

— , **il est** -, eblas.

— , **rendre** -, ebligi.

— , **c'est bien** -, tre povas esti.

— , **le plus** (grand) -, kiel eble plej (granda).

— , **si** -, laŭeble.

— , **autant que** -, **dans la mesure du** -, kiom nur eble.

postage, poŝtado.

postal, poŝta.

postdater, postdati.

poste, la -, poŝto.

— , **bureau de** -, poŝtoŝeĵejo.

— , **receveur des** -s, poŝtestro.

poste restante, poŝtrestante.

poste (subst masculin : fonction, emploi || mil), posteno.

— (local affecté à divers usages), ...ejo.

— **de police** || **de commandement**, policejo || komandejo.

— **de secours** || **d'eau**, soku-rejo || akvoprenejo.

poste de T.S.F. (récepteur), (radio)ricevilo.

poste téléphonique (local), telefonejo.

posté, être -, posteni || esti poŝtita.

poster (une sentinelle), postenigi.

— (une lettre), poŝti.

— , **se -** (mil), posteniĝi.

postérieur (subst), poŝtaĵo.

— (adj : dans le temps), posta.

— (dans l'espace), malantaŭa, posta.

postérieurement, poste.

posteriori, a -, aposterior-a,-e.

posteriorité, posteco.

postérité (descendance), idaro.

— (générations futures), posteularo.

posthume, postmorta.

posthypophyse (anat), posthipofizo.

postiche (adj), artaĵa.

— (subst), falsaĵo, poŝtiĉo.

postier, poŝtisto.

postillon (cavalier), antaŭrajdanto, jungorajdanto.

— (conducteur de la poste), poŝtiljono.

— (f), parolsalivero, ŝprucsalivero.

— , **envoyer des -s** (f), kraĉoŝpruci.

postopératoire (méd), postoperacia.

postscolaire, postlerneja.

post-scriptum, postskribo.

postulant, petanto || kandidato.

postulat (math), postulato.

postuler (demander, solliciter), peti, petadi || propeti.

— (philo), postulati.

postural, poza.

posture (position du corps), pozo.

— (f : état, situation), pozicio.

pot (réceptent), poto.

potabilité, trinkebleco.

potable, trinkebla.

— (F : acceptable), akceptebla, ŝatebla.

pot à feu (arch), flamvazo.

potage, supo.

potager, legomĝardeno, hortikulturejo.

potasse (chim), potaso.

potassique, potasa.

potassium (chim), kalio.

pot-au-feu (cuis), viandosupo || bolita bovaĵo.

pot-de-vin, koruptaĵo, ŝmirmono.

poteau, fosto.

— **indicateur**, indika fosto, vojmontrilo.

— **télégraphique**, telegrafa fosto.

potée de, potpleno da.

— **d'étain** (tech), polurstanaĵo.

potelé, graspuŝeta.

potence, pendingo, pendumilo.

— (supplice), pendumo.

— , **gibier de -** (f), pendumindulo.

potentat, potenculo.

potentialité, potencialeco.

potentiel (élec || méc || philo),
potencial-a,-o.

potentille (bot), potentilo.

potentiomètre, potenciómetro.

poterie, potaĵo || potfarejo.

poterne (mil), poterno.

potiche, ĉina vazo.

potier, potisto.

potin (F), bruego || klaĉo.

potiner (F), klaĉi.

potinier, klaĉanta.

potion (méd), pocio.

potiron (bot), kukurbo.

pot-pourri (cuis), misraguo.

— (mus), kvodlibeto.

potron-minet, dès -, ek de tagiĝo.

pou (ent), pediko.

pouah ! fi !

poubelle, rubujo.

pouce (anat), dikfingro, polekso.

— (du pied), halukso.

— (mesure), colo (voir additif).

poucettes, poleksokateno.

poucier, poleksumo.

pouding, pudding (cuis), pudingo.

poudingue (géol), pudingŝtono.

poudrage, pudrado.

poudre (substance pulvérisée), pul-
voro.

— (de toilette), pudro.

— (de munitions), pulvo.

— , soute aux -s, municiejo,
municipia holdofako.

poudrer, pudri.

poudrerie, pulvofabriko.

poudrette, sterkopulvoro.

poudreux, polva.

poudrier (ouvrier), pulvofaristo.

— (de dame), pudrujo.

poudrière (entrepôt), pulvejo, mu-
niciejo.

poudrière (poire à poudre), pul-
vokorno.

poudroyer, polvadi.

pouf (meuble), puftabureto.

pouf ! pum !

pouffer de rire, rideksplodi.

pouillard, perdrikido || fazanido.

pouilleux, pedik-hava,-ulo.

— (F), malpur-a,-ulo.

— (stérile : région), nepro-
duktiva.

poulailler, kokejo.

— (théâ), lasta galerio.

poulain, ĉevalido.

poularde (cuis), graskokino.

poule (orn), kokino.

— faisane, fazanino.

— d'Inde, meleagrino.

— d'eau, galinulo.

— des bois, des coudriers,
tetrao.

— des bruyères, tetrino.

— des sables, glareolo.

— mouillée (f), eldorlotito,
timemulaĉo.

— , chair de - (f), krispiĝanta
haŭto, ansera haŭto.

poule (sport), turniro.

— (enjeu total), (tuta) ludmono

poulet (orn), kokido.

— (billet galant), amletereto.

pouliche, ĉevalidino.

poulie (tech || anat), pulio || trokleo.

pouliner, naski (ĉevalidon).

poulpe (zoo), polpo.

pouls (méd), pulso.

poumon (anat), pulmo.

— d'acier, ŝtala pulmo, spir-
kasono.

poupard, dikvang-a,-ulo.

poupe (mar), poŭpo.

poupée (jouet), pupo.

poupée (*femme insignifiante*), dan-
dino.

poupin, visage -, infanete freŝa
vizaĝo.

poupon, bebo, brak-, suĉ-infano.

pouponnière, suĉinfanejo.

pour (*à la place de, au lieu de*),
anstataŭ.

— (*en échange de*), por.

— (*en qualité de, comme*), kiel,
por.

— (*à destination de*), al, sur
...-n, ...-n.

— (*en vue de*), por.

— (*en faveur de*), por.

— (*eu égard à, par rapport à* :
qc), al, por, kontraŭ,
qn), pri, rilate al, por.

— (*en raison de*), pro.

— (*pour un temps de*), por.

— (*à la date de*), en, ĉe.

— (*au nom de*), en la nomo de,
komisie de.

— (*distributif*), po... por.

**il acheta une pomme pour
chacun de nous** : li
aĉetis po unu pomo por
ĉiu el ni.

pour, être - partir, esti tuj
forironta.

— **lors**, tiam.

— **le moins**, almenaŭ.

— **ainsi dire**, kvazaŭe; se tiel
oni povas diri.

— **, discuter le - et le contre**,
diskuti la por kaj la
kontraŭ.

pourboire, trinkmono, kelneraĵo.

pourceau, porko.

pour-cent, pourcentage, procento

pourcentage (*commission*), makle-
ropago.

pourchasser, peli.

pourfendeur (*souvent par ironie*),
trahakanto.

pourfendre, trahaki, trafendi.

pourlécher, se -, lipleki || leki al
si la fingrojn.

pourparlers, intertrakto.

— **, entrer en -**, ek-
trakti.

pourpier (*bot*), portulako.

pourpoint, à brûle -, abrupte,
neatendite.

pourpre (*couleur* || étoffe || méd),
purpuro.

— (*adj*), purpura.

— **rétinien** (*méd*), retina
purpuraĵo.

pourpré, purpura.

pourquoi (*adverbe interrogatif*), kial

— **, le -**, la kialo.

— **, c'est -**, tial.

pourri, putra.

pourrir l (*pf*), putri.

— **T**, putrigi.

— **l** (*en prison*), daŭre restadi.

— **l** (*conflict*), damaĝe daŭri,
senespere daŭri.

pourrissage (*tech* : papier), mace-
rado.

pourrissoir (*tech*), macerejo.

pourriture (*étal*), putreco.

— (*putréfaction*), pu-
tr(ad)jo.

— (*chose pourrie, ordure*),
putraĵo.

— (*f* : corruption), korup-
teco.

poursuite (*de qn*), postkurado, pe-
lado.

— (*f* : de qc || d'un but),
sekvado, ĉasado ||
strebadado.

poursuite (jur), persekutado.
poursuiveur, postkuranto || persekutanto.

poursuivre (qn || continuer || jur), postkuri, peli || daŭrigi ||, persekuti.

— (tourmenter), turmenti, molesti.

— (f, F : brigue, rechercher), ĉasi.

pourtant, tamen.

pourtour, ĉirkaŭo.

pourvoi (jur), apelacio.

pouvoir à qc, prizorgi ion.

— qn de qc, provizi iun per io, havigi ion al iu.

— à un emploi, doni pozicion (al iu).

— (f : douer, orner de qc), doti per io.

— , se - de qc, provizi sin per io.

— , se - (jur), apelacii.

pourvoyeur, provizisto.

pourvu que (à condition que), kondiĉe ke.

— que (souhait, crainte), nur ke.

pousse (bot), plantido, ŝoso || branĉido.

— (développement : dent...), kreskado.

poussée (brutale || par glissement), puŝo || ŝovo.

— (propulsion), puŝado.

— (croissance), kreskado.

— (de fièvre...), atako.

— (bourrade), ekpremo.

pousse-pousse (en Extrême Orient), ĵinrikŝo.

pousser T (ts), puŝi.

pousser (un meuble, une porte...), ŝovi.

— (chasser devant soi), peli.

— (produire, développer), elkreskigi, eligi.

— (exagérer), troigi.

— (un travail...), zorgi ellabori.

— (des cris), eligi (kriojn), bleki.

— (faire agir), instigi.

— qn à (f), instigi iun al.

pousser l (croître), kreski, grandiĝi.

— (aller jusqu'à), ĝisiri.

— , se - (dans le monde), sin antaŭen puŝi.

poussette (petite voiture), puŝveturilo, manĉareto.

poussier, polvaĵo || polvokarbo.

poussière, polvo.

poussiéux, polva, polvokovrita.

poussif, spirmanka.

poussin, kokideto.

poussoir, puŝpeco.

poutre, trabo.

— d'assemblage, trustrabo.

poutrelle, trabeto.

— (avi), sparo.

pouvoir (ts), povi.

— (être en droit de), rajti.

— , n'en - plus, esti lacega.

il se peut que, eblas, ke ; povas esti, ke.

pouvoir (subst : faculté, possibilité), povo, kapablo.

— (autorité), povo, potenco.

— (crédit, influence), influo.

— (procuracion), plenpovo || prokurakto.

— d'achat, aĉetpovo.

— magique, sorĉa forto.

pouvoir, fondé de -, prokuristo.
 — , donner - à (*habilitér*),
 rajtigi.

pouvoirs publics, publikaj instancoj.

pouzzolane (*gravier volcanique*),
 puzolano.

pragmatique, pragmata.

pragmatisme, pragmatismo.

prairie, herbejo.

praline, pralino.

praliné, pralinaĵo.

praliner, pralini.

praticable (*sens général*), praktik-
 uzebla.

— (*chemin*), irebla || tra-
 veturebla.

praticien, praktik-isto,-ulo.

pratiquant (R), kultobservanto.

pratique (*opposé à théorique*),
 praktika.

— (*commode*), oportuna.

— (*subst : ts*), praktiko.

— (*procédé*), procedo, ag-
 maniero.

— (*usage, coutume*), kutimo.

— (*acquise*), ekzerciteco.

— (*clientèle*), klientaro.

— , mettre en -, apliki.

pratiquer (*une profession*), praktiki.

— (*préceptes* || *moyens*),
 apliki || uzi.

— (*faire, exécuter*), fari.

— (*fréquenter*), vizitadi.

pré, herbejo.

préalable, antaŭa, necese antaŭa.

— , au -, antaŭe, antaŭ ĉio.

— , question -, pridebata
 antaŭdiskuto.

préambule, antaŭparolo.

préau (*de prison, de cloître*), (mal-
 libereja, klostra) korto.

préau couvert (*d'école*), ŝirmkorto
 ambulatorio.

préavis, antaŭavizo.

prébende (K), prebendo.

prébendier, prebendulo.

précaire, necerta, nefirma.

précarité, necerteco, nefirmeco.

précaution, singardo || antaŭzorgo.

— , avec -, garde.

précautionner (*prémunir*), antaŭ-
 averti || antaŭ-
 zorgi.

— , se - de, sin
 (antaŭzorge) pro-
 vizi per.

précautionneux, gardema.

précédent (*adj* || *subst : jur*),
 antaŭa || precedenco.

précéder qn, qc, antaŭi, antaŭiri,
 antaŭveni al iu, al io.

précepte, maksimo, regulo, instruo.

précepteur, guvernisto.

préceptorat, guvernisteco.

précession (*astr*), precesio.

prêche, prediko.

prêcher (pf), prediki.

prêcheur (*qui fait des remontran-
 ces*), riproĉemulo, ad-
 monemulo.

— , frère - (K), dominikano.

précieuse (*femme affectée*), pre-
 ciozulino.

précieusement (*avec grand soin*),
 zorgege.

— (*d'une manière pré-
 cieuse*), afekte,
 precioze.

précieux (*de grand prix*), altapreza,
 multvalora.

— (*qui nous est cher*), alte
 ŝatata.

— (*affecté*), afekta, precioza*

préciosité, preciozeco.

précipice, krutegaĵo, profundegaĵo.

— (f), ruiniĝaĵo, katastrofo.

précipitation (vitesse), hasto, tro-rapideco.

— (empressement), akcelo.

— (f : vivacité excessive), sinpelado.

— (chim), precipitado.

— (météo), pluvoprecipitado.

précipité (hâtif), hasta, trorapideca.

— (chim), precipitaĵo.

précipiter (jeter), deĵeti, defaligi.

— (hâter, accélérer), hasti, akceli.

— (chim), precipiti.

— , se - (se jeter par), sin deĵeti (tra).

— , se - (s'empreser), sin peli.

— , se - (s'élancer), kuregi, sin ŝetegi.

— , se - (chim), precipitiĝi.

— , se - (les événements), akceliĝi.

précipitrine (anat || chim), precipitino.

précis (pf), preciza.

— , à cinq heures -, akurate je la kvina.

précis (subst), epitomo.

préciser, precizigi.

précision, precizeco.

— du tir (mil), trafcerteco.

précité, antaŭcilita.

précoce (enfant || fruit), frumatura.

— (saison), frua, frutempa.

— (maladie), frustadia.

— , être -, frui.

précocité, frumatureco || frueco, frutempeco.

précompte, antaŭkonto || dekonto.

préconçue, idée -, antaŭjuĝo.

préconiser, rekomendi, advokati.

précordial, antaŭkora.

précurseur (adj), anonca.

— (subst), anoncanto, antaŭvenanto, pioniro.

prédécesseur, antaŭulo.

prédestination, antaŭdestino.

— (R), antaŭdestinismo.

prédestiner (R), antaŭdestini.

prédicant (R), predikisto.

prédicat (G), predikato.

prédicateur (R), predikanto.

prédicatif, predikatodona.

prédication (R), predikado.

prédiction, antaŭdir-o, -aĵo.

prédilection, pliamo, prefero, preferamo.

prédire (ts), antaŭdiri.

— (par divination), aŭguri.

prédisposer, antaŭinklinigi, antaŭemigi.

prédisposition, antaŭinklino, antaŭemo, antaŭdispozicio.

prédominance, precipeco, superregado.

prédominant, precipa, superrega.

prédominer, precipi, superregi.

prééminence, ĉefeco, rangosupereco.

préemption (jur), antaŭaĉeto || antaŭraĵo.

préétablir, antaŭestabli.

préexister, antaŭekzisti.

préfabriqué, pretkonstruita.

préface (de la messe), prefaco(i)o.

— (d'un livre), antaŭparolo.

préfacer, verki antaŭparolon.

préfectoral, prefekta.

préfecture (*hôtel et bureaux*),
prefektejo.

— (*fonction || ville*), prefek-
teco || prefek-
turbo.

— (*circonscription*), departe-
mento, prefekto-
distrikto.

préférable, preferinda.

préférré, preferat-a, pli amata ; -o.

préférence, prefero.

— , de - à, prefero ol.

préférentiel, prefera.

préférer à, preferi ol.

préfet, prefekto.

préfète, prefektedzino.

préfiguration, antaŭprezento.

préfigurer, antaŭprezenti.

préfixe (G), prefikso.

préhensible, prenebla.

préhension, preno.

préhistoire, prahistorio.

préhistorique, prahistoria.

préjudice, malprofito, difekto.

préjudiciable, malprofita, malutila.

préjudiciel, antaŭa.

préjugé, antaŭjuĝo.

préjuger, antaŭjuĝi.

prélasser, se -, komforte sidi,
sternaĉi sin.

prélat, prelato.

prélature, prelateco.

prèle, presle (*bot*), ekvizeto.

prélèvement (*fin || méd*), elpren-o,
-aĵo.

prélever, elpreni.

préliminaire, prepara.

préliminaires, prepara traktado |
antaŭfaro.

prélude (*mus*), preludo.

préluder (*mus*), preludi.

préluder à (f), sin prepari por.
— (*laisser présager*), antaŭ-
anongi.

prématuré (ts), trofrua, antaŭ-
tempa.

— , un - (*méd*), frunaskito.

préméditation, antaŭpenso.

— , avec -, malbonin-
tence.

préméditer, antaŭpensi.

prémices (R), unuaĵoj, primicoj.

premier, unua.

— , le - venu, la unue
trovita.

— , nombre- (*math*), primo.

— , le - étage, unua etaĝo.

première, une - (*chf*), unuaklasa
sidloko.

— (*vitesse d'auto*), unua
rapidumo.

premier-né, unuanaskito.

prémilitaire, instruction -, soldat-
prepara trejnado.

prémisse (*logique*), premiso.

prémolaire, antaŭmolaro.

prémonition, antaŭaverto.

prémonitoire, antaŭaverta.

prémunir, antaŭaverti || antaŭzorgi.

prenable (*mil*), prenebla.

prenant (*qui émeut*), kortuŝa.

prénatal, antaŭnaska.

prendre T (ts), preni.

— avec soi (*emporter*),
kunpreni.

— (*accepter qc*), akcepti.

— (*manger, boire*), manĝi,
trinki.

— (*à la chasse, à la pêche*),

ĉaskapti, fiŝkapti.

— (*par les armes*), permiliti.

— (*voler*), ŝteli.

— (*un taxi...*), veturi (per).

prendre pour, preni por, rigardi kiel.
 — **une affaire en main**, ekdirrekti aferon.
 — **de l'âge**, maljuniĝi.
 — **d'assaut** (mil), sturme preni, sturme venki.
 — **l'air**, promeni || sin aerumi.
 — **à sa charge**, transpreni.
 — **à cœur**, afektiĝi || serioze okupiĝi pri.
 — **congé de qn**, adiaŭi iun.
 — **en considération**, kalkuli kun.
 — **corps**, formiĝi, efektiviĝi.
 — **du corps**, dikiĝi.
 — **le deuil**, funebre vesti sin.
 — **fait et cause pour**, interveni favore al.
 — **femme**, edziĝi.
 — **froid**, malvarmumi.
 — **la fuite**, fuĝi.
 — **garde à**, atenti.
 — **en horreur**, ekabomeni.
 — **des leçons**, ricevi lecionojn.
 — **au mot**, defii.
 — **part**, partopreni.
 — **part activement**, kunagi.
 — **son parti**, rezignacii.
 — **à partie**, ataki.
 — **position** (pour ou contre), elpaŝi.
 — **sous sa protection**, protekti.
 — **soin de qc**, prizorgi || (d'un enfant), varti.
 — **son temps**, ne rapidi.
 — **le voile** (R), monaĥiniĝi.

prendre l (plante), enradikiĝi, bone kreski.
 — (huile, gelée), malfluidiĝi.
 — (plâtre, colle...), hardiĝi.
 — (eau par le gel), glaciĝi.
 — (réussir), sukcesi.
 — (produire son effet), efiki.
prendre, se - (à qc), kroĉiĝi.
 — , **se - d'amitié**, amikiĝi.
 — , **se - à**, ek...i.
 — , **se - pour**, rigardi sin kiel (occ.).
 — , **s'en - à qn**, responsigi iun.
 — , **s'y -** (bien ou mal), esti (pli malpli) lerta.
preneur (à bail), luprenanto, luanto.
 — (qui offre d'acheter à un certain prix), aĉetproponanto.
prénom, antaŭnomo, baptonomo.
prénommer, antaŭnomi || baptonomi.
préoccupation, absorba zorgo, maltrankvilo.
préoccuper, absorbe zorgigi (maltrankviliĝi ou okupi).
 — , **se - de**, maltrankviliĝi pro.
préparateur (laboratoire || examen), preparisto.
préparatif, preparo, pretigo.
préparation, preparo || (pharm), preparaĵo.
préparatoire, prepara.
préparer (en vue d'une réalisation), prepari (por).
 — (mettre en état), pretigi.
 — (un candidat), trejni.
 — (pour une fonction), taŭgigi.

préparer, se - à, pretigi al.
prépondérance, superaŭtoritateco, superforto, superinfluo, supereco.
prépondérant, supera, hegemonia.
préposé (délégué), komisiito.
préposer, komisi, deŝorigi.
prépositif (G), prepozicia.
préposition (G), prepozicio.
prépuce (anat), prepucio.
prérogative, prerogativo.
près (adv), proksime.
près de (dans le voisinage de), proksime al, apud.
près de (sur le point de), tuj...-onta.
Il est près de partir, li estas tuj forironta.
près de (heure), preskaŭ.
il est près de dix heures, preskaŭ estas la deka.
près, de -, de proksime.
— , à peu -, proksimume, preskaŭ.
— , un à-peu-près, proksimumo.
— , tout - de, ĉe.
près (préposition : proche), apud.
— (auprès de), ĉe.
présage, antaŭsigno, aŭguro || konjekto.
présager, antaŭsigni, aŭguri || konjekti.
presbyte, presbiop-a,-ulo.
presbytéral, pastra || pastreja.
presbytère, pastrejo, pastra domo.
presbytérianisme (R), presbiterianismo.
presbytérien, presbiteriano.
presbytie (méd), presbiopeco.
presbytre (B), presbitero.
prescience, antaŭscio.
prescient, antaŭscia.

prescriptible (jur), preskripta.
prescription (jur), preskripto, rajtoperdigo.
— (ordre formel et détaillé), preskribo.
— (méd : ordonnance), preskribo, recepto.
— , se perdre par -, preskriptigi.
prescrire, preskribi.
— , se - (jur), preskriptigi.
préséance, superrangeco.
— , ordre de -, rangordo.
présence, ĉeesto.
— d'esprit, spiritoĉeesto.
— , en - (en face, vis-à-vis), vid-al-vide.
— , en - de, en la ĉeesto de.
présent (cadeau), donaco.
présent (dans un lieu), ĉeestanta.
— (dans le temps), nuna, nuntempa.
— (subst : le temps actuel), nuno, nuntempo.
— (une personne présente), ĉeestanto.
— (G), prezenco, as-tempo.
— , à - (locution adverbiale), nun.
— , dès à -, jam nun.
présentable, prezentebla, proponinda.
présentation, prezent(ad)o.
— (méd : accouchement), prezentigo.
présenter (ts), prezenti.
— (offrir || montrer), proponi || montri.
— (exposer, expliquer), ekspliki.
— (des excuses), esprimi.

présenter, se - (paraître devant qn), prezentigi, montriĝi.

— , **se** - (situation...), proponiĝi.

présentement, nune.

préservateur, préservatif, antaŭgarda, preventa.

préservatif (subst : méd), preventilo, kondomo.

préservar de, antaŭgardi kontraŭ.

présidence (titre || fonction), prezidant-eco, -ado.

— (de la République), Prezidenteco.

présidence (locaux), prezidentejo.

président (ts), prezidanto.

Président (chef d'Etat), Prezidento.

— du conseil, ĉefministro.

présidentiel, Prezidenta.

présider, prezidi.

présidium, prezidio *.

présomptif, probabla.

— , héritier -, heredonto.

présomption (supposition), probableco.

— (trop bonne opinion de soi), tromemfido

aroganteco, vante-

mo.

— , avoir la - de

(infinif), arogi al

si ...i.

présomptueux, tromemfida.

presque, preskaŭ.

presqu'île, duoninsulo.

pressage, premado.

presse (feuille pressée), kunpuŝigo.

— interpuŝigo, svarmo.

— (nécessité de se hâter),

urĝeco, hastemo.

presse (machine à comprimer), pre-milo.

— à imprimer, presmaŝino.

— à copier, kopiilo.

— mécanique, premaŝino.

— hydraulique, akvopremilo

— , service de -, gazetoservo.

Presse, la - (journaux || journa-listes), gazetaro || gazetistaro.

pressé (urgent), urĝa.

— (qui a hâte), urĝema.

— (mil : attaqué), prematakita.

presse-fruits, fruktopremilo.

pressentiment, antaŭsento.

pressentir qc, antaŭsenti, antaŭflari (f), ion.

— qn, antaŭsondi iun.

presse-papier, paperpremlilo.

presse-purée, kaĝigilo.

presser (p), premi.

— (un fruit, une éponge),

elpremi.

— (avec les pieds), treti.

— (poursuivre), persekuti.

— (hâter), rapidigi, urĝigi.

— (le pas), akceli.

— l (ne souffrir aucun délai),

urĝi.

— , se -, urĝi, rapidi, sin peli.

— , se - pour sortir, elpuŝigi.

— , se - (venir en grand

nombre), kunpremiĝi,

kunpuŝigi.

pression (p), premo.

— (contrainte), trudo, pre-

mo.

— atmosphérique, aer-

premo.

— , bouton -, prembutono.

pressoir (appareil), elpremlilo,

(vin)premlilo.

— (local), (vin)premlilejo.

pressurage, elpremado.

pressurer, elpremi.

— (le peuple), troim-
posti || monel-
premi.

prestance, belstaturoco, belaspek-
teco.

prestation (action de prêter), prun-
todono.

— (fourniture), liverado.

— de serment, ĵurado.

prestations (jur || social), pres-
taĵoj.

— , faire des -, presti.

preste, lertamova.

prestidigitateur, prestidigitisto,
prestidigitatoro.

prestidigitation, prestidigitado.

prestige, prestiĝo, imponeco, famo-
brilo.

prestigieux, prestiĝa, famobrila.

presto (mus), preste.

présumer, supozi, konjekti.

— de, trofidi pri.

présupposer, antaŭsupozi.

présume, kazeigilo.

prêt (subst), pruntodono.

— (chose prêtée), pruntaĵo.

— (mil), soldata pago.

— sur gages, lombardo.

— , en -, prunte.

prêt à (adj), preta por.

— à (sur le point de), tuj -onta.

il est prêt à partir, li estas
tuj forironta.

prétendant (à une place), aspiranto.

— (au trône, à une place...)
pretendanto.

— (à une femme), sva-
tiĝanto.

prétendre (exiger), postuli.

prétendre (affirmer), firme aserti,
argumenti.

— (se flatter de), vante
pretendi.

— à qc, aspiri, pretendi
ion.

prétendu (adj), supozita, laŭdira.

— (subst), edziĝonto.

prête-nom, ŝajna respondanto.

prétentieux, pretendema || aro-
ganta.

prétention (à un droit), pretendo.

— (affectation, recherche),
pretendemo.

— , avoir la - de, arogi
al si ...-i.

prêter qc à qn, pruntedoni ion
al iu.

— (attribuer), alkalkuli.

— sur gages, lombardi.

— la main, helpi.

— l'oreille, atente aŭskulti.

— serment, ĵuri.

— l (s'étendre : étoffe), esti
facile etendebila.

— , se - à, konsenti pri,
flekŝiĝi sub.

prétérit (G), preterito.

préteur (antiq), pretoro.

prêteur (qui prête), pruntedonanto.

— (qui aime à prêter), prun-
tedonema.

— sur gages, lombardisto.

prétexte, preteksto.

— , sous - que, pretekste,
ke.

prétexter, preteksti.

prétoire, pretorejo || tribunalo.

prétorien (antiq), pretor-a,-ano.

prêtre (ts), pastro.

— (qui a reçu les ordres),
sacerdoto.

prêtrise, pastreco.

préturé, pretoreco.

preuve, pruvo.

— **de culpabilité**, kulpatesto.

— , à - (en effet), pruve.

— , faire - de (courage...),
montri (kuraĝon...).

preuves, faire ses -, montri sian kapablon.

preux (brave, vaillant), bravulo ||
(H), prodo.

prévaloir, superi.

— , se - de, pretendi pro.

prévaricateur, prevarikanto.

prévarication, prevarikado.

prévariquer, prevariki *.

prévenance, komplezemo.

prévenant, komplezema.

prévenir (avertir), antaŭaverti, antaŭsciigi.

— (devancer qn), antaŭveni,
antaŭiĝi al.

— (empêcher qc), antaŭeviti.

— (méd), preventi.

— qn en faveur de, influi
iun favore al.

préventif, antaŭgarda, antaŭoriga.

— (méd), preventa.

prévention, antaŭjuĝo, antaŭ(mal)-
favoro.

— (jur), juĝoteco, kul-
pigateco.

— routière, trafika an-
taŭgardo.

préventive, détention -, enketa
malliberigo.

prévenu en faveur de (ou contre),
influita (mal)favore al.

— (subst : jur), juĝoto, kul-
pigato.

préventorium, preventivejo.

prévisible, antaŭvidebla, konjek-
tebla.

prévision (action de juger par
avance), antaŭvidi, kon-
jekti.

— (action de prendre des
précautions), antaŭzorgi,
antaŭkalkuli.

— , en - de, antaŭvide al,
antaŭzorge al.

prévisionnel, antaŭkalkula.

prévoir (juger par avance), antaŭ-
vidi, konjekti.

— (prendre des précautions),
antaŭzorgi, antaŭkal-
kuli.

prévôt (ts), preposto.

prévôtal, preposta.

prévôté, prepost-ejo,-eco.

prévoyance, antaŭvido, antaŭzorgo

prévoyant, antaŭzorgema.

prie-dieu, preĝobenko, preĝoseĝo.

— (cnt : nom vulgaire de la
mante), manto.

prier (R), preĝi.

— (demander), peti (ion de iu,
iun pri io).

— (inviter), inviti.

prière (R || demande), preĝo || peto.

prieur (de couvent), prioro, mona-
ĥejestro.

prieuré, prior-eco,-ejo.

prima donna (mus), primadono.

primaire (école), unuagrada.

— (sc || bot || géol || élec...),
primara.

— (F et péjoratif), neklera,
kulturmanka.

primat (R), primaso.

— (philo), unuarangeco.

primates (zoo), primatoj.

primatial, primasa.

primatie, primaseco.

primauté, unuarangeco, ĉefeco.

prime (d'assurance), asekurpago, asekurkotizo.

— (subvention || récompense), subvencio || rekompenco.

— (somme allouée), monpremio || kromsalajro.

— (com), reklamdonaco.

prime (algèbre : $x' = x$ prime), x streko (iks streko).

— (R = 6 heures), primo.

— (escrime : 1re position), primo.

— , de - **abord**, unuavide, unuamomente.

prime jeunesse, plej unua aĝo.

primer (surpasser), superi, ĉefi.

— (adjudger un prix), premii.

primerose (bot), rozalteo.

primesautier, senpripensema, salt-agma.

primeur, (plej)noveco, freŝa noveco.

— , avoir la - **de**, ĝui la freŝan novecon de.

primeurs (agro), fruaĵoj, frumaturajoj.

primevère (bot), primolo.

primicier (R), ĉefkanoniko.

primitif, primitiva, praa, origina.

Primitifs, les - (art), la Primitivuloj.

primitivité, primitiveco.

primo, unue.

primogéniture (jur), unuenaskiteco.

primo-infection, unueinfekto.

primordial, ĉefa, precipa.

prince (pf), princo.

— **consort**, princinedzo || reĝinedzo.

prince héritier, kronprinco.

— **du sang**, reĝido.

— , être bon - (F, f), esti komplezema.

princesse (souveraine), princino.

— (femme || fille d'un prince) princ(edz)ino || princ(id)ino.

princier, princa.

— (f : somptueux), luksega.

principal (adj), ĉefa, precipa, plej grava.

— (subst), ĉefaĵo, precipaĵo, plejgravaĵo.

— **de collège**, kolegiestro.

principat, princeco.

principauté, princlando.

principe, principo.

— (commencement), komenco, deveno.

— (élément constitutif), (ĉefa) elemento.

— , en -, principe.

printanier, printempa.

printemps, printempo.

priori, a -, aprior-a-e.

prioritaire, unuaec-a-ulo.

priorité (antériorité), antaŭeco.

— (droit de passer avant), unuaeca rajto.

— (code de la route), vojraĵo.

— (route) à -, estra.

pris sur le vif, vivovera.

— , être - par (une activité), absorbiĝi per.

prise (action de prendre), preno, kapto, teno.

— (butin, proie), preno, kaptaĵo.

— (mar), ŝippredo.

— (mil), venkopreno, ekokupo.

— (chasse), ĉasakiro.

prise (de vue : photo), kapto.
— (de tobar), pinĉopreno (da tabako), tabakflaraĵo.

— (facilité de saisir), preneblo, teneblo.

prise directe (moteur), rekta ku-plado.

— **de courant** (mâle), konek-tilo.

— **de courant** (femelle), konek-tingo, konektoskatolo.

— **de terre**, terkonekto.

— **d'air**, ventolaperturo.

— **d'eau**, akvoprenejo.

— **d'habit** (R), vestado.

— **de conscience**, konsciigo.

— , **donner - à**, ebligi ion || sin riski al.

prises, être aux - avec, barakti kontraŭ || turmentiĝi pro.

prisee (jur), taksado.

priser (évaluer), taksi.

— (faire cas de), ŝati.

priser (du tabac), enflari, snufi (tabakon).

prise, takbaksnufo.

— , **commissaire -**, aŭkciisto.

prismatique, prisma, prismoforma.

prisme, prismo.

prison, malliberejo.

prisonnier, malliber-a, -ulo.

— **de guerre**, militkap-tito.

privat-docent, privatdocento.

privatif (G), seniga.

privation (de qc), seneco, manko, perdo.

privauté, intimaĵo.

privé, privata || intima, hejma, doma.

— , **dans le -**, private.

privé de, sena je.

— **d'eau**, senakva.

priver qn de qc, seniĝi iun je io.

— , **se - de**, seniĝi je, abstini je.

privilege, privilegio.

privilegié, privilegi-a, -ulo.

prix (coût || récompense), prezo, kosto || premio, rekom-penco.

— (valeur, importance), valoro.

— (f : récompense || châtiment), rekompenco || puno.

— **courant**, normala prezo || preztabelo, taksaro.

— **fixe** || **taxé**, prezo fiksa || prezo laŭtaksa.

— , **de -** (de grande valeur), grandvalora.

— , **à tout -**, ĉiapreze, ĉiariske.

— , **au - de** (comparaison), kompare kun.

— , **au - de** (ses efforts), koste de.

— , **au - de** (taxe), je prezo de.

— , **décerner un - à qn**, premii iun.

— , **mettre à - la tête de qn**, anonci prezon por ies kapo.

probabilité, probableco.

— , **selon toute -**, laŭ ĉia kredebleco.

probabilités, calcul des -, ŝanckalkulo.

probat, pruv(ant)a.

probatoire, pruvokapabla.

probe, honesta.

probité, honesteco.

problématique, dubinda.

problème (pf), problemo.

proboscidiens (zoo), rostruloj.

procédé (méthode à suivre), procedo.

procédé (*conduite*), agmaniero, konduto.

procéder (*agir*), procedi.

— **de qc** (*provenir*), deveni de io.

— **à qc**, ekplenumi ion.

procédure (*jur*), proceduro.

— **, faire de la -**, proceduri.

procédurier, procedurema, ĉikanema.

procès (*anat* || *jur*), proceso.

— **, faire un - à qn**, procesi iun, kontraŭ iu.

— **, faire le - de (f)**, severe kritiki, akuzi.

processif, procesema.

procession, procesio || (*cortège*), irantaro.

processionnel, procesia.

processus, procezo.

procès-verbal (*ts*), protokolo.

— **, dresser, établir un - (ts)**, protokoli.

prochain (*subst*), proksimulo.

— (*adj* : *immédiat, direct*), senpera, tuja.

— (*à venir*), baldaŭa, venonta, sekvonta.

proche (*subst*), proksima parenco.

— (*adj* : *ts*), proksima.

proclamateur, proklamanto.

proclamation, proklamo.

proclamer, proklami.

— (*publier*), elkrii.

proconsul (*H*), prokonsulo.

procréer, generi, naskigi.

procurateur (*H*), prokuratoro.

procuration, prokuro, plenpovo || prokurakto.

procurer (*faire obtenir*), havigi, akirigi, peri.

— (*ravitaillement, nouvelles*), liveri.

— (*être la cause de*), kaŭzi.

— **, se -**, havigi al si, akiri.

— **, impossible à se -**, neakirebla.

procureur (*jur*), prokuroro.

prodige, mirind-a, aĵo, ulo ; prodig-o *, -ulo, -a.

prodigieux, mirindega.

prodigue, prodigem-a, malŝparrem-a, -ulo.

— **, l'enfant -**, la erarinta filo.

prodiguer (*dépenser*), prodigi, malŝpari.

— (*donner sans compter*), maldomaĝi.

— **, se -**, ne domaĝi sian penon.

prodrome, prodromo.

producteur, produktisto.

productif, produkt-ema, -iva.

production, produkt-ado ; aĵo, ellaboraĵo.

— (*action de montrer*), montrado, vidigo.

productivité, produktiveco.

produire (*engendrer*), naski.

— (*fournir, donner, créer*), produkti, doni (*f*).

— (*élaborer*), ellabori.

— (*causer*), kaŭzi, elvoki, estigi.

— (*faire*), fari.

— (*montrer, exhiber*), montri, vidigi.

— **, se - (qc)**, okazi, fariĝi.

— **, se - (apparaître)**, montriĝi.

produire, se - (*se faire connaître*),
montri sin, konigi sin.
produit, produkto.

— (*revenu || math*), enspezo ||
produito.

produits de beauté, beligaĵoj.

proéminence, elstaraĵo.

proéminent, elstara.

profanateur, profananto.

profanation, profanado.

profane (R), profan-o,-a.

— (*qui n'est pas du métier*),
laika.

profaner, profani, malsanktigi.

proférer, eldiri.

profès (R), priĵurint-a,-o.

professer (*exercer*), profesii.

— (*enseigner*), publike ins-
trui.

— (*une opinion...*), deklari
(*opinion...*).

professeur (*de langue, de musi-
que...*), instru-isto,
-anto.

— (*d'enseignement supé-
rieur*), profesoro, su-
pera instruisto.

profession (*état, emploi*), profesio.

— (R), ĵuro, ĵuraliĝo.

— **de foi** (R || pol),
kredokonfeso.

— , **faire - de** (*déclarer*),
deklari.

— , **faire - de** (*se piquer
de*), fieri pri.

professionnel, profesia;-isto,-ulo.

professionnelle, école -, meti-
lernejo.

professoral, instruista || profesora.

professorat, instruiteco || pro-
fesoreco.

profil, profilo.

profiler, profili, konturi.

— , **se -**, profiligi, siluetigi.

profit (*avantage || gain*), profito ||
gajno.

— , **tirer - de qc**, profiti ion,
de io.

profitable, profita, favora (f).

profiter, profiti.

— , **faire - qn de qc**, pro-
fitigi iun de io.

— (*se fortifier, grandir*), bone
farti, kreski.

profiteur, profiteculo.

profond (pf), profunda.

— **de pensée** (qn), profun-
dapensa.

— (*sommeil, sentiment*), ega.

— (f : *latent, sous-jacent*),
substernita.

profondeur, profundeco.

— (*endroit profond*), pro-
fund-aĵo,-ejo.

profusion (*abondance*), abundo, su-
perabundeco.

— (*libéralité excessive*), pro-
digeco, malŝparo.

progéniture, idaro, naskitaro.

progestérone (anat), progeste-
rono *.

prognathe (méd), prognata.

programme (ts), programo.

— (*de cours || de travail*),
temaro || labor-
plano.

progrès (pf), progreso.

progresser, progresi, antaŭeniri.

— , **faire -**, akceli.

progressif (*qui suit une progres-
sion*), progressa.

— (*graduel*), grada, iom-
postioma.

progression (*avance*), antaŭeniro.

progression (f : marche ininterrompue), progresado (math), progresio (aritmetika, geometria, harmona).

progressisme, progresismo.

progressiste (partisan du progrès), progresisto.

— (pol : avancé), progres-ema, -ulo.

prohiber (interdire), prohib(ici)i, leĝe malpermesi.

prohibitif, prohib(ici)a.

— (excessif), troa, ega.

prohibition, prohib(ici)o.

prohibitionnisme (pol), prohib(ici)-ismo.

proie (pf), predo, kaptaĵo, rabaĵo.

— , oiseau de -, rabobirdo.

— , être la - de, detruigi pro.

— , être en - à, suferi, esti turmentata de.

projecteur (source lumineuse), lum-jetilo.

— (cinéma), projekciilo.

— mobile, serĉlumilo.

projectif (qui a la propriété de projeter || math), ĵeta || projekcia.

projectile (ts), ĵetaĵo.

— (d'arme à feu), paŝaĵo.

projection (jet), jet(ado).

— (ciné || géom), projekcio

projections lumineuses, lumbildoj.

— , appareil de -, projekciilo.

projet, projekto.

— , faire le - de, projekti.

projeter (former le dessin), projekteti, plani.

— (cinéma...), projekcii.

projeter (lancer en avant, jeter), ĵeti.

— (un liquide), ŝpruci.

prolapsus (méd), prolapso.

prolétaire, proleto.

prolétariat, proletaro.

prolétarien, proleta.

prolétariser, proletigi.

prolifération, multnasko.

prolifère, multnaska.

proliférer, multnaski.

prolifique, multnaska || naskema.

— (f : écrivain), verkabunda.

prolix (diffus), malkonciza, deta-
lema.

— (orateur), troparolema.

prolité, malkoncizeco, detalemo, troparolemo.

prologue, prologo.

prolongation, plidaŭrigo, pluvalidigo.

prolongement, plilong-igo, -aĵo.

prolonger (durée), plidaŭrigi, pluvalidigi.

— (longueur), plilongigi.

promenade (action de se promener), promen(ado).

— (lieu), promenejo, korso.

promener, promenigi.

— , envoyer - qn (f), forregali iun, forspiti iun.

— , se -, promeni.

promeneur, promenanto.

promenoir, promenhalo, ambulatorio.

promesse, promeso, esperigo.

— , plein de -, esperiga.

prometteur, esperiga, esperdona.

prometteur (sans sincérité), mult-promes-a, anto.

promettre (s'engager à), promesi.

— (annoncer, donner espérance), esperigi.

— , se - qc (résolution), firme decidigi.

promis, promesita.

— (fiancé), fianĉo.

promiscuité, ŝoka mikseco (ou apudeco).

promontoire (géo), promontoro.

promoteur, iniciatinto.

— , être le - de, iniciati.

promotion, rangaltigo, promocio.

— (scolaire...), samjarularo, sampromociularo.

promouvoir (élever à une dignité), rangaltigi, promocii.

— (mettre à exécution), iniciati.

prompt, rapid(ag)a, senprokrasta] baldaŭa.

— (pressé : qn), hastema.

promptitude, rapid(ag)eco, senprokrasteo, baldaŭeco || hastemo.

promulgation, proklamado, publikigo de leĝo.

promulguer, proklami, publikigi leĝon.

pronation (anat), pronado.

— , mettre en -, proni *.

prône (R), (dimanĉa) mesinstruo.

prôner (vanter, louer avec exagération), laŭdegi.

prôneur, laŭdeganto.

pronom (G), pronomo.

pronominal, pronoma.

prononçable, prononcebla.

prononcé (très marqué), kontrasta, akcentita.

— (arrêté formel), decidita.

prononcer (déclarer, publier), deklarari, eldiri.

— (des mots), prononci.

— (un discours), elparoli.

— , se - (donner sa pensée), deklari sian opinion.

— , se - (prendre une décision), fari decidon.

prononciation, prononco.

pronostic, prognozo.

pronostiquer, prognozi.

propagande, propagando.

— , faire de la -, propagandi.

propagandiste, propagandisto.

propagateur, disvastiganto.

propagation (méd || phys || ts par extension), propagado.

— (extension, développement), disvastigo, diskonigo.

propager, propagi] disvastigi, diskonigi.

— , se - (se répandre, se communiquer), disvastigi, diskonigi.

propane (chim), propano *.

propédeutique, propedeŭtiko.

propension (penchant), inklino, emo.

prophète, profeto, antaŭdiranto.

prophétie (R), profetaĵo || (f), antaŭdiraĵo.

prophétique, profeta || antaŭdira.

prophétiser (R), profeti.

— (f : prévoir), antaŭdiri.

prophylactique (méd), profilaktika.

prophylaxie (méd), profilaktiko.

propice, favora, benportanta.

propice (*heure, occasion*). bona, taŭga.

proportion, proporcio.

— , en - de, rilate al.

— , hors de - avec, senproporcie kun.

proportionnalité, proporcieco.

proportionnel, proporcia.

proportionné, (harmonie) proporcia.

proportionner, proporciigi.

propos, diraĵo.

— , ferme -, firma decidiĝo.

— , à - (*à point*), konvene, ĝustatempe, trafe.

— , à - ! (*interjection*), jen ! ; ha ! pri tio !

— , à tout -, ĉiumomente.

— , hors de - || mal à -, ekstertempe || malĝustatempe.

— , à - de, okaze de.

— , de - délibéré, intence.

proposable, proponebla.

proposer, proponi.

— (*com*), oferti.

— qn en mariage, svati.

— , se - (*pour un emploi*), proponi sin.

— , se - (*avoir l'intention de*), intenci, projekti, plani, celi.

proposition, propono || oferto.

— (*G || math || philo*), propozicio.

— principale (*G*), ĉefpropozicio.

— subordonnée (*G*), subpropozicio.

propositionnel, propozicia.

propre (*personnel*), propra.

propre (*approprié à*), taŭga, konvena.

— (*mot, expression*), ĝusta.

— (*net*), pura.

— (*écriture, devoir...*), neta.

— (*subst*), propreco, eco || neto.

— , en -, propre.

propres, en termes -, laŭvorte.

proprement, propre || pure.

— dit, ĝuste.

propreté, pureco.

propriétaire (*ts*), proprietulo.

— foncier, bienulo.

— , être - de, proprieti.

propriété (*jur : ts*), propriet-o, -aĵo.

— foncière, bieno.

— (*qualité particulière*), propreco, eco.

— (*d'un terme*), ĝusteco.

— industrielle, patentorajto.

— commerciale, lukontraĵo.

proprioceptif (*anat*), propriocepta*.

propulser, antaŭenpuŝi.

propulsif, pela, pel- (pelhelico).

propulsion, antaŭenpuŝo, puŝado.

propylée (*arch*), propileo.

prorata, au - de, proporcie laŭ.

prorogatif, prokrasta || pluvalidiga.

prorogation, prokrasto || pluvalidigo.

proroger (*reporter à date ultérieure*), prokrasti.

— (*prolonger*), pluvalidigi.

prosaïque (*ts*), proza.

— (*f*), banala, senpoezia, senideala.

prosaïsme, prozeco.

prosaïsme (*f*), banaleco, senpoe-
zieco, senidealeco.

prosateur, prozverkisto.

proscénium (*arch*), prosenio.

proscription (*bannissement* || *abolition*), proskribo || malpermeso.

proscrire, proskribi || malpermesi.

proscrit, proskribito.

prose, prozo.

prosélyte, prozelito.

— (*par extension*), nova
varbito.

prosélytisme, prozelitismo, var-
bemo.

— , faire du -, pro-
zeliti.

prosodie, prozodio.

protopopée, prozopopeo.

prospector (*ts*), esplori.

— (*géol*), prospektori.

prospecteur, esploranto || pros-
pektoro.

prospection, esplorado || pros-
pektorado.

prospectus, prospekto.

prospère, prospera, bonstata, ben-
plena.

prospérité, prospero, bonstato ||
florado (*f*).

prostata (*anat*), prostato.

prosternation, adorkliniĝo, ador-
sterniĝo.

prosterner, adorklini, adorsterni.

— , se - (*R*), adorkliniĝi,
adorsterniĝi.

— , se - devant *qn* (*f*),
sin sterni antaŭ iu.

pro(s)thèse (*G*), prostezo *.

prostituée, prostitutino.

prostituer, prostitui.

— (*f*), senhonorigi, mal-
nobligi.

prostituer, se -, sin prostitui.

prostitution, prostitu(ad)o.

prostration (*méd*), prostracio, mal-
vigleco.

protagoniste, protagonisto.

prote, presejestro.

protecteur (*subst*), protektanto,
patrono, favorato.

— (*adj*), protekta || ŝirma.

protecteurs, prendre des airs -,
afekti superecon.

protection, protekto || ŝirmo.

protectionnisme, protektismo.

protectionniste, protekt-isma ||
-isto.

protectorat, protektorato.

protée (*bot* || *zoo*), proteo.

protégé (*subst*), protektato.

protéger (*qn, industrie*), protekti,
patroni.

— (*abriter*), ŝirmi.

— contre, defendi, savi,
gardi kontraŭ.

protéine, protéide (*chim*), pro-
teino.

protestable (*com*), protestebla.

protestant (*R*), protestant-o,-a.

protestantisme, protestantismo.

protestataire, protestulo, protes-
tanta.

protestation, protesto.

— (*promesse*), (solena)
certigo.

protester contre, protesti kon-
traŭ.

— de, (solene) certigi.

— (*com* : faire un protêt),
protesti.

protêté, être - (*com*), ne akceptiĝi.

protêt (*com*), protesto.

prothèse (*méd* || *G* : pro(s)thèse),
protezo || prostezo.

protocolaire, protokola || cere-
moniara || etiketa.

protocole (de conférence || for-
mulaire), protokolo.

— (cérémonial), ceremo-
niaro.

— (règles du savoir-vivre),
etiketo.

— , chef du -, ceremo-
niestro.

proton (phys), protono.

protonotaire, protonotario.

protoplasme, protoplasmo.

protoplasgique, protoplasma.

prototype, prototipo, pratipo.

protozoaires (zoo), protozooj.

protractile, antaŭen tirebla.

protubérance (saillie), tubero, ĝi-
beto.

— (anat || astr), protu-
beranco.

protubérant, tubera, elstara.

proue (mar), pruo.

prouesse, braveg-eco; -aĵo, prodaĵo.

prouvable, pruvebla.

prouver, pruvi.

— par l'absurde, pruvi per
absurdo.

— (son talent), evidentigi.

— (par des actes), manifesti.

provenance, deveno.

provende (pour moutons), gren-
furaĝo-miksaĵo.

provenir, deveni, rezulti.

proverbe, proverbo.

— , passer en -, proverbiĝi.

proverbial, proverba.

providence, providenco.

providentiel, providenca.

provignage, markotado.

provigner (agro), markoti.

provin, markotaĵo.

province, provinco.

provincial (pf), provinc-a,-ano.

— (R), provincestro.

provincialisme, provinc-anismo,
-aĵo.

proviseur, liceestro.

provision (pf), provizo.

— , chèque sans -, sen-
valora ĉeko.

provisions (vivres), provianto.

— , faire ses -, proviantl.

provisionnel, proviza.

provisoire, provizora, duma.

provisorat, liceestreco.

provocat, provoka, spitema.

— (f), deziriga, koketa.

provocateur, provoka || provokisto.

provocation (ts), provoko.

provoquer (ts), provoki.

— (f), kokete logi.

— a, provoki al, instigi al.

— (qc : produire, occa-
sionner), okazigi,
estigi, kaŭzi.

— (le rire...), veki, elvoki.

— (une réunion...), iniciati.

proxénète (entremetteur), parigisto.

proxénétisme, parigado.

proximité (dans l'espace), prok-
simeco, apudeco.

— (dans le temps), bal-
daŭeco.

prude, pruda.

prudence, singard-emo,-eco.

prudent, singard(em)a.

pruderie, prudeco.

prud'homme, metia juĝanto.

prune, pruno || (du japon), umeo.

pruneau, sekpruno.

prunelle (bot || anat), prunelo ||
pupilo.

prunellier (bot), prunelarbusto.

prunier (*bot*), prunarbo.
prurigineux, *jukiga* || (*méd*), pruriga.
prurigo (*méd*), prurigo.
prurit (*dérangéon*), vigla juko || (*méd*), prurito.
Prusse, bleu de -, prusbluo.
prussique, acide -, cianacido.
psalmiste, psalmisto.
psalmodie, psalmokantado, ĉanto.
psalmodier, psalm(okant)i, ĉanti.
 — (*f*), monotone deklami.
psalterion (*mus*), psaltero.
psaume, psalmo.
psautier (*R*), psalmaro.
 — (*feuille* des ruminants), faldostomako.
pseudo- (*préfixe*), pseŭdo-
pseudonyme, pseŭdonimo, kaŝnomo.
pseudopode (*zoo*), pseŭdopiedo.
psi (*lettre grecque*), psi(o).
psittacose (*méd*), psitakozo.
psoriasis (*méd*), psoriazio.
psychanalyse (*méd*), psikanalizo.
psychasthénie (*méd*), psikastenio.
psyché (*miroir mobile*), (tualet)-spegulo.
psychiatre, psikiatro.
psychiatrie, psikiatrio.
psychique, psika.
psychisme (*méd* || *phil*), psiko.
psychologie, psikologio.
psychologue, psikologo.
psychopathie, psikopatio.
psychopathologie, psikopatologio.
psychose (*méd*), psikozo.
psychosomatique (*méd*), psikosomata*.
psychothérapie (*méd*), psikoterapio.

ptéropodes (*zoo*), Pteropodoj.
ptomaine (*chim*), Ptomaino.
ptôse (*méd*), ptozo.
puant, malbonodora, fetora.
puanteur, malbonodoro, fetoro.
pubère, seksmatura, pubhara.
puberté, seksmatureco, pubhareco.
pubescent, lanuga.
pubis, pubo || pubosto, pubio*.
publiable, publik(ig)ebila.
public (*ts*), publik-a-o.
 — , en -, publike.
publication (*rendre public*), publikigo.
 — (*d'un ouvrage*), publikigo, -ado, eldonado.
 — (*ouvrage publié*), publikaĵo, eldonaĵo.
 — (*d'avis*), anoncado.
publiciste (*journaliste*), publicisto.
publicitaire, reklama.
publicité, publikeco || reklamo.
 — , faire de la -, reklamado.
 — , agence de -, reklamofico, agentejo.
publier (*ts*), publikigi, publiki.
 — (*proclamer*), elkrii.
 — (*répandre*), diskonigi || (*f*), malkaŝi.
publique, fille -, publikulino.
puce (*ent*), pulo.
 — d'eau, akvopulo.
 — de mer (*ent*), marpulo, talitro.
 — (*couleur*), pulkolora.
pucelle, virg(ul)ino.
puceron (*ent*), afido.
pudding (*cuis*), pudingo.
puddler (*tech*), pudli.
pudeur, pudoro, sekshontemo.

pudeur, attentat à la -, seks-atenco.

pudibond, pudorafekta.

pudicité, pudoreco || ĉasteco.

pudique, pudora || ĉasta.

puer I (sentir très mauvais), feteri, malbonodori.

— **T** (dégager des émanations), haladzi.

puériculture, infankulturo.

puéril, infan(aĝ)a.

— (enfantin, sans valeur), infaneca, bagatela.

puérilité, infanafeco.

puerpéral (méd), (post)akuŝa.

pugilat, pugnobatalo.

puiné, postnaskit-o,-a.

puis (adverbe), poste.

—, et -, cetera, plie.

puisage, puisement, ĉerpo.

puisard, drenputo, ŝlimputo.

puisatier, putisto.

puiser, ĉerpi.

puisque (conjonction), ĉar.

puissance (ts), potenco.

—, élever à une - (math), potencigi.

puissant (adj || un -), potenca || potenculo.

— (qui a de l'embompoint), korpulenta.

puits, puto.

— artésien, arteza puto.

— de mine, ŝakto.

— d'aération, ventolŝakto.

— de pétrole, petrolfonto.

pullman (chf), pulmano.

pullulement, pullulation, pululado, svarma multiĝo.

— (affluence), svarmo.

pulluler (se multiplier rapidement), pululi *, svarme multiĝi.

— (f), svarmi.

pulmonaire, pulma.

— (bot : consoude), pulmonario.

pulpe (anat || bot), pulpo.

pulper (méd), pulpigi.

pulpeux, pulpa.

pulsateur (qui pousse), puŝa.

— (qui produit des battements), puls(obat)ilo.

pulsation, pulsobato || pulsado.

pulsion, impulso.

pulsoréacteur, pulsoreaktoro.

pultacé, pultacea *.

pulvérisable, pulvorigebla.

pulvérisateur, nebuligilo.

— (de peinture), pistolo.

pulvérisation, pulvorigo || nebuligo.

pulvériser, pulvorigi || nebuligi.

— (f : détruire || réfuter), disrompi || disbati.

pulvériseur (agro), terrompilo.

pulvérulence, pulvoreco.

pulvérulent, pulvor-ema || -eca.

— (chargé de poussière), polvoplena.

puma (zoo), pumo.

punaise, cimo || (des bois), pentatomo.

— (à dessin), puŝnajlo.

punaisie (méd), ozeno.

punch (boisson), punĉo.

punching-ball, boksbalono.

punir, puni.

punissable, puninda.

punisseur, punema.

punition, puno.

pupe (ent), pupo.

pupille (anat), pupilo.

— (jur), edukato, kuratorato.

pupitre (ts), pupitro.

pur (ts), pura.

— **de**, senmiksa kun.

— (chim), absoluta.

— (sans corruption || chaste), pura, ĉasta.

— (correct, exempt), senmakula ||
pekpara.

— (uniquement tel ou tel), pura,
nura, simpla.

— (total, absolu, vrai), plena.

— **et simple**, pura kaj nura.

purée, kaĉo.

— , **réduire en -**, kaĉigi.

pureté (voir adj.), -eco.

purgatif, laksig-a,-ilo.

purgation, laksigo || (f), purigo.

purgatoire (R), purgatorio.

purge, laksig-o,-ilo.

— (pol), elpurigado.

— (jur), hipoteknuligo.

— (tech), forflua tubo.

purger (méd), laksigi.

— (purifier les substances),
purigi.

— (une hypothèque), nuligi.

— (un conduit...), forfluigi,
dreni.

— (une peine), subiĝi (al kon-
damno).

— , **se -**, laksigi sin.

purgeur (tech), forfluilo, drenilo.

purificateur, puriga.

purification, purigo.

Purification (K), Purigo.

purificatoire, puriga.

— (K), puriga tuko.

purifier, purigi.

— (R), pekpurigi, senpekigi.

purin, sterkakvo.

purisme, purismo, trokorektemo.

puriste, puristo || pedant-o,-a.

puritain (R), puritano || (f), rigid-
mora.

puritanisme (R), puritanismo.

— (f), rigidmoreco.

purpurin, purpureta.

pur-sang, purras-a, plensang-a;-ulo.

purulence, puseco.

purulent, pusa.

pus (méd), puso.

pusillanime, timema || malkuraĝa.

pusillanimité, timemo || malkuraĝo

pustule (méd), pustulo.

pustuleux, pustula, pustulkovrita.

putatif (jur), ŝajna, supozita.

putiet (bot), paduso.

putin (triv), putino.

putois (zoo), putoro.

putréfaction, putriĝo, putr(ad)o ||
putreco.

putréfiable, putrema, putriva.

putréfier, putrigi.

putrescible, putriva, putrema.

putride, putra.

putridité, putreco.

putsch (pol), puĉo.

puy (géo), kulmino.

puzzle (jeu de patience), puzlo.

pigmée, pigmeo.

pyjama, piĵamo.

pylône, pilono || portalego.

pylore (anat), piloro.

pyorrhée (méd), pioreo.

pyrale (ent), piralo.

pyramidal, piramida.

pyramide (ts), piramido.

pyramidon (chim), piramidono.

pyrèthre (bot), piretro.

pyrique, fajra || piroteknika.

pyrite (min), piritito.

pyrograver (*art*), brulgravuri.
pyrogravure, brulgravur(ad)o.
pyromètre (*phys*), pirometro.
pyrosis (*méd*), pirozo.
pyrotechnie, pirotekniko.

pyroxène (*min*), pirokseno.
python (*zoo*), pitono.
pythonisse, orakolistino, antaŭ-
diristino.

Q

q (*lettre latine*), ku(o).

quadragénaire, kvardekjar-a,-ulo.

quadragésime, kvadragesimo.

quadrangulaire, kvarangula.

quadrant (*math*), kvadranto.

quadrature (*astr* || *math*), kvadraturu.

quadrifide, kvarparta.

quadrige (*antiq*), kvadrigo.

quadrilatère (*géom*), kvarlater-o,-a.

quadrillage, kvadrat-ado,-aĵo.

quadrille (*mus*), kvadrilo.

quadriller, kvadrati.

quadrillion (10^{24} — $10^{6 \times 4}$), kvariliono.

quadrimateur, kvarmotor-a,-o.

quadrivalent (*chim*), kvarvalenta.

quadrumane, kvarman-a,-ulo.

quadrupède, kvarpied-a,-ulo.

quadruple, kvarobl-a,-o.

quadrupler, kvaroblighi.

quai (*chf* || *mar*), kajo.

— , à -, surkaje.

quaker (R), kvakero.

qualifiable, kvalif(ik)ebla.

qualificatif (G), kvalita, kvalif(ik)a.

qualification, kvalif(ik)o.

qualifié pour, aparte, fake kompetenta por.

qualifier, kvalif(ik)i.

qualitatif, kvalita.

qualité (*caractéristique* de qn, de qc), kvalito.

— (*propriété* de qc, *aptitude*), eco.

— , en - de, kiel ; en la eco de.

qualité, homme de -, nobelulo.

qualités, ès -, en la funkcio.

quand, kiam.

— même (*même si*), eĉ se.

— même (*malgré tout*), spite ĉion, malgraŭ ĉio.

— , n'importe -, kiam ajn.

quant à vous, - à cela, koncerne vin, koncerne tion.

quant-à-soi (*subst*), deteniĝemo.

quantième (*adj*), kioma.

— , quel - sommes-nous ? kioman tagon ni havas ?

quantifier, kvantotaksi.

— (*phys*), kvantum-teorion apliki.

quantique, kvantuma.

quantitatif, kvanta.

quantité, kvanto.

— (*un grand nombre*), multo.

— , une grande - de, multe da, multo da.

quantum (*phys*), kvantumo.

quarantaine (40), kvardeko.

— (*mar* || *méd*), kvar-ranteno.

— , mettre en -, kvar-rantenigi.

quarante, kvardek.

quarantenaire (*mar* || *méd*), kvar-rantena.

— (*lieu* || *qn*), kvaranten-ejo,-ulo.

quarantième, kvardek-a;-on-a,-o.

quart, kvarono.

quart d'heure, kvaronhoro.

— (mar), vaĉo.

— , officier de -, vaĉoficiro.

— , être de -, vaĉi.

— de litre, kvaronlitro.

quarts, de trois -, duonprofil-a,-e.

quart de cercle, kvadranto.

quarte (mus), kvarto.

— , fièvre -, kvartanafebro.

quarteron (25), kvaroncento.

— (métis), kvarterono.

quartette (mus), kvarteto.

quartier (le 1/4 de certaines choses),

kvarono.

— de lune, kvaronluno.

— (d'orange...), ono.

— (de ville), kvartalo.

— (mil : sédentaire), kazerno.

— (mil : en déplacement),

kvartiro, kantonmento.

— (demander, faire, pas de -),

indulgo.

— général, ĉefkvartiro.

quartier-maître (mar), submaato.

quarto, kvare.

quartz (min), kvarco.

quasi(ment), kvazaŭ(e), preskaŭ.

quassia (bot), kvasio.

quater, kvarafoje || kvare.

quaternaire (géol), kvaternar-a,-o.

— (chim), kvarelementa.

quatorze, dek kvar.

quatorzième, dekkvar-a,-ona.

quatrain (litt), kvarverso.

quatre, kvar.

— , couper en -, kvaronigi.

— , plier en -, kvaroble faldi.

— , à -, par -, kvarope.

— , se mettre en - (f),

(fervore) klopodi.

quatre-mâts (mar), kvarmasto.

quatre-vingts, okdek.

quatre-vingt-dix, naŭdek.

quatrième, kvara.

quatuor (mus), kvarteto.

quayage, kajopago.

que 1. PRONOM, kiun, kiujn, kion,

kio.

l'homme que vous voyez

(= celui que), kiun.

les gens que vous aimez

(= ceux que), kiujn.

il sait ce qu'il dit (= ce

que), kion.

que dites-vous ? (= qu'est-ce

que), kion ?

que se passe-t-il ? (= qu'est-

ce qui), kio ?

c'est lui que nous voyons,

lin ni vidas.

que 2. CONJUNCTION, ke, ol, kiel,

kiam...

(comparaison), plus grand que,

pli granda ol.

aussi grand que, tiel granda

kiel.

— (pour que), (por) ke.

tenez-le, qu'il ne tombe pas,

(por) ke li ne falu.

— (soit -, soit -), ĉu..., ĉu...

qu'il pleuve, qu'il vente,

ĉu pluvas, ĉu ventos.

toutes les fois que, ĉiufoje

kiam.

pas autre chose que, nenio

alia krom.

que 3. ADVERBE, kiom (da) ; kiel ;

(aŭ !) kial.

que d'eau ! kiom da akvo !

que de fois ! kiom ofte !

que vous êtes belle ! kiel

bela vi estas !

que n'êtes-vous venu ? aŭ !

kial vi ne venis ?

quel (le) (*adj interrogatif*), kiu, kia, kioma.

quel est l'homme qui... ?
kiu (*identité*).

quel homme est-ce ? kia (*qualité*).

quelle heure est-il ? kioma (*quantité, nombre*).

quel(le) (*adj exclamatif*), kia.

quel malheur ! kia malfeliĉo !

quel(le) que, kiu ajn, kia ajn.

quel que soit l'homme qui rit, kiu ajn (*identité*).

quelle que soit sa pensée, kia ajn (*qualité*).

quelconque (*adj indéfini*), ajna.

— (*médiocre*), senvalora. senpersoneca.

quelque (*adj indéfini = un*), iu (*individualité*).

— (*petite quantité, petit nombre*), ioma, kelka, ne-multaj (*indéterminés*).

— (*n'importe lequel*), kiu ajn.

quelque homme qui vienne..., kiu ajn (*identité*).

quelque temps qu'il fasse, kia ajn (*qualité*).

— (*forme adverbiale*), kiel ajn.

quelque fort qu'il soit, kiel ajn forta li estas.

quelque (*environ*), ĉirkaŭe, proksimume.

— , de - **manière que ce soit**, iel ajn.

— , en - **sorte, en - façon**, iel.

quelque chose, io.

quelque part, ie.

quelques-uns, iuj Ĥ kelkaj.

quelqu'un, iu.

quelqu'un, à - ; de -, ies.

— d'ici, ĉiteulo.

— (*F, personne d'importance*), gravulo.

quémander, tede peti, almozi (*f*).

quémandeur, tede pet-anto, -emulo.

qu'en dira-t-on, ĉiesdiro.

quenouille, ŝpinbastono.

querelle, kverelo.

— , se **prendre de - avec**, ekkvereli kun.

— , **chercher - à qn**, provoki iun.

quereller qn, kririproĉi iun.

— , se -, kvereli, disputi.

querelleur, kverelem-a, -ulo.

quérir (*qn, qc*), venigi Ĥ iri (*por*) serĉi.

questeur (*antiq Ĥ pol*), kvestoro.

question (*interrogation Ĥ sujet Ĥ point douteux*), demando Ĥ temo Ĥ dubaĵo.

— (*torturc*), torturkonfeso.

— **de confiance**, konfidpostulo.

— , **poser une -, meti demandon**.

— , **il est - de, temas pri**.

— , **en -, priparolata Ĥ koncerna**.

— , **mettre en -, pridiskuti**.

— , **mettre à la -, torturkonfesi**.

questionnaire, demandaro.

questionner, demandi.

questionneur, demandanto.

questure, kvestor-eco, -ejo.

quête (*action de chercher*), serĉado.

— , en - **de, serĉe al**.

— , **se mettre en - de, serĉadi, ekserĉi**.

quête (*œuvre charitable*), monko-
lekto, kvesto.

quêter, serĉadi || kvesti, monko-
lekti.

— (*f*), malfierepeti, almozpeti.

— (*chien*), spursekvi.

quêteur, monkolektanto, kves-
tanto.

quetsche (*bot*), kveĉo *.

queue (*de chat...* || *tout objet de
même forme : note, avion,
comète, outil* || *fin :
délilé, orage, train*), vosto.

— (*vêt : traîne, basque*), tre-
naĵo, basko.

— (*de casserole...*), tenilo.

— **de billard**, bilardbastono,
stango.

— (*de clients...*), (atendo)vico.

— , **faire la -**, vicumi.

— , **à la - leu leu** (*F*), anservice.

queue-d'aronde (*tech*), hirund-
vosto.

queue-de-morue (*pinceau*), larĝa
peniko.

— (*vêt*), basko.

queue-de-rat (*lime*), ratvosta fajlilo.

queue-de-renard (*bot*), vulpovosto,
alopekuro.

qui (*pronom interrogatif*), kiu.

qui est venu ? kiu venis ?

— (*pronom relatif*), kiu, kiuj.

l'homme qui a chanté, kiu
kantis.

les femmes qui sont venues,
kiuj venis.

qui, à -, **de -** (*appartenance*), kies.

qui que ce soit, kiu ajn.

qui, c'est à - (*rire le plus*), ili vete
(ridas...).

quiconque, iu ajn, kiu ajn.

quidam, iu ; ulo.

quétisme (*R*), kvietismo.

quétude (*d'esprit*), trankvileco.

quignon (*de pain*), panpecgo.

quillaja (*bot*), kvilaĵo.

quille (*mar*), kilo || (*jeu*), keglo.

— **de roulis**, bilĝa kilo.

— , **jeu de -**, kegloludo.

quinaud, honta, konfuzita.

quinaillerie, ladaĵoj || ladaĵbutiko.

quinaillier, ladaĵisto.

quinconce, en -, lozange.

quinine (*méd*), kinino.

quinquagénnaire, kvindekjar-a,-ulo.

Quinquagésime (*R*), Kvinkage-
simo.

quinquennal (*de 5 ans en 5 ans*),
ĉiukvinjara.

— (*qui dure 5 ans*),
kvinjara.

quinquet, oleolampo.

quinquina (*bot* || *écorce de -*),
kinkono.

— (*boisson*), kinkonlikvoro.

quint, kvina.

quintal, kvintalo.

quinte (*mus* || *escrime*), kvinto.

— (*cartes*), kvinopa serio.

— (*toux*), tusado, tusoserio.

quintefeuille (*bot*), rampa poten-
tilo.

quintessence, kvintesenco.

quintette (*mus*), kvinteto.

quinteux, tusadanta || (*f*), kapricema.

quintillion ($10^{30} = 10^{6 \times 5}$), kvini-
liono.

— ($10^{18} = 10^{3 \times 3}$), trii-
liono.

quinto, kvine.

quintuple, kvinobl-a,-o.

quintuplés, kvinaskitoj.

quintupler, kvinoblighi.

quinzaine, dekkvino || dekkvinkel-ko.

— (2 semajnes), dusemajno, duonmonato.

quinze, dek kvin.

quinzième, dekkvina || dekkvinnon-o,-a.

quiproquo, intermiskompreno.

quittance (de), kvitanco (pri), pagatesto.

— , donner -, kvitanci.

— , recevoir -, kvitanciĝi.

quitte (de dette...), kvita.

— , tenir - de, kvitigi.

— , être -, kvitiĝi.

— à, riskante; eĉ... -ante se bezone.

quitte ou double, jouer à -, ludi je duobligo aŭ ĉionperdo.

quitter (qn || poste), forlasi.

— (un lieu), forlasi, deiri de.

— (un local), eliri el.

— (renoncer à), rezigni.

quitus, kvitiĝo, kvitanco.

qui vive? kiu venas? kiu tie?

— , être sur le -, atente gvati.

quoi (pron interrogatif neutre), kio.

quoi (pron relatif avec : rien, ce cela, qui peuvent être sous-entendus), tio || kio.

c'est à - je réfléchis, pri tio mi pripensas.

il n'est rien à - je ne suis prêt, estas nenio je kio mi ne estas preta.

— , sans -, sen tio ; alie.

— , faute de -, manke de tio.

— , il n'y a pas de - ! ne dan-kinde !

— , un je ne sais -, ia io.

quoi (interjection), kio(n) ! kiel do !

quoi que (pronom relatif), kio(n) ajn.

quoique (conjonction : bien que), kvankam (indicatif) ; malgraŭ ke.

quolibet, mokaĵo, ŝercaĵo.

quorum (d'assemblée), kvorumo.

quota, kontingento || procento.

quote-part, kvoto.

— , payer sa -, kvotpagi, kotizi.

— , recevoir sa -, kvoto- ricevi.

quotidien, ĉiutaga.

— (journal), (ĉiutaga) ĵurnalo.

quotient (math), kvociento.

quotité, kvoto, kotizosumo.

R

rabâchage, ripetaçado, gurdado (f).

rabâcher, ripetaçi, gurdi (f).

rabâcheur, ripetaç-anto,-emulo.

rabais, rabato.

— , faire un - sur, rabati el.

— , au -, rabate.

rabaissement, malaltigo || males-
timigo.

rabaisser (sens propre), malaltigi.

— (déprécier), malestimegi.

— (l'orgueil de qn), mal-
fierigi (iun).

— , se - (s'avilir), malno-
bliĝi.

rabane (tex), rafiteksaĵo.

rabat (vét R), pendokolumo.

rabat(tage) (chasse), alpelado.

rabat-joie, ĝojestingulo.

rabattement, malaltigo || malle-
vado.

rabatteur, (čas)alpelanto.

rabattre (abaïsser || diminuer),
malaltigi || mallevi.

— (chasse), (čas)alpeli.

— (com), rabati.

— (changer de direction),
ekdeiri (al).

— , se - sur (faute de mieux),
kontentiĝi je.

rabbin (R), rabeno.

rabbinique, rabena.

rabdomancie, rabdismo.

rabêtir, stult-igi || -lĝi.

rabibocher (F), flikl || (f), reamikigi.

rabiot (F), preteraĵo, pliaĵo.

rabique (méd), rabia.

râble (outil), pudl(orast)ilo.

— (anat || cuis), lumbo || dor-
saĵo.

râblé, lumboforta, ŝultrolarĝa.

rabot, rabotilo.

rabotage, rabot-(ad)o,-aĵo.

raboter, raboti.

raboteur, rabotisto.

raboteuse, rabotmaŝino.

raboteux, malglata, malebena.

rabougri, fuŝkreska.

rabougrir, se -, ŝrumpi.

rabouter, raboutir, finĉefine meti.

rabrouer, krude riproĉi ; skoldi.

racahout (cuis), racahuto *.

racaille, kanajl-o, malnoblul-o;-aro.

raccommodable, flikebla.

raccommodage, flikado || riparado.

raccommoder, ripari, fliki || (f),
reamikigl, repa-
cigi.

— , se - avec qn,
repaciĝi kun iu.

raccommodeur, flikisto || riparisto

raccompagner, elakompani.

raccord (embout), nipo.

— (ajustement), rekonfor-
migo.

— de peinture, farbofliko.

raccordement, kunniplig-o,-aĵo ;
farboflikado.

— à bride (tech),
flaŝĝokuplado.

raccorder (tuyaux || peinture), kun-
nipligi || farbofliki.

raccorder (*des parties en un tout*),
kuniĝi, kunmeti.

— (*réconcilier*), repaciĝi.

raccourci, mallongigita, resumita.

— (*traverse*), trarekto.

— (*perspective*), perspektivaĵo.

— , à bras -s, plenforte.

raccourcir, mallongigi, kurtigi;
-igi.

raccourcissement, mallongigo,
kurtigo; -igo.

raccoutumer, se -, realkutimiĝi.

raccroc, akcidenta ŝanco.

— , par -, ŝance.

raccrocher, rekuŝi.

— (*F : rattraper, f*), ŝance
trafi.

— (*le téléphone*), malŝalti.

— , se - a, ekrampi sin
al.

race (*de famille, de peuple*), gento.

— (*F : engeance*), gent-o, -araĉo.

— (*biologie*), raso.

— , de -, bonrasa, purrasa.

— , parenté de -, samgenteco.

racé, bonrasa || bonedukita.

rachat, reaĉeto.

— (*d'un captif, d'une âme*),
elaĉetado.

racheter, reaĉeti || elaĉeti.

— (*purifier*), senpekigi.

— , se -, pardonigi sin, sen-
pekigi sin.

rachidien, rakia.

rachis (*anat*), rakio, spino.

rachitique, rakit-a, -ulo.

rachitisme (*méd*), rakito.

racial, rasa.

racine (*ts*), radiko.

— **fasciculée, pivotante** (*bot*),
fasko-, pivot-radiko.

racine carrée, cubique (*math*),
kvadrata, kuba radiko.

— , prendre -, ekradikigi.

— , avoir ses -s dans, radiki
en.

raciner, ekradiki.

racisme (*pol*), rasismo.

raclage, skrap(ad)o.

raclée (*F*), batado, tanado (*f*).

— , donner une -, regali per
batado.

racler, skrapi.

— (*ratissier*), rasti.

— du violon, skrapi, violo-
naĉi.

— de la guitare, tinti sur
gitaro.

raclette, racloir, skrapilo.

raclore, skrapajo.

racolage (*jadis*), perforta (ou sur-
priza) rekrutado.

— (*F : recruter*), varb(ad)o.

racoler, perforte (ou surprise)
rekruti || varbi.

racoleur, varbistaĉo.

racontable, rakontebla.

racontars, klaĉoj.

raconter, rakonti.

raconteur, rakontem-a, -ulo.

racornir, kornecigi.

— , se - (*F*), malgrasiĝi, kor-
neciĝi, ŝrumpi.

racornissement, korneciĝo.

radar, radaro, radioeĥilo.

— , repérer par -, radari.

radariste, radaristo.

rade, rodo.

radeau, flosa.

radiaire, radiarang-a, radihava.

radial (*anat*), radusa.

— (*geom*), radia, laŭradia.

radian (*math*), radiano.

radian, angle mesuré en -s, arkuso.

radiance (*rayonnement*), radiado.

radiant, radiantia.

radiateur (ts), radiatoro.

radiation (phys), radio, radiado.

—, traiter par -s, surradii.

— (action de rayer), forstrek(ad)o.

radical (de la racine), radika.

— (f : inhérent à qc), fundamenta.

— (f : efficace), efikoplena, drasta.

— (f : définitif, total), absoluta.

— (pol), radikal-a,-ulo.

— (chim || G || math), radikalo.

radicalisme (pol), radikalismo.

radic-elle,-ule (bot), radiketo.

radiculaire, radiketa || radikla.

radicule (opposé à plantule), radiklo.

radié (qui présente des rayons), radihava, radiporta.

radiés (bot), radifloroj.

radier (d'écluse...), planko.

radier, forstreki : eksocietigi...

radiesthésie, radiestezo.

radiesthésiste, radiestezisto.

radieux, radia, ĝojradia, radiantia.

radifère, radiumodona.

radio- (préfixe sc), radio-.

—, appareil -, radioaparato.

radio-actif, radioaktiva.

radioactivité, radioaktiveco.

radiocompas, radiokompaso.

radioconducteur, koherilo.

radio diffusion, radiodissendo, brodkastado.

radioélectricité, radioelektro.

radioélectrique, radioelektra.

radiogoniomètre, radiogoniometro.

radiogoniométrie, radiogoniometrio.

radiographe, radiografo.

radiographie, radiografio,-aĵo.

radiographier, radiografi.

radioguidage, radiobirado.

radiologie, radiologio.

radio-logue,-logiste, radiologo.

radionavigant, radionavigisto.

radionavigation, radionavigado.

radiophare, radiogvidilo.

radiophonie, radiofonio.

radiophonique, radiofonia.

radioreportage, radiatoraportado.

radioreporter, radiatoraportisto.

radioscopie, radioskopio.

radiosondage, radiosondado.

radiotélégraphie, radiotelegrafio.

radiotélégraphiste, radiotelegrafisto.

radiotéléphonie, radiotelefonio.

radiotéléphoniste, radiotelefonisto.

radiothérapie, radioterapio.

radis (rose), rafaneto.

— (noir), rafano.

radium (chim), radiumo.

radiumthérapie, radiumterapio.

radius (anat), radiuso.

radjah, raĝao *.

radon (chim), radono.

radotage, ripetaĉado || sensence babilado.

radoter, ripetaĉi || sensence babili.

radoub (mar), ŝipriparo.

—, bassin de -, ŝipiparejo, ripardoko.

radouber, ripari (ŝipon, reton...).

radoubeur (mar), ŝipriparisto.

radoucir (*température*), mildigi, pli-varmetigi.

— (*f : opaiser*), mildigi, kvietigi.

rafale (*météo*), blovego, ventopuŝo, kirlovento, skualo.

— (*mil*), pafsinsekvo.

raffermir (*pf*), firmigi || stabiligi.

raffermissement, firmigo || stabiligo.

raffinage, rafinado || distilado.

raffiné (*tech* || *f*), rafinita || (*f*), elektita.

raffinement, rafinaĵo (*f*).

— **de cruautés**, subtilegaj kruelaĵoj.

raffiner (*tech*), rafini || distili.

— (*f*), rafini, subtiligi.

raffinerie (*de sucre*), (suker)rafinejo.

— (*de pétrole*), (petrol)distilejo.

raffineur, rafinisto.

raffoler de qc, ŝategi ion || pasiĝi pri io.

rafiot (*F*), ŝipet(aĉ)o.

rafistoler (*F*), krude ripari, fliki.

rafistolage (*F*), kruda riparo, fliko.

raffle (*bot*), senbera grapolo, grapskeleto.

— (*police*), opa arestado.

— (*cambrioleurs*), hasta elrabo.

rafler, haste elrabi.

rafraichir (*refroidir*), malvarmetigi.

— (*couleurs, mémoire...*), refreŝigi.

— (*les cheveux*), randegaligi.

— (*qn : faire boire*), trinkigi, sensoifigi.

— , **se -**, malvarmetigi || trinki, sensoifigi.

rafraichissant, malvarmetiga || sensoifiga.

rafraichissement (*temps*), malvarmet-igo, -igo.

— (*rajeunissement...*), refreŝigo.

rafraichissements, refreŝigaĵoj, sensoifigaĵoj.

— , **salle de -**, bufedejo.

ragaillardir, revigligi, refreŝigi.

rage (*méd* || *f*), rabio.

— (*furor* || *passion*), furiozo, kolerego || pasiego.

— , **être en -**, **faire -**, furiozi, sovaĝi.

— , **mettre en -**, furiozigi.

rager (*F*), furiozi, koleregi.

rageant, furioziga, spita.

rageur (*qn*), kolerema, furiozema.

raglan (*vêt*), raglano.

ragot (*zoo* || *commerage*), juna apro || klaĉo.

ragoût (*cuis*), raguo.

ragoûtant, apetitoveka, plaĉa.

raguer (*mar*), froceluziĝi.

rai (*lumière* || *roue*), strio || (rad)-radio.

raid (*pillards*), rabirado, rabekskurso.

— (*mil*), militekskurso.

— (*sport*), konkurekskurso.

raide, rigida, malfleksebla.

— (*tendu*), streĉa.

— (*pente*), kruta, deklivega.

— (*caractère*), nefleksebla, necedema.

— (*F*), miriga.

— (*ton, manière*), abrupta, malmilda, severa.

— (*adv*), subite.

raideur, rigideco.

— (d'un chemin), *kruteco.*

— (de caractère), *neflekseblo, necedemo.*

raidillon, krutvojo.

raidir (rendre raide), *rigidigi.*

— (tendre avec force), *streĉi.*

— **l, se -, rigidigi, streĉigi.**

— **, se - (f), firme, kontraŭstari.**

raidissement (action), *rigid-igo, -igo ; streĉ-o, -igo.*

— (état), *rigideco, streĉiteco.*

raidisseur, dratostreĉilo.

raie (ligne fine || du spectre), *streko.*

— (large rayure de couleur...), *strio.*

— (de cheveux), (har) *tradivido.*

— (entre deux sillons), *intersulko.*

— **, marquer de -s, strii.**

— (ich), *rajo.*

raifort (bot), *kreno.*

rail, relo.

— **creux, tramrelo.**

— **à champignon, bulbrelo.**

— **, par -, fervoje.**

railler, ŝerci, moki.

raillerie, moko, ŝerco.

railleur (qn), *mokem-a, ŝercem-a; -ulo.*

— **, ton -, moka, ŝerca tono.**

rainer (tech), *foldi.*

rainette (zoo), *raneto.*

rainure, foldo.

raiponce (bot), *rapunkulo.*

raire, réer, raller, bramari *.

raisin, grain de -, vinbero, vit-bero.

— (en grappes), *traŭbo, uvo.*

— **sec, sekvinbero.**

raisin-de-renard (bot), *parizeto.*

raison (faculté), *racio.*

— (bon usage de cette faculté), *.saĝo.*

— (bon sens, jugeote), *prudento.*

— (droit, devoir, équité), *justeco, praveco.*

— (argument, preuve), *argumento, pravigo.*

— (explication d'un fait), *kaŭzo, motivo, kialo.*

— (satisfaction, réparation), *kontentigo.*

— **, avoir -, pravi, esti prava.**

— **, avoir - de qn, fine obeigi, mastri iun.**

— **, comme de -, laŭ konvencenco.**

— **, donner - à qn, deklari iun prava.**

— **, entendre -, aprobi ion prudentan.**

— **, faire entendre - à qn, prudentigi iun.**

— **, se faire une -, rezignacil antaŭ nepraĵo.**

— **, mariage de -, konveneca edziĝo.**

— **, perdre la -, perdi la prudenton.**

— **, plus que de -, pli ol konvene.**

— **, privé de -, senprudenta.**

— **sociale, firmo, firmao.**

— **directe, inverse (math), rekta, inversa ratio (ou rilatumo).**

— **, à - de... chacun, chaque fois, po.**

— **, en - de, kaŭze de, pro.**

— **, la - pour laquelle, la kaŭzo kial.**

raison, se rendre à la -, prudentiĝi.

—, sans -, senprave, senmotive, nenial.

raisonnable, prudenta, saĝa, prava.
— (indulgent), nepostulema.

— (convenable | non excessif), konvena | modera.

raisonnement, rezonado.

raisonnements (objections), argumentado.

raisonner, rezoni.

— (objecter), argumenti.

— (discourir sur), diskuti.

— qn, prudentigi iun.

raisonneur, rezon- | diskut- | argument- || -ema.

rajah, radjah, raĝao *

rajeunir, reĵunigi ; reĵunigi.

rajeunissement, reĵun-igo, -iĝo.

rajouter, plialdoni.

rajustement, reĵun-igo, -iĝo.

rajuster, reĝustigi.

râle d'eau (orn), ralo.

— des genêts (orn), krekso.

râle, râlement (méd), stertoro.

ralenti (ciné), lantmova filmo.

ralentir, malakceli || (f), moderigi.

ralentissement, malakcelo || mode-riĝo.

râler, stertori.

— (foan, tigre), stertorbleki.

ralingue (mar), raliko.

ralliement, kunvenigo, regroupi.

—, lieu de -, difinita kunvenloko.

—, signe de -, rekonigilo.

—, mot de -, signalrespondo.

rallier, kunvenigi, regroupi.

— (un poste), reveni al.

— (à une opinion : f), konsentigi pri.

— (à un parti), varbi.

—, se - à, aprobi ion, samopinii pri, konsenti pri || varbiĝi, aliĝi.

rallonge, plilongigaĵo.

— (de table), kromtabulo.

rallongement, plilong-igo, -iĝo.

rallonger, plilongigi.

rallumer (un feu), rebruligi, reflamigi, refajrigi.

— (une lumière), relumigi.

— (élec), reŝalti.

Ramadan (R), Ramadano.

**ramage, birdokantado || frondor-
namo.**

ramas, amasaĉo, fiamaso.

ramassage, kolektado, plukado.

ramassé (trapu), dikmalalta.

— (pelotonné), kuntiriĝinta, kuntirita.

ramasser (assembler), kolekti, amasigi.

— (qc à terre), levpreni, pluki.

— (concentrer), kuntiri.

—, se -, kuntiriĝi, kaŭriĝi.

ramasseur, kolektisto, plukisto.

ramassis (gens || choses), bando || aĉaĵaro.

rambarde, gardrelo.

rame (mar || agro), remilo || paliseto.

— (papier || chf), rismo || vagonaro.

rameau (bot), branĉeto, frondo.

Rameaux, les - (R), palmodimanĉo, palmofesto.

ramée, vergaĵo || branĉoplektaĵo.

ramener (qn), rekonduki, revenigi.
 — (amener avec soi : qn),
 inviti] (qc), kunporti.

— (remettre en place), tiri,
 ŝovi ; surtiri, surŝovi.

— (rétablir qc), restarigi,
 reestigi, renovigi.

ramequin (cuis), ramken-o *, -ujo.

ramer (agr || mar), alpalisigi || remi.

rameur, rem-anto, -isto.

rameux, frondoriĉa, branĉoriĉa.

ramie (bot), ramio.

ramier (orn), palumbo.

ramification, branĉo, disbranĉigo.

ramifier, se -, disbranĉigi.

ramilles, branĉetoj, frondetoj.

ramollir, moligi.

— , se -, moliĝi || (f), mal-
 hardiĝi.

ramollissement, moliĝo || (f),
 kadukiĝo.

ramonage, senfulgigo, fumtubo-
 skrapado.

ramoner, senfulgigi, fumtuboskrapo.

ramoneur, senfulgigisto.

rampe (pente), deklivo.

— **d'escalier** (entre 2 paliers),
 ŝtupara deklivo.

— **d'escalier** (main courante),
 balustrado, manrelo.

— **de lancement** (avi...), jeto-
 deklivo.

— (théd), planklumoj.

rampement, rampado.

rampant (pf), rampa.

— (f : object), malnoble
 humilega.

rampante, plante -, rampaĵo.

rampier (pf), rampi.

— (être basement soumis),
 malnoble humiliĝi.

ramure (cerf || arbre), kornaro ||
 branĉaro.

ranatre (ent), ranatro.

rancart, **mettre au -**, forĵeti,
 flanken meti.

rance, ranca.

ranch, **rancho**, brutfarmobieno,
 ranĉo *.

rancher, unufosta eskalo.

ranci, ranciĝinta.

rancir, ranciĝi.

rancissement, ranciĝo || ranceco.

rancœur, rankoro.

rançon, elaĉetmono.

rançonnement, postulado de el-
 aĉetmono.

rançonner, postuli elaĉetmonon.

— (par extension), monel-
 devigi.

rancune, rankoro.

rancunier, rankora.

randonnée, plezura ekskurso.

rang (file), vico.

— (opposé à file), linio.

— (place || hiérarchie), rango.

— , **mettre au - de**, envicigi
 inter.

— , **avoir - de**, rangi kiel.

— , **élever au - de**, levi ĝis
 rango de.

— , **tenir le premier -**, ĉefi.

rangs, en -, en vicoj.

— , **se mettre en -**, sin envicigi.

— , **se mettre sur les -**, sin
 proponi, kandidatigi.

— , **serrer les -**, densigi la
 vicojn.

rangé (qui a de l'ordre), ordema.

— (de bonne conduite), bon-
 konduta.

— (sérieux, posé), bonkonduta,
 solida (f).

rangée, linio, vico.

rangement, ordigo || orditeco.

ranger (*mettre en rang*), laŭliniigi ,
laŭvicigi.

— (*mettre en ordre*), ordigi.

— (*mettre de l'ordre dans*),
ordometi.

— (*pour laisser le passage*),
flanken meti.

— (*mettre au nombre de*),
envicigi inter.

ranger, se - (*s'écarter*), iri flanken,
sin meti flanken.

— , **se -** (*se placer dans un*
ordre), lokiĝi.

— , **se -** (*conduite*), bonkon-
dutiĝi.

— , **se -** *à*, aliĝi al, aprobi,
kliniĝi al.

— , **se -** *du côté de*, par-
tianiĝi.

rani, raĝaedzino.

ranidés (zoo), ranedoj.

ranimation, revivigo.

ranimer (*vie : vigueur || feu*),
revivigi || revigligi ||
rebruligi.

— (*réveiller, exciter*), refre-
ŝigi.

rapace (animal || *usurier*), rabema ||
avidegema.

rapaces (orn), rabobirdoj.

rapacité, rabemo || avidegemo.

râpage, raspado.

rapatriement, repatriiĝo.

rapatrier, repatriigi, reĥjmiĝi.

râpe (*ménage || tech*), raspilo.

— (*bot*), senbera grapolo, gra-
polskeleto.

râpé, raspita || (*vêt*), froteluzita,
fadenmontra.

râper, raspi (*user*), froteluzi.

rapetassage (F), kruda flikado.

rapetasser (F), krude fliki.

rapetissement, malgrand-igo, -iĝo.

rapetisser T, malgrandigi, etigi.

— *l*, malgrandiĝi, etigi,
ŝrumpi.

râpeux (pf), raspa.

raphia, rafio.

rapide, rapida || (*pente*), kruta.

— (*chf || cours d'eau*), rapid-
trajno || rapidfluo.

rapidité (*grande vitesse*), rapido.

— (*hâte, empressement*), rapi-
deco.

rapicement, rapiĉeĝo, flik-ado.
-aĵo.

rapicér, fliki.

rapière (mil), rapiro.

rapin (F), pentrolernanto.

— (*par extension*), pentristo.

rapine, rab-ado, -aĵo.

rapiner, rabi.

rapointir, repintigi.

rappareiller, resortimenti.

rappariér, reparigi.

rappel (qn || qc), revoko || reme-
morigo.

— (*d'arrérages*), retropago.

— (*de tambour...*), kuniga si-
gnalo.

— *à l'ordre*, admono.

rappeler, revoki.

— (*faire revenir*), revenigi.

— (*un souvenir*), rememo-
rigi.

— *à la vie*, revivigi.

— *à l'ordre*, admoni.

— , **se -**, memori (ion, pri io).

rapport (*action de rendre*), reporto

— (*compte rendu*), raporto.

— (*revenu*), enspezo, rento,
profita produkto.

rapport (*conformité, analogie*), simileco, kompareblo, analogio.

— (*relation*), rilato.

— (*math*), rilatumo, proporcio, ratio.

— (*fréquentation*), interrilato || seksrilato.

— , **par - à**, kompare kun.

— , **en - avec**, konvena al.

— , **sous ce -**, laŭ tiu rilato.

— , **avoir - à**, rilati (ion, al io).

— , **mettre en -**, interrilatigi.

— , **se mettre en - avec**, interrilatigi kun.

rapportable, raportinda.

rapporter (*un objet*), reporti.

— (*rendre compte*), reporti.

— (*revenu*), enspezigi, produkti.

— (*indiscrétion*), disbabili, transdiri.

— **à** (*telle époque*), datumi de.

— (*abroger, annuler*), nuligi aboli.

— **à** (*rattacher à*), rilatigi al.

— (*couture*), alfiki.

— (*des angles*), figuri.

rapporter, se - à (*qn, qc*), koncerni (iun, ion).

— , **s'en - à qn**, konfidi iun.

rapporteur (*qui fait un rapport*), raport-anto, isto.

— (*indiscret*), disbabilema, transdir-ema;

— **ulo**.

— (*math*), angulmezurilo.

rapprendre, réapprendre, relerni

rapproché, proksima.

rapprochement, re-, pli-proksim-igo;-igo.

— (*f : réconciliation*), repac-, reamik-igo;-igo.

— (*f : comparaison*), komparado.

rapprocher, re- || pli-proksimigi ; kunŝovi.

— (*f : disposer à la confiance*), malfremdigi, proksimigi (*f*).

— (*f : réconcilier*), repacigi, reamikigi.

— (*comparer*), kompari.

— , **se - de** (*f*), malfremdigi.

— , **se - l'un de l'autre**, interproksimigi.

rapprovisionner, réapprovisionner, reprovizi.

rapsode (*v. rhapsode*), rapsodo.

rapt, forrabo, homrabo.

râpure, raspaĵo.

raquette (*de jeu*), rakedo, batileto.

— (*de neige*), neĝoŝuo.

rare (*clairsemé, raréfié*), maldensa.

— (*maigre, peu abondant*), magra.

— (*ts*), malofta ! (*précieux*), rara.

raréfaction, maloft-igo, rar-igo;-igo.

— , **état de -** (*air*), maldens(ec)jo.

raréfier, maloftigi, rarigi.

— , **se -**, maloftigi, rarigi, maldensigi.

rarescence, maloftigo, rarigo.

rareté, maloft-eco, rar-eco;-aĵo.

— (*pénurie*), malabundeco, manko.

rareté, une - (*objet curieux*),
kuriozaĵo.

rarissime, maloftega, rarega.

ras (*coupé jusqu'à la peau*), razita.

— (*à poil court*), mallonghara.

—, **à - de** (*terre*), (ter)nivele.

—, **au - de, à - de**, samnivele kun.

—, **tondu -**, ĝishaŭte.

rase (*campagne*), senarba, sensirma

— (*mesure*), ĝisranda, ĝustplena.

—, **faire table - de**, konsideri
nula.

rasade (*de*), glaspleno (*da*).

rascasse (*ich*), skorpeno.

raser (*barbe... || gazon*), razi ||
tondi.

— (*un édifice*), eldetruui, forde-
trui.

— (*passer au ras*), tuŝeti, tanĝi.

— (*importuner*), tedi.

— **de près**, glate razi.

raseur (*F*), tedulo.

rasoir, razilo.

rasasié, sata.

—, **être -**, sati.

rasasiement, satigo.

rasasier (*pf*), satigi.

rassemblement, kolekt-igo, -igo.

— (*sonnerie*), kolek-
tiga signalo.

— (*allroulement*),
amasigo, popol-
amaseto.

**rassembler, kolekti, kunigi, ama-
sigi, kunporti.**

—, **se -**, kolektigi, kuniĝi,
amasigi.

rasseoir (*qc : replacer*), reloki.

—, **se -**, residiĝi.

rasseréner (*pf*), serenigi.

—, **se -**, serenigi.

rassir I, malmoliĝi.

rassis (*pain... || esprit*), malfreŝa ||
kvietu, sobra.

**rassortiment, réassortiment, re-
sortimentigo.**

rassortir, réassortir, resortimenti.

rassurant, rekuraĝiga, trankviliga.

rassurer, rekuraĝigi, trankviligi.

rat (*zoo*), rato.

— (*des champs || musqué*), kam-
pomuso || miogalo.

— (*jeune danseuse*), danclernantino.

— **d'hôtel**, hotelŝtelisto.

— (*avare*), avarulo.

rata, ratatouille (*F*), raguao.

ratafia, ratafio.

ratage (*arme || train, but*), nepafo ||
maltrafo.

— (*échec*), malsukceso.

ratatiner, se -, kuntiriĝi, ŝrumpi.

rate (*anat*), lieno ; (*en composition*
sc), spleno.

— (*zoo*), ratino.

—, **dilater la -** (*F, f*), ridigi.

raté (*d'une arme à feu*), nepafo.

— (*F : qn*), fiaskulo, sensukcesulo.

ratés, avoir des - (*moteur*),
intermiti.

râteau, rastilo.

râtelée, rastilpleno.

râteler, rasti.

râtelier (*mangeoire*), fojnokrado
(fojno)rako, furaĝujo.

— (*à pipes, à armes...*), (pipo-
armil-...)-rako.

— (*dentier*), proteza dentaro.

râteliers, manger à deux -,
ambaŭflanke profiti.

râtelures, rastajoj.

rater (*arme à feu*), nepafi.

— (*manquer : train, but*), mal-
trafi.

— (*un plat : cuis*), fuŝi.

rater (*F, f : échouer*), malsukcesi.
ratier (*chien*), ratĉasa (hundo).
ratière, ratokaptilo.
ratification (*jur*), ratifo.
ratifier (*jur*), ratifi.
ratiociner, saĝumi.
ration, porcio.
rationalisation, raciigado.
rationaliser, raciigi.
rationalisme, racionalismo.
rationaliste, racionalisto.
rationalité, racieco.
rationnel (*fondé sur la raison*), racia.
 — (*math || philo*), racionala.
rationnement, porciolimigo.
rationner, porciumi.
ratissage, rastado.
ratisser, rasti || skrapi.
raton (*zoo*), rat-eto, ido.
raton laveur (*zoo*), prociono, lavurso.
rattachement, religo | rilatigo || aneksado.
rattacher (*attacher de nouveau*), religi.
 — (*f : faire dépendre*), rilatigi.
 — (*pol*), aneksi.
 — , **se - à qc**, alligi sin al io.
rattrapage (*action de rattraper*), rekapto.
 — (*rejoindre*), (*kur*)atingi.
 — (*regagner || corriger*), regajni || korekti.
rattraper, **se -** (*à une branche*), dum falo sin kroĉi.
 — , **se - sur** (*se dédommager*), trovi kompen-son el.
raturage, for-,sur-strekado.
rature, for-,sur-streko.

raturer, for-,sur-streki.
raucité, raŭkeco.
rauque, raŭka.
rauquer, tigrobleki.
ravage, damaĝego, difektego.
 — (*f*), ruinigo.
ravagé (*f*), ruiniĝinta.
ravager, damaĝegi, difektegi || rabdetrui.
ravageur, rabdetruanto.
ravalement (*arch*), murorefreŝigo.
 — (*crépi*), stukaĵo.
ravalier (*avalier de nouveau*), regluti.
 — (*arch*), murorefreŝigi.
 — (*déprécier*), malestimigi, malaltigi (*f*).
 — (*rabaisser*), malnobligi.
 — , **se -**, malaltigi (*f*). malnobligi.
ravalant, malaltiga.
ravaleur (*arch*), murorefreŝigisto.
ravaudage, flikado.
ravauder, flik(aĉ)i.
ravaudeuse, flikistino.
rave (*bot*), rapo.
ravenelle (*bot*), kaporafano, rafanistro.
ravier, rafanetuĵo.
ravigoter (*F*), refreŝigi, revigligi, refortigi.
ravilir, malnobligi.
ravin, ravino.
ravine, (*ravin*)torento.
ravinement, ravinigo.
raviner, ravinigi.
ravioli (*cuis*), raviolio *.
ravir (*enlever de force*), rabi, for-rabi.
 — (*en parlant de la mort*), kapti.
 — (*faire perdre : honneur...*), perdigi, forpreni.

ravir (*charmer*), ravi, ĉarmegi.

— , à -, rave.

raviser, se -, ŝanĝi la opinion.

ravissant, rava, ĉarmega.

ravissement (*enchantement*), ravo.

— (*enlèvement*), forrabo.

ravisseur, forrabanto, forrabinto.

ravitaillement, proviantado.

ravitailler, provianti.

ravitaillieur (*mil*), proviantisto.

— (*mar*), proviantoŝipo.

raviver (*rendre plus vif*), revigligi.

— (*feu*), reŝtigi, reardigi.

— (*douleur*), reakrigi.

ravoir, reposedi.

rayage, striado || kanelado.

rayé, striita, strekita.

— (*arme à feu*), kanelita.

rayer (*faire des raies*), streki, tra-

streki.

— (*marquer de raies, strier*), strii.

— (*annuler*), forstreki.

— (*abîmer*), skrapstreki.

— (*canon...*), kaneli.

ray-grass (*bot*), lolherbo.

rayon (*sc || tech || f*), radio.

— (*géom || d'action*), radiuso.

— (*sillon*), rekta sulko.

— (*de miel*), ĉelaro.

— (*d'armoire || casier*), breto || fako.

— (*de magasin*), sekcio.

— , **chef de -**, sekciestro.

— **de roue**, radradio.

— (*f : lueur, apparence*), strio, radio.

— **d'action** (*avi*), flugradiuso, flugareo.

rayonnage (*agr*), sulkaro.

— (*de magasin*), bretaro.

rayonne (*tex*), rajono.

rayonnement, radiado.

rayonné, radiarangā || radiornama.

rayonnés (*zoo*), radiuloj.

rayonner (*pf*), radii.

— (*f : influencer*), influi,

radii (*f*).

— (*de bonheur*), ardi, radii (*pro ĝojo*).

— (*à partir d'un point*), cirkuli.

rayons (*du soleil*), sunradioj.

rayure, strekaĵo.

— (*d'étoffe || d'arme*), strio || kanelo.

raz, ras, impeta marfluo.

— **de marée**, sisma ondeg.

razzia, rabekskurso.

razzier, rabekskursi.

re-, ré- (*préfixe*), re-

réa, sulkorado.

réacteur (*avi*), reaktoro.

réactif, reaga.

— (*subst : chim*), reagilo, reakciilo, analizilo.

réaction (*sens général*), reago.

— (*effet en retour*), reefiko, kontraŭago.

— (*chim || phys || pol*), reakcio.

réactionnaire, reakciulo.

réagir, reagi.

— (*chim*), reakcii.

— (*f : résister*), kontraŭagi, kontraŭstari.

réal, réale (*mon. espagnole*), realo.

réalgar (*chim*), realgaro.

réalisable, realigebla.

— (*com || fin*), elvendebla, diskontebla.

réalisateur, realiganto.

réalisation (*action || résultat*), realig-o || -aĵo.

réalisation des stocks, restoven-
dado.

réaliser (rêve, désir), realigi.

— (intention || promesse),
efektivigi || plenumi.

— (concevoir nettement), kla-
re prezenti al si.

— (vendre un bien), elvendi,
biligi.

— (escompter un effet de
com), diskonti.

— (un bénéfice), atingi.

— , se -, efektiviĝi.

réalisme (art || philo), realismo.

réaliste (art || philo), realisto.

— , un - (qui a l'esprit
pratique), malrevulo.

réalité, efektiveco, real-eco, -aĵo.

— , en -, reale, en efektivo.

rébarbatif, malafabla, malloga.

rebattre (les oreilles...), ripetaĉi,
gardi.

rebatu, gurdita, tede banala.

rebec (mus), ribeko.

rebelle, ribelanto || ribelema.

— (qui n'obéit pas), neobee-
ma || (B), malmolnuka.

— (difficile à manier), mal-
facile (prilabor)ebla.

Ex : **maladie**, mèche, enfant...,
malfacile kuracebla, kombebla,
edukebla.

rebeller, se -, ribeli.

rébellion, ribelo || ribelantaro.

rebiffer, se -, ribeli.

reboisement, rearbarigo, refors-
tumo.

reboiser, rearbarigi, reforstumi.

rebond, resalto.

rebondi, pufa, ŝvelronda.

rebondir, resalti, risortiĝi.

rebondir (f : se ranimer), revigliĝi.
rebondissement, resalto || revig-
liĝo.

rebord, randaĵo.

— **de fenêtre**, fenestro-soj-
lo-breto.

— (tech), flango.

rebours, à-, kuspe, kontraŭdirekte.

— , au - de, kontraŭe al.

rebouter, reartikigi.

rebouteur, rebouteux, reartiki-
gisto.

rebroussement (cheveux...), kus-
pado.

— (changement de
sens), kontraŭ-
direktiĝo.

rebrousse-poil, à -, kuspe.

rebrousser T (les cheveux), kuspi.

— **chemin**, returniri.

rebuffade (mauvais accueil), misak-
cepto, forregalo.

— (refus grossier), mal-
milda rifuzo.

rébus, rebuso.

rebut (qc), forĵetaĵo, senvaloraĵo.

— (qn), sentaŭgaĵo || (épave),
elĵetaĵo.

rebutant, malkuraĝiga || malloga.

rebuter (rejeter durement), mal-
milde malakcepti.

— (décourager), malkuraĝigi.

— (choquer, déplaire), mal-
logi.

récalcitrant, ribelema, spite-
ma, obstinema.

— (cheval), kalcitrema.

recaler (F), rifuzi (iun ĉe ekza-
meno).

récapitulation, resumado.

récapituler, resumi.

recel, ricelado.

receler (*jur.*), riceli.

— (*f* : *renfermer, contenir*),
kaŝe enhavi.

receleur, ricelanto, ŝtelkaŝanto.

recensement, popolnombro,
censado.

recenser, popolnombri, censi.

recenseur, censisto.

recension, (teksta) kontrolo.

récent, freŝdata, ĵusa.

recépage (*bot.*), recepado.

recéper (*bot.*), recepi.

récépissé, ricevatesto.

réceptacle, kolektaĵo, ujo ĵ kolek-
tejo, kunvenejo.

— (*bot.*), receptaklo.

récepteur (*adj.*), riceva.

— (*subst* : *élec* ĵ *anat.*),
ricevilo, aŭskultilo ĵ
ricevilo.

— (*de T.S.F.*), (radio)rice-
vilo, radiofono.

— (*station*), ricevostacio.

réceptif, ricevema.

— (*méd.*), ricevema, mal-
imuna.

réception (*de qc.*), ricevo.

— (*accueil*), akcepto.

— (*mondanité*), invitokun-
veno.

— (*à l'Académie...*), akcep-
tosoleno.

— (*par l'Administration*),
akceptoprovado.

— , *salle de* -, akceptejo.

— , *accusé de* -, ricevaviĝo.

réceptionnaire (*com* ĵ *Administ.*),
ricevanto ĵ akceptprovanto.

réceptionner (*com*), ricevokon-
trolli.

— (*tech.*), akceptprovi.

réceptivité, ricevemo, malimuneco.

récessif (*génétique*), recesiva *.

récession, regreso.

recette (*fin* ĵ *fonction*), enspezo ĵ
spezofico.

— (*bureau*), spezejo.

— (*de cuisine*), recepto.

— , *garçon de* -, spezoko-
mizo.

— , *faire de* -, enspezi.

recevable, akceptebla.

receveur (*percepteur*), kolektisto.

— (*autobus* ĵ *P.T.T.*), bile-
tisto ĵ poŝtestro.

— **universel** (*de song*),
universala ricevanto.

recevoir (*qc* ĵ *qn*), ricevi ĵ
akcepti.

— (*donner l'hospitalité à qn*),
gastigi.

— (*à un examen*), akcepti,
allasi.

— (*subir, éprouver*), trafi.

— (*prendre*), ricevi, akiri,
alpreni.

— (*des mains de qn*), trans-
preni.

— , *se* -, interviziti sin.

rechange (*substitution*), anstataŭ-
igo.

— , *de* - (*de remplacement*),
anstataŭa ĵ vic-.

— , *roue de rechange*, vic-
rado.

rechaper (*tech.*), re-tegi.

réchapper, elŝaviĝi.

recharge (*élec.*), reŝarĝo.

recharger (*des colis*), reŝarĝi.

— (*arme, accu, photo*),
reŝargi.

— (*une route*), reŝtonizi.

réchaud, varmigilo, primuso.

— (*brasero*), braĝujo.

réchauffage, **réchauffement**, re-
varm-igo, -iĝo.

réchauffer, revarmigi.

— (f), refervorigi, resti-
mul.

— , se -, revarmigi.

— , se - (les pieds),
revarmigi al si (la
piedojn).

réchauffeur (tech), plivarmigilo.

rêche (goût || toucher), adstringa ||
raspeca.

— (caractère), malmildeta.

recherche, esplorado, serĉado, tra-
serĉo.

— (sc), esploro.

— (affectation), afekto.

— (raffinement), delika-
temo, rafiniteco.

— , faire des -, esplori.

recherché, malkomuna, rara.

— (f : sans naturel), afekta,
nenatura.

— , être très - (f), ĝui
serĉatecon.

rechercher (ch. à nouveau), reserĉi.

— (ch. avec soin), pries-
plori, zorge serĉi.

— (tâcher d'obtenir), peni
por havi, klopodi
por.

— (enquêter), enketi.

rechigné, malbonhumora, mala-
fabla.

rechigner, malvolonti, montri mal-
logon.

rechute (faute), repeko, rekulpigo.

— (maladie), recidivo, remal-
sanigo.

rechuter (méd), recidivi, remal-
sanigi.

récidive, rekulpigo.

récidiviste, rekulpiginto.

récidiver (jur), rekulpi.

récif, rifo.

réclpiendaire, akceptato.

récipient, ujo, vazo.

réciprocité, reciprokeco.

réciroque, reciproka, ambaŭflanka.

écit, rakonto.

écital (mus), recitalo.

écitatif, recitativo.

écitation (action de réciter ||
texte), recitado || recito.

éciter, reciti, parkere deklami.

écclamation, reklamacio, (plenda)
protesto.

— , faire une -, rekla-
macii.

écrame, reklamo || reklamilo.

— , faire de la -, reklami.

écramer T (demander instamment)
insiste peti.

— T (exiger), postuli.

— T (f : nécessiter), nece-
sigi, postuli.

— I (protester), reklamacii,
plendoprotesti.

— I (intercéder), propeti.

— , se - de, pretendi pro.

reclus, enfermit-a; -o || solulo.

— de fatigue, lacega.

écclusion (jur), enŝloso.

écclusionnaire (jur), enŝlosito.

recoin, anguleto, kaŝangulo.

— (repli), faldo.

écollage, recollement, reglu-
ado || rekun-igo, -iĝo.

écollection, enpensigo.

recoller, reglui.

— (f : rejoindre), rekun-igi,
-iĝi.

éculte (pf), rikolto.

écouter, rikolti.

recommandable, rekomendinda, konsilinda.

recommandation, rekomendo.

— (avis, conseil),

admono, averto

— (P.T.T.), regist-

trado.

— , lettre de -,

konfideŝto.

recommandé (P.T.T.), registrita.

recommander (qc à qn), reko-

mendi.

— (exhorter), admoni.

— (P.T.T.), registri.

récompense, rekompenco.

— de concours, pre-

mio.

— , en - de, rekomp-

pence por.

récompenser, rekompenci.

réconcilier, reamikiĝi, repacigi.

— , se - avec, reamikiĝi,

kun, interpaciĝi.

reconduction (d'une location), re-

luo.

— (continuation), daŭ-

rigo.

reconduire (jur || continuer), relui ||

daŭrigi.

réconfort, konsola kuraĝigo.

réconforter (rendre force), refor-

tigi.

— (f : consoler), konsole

kuraĝigi.

réconfortant, konsole kuraĝiga.

— (remède), refortigilo.

reconnaissable, rekonebla.

— , être - à, dis-

tingiĝi per.

reconnaissance (p || phila), rekono

— , signe de -, reko-

nilo.

reconnaissance (gratitude), danke-

mo, ŝuldosento.

— (confession, aveu),

konfeso.

— (vérification || mil),

esploro || skol-

tado.

— , avion de -, pa-

trouille de -,

skolt-aviadilo,

-patrolo.

— (jur || pol),

agnosko.

— (reçu d'un dépôt),

deponateŝto.

reconnaissant (envers || pour),

dankema (al || pro).

reconnaître, rekoni.

— à (distinguer), ekkoni

per, laŭ.

— (admettre comme vrai)

konfesi vera, ak-

cepti kiel veran,

malkontesti.

— (confesser, avouer),

konfesi.

— (explorer, observer),

esplori || (mil).

skolti.

— (avoir de la grati-

tude), danki (al,

pro), danke repagi.

— (vérité, enfant, gou-

vernement...), agnos-

ki.

— à qn (le droit de),

konsenti, ke iu

(rajtu).

— , se -, rekoni sin.

— , se - (coupable),

konfesi sin (kulpa)

reconnaître, s'y -, se - (*s'orienter*),
orienti sin.

reconstitution, restarigo.

reconvention (*jur*), kontraŭpostulo.

reconventionnel (*jur*), kontraŭ-
postula.

recopier, (re)kopii, transskribi.

— (*mettre au net*), netigi.

recoquiller, krispiĝi.

— , se -, krispiĝi.

record (*sport*), rekordo.

— , battre un -, superi rekor-
don.

recorder (*mus* || *raquette...*), kor-
dizi || ŝnurizi.

recordman, rekordulo.

recoupe (*farine*), branfaruno.

— (*tex* || *arch*), (ŝtof- || ŝton-)
-defalaĵo.

recoupement (*vérification*), kom-
parkontrolo.

— (*topographie*), inter-
sekado.

recouper (*couper*), retranĉi, re-
tondi.

— (*opérer un recoupement*),
komparkontroli ||
intersekci.

recourber, kurbigi.

recourir, rekuri.

— à qn, sin turni al iu.

— à qc, uzi ion, sin helpi
per io.

recours à qn, sinturno al iu.

— (*ressource, moyen, refuge*),
helpaĵo, rimedo, rifuĝo.

— (*jur*), apelacio.

recouvrable, enkasigebla || kolek-
tebla.

recouvreage (*d'ombrelle*), regarnado.

recouvrement (*recouvrer*), re-
trovo, ricevo.

recouvrement (*perception*), enka-
sigo || kolek-
tado.

— (*recouvrir*), rete-
gado.

— (*arch*), stukote-
gado.

recouvrer (*percevoir*), enkasigi ||
kolekti.

— (*la vue, la liberté...*),
reakiri.

— la raison, repruden-
tiĝi.

— la santé, resaniĝi.

— les sens, rekonsciigi.

recouvrir (*couvrir*), rekovri, re-
tegi...

— (*maison* || *parapluie*),
retegiment || re-
garni.

— (*d'une housse*), retegi.

— (*de gravier...*), super-
ŝuti (per gruzo...).

— (*f : cacher*), kaŝi.

recracher, elsputi, elkraĉi.

récréatif, amuza, distra, refreŝiga.

récréation, amuzo, distro, refre-
ŝigo.

— (*à l'école*), paŭzo.

recréer, rekrei.

récréer, amuzi, distri, refreŝigi.

récrément (*méd*), rekremento.

récrier, se -, surprizo-, malkon-
tento-, protesto-, -ekkrii.

récrimination, kontraŭriproĉo,
riproĉa plendo.

récriminer, kontraŭriproĉi || ri-
proĉe plendi.

recroqueviller, se -, krispiĝi,
kuntiriĝi, ŝrumpi.

recru (*de fatigue*), lacega.

recrudescence, reintensiĝo, pli-intensiĝo.

recrue (mil), rekruto.

— (d'un groupe...), varbito.

recrutement (mil || pf), rekrutado || varbado.

recruter (mil || pour une société), rekruti || varbi.

recruteur, sergent -, rekrutvarbisto.

— (de société...), varbanto.

recta (F), akurate.

rectal (anat), rektuma.

rectangle, rektangulo.

— (adj : trapèze, triangle), ortangula.

— (adj : parallépipède), rektangula.

rectangulaire (rectangle), rektangula.

— (à angle droit), ortangula.

recteur (d'Université), rektoro.

— (de collège), direktoro, gimnaziestro.

— (de paroisse), parokestro.

rectifiable, reĝustigebla.

rectificatif, reĝustiga.

rectification, rektigo || reĝustigo.

rectifier (rendre droit : une route), rektigi.

— (rendre exact), reĝustigi.

— (purifier par distillation), redistili, rektifi.

— (géom : une courbe), rektifi.

rectiligne, rektalinia.

rectitude (géom), rekteco.

— (du jugement), ĝusteco, praveco.

recto, antaŭa, ekstera flanko.

rectoral, rektora.

rectorat, rektoreco.

rectum (anat), rektumo.

reçu (subst), pagatesto, kvitanco || ricevatesto.

recueil, kolekto.

— de lectures, legolibro.

— (de poèmes, de chants), poemaro, kantaro.

recueillement, ensensiĝo, (pia) enmemiĝo.

recueilli, ensensiĝanta, enmemiĝanta.

recueillir (un avantage), kolekti, rikolti.

— (par héritage), transpreni.

— (des documents), kolekti.

— (un malheureux), (kom-pate) akcepti.

— , se -, ensensiĝi, enmemiĝi.

recuire (ts), rekuiri.

recuit (action de recuire), rekuiri.

recul, malantaŭen-iro, -movo, retroiro, retromovo.

— (arme à feu), repuŝo, retro-puŝo.

— (de la civilisation), malprogreso, regreso.

— (éloignement : espace, temps), malproksimiĝo.

reculade, retroiro, dorseniro.

— (f), (malkuraĝa) decidosaĝo.

reculé (espace), malproksima, distanca.

— (temps), malproksima, praa.

reculer (qc), retrotiri, retroŝovi || forŝovi.

— (accroître, étendre), plivastigi, etendi || plimalproksimigi.

reculer (*ajourner*), prokrasti.
 — (*aller en arrière*), retroiri,
   dorseniri, retropaŝi.
 — (*culasse d'arme*), retropuŝi.
 — (*lâcher pied*), cedi.
 — (*hésiter*), heziti, ŝanceliĝi.
 — (*renoncer*), (malkuraĝe)
   ŝanĝi la decidon.
reculons, à -, retroe, dorsdirekte.
 — , à - (*f*), malprogrese,
   regrese.
 — , **marcher** à -, cedopaŝe
   iri.
recupérer (*une somme*), reenspezi,
   rericevi, repreni.
 — (*qc pouvant être perdu*),
   reutiligi, rekuperi *.
 — (*repandre force*), refor-
   tiĝi, refreŝiĝi, reko-
   lekti fortojn.
recurer, frotpurigi.
récurrent (*anat* || *math* || *méd*),
   retroiranta || rikura || perioda.
recuser (*jur*), malagnoski.
 — (*rejeter*), forjeti, malak-
   cepti.
 — , **se** -, deklari sin nekom-
   petenta.
rédauteur (*de rapport* || *profession-
   nel*), redakt-anto ||
   -isto.
 — (*de journal*), redaktoro.
redaction, redakt-ado, -aĵo.
 — (*personnel* || *local*),
   redakt-istaro || -ejo.
 — (*d'un journal*), redakcio.
redan (*mil*), segreduto.
 — (*arch* || *mar*), ŝtudentaĵo ||
   kilŝtupo.
reddition (*de comptes*), reguligo.
 — (*d'une place... : mil*),
   kapitulacio.

redempteur (*R*), savinto, elaĉe-
   tinto.
redemption (*R*), savo, elaĉetado.
redent, *voir* redan.
redevable (*d'une dette*), ŝuldanto
   (de io al iu).
 — (*d'une obligation*), dan-
   kanto (al iu pro io).
redevance, (renta) ŝuldo || imposto.
rédition (*jur*), vendonuligo.
réditionnaire (*jur*), vendonuliga,
   nuliga.
rediger, redakti.
redingote, redingoto.
redire (*répéter* || *blâmer*), rediri ||
   kritiki.
redite, rediraĵo, ripetaĵo.
redondance, bombasto.
redondant, balasta.
redonner (*p*), redoni.
redorer, reori.
redoublé, pas -, rapidpaŝo.
redoublement (*accroissement*), pli-
   igo, duobl-igo ;
   -igo.
 — (*G* : *répétition*),
   ripet-o, refoj-igo ;
   -igo.
redoubler (*vêt*), subŝtofi.
 — (*renouveler* || *de soins*),
   pliiĝi || multigi.
 — (*recommencer*), refojiĝi,
   ripeti, ree fari.
 — (*s'accroître*), pliiĝi ||
   refojiĝi.
redoutable, timinda.
redoute (*mil*), reduto.
redouter, timi.
redressement, *voir* verbe -o.
redresser (*rendre droit*), rektigi,
   senkurbigi.

- redresser** (*mettre debout*), restarigi.
 — (*corriger*), korekti, punkorekti.
 — (*f : un jugement*), ĝustigi.
 — (*élec*), rektifi, kontinuigi.
 — , se -, restarigi || rektigi.
 — , se - (*f*), provoke eks-tari, elrektigi.
redresseur (*élec*), rektifilo, kontinuigilo.
 — de torts, mondjustiganto || ĉionkorektemulo.
réducteur (*chim*), reduktilo.
réduction (*action de réduire*), reduktio.
 — (*de prix*), rabato.
 — (*méd*), reenartikigo || remeto.
 — (*f : mil*), cedido.
 — , en -, malpliigi.
réduire, redukti, malpliigi ĝis.
 — (*transformer en*), -igi (*ex : farunigi, pulvorigi*).
 — (*anéantir*), cediti || eks-termi.
 — (*contraindre à*), trude igi, trude ...-igi.
 — à (*la misère*), puŝi ĝis.
 — (*concentrer*), plidensigi.
 — (*un texte*), resumi.
 — (*chim || math*), redukti.
 — (*méd*), reenartikigi || remeti.
réduire, se - à (*peu de choses...*), limigi al.
réduit (*adj*), malvasta || malgrandigita.
 — (*subst*), izola loĝejeto.

- réduit** (*mil*), persistejo || rifuĝejo.
réduve (*ent*), reduvio.
réel, reala, efektiva || realo.
réfaction (*com*), prezredukto.
refaire, refari.
 — qn (*F*), trompi iun.
 — , se -, rebonigi la far-ton.
réfection, refaro, rekonstruo, renovigo.
réfectoire, manĝejo.
refend, mur de -, (*interna*) intermuro.
refendre, refendi || laŭlonge segi.
référé (*jur*), provizora urĝa juĝo.
référence (*ts*), referenco.
référendaire, referatisto, raportisto.
référendum (*jur*), referendumo.
référer, se - à, en - à, sin turni al.
réfléchi (*G*), refleksiva, resenda.
 — (*phys*), reflektita.
 — (*qn*), pripensema, serioza, atentema.
réfléchir (*phys*), reflekti.
 — (*miroir*), speguli, resendi, reflekti.
 — à qc, pripensi ion, mediti pri io.
 — sur, enpensigi super.
 — , se -, reflektigi || speguliigi.
 — , donner à -, meditigi || hezitigi.
réfléchissement, reflektio.
réflecteur, reflektilo.
reflet, rebrilo, speguliĝo.
 — (*f*), malforta kopio.
refléter, reflekti || speguli, rebriligi.
 — (*la bonté... : f*), rebrili pro (*boneco...*).
 — , se -, speguliigi, rebrili.
réflexe, reflekso.

réflexible, reflektebla.

réflexif (*philo*), sinkonscia.

réflexion (*phys*), reflektio.

— (action de l'esprit), pri-
pens-o,-emo || pensado

— (calcul || remarque), pri-
kalkulo || rimarko.

— , à la -, pripensante.

— , toute - faite, post bona
pripensio.

refluer, retroflui || (*f*), amase
retroveni.

reflux (*jusant*), malfluso, retrofluso.

refondre (*p* || *f*), refandi || tute
reverki, rebaki (*f*).

refonte, refando || tuta reverkado.

réformateur, reform-anto, plibo-
nig-anto; isto.

réformation, réforme, plibonigo.

réforme (*mil*), eksigo (pro netaŭ-
geco).

Réforme, la - (*R*), Reformacio.

réformer, reformi, ree formi.

réformer, plibonigi.

— , se -, pliboniĝi.

réformisme, plibonigismo, refor-
mismo.

refoulement (*tex*), reful(ad)o.

— (*mil*), retropuŝ(ad)o,
retropel(ad)o.

— (*méd* || sentiment),
retropuŝado ||
subpremo, sufoko.

— (*compression*), premo.

refouler, refuli || re(tro)puŝi,
re(tro)peli || subpremi, sufoki ||
enpuŝi || premi.

réfractaire (à de hautes tempé-
ratures), fajreltena,
fajrorezista || nefan-
debla.

réfractaire (*biologie*), (infekto)re-
zista.

— (*chim* || *méd*), refrak-
tara.

— , argile -, fajrargilo.

réfractaire (aux lois de son pays),
ribel-a,-ulo ; neo-
beant-a,-o.

— (sous l'occupation), rifu-
zanto.

réfracter (*phys*), refrakti.

réfracteur, refrakta.

réfraction, refrakto.

refrain, rekantaĵo, refreno.

réfrangibilité, refraktebleco.

réfrangible, refraktebla.

réfréner, bridi.

réfrigérant, malvarmiga, fridiga.

— (*appareil*), fridigapa-
rato.

réfrigérateur, fridiga.

— (*appareil*), frid(ig)a-
parato || frigor-
ŝranko.

réfrigératif, fridigiva.

réfrigération, fridigo.

— (*froid industriel*), fri-
gorizo.

réfrigérer, malvarmigi, fridigi.

réfringence, refrakteco.

réfringent, refrakta.

refroidir T, malvarmigi || I, mal-
varmiĝi.

— T (*f*), malfervorigi, mal-
ardigi, malvarmigi por.

— , se -, malvarmiĝi || mal-
fervorigi.

— , se - (*prendre froid*),
malvarmumi.

refroidissement, malvarmiĝo ||
malfervorigo.

refroidissement (méd), malvarmumo.

refroidisseur (tech), malvarmigilo, fridigilo.

refuge, rifuĝ-o, -ejo.

— pour piétons, trafikinsulo.

réfugié, elmigrinto || rifuĝinto.

réfugier, se -, rifuĝi.

refus, rifuzo, malkonsento.

refuser (ne pas accepter), rifuzi.

— (ne pas accorder), malkonsenti.

— (à un examen), malakcepti.

— , se - (qc), senigi sin je.

— , se - à, malkonsenti, malvoli.

réfutation, refuto.

réfuter, refuti.

regagner, reakiri.

— (un lieu || mil), reiri al || reokupi.

regain, postfojno.

— (f : renouveau), refreŝiĝo, revigligo.

— d'activité, reaktivigo.

regal, regalo.

regalade, regalado.

— , boire à la -, ŝprucrinki.

régale (jur), reĝa rajto.

— , (eau) -, reĝa.

régaler (pf), regali.

régalien, reĝa | droits -s, reĝaĵoj.

regardant, mondomaĝema, mal-elspezema.

regard, rigardo.

— (d'un conduit), rigardilo, aperturo.

— de coin, flankrigardo.

— , jeter un - sur, ekrigardi.

— , en - de, kontraŭ || sur kontraŭrigarda pago || kompare kun.

regard, au - de, rilate al.

regarder (voir), rigardi.

— (être tourné), esti turnita al | doni vidon sur.

— (concerner), koncerni.

de travers, strabe rigardi.

d'un bon œil, bonvole rilati.

à la dérobée, subrigardi.

à (faire attention), atenti.

à (la dépense), domaĝi (accusatif)..

comme, rigardi kiel, konsideri kiel, opinii kiel.

— , y - à deux fois, agi nur post pripenso.

régate, boatfesto.

régence, regent-eco, -ado.

régénération, regenerado.

régénérer, regeneri || rekrei, reestigi.

— (f), morale renovigi.

régent, regento.

régenter, arbitre regi.

— (f : faire la leçon), teni en vindoj (f).

régicide, reĝomurd-o, -into.

régie, regio.

regimber (animaux), kalcitri.

— (f), oberifuzi, kontraŭstariĝi, spiti.

régime (méd), dieto.

— (pol || adminis || jur || méc), reĝimo.

— (de bananes...), frukto-kvasto, spadiko.

— , suivre un -, dieti.

régiment, regimento.

régimentaire, regimenta.

région (ts), regiono.

régional, regiona.

régionalisme, regionismo, lokismo.

régionaliste, regionisma || regionisto.

régir, regi, estri.

— (un bien), administri.

— (G), enkonduki, postuli.

régisseur, administranto, intendanto, ekonomo.

— (théd), reĝisoro.

registre (ts), registro.

réglage (du papier), liniigo.

— (méc || mil), reguligo || regulado.

règle (principe), regulo.

— (d'écolier), liniilo, rektilo.

— à calcul, kalkulvergo.

— (R), (religia) statuto, regularo.

— de trois, la regulo de tri.

— , il est de -, kutime estas.

— , se mettre en -, plenumi ĉiujn formalajojn.

réglié (papier), linilita.

— (sage, ordonné), regulema, ordema, moderema.

règles, selon les -, laŭregule.

— (physiologie), monataĵoj, menstruaĵoj.

— , avoir ses -, menstrui.

règlement (ordonnance, décret, discipline), reglamento.

— (ensemble de règles), regularo.

— (d'une affaire), finarango.

— (de comptes : com...), finkalkulo, kontoreguligo.

réglementaire, reglamenta || laŭregula.

réglementation, reglamentado || regularo, leĝaro.

réglementer, reglamenti.

régler (conduite), reguligi, ordigi, gvidi || moderigi.

— (papier), lini.

— (affaire), (fin)arangi, fini.

— (compte), finkalkuli.

— (note), elpagi, kvitigi.

— (machine, tir), reguli.

— (montre), ĝustigi, altempigi.

— (poste radio), agordi.

— son compte (à qn), regali.

réglette, platvergeto.

règleur (ouvrier), regulisto.

régliste (bot), glicirizo.

rég lure (du papier), liniaĵo.

règne (d'un souverain), reĝ-ado, -eco.

— (d'une autorité : f), regado.

— (sciences naturelles), regno.

règner (en roi), reĝi.

— (gouverner || f), regi (super).

regorger, superpleni, superflui.

regratter, reskrapi, regrati.

— (trafiquer, brader), ŝakri.

regrattier, ŝakristo.

régresser, regresi.

régression, regreso.

regret (chagrin), bedaŭro (pri).

— (d'une perte), postsopiro, bedaŭro (pri).

— (repentir), pento, bedaŭro.

— , à -, malvolonte, malplezure.

— , avec -, bedaŭre.

— , plein de -, sopirema.

— , donner à -, domaĝi.

regrettable, bedaŭrinda, plen-dinda, domaĝa.

regrettable, il est - que, estas
domaĝe, ke.

regretté (alécédé), karmemora.

regretter, bedaŭri || postsopiri ||
penti.

régularisation, reguligo.

régulariser, reguligi.

régularité, reguleco.

régulateur, regulanta.

— (méc), regul-ilo,-atoro.

régulation, regulado.

régulier, laŭregula, orda || nor-
mala || simetria.

— (ponctuel), akurata.

— (pas), egalmesura, sam-
mesura.

— (R), monaĥa, regulara.

— , client -, ĉiamulo.

— (passeport...), valida.

regurgiter, regurgiti.

réhabiliter, rerajtigi || rehonorigi.

rehausser, plialtigi.

— (f | art), pligrandigi ||
plibeligi, ornamati.

rein (anat), reno.

reins (lombes), lumboj.

reine (souveraine | f), reĝino.

— (épouse du roi), reĝ(edz)ino.

— de beauté, belreĝino.

— (des abeilles), (abel)reĝino.

reine-claude (bot), renklodo.

reine-des-bois (bot), odora aspe-
rulo.

reine-des-prés (bot), herbejreĝino,
spireo.

reine-marguerite (bot), kalisteŝo,
lekantego.

reinette (bot), renedo.

réintégrer dans ses fonctions,
re(en)oficiĝi.

— dans ses droits, re-
rajtigi.

réintégrer son domicile, rehej-
miĝi.

reis (monnaie), rejsa.

réitéré, refoja.

réitérer, refojigi, ripeti.

reître, (germana) dungokavale-
riano.

— (f : souldard), dungosoldato ||
krudulo.

rejaillir, ŝprucegi || resalti.

— (f : retomber), refali sur
(acc.).

rejet, forĵeto, elĵeto.

— (f | agro), malakcepto |
branĉido, plantido.

rejeter, forĵeti || malakcepti.

— (renvoyer), resendi.

— (une demande), forpuŝi,
rifuzi.

— (réfuter), repuŝi.

— (la faute sur qn), ĵeti la
kulpon sur iun.

— (se débarrasser de), deĵeti.

rejeton, plantido, ŝoso.

— (f), ido, infano.

rejoindre (réunir des parties), (re)-
kunigi.

— qn, reatingi iun.

rejointement (arch), rejuntado.

rejoindre (arch), rejunti.

réjouir, ĝojoplena || ĝojaspektulo.

réjouir, ĝojigi, plezurigi.

— (le cœur), karesi.

— , se - de, ĝoji pro, pri ||
plezurigi.

— , se - (se divertir), amuziĝi.

réjouissance, ĝojelmontro.

réjouissant, ĝojiga.

réjouissances, festo.

relâche (interruption | théâ), inter-
ĉeso.

— (mar), halt-o,-ejo.

relâche, sans -, senĉese, senhalte.
relâchement, malstreĉ-iĝo, -eco.

— (f : d'ardeur || de sévérité), malfer-
 vorigo || malri-
 gorigo...

relâché, (tro)malsevera, (tro)mal-
 rigora.

relâcher (pf), malstreĉi.
 — (libérer), reliberigi.

— (f), malstrikigi, mal-
 streĉi.

— (mar), halti.

— , se - (ardeur || sévérité),
 malfervorigi || mal-
 rigorigi.

relais (anat || élec || mec), relajso.

— (de chevaux), ĉevalŝanĝo, -
 ejo.

relance (au poker), pli alta ludmono
 — (f : nouvel élan), relanĉo.

relancer (lancer), rejeti.

— (F, f : qn), (insiste,
 postule) persekuti.

relaps (R), refalint-a, -o en herezon.

relater, detale raportiti.

relatif (G || philo), rilativa ||
 relativa.

— à, rilata al, koncernanta
 (acc.).

— , pronom -, rilativo.

— , être - à, temi pri.

relation (sc... || liaison), rilato ||
 (inter)rilato.

— (narration), (skriba) ra-
 konto.

— , être en - avec, rilati l.

relations (connaissances), kona-
 taro.

— , entrer en - avec,
 ekkomunikiĝi, kona-
 tiĝi kun.

relativisme (philo), relativismo.

relativité (philo), relativeco.

relaxation (des muscles), malstre-
 ĉiĝo.

— (de prisonnier), (re)libe-
 rigo, elkarcerigo.

relaxe, malstreĉo || reliberigo,
 elkarcerigo.

relaxer, malstreĉi || reliberigi, el-
 karcerigi.

— , se -, malstreĉi (muskolojn,
 spiriton).

relayer, anstataŭi, ŝanĝi.

— (élec || mec), relajsi.

— l, ŝanĝi la ĉevalojn.

— , se -, alterne labori.

relégation, punrestado, restado-
 trudo.

reléguer (jur), puntrudi restadon.
 — (par extension : qn, qc),
 forapartigi (iun, ion).

— (f : un idéal), premŝovi.

relent, mucideco, haladzo.

relevailles (R), postnaska bence-
 remonio.

relève (mil : d'une troupe), deĵor-
 ŝanĝo.

— (mil : détachement de -),
 deĵorŝanĝa taĉmento,
 trupo...

relevé, altnivela || nobla, altanima.

— (cuis), spic(it)a.

— (subst), etato, tabelo.

relèvement, restarigo || plialtigo.

— (mar), biro.

relever T (qn, qc), restarigi.

— (un mur), rekonstrui.

— (retrousser), suprenfaldi.

— (com || courage), repres-
 perigi || revigligi.

— (prix || d'un vœu), plialtigi ||
 liberigi.

relever (*noter, copier, mesurer*),
noti, kopii, mezuri.

— (*faire valoir*), plibeligi, or-
nami.

— **la position** (*mar*), biri.

— (*la garde*), deĵorŝanĝi, de-
ŝanĝi.

— (*révoquer*), eksigi.

— (*cuis*), spici.

— (*une erreur*), rimarkigi.

— **le gant**, akcepti defion.

relever l de maladie, resanigi.

— **de** (*dépendre de*), dependi
de, aparteni al.

relever, se -, restariĝi || levigi ||
ellitiĝi.

— , **se - de** (*s'en sortir*),
relevisi (f).

releveur (*anat*), levanta.

relief (pf), reliefo.

— , **en -**, reliefa.

— , **mettre en -**, reliefigi.

reliefs, manĝorestaĵoj.

relier (*de nouveau* || *ensemble*),
religi || kunligi.

— (*voies*), interkomuniki.

— (*un livre*), bindi.

— (*f : établir un lien*), inter-
rilatiĝi.

relieur, bindisto.

relieuse (*méc*), bindomaŝino.

religieux, religia || pia.

— (*subst*), religiulo ; mo-
naĥ-o-a.

religion, religio || pieco.

— , **entrer en -**, religiuliĝi,
monaĥ(in)iĝi.

— , **se faire une - de qc**,
rigardi ion kiel devi-
gon.

religiosité, religiemo.

reliquaire, relikvujo.

reliquat, (konta) restaĵo, super-
resto.

relique, relikvo.

reliure, bindarto || bindaĵo.

relouer, relu-doni,-preni || viclu-
doni.

reluire, relumi, rebrili, bril(et)i.

— , **faire -**, frotribligi, poluri.

reluisant, brileta || mezbona.

reluquer (F), (avidece, scivole)
okulumi.

remâcher, remaĉi.

remailler, remaŝigi.

rémanence (*élec*), restanta magne-
tigo.

remanier, rearanĝi.

remarquable, rimarkinda.

remarque (*observation faite par*
qn), rimarko.

— (*que l'on fait à qn*),
rimarkigo.

— (*une - : un signe*),
rimarkilo.

remarquer (*marquer de nouveau*),
remarki.

— (*observer | distinguer*),
rimarki || distingi.

— , **faire - qc à qn**,
rimarkigi ion al iu.

— , **se faire -** (*en bien*),
distingiĝi.

— , **se faire -** (*en bien*
ou en mal), tiri al
si atenton (favoran
aŭ malfavoran).

rembarrer, malmilde riproĉi.

remblai, taluso || teramaso, ter-
plenigo.

remblayer, talusi || terplenigi ||
teraltigi.

remboîter, (re)enartikigi.

rembourrage, rembur-ado, -aĵo.
rembourrer, remburi.
rembourrure, remburumaterialo.
remboursement, repago.

— , **contre** -, poŝto-
 repage.

rembourser, repagi.
rembrunir, plibrun-igi, -iĝi.
 — , **se** - (f), malsereniĝi.
 — , **se** - (météo), nubigi,
 malheliĝi.

remède (méd), kuracilo, medika-
 mento.

— **abortif**, abortrimedo.
 — **de cheval**, draŝaĵo.
 — (f : moyen), rimedo, kon-
 silo, helpo.

— , **il n'y a pas de** - à cela,
 tio ne estas helpbla.

remédier à, kuraci || rebonigi,
 ripari.

— à (f), helpi.

remembrement, parcelorekunigo.

revenir, parcelorekunigi.

remémoration, rememorigo.

remémorer, rememorigi.

— , **se** -, rememori.

remerciement, danko.

remercier de, danki pro || dan-
 kesprimi al iu pro.

— (refuser), ĝentile mal-
 akcepti.

— (renvoyer), forduigi,
 maldungi, forper-
 mesi.

résumé (jur), reaĉeto.

remettre, remeti, reloki.

— (un membre || la santé),
 enartikigi || resanigi.

— (donner || confier), trans-
 doni, enmanigi ||
 konfidi.

remettre (réconcilier), repacigi.

— (reconnaître), rekon-
 memori.

— (différer), prokrasti.

— (les péchés || une peine),
 pardoni || formeti.

— à sa place (F, f),
 modestigi, malplif-
 rigi.

remettre, **se** -, remeti sin, reloki
 sin.

— , **se** - (f), kvietiĝi ||
 resaniĝi.

— , **se** - à, rekomenci.

— , **s'en** - à qn, fidi iun.

réminiscence, svaga (nekonscia)
 rememor-o, -aĵo.

remise, remeto, relokado.

— (transmission), transdono,
 enmanigo.

— (rabais || commission),
 rimeso || komisiĝo.

— (ajournement), prokrasto.

— (local), remizo, veturilejo,
 kaleŝejo.

— **de peine**, antaŭliberigo
 de puno.

remiser, enremiziĝi.

— , **se** - (gibier), ripozi,
 ripozosidi.

remisier (fin), makleristo.

rémissible, pardonebla.

rémission, pardono.

— (méd : rémittence), re-
 mitenco *.

rémittent (méd), remitenca.

remontage, streĉado || remunto.

remontant, (re)supreniranta.

— (bot), refloranta.

— (un - : méd), fortiga
 trinkaĵo.

remonte (mil), remonto.

remonter, resupreniri || regrimpi.
 — (un cours d'eau),
 almonte, alfonte iri,
 veturi.
 — (bourse), revalorigi.
 — (un mur || une montre),
 plialtigi || streĉi.
 — (une machine || le moral),
 remunti || revigligi.
 — à (tirer son origine),
 datiĝi de, datumi de,
 origini de.
 — au vent (mar), boardi.
remonter, se - (méd), revigligi,
 refortiĝi.
remontoir, streĉbutono.
 — , montre à -, streĉ-
 butona horloĝo.
remontrance, prudentigo, riproĉ-
 admono.
remontrances, faire des -, pru-
 dentigi.
remonttrer, remontri || ree pre-
 zenti.
 — , en - à qn, doni
 lecionon al iu, superi
 iun.
rémora (ich), remora(fis)o.
remords, pentomordo, rimorso,
 memriproĉo, konsciencriproĉo.
remorquage, posttrenado.
remorque (traction), posttrenado.
 — (véhicule remorqué),
 posttrenejajo, postvetu-
 rilo.
 — (câble), trenkablo.
 — , à la -, posttrene.
 — , être à la - de qn (f),
 blinde allasi sin al la
 direkto de iu.
remorquer, posttreni.
remorqueur (mar), trenŝipo.

rémoulade (cuis), remolado.
rémouleur, akrigisto.
remous, akvo-volvajo,-kirlo.
 — (f : de la foule), dismovo.
rempailage, pajla regarno, pajlo-
 garn-o,-ajo.
rempailler, pajlogarni.
rempaillieur, pajlogarnisto.
rempart (pf), remparo.
remplaçable, anstataŭigebla.
remplaçant, anstataŭiganto.
remplacement, anstataŭigo.
 — , en - de, ansta-
 taŭ(e de).
remplacer (mettre à la place),
 anstataŭigi.
 — (suppléer, tenir place
 de), anstataŭi.
rempli (vét), (striktiga) pliso.
 — de soi-même, tromemkon-
 tenta.
remplir, plisi.
remplir qc, plenigi ion.
 — (poches || fiche), (plen)ŝto-
 pi || plenskribi.
 — (accomplir), plenumi.
 — (employer, occuper), tute
 okupi | inde okupi.
 — , se -, pleniĝi.
remplissage, plenigo.
 — (litt), senutilaĵo, ba-
 lasto.
remplisseuse, puntoflikistino ||
 plenigomaŝino.
replumer, se -, replumiĝi.
 — , se - (F, f), regrasiĝi ||
 reriĉiĝi.
rempoissonner, (re)fiŝoprovizi (ri-
 veron).
remporter, (re)forporti.
 — (f : gagner), atingi,
 gajni.

rempoter, transpotigi.

remuage (*du vin, du blé...*), kirlado, skuado.

remuant, moviĝema.

— (*f*), agema, klopodema || movema.

remue, (provizora) montpaŝtejo.

remue-ménage (*f*), tumulto.

remuement, mov(iĝ)o.

remuer (*qc*), movi || transloki.

— (*violemment*), skui.

— (*émouvoir*), emocii, kor-tuŝi || malkvietigi.

— (*la queue*), ŝvingi.

— (*ciel et terre*), klopodegi.

remuer l (*changer de place*), moviĝi, translokiĝi.

— (*s'ébranler*), ŝanceliĝi.

— (*faulc*), tumulti, ribeli.

— , se -, moviĝi.

— , se - (*f* : *pour réussir*), klopodi.

remugle, mucideco.

rémunérateur, enspeziga, gajniga, profitdona.

rémunération, laborenspezo, salaj-ro, laborpago.

rémunérer, laborenspezigi, salajri, laborpagi.

renâcler, nazbrui || (*f*), malvolonti.

renaissance, renoviĝo, reapero, renaskiĝo (*f*).

Renaissance (*H*), Renesanco.

renaitre, renaskiĝi.

— (*f*), renoviĝi, reaperi.

— (*reprandre des forces*), refortiĝi.

rénal (*anat*), rena.

renard (*zoo* || *fourrure*), vulpo || vulpopelto.

— (*f* : *rusé*), ruzulo.

renardeau, vulpido.

renardière, vulpokuŝejo.

renchérir, plikarigi || plikariĝi.

— sur (*f*), supertroigi.

renchérissement, plikariĝo.

rencontre, renkonto || (*réunion*), renkontiĝo.

— (*choc de deux corps*), kuntrafiĝo, kolizio.

— (*de deux routes*), kruciĝo.

— (*duel*), duelo.

— , point de -, krucpunkto

— , de -, ŝanca, okaza.

— , aller à la - de, iri renkonte al.

rencontrer, renkonti || (*f*), trafi.

— , se -, renkontiĝi.

rendement (*production*), produk-tokvanto.

— (*d'une machine...*), rendimento.

rendez-vous, rendevu-o, -ejo || renkontejo.

— , fixer un -, difini rendevuon.

— , prendre un -, inter-konsenti rendevuon.

rendormir, re(en)dormigi.

— , se -, re(en)dormiĝi.

rendre (*restituer*), redoni || reha-vigi.

— (*une place* : *mil*), fordoni, kapitulaci.

— (*produire* || *vomir*), produk-ti || vomi.

— (*un son, une odeur...*), eligi.

— (*une idée* || *une sentence*), esprimi || eldiri.

— (*la justice* || *un salut*), administri || reciproki.

- rendre** (*témoignage*), doni.
 — (*le bien pour le mal*), pagi.
 — (*traduire*), traduki, transdoni.
 — (*faire devenir tel ou tel*), igi ...-a, ...-igi.
 — l'âme, eligi sian animon.
 — compte, raportu.
 — grâce, danki.

- rendre, se** - à (*un endroit*), iri al || veturi al.
 — , **se** - (*à l'ennemi*), kaptulaci.
 — , **se** - (*à la raison*), cedi.
 — , **se** - par (*se traduire*), tradukiĝi per.

- rendu** (*arrivé*), alveninta.
 — (*fatigué*), lacega.

rêne, brido, kondukilo, kondukrimeno.

renégat, renegato.

rêner, bridu.

renfermé (*caractère*), enfermiĝema, sekreteza, malkonfidencema.

- , **odeur de** -, mucideco.
 — , **sentir le** -, esti mucida.

renfermer, (re)enfermi.

- (*contenir*), enteni, enhavi.
 — (*restreindre*), limigi, teni.
 — , **se** - sur soi-même, ne elverŝi sian koron, ne konfidenci siajn sentojn.

renflé, ventroforma, tubera.

renflement, ŝvelo, tubero, ventroformo.

renfler, ŝveli, ventroformigi.

renflouage, reflosigo.

renflouer, reflosigi, renaĝigi, resurakvigi.

- (*une entreprise*), reflosigi (f).

renforcement, malestarajo, kavaĵo, profundetaĵo.

renfoncer, repuŝi, reenigi.

renforcer, (pli)fortigi || pliseverigi.
 — (*photo*), densigi.

- , **se** -, fortikiĝi.

renfort, plifortigo.

- (*mil*), helpo : help-taĉmento, -otrupo(j).
 — (*attelage*), helpjungaĵo.

renfrogner, **se** - (*visage*), sulkigi.
 kuntirigi.

rengager (*qn* || *qc*), redungi || relombardi.

- , **se** -, redungiĝi, revarbiĝi, resoldatiĝi.

rengaine, gurdaĵo, rediraĉo, ripe-taĉo.

rengainer, reeningigi.

- (*F, f*), sin deteni de diro, ne eldiri.

rengorger, **se** -, fieriĝi, ŝvelparadi, fiere levi la kapon.

renier, malfideliĝi || malkonfesi (kiel sian), malagnoski || fornei || fornomi.

reniflard (*méc : purgeur*), aerklapo.

renifler, brue enflari, snufi.

- (*du tabac*), ekflari.

reniforme, renoforma.

renne (zoo), norda cervo, boaco, rangifero.

renom, renomée, famo, konateco, reputacio, renomo.

renommé, fama, laŭtnoma.

renommer, renomumi.

renoncement, renonciation, rezigno, abdiko, forrifuzo, formeto.

renoncer (à), rezigni (ion, pri).

— (à charge, droit), abdiki, forrifuzi, formeti, forkonfesi.

— (à un poste || au monde), forkonsenti || forlasi.

— (cartes), fari ĉeson.

renonculacées (bot), ranunkolacoj.

renoncule (bot), ranunkolo.

renouée (bot), poligono.

renouer (nouer), renodi.

— (f), religi, rekomenci.

— avec qn, reamikiĝi kun iu.

renouveau, (printempa) renoviĝo, printempo || renoviĝo, re...iĝo.

renouveler, renovigi || reigi.

renouvellement, renovigo || reigo.

rénovateur, renovig-anto, -a.

rénovation, renovigo.

renover, renovigi.

renseignement, informo, sciigo.

renseigner, Informi, sciigi.

— , se -, informiĝi.

rentable, mondana.

rentamer, rekomenci.

rente, rento.

— viagère, dumviva (porviva) rento.

renter, rente provizi, renti.

rentier, rentulo.

rentrature, teksoŝtopaĵo.

rentrant (angle), malelstara.

rentrayage, teksoŝtopado.

rentrée, reeniro, reveno.

— (classes, tribunaux...), rekomenco.

— (de récolte), enkollekto.

rentrée de fonds, enspezo.

— des impôts, monkollekto.

rentrer, reeniri || reveni, rehejmiĝi.

— (s'emboîter), ingiĝi.

— (les foins), enkollekto, engarbejigi.

— (des objets divers), enporti.

— (en grâce | dans le calme), refavoriĝi || rekvietiĝi.

— (ses larmes), kaŝi.

— en soi, enpensigi, enmemiĝi.

— dans ses fonds, ricevi elspezon.

— dans les attributions de, koncerni la oficon de.

renversant (F, f), miregiga, konfuzegiga.

renverse, tomber à la -, renversiĝi, renversfali.

renversé (dans position anormale), inversa.

— (troublé), miregita, konfuzegita, mirkonsternita.

renvider, volvi.

renvideur (tex), volvomaŝino.

renvoi, resendo.

— (congé : troupes...), forpermeso.

— (détention), eksigo, forpelo.

— (d'un salarié), maldungo.

— (devant : une commission...), transdono.

— (ajournement), prokrasto.

— (dans un livre || mus), resenda noto || resenda signeto.

— (d'estomac), ruktaĵo.

renvoyer, resendi.

- **qn, forpeli, forregali iun.**
(rendre), redoni.
- (relancer), rejeti, rebati.
- (congédier), maldungi.
- (ajourner), prokrasti (ĝis)
- (à un texte), referenci.

repaire (ts), rifuĝejo (de bestoj, de rabistoj...) || bestkuŝejo || rabejo.

repaître de (f), avide satigi je.
— , se - de, satiĝi je.

répandre (liquide : largement || en vidant || en perdant),
disverŝi || elverŝi || forverŝi.

— (solide), disŝuti || elŝuti || forŝuti.

— (étaler), sterni || dissterni.

— (odcur), dislasi, disetendi.

— (des nouvelles), diskonigi, disvastigi, disfamigi.

— (bienfaits || sang), disdoni || elverŝi.

— (lumière || disséminer), verŝi || dissemini.

répandre, se -, voir répandre :
-iĝi.

— , se - (paraître), aperi.

— , se - (foule), disflui, dissvarmi.

— , se - en invectives, insultadi.

répandu (communément admis), diskonita, (dis)akceptita.

réparable, riparebla, flikebla.

réparateur, ripar-anto,-isto.

— (adj), ripara || refreŝiga.

réparation, riparo, rebonigo.

réparation (d'un tort), kompenso, repago.

— (d'une offense), kontentigo.

réparer, ripari, rebonigi.

— (chaussettes, vêt), fliki.

— (chaussures), (ŝu)fliki.

— (erreur, oubli), rebonigi, korekti.

— (un tort), kompensi, repagi.

— (offenses || forces), kontentigi || refreŝigi.

repartie, vigla respondo.

repartir, vigle respondi || reforiri.

répartir, dispartigi, distribui || disloki.

— les parts (fin), kvotigi.

répartiteur, dispartiganto.

— (élec), distribufamo.

répartition, dispartigo, distribuo.

repas, mango.

repassage (linge || lame), gladado || akriĝo.

repasser (passer), repasi.

— (traverser), ree trairi, ree traveturigi.

— (linge || lame), gladi || akriĝi.

— (sa leçon), relegi.

repasseur, akriĝ-isto,-ilo.

repasseuse, gladistino.

repêcher, elakvigi.

— (f), eltiri el malbona situacio.

repentir, penti.

— , se - (de), penti (acc., pri || ke).

repérage, gvidosignado || lokalizado.

— par radio, par le son, radio-,son-lokalizado.

répercussion (son...), resendo, eĥo.
— (f : conséquence),

konsekvenco, re-
ago, reefiko.

répercuter, resendi, eĥi.

— , se -, eĥiĝi || (f),
reagi, reefiki, havi
konsekvencon.

repère, gvidosigno.

— , point de -, fiksa gvido-
signo.

repérer (marquer), gvidosigni.

— (localiser), lokalizi.

— , se - (mar), preni siajn
birojn.

répertoire, tabelo || registro.

— (théd), repertuaro.

répertorier, entabeligi.

répéter (redire), rediri, ripeti.

— (refaire), refari, ripeti.

— (un rôle), provludi.

— , se -, same rediri, rediri
la samon.

répétiteur, lernohelpanto, repeti-
toro.

répétition, ripetado, rediro || re-
faro.

— (théd || leçon), prov-
ludo || kunripetado.

— , à -, ripeta.

repiquage (bot), priklado.

repiquer (bot), prikli.

— (piquer à nouveau), repiki.

répit, halto, (inter)ripozo, inter-
rompo, paŭzo.

— , sans -, senhalte.

replacer, remeti, reloki.

— (un fonctionnaire), reeno-
ficiĝi.

replâtrage (d'un mur...), gipsofli-
kaĵo.

replâtrage (F, f), fuŝriparo || fuŝ-
arango || fuŝrepacigo.

replâtrer, gipsofliki.

— (F, f), fuŝripari || fuŝ-
arangi || fuŝrepacigi.

replet, graseta, diketa, korpulenta.

réplétion, korpulenteco.

repli, refaldo.

— (mil), retirigo, retreto.

replis (sinuosités), ondigo, serpen-
tigo.

— les plus cachés (du cœur),
la plej kaŝitaj faldoj.

repliable, refaldebla.

replier, refaldi.

— , se -, (re)faldiĝi.

— , se - (mil), retirigi.

— , se - sur soi-même,
enpensiĝi.

réplique, repliko, rediro, rebata
diro.

— (art || jur), kopio ||
kontraŭpledo.

répliquer, repliki, rebate diri.

répondre, respondi.

— (au lieu d'obéir), rezoni,
argumenti.

— (répéter le son), eĥi,
resoni.

— (assurer), certigi.

— à (une objection), (kon-
traŭ)respondi al,
kontraŭargumenti.

— à (être en proportion de),
respondi, esti same
grava.

— à (satisfaire à), plenumi.

— à (payer de retour),
reciproki.

— à (être symétrique), res-
pondi al, esti sime-
tria kun.

répondre de (être garant), garantii, priresponđi, respondi.

répons (R), responsorio.

réponse, respondo.

— (réfutation), kontraurespondo, rebata respondo.

report (calcul), transporto.

— (ajournement), prokrasto.

reportage, raport-ado, -aĵo.

reporter (subst), raportisto.

reporter (porter), reporti.

— (calcul), transporti.

— (ajourner), prokrasti (ĝis)

— , **se - à** (en pensée), rememori.

— , **se - à** (en un document), referenciĝi.

repos, ripozo || paŭzo.

— (absence de mouvement), senmoveco.

— (tranquillité, quiétude), trankvileco, kvieteco.

— , **jour de -**, ripozotago.

— , **maison de -**, ripozdomo.

reposant, ripoziga.

reposé, kvietta || freŝa || ripoza.

reposer T (remettre), remeti, reloki || kuŝigi.

— (délasser), ripozigi || kvietigi.

— I (dormir), ripozi, dormi.

— (être déposé, enterré...), ripozi, kuŝi.

— **sur** (être fondé : pf), baziĝi sur.

— , **laisser -**, **faire -**, ripozigi.

— , **laisser - une terre**, lasi teron novale.

reposer, **laisser - du vin**, lasi vinon klariĝi.

— , **se -**, ripozi.

— , **se - sur** (qn || ses lauriers), tute fidi al (iu) || kontentiĝi per pasinta sukceso.

reposer (R), ripozaltaro.

repoussage, cizelado.

repoussant, malloga || naŭza.

repoussé, métal -, cizelaĵo.

repousser (renvoyer), resendi, rebati.

— (écarter), forpuŝi.

— (l'ennemi || la tentation), forpeli, dispuŝi.

— (ne pas agréer), malakcepti, malkonsenti, rifuzi.

— (les honneurs), malpretendi.

— (métal, cuir), cizeli, martelstampi.

— I (pousser de nouveau), rekreski.

repoussoir (pour métal), cizelilo.

— (cheville), puŝostifto.

répréhensible, riproĉinda.

répréhension, riproĉo.

reprendre (prendre || s'emparer), repreni || rekapti.

— (engager || réprimander) redungi || riproĉi.

— (ce qui est donné), reakiri, rericivi.

— (méd : attaquer), re-
trafi.

— (venir chercher), preni.

— (critiquer, blâmer), kritiki.

— **haleine**, ripozi momenton.

reprandre le dessus, regajni superecon.

reprandre I (plante), ree kreski.
— (chairs), cikatrigi.

— (se rétablir), resanigi
reprosperi.

reprandre, se -, korekti sin mem,
sian diron.

— , se - (se maîtriser),
rekonsciigi.

représailles, reprezajlo *.

représentant (com || pol), repre-
zentanto, riprezentan-
tanto.

— (commis voyageur ||
courtier), migra ko-
mizo, makleristo.

représentation (nouvelle prés.),
reprezentado.

— (du monde || d'un
objet), (mond)bil-
do || figurado.

— (théâtre || art), pre-
zentado.

— (remontrances), ri-
proĉo, admono,
averto.

représenter (pièce, person-
nage). prezenti.

— (com || pol), repre-
zenti, riprezenti.

— (faire observer),
admoni, averti |
protesti.

— (avoir du main-
tien), (konvene)
imponi.

— , se -, prezenti al
si, imagi.

répressible, subpremebla.

répressif, subprema.

répression, subpremo, punhaltigo.

réprimande, riproĉo, admono,
mallaŭdo.

réprimander, riproĉi, admoni,
mallaŭdi.

réprimer, reteni, bridi.

— (abus, révolte), pune
bridi, subpremi, pune
haltigi.

repris de justice, jama kondam-
nito.

reprise, repreno, rekapto.

— (continuation), redaŭrigo,
rekomeno.

— (essor), revigligo.

— (bas, étoffe...), fliko.

— (théâtre), ripeto, re(sur)sce-
nigo.

— (mus), ripeto, refojigo.

— (sport), turnirparto.

reprises, à plusieurs -, plurfoje,
ripete.

— , à maintes -, multfoje,
ripetade.

— , à diverses -, diversfoje.

repriser, fliki, kudroripari.

réprobateur, malaproba, mallaŭda,
riproĉa.

réprobation, malaprobo, mallaŭdo.

— (R), damno.

reprochable, riproĉinda.

reproche, riproĉo, mallaŭdo.

— (être) sans -, tute neri-
proĉinda.

reproches, adresser des -, riproĉi.

reprocher qc à qn, riproĉi ion
al iu, mallaŭdi.

reproducteur, reprodukt-a,-anto.

reproductible, reproduktebla.

reproductif, reprodukt-a,-iva.

reproduction, reproduktado.

— , represo || figuraĵo ||
kopio.

reproduction, droit de -, kopi-raĵto.

reproduire (génération), reprodukti.

— (copie || répétition), kopii || ripeti.

— , se -, reproduktiĝi, naski || ripetiĝi, kopiigi, refojiĝi.

réprouvé, elĵetulo || damnitito.

réprouver, malaprobi || mallaŭdi.

— (R), malbeni || damni.

reps (étouffe), repso.

reptation, rampado.

reptile, reptilo, rampulo.

reptilien, reptilia.

repu, sata.

républicain, respublik-a, -ano | -ana

républicanisme, respublikanismo.

république, respubliko.

répudiation (jur), repudio || rezi-gno.

répudier (une épouse), repudii.

— (rejeter, repousser), for-puŝi.

— (une succession...), rezigni.

repue (action de se repaître), satiĝo.

répugnance, mallogo, naŭzeto || malinklino, malvolo.

répugnant, naŭza, abomeninda.

répugner (à qc), malinklini, malvoli.

— (à qn), mallogi, naŭzeti.

répulsif, forpuŝa || (f), malloga.

répulsion, forpuŝo || (f), malloga.

réputation, fameco, reputacio.

réputé, famekonata.

réputer, opinii ...-a, teni por ...-a, rigardi kiel ...-a.

requérir (jur), (laŭleĝe) postuli.

requérant, postulanta (ĉe la jus-tico).

requête, peto || petletero.

requiem (R || mus), rekviemo.

requin (ich), ŝarko.

requinquer, se - (F), (freŝe) resaniĝi || novvesti sin.

requis (exigé), postulita, necesa.

— (mil), rekviziciito.

réquisition (jur), (laŭleĝa) postulo.

— (mil), rekvizicio.

réquisitionner, rekvizicii.

réquisitoire, akuzo parolado.

— (f), severa akuzado, riproĉegoj.

rescapé, elsaviĝinto, savito, mortevitinto.

rescousse, à la -, helpe.

rescrit (jur), reskripto.

réseau (tissu), retaĵo || maŝaro.

— (de voies...), ...-a reto,

— de chemin de fer, fer-voja reto, fervojaro.

— (i : intrigues), interplekto (da).

— (opt), reteto.

résection (méd), desekco.

réséda (bot), rezedo.

réséquer (méd), desekci.

réservation, rezervado.

réserve, rezervo.

— (chose réservée, provisions), rezervaĵo, proviz(a)jo.

— (chasse, pêche), parko.

— (mil : civils || troupes), rezervitaro || rezerva trupo.

— (local), konservejo, pro-vizejo.

— (restriction || jur), limiga kondiĉo || rezervo.

— , sans -, senrezerve, sen-escepte.

réserve, sous la - de, kun rezervo pri.

—, sous toute -, sengarantie.
réservé, deteniĝema, diskreta, distancafakta.

réserver, rezervi.

— pour (destiner), destini por.

— , se - pour, damaĝi sin ĝis.

réserve, faire des -, rezervi kelkajn punktojn.

réserviste, rezervito, rezervisto.

réservoir, konservujo, rezervujo, ...-ujo.

— (collecteur), kolektujo.

résidant, restadanta || rezidanta.

résidence, restadejo || restado, loĝado.

— (jur || pol), rezidejo || Rezidentejo.

Résident (pol), Rezidento.

résidentiel, restadeja || rezidenta.

résider (qn), restadi (jur), rezidi.

— (qc), kuŝi, esti.

— en (consister en), konsistiel.

résidu, restaĵo, surfondaĵo.

— (chim || math || philo), reziduo.

résiduaire, résiduel, postrestanta, rezidua.

résignation (au sort), rezignacio, submetiĝo.

— (jur), rezigno (de, pri).

résigné, rezigniint-a-o.

résigner (renoncer), rezigni.

— , se - à, rezignacii, submetiĝi, malribeli.

— , se - à faire, rezignacie fari.

résiliable, nuligebla.

résiliation, nuligo.

résilier, nuligi.

résille, reteto || haroreto.

résine, rezino.

résineux, rezina.

résinifère, rezindona.

résipiscence, pento, kulpobedaŭro.

résistance, rezisto || kontraŭstaro || baraktado || nelaciĝebleco.

— (élec), rezistanco.

— (tech), rezisteco, daŭremo.

— (H), Rezistado.

— à l'avancement (avi), flugrezisto.

— , plat de -, ĉefmanĝaĵo.

résister (ts), rezisti || kontraŭstari, malcedi.

résistant, rezista, necedema, fortika.

résolu (décidé, déterminé), rezoluta.

résoluble (problème), solvebla.

— (contrat), nuligebla.

résolutif (méd), solv-a-ilo.

résolution (math || jur), solvado || nuligo.

— (décision), decido.

— (fermeté), rezoluteco.

— (vœu), rezolucio.

— (action de se résoudre || méd), transformiĝo || solviĝo.

résolutoire (jur), nuliga.

résolvant, solviga || nuliga.

résonance, reson(ad)o, postsonado.

— (phys || élec), resonanco.

résonateur (phys), reson-atoro, -ilo.

résonnant, resonanta || resonanca.

résonner, resoni, postsoni || tinti.

résorber, resorbi || (f), nuligi.

— , se -, resorbiĝi.

résorcine (chim), rezorcino.

résorption (ts), resorb-o, -iĝo.

résoudre (math || méd), solvi.

— (décider), decidi.

— (chim), malkomponi.

— , se - (à), decidiĝi.

— , se - en, transformiĝi en.

respect, respekto (al iu, pri io).

— , avoir du - pour, respekti

— , tenir en -, reteni || imponi.

— humain, moktimo.

respects (civilités), respektesprimoj.

respectabilité, respektindeco.

respectable, respektinda.

— (f : important), relative grava, konsiderinda.

respecter, respekti.

— (ménager), ne difekti, ne tuŝi, indulgi.

— , se -, zorgi pri sia bonfamo.

respectif, respektiva.

respectueux, respekt-a, -oplena.

respirable, spirebla.

respiration, spir(ad)o.

respiratoire, spira.

respirer, spiri.

— (se reposer), paŭzi || re-trankviliĝi.

— (f : exprimer), montri. spiri (f).

— une odeur, enflari. spirsorbi.

resplendir, brilegi.

resplendissant, brilega.

resplendissement, brilego.

responsabilité, responseco, pri-respondeco.

responsable, responsa, prirespon-da.

— , être - de, responsi.

ressac (mar), ondoresalto, surfo.

ressaisir, rekapti, repreni.

— se -, rekonsciĝi, malkonsterniĝi.

ressasser, (senĉese) ripetadi, gurdi (f).

ressaut (arch), elstarajo.

— (d'un barrage), nivelsalto.

ressauter, resalti.

— (faire ressaut), elstari || nivelsalti.

ressemblance, simil-eco, -aĵo || (f), analogio.

ressemblant, simil-a, -anta.

ressembler (à), simili (al, je, acc.).

ressemelage, replandum-ado, -aĵo.

ressemeler, replandumi.

ressentiment, (postofenda) venĝo-deziro.

ressentir (sentir || éprouver), (ek)senti || travivi.

— , se - de (f : éprouver), esti (malbone) influita de, postsenti.

resserre, konservejo, tenejo.

resséré, malvasta, mallarĝa || konstipita.

resserrement, mallarĝigo, malvastigo.

— (f : d'une alliance), plifirmigo.

resserrer, plistreĉi, kuntiri || mallarĝigi.

— (ranger), reloki.

— (f : une amitié), plifirmigi.

— (F : constiper), konstipi.

ressort (élasticité), elasteco.

— (métallique), risorto.

ressort à boudin, spiralrisorto.
 — (f: force), energio, volforto.
 — , faire -, risortigi.
 — , manquer de -, esti sen-
 energia.

ressort (d'un tribunal), (juĝa) areo.
 — (compétence || spécialité),
 kompetenteco || fako.
 — , en dernier -, lastinstance.
 — , ce n'est pas de mon -,
 mi ne kompetentas
 pri tio.

ressortir, reeliri.
 — (être mis en valeur),
 reliefigi, elstari, kon-
 trasti.
 — (résulter), rezulti, cliĝi,
 elflui (f).
 — , faire -, reliefigi, insiste
 rimarkigi.

ressortir (jur), aparteni al, dependi
 de, koncerni (la juĝan areon, la
 kompetentekon).

ressortissant, aparten-a-, anto ||
 nacio, ŝtatano.

ressource, elturniĝilo.
 — (avi), plonĝofino.
 — , sans -, senrimeda, sen-
 sava.
 — , faire une - (avi),
 zomi.

ressources (moyens d'existence),
 monrimedoj, vivri-
 medoj.
 — (d'un pays), riĉfontoj ||
 povorimedoj.
 — (d'une langue), esprim-
 rimedoj.

ressouvenir, se -, rememoriĝi.
ressuage (tech), glatmartelado.
ressuer (tech), glatmarteli.

ressusciter, reviv-igi, -iĝi || relev-i,
 -iĝi.
 — (f: une mode...), res-
 tarigi.

ressuyer, sekigi.
restant, restaĵo || ceteraj.
restaurant, restoracio.
restaurateur, restoraciisto.
 — (art || pol), restaŭ-
 ranto.

restauration, riparado || resta-
 rigo || resurtro-
 nigo.
 — (art || pol), restaŭ-
 rado.
 — (f: nouvelle vigueur),
 revigligo.

restaurer (réparer), ripari, renovigi.
 — (rendre force : pf), revig-
 gli.
 — (nourrir), satmanĝigi.
 — (remettre sur le trône),
 resurtronigi.
 — (art || pol), restaŭri.
 — , se -, satmanĝi.

reste (ce qui demeure || math),
 rest(a)o.
 — (ce qui est à faire, à dire),
 ceter(a)o.
 — , de -, pli ol necese.
 — , être de -, postresti.
 — , au -, du -, cetera.
 — , ne pas demander son -,
 senprokraste forkuri.

rester (ts), resti.
 — (subsister), postresti.
 — (un certain temps), restadi,
 loĝi.
 — (à la maison), sidi (hejme).
restes (cadavre, ossements), pos-
 trestaĵo.
restituable, restituebla.

restituer (*vendre*), restitui, redoni.

— (*monument, texte*), res-
taŭri, restarigi.

restitution, restitu(ad)-o res-
taŭr-ado || -aĵo.

restreindre, restrikti, limigi, mal-
vastigi.

— , se - (*dépenses*), limigi
la elspezojn.

restreint, malvasta, malgranda, mal-
multa.

restrictif, limiga, ĉirkaŭbara, strik-
tiga.

restriction, limigo, striktigo.

restringent (*méd*), adstringa.

résultant, rezulta.

résultante (*math* || *f*), rezultanto ||
rezulto, konsekvenco.

résultat (*suite logique*), rezult-o,
-aĵo.

— (*produit final*), rezultato.

— , sans -, vana.

— , avoir pour -, rezultigi.

résumé, resumo, epitomo.

— , en -, resume, mallonge.

résumer, resumi.

— , se -, resumi kaj kon-
kludi.

résurgence, akvo(re)apero, rive-
rorenaskigo.

résurrection, resurekto, reviviĝo,
releviĝo.

retable (*arch* || *R*), retablo, altar-
tabulo.

rétablir, restarigi.

— (*vérité* || *santé*), reĝustigi ||
resanigi.

— l'ordre, reordigi.

— , se - (*méd*), resaniĝi.

rétablissement, restarigo || res-
aniĝo.

— (*sport*), surrekiĝo.

retaille, retranĉaĵo.

retailer, retranĉi, retajli || refajli.

rétaquer, (re)stani.

rétaquer, stanisto.

retaper (*F* || *par extension*), rebo-
nigi || ripari.

— , se - (*F*), refortiĝi, revig-
liĝi, satmanĝi.

retard, malfruo || prokrasto.

— , en -, neakurata.

— , être en -, malfrui.

— , mettre en -, malfruiĝi.

— , se mettre en -, malfruiĝi.

— , sans -, senprokraste, sen-
atende.

— , ne pas souffrir de -,
esti neprokrastebla.

retardataire, malfruiĝinto, posti-
ĝinto.

retardateur, malfruiga.

retardement (*bombe à*), prokrasta.

retarder (*remettre*), prokrasti.

— (*empêcher*), malfruiĝi,
bremsi (*f*).

— (*phys* || *montré*), malak-
celi || malrapidi.

retenir (*garder, contenir*), teni,
reteni.

— (*conserver*), konservi.

— (*une place : chf*), mendoteni,
rezervigi.

— (*engager par : avance*), antaŭ-
dungi.

— (*sur salaire*), elpreni.

— (*faire demurer*), restigi.

— (*maintenir* || *empêcher de*),
firmteni || deteni de
...-o.

— (*en mémoire*), memorteni.

— (*regards, attention*), kapti.

— (*f : modérer*), moderigi,
bridi.

retenir, se - (*de tomber*), sin deteni (de falo).

— , se - (*se modérer*), sin deteni, sin moderigi.

rétenition, deteno, reteno.

retentir, sonoregi, ek-sonegi, -bruegi; tondri.

— (*avoir des répercussions*), reefiki || sensacii.

retentissant, sonorega, tondra || (*f*), sensacia, laŭta.

retentissement, sonorego || ree-fiko, sensacio.

retenue, teno, reteno.

— (*sur qc*), depreno el.

— (*punition*), puna postrestado.

— (*réserve*), deteniĝemo.

— (*math*), transnoto.

rétiaire (*antiq*), retarmito.

réticence, (intenco) forsilentado.

réticent, forsilentema.

réticulaire, retoforma.

réticule, haroreto || manreteto, mansaketo.

— (*opt*), fadenkruco.

réticulé, retostrekita, retoforma.

rétif, malobeema, ribelema.

rétime (*anat*), retino.

rétinien, retina.

rétnite (*méd*), retinito.

retiration (*typo*), dorsopresado.

— , presse à -, duflanka presmaŝino, dorso-presa maŝino.

retiré (*lieu*), malproksima, izola.

— (*qc*), emerita || retirigema, nesocietema, izola.

retirement (*méd*), kuntirigi.

retirer (*t. de nouveau*), retiri.

— (*tirer à soi*), retiri, retrotiri.

— (*reprendre*), repreni, ricevi

retirer (*contracter*), kuntiri.

— (*un vêtement*), demeti.

— (*qc à qn*), detiri.

— (*hais de*), eltiri.

— (*de l'argent*), retrati.

— (*obtenir, recueillir*), eltiri, elgajni.

retirer, se -, foriri, retirigi, fortirigi.

— , se - (*eaux*), forflui.

— , se - (*d'une profession*), eksterigi el || ekŝigi || emeritiĝi.

— , se - (*étouffe*), malvastiĝi, striktiĝi.

retombée, plafonrando, volborando.

retomber, ree fali || refali.

— (*pendre*), pendi.

— (*faute, responsabilité*), fali sur iun.

— **malade**, remalsaniĝi.

— (*R*), repeki || reherezi.

retordre, retordi || fadentordi.

rétorquer, rebati (argumentojn).

retors (*tex* || *qn*), plurfoje tordita || ruzega.

retorsion, rebato || reprezajlo.

retouche, retuŝo, korekto.

retoucher, retuŝi, korekti.

retour, reveno, reiro.

— (*répétition*), ripetigo, refojigo.

— (*réciprocité*), reciprokeco.

— **d'âge** (*méd*), menopauzo.

— **sur soi-même**, kondutopripensio.

— , **choc en -**, kontraŭefiko.

— , **en -**, kompenso, repago.

— , **sans -**, nereveneble.

— , **être de -**, esti reveninta.

retournage (*vêt*), reversado.

retourne (*carte*), turnokarto.

retournement, returno.

retourner, reiri, reveni || retroiri.

— (*revenir à*), restituiĝi.

— (*tourner*), (re)turni.

— (*un vêtement* || *carte*),
reversi || turni.

— (*renvoyer*), resendi.

— (*émotionner*), emociegi.

— (*l'opinion de qn*), ŝanĝi
ies opinion.

rétourner, se -, sin turni.

— , se - (*regarder derrière*),
rigardi returne.

— , se - (*auto*), renversigi.

— , se - **vers**, returniĝi al.

— , s'en -, returnen iri.

rétracer, redeseĝni.

— (f), desegni (f), rakonti,
priskribi.

rétraction, erarkonfeso.

rétracter, se -, erarkonfesi, repreni
sian diritaĵon.

— , se - (*méd*), kuntiriĝi.

r-étractile (*griffe* || *méd*), entirebla ||
kuntiriĝema.

r-étraction (*méd*), kuntiriĝo.

r-étrait (*contraction*), kuntiriĝo.

— (*argent* || *document*),
retrato || repreno.

r-étraite (*action de se r.*), foriro,
retiriĝo.

— (*mil*), retreto || vesper-
signalo.

— (*isolement* || *lieu*), izoleco ||
izolejo.

— (*cessation d'activité*), eme-
riteco.

— (*pension*), emerita pensio,
emerituro.

— **aux flambeaux**, torĉa
procesio.

retraite, maison de -, kadukulejo,
maljunulejo.

— , mettre à la -, emeritigi.

— , prendre sa -, emeritigi.

— , battre en -, retreti.

retraité, emerito, pensiulo.

retranchement (*suppression*), for-
preno, detranĉo.

— (*mil*), fortikaĵo ||
defendopozicio.

— (f), defenda argu-
mento.

retrancher (*supprimer*), forpreni.

— (*ôter une partie*),
detranĉi.

— (*mil*), fortikigi, redu-
tigi.

— (*math*), dekalkuli.

— , se - (*mil*), sin fortikigi.

— , se - (f), sin ŝirmi per,
preteksti.

retransmettre (*radio*), transsendi.

rétréci, mallarĝa, malvasta.

rétrécir, mallarĝ-igi, malvast-igi;
-iĝi.

— , se -, mallarĝiĝi, malvastigi

rétrécissement, mallarĝ-igo, mal-
vast-igo;-iĝo.

rétribuer (*qn*), salajri, rekompenci.

— (*qc*), pagi.

rétro (*préfixe* : action ou mouve-
ment de sens contraire à
la normale), retro-.

— (*en arrière, derrière* : *méd*),
post-.

ex : **rétropéritonite**, post-
peritoneito.

rétroactif, retroaktiva.

rétroaction (*cybernétique*), retro-
kuplado.

rétroactivité, retroaktiveco.

rétrocéder, retransdoni.

rétrocession, retransdono.
rétroflexion (méd), retroflekso.
rétrogradation, retroirado.
 — (discipline), de-
 grado, malpro-
 mociado.
rétrograde (qui va en arrière),
 retroira.
 — (f), malprogresema,
 regresema.
rétrograder (aller en arrière), re-
 troiri.
 — (discipline), degradi,
 malpromocii.
 — (f), regresi, malpro-
 gresi.
rétrospectif, retrospektiva, retro-
 vida.
rétrospection, retrovido.
retroussé (nez), kusp(it)a.
retroussement, supren-faldo,-vol-
 vo; kusp(ad)o.
retrousser, supren-faldi,-volvi ;
 kuspi.
retrouver, trovi.
 — (retourner vers qn), reiri
 al.
 — (f : reconnaître), rekoni.
 — , se - (après absence),
 troviĝi.
 — , se - (s'orienter), sin
 orienti.
rétroviseur, retrovidilo, retrospe-
 gulo.
rets, (kapto)reto.
réunion (action de rassembler),
 kunveniĝo.
 — (action de rapprocher :
 méd || pol), kunigo.
 — (action de se rapprocher ||
 de se rassembler), ku-
 niĝo, kunveno.

réunion (assemblée), kunven-o,-in-
 taro.
 — (d'objets), kolekto, aro.
 — , salle de -, kunvenejo.
réunir (rassembler), kunveniĝi ||
 kolekti, arigi.
 — (rapprocher || rejoindre), ku-
 niĝi || kunligi.
 — (faire correspondre), kunigi,
 interkomunikigi.
 — , se - (personnes || choses),
 kunveni || kunigi ; arigi.
réussir, sukcesi, prosperi.
réussite, sukceso.
 — (cartes), kartorakolo.
revaloir qc à qn, (re)pagi ion al iu.
revalorisation, revalorigo.
revaloriser, revalorigi.
revanchard, revenĝema.
revanche, revenĝo, repago.
 — , en -, kompanse.
revancher, se -, revenĝi.
rêvasser (éveillé), revadi.
 — (en sommeil), agitite son-
 ĝadi.
rêvasserie, revaĉado.
rêve (éveillé), revo.
 — (endormi), sonĝo.
 — , faire un beau -, sonĝi (revi)
 ion belan.
 — , sortir d'un -, elreviĝi.
revêche, malloga, malmilda, acida
 (f), vinagra (f).
réveil, veko || vekliĝo.
 — (mil : diane), veksinalo.
 — (f), revigliĝo, revekiĝo.
 — (réveille-matin), vekhorloĝo.
réveiller, vekigi || (f), vigligi.
 — , se -, vekigi, eldormigi.
réveillon, nokta festen(et)o.
réveillonner, noktfesten(et)i.
révélateur, rivel-anta,-ilo.

révélation, rivelado || (R), revelacio
révéler, riveli, aperigi, montri,
 malkaŝi.

— (R), revelacii.

— , se -, riveliĝi, aperi, montriĝi.

revenant, fantomo, reaparanto.

revendeur, revendisto || brokantisto.

revendication, depostulo.

revendiquer, depostuli.

revendre, revendi.

revenir (de nouveau || s'en revenir, retourner), reveni ||
 returne iri.

— (à la mémoire), rememorigi, reveni en la memoron.

— (sur une décision), ŝanĝi (la decidon).

— (d'une erreur), liberiĝi de, korekti sin, rezigni.

— (à un sujet), reveni, pluparoli, denove priparoli.

— (échoir || appartenir), esti destinita || rajte aparteni al.

— (coûter || F, plaire), kosti || plaĉi.

— à soi, rekonsciiĝi.

— de loin (f), eskapi, gravan danĝeron.

— à ses moutons (f), reveni al siaj bredataj ŝafoj.

— au même, tute ne diferenci.

— (à qn : tant de bénéfice), ricevi tioman profiton.

— (à qn : apprendre que), sciiĝi ke.

— (à qn : en mémoire), memori ke.

— à la santé, resaniĝi.

revenir, ne pas en -, esti tre surprizita.

— , faire - (cuis), rapide subroŝti.

— , en - à, denove insisti pri.

revenu, enspezo || rento.

— , le - de qn, enspezaro.

— , source de -, fonto de enspezo.

— , impôt sur le -, laŭenspeza imposto.

rêver (endarmi), sonĝi.

— (éveillé), revii.

— (désirer vivement), deziregi.

— (F : déraisonner), fantazii.

réverbération, lumo-,varmo-resendo.

réverbère, stratlanterno.

réverbérer, lumo-,varmo-resendi.

reverdir, reverdigi || reverdiĝi || (f), rejuniĝi.

révérence (respect, vénération), respekt(eg)o.

— (salut), riverenco, klin-saluto.

— , faire la -, riverenci, klinsaluti.

révérencieux, ceremonie respektema.

révérend (R), reverendo *.

révérer, respektigi, honori.

rêverie, revado || (f), fantazio.

revers (envers), dorsa flanko, posta flanko, dorso, posto.

— de la main, mandorso.

— de fortune, sortobato.

— (de médaille), reverso, dorso.

— (de vêtement), refaldo.

— (de la médaille : f), malbona flanko de io.

— (mil), malvenko.

reversement, transpezo.

reverser, reversi, reŝuti || repagi.

— (f : reporter sur), transspezi | transposedigi.

réversible (jur), transspezebla || transposedebla.

— (phys), inversebla.

— (étouffe), reversebla.

— (retour en arrière), re-
turnebla.

réversion, transspezo, transposedigo.

revêtement, tegaĵo || stuko.

revêtir (habit || forme), surmeti || akcepti, alpreni.

— (recouvrir), tegi.

revêtu, être - (d'une dignité), esti investita.

rêveur, revema, rev(em)ulo.

revient, prix de -, plenkosto (de varo, produkto, servo).

revigorer, revigligi, refreŝigi.

revirement, reĝirado.

— (d'opinion), renverso,
returniĝo, plensanĝo.

revisable, révisable, reviziebla.

réviser, ré... (ts), revizii.

réviseur, ré..., reviziisto.

revision, ré..., revizio.

— (mil), rekrutekzameno.

— , conseil de - (mil),
rekrutekzamenantaro.

revisionniste, ré..., reviziisto.

revisionnisme, ré..., reviziismo.

revivifier, revivigi.

— (f), revigligi, refreŝigi.

reviviscence, reviviĝo.

reviviscent, reviviĝopova.

revivre, revivi.

revivre (f), reaperi || renaskiĝi || renoviĝi.

révocabilité, eksigebleco || nuligebleco.

révocable, eksigebla || nuligebla.

révocation (qn || qc), eksigo || nuligo.

revoici, revoilà, jen ree, jen denove.

revoir (voir || examiner), revidi || revizii.

— (subst), revido.

— , au - ! ĝis (la) revido !
ĝis (la) !

révoltant, indigniga.

révolte, ribelo.

révolté, ribelant-a-o.

révolter (p || f), ribeligi ! indignigi.

— , se -, ribeli.

révolu, elpasinta.

révolutif (bol), eksterenvolviĝanta.

révolution (astr || géom || tech),
rivoluo.

— (pol), revolucio.

— , faire une -, revolucii.

— , surface de - (géom),
rivolua surfaco.

— cardiaque (méd), kora ciklo.

révolutionnaire, revoluci-a-ulo.

révolutionner, revoluciigi.

— (f : qn || qc),
maltrankviligi ||
misordigi.

revolver, revolvero.

révoquer (qn), eksigi, senoficigi.

— (qc), nuligi.

— en doute, pridubi, kon-
testi.

revue (recherche), revizio, pri-
gardado.

revue (*mil* || *théd*), **revuo**, **parado** || **revuo**.

— (*publication*), **revuo**.

— **technique**, **faka revuo**.

— , **passer en -**, **revui**, **pririgardi**.

revuiste, **revu(verk)isto**.

révulsé, **returnita**.

révulsif, **revulsi-a**, **-ilo**.

révulsion (*méd*), **revulsio**.

rez-de-chaussée, **teretaĝo**.

rhabdomancie, **rabdismo**.

rhabillage, **rhabillement**, **riparo**.

rhabiller, **revesti** || **ripari**.

— , **se -**, **revesti sin**.

ramnacées (*bot*), **ramnacoj**.

rhapsode (*H*), **rapsodo**.

rhapsodie (*ts*), **rapsodio**.

rhéostat (*élec*), **reostato**.

rhésus (*zoo*), **resuso**.

— , **facteur -** (*méd*), **resus-faktoro**.

rhéteur (*H*), **retoro**.

rhétoricien, **retorikulo**.

rhétorique, **retoriko**.

— , **figure de -**, **retorikaĵo**

rhinanthé (*bot*), **rinanto**.

rhinite (*méd*), **rinito**.

rhinocéros (*zoo*), **rinocero**.

rhinologie (*méd*), **rinologio**.

rhino-pharynx (*méd*), **rinofaringo**.

rhinoplastie (*méd*), **rinoplastiko**.

rhinoscopie (*méd*), **rinoskopio**.

rhizome (*bot*), **rizomo**.

rhizophora (*bot*), **manglarbo**.

rhizopodes (*zoo*), **rizopodoj**.

rho (*lettre grecque*), (*greka*) **ro(o)** ; **rota(o)**.

rhodium (*chim*), **rodio**.

rhododendron (*bot*), **rododendro**, **alpa rozo**.

rombe (*losange*), **rombo**.

rhombique, **romba**.

rhomboèdre, **romboedro**.

rhomboédrique, **romboedra**.

rhomboïdal, **romba**.

rhomboïde (*anat* || *géom*), **romboïdo**.

rhubarbe (*bot*), **rabarbo**.

rum, **rumo**.

rhumatisant, **reŭmat(ism)ulo**.

rhumatismal, **reŭmat(ism)a**.

rhumatisme (*méd*), **reŭmat(ism)o**.

rhumb (*mar*), **rumbo**.

rhume (*méd*), **malvarmumo**, (*pulma*) **kataro**.

— **de cerveau**, **korizo**, **naza kataro**.

— **des foins**, **fojnokataro**, **polenozo**.

rhumerie, **rumejo**.

riant, **gajaspekta**, **ĉarma**, **sunbrila** (*f*).

ribambelle (*F*), **svarmo**, **vicego**.

ribésaciées (*bot*), **ribacoj**.

ricanement, **rikano**.

ricaner, **rikani**, **moke ridi**.

richard, **riĉegulo**.

riche (*pf* || *de grand prix*), **riĉa** || **grandvalora**.

richesse, **riĉeco** || **grandvaloreco**.

richesses, **riĉaĵoj**.

richissime (*F*), **riĉega**.

ricin (*bot*), **ricino**.

— , **huile de -**, **ricinoleo**.

rickettsie (*méd*), **riketcio** *.

ricocher, **resalti**.

ricochet, **resalto**, **glitresalto**.

— , **par -** (*p* || *f*), **resalte** || **nerekte**.

rictus, **ridogrimaco**.

ride (*visage... || eau...*), **falto**,

sulketo || **faldeto**.

ridé, **faltoplena**, **faltovizaĝa**.

— (*eau...*), **faldetoplena**.

rideau (ts), kurteno.

— (magasin, théâ), rulkurteno.

— , tirer un -, forŝovi kurtenon.

— , garnir de -x, kurteni.

— , lever de - (théâ), kurtenlevo.

ridelle, ĉarokrado.

rider (visage || eau), falti || sulki, krispiĝi.

— , se - (visage), faltiĝi.

— , se - (pomme || eau), ŝrumpiĝi || sulkiĝi.

ridicule, ridind-a, -(ec)o, -(a)ŝo ; mokind-a, -(ec)o, -(a)ŝo.

— , peur du -, moktimo.

— , tourner qn en -, ridindigi iun, mokindigi iun.

ridiculiser, ridindigi iun, mokindigi iun.

rien (quelque chose), io.

— ne... - (aucune chose), nenio.

— (peu de chose), bagatelo, malgravaĵo.

— , cela n'est - ! tio ne gravas !

— , cela ne me dit - ! tio ne plaĉas al mi.

— , comme si de - n'était, kvazaŭ nenio okazis.

— , il ne fait plus -, li ne plu laboras.

— , n'être - à qn, neniel parenci kun iu.

— , ne faire semblant de -, ŝajniĝi sin indiferenta.

— , pour - au monde, nenia prezo.

— de plus, nenio pli.

— , plus -, nenio plu.

— que, nenio (alia) krom || nur.

— , cela ne fait -, (tio) ne malhelpas.

rieur, ridant-a, -o || ridem-a, -ulo || mokem-a, -ulo.

rigide (raide), rigida.

— (sévère), severa, strikta, rigora, severmora.

rigidité, rigideco || severeco, rigoreco.

rigolade (F), amuziĝo, petolado.

rigole, kanalet, defluileto, fluilo.

rigoler (F), amuziĝi, petoli || ridi.

rigorisme (R), rigorismo.

rigoriste, rigoristo.

rigoureux, rigora, severa, strikta.

— (rude, âpre || précis), akra || ekzaktega.

rigueur (sévérité), rigoreco, severeco, strikteco.

— (rudesse, âpreté), akreco.

— (précision), ekzaktegeco.

— , à la -, en ekstrema okazo ; se nepre necesas.

— , de -, nepre postulata.

rillettes (cuis), rijeto.

rimailler (F), rimaĉi, versaĉi.

rimailler (F), rimaĉisto, versaĉisto.

rime, rimo.

— masculine, féminine, riĉe, vira, ina, riĉa rimo.

— , sans - ni raison, sence, malprudente.

rimer, rimi || versi.

— , ne - à rien, esti sence, sencela ; nek al teksto, nek al preteksto.

rimeur, rimanto, versistaĉo, poetaĉo.

rinçage, gargarado || frotlavado.

rinçeau (arch), laŭb-ornamo.

rinçe-bouteille, botelgargarilo.

rincer (la bouche || ts), gargari.

— (en frottant), frotlavi.

— (en secouant), skulavi.

rincer (*par écoulement*), tralavi.
rinçure, postlavajo.
ring (*sport*), batalpodio : boksejo, luktejo.
ringard, fajrostango, fajrohoko.
ripaille (*F*), (festena) manĝegado, manĝodiboĉo.
ripe (*arch*), ŝtonpolurilo.
riper (*arch*), ŝtonpoluri.
 — (*mar*), rigoglitigi.
 — (*déplacer*), flankŝovi.
riposte, vigla rebato.
 — (*escrime*), skermorebato.
riposter, rebati.
ripple-mark, sablosulketo.
ripuaire (*H*), Rejnobord-a,-ano.
rire, ridi.
 — **aux éclats, à gorge déployée, se tordre de -** (*F*), ridegi.
 — (*se divertir*), amuziĝi.
 — (*plaisanter*), ŝerci.
 — **sous cape**, subridi.
 — **jaune, du bout des lèvres**, trude ridi.
 — **aux dépens de qn**, moki iun.
 — **de, se - de (qn, qc)**, moki || malŝati.
 — **, donner, prêter à -**, esti mokinda.
rire (*subst*), rido, ridado.
 — **, gros -**, ridego.
 — **, fou -**, neretenebla ridado.
ris (*mar* || *de veau*), refo || timuso.
risée, moko || mokataĵo.
 — (*mar*), ekbrizeto.
 — (*être*) **la - de**, mokata de.
risette, (infana) rideto.
risible, ridiga.
risotto (*cuis*), rizoto.
risque (*danger* || *- couvert*), risko || asekuraĵo.

risque, à tout -, ĉiaokaze.
 — **, au - de**, riskante ...i.
 — **, à ses -s et périls**, plenresponse.
 — **, courir un -**, **le - de**, riski (*acc.*), sin riski al.
 — **, courir de grands -s**, riski gravajn danĝerojn.
risqué, riska || ŝanca || aŭdaca.
risquer (*ts*), riski, aŭdaci.
 — (*la mort*), maltimi.
risque-tout, riskemulo.
rissole (*cuis*), risolo.
rissole T (*cuis*), risoli.
ristourne (*com*), ristorno.
rlte (*R*), rito.
ritournelle, rekantaĵo || (*f*), gurdajo (*f*).
ritualisme, ritismo.
rituel, rit-a || -aro || -libro.
rivage, bordo.
rival, rival-a,-o ; konkurant-a,-o.
rivaliser, rivali, konkuri.
rivalité, rival-ado, konkur-ado;-eco.
rive, (river-, lago-)bordo.
 — (*menuiserie*), tabulodiko.
rivelaine (*tech*), dupinta pikpioĉo.
river (*mettre un rivet*), niti.
 — (*deux pièces*), alforĝi, kunforĝi.
 — **son clou à qn** (*F*), rebate silentigi iun.
riverain, riverbord-a, vojbord-a ; -ano,-ulo.
rivet, nito.
rivetage, nitizado.
riveter, nitizi.
riveur, nitisto.
riveuse, nitmaŝino.
rivière, rivero.
 — **de diamants**, diamanta koliero.

rivure, nit-ado, -aĵo.

rixe, interbatigo.

riz (bot), rizo.

— , poudre de -, rizpudro.

rizerie, rizmuelejo.

riziculture, rizokulturo.

rizièrè, rizejo.

rob, **robre** (cartes), robro.

rob (pharmacie), robbo *.

robe (de femme || de juge), robo || talaro.

— de **chambre**, negliĝo.

— (d'un cheval), felo, felkoloro.

— , **gens de -**, talaruloj.

robin, talarulaĉo.

robinet, krano.

— (de purge, de vidange), drenkrano.

— , **tirer au -**, elkrani.

robinetier, kranfabrikisto.

robinetterie, kranfabrik-o, -ado || kranaro.

roblnier (bot : faux-acacia), robinio.

robot, roboto.

robuste, fortika, robusta.

— (f : santé, foi...), firma, neŝanceblebla.

robustesse, fortikeco.

roc, roko.

rocade (mil), paralela frontvojo, aroka vojo.

rocaille, ŝtonetoplana loko.

— (rochers artificiels), rokaĵo.

— (style), rokeca.

rocailleux, ŝtonetoplana.

— (f : heurté, dur...), malfacila, malglata.

rocambolésque, fantasta, ekstra-vaganca.

rocelle (bot), rocelo, orĉilo *.

roche (constituant terrestre), ter-ŝela materio : petro * (sedimentaj, eruptaj, metamorfaj petroj).

— (par extension), roko, ŝtonmaso.

— , **cristal de -** (min), kvarco.

— , **cœur de -** (f), sensentulo.

rocher, roko, kruta ŝtonego.

— (anat || zoo : murex), petro * || mureko.

rochet (vét R), (hor)surpliseto.

— , **roue à -** (méc), klikorado.

rocheux, roka, rokplena.

rocket, roquette, raketo.

rocking-chair, lulŝejo.

rococo (style), rokoko.

— (f), eksmod-a, -aĵo.

rocou (chim), rokuo.

rocuyer (bot), rokuarbeta, bikso.

rodage, erodo.

— , **en -**, erodata.

roder (un moteur...), erodi.

rôder, vagi, (ŝtel-,spion-)vagi.

rôdeur, vag-isto, -ulo.

rodomont, fanfaronulo.

rodomontade, fanfaronado.

rogations (K), rogacioj *.

rogaton, manĝorestaĵo.

rogne (F), kolereto.

rogner, randeltranĉi, ĉirkaŭtondi, stumpigi.

— (livre), margentanĉi.

— (F), kolereti, incitiĝi.

— **les ailes à qn**, senpotencigi iun.

rogné (queue...), stumpa.

rognon, reno || (de coq), testiko.

rogneur, randeltranĉaĵo, detranĉaĵo.

rogomme, volx de -, (drinke) raŭka voĉo.

rogue, rigide fiera, aroganta.

— (œufs de poissons : appât), fiŝova logaĵo.

roi (souverain || jeux), reĝo.

— , le jour des -, la fête des -, Epifanio, la festo de la Tri Reĝoj.

roide (et dérivés), voir **raide** (et dérivés),

roitelet (d'un petit état || orn), reĝeto || regolo.

rôle (théd || f), rolo.

— (liste), oficiala listo, registro.

— (contribution), taksaro, impostotabelo.

— , à tour de -, laŭvice.

— , jouer un - (f), plenumi rolon, taskon || okupi rolon.

— , jouer un - important (f), ludi gravan rolon en.

— , jouer le - de (p || f), roli kiel || funkcii kiel.

romain (de Rome), Rom-a,-ano.

— (de l'empire -), romi-a,-ano.

romaine (balance), pendopesilo.

— (bot), roma laktuko.

roman (langues -es, issues du latin), latinida, romida (lingvo).

— (arch : style), romanika.

— (le - : langue mère du français...), romanik(a) lingvo).

roman (litt), romano.

— (f), imagaĵo, eksterordinaĵo, nekredindaĵo.

romance (litt || mus), romanco.

romancé, romanforma.

romancer, romanformigi.

romancero (litt), romancaro.

romanche, romanĉa (lingvo).

romancier, roman(verk)isto.

romand, franclingva.

romanesque, roman-eca,-eska.

roman-feuilleton, felietona romano.

roman-fleuve, romanego.

romanichel, cigan(aĉ)o.

romaniste, latinidisto, romidisto.

romantique, romantik-a,-ulo.

romantisme, romantiko.

romarin (bot), rosmareno.

rompre **T** (briser, casser), rompi.

— (défoncer), frakasi.

— (faire cesser, gêner), interrompi.

— (dispenser, enfoncer : mil), frakasi, venk(eg)i.

— (f : fatiguer), lacigi || molesti || tedi.

— (une alliance), disigi.

— (un marché || un entretien), nuligi || ĉesigi.

— (une promesse || les rangs), rompi || disigi.

— **qn à qc** (entraîner), trejni iun al io.

— , à tout -, bruege, freneze.

rompre **I** (se briser), rompiĝi.

— (f : avec qn), ĉesigi amikecon, rilaton.

— , se - le cou, morti (ou grave vundiĝi) pro falo.

rompez ! (mil), for !

rompu, lacega, lacerompita.

— (de fatigue), disbatita (pro lacigo).

— (aux affaires), trejnita, spertega pri.

rompus, à bâtons -, refojige || diversleme || sensekve.

romsteck (cuis), rumsteko.

ronce (bot), rubusarbeto.

ronce (par extension : bal), dorn-arbeto.

— **artificielle**, dornodrato.

ronceraie, rubus-dorn-arbetejo.

ronchonner (F), grumbll.

roncier, **roncière**, rubusarbeto.

rond (adj), ronda.

— (bourse || nez), plena || malpinta.

— (sincère), sincera.

— (nombre), senfrakcia.

— , **en chiffres -s**, rondasume.

— (tourner - : moteur), regule.

rond (subst : cercle), rondo.

— (deserviette), (buŝtuko)-ringo.

— (de saucisson...), rondopeco.

— (de fumée || de jambe), buklo || arkomovo.

— , **en -**, ronde.

— , **tourner en -** (p || f), rondiri || nedecidiĝi.

rond-de-cuir, kronforma kuseno.

— (f, F), burokrataĉo.

ronde (surveillance), kontroliro, patrolado.

— (personnel, troupe), kontroli-rantoj, patrolanoj.

— (chanson || danse), rondo-kanto || rondodanco.

— (mus), plen(a) noto.

— , **faire une -**, kontroliri, patroli.

— , **à la -** (alentour), cirkaŭe, en la ĉirkaŭo.

— , **à la -** (circulairement, chacun son tour), rondire, rondvice.

rondeau (litt || mus), rondaŭo || rondelo.

ronde-bosse (art), plena reliefo.

rondel (litt), rondelo.

rondelet (qn), korpulenta, rondeta.

rondelette (bourse), sufiĉe plena.

rondelle, disketo, rondaĵeto, sub-ŝraŭbo.

— (de saucisson...), tranĉaĵo, rondopeco.

rondement (F), decideme, rapide, senŝanceliĝe.

— (F : loyalement), lojale.

rondeur, rond-eco, -aĵo.

— (de caractère), lojaleco, sincereco.

— (promptitude), decidemo, rapideco, senŝanceliĝeco.

rondin, ŝtipeto || rondligno || bastonego.

rond-point, rondoplaco || (par ext.), stratkruciĝo.

ronflement (dormeur || moteur), ronk(ad)o || zumado.

ronfler, ronki || zumi.

— , **faire - des vers**, emfaze deklami.

ronflant, sonora, brua.

— (f), bombasta, emfaze deklama.

ronflantes (promesses), loge mensogaj.

ronfleur, ronkanto, ronkemulo.

ronger (grignoter), ronĝi, mordeti.

— (corroder || miner), korodi || erozii, formanĝi (f).

— (f : tourmenter), turmenti, ronĝi (f).

rongeur, ronĝ-a, -ulo.

ronron, **ronronnement** (bruit sourd et continu : chat || moteur),

ronron(ad)o, katozumo || zumado.

ronronner, ronroni || zumi.

rookerie, rookery, ŝfeniska kunveno.

roquefort (fromage), rokforto.

roquer (échecs), aroki.
roquet (zoo), mopseto.
roquette, rouquette (bot), eruko.
roquette (fusée), raketo.
rorqual (zoo), rorkvalo, balenop-
 tero.
rosace (vitrail), rozvitralo.
 — (de plafond), plafonrozo.
rosacées (bot), rozacoj.
rosage (bot), rododendro.
rosaire (pf), rozario.
rosaniline (chim), rozanilino.
rosat, roza.
rosâtre, rozeta.
rosbif (cuis), rostbovaĵo.
rose (bot), rozo.
 — trémière, rozalteo, alceo.
 — de Noël, Kristorozo, nigra
 heleboro.
 — de Jéricho, Jeriflorozo.
rose (couleur), rozkolor-o;-a, roza.
 — (arch | diamant), rozvitralo ||
 rozdiamanto.
 — , eau de -, rozakvo.
 — , essence de -, rozoleo.
 — des vents, ventorozo, kom-
 paskarto.
 — des sables (min), sablorozo.
rosé, vin -, roza vino.
roseau (commun || à balai), kano ||
 fragmito.
Rose-Croix (philo), Rozokruco.
rosée, roso.
roselière, kanejo.
roséole (méd), rozeolo.
roseraie, rozĝardeno, rozejo.
rosette de ruban, bantoro.
 — (insigne), rozeto, kokar-
 deto.
rosier (bot), rozarbeto.
rosiériste, rozarbetisto.

rosir, roziĝi.
rossard, ĉevalaĉo.
 — (F), nenifaremulo || mal-
 bonulo.
rosse, ĉevalaĉo.
 — (f), malbonulo, maliculo.
 — (adj), malutilema, nocema.
rossée, bastonado, draŝado (f),
 tanado (f).
rosser, bat(eg)i, bastoni, draŝi, tani.
rosserie (F), malicaĵo.
rossignol (orn), najtingalo.
 — (à serrure), ŝtelŝlosilo.
 — (F : vieillerie), aĵaĉo.
rossolis (ratafia), rosolio *.
 — (bot), drozero.
rostral (mar), rostra || rostroforma.
rostre (mar : antiq || ent), rostro.
 — (bot), beko.
rostré, bekforma.
rot, rukto.
rôt, rostaĵo.
rotang (bot), rotango.
Rotary, Rotario.
rotarien, rotariano.
rotateur, rotaci(ig)a.
rotatif, rotacia.
rotation (ts), rotacio.
 — , par - (tour de rôle),
 rotacie.
 — , culture par -, ŝanĝo-
 rotacio-kultivado.
 — , avoir un mouvement
 de -, rotacii.
 — , exécuter une -, rotacii,
 aksumi.
rotative (typo), rotacipresilo.
rotatoire (circulaire), rotacia, ron-
 dira.
 — (qui fait tourner), rota-
 ciiga.
roténone (chim), rotenono.

roter, rukti.

rôti, rostita || rostaĵo.

rôtie, panrostaĵo, toasto.

rotifères (zoo), rotiferoj.

rotin, rotango, rotangobranĉo.

rôtir, T : rosti || I : rostigi.

—, se - (f), rostigi (f).

rôtissage, rostado.

rôtisserie, rostejo.

rôtisseur, rostisto.

rôtissoire, rostilo.

rotonde (arch), rotondo.

rotondité, rondeco.

— (F), korpulenteco, gras-
rondeco.

rotor (avi || élec), rotoro.

rotule (anat || tech), patelo,
genuosto || globartiko.

roture, nenobelego || nenobelaro.

roturier, nenobel-o,-a.

rouage, rad(o)aro, radaĵo || rada-
ĵero.

— (pf), mekanismo-o,-ero.

rouan (cheval), ruana.

roulard, ruzeg-a, elturniĝem-a;
-ulo.

roulardise, ruzegeco.

rouble (monnaie), rublo.

roucoulement, kvero, rukulo.

roucouler, kveri, rukuli.

— (f), kolombumi, amin-
dumi.

roue, rado.

— libre, libera, malkuplita rado.

— dentée, dentrado.

— à friction, frotrado.

— à aubes, padelrado.

— à rocher, klikorado.

— de secours, vicrado.

— (de gouvernail : mar), direk-
tilrado, stirrado.

—, supplice de la -, radumo.

roue, faire la -, pave paradi,
radoparadi.

—, mettre des bâtons dans
les -, malhelpi, krei obs-
taklojn.

—, cinquième - d'un carrosse,
kvina rado ĉe veturado.

—, la - de la fortune, la
sortoŝanĝoj.

roué, tre ruza, senskrupule ruza.

— (supplicié), radumito.

rouer de coups, trabastoni, ĉir-
kaŭbati, draŝi.

— (supplicier), radumi.

rouelle (de veau... : cuis), ronda
tranĉaĵo, rondopeco.

rouerie, ruzego, senskrupula ruzo.

rouet, ŝpinrado.

rouf (mar), rufo.

rouge, ruĝ-a.-o.
— (fard), ruĝigilo || ruĝbasto-
neto.

— (pol), ruĝulo.

—, voir -, koleregi.

—, marquer au fer -, brul-
stampi.

rougeâtre, ruĝeta.

rougeaud, ruĝvanga, ruĝvizaĝa.

rouge-gorge (orn), ruĝgorĝ(ul)o,
rubekolo.

rougeole (méd), morbilo.

rougeoleux, morbil-a,-ulo.

rougeoyer, ruĝerebrili, ruĝetiĝi.

rouge-queue, ruĝvostulo, fenikuro.

rouget-grondin (icht), triglo.

rougeur, ruĝ-eco,-aĵo.

rougi (yeux, paupière), ruĝranda,
plorruĝa.

— à blanc (tech), blankarda.

rougir, ruĝigi || ruĝiĝi.

rouille (du fer || du blé...), rust-o,
-aĵo.

rouiller, rustigi || rustiĝi.
 — (f), rigidigi.
 — , se -, rusti, rustiĝi.
rouilleux, rustokolora.
rouillure, rustaĵo.
rouir (tech), linmaceri, rui || ruiĝi.
rouissage, ruado.
rouissoir, ruejo.
roulade (mus), koloraturo.
roulage, rulado.
 — (transport), (var)veturado,
 (var)veturigo.
roulant... (matériel - ; pont -),
 rul-(materialo, -ponto...)
roulante, cuisine -, kuira ĉaro.
rouleau (ts), rulo.
 — (de feuilles de papier...),
 kunvolvaĵo, rulvolvaĵo.
 — (de pièces de monnaie),
 rulpaketo.
 — (de pâtisserie), rulpre-
 milo, rulbastono.
 — (de câbles), bobenego.
 — (de labour), rultrabo,
 draŝrulo.
 — compresseur, ŝoserulo,
 ŝosecilindro.
 — (zoo), tortriko.
 — , palier à -x, rullagro.
roulement, rulado.
 — de tambour, tambur-
 batado, tamburado.
 — à billes (tech), glob-
 lagro.
 — de tonnerre, ton-
 drado.
 — (remplacement), vic-
 ordo.
 — , par -, vicorde, rotacie.
 — , fonds de -, spezka-
 pitalo.
rouler T (cerceau, tonneau...), ruli.

rouler (plier : étoffe), volvi.
 — (cigarette), rulumi.
 — (yeux), svingi.
 — (pâte), rulpremi.
 — (les r : Ph), vibrigi.
 — (qn : le tromper), superruzi.
rouler I (sur soi-même || mar),
 ruliĝi.
 — en véhicule, veturi.
 — sur le sol (avi), aŭtokuri.
 — avec fracas (train), tondri.
 — sur (un sujet), temi pri.
 — sur l'or, havi pli da mono
 ol da bezono.
 — sa bosse (f), multe migradi.
 tout roule là-dessus, de
 tio defluas ĉio.
rouler, se -, sin ruli.
 — , se - sur le plancher,
 ĵetiĝadi sur la plankon.
roulette (petite roue), radeto.
 — (de meuble), rulilo.
 — (de jeu || outil), ruleto.
 — , marcher comme sur
 des -s, iri glate.
rouleur (mar), ruliĝema.
roulier, (var)veturigisto.
roulis (mar), ruliĝado.
roulotte, rulhejmo, domveturilo.
roulure, publikulinaĉo.
round (sport), boksoserio.
roupie (monnaie || F), rupio ||
 nazmuk(er)o.
roupiller (F), dorm(et)ĝi.
rouquin (F), rufhar-a, ruĝhar-a;-ulo.
rouspéter (F), protesti.
roussâtre, flavruĝeta, rufeta.
roussette (chauve-souris), pteropo.
rousseur, flavruĝeco, rufeco.
 — , tâches de -, efelidoj *.
roussin, batalĉevalo.

roussi, brunbruligita, bruletita ||
brulodoro.
— , sentir le -, brulodori.
— , sentir le - (f), havi malor-
todoksajn opiniojn.
roussir, flavruĝ-igi, ruf-igi || -iĝi.
— (cuis), brulet-i, brulbrun-
igi || -iĝi.
route (ts), vojo.
— (itinéraire, trajectoire), kurso
— empierrée, ŝoseo.
— aérienne, flugvojo, trako.
— , faire -, vojiri.
— , faire fausse - (p || f),
vojerari || erari.
— , feuille de - (mil), irletero.
— , code de la -, vojkodo.
— , mettre qc en -, envojigi ||
ekmovigi.
— , en cours de -, dumvoje.
— , en route ! ek ! ekiru ni !
router (P.T.T.), enkursigi.
routier (camionneur), vojkamio-
nisto.
— (scout), rovero.
— , vieux -, multospertinto.
— (adj), voja.
routière, carte -, vojmapo.
routine, rutino.
routinier, rutina, ŝablona.
— , un esprit -, rutinulo.
routoir, ruejo.
rouvrir, remalfermi.
— , se - (blessure), mal-
cikatriĝi.
roux, flavruĝ-a, ruf-a;-o.
— , un - (cuis), brunajo.
— , lune rousse, aprila frostluno.
royal, reĝa.
— , prince - (héritier || fils),
kronprinco || reĝido.

royalisme, reĝismo, rojalismo.
royaliste, reĝ-isma, rojal-isma;-isto.
royaume, reĝlando.
royauté (dignité || collectif),
reĝ-eco || -aro.
— (f : prééminence), super-
reĝeco.
ru, rivereto, rojo.
ruade, kalcitro.
ruban, rubando.
— (de route), strio.
— (décoration), dekoracio, ru-
bando.
rubaner, ruband(ornam)i.
— (du fer), rubande platigi.
rubanerie, rubando-komercio,
-fabrikado.
rubanier, ruband-a,-isto.
rubéfaction (méd), ruĝigo.
rubéfier (méd), ruĝigi.
rubéole (méd), rubeolo.
rubescence, ruĝeta || ruĝiganta.
rubiacees (bot), rubiacoj.
rubicond, ruĝa : ruĝ-vizaĝa,-vanga.
rubidium (chim), rubidio.
rubiette (orn), rubekolo, ruĝ-
gorgulo.
rubigineux, rusto-plena || -kolora.
rubis, rubeno.
— , rouge - (couleur), rubenruĝa.
— , (payer) - sur l'ongle, aku-
ratege.
rubrique, rubriko, faktitolo.
ruche, abelujo || (vét), ruŝo.
ruchée, abelujopleno.
rucher, abelejo || abelujaro.
rucher (un vêtement : verbe), ruŝi.
rude (au toucher), malglata, raspa.
— (robotique : chemin), malebena.
— (mets || hiver), malmilda ||
frostata.

rude (*qui blesse les sens*), akra, maldelikata, abrupta, kruda.

— (*à supporter*), severa, malmilda

— (*à vaincre*), malfacil(e venkebl)a.

rudéral, rubokreska.

rudesse, malglateco, raspeco, ak-reco...

rudiment, rudimento.

rudimentaire, rudimenta.

rudolement, malkareso, molesto.

rudoyer, malkaresi, molesti.

rue (*bot*), ruto.

— (*voie*), strato.

— , j'habite - **X**, mi loĝas ĉe la strato **X**.

ruée, kurego, impetego, sinĵetego.

ruelle, strateto.

— **de lit**, (murlita) interspaco.

ruer, kalcitri.

— , se -, kuregi, impetegi, sinĵetegi, torenti.

ruer, kalcitrema.

ruf(f)ian, diboĉulo.

rugby (*sport*), rugbeo.

rugine (*méd*), skrapilo, rugino.

ruginer, skrapi, rugini.

rugir, leonbleki, rori *.

rugissement, ror(ad)o.

rugosité, malglat-, maleben-, rasp-eco || -aĵo.

rugueux, malglata, malebena, raspa.

ruine, ruino, ruiniĝo.

— , perdiĝo || malprospero, tuta senriĉiĝo.

— (*qn*), kadukulo.

— , qui tombe en -, ruina, kaduka.

— , menacer -, esti ruiniĝonta, kadukiĝonta.

ruine, causer la - **de**, pereigi, tute senriĉigi.

ruines, ruinoj, ruinstonoj, detruitaĵoj.

ruiner (*ravager*), domaĝi, ruinigi.

— (*santé, vie, fortune...*), malprosperigi, tute senhavigi, ruinigi, tute difekti, elsuĉi (*f*).

— , se -, ruiniĝi.

ruineux, ruiniga, elsuĉa (*f*), monelĉerpa.

ruiniforme, ruinoforma.

ruisseau, rivereto, roĵo || riveretuĵo.

— (*f : de larmes*), flueto.

ruisseler (*ruisseau || sueur*), flueti || ŝvitegi.

ruisselet, roĵeto.

ruissement (*de cours d'eau*), fluetado, river(et)a fluado.

— (*d'eaux pluviales*), konstanta fluado.

— (*de pierreries*), ŝanĝobrilado.

rumen (*anat*), rumeno.

rumeur (*grondement*), murmur(eg)o

— (*foule*), konfuza voĉbruo.

— **publique**, onidiĝo, famo.

rumex (*bot*), rumekso.

rumination, ruminado.

ruminant (*zoo*), ruminanto.

ruminer, rumini, remaĉi.

— (*f : une idée*), cerbumi.

rumsteck (*cuis*), rumstekto.

rune, runo.

runique, runa.

ruolz (*chim*), argentano.

rupestre, surroka.

rupicole (*orn*), rupikolo.

rupteur (*élec*), intermitŝaltilo.

ruptile (bot), ŝiriĝema.

rupture, romp-o,-iĝo,-iteco.

—— (f), malakordiĝo.

rural, kampar-a, vilaĝ-a || -ano.

ruse, ruzo || ruzaĵo, artifiko.

rusé, ruza.

ruser, ruzi, uzi artifikojn, artifiki.

rush (sport), sturmo.

russule (bot), rusulo.

rustaud, senedukulo, krudulo, kampulaĉo.

rusticité, kruda simpleco, krudeco.

—— (d'une plante), nedelikateco.

rustique (qui appartient à la campagne), kampara.

—— (façonné avec simplicité), simpla.

rustique (f : grossier, rude), kruda, maldelikata.

—— (plante), nedelikata.

rustre, maldelikatulo, krudulo, neĝentilulo.

rut, seksardo.

rutabaga (bot), napobrasiko.

rutacées (bot), rutacoj.

ruthénium (chim), rutenio.

rutilance, rutilement, ruĝbril-eco, -aĵo.

rutilant, ruĝbrila.

rutiler, ruĝbrili.

rutine (chim : rutoside), rutozido.

rythme, ritmo.

rythmer, ritmi.

rythmique, ritma.

S

sa (aŭj, possessif), lia, ŝia, ĝia, sia
(voir son).

sabbat (R), sabato.

— (sorcellerie), sorĉosabato.

— (F, f), bruego.

sabelle (zoo), sabelo.

sabine (bot), sabino.

sabir (d'Af. du Nord), sabiro *.

— (par ext.) mikslingvo || ĵargonaĵo.

sablage, sablado.

sable, sablo.

— , grain de -, sablero.

— , banc de -, sablaĵo.

— , jeter en - (tech), sablomuldi.

sable (fourrure || blason), zibelaĵo.

sabler (couvrir de sable), sabloŝuti, sabli.

— (tech), sabloŝpruciĝi, sabli.

— (boire d'un trait), eltrinki (per unu gluto).

sableux, sabl(oh)va.

sableuse, sabloŝutilo.

sablier (horloge), sablohorloĝo, ŝut-horloĝo.

sablière, sablejo.

— (chf), sablujo.

sablon, (purigo)sableto.

sablonner, sabletopurigi.

sabord (mar), (ŝip)embrazuro.

sabord-age-ement, dronsabotado.

saborder, dronsaboti.

— , se -, dronsaboti sian ŝipon.

sabot, lignoŝuo.

— (de mammifère), hufo.

sabot (garniture métallique), (metal)ŝuo.

— de frein, bremsosŭo, radoŝuo.

— de Vénus (bot), Venus-ŝuo, cipripedio.

sabotage, lignoŝufarado.

— (action de saboter || résultat), sabot-ado || -aĵo

saboter I, lignoŝu-klaki,-brui.

— T (munir d'un sabot : tech), (metal)ŝu(iz)i.

— T (faire vite et mal), fuŝi.

— T (détériorer volontairement), saboti.

saboterie, lignoŝu(far)ejo.

saboteur, sabotanto || fuŝisto.

sabotier, lignoŝuisto.

sabre, sabro.

— d'abattis, maĉeto.

— , coup de -, sabrobato.

sabrer (donner des coups de sabre), sabri.

— (f : faire vite et mal), fuŝi.

— (biffer), forstreki.

— (critiquer, réprimander violemment), kritiki, akre riproĉi.

sabretache (mil), sabrosako.

sabreur, sabranto.

saburr (méd), sabura.

saburre (méd), saburo *.

sac (ts), sako.

— (contenu), sakpleno.

— (cilice), sakaĵo.

sac (tyrolien || havresac), tornistro, dorsosako.

— de couchage || à main, dormosako || mansaketo.

— (cartable), kajerujo.

— , homme de - et de corde, pendumindulo.

— (prendre qn) la main dans le -, kun la peko en mano; ĉe l'freŝa faro.

sac (pillage), disrabado.

— , mettre à -, disrabi.

saccade, ekskuo.

— , par -s, skue, intermite. saccadé, intermita, interrompita, spasma.

— (style), hakata, abrupta.

saccager, disrabi || (f), misordigi.

saccageur, disrabanto.

saccharase, sakarazo.

sacchareux, saccharin, sakara.

saccharifère, sakarodona.

saccharifier, sakarigi.

saccharimétrie, sakarometrio.

saccharine, sakarino.

saccharose, sakarozo.

sacculé (onat), saketo.

sacerdoce (R), sacerdot-eco || -aro.

— , exercice du -, sacerdotado.

sacerdotal, sacerdotia.

sachée, sakpleno.

sachet, saketo || parfumsaketo.

sacoché, ledsako || selsako.

— (de recette), spezosako.

— (cartable), kajerujo.

sacramentaux, les -, sakramentaĵoj.

sacramental, sakramenta.

sacre, konsekrado (de reĝo...).

sacré (consacré), konsekrita.

— (saint, respectable), sankt(eg)a.

sacré (F : exécré, maudit), malbeninda.

— (onat), sakra.

— (subst : le -), la sankto.

sacrement, sakramento.

— , le saint -, eŭkaristio.

sacrer (un roi...), konsekri.

— (jurer), (koler)blasfemi, sakri.

sacrificateur, oferbuĉisto.

sacrifice (R || sanglant), ofer(ad)o || buĉofero.

— , le saint - (K), meso.

— (f : renoncement), forofero.

— de soi-même, sinofero.

— , prêt, porté au -, oferema.

sacrifices (privations), sinofero : rezigno pri plezuro, komforto...

sacrifier (R), oferbuĉi || oferi.

— (faire périr qn), viktimitigi iun.

— (f : qc, qn à qc, qn), foroferi.

— (à la mode...), blinde obei.

— (com), forŝakri.

sacrilège (R), sakrilegi-o || -ulo || -a, kontraŭdia.

— , commettre un -, sakrilegii.

sacripant, kanajlo, sentaŭgulo.

sacristain (R), sakristiano.

sacristie, sakristio.

sacro-saint, sanktega.

sacrum (onat), sakro.

sadique, sadisma || sadisto.

saducéen (R), sadukeo.

safran (bot), safrano.

— (mar), rudroplato.

safrané, safrana.

safraner, safrani.

saga (litt), sagao.

sagace, sagaca.

sagacité, sagaceco, spursento.

sagaie, jetsago, mansago.

sage (non turbulent), nepetol-a,-ulo.

— (doux || obéissant), mild-a, obeem-a;-ulo.

— (mœurs, conduite), bonmor-a, bonkondut-a;-ulo.

— (chaste), ĉasta, bonmora.

— (circonspect), singard-a,-ulo.

— (sensé || savant), saĝ-a, prudent-a;-ulo.

— , sois - ! ne petolu !

Sages, les sept -, la sep Saĝuloj.

sage-femme, akuŝistino.

sagesse (enfant), nepetolemo || mildeco, obeemo.

— (chasteté, mœurs), ĉasteco, bonmoreco.

— (circonspection), singard-emo.

— (jugement), saĝo, prudento

— , dent de -, saĝcedento.

sagette, sageto.

sagittaire (antiq), sagisto.

— (bot), sagitario.

Sagittaire (ostr), Sagitario, Sagisto.

sagittal (en flèche), sagoforma.

— (coupe, plan), sagodirekta, sagitala.

sagitté, sagoforma.

sagou, saguo.

sagouin (zoo || F, f), kalitriko || malpurulo.

sagoutier (bot), saguarbo, sagu-palmo.

saie (vét, antiq), sagumo *.

saiga (zoo), saigo *.

saignant, sanganta || (cuis), duon-kruda.

saignée (méd), sangeltiro || vejno-tranĉo, flebotomio.

saignée du coude, kubutfaldo.

— (rigole), drenfluilo.

— (F, f), multa elspezo.

— , faire une - (méd), sangeltiri.

saignement, sangellaso, sangado.

saigner T (un malade), sangeltiri.

— (un animal), sensangigi, buĉi.

— (un fossé), dreni.

— (f : les contribuables), moneltiri, pumpti (f).

saigner I (du nez), sang(ad)i (el la nazo).

le cœur me saigne (f), mi akre doloras.

qui saigne facilement, sangema.

— , se - (F, f), sin devigi multe elspezi ; preni sur sin multajn elspezojn.

— , faire -, sangigi.

saigneur, buĉisto.

saigneux, sangomakulita.

saillant (pf), elstara.

— (mil), elstarajo.

saillie (prééminence), elstarajo, ĝibaĵo.

— (éminence, prééminence, distinction), elstareco.

— (trait d'esprit), spritaĵo.

— (des animaux), sekskuniĝo.

— , faire -, elstari.

— , en -, elstara.

saillir I (jaillir || être en relief), ŝpruci || elstari.

sain, sana.

— (en bon état), sendifekta.

— (f : conforme à la raison, sensé, juste), prudenta, saĝa, prava, ĝusta.

sain et sauf, sana kaj savita,
nedifektita.

— (*climat*), saniga, salubra.

saindoux, porkograso.

sainfoin (*bot*), hedisaro.

— **des prés**, esparcette

(*bot*), onobriko.

— **étoilé** (*bot*), desmodio.

saint, sankt-a-ulo.

— , **ne savoir à quel - se vouer**,
esti tute senkonsila.

— , **comme on connaît les -s**,
on les honore, kiel oni
vin taksas, tiel oni vin
regalas.

Saint, le - Esprit, la Sankta
Spirito.

— , **la - Jean**, la Johana festo.

— , **le - des Saints** (B), Plej-
sanktejo.

sainteté, sankteco.

Sainteté, Sa - (K), Lia Papa Moŝto.

saint-frusquin (F), tuta havaĵo.

saint-pierre (ich), zeo.

Saint-Siège (K), Sankta Sidejo.

saint-simonisme (*philos*), sansi-
monismo.

saisi (qc), konfiskita.

— (*qn* : *jur*), prikonfiskit-a-o.

— , **être - de crainte, de doute**,
ektimi, ekdubi... pro ; esti
trafita de timo, de dubo.

— , **le froid l'a -**, la malvarmo
kaptis (trafis) lin.

saisie (*jur*), juĝa konfisko.

saisir (*prendre qc*), ekpreni.

— (*prendre vivement*), ekkapti.

— (*comprendre*), ekkompreni,
ekkapiti (f)..

— (*jur*), konfiski.

— (*un tribunal*), prezenti solv-
otan demandon.

saisir (*une viande : cuis*), vigle
ekkuiri.

— , **se - de**, subite preni.

saisissant (ts), trafanta.

— (*spectacle*), emocidona.

saisissable (*jur*), konfiskebla.

saisissement, subita emociego.

saison, sezono || tempo (f).

— , **marchand des quatre -s**,
legoma kolportisto.

— , **de -**, laŭsezona.

saisonnier, sezona.

sajou (*zoo* : *capucin*), cebo.

saké, saki (*boisson*), sakeo.

salace, trovolutama.

salade, salato.

— (F : *confusion*), konfuzegaĵo,
miksegaĵo.

saladier, salatujo.

salage (*action de saler || de conserver*),
salado || peklado.

salaire, salajro, dungomono, labor-
pago.

— (f), rekompenco || puno.

salaision, pekl-ado,-aĵo.

salamalec, saluto || riverencego.

salamandre (*zoo*), salamandro.

salami (*cuis*), salamio *, ajla kolbaso.

salangane (*orn*), salangano.

salant, marais -, salbaseno, sal-
marĉo.

salarial, salajra.

salarial, salajruleco || salajreco.

— (*ensemble des salariés*),
salajrularo.

salarié, salajr-ulo,-ita.

salarier, salajri.

sale, malpur-a,-ema || aĉa || fia.

— (*couleur*), malbrila.

salé, salita || peklita.

— (f : *parole*), malpruda.

— (*exagéré*), trokara || severa.

salé (*cuis*), peklima porkaĵo.

—, **petit** - (*cuis*), nove peklima porkaĵo.

saler (*assaisonner*), *sali*.

— (*pour conserver*), *pekli*.

— (*F, f : prix*), *trokarigi*.

salègre, *sallekejo*.

saleron, *salujokavo*.

saleté, *malpur-eco, -aĵo*.

— (*f : action vile*), *flaĵo*.

— (*f : parales obscènes*), *mal-prudaĵo*.

saleur (*de salaisons*), *peklisto*.

salicacées (*bot*), *salikacoj*.

salicaire (*bot*), *salikario*.

salicine (*chim*), *salikino*.

salicoque (*zoo : crevette*), *salikoko*.

salicorne (*bot*), *salikornio*.

salicylate (*chim*), *salicilato*.

salicylique, acide -, *salicilata acido*.

salière, *salujo*.

— (*F : anat*), *kavaĵo (postkla-vikla...)*.

salifiable, *saloigbla*.

salification, *saloigo*.

salifier, *saloigi*.

salin, *sal(eca), salohava*.

— (*subst*), *salbaseno*.

salinage (*saline*), *salejo*.

— (*industrie*), *salekstraktado*.

saline, *salbaseno || salminejo*.

— (*exploitation*), *sallaborejo*.

saliner, *salekstrakti*.

salinier, *salisto*.

salinité, *saleco*.

salir, *malpurigi*.

— (*déshonorer*), *malhonorigi, malbonfamigi*.

salissant (*étoffe*), *makulotima*.

— (*travail...*), *malpuriga*.

salivaire, *saliva*.

salivation, *salivado*.

salive, *salivo*.

saliver, *salivi*.

salle (*pièce d'une maison, chambre*), *ĉambro*.

— **de bain, à manger...**, *banĉambro, manĝoĉambro...*

— (*salon, hall*), *ĉambrego*.

— (*local affecté à*), *ejo*.

— **de garde || de réception**, *deĵorejo || akceptejo...*

— **des actes** (*université*), *aŭlo*.

— **des pas perdus**, *ambulatorio*.

salmigondis (*pf*), *mikspoto*.

salmis (*cuis*), *salmiso*.

salmonidés, *salmedoj*.

saloir, *peklujo*.

salol (*chim*), *salolo*.

salon (*ts*), *salono*.

— **de coiffure || de peinture**, *frizosalono || pentrosalono*.

salopette de travail, *laborvesto*.

— **d'enfant**, *infankitelo*.

— **de chasse**, *ĉaspantalono*.

salpêtre (*chim*), *salpetro*.

salpêtrer, *salpetri*.

salpingite (*méd*), *salpingito*.

salse, *salvulkaneto*.

salsepareille (*bot*), *sarsaparilo, smilako*.

salsifis (*bot*), *tragopogo*.

salsolacées (*bot*), *kenopodiacoj*.

saltimbanque, *foirjonglisto*.

— (*f*), *ĉarlatano, neseriozulo*.

salubre, *salubra, saniga*.

salubrité, *salubreco*.

saluer (*palitesse*), *saluti*.

— (*acclamer || proclamer*), *aklami || proklami*.

salure, *saleco*.

salut (*civilité* || *sauvetage*), saluto || savo.

Salut ! Saluton !

— (*sauveur*), savanto.

— **du Saint Sacrement** (K),
Saluto al la Sankta Sakramento.

— , **Armée du -**, Sav-Armeo.

salutaire, sangia, efika || utila, bonfara.

salutation, saluto.

salutiste, sav-armeano.

salve (ts), salvo.

salvia (bot), salvio.

samare (bot), samaro *.

samaritain (antiq), samariano.

samarium (chim), samario.

sambuque (mus), sabeko.

Samedi, Sabato.

samouraï, samurajo.

samovar, samovaro.

sampan(g) (mar), sampano.

sampi (caractère grec), sampi(o).

sana, sanatorium, sanatorio.

sanctificateur, sanktiga.

sanctification, sanktigo.

sanctifier (rendre saint), sanktigi.

— (célébrer || glorifier), celebri || glori.

sanctifiant, benoport(ant)a.

sanction, sankcio || puno.

sanctionner, sankcii.

sanctuaire, sanktejo.

Sanctus ! (B, RK), Sankta !

sandal (bot), santalo.

sandale (chaussure), sandalo.

sandaraque (bot), sandarako.

sandjak (en Turquie), subprovinco.

sandow (avi), sandovo *.

sandre (ich), sandro.

sandwich (cuis), sandviĉo.

— , **homme -**, aŝishomo.

sang (anat), sango.

— (f : *descendance*), deveno, gento, idaro.

— (*famille*), familio, sango (f).

— , **prince du -**, reĝida princo.

— , **la voix du -**, samsanga voko.

— , **goutte de -**, sangero.

— , **coup de -**, sangalfiuo, apopleksio.

— , **avoir du - dans les veines**, esti energia.

— , **se faire du bon -**, plezurigi.

— , **se faire du mauvais -**, malkvietigi, turmentigi.

— , **glacer le -**, timigegi.

— , **épargner le -**, domagi la (hom)vivon.

sang-(de)-dragon (bot), rotangrezino.

sang-froid, memrego || sentimeco || trankvilanimeco.

sanglant, sanga, sangomakulita.

— (combat), sangelverŝa, multmorta.

— (f), ofendega.

sangle, rimeno.

— **de cheval**, ĉeval-,sel-zono.

sangler, rimenligi.

sanglier (zoo), apro.

sanglot (spasme du diaphragme : hoquet), singulto.

— (pleur spasmodique), plorsingulto.

sanglots, éclater en -, ekploregi.

sangloter, plorsingulti.

sang-mêlé, mestizo.

sangsue (zoo || f), hirudo || sango-sučanto, vampiro (f).

sanguin, sanga || sango-plena,-riĉa.

— (couleur), sangokolora.

sanguinaire, sangosoifa, sangavida, sangama.

sanguine, sangokolora (krajono, orango...).

sanguinolent, sanga, sangomiksita.

sanhédryn (R), sinedrio.

sanicle, **sanicle** (bot), saniklo.

sanie (méd), putropuso, ikoro.

sanieux, putropusa, ikora.

sanitaire, sanitara.

sans (préposition), sen.

— (devant un infinitif), sen...-i ;
ne ...-ante.

— **aucun**, sen ia.

— **doute**, eble.

— **cesse**, senĉese, ade.

— **jamais** (infinitif), neniam
...-ante.

— **que**, sen tio ke ; kaj ...ne.

— **quoi**, se ne ; alimaniere.

— **le vouloir**, senvole, neintence

— **volonté**, senvola.

sans-cœur, senkor-a, ulo.

sanscrit, sanskrit-o, a.

sans-culotte (H), senkulotulo.

sans-çon, **sans-gêne**, malcere-
moni-a, senĝen-a ; ulo, eco.

sans-filiste, radioamatoro || radio-
telegrafisto.

sans-logis, senhejmulo.

sanseonnet (orn), sturno.

sans-patrie, senpatri-a, ulo.

sans-souci (F), senzorgulo.

santal (bot), santalo.

santalacées (bot), santalacoj.

santé (état de - ; état habituel de
l'organisme), farto.

— (bont état de -), san(ec)o.

— , **maison de -**, kuracejo ||
frenezulejo.

— , **service de -**, sanitara servo.

— , **patente de -** (mar),
sanitaratesto.

santé, être en bonne -, bonfarti,
sani.

— , à votre - ! je via sano !

santoline (bot), santolino.

santon (R musulmane), dervišo.

— (art), santuno *.

santonine (pharmacie), santonino.

sanve (bot), sovaĝa sinapo.

saoul..., voir soûl.

sapajou (zoo), cebo.

sape (mil), sapeo.

— , **travail de -** (f), subfosado.

sapement, sapeado.

sapèque (monnaie), sapeko.

saper (mil || f), sapei || subfosi.

sapeur (soldat du génie), pioniro.

sapeur-pompier, fajrobbrigadano,
fajrosoldato.

saphire (litt), sapf-eca, -eska.

saphir (min), safiro.

sapide, gustohava, sapora.

sapidité, saporeco.

sapientiaux, livres - (B), sen-
tencaj libroj.

sapin (bot), abio.

sapindacées (bot), sapindacoj.

sapine, abiotabulo || abia tino.

sapinette (bot), piceo.

sapinière, abiejo.

saponacé, sap(ec)a.

saponaire (bot), saponario.

saponifiable, sapoigeblo.

saponification, sapoigo.

saponifier, sapoigi.

saponine (chim), saponino.

sapotacées (bot), sapotacoj.

sapotier, sapotillier (bot), sapoto.

saprophyte (bot), saprofito.

sarabande (mus), sarabando.

sarbacane (mil), cerbatano.

sarcasme, sarkasmo, pikparolo.

sarcastique, sarkasma, pikema.

sarcelle (orn), kerkedulo.
sarcine (bactérie), sarcino.
sarclage, sarkado.
sarcler, sarki.
sarcloir, sarkilo.
sarcome (méd), sarkomo.
sarcophage, sarkofago.
sarcopte (ent), akaro, sarkopto.
sardane (mus), sardano *.
sardine (ich), sardino || pilcardo.
 — (en conserve), sardelo.
sardinerie, sardelejo.
sardoine (min), sardonisko.
sardonique, sardona, mokmalica.
sargasse (bot), sargaso.
sâri (vét), sario.
sarigue (zoo), didelfo.
sarment (ts || vigne), sarmento || vitobranço.
sarmenteux, sarmentodona.
sarracénique, saracena.
Sarrasin, Saraceno.
sarrasin (blé noir || renouée),
 fagopiro || poligono.
sarrasine (mil), barokrado.
sarrau, kitelo.
sarrette (bot), seratulo.
sarriette (bot), satireo.
sarrussophone (mus), sarusofono.
sas (crible), kribrilo.
 — (d'écuse), kluzoĉambro.
 — (de sous-marin...), aerkluzo.
sassafras (bot), sasafraso.
sasse (mar), akvoŝovelilo.
sasser (cribler), kribri.
 — (par une écuse), trakluzi.
Satan (B), Satano.
satané (F), malbeninda.
 — (comme superlatif), ega,
 ...-ego.
satanique, satana, diabla.
satellite (ts), satelito.

satellite (aide armé, dévoué), tra-
 banto.
 — **artificiel**, sputniko *.
satiété, sat(ec)o.
 — , à -, ĝissate.
satén (tex), sateno.
saténage, satenado.
satiné, sateneca || satenita.
satiner (tech), sateni.
satinet (tex), sateneto.
satire (litt), satiro.
satirique (adj || subst), satir-a || -isto.
satisfaction (contentement), kon-
 tenteco.
 — (réparation), kontent-
 igo, kompenso.
satisfaire (contenter), kontentigi.
 — (à ses obligations),
 plenumi (sian (promes)-
 devon).
satisfaisant, kontentiga.
satisfait, kontenta || memkontenta.
satisfecit, kontentigatesto.
satrape (F), satrapo.
satrapie, satrapio.
saturabilité, satirebleco.
saturable, satirebla.
saturateur, saturilo.
saturation, saturado.
 — , point de -, satur-
 punkto.
saturer (phys), satiri.
 — (rassasier), supersatigi.
saturnie (ent : paon de nuit),
 saturnio.
saturnien, saturna.
saturnin, plumba.
saturnisme (méd), plumbismo.
satyre (myth), satiruso, satirio *.
satyriasis (méd), satiriazio, satiri-
 ozo *.
satyrique, satirusa, satiria.

sauce (cuis), saŭco.

sauces, mettre qn à toutes les -,
utiligi iun por ĉiaj taskoj.

saucière, saŭcujo.

saucisse (cuis), (mola) kolbaso, sal-
sico *.

— (mil), observobalono, baro-
balono.

saucisson (cuis), (seka) kolbaso.

— (tech), kolbaso.

sauf (adj), savita, eĉdangierigita, sen-
vunda.

— (prép), krom.

— que, krom ke.

— si, krom se.

sauf-conduit, paspermeso.

sauge (bot), salvio.

saugrenu, (ridinde) stranga; bizara.

saulaie, saussaie, salikejo.

saule (bot), saliko.

— pleureur (bot), plorsaliko,
babilona saliko.

saumâtre (goût || un peu salé),
salgusta || saleta.

— (f : plaisanterie...), (sal)-
amara.

saumière, sallekejo.

saumon (ich), salmo.

— (tech), gisbriko.

— (couleur), salmokolora.

saumure (de conserve), peklakvo.

— (de marais salant), salakvo

sauna (bain finlandais), saŭno.

saunage, saunaison, sal-farado ||
-vendo || -sezono.

sauner, salfari.

saunerie, salfarejo.

saunier, sal(far)isto || sal(vend)isto.

saunière, salkofro.

saupiquet (cuis), salpika saŭco.

saupoudrer, surŝuteti (sukeron...).

saupoudreuse, (suker...)ŝutilo.

saur (cuis), fumajita.

saure (couleur), brunflava.

saurer (cuis), fumaji.

sauret (cuis), fumajita.

saurien (zoo), saŭro.

saussée, salikejo.

saut (pf || sport), salto || saltado.
— (chute), falo.

— (chute d'eau), akvofalo.

— périlleux, cirklosalto.

— (brusque discontinuité), abrupt-
ta ŝanĝiĝo.

— , faire le -, ekdecidiĝi al
agado.

— , au - du lit, ĉe la ellitiĝo.

saut-de-lit, matenrobo.

saut-de-loup, limfosajo, barfosajo.

saut-de-mouton, surponta pasejo.

saute de vent, ventoturniĝo.

saute d'humeur, humorsalto.

saute-mouton (jeu), surdorsa salt-
ado.

sauté (cuis), rapide kuirita.

sauter I (p || exploser), salti ||
eksplodi.

— (faire banqueroute), bank-
roti.

— sur qn, salte ataki iun.

— sur (l'occasion), kapti.

— à cheval, surĉevaligi.

— à la corde, ŝnursalti.

— en pièces, dissalti.

— aux nues, kolerigi || esti
ege surprizita.

— (d'un sujet à un outre),
salti.

— , faire - qn (f), perdigi
al iu oficon.

— , faire - (une porte || une
serrure || un cachet),
elbati || disbati, frakasi ||
rompi.

sauter faire - (un navire), eksplode pereigi.

— **T** (cuis : faire -), rapide kuiri.

— (un fossé), transsalti.

— (f : omettre), preterlasi, ellasi.

sauterelle (ent : criquet), akrido.
— **verte** (ent), lokusto.

sauterie, dancovespero.

saute-ruisseau, skribisto-knabo.

sauteur (qn | ent), saltanto || saltulo.

sautillement, saltetado.

sautiller, salteti.

sautoir (croix de Saint-André), saltiero.

— (collier), brustokoliero.

— (sport), saltejo.

— , en -, saltiere.

sauvage, sovaĝ-a-ulo.

— (violent | cruel), kruda | kruela.

— (f), malsocietemo, hom-evit-a-ulo.

sauvageon (enfant), sovaĝuleto, sovaĝa knabo.

— (bot), sovaĝa arbo, negreftita arbo.

sauvagerie (férocité), malhumaneco.

— (période), sovaĝepoko, sovaĝeco.

— (misanthropie), malsocietemo.

sauvagesse, sovaĝulino.

sauvagin (goût | odeur), sovaĝgust-a-o || sovaĝodor-a-o.

sauvages (peaux), sovaĝbestaj feloj.

sauvegarde, protekto || (mar), savŝnuro.

sauvegarder (p || f), protekti || savi.

sauve-qui-peut, forsaviĝa diskurado.

sauver, savi.

— , se -, sin (for)savi, saviĝi.

— , se - (f). (rapide) forkuri.

sauvetage, savado.

— , de - (ceinture, bouée...), sav-(zono, -buo...).

sauveté, reine de - (obcilles), anstataŭa reĝino.

sauveteur, savanto, helpanto.

sauvette, à la -, ŝtelume.

sauveur, savanto, liberiganto.

Sauveur, le - (R), la Savanto.

sauve-vie (bot), rokmura ruto, asplenio.

savane (géo), savano.

savant (adj : qn || qc), scioplena || sciencoplena.

— (habile), saĝa.

— (subst), scienculo.

savarin (cuis), savarino.

savate, ŝuaĉo || (F), pantoflo.

— (f : qn), mallertulo.

savetier, ŝuflikisto.

saveur, saporo, gusto.

savoir **T** (avoir connaissance de, connaître), scii.

— (posséder un art, une langue...), povosci, scipovi.

— (avoir dans la mémoire), scii.

— (être informé, instruit, averti de qc, apprendre une nouvelle), sciigi, ekscii.

— (être capable de), kapabli.

— **vivre**, koni la konvenaĵojn.

un je ne sais quoi, io mi ne scias kion ; ia io.

savoir I (*avoir l'expérience de*),
esti sperta pri.

je sais (*par expérience*) **que**,
mi spertis, ke.

— (*être sûr*), esti certa.

— , **faire** -, sciigi.

— , **à** -, **savoir**, nome.

— , **ne** - **que faire**, esti sen-
decida.

autant que je sache, laŭ
mia scio.

comme on (le) sait, kiel
konate, kiel sciate.

je ne sais quel (*individu*),
ia (individuo).

je ne sais pourquoi, mi
ne scias kial || ial.

(*il est venu*) **je ne sais**
comment, (li) iel (ve-
nis...).

je ne sais quand, mi ne
scias kiam || iam.

savoir (*subst*), scio || kler(ec)o.

savoir-faire, lerteco.

savoir-vivre, bonedukiteco, ĝent-
ilaj manieroj.

savon, sapo.

— **mou** || **en paillettes**, mola
sapo || sapoflokoj.

— **noir** || **à barbe**, ŝmirsapo ||
ŝaŭmsapo.

— (*F, f*), malmilda riproĉo.

— , **pain de** -, sapobriko.

savonnage, sap(um)ado.

savonner, sap(um)i.

savonnerie, sapofar-ejo || -ado.

savonnette, tualetosapo.

savonneux (*qui contient du s.*),
sapa.

— (*qui a la qualité du s.*),
sapeco.

savonnier, sapofaristo.

savonnier (*bot*), sapindo, saporbo.

savourer (*mets... || plaisir...*),
frandi || ĝui.

savoureux (*mets, liqueur...*), franda,
bongusta.

— (*spectacle, plaisir*), ĝua.

saxicole, ŝtonoviva.

saxe, saksa porcelanaĵo.

saxhorn (*mus*), sakskorno.

saxifragacées (*bot*) saksifragacoj.

saxifrage (*bot*), saksifrago.

saxophone (*mus*), saksofono.

sayette (*tex*), silkeca serĝo.

saynette (*théd*), komedieto.

sbire, policanaĉo, sbiro.

scabieuse (*bot*), skabiozo.

scabieux (*méd*), skabi-a,-eca.

scabreux (*dangereux || épineux : f*),
risko || tikla.

scalaire (*math*), skalar-o || -a.

scalariforme, eskaloforma.

scalène (*anat || math*), skalena.

scalp, skalpo.

scalpel, sekcilo, skalpelo.

scalper, skalpi.

scammonée (*bot*), skamonio.

scandale, skandalo | (*R*), maledifo.

scandaleux, skandala || maledifa.

scandaliser, skandali | maledifi.

— , **se** - (*s'offusquer de*),
skandaligi.

scander (*ts*), skandi.

scandium (*chim*), skandio.

scansion (*action, manière de*
scander), skando.

scaphandre, skafandro.

scaphandrier, skafandristo.

scaphoïde (*anat*), skafoïd-o,-a.

scapulaire (*R*), skapularo.

— (*adj : méd*), skapola.

scarabée (*ent*), skarabo.

scarificateur, skarifik(ik)ilo.

scarification, skarif(ik)o.
scarifié, skarif(ik)a.
scarifier, skarif(ik)i.
scarlatine (méd), skarlantino.
scarole (bot), skarolo.
scatt (cartes), skato.
sceau (empreinte || cachet || application), sigel-o || -ilo || -ado.
sceaux, garde des -, kanceliero.
sceau-de-Salomon (bot), Salomon-sigelo.
scélérat (qn), krimem-a,-ulo.
 — (qui a le caractère d'un crime), krimeca.
 — (conduite), perfida, malica.
scélératesse, krimemo.
scellement, enmasonigo || enfiksigo.
sceller (par un sceau), sigeli || sigelfermi.
 — (faire un scellement), enmasonigi || enfiksigi.
 — (f : confirmer), solene konfirmi.
cellés, sigelajoj.
scénario (ciné), scenaro.
scénariste, scenaristo.
scène (théâ), scen-o,-ejo.
 — (querelle), kverelo, riproê-ego.
 — , mettre en -, enscenigi.
 — , metteur en -, encenigisto.
scénique, scena.
scénologie, scenologio.
scepticisme (philo), skeptikismo.
sceptique, skeptik-a,-ulo.
sceptre, sceptro.
schah, shah, chah, ŝaho.
schako (mil), ĉako.
schéma, schème, skemo.
schématique, skema.
schématiser, skemi.
schématisme, skemeco.

schérif (anglais, américain : shérif), ŝerifo.
scherzo, scherzando (mus), skerc-o || -e.
schilling (monnaie autr.), ŝilingo.
schismatique, skism-a,-ulo.
schisme, skismo.
schiste (min), skisto.
schisteux, skist-a,-eca.
schistosité, skisteco.
schizoïde (méd), skizoida.
schizophrène (méd), skizofreniulo.
schizophrénie (méd), skizofrenio.
schlague, vergado.
schooner (mar), skuno.
schottisch, scottish (mus), skota danco.
schrapnel, ŝrapnelo, kuglarobuso.
sciable, segebla.
sciage, segado.
sciatique (anat), iskia | iskia nervo, iskiatiko.
 — (méd), iskialgio, iskiatiko.
scie, segilo.
 — **circulaire**, ronda segilo.
 — **à chantourner**, vostosegilo.
 — **égoïne**, trapeza segilo.
 — **de long**, tabulsegilo.
 — **à ruban**, bendosegilo.
 — **mécanique**, segmaŝino.
 — **musicale**, muzika segilo.
 — (f : rengaine || ennui), tedegajo.
 quelle scie ! kia tedo !
scie (ich : poisson-scie), segfiŝo
sciement, plenscie.
science, scienco.
 — , un homme de -, scienc-ulo, sciencisto.
sciences physiques et naturelles, natursciencoj.
 — **naturelles**, biontologio.
scientifique, scienca.

scientisme, sciencismo.
 scientiste, sciencismano.
 scier (p | f), segi | tedegi.
 scierie, segejo.
 scieur, segisto.
 scieuse, segmaŝino.
 scille (bot), skilo.
 scindement, disigo, disiĝo.
 scinder, disigi, dividi.
 — , se -, disiĝi, dividiĝi |
 dissplitiĝi.
 scinque (zoo), skinko.
 scintiller, trembrili, scintili, stelumi.
 scion (bot : pousse, rejeton), ŝoso.
 — (branche à greffer), branĉido, greftaĵo.
 — (de canne à pêche), kanpinto, kanekstremaĵo.
 scirpe (bot), scirpo.
 scission, disigo, rompo, disfendo |
 partiĝo, disiĝo.
 — , faire -, disiĝi.
 scissure (anat), scisuro, sulko.
 sciure, segaĵo.
 sciuridés (zoo), sciuredoj.
 scléreux, sklera.
 sclérose (méd), sklerozo.
 sclérosé, sklerozo.
 sclérotique (anat), skleroto.
 sclérotite (méd), sklerotito.
 scolaire, lerneja.
 scolarisation, lernejojprovizado |
 lernejovizitado.
 scolarité, lernotempo, lernanteco.
 scolastique, skolastik-o,-a.
 scolex, skolekso.
 scoliaste, skoliulo.
 scolie (litt | math), skolio.
 scoliose (méd), skoliozo.
 scolopendre (zoo), skolopendro.
 scombridés (ich), skombredoj.

sconse, skunks (fourrure), skunko, mefitelo.
 scooter, skutero *.
 scorbut (méd), skorbuto.
 sorbutique, skorbuto.
 score (sport), poentaro.
 scoriacé, skorieca.
 scorie, skorio.
 scories, former des -, skorii.
 scorpion (zoo), skorpio.
 scorsonère (bot), skorzonero.
 scout, skolt-o,-isma.
 scoutisme, skoltismo.
 scribe (antiq), (trans)skribisto.
 — (docteur de la Loi : B), leĝisto.
 — (employé aux écritures), skriboficisto.
 script-girl (ciné), kontinuistino.
 scriptural, scripturaire, sankta-skriba.
 — , monnaie -, skribomono.
 scrofulaire (bot), skrofulario.
 scrofulariacées (bot), skrofulariacoj.
 scrofule (méd), skrofolo.
 scrofuleux, skrofol-a,-ulo.
 scrotum (anat), skroto.
 scrupule, skrupulo, konsciencdubo.
 scrupuleux, skrupula.
 — (f : minutieux), pedanta.
 scrutateur (contrôleur de vote), skrutinianto.
 — (qui scrute), funda esploranto.
 scruter, funde esplori.
 scrutin, baloto.
 — de ballottage, rebaloto.
 sculpter, skulpti.
 sculpteur, skulptisto.

sculpteur sur bois, ĉizisto.

sculptural, skulpta.

sculpture, skulpt-arto,-aĵo.

scutiforme, ŝildoforma.

se (pronom *réfléchi*), sin || al si ||
sin reciproke || inter- || -iĝi.

elle se peigne, ŝi kombas sin.

il se dit, li diras al si.

tous se comprennent, ĉiuj
sin reciproke komprenas.

ils se croisent, ili interkruciĝas.

il se couche, li kuŝiĝas.

séance, kunsido.

séant (*convenable*), deca, konvena.

— (*qui siège*), kunsidanta.

— (*subst*), sidvangoj, gluecoj.

il n'est pas -, estas nedece.

sur son -, en sida pozicio.

seau, sitelo || sitelpleno.

— en bois, tineto.

sébacé, sebeca.

sébasté (*ich*), sebasto.

sébile, ligna pelveto.

sébum (*physiologie*), seb(um)o.

sec, seka || senakva || senpluva.

— (*maigre*), malgrasa.

— (*style* || *ton* || *bruit* || *manières*),
seka, abrupta.

— (*cœur* || *pain*), senama || nura.

— (*perte sèche*), senkompensa
(malprofito).

— , à - (*au sec*), seke.

— , à - (*tari*), sekiginta.

— , à - (*F, f : sans argent*), tute
senmona.

— , à pied -, sekipiede.

— , d'un œil -, senemocie.

sécable, tranĉebla.

sécant (*math*), sekcanta.

sécante (*math*), sekcanto.

— (*trigonométrie*), sekanto.

sécateur, branĉotondilo, pri-
tondilo.

sécession (*pol*), secesio.

sécessioniste, secesiisto.

séchage, sekigo.

séchée (*fleur*), velkosekiginta.

sécher, sek-igi,-iĝi.

— (*argot d'étudiant* : **T** || **I**),
malĉesti || ne kapabli
respondi.

sécheresse, sekeco || senpluveco.

— (*ton* || *cœur* || *style*),
sekeco, senmild-
eco.

sécherie, sekigejo.

sécheur, sekigilo.

séchoir (*à linge* || *à cheveux*),
sekigejo || sekigilo.

— (*chim*), sekigujo.

second, dua.

— (*subst* : *étage* || *aide*),
dua etaĝo || helpanto.

— (*mar* || *duel*), subŝipestro ||
sekundanto.

— , en -, helpanta, vic-.

— , en - lieu, due.

secondaire, akcesora, malĉefa,
flanka.

— (*deuxième*), dua.

— (*école*), duagrada.

— (*géol* || *élec* || *tech*),
sekundara.

— , le - (*géol*), sekundara
erao.

seconde (*angle* || *temps*), sekundo.

— (*mus*), duto, sekundo.

— (*classe*), dua klaso.

— , y - (*y''*), igrek duobla
streko.

secondier, helpi.

— (*comme assistant*), asisti.

secoeur, skui.

secouer (réprimander), taūzi, mal-
milde admoni, tani la
haŭton al.

— (émouvoir, bouleverser
f), skui, emocięgi.

— (ébranler), skui, malfirm-
igi.

— (le joug), liberięi (el super-
regado); forskui la
jugon.

— (la poussière), skufaligi
(polvon).

— (la tête...), svingi.

— , se - (F), vole reeneręięi.

secourable, helpema.

secourir (ts || méd), helpi || sokuri*.

— (par fonction), asisti.

secouriste, sokuristo.

secours (p || en espèces), helpo ||
monhelpo.

— , premier - (méd), sokuro.

— (mil), helptrupoj.

— , roue de -, vicrado.

— , privé de -, senhelpa.

— , de -, helpa, rezerva, vic-.

— , au - ! helpo ! helpo !

— , courir au - de qn,

sokuri iun.

secousse, skuo, ekuĥo.

— (morale), emocięo, afek-
cio.

— (atteinte à la santé),
grava bato.

— sismique, terskuo.

secret (adj), sekreta || kaĥa ||
kripta || malpublika.

— (subst), sekreto || kaĥitaĵo.

— de Polichinelle, publika
sekreto.

— , dire en -, sekreti.

— , être dans le -, scii la
sekreton.

secret, garder un -, teni sekreton.

— , tenir -, sekretigi.

— , en -, sekrete, kaĥate, sen
ĉeestanto.

secrétaire (bureau || société), sek-
retario.

— (de réunion), protokol-
anto.

— (meuble), sekretmeblo.

— (orn), serpentario.

secrétariat, sekretari-eco || -ejo ||
-aro.

secrète (K), fina oferpreęo, sekreto.

sécréter, sekrecii.

sécréteur, sekrecianta.

sécrétine (hormone), sekretino.

sécrétion, sekreci(ad)o.

sécrétoire, sekrecia.

sectaire, sekt-a, -ismo.

sectarisme, sektismo, sektemo.

sectateur, sektano.

secte, sekto.

secteur (ts), sektoro.

— (élec), distribua lini(ar)o.

section (ts, sauf : idée de couper),
sekcio.

— (action de couper), sekco.

sectionnement, sekcięo ||
sekc-ado, -aĵo.

sectionner (diviser en section),
sekcięi.

— (couper : math || méd),
secki.

séculaire (un ou plusieurs siècles),
jarcenta.

— (de siècle en siècle),
ĉiujarcenta.

— (très ancien), multjar-
centa, grandaęega.

— , année -, jarcentfina jaro.

sécularisation, sekularigo.

séculariser (R), sekularigi, laikigi.
sécularité, sekulareco.

séculier (R), sekulara, monda, tempa.

— , un - (opposé à ecclésiastique), laikulo.

secundo (2°), due (2e).

sécurité, sekureco.

— **routière**, voja sekureco.

— **sociale**, socia asekurado.

— , de - (frein, sortie), rezerva.

sédatif, mildiga, sedativ-a,-o.

sédentaire (qui demeure ordinairement assis), sidem-a,-ulo.

— (casanier), hejmosid-a,-ulo.

— (vie, emploi), fiksloka.

— (peuplade), fikshejma, malnomada.

sédiment, sedimento, (sur)fundaĵo.

sédiments détritiques, organiques, abyssaux, érosiaj, organikaj, abismaj sedimentoj.

sédimentaire, sedimenta.

sédimentation, sedimentiĝo.

séditieux (en révolte contre l'autorité établie), ribela.

— (enclin à la sédition), ribelema.

— (qui provoque la sédition), ribeliga.

sédition, ribelo.

séducteur (au mal), delog-a,-anto ; tentanto.

— (attrayant), ĉarm-a,-ulo.

séduction (au mal), delog(ad)o, tento.

— (attrait), ĉarmo, logo.

séduire (détourner), delogi, tenti, pekigi.

— (plaire), ĉarmi, logi.

séduisant, ĉarma, loga, sorĉa.

ségala, sekalejo.

segment (géom | tech || zoo), segmento.

— **de piston**, piŝtoringo.

segmentaire, segmenta.

segmentation, segmentado.

segmenter, segmenti.

ségrégation (pol), apartigo.

seiche (zoo), sepio.

séide, trabanto, fanatikulo.

seigle (bot), sekalo.

seigneur (noble), sinjoro, land-sinjoro, sioro * | nobelo.

— **et maître**, domsinjoro.

Seigneur, le - (R), la Sinjoro.

seigneurial, (land)sinjora, nobela.

seigneurie, sinjorlando.

— (titre), nobela moŝto.

seille, tineto.

sein (du bas du cou au creux de l'estomac), sino.

— (poitrine d'homme), brusto.

— (gorge de femme), ĉebrusto.

— (anat), mammo.

— (f), sino | (R), utero.

— , **donner le -**, mamsuĉigi.

— , **prendre le -**, mamsuĉi.

— , **au - de, dans le - de** meze de.

seine, senne, trenreto, seĵno.

seing, subskribo, signaturo.

— , **sous - privé** (acte), privata akto.

séisme,ismo, tertremo.

séismicité, sismokvanto.

seize, dek ses.

seizième, dekŝes-a || -ono.

séjour, rest-ado, -ejo.

— (chez un hôte), gastado.

— , salle de -, restadoĉambro || stovejo.

séjourner, restadi || gastadi || pasloĝi.

sel (cuis || chim), salo.

— (f : de l'esprit...), sprit(ec)o.

— marin, marsalo.

— gemme, petrosalo, minsalo.

sélaciens (ich), selakoj.

selaginelles (bot), selagineloj.

select, unvaranga, elektita.

sélecteur (tech), selektoarango.

— (disque de téléphone), disko.

sélectif (qui fait un choix), selekta.

— (poste radio), selektiva.

sélection, selekto.

sélectionner, selekti, elelekti.

sélectivité, selektiveco.

séléniat (chim), selenato.

sélénieux, acide -, selenita acido.

sélénique, acide -, selenata acido.

sélénite (chim), selenito.

séléniteux (relatif à la sélénite), selenita.

— (contenant du sulfate de calcium), kalcio-sulfata.

séléniure (chim), selenido.

sélénographie, lunografio.

self (élec), memindukt-ilo, -a bobeno.

self-gouvernement (pol), mem-regado.

self-induction (élec), memindukto.

selle (siège | physiol.), selo || feko.

— , aller à la -, feki.

— , être en -, sidi sur selo.

— , mettre en -, surseligi.

selle, cheval de -, rajdoĉevalo.

— turcique (anat), turka selo.

seller, seli.

sellerie, selfarado || selejo, jungilejo.

sellette, seĝeto || seĝeto de la akuzito.

— (du modeleur), tornoplato.

— (support), stativo.

sellier, selisto.

selon, laŭ ; konforme al ; depende de.

— que, laŭ tio, ĉu...

— la façon dont, konforme al tio, kiel...

— , c'est - (F), laŭkondiĉe ; laŭcirconstance.

Seltz, eau de -, Selters-akvo.

semaille, semado.

semailles, temps des -, semo-tempo.

semaine, semajno.

— anglaise, angla semajno.

— , la - des quatre jeudis, la trijaŭda semajno.

— , la - sainte (RK), la antaŭpaska semajno.

— , prêtre à la petite -, ŝakri.

sémantème (G), semantemo.

sémantique (G), semantiko.

sémaphore (chf || mar), semaforo.

semblable à, simila al.

semblables, nos -, samuloj, sam-specanoj.

semblant, ŝajnigo.

— , faire - de, ŝajnigi, (mieni) kvazaŭ.

— , ne faire - de rien, ŝajnigi indiferecon ; ŝajnigi, ke oni nenion scias.

sembler (avoir : une apparence || l'air), ŝajni || aspekti.

il me semble que, mi opinias ke.
il semblait que, ŝajnis kvazaŭ ...-as.

que vous en semble ? kion vi opinias pri tio ?

si bon vous semble, se vi trovas tion bona.

semble-t-il, ŝajnas ; (laŭ)ŝajne.

sembler dire, kvazaŭdiri.

sém(é)iologie (méd), semiologio.

semelle (de soulier), plandumo.

— **intérieure**, subplando.

— (arch : sole), fundamenta plato.

— (de rail, d'affut...), ŝuo.

semence (ts || de céréales), semo || greno.

— (physiologie), spermo.

— (de tapissier), najleto.

semen-contre (méd), semenkontro.

semer (des graines || un charnp),
semi || prisemi.

— (f : parsemer || propager),
disŝuti || disvastigi.

semestre, duonjaro. semestre.

semestriel, duonjara, sesmonata, semestra.

semieur (p || f), semanto || disvastiganto.

semeuse, semmaŝino.

semi- (préfixe : voisin ; ressemblant mais différent ; à peu près),
semi-(= proksimume).

semi-aride, semimalfekunda.

semi-circulaire, semicirkla.

semi-conducteur, semikonduktilo.

sémillant, vigleĝa.

semi-lunaire, semiluna.

séminaire (R), pastra seminario.

— (sens large), seminario.

séminale (bot || méd), sema || sperma.

séminariste, seminariano.

séminifère, semodona.

séminifères, canaux - (anat),
spermotuboj.

semi-nomade, seminomado.

semis, semado || semmaniero.

— (plant), sembedo.

sémité, ŝemido.

sémitique, ŝemida.

semi-voyelle, semivokalo.

semoir, semilo.

semonce, admono.

— , **coup de -** (avi || mar),
admonpafo.

semoule, semolo *.

sempervivum (bot), sempervivo.

sempiternel, longega, ĉiama, senĉesa.

sénat, senato.

sénateur, senatano.

sénatorial, senatana.

séné (bot || méd), senao || sena-
folioj, folikloj.

sénéchal (H), seneskalio.

seneçon (bot), senecio.

sénescence (méd), seniliĝo.

senestre, sinstruma.

sénévé (bot), sinapo.

sénile (méd), senila.

sénilité, senileco.

sénior (sport), senioro *.

senne, trenreto, seĵno.

sens (l'un des cinq -), senso.

— (côté de qc), flanko.

— (direction || math), senco,
direkto.

— (signification), senco, signifo.

— (opinion), opinio.

— (manière de comprendre || de
juger), komprenpovo ||
juĝokapablo.

sens propre || **figuré**, *propra senso* || *figura senso*.
 — **commun**, *komuna saĝo*.
 — **moral**, *konscienco*.
 — **intime** (*conscience de soi*), *konscio*.
 — **pratique**, *praktika saĝo*.
 — **giratoire**, *cirkla trafiko*.
 — **unique**, *unusenca trafiko*.
 — **rassis**, *flegmo*.
 — **dessus dessous**, *fundo-supren, kapo-suben* || *mal-ordegita* || *konfuzegita*.
 — , **bon -**, *sana prudento*.
 — , **avoir du -**, *esti saĝa*.
 — , **en dépit du bon -**, *kontraŭ la sana prudento*.
 — , **homme de bon -**, *prudentulo*.
 — , **dans le bon -**, *en la ĝusta direkto*.
 — , **dans le - de** (*la longueur*), *laŭ*.
 — , **en tous -**, *ĉiufanken*.
 — , **organes des -**, *sensorganoj*.
 — , **plaisirs des -**, *volupto*.
 — , **percevoir par les -**, *sensi*.
 — , **tomber sous les -**, *esti sensebla*.
 — , **tomber sous le -**, *esti evidenta*.
 — , **vide de -**, *sensignifa*.
sensation (*physiologie*), *sensaĵo, sento*.
 — (*vive impression*), *sensacio, impresego*.
 — , **faire -**, *sensacii*.
sensationnel, *sensacia, brua* (f).
sensé (*bon sens* || *jugement*), *prudenta* || *saĝa*.
sensibilisateur (*photo* || *méd*), *impresebligilo* || *sentivigilo*.

sensibilisation (*photo* || *méd*), *impresebligilo* || *sentivigo*.
sensibiliser (*photo* || *méd*), *impresebligi* || *sentivigi*.
sensibilité (*d'un des cinq sens*), *sensiveco*.
 — (*d'un malade vis-à-vis d'un médicament* || *d'un appareil...*), *sentiveco*.
 — (*litt...*), *sentemo*.
 — (*perceptibilité*), *sensebleco*.
 — (*tendresse : qn*), *sentemo*.
 — (*qc*), *sentebleco*.
sensible (*perçu par les sens*), *sensebla*.
 — (*qui ressent qc : organe des sens*), *sensiva*.
 — (*qui ressent qc : malade, peau... || appareil...*), *sentiva*.
 — (*photo*), *impresebla*.
 — (*émotif*), *sentema, impres-ebla*.
 — (*délicot*), *delikatsenta*.
 — (*qui est ressenti*), *sentebla, rimarkebla*.
 — (*qui impressionne*), *impres-a*.
 — , **point -**, *dolorpunkto*.
 — , **être -**, (*organe, membre*), *dolori*.
 — , **toucher la corde -**, *ektuŝi la plej sentivan kordon de la koro*.
 — , **c'est son endroit -**, *tio estas lia vunda loko*.
sensiblerie, *afekta sentemo*.

sensitif (qui ressent qc), *sentiva*.
 — (faculté, nerf...), *sensa*.
sensitive (bot), *sensitivo*.
sensoriel (des sens), *sensa*.
 — (du sensorium), *sensoria*.
sensorimétrique (psycho), *sensimetrica*.
sensorium (physiologie), *sensorio*.
sensualisme (*philo*), *sensualismo*.
 — (plaisir des sens),
voluptemo, volupt-
amo.
sensualiste, *sensualism-a, -ano*.
sensualité (de qc), *volupteco*.
 — (de qn), *voluptemo, sens-*
samo.
sensuel (attaché aux plaisirs), *ĝuama*,
sensama, voluptama.
 — (qui flatte les sens), *volupta*
amorveka.
sente, *pad(et)o*.
sentence (morale), *sentenco*.
 — (jur), *verdikto*.
sentencieux (qn), *sentenc(oplen)a*,
predikema.
 — (ton), *sentenca*.
senteur, *bonodoro, aromo*.
 — , *pois de -* (bot), *latiro*.
sentier, *pado, voĵstreko, voĵeto*.
sentiment (manière de penser),
opinio.
 — (connaissance vague),
sento.
 — (impression), *impreso*.
 — (penchant bon ou mau-
vais), *sento, sent-*
imento.
 — (émotion), *kortuŝiteco*.
 — (affection, tendresse),
sento, korsento.
 — , *faire du -*, *afekti*
sentimentalecon.

sentimental (qui a du s.), *sento-*
plena.
 — (romanesque), *senti-*
mentala.
sentimentalité, *sentimentaleco*.
sentine (mar || ordures), *bilĝo ||*
malpurejo.
sentinelle (mil), *gardostaranto*.
sentir (percevoir par les sens),
sensi.
 — (par le toucher), *palposensi*,
tuŝosensi.
 — (par l'odorat), *flari*.
 — (avoir une saveur), *gusti*,
sapori.
 — (exhaler une odeur), *odori*
(je, accusatif).
 — (ressentir, éprouver), *senti*.
 — (avoir l'apparence de),
aspekti.
 — (faire l'expérience de),
sperti.
 — , (paroles) **bien senties**, *trafaj*
 — , **ne pouvoir - qn**, *ne povi*
suferi iun.
 — , **se faire -** (agir, opérer),
efiki.
 — , **se faire -** (être urgent),
urĝi.
sentir bon, *bonodori*.
 — **mauvais**, *malbonodori, fet-*
ori.
 — (prévoir), *antaŭsenti*.
sentir, se (bien ou mal), *sin senti*.
 — , **se -** (reconnaître en soi),
senti en si (acc.).
 — , **ne pas se - de joie**,
blinde ĝojegi.
seoir, *konveni, bone sidi (f)*.
sep (agro), *sokingo*.
sépale (bot), *sepalo, kalikfolio*.

séparable, disigebla.

séparateur, disiga.

séparation (*action* || *résultat*),
dis-igo, apart-igo ||
-igo.

— (*cloison qui sépare*), dis-
igilo, apartigaĵo.

— (*de biens, de corps* ||
des pouvoirs ...),
separ(ad)o.

séparatisme (*pol*), separatismo.

séparatiste (*pol*), separatisto.

séparé, unuopa, aparta || *disa* ||
separata.

séparer, disigi, apartigi.

— (*écarter, éloigner*), mal-
proksimigi.

— (*différencier*), diferencigi.

— (*jur* || *pol*), separi.

— , *se* -, disigi.

sépia (*zoo* : *seiche* || *couleur*), sepio.

— (*art* : *dessin à la sépia*),
sepi(a)ĵo.

sept (7 || *carte*), sep, sepa || sepo.

septain (*litt*), severso.

septante, sepdek.

— , *la version des* - (B),
la Sepdekopa traduko.

Septembre, Septembro.

septennal (*tous les 7 ans*), ĉiusep-
jara.

— (*qui dure 7 ans*), sejjara.

septennalité, sejjareco.

septennat (*pol*), sejjar(a)ĵo, sejjara
estreco.

septentrion (*astr.*), la Malgranda
Ursino.

— (*nord*), nordo.

septentrional, nord-a,-ulo.

septicémie (*méd*), sepsemio.

septicémique, sepsemia.

septicité, sepseco.

septième, sep-a || -ono.

— (*mus*), septimo, septo.

septimo, sepe.

septique (*méd*), sepsa.

septuagénnaire, sepdekjar-a,-ulo.

Septuagésime (R), Septuagesimo *.

septum (*anat*), septo.

septuor (*mus*), septeto.

septuple, sepobl-a,-o.

septupler, sepobl-igi,-igi.

sépulcral, sepulteja, tomba, ĉerka.

sépulcre, sepultejo, tombo, ĉer-
kujo.

Sépulcre, le Saint -, la Sankta
Tombo.

sépulture (*inhumation*), sepultado,
entombigo.

— (*mode de* -), sepulto.

— , *une* - (*tombeau*), sepult-
ejo, tomboloko.

— (*donner une* - *à qn* :
ensevelir), sepulti.

séquanien (*géal*), sekvana.

séquelle (*méd*), sekvaĵo.

— (*f* : *gens méprisables*),
sekvantaraĉo.

séquence (ts), sekvenco.

séquestration (*de qc* || *de qn*),
sek(v)estrado || trudizol(ad)o.

séquestre, sek(v)estr-o,-isto.

séquestrer (*qc* || *qn*), sek(v)estri ||
trudizoli.

sequin (*monnaie*), zekeno, zekino *.

séquoia (*bot*), sekojo.

sérac (*glacier*), serako.

— (*cuis*), kazeo.

sérail (*palais* || *harem*), serajlo ||
haremo.

séraphin (R), serafo.

séraphique, serafa.

sereln (*météo*), sennuba, serena.

— (*f* : *caractère*), serena.

serein (subst : vapeur, rosée du soir), vesperroso, serejino.

sereine, goutte - (méd), amaŭrozo.

sérénade (mus), serenado.

sérénissime (titre), princa, sere-nisima.

sérénité, sennubeco || sereneco.

séreuse (anat), seromembrano.

séieux, ser(ec)a.

serf, servut-a,-ulo.

serfouette (agr), sarkileto.

serfuir, sarki.

serge (tex), serĝo.

sergent (mil), serĝento.

— **chef**, - major, ĉefserĝento

— **fourrier**, furiero.

— **de ville**, policano.

séricicole, silkokultura.

sériciculteur, silkokulturisto.

sériciculture, silkokulturo.

séricigène, silkoprodukta.

série (suite de rois... || math), serio.

— (suite d'années), vico.

— (suite, succession), sinsekvo.

— **de** (collection, bande, groupe), aro.

— , **en -** (élec), seria.

séries, par -, serie.

sérrier, seriigi.

sérieux (de caractère), serioza.

— (rangé), solida.

— (qui n'aime pas plaisanter), neŝercema, senrida, serioza.

— (air || parole || maladie), senrida || senmoka, serioza.

sérieux (subst), seriozeco.

— , **prendre au -**, rigardi kiel seriozan.

— , **tenir son -**, resti senrida.

serin (orn), fringelo.

— (F), stultulo, mallertulo.

seriner, (fajfo)gurdeti.

— (F, f), instruripetadi, gurdi (f).

serinette (mus), (fajfo)gurdeto.

seringa(t) (bot), filadelfo.

seringue (ts), inĵektilo, enŝpruc-igilo.

— **à injections** (méd), in-ĵektil(et)o.

serment (ts), ĵuro.

— , **prêter -**, faire - de, ĵuri.

— , **se lier par -**, ĵurligi sin.

— , **faire prêter -**, ĵurigi.

— , **faire un faux -**, false ĵuri.

— , **prestation de -**, jurado.

— , **par -**, ĵura.

sermon (R), prediko.

sermonnaire, predik-libro,-verk-isto.

sermonner, (tede) admoni.

sermonneur, teda admonemulo.

sérodiagnostic (méd), sero-diagnozo.

sérosité, seraĵo.

sérothérapie (méd), seroterapio.

sérovaccination (méd), serovakcin-ado.

sérozyme (physiologie), serozimo.

serpe, serpo.

serpent (zoo), serpento.

— **à lunettes** (zoo), najo.

— **à sonnettes** (zoo), krotalo, sonserpento.

— **corail** (zoo), elapso *.

serpenteaire (bot || orn), serpent-ario.

serpenteau, serpent-eto,-ido.

serpenteau (*d'artifice*), serpenta raketo.

serpenter, serpenti, meandri.

serpentin (*tech*), serpentotubo, spiraltubo.

— (*de papier*), paper-serpento.

serpentine (*min*), serpenteno.

serpette, serpeto.

serpillière (*tex*), pakotolo, stupotolo.

— (*de nettoyage*), akvo-tuko, stupotuko.

serpolet (*bot*), serpilo, (sovaĝa) timlano.

serpule (*zoo*), serpolo.

serrage (*nœud* || *vis* || *frein*), streĉo || turnopremo || ekpremo.

serran (*ich*), serano.

serranidés (*ich*), seranedoj.

serre (*bot*), vintroĝardeno, flordomo, vitrodomo.

— (*viticulture...*), prem(ad)o.

serres (*de rapace*), unego, pinto.

serre-file (*mil* || *mar*), flankmarŝanto || arierŝipo.

serre-freins (*chf*), bremsisto.

serre-joint (*tech*), juntopremilo.

serre-livre, libroapogilo.

serrement (*de mains* || *de cœur* || *de dents...*), manpremo || korpremeo || kunpremo.

serré (*foule* || *écriture*), densa.

— (*raisonnement*), rigora.

— (*regardant*), avareta.

— (*cœur*), angora, kunpremita.

— (*style*), konciza.

— , **tenir qn -**, severe observi iun.

serrer (*presser* || *étreindre*), premi || stringi.

serrer (*les rangs...*), densigi.

— (*placer en lieu sûr*), enfermi, enŝlosi.

— (*ranger*), ord(ig)i.

— (*qn* : *presque atteindre*), apudiĝi, tuŝe laŭiri || preme sekvi.

serrer ((*les lèvres, les dents...*), kunpremi.

— (*une ceinture, un nœud*), streĉi, kuntiri.

— (*un écrou, une vis*), turnopremi.

— (*un frein*), ekpremi.

— (*par un lien*), streĉe ligi, stringi.

— (*contre...*), alpremi.

— **le vent** (*mar*), alvente ŝipi ; lofi.

— **la vis à qn** (*f*), enpremi iun en funelon.

— , **se -** (*f* : *le cœur*), (dolare) (kun)premiĝi.

serre-tête, kapobendo || kufo-rubando || premkufo || sekurkasko.

serrure, seruro.

serrurerie, serurarto, serurfardo.

serrurier, seruristo.

sertir (*tech*), fiksi, enkroĉetigi.

sertissage, enkroĉetigado.

sérum (*extrait du sang*), sero.

— (*artificiel* : *physiologique...*), serumo.

sérum-albumine (*méd*), sero-albumino.

sérum-globuline (*méd*), sero-globulino.

servage, servuteco.

serval (*zoo*), servalo.

servant, frère -, servofrato.

— , **cavalier -**, akompananto || amindumanto.

servant (*mil*), kanonservisto, mitralservisto...

servante (*bonne* || *f*), servistino || servantino.

serveur, euse, kelner-o, -ino.

serveuse (*cafétière*), kafokruĉo.

serviabilité, servemo, helpemo, komplezemo.

serviable, servema, helpema, komplezema.

service (*état de domestique*), servisteco.

— (*travail*), servado.

— (*aide, assistance*), servo.

— (*rendu à qn*), komplezo, bonfaro.

— (*usage tiré de qc*), utilo.

— (*administration... bureau*), sekcio || ofico.

— (*de table...*), servico.

— (*de casseroles...*), garnituro.

— (*R*), diservo.

— **public**, publika servo.

— **militaire**, militoservo.

— **armé**, bataloservo.

— **auxiliaire**, arieroservo.

— , **chef de -**, sekciestro.

— , **durée de -**, servodaŭro, servotempo.

— , (*escalier*) **de -**, servista.

— , **offrir ses -s**, proponi sian helpon.

— , **apte au -**, servokapabla.

— , **bon pour le -** (*mil*), milititaŭga.

— , **en - commandé**, alkomandita.

— , **être de -**, deĵori.

— , **faire son -** (*mil*), soldati.

— , **rendre - à**, fari servon al, utili al.

service, rendre un - à, komplezi, fari komplezon al.

serviette (*de table* || *de toilette*), buŝtuko || tualet-tuko.

— (*à documents...*), teko, paperujego, dokumentujo.

servile (*d'esclave* || *de serviteur*), sklava || servist(ec)a.

— (*bas, vil*), sklavema || servomiena.

serviles, œuvres - (*R*), manlaboro.

servilité, troservemo || sklaveco.

servir (*être au service de qn*), servi iun.

— (*être utile à qn, à qc* || *aider*), servi, utili (al iu, por io) || helpi.

— (*être utilisé*), esti uzata.

— (*un plat*), surtabligi.

— **de père à qn**, patri iun.

— **à**, utili por, taŭgi por.

— **de**, utili kiel, servi kiel, funkcii kiel.

— , **faire - à**, servigi.

— , **pouvoir -** (*convenir*), taŭgi.

— , **ne - de rien**, ne helpi, neniom utili.

servir, se - de (*user de*), uzi (ion).

— , **se -** (*d'un plat*), sin servi (el manĝaĵo).

serviteur (*domestique* || *f*), servisto || -anto.

— **de Dieu**, piulo.

— **de l'Etat**, ŝtatoficisto.

servitude (*état du serf*), servuteco.

— (*état de l'esclave*), sklaveco.

— (*charge, obligation*), servodevo, servitudo.

— (*contrainte*), trudita ĝeno

servitude (*jur* : de passage...),
(paso-...), servitudo.

— (*pol*), nacia dependeco.

servo-commandes, relajsdirektiloj
servo-frein, relajsbremso.

servo-mécanisme, relajsmekanismo.

servo-moteur, relajsmotoro.

ses (*adj* possessif, pluriel de son, sa),
liaj || ŝiaj || ĝiaj || siaj.

sésame (*bot* || *litt*), sezamo.

sésamoïde (*anat*), sezamoida.

sessile (*bot*), sidanta, senpedunkla.

session (*ts*), sesio.

sesterce (*monnaie romaine*), sestertio.

set (*sport*), serio.

séton (*méd*), setono.

—, **plaie en -** (*méd*), setonforma vundo.

setter (*chien*), setero *.

seuil (*ts*), sojlo.

seul (*sans aucun autre* || *sans compagnie*), sola.

— (*unique*), ununura, (unu)sola.

— (*simple, sans rien d'autre*), nura.

—, **tout -**, sole.

—, **par cela -**, jam pro tio.

—, **pour cette -e raison que**,
sole nur tial, ĉar...

—, **la, une -e chose**, solo.

—, **qn qui vit -**, solulo.

—, **la chose ne va pas toute -e**,
la afero ne iras glate;
estas tubero en la afero.

—, **cela viendra bien tout -**,
tio mem venos.

seulement (*rien de plus*), nur, sole.

— (*mais* || *toutefois*), sed ||
tamen.

— (*pas plus tôt que*), ne
pli frue ol.

seulement (*tout récemment*), nur
nun.

— **alors**, nur tiam.

—, **non - ..., mais** (*encore*)
ne nur..., sed (ankaŭ).

—, **pas -**, eĉ ne.

—, **si -**, se almenaŭ.

sève (*bot* || *f*), suko || viglo.

sévère, severa, senindulga.

— (*austère*), sever(mor)a.

— (*rigoureux*), rigora, severa.

— (*mécontent* || *dur*), mal-
ridema || malmilda.

— (*art*), senornama.

sévérité, severeco.

sévices (*jur*), brutalajoj.

sévir (*contre qn*), severe puni (iun).

— (*f* : *froid...*), severi.

sevrage, demamigo.

sevrer, demamigi.

— (*f* : *qn de*), senigi (iun je).

sexagénaire, sesdekjar-a, -ulo.

sexagésimal, sesdekuma.

Sexagésime (*R*), Seksagesimo.

sexe, sekso.

sexennal, ĉiusesjara || sesjara.

sexologie, seksologio.

sexologue, seksologo.

sextant (*mar*), sekstanto.

sexe (*R*), seksto.

sexto, sese.

sextolet (*mus*), sesolo.

sextuor (*mus*), sesteto.

sextuple, sesobl-a, -o.

sextupler, sesobl-igi, -iĝi.

sexualité, sekseco.

sexué, seksohava.

sexuel, sekso.

seyant, konvena, bone sid(ant)a.

S.G.D.G., « sen garantio de la
registro ».

shah, ŝaho.

shake-hand, manpremo.
shaker, skubotelo.
shako (*coiffure mil*), ĉako.
shampooing (*lotion || lavage*),
 harlav-ilo, ŝampu-o || -ado.
shérif (*anglais, américain*), ŝerifo.
shilling (*monnaie anglaise*), ŝilingo.
shintō, ŝintoïsme (R), ŝintoo.
shintōiste (R), ŝinto-a, isto.
shirting (*tex*), ŝirtingo.
shogoun (*titre japonais*), ŝoguno.
shrapnel (*mil*), ŝrapnelo, kuglar-
 obuso.
shunt (*élec*), ŝunto.
 — , en -, ŝunte.
shunter (*élec*), ŝunti.
si (*conjonction*), se, ĉu, ke.
 si j'étais riche je voyagerais,
 se mi estus riĉa, mi vojaĝus.
 je ne sais pas s'il viendra,
 mi ne scias, ĉu li venos.
 est-ce ma faute si, ĉu mi kulpas,
 ke.
si seulement, se almenaŭ.
 — , comme -, kavzaŭ ...-us.
 il frappa à la porte comme s'il
 était un étranger, li frapis
 sur la pordo, kvazaŭ li estus
 fremdulo.
si (*adverbe*), tiel.
 le vent est si fort que, la vento
 estas tiel forta, ke.
 ne courez pas si vite, ne kuru
 tiel rapide.
si bien que, ...tiel, ke...
 — peu que, kiel ajn malmulte.
si ..., cependant ; **si** ..., du
 moins... ; **si** ..., néan-
 moins..., kvankan..., tamen ;
 eĉ se ..., tamen.
si (*exclamation affirmative, si fait,*
mais si !), sed jes !

si (*mus*), B.
sial (*géal : Si, Al*), sialo *.
sibylle, sibilo.
sibyllin (p || f), sibila || neklara.
sic (*mot latin : ainsi*), tiel.
sicaire (*assassin*), sikario, dungita
 murdisto.
siccatis, sekig-a, aĵo.
siccité, sekeco.
sicle (*poids, monnaie*), siklo.
side-car, kromĉaro.
sidéral (*astr.*), astra.
sidérer, fulmokonsterni.
sidérolithique (*géal*), ferodona.
sidérose (*géal*), natura ferkarbo-
 nato.
 — (*méd*), ferozo.
sidérurgie, ferindustrio.
siècle, jarcento.
siège (*meuble || chaise*), sidilo ||
 seĝo.
 — (*d'une société*), sidejo.
 — (*mil*), sieĝo.
 — de cocher, konduksido.
 — à glissière, ŝovseĝo.
 — , état de -, sieĝostato.
 — , faire le - de, sieĝi.
 — , mettre le - devant, eksieĝi.
Siège, le Saint -, la Sankta Seĝo.
siéger (*au Sénat...*), kunsidi.
 — (*résider, tenir ses séances*),
 sidi, havi lokon.
 — (f : se trouver), troviĝi. sidi.
sien, sienne (*adj possessif*), lia,
 ŝia, ĝia, sia.
sien, sienne, le -, la - (*pronom*),
 la lia, la ŝia, la ĝia, la sia.
 — , le- (*subst*), siaĵo.
siens, les -, familianoj.
siennes, (faire des) -, kutimajn
 malsaĝaĵojn.
Sienne, terre de -, sieno.

sierra (géo), montoĉeno.

sieste, siesto.

— , faire la -, siesti.

sieur (jur || terme de mépris),
sinjoro || ulo.

sifflant, sibla.

sifflement, fajf(ad)o || sibl(ad)o.

siffler (bouche, sifflet...), fajfi.

— (bâles, vent...), sibli.

— (son chien), alfajfi.

— (un acteur), prifajfi, nokfajfi.

— (un verre : F), trinkegi.

sifflet, fajfilo.

— , en - (tech), bevele.

— , couper le - (F), silentigi.

siffleur, fajf(ant)a.

siffloter, fajfeti.

sigillaire, sigela.

sigillographie, sigeloscienco.

sigle (ex : U.N.E.S.C.O.), siglo.

— (signe sténographique), stenero.

sigma (lettre grecque), sigma(o).

sigmoïde (ts), sigmoïda.

signal, signalo, avertisilo || trafik-
signalo.

— d'alarme, alarmilo.

— lumineux, trafiklumo.

— , faire un -, signali.

— , au premier -, tuj post la
signalo.

signalé (remarquable), rimarkinda,
grava.

signalement, identiga priskribo.

signaler (annoncer), signali.

— (indiquer à l'attention),
rimarkigi, atentigi.

— (rendre remarquable), ri-
markindigi.

— , se -, rimarkindiĝi, disting-
iĝi (per).

signalétique, identige priskriba ||
signala.

signaleur, signalisto.

signalisation, (trafik)signal-aro ||
-izado.

— (psycho), signaro.

signaler (route), signalizi.

signataire, subskribinto.

signature, subskrib-o,-ado.

— , donner sa -, subskribi.

signe (ts), signo.

— de tête, kapsigno.

— de la Croix (K), krucosigno.

— (R), miraklosigno.

— de reconnaissance, reko-
nilo.

— , faire -, mansigni, okulsigni...

— , marquer d'un -, faire un -,
signi.

signes, par -, geste, mimike.

signer, subskribi.

— un contrat, kontrakti.

— , se -, krucosigni, fari la
signon de la kruc.

signet, signileto, paĝosigno.

significatif, signifa || signifoplena.

signification, signifo.

— (jur), oficiala konigo.

— (philo), signado.

signifier (vouloir dire), signifi.

— (faire connaître), konigi.

— (jur), oficiale konigi.

silence (qn || f : qc), silento ||
senbruo.

— (mus), silento.

— , faire -, silentigi.

— , garder le -, silent(ad)i.

— , imposer -, silentigi.

— , passer sous -, pri-, for-,
preter-silenti.

— , souffrir en -, senplende.

silencieux (qui se tait || sans bruit),
silenta || senbrua.

silencieux (*laciturne* || *calme*),

silentema || *kvietā*.

— (*de moteur*), *senbruigilo*

— , *rester -*, *silentadi*.

silène (*bot*), *sileno*.

sillex (*min*), *siliko*, *fajroŝtono*.

silhouette, *silueto*.

silhouette, *silueti*.

— , *se - sur*, *siluetiĝi sur*.

silicate (*chim*), *siliciato*.

silice (*chim*), *silico*, *silicia bioksido*.

siliceux (*de sillex*), *silik(ec)a*.

— (*qui contient de la silice*),

silica, *silicoriĉa*.

siliceuses, *roches -*, *silicoriĉaj*
petroj.

silicicole (*agro*), *silicokreska*.

silicose (*méd*), *silicozo*.

silicique, *acide -*, *siliciata acido*.

silicium (*chim*), *silicio*.

siliciure (*chim*), *siliciido*.

silicone (*chim*), *silikono **.

silicule (*bot*), *silikveto*.

silique (*bot*), *silikvo*.

sillage (*mar*), (*akvo*)*sulko*.

— , *marcher dans le - de*
qn, *imitadi iun*.

sillon (*agro* || *anat*), *sulko*.

— (*de disque*), *kanelo*.

— (*f : trace longitudinale*),
strio.

— , *tracer un - (agro)*, *sulki*.

sillons (*rides*), *faltoj*.

sillonner (*un champ*), *trasulki*.

— (*f : les mers* || *le ciel*),
traplugi || *streki*.

silo, *silo*.

silphe (*ent*), *silfo*.

silure (*ich*), *siluro*.

silurien (*géol*), *silurio*.

sima (*géol : Si, Ma*), *simao **.

simagrée, *afektaĵo*.

simagrées, *faire des -*, *afekti*.

simarre (*vêt*), (*sub*)*talaro*.

simaruba (*bot*), *simarubo*.

simarubacées (*bot*), *simarubacoj*.

simien (*adj*), *simia*.

— (*sous-ordre de primates*),

simiulo.

simiesque, *simieca*, *simieska*.

similaire, *kvazaŭsimila*, *samnatura*,
samaspekta.

simili (*subst*), *surogato*, *tombako*.

similitude, *simileco*.

simoniaque (*R*), *simoni-a*, *ulo*.

simonle (*R*), *simonio*.

simoun (*vent*), *samumo*.

simple (*ts*), *simpla*.

— (*non orné*), *senornama*, *sen-*
pompa.

— (*non affecté*), *senafekta*.

— (*sans malice*), *senruza*,
senarta.

— (*tel et rien de plus*), *nura*.

— (*fil...*), *unuobla*.

— (*qn* || *bot*), *simplulo* ||
kuracoplanto.

simplement, *purement et -*,
pure kaj nure.

simplet, *naŭva kredema*.

simplicité, *simpleco*.

— (*discretion*), *modesteco*.

— (*sans affectation*), *sen-*
afektecio.

— (*naïveté*), *naiveco*, *kred-*
emo.

simplifiable, *simpligbla*.

simplification, *simpligo*.

simplifier, *simpligi*.

— (*math : équation...*), *unu-*
obligi.

simpliste, *trosimplig-a*, *ulo*.

simulacre, *ŝajno* || *ŝajnigo*.

simulateur (*méd* || *jur*), *simulanto*.

simulation, simulado.

simuler, simuli.

simulie (ent), simulio.

simultané, sammomenta, duma.

simultanéité, sammomenteco, dumeco.

sinanthrope (préhistoire), sinantropo *.

sinapisé, sinaphava.

sinapisme (méd), sinapa katalasmo, sinapizo.

sincère, sincera, verdira, senartifika.

sincérité, sincereco, verdiremo, malkaŝeco.

sinciput (anat), verto, sinciputo.

sinécure, sinekuro.

— , **qn qui jouit d'une -**, sinekuristo.

sine die (pol), sen (nova) dato.

sine qua non (condition), nepra.

singe (zoo), simio.

— (f), maliculo, lertulo, malbelulo || imitulaĉo.

— , **monnaie de -** (f), nur moko.

singer, simi, imitaĉi, mokimiti.

singerie, simiejo, simiomenaĝerio.

— (imitation), simiaĵo, grimaco, imitaĉo.

— (hypocrisie), hipokritaĵo.

singeur, simianto, mokimitanto.

singleton (cartes), solkarto.

singulariser, distingii, rimarkigi.

— , **se -**, distingigi, sin rimarkigi, afekti originalecon.

singularité, strangecco, bizareco.

singulier (rare || extraordinaire), malofta || eksterordinara.

— (bizarre), stranga, bizara.

singulier, combat -, duelo, unuopa batalo.

— (subst : G), singularo.

— , **au -** (G), singulara.

sinistre (adj), sinistra, misaŭgura, minaca.

— (subst), **sinistro** || (brul-, inundo-,...-)difekto.

sinistré, sinistrit-a-o.

sinistrose (méd), sinistrozo.

sinon (sans quoi), se ne ; aŭ ; alie ; en mala okazo.

— **que**, krom tio, ke...

sinople (blason), verda.

sinué (bot), sinua.

sinueux, sinua, ondolinia, serpenta, meandra.

— , **être -**, sinui.

sinuosité, sinueco.

— , **une -**, sinuo.

sinus (anat || math), sinuso.

sinusite (méd), sinusito.

sinusoïdal (math || méd), sinusoida.

sinusoïde (math), sinusoido.

sionisme (pol), cionismo.

siphon, sifono.

siphon (s), sifono.

— (à eau de Seltz), sifonbotelo.

siphonner, sifoni.

sire (seigneur), sinjoro, nobelo, sioro *.

— (le Roi), reĝa moŝto.

— , **pauvre -**, malŝatindulo || plendindulo.

sirène (myth || phys || f), sireno.

— (d'usine...), fajfilego.

siréniens (zoo), sirenuloj.

siroco (vent), siroko.

sirop, siropo.

siroter, frande trinkadeti.

sirupeux, sirop-a,-eca.

sirventès (litt), serventeso *.

sis, situ(ant)a.

sisal (bot), sisalo.

sismique, sisma.

sismographe, sismografo.

sismologie, sismologio.

sistre (mus), sistro.

sisymbre (bot), sisimbrio.

site (paysage || géo), pejzaĝo ||
situo.

sitôt (que), tuj (kiam).

—, pas de -, ne baldaŭ.

sitelle (orn), sito.

situation (position de qc), pozicio.
— (géa), situo.

— (emploi), pozicio, situa-
cio.

— (état de choses, con-
joncture), situacio.

— centrale, centreco,
mezeco.

— sans issue, senelireco.

— subalterne, subaltern-
eco.

—, une belle -, bona pozi-
cio.

—, être en - de, facile
povi; esti en tia situa-
cio, ke.

—, être dans une -
embarrassante, esti
en ĝena situacio.

—, être maître de la -,
mastri la situacion.

situé, situ(ant)a.

—, être -, situi.

situer, indiki situon, montri.

six, ses.

sixième, ses-a-ono.

sixte (mus), sesto.

sizain, sixain (litt), sesverso.

skating (sport), sketado || rul-
sketado.

sketch (théâ), skeĉo.

ski (sport || patin), skisporto, ski-
ado || skio.

— nautique, akvoskio.

skier, skii.

skieur, ski-anto,-isto.

skunks (fourrure), skunko.

slalom (sport), slalomo.

slang (argot anglais), angla slango.

slave, slav-a,-o.

sleeping-car, litvagono.

slip (vét), kalsoneto.

slogan, slogano.

sloop (mar), slupo.

smala(h) (H || F), smalao || multega
familio.

smalt (chim), smalto.

smoking (vét), smokingo.

snob, snob-o,-a.

snobisme, snob-ismo,-eco.

sobre (p || f || simple), sopra ||
modera || senornama.

sobriété (tempérance), sobreco,
abstinemo.

— (discrétion, modération),
modereco.

— (simplicité), simpleco, sen-
ornameco.

sobriquet, mok-, ŝerc-nomo.

soc, soko, plugilboko.

sociabilité, soci(et)emo.

sociable (pour vivre en société),
soci(et)ema.

— (amical, liant), amikiĝema.

social (appartenant à la société),
socia.

— (pour un meilleur standing
de vie), sociala.

—, siège -, societa sidejo.

sociale, science -, socia scienco.

sociales, mesures -, socialaj leĝoj.

sociaux, insectes - (zoo), sociaj insektoj.

social-démocratie (pol), social-demokratio.

socialisation (pol), socializo.

socialiser (pol), socializi.

socialisant, socialemo.

socialisme, socialismo.

socialiste, socialisto.

société, socieco || socialeco.

sociétaire, societano.

société (communauté naturelle), socio.

— (particulière || la bonne -), societo.

— (compagnie, - mondaine), kompanio.

— (com), societo, kompanio.

— anonyme, anonima kompanio.

— , la haute -, mondomo.

Société des Nations (H), Ligo de Nacioj.

socinianisme (R), socinianismo.

sociologie, sociologio.

sociologique, sociologia.

sociologisme, sociologismo.

sociologiste (adj), sociologisma.

— (subst), sociologismo.

sociologue, sociologo.

sociométrie, sociometrio.

socle (arch), soklo.

— (géol), montara bazo.

socque, surŝuo.

— japonaise, getao.

socquette, (kurta) ŝtrumpeto.

soda, sodakvo.

sodé, soda.

sodium (chim), natrio.

sodomie, sodomismo.

sœur (jur || R), fratino.

— de lait, mamfratino.

sœurette, fratineto, franjo.

sofa, sofo.

soffite (arch), sofito.

soi (pronom personnel réfléchi), je (pri, por...) si.

— , à part -, al (en) si mem.

— , en -, en si.

— , de soi-même, per si mem.

— , aller de -, esti memkomprenbla.

— , prendre sur -, preni sur sin, sin ŝargi per.

— , rentrer en soi-même, pli prudente pripensi.

— , revenir à -, rekonsciigi.

soi-disant (adj), laŭdira; pretendita, kvazaŭa.

— (loc. adverbiale), oni pretendas; laŭdire, kvazaŭ.

soie (matière | tex), silko.

— , de -, en -, silka.

— grège, kruda silko.

— (de porc...), harego.

— (de couteau, d'épée), tigo.

— , ver à -, silkoraŭpo.

soierie, silkaĵo.

soif, soifo.

— (f), soifo || avido || sopir(ad)o.

— , avoir -, soifi.

soiffard (triv), drinkem-a-ulo.

soigné (travail), diligentita.

soigner (comme un médecin), kuraci.

— (comme une infirmière), flegi.

— (sa popularité), varti (f).

— (s'occuper de), zorgi pri.

— (s'appliquer, mettre ses soins à qc), diligenti.

soigneur (sport), sportflegisto.
soigneux (appliqué), diligenta.
 — (qui prend soin), zorg-ema || atentema.
 — (fait avec soin), zorga.
soin (solicitude || application), zorgo || diligenteco.
 — (charge || devoir), klopodo || tasko.
 — , avec -, zorge.
 — , sans - (nonchalant, mou), maldiligenta.
 — , fait avec -, diligentita.
 — , avoir - (de qn ; que), zorgi.
 — , prendre - de (enfant, plante, animal), varti.
 — , avoir - de faire, memori, ke ...-u || atenti, ke ...-u.
 — , avoir - de ne pas faire, sin gardi, ke ... ne ...-u.
soins, kuracado || flegado || zorgado.
 — (donnés à plante, enfant, animal), vartado.
 — , donner ses - à, kuraci || flegi.
 — , être aux petits - pour, varti (f).
 — , mettre ses - à qc, diligenti super io.
 — , aux bons - de, zorge de.
soir (pf), vespero.
 — , du - || au -, vesper-a || -e.
 — , c'est le -, vesperas.
 — , le - tombe, vesperiĝas.
soirée (temps), vespero.
 — (réunion...), vesper-kunveno, -dancado, ...
 — , en -, vespere.
soit ! (= que cela soit ! je le veux bien !), bone !

soit (conjonction : supposition || explication), estu... || tio estas (t.e.).
soit 6 à diviser par 2, estu 6 dividenda per 2.
3/12, soit 1/4, 3/12, tio estas 1/4.
soit..., soit... (ou bien..., ou bien...), aŭ..., aŭ...
 (dites-le) **soit au père soit à la mère**, aŭ al la patro, aŭ al la patrino.
soit l'un, soit l'autre, aŭ unu, aŭ la alia.
soit..., soit... (supposition, doute), ĉu..., ĉu...
soit par crainte, soit par fierté, il ne répondit rien, ĉu pro timo, ĉu pro fiereco...
soit que..., soit que (... subjonctif), ĉu..., ĉu... (+ futur).
soit qu'il vienne, soit qu'il ne vienne pas, nous partirons, ĉu li venos, ĉu li ne venos...
soit, tant - peu, tre malmulte.
 — dit entre nous, parolante inter ni.
soixantaine (60 || environ 60), sesdeko || sesdekkelko.
 — , avoir la -, esti sesdekjara.
soixante, sesdek.
soixantième, sesdek-a || -ono.
soja, soya (bot), sojo.
sol (terrain, terroir), grundo.
 — (opposé à plafond), planko.
 — carrelé, kahela planko.
 — parqueté, pargeta planko.
 — de terre battue, argilplanko.

sol (*mus*), G.
sol (*chim*), solo.
solaire, suna.
solanacées, solanées (*bot*), solanacoj.
solarium (*méd*), sunokuracejo.
soldanelle (*bot*), soldanelo.
soldat (*simple* - || *militaire*), soldato || militisto, armeano.
 — (*zoo*), termitosoldato.
soldatesque (*adj*), soldate kruda, soldataĉa.
 — (*la -*), soldatobando.
solde (*de fonctionnaire* || *mil*), salajro || soldo.
 — , être à la - de qn, esti je ies soldo.
 — (*différence crédit-débit*), saldo
 — (*marchandises au rabais*), restaĵo, rabatovaro.
 — **de tout compte**, plensaldo.
solder (*une dette*), pagi,
 — (*un compte*), saldi.
 — (*des marchandises*), forvendi, rabate vendi.
sole (*ich*), soleo.
 — , filets de -, solerubandoj.
sole (*de sabot*), hufplando.
 — (*agro*), kulturalterna grundo.
 — (*tech : mine, four...*), planko.
 — (*tech : semelle*), fundamenta plato.
solécisme, solecismo, sintakseraro.
soleil, suno.
 — (*artifices*), turnofajraĵo.
 — (*bot*), sunfloro, helianto.
 — , coup de - (*méd*), sunfrapo.
solennel (*sacré* || *imposant*), solena.
 — (*de cérémonie*), ceremonia.
 — (*emphatique*), emfaza.
solenniser, solene festi, solenigi.

solennité (*fête solennelle*), soleno festo.
 — (*caractère solennel*), soleneco.
 — (*emphase*), emfazo.
solénoïde (*élec*), solenoido.
solfatare, sulfur-minejo, -tavolo.
solfège, solfeg-o, -libro.
solfier (*mus*), solfeĝi.
solidaire (*ts*), solidara.
solidariser, se -, solidariĝi.
solidarité, solidareco, interdependeco.
solide (*opposé à fluide, à fragile*) solida.
 — (*fortement constitué*), fortika.
 — (*ferme*), firma.
 — (*durable, sérieux*), daŭra, solida.
 — , un - (*géom*), solido.
 — , un corps -, solidajo.
 — , le - (*f*), solideco, malvantaĵo.
solidification (*phys*), solidiĝo.
solidifier, solidigi.
 — , se -, solidiĝi.
solidité, solideco, fortikeco, firmeco.
solifluxion, solifluction (*géol*), grundofluo.
soliloque, monologo.
solipède (*zoo*), unuhufulo.
solipsisme (*philo*), solipsismo.
soliste (*mus*), solist-o,-a.
solitaire (*seul* || *en solitude*), sola || soleca.
 — (*retiré, isolé*), soleca, izolita.
 — (*qc*), senhoma, dezerta.
 — (*diamant*), solitero.
 — (*jeu*), ermitludo.

solitaire (*sanglier*), (*maljuna*) vir-apro.

— , **un** - (*reclus* || *ermite*), **solo** || *ermito, dezertulo.*

— , **ver** - *tenio.*

solitude, soleco.

— (*retraite*), **solejo, izolejo.**

solive (*arch*), **solivo, plankotrabo.**

soliveau, soliveto.

— (*F, f*), **nululo, senkarakterulo.**

sollicitation instigo || *insista peto.*

solliciter (*inciter, pousser à*), **instigi.**

— (*demandar avec insistance*), **insiste peti, solliciti ***

— (*activer, tâcher de faire réussir par ses sollicitations*), **instige akceli, sukcesigi.**

— (*f : attirer, provoquer*), **altiri, provoki.**

— **qc pour qn, propeti, solliciti ion por iu.**

solliciteur, instiganto || *solicitante.*

sollicitude, zorgemo.

solo (*mus*), **sol(o)o.**

solstice (*astr*), **solstico.**

solsticial, solstica.

solubilité, solvebleco.

soluble (*pf*), **solvebla.**

soluté, solvitaĵo.

solution (*pf*), **solvo.**

— , **une** - (*chim*), **solvaĵo.**

— **de continuité, rompo de kontinueco.**

solutionner, solvi.

solutréen (*préhistoire*), **solutreo.**

solvabilité, solventeco.

solvable, solventa, pagokapabla.

solvant (*chim*), **solvilo.**

soma (*biologie*), **somato *.**

somation (*biol*), **somataj modifoj.**

somatique (*méd*), **somata.**

sombre (*peu éclairé, foncé*), **malhela, sombra.**

— (*obscur, ténébreux*), **mal-luma.**

— (*taciturne || morne*), **malserena || morna.**

— (*f : triste, angossant*), **preme malluma, sombra.**

— , **coupe** - (*suppression importante*), **drasta forigo, ekstermo.**

sombrer (*mar*), **sinki, droni.**

— (*être anéanti*), **(tute) perdiĝi.**

— (*f : dans le vice...*), **(tute) ruiniĝi, entiriĝi.**

sommaire, resuma, sendetala.

— , **exécution** -, **senjuĝa ekzekuto.**

— (*analyse || programme*), **resumo || temaro.**

somation (*jur || mil*), **minacaverto, minacordono.**

— (*physiologie*), **efika ekscitosinsekvo.**

somme (*d'argent || math || philo*), **sumo.**

— (*f : un ensemble*), **tuto.**

— **toute, en** -, **sume || entute.**

Somme (*litt : ouvrage important*), **Sumo.**

somme (*F : temps plus ou moins long pendant lequel on dort*), **dormo.**

— , **bête de** -, **ŝarĝobesto.**

sommeil, dormo.

— (*f : inertie, inactivité*), **neagado, malaktiveco.**

sommell, maladie du -, dormo-
malsano, afrika tripa-
nosomo.

— , avoir -, esti dormema.

— , tomber de -, fali pro
dormemo || ne plu
povi ne dormi.

— , mettre en - (f), mal-
aktivigi.

sommeiller, dormeti.

sommelier, kelisto, vinisto.

sommer (jur || mil), minacordoni.

sommet (cime, point culminant :
pf), kulmino, pinto,
plejaltaĵo, supro.

— (géom : angle, polyèdre...),
vertico.

— de la tête (vertex), verto.

sommier (d'arc, de voûte : arch),
arkaĵa, volba bazo-
ŝtono.

— (en bois : arch), trans-
trabo.

sommier (de lit), somiero, risorta
submatraco.

— (métallique), dratoso-
miero.

— (d'orgue), ventkesto.

— (registre), registro.

sommité, pintaĵo, supro, kulmino.

— (f : qn), eminentulo.

somnambule (méd), somnambulo,
dormiranto.

somnambulisme, somnambulismo.
— provoqué, ma-
gnétique, hip-
notismo.

somnifère, dormig-a || -ilo, -a drogo.

somnolence, dormemo.

somnolent, dormema.

somnoler, dormemi, duondormi.

somptuaire (relatif à la dépense),
(pri)elspeza.

— (pol), priluksa.

somptueux, luksega.

somptuosité, luksego.

son (sa, ses), lia, ŝia, ĝia, sia.

— (= de lui : être de sexe masc.),
lia.

— (= d'elle : être de sexe fém.),
ŝia.

— (= de lui, d'elle : être de sexe
indéterminé ; chose), ĝia.

— (= de soi-même : renvoi au
sujet effectif de la dernière
action exprimée), sia.

son (subst : phys), sono, bruo.

— musical, sonoro.

son (des céréales), brano.

sonate (mus), sonato.

sonatine (mus), sonateto.

sondage (pf), sond(ad)o.

sonde (mar || méd), sondilo.

sonder (pf), sondi.

— (les consciences), esplori.

sondeur, sondisto.

songe (rêve pendant le sommeil),
sonĝo.

— (illusion, chimère), iluzio,
himerio.

— , en -, sonĝe.

songe-creux, himerulo.

songer à (avoir l'intention de),
intenci.

— à (s'occuper de), zorgi pri.

— à qn, memori pri iu.

— (s'abandonner à des rêve-
ries), revii.

songerie, vana revado.

songeur (rêveur), revema.

— (préoccupé), zorgoplena,
meditema.

sonique, sona.

sonnaille, sonorileto.

sonnant (timbre, horloge), sonoranta

sonnante (Ph), sonanto.

sonnantes, à sept heures -, aku-rate je la sepa.

— , en espèces -, per sonorantaj moneroj.

sonné (révolu), elpasinta.

sonner I (produire un son), soni.

l'horloge vient de sonner trois heures, la horloĝo ĵus sonis tri horojn.

— (id. par vibrations prolongées), sonori.

les cloches d'églises sonnaient, la sonoriloj de preĝejoj sonoris.

— **de la trompette**, du cor..., trumpeteti, kornil...

— **T** (l'heure), soni, bati.

— (la messe), sonorigi por (meso).

— (la victoire), trumpeteti por.

— **qn**, sonorigi al iu.

— **à toute volée**, sonoriladi.

— (= faire sonner : tocsin, sonnette, monnaie...), sonorigi.

sonnerie (cloches, téléphone...), sonorado.

— (de trompettes), trumpetado.

— (de réveil...), sonormekanismo.

— (cloches d'une église), sonorilaro.

sonnet (litt), soneto.

sonnette (clochette || de vélo), sonorileto || tintilo.

— **d'alarme**, alarmsonoril(et)o.

sonneur (de cloches), sonorilisto, sonorigisto.

— (de trompette || de cor...), trumpetisto || kornisto...

sonomètre (phys), sonometro.

sonore, sona || sonora.

— (qui a un son éclatant), sonriĉa.

— (qui renvoie bien le son), resona.

— (f : phrase), laŭta, brua, bele sonanta.

— (vers...), belsona, bonsona.

— (consonnes : b, d, g, j, v, z), voĉa.

— , film -, sonfilmo.

sonorisation, sonizado.

sonoriser (un film), sonizi.

— (une salle de spectacle), senefigi.

sonorité, soneco || sonoreco.

sophisme, sofismo.

sophiste, sofisto.

sophistication, falsado.

sophistique, sofisma || sofistiko.

sophistiquer, falsi.

sophora (bot), soforo.

soporatif, soporifique, dormiga.

soprano (mus), sopran-o || -ulo, -ulino.

sorbe (bot), sorpoĝfrukto.

sorbet (cuis), ŝorbeto.

sorbetière, ŝorbetuĝo.

sorbier (bot), sorpo.

sorcellerie, sorĉ-arto, -aĝo.

— , pratiquer la -, sorĉi.

sorcier, sorĉisto.

sordide (p || f), malpurega || hontinda.

sordidité, malpuregeco || hontindeco.

sorgho (bot), sorgo.
sorite (philo), sorito.
sornette(s), sensencajo, frivolaĵo.
sort (destinée), sorto, destino.
 — (hasard), hazardo.
 — (état de fortune), stato, situacio, pozicio.
 — (des armes), milithazardo.
 — (tirage ou -), lot(ad)o.
 — , **tirer au -**, loti.
 — , **assigner par le -**, lotumi.
 — , **jeter des -s**, sorĉi.
 — , **jeter un - sur qn, sur qc**, prisorĉi iun, ion.
 — , **le - en est jeté**, la decido esta, farita.
 — , **le - tomba sur lui**, la loto trafis lin.
sortable, akceptebla, konvena.
sorte (espèce, genre), speco.
 — (état, condition), stato, situacio, pozicio.
 — (façon, manière), maniero.
 — , **de la -**, tiamaniere.
 — , **de - que ; en - que**, tiamaniere, ke ; tiel, ke.
 — , **une - de**, kvazaŭa ; ia.
 — , **en quelque -**, kvazaŭe ; iel.
sortie (action || f), eliro.
 — (issue), elirejo.
 — (emportement), abrupta ek-kolereto.
 — (mil), atakeliro.
 — **de bal**, balmantelo.
 — **de bain**, bannegliĝo.
sortilège, sorĉaĵo, magiaĵo.
sortir, eliri.
 — (en promenade), iri promeni.
 — (plante, adur...), eliĝi, eksteriĝi.
 — (être issu), deveni.
 — (des limites...), preterpasi.

sortir (d'une époque, d'une condition, d'un état physique ou moral), ĵus forlasi, elveni, eliĝi, el...iĝi.
 — **de l'enfance**, elinfaniĝi.
 — (s'écarter : de la nature, du sujet...), esti ekster (-natura,-tema...).
 — **de ses gonds (F)**, ekkoleriĝi.
 — **de la vie**, morti, elviviĝi.
 — **de** (avoir comme source : pf), fonti.
 — , **en - (F)**, elturniĝi.
 — **en voiture**, elveturi.
 — **de** (son caractère), dekliniĝi de.
 — (dépasser un peu : papier dans la poche...), elŝoviĝi.
 — **il n'en sortira rien**, nenio elvenos, rezultos.
sortir T (tirer dehors : qn), elirigi || (qc), eliĝi.
 — (promener), promenigi.
 — (produire), produkti.
 — , **faire -**, elkonduki.
 — , **faire - de**, elirigi.
 — , **faire - en pressant || en frappant...**, elpremi || elbati...
sosie, sozio, similulo.
sot, stult-a, malsprit-a, malsaĝ-a-ulo.
 — (embarrassé), konsternita, konfuzita.
 — (fâcheux || ridicule), ĝena || ridinda.
sottie, sotie (théâ), stultio *.
sottise (manque d'esprit, de jugement), stult-eco,-aĵo.
 — (dite || faite), malspritaĵo, malsaĝaĵo.

sottise (*injure*), insulto.

sottises, faire des -, petoli.

sou (*cinq centimes*), soldo.

— (f), grošo.

—, n'avoir pas le -, esti sen grošo en pošo.

soubassement (*arch*), bazamento, subkonstruaĵo.

soubresaut (*saut subit*), eksalto.

— (*tressaillement*), ek-tremo.

soubrette (*bonne*), servistino.

— (*théd*), subreto.

souche (*d'arbre, de vigne*), (arbo-, vito-)stumpo.

— (*généalogie*), praulo.

— (*origine, source*), origino, fonto.

— (*registre, carnet*), (folio-)stumpo.

— (*de microbes*), stamo.

—, faire -, ldiĝi, havi idojn.

souchet (*bot*), termigdalo.

souci, maltrankvilo, zorgo, timeto.

—, donner du - à qn, zorgigi lun.

— (*bot*), kalendulo.

soucis (*ennuis, embarras*), klopodo.

soucier, se - de, zorgi pri, maltrankviliĝi pro.

soucieux, maltrankvila, malsere-

neta.

— de, deziranta, zorgema.

soucoupe, subtaslo.

soudage, lutado.

soudain, subit-a,-e.

soudaineté, subiteco.

soudard, soldataĉo, brutulaĉo.

soude (*bot*), salsolo.

— (*carbonate de sodium*), sodo.

— caustique, kaŭstika sodo, natro.

souder (*tech*), luti.

— (f), intime unuigi.

—, fer à -, lutilo.

soudeur, lutisto.

soudoyer, subaĉeti, dungepagi, ŝmiri (f).

soudure, lut-o,-(ad)o,-aĵo ! lut-punkto.

— (*composition métallique*), lutmetalo.

— autogène, ŝalmoveldado.

— à l'arc, elektroveldado.

— (méd), luto.

soue, (porko)stalo.

soufflage (*tech*), vitroblovado.

souffle (*vent, bouche...*), blovo.

— (*respiration*), spir-o,-ado.

— (*d'un malade*), elspir-o,-aĵo.

— (*exhalaison*), haladzo.

— (f : *inspiration*), inspiro.

—, à bout de -, senspira.

—, manque de -, senspiriĝo.

—, n'avoir plus que le -, jam esti ĉe la lasta spiro.

soufflé (*cuis*), sufleo.

souffler ! (*mouvoir l'air*), blovi.

— (*respirer fort*), spiregi.

— (*repandre haleine*), reakiri la spiron ; iom spir-blovi kviete.

— (*se reposer*), iom ripoz ; iom paŭzi.

souffler T (*le feu*), eksciti, inciti.

— (*une chandelle*), blovestingi.

— (*son haleine*), vaporblovi.

— (*pour chasser*), forblovi.

— (*verre, émail*), (ŝvel)blovi.

— (*une réponse à qn*), sub-insplri.

— (*dire tout bas*), mallaŭte

subdiri, subparoli.

— (*théd*), suflori.

souffler (qc à qn : F || jeux), for-preni.

— , ne pas - mot, diri eê ne vorton.

soufflerie, blovil-o,-aro.

soufflet (pour souffler), blovilo.

— (de forge), balgoblovilo.

— (d'accordéon || chf...), balgo.

— (giffle), vangofrapo, sur-vango.

— (f : affront), insulto.

souffleter, vangofrapi || insulti.

souffleur (zoo), spruciŝego.

— (théd), sufloro.

— de verre, vitroblovisto.

soufflure (tech), veziketo, blazo.

souffrance, sufero.

— , demeurer en - (com), ne akceptigi.

— , en - (affaires), interrompita, prokrastita.

— , en - (colis), neliverita.

souffrant, malsaneta.

souffre-douleur, tormentato.

souffreteux, malsanema, suferema.

souffrir T (endurer), elporti, suferi.

— (tolérer), toleri.

— (admettre), akcepti.

— de (ressentir), suferi pro.

— que (permettre), permesi, lasi.

— , faire - (organe || qn), dolor-i || -igi.

— , ne pouvoir - qn, abomeni iun.

— , ne pas - de retard, esti neprokrastebla.

souffrir I (d'un mal physique ou moral), suferi.

— de (avoir mal à || être tourmenté par), dolori êe || suferi pro.

souffrir de (maladie), esti malsana pro.

— de (être endommagé), difektiĝi.

souffrir, se - mutuellement, sin reciproke elporti.

soufrage, sulfurado.

soufre (chim), sulfuro ; en abrégé : sulf-o.

— , fleur de -, sulfurpulvoro.

soufrer, sulfuri

soufreur, sulfuristo.

soufreuse, sulfuraparato, sulfurilo.

soufreux, sulfura.

soufrière, sulfurminejo.

souffrir (tech), sulfurkamero.

souhait, (bon)deziro || deziresprimo.

— , à -, laŭdezire.

souhaitable, dezirinda.

souhaiter, deziri, deziresprimi.

— (du bonheur), bondeziri.

— la bienvenue, bonvenigi.

souiller (salir), makuli, malpurigi.

— (avilir), pekmauli, abomenindigi.

souillon, malpurul(in)o.

souillure (p || f), makulo || (pek)-makulo.

souk, araba bazaro.

soûl, ebria.

— de qc (f), plensata, satega per.

— , tout son -, ĝissate, ĝisplensate.

soulagement, mildigo, faciligo, senpezigo (f).

soulager (fardeau || travail), malpliŝarĝi, senpezigi || faciligi.

— (secours || peine, chagrin), helpi || karesi.

soulager (*le cœur*), senpezigi, faciligi.
 — (*f : adoucir*), mildigi.
souler (*F*), ebrigi, drinkigi.
 — , se - (*F*), ebrigi.
 — , se - de (*f*), satiĝi per.
soulèvement (*qc*), leviĝo.
 — (*révolte || agitation*), ribelo || tumulto.
 — **de cœur** (*par dégoût*), naŭzo.
soulever (*élever à une petite hauteur*), levi.
 — (*la poussière*), flirtigi.
 — (*irriter, indigner*), indigni.
 — (*causer*), estiĝi, kaŭzi, naski.
 — (*pousser à la révolte*), ribeligi.
 — (*une querelle*), veki.
 — **une question**, levi demandon.
 — **un voile**, parte mal-kovri.
 — **le cœur**, naŭzi.
 — , se - (*peuple*), ekboli (*f*) || ribeli.
soulier, ŝuo.
 — **de bal**, dancoŝuo.
 — , **être dans ses petits -s** (*F*), sidi sur pingloj.
soulignement, substrekado, substreko.
souigner (*pf*), substreki.
soulte (*com*), kompensa repago, kompensaĵo.
soumettre (*des rebelles*), subigi, subjeti, submeti.
 — (*ses passions*), mastri.
 — (*subordonner à*), submeti (*al*).

soumettre (*à une épreuve...*), elmeti (*sub provo, analizo...*).
 — **à un interrogatoire**, pridemandi.
 — **à la question**, turmente pridemandi.
 — (*f : proposer*), respekti proponi.
soumettre, se -, subigi, humiliĝi (*antaŭ*).
 — , se - **à**, submetigi.
soumis (*obéissant || humble*), obe-ema || humila.
 — **à l'impôt**, impostodeva.
soumission (*disposition à obéir*), obeemo.
 — (*action de céder*), submetiĝo.
 — (*jur*), (*skriba*) aljuĝa oferto.
soumissionnaire, aljuĝa ofertinto.
soumissionner, (*skribe*) aljuĝe oferti.
soupape, valvo.
 — **d'admission**, allasa valvo.
 — **d'échappement**, ellasa valvo.
 — **de sûreté**, sekuriga valvo.
soupçon, suspekto.
 — , un - de (*F : petite quantité*), iomete da.
soupçonnable, suspektebla.
soupçonner (*qn*), suspekti.
 — (*présumer*), konjekti.
soupçonneux, suspektema.
soupe (*cuis*), supo.
soupeute (*arch*), subtegmenta ĉambreto.
 — (*voiture*), subpendilaro.
souper (*repas du soir*), vespermanĝo.

souper (*repas de la nuit*), nokto-maĝo.

— (*verbe*), vespermaĝi
noktomani.

soupeser, mane pesi.

soupeur, noktomanĝulo.

soupière, supujo.

soupir, vespiro, sopirĝemo, ek-
ĝemo.

— (*mus*), kvaronsilento.

— (*poésie : son doux*), susuro.

— , **rendre le dernier -**, fari
la lastan elspiron.

soupirail, keloluko, ventotruo.

soupirance, sopir(ad)o.

soupirant, amindumant-a-o.

soupirer (*pousser des soupirs*), ves-
piri, sopirĝemi, ekĝemi.

— **après**, sopiri, avidi, strebi.

— **d'amour pour qn**, am-
sopiri.

souple (*flexible*), fleksebla.

— (*non empesé*), supla.

— (*vers*), belritma.

— (*f : caractère*), fleksiĝema,
malsevera.

souplesse (*qc*), fleksebleco || supl-
eco.

— (*caractère*), fleksiĝemo,
malsevereco.

souquenille, kitelo || vestaĉo.

souquer (*mar*), streĉi.

— (*faire effort*), streĉi siajn
fortojn.

source (*pf*), fonto.

— , **avoir sa -**, (ek)fonti.

— , **avoir sa - dans**, fonti el,
esti kaŭzita de.

— , **faire jaillir une - de**,
elfontigi.

sourcier, fontoserĉisto.

sourcil, brovo.

sourcil, froncer les -s, kuntiri la
brovojn.

sourcilier, brova.

sourciller, brovomovi.

— , **sans -**, senemocie, ne-
ŝanceleble.

sourcilleux, brovotiklema.

sourd, surd-a-ulo.

— (*bruit, voix*), obtuza, mal-
sonora.

— (*douleur*), malakra.

— (*incertain, non public*), mal-
preciza.

— (*secret || sans bruit*), kaŝita ||
senbrua.

— **à** (*f : insensible*), netuŝata
de ; nesentema por.

— **comme un pot** (*F*), surdega.

— (*crier*) **comme un -**, laŭ-
tege ; kiel surdulo.

— (*frapper*) **comme un -**,
senkompate.

sourde (*lanterne*), kovrebla.

— (*consonnes : p, t, k, f, s, ŝ*),
senvoĉa.

sourdement, malsonore, obtuze ||
malprecize || kaŝite || senbrue.

sourdine (*mus*), sordino.

— , **en -** (*f*), kaŝite || sen-
brue.

— , **mettre une - à** (*f*),
moderigi.

sourd-muet, surdamut-a-ulo.

sourdre, fonti, elŝpruci.

souriceau, musido.

souricière (*p || police...*), muskapt-
ilo || embusko.

sourire (*pf*), rideti.

— **à** (*f*), ridi.

sourire (*subst*), rideto.

souris (*zoo*), muso.

sournois, kaŝema, insidema || kaŝita.

sournoiserie, insidemeco.

sous (en dessous de : pf), sub.

— (la Régence : temps, époque),
dum.

— (l'empire de la colère : à cause
de), pro.

— (un mauvais jour : le point de
vue), el.

— (sa responsabilité : condition),
sub.

— (ses ordres : dépendance), sub.

sous clef, enŝlosita.

— les armes, en militpreta
armeo.

— la main, ĉemane.

— peu, baldaŭ, post nelonge.

— prétexte de (+ infinitif),
ŝajniganta ...-i.

— les drapeaux (de qn), en la
partio.

— , être - les drapeaux, fari
la militan servon.

— , agir - main, subagi.

sous- (préfixe : infériorité maté-
rielle : infériorité de rang),
sub-.

— (préfixe : en remplacement,
à son tour), vic-

sous-alimenter, subnutri.

sous-bois, subarbejo.

— (art), subarbeja pentr-
aĵo, foto...

sous-brigadier, subbrigadisto.

sous-chef, subestro.

sous-clavier (anat), subklavikla.

sous-commission, subkomisiono.

sous-consommation, subkonsum-
ado.

souscripteur, subskripciinto ||
monoferinto || antaŭmendinto.

souscription (fin), subskripcio.

souscription (signature), sub-
kribo.

— (à une bonne œuvre),
monofero.

— (com), antaŭmendito.

— bulletin de -, (an-
taŭmendito).

souscrire, subskripcii || monoferi ||
antaŭmendi.

— (signer un contrat), kon-
trakti.

— à (accéder à), konsenti.

sous-cutané, subhaŭta.

sous-développé, subevoluinta.

sous-diaconat, subdiakoneco.

sous-diacre, subdiakono.

sous-directeur, subdirektoro.

sous-emploi, subdungiteco.

sous-entendre, subkompreni, aludi,
ne esprimi.

sous-entendu, subkompren-ita ||
-aĵo.

sous-entrepreneur, vicentrepren-
isto.

sous-équipé, subekipita.

sous-estimer, sous-évaluer sub-
taksi.

sous-exposer, subeksponi.

sous-fibre (F), subgrumo.

sous-genre, subgenro.

sous-intendant, vicintendanto.

sous-jacent, substernita, sub-
kuŝanta.

sous-lieutenant, subleŭtenanto.

sous-locataire, vicluanto.

sous-location, vicluo.

sous-louer, viclu-i, -preni ||
viclu-igi, -doni.

sous-main (de bureau), skribsub-
aĵo.

— , en -, kaŝe.

sous-marin (*adj.*), submara.
 — (*subst.*), submarŝipo.
sous-marinier, submarŝipano.
sous-maxillaire, submaksela.
sous-multiple, submultoblo.
sous-œuvre, en - (*arch.*), sub-fundamente.
sous-officier, suboficiro.
sous-ordre (*subalterne*), subulo.
 — (*bot || zoo*), subordo.
 — , en -, duaranga, vic-
 — , créancier en -, vic-kreditoro.
sous-pied, subplanda rimeno.
sous-préfectoral, subprefekt-a,-eja.
sous-préfecture, subprefektejo.
sous-préfet, subprefekto.
sous-production, subproduktado.
sous-produit, kromprodukto.
sous-secrétaire, subsekretario.
soussigné, subskribint-a,-o.
sous-sol (*crayeux...*), subgrundo.
 — (*d'habitation*), subteretaĝo, keletaĝo, kelloĝejo.
sous-station, substacio.
sous-tendre (*géom.*), substreĉi.
sous-titre (*livre || film*), subtitolo || subteksto.
soustratif, subtraha.
soustraction, forpreno, tromporabo.
 — (*math.*), subtraho.
soustraire, forpreni, tromporabi.
 — (*faire échapper*), kaŝi antaŭ, savi de, mal-submeti je.
 — (*math.*), subtrahi, de-kalkuli.
 — , se - à, sin kaŝi antaŭ; forkuri de.
sous-traitant, vicentreprenisto.

sous-traiter (*céder*), cedi entre-prenon.
 — (*prendre en charge*), vicentrepreni.
sous-ventrière, ventrobendo.
sous-verre, subvitraĵo.
sous-vêtement, subvesto.
soutache, pasamento, kordono.
soutane, sutano.
soutanelle, sutaneto.
soute (*mar*), holdofako.
 — aux vivres || aux poudres, provizejo || municiejo.
soutenable, elportebla.
 — (*opinion*), defendebla.
soutenance, tezo prezentado.
soutènement, subtenado.
 — , mur de - (*arch.*), subtenmuro.
souteneur, prostituisto, virin-ekspluatisto.
soutenir (*pf.*), subteni, apogi.
 — (*aider, secourir*), subteni, mone helpi, vivteni.
 — (*résister à*), elporti, elteni.
 — (*cause, opinion*), defendi.
 — (*son rang*), vivi laŭ (sia rango).
 — (*sa réputation*), resti inda je (sia reputacio).
 — que, argumenti, ké; aserti, ke.
soutenir, se - (*se tenir debout*), stari.
 — , se - (*sur l'eau...*), esti subportata.
 — , se - (*se maintenir*), daŭri.
 — , se - **réci-proquement**, subteni unu alian.
 — , se - (*s'entraider*), inter-helpi.

soutenu (*progrès, style...*), solida,
nobla.

— (*intérêt, attention*), streča,
senŝancela.

— (*couleur*), vigla, kontrasta.

souterrain, subter-a-aĵo.

soutien, subteno, apogo.

— (*f : défenseur*), subtenanto,
defendanto.

soutien-gorge, mamzono.

soutier, holdisto.

soutirage, transversado.

soutlrer, transversi.

— (*de l'argent...*), elpreni,
subĉerpi.

soutra (R), sutro.

souvenir (*abstrait*), memoro.

— (*ce qui rappelle un fait,
la mémoire de qc*),
memoraĵo.

— (*offert par qn pour que
l'on se souvienne de
lui*), memoriga donaco.

— , en - de, memore al ;
pro memoro al.

souvenir, se -, memori.

— , faire - qn de qc,
memorigi iun pri io.

il s'en souviendra (f), li pentos
pri tio ; mi pagos al li pro tio.

souvent, ofte.

souverain (*monarque*), suveren-o,-a.

— (*suprême*), superega,
potencega.

— (*efficace : remède*), efi-
kega.

— , le - Pontife, Ĉefpon-
tifiko.

— , la Cour -e, Superega
Kortumo.

souverain (*subst : monnaie*), pundo,
sterlingo.

souveraineté, suvereneco.

soviet, sovjeto^{fr}.

soviétique, sovjeta.

— (*de l'U.R.S.S.*), sov-
jeti-a,-ano.

soviétiser, sovjjetizi.

sovkhoze, sovhozo.

soya, soja (bot), sojo.

soyeux, silkeca.

— (*fin et doux au toucher
comme de la soie*),
molhara.

— (*subst : industriel*), silko-
mastro.

spacieux, vasta, grandspaca.

spadassin, spadistaĉo.

spadice (bot), spadiko.

spaghetti (cuis), spageto.

spahi (mil), spahio.

sparadrap (méd), sparadrapo.

spardeck (mar), plenferdeko.

sparganier (bot : ruban d'eau),
sparganio.

sparidés (ich), sparedoj.

spart(e) (bot), esparto.

spartakisme (pol), spartakismo.

sparterie, espartaĵo, mataĵo.

spartiate (pf), spart-a,-ano.

spasme (méd), spasma.

spasmodique, spastique, spasma.

spath (min), spato.

— fluor (fluorine), fluorito.

— d'Islande, Islanda spato.

spatial, spaca.

spatialité, spaceco.

spatio-temporel, spaco-tempa.

spatule (os, bois, métal), spatelo.

— (*de maçon : truelle*), truleto.

— (orn), spatulo, plataleo.

spatulé, spateloforma.

speaker (pol), Prezidanto (de la
Brita Parlamento).

speaker (*radio*), anoncisto.

spécial, speciala, aparta.

— (*train, édition*), ekstra.

spécialisation, special-igo, -igo.

spécialiser, specialigi.

spécialiste, specialisto, fakulo.

spécialité, special-eco ; -aĵo, fako.

— (*pharmacie*), patentajaĵo.

— (*d'une ville*), apartaĵo.

spécieux, verŝajniga.

spécification, specif(ik)o.

spécificité, specif(ik)eco.

spécifier, specif(ik)i.

spécifique (*adj* || *subst* : *méd*),

specif(ik)a || aĵo.

spécimen, specimeno.

spéciosité, verŝajnigeo.

spectacle (*naturel...*), spektaklo.

— (*théâ, cinéma...*), spektaklo.

— , *salle de -*, spektaklejo.

— (*pièce*) à grand -, kun

grandioza surscenigo.

— , *assister à un -*, spekti.

spectaculaire, spektinda.

spectateur, spektanto.

spectral (*ts*), spektra.

spectrale, analyse -, spektranalizo.

spectre (*ts*), spektro.

— (*fantôme*), fantomo.

spectroscope, spektroskopo.

spectroscopie, spektroskopio.

spectroscopique, spektroskopia.

spéculateur, spekulanto.

spéculatif (*com* || *fin*), spekul.

— (*philo*), spekulativa, teo-

ria.

spéculation (*com* || *fin*), spekul-ado,

-aĵo.

— (*philo*), spekulativo,

teoriumado.

spéculer (*com* || *fin*), spekuli.

spéculer (*philo*), spekulativi, teori-
umi.

— *sur* (*compter sur*), kalkuli
pri.

spéculum (*méd*), spegulumo.

speech (*F*), fakparoladeto.

spéléologie (*sc*), speleologio.

spéléologue, speleologo.

spergule (*bot*), spergulo.

spermacéti, spermaceto.

spermatozoïde, spermatozoo.

sperme, spermo.

sphaigne (*bot*), sfagno.

sphénisciformes (*zoo*), sfenisko-
formuloj.

sphénoïde (*anat*), sfenoido.

sphère (*pf*), sfero.

sphéricité, sfereco.

sphérique, sfera, sferforma.

sphéroïde (*géom*), sferoido.

sphérule, sfereto.

spnex (*ent*), sfego.

sphincter (*anat*), sfinktero.

sphinx (*pf*), sfinkso.

— (*ent*), sfingo.

sphygmographie, sfigmografo.

spic (*bot*), ŝpiko, spiklavendo.

spica (*méd*), spika bandaĝo.

spiciforme, spikoforma.

spicule, pinteto.

spinal, spina.

— , *nerf -*, akcesora nervo

(krania).

spinozisme (*philo*), spinozismo.

spirale, spiralo.

— , *descendre en -* (*avi*),

spiralplonĝi.

spirale, en spirale, spirala.

spire, spiralero.

spirée (*bot*), spireo.

spirille (*méd*), spirilo.

spirite, spiritisto.

spiritisme, spiritismo.

spiritualiser (ts), spiritualizi.

spiritualisme, spiritualismo.

spiritualiste, spiritual-ismə || -isto.

spiritualité, spiriteco.

spirituel (qui est esprit), spirita, nemateria.

— (R : qui donne la primauté à l'esprit), spirituala *.

— (qui a de l'esprit), sprita.

— , caractère -, spriteco.

— , concert -, religia koncerto.

spirituelle, affinité -, spiritparenc-eco.

spiritueux, alkohol-a | -aĵo, drinkaĵo.

spirochète (méd), spiroketo.

spirochétose, spiroketozo.

spiroïdal, spirala.

spiromètre, spirometro.

splanchnique (anat), splankna.

splanchnologie, splanknologio.

spleen, spleno, splino *, hipokondrio.

splendeur, belbrilegeco, pompo, splendoro.

splendide, belbrilega, pompa, splendora.

splénique, liena ; splena.

splénus (anat), splenio.

spoliator (perforta, fraŭda) senpropriganto ; spoliato.

spoliation (perforta, fraŭda) senproprigado ; spoliado.

spolier (perforte, fraŭde) senproprigi ; spolii *.

spondée (vers), spondeo.

spongiaires (zoo), sponguloj.

spongiculture, spongokulturo.

spongieux, spongeca.

— (aqueux), akvoplana.

spongiosité, spongeco.

spontané, spontana, libervola.

spontanéité, spontaneco.

spontanément, spontane, propremove.

— (de soi-même), mem.

sporadicité, sporadeco.

sporadique, sporada.

sporang (bot), sporujo.

spore (bot), sporo.

sporigène, sporonaska.

sporidie (bot), sporidio.

sporozoaires (zoo), sporozooj.

sport, sporto.

— , faire du -, sporti.

sportif, sport-a:-isto,-ulo.

sporulation (bot), sporiĝo.

sporuler (bot), sporiĝi.

spot, lummakulo.

sprat (ich), sproto.

sprint (sport), spinto.

sprinter (verbe || subsi), sprint-i || -isto,-ulo.

spumeux, ŝaŭmoplana.

spumosité, ŝaŭmopleneco.

squale, skvalo, ŝarko.

squame (méd), skvamo.

squameux, skvama.

square, skvaro, gardenplaco.

squatter (aux E.U.), pioniro.

squelette (pf), skeleto.

squelettique, skeleta.

— (f : décharné), senkarna.

squire (en Angleterre), skviro.

squirr(h)e (méd), skiro.

squirreux, skira.

stabilisateur (avi || mar), empenalo.

stabiliser, stabiligi.

stabilité, stabileco.

— (f), solideco, firmeco.

stable (p || f), stabila || solida, firma.

stabulation, stalorestado.

staccato (mus), stakat-o,-e.

stacté (B), stakto.

stachys (bot), stakiso.

stade (mesure grecque || phase), stadio.

— (sport), stadiono || sportejo.

— d'entraînement, trejnejo.

stage, provtempo, staĝo*.

stagiaire (adj), provtempa, staĝa.

— (subst), staĝano, provato.

stagnant (pf), stagna.

— (f), malaktiva, malvigla, senprogesa.

— , être -, stagni.

stagnation, stagnado.

stagner, stagni.

stakhanovisme, staĥanovismo, tejlorismo.

stalactite (géol), stalaktito.

stalagmite (géol), stalagmito.

stalle (église || théâ), sidofako.

— (écurie), stalfako.

staminé (bot), stamenporta.

staminode (bot), sterila stameno.

stance (vers), stanco.

stand (de tir), pafejo.

— (d'exposition), stando, (foir)-budo.

standard (type, modèle, étalon), norm-a || -o.

— (téléphone), konekto-tabulo.

— de vie (individua) viv-nivelo.

standardisation, normigo.

standardiser, normigi.

standardiste, konektotabulisto.

standing, vivaranĝo.

— (comfort), komfort(ec)o.

stanneux (sel), stanoza.

stannifère, stanodona.

stannique (sel), stanika.

— (acide), stanata.

staphylocoque (méd), stafilokoko.

star, stelulino, filmstelo.

starter (sport), startosignalisto.

— (moteur), aerregulilo.

stase (méd), stazo.

station (verticale...), (stara...) pozicio.

— (pause, arrêt), halto.

— (arrêt d'autobus), haltejo.

— (lieu de séjour, d'arrêt..., de radio; scientifique...), stacio.

— thermale, termofonta stacio.

— d'émission, radiostacio.

— météorologique, meteorologia stacio.

stationnaire, senprogesa.

— (mar), gardostara ŝipo.

stationnement, haltado, parkado || starado.

stationner, halti, parki.

station-service, servo-stacio.

statique, statik-o,-a.

statisticien, statistikisto.

statistique, statistik-o,-a.

stator (élec), statoro.

statuaire (relatif aux statues), statua.

— (art || artiste), statu-arto || -isto.

statue (art), statuo.

statuer (jur), decidi.

statuette, statueto.

statuifier, statuigi.

statu quo, antaŭstato.

statuere, staturo.

statut, statuto.

statutaire, statuta.

steamer (*mar*), vaporŝipo.

stéarate (*chim*), stearato.

stéarine, stearino.

stéarinerie, stearinfabrika.

stéarique, acide -, stearata acido.

stéatite (*min*), steatito.

steep-le-chase, ĉevala obstaklokurado.

stégocéphales (*zoo*), stegocefaloj.

stégomyie (*ent*), stegomijo *.

stégosaure (*reptile fossile*), stego-saŭro *.

stèle (*arch*), steleo.

stellaire (*relatif aux étoiles*), stela.

— (*bot*), stelario.

stencil, stencilo.

sténo (*la || un, une*), sten-o || -isto, -istino.

—, prendre en -, steni.

sténodactylo, stenotajpist(in)o.

sténographe, stenografo.

sténographie, stenografio.

sténographe, stenografi.

sténose (*méd*), stenozo.

sténotype, stenotipo, stenomaŝino.

sténotyper, stenotipi.

sténotypie, stenotipio.

sténotypiste, stenotipisto.

stentor, voix de -, stentora voĉo.

steppe, stepo.

steppique, stepa.

stéradian (*math*), steradiano *.

stercoraire, sterkeca.

— (*orn*), sterkorario, rabmevo.

sterculier (*bot*), sterkulio.

stère, stero.

stéréochimie, stereokemio *.

stéréographie, stereografio.

stéréométrie, stereometrio.

stéréoscope, stereoskopo.

stéréoscopie, stereoskopio.

stéréotomie, stereotomio.

stéréotype, stereotipo.

stéréotypé (*pf*), ŝablona.

stéréotypie, stereotipio.

stérile (*p*), sterila, senfrukta, senida, malfekunda.

— (*f* : *vain || sujet || écrivain*), vana || malriĉa || neverkema.

— (*tech*), sterila, senmikroba, senĝerma.

stérilisateur, sterilizatoro.

stérilisation, steriligo || sterilizo.

— (*f*), vanigo || malriĉigo, magrigo.

stériliser (*un animal...*), steriligi.

— (*un appareil...*), sterilizi, senĝermigi.

— (*f*), vanigi || malriĉigi, magrigi.

stérilité, sterileco.

— (*f* : *sujet*), malriĉeco, magreco.

sterlet (*ich*), sterledo.

sterling, sterlinga.

—, livre - (*monnaie anglaise*), pundo ; sterlingo

sterne (*orn*), ŝterno, marhirundo.

sternum (*anat*), sternumo, brustosto.

sternutation, terno.

sternutatoire, ternig-a || -a drogo.

stérol (*chim*), sterolo.

stertoreux (*ronflement || râle*), ronka || stertora.

stéthoscope, stetoskopo.

steward, stervardo.

sthène (*unité légale de force*), steno.

stibié (*chim*), stibia.

stigmaté (*anat || bot || zoo*), stigmo.

stigmates (de plaie || *R* || *f*), stig-
matoj.

stigmatiser (*R*), stigmatizi.
— (*f*), hontosigni, stig-
matizi.

stil-de-grain, ramna lako.

stillation, (el)gutado.

stilligoutte, gutigilo.

stimulant, stimula-; ilo, sprono (*f*).

stimuler, stimuli, eksciti, sproni (*f*).

stimuline (*méd*), stimolino.

stimulus (*méd*), stimulilo.

stipe (*bot* : plante), stipo.

— (*bot* : tige), tigo, stipo.

stipelle (*bot*), stipoleto.

stipendier, dungi, dungopagi,
salajri.

stipulaire (*bot*), stipola.

stipulation, kondiĉo.

stipule (*bot*), stipolo.

stipuler, kondiĉi.

— (*convenir de*), inter-
konsenti.

stock (*com*), stoko.

— , en -, stokata.

stockage, stokado.

stocker, stoki.

stockfisch (*morue séchée*), gado.

— (*poisson séché*), sekfiŝo.

stoïcien (*philo* || *par extension*),
stoik-isto || -ulo.

stoïcisme (*philo* || *fermeté*),
stoik-ismo || -eco.

stoïque, stoika.

stolon (*bot*), stolon.

stolonifère, stolonoporta.

stomacal, stomaka.

stomachique (*méd*), stomak-
fortiga || stomaka drogo.

stomate (*bot*), stomo.

stomatique (*bot*), stoma.

stomatite (*méd*), stomatito.

stomatologie (*méd*), stomatologio.

stomatoscope, stomatoskopo.

stoop (*mes. russe* = 1, 5 l), stofo.

stop ! (*interjection*), stop !

stopper **T** (*une étoffe*), teksoŝtopi.
— (*un moteur...*), stopi.

stopper **I** (*s'arrêter : train, navire...*),
halti.

stoppeur, teksoŝtopisto.

storax, **styrax** (*méd*), storako,
stirakbalzamo.

store (*qui se roule, se lève et se*
baisse), rulkurteno.

— (*intérieur qui se tire latéra-*
lement), sunkurteno.

stout (*bière anglaise*), portero.

strabisme (*méd*), strab-ismo, -eco.

stramoine (*bot*), stramonio.

strangulation, strangolo.

strangurie (*méd*), misurinado.

strapontin, klapsego.

strass (*crystal imitant le diamant*),
straso.

— (*par extension : imitation*
d'or, de perle...), straso,

falsbrilaĵo.

stratagème, ardfiko, ruzo.

strate (*géol*), stratumo, sternaĵo,
tavolo.

stratège (*antiq*), stratego, milit-
estro.

— (*actuellement*), strategiisto

stratégie, strategio.

stratégique, strategia.

stratégiste, strategiisto.

stratification, stratumiĝo.

stratifié, stratumata, tavoliĝa.

stratifier, stratumaranĝi, tavoli.

— , se -, stratumiĝi.

stratigraphie, stratumoscienco.

strato-cumulus (météo), stratus-kumuluso.
stratosphère, stratosfero.
stratus (météo), stratuso.
streptocoque (méd), streptokoko.
streptomycine (méd), streptomicino.
strette (mus), stretto *.
striation, stri-ado, -aĵo.
strict (rigoureux), strikta, rigora.
 — (sévère), strikta, severa.
strident, strida, akrasona, akra-sibla.
stridulation (insectes || oiseaux), ĉirpado || kriĉado.
striduler (grillon... || autour...), ĉirpi || kriĉi.
strie (arch || anat || bot || géol), strio.
strié (colonne, roche, fibre...), stria.
strier, strii.
strigidés (orn), strigedoj.
striure, strieco || strio.
strix (orn : effraie), strigo.
stroboscope, stroboskopo.
stroboscopie, stroboskopio.
stroma (anat), stromo.
strongle (zoo : vers), strongilo.
strontiane (chim), stronciano.
strontium (chim), stroncio.
strophantus (bot), strofanto.
strophantine (méd), strofantino.
strophe (vers), strofo.
structural, struktura.
structure, strukturo || konstruo.
 — (disposition, agencement) aranĝo, kunmetiteco.
structurer, struktur(iz)i.
struthioniformes (orn), struto-formuloj.
strychnine (méd), striknino.
strychnos (bot), strikno.

stuc (arch), stuko.
 — , enduire de -, stuki.
stucage, stukaĵo.
stucateur, stukisto.
studieux, studema, lernema.
studio (radio || ciné...), studio.
 — (atelier, cabinet de travail), laborejo.
 — (pièce principale dans un appartement moderne), ĉefĉambro, vivoĉambro.
stupéfaction, mirkonsterno.
stupéfait, mirkonsternita, fulmo-batita (f).
 — , être -, miregi, mirkonsterniĝi.
stupéfier (surprendre), mirkons-terni.
 — (mettre en stupeur méd), stuporigi.
stupéfiant, mirkonsterna.
 — (méd), stuporig-a |-a drogo.
stupeur (méd || f), stuporo || mirkonsterno.
 — , être dans la - (méd), stupori.
stupide, stultega, malspritega, malsaga.
stupidité (sens abstrait || sens concret : une -), stulteg-eco, malspriteg-eco, malsag-eco, brut-eco || -aĵo, azenaĵo.
stuquer, stuki.
sturnidés (orn), sturnedoj.
stygien (myth), stiksa.
style (arch || litt...), stilo.
 — (bot), stiluso.
 — (antiq | aiguille d'enregistrement), grifelo.
styler, bonmanierigi.

stylet (*petit poignard*), ponardeto, stileto.

— (*pointe sèche*), grifelo.

— (*ent*), stileto.

stylisation, stiliz(ad)o.

styliser, stilizi.

styliste (*litt*), stilisto.

stylistique, stilistiko || stila.

stylite (*R*), kolonermityo.

stylobate (*arch*), stilobato.

stylographe, stylo, inkofonto (pluma, globeta...).

styptique, adstringa, stiptika.

styrax (*bot*), stirako.

Styx (*myth*), Stikso.

su, au - de, scie de.

su, au vu et au - de tout le monde, vide kaj scie de ĉiuj.

suaire, mortotuko.

suave, dolĉega, miela (*f*).

suavité, dolĉegeco.

subalterne, subaltern-a,-ulo.

subconscient, subkonsci-a,-o.

subdélégué, vicdelegit-a,-o.

subdéléguer, subdelegi.

subdiviser, subdividi.

subdivision, subdividaĵo.

— (*mil*), subregiono.

subéreux, korka.

subérifié, suberinoriĉa.

subérine (*chim*), suberino *.

subir (*endurer*), (tra)sufери, sperti.

— (*se soumettre à*), subiĝi al.

— (*un examen*), trapasi.

— (*un retard || un changement*), ricevi (prokraston || ŝanĝon).

— , faire - (*des portes*), suferigi, kaŭzi.

subit, subita.

subjectif, subjektiva.

subjectivisme (*philos*), subjektivismo.

subjonctif (*G*), subjunktivo.

subjuguier, subjug(i)gi.

sublimation (*phys*), sublimo.

— (*d'une passion*), super-noblighado, sublimigado.

sublime, supernobla, sublima.

sublimé (*chim*), sublimaĵo.

— (*corrosif*), hidrarga biklorido, sublimato.

sublimier (*chim*), sublimi.

— (*élever au sublime*), super-noblighi, sublimigi.

subliminal, konsciosojla.

sublimité, supernobleco, sublimeco.

sublingual (*anat*), sublinga.

sublunaire (*astr*), subluna.

submerger, submergi, subakvigi.

— une terre, superakvi.

— (*f*), superŝuti, droni.

submersible, submergebla.

— (*subst* : mar), submarŝipo.

submersion, submergo.

subodorier, flari de fore.

— (*f* : se douter de qc), suspekti.

subordination, subuleco, subordigiteco, dependeco.

— , conjonction de - (*G*), subjunkcio.

subordonné (*qui est soumis à un supérieur*), subordigita || subulo.

— (*qui dépend de qc*, de qn), dependa.

— , être - à, dependi de.

subordonner, subordigi.

— (f : qz à qz),
dependigi (ion de
io).

subornation, subaĉeto, korupto ||
delogo.

suborner, subaĉeti, korupti || delogi.

suborneur, subaĉetanto, korupt-
anto, deloganto.

subrécargue (mar), kargozorganto.

subreptice, ŝteluma, fraŭda.

subreption, ŝtelumado.

subrogation, anstataŭigo, substituo

subroger, anstataŭigi, substitui.

subséquent, (post)sekva.

subside, helpmono.

subsidaire, akcesora, flanko (f).

substance (nourriture et entretien),
vivteno, vivrimedo.

subsistances (vivres et objets),
porvivaĵo.

— , service des - (mil),
provizadoservo.

subsister (exister encore), pluekzisti.

— (être encore en vigueur),
pluvalidi.

— (pourvoir à ses besoins),
sin vivteni.

subsonique, subsona.

substance, substanco.

— , en -, mallonge, resume.

substantialité, substanceco.

substantiel (p), substanca.

— (nourrissant), nutra.

— (essentiel), kerna,
esenca.

substantif (G), substantiv-o,-a.

substituer, substitui, anstataŭigi.

substitut (magistrat), vicproku-
ro.

— (succédané || remplaçant),
substitu-aĵo || -ito.

substitution, substitu(ad)o.

substrat(um), substratumo, sub-
tavolo.

substruction, subkonstruaĵo.

subterfuge, artifik(aĵ)o.

subtil, subtila, sagaca, akra.

subtilisation (action de subtiliser),
saĝumo, harsplit-
ado.

— (F : vol), lerta for-
ŝtelo.

subtiliser (penser, agir avec une
finesse excessive), saĝumi
harsplitadi.

— (F : dérober), lerte for-
ŝteli.

subtilité (qualité), subtileco.

— (pensée), saĝumo, har-
splitado.

subtropical, subtropika.

suburbain, apudurba, ĉirkaŭurba.

subvenir à (pourvoir), provizi.

— aux besoins de, provizi
ies vivtenon ; vivteni.

— aux frais de, provizi
monhelpon por ; mon-
helpi.

subvention, subvencio, helpmono.

subventionner, subvencii.

subversif, renversema, detrua,

ruiniga, subversa.

subversion, renversemo, subverso.

subvertir, renversi, subversi *.

suc (ts), suko

succédané, surogato, substituajo.

succéder à (venir après), postveni,
postiri, sekvi.

— , se -, sin intersekvi.

successeur, postvenanto, posteulo.

successibilité (droit de succéder),
heredorajto.

successibilité (*ordre de succession*), heredordo.

successible (*qui peut succéder*), heredorajta.

— (*qui rend habile à succéder*), heredorda.

successif (*qui se succède*), sinsekva, intersekva.

— (*jur.*), hereda.

— , **droit -**, heredjuro.

succession (*suite*), sinsekvo, intersekvo.

— (*transmission de bien*), heredado.

— (*bien transmis*), heredaĵo.

— , **droits de -**, heredimposto.

— , **ordre de -**, heredordo.

successoral, hereda.

succin (*ambre jaune*), sukceso.

succint, resuma, kelkvorta.

— (*F*), malabunda.

succion, suĉado.

succomber (*sous, à*), subfali (*sub*) || sinki.

— (*mourir*), mort(fal)i.

— (*opprès une lutte*), venkite fali.

succube (*R*), sukubo.

succulence, sukeco || bongusteco.

succulent, suka || bongusta.

succursale, filio.

sucement, suĉado.

sucer, suĉi.

sucette, suĉbombono.

suceur, suĉa.

suçoir, suĉilo.

sucrage, sukerado.

sucrase (*chim*), sakarazo.

sucrate (*chim*), sakarato.

sucré, sukero.

sucré candi, kando.

— , **casser du - sur qn** (*F*), senindulge klaĉi pri iu.

sucré (*qui a le goût du sucre*), dolĉa, sukergusta.

— (*additionné de sucre*), sukerita.

sucrer, sukeri || dolĉigi.

sucrerie (*fabrique*), sukerfabriko.

sucreries (*friandises*), sukerajoj, dolĉaĵoj.

sucrier (*adj* || *réceptient*), sukerfara || sukerujo.

sud, sudo.

— , **du - au -**, suda || sude.

sud-(*africain...*), sud(-*africa*,...).

sudation, ŝvitado.

— , **salle de -**, ŝvitbanejo.

sudatoire (*accompagné de sueur*), kunŝvita, ŝvitiga.

sud-est, sudoriento.

sudorifique, ŝvitiga.

sudoripare, sudorifère, ŝvito-naska.

— , **glande -**, ŝvitoglando.

sud-ouest, sudokcidento.

suède (*peau de gant*), svedledo.

suée, ŝvitego.

suer (*pf*), ŝviti.

— **sang et eau** (*F*), sange ŝviti (*f*).

suette (*méd*), ŝvita febro.

sueur, ŝvito.

— , **goutte de -**, ŝvitguto.

— , **baigné de -**, ŝvitkovrita.

— , **en -**, ŝvita.

suffire (*à*), sufiĉi (*por*).

il vous suffira de payer, sufiĉos, se vi pagos.

il suffit que, sufiĉas, ke.

qui se suffit à soi-même, memsufiĉa.

suffire, se -, sufiĉe perlabori.

suffisant (*qui suffit*), *sufiĉa*.
 — (*vaniteux, fat*), *malmodesta, memŝatema*.
 — (*présomptueux*), *tromemfida*.
 — (*content de soi-même*), *memkontenta*.
suffisance (*ce qui suffit*), *sufiĉeco*.
 — (*présomption*), *memsufiĉeco, tromemfideco*.
 — (*vanité, fatuité*), *mémŝatemo, malmodesteco*.
 — (*contentement de soi-même*), *memkontenteco*.
suffixe (*G*), *sufikso*.
suffocant, *sufoka*.
suffocation, *sufokiĝo*.
suffoquer *T*, *sufoki*.
 — *I* (*perdre la respiration*), *sufokiĝi*.
 — *I* (*F : être émotionné*), *ekkonsterniĝi* (*pro surprizo, koler...*).
suffragant (*R*), *sufragano*.
suffrage (*vote*), *voĉo, voĉdono*.
 — (*approbation*), *aprobo*.
 — **capacitaire**, *kapableca voĉdonrajto*.
 — **censitaire, direct**, *censa, rekta voĉdonrajto*.
 — **indirect, universel, ne-rekta**, *universala voĉdonrajto*.
suggérer, *sugesti, inspiri, subparoli, sugeri **.
suggestibilité (*méd*), *sugestiebleco*.
suggestible, *sugestiebla*.
suggestif, *sugesta, sugera ¶ pensiga, ideoriĉa*.
suggestion (*action de suggérer*), *sugesto, sugero*.

suggestion (*hypnotique...*), *sugestio*.
suggestionner, *sugestii*.
suggestivité, *sugesteco, sugereco*.
suicide, *memmortigo*.
suicidé, *memmortiginto*.
suicider, se -, (*mem*)*mortigi sin*.
suidés (*zoo*), *porkedoj*.
suie, fulgo.
sulf, sebo, bestograso.
suiffer, sebi.
suin(t), *vitroskorio*.
suint, langraso.
suinement, ŝvitado.
suinter, ŝviti, tralikiĝi, elfluei.
suisse (*portier de grande maison*), (*palaca*) *pordisto*.
 — (*d'église*), *pedelo*.
 — (*petit fromage blanc*), *svisa kazeeto*.
suite (*cortège*), *sekvantaro, akompanantaro*.
 — (*succession, enchaînement*), *sinsekvo, ĉeno, serio*.
 — (*ce qui vient ensuite*), *sekvaĵo*.
 — (*d'un feuilleton*), *daŭrigo*.
 — (*de choses rangées*), *vico, serio*.
 — (*conséquence, résultat*), *sekvo, rezulto*.
 — (*ordre, liaison*), *interligo*.
 — (*math || mus*), *vico || suito*.
suite, avoir comme - (*logique*), *sekvi, rezulto*.
 — , **avoir de la - dans les idées**, *esti persistema, konsekvenco, konstanta*.
 — , **mettre de la - dans**, *konsekvenciĝi*.
 — , **esprit de -**, *persistemo, konsekvencemo, kons-tanteco*.

suite, de -, vice, seninterrompe.

— , **tout de -**, tuj, senprokraste.

— , **à la - de**, post.

— , **par - de**, sekve de.

— , **et ainsi de -**, kaj tiel plu.

— , **faire - à**, daŭrigi.

écoutez la suite, aŭskultu plu.

la suite de l'évolution, la plua evoluado.

suisant (adj : qui suit), sekvanta.

— (que voici), jena.

— (préposition), laŭ ; konforme al.

— **que**, laŭ tio, ĉu...

— (subst : un -), sekvanto.

suisante, une - (théâ), servantino, konfidatino.

— , **de la façon -** (loc. adverb.), jene.

suisneur, sekvanto.

suisi (raisonnement), konsekvenco.

— (cours), vizitata.

suisre (aller, venir après), sekvi, postiri.

— (accompagner : pf), akompani, sekvi.

— (épier), kaŝe sekvi, spioni.

— (longer : un chemin), laŭiri.

— (se conformer à), sekvi, observi, obei.

— (imiter), imiti, sekvi.

— (être du sentiment de), sekvi.

— (adhérer), aliĝi, sekvi.

— (écouter), atente aŭskulti.

— (s'attacher à || - sa classe), sekvi.

— (un affaire), zorge okupiĝi pri.

— (un cours), vizitadi.

— (ses goûts || une méthode), obei || praktiki.

suisre des yeux, akompani per la okuloj.

— , **route à -**, irota vojo.

— , **faire -** (courrier), plu-sendi, postsendi.

— , **faire - qn** (filer qn), gvatseki iun.

suisre l (aller à la suite), postiri, sekvi.

— , **se -** (se succéder), sin (inter)seki.

— , **se -** (s'enchaîner), esti konsekvenco.

ce qui suit, la jeno.

il suit de là, que, el tio sekvas, ke.

sujet (cause || raison || motif), kaŭzo || kialo || motivo.

— (matière dont il s'agit), temo, objekto.

— (personne soumise à l'autorité), regato, submetilo.

— (citoyen), regnano.

— (art || G || méd || philo), subjekto.

— **de drolt**, rajtanta.

— , **un bon -**, honestulo, konvenulo.

sujet, à ce -, tiurilate.

— , **au - de**, pri.

— , **avoir - de**, havi kaŭzon por.

— , **avoir comme -**, temi pri.

sujet (adj : exposé à des risques), submetita al.

— (exposé à la maladie), malimuna kontraŭ.

— (enclin à), ema, ...-ema.

— **à l'erreur || à la mort**, erarema || mortema.

— **à caution**, nefidinda.

sujétion (dépendance), regateco, dependeco, submetiteco.

— (contrainte), trudaĵo.

sulfamide (méd), sulfamido.
sulfatage, sulfatado.
sulfate, sulfato.
sulfater, sulfati.
sulfhydrique, acide -, sulfida acido.
sulfite (chim), sulfito.
sulfure (chim), sulfido.
sulfuré, sulfida.
sulfureux (de la nature du soufre), sulfureca.
 — (de soufre), sulfura.
 — , **acide, anhydride -**, sulfita acido, anhidrido.
sulfurique, acide -, sulfata acido.
sultan, sultano.
sultanat, sultaneco || sultanejo.
sultane, sultanino.
sumac (bot), sumako.
summum, klimakso, kulmino.
sunlight, filmadoprojektoro.
sunna, sou(n)na (R), sunao.
sunnite (R), sunaisto.
superbe, superbela, belega, impone bela.
supercherie, ruzo, trompo.
supère (bot), supera.
superfétation, superflu-aĵo,-eco.
superfétatoire, superflua.
superficie, surfacamplekso.
superficiel (de surface), surfaca.
 — , **tension -le**, surfactensio.
 — (non profond), malprofunda, surfaca.
 — (f : esprit...), supraĵa.
superfin (com), superfajna, fajnega.
superflu (qui est de trop), superflu-a-aĵo.
 — (inutile), senutila, vanta.
superfluité (abondance excessive et inutile), superflueco.
superfluités, superfluaĵoj.

supérieur (d'en haut), supra.
 — à (de degré plus élevé : pf), supera je. al.
 — , être - à, stari pli alte ol || superi.
 — (subst : ts || R), superulo || direktoro.
supérieure, école -, altlernejo.
supérieurement, superece, eminente, majstre.
supériorité, supereco, preferindeco, superforto, pliboneco.
superlatif (G), superlativo.
 — , au - (extrêmement), ege, ekstreme.
superphosphate (agro), superfosfato.
superposable, supermetebla.
superposer, supermeti.
 — , se -, supermetigi.
superposition (action || état), supermet-o || -iteco.
supersonique, supersona.
superstitieux, superstiĉa.
superstition, superstiĉo.
superstrat (linguistique), superstratumo.
superstructure (arch || mar), superkonstruaĵo.
 — (phil || f), superstrukturo.
superviser, revizi || superkontroli.
supinateur (anat), supinant-a-o.
supination (anat), supinado.
 — (position couchée), kuŝa pozicio.
 — , mettre en -, supini.
supplanter, elpuŝi, trudanstataŭi.
suppléance, anstataŭ-igo || -eco.
suppléant, anstataŭant-a-o.
suppléer (compléter), kompletigi, plenigi.

suppléer qn, à qc (*remplacer*),
anstataŭigi.

supplément (*ts*), suplemento.

— de **journal**, krom-
folio.

— de **prix**, alpago,
krompago.

supplémentaire, suplementa, al-
dona, plia, ekstra.

supplétif (*mil*), kroma, ekstra
(volontulo).

suppliant, petegant-a-o.

supplice (*punition corporelle*), tor-
turo, tormentmortigo.

— (*violente douleur*), sufer-
ego.

— (*f*), turmento, torturo (*f*).

— , être au - (*f*), suferi
doloregon || senpacien-
cigi.

supplicier, torturi || ekzekuti.

supplier, (*humile*) petegi, admon-
inklinigi.

supplique, favorpeta letero.

support (*pour soutenir*), subportilo.

— (*pour porter*), portilo.

— (*d'appareil, d'instrument*),
stativo.

— (*pour consolider*), apogilo.

supportable (*endurable*), elten-
ebla.

— (*tolérable*), tolerebla,
eskuzebla.

supporter (*soutenir* || *endurer*),
subteni || elteni.

— (*tolérer*), toleri.

— (*des frais*), devi pagi ;
esti ŝargita per kostoj.

— **qn**, suferi iun.

— , ne pas - **qn**, ne toleri
iun || abomeni iun.

— , se -, toleri unu la alian.

supporter (*sport*), subtenanto.

supposable, supozebla.

supposé (*faux* || *douteux*), falsa ||
duba.

— (*en hypothèse*), supozita.

— (*prép. : en supposant*),
supozante.

— **que**, se ; supoze, ke.

supposer, supozi.

— , à - **que**, se ; supoze, ke.

supposition, supozo.

suppositoire (*méd*), supozitorio.

suppôt, fiservanto, trabanto.

suppression, forigo || ekstermo ||
forstreko.

supprimer (*faire disparaître*), for-
igi.

— (*exterminer*), ekstermi.

— (*une phrase...*), forstreki

suppuratif (*méd*), pusiga.

suppuration, pusado.

suppur, pusi.

supputation, kalkulkonjekto.

supputer, kalkulkonjekti.

suprasensible, supersensa.

suprématie, superreg-(ec)o,-ado.

suprême (*au-dessus de tout*), super-
ega.

— (*le plus important*), grav-
ega.

— , l'Être -, la Plej Alta.

— , (l'heure -), morta.

— , (l'honneur -), funebra.

sur (*avec contact*), sur.

sur le toit, **sur la tête**, sur
la tegmento, sur la kapo.

— (*au-dessus de : pf*), super.

épée suspendue sur sa tête,
super la kapo.

le malheur est sur (*f*) **nous**,
super ni.

sur (au sujet de), pri.
écrire sur l'Histoire, pri Historio.

— (environ), ĉirkaŭ.

sur le soir, ĉirkaŭ vespere.

— (d'après, selon), laŭ.

juger sur les apparences, laŭ la ŝajno.

— (vers), al.

revenir sur Paris, al Parizo.

— (à cause de, grâce à), pro, dank'al.

sur ma recommandation, pro, dank'al mia rekomendo.

— (parmi), el, inter.

manger trois prunes sur six, tri prunojn el (inter) ses.

— (près de), ĉe.

Boulogne-sur-Mer, Bulonjo-ĉe-Mar.

— (au moyen de), per.

compter sur ses doigts, per siaj fingroj.

Autres exemples :

prendre sur le fait, ĉe la freŝa faro.

lever les yeux sur qn, kontraŭ iu.

régner sur, super.

jurer sur, je, per.

compter sur, je, pri.

la joie brille sur son visage, en, sur.

sur ce (cela dit), tion dirinte.

sur (adj : acide et aigre), acida.

sur- (préfixe : excès), tro-.

surfaire, trokarigi || troestimi.

— (préfixe : au plus haut degré), super-, pli-, -eg-.

suralimenter, supernutri.

surhausser, plialtigi.

surexcitation, ekscitego.

sur (préfixe : au-dessus de || sur avec contact), super- || sur-.

surintendant, superintendant.

surtout (vêt), surtuto.

sûr (assuré, certain de), certa (pri).

— (sans danger), sekura, sendanĝera, senriska.

— (dont on ne peut douter), senduba

— (qui doit arriver), nepre.

— (sur qui on peut compter : ami...), fidinda.

— (client : com), solida.

—, à coup -, pour -, nepre.

sûrement, sekure || certe.

surabondance, superabundo.

surabondant, superabunda, abundega.

surabonder, superabundi.

surah (tex), surao.

suraigu, akutega, superakuta.

surajouter, superaldoni.

suralimentation, supernutrado.

suralimenter, supernutri.

suranné, eksmoda.

surate (du Coran), surato *.

surbaissement (arch), subcirkligo || malplialtigo.

surbaissée (voûte), subcirkla.

surbaïsser (arch), subcirkligi || malplialtigi.

surcharge (excès de charge), troŝarĝo.

— (mot sur un autre), superskribo || surkorekto.

— (philatélie), superpreso.

— (des programmes : f), troŝarĝado.

surcharger, troŝarĝi || superskribi || superpresi.

surchauffer, trohejtado.

surchauffer, trohejti.

surchauffer (*un liquide : phys*),
supervarmigi.
surcostal (*anat*), superripa.
surcot (*vêt*), surkuto.
surcouper (*cartes*), superatuti.
surcroît, pliaĵo, ekstraĵo.
 — , **par -**, plie, ekstre.
surdent, surdento.
surdi-mutité, surdamuteco.
surdité, surdeco.
sureau (*bot*), sambuko.
surélévation, superaltigo [plialtigo].
surélever, superaltigi || plialtigi.
suréminent, supereminenta.
surenchère, superpropono.
surenchérir, superproponi.
suréquipé, superekipita.
surérogation, preterdevo.
surérogatoire, preterdeva.
surestimation, trotakrado.
surestimer, troaksi.
suret, acideta.
sûreté, sekureco || certeco.
 — (*garantie*), garantio.
 — , **de -** (*cran, soupape...*),
sekur-(butono, valvo...).
surévaluer, troaksi.
surexcitation, ekscitego, troekscito.
surexciter, ekscitegi, troeksciti.
surexposer (*photo*), supereksposti.
surexposition, superekspozono.
surface (*partie superficielle*), supraĵo.
 — (*géom*), surfaco.
 — (*superficie*), surfacamplekso.
 — (*f : apparence*), ŝajno.
 — (*F : solvabilité*), solventeco.
surfaire (*com*), trokarigi.
 — (*vouter*), troestimi.
surfait, trokarigita || troestimita.

surfaix, superrimeno.
surfil (*surjet lâche*), malstrikta faldokudro.
surfiler, malstrikte faldokudri.
surfin, fajnega.
surfusion (*phys*), superfandiĝo.
surgeon (*bot*), ŝoso.
 — , **pousser un -**, ŝosi.
surgir, ekaperi, subite aperi.
surhaussée (*voûte*), supercirkla.
surhaussement (*arch*), supercirkligo || plialtigo.
surhausser (*une route*), supercirkligi.
 — (*un mur*), plialtigi.
surhomme, superhomo.
surhumain, superhoma.
surimposer, superimposti.
surimposition, superimposto.
surimpression, superpresado.
surin (*bot*), juna negrefita pomarbo.
surintendance, superintendanteco.
surintendant, superintendantato.
surintendante, superintendantino.
 — (*de maison d'éducation*), direktorino.
surir, acidigi.
surjet, faldokudro.
surjeter, faldokudri.
surlendemain, postmorgaŭo.
surmenage, trolaciĝo || trolaborado || trostreĉo de la cerbo.
surmener, trolacigi || trolaborigi.
 — , **se -**, trolaciĝi || trolabori.
surmontable, supervenkebla.
surmonter (*dépasser en s'élevant*), superpasi.
 — (*s'élever sur le haut de*), surstari.

surmonter (f : vaincre), super-
venki, superponti
(f), transponti (f).
superi, transpasi.

surmouler, surmuldi.

surmulet (ich), surmugilo.

surmultiplié (méd), superrapiduma.

surnager (flotter), (sur)flosi.

— (f : subsister), postresti,
transresti.

surnaturel, supernatura || ekster-
ordinara.

surnom, alnomo, kromnomo ||
moknomo.

surnombre, supernombro, krom-
nombro.

— , en -, eksteretate.
ekstre.

surnommer, alnomi, kromnomi ||
moknomi.

surnuméraire, supernombra ;
ekstr-a,-ulo.

suroît (vent), sudokcidenta vento.

— (chapeau de mer), ŝtormo-
ĉapelo.

— (vét), ŝtormovesto.

suroxyder, superoksidi.

surpasser (pf), superi.

— (étonner), mirkonsterni.

— , se -, superi sin mem.

surpaye, kromsalajro.

surpayer, superpagi.

surpeuplé, troloĝata, super-
popolizata.

surpeuplement, troloĝigo, super-
popolizado.

surplis (vét R), surpliso.

surplomb, superelstarajo.

— (alpinisme), korbelroko.

surprenant (étonnant), miriga, sur-
priza.

surprendre (ts), surprizi.

— (malheur | étonnement),
trafi || mirigi.

— (une conversation), sub-
aŭdi.

— (la bonne foi de qn),
trompi.

surprise, surprizo || miro.

— (cadeau), surprizdonaco.

— (chase inattendue), ne-
atenditaĵo.

— (pochette, cornet), surpriz-
saketo.

— , attaque - (mil), surpriz-
atako.

— , par -, surprizatake ||
surprise || surprizruze.

surprise-partie, surprizvizito.

surproduction, superproduktado.

surréalisme (lit || art), super-
realismo.

surréaliste, superreal-isma || -isto.

surrection (apparition), ekapero.

— (soulèvement), ribelo.

surréal, superreal.

surrénal, surrena.

sursalaire, supersalajra.

sursaturation, supersaturado.

sursaturer, supersaturi.

sursaut, (abrupta) ekmovo.

— , en -, abrupte.

sursauter, (abrupte) ekmoviĝi.

surseoir (jur), prokrasti.

sursis (jur), prokrasto.

sursitaire, prokrastoĝuanto.

surtaxe, supertakso.

surtaxer, supertaksi.

surtension, supertensio.

surtout (adv), precipe, ĉefe, plej-
parte, plejmulte.

— (subst : vét), surtuto.

surtout (*orfèvrerie*), tabla ornam-
vazo.
surveillance, voktado [gardado.
 — , sous la - de, sub
la kontrolo de.
surveillant (*chef de corvée*), vokto.
 — (*contrôleur, vérificateur*)
kontrolisto.
 — (*de lycée...*), prigard-
anto.
surveillante (*de garderie*), vartist-
ino.
surveiller, vokti [kontroli ||
prigardi.
 — (*un secteur : mil*),
observi, gardi.
survenance, subita veno || subita
okazo.
survenir, subite veni || subite okazi.
survente, profitega vendo.
survie, postvivo || (f), supervivo.
 — , expérience de -, fiziologia
rezistoprovo.
 — (*dans l'au-delà*), transvivo.
survivance, postvivaĵo.
 — (*privilège*), oficheredo.
 — (f), (trans)restaĵo.
survivant, postvivanto.
survivre (*après qn*), postvivi.
 — (f : *subsister après la*
perte de), supervivi.
 — , se -, sin transvivi.
survol, superflugado.
survoler, superflugi.
 — (f : *examiner rapidement*),
traokuli.
survoltage, supertensio, super-
volteco.
survolté (f), superekscitita.
survolter, supervolti.
sus, courir - à, minace postkuri.
 — , en -, plie, krome.

sus, en - de, plie de ; krom.
susceptibilité, ofendiĝemo.
 — (*bot || méd*), incit-
iĝemo, ricevemo.
susceptible (*qui s'offense*), ofend-
iĝema.
 — (*capable de*), kapabla
je ; taŭga por.
 — de perfectionne-
ment, perfektig-
ebla.
 — (*bot || méd*), incit-
iĝema, ricevema.
susciter, instigi, estiĝi, naski (f),
kaŭzi, vekti.
suscription, adresa (sur)skribo.
susdit, supre dirita.
susdominante (*mus*), superdomin-
anto.
susmentionné, supre menciita.
susnommé, supre nomita.
suspect, suspektinda || nefidinda ||
dubinda.
suspecter, suspekti.
suspendre à, pendigi de.
 — (*différer*), prokrasti.
 — (*interrompre*), inter-
rompi.
 — (*interdire*), provizore
malpermesi.
 — (*l'esprit*), hezitigi, sen-
certigi.
 — (*un fonctionnaire*), pro-
vizore eksigi.
 — (*les paiements*), provizore
nepagi.
 — , se -, pendigi.
suspendu, être - à, pendi de [
(f), dependi de.
 — , être - aux lèvres de
qn, avide aŭskulti iun.
 — , pont -, pendoponto.

suspens, en -, necerta, nedecidita.
suspense (*droit canon*), provizora interdikto.

— (*ciné*), streĉa momento.

suspenseur (*anat* || *bot*), pendiga.

suspension (*action de suspendre*), pendigo.

— (*état de qc de pendu*), pendo.

— (*auto* || *tech*), risortaro || pendigilo.

— (*lampe*), pendolampo.

— (*lampe d'église, surtout*), lucerno.

— (*chim* : *état* || *matière*), suspens-o || -aĵo.

— (*cessation momentanée*), interrompo.

— (*d'un fonctionnaire*), provizora eksigo.

— (*du jugement* : *philos.*), opinia sindeteno.

— , **être en -** (*chim*), suspensi.

suspensoir (*méd.*), suspensorio *.

suspicion, suspekto.

— , **tenir qn en -**, suspektadi.

sustentation, nutrosubteno, nutrado.

— (*phys.*), subteno.

sustenter, nutrosubteni, nutri.

susurrement, susur(ad)o.

susurrer (*bruiser* || *chuchoter*), susuri || flustri.

suture, sutureo.

— , **point de -**, suturero.

suturer (*ts.*), suturi.

suzerain, feŭdoĉefo, feŭdomastro.

suzeraineté, feŭdo-ĉefeco, -mastr-eco.

svastika (*R.*), svastiko.

svelte, svelta.

sveltesse, svelteco.

sweepstake, ĉevalkura loterio.

swing (*boxe*), svingo.

— (*mus.*), svingomuziko.

sybarite, sibarito.

sybaritisme, sibaritismo.

sycomore (*bot.*), sikomoro.

sycophante, denuncanto, kalumni-anto.

syénite (*géol.*), sienito.

syllabaire, silabaro.

syllabe, silabo.

syllabique, silaba.

syllapse (*G.*), silapso.

sylogisme, silogismo.

sylogistique, silogisma || silog-istiko.

symphe (*myth.*), silfo.

syphide (*myth.*), silfino.

sylvains, arbaraj diaĵoj.

sylve, arbaro.

sylvestre, arbara.

sylviculteur, arbarokulturisto, forstokulturisto.

sylviculture, arbarokulturo, forstokulturo.

sylvidé (*orn.*), silviedoj.

sylvinite (*engrais*), silvinito.

ymbiose, simbiozo.

ymbiotique, simbioza.

symbole (*image d'une chose*), simbolo.

Symbole (*vérités essentielles* : *RK.*), kredokonfeso.

symbolique, simbola || simboliko.

symbolisation, simbolado.

symboliser, simboli.

symbolisme, simbolismo.

symboliste, simbolisto.

symétrie, simetrio.

symétrique, simetria.

sympathie, simpatio, kunsento.
 — , avoir de la - pour
 qn, simpatii iun.
sympathine (physiologie), simpatino.
sympathique, simpati-a,-inda,-ple-
 na.
 — , encre -, sekreta
 inko.
 — (subst : anat), sim-
 patiko, simpato *.
sympatiser (avec qn), simpatii
 (kun iu).
symphonie (mus), simfonio.
symphonique, simfonia.
symphoniste, simfonisto.
symphyse (anat), simfizo.
symposion, symposium, sim-
 pozio *.
symptomatique, simptoma.
symptomatologie, simptomologio.
symptôme, simptomo.
sinagogue, sinagogo.
synallagmatique (jur), reciproka.
synanthérées (bot), kompozitoj.
synapse (physiologie), sinapso.
synarchie, sinarkio *.
synarthrose (anat), sinartrozo.
synchrocyclotron, sinkrociklo-
 trono.
synchrone, synchrone, sin-
 krona.
synchronisation, sinkronigo.
synchroniser, sinkronigi, samtemp-
 lgi, sammomentigi.
synchronisme, sinkroneco.
synchroton (tech), sinkrotono.
syncital, sincitia.
syncytium (cytologie), sincitio *.
synclinal (géol), sinklinal-o,-a.
syncope (médi || mus), sinkopo.
syncoper (mus), sinkopi.
synchrétisme (phil), sinkretismo.

syndic, sindiko.
syndical, sindikata.
syndicalisme, sindikatismo.
 — (ensemble des syndi-
 cats), sindikataro.
syndicaliste, sindikat-isto || -isma.
syndicat, sindikato.
 — d'initiative, turismofic-
 ejo.
syndiqué, sindikatano.
syndiquer, sindikati.
 — , se - (s'organiser en
 syndicats), sindikat-
 lgi.
 — , se - (adhérer à un
 syndicat), sindikat-
 aniĝi.
syndrome (médi), sindromo.
synecdocque (litt), sinekdoko.
synérèse (Ph), sinerezo.
synergétique, sinergia.
synergie (médi), sinergio.
syngnathé (ich), singnato.
syngnathidés, singnatedoj.
synodal, synodique, sinoda.
synode (RK), sinodo.
synonyme, sinonim-o,-a.
synonymie, sinonimeco.
synonymique, sinonimik-o,-a.
synopse, sinoptiko.
synoptique, sinoptika.
synovial, sinovia.
synovie, sinovio.
 — , épanchement de -, el-
 fluo de sinovio.
synovite, sinoviito.
syntactique (adj || sc), sintaksa ||
 sintaksiko.
syntaxe, sintakso.
 — d'usage, sinetio.
syntaxique, sintaksa.
synthèse, sintezo.

synthétique, sinteza.

synthétiser, sintezi.

syntonisation (*radio*), sintonizo.

syphilis (*méd*), sifilo, sifiliso.

syphilitique, sifil-a, sifilis-a ;ulo.

syringomyélie (*méd*), siringo-mjelio *.

systématique (*qui appartient à un système || érigé en système*), sistema.

— (*de parti pris*), partia, antaüdecidita.

— (*classification*), sistemistiko.

systematisation, sistemigo.

systematiser, sistremigi.

système, sistemo.

— **métrique**, metra sistemo.

— **nerveux**, nervosistemo.

— **porte** (*anat*), porda sistemo.

— **solaire**, sunsistemo.

— **, par -** (*de parti pris*), partiece.

systole (*physiologie*), sistolo.

syzygie (*astr*), sizigio.

T

ta (*adj.*, *possessif*), via, (cia).

tabac, tabako.

— (*plante*), nikotiano.

— **à priser**, flartabako.

— , **débit de -**, tabakbutiko.

— , **passer à -** (*F*), malkaresegi.

tabagie, tabakfumejo.

tabatière, (flar)tabakujo.

— , **fenêtre ou châssis à -**,
klapluko.

tabernacle (*B* || *K*), tabernaklo.

tabès (*méd*), tabeso.

tabétique, tabes-a, -ulo.

tablature (*mus*), tablatur.

table (*meuble* || *nourriture habituelle*), tablo.

— (*tableau, liste*), tabelo.

— **d'harmonie** (*mus*), sontabulo.

— **des matières**, tabelo de enhavo.

— **de natalité**, tabelo de naskokvanto.

— **d'orientation**, tablo de orientado.

— **de la Loi** (*B*), la Tabeloj de la Interligo.

— **d'hôte**, komuna tablo.

— **de nuit**, noktotabelo.

— (*à jouer, à thé, guérison*),
tableto.

— **volcanique** (*géol*), lafo-tavolo.

— **de rotation** (*tech*), rotacia tablo.

— **rase** (*philo*), virga tabelo.

table, aimer la -, ŝati manĝadon.

— , **être à -**, ĉetabile sidi.

— , **mettre la -**, primi ti la tablon.

— , **sortir de -**, leviĝi de ĉe la tablo.

— , **tenir - ouverte**, ofte inviti al manĝo.

— , **faire - rase**, rigardi kiel tute nula.

— , **de -** (*vin...*), ĉemanga.

tableau (*d'école*), nigra tabulo.

— (*peinture*), pentraĵo.

— (*liste, table*), tabelo.

— (*élec*), distribu-, konekt-, ŝalto-tabulo.

— (*théâ*), bildo.

— **vivant**, vivanta bildo.

— **de bord** (*auto...*), panelo.

— (*f* : *vue magnifique*), sceno, vido, spektaklo.

— (*f* : *récit vivant*), priskribo, prezento.

— (*méd*), simptomaro.

tableautin, pentrajeto.

tablée, kunmanĝantaro, tablo.

tablier sur, (fide) kalkuli sur.

tabletier, mebletisto.

tablette (*planchette* : *ts*) tabuleto.

— (*de chocolat...*), tabuleto, plato.

— (*pour écrire*), tabelo.

— (*d'étagère* || *de livres*),
breto || librobreto.

— (*pharmacie*), tablojdo.

tablettes, cou cher sur ses -,
surtabeligi.

— , rayez cela de vos -,
ne kalkulu pri tio.

tableterie, mebletarto.

tablier (vét), antaŭtuko.

— (de cheminée), kamenkurt-
eno.

— (de pont), (ponto)ferdeko.

— (plancher du pont), (ponto)-
planko.

— , rendre son - (F, f), eksiĝi.

tabou (R), tabu-o.-a.

— , jeter un - sur, tabui (acc.).

tabouret (petit siège), tabureto.

— (pour les pieds), pied-
benketo.

tabulaire, tabulforma.

tabulateur (tech), kolumnigilo.

tac ! (onomatopée), tak !

— (répondre) du - au -, sen-
hezite ; per tuja rebato.

tachant (étouffes), facile malpur-
igbla.

tache (pf), makulo.

— (f), malbonaĵo || malhonor-
aĵo, riproĉindaĵo.

— de rousseur, lentugo.

— , enlever une -, forigi
makulon.

— , faire - (f : être déplacé
dans), esti mislokita en,
sur.

— , faire - (f : faire le déshon-
neur de), malhonori,
makuli (f).

tâche, tasko.

— , donner pour -, taski.

— , prendre à - de, penegi por.

tachéomètre (pour levé de plans),
takeometro *.

tacher, makuli.

tâcher (faire effort), peni (por) ;
provi (por).

— que, fari tiel, ke.

tâcheron, etentreprenisto || tasko-
salajrito.

tacheter, makuleti.

tachine (ent), takino *.

tachycardie (méd), takikardio.

tachymètre (compteur de vitesse),
takimetro.

tachypnée (méd), takipneo.

tacite (jur), nevortigita.

taciturne, silentema, neparolema.

taciturnité, silentemo, neparolemo.

tact (toucher), tuŝosento.

— , sens du -, tuŝoseno.

— (savoir-vivre), takto.

— , qui a du - ; plein de -, takta.

tacticien (mil), taktikisto.

tactile, tuŝosensa.

tactique, taktik-o.-a.

tactisme (biologie), taktismo.

tadorne (orn), tadorno.

tael (monnaie chinoise), taelo.

tænia, ténia, tenio.

taffetas (étouffe), tafto.

tafia, melasbrando.

tagète (bot), tageto.

taie (d'oreiller), tegilo, kusentegilo.

— (méd), kornea makulo, leŭ-
komo.

taïga (géo), tajgo *.

taïkoun (shogoun : litre jap.),
ŝoguno.

taillade, tranĉostreko.

taillader, tranĉostreki || fuŝtranĉi.

taillage (tech), tajlado.

taillanderie, klingofarado.

taillandler, klingofaristo.

taillant (tranchant de lame), tranĉ-
rando.

taille (action de tailler), tajl-o, tranĉ-o, tond-o, hak-o...; -ado.

— (tranchant d'épée), tranĉ-rando.

— (bois coupé qui repousse), rekreskaĵo.

— (stature), staturo.

— (milieu du corps), talio.

— (hauteur et grasceur d'un animal, d'un objet), amplekso.

— (ancien impôt), taliaĵo.

— (mus), tenoro.

— , pierre de -, tranĉita ŝtonego

— , tour de -, talimezuro.

— , être de - à, esti kapabla por.

— , de - bien prise, beltalia.

taillé, être bien - (qn), esti bonstatura.

— , être - pour, esti kapabla, taŭga por.

taille-crayon, krajonpintigilo.

taille-douce (art), kuprogravuro.

tailler (en donnant une forme), tajli.

— (couper : couteau || ciseaux), tranĉi || tondi.

— (une haie || un arbre), tondi || pritondi.

— (à la hache : pierre), (ĉirkaŭ)-haki.

— (un diamant...), tajli, faceti.

— (le bois), skulpti.

— (cu ciseau : un mur...), ĉizi

— (un crayon), pintigi.

— en pièces (mil), frakasi, buĉadi.

taillerie, (gemo)tajl-arto || -ejo.

tailleur (de pierres), ŝtonhakisto.

— (de diamants...), (gemo)-tajlisto, facetisto.

tailleur (de vêt), tajloro.

— (costume), tajlorkostumo.

— , jupe -, tajlormoda jupo.

taillis, pritondita bosko.

tailloir, tranĉoplado.

tain, (spegula) stantavolo ; hidrarg-aĵo.

taire qc, prisilenti ion, silenti pri io.

— , faire - (p || f : faire cesser), silentigi || ĉesigi.

— , se - (garder le silence), silenti.

— , se - (ne pas faire de bruit), malbrui.

talc, talko.

talé (meurtri : fruit), kontuzita.

talent (poids || monnaie), talanto.

— (aptitude), talento.

— (qn qui excelle en son genre), talentulo.

talentueux, talenta.

talion, redona puno, rebata puno.

talisman, talismano.

talitre (zoo), talitro, marpulo.

tailage, taliĝo.

talle (bot), talo.

taller I (bot), tali.

Talmud (R), Talmudo.

talmudique, talmuda.

taloche (tech), ebentirbreto.

— , granda frottabulo.

— (F), manbato.

talon (anat || tech), kalkano.

— (de chaussure), kalkanumo.

— (cartes || mandat-poste, coupons...), talono.

— de souche (comptabilité), talono de stumpo.

talons, montrer les -, forkuri.

— (être) sur les - de qn, tuj post iu.

talonner (*poursuivre de près*), prok-sime postkuradi.

— (*presser vivement*), postul-adi, trudpetadi.

talonnette (*à l'intérieur du sou-lier*), subkalkano.

— (*de bas de pantalon*), pantalonborder(a)o

talonnière (*myth*), kalkanflugiloj.

talquer, talki.

talqueux, talka.

talus (*remblai*), taluso.

— (*surface d'une pente*), taluto, deklivaĵo.

taluter (*remblayer* || *donner du talus*), talusi || taluti.

talweg, thalweg (*géo.*), talvego.

tamanoir (*zoo*), formikurso, mir-mekofago.

tamarin (*bot*), tamarinda frukto-pulpo.

— (*zoo*), tamarino.

tamarinier (*bot*), tamarindo.

tamaris (*bot*), tamariko.

tambour (*mus*), tambur-o || -isto.

— **de basque** (*mus*), vaska, tintila tamburino.

— (*de colonne : arch*), tam-buro.

— (*de treuil*), bobenego.

— (*de broderie*), tam-bur(et)o.

— (*d'entrée : arch*), tam-buro, antaŭvestiblo.

— (*de frein, d'enregistre-ment : tech*), tamburo.

— (*roue d'écureuil...*), treto-rado.

— , **baguette de -**, tam-bur-ilo, frapilo.

— , **roulement de -**, tamburado.

tambour, battre le -, tamburi.

— , **mener qn - battant** (*f, F*), severe trakti ; teni per fera mano.

— , **sans - ni trompette** (*f*), sekrete, senbrue.

tambourin (*mus*), tamburino.

— (*short*), pilkotambureto

tambour-inage, -inement, tam-burado.

tambourinaire, tamburinisto.

tambouriner (*pf*), tamburi.

— (*une nouvelle*), dis-tamburi (novajon)

tambourineur, tamburisto.

tamis, kribrilo.

tamisage, kibrado || (*f*), mildigo.

tamiser, kribri.

— (*la lumière*), mildigi, moderigi.

tamiseur, kribristo.

tampico (*crin végétal*), tampiko*.

tampon (*pour obturer*), ŝtopbulo.

— (*d'ouate : méd*), tampono, vatobulo.

— (*à frotter, à nettoyer...*), frotobulo.

— (*cachet*), stampilo.

— (*chf || chim*), bufro.

— (*cheville de bois*), dublo.

— **encreur**, stampilkuseno.

— , **état -** (*pol*), bufroŝtato.

tamponnement (*chf || auto...*), bufrado, kolizio

— (*heurt violent*), alfrapiĝo, kolizio.

— (*méd*), tamponado

tamponner (*obturer*), ŝtopi.

— (*dans un mur : tech*), dubli.

tamponner (*chf, trafic...*), bufri,

— (*alfrapiĝi, kolizii kun.*)

— (*des letrures...*), stampi.

— (*chim*), bufri.

— (*méd*), tamponi.

tam-tam (*gang*), gongo.

— (*tambour africain*), tam-tamo.

— (*f*), reklam(ad)o.

tan, tanilo.

tanaisie (*bat*), tanaceto.

tancer, severe admoni, skoldi.

tanche (*ich*), tinko.

tandem (*cabriolet* || *bicyclette*), tandemo.

tandis que (*ts*), dum.

tangage, tangado.

tangence (*math*), tanĝ(ad)o.

— , point de -, tanĝo-punkto.

tangent, tanĝa.

— , être - à, tanĝi.

tangente (*géom.*), tanĝanto.

— (*d'un angle : triga*), tang-ento.

tangentiel, tanĝanta.

tangibilité, tuŝebleco.

tangible (*qui peut être touché*), tuŝebla.

— (*sensible, réel*), evident, konkreta.

tango (*mus*), tango.

— , danser le -, tangi.

— (*caleur*), oranĝkolora.

tangorecepteur (*physiologie*), tuŝo-ricev-a,-ilo.

tanguer (*mar* || *avi* || *chf...*), tangi.

tanrière, (besto)kuŝejo.

tanin, tannin, tanino.

tank (*mil : char de combat*), tanko.

— (*réservoir de navire pétrolier*), cisterno.

tanka (*poème japonais*), utao.

tankiste (*mil*), tankisto.

tannage, tanado.

tanne (*méd*), seba kisto.

tanné (*caleur*), tankolora.

tanner (*tech*), tani.

— (*f, f : importuner, ennuyer*), tedi.

tannerie, tanejo || tanindustrio.

tanneur, tanisto.

tannique, tanina.

tanniser, taninigi.

tant (*adv. indiquant une quantité mesurable*), tiom da.

je ne pensais pas que - de gens avaient péri, ...ke tiom da homoj pereis.

il a - d'amis, que..., li havas tiom da amikoj, ke...

tant (*adv. indiquant une grasse quantité plus ou moins évaluée || une répétition*), tiom multe da || tiom ofte.

- de travaux et de souffrances, tiom multe da laboroj kaj suferoj.

les lèvres que j'ai - embrasées, la lipoj, kiujn mi kisadis tiom ofte.

tant (*adv. indiquant un haut degré || une durée*), tiel multe, tiel forte... || tiel longe.

il ne travaille pas - que vous, li ne laboras tiel multe, kiel vi.

je voudrais - qu'il vienne, mi tiel forte volas, ke li venu.

j'ai - marché, mi tiel longe marŝis.

tant... que..., kiel..., tiel ankaŭ...

- pour les uns que pour les autres, kiel por unuj, tiel ankaŭ por la aliaj.

tant mieux ! des pli bone ! tiom pli bone !

— **pis ! des pli malbone ! tiom pli malbone !**

— **et plus, multego.**

— **soit peu ; un - soit peu, eĉ nur iomete.**

— **que (oussi longtemps que), (tiel longe) dum ...-as,...-is, (tiel longe) ĝis ...-os.**

— **, en - que, kiel ; estante.**

— **, si - est que, se estas supozite, ke.**

— **bien que mal, pli malpli bone.**

tant pour cent, tantième || pro-cento.

tantale (chim), tantalo.

tante, onklino.

tantième (fin), tantiemo.

tantinet, un -, iomete da.

tantôt (futur), post (tute) ne longe ; baldaŭ.

— **(passé), antaŭ (tute) ne longe ; ĵus.**

— **(l'après-midi : dialectal), posttagmeze.**

tantôt..., tantôt..., jen..., jen...

— **il rit, - il pleure, jen li ridas, jen li ploras.**

taoïsme (R), taoïsimo.

taon (ent), tabano.

tapage (bruit en tapant), frapo-bruo.

— **(vocarme), bruego.**

— **(scandale), skandal(et)o.**

— **, faire du -, bruegi || skandalette montriĝi.**

tapageur, bruema || skandalette montriĝema.

tapante, à l'heure -, precize ĉe l'horbato.

tape, manfrapo.

— **, donner une -, frapi, frapeti.**

tapé (fruit), sekigita.

— **, bien -, traf-a || -ite.**

tapecul, veturilaĉo || (duloka) til-buro.

tapée (F), multego da. amaso da.

taper, frapi, frapeti.

— **(à la machine), tajpi.**

— **(F : emprunter), elsuĉi (f).**

— **sur qn (f), klaĉi pri iu, kalumnii iun.**

tapes (nom scientifique des palourdes ou clovisses), tapeso *.

tapette, frapileto.

— **(pour bouchons), korko-frapilo.**

tapi, kaŭranta.

— **, être -, kaŭri.**

tapinois, en -, ŝtele, kaŝite.

tapioca, tapioko.

tapir (zoo), tapiro.

tapir, se -, kaŭriĝi || kaŝkaŭriĝi.

tapis (pf), tapiŝo.

— **roulant, rultapiŝo.**

— **de sol, tendotapiŝo, tertuko.**

— **de table, kovrotuko.**

— **vert (f : table de jeu), ludo-tablo.**

— **vert (par extension : table de délibération), inter-**

konsiliĝotablo, diskuto-

tablo.

— **, couvrir d'un -, tapiŝi.**

— **, amuser le -, amuzi la**

societon.

— **, être sur le -, esti priparol-**

ata.

— **, mettre sur le -, proponi**

al priparolo.

tapis-brosse, skriptapiŝo.

tapisser (p || f : la terre...), tapeti |
tapiŝi (f).

— (une surface, une mu-
queuse...), tegi.

tapisserie (ouvrage), (kanvas)brod-
aĵo.

— (art), (kanvas)brodado ||
tapetado.

— (tenture), tapeto.

— , faire de la -, (kanvas)-
brodi.

tapissier, tapetisto, drapiristo.

tapissière, mebloveturilo.

— (d'excursion), ekskursa
omnibuso.

tapon (f), ĉifbulo.

tapot-age-ement, frapetado.

tapoter, frap(et)adi.

taquet (mar || tech), biteto |
kojneto.

taquin, incit(et)ema.

taquiner, inciteti, taŭzeti.

taquinerie (caractère du taquin),
incit(et)emo.

— (action || résultat),
incit(et)-ado || -aĵo.

tarabiscoter, troornami.

tarabuster (f), taŭzi.

tarare, ventummaŝino.

taraud, (ŝraŭba) kaneltajlilo.

taraudage, kaneltajl-ado || -aĵo,
ŝraŭbkanelo.

tarauder, kaneltajli.

tarauaise, kaneltajlomaŝino.

tarde, malfrue, malbaldaŭ, tarde.

— , plus -, pli poste || iam poste.

— , deux ans plus -, du jarojn
poste.

— , au plus -, plej malfrue.

— , tôt ou -, pli malpli baldaŭ.

— , sur le -, ĉe l'esperofino ||
ĉe l'vivofino.

tarder (être lent à venir), malfrui,
malrapidi.

— à (différer), prokrasti por.
il me tarde de, mi sentas sopi-
ron al.

tardif, malfrua, tarda.

— (fruits), malfrumatura.

tardigrade (zoo : paresseux, aī),
bradipo.

tardigrades (sorte d'arachnides),
tardigradoj.

tardiveté (jardinage), malfrukresk-
eco.

tare (poids à déduire), taro.

— (défaut), difekto, makulo (f),
malbonaĵo.

— , faire la -, ekvilibri la taron.

taré (vicié, corrompu), difektita,
makulita, senhonorigita.

tarente (zoo : gecko), geko.

tarentelle (mus), tarantelo.

tarentule (zoo), tarantulo.

tarer, sentarigi.

taret (zoo), teredo.

targe, ŝildeto.

targette, riglileto.

targuer, se - (de), aroge fanfaroni
(pri).

tarier (orn), pratinkolo.

tarière, borileto.

tarif, tarifo, prezaro.

tarifaire, tarifa.

tarifer, tarifi.

tarification, tarifado.

tarin (orn), tareno.

tarir T (mettre à sec), sekigi,
senakvigi (fonton...).

— (faire cesser), ĉesigi, fini.

— I (être à sec), sekigi, sen-
akvigi.

— (f : cesser), ĉesi, fini.

tarir, ne pas - sur, senfine paroli pri.

tarissable, sekigebla, sekigema.

tarissement, sekigo, senakvigo.

tarlatane (tex), tarlatano.

taroté, taroke ornamita.

tarot, taroko.

tarots, tarokaro.

— , jeu de -, tarokoludo.

tarse (anat : pied || poupière),
tarso || (palpebra) karti-
lago.

— (patte des insectes), tarso.

tarsien (anat || zoo), tarsi || tarsiulo.

tarsier (zoo), tarsio.

tartan (tex), tartan-o, -ŝtofo.

tartane (mar), tartan-o, -ŝipo.

tarte (cuis), torto.

tartelette, torteto.

tartine, ŝmirpano.

— beurrée, buterpano.

— (f, F : laius), teda priparol-
ado (ou) artikolo.

tartiner, panŝmiri.

tartrate (chim), tartrato.

tartre (de vin), tartro ; kruda kalia
bitartrato.

— (de chaudières), kaldron-
krusto.

— dentaire, denta tartro.

tartreux, tartr(ec)a.

tartrique, acide -, tartrata acido.

tartufe, hipokritulo, tartufo.

tartuferie, hipokriteco, bigoteco,
tartufismo.

tas, amaso.

— (pile : de livres...), stako.

— , apprentissage sur le -, ĉela-
bora lernado.

— , grève sur le -, loktena striko.

— , un - de, multe da, multo da ||
(pf), amaso da.

tasse, taso.

— à café, kaftaso.

— de café, taso da kafo.

tasseau (de rayonnage), bretapogilo.

— (scellement d'échafaudage),
cimenta ŝuo.

tassement, premdensiĝo.

tasser, premdensigi.

— (jardinage), plidensigi.

— (piler), kompaktigi.

tassili (géo), (sahara) altebenajo.

tatami (natie-tapis au japon),
tatamo.

tâter, palpi, esplortuŝi, fingrumi.

— (l'opinion de qn), subdemandi.

— (le terrain : F, f), subinform-
iĝi, sondi (f).

— le pouls (méd), palpi la
pulson.

— de qc, à qc, provi, sperti
ion.

— , se -, heziti ; sondi sin mem.

tâte-vin, vinpipeto.

tatillon (F), pedant-a, -o ; bagatel-
zorgem-a, -ulo.

tatillonner, pedanti, bagatelzorgi.

tâtonnement (p || f), blindopalp-
ado || provhezito.

tâtonner (p || f), blindopalpi ||
provheziti.

tâtons, à -, blindopalpe || prov-
hezite.

tatou (zoo), dazipo.

tatouage, tatu-(ad)o, -(a)jo.

tatouer, tatui.

tau (lettre grecque), tau(o).

taudis, loĝejaĉo, domaĉo, kavern-
aĉo (f).

taupe (zoo), talpo.

— , peau de - (fourrure),
talpofelo.

taupé, talpofeleca, talpofelsimila.

taupe-grillon (*ent.*), talpogrilo.
 taupier, talpoĉasisto.
 taupinière, taupinée, talpejo.
 taure, bovidino.
 taureau, virbovo, taŭro.
 taurillon, virboveto, taŭreto.
 taurobole, taŭroofero.
 tauromachie, taŭrobatalo.
 tautologie, taŭtologio.
 taux (*d'intérêt*), procento.
 — (*pourcentage*), poo, procento.
 — (*d'un constituant*), titro, procento.
 — (*montant : salaire...*), sumo.
 tavelage, (skab)makuletado.
 taveler, (skab)makuleti.
 tavelure, skabo || (skab)makuletaĵo.
 taverne, taverno.
 tavernier, tavernisto.
 taxable, taksebla.
 taxacées (*bot.*), taksusacoj.
 taxateur, taksant-a,-o.
 taxation, taksado.
 taxe (*prix fixé*), takso, taksoprezo.
 — (*procédé de répartition de l'impôt*), imposttaks(ad)o.
 — (*impôt*), imposto, depago.
 taxer, taksi.
 — (*imposer*), imposti.
 — (*qn de qc : accuser, f.*), akuzi, kulpigi, riproĉi iun pri io.
 taxi, taksio.
 —, chauffeur de -, taksiisto.
 taximètre, taksimetro.
 taxiphone, strattelefono.
 tchernozium (*agro || géol.*), ĉernozio*.
 tchervonetz (*monnaie russe*), ĉervonco.
 te (*pron personnel*), vin, (cin) || al vi, (al ci).

té (*de dessinateur*), to-ortilo.
 —, fer en -, to-fero.
 —, rail en -, to-relo.
 technicien, teknikisto.
 technicité, teknikeco.
 technique, teknik-a || -o.
 technocrate, teknokrato.
 technocratie, teknokratio.
 technologie, teknologio.
 technologique, teknologia.
 technologue, teknologo.
 teck, tek (*bot.*), tektono.
 tectonique (*géol.*), tektonik-o,-a.
 tectrice (*plume*), tega.
 Te Deum (*RK*), Te Deum, Tedeumo.
 tégénaire (*zoo*), tegerario.
 tégument (*bot || zoo*), tegumento.
 tégumentaire, tegumenta.
 teigne (*ent : mite*), tineo.
 — (*méd*), tineo, favo.
 teigneux, tine-a, fav-a:-ulo.
 teillage, tillage (*tech*), pistodiskombado.
 teille, tille (*du chanvre*), kanaboselo.
 — (*du tilleul*), tiliobasto.
 teiller, tiller (*chanvre, lin*), pistodiskombi.
 teindre, tinkturi, kolorigi.
 telnt (*adj*), tinkturita.
 telnt (*du visage*), vizaĝkoloro.
 — (*d'une étoffe*), tinkturkoloro.
 —, bon - (*étoffe...*), nepaliĝonta, nevelkema.
 teinte, nuanco.
 —, une - de (*f.*), iomete da.
 teinter (*couvrir d'une teinte*), nuanc(oŝmir)i.
 — (*donner une légère couleur*), koloretigi.
 teinture (*colorant || chim*), tinkturo

teinture (*travail* || *art du teinturier*),
tinktur-ado || -arto.

— (*couleur prise par une chose teinte*), koloro.

— (*connaissance superficielle*),
supraja kono.

— d'iode, joda tinkturo.

teinturerie, tinkturejo || vest-
purigejo.

teinturier, tinkturisto vest-
purigisto.

tel (*que*), tia (*kia*) || tia (*ke*).

(*que faire*) **dans un tel cas ?**
en tia okazo ?

(*je prends la robe*) **telle qu'elle**
est, tian, kia ĝi estas.

(*ma peur était*) **telle, que je ne**
pus pas..., tia, ke mi ne povis...

tel quel, tia, kia ĝi estas ; sensanĝa ;
kruda.

(*je vous rends le livre*) **tel quel**,
tia, kia ĝi estas.

tel ou tel, tia aŭ alia.

dans tel ou tel endroit, en tia
aŭ alia loko.

tel ..., **tel ...**, kia ..., tia ...

tel père, tel fils, kia patro, tia
filo.

tel..., **tel autre**, tiu ..., tiu alia...

tel livre est bleu, tel autre gris,
tiu libro estas blua, tiu alia
griza.

tel qui..., tiu sama..., kiu...

tel rit (*aujourd'hui*), **qui pleurera**
(*demain*), tiu sama ridas (hodiaŭ)
kiu ploras (morgaŭ).

tel (*ce, cela*), tio.

tel fut le résultat obtenu, tio
estis la trafita rezultato.

telle, à - enseigne que, tiagrade,
ke ; tiel, ke.

Tel, Monsieur un -, Sinjoro Tia-Tia.

télamon (*arch*), atlanto.

télaautographe, teleaŭtografo, tele-
skribilo.

télé- (*préfixe sc*), tele-.

télécommande, telekondukado.

télécommander, telekonduki.

télécommunication, telekomun-
iko.

téléférique, telfero, kablovagono.

télégramme, telegramo.

télégraphe, telegrafo.

télégraphie, telegrafio.

télégraphier, telegrafi.

télégraphiste, telegrafisto || tele-
gramportisto.

télégraphique, telegrafia.

— , code -, telegram-
kodo.

— , style -, telegrama
stilo.

téleguidage, telestirado.

téleguider, telestiri.

télékinésie (*spiritisme*), telekinezo.

télé-mètre, telemetro.

télé-mécanique, telemekaniko.

télencéphale (*anat*), telencefalo.

téléobjectif (*opt*), teleobjektolenso,
teleobjektivo.

téléologie (*R*), teleologio.

téléosaure (*fossile*), teleosaŭro.

téléostéens (*ich*), teleosteoj.

télépathie, telepatio.

télépathique, telepatia.

téléphérage, telferado.

téléphérique, telfer-o || -a.

— , transporter par -,
telferi.

téléphone, telefono.

— automatique, disko-
telefono.

— , annuaire du -, telefon-
libro.

téléphone, cabine de -, telefonbudo.

— , coup de -, telefonvoko || -ado, -aĵo.

téléphoner, telefoni.

téléphonie, telefonio.

téléphonique, telefona.

téléphoniste, telefonist(in)o.

téléphotographie, telefotografio.

télescopage, interpenetriĝo, enkarambolo.

télescope (opt), teleskopo.

télescoper, se -, interpenetriĝi, enkaramboli.

téléscopique (astr || opt), teleskopa.

— (dont les éléments s'emboîtent les uns dans les autres), interŝovebla, enŝovebla.

téléscripteur, teleskribilo.

télésiège, seĝotelfero.

téléski, skitrajno.

téléspectateur, telespektanto.

— , être -, telespekti.

télésthésie, telepatio.

télétype, teletajpilo.

téleutospore (bot), teleŭtosporo.

téléviser, televidigi.

téléviseur, televidilo.

télévision, televidado, televiz(i)o.

— , poste de -, televidilo.

tellement (que), tiel, (ke) ; tiom, (ke).

— de, tiom da ; tiomaj ; tiel multaj.

tellure (chim), teluro.

tellurien, tellurique, tera.

téméraire (qn), troriskema, temerara.

téméraire (action || jugement...), troriska, troŝenpripensa.

témérité, troriskemo, temerareco.

témoignage, atesto, atestado.

— (marque extérieure), manifestiĝo, signo, pruvo.

— , faux -, mensoga atesto.

— , rendre - à qc, omaĝe agnoski ion.

— , rendre - à qn, atesti favore al iu.

témoigner (être témoin), atesti.

— (marquer, faire paraître), manifesti, signi, pruvi.

témoin (jur), atestanto.

— (chose), provaĵo.

— (dans un duel), sekundanto.

— auditif, oculaire, aŭdinto, vidinto ; aŭda, vida atestanto.

— , lampe -, pilotlampo.

— , prendre à -, atestigi.

tempe (anat), tempio.

tempérament (complexion || caractère), temperamento.

— (mus), temperado.

— (vente) à -, per dispartigitaj pagoj

tempérance (conduite), modereco, sobereco.

— (dans la boisson, l'alimentation), abstinence, sobereco.

tempérant, modera, sobra, abstina.

température, temperaturo.

tempéré (climat), milda, mezvarma

— (modéré), modera, meza.

tempéré (*mus*), temperita.
tempérer (*modérer* || *adoucir*),
     moderigi || mildigi.
 — (*mus*), temperi.
tempête, ŝtormo || ventego.
 — , souffler en -, ŝtormi.
tempêter (*qn*), ŝtormi (*f*), (bruege)
     furiozi || kvereli.
tempétueux, ŝtorma.
temple (*pf*), templo.
 — protestant, protestanta
     preĝejo, kirko.
Templiers (*R*), Templanoj, Tem-
     plokavaliroj.
 — , l'Ordre des -, Templ-
     ordeno.
tempo (*mus*), rapido.
temporaire, nedaŭra, portempa,
     provizora.
temporal (*relatif aux temps*),
     tempia.
 — , os - (*anat*), temporalo.
temporalité, portempeco.
temporel (*philo*), portempa.
temporisateur, prokrastema.
temporisation, prokrastado.
temporiser, prokrasti.
temps (*qui passe*), tempo.
 — (*qu'il fait*), vetero.
 — (*G*), tempformo.
 — (*mus : fort, faible*), pulso.
 — , mesure à quatre -, kvar-
     pulsa takto.
 — , moteur à deux -, dutakta
     motoro.
 — , avoir le -, ne esti urĝema.
 — , avoir le - de, havi tempon
     por.
 — , avec le -, kun paso de la
     tempo.
 — , avoir fait son -, esti
     eluzita.

temps, dans le -, antaŭlonge.
 — , gagner du -, prokrasti ||
     tempoŝpari.
 — , gros -, ŝtorma vetero.
 — , il est -, urĝas.
 — , il est grand -, urĝegas.
 — , passer le -, pasigi la
     tempon.
 — , perdre son -, perdi la
     tempon.
 — , prendre son -, ne rapidi.
 — , prendre du bon -, gaje
     vivi.
 — , qui prend du - (*absorbant*),
     temporaba.
 — , profiter du -, bone uzi la
     tempon.
 — , trouver le - long, sopiri
     (al).
 — , tuer le -, forpasigi la
     tempon.
temps (*locutions diverses*) :
 — , à - (*assez tôt*), ĝustatempe.
 — , de tout -, ĉiam.
 — , depuis ce -, de tiam.
 — , dans peu de -, post
     nelonge ; baldaŭ.
 — , de - en -, de temp'al
     tempo.
 — , du - de, en la tempo de.
 — , en même -, kune ; samfoje.
 — , en même - que, sam-
     tempe, kiam ; kune kun ;
     samfoje kiel.
 — , entre -, intertempe.
 — , pendant ce -, dume.
 — , la plupart du -, plejofte.
 — , pour un -, portempe.
 — , chaque chose en son -,
     por ĉiu faro estas horo.
 — , il est - de, jam tempo
     estas por.

tenable (place : mil), defendebla.
— (f), eltenebla, tolerebla.

tenace (pf), tenaca.
— (p), alteniĝema, tenema || rezista.

— (f), obstina, persista, konstanta.

ténacité, tenaceco, tenemo, alteniĝemo || rezisteco.
— (f), obstineco, persisteco, konstanteco.

tenaille (tech || mil), tenajlo.

tenaillement, tenajlado || turmentado.

tenailler (p || f), tenajli || turmenti.
tenancier, (hotel-, drinkej-...)tenanto.

tenant, d'un seul -, unupeco.

tenante, séance -, tuj ; senprokraste.

tenants, les - et les aboutissants (d'un champ), ĉirkaŭlimaĵoj.

— , les - et les aboutissants (d'une affaire), ĉiuj detaloj.

tendance (pf), emo, inkolino.

— (pol || psychologie), tendenco.

tendancieux, tendenca, partieca.

tender (chf), tendro.

tendeur (tech), (drato-, rimeno-, ...) streĉilo.

tendineux, tenden-a, -eca.

tendoir, sekigoŝnuro, palisoŝnuro.

tendon (anat), tendeno.

— d'Achille (anat), Ahila tendeno.

tendre (tirer et tenir allongé : arc, corde, cau, oreille), streĉi.

tendre (dispaser : piège), meti, streĉi.

— (dispaser : filet), meti, etendi.

tendre (tapisser : salle), tegi.

— (dresser : tente), starigi.

— (qc à qn : présenter || remettre), antaŭteni || enmanigi.

— la main, le bras, (al)etendi.

— la main (mendier), almozpeti.

— la main (f), proponi amikecon, helpon.

— le dos (f), atendi batojn.

— à (aboutir, se diriger vers), alceli, strebi, tendenci.

— , se - (ressort, corde...), streĉiĝi.

— , se - (f : situation || relations...), pliakriĝi || malboniĝi.

tendre (adj : pierre, viande), mola.

— (pain), ĵus kuirita, freŝa.

— (affectueux, gracieux), tenera, amema, karesema.

— (jeune), frua.

— (couleur), dolĉa.

— (impressionable), (kor-)mola, facile impresebla.

tendresse, tenereco, karesemo.

— pour qn, korinklino al iu.

tendresses, karesoj.

tendreté, moleco || delikateco.

tendron (bot), plantido, ŝoso, burĝono.

— (toute jeune fille), junulineto.

tendu (pf), streĉa || (f), penplena.

tendue, birdokaptejo.

tendues, relations -, pliakriĝintaj rilatoj.

ténèbres, mallumo, tenebro.

— , esprit des -, demono.

ténébreux, malluma ; malklara.

— (f : perfide, secret), perfida, sekretega.

ténébrion (ent), tenebrio.

ténésme (méd), tenesmo.

teneur (d'un écrit : jur), teksto.

— (en alcool), enteno.

— , avoir telle - (jur), teksti.

teneur (subst masculin), tenanto.

— de livres (comptable), librotenanto, kontisto.

ténia (méd), tenio.

téniase (méd), teniozo.

ténifuge, antiteni-a || -a drogo.

tenir T (avoir à la main), teni.

— (sa langue || sa parole || un pari || un hôtel || une réunion || qn occupé || qn en prison), teni.

— (contenir), enteni.

— (un intérieur), mastrumi.

— (une nouvelle de), ekscii.

— (être redevable), danki.

— pour (considérer comme), teni.

— la mer, navigi.

— la caisse (fin), esti kasisto.

— les livres (comptabilité), esti librotenanto.

— son rang, digne teni sian rangon.

— compte de qc, prikalkuli ion.

— tête, spiti ; rezisti.

tenir I (être attaché, contigu), alteniĝi.

— (durer, subsister), sin teni ; daŭri ; esti firma.

tenir bon (ne pas céder), sin teni, ne cedi.

— (douze à table), enteniĝi.

— (illusion || couleur || tache), teniĝi.

tenir de qn (ressembler à), simili al iu.

— à qn, inklini al iu || tre ŝati iun.

— à qc (qu'on ne veut pas perdre), domagi ion.

— (à sa réputation), rigardi kiel gravan (sian reputacion).

— (provenir), deveni.

qu'à celà ne tienne ! ne gravas ! il ne tient qu'à moi, dependas nur de mi.

tenir, se - (lieu || attitude || à qc), sin teni.

— , s'en - à qc, teni al io, kontentiĝi per.

— , se - à (avoir lieu), havi lokon ; okazi.

— , se - pour battu, konfesi sian malvenkon.

— , savoir à quoi s'en -, koni la veron.

— , ne plus pouvoir y -, ne povi plu elteni.

— , se le - pour dit, ne atendi ripetadon.

tiens ; tenez (pour offrir), jen prenu !

tiens ; tenez (pour attirer l'attention), jen ! jen vidu !

j'y tiens, mi tre insistas pri tio || tion mi tre deziras.

tennis (sport), teniso.

— , terrain de - (court), tenlasejo.

— , jouer au -, tenisi.

tenon (*tech*), tenono.

ténor (*mus*), tenor-o, -ulo.

tenorino (*mus*), tenoreto.

ténoriser, tenori.

tenseur (*anat* || *math* || *phys*),
tensoro.

tension, streĉ-ado, -iĝo.

— (*élec* || *méd* || *phys*), tensio.

— (*pol*), pliakriĝo, streĉiteco.

— , à haute - (*élec*), alttensia.

— d'esprit, spiritostrebo.

tentaculaire, tentakla.

tentacule, tentaklo.

— (d'escargot...), palpilo.

tendant, tenta.

tentateur, tentant-a, -o.

tentation (*exercée* || *éprouvée*),
tento || tentiĝo.

tentative, provo.

tente, tendo.

tenté, être -, tentiĝi.

tenter (*qc*), provi || ekkentrepreni.

— (*au mal* || *donner envie*),
tenti.

tenure (*de papier* || *lex*), tapeto.

— funèbre, funebra drapir-
ajo.

ténu, fajna, subtila, maldika.

tenu, être - de faire, esti devigata
fari.

tenue (*de séance*), kunsido.

— (*maintien*, *manière*), teniĝo,
sinteno.

— (*mus*), teno.

— (*vêt* || *uniforme*), vestoj,
tualetto || uniformo.

— , grande -, granda tualetto ||
parada uniformo.

— de campagne (*mil*), militira
uniformo.

— de livres, librotenado.

ténuité, fajneco, subtileco, mal-
dikeco.

t(h)éorbe (*mus*), teorbo.

tépidarium (*arch*), tepidario.

ter, trifoje || triafoje.

téra- (*préfixe* = 10¹²), tera-

tératologie (*sc*), teratologio.

terbium (*chim*), terbio.

tercet (*litt*), terceto, traverso.

térébenthine, terebinto.

— , essence de -, tere-
bintoleo.

térébinthacées (*bot*), anakardiacoj.

térébinthe (*bot*), terebintarbo.

térébrant, trabora.

térébration, traborado.

tergal (*anat*), dorsa.

tergiversation, hezito, ŝanceliĝo.

tergiverser, heziti, ŝanceliĝi.

terme (*fin*, limite dans l'espace ou
dans le temps), fino, limo.

— (*de laye...*), pagdato.

— (*par extension* : somme due),
-pago : lupago, pension-
pago...

— (*fin*), fikstempa borsopera-
ciaro.

— , achat, vente à - (*fin*),
tempaĉeto, tempovendo.

— , avant - (*naissance*), antaŭ-
tempa.

— (*technique*, *scientifique...*),
termino.

— (*math* || d'un syllogisme),
termo.

— de comparaison, kompar-
ilo.

termes (*rapports sociaux*), rilatoj.

— , être en bons - avec qn,
amike rilati kun iu.

— , en propres -, laŭvorte.

terminaison (*de qc qui finit*), finiĝo.

terminaison (G), finaĵo.

— (onat), fino.

terminal, fina.

terminer, fini, ĉesigi.

— , se - (par, en), finiĝi (per).

terminologie (science || vocabulaire), terminologio || terminaro.

terminus, finstacio.

termite (ent), termito.

termitière, termitejo.

ternaire, ternara : triopa, tri-elementa.

terne (sans éclat), senbrila || (couleur), malfreŝa.

— (f), malakra, senkolora || enua.

ternir (p || f), senbriligi || senhonorigi.

ternissure, senbrileco.

terpènes (chim), terpenoj.

terpine (chim), terpino.

terrain (terre suivant sa surface || géol), tereno.

— (terre suivant sa nature || agro), grundo.

— (pièce de terre), terpeco.

— (f : champ d'action suivant son étendue || ses limites), tereno || kampo.

— (f : champ d'action suivant sa qualité), grundo.

— (méd), grundo.

— vague, forlasita tereno.

— d'aviation, flugkampo.

— , affaissement de -, tero-enfalo.

— , dos de -, terdorso.

— , fosse, creux de -, terkavo

— , glissement de -, terŝoviĝo.

terrain, plissement de - (géol), terenofaldigo.

terrain, aller sur le -, dueli.

— , connaître le - (f), koni la grundon (f).

— , être sur son - (f), esti sur sia kampo, tereno.

— , perdre du -, malprogresi.

terrasse (terre-plein || toiture), teraso.

— d'un café, antaŭkafejo.

terrassément, terportado.

— (terres transportées), teraĵo.

terrasser (un mur), terapogi.

— (jeter à terre), teren ĵeti.

— (vaincre), venki.

— (f : consterner), kons-terni.

terrassier, teraĵisto.

terre (matière), tero.

— (planète), terglobo, tero.

— (couche superficielle), grundo, tero.

— (pays, région), lando, regiono.

— (propriété || fief), bieno || feŭdo.

— glaise, argilo.

— à potier, potargilo.

— réfractaire, fajrargilo, ŝam-oto.

— de sienne, Siena tero ; sieno.

— ferme, firma tero.

terre à terre, vulgara, afermaniera, senpoezia.

— , en -, de -, tera.

— , par - (dans une pièce), surplanke.

— , par - (à l'extérieur), surtere, surgrunde.

— , se jeter à -, terĵetiĝi.

terre, porter en -, enterigi.
terreau, humtero || mulĉo.
terre-cuite (art), terakoto.
terre-plein, terbenko ; teraso.
terror (ag: o), ternovigi.
 — , **se -** (lapins... || ŝ), subteriĝi,
 subterlokiĝi || kaŝiĝi.
terrestre, tergloba, tera.
 — (qui vit sur terre), sur-
 tera, monda.
terreur (épouvante), teruro.
 — (système politique), teroro.
 — (qn, qc), terur-ulo-, aĵo.
terreur panique, senmotiva teruro
terreux, ter(ec)a || terkolora.
terrible (pf), terura.
terricole, terviva.
terrien (habitant de la terre), ter-
 ano.
 — (propriétaire), bienhav-a,
 -anto.
terrier (gîte || chien), ternesto ,
 terhundo.
terrifié, terurita.
terrifier, teruri.
terrigène, terdevena.
terril, mineja teramaso.
terrine (en terre pour plantes).
 tervazo.
 — , **pâté en -**, terbovl(eg)o
 de pasteĉo.
territoire, teritorio.
territorial, teritoria.
 — (soldat de l'ar-
 mée t.), landdefenda
 militisto.
territorialité, teritorieco.
terroir (agro || pays natal),
 grundo || hejmgrundo.
 — , **goût de -**, grundogusto.
terroriser (tenir sous un régime de
 terreur), terorizi.

terrorisme (actes de violence),
 teroriz(ad)o.
 — (régime de violence :
 pol), terorismo.
terroriste, teroristo.
tertiaire (chim || géol || méd),
 terciara.
 — (subst : géol), terciaro.
tertio, (3°), tertie (3e).
tertre, teramaso, teralto.
tes (adj possessif), viaj, (ciaj).
tesson, rompaĵo.
 — de bouteille, botelromp-
 aĵo.
test (zoo), ŝelo.
 — (épreuve), testo.
testabilité, testebleco.
testacé, ŝel(ec)a.
testacelle (zoo), testacelo.
testament, testamento.
Testament, Ancien -, Nouveau -,
 Malnova, Nova Testamento.
testamentaire, testamenta.
 — , **exécuteur -**, tes-
 tamenta plenum-
 anto.
testateur, testament-anto,-into.
tester (jur), testamenti.
 — (soumettre à un test), testi.
testicule (anat), testiko.
testimonial (qui résulte d'un té-
 moignage), atesto-
 devena.
 — , **preuve -e**, atesto-
 devena provo.
testimonial (qui sert de témoi-
 gnage), atesta.
 — , **lettre -e**, atesta
 letero.
testostérone (méd), testoster-
 ono *.
têt, test (tech), kupelvazo.

tétanie, tétanisme (*méd*), tetanio.

tétanique (*méd*), tetana.

tétaniser (*méd*), tetanizi.

tétanos (*méd*), tetano.

têtard (*zoo*), ranido.

tête (*anat* || *f*), kapo.

— (*crâne* || *imagination*), kranio || imago.

— (*d'épingle, de marteau...*), kapo

— (*commencement* || *raison, sang-froid*), komenco || saĝo.

— (*de colonne : mil*), kapo, komenco.

— (*personne intelligente*), cerbo (*f*).

tête, forte -, sendisciplinulo.

—, mauvaise -, spitkapulo.

—, coup de - (*f*), subita mal-saĝajo.

—, par - (*recensement*), laŭkape.

—, par-dessus la -, ĝis super la oreloj.

—, de - (*de mémoire*), memore.

—, à la - de, fronte de, unuavice.

—, être à la - de, ĉefi, estri.

—, en - à -, duope || intime.

tête, faire à sa -, agi laŭ propra plaĉo.

—, casser la -, tedi.

—, à vous casser la - (*inso-luble*), kaprompa.

—, faire signe de la -, kapsigni.

—, faire la -, montri malafablon.

—, mettre en -, enkapigi.

—, perdre la -, perdi la saĝon.

—, tenir - à, malcedi || spite kontraŭstari.

—, tourner la - à, frenezigi || adoptigi propran opinion.

tête d'ail, ajlobulbo.

— baissée, kapkline || blinde.

— basse, maltriumfe || honte.

tête de bétail, bruto.

— de loup, (plaŝona) stango-balailo.

tête-à-queue, kapovosto.

tête-à-tête, duopa.

— (*service*), duopa serv-ico.

tête-bêche, kapopiede.

— (*philatélie*), tetbeŝa.

tête-de-nègre, malhele bruna.

tétée, mamsuĉo.

téter, mamsuĉi.

têtière (*de bébé*), bebokufo.

— (*de bride de cheval*), brid-kapaĵo.

tétine (*mamelle de mammifère*), mamo.

— (*de biberon*), cicumo.

téton (*F*), mamo || mampinto, cico.

— (*méc*), cirkla elstarajo.

tétra- (*préfixe = quatre*), kvar-, tetra-.

tetracorde (*mus*), tetrakordo.

tétradactyle, kvarfingra.

tétraèdre (*math*), kvaredro.

tétragone (*bot*), tetragonio.

tétragramme, kvarlitero.

tétralogie (*litt*), tetralogio *.

tétramètre (*vers*), tetrametro.

tétraploïde (*biologie*), tetraploida.

tétrapode, kvarpieda.

tétrarchat (*pol*), tetrarkeco.

tétrarchie (*pol*), tetrarkejo.

tétrarque (*pol*), tetrarko.

tétras (*orn*), tetraono.

têtu (*obstiné*), obstina.

— (*rebelle : B*), malmolnuka.

teutonique, teŭtona.

Teuton, Teŭton-o,-a.

texte, teksto.

textes choisis, tekstaro.

textile (*adj* || *tissu*), teks-a || -aĵo.
 — , **fibre** -, teksebla fibro.
 — , **industrie** -, teksindustrio.
textuel, teksta, laŭteksta.
textuellement, laŭtekste.
texture (*d'un tissu*), teksaraĝo.
 — (*d'une substance quelconque*), teksturo.
thaï, thaïe, taja.
thalamus (*anat*), talamo.
thaler (*monnaie prussienne*), talero.
thalle (*bot*), talo.
thallium (*chim*), taliumo.
thallophytes (*bot*), talofito.
t(h)alweg (*géo*), talvego.
thapsia (*pharmacie*), tapsiaĵo.
thapsie (*bot*), tapsio.
thaumaturge, miraklofaristo.
thé (*feuilles* || *infusion*), teo.
 — (*réunion*), tekunveno.
théâtral, teatra.
 — (*f*), patosa, efekta.
théâtre (*ts*), teatro.
 — (*f* : *lieu où se passent certains faits*), loko, okaz-ejo, kampo.
 — , **coup de** -, teatrofrapo, neatenditaĵo.
 — **d'opérations** (*mil*), operacizono.
thébaïde (*solitude profonde*), profunda izolejo.
thébaïne (*chim*), tebaino.
thébaïsme (*méd*), tebaismo.
théier (*bot*), tearb(et)o.
théière, tekruĉo.
théine (*chim*), teino.
théisme (*R*), teismo.
théiste (*R*), teisto.
thématique (*G* || *mus*), temata || tema.

thème (*sujet* || *mus*), temo.
 — (*latin*), (*latina*) altraduko.
 — (*G* : *mot dépouillé de sa désinence de flexion*), temato *.
thénar, éminence - (*anat*), tenaro.
théobromine (*chim*), teobromino.
théocratie (*pol*), teokratio.
théocratique, teokratia.
théodicée (*phil*), teodiceo.
théodolite (*tech*), teodolito.
théogonie (*R*), teogonio.
théologal (*qui a rapport à la théologie*), teologia.
 — (*qui a Dieu pour objet*), diocela.
théologales, vertus -, diocelaj virtoj.
théologie, teologio.
théologien, teologo.
théologique, teologia.
théophylline (*méd*), teofilino *.
théorbe, téorbe (*mus*), teorbo.
théorème, teoremo.
théorétique (*contemplatif*), kon-templa.
 — (*théorique*), teoria.
théoricien, teoriisto.
théorie (*sc*), teorio.
 — (*mil*), instrukciolernado.
 — (*procession*), procesio.
théorique, teoria.
théosophe (*R*), teozofo.
théosophie, teozofio.
thérapeute (*méd*), terapiisto, terap-eŭto.
thérapeutique, teraplistiko, terap-eŭtiko || terapia.
thérapie (*méd*), terapio.
thériaque (*pharmacie*), teriako.
thermal, termofonta.

thermale, source -, termofonto.
thermes (méd), termobanejo.

Thermidor (H), Termidoro.

thermie (phys), termio.

thermique (phys), termika.

thermo- (préfixe sc.), termo-.

thermocautère, termokaŭtero.

thermochimie, termokemio.

thermodurcissable, termodurigebla.

thermodynamique, termodynamiko.

thermo-électricité, termoelektra.

thermo-électrique, termoelektra.

thermogène, termogen(er)a.

thermogenèse, termogenezo.

thermolyse, termolizo.

thermomètre, termometro.

— **enregistreur**, registra termometro.

— **à maximum**, maksimumindika termometro.

thermométrie, termometrio.

thermométrique, termometria.

thermonucléaire, termonuklea.

thermopériodisme, termoperiodismo.

thermoplastique, termoplastiga || -a.

thermopropulsif, termopela.

thermopropulsion, termopelo.

thermorécepteur (physiol), termoreceva-ilo.

thermorégulateur, termoregulilo.

thermos, termobotelo, termoso.

thermosiphon, termosifono.

thermostat, termoregulilo.

thésaurisation, monamasigado, ŝparego.

thésauriser, monamasigi, ŝparegi.

thésauriseur, monamasiganto, ŝpareganto.

thèse (ts), tezo.

théta (lettre grecque), teta(o).

thlaspi (bot), tlaspo, monherbo.

thomisme (philo), tomismo.

thomiste, tomisto.

thon (ich), tinuso.

thonier (mar), tinusŝipo.

thoracique, toraka.

— **cage** - (anat), brusto-kesto.

thoracoplastie, torakoplastiko.

thorax (anat), torako.

thorium (chim), torio.

thrips (ent), tripso.

thrombine, trombino.

thrombocyte, trombocito.

thrombose (méd), trombozo.

thrombus (méd), trombo.

thuriféraire (R), incensisto, incensilportisto.

thuya, **thua** (bot), tujo, tujao *.

thym (bot), timiano.

thymol (chim), timolo.

thymus (anat), timuso.

thyroïde, **glande** -, tiroïdo.

— **cartilage** -, tiroo *.

thyroïdectomie, tiroidektomio.

thyroïdien, tiroïda.

thyrse (bot || myth), tirso.

tiare (du pape || f), tiaro || papeco.

— (des rois mède, perses...), cidaro.

tibia (anat), tibio.

tibial, tibia.

tic (méd || f : manie), tiko || manio.

ticket, bileto, kupono.

tic-tac, tiktako.

— **faire** -, tiktaki.

tiède, varmeta, tepida.

— (brise), milda.

tiède (f : sans ardeur), malfervora.

tièdeur, varmeteco || malfervoreco.

tiédier, varmet-igi || -igi.

tien (adj possessif), via, (cia).

—, le - (pronom possessif), (la)
via, (la) cia.

tiens ! (interjection), ej !

tierce (mus), trito, tercio.

— (cartes), triopa serio.

— (escrime || math || R), tercio.

— **personne**, krompersono.

tiercelet (orn), virfalko.

tiers (= 1/3), triono.

— (troisième personne), krom-
persono.

tiers, tierce (qui vient au troisième
rang || qui s'ajoute à deux autres),
tria.

Tiers état (H), Tria klaso.

Tiers ordre (R), Tria ordeno.

tiers-point (arch), ogivokrucigo.

— (mar), triangula velo.

— (tech), trieĝa fajlilo.

tige (bot || tech : outil, clef, boulon...),
tigo.

— (de botte), bototubo.

tigelle (bot), tigeto.

tignasse (F), hararaĉo.

tigre (zoo), tigro.

— (f), krUELULO.

tigré, tigrestria.

tilbury, tilburo.

tilde (typo), tildo.

tiliacées (bot), tiliacoj.

tillac (mar), ferdeko.

tilleul (bot), tilio.

—, du - **séché**, tiliofloro.

timbale (cuis || mus), timbalo.

— (gobelet), metalglaso.

timbalier (mus), timbalisto.

timbrage, stampado || afrankado.

timbre (avertisseur), alarmilo.

timbre (cachet), stampilo.

— (impôt), stampilimposto.

— (de sonnette), frapsonilo.

— (d'instrument, de la voix),
tembro, (son)koloro,
(ton)koloro.

— (marque), stampo.

— à date, datostampilo.

timbré (F), frenezeta.

—, papier -, stampilpapero.

timbrée, voix bien -, beltembra.

timbre-poste, poŝtmarko.

timbre-prime, ŝparmarko.

timbre-quittance, kvitancmarko.

timbrer, stampi.

— (affranchir), afranki.

timide, timida. malaplomba,
timema.

timidité, timideco, timemo.

timon (de vature), timono.

— (mar), stirilo, direktilo.

timonerie (mar), stirejo.

— (auto || chf), bremso-
stangaro.

timonier (mar), stiristo.

— (cheval), timonĉevalo.

timoré, trotimema, malgrandanima.

tin (mar), kilbloko.

tinamou (orn), tinamo.

tinctorial, tinktura.

tine (eau, vendange...), tino.

tinette (lait, beurre), tineto.

— (de vidange), sterkotino.

tintamarre (F), bruego.

tintement, tintado, sonoretado.

tinter l, tinti, sonoreti.

— (cliqueter), kraktinti.

— (bourdonner : oreilles), zumi.

— **T**, tintigi.

tintinnabuler, tintadi.

tintouin (F), teda zorgo.

tipule (ent), tipulo.

tique (ent), iksodo.

tiquer (méd), tiki.

— (F, f), ofendetigi, surpriziĝi.

tiqueté, kolorpunktita.

tiqueture, kolorpunktiteco.

tir, pafado || pafejo.

— **d'écharpe**, d'efficacité, obli-
kva, efika pafado.

— **plongeant, de plein fouet**,
plonga, streĉa pafado.

— **de harcèlement**, laciga pafado.

— **d'arrêt**, haltiga pafado.

— **ilgne de -**, paflinio.

tirade (théd), (unupeca) deklamado.

— (f : laius), (patosa) deklam-
aĵo.

tirage (action de tirer), tirado.

— (d'une traite), tratado.

— (de cheminée), aertiro.

— (bord de rivière), haŭlejo.

— (loterie), lotado.

— (de la soie), volvado.

— (des métaux), dratigado.

— (typo : impression), presado.

— (typo : quantité), preskvanto,
eldonkvanto.

— (photo), kopiado.

— (f : difficulté), malfacileco,
penado, malglataĵo (f).

— **au sort**, lotado.

— **à part** (typo), depres(aĵ)o.

il y a du tirage (f), estas tubero
en la afero ; la afero ne iras
glate.

tiraillement (action de tirailler),
taŭz(ad)o.

— (d'estomac), tiro.

tiraillements (F, f), disputeto,
malglataĵo, malakordo.

tirailler (ébouirifier, chiffonner),
taŭzi.

tirailler (houspiller, tarabuster),
taŭzi.

— (f : solliciter de divers
côtés et de manière
importante), mistaŭzi,
mispetadi.

tirailler (mil), intermite paf(ad)i.

tirailleur (mil), mispafado.

tirailleur (mil), tirajloro.

— (se déployer) en -, tiraj-
lore (malvolviĝi).

— , **marcher en -**, tirajlore
marŝi.

tirant (de soulier), laĉotrua peco.

— (de botte), tirilo.

— (entretoise), stajo.

— **d'eau** (mar), enakva alto.

tirasse (filet de chasse), trenreto.

— (d'orgue), kuplopedalo.

tire, vol à la -, poŝostelo.

tiré (fatigué), laca, lac(aspekt)a.

— , **figure -e**, lacaspekta vizaĝo.

— (taillis de chasse), pafheĝo.

— (fin), tratado.

tire-au-flanc, laborevitulo.

tire-botte, bototirilo.

tire-bouchon, korkotirilo.

tire-bouton, butontirilo.

tire-clou, najlotirilo.

tire d'aile, à -, rapidfluge.

tire-feu, prajmofajrigilo.

tire-fond (chf), ŝpaltoblo, ŝpal-
ŝraŭbo.

— (tech), ŝraŭbego.

— (de tunnelier), daŭbotirilo.

tire-larigot, à - (F), multe.

tire-ligne, strekilo.

tirelire, ŝparmonujo.

tire-point (tech), pikilo.

tirer T (amener vers soi ou après soi),
tiri.

— (tendre), tiri, streĉi.

tirer (*imprimer*), presi.

— (*faire sortir qc, qn*), (el)tiri, elŝovi.

— (*les cheveux*), taŭzi, tiri.

— (*une ligne*), tiri, streki.

— (*l'épée*), elingigi la glavon.

— (*de l'eau d'un puits*), supren-
ĉerpi.

— (*au robinet*), elkrani.

— (*un coup*), ekpafi.

— (*une loterie*), loti, tiri la loton.

— (*les larmes des yeux*), plorigi.

— (*sa révérence*), saluti.

— (*qn d'embarras...*), helpi, savi
de.

— (*profit, leçon, conclusion*), tiri.

— (*l'horoscope, les cartes*), aŭguri
per.

— **au clair**, malkonfuzi.

— **parti**, utiligi.

— **son origine de**, deveni de.

— **vanité de qc**, gloriĝi per io.

— **une traite** (*fin*), trati.

— **une épine du pied** (*F, f*),
savi de granda zorgo.

— **la langue**, (moke) elŝovi la
langon.

— **la langue** (*F, f*), suferi pro
manko, pro soifo...

— **son épingle du jeu** (*F, f*),
lerte elturniĝi (el misaĵo)

— **les vers du nez** (*F, f*), lerte
eldemandi.

tirer **I** (*arme*), pafi.

— (*cheminée*), (aer)tiri.

— (*au but : arme*), celpafi.

— (*à côté : arme*), preterpafi,
mispafi.

— **sur** (*le bleu...*), simili al
(bluo).

— **à conséquence**, esti sek-
vograva.

tirer **au flanc**, eviti la laboron.

— **à sa fin**, ekfiniĝi.

— **en longueur**, daŭre longiĝi.

tirer, se - (*d'affaire*), elturniĝi,
saviĝi el, helpi al si.

— , **s'en** - (*difficulté || maladie*),
sukcese elturniĝi || resan-
iĝi.

tiret (*typo*), haltostreko.

tirette, tirilo.

tireur (*arme*), paf-anto || -isto.

— **d'élite**, pafertulo.

— (*ouvrier : tech*), tiristo.

— (*escrime*), skermanto.

— (*fin*), tratanto.

— (*tireuse*) **de cartes**, kartaŭ-
gurist(in)o.

tiroir (*de meuble*), tirkesto.

— (*méc*), glitvalva distribuito,
glitvalvo.

— , **à** - (*roman...*), epizoda.

tisane, tizano.

tison, brulŝtupo, brulaĵo.

— (*allumette*), daŭrbrula alum-
eto.

tisonné (*cheval*), nigre makulita.

tisonner, incliti la fajron, piki la
fajron.

tisonnier, fajropikilo.

tissage (*action || art || fabrique*),
teks-ado || -arto || -ejo.

tisser (*pf*), teksi.

— (*f*), plekti.

— (*araignée*), ŝpini, teksi.

— , **métier à** - **à main**, teksilo.

— , **métier à** - **mécanique**,
teksmaŝino.

tisserand, (tol)teksisto.

tisseur, teksisto.

tissu (*ouvrage tissé*), teksaĵo.

— (*manière*), teksiteco.

tissu (f : enchaînement), interplekto da, plektosekvo da.

— (histologie), histo.

tissu-éponge, spongoteksaĵo.

tissure, teksoligiteco.

titan, titano.

titane (chim), titan(i)o.

titanesque, titana.

titillation, tikletado.

titiller, tikleti.

titrage (chim), titrado.

titre (de livre... || honorifique), titolo.

— (acte authentique), diploma.

— (jur), dokumento.

— (Bourse), valorpapero.

— (qualité, copacité), merito.

— (alliage || solution), titro.

— (de noblesse || de propriété),

diploma || dokumento.

—, à juste -, prave, rajte,

merite.

—, à - de, kiel ; en karaktero de.

—, en -, titola.

—, au même -, sammotive.

—, à plus d'un -, plurmotive.

—, à - gratuit, senpage.

—, donner un - à qn, titoli iun.

titres (pol), rajtigilo.

—, avoir des - à qc, meriti ion.

titré (qn), nobela, nobeltitolita.

— (chim), titrita.

titrer (donner un titre à un livre...),

titoli.

— (déterminer le titre d'une solu-

tion, d'un alliage), titri.

titubation, ŝanceliĝo, ŝancelpaŝado.

tituber, ŝanceliĝi, ŝancelpaŝi.

titulaire, titol-a || -ulo.

titularisation, titoligo.

titulariser, titoligi.

tmèse (G), tmezo.

toast (en l'honneur de qn), tosto.

— (rôtie), rostpano, toasto.

—, porter un -, proponi

toston.

toboggan (ts), tobogano.

—, faire du -, tobogani.

toc (imitation, simili; camelote),

straso, tombako.

tocsin, alarmsonorado.

toge (romaine), togo.

— (ovocat, mogistrot...), talaro.

tohu-bohu, malordego, konfuzego.

toi (pronom personnel), vi ; je (al,

por...) vi ; (ci, je ci).

toile (lin, chonvre), tolo.

— (de coton), katuno.

— d'aralgnée, araneaĵo, arane-

reto.

— cirée, vakstolo.

— lustrée, briltolo.

— à matelas (coutil), tiko.

— métallique, drattolo.

— (art), pentraĵo || pentrotolo.

toilette (action), tualetado, sin-

lavado.

— (vét), tualetto, vesto.

— (d'un train), necesejo-

tualetejo.

—, cabinet de -, tualetejo.

—, nécessaire de -, tualet-

ujo.

—, objets de -, tualetaĵoj.

—, garniture de -, tualet-

aĵaro.

toilier, tolisto.

toise (mesure), klafto.

— (appareil de mesure), statur-

mezurilo.

toiser (mesurer), mezuri.

— qn (F, f), arrogante rigardi.

toison (laine d'un mouton), lanfelo.

toison (par extension : pelage, poil d'autres animaux), felo.

toit, tegmento.

— (par extension : habitation), domo, loĝejo.

toits, crier sur les -, distrumpeti.

toiture, pièce de - (tuile, chevrons...), tegmentaĵo.

— (ensemble des pièces constituant la couverture d'un bâtiment), tegmentaĵaro.

tôle, ferlado.

— (en feuilles), lado.

tolérable, tolerebla, suferebla.

tolérance, tolero, toleremo.

— (chim || élec || méc), tolereco.

— , maison de -, malĉastejo ; bordelo (triv).

tolérant, tolerema, indulgema.

tolérer (méd || R), toleri.

— (permettre, ne pas empêcher), permesi.

tôlerie, ladaĵo || ladindustrio.

toilet (mar), forketo.

tôlier, ladisto.

tollé, indignokrio.

tolu, baume de -, toluo.

toluène (chim), tolueno.

toluidine (chim), toluidino.

tomahawk (des indiens), tomahoko.

tomate (bot), tomato.

— , sauce -, tomata saŭco.

tombac (alliage Cu, Zn), tombako.

tombale, tomba.

tombante, à la nuit -, ĉe noktigo.

tombants (cheveux...), pendantaj.

tombe (p || f), tombo || morto.

— , avoir un pied dans la -, esti bladaŭ mortonta.

tombeau, tombo-monumento || -loko.

— (f), morto.

tombée (feuilles, neige...), falado.

— de la nuit, noktigo.

tomber l (faire une chute), fali.

— (neige, pluie, feuilles...), fali.

— (se détacher : fruits, cheveux...), defali || (dent), elfali.

— (décliner : jour, conversation || vent), finiĝi || malfortiĝi.

— (arriver à une date), okazi.

— (au combat), forfali, batalmorti.

— (dégénérer), malvirtigi.

— (être pendant), pendi.

— (aux pieds... de qn), sinki.

— (dans l'erreur, dans un piège), trafi en (eraron...).

— (dans un trou, dans la misère), enfali.

— (en syncope, en panne), esti trafita de.

— à seaux (pluie), torenti.

tomber l sur qn, qc (par hasard), trafi iun, ion.

— d'accord, akordiĝi, konsentiĝi.

— amoureux, enamigi en iun, al iu ; ekami iun.

— en disgrâce, trafi en malfavoron.

— en poussière, dispolviĝi, disfali en polvon.

— en morceaux, disfali.

— en ruine, ruiniĝi.

— entre les mains de qn, trafi en ies manoj.

tomber sous le sens, esti klara, evidentita, komprenebla.

— sous les yeux, fali en la okulojn.

— de sol-même (accusation...), disfali per si mem.

— , laisser -, delasi || elfaligi.

— , laisser - qn, qc (F), ne plu zorgi iun, ion.

— , faire -, faligi.

— , faire - des fruits, deskui fruktojn.

— , faire - qn à la renverse, renversi iun.

— , faire - sa colère sur qn, disversi sian koleron sur iun.

— , bien - (f), bone trafi.

tomber T qn (F), faligi iun.

tombereau, ŝarĝoĉaro, ŝarĝo-kamiono.

— , un - de, ĉaroplenu da.

tombola (loterie), tombolo, loterio.

tome, volumo.

tomenteux (bot), kotoneca.

ton (adj possessif), via, (cia).

ton (subst : pf || mus || teinte), tono.

— (mode musical), tonalo.

— de voix, voĉsonado.

— , bon - (f), bontono, monduma ĝentileco.

— , baisser le - (f), iĝi malpli aroganta.

— , donner du -, tonigi.

— , donner le -, doni la tonon.

— , le prendre sur ce -, paroli en tiu tono.

ton (masse = 1016 kg.), brita tuno.

tonal (mus), tonaleca.

tonalité (mus), tonaleco.

tondaison (tonte || époque de tonte).

— tondo || tondotempo. (laine de la tonte), tondolano.

tondeur, tondisto.

tondre (laine || gazon...), tondi.

— (f : par impôts...), senmonigi nudigi.

toni-cardiaque (méd), kortonusdona.

tonicité (des muscles), tonuseco.

tonifier, tonigi, fortigi.

tonique, tona.

— (mus), toniko.

— (remède), tonusdona, fortiga.

tonitruer, tondrokrii.

tonnage (mar : capacité), tonelaro.

— (poids en lourd), tunaro.

— brut, net (mar), kruda, neta tonelaro.

tonnant, tondra || sonorega.

tonne (grand tonneau || son contenu), bareleg-o || -opleno.

tonne (1000 kg.), tuno.

— de fret (1,44 m³), frajta tonelo.

tonneau, barelo.

— (mar : 2,83 m³), tonelo.

— , devenir gros comme un -, bareliĝi.

tonnelet, bareleto.

tonnelier, barelisto, tinisto.

tonnelle (de verdure), laŭbo.

tonnellerie, barelfar-ado || -ejo.

tonner, tondri.

— (contre qn, qc), impetegi paroli.

tonnerre (pf), tondro.

— , coup de -, ektondro.

— , (voix), de-, tondra.

tonsure (R), tonsur-ado || -o.

tonsurer (*R*), tonsuri.
tonte, tondaison, lantondo, ŝaf-
 tondo || tondolano.
tontine (*fin*), tontino.
tonture (*de drap*), draptondo ||
 draptondaĵo.
tonus (*méd*), tonuso.
topaze (*min*), topazo.
tophus (*méd*), tofo.
topinambour (*bot*), topinamburo,
 terpiro, tubera helianto.
topique (*méd*), topik-a, -o ; lokefika.
 — (*argument*), trafa, alcela.
topo (*F*), skizo, krokizo || temo ||
 parolado.
topographe, topografo.
topographie, topografio.
topographique, topografia.
topologie (*math*), topologio.
toponymie (*sc*), toponimio.
toquade (*F*), kaprico, manio.
toque (*de femme* || *de juge*), ĉapo ||
 bireto.
toqué (*F* : un peu fou), frenezeta.
torche, torĉo.
torchier, viŝpurigi.
torchère, kandelabro || torĉingo.
torchis (*arch*), pajlargila mortero.
torchon, viŝtuko.
 — , **coup de -**, rapida ekviŝo.
torchonner, tukoviŝi.
torcol (*orn*), jingo, torkvilo.
tordeur, tordisto.
tordeuse (*ent*), tordtriko.
tordre (*ts*), tordi.
 — (*le linge*), premordi, vringi.
 — **ensemble**, kunplekti.
 — , **se -** (*dans tous les sens*),
 kurbiĝadi.
 — , **se -** (*F, f*), multe ridi ;
 kurbe ridi.
tore (*ts*), toro.

toréador, taŭristo, toreadoro.
toréer, taŭristi, toreadori.
toril, taŭrejo.
tornade, ciklono, turnoventego,
 uragano.
toron (*arch*), toreĝo.
 — (*de cordage*), ŝnurero.
toronneuse (*tech*), ŝnurertordilo.
torpedo, torpedaŭto.
torpeur (*méd*), torporo.
 — (*f*), malvigleco.
torpillage, torpedado.
torpille (*ich*), torpilio.
 — (*mil*), torpedo.
torpiller (*mar* || *f*), torpedi ||
 fiaskigi.
torpilleur (*mar*), torped-oŝipo ||
 -isto.
torréfacteur, rostmaŝino.
torréfaction, rostado.
torréfier, rosti.
torrent (*pf*), torento.
 — , **tomber à -** (*pluie*),
 torenti.
torrentiel, torrentueux, torent-
 (*ec*)a.
torride, varmega, brula.
 — , **chaleur -**, varmeĝo.
 — , **zone -**, tropika zono.
tors, torda, spiraltordita.
torsade, tordajo, tordofranĝo.
torsader, kuntordi, plekti.
torse (*anat*), torso.
torsion (*action, manière de tordre*),
 tordo.
 — (*état* || *math*), tordeco.
 — (*méc*), tordado.
tort, malpraveco.
 — (*dommage*), damaĝo.
 — (*préjudice, détriment*), mal-
 utilo.
 — , **avoir -**, malpravi.

tort, donner - à qn, deklari iun malprava.

— , **faire** - à qn (*l'écarter*), maljusti al iu.

— , **faire du** - à qn (*nuire*), malutili al iu.

— , **qui a** -, malprava.

— , **à** -, malprave.

— , **à** - ou **à raison**, prave malprave.

— , **à** - et **à travers**, blinde, trafe maltrafe || senpri-pense.

torticolis (*méd.*), tortikolo*.

tortillard (*F.*), kampaŭra trajnaĉo.

— , **orme** - (*bot.*), nodeca ulmo.

tortillement, tordet-ado, -afo.

tortiller, ĉiftordi.

— , **se** -, tordiĝi, kurbiĝadi.

tortillon (*de tête*), vertokuseneto.

— (*linge tortillé*), tordajo.

— (*pour estomper*), stompilo.

— (*d'escargot*), spiralaĵo.

tortionnaire, tortur-a, -anto.

tortu, malrekta.

tortue (*zoo*), testudo.

— **de mer**, martestudo, kelonio.

tortueux, malrekta, zigzaga.

— (*f.*), ruzega, artifa.

torture (*supplice*), torturo.

— (*f. : souffrance morale*), turmento.

torturer (*p || f.*), torturi || turmenti.

— (*un texte*), tute falsi.

torve (*regard*), oblikva kaj minaca.

tôt, frue.

— , **plus** -, pli frue ; pli baldaŭ.

— , **au plus** -, plej bladaŭ.

— **ou tard**, pli-malpli frue || pli-malpli baldaŭ, iam.

total (*où il ne manque rien*), totala, ĉioma.

— (*pur, absolu, vrai...*), plena.

— (*assemblage formant un tout*), tuto, tutaĵo.

— (*somme*), sumo.

— , **au** -, sume, ĉiom, entute.

totalement, totale, komplete.

totalisant (*philo.*), sumiga.

totalisateur, totaliseur, sumigilo.

totalisation, sumigo.

totaliser, sumigi.

totalitaire, totalisma, solpartia.

totalitarisme, totalismo.

totalité, total(ec)o.

totem (*R.*), totemo.

totémique, totema.

totémisme, totemismo.

toton (*jouet*), turnoludilo.

touage (*mar : action de touer*), trenado.

— (*prix payé par un bateau toué*), trenpago.

toucan (*orn.*), tukano, ramfasto.

touchant (*préposition*), pri ; koncerne (acc.).

— (*adj. : qui émeut*), kortuŝa.

touche (*art.*), (penik)tuŝo.

— (*de clavier*), klavo.

— (*à la pêche*), ekmordo.

— (*sport*), tuŝo || trafo.

— , **ligne de** - (*sport*), tuŝlinio.

— , **Pierre de** - (*pf.*), provilo.

touché ! trafite !

touché-à-tout, ĉionzorganto, ĉion-tuŝulo.

toucher (*pf.*), tuŝi.

— (*émouvoir*), (kor)tuŝi.

— (*être contigu*), kuntuŝiĝi kun, apudi (acc.).

— (*être proche*), esti proksima al.

- toucher** (être parent), parenci.
 — (recevoir : argent...), ens-pezi.
 — (avoir rapport), koncerni, tuŝi.
 — (un but), trafi.
 — (un sujet), priparoli.
 — à (mettre la main sur), tuŝi.
 — à (être proche), esti proksima al.
 — à (entamer || s'attaquer à : f), ektuŝi.
 — à (f : modifier), modifi.
 — , n'avoir pas l'air d'y -, mieni senintereson.
 — (subst : le tact), tuŝosenso.
 — (un - : méd), tuŝo.
 — (le - : mus), tuŝado.

touchée (mar), trenŝipa longo.

toucher (mar), treni.

toueur (mar), tren-a || -ŝipo.

touffe, tufo.

— de poils, vilo.

touffeur, sufokeco.

touffu (feuillage || barbe), densa, foliriĉa || densa.

— (f), malklara.

touiller (F : la salade...), turnomovi.

toujours, ĉiam || senĉese || ĉiufoje.

— (encore à présent), ankorau nun.

— (néanmoins), tamen, almenaŭ.

— est-il que, ĉiaokaze.

toundra (géo), tundro.

toupet, hartufo.

— , avoir du - (F, f), esti aroganta, impertinenti.

toupie (jouet || outil), turbo.

— (toupilleuse : tech), turbomaŝino.

toupie, jouer à la -, turboludi.

toupiller (ts), turbi.

toupilleuse (tech), turbomaŝino.

toupillon (petite touffe), tufeto.

tour (subst féminin : arch || échecs), turo.

— de guet, gardoturo, gvato-turo.

— de contrôle (avi), komando-turo.

tour (subst masculin : machine-outil), tornilo.

— (promenade), promeneto.

— (circuit || mouvement tournant), ĉirkaŭiro || rondiro.

— (enroulement), volvo.

— , faire le - de, rondiri, ĉirkaŭ-iri.

— (sur soi-même), turnigo.

— (complet), rivoluo.

— , faire un - complet, rivolui.

— (de clé), turno.

— de cou (vét || mesure), koltuko || kolmezuro.

— de hanches, pugmezuro.

— de taille, taliomezuro.

— de phrase, frazarango.

— de main, manturno, lertaĵo, spertaĵo.

— , en un - de main, kvazaŭ per turno de la mano || momente.

— (locution), parolturno.

— (plaisanterie), ŝerco, petolaĵo.

— (stratagème), ruzo.

— d'adresse || de force, jonglaĵo || akrobataĵo.

— de passe-passe, artifiko, sorĉotruko.

— (d'escamoteur), truko.

— de magie, magiaĵo, sorĉaĵo.

tour, le - est joué, la trompo sukcesis.

— (rang successif), vico.

— (service), deĵoro.

— , à son -, siavice.

— , à - de rôle, laŭvice.

— à -, alterne.

— , c'est mon -, estas mia vico.

tourbe (géol), torfo.

— (foule), popolamaso.

— , motte de -, torfobulo.

tourbeux, torfa.

tourbier, torfisto.

tourbière, torfejo.

tourbillon (vent), turnovento, kirlovento, vortico.

— (eau), akvokirlo, kirlakvo, turnakvo ; akvo-

turn-ejo, iĝo ; vortico.

— (fumée), fumokirlo.

— (f : des affaires), tumulto.

— , en -s, kirle.

tourbillonnaire, vortica, kirla.

tourbillonnement, kirligado || (f), tumultado.

tourbillonner, kirligi, turniĝadi, turbi.

— (f), tumulti.

— , faire - (pousière...), kirli.

tourelle (arch. || mil), tureto || kirastur(et)o.

touret (tech), foldoradeto.

tourie, (korbo)botelego, korbojaro.

tourier, frère -, pordisto-monaho.

tourillon (tech), pivot(eg)o.

tourisme, turismo.

touriste, turisto.

touristique, turisma.

tourmaline (min), turmalino.

tourment (pf), turmento.

tourmente (météo), ŝtormego.

— (f), tumulto.

tourmenté (qui a des irrégularités brusques et nombreuses : sol...), malglatega.

— (style), afektega, tro afekta.

tourmentin (mar), ĵibeto.

tournage (ou tour || de film), tornado || filmado.

tournant (voie), voj-turniĝo, -kurb- iĝo, -fleksaĵo.

— (rivière), river-turniĝo, -kurb- iĝo, -fleksaĵo.

— (f : de l'histoire...), turno- punkto.

— (adj : qui tourne : pont...), turnebla.

— (qui fait un détour : allée...), kurbiga.

— (en spirale : escolier...), spirala.

tourné, bien -, belforma || bon- humora.

— , lait -, acidiginta lakto.

tournebroche, turnrostito.

tourne-disque, diskoturnilo.

tournée (de contrôle... || théâ), rondvizitado || turneo.

— , offrir une - (F), regali la rondon.

tourner T (roue, manivelle, tête...), turni.

— (les pages), (trans)turni.

— (une difficulté), eviti ion ; elturni sin el io.

— (au tour : tech), torni.

— (une lettre, un compli- ment...), torni.

— (un film), filmi.

tourner (les yeux vers), direkti, turni al.
 — (l'interrupteur), ŝalti.
 — le dos à qn (f), malŝati iun.
 — les talons, foriri.
 — casaque, alipartianiĝi.
 — bride, returnen iri.
 — en ridicule, ridindigi.
 — la tête à qn (f), turni al iu la kapon.

tourner I (comme une roue, comme la terre sur elle-même), turniĝi.
 — autour (d'un obstacle...), ĉirkaŭiri.
 — en rond (comme la terre autour du soleil), rond-iri.
 — (vent), ŝanĝiĝi.
 — (s'altérer : lait, vin), difektiĝi.
 — (se cailler : lait), kazeiĝi.
 — (bien ou mal : histoire, conte), finiĝi.
 — autour du pot (f), uzi kurban vojon (f).
 — de l'œil (F), sveni.

la tête lui tourne, li ricevas kapturigo.

la chance a tourné, bonŝanco favorigas aliajn.

tourner, se -, sin turni, turniĝi.
 — , se - vers, sin direkti al.
 — , se - et se retourner (s'agiter), jetiĝadi.

tournesol (bot), sunfloro, helianto.
 — , teinture de - (chim), lakmuso.

tourneur (tech), tornisto.
tournevent, laŭventa fumtubo.
tournevis, ŝraŭboturnilo.

tourniquet (d'entrée), turnokruco.
 — (jeu), turnoludilo.

— (d'arrosage), turnakvumilo.

— (chirurgie), torniketo *
tournis (méd vétérinaire), turno-malsano.

tournoi (ts), turniro.

tournoiement, turniĝado.

tournoyer, turniĝadi, turbi, kirliĝi.
 — , faire -, svingi.

tournure (disposition), eksteraĵo, ŝajno.

— (expression), dirmaniero, parolturno.

— (de tour : tech), torno-rabotaĵo.

— (des événements), tendenco, direkto.

— d'esprit, spirita inkliino.

— de phrase, vortaranĝo.

— , prendre une bonne - (qc), bone ekiri.

tourte (cuis), torto.

tourteau (pain), panbulego.

— (résidu de pression), rekremento.

tourtereau (orn), turtido.

tourtereaux (F, f), gekolombumantoj.

tourterelle (orn), turto.

tourtière, tortujo.

tous (les), toutes (les), ĉiuj.

— ceux qui, ĉiuj kiuj.
 — les trois jours, ĉiun trian tagon.

— , par - les temps, ĉe ĉia vetero.

tousselle (bot), senarista spiko.

Toussaint (RK), Festo de Ĉiuj Sanktuloj.

tousser, tusi.

tousserie, tusado.

tousseur, tusemulo.

toussoter, tuseti.

tout, toute (entier : adj), tuta.

— (chaque), ĉiu.

— (toute chose || toute espèce de...), ĉio || ĉia.

— **le monde**, ĉiuj.

— , à - heure, ĉiuhore ; je ĉiu horo.

— , à -e vitesse, plenrapide.

— , en - temps, en ĉiu tempo ; ĉiam.

— , somme -e, ĉion konsiderante.

tout, toute (entièrement : adv), tute.

— ... **que** (quelque... que ; si... que), kiel ajn... |, kvankam...

tout aimable que soit la vertu, kiel ajn aminda estas la virto.

tout grand qu'il était, kvankam li estis granda.

tout (locutions diverses).

— **à fait**, tute.

— **doucement** (explétif), dolĉe.

— **à coup**, subite.

— **de suite**, tuj, senprokraste.

— **en parlant**, parolante.

— , **après** -, cetera ; ĉion konsiderante.

— , **avant** -, antaŭ ĉio ; precipe ; komence.

— , **c'est** -! nenio pli ! ; jen la tuta afero !

— , **en** -, entute, ĉiom, sume, ope.

— , **pas du** -, tute ne ; neniom.

— , **pas** - **à fait**, ne tute.

— , **pour** - **de bon**, serioze ; certe.

tout, tous (subst : la totalité), tuto, tutaĵo.

— (l'important), ĉefaĵo.

il achète le tout, li aĉetas la tuton.

le tout est de réussir, la ĉefaĵo estas sukcesi.

tout-à-l'égout (arch), ĝiskloaka kanalizo.

toutefois, tamen.

toute-puissance, ĉiopovo.

tout-puissant, ĉiopova.

tout-venant, diverskvalita karbo.

toux, tuso.

toxémie (méd), toksemio.

toxicité, tokseco.

toxicologie, toksologio.

toxicologique, toksologia.

toxicologue, toksologo.

toxicomane, toksomaniulo.

toxicomanie (méd), toksomanio.

toxine, toksino.

toxique, toks-o,-a.

traban (hallebardier), halebardisto.

— (garde du corps, de drapcau), korpogardisto.

trac, (antaŭpublika) ektimo | antaŭtimo.

tracage (action de tracer), strekado, desegnado.

tracante, balle -, spurkuglo.

— (racine : bet), sterniĝanta.

tracas, zorgo, turmenteto, klopodo.

tracasser, turmenteti, ĉikani || maltrankviligi.

— , se -, maltrankviligi.

tracasserie, ĉikanaĵo.

tracassier, ĉikanema.

tracassin (F), nekvieta humoro.

trace (empreinte, indice), spuro, postsigno.

— (cicatrice), (vundo)spuro.

trace (*math*), sekcopunkto, sekco-
rekto.

— (*petite quantité*), apenaŭa
kvanto.

— (*f : impression*), impresio.

— , **sui**vre à la -, spursekvi.

traces, **laisser des -**, spurlasi.

— , **marcher sur les - de qn**,
imiti ies ekzemplon.

tracé (*tech*), strekaĵo, desegnaĵo.

— (*parcours*), linio.

tracer (*un plan...*), streki, desegni.

— (*dépeindre*), priskribi.

— (*f : une ligne de conduite...*),
difini.

— **le chemin à qn** (*f*), doni
imitindan ekzemplon.

— **l** (*racines, tiges : bot*),
sterniĝi.

traceret, traĉoir, strekilo.

traceur, strekisto.

trachéal, trakea.

trachée (*ts*), trakeo, traĥeo.

trachée-artère (*anat*), trakeo,
traĥeo.

trachéen, trakea.

trachéite (*méd*), trakeito.

trachéotomie (*méd*), trakeotomio.

trachyte (*min*), trakito.

traĉoir, strekilo.

tract, flugfolio, propagandilo,
broŝureto.

tractation, traktado || trakto-
maniero.

tracté, traktorita.

tracteur, traktoro.

tractif, tira.

traction, tir(ad)o.

tradition, tradicio.

— (*jur*), transdono.

traditionalisme, tradiciismo.

traditionnel, tradicia.

traducteur, traduk-into,-isto.

traduction, traduk(ad)o ; traduk-
(aĵ)o.

traduire, traduki.

— **de l'anglais en fran-**
çais, traduki de la
angla al la franca.

— **en français**, traduki
francen ; (al)franciĝi.

— **du français en Espé-**
ranto, defranciĝi.

— (*f*), esprimi, eksterigi.

— **en justice** (*jur*), voki
antaŭ tribunalon.

— , **se - par** (*p || f*), tradukiĝi
per || esprimiĝi, eks-
teriĝi per.

traduisible, tradukebla.

trafic (*commerce*), negocado.

— (*commerce illégal*), finegocado

— (*profit honteux*), ŝakrado.

— (*circulation*), trafiko.

trafiquant, **trafiqueur**, finegoc-
anto || ŝakranto.

trafiquer, finegoci || ŝakri.

tragédie (*pf*), tragedio.

tragédien (*acteur*), tragediisto.

tragi-comédie, tragikomedio.

tragique (*ts*), tragika.

— (*de tragédie*), tragedia.

— (*auteur de tragédies*),
tragediverkisto.

— (*d'une situation*), tragik-
eco.

— , **prendre qc au -**, preni
ion tragika.

— , **tourner au -**, tragikiĝi.

tragulidés (*zoo*), traguledoj.

tragus (*anat*), trago.

trahir (*livrer, tromper*), perfidi.

— (*révéler*), (el)perfidi, mal-
kaŝi, malgardi.

- trahir (f : agir, parler contre), perfidi, malfideli.
 — (déformer), nefidele traduki, perfidi.
 — (forces), ekmaniki.
 — les intérêts de qn, malutili al iu.
 — , se -, sin senvole akuzi || senvole malkaŝi sian sekreton.
 trahison, perfido || malfidelo.
 — , haute -, ŝtatperfido.
 traile, kablopramo.
 traîn (allure), irmaniero.
 — (tapage), bruo.
 — (d'une voiture...), radekipaĵo.
 — (d'atterrissage : avi), subekipaĵo.
 — (chf : rame, convoi), vagonaro, trajno.
 — express, direct, ekspres(a trajno).
 — omnibus, omnibus(a trajno).
 — rapide, rapid(trajno).
 — de bois, flosligno.
 — de péniches, bargotrajno.
 — d'engrenages, endentiĝa ekipaĵo.
 — de combat (mil), batalveturilaro.
 — des équipages (mil), trajno, veturilaro.
 — blindé (mil), kirastrajno.
 — de devant, de derrièr (cheval), antaŭaĵo, postaĵo.
 — de pneus, pneŭtuto.
 — de vie, vivarango.
 traîn, être en -, gaji, vervi.
 — , être en - de, esti... -anta.
 — , mener bon -, rapide iri, fari...

- train, mener grand -, parade vivi, lukse vivi.
 — , à fond de -, plenrapide.
 traînage (action de traîner), trenado.
 — (par traîneaux), sledoportado.
 traînant (pas || style || voix), tirata.
 traînard, postrestanto, postĝinto || malrapidulo, lantulo.
 traînassee, ĉasa trenreto.
 traîasser (f : T || l), prokrasti || malrapidi, lanti.
 — (errer), vagi.
 traîne (action de traîner), trenado.
 — (action d'être entraîné), treniĝo.
 — (vét), trenaĵo.
 — (bateau) à la -, trenita.
 — , être à la - (F : en retard), esti postĝanta.
 — , à la - (à l'abandon), malzorge.
 traîneau, sledo, glitveturilo.
 traînée (fumée, sang), trenaĵo, poststrio.
 traîner T (ts), treni.
 — (une voiture), tiri.
 — avec soi, kuntreni.
 — qc en longueur (f), trodaŭrigi ion.
 — ses paroles, lante paroli.
 — une existence misérable, treni sian vivon de mizero al mizero.
 — qn dans la boue, makuli ies reputacion.
 traîner l, treniĝi.
 — (languir), langvori, treniĝi.
 — (n'être pas à sa place : qc), diskuŝi, mislokiĝi.

traîner en longueur, treniĝi, daŭre treniĝi.

— , se -, pene paŝi, sin treni.
il traîne encore (il agonise),
 li ankoraŭ pene vivas.

traîneur, postĝinto.

— **de sabre**, aroganta soldato.

train-train, rutinripetado ; rutina vivmaniero.

traire, melki.

trait (action de tirer une voiture), tirado.

— (d'attelage), tirrimeno.

— (arme de jet), ŝetarmilo.

— (de plume...), streko.

— (mus), virtuoza muzikaĵo.

— (du visage...), traĵto.

— (échecs, dames), ekmovo.

— **d'esprit**, spritaĵo.

— **d'humour**, humuraĵo.

— **d'union** (typo), dividostreko.

— (avalier) **d'un -**, per unu tiro,
 per unu gluto.

— , **bête de -**, tirbesto.

— , **à longs -s**, per grandaj tiroj... glutoj.

— , **avoir - à qc**, rilati al io.

— (partir) **comme un -**, tre rapide ; sagorapide.

— , **tirer un -**, streki.

— , **à grands -s**, skize, maldetale.

trait (adj : tech), fajndratigita.

traitable, traktebla.

traitant, médecin -, kuracisto.

traite (action de traire), melkado.

— (fin), trato.

— **des blanches**, komerco de blankaj sklavinoj.

— **des Noirs**, sklavkomerco.

— , **faire - sur qn**, trati al iu.

traite, tout d'une -, per unu vojiro.

traité (litt || pol), traktaĵo || traktato.

— , **conclure un -**, fari traktaton.

traitement (accueil), regalado.

— .. (manière d'agir), traktado.

— (méd), traktado, kuracado.

— (rémunération), salajro.

— (tech), traktado.

traitements, mauvais - (jur),

malicaj batoj, perfortaĵoj.

traiter T (agir bien ou mal avec qn),
 trakti iun ; kondukti kontraŭ iu.

— (recevoir, accueillir), regali.

— (un malade), trakti, kuraci.

— (une question), (pri)trakti.

— (tech), trakti.

— **qn en** (ami...), trakti iun kiel (amikon...).

— **qn de** (offense), insulte nomi iun ...o.

traiter l de qc, (pri)trakti ion.

— **de qc** (s'agir de), temi pri.

traiteur, gastigisto || restoracimastro.

traître, perfid-a,-ulo.

— (chat...), ungovundema.

— , **ne pas dire un - mot**, absolute silenti.

— , **en -**, perfide ; kiel perfidulo.

traîtrise, perfid(ec)o || perfid(aĵ)o.

trajectoire, trajektorio.

trajet, vojiro || vojlongo.

— , **faire un -**, vojiro.

tralala (F : apparat || tapage), pompo || bruego.

tram (*tramway*), tramo.

tramaill, tramelado.

trame (*tex* || *f*), vefto || intrigo.

—, **fil de -**, veftofadeno.

—, **usé jusqu'à la -**, fadenmontra.

tramer (*tex*), vefti.

— (*f*), komploti, teksti (*f*).

—, **se -** (*f*), komplotiĝi.

traminot, tramisto.

tramontane (*vent froid dans le Roussillon*), malvarma vento (en Rusiljono).

— (*l'étoile Polaire*), Polusa stelo.

—, **perdre la -** (*f*), senprudentiĝi.

tramp (*mar*), trampo.

tramway, **tram** (*véhicule*), tramo, tramveturilo.

— (*moyen de transport*), tramvojo.

—, **en -**, tramvoje.

tranchage (*action de trancher*), tranĉado.

tranchant (*adj : coupant*), tranĉa.

— (*en contraste*), kontrasta, akra.

— (*f : ton décisif*), akra, ordonema, decida.

— (*subst : côté affilié*), tranĉrando.

tranche (*morceau*), tranĉaĵo.

— (*monnaie...*), rando.

— (*de livre*), tranĉparto.

— **de pain**, pantranĉaĵo.

— **de jambon**, ŝinkofolio.

— **de** (*3 chiffres*), aro da serio da.

tranché, kontrasta, akra.

tranchée (*mil*), tranĉeo.

tranchées (*méd*), kolikegoj.

trancher **T** (*couper*), tranĉi.

— (*une question*), decidi.

— (*le mot*), ordoneme paroli

trancher **I** (*f : être en contraste*), kontrasti.

tranchet, ledotranĉilo.

tranchoir, tranĉoplado.

tranquille (*sans inquiétude : vie, conscience*), trankvila.

— (*non agité : eau...*, esprit), kvietia.

—, **laissez-moi -**, lasu min trankvila.

—, **restez -**, estu kvietia ; ne moviĝu.

—, **soyez -**, estu trankvila ; ne timu.

tranquilliser, trankviligi || kvietigi.

—, **se -**, trankviligi || kvietigi.

tranquillité (*manque d'inquiétude*), trankvileco.

— (*monque d'agitation*), kvieteco.

transaction (*com || fin*), negoco || transakcio.

— (*accord*), kompromiso, mezarango.

transactions (*com*), merkato.

transactionnel, transakcia || negoca || kompromisa.

transalpin, transalpa.

transatlantique, transatlantik-a || -a ŝipo.

— (*siège*), faldebla longseĝo.

transbordement, transŝargado.

transborder, transŝargi.

transbordeur (*tech*), transŝargilo.

—, **pont -**, transportanta ponto.

transcaspien, transkaspiä.
transcaucasien, transkaukaza.
transcendence, transcendeco.
transcendant (*math* || *philo*), transcenda.
transcendental (*philo*), transcendental.
transcendentalisme (*philo*), transcendentalismo.
transcender (*philo* || *f*), transcendi.
transcontinental, transkontinenta.
transcripteur, transskrib-anto||-ilo.
transcription (*copie*), kopi-o, transskrib-o ; -ado.
 — (*mus* || *traduction*), transskribo.
transcrire (*copier*), kopii, transskribi.
transe (*appréhension*), antaŭtimego.
 — (*méd* || *R*), tranco.
transept (*arch*), transepto.
transèrement, translokado.
transférer (*à un autre lieu*), transloki.
 — (*transmettre, remettre à qn*), transdoni, transmeti, transigi.
 — (*des fonds*), transpigi.
transfert, transdono, transmetado.
 — (*méd, psycho*), transporto, transmetado, transŝovo.
Transfiguration (*R*), Transfigurigo.
transfigurer, transfiguri.
transformable, transformebla.
transformateur (*adj*), transformanta.
 — (*subst : élec*), transformatoro.
transformation, transform-o || -igo.
transformer, transformi, aliigi.

transformer (*améliorer*), plibonigi.
 — (*par sorcellerie*), transsorĉi.
 — en, ŝanĝi al io ; turni en ion.
 — , se -, transformiĝi, aliigi.
 — , se - en, ŝanĝiĝi, turniĝi en io.
transformisme, transformismo.
transformiste, transform-isma || -isto.
transfuge, transfuĝinto.
transfuser (*ts*), transfluigi.
 — (*med*), transfuzi.
transfusion (*méd*), transfuzo, transfluigo.
transgresser, transpaŝi, malobservi malobei.
 — une loi, rompi.
transgresseur, transpaŝanto.
transgression, transpaŝo || pekado || leĝorompo.
transhumance, (grega) transmigrado.
transhumant, transmigra.
transhumer, transmigri.
transi (*de froid*), frostita, frostorigida.
 — (*de peur*), kaptita de timo.
transiger, kompromisi, akcepti mezarangon.
transir, frosti || frostiĝi.
transistor, transistoro.
transit, transito.
 — , en -, transite.
transitaire, transit-a || -isto.
transiter, transiti.
transitif (*G*), transitiva.
transition, transiro, interŝtupo.
transitivité, transitiveco.

transitoire, transira ; provizora.
translatif, transdona, transmota.

— (*math*), translacia.

translation, translokado.

— (*math*), translacio.

translucide, diafana.

translucidité, diafaneco.

transmetteur (PTT), transsendilo.

transmettre (*communiquer*), transsendi.

— (*jur* : des droits), transmeti.

— (*transférer, remettre à qn*), transigi.

— (*méc*), transmissii.

— (*faire passer au-delà*), transigi.

— (*f* : faire passer : qualités...), transdoni, heredigi (*f*).

— une information, transdiri.

transmigration, transmigrado.

— des âmes (*R*), animmigrado, metempsikozo.

transmigrer, transmigri.

transmissibilité, transsendebl(ec)o ; transmetebl(ec)o ; transdonebl(ec)o ; transmisiebl(ec)o.

transmissible, transsendebla ; transmetebla ; transdonebla ; transmisiebla.

transmission, transsend-o ; -ado, transmet-o, transdon-o.

— (*méc*), transmisi-o || -ilo.

transmissions, service des - (*mil*), transsenda servo ; signalservo.

transmu(t)able, transmutaciebla.

transmutabilité, transmutaciebl(ec)o.

transmu(t)er (*chim*), transmutacii, transŝanĝi.

transmutation (*chim*), transmutacio.

transocéanique, transoceana.

transpadan (*géo*), transpada.

transparent (*pl*), travidiĝi.

transparence, travidebleco.

transparent, travidebla.

— (*pour guider l'écriture*), liniofolio.

transpercer, trabori || trapiki.

— (*par flèche, balle*), trapafi.

— (*par pluie*), trasorbiĝi.

transpiration (*physiol*), transpir-o, -aĵo ; ŝvit-ado, -o.

— (*bot*), transpiro.

transpirer, transpiri, ŝviti.

— (*f*), malsekretigi, sciigi, tralikiĝi (*f*).

transplantable, transplantebila.

transplantation, transplantado.

transplanter, transplanti.

transport (*de marchandises...*), transporto || veturigo.

— (*navire*), transportoŝipo

— par eau, perŝipado.

— de justice, juĝista transiro.

— de force (*élec*), altensia linio.

— (*de joie, passion...*), emociego, ardego.

— d'admiration, raviĝo.

— d'indignation, indignejo.

— (*méd*), deliro.

transportable (*blessé...*), movebla, transportebla, veturigebla.

transporter, transporti || veturigi.
— (*exciter*), emociigi ;
— ekboligi (*f*).

— **par eau**, perŝipi.
— , **se -** (*se rendre en un lieu*), iri, veturi, marŝi... al.

transporteur, transport-ilo || -isto, veturigisto.

transposable, transponebla.

transposer (*mus*), transponi, transkomponi.

— (*un mot...*), transloki.

transpositeur, transponilo.

transposition, transpono.

transrhéna, transreja.

transsaharien, transsahara.

transsibérien, transsiberia.

transsonique, preterpersona.

transsubstantiation (*R*), transsubstancigado.

transsudation, traŝvitiĝo, transudo.

transsuder, traŝviti, transudi.

transvasement, transfluig-o, -ado, transvers-o, -ado.

transvaser, transfluigi, transversi, transŝuti.

transversal, transversa, laŭlarĝa.

transversale (*math*), trastreko.

transverse (*oblique*), oblikva.

— (*anat : colon...*), transversa.

trapèze (*anat || géom || sport*), trapezo.

trapéziste (*sport*), trapezisto.

trapézoïdal, trapezoida.

trappe (*d'un plancher*), klappordo.

— (*porte, fenêtre à coulisse*), ŝovo-pordo ; fenestro.

trappe (*piège*), enfalujo.

Trappe, la - (*R*), Trapo.

trappeur, kaptilisto.

trappiste (*R*), trapisto.

trapu, dikmalalta.

traquenard, kaptilo.

— (*f*), insido, embusko.

traquer (*chasse*), ĉirkaŭpeli.

— (*f : voleurs*), postseki.

traquet (*piège || orn*), enfalujo || saksikolo.

traqueur, ĉirkaŭpelisto.

traumatique, traŭma.

trauma(tisme) (*méd*), traŭmo.

traumatologie (*sc*), traŭmologio.

travail (*labeur || méc || phys*), laboro.

— (*effectué par qn*), laboraĵo.

— (*fini d'un objet*), prilaboriteco.

— (*écrit*), verko, laboraĵo.

— **manuel**, manlaboro.

— **manuel ou artisanal** (*selon le système suédois*), slojdo.

— , **apte au -**, labortaŭga.

— , **capacité de - de qn**, laborforto.

— , **journée de -**, labordaŭro.

— , **outil de -**, laborilo.

— , **salle de -**, laborejo.

— , **écraser de -**, trolaborigi.

— , **se tuer au -**, labor-konsumi sin.

— , **en -** (*méd*), akuŝanta.

travailler (*à*), labori (*super*).

— (*fermenter*), fermenti.

— (*f : se gauchir*), eben-tordiĝi.

— **T** (*qc : les métaux, la terre...*), prilabori.

travailler (un sujet, une étude),
labori super.

— (f : tourmenter), tur-

menti, maltrankviligi.

— , faire - (employer du personnel), laborigi.

— , faire - (son argent), profitodonigi.

— pour la Cause (espérantiste), labori por nia afero.

travailleuse, Parti -, laborpartio.

— (membre du Parti T.), laborpartiano.

travaux forcés, laborpuno.

— publics, publikaj laboroj.

travée (d'un comble), spano.

— (d'une assemblée), benkolinio.

travelling (ciné), veturfoto.

travers, larĝo || trao || transverso.

— (f : défaut), manio, bizar-
aĵo.

— , avoir l'esprit de -, lame
pensi.

— , entendre de -, mis-
kompreni, misaŭdi.

— , (regarder), de -, strabe ||
malfavore.

— , se mettre en - de qc,
malhelpi, bari ion.

— , à - ; au - de, tra.

— , en -, transverse, laŭlarĝe.

— , de -, oblikve, malrekte ||
malprave, malĝuste ||
malbone.

— , à tort et à -, senpripense.

traverse (poutre || entretoise),
transtrabo || stajo.

— (de chf), ŝpalo.

— (obstacle), malhelpaĵo,
baro.

traverse, chemin de -, trarekto.

— , se mettre à la -, krei
malhelpaĵon.

traversée (d'un bois || d'une rue),

trairo || transiro.

— (mar), marveturo, ŝpi-
rado.

— (d'un pays), travojaĝado.

traverser (une étendue || un pays),

trairi || travojaĝi.

— (un obstacle), transiri.

— (l'air), trafugi.

— (d'un coup de feu, de
flèche), trapafi.

— (f : une époque), travivi.

traversière (barque), transiriga.

traversin, trakuseno, cilindra
kuseno.

traversine, pasotabulo.

travertin (min), travertino.

travesti (déguisement || rôle), masko-
vestaĵo || rolo.

travestir (déguiser), maskovesti.

— (litt), travestii.

— (altérer un texte), falsi.

— , se - (se déguiser), sin
maskovesti.

travestissement, maskovest-ado,-
aĵo.

— (litt), travestio.

trayeuse mécanique, melko-
maŝino.

trayon (tette), cico.

trébucher, stumbli, falpuŝigi.

— (s'incliner : balance),
klinigi.

trébuchet (piège), birdokaptileto.

— (balance de précision),
pesileto, monpesilo.

tréfilage (tech), dratigo.

tréfiler, dratigi.

tréfilerie, dratigejo.

tréfileur, dratigisto.

trèfle (arch), treformano.

— (bot), trifolio.

— (cartes), trefo.

tréflière, trifoliojeo.

tréfonds (jur), subgrunda pro-
prietio; subbieno.

— (f : ce qu'il y a de plus
secret), plejsekreto.

treillage, latreto; dratreto.

treillager, latreti.

treillageur, latretisto.

treille, vitolaŭbo.

— , jus de la - (F), vino,
vinbera suko.

treillis (de bois || de métal), latreto ||
dratreto.

— (entrecroisement : de bar-
res...), latiso.

— , pont en -, latisponto.

— (tex || vét), drelík-o || -aĵo.

treize, dek tri.

treizième (rang || fraction),
dektria || dektriono.

tréma (typo), tremao.

— , i -, i tremaa.

trémater, preterpasi (ŝipon).

trématode (zoo), trematodo.

tremblaie, tremolejo.

tremble (bot), tremolo.

tremblement, trem(ad)o.

— (mus : trille), trilo.

— de terre, tertremo.

trembler, tremi.

— (sol), ŝanceliĝi, tremi.

— (vitres), tinti, tremi.

— de peur, timotremi.

trembleur, timemulo, timidegulo.

— (élec), tremŝaltilo.

— (secte), kvakero.

tremblement, tremet(ad)o.

trembloter, tremeti.

trémie (entonnoir), (ŝut)funego.

— à plâtre, gipsokribilo.

trémière, rose -, alceo, rozaleo.

trémolo (mus), tremkanto.

trémousser, se -, (vigle) sving-
etiĝi || svingodanci.

— (F, f), vigle klopodadi.

trempe (de l'acier || qualité), hard-
ado || -iteco.

— (f), harditeco (f).

trempe, être - (de pluie...), esti
(tra)sorbĝita (de pluvo...).

tremper T (dans un liquide),
trempi.

— (imbiber), (tra)sorbĝi.

— (acier || muscles || carac-
tère), hardi.

— la soupe, panbuljonumi.

tremper l (dans un liquide), tremp-
iĝi || baniĝi.

— (f : participer), parto-
preni; kunkulpi.

trempe (cuis), pantrempaĵeto.

— (F), rapida bano.

tremplin, saltotabulo.

trémulation, tremado.

trentain (RK), mestrideko.

trentaine, tridekelko || tridekjara
aĝo.

trente, tridek.

trentenaire, tridekjara.

trentième (rang || fraction),
tridek-a || -ono.

trépan (méd || tech), trepano.

trépanation, trepanado.

trépaner, trepani.

trépang, tripang (zoo), tripango.

trépas, morto, forpaso.

trépasser, morti, forpasi.

trépitation, trepidado.

trépider, trepidi.

trépied, tripiedo.

trépignement, piedfrapado, stamfado.

trépigner, piedfrapadi, stamfi.

tréponème (*méd*), treponemo.

très (*adverbe*), tre.

trésor (*pf* || *lieu*), trezor-o || trezor-ejo.

Trésor, le - (*finances de l'Etat*), (ŝtata) Trezorejo ; (ŝtata) Financa Servo.

trésorerie, disponebla valor(aĵ)aro.
— (*bureau départemental*),

Departementa Trezorejo.

trésorier (*d'une collectivité*), kasisto.

— **payer général**, departementa trezoristo.

tressage, plektado.

tressaillement, ekstremo.

tressaillir, ektemi, ekskuigi.

tressauter, ektemegi.

tresse (*cheveux...*), plektaĵo.

tresser, plekti.

tréteau, stablo.

tréteaux (*théd*), tabulsceno.

treuil (*tech*), vinĉo.

— **d'ancre** (*vindas mar*), vindaso.

trêve (*mil*), militpaŭzo, militinterrompo.

— (*f* : *relâche*), paŭzo, ripozo.

— **de** (*plaisanteries...* : *F*), sufiĉe da (ŝercoj...).

tri, elekto, laŭspecigo.

triade, triopo.

triage, elekto-o, laŭspecigo-o ; aĵo.

— , **gare de** -, klasifikejo.

triangle (*geom* || *mus*), triangulo.

triangle équilatéral, isocèle, egallatera, izocela triangulo.

— **rectangle**, scalène, orthoangula, skalena angulo.

triangulaire, triangula.

triangulation, triangulado.

triangler, trianguladi.

trias (*géol*), triaso.

tribal, triba.

tribo-électricité, frotelekto.

tribord (*mar*), tribordo, verda flanko.

triboulet, ringokalibrilo.

tribraque (*vers*), tribrako.

tribu (*bot* || *pol*), tribo.

— (*descendance*), gento.

tribulation, aflikto, malfeliĉo, morala turmento.

tribun (*orateur populaire*), popola oratoro.

— (*H*), tribunuso.

tribunal, tribunalo : juĝ-ejo, istaro.

tribunat, tribunuseco.

tribune, tribuno.

tribut (*pf*), tributo.

— , **payer** - || **payer un** - (*f*), tributi.

tributaire, tribut-ulo || -odeva, -opaganta.

— (*f* : *qui est dépendant de*), dependa.

tricennal, tridekjara.

tricentenaire, tricentjara festo.

tricéphale, trikapo.

triceps (*anat*), tricepso.

tricher, friponi || trompi.

tricherie, friponaĵo || trompo.

tricheur, friponanto || trompanto.

trichine (*zoo*), trikino.

trichinose (*méd*), trikinozo.

trichocéphale (*zoo*), trikocefalo.

tricholome (*bot*), trikolomo.
 trichophyton (*bot*), trikofito.
 trichrome, trikromia.
 trichromie, trikromio.
 tricolore, trikolora.
 tricorne, trikorna ĉapelo.
 tricot (*tex*), trikoto.
 — (*vêt || ouvrage*), trikotaĵo || trikaĵo.
 tricotage, trikado.
 tricoter, triki.
 — , aiguille à -, trikilo.
 tricoteur, euse, trikist(in)o.
 tricoteuse (*machine*), trikmaŝino.
 trictrac (*jeu*), triktrako.
 tricuspidé, tripinta, trikuspida.
 tricycle, trikiklo.
 tridacne (*zoo*), tridakno.
 tridactyle, trifingra.
 trident, tridento.
 triduum (*R*), tritaga preĝo.
 trièdre (*gcom*), triedro.
 triennal, trijara || ĉiutrijara.
 triennat, jartrio.
 trier, elekti, laŭspecigi.
 — sur le volet, zorge elekti.
 triérarque, triremestro.
 trière, trirème (*antiq*), triremo.
 trieur, elektanto, laŭspeciganto.
 trieuse (*méc*), elelektomaŝino, selektomaŝino.
 triforium (*arch*), triforio.
 trigéminé, trigemela.
 tringle (*ich*), triglo.
 triglidés, trigledoj.
 triglyphe (*arch*), triglifo.
 trigone (*anat*), trigono.
 — (*gcom*), triangula.
 trigonocéphale (*zoo*), trigonocéfalo.
 trigonométrie (*math*), trigonometrio.

trigonométrique, trigonometria.
 trijumeau (*anat*), trigemelo.
 trilatéral, trilatera.
 trilingue, trilingva.
 trille (*mus*), trilo.
 triller (*faire des trilles*), trilli.
 trillion (*ts*), triliono.
 — (10^{12} || 10^{18}), duiliono || triliono.
 trilobé, triloba.
 trilobites (*paléontologie*), trilobitoj.
 trilogie (*litt*), trilogio.
 trimardeur, trampo.
 trimarder, trampi.
 trimbaler (*F*), kunpromenigi.
 trimer (*F*), laboregi || lace labori ; servuti.
 trimestre, trimestre.
 trimestriel, trimestra.
 trimètre (*vers*), trimetro.
 tringle, metalstango (por kurt-eno...)
 tringlette, metalvergeto.
 trinitaire (*R*), trinitatano.
 Trinité (*R*), Trinitato, Triunuo.
 trinôme (*math*), trinomo.
 trinquer, (antaŭtrinke) tintigi la glasojn.
 trinqueur, drinkulo.
 trio (*mus : composition à 3 parties*), trio, terceto.
 — (ensemble de musiciens qui exécutent un trio), trio, triopo.
 — (réunion de 3 personnes ou de 3 choses), trio (da).
 triode (*élec*), triodo.
 triolet (*vers || mus*), trioletto || triolo.
 triomphal, triumfa.
 triomphant, triumfa, triumfanta, venkinta.

trionphant (*fier*), *fiera*.
Triomphante, l'Eglise - (RK),
 Beatuloj.
trionphateur, triumfanto.
triomphe (ts), triumfo.
trionpher (de), triumfi (super),
 venki (super).
tripang, **trépang** (zoo), tripango.
triparti, **tripartite** (en 3 parties),
 triparta.
 — (de trois partis pol),
 tripartia.
tripatouiller (F), fuŝpalpi.
tripe (cuis), tripo.
triperie, trip(vend)ejo.
triphase (élec), trifaza.
tripier, tripisto.
triple, triobl-a,-o.
triplement, triobl-e || -igo.
tripler, triobl-igi | -igi.
Triplice, Triopa Alianco.
triplicité, triobleco.
tripoli (géol), tripolo ; tripol-
 pulvoro.
tripporteur, var-triciklo.
tripot, ludodomaĉo.
tripotage (F), fuŝspalrado, fingr-
 umado.
 — (F, f), friponaĵo ; dube-
 fraŭda spekulaciaĵo.
tripoter (F), fuŝpalpi, fingrumi.
 — (F, f), friponi ; fraŭde
 spekulacii.
triptyque (art), triptiko.
trique (F), bastonego.
trirectangle, triortangula.
trirème, trière (antiq), tirremo.
trisaieul, prapraavo.
trisannuel, trijara | ĉiutrijara.
trisection (math), trisekco.
Trismégiste (myth), Trismegisto.
trismus, trisme, trismo.

trisoc (agro), trisoka plugilo.
triste (qn), malĝoja, malgaja, trista.
 — (méprisable), malestiminda.
 — (qc), malĝoj(ig)a, malgaj(ig)a,
 trista.
 — (malheureux), kompatinda.
 — (sombre), malhela.
tristesse, malĝojo, malgajeco, trist-
 eco.
trisyllabe, trisilab-o,-a.
triton (myth), tritono.
 — (zoo : batracien), trito.
 — (mus), trito.
triturable, pistomiksebla, tritur-
 ebla.
tritrateur, pistomiksilo, trituro.
trituration, pistomiksado, triturado.
triturer, pistomiksi, trituri.
triumvir (antiq), triumviro.
trivial, triviala.
trivialité, trivialleco.
troc, (var)interŝanĝo.
trocart (méd), trokaro.
trochaïque (vers), trokea.
trochanter (anat), trokantro.
trochée (vers), trokeo.
trochlée (anat), trokleo.
troène (bot), ligustro.
trogodyte (ts), troglodito.
trogne (F), drinkemula vizaĝaĉo.
trognon, stumpo.
troika, sledego, glitveturilego.
trois, tri.
 —, règle de - (math), regulo de
 tri.
troisième, tria.
trois-mâts (mar), trimasto.
trois-ponts (mar), triferdeko.
troll (myth), trolo.
trolley, troleo.
trolleybus, trolebuso.

trombe, trombo.

trombidion (ent), trombidio.

tromblon (fusil à canon évasé), funelpafilo.

— (pour grenades à fusil), blunderbuzo.

trombone à coulisse (mus), trombon-o || -isto.

— à pistons (mus), valva trombono.

— (de bureau), paperkuntenilo.

trommel (tech), tromelo.

trompe (mus), korno.

— (d'éléphant), rostro.

— (d'auto...), hupo.

— (arch), trumpo.

— **d'Eustache** (anat), aŭda tubo ; aŭda salpingo.

— **de Fallope** (anat), (utera) salpingo.

— , annoncer à son de -, distrumpeti.

trompe-l'œil, okultrompilo.

tromper (duper), trompi.

— (induire en erreur), erarigi.

— (violier la foi conjugale), adulti || (triv), kokri.

— (l'espoir || décevoir), neplenumi || elrevigi.

— , se -, erari, trompiĝi.

tromperie, trompo.

trompeter, trumpeti.

— une nouvelle, distrumpeti.

trompette de cavalerie (sans pistons), trumpeto.

— **d'harmonie** (avec pistons), valva trumpeto.

— , nez en -, suprenlevita nazo.

trompettiste, trompette, trompetisto.

trompeur (adj), trompa || erariga. (subst), trompanto.

tronc (anat || bot || géom), trunko. — (à aumônes...), kvestoskatolo.

tronçon, stumppo, peco, rompaĵo.

tronconique, konustrunka.

tronçonner, plurpecigi || distrunkigi.

trône, trono.

— , monter sur le -, surtronigi.

trôner (f : qn || un édifice...), troni.

tronqué (géom), trunkita.

tronquer, stumpiĝi ; dehaki.

— (f : texte), malkompletigi.

trop (adv), tro.

— (subst : ce qui est en excès), troaĵo, ekceso.

— peu, ne sufiĉe.

— , de - ; en -, troa.

— , par -, ja tro.

trope (litt), tropo.

tropéolacées (bot), tropeolacoj.

trophée (pf), trofeo '|| (f), venkosigno.

trophique, prinutra.

tropical, tropika.

tropique (astr || géo), tropiko.

— du Cancer, du Capricorne, Kankra, Kaprikorna tropiko.

tropiques, les - (région), tropiklando.

tropisme (biologie), tropismo.

tropologie (litt), tropologio.

tropologique, tropologia.

tropopause (sc), tropopaŭzo.

troposphère (sc), troposphère.

trop-perçu, tropaĝo.

trop-plein, superflu(a)o.

troque (zoo), troko.

troquer (échanger), interŝanĝi.

troqueur, interŝanĝanto.

trot, troto.

—, **se mettre au -**, ektroti.

trotte (F), (piedira) distanco.

—, **tout d'une -**, senhalte.

trotte-menu, paŝetanta.

trotter (p || F, f), troti.

trotteur (cheval), trotoĉevalo.

— (qn), rapidapaŝanto.

trotteuse (de montre), sekundo-montrilo.

trottin (F), trotolino.

trottinement, trotetado.

trottiner, troteti || rapide paŝeti ; saltete iri.

trottinette, trotilo, skutilo.

—, **aller en -**, iri per trotilo, skuti.

trotting (sport), trotrejnado.

trottoir, trotuaro.

trou (pf || anat), truo.

— (dans une étoffe || mur), truo, ŝireto || truo, breĉo.

— (de souris), truo, kavaĵo.

— (f : habitation || localité), truo || urbeteaĉo.

— **d'air** (avi), aertruo.

—, **boire comme un -**, drinki kiel funelo.

troubadour, trobadoro.

troubant, emocia || sensalloga.

trouble (adj : pf), malklara.

— (subst : anxiété), malsereneco.

— (agitation résultant d'émotion), konfuzo, emocio.

— (désordre), malordo, tumulto (f).

— (méd), perturbo.

troubles (pol), (popola) ribeleto, ekribelo.

troublé (anxieux || confus), malserena || konfuzita.

—, **être -**, konfuzigi.

trouble-fête, ĝenulo.

troubler (liquide || vue || esprit), malklarigi.

— (inquiéter), maltrankviligi || malkvietigi || malserenigi.

— (qn || mettre du désordre), konfuzi.

— (déconcerter), konsterni.

— (déranger), ĝeni.

— (émouvoir), emocii.

— (méd), perturbi.

—, **se -**, malserenigi || konfuzigi.

troué, trua, truhava.

trouée (haie || rangs), breĉo, truo.

— (passage), transirejo.

—, **faire une -**, trahaki.

trouer, trui, trabori.

troupe (mil || théâ), trupo.

— (ensemble de...), aro (da).

troupeau (pf), grego.

— (de bétail, de moutons), (brut-, ŝaf-)aro.

— (f : de personnes), anaro.

troupiale (orn), bobolinko.

troupier (F), soldato.

trousse, necesujo, ilujo.

— de toilette, tualetujo.

trousses, **être aux - de qn**, persekuti iun.

trousseau, vestaro || vestodoto.

— de clefs, ŝlosil-aro, -ujo.

troussequin, selpostaĵo.

trousser, refaldi, kuspe faldi.

— (f : une affaire), rapide aranĝi.

trousser (*une volaille*), pretigi.
trouvable, trovebla.
trouvaille, trovaĵo.
trouver (*ts*), trovi.
 — (*être d'avis*), trovi, opinii.
 — (*inventer*), eltrovi.
 — (*par hasard*), trafi.
 — (*qn* : *le rencontrer*), renkonti (*iun*).
 — bon, trovi bona, aprobi.
 — bon accueil, ricevi, trafi bonan akcepton.
 — grâce (*auprès de qn*), trovi plaĉon (*antaŭ iu*).
 — la mort, esti mortigita || esti trafita de morto.
 — à redire, ĉikani.
trouver, aller - qn, iri al iu.
 je la trouve belle, mi trovas ŝin bela.
 — , se - (*être en un lieu*), troviĝi, esti, stari, kuŝi.
 — , se - (*se rencontrer*), renkontiĝi.
 — , se - (*se rendre en un lieu*), iri, veni.
 — , se - (*se sentir : bien ou mal*), farti.
 — , se - mal (*s'évanouir*), havi sinkopon, sveni.
 il se trouva que, okazis, ke.
trouvère, trovatoro *.
truand (*ou Moyen Age*), vagabondo, almozpetisto.
truc (*artifice, ruse*), artifiko, ruzajo.
 — (*ciné || théâ*), truko.
 — (*chose, machin*), umo.
 — (*tour de main*), truko, lertajo.
truc, truck (*chf*), platvagono.
truchement, per(ado).
 — , par le - de, pere de.
trucler (*F*), mortigi.

truculence, krudeco, sovaĝeco.
truculent, kruda, sovaĝa.
truelle, trulo.
truellée, trulopleno.
truffe (*bot*), trufo.
 — (*de chien*), (*hundo*)nazo.
truffer (*cuis*), trufi.
truffier, trufa.
 — , chêne -, trufokverko.
truffière, trufejo.
truie, porkino.
truisme, negrava veraĵo ; banalajo.
truite (*ich*), truto.
trumeau (*arch*), trumo.
truquage, falsaranĝo ; truk-ado, -ajo.
truquer (*un bijou...*), falsaranĝi, artifiĝi.
trqueur, falsaranĝisto || trukisto.
trusquin (*tech*), truskeno.
trust, trusto.
truster, trusti.
trypanosome (*méd*), tripanosomo.
trypanosomiase (*méd*), tripanosomozo.
trypsin (*chim*), tripsino.
tryptophane (*chim*), triptofano.
tsar, caro.
tsarévitch, carido.
tsarine, carino.
tsarisme, carismo.
tsé-tsé (*ent*), glosino, ceceo *.
tsigane, cigano.
tu (*pronon personnel*), vi, (ci).
tuant (*F*), peniga.
tub (*réceptacle || bain*), banpelo || sponĝobano.
tuba (*mus*), tubjo.
tubage (*puits || méd*), tubizado || tubado.
tube (*anat || bot || tech*), tubo.
 — (*bouche à feu*), kanontubo.

tube à vide, elektrona tubo.

tuber (garnir de tubes), tubizi.

— (dans un tub), spongobani.

— (méd), tubi.

tubéracé, trufsimila, trufeca.

tubercule (bot), tubero.

— (de la lèpre, syphilis...),

(lepra, sifila ...),

tubereto.

— (de la tuberculose),

tuberkulo.

tuberculeux (du tubercule), tuber

-a || -eta || tuberkula.

— (méd), tuberkuloz-a,

-ulo.

tuberculine, tuberkulino.

tuberculose (méd), tuberkulozo.

tubéreuse (bot), tuberoso, polianto.

tubéreux, tuberforma.

tubérisation (bot), tuberigo.

tubérosité (anat), tuberaĵo.

tubulaire, tuboforma.

— , chaudière -, tubkal-

drono.

tubulé, tubingizita.

tubuleux, tuboforma.

tubulure (tech : embout), tubingo.

— (de chaudière), boltubo.

— (conduit naturel), tubo,

dukto.

tudesque, ĝermana.

tue-mouche (bot : fausse-orange),

muŝfungo.

tuer, mortigi.

— (animal), buĉi.

— (surmenage || excès), trolac-

igi || misfartigi.

— (importuner), ĝeni, molesti.

— le temps, forbagateli la

tempon.

— , se -, mortigi sin.

tuer, se - (surmenage || excès),

trolabori || misfartigi.

tuerie, buĉado (f).

tue-tête, à -, plengorge.

tueur, buĉisto (f), mortigisto.

tuf (géol), tofo.

tufier, tofeca.

tuile, tegolo.

— de bois (bardeau), ŝindo.

— (F, f : événement imprévu et

fâcheux), neatenditaĵo,

bananŝelo (f).

tuileau, tegolrompaĵo.

tuilerie, tegolejo.

tuillier, tegolisto.

tulipe (bot), tulipo.

tulipier (bot), tuliparbo.

tulle (tex), tulo.

tullier, tula.

tulliste, tulisto.

tuméfaction (méd), ŝvelo.

tuméfier, ŝveligi.

— , se -, ŝveliĝi.

tuméfié, être -, ŝveli.

tumescence, ŝveliganteco || ŝvelo.

tumescant, ŝveliganta.

tumeur (méd), tumoro.

tumulaire (de tombeau || de tumu-

lus), tomba || tumula.

tumulte (pf), tumulto.

tumulus (arch), tumulo.

tumultueux, tumulta.

tumultueuse, rue -, bruoplena

strato.

tungstène (chim), volframo, tungsteno.

tuniciers (zoo), tunikuloj.

tunique (ts), tuniko.

tunnel, tunelo.

turban, turbano.

turbine (tech), turbino.

— hydraulique, akvoturbino.

turbiné, turboforma.

turbo (zoo : coquillage), turbo.

turbo-alternateur, turbinalternatoro.

turbocompresseur, turbinkunprematoro.

turbopropulseur, turbinpelatoro.

turboréacteur, turbinreaktoro.

turbot (ich), turboto, romb(ofiŝ)o.

turbotière, turbotujo.

turbotin, turboteto.

turbulence, malkviet(ec)o, senripoz(ec)o, bruemo, tumultemo.

turbulent, malkvieta, senripoza, bru(em)a, tumult(em)a.

turcique (anat), voir selle.

turdidés (orn), turdedoj.

turf, turfo, ĉevalkurejo.

turfiste, turfisto.

turgescence (méd), turgesko, ŝvelo.

turgescent, turgeska, ŝvela.

turlupin, ŝerculaĉo.

turlupinade, ŝercaĉo.

turlupiner (F), turmenteti, tedi, taŭzeti.

turlutaine (F : ce qu'on répète sans cesse), gurdajo, rekantaĵo.

— (lubie, manie), manio.

turpitude, hontind-eco, ajo.

turquet (bot : maïs), maizo.

turquoise (min), turkiso.

— , bleu -, turkisblua.

tussilage (bot), tusilago, ĉevalpiedo.

tutélaire, protekt(ant)a, ŝirma.

tutelle, kuratoreco, zorganteco.

— (f : protection), protekto.

tuteur (jur), kuratoro, zorganto.

— (agro), paliseto.

tuteurage, alpalisigi.

tuteurer, alpalisigi.

tutoiement, cidirado.

tutoyer, cidiri.

tutu (de danseuse), (danc)jupeto.

tuyau, tubo.

— de poêle, stovtubo.

— acoustique, voĉtubo.

— d'échappement, ellastubo.

— (de repassage), tuba gladfaldo.

— (F : renseignement), (konfidenca) informo.

tuyauter (du linge), tube gladfaldi.

— (F : renseigner), informi.

tuyauterie (tech), tubaro.

tuyère (métallurgie), blottubo.

— (de moteur à réaction), duzo.

tympan (anat : caisse du - || arch), timpano.

— (méc), tamburrado | dentradeto.

— , membrane du - (anat), miringo ; timpana membrano.

tympanisme (méd), timpanismo.

tympanite (méd), timpanito.

tympanon (mus), timpanono.

type (ts), tipo.

— (typo), (liter)tipo.

— (F : péjoratif : individu quelconque), ulo.

— , un bon - ; un brave -, brava knabego.

— , le visage de la femme est le - de la beauté, la vizaĝo de la virino tipigas la belecon.

typha (bot : massette), tifao.

typhacées (bot), tifaacoj.

typhoïde (adj), tifoida.

— , fièvre -, tifoida febro.

typhon (météo), tajfuno.

typhus (méd), tifo.

typique, tipa, karakteriza.

typographe, tipografo, kompost-isto.

typographie, tipografio.

typographique, tipografia.

typologie, tipologio.

typomètre, tipometro.

tyran (*orn*), tiran(bird)o.

tyran (*ts*), tirano.

tyranneau (*F*), tiraneto.

tyrannicide, tiranmurd-o] -into.

tyrannie (*pol*), tiranismo.

—— (*f*), tiraneco.

tyrannique, tirana.

tyranniser, tirani || turmenti.

tyrannosaure (*fossile*), tirano-saŭro *.

tyrolienne (*mus*), jodlo.

tyrosine (*chim*), tirozino.

tzar.., voir *tsar*...

tzigane, **tsigane**, cigano.

U

ubac, sensuna montdeklivo.
ublquité, ĉieesteco.
udomètre (pluviomètre), pluvometro.
uhlan (mil), ulano.
ukase, oukase (pf), ukazo.
ukalélé (mus), ukulelo.
ulcératif, ulceriga.
ulcération (méd), ulceriĝo.
ulcère (méd), ulcero.
ulcérer (méd || f), ulcerigi | ofendegi.
 — , s' - (méd), ulceriĝi.
ulcéreux, ulcera.
uléma (R musulm), ulemo.
ulex (bot : ajonc), uliko.
ulmacées (bot), ulmacoj.
ulmaire (bot : reine-des-près), ulmario, herbejreĝino.
ultérieur (qui est au-delà), transa.
 — (qui arrive après), posta, plua.
ultimatum (pf), ultimato.
ultime, lastega, plej lasta, ekstrema.
ultra (pol || H), ekstremisto | arkirojalisto.
ultra- (préf sc), ultra-.
ultracourt (élec), ultrakurta.
ultramarin, ultramara.
ultramicroscope, ultramikroskopo.
ultramontain (R || géo), ultramontana || transalpan-a.-o.
ultramontanisme (R), ultramontanismo.
ultra-royaliste, arkirojalisto.

ultra-son, ultrasono.
ultraviolet, ultraviola.
ultravirus, ultraviruso.
ululation, ululement, ulul(ad)o.
ululer, hululer, ululi.
 — (par extension), ĝeme krii.
un (nom de nombre), unu.
 — (adj ordinal = premier), unua.
tome un, unua volumo.
 — (adj qualif. : qui n'admet pas de division), unu, unueca, nedividebla.
Dieu est un, Dio estas unu.
 — (article indéfini : quelque), iu, ia.
j'ai lu cela dans quelqu'un de mes livres, mi legis tion en iu libro mia.
c'est une espèce de ressentiment, ĝi estas ia speco de antaŭento.
 — (article indéfini : un), ne se traduit pas.
j'ai vu un beau château, mi vidis belan kastelon.
 — , l' - l'autre, unu la alian.
 — , l' - d'eux, unu el ili.
 — , l' - et l'autre, ambaŭ.
 — , pas -, neniu.
 — , pas - seul, eĉ ne unu.
uns, les -, unuj.
 — , les - les autres, reciproke, unuj la aliajn.
unanime, unanima || unuvoĉa || konsenta.

unanimité, unanimeco || unuvoĉeco || konsenteco.

— , à l' -, unuvoĉe.

unau (zaa), unanu.

unclforme, hokforma.

unciné, hokhava.

undécimo (11°), deknue (11e).

unguéal, unga.

unguis (anat), larmosto, ungosto.

uni (lisse), glata, sensulka.

— (étaffe), sendesegna, unukolora.

— (sytle), senornama, simpla.

— à (lié à), (kun)ligita kun.

— , Nations Unies, Unuiĝintaj Nacioj.

uniate (R), papagnoska, papagnoskulo.

unlcaule (bat), unutiga.

unicellulaire (zoo), unuĉela.

unicité (phila), unikeco, ununureco.

unicolore (monochrome), unukolora.

unlcatlon, unuigo, egaligo.

unifié, unueca.

unifier, unuecigi.

unlflore (bot), unufura.

unlfolié (bot), unufolia.

unlforme (régulier), unuforma.

— (de même mesure), sammezura.

— (de même aspect), samaspekta.

unlforme (mil), unuforma.

unlformisation, unuformigo.

unlformiser, unuform(ig)i, samaspektigi, samigi.

unlformité, unuformeco.

unlfambiste, unukrurulo.

unlfatéral (géom), unulatera.

— (exclusif), unuflanka.

unlfment, glate, senceremonie.

unlfnominal, vote -, voĉdono per unuopa enskribo.

unlfon (société || pal), unuigo, unio.

— (cohésion), unueco, unuigo.

— (réunion || liaison), kunigo || kuneco.

— (f : concorde), konkordo, akordo.

— conjugale, edzece, edzeca ligo.

— , trait d' -, dividostreko.

unlfoniste, uniano.

unlfpolaire (ts), unupolusa.

unlfque (seul), ununura.

— (extraordinaire), unika, senkompara.

— , chose -, unikajo.

— , fils -, solinfano, solfilo.

— , à sens -, unusenca || unudirekta.

unlf (joindre, rassembler), kunigi.

— (réunir), kunigi, unuigi.

— (en mariage), edzigi || edzinigi.

— (l'utile à l'agréable...), ligi.

unlf, s' -, unuigi, sin ligi kun.

— , s' - (se joindre, se réunir), kunigi.

— , s' - (sex B || -à : B), eniri || ekkoni.

— , s' - à (se mélanger avec), miksiĝi (kun).

unlfsexual, unlfsexual, unlfseksa.

unlfsson (mus), unlfsono.

— , à l' - de (pf), unlfsono kun.

— , battre à l' - (f), samtakti.

unlftaire, priunua.

unlftarlen (R), unlftariano.

unlftarisme, unlftarianisme, unlftarianismo.

unité (*qualité*), unueco.
 — (*de longueur, de poids...*), unuo.
 — (*mil*), trupunu.
univalve (*zoo*), unuklapa.
univers (*astr* || *mande*), universo, kosmo || mondo.
universalisation, universaligo.
universaliser, universaligi.
universalisme, universalismo.
universalité, universaleco.
universaux, les - (*philo*), universal-
 aĵoj.
universel (*qui a rapport à tout*),
 universala.
 — (*général* || *de partout* ||
de tous), ĝenerala ||
 ĉiea || ĉiesa.
 — (*du monde entier*), tut-
 monda.
 — (*relatif à l'univers*), uni-
 versa, kosma.
universitaire (*adj* || *professeur*),
 universitat-a || -ano.
 — , *cité* -, universitat
 -ejo, -urbo.
université, universitat-o, -ejo.
 — (*corps enseignant*), ŝtata
 instruistaro.
univitellin, unuvitela.
univocité, unusenceco.
univoque, unusenca.
upas (*bot* || *chim*), upasbarbo || upaso.
uppercut (*baxe*), submentona
 pugnabato.
upsilon (*lettre grecque*), upsilon(o).
uraète (*arn*), uraeto *.
uranate (*chim*), uraniato.
urane (*chim*), uranioksidio.
uranie (*ent*), uranio.
uranique (*chim*), urania.
uranium (*chim*), uranio.

uranographie, ĉielografio.
uranométrie, ĉielometrio.
Uranus (*astr*), Urano.
urate (*chim*), ureato.
urbain (*de la ville, communal*),
 urba.
urbanisme, urboplanismo.
urbaniste, urboplanisto.
urbanité (*civilité*), ĝentileco.
urcéole (*bot*), urceolo.
urédinées (*bot*), uredaloj.
urédospore (*bot*), uredosporo.
urée (*chim* || *méd*), ureo.
urémie (*méd*), uremio, ureemio.
urémique (*méd*), uremia, ureemia.
uréopoïèse (*méd*), ureopoezo *.
uréomètre, ureometro.
uréometrie, ureometrio.
urètre (*anat*), uretero.
urétérite (*méd*), ureterito.
urètre (*anat*), uretro.
urétral, uretra.
urétrite (*méd*), uretrito.
uréus (*antiq*), ureuso.
urgence, urĝo, urĝeco.
 — , *d'* - (*sur le champ*), urĝe,
 senprokraste.
 — , *d'* - (*méd*), urĝeca.
 — , *première* -, unua urĝo.
urgent, urĝa, neprokrastebla.
 — , *être* - (*presser l*), urĝi.
uricémie (*méd*), ureatemio.
uricopoïèse (*méd*), ureatopoezo *.
uricopoïétique, ureatopoeza.
urinaire, urina.
urinal, urinujo.
urination (*méd*), urinopoezo *.
urine, urino.
 — , *rétenion* *d'* -, urina
 reteno.
uriner, urini.
urineux, urineca.

urinoir, urinejo.

urique, acide - (*chim*), ureata acido.

urne (*ts*), urno.

— funéraire, cindrouarno.

urobiline, urobilino.

urodèles (*zoo*), urodeloj.

uro-génital (*génito-urinaire*), gen-ero-urina.

urologie, urinologio.

urologue, urologiste, urinologo.

uromètre, urinometro.

uroscopie, urinoskopio.

urotropine (*chim*), urotropino.

ursidés (*zoo*), ursedoj.

ursuline (*R*), ursulino*.

urticacées, urticées (*bot*), urtikacoj.

urticaire (*méd*), urtikario.

urticales (*bot*), urtikaloj.

urticant, urtikeca.

urtication, urtikado.

urubu (*orn*), katarto.

urus (*zoo* : aurochs), uro.

us, kutimo, moro.

usage (*de* : emploi de *qc*), uzo.

— (*pratique de qc*), uzado, sperto.

— , faire - de, uzi (*acc.*), fari uzon el.

— , être en - (*s'employer*), uziĝi.

— , en -, uzata.

usagé, nenova, jam uzita.

usager, uzanto.

usé (*par emploi*), eluzita, trivita.

— (*jusqu'à la corde*), fadenmontra.

— (*par l'âge*), kaduka.

— (*banal, trop répété*), banalega, kliŝa, ŝablona.

usages, les -, decoreguloj.

user (*de*), uzi (*acc.*).

user, en - avec *qn*, trakti iun, konduki kun iu.

— (*ses vêtements*), eluzi, trivi.

— (*consommer par l'usage*), konsumi, foruzi.

— , s' -, eluziĝi || (*vêt*), elfrotiĝi.

usinage, fabrikado, uzinado.

usine, uzino.

— , sortant de l' -, nove fabrikita.

usiné, objet -, fabrikaĵo.

usiner, fabriki, uzini.

usinier, fabrik-anto, -isto ; uzinisto.

usité (*en usage*), uzata.

— , être - (*s'employer*), uziĝi.

usnée (*bot*), usneo.

ustensile, uzilo, ilo | vazo.

ustilaginées (*bot*), ustilagacoj.

usucapion (*jur*), uzukapo.

— , acquérir par -, uzu-kapi.

usuel (*langage ...*), komunua, kutimuza.

— (*ustensile, engin*), uzaĵo.

usufruituaire, fruktuza.

usufruit (*jur*), fruktuza.

usufruitier, fruktuzanto.

usuraire, uzura.

usure (*par emploi || résultat*), eluziĝo || uzdifekt-o, -eco.

— (*fin*), uzuro.

— , prêter à -, uzuri.

usurier, uzuristo.

usurpateur, uzurpinto.

usurpation, uzurpado.

— (*d'un droit*), arogado.

usurper, uzurpi.

ut (*mus* : do), C.

utérin, utera.

— , frère -, sampatrina, sam-utera frato.

utérus (*anat*), utero.

utérus, col de l' - (*anat.*), utera cerviko.

utile (*profitable*), utila.

—, **ce qui est -**, l' -, utilo.

—, **être -** (*servir à qc*), utili.

—, **être -** (*profiter à qn*), doni utilon al iu ; helpi, servi, utili.

—, **en quoi puis-je vous être -**, per kio mi povas servi al vi.

utilisable, utiligebla.

— (*praticable : chemin*), uzebla.

utilisateur, uzanto.

utilisation (*exploitation*), utiligo.

—, **une -**, aplikaĵo.

—, **possibilité d' -**, uzebl-eco.

utiliser (*tirer parti de, mettre en valeur*), utiligi.

— (*employer qc, user de, se servir de, avoir recours à qc, mettre en œuvre*), uzi, serviĝi.

utiliser (*appliquer*), apliki.

utilitaire, utileca.

— (*philo.*), utilisma, util-cela.

utilitarisme, utilismo.

utilitariste, utilisto.

utilité, utileco, taŭgeco.

—, **une -**, utilaĵo.

utopie, utopio.

utopique, utopia.

utopisme, utopianismo.

utopiste, utopiano.

utriculaire, utriculeux (*anat.*), utrikla.

utriculaire (*bot.*), utrikulario.

utricule (*anat || bot.*), utriklo.

uvaire, traŭbosimila, uvosimila.

uvale, station -, traŭbokuracejo, uvokuracejo.

uviforme, traŭboforma, uvoforma.

uvulaire, uvula.

uvule (*anat : luette*), uvulo.

V

va, ça - ! tio taŭgas !

vacance (d'une charge), vakanteco.

— (jur || pol), sesia interrompo.

vacances (repos), libertempo, ferioj.

— , les grandes -, somerferioj.

— , être en -, ferii.

vacant (non occupé), vaka, vakanta, ne okupata.

— , être -, vaki.

— , laisser - (évacuer), vakigi.

vacarme, bruego.

— , faire du -, bruegi.

vacation (d'un expert...), ekzamen-tempo, funkcio-plenumo.

— (honoraires), honorario.

vaccin (méd), vakcino.

vaccinable, vakcinebla.

vaccinal, vakcina.

vaccinateur, vakcinanto.

vaccination, vakcinado.

— jennérienne, variola vakcinado.

vaccine, kupokso.

vaccinelle (méd), vakcinerupcio.

vacciner, vakcini.

vaccinide, vakcinido.

vaccinique, vakcina.

vaccinostyle, vakcinilo, vakcino-plumo.

vaccinothérapie, vakcino-terapio.

vaccinogène, vakcinonaska.

vache (zoo || cuir), bovino || bovinledo.

— laitière, melkobovino, lakto-dona bovino.

vache à lait (F, f), profitodonulo.

— enragée, manger de la -, mizere travivi.

vacher, bovisto.

vacherie, bovejo || melkejo.

vachette (cuir), junbovina ledo.

vacillation, vaciement, flagrado.

vacillant (p), ŝanceliĝema.

— (f), ŝanceliĝema, hezitema.

vaciller (flageoler), ŝanceliĝi.

— (f), ŝanceliĝi, heziti.

— (flamme), flirti.

— , faire -, ŝanceli.

vacuité (phys), vakuco, malpleneco

vacuolaire (anat || bot), vakuola.

vacuole (anat || bot), vakuolo.

vadrouille (F), vagadaĉo.

vadrouiller (F), vagaci.

va-et-vient (circulation), cirkulado.

— (balancement || élec), svlgado || duvoja ŝaltilo.

vagabond, vagulo, vagabondo.

— (adj), vaga.

vagabondage (jur || escapade), vagabondado || vagado.

vagabonder, vagabondi.

vagin (anat), vagino.

vagir, novnaskite ĝemeti || leporbleki.

vagissement, ĝemeto || leporbleko.

vague (*sans précision*), malpreciza, svaga.

— (*regard*), vaka.

— (*vêtement*), malstreĉa.

— (*terrain*), nezorgita, senkultura.

— (*anat*), pneŭmogastra, vaga (*nervo*).

— (*subst* : *ce qui est imprécis*), malprecizaĵo.

— **à l'âme**, sopirado, melan-kolio.

— (*mar*), ondo.

— **de fond**, elfunda ondeg.

— , **une - de** (*promeneurs...*), ondo da.

vaguemestre, militista leteristo.

vaguer (*errer çà et là*), vagi.

— (*i* : *rêver*), forrevi.

vaillance, braveco.

vaillant, brava.

vain (*illusoire, sans résultat. faux*), vana, senrezulta.

— (*vaniteux* || *futile*), vanta.

— (*apparence sans réalité*), vanta.

— , **en -**, vane.

— , **rendre -** (*projet*), vanigi.

— (*qn*), vant(em)a, malmodesta.

vaincre (*pf*), venki.

— , **se - soi-même**, sinregi.

vainqueur, venk-anto, -into, -onto || -a.

vair (*fourrure*), menuvero.

— (*blazon*), vajro.

vairon (*ich*), fokseno.

valsseau (*anat*), angio, vazo, vask-ulo *.

— (*arch* || *mar*), navo || ŝipo, veselo.

— **de ligne**, batalŝipo.

vaisselier, telerbretaro.

vaisselle, teleraro, vazaro.

vaisselle, eau de -, postlava akvo.
val, **vallée** (*géo*), valo.

— , **en descendant la -**, valvoje.

valable (*valide, régulier*), valida, valora.

— (*qui a une valeur*), valora.

— , **être - pour** (*passport*), validi.

valence (*chim*), valenteco.

— , **unité de -**, valento.

valériane (*bot*), valeriano, kat-herbo.

valérianelle (*bot*), valerianelo.

valet (*de pied* || *d'armes*), lakeo || ŝildisto.

— (*de ferme* || *d'écurie*), servisto || stalisto, ĉevalisto.

— (*de jeu de cartes*), fanto, paĝio.

— , **varlet**, tenpeco, stablotenilo.

valetaille, livreularo, lakear(aĉ)o.

valétudinaire, malsanem-a, -ulo.

valeur (*mérite*), valoro, merito, indeco.

— (*prix*), valoro.

— (*vaillance*), kuraĝo, braveco.

— (*fin*), valorpapero, valuto.

— , **homme de -**, kapabl(eg)-ulo.

— , **chose de -**, valorajo.

— , **de -** (*précieux*), ŝatinda, multevalora.

— , **de grande -**, grandvalora.

— , **sans -**, netaksinda, senvalora.

— , **sentiment de sa -**, mem-konscio.

valeureux, kuraĝa, brava.

validation, validigo, aŭtent(ik)igo.

valide (*contrat*), valida.

— (*sain* || *vigoureux*), sana || fortika.

valide (mil || travail), servo-
kapabla || laborkapabla.

valider (regulariser), validigi, aŭtent-
(ik)igi.

validité, valideco.

valise, valizo, mankofo.

— diplomatique, diplomata
valizo.

vallon (géol), valetto.

vallonné, malebena, onda.

vallonement, ondanta tereno.

valoir (avoir une certaine valeur,
avoir la même valeur que),

valori, egalvalori.

— (coûter), kosti.

— (mériter), meriti, indi.

— (signifier), signifi.

— , faire - (vanter), laŭdi.

— , se faire -, sin reliefigi,
fanfaroni.

il vaudrait mieux que, pli bone
estus se.

ne pas valoir la peine, ne esti
inde.

(ce climat) **ne lui vaut rien**, ne
estas saniga por li.

vaille que vaille, ĉion kalkul-
ante ; spite ĉion.

valorisation, valorig(ad)o.

valoriser, valorigi.

valse (mus), valso.

valser, valsi.

valseur, (kun)valsanto.

valve (ts), valvo.

— deredressement, rektif(ik)a
valvo.

— (élec), valvo.

valvulaire, valva.

— , déficience - (méd),
valvodefekto.

valvule (anat), valveto.

vamp (ciné), vampirino.

vampire (ts), vampiro.

vampirisme, vampirismo.

van, ventumkorbo.

— (pour transport de chevaux),
ĉevaltransportilo.

vanadium (chim), vanad(i)o.

vandale (ts), vandalo.

vandalisme, vandalismo, detru-
emo.

— , acte de -, vandalaĵo.

vandélie (bot), vandelio.

vandoise (zoo), (blanka) skvalio.

vanesse (ent), vaneso.

vanille (bot | cuis), vanilo.

vaniller (cuis), vanili.

vanillier (bot), vanilo.

vanillière, vanilejo.

vanilline (chim), vanilino.

vanité (présomption), vantemo.

— (inutilité), vaneco, sencel-
eco.

— (suffisance, fatuité), mal-
modesteco.

— (néant), vantaĵo.

— des vanités (B), vantaĵo
de vantaĵoj.

— , tirer - de, fieri pri.

vaniteux (vain, présomptueux),
vanta.

— (suffisant, fat), mal-
modesta, memŝatema.

vannage (tech), kluzpordetaro.

— (action de vanner),
ventumado.

vanne, kluzpordeto.

vanneau (orn), vanelo.

vanner (garnir de vanes), provizi
per kluzpordetoj.

— (le blé...), (gren)ventumi.

vannerie, korboparado | korbajo.

vanneur, ventumisto.

vannier, korbisto, korbopлектisto.

vannure, ventumaĵo, grenventaĵo.
vantail, pordoklapo, fenestroklapo.
vantard, fanfaronulo.

vantardise, fanfaronado || mem-
laŭdo.

vanter, laŭdi.

—, se -, fanfaroni.

—, se - de, bombasti per.

vanterie, fanfaronemo || mem-
laŭdo.

va-nu-pieds (*gueux*), ĉifonulo, sen-
ŝuulo.

vapeur (*phys* || *mar*), vapore ||
vaporŝipo.

—, bain de -, vaporban-o,
ŝvitban-o;-ejo.

—, chaudière à -, vapor-
kaldrono.

—, machine à -, vapor-
maŝino.

—, passer à la -, vaporizi.

—, à toute -, kun plena
vapore.

vapeurs (*méd*), vaporaĵoj *.

vaporeux, vapore || vaporeca.

— (*embué*), nuba, nebuleta.

— (*f* : *imaginaire, chiméri-
que*), aera.

vaporisateur (*à parfum...*), vapor-
umilo, ŝprucflakono.

vaporisation, vaporumado || vapor-
igo.

vaporiser (*en gouttelettes*), vapor-
umi.

— (*faire évaporer*), vaporigi.

vaquer (*cesser provisoirement ses
fonctions* : *qc*), portempe-
ne labori (*ne deĵori*).

— (*être vacant*), vaki.

— (*à ses affaires...*), okupiĝi
pri, zorgi pri.

varan (*zoo*), varano.

varangue (*mar*), varango.

varappe (*sport*), varapo, rokgrimp-
ado.

varech (*bot*), fuko.

— (*à matelas*), zosterio.

vareuse, uniformjako || laborjako.

variabilité, variemo, variigebleco,
ŝanĝebleco.

variable (*varié*), varia, ŝanĝa.

— (*qu'on peut faire varier*),
variigebla.

— (*sujet à changer*), ŝanĝebla,
ŝanĝema.

— (*inconstant*), ŝanĝiĝema.

— (*subst* : *math*), varianto.

variante (*art* || *litt* || *arch*), varianto.

variation, ŝanĝiĝo, vario.

— (*mus*), variacio.

variations, variado.

varié, diversspeca.

— (*différent* || *variable*),
diversa || varia.

— (*complexe*), multflanka.

varier (*faire varier*), variigi.

— (*différer*), diversi.

— (*diversifier*), diversiĝi.

— *l*, varii.

varice (*méd*), variko.

varicelle (*méd*), varicelo.

varicosités (*méd*), variketoj.

varicocèle (*méd*), skrotovariko.

variété (*diversité*), diverseco, mal-
sameco.

— (*bot*), vario.

variétés, spectacle de -, varieteo.

—, théâtre de -, varietea
teatro.

— (*varia* : *litt*), variokolekto.

variole (*méd*), variolo.

varioleux, variolulo.

variolique, variola.

variqueux, varika.

varlet (= valet d'établi), tenpeco.
varlope, rabotilego, ebenigorabot-
 ilo.

vasculaire (anat), vaza, angia,
 vaskula.

— , **système** - (anat),
 vazosistemo, vask-
 ula sistemo.

vase (réipient || bot), vazo.

— (limon, bourbe), ŝlimo.

vaseline (chim), vazelino.

vaseux, ŝlima.

vasistas (arch), vazlstaso.

vaso-constricteur, vazokons-
 triкта *.

vaso-dilatateur, vazodilata.

vaso-moteur, vazomotora.

vasopressine (hormone), vazo-
 presino *.

vasque, (fontana) konkego.

vassal, vasalo.

vassaliser, vasaligi.

vassalité, vasaleco.

vaste (spacieux, ample, large), vasta.

— (étendu, ample, large : f),
 ampleksa.

Vatican, Vatikano || vatikana.

vaticiner, aŭguri.

va-tout, jouer son -, ĉion riski.

vaudeville (théâ), vodevilo.

vaudevilliste, vodevilisto.

vau-l'eau, à -, laŭ la akvoŭfluo.

— , aller à - (f), fiaski.

vaurien, sentaŭgulo, senvvalorulo ||
 bubaĉo.

vautour (orn), vulturo.

vautrer, se -, sldaĉi, sternaĉi sin ||
 ĝuosternigi.

veau (zoo || cuis || cuir), bovido ||
 bovidajo || bovidledo.

— d'or (f), mamono, mon-
 potenco.

vecteur (géom || math), vektoro.

— (agent - : méd), vehiklo.

vectoriel, vektora.

Védas, les - (R), Vedoĵ.

vedette (mar), motorboateto,
 motorŝipeto.

— (mil), rajdogardanto.

— (artiste en renom), ĉef-
 aktoro.

— de cinéma, filmostelo,
 stelo.

— , mettre en -, plividebligi,
 plirimarkigi.

védique, veda.

védisme (R), vedismo.

végétal, vegetal-o, a ; vegetaĵo,
 kreskaĵo.

végétaline, vegetalino, vegetala
 butero.

végétalisme, vegetalismo.

végétarien, vegetar-a, -ano, -isto.

— , suivre un régime -,
 vegetari.

végétatif (pf), vegeta.

végétation (les végétaux), vegetal-
 aro.

— , fonction de la -,
 vegetado.

végétations (méd), vegetaĵoj.

— adénoïdes (méd),
 adenoidaj veget-
 aĵoj.

végéter (pousser, croître), vegeti ||
 miskreski.

— (f : vivoter), veget(aĉ)i,
 viveti.

véhémence, impeteco, (ataka)
 impetegeco.

véhément, impeta, arda (f).

véhiculaire (langue), vehikla.

véhicule (de transport), veturilo.

véhicule tout terrain, ĉiuterenaveturilo.

— **chenillé**, ĉenveturilo.

— (pharm || transmission : idées, germes, son), vehiklo.

— , **voyager en -**, veturi.

véhiculer, veturigi.

— (f : germes, son...), vehikli.

veille (manque de sommeil), sendormeco.

— **de nuit** (veillée), maldormado.

— (antiq), nokta gardotempo.

— , **état de -**, vekiteco, maldormo.

— (jour précédent), antaŭtago.

— (d'une fête), antaŭvespero.

— , **de la -**, antaŭtaga.

— , **à la - de faire**, baldaŭfaronta.

veillée, maldormado || noktolaborado || noktokunveno.

— (garde nocturne), noktogardo.

— **funéraire**, funebra tranoktado.

veiller (rester éveillé), maldormi, vigli.

— (de garde), noktogardi.

— (un malade), flegi.

— **sur**, prizorgi (acc., pri).

— **sur** (des enfants), varti.

veilleur, maldormanto.

— **de nuit**, noktogardisto.

veilles (travaux de nuit), noktolaboro.

veilleuse, (nokto)lampeto, dormolampo.

— , **mettre en -** (f), malpliaktivigi.

veinard (F), bonŝanculo.

veine (anat || bot || min), vejno.

— (bois || marbre), vejno.

— (F), bonŝanco.

veine porte (anat), pordvejno, pileo*.

veiné, vejna.

veiner (marbrer), vejni.

veineux, vejna.

— , **système -**, vejnaro.

veinule, vejneto.

veinure (bois, marbre...), vejnaro.

vêlage, vèlement, (bovin)nasko.

vélaire (Ph), velaro || velara.

vêler (voche), naski.

vélin (ts), veneno.

vélique (mar), vela.

velléitaire, duonvolulo, malpersistema.

velléité (volonté imparfaite), duonvolo, voletto.

— (intention fugitive), nedaŭra intenco, ataketo.

vellétés, avoir des - de, duonvoli, volemi.

vélo (F), ciklo.

— , **faire du -** (F), cikladi.

véloce (agile, rapide), lert(mov)a, rapid(mov)a.

vélocipède, velocipedo.

vélocipédiste, velocipedisto.

vélocité, rapid(eg)eco.

vélodrome, ciklodromo.

vélomoteur, motorbiciklo.

velours (tex), veluro.

— **côtelé**, frappé, ripa, stampita veluro.

— , **doux comme le -**, velurmola.

— , **jouer sur le -** (f), ludi, (agi) senriske.

velours, faire patte de - (f),
hipokrite karesi.

velouté (qui a l'aspect du v.),
velura, velureca.

— , **le - de qc**, velureco.

velouter, veluri | (f), mildigi.

velouteux, velur(simil)e harkovrita.

velu, vila, haraja, harkovrita.

— , **devenir -**, viliĝi, hariĝi.

**velum de cirque, cirka tol-
tegmento.**

venaison, ĉasaĵo.

vénal (charge...), aĉetebla, vendebla
— (poids), venda.

— (f), subaĉetebla, koruptebla.

vénalité, aĉetebleco, vendebleco.

— (f), koruptebleco.

venant, à tout -, al ĉiu ajn ren-
kontito.

vendable, vendebla.

vendange, vin(ber)rikolto.

vendanger, vinberrikolti.

vendangeur, vinberrikoltisto.

Vendémiaire (f), Vendemiario.

vendetta, (korsika) venĝo.

vendeur, vend-isto, -anto.

vendre, vendi, komerci.

— **aux enchères, aŭkcii.**

— **d'occasion, brokanti.**

— **à vil prix, forŝakri.**

— **chèrement sa vie** (f),
kuraĝe defende morti ;
ĝismorte defendi sin.

— **sa conscience, subvendi.**

— **la mèche** (f), malsekret-
igi.

— (f : trahir), perfidi.

— (un complice), denunci.

— , **à -**, vendota, aĉetebla.

Vendredi, Vendredo.

— , **le - Saint, la antaŭ-
paska Vendredo.**

venu, vendita || subvendita.

venelle, strateto.

véneux, venena.

vénable, respektingda.

— (de Loge maçonnique),
loĝiestro:

— (R), kultinda.

vénération, respektingo | kult(ad)o.

vénérer, respektingi || kulti.

vénérie, la - (la chasse), ĉasado.

vénérien (méd), venena.

veneur, hundoĉasisto.

— , **grand -**, ĉefĉasisto.

vengeance, venĝo.

— , **tirer - de** (faire
payer), revengĝi.

— , **tirer - de qn**, fari
venĝon al iu.

— , **esprit de -**, venĝemo.

— , **respirer la -**, aspiri
venĝon.

— , **crier -**, krii al venĝo.

— , **cela crie -**, tio estas
nepre venĝinda.

venger (qn, une offense), venĝi.

— , **se -**, venĝi sin.

— , **se -** (de qc sur qn), venĝi
ion kontraŭ iu.

vengeur, venĝa | venĝanto.

véniel, pardonebla, indulginda ||
malgrava.

venimeux (pf), venena.

venin (pf), veneno.

venir {pf}, veni.

— (croître, pousser), kreski,
prosperi.

— , **en - à** (conclusion...), veni ;
fine atingi | fine kon-
kludi | fine decidi...

— , **faire -**, venigi, voki.

— , **faire - de** (tirer de), deven-
igi, derivi.

- venir** *de (origine), deveni de.*
 — **dans** (*entrer dans*), enveni en ion.
 — , à -, *estonta, venonta.*
 — **au monde**, enmondigi, naskiigi.
 — , **aller et -**, iri kaj reiri, paŝi kaj repaŝi.
 — **à bout de**, supervenki.
 — **trop tôt**, trofrui.
 — , **je vous vols -**, mi vidas kion vi celas.
il vient de sortir, li ĵus eliris.
il venait de sortir, li ĵus estis elirinta.
qui vient du cœur, elkora.
ventail (*de casque*), ventotruoj.
vent (*pf*), vento.
 — (*f* || *goz*), vantaĵo || furzo.
 — , **instrument à -**, blovinstrumento.
 — , **moulin à -**, ventomuelilo.
 — , **saute de -**, ventoturno.
 — , **coup de -**, ventekblovo, ventpuŝo.
 — , **en coup de -**, abrupteĝe, ventosubite.
 — , **avoir - de qc**, esti subinformita pri.
 — , **jeter à tous les -s**, ĉiufanken disjeti.
 — , **balayé par le -**, forblovata.
 — , **côté au -**, ventoflanko, lofflanko.
 — , **au -**, alvente.
 — , **sous le -**, subvente.
vente (*contre prix convenu*), vendo.
 — (*écoulement, commerce*), vendado.
 — **aux enchères**, aŭkcio.
 — **d'occasion**, brokant(ad)o.

- vente, salle de -**, vendejo.
 — , **salle des -s**, aŭkcioejo.
 — , **mettre en -**, vende proponi.
venteaux (*de soufflerie*), ventotruoj.
venter, venti.
venteux, venta, ventoplena, ventoblova.
ventilateur, ventolilo.
ventilation, ventolado.
ventiler, ventoli, aerumi.
 — (*fin* || *jur*), dispartigi.
Ventôse (*H*), Ventozo.
ventouse (*méd* || *zoo*), kupo || suĉilo.
 — (*tunnel* || *poêle*), ventolaperturo || aerklapo.
ventral, ventra.
ventre (*anat* || *f*), ventro || internajo, utero.
 — (*tech*), ondo.
 — , **avoir mal au -**, havi ventrodoloron.
 — , **prendre du -**, ventrodikiigi, bareligi (*f*).
 — , **à plat -**, ventrokuŝe.
 — **à terre**, galopege, rapidege
ventrée (*F*), ventropleno.
ventriculaire, ventrikla.
ventricule (*anat*), ventriklo.
ventrière, ventrozono, ventrorimeno.
ventriloque, ventroparolanto.
 — , **être -**, ventroparoli.
ventriloquie, ventroparolado.
ventripotent, ventru, dikventra.
venu, veninta.
 — , **bien -** (*arbre* || *dessin*), belkreska || belinspira.
 — , **le premier -**, la unue veninta (renkontita).
venue, veno.

venue, d'une belle -, belkreska.
 — , tout d'une -, sentalia ||
 (f), rekta, seninterrompa
 venues, allées et -, iroj kaj reiroj ||
 (f), klopodoj.
 vénus (zoo), venusŝelo.
 — , bain de - (bot), venus-
 banejo, fulkardo.
 — , mont de - (anat, chirom.),
 venusmonto.
 — , peigne de - (bot), venus-
 kombilo.
 — , sabot de - (bot), venusŝuo,
 cipripedio.
 vèpres (RK), vespro.
 ver (zoo), vermo.
 — blanc, melolonta vermo.
 — luisant, lampiro.
 — à soie, silka raŭpo.
 — solitaire, tenio.
 — de terre, lumbriko, tervermo.
 vers, piqué des -, vermopikita.
 — , tirer à qn les - du nez,
 eltiri de iu la sekreton.
 véracité (de qn), vereco.
 véraison, frukta ekmaturo.
 véranda (arch), verando.
 véatre (bot), veratro.
 véatrine (chim), veratrino.
 verbal (G || oral || lexical), verba ||
 buŝa, parola || vorta.
 verbalisation, protokolo.
 verbaliser, protokoli.
 verbalisme, vortovantemo.
 verbe (G || ton de voix), verbo ||
 voĉsonado.
 Verbe, le - (R), la Vorto.
 verbération (phys), sonprodukta
 aervibrado.
 verbeux (creux : f), (tro)multvorta.
 verbiage, vanaĵo, vortoŝutado.

verbosité, vortoŝutemo, (tro)mult-
 vorteco.
 verdâtre, verdeta.
 verdelet, vin -, acideta vino.
 verdeur (fruit, vin), nematureco.
 — (feuilles...), verdecio.
 — (vigueur, jeunesse), vigleco.
 — (de vieillesse), malkaduk-
 eco.
 — (des propos), malprudeco.
 verdict (jur || f), verdikto.
 — , porter un -, verdikti.
 verdier (orn), emberizo.
 verdier, verd-igi, -igi.
 verdissement (action de verdier),
 verdigo.
 verdolement (action de verdoyer),
 verdigo.
 verdoyant, verdiganta.
 verdoyer (devenir vert), verdigi.
 verdunisation (de l'eau), verdunizo
 verduniser, verdunizi*.
 verdure (feuillage || légumes verts),
 verdaĵo.
 verdurette, verdaj brodaĵoj.
 véreux (fruit...), vermodifektita.
 — (f), suspektinda, mal-
 honesta.
 verge (badine, tringle...), vergo.
 — (anat), vira membro, penisio.
 — (mar), ankrostango.
 verges (de correction), (pun)vergoj.
 — , battre de -, vergi.
 vergé (papier), filigrane strekita.
 — (étouffe), strekita.
 verger, fruktoĝardeno.
 vergeté (peau...), striita.
 vergeture (méd), strio.
 verglas, glacipluvo.
 — , il tombe du -, glacipluas.
 vergne (bot), alno.
 vergogne, honto.

vergogne, sans -, senhonte.

vergue (mar), velstango, jardo.

véridique (sincère, franc), verama, verdirema.

— (conforme à la vérité),
verkonforma.

vérifiable, kontrolebla, konstatebla.

vérificateur, kontrolisto.

vérificatif, kontrolo.

vérification, kontrol-o,-ado.

vérifier, kontroli, konstati (la verecon de).

— (confirmer, justifier), konfirmi | pravigi.

— , se - (crainte...), konfirmiĝi, pruviĝi.

vérin (méc), ŝraŭbolevilo.

véritable, vera, efektiva.

vérité, vero | veraĵo.

— , la - de qc, vereco.

— , amour de la -, veramo.

— , en -, selon la -, vere.

— , en toute -, ververe.

vérités, dire à qn ses -, riproĉi iun pro liaj kulpoj.

verjus, acida vinbersuko.

vermeil (couleur), vermiliono.

— (argent doré), orarĝento, orita arĝento.

vermicelle (cuis), vermiĉelo.

vermiculaire, vermiculé, vermoforma, vermosimila.

vermifuge (méd), antiverm-a,-ilo.

vermillon, vermilion-o,-a.

vermillonner, vermilioni.

vermine, fiinsektoj, insektaraĉo.

— (f), kanajlaro.

vermineux (méd), verma.

— (couvert de vermine), parazitokovrita, plena.

vermis (anat), vermiso *.

vermisseau, vermeto.

vermivore, vermomanga, vermovora.

vermouler, se -, vermoboriĝi.

vermoulu, vermoborita.

— (vétuste), kaduka.

vermouth, vermuto.

vernaculaire, landopropa.

vernal, printemprilata.

— , point -, printempa ekvinoxopunkto.

— (point - : par extension),
printempa ekvinokso.

vernalisation (agro), vernalizo.

vernaliser (agro), vernalizi.

vernier (tech), verniero.

vernir, vernisi.

vernis, verniso.

— (de poterie), glazuro.

— (à l'alcool || gras), (alkohola || olea) verniso.

— (à l'essence || au tampon),
(terebinta || polura) verniso.

— (f), falsa ŝmirono.

vernis du Japon (bot), ailanto.

vernissage, vernis-ado,-aĵo.

— (art), (pentr)ekspozicia inaŭguracio.

vernisser, glazuri.

vernisser, vernisisto || glazuristo.

vérole (méd), sifil(is)o.

— , petite - (méd), variolo.

véronal (méd), veronalo.

véronique (bot), veroniko.

verrat (zoo), virporko.

verre (matière || de lunettes...),
vitro || (à boire), glaso.

— , objet de -, vitraĵo.

— , laine de -, vitrolano.

— , un - à vin, vinglaso.

— , un - de vin, glaso da vino.

verre à vitre, domvitro, fenestro-vitro.

— (de lampe), cilindro.

verrerie (art || usine), vitroarto || vitrofandejo.

verrier, vitristo || vitralisto.

— (panier à verres), glas-korbo.

verrière (porte vitrée), vitropordo.

— (grand vitrail), vitralego, kolora vitrofenestro.

verroterie, vitrajeto.

verrou, riglilo.

— (être) sous les -x, en malliberejo.

verrouiller, rigli.

verrucosité, veruketo.

verruie, veruko.

verruqueux, veruka.

vers (litt || pièce de -), verso versaĵo.

— , faire des -, versi.

— , mettre en -, versigi.

vers (prép. direction), al, cele al, direkte al, en la direkto al.

— (contre qn, qc : direction, hostilité), kontraŭ iun, ion.

— (approximation), ĉirkaŭ.

versant (géo), flanko.

— (d'une colline), deklivaĵo.

versatile, ŝanĝema, ŝanĝanima, ne-konstanta.

versatilité, ŝanĝanimeco.

verse (action de verser : liquides || grains), verŝado || ŝutado.

— (accident aux moissons), grenkuŝigo.

— , à -, abunde.

versé (dans : expérimenté), sperta (pri).

Verseau, le - (ustr), Amforo.

versement, elspezo, pag(ad)o || kotizo.

verser T (liquides || solides), verŝi || ŝuti.

— (moisson), kuŝigi.

— (renverser), renversi.

— (à boire), enverŝi.

— (argent || cotisation), pagi || kotizi.

— (larmes || sang), plori || elverŝi.

verser I, flankenfali, renversiĝi.

— (moisson), kuŝigi.

verset (litt), versego.

— (B || Koran...), paragafeto.

verseuse, verŝilo.

versicolore, diverskolora, bunta.

versiculet, verseto.

versificateur, versisto, vers(ofar)-isto.

versification, versofarado.

versifier, versofari.

version, tradukekzerco || detraduko.

— (interprétation), interpretado (pri faktoj).

— (ciné || méd), versio.

verso, dorsa, posta flanko.

versoir, (plugila) deŝutilo.

verte (mesure russe = 1077 m.), versto.

vert, verd-a-o.

— (bois || légume), suka || freŝa.

— (fruit, vin), nematura.

— (vieillard), malkaduka, freŝa.

— , se mettre au -, ripozi sur kamparo.

vert-de-gris (chim), verdigro.

vert-de-griser, se -, verdigriĝi.

vertébral, vertebra.

vertébrale, colonne -, vertebraro, spino.

vertébré, vertebra || vertebrulo.
vertement, malmilde, draste.
vertex (anat), verto.
vertical, vertikala || apika.
verticale, une -, vertikalo.
verticalité, vertikaleco.
verticille (bot), verticilo.
verticillé, verticilforma.
vertige, vertigo, kapturn(iĝ)o.
 — , avoir le -, vertiĝi.
vertigineux, vertig(odon)a.
vertu, virto || virina ĉasteco.
 — (faculté || effet), povo || efiko.
 — (de baguette magique), kapablo.
 — , en - de, pro, laŭ.
vertueux, virt-a,-ulo.
verve, vervo, inspirovigleco.
 — , plein de -, verva.
verveine (bot), verbeno.
verveux, funelforma fiŝreto.
vésanie (méd), vesanio.
vesce (bot), vicio.
vésical, vezika.
vésicant, veziklga.
vésication, vezikigo.
vésicatoire (méd), vezikigilo, vezikiga plastro.
vésiculaire, vezikeca || vezikhava.
vésicule (anat || bot), veziketo.
 — billaire, galveziko.
vésicules, produire des -, vezikigi.
vésiculeux, vezikeca.
vespasienne, publika urinejo.
vespéral, vespera || vesprolibro.
vespertillon (zoo), vespertilio.
vespidés (ent), vespedoj.
vesse, senbrua furzo.
vesse-de-loup (bot), likoperdo, polvofungo, bovisteo.
vessie (anat || de ballon...), veziko.

vestale (antiq), vestalo.
veste (veston, vareuse), jako.
 — , remporter une - (F), trafi malvenketon, malsukcesi.
vestiaire, vestodeponejo, vestejo.
vestibulaire (anat), vestibla.
vestibule (anat || arch), vestiblo.
vestige (tracé du pied), (pied)spuro.
vestiges (restes de ce qui a péri), postrestaĵoj, ruino.
vestimentaire, vestara, vesta.
veston, jako.
vêtement (habit, robe), vesto.
vétéran (pf), veterano.
vétérançe, veteraneco.
vétérinaire, bestokuracisto, veterinar-o,-a.
vétille, malgravaĵo, bagatelo, malseriozaĵo.
vétiller, bagatelumi || ĉikaneti.
vétilleur, vétilleux, bagatelem-a, ĉikanetem-a;-ulo.
vêtir, vesti, kostumi.
 — , se -, vesti sin.
veto (jur || f), vetoo || rifuzo, opono (f).
 — , droit de -, vetorajto.
 — , opposer son - à, vetoi.
vêture (R : prise d'habit), monaĥ(in)a vestado.
vétuste, kaduka, uzdifektita.
vétusté, kadukeco.
veuf, vidv-o,-a.
 — , devenir -, vidviĝi.
veule, senenergia.
veulerie, senenergieco, inerteco.
veuvage, vidv(in)eco.
vexant, vexateur, ofenda, ĉagrena.
vexation, ofendo, turmenteto, ĉikanego.
vexatoire, ofenda, ĉikanega.

vexer, ofendi, ĉagreni, molesti.

— , se -, être **vexé**, ofendiĝi, ĉagreniĝi, afliktiĝi.

viabilité (d'un enfant), vivipovo.

— (d'une route...), travetur-
ebleco, trafikaŭgeco.

viable, vivipova || traveturebla.

viaduc, valponto, viadukto.

viager, dumviva || dumviva kon-
trakto.

viagère, rente -, porviva rento.

viande (cuis), viando.

— **de boucherie**, buĉoviano.

viatique (argent, provisions de
voyage), vojaĝ-mono,-
provianto.

— (f : moyens de parvenir),
celrimedo, laŭcela
rimedo.

— (K), viatiko.

vibrant, vibra || (voix), sonorega.

— (f : émouvant), emocia.

vibratile, vibriva, vibropova.

vibratoire, vibra.

vibrateur (tech), vibrigilo.

vibration, vibrado || (une -), vibro.

vibrato (mus), nototremo.

vibrer, vibri, svingiĝi.

— (s'émouvoir), emociiĝi.

— , **faire** -, vibrigi, svingi.

— , **faire** - (f : émouvoir),
emocii, kortuŝi.

vibreux (élec), zumilo.

vibron (zoo), vibrio.

vibrisse, nazharo, vibriso.

vicaire (RK), vikario, subparoĥestro

vicarial, vikaria.

vicariat, vikarieco.

vice, malvirto, diboĉemo.

— (de forme : défectuosité "jur"),
manko, difekto || mis-
formalaĵo.

vice de conformation, malbon-
formo, misformo.

vice- (particule invariable), vic-

vice-amiral, vicadmiralo.

vice-chancelier, vickanceliero.

vice-consul, vickonsulo.

vice-présidence, vicprezidanteco.

vice-président, vicprezidanto.

vice-roi, vicreĝo.

vice-royauté, vicreĝeco.

vice versa, reciproke || inverse.

vicié, air -, malfreŝa aero.

vicier (gâter || jur), difekti || nuligi,
difekti.

vieux, malvirt-a, diboĉem-a; -ulo.

— (animal), malobeema.

— (défectueux), difektita.

— , **cercle** -, cirklorezono,
ensorĉita cirklo.

vicieuse (locution), malkorekta.

vicinal (chemin), intervalaĝo (vojo).

vicissitudes du sort, sortoŝanĝoj.

vicomte, vicgrafo.

vicomtat, vicgraf-eco, -lando.

victimaire (R), viktimisto.

victime (pf), viktimo || trafito,
trompito.

victoire (pf), venko.

— , **chanter** - (pf), venke
krii.

victorieux (qn || qc), venkinta ||
venka.

victuailles, manĝeblaĵoj.

vidage (action de vider), malplenigo.

vidange (action de vider), mal-
plenigo.

— (d'un tonneau), nepleneco.

vidanges, kloakaĵo.

vidanger, malplenigi || (auto), for
fluigi.

vidangeur, kloak(purig)isto.

vide (qui ne contient rien), malplena, senenhava.

— (non occupé : place, esprit), vaka.

— (f : futile), vanta.

vide (subst), malpleneco, senenhav-eco.

— (phys || lacune), vakuo || breĉo.

— (futilité), vanteco, nenieco.

— , avoir la tête -, esti senpenso.

— , à - (voiture...), malplene, sensarĝe.

— , à - (motour qui tourne), senefike, vane.

vide-ordures, rubotubo.

vider (rendre vide), malpleniĝi | elverŝi, elŝuti.

— les lieux, vakigi.

— un verre, eltrinki glason.

— (une volaille), sentripigi.

— (f : terminer | régler), plene fini | aranĝi.

— (qn : f), elsuĉi, sensukigi, vampirumi.

viduité, vidvineco.

vie (p || manière de vivre), vivo || vivado.

— , refaire sa - (se remarier), reedz(in)iĝi.

— , arbre de - (B), vivarbo.

— , genre de -, vivmaniero, konduto.

— , durée de la - (longévité), vivdaŭro.

— (subsistance || activité), por-vivo | vicleco.

— , source de -, vivofonto.

— , niveau de -, vivnivelo.

— , règle de -, prikonduta regulo.

vie, le prix de la -, vivotenaj kostoj.

— , question de - (ou de mort), vivdemando.

— , gagner sa -, gajni sian vivopan-
onon, sian vivotenon.

— , perdre la -, senviviĝi.

— , mener joyeuse -, vivi en-
gojo kaj plezuro.

— , à - (enprisonnement...), viv-
daŭr-a, dumviv-a;e.

vie en commun, kunvivado, kunest-
ado.

vieil, maljuna.

vieillard, maljunulo.

vieillerie, malnovaĵaĉo, brokantaĵo.

vieillesse, maljuneco || maljunularo.

— (f : ancienneté), mal-
noveco.

vieillir (devenir vieux), maljuniĝi ||
maljunaspektiĝi.

— (perdre sa fraîcheur), mal-
freŝiĝi, eksmodiĝi.

— qn, maljuniĝi iun.

— , se -, (parole) plimaljuniĝi
sin.

vieillissant, maljuniĝanta.

vieillessement, maljuniĝo.

vieillot, maljuneta.

vielle (mus), vjelo.

vierge, virg-a, -(ul)ino || netuŝita.

— (cre || forêt), pura |
sovaĝa, praarbaro.

— (huile || terre), kruda |
neniam kulturita.

Vierge, la Sainte -, la Sankta
Virg(ul)ino.

vieux (agé || ancien), maljuna ||
malnova, antikva.

— (subst : personne âgée), mal-
junulo.

vif, vive (qui est en vie), viva, viveca.

— (éveillé), rapid-pensa-aga, flugema.

— (qui a du brillo), viva, vigla.

— (caractère), koleretema, incitigema, fajra.

— (chair || eau), kruda, senhaŭta || flua.

— (froid, arête || feu), akra || arda.

— (style), glata, rapida.

— (intérêt || reproche), streĉa || malmilda.

— , piquer au -, ofendi.

— , de - voix, parole.

— , de - force, perforte.

vif, le - (de la question), kerno.

— , sur le -, laŭ la vivo.

vif-argent (chim), hidrargo.

vigie (mar), ŝipgard-o, observ-ejo; -isto.

vigilance, vigleco, vigla atento.

vigilant, vigla, observema, vigle atenta.

— , être -, vigli.

vigile (ant), noktogardisto.

— (R), antaŭfesta tago.

vigne (plant || vignoble), vito, vinberujo || vitejo, vinberejo.

— , pied de - (cep), vinber-trunko.

vigne vierge (bot), sovaĝa vito, ampelopso.

vigneron, vinberkulturisto.

vignette (art || fisc), vinjeto || ŝtatostampaĵo.

vignettiste, vinjetisto.

vignoble, vitobieno, vitejo, vinberejo.

vignoble (région), vitoregiono, vinregiono.

vigogne (zoo || laine), vikuno || vikunlano.

vigoureux (pf), fortika || vivoplena.

— (style || attaque), kerneca || vigla.

— (critique), akra, malmilda.

vigueur (muscles, caractère), fortikeco.

— , être en - (f), validi.

— , entrer en - (f), validiĝi.

vil (de peu de valeur), senvalora.

— (object), malnobla, triviala.

vilain (laid || méchant), malbela || malbona.

— (roturier || paysan), nenobelo || kampulo.

vilayet, paŝaejo, paŝalando.

vilebrequin (outil), turnoborilo, brustoborilo.

— (arbre coudé), kran-koŝafto.

vilenie, malnoblaĵo.

vilipender qn, malestime trakti iun (paroli pri iu).

villa, vilao, somerdomo.

village, vilaĝo.

villageois, vilaĝ-a, -ano.

villanelle, pastoralo poezio (ou danco).

ville, urbo.

— , hôtel de - (mairie), urbo-domo, magistratejo.

villégiature, somerrestado.

— , en -, somerloĝe.

villégaturer, somerrestadi.

villosité (anat), vilo || vilaro.

vin, vino.

— bouché || mousseux, botel-vino || ŝaŭmvino.

vin, être pris de -, esti ebria.

—, mettre de l'eau dans son -
(F), moderiĝi, mildiĝi.

vinaigre (pf), vinagro.

—, assaisonner, conserver
au -, vinagri.

—, mouche du -, vinagro-
muŝo, drozofilo.

vinalgrerie, vinagrejo.

vinaigrette (cuis), vinagrosaŭco.

vinaigrier (burette || fabricant),
vinagr-ujo || -faristo.

vinai (relatif au vin), vina.

vinasse, vinaĉo || brandorekre-
mento.

vindas, vindau (mar), vindaso.

vindicatif, venĝema.

vindict publique, punpostulo.

vinée, vinrikolto.

viner, vinalkoholi.

vineux, vin-a,-eca || vin-kolora,-riĉa,
-gusta.

vingt, dudek || -a.

vingtaine, dudeko, dudekelko.

vingtième (rang || fraction),
dudek-a || -ono.

vinicole, vina || vin-kultura,-pro-
dukta.

vinification, vinfarado.

vinosité, vineco.

viol, seksatenco, seksperforto.

violacé, violâtre, violeta.

violacées (bot), violacoj.

violateur, seksatencinto || leĝ-
atencinto.

violation, profano, malobeo.

— de la paix, pacorompo.

viole (mus), violjo.

violence, fortego || (par abus),
perforto.

—, faire - à qn, perforti iun.

violence, se faire -, sin perforte
regi.

—, par - (par force), per-
forte.

violent (qn), violenta, perforta ||
sovaĝa.

— (qn : emporté), kolerema.

— (qc : intense), fortega.

— (vent), malkvieta.

violente (mort), akcidenta, krima.

violenter, perforti.

viol (une fille), seksatenci, per-
forti, malvirgigi.

— (loi || droit), (leĝ)atenci,
malobservi || forklini.

— (secret || domicile, frontière...),
malsekretigi || transpaŝi.

— (un lieu saint), malsanktigi,
profani.

violet, viola, violkolora || violbluo.

violette (bot), violjo.

violier (bot), keiranto.

violine (couleur), purpurviola.

violon (mus), violono || (f), arest-
ejo.

—, jouer du -, violoni.

violoniste, violonisto.

violoncelle (mus), violonĉelo.

violoncelliste, violonĉelisto.

violoneux, (violon)skrapisto || kam-
para violonisto.

viorne (bot), viburno.

vipère (zoo), vipuro, vipero.

—, langue de -, maliclangulo.

—, race de -s (B), Vipuridoj.

vipereau, vipurido, viperido.

vipéridés, vipuredoj, viperedoj.

vipérin, vipura, vipera.

vipérine (bot), ekio.

virage (auto || route...), ĝirado ||
ĝirejo, vojturniĝo.

virage (*direction, conduite* : f),
ŝanĝo.

virage (*photo*), ton-igo, iĝo.
— , **bain de -**, tonigbano.
— (*mar* || f), ĝirado.

virago, vireskulino, viraspektulino.

virement (*fin*), ĝiro || spezo.
— (*budgétaire*), transasigno.

virer (*chemin*), (voj)turni.
— (*teinte*), tonŝanĝiĝi.
— (*auto* || *fin*), ĝiri.
— (*pivoter*), turniĝi.
— (*photo*), ton-igi, -iĝi.
— (*mar*), ĝiri, taki.

vireux, venena.

virevolte, rapida ĝiro.

virevolter, rapide ĝiri.

virginal (pf), virga, virgina.

virginité, virgeco.
— (f), purmoreco, netuŝiteco.

virgule, komo.
— , **bacille** - (*méd*), komo-
forma bacilo.

viril, vira, vireca.

virilité, vireco.
— , **manque de** - (*mollesse*),
malvireco.

virole (tech), tenilringo, metal-
zoneto.

virtualité, virtualeco.

virtuel (opt || phys), virtuala,
imaga.

virtuose, virtuozo.

virtuosité, virtuozeco.

virulence, virulenteco.
— (f), ekregeco.

virulent (*méd* : *dû à un virus*),
virusa.

— (*méd* : *très toxique*), viru-
lenta.

— (f), akrega, malmildega.

virus (*méd*), viruso.

— **filtrant** (*méd*), ultraviruso.

vis, ŝraŭbo.

— **sans fin**, senfina ŝraŭbo.

— **d'Archimède**, akvoŝraŭbo.

— , **pas de -**, ŝraŭbopaŝo.

visa, vizo.

visage, vizaĝo.

— , **à - découvert**, senmaske.

vis-à-vis (*en face* || *subst*), fronte al,
vidalvid-e || -ulo.

vis-à-vis de (*à l'égard de*), koncerne
(acc.), kontraŭ, por pri.

viscéral, viscera.

viscère (anat), viscero, intestaro.

viscose (tex), viskozo.

viscosimètre, viskozometro.

viscosité, viskozeco.

visé (*par un ordre...*), koncernata.

visée (*direction du regard*), cel-
direkto, celumo.

— (*d'une arme*), celdirektado,
celumo.

— (*tendance*), celado.

— , **fente de** - (*mil*), celfendo.

— , **système de** (*mil*), celilaro.

visées (f : *fins*), celo, pretendo.

viser (adm || mil), vizi || celi,
celumi.

— (*qc, à qc, tendre à...*), celi.

— **à**, strebi.

viseur (opt), serĉilo.

visibilité, videbleco.

visible, videbla || (f), evidentata.

— , **rendre -**, videbliĝi.

— , **devenir** - (*apparaître*),
videbliĝi.

visière, viziero.

vision (*la vue*), vidado || (R || *méd*),
vizio.

visions, avoir des -, vizii.

visionnaire, vizi-a, fantazi-a;-ulo.

visionner (tech), filmobservi.

visionneuse (tech), filmobservilo.

visitandine (R), vizitacianino.

Visitation (R), Vizitacio *.

visite, vizito.

visiter, viziti | (douanes), revizii.

visiteur, vizitanto || reviziisto.

vision (zoo), vizono, lutreolo.

— , manteau de -, vizonpelta mantelo.

visqueux, viskoza.

vissage, ŝraŭbado.

visser, ŝraŭbi.

— qc sur qc, alŝraŭbi.

— , se -, ŝraŭbiĝi.

visserie, ŝraŭbajoj.

visuel, vida, okula.

vital (relatif à la vie), viva ||

(philo), vitala, viva.

— (F : essentiel), vivesenca, vivnecesa.

vitale, question -, vivdemando.

vitalisme (philo), vitalismo.

vitaliste, vitalisma || vitalisto.

vitalité, vivoforto, vivopovo ||

vivopleneco.

vitamine, vitamino.

vitaminé, vitamina.

vite (adv | adj | cheval), rapide | rapidpieda.

— , parler trop - (f), nesingarde paroli.

vitellin (anat), vitela.

vitellus (anat), vitelo.

vitesse (méc | phys), rapido.

— (hâte, rapidité), rapideco.

— (multiplication : méca), rapidumo.

— , boîte de -s, rapidumskatolo.

— , à toute -, rapidege.

vitesse, en grande - (chf), rapidire

— , perte de - (avi), rapidperdo, staŭlo.

— , être en perte de -, staŭli.

vitesses, changement de -, rapidumŝanĝilo.

viticole, vinberkultura, vitokultura.

— , région -, vinregiono, vitoregiono.

viticulteur, vinber-kulturisto, vito-

viticulture, vinber-kulturo, vito-

vitrage (pose de vitre || rideau),

vitrado | (fenestra)

kurteneto.

— (arch | cloison), vitrosepto.

vitrail, vitralo.

vitre de fenêtre, fenestra vitro.

— , pose de -, vitrado.

— , casser les -s (F, f), senindulge ekparoli.

vitré, corps - (anat), vitreca korpo, vitreo *.

vitree, porte -, vitropordo.

vitrierie, vitrado || vitroarto || vitrokomerco.

vitrescible, vitrigema.

vitreux, vitreca.

vitrier, vitristo.

vitrifiable, vitrigebla.

vitification, vitrigo.

vitrier, vitrigi.

vitrine (armoire), vitroŝranko, vittrino.

— (devanture), montrofenestro.

vitriol (chim), vitriolo.

vitriolique, vitriola.

vitrioler (tech), vitriol-bani,-ŝpruci.

— (jeter du v.), vitriol(um)i.

vitrosité, vitreco.

vitupérer, mallaŭdegi | vigle mal-aprobi.

vivace, vivema.

— (feuille), konstanta.

— , plante -, staŭdo.

— (mus), vigle rapide.

vivacité (action || conception), vivo-eco | rapidkomprezo.

— (colère), incitigemo.

— (couleurs || regard), brilego.

— (style | esprit), vervo.

vivandier (mil), kantinisto.

vivant, viva, vivanta.

— , être - || un -, vivaĵo | vivulo.

— , bon -, vivĝojulo.

— , art -, vivovera arto.

— , de son -, dum lia vivo.

vivat, vivuo.

— , pousser des -s, vivui.

vive (ich), trakino.

vive ! (interj), vivu ! hura !

vivement, vigle rapide.

— (sentir), forte, intense, ege.

— (reprocher), akre mal-milde.

vividité, spiritbildiĝo.

vivier, fiŝujo, fiŝbaseno.

vivifiant, viviga, vivodona.

vivifier, vivigi.

vivipare, vivonaska.

viviparité, vivonaskeco.

vivisecteur, vivosekcanto.

vivisection, vivosekcado.

vivoter (F), viveti, vegeti.

vivre (I | T : un événement), vivi | travivi.

— ensemble (cohabiter), kun-vivi.

— de qc, subteni sian vivon per, vivteni sin.

vivre jusqu'à (atteindre), ĝisvivi.

— (plantes), vegeti.

— , manière de -, vivado.

— , moyens de -, viviloj.

— , joie de -, vivoĝojo.

— , faire -, vivigi.

— , apprendre à - à qn (F), doni al iu lecionojn pri moroj.

il a vécu son temps, li forvivis sian tempon.

vivres (moyens de subsist.), porviv-vaĵoj.

vizir, veziro.

vocable, vorto, termino.

vocabulaire (manuel | liste), vort-libro || vortlisto.

— (d'une langue), vort-trezoro.

— (d'une spécialité), vort-provizio.

vocal, voĉa.

vocalique (G), vokala.

vocalise (mus), silabokant-o,-ado.

vocaliser (mus), silabokanti.

vocalisme (G), vokalsistemo, vokalaro.

vocatif (G), vokativo.

vocation, alvokiĝo, alvokiteco | talento.

vociférations, kolerkrioj.

vociférer, kolerkrii, bleki.

vodka, vodko.

vœu (souhait || volonté), propono, deziroprimio || volo.

— (promesse || R), promeso | voto.

— , faire - de, ĵure promesi.

vœux, faire des - (pour), deziri sukceson (por).

vogue, furoro.

— , être en -, furori.

voguer, marveturi, ŝipi, ŝipiri, velveturi.

voici, - **que**, jen.

—, **que** -, jena.

—, **de la façon que** -, jene.

vole (pf), vojo, irejo || (f), rimedo, perado.

— **ferrée** (ts), fervojo || (rails, traverses), trako.

— **d'eau** (mar), (ŝip)fendo, likado.

— **navigable**, akvovojo.

— **lactée**, lakta vojo.

— **de fait** (jur), molestado.

— **de la scie**, segvojo.

— (d'une auto), ŝpuro.

—, **largeur d'une** - (ferrée), ŝpuro.

—, **assise de la** - **ferrée**, trakbazo.

—, **par** - **d'eau**, akvoveture.

—, **par** - **des airs**, aervoje.

voie, être en - de, ek...i.

—, être en bonne -, esti sur bona vojo.

—, **mettre sur la bonne** -, envojigi.

—, être en - de réalisation, efektivigata.

—, **trouver sa** - (f), trovi ĝustan okupon, ekesti ĝusta homo en ĝusta loko.

—, **mettre qn sur la** - de (f), duonmontri al iu la vojon al.

voilà (que), jen.

—, **que** -, jena.

— **pourquoi**, jen kial.

— **tout**, kaj nenio pli; tute simple.

—, **le** -, jen li (estas).

voilage, vualaĵo.

voile, un - (pf), vualo || (f), kaŝilo, ŝajno, preteksto.

— **du palais** (anat), (palat)velo.

— **d'artimon** (mar), kapevelo.

—, **une** - (mar), velo.

—, **faire** - (mar), veli.

—, **mettre à la** - (mar), ekveli.

—, **étendre son** - (nuit), vuali.

—, **lever le** -, malkaŝi la veron.

—, **vol à** -, glisflugado.

voilé, vuala || (météo), nuba, nebula.

— (regard || voix), senbrila || obtuza.

voiler (pf), vuali || (f), kaŝi.

— (photo), lumdifekti, fuŝimpresi.

— (roue), ebentordi.

—, **se** -, vualiĝi || kaŝiĝi || lumdifektiĝi, fuŝimpresiĝi || ebentordiĝi.

voilier (métier || mar), velfaristo || velŝipo.

— (orn), longfluga birdo.

voilure (avi || mar), planeo || velaro.

— (de roue), ebentordigo.

voir (ts), vidi.

— (prophétiquement), viziti.

— (rendre visite), viziti.

— (comprendre), kompreni, kons-tati.

— **derrière soi**, retrovidi.

— **au-delà**, transvidi.

— **au dehors**, elvidi.

— **si**, provi ĉu.

voir, **faire** -, vidigi.

—, **laisser** -, ne kaŝi || rimarkigi.

—, **pour** - (F), prove.

—, **façon de** -, koncepto.

je verrai, mi pripensos, mi ekzamenos.

il n'a rien à voir là dedans, tio tute ne koncernas lin.

voir, se - (*se visiter*), interviziti sin.

voire (*même*), eĉ ; kaj eĉ ; ja eĉ.

voirie, vojofico, stratadministracio || stratpurigado.

voisé (*son*), voĉa.

voisin, najbar-o;-a, apuda.

— (*pf*), proksima.

voisinage, najbareco, apudeco || najbararo.

— **de l'eau**, apudakveco.

voisiner, (najbare) interriliati, najbarumi.

voiturage (*roulage*), vetur(ad)o.

voiture, veturilo.

— **d'enfant**, infanveturilo, bebveturilo.

— **à bras**, ĉareto, puŝoĉaro.

— **à chevaux**, ĉevalveturilo, kaleŝo.

— **de place**, fiakro.

— **, aller en -**, veturi.

— **, mener en -**, veturigi.

voitures, entrée des -, enveturejo

— **, accessible aux -**, alveturebla.

voiturier, veturigisto, ĉar(transport)isto.

voivode, vojevodo.

voix (*ts*), voĉo.

— **de tête** (*fausset*), falseto.

— **flutée**, flutvoĉo.

— **délibérative**, decida voĉo.

— **, de vive -**, voĉe, buŝe.

— **, extinction de -** (*méd*), voĉperdo.

— **, ton de -**, voĉsonado.

— **, à - basse**, mallaŭte.

— **, à haute -**, laŭte.

— **, perdre la -**, senvoĉiĝi.

— **, aux -**, balote, voĉdone.

vol (*oiseau* || *avi*), flugo, flugado.

— **à voile**, glisflugado.

vol, en -, fluge.

— **, au -**, preterfluge.

— **, à - d'oiseau**, fluglinie || birdoperspektive.

— **, de haut -**, altfluga.

— **, vitesse de -**, flugrapido.

vol (*larcin*), ŝtelo.

— **avec effraction**, enrompanta ŝtelo.

— **, enclin au -**, ŝtelema.

— **, instinct du -**, ŝtelemo.

volable, ŝteblebla.

volage, flirtema, flirtanima.

volaille, kortobirdo || kortobirdaro.

— (*cuis*), kortobirdaĵo.

volant, fluga, fluganta.

— (*coupon*), kupono.

— (*de direction*), direktilrado, stirrado.

— (*jeu*), volano, plumpilko.

— (*méc*), incirrado.

— (*de poutre*), spano.

— (*vét*), falbalo.

volante, feuille -, flugofolio || nebindita folio.

volatil (*chim*), volatila, vaporigema.

volatile (*orn*), birdo, flugbirdo, flugaĵo || kortobirdo.

volatilisable, volatiligebla.

volatiliser, volatiligi.

— **, se -**, volatiligi || (*f*), forflugi (*f*).

volatilité, volatileco, vaporigemo.

vol-au-vent (*cuis*), volovano.

volcan, vulkano.

volcanique, vulkana.

volcaniser, vulkanigi.

volcanisme, vulkanismo.

volée, flugo, flugado.

— **de coups**, bat(eg)ado, bastonado, draŝado, tanado

volée de coups de canon, salvo.
— de cloches, sonorado.

— , sonner à toute -, sonoriladi.

— , à la -, flugokapte.

— , à la - (f), flugrapide.

volée, chose -, ŝtelaĵo.

voler (avi || oiseau || f : paroles),
flugi.

— (f : aller très vite), flugokuri.

— en éclats, dissplitiĝi.

— en vol plané, glisi.

voler (dérober), ŝteli.

volerie (F), ŝtelado.

volet (de lit || de livre...), kovrilo.

— (photo), ŝovŝirmilo.

— (avi), kromklapo. postklapo.

— (tech || de triptyque), klapo |
alo.

— (contrevent), (fenestro)kovrilo, ŝturo.

— , trié sur le - (f), zorge
elektita, plejbonkvalita.

voleter, flirti, flugeti.

volette, matoplecto.

voleur, ŝtelema || ŝtelisto.

— , au - ! ŝtel ! ŝtel !

volièr, (birdo)kaĝego.

volige, lato, tabulo.

voliger, lati.

volitif (G), volitivo.

volition, volado.

volley-ball, respilka ludo.

volontaire (de la volonté), vola.

— (qui agit de bon gré),
memvol-a, propravol-a, libervol-a; ulovoluntulo.

— (qui ne fait que sa
volonté), obstinema.

volontariat, memvola varbiĝo.

volontarisme (philo), volismo.

volontariste, volisto.

volontairement (de plein gré),
propravole.

volonté (le vouloir), volo || fina
intenco || deziro, kaprico
bontrovo.

— (faculté), volado.

— (fermeté de caractère),
firmeco.

— , bonne - (empressement),
volonteco, bonvolo.

— , bonne - (philo), devovolo.

— , mauvaise -, malvolonteco.

— , avoir de la -, esti
energia.

— , qui manque de -, sen-
vola.

— , à -, laŭvole, laŭplaĉe.

volontés, soumettre à ses -,
submiti al siaj kapricoj.

— , faire ses quatre -, agi
laŭkaprice.

volontiers, volonté.

volt (élec), volto.

voltage, tensio.

voltaïque (élec), voltaeca.

voltamètre (élec), voltmetro.

voltaire (fauteuil), altadorsa fotelo.

voltairianisme (philo), volteranismo.

voltairien, volter-a,-ano.

volte (équitation), volteo, turniĝo.

volte-face (pf), returniĝo.

voltmètre (élec), voltmetro.

volter (équitation), voltei.

voltige (équitation), rajdosaltado.

— (gymnastique), flugtrapeza
gimnastiko.

— (de bateleurs), ĵongloŝnuro.

voltiger (voler çà et là | flotter au
vent), flirti.

voltigeur, rajdosaltisto | flugtra-pezisto.

— (f : mil), movsoldato, sturmsoldato.

volubile (bot || f), volviĝema || parolfluega.

volubilis (bot), konvolvulo.

volubilité, parolfluegeco.

volucelle (ent), volucelo.

volume (géom), volumeno, volumenaĵo.

— (tome), volumo.

volumétrique, volumena, volumen(difin)a.

volumineux, volumena, ampleksa.

volupté, volupto.

voluptueux (qc || qn), volupta. ĝuama || volupt-ama, -ulo.

volute (arch || zoo), voluto, spiralo.

volutés, faire des -, spirali.

volvaire (bot), volvario.

volve, volvaĵo.

vomer (anat), vomero.

vomique (subst : méd), puvomaĵo.

— , noix -, vomiga nukso, striknonukso.

vomir, vomi.

— , envie de -, naŭzo, vomemo.

— , donner envie de -, naŭzi.

— (des flammes : volcan), elĵeti.

— (f), elkraĉi.

— , faire - (rendre malade), vomigi.

vomissement, vom-o, -ado || -aĵo.

vomissure, vomaĵo.

vomitif, vomig-a | -a drogo.

vomito-negro (méd), flava febro.

vomitore (antiq), elvomejo.

vorace, vorema, manĝavida.

voracité, voremo.

vorticelle (zoo), vorticele.

vorticellé, vortica.

vortex (anat), vortico.

vos (pluriel de votre), viaj.

votation, voĉdonado.

vote (suffrage), voĉdono.

— , bulletin de -, balotilo.

— , droit de -, voĉdonrajto.

voter (pour ou contre), voĉdoni.

— (élire par scrutin), baloti.

votif, vota.

votive, fête -, patrona festo.

votre (adj possessif), via.

vôtre, le - (pron possessif), (la) via.

il faut y mettre du vôtre, ankaŭ vi devas cedi.

vôtres, les - (vos parents...), la viaj, via familio.

vouer (R || f), voti, priĵuri | dediĉi.

— (destiner), destini.

— (à l'insuccès), kondamni.

— , se - (se consacrer à), sin dediĉi (al).

vouloir, voli.

— (avoir l'intention de), intenci.

— (demander, exiger), postuli.

— (souhaiter | prétendre), deziri | pretendi.

— (permettre), permesi.

— (réclamer comme prix), deziri, postuli.

— aller (à, dans qc), voli (al io, en ion).

— bien, bonvoli, volonti, konsenti.

— , bien - faire, favore konsenti fari.

— , sans le -, sentence, pro malatento.

— dire (signifier), signifi.

vouloir, en - à qn, havi venĝemon kontraŭ iu.

Que voulez-vous ? (F), Nu !
Tio estas neŝanĝebla !

en veux-tu en voilà (F), tiom multe kiom oni povas deziri.

Veillez ! aŭfable volu, bonvolu.

vouloir (subst : volonté), volo.

— , **bon -**, volonto, bontrovo.

— , **mauvais -**, malvolonto.

voulu (intentionnel), intenca.

— , **en temps -**, en deca (difinita) tempo.

vous, vi, vin, al vi.

voussure (arch || méd), volbiĝo || (dors)kurbiĝo.

voûte (arch || anat), volbo || forniko.

— **de feuillage**, laŭbo.

— , **clef de -**, volboŝlosilo.

voûté, volba, volboforma || dorskurba.

voûtement, volbado.

voûter (arch), volbi.

— , **se -**, volbiĝi || dorskurbiĝi.

vouvoyer, vidiri.

voyage, vojaĝo || vetur(ad)o.

— (à pied || d'affaires), migrado || afervojaĝo.

— , **qui a le goût des -s**, vojaĝema.

— , **nécessaire de -**, vojaĝilaro.

— , **bureau de -**, vojaĝoficejo, veturoficejo.

— , **en -**, vojaĝe.

voyager, vojaĝi.

— (par voiture, avion ou bateau), veturi.

— (à pied, en bande || courir le monde || déambuler, errer), migri.

voyager avec qn, kunveturi.

voyageur, vojaĝanto, pasaĝero.

— **à pied**, vojiranto.

— (com), vojaĝisto ; vojaĝa, migra komizo.

— , **pigeon -**, migra kolombo.

voyance, vizienco || vidanteco.

voyant (opposé à aveugle), vidanto.

— (qui a des visions), viziulo, aŭguristo.

— (adj : couleur...), efekta, okultira.

voyelle, vokalo.

voyer, agent -, vojoficisto, voj-inĝeniero.

voyou, stratulaĉo, bubaĉo, knabaĉo.

vrac, en -, nepakite, senpake.

vrai (exact, réel), vera.

— (total, pur, absolu), plena.

— , **le -** (la vérité), vero.

— , **le -** (de qc), vereco.

— , **rendre -** (confirmer, réaliser), verigi.

— , **à dire -**, vere.

— , **à - dire**, verdire.

— **de -**, ververe.

— , **est-ce - ?** ĉu vere ?

— , **il est -** (concession), ja.

vraiment (adv), vere.

vraiment ? (interj.), ĉu jes? ĉu vere?

vraisemblable, verŝajna || kred-ebla, probabla.

vraisemblance, verŝajneco.

vrille (bot), spiraleto.

— (outil), borileto.

— (tomber en - : avi), spiralfali.

vrillée (bot : renouée rampante), kampa poligono.

— (bot : liseron des champs), kampa konvolvulo.

vriller, bori.

vrillette (ent : artison), anobio.
vrombir (avi), zumegi.
vu (attendu || attendu que), konsiderante || konsiderante ke.
 — (adj), konsiderita.
 — , **sur le - de**, vidinte (acc.).
 — , **au - et au su de**, ĉe la vido kaj scio de.
vue (coup d'œil || vision), vido || vidado, vidpovo.
 — (photo), vidaĵo.
 — , **point de -** (p || f), videjo || vidpunkto.
 — , **avoir - sur qc**, doni vidon sur ion.
 — , **avoir en -**, celi.
 — , **supporter la - de**, toleri la aspekton de.
 — , **qui vaut la peine d'être -**, vidinda.
 — , **garder à -**, observe gardi.
 — , **être en -**, esti videbla.
vue, **à -** (com || mus), ĉe vido.
 — , **à - de nez**, **à - d'œil**, divenprovo, okulmezure.
 — , **à première -**, unuavide.

vue, **en - de**, vidante || celante (acc.).
 — , **à la - de**, vidante, ĉe la vido de.
 — , **bien en -**, ja videble, reliefe, rimarkeble.
vues, intencoj, projektoj, celoj.
vulcanisation, vulkanizo.
vulcaniser (tech), vulkanizi.
vulcanologie (sc), vulkanologio.
vulgaire (pf), vulgara || (f), triviala.
 — (subst), plebo, trivialularo.
vulgarisateur, vulgarigisto.
vulgarisation, vulgarigo, popularigo.
 — , (livre), **de -**, vulgara, popularscienca.
vulgariser, vulgarigi, popularigi, komunigi.
vulgarisme, vulgarismo, trivialaĵo.
vulgarité, trivialeco.
Vulgate, **la -** (B), Vulgato.
vulpin (bot), vulpovosto, alopekuro.
vulvaire (bot), vulvario.
 — (anat), vulva.
vulve (anat), vulvo.
vulvite (méd), vulvito.

W

W (*lettre non espéranto*), bive(o),
duobla v.

wagon, vagono.

wagon-citerne, cisternovagono.

wagon-couloir, koridora vagono.

wagon-foudre, barelvagono.

wagon-lit, litvagono.

wagonnée, vagonpleno.

wagonnet, vagoneto.

wagon-poste, poŝtovagono.

wagon-réservoir, cisternovagono.

wagon-restaurant, restoracivag-
ono.

wagon-salon, salonvagono.

wapiti (*zoo*), amerika cervo.

warrant (*com*), deponatesto.

warantage, deponatestado.

waranter, deponatesti.

wassingue, akvotuko, lavotuko.

water-ballast (*mar*), balastakvujo.

water-closet (*W.C.*), necesejo.

wateringue, polderigado.

watergang, polderkanalo.

water-polo (*sport*), akvopolo.

waterproof (*vêt*), pluvmantelo.

watt (*élec*), ŭato.

watt-heure (*élec*), ŭathoro.

wattman, tramkondukisto.

attmètre, ŭatmetro.

weber (*élec*), vebero.

week-end, semajnofino.

wharf (*mar*), varfo, ĝetkajo.

whisky, viskio.

whist (*jeu de cartes*), visto.

wolfram (*chim*), volframo.

wormien, os -, vormiana ou
epaktala osto.

X

X (*lettre non espéranto*), iks(o).
xanthia (*ent*), ksantio.
xanthine (*chim*), ksantino.
xanthophylle (*bot*), ksantofilo.
xénarthres (*zoo*), ksenartroj.
xantholin (*ent*), ksantolino.
xénon (*chim*), ksenono.
xénophile, fremdoamanto, fremdul-
amanto.
xénophilie, fremdoamo, fremd(ul)
am(ec)o.
xénophobe, ksenofobiulo.
xénophobe, ksenofobio, fremdo-
fobio.
xéranthème (*bot*), kserantemo.

Xérès, vin de -, ŝereo.
xérodermie (*méd*), kserodermio.
xérophtalmie (*méd*), kseroftalmio.
xi (*lettre grecque*), ksi(o).
xiphoïde, **appendice** - (*anat*),
ksifoida apendico.
ximénie (*bot*), ksimenio.
xylène (*chim*), ksileno.
xylocope (*ent*), ksilokopo.
xylographe, ksilografo.
xylographie (*art*), ksilografio.
xylographique, ksilografia.
xylophage (*ent*), lignovora.
xylophone (*mus*), ksilofono.

Y

y (*lettre non espéranto*), igrek(o).

y (*adv de lieu*), tie.

Etes-vous là ? J'y suis, Çu vi estas tie ? Tie mi estas.

y (*pron. personnel*), pri tio.

J'y pense, Mi pensas pri tio.

yacht (*mar*), jakto.

yachting (*mar*), jaktado.

yachtman, jaktisto.

yack, yak (*zoo*), poefago, gjako *.

yankee, jankio.

yaourt (*cuis*), jahurto, jogurto.

yard (*mesure*), jardo.

yatagan (*mil*), jatagano.

Yahvé (B), javeo.

yearling (*zoo*), unujarulo (purrasa ĉevalo).

yèble (= *hièble* : bot), ebulo.

yen (*monnaie japonaise*), jeno.

yeuse (bot), verda kverko.

yeux (*anat*), okuloj.

— (*de bouillon*), grasveziketoj.

—, **faire les - doux**, koketi.

—, **faire les gros -**, akre rigardi.

—, **fermer les - sur**, ignori.

—, **qui saute aux -** (*évident*), okulfrapa.

yiddish, jida (lingvo), judgermana.

yoga (*philo*), jogo.

yoghi (*philo*), jogano.

yogourt (*cuis*), jahurto, jogurto.

yohimbine (*chim*), johimbino.

yole (*mar*), jolo.

youyou (*mar*), jujuo *.

ypérite (*chim* : mil), iperito.

ypériter, iperiti.

ypreau (bot), blanka poplo.

ytterbium (*chim*), iterbio.

ytrium (*chim*), itrio.

yucca (bot), jukao.

Z

zaouïa (*R musulman*), *islama lern-ejo* || *rifuĝmoskeo*.

zarzuela (*litt : Espagne*), *zarzuelo* *.

zèbre (*zoo*), *zebro*.

zébré, (*zebro*)*striita*.

zébrer, (*zebro*)*strii*.

zébrure, *zebrostrio*.

— **de coups**, *strio*, *haŭto-strio*.

zébu (*zoo*), *zebuo*.

zée (*ich : saint-pierre*), *zeo*.

zélateur, *zeloto*.

zèle, *fervoro*.

— **, montrer du - pour**, *fervori*.

zélé, *fervora*.

zélote (*R*), *zeloto*.

zélotisme (*R*), *zeloteco*.

zénith (*astr* || *f*), *zenito*.

zénithal, *zenita*.

zéphire, *laine -*, *zefirlano*.

zéphyr (*vent*), *zefiro*, *agrabla venteto*.

zeppelin (*avi*), *zepelino*.

zéro (*nom de nombre*), *nul*.

— **, un -**, *nulo*.

— **, un -** (*f : personne sans valeur*), *senvalorulo*, *seninfluulo*, *nulo*.

— **, le -** (*d'une graduation*), *nulpunkto*.

zest, *entre le zist et le -*, *mezbone*

zeste de noix, *juglandosepto*.

— **d'orange**, **de citron**, *orango-*, *citrono-ŝelo*.

— (*f : chose de peu de valeur*), *bagatelo*.

zêta (*lettre grecque*), *dzeta(o)*.

zeugma (*litt*), *zeŭgmo*.

zézalement, *lisp(ad)o*, *zobalbutado*.

zézayer, *liski*, *zobalbuti*.

zibeline (*zoo*), *zibelo*.

— (*fourrure*), *zibel-felo-*, *pelto*

ziggurat (*antiq*), *zigurato*.

zigzag (*ligne brisée*), *zigzago*.

— **, en -s**, *zigzage*.

zigzaguer (*faire des z.*), *zigzagi*.

zinc (*chim*), *zinko*.

— **, recouvrir de -**, *zinki*.

— **, blanc de -**, *zinkoblanko*.

zincifère, *zinkodona*.

zincique, *zinka*.

zincographie, *zinkogravuro*.

zingage, *zinkado*.

zingaro, *cigano*.

zingibéracées (*bot*), *zingibracoj*.

zingibéracé, *zingibra*.

zinguer (*ts*), *zinki*.

zinguerie, *zinkokomerco*.

zingueur, *zinkisto*.

zinnia (*bot*), *zinio*.

zinzolin (*couleur*), *violeruĝa*.

zircon (*min*), *zirkono*.

zirconium (*chim*), *zirkonio*.

zist, *voir zest*.

zizanie (*discorde* || *brouille*), *mal-konkordo* || *malamikiĝo*.

zizyphé (*bot : jujube*), *zizifo*.

zloty (*monnaie polonaise*), *zloto*.

zoarcès (*ich*), *zoarko*.

zodiacal, *zodiaka*.

zodiaque (*astr*), *zodiako*.

zona (*méd*), *zoster(a herpes)o*.

zonal, zona.

zone, zono, regiono.

— **des armées**, milita zono.

— (*postale, militaire*), areo.

zonier, landlima.

zonule (*anat.*), zoneto.

zoobiologie, zoobiologio *.

zoogénie, zoogonie, zoogenezo *.

zoogéographie, zoogeografio *.

zooglée, zoogleo.

zoographie (*peinture d'animaux*),

bestopentraĵo.

— (*sc.*), zoografio *.

zoolâtrie, bestadorado.

zoolit(h)e (*fossile*), zoolito *.

zoologie (*sc.*), zoologio.

zoologique, zoologia.

— , **jardin** - (*zoo*), zool-
ogia ĝardeno.

zoologue, zoologiste, zoologo.

zoonomie, zoonomio, zoofiziologio

zoophobie, zoofobio *, bestofobio.

zoophyte (*zoo*), zoofito.

zoosporange (*bot.*), zoosporujo.

zoospore (*bot.*), zoosporo.

zoothérapie, zooterapio.

zouave (*mil.*), zuavo.

zozoter, lispi, zoparoli.

zygène (*ent.*), zigeno.

zygomatique (*anat.*), zigoma.

— , **os** - (*anat.*), zigomo.

zygomycète (*bot.*), zigomiceto.

zygote (*anat, biologie*), zigoto.

zymase (*chim.*), zimo.

zymologie (*chim.*), zimologio *.

zymose, zimado.

zymotique, zimiga.

APPENDICE

SCIENCES

I. - PRINCIPALES UNITÉS DE MESURES ĈEFAJ MEZURUNUOJ

A. — PRÉFIXES POUR MULTIPLES ET SOUS-MULTIPLES PREFIKSOJ POR LA DECIMALAJ OBLOJ KAJ ONOJ

T	tera-	= 10^{12}	d	deci-	= 10^{-1}
G	giga-	= 10^9	c	centi-	= 10^{-2}
M	mega-	= 10^6	m	mili-	= 10^{-3}
hk	hektokilo-	= 10^5	dm	decimili-	= 10^{-4}
ma	miria-	= 10^4	cm	centmili-	= 10^{-5}
k	kilo-	= 10^3	μ	mikro-	= 10^{-6}
h	hekto-	= 10^2	n	nāno-	= 10^{-9}
da	deka-	= 10	p	piko-	= 10^{-12}

B. — UNITES GÉOMÉTRIQUES. GEOMETRIAJ UNUOJ

a) Longueur (Longo).

1° Système métrique (metra sistemo)

mètre **m** metro (kilometro... milimetro), la mikrometro. ($1/1,000$ mm) estas nomata « mikrono ».

angstroem **Å** anstromo = 10^{-10} m.
= $1/10$ nm (dekono de nanometro).

2° Système anglo-saxon (brita sistemo)

yard : jardo = 91,44 cm (Imperial standard yard).

pie : (angla) futo = $1/3$ jardo = 30,48 cm.

pouce : (angla) colo = $1/36$ jardo = $1/12$ futo = 2,54 cm.

brasse : (angla) klafto = 2 jardoj = 182,88 cm.

mille : (angla) mejlo = 1760 jardoj = 1 609 m (statute mile).

3° Unités marines (maraj unuoj)

mille : mara mejlo. Sa valeur diffère selon les pays.

mille français : mille théorique : teoria mejlo (adapté par de nombreux pays, en particulier par tous les pays d'Europe sauf la Grande-Bretagne et l'Irlande). — Longueur de la minute sexagésimale du méridien à la latitude de 45°. Valeur officiellement adoptée en 1906 : 1 852 m.

« **nautical mile** » anglais : (brita) mara mejlo. (Longueur de la minute de méridien à la latitude où se trouve le navire) = 1 843 m. à 1 862 m.

« **nautical mile** » américain : (usona) mara mejlo (Longueur de la minute de grand cercle d'une sphère ayant même superficie que la terre) = 1 853,25 m.

4° Anciennes unités (malnovaj unuoj)

mille géographique français : franca geografia mejlo = 7 422 m.

mille allemand : germana mejlo = 7 407 m.

mille suédois : sveda mejlo = 10 km.

Remarque. — Ces milles ainsi que le mille anglais (statute mile) sont des « milles terrestres » (teraj mejloj) par opposition aux « maraj mejloj ».

lieue : leŭgo * (valeur variable).

lieue kilométrique : kilometra leŭgo = 4 km.

lieue de terre : tera leŭgo = 4 444 m.

lieue marine : mara leŭgo = 5 556 m.

lieue de poste : poŝta leŭgo = 3 898 m.

lieue d'Angleterre : angla leŭgo = 5 569 m.

lieue royale d'Espagne : hispana reĝa leŭgo = 7 066 m.

lieue suisse : svisa leŭgo = 4 480 m.

pouce français : (franca) colo = 2 707 cm.

pied français : (franca) futo = 33 cm.

brasse française : (franca) braco * = 1,624 m.

brasse russe : (rusa) braco = 1,829 m.

brasse allemande : (germana) klafto = 1,83 m.

toise française : (franca) klafto = 1,95 m.

toise anglaise (fathom) : (angla) klafto = 1,83 m.

toise russe (sažen') : (rusa) klafto = 2,1336 m. = 3 archines = 3 arŝinoj = 0,71 m × 3.

b) Aire ou superficie (Areo).

mètre carré m² : kvadratmetro (km² : kvadratkilometro).

are : aro = 100 m².

hectare : hektaro = 100 ares.

centiare : centiaro = 1/100 are.

c) Volume (Volumeno).

mètre cube m^3 : kubmetro.

litre l : litro = $1\ dm^3$, **ml** : mililitro = $1\ cm^3$ (pour liquides et poudres :
por likvaĵoj kaj pulvoroj).

stère st : stero = $1\ m^3$ (por fajroligno - ŝajna volumeno).

tonneau : tonelo = $2,83\ m^3$ (por ŝipoj).

tonne de fret : frajta tonelo = $1,44\ m^3$ (por ŝipoj).

tonne marine anglaise : angla mara tuno = $1,1326\ m^3$.

pinte : pindo (franca) pindo = $0,5\ l$
(angla) pindo = $0,568\ l$
(usona) pindo = $0,550\ l$ (por pulvoroj...)
= $0,473\ l$ (por likvaĵoj)

gallon : galjono (angla) galjono = $4,054\ l$
(usona) galjono = $4,405\ l$ (por pulvoroj).
= $3,785\ l$ (por likvaĵoj).

d) Angle (Angulo).

angle droit : orta angulo, orto.

grade gr : graduso = $0,01$ orto.

degré $^\circ$: grado = $1/90$ orto.

minute (d'angle) $'$: (angul)minuto = $1/60^\circ$.

seconde (d'angle) $''$: (angul)sekundo = $1/3\ 600^\circ$.

tour : revoluo = 4 ortoj.

radian rd : radiano = $2/\pi$ orto.

stéradian sd : steradiano *.

C. — UNITÉS DE MASSE. MASAJ UNUOJ

g gramo : (kg kilogramo... mg miligramo...).

t tonne : tuno = megagramo.

quintal : kvintalo = hektokilogramo.

carat : karato = $2\ dg$.

once : unco (franca = $31\ g.$, angla = $28,349\ g.$).

livre : funto = $453,592\ g$.

D. — UNITÉS DE TEMPS. TEMPAJ UNUOJ

tago, horo, minuto, sekundo, milisekundo, mikrosekundo.

E. — UNITÉS MÉCANIQUES. MEKANIKAJ UNUOJ

a) Vitesse (Rapido).

mètre par seconde m/s : metro po sekundo.

nœud : nodo (*mille marin par heure*) = $0,514 m/s$.

b) Accélération (Akcelo).

mètre par seconde par seconde $m/s/s$: metro po sekundo po sekundo.

c) Vitesse angulaire (Angula rapido).

radian par seconde rd/s : radiano po sekundo.

tour par seconde $2\pi rd/s$: revoluo po sekundo.

d) Fréquence (Frekvenco).

herz Hz : herco (megaherco, kiloherco).

e) Force (Forto).

sthène sn : steno = $1\,000 N$ = 100 megadinoj.

newton N : neŭtono = 1 hektokilodino.

dyne d : dino = $0,000\,01 N$.

kilogramme-poids : kilogram-forto aŭ pondo = $9,8 N$.

f) Energie (Energio).

joule J : ĵulo (kiloĵulo...).

erg e : ergo = $10^{-7} J$.

kilowattheure kWh : kiloŭathoro = $3,6 MJ$.

kilogrammètre kgm : kilogrammetro = $9,8 J$.

g) Puissance (Potenco).

watt W : ŭato (kiloŭato...).

cheval-vapeur ch : ĉeval-povo = $736 W$.

cheval-vapeur britannique : brita ĉeval-povo = $745,7 W$.

h) Pression (Premo).

bar b : baro = 1 hektopiezo.

pièze pz : piezo.

pascal P : paskalo = 1 milipiezo.

barye μb : barjo = 1 mikrobaro = 1 decimilipiezo.

kilogramme-force par mm^2 : kilogram-forto po mm^2 = $9,8 \cdot 10^6 P$

F. — UNITÉS ÉLECTRIQUES ET ÉLECTROMAGNÉTIQUES ELEKTRAJ KAJ ELEKTROMAGNETAJ UNUOJ

a) Intensité de courant électrique (Kurenta intenso).

ampère A : ampero (kilo-..., mikro-...).

b) Différence de potentiel (Potenciala diferenco).

volt V : volto (megavolto, mikrovolto...).

c) Résistance électrique (Elektra rezistanco).

ohm Ω : omo (megaomo, mikroomo...).

d) Quantité d'électricité (Elektra kvanto).

coulomb C : kulombo (kilokulombo...).

e) Capacité électrique (Elektra kapacitanco).

farad F : farado (mikrofarado...).

f) Inductance électrique (Elektra induktanco).

henry H : henro (mikrohenro...).

g) Conductance électrique (Elektra konduktanco).

siemens S : simenso.

h) Flux d'induction magnétique (Magneta flukso).

weber Wb : vebero.

maxwell Mx : maksvelo = 10^{-8} Wb.

i) Induction magnétique (Magneta indukdenso).

weber par m² Wb/m² : vebero po kvadratmetro.

gauss Gs : gaŭso = 10^{-4} Wb/m².

j) Force magnétomotrice (Magnetomova forto).

ampèretour : ampervolvo.

k) Champ magnétique (Magneta kampintenso).

ampèretour par mètre : ampervolvo po metro.

œrsted : orstedo = $1\,000/4\pi$ ampervolvo po metro.

G. — UNITÉS CALORIFIQUES. VARMO-UNUOJ

a) Température (Temperaturo).

degré centésimal (ou centigrade, ou Celsius) °C : centezimala grado.
 degré Fahrenheit °F : Farenhejta grado $T_c = 5/9 (T_f - 32)$

b) Quantité de chaleur (Varmo-kvanto).

thermie *th* : termio.

calorie *cal* : kalorio = 10^{-6} *th*.

frigorie *fg* : frigorio = 1 *th* (absolute).

joule *J* : ĵulo = 4,18 kalorio.

kilowattheure *kwh* : kiloŭathoro = 3 600 *kJ*.

H. — UNITES OPTIQUES. OPTIKAJ UNUOJ

a) Intensité lumineuse (Lumintenso).

candela *cd* ou bougie nouvelle *B* : (Hefner-)kandelo.

b) Brillance (Helodenso).

candela par cm^2 *cd/cm²* : kandelo po kvadrato cm^2 , ou stilb : stilbo.

candela par m^2 ou nit : nito = 10^4 stilbo.

c) Flux lumineux (Lumoflukso).

lumen nouveau *lm* : lumeno.

d) Eclairément (Intenso de Lumigo).

lux nouveau *lx* : lukso.

phot nouveau : foto = 10^4 *lx*.

e) Convergence optique (Optika konverĝeco).

dioptrie *δ* : dioptrio.

II. - VOCABULAIRES SCIENTIFIQUES ET TECHNIQUES

Les vocabulaires techniques et surtout scientifiques dont les termes sont, en général, tirés un peu du latin et beaucoup du grec sont internationaux pour une grande part. Ils sont donc *Ipso facto* *espéranto*s (règle 15 de la grammaire fondamentale). Ces vocabulaires introduisent avec eux un certain nombre d'affixes spéciaux qui ont tendance à être employés pour eux-mêmes, en dehors de leur emploi primitif. Ce sont les principaux de ces affixes et certains termes généraux que nous allons passer en revue.

A. — QUELQUES AFFIXES TECHNIQUES ET SCIENTIFIQUES GÉNÉRAUX

anti- (= *opone kontraŭ*) : contre (idée d'opposition, de lutte).

Ex. : *antifebra*, *antiverma medikamentoj*. Correspond au préfixe français **anti-** (antifébrile) ou quelquefois en médecine au suffixe **-fuge** (fébrifuge).

hipo- (= *sub la normala kvanto*).

Ex. : *hipotensio* = **hypotension**.

hiper- (= *super la normala kvanto*).

Ex. : *hipertensio* = **hypertension**.

-ator/o (fin de mot et suffixe technique) désigne un mécanisme servant à produire l'action exprimée par la racine. (S'oppose à **-ilo** qui désigne « l'instrument le plus simple pour... »).

Ex. : *transformatoro*, *oscilatoro*.

-ilion/o (= *potenco de miliono*) puissance de million.

Ex. : *duiliono* = $10^{6 \times 2} = 10^{12}$, *triliono* = $10^{3 \times 3} = 10^{18}$.

Remarque : Les mots *billion*, *trillion*... (en *Espéranto* : *biliono*, *triliono*...) internationaux quant à la forme, ne le sont nullement quant au sens.

C'est ainsi par exemple (1) qu'en France et aux U.S.A. ils désignent des nombres qui sont entre eux multiples de mille, alors (2) qu'en Angleterre et en Allemagne ils désignent des puissances du million. Cependant on tendrait à adopter cette deuxième manière de faire en France. Voici donc les valeurs comparées de ces termes.

million	10^6		miliono
milliard	10^9	$= 10^{0+3}$	miliardo
billion	1. 10^9	$= 10^{0+3}$	miliardo
	2. 10^{12}	$= 10^{0 \times 2}$	duiliono
trillion	1. 10^{12}	$= 10^{0 \times 2}$	duiliono
	2. 10^{18}	$= 10^{0 \times 3}$	triliono
quatrillion	1. 10^{16}	$= 10^{(0 \times 2)+3}$	mil duilionoj (= duiliardo)
	2. 10^{24}	$= 10^{0 \times 4}$	kvariliono
quintillion	1. 10^{18}	$= 10^{0 \times 3}$	triliono
	2. 10^{30}	$= 10^{0 \times 5}$	kviniliono
sextillion	1. 10^{21}	$= 10^{(0 \times 3)+3}$	mil trilionoj (= triliardo)
	2. 10^{36}	$= 10^{0 \times 6}$	sesiliono
septillion	1. 10^{24}	$= 10^{0 \times 4}$	kvariliono
	2. 10^{42}	$= 10^{0 \times 7}$	sepiliono

etc., etc.

-iv/a qui peut, capable de...

Ex. : produktiva = **productif**.

-iz/i 1° appliquer qc sur, garnir de.

Ex. : najli = **clouer**, najlizi = **clouter** ; transformer en acier = ŝtaligi, aciérér (une surface) = ŝtalizi ; électrifier = elektri, transformer en électricité = elektrigi, électrocuter = elektrumi, électrifier = elektrizi.

2° appliquer la méthode scientifique, le procédé technique de qn.

Ex. : pasteuriser = pasteŭrizi ; faradisation = faradizo.

-oid/a ressemblance technique entre deux êtres ou deux choses.

Ex. : paraboloido, ovoido, asfodeloido.

semi- (= proksimume) : voisin, ressemblant mais différent, à peu près.

Ex. : semicirkla, semikonduktilo, semiluna, seminomado, semivokalo.

B. — ZOOLOGIE ET BOTANIQUE

a) Termes généraux.

règne, regno ; sous-règne, branĉo ; embranchement, klado ; classe, klaso ; ordre, ordo ; famille, familio ; genre, genro ; espèce, specio ; race, raso ; variété, vario.

b) Suffixes de zoologie.

-edo forme les noms de famille à partir du nom d'un animal type.

Ex. : **cervidé** = cervedo ; **bovidé** = bovedo.

-eno forme les noms des tribus (= subfamilioj) à partir du nom d'un animal type.

Ex. : **mustéliens** = mustelenoj.

Remarque : Certains de ces noms ne sont pas dérivés.

Ex. : **équidé**, ekvo ; **felidés**, feloidoj ; **oviné**, ovio...

c) Suffixes de botanique.

-alo forme les noms d'ordre à partir du nom d'une plante type.

Ex. : **rosale**, rozalo.

-aco forme les noms de famille à partir du nom d'une plante type.

Ex. : **rosacée**, rozaco.

Remarque : Certains de ces noms ont une autre formation.

Ex. : **ombelliféracées**, umbeliferacoj...

C. — CHIMIE

Pour plus de détails, consultez : **Nomenklatur de Kemio** (ISAE Paris 1913). **Racia kaj Internacia Kemia Nomenklatur de Curt Dellian** (Scienca Rondo 1948).

a) Tableau des éléments.

Les corps simples occupent le tableau des pages XII et XIII. Ils y figurent en *Esperanto* et sont suivis de leur symbole et de leur numéro atomique. Nous avons ajouté à ce tableau, à leur place alphabétique, mais en italique :

— les noms français (avec renvoi au nom *esperanto*) dans le cas où la différence était assez grande pour gêner les recherches,

— certains noms anciens,

— certains symboles lorsqu'ils ne figuraient pas à leur place alphabétique.

Nous avons puisé les termes de cette nomenclature à diverses sources. Puis nous l'avons complétée par quelques néologismes afin qu'elle soit bien à jour ; les nouveaux termes ont été choisis en liaison avec le Centre terminologique de l'I.S.A.E. (Dipl. Ing. R. Haferkorn). Les nouveaux termes en cause sont suivis d'un astérisque.

TABLEAU DES CORPS SIMPLES

Aktinio	Ac	89	Fuoro	F	9
<i>Alabama</i> = Aстато			Fosforo	P	15
Aluminio	Al	13	Franci(um)o	Fr	87
Americio	Am	95			
<i>Antimono</i> = Stibio			Gadolino	Gd	64
<i>Au</i> = Oro			Gali(um)o	Ga	31
Argono	A	18	<i>Glucinium</i> = Berilio		
Argento	Ag	47	Germani(um)o	Ge	32
Arseno	As	33			
Aстато *	At	85	Hafnio	Hf	72
<i>Azoto</i> = Nitrogeno.			Heliumo	He	2
			Hidrargo	Hg	80
Bario	Ba	56	Hidrogeno	H	1
Berilio	Be	4	Holmio	Ho	67
Berkelio *	Bk	97			
Bismuto	Bi	83	Ilinio * = Prometio	Il	61
Boro	B	5	Ind(ium)o	In	49
<i>Brévium</i> = Protaktinio			Iridio	Ir	77
Bromo	Br	35	Iterbio	Yb	70
			Itrio	Y	39
C... Voir aussi à K...			Jodo	I	53
<i>Celtium</i> = Hafnio					
Cerio	Ce	58	Kadmio	Cd	48
Cezio	Cs	55	Kalio	K	19
<i>Colombium</i> = Niobio			Kalcio	Ca	20
			Kalifornio *	Cf	98
(Deŭterio	D	1)	Karbono	C	6
Disprozio	Dy	66	Kasiopio = Lutecio	Cp	71
			Kloro	Cl	17
Ejnstejnio *	E	99	Kobalto	Co	27
Erbio	Er	68	<i>Kolumbio</i> = Niob(i)o.		
<i>Etain</i> = Stano.			Kriptono	Kr	36
Eŭropio	Eu	63	Kromo	Cr	24
			Ksenono	Xe	54
Fero	Fe	26	Kupro	Cu	29
Fermio *	Fm	100	Kuriumo	Cm	96

XIII

Lantano	La	57	Renio	Re	75
Litio	Li	3	Rodio	Rh	45
Lutecio * = Kasio pio	Lu	71	Rubidio	Rb	37
			Rutenio	Ru	44
Magnezio	Mg	12			
Mangano	Mn	25	Samario	Sm	62
Masurio = Tekne cio	Ma	43	Seleno	Se	34
Mendelevio *	Mv	101	Silicio	Si	14
Mercur e = Hidrargo			Skandio	Sc	21
Molibdeno	Mo	42	Sodium = Natrio		
			Soufre = Sulfuro		
Natrio	Na	11	Stano	Sn	50
Neodimo	Nd	60	Stibio	Sb	51
Neono	Ne	10	Stroncio	Sr	38
Neptunio	Np	93	Sulfuro	S	16
Neutrone	Nn	0			
Nikelo	Ni	28	Tali(um)o	Tl	81
Niobi(o)	Nb	41	Tantalo	Ta	73
Niton = Radono			Tekne cio * = Masurio	Tc	43
Nitrogeno	N	7	Teluro	Te	52
			Terbio	Tb	65
Oksigeno	O	8	Titan(i)o	Ti	22
Oro	Au	79	Torio	Th	90
Osmio	Os	76	Tuli(um)o	Tm	69
			Tungsteno = Volframo		
Paladio	Pd	46	Uran(i)o	U	92
Phosphore Fosforo					
Plateno	Pt	78	Vanad(i)o	V	23
Plumbo	Pb	82	Virginium = Franci(um)o		
Plutonio	Pu	94	Volframo	W	74
Polonio	Po	84			
Potassium = Kalio					
Prazeodimo	Pr	59	X... Voir à Ks...		
Prometio * = Ilinio	Pm	61			
Protaktinio	Pa	91	Y... Voir à L...		
Radiumo	Ra	88	Zinko	Zn	30
Radono	Rn	86	Zirkonio	Zr	40

b) Principales abréviations.

karb-	(= karbono).	oks-	(= oksigeno)
fosf-	(= fosforo)	sulf-	(= sulfuro)
hidr-	(= hidrogeno)	nitr-	(= nitrogeno)

c) Principales combinaisons inorganiques. (Neorganikaj kombinaĵoj).

1° Sels (Saloj)

a) Les noms des sels des oxacides sont formés par l'adjonction des suffixes et préfixes internationaux, tout comme en français.

suffixes :

- ato (sel plus oxygéné) : bromato, sulfato.
 -ito (sel moins oxygéné) : bromito, fosfito.

préfixes :

- mono-, di-, tri-, tetra-, penta-,
 seskvi- (sesqui- = 3/2).
 per- (valence supérieure) : peroksidoj.
 hypo- (hypo- : valence inférieure) : hiposulfito.

Ex. : **chromate de potassium**, kalia kromato ; **sulfate monosodé**, mononatria sulfato.

b) Les combinaisons binaires sans oxygène marquées en français par -ure, sont rendues par :

- id **bromure de potassium**, kalia bromido ; **sulfure de plomb**, plumba sulfido.

2° Acides et Anhydrides

Les noms des acides et anhydrides sont formés à partir des noms des sels correspondants (en : -at-, -it-, ou -id-).

- acide, anhydride sulfurique** : sulfata acido, anhidrido.
acide, anhydride sulfureux : sulfita acido, anhidrido.
acide, anhydride acétique : acetata acido, anhidrido.
acide chlorhydrique : klorida acido.

3° Oxydes et sels de métaux plurivalents

- ika indique la valence la plus forte.
 -oza indique la valence la plus faible.

Ex. : **oxyde et sulfate ferreux**, feroza oksido kaj sulfato ;
oxyde et sulfate ferrique, ferika oksido kaj sulfato.

d) Quelques combinaisons organiques (Organikaj kombinaĵoj).

1° Préfixes des chaînes acycliques

Ils indiquent le nombre d'atomes de carbone :

1. met-, 2. et-, 3. prop-, 4. but-, 5. pent-, 6. heks-, 7. hept-, 8. okt-, 9. non-, 10. dek-, 11. hendek-, 12. dodek-, 13. tridek-, 14. tetradek-, 15. pentadek-, etc.

2° Carbures d'hydrogène (Hidrokarbidoj)

saturés : -an- : metano, etano, propano, butano...

non entièrement saturés : -en- (*1 liaison double*) : eteno, propeno, buteno...

insaturés : -in- (*1 liaison triple*) : etino, propino, butino...

à liaisons de saturations diverses :

Ex. : $\text{CH}_2 = \text{CH}-\text{C} \equiv \text{CH}$, butenino.

3° Radicaux alcooliques (Alkoholaj radikaloj)

-il- méthyle, metilo ; chlorure de butyle, butilklorido.

4° Alcools (Alkoholoj)

-ol- metanolo, etanolo... ; metiletanolo... etandiol... propantriolo...

5° Aldéhydes (Aldehidoj)

-al- metanalo, etanalo... ; etandialo...

6° Cétones (Ketonoj)

-on- propanono, butanono...

7° Sels, acides et anhydrides

-at- natria etanato, etanata acido, kalia propanato, propanata acido, etanata anhidrido, etc., etc.

D. — MÉDECINE

a) Racines.

De nombreuses racines médicales sont des mots espérantos ordinaires.

Ex. : **apendico**, **tonsilo** (= amygdale), **duodeno**...

D'autres y ont pénétré en tant que parties de mots composés internationaux (15e règle) ; ils constituent de véritables synonymes d'étymologie grecque employés dans les textes médicaux concurremment avec les termes proprement espérantos d'origine latine en général.

Ex. : **entero** (= intesto), **nefro** (= reno), **kardo** (= koro), **gastro** (= stomako), **artro** (= artikio), **láparo** (= ventro), etc.

(Voir également : Andreo Albault « Eseo pri la dinamiko de la Esperanta Vortfarado ». Esperantologio 11/1, p. 41-57. Voir p. 52-53).

b) Affixes et mots employés comme affixes.

En voici quelques-uns parmi les plus courants : ils sont identiques à ceux du français ; l'utilisation en est plus régulière.

-ito ; **-ozo** maladies inflammatoires ; maladies non inflammatoires.

Ex. : **encefalito**, **enterito**, **apendicito**, **tonsilito**, **irisito** (= iritis)... ; **artrito**, **artrozo** ; **nefrito**, **nefrozo**... ; **granulomozo** (= granulomatoze), **fibromozo** (= fibromatoze)... ; **parazitozo**, **askaridozo** (= ascaridiase) ; **teniozo** (= téniasis)...

-ido manifestations cutanées d'une maladie générale ou d'une intoxication.

Ex. : **artritido**, **sifilido**, **jodlido**... ; **arĝentido** (= argyrie), **hidrargido** (= hydrargyrie, -ose).

-ismo intoxication.

Ex. : **plumbismo** (= saturnisme), **arĝentismo** (= argyrisme), **alkoholismo** ou **etilismo**, **jodismo**...

-emio ; **-urio** présence normale ou non d'une substance dans le sang, dans l'urine.

Ex. : **glukozemio** (= glycémie), **hiper-**, **hipo-glukozemio**, **glukozurio** (= glycosurie), **kaliemio**, **uremio** ou **uremio**, **jodurio**...

-omo tumeur.

Ex. : **epiteliomo** (= épithélioma), **fibromo**, **adenomo**, **hepatomo**, **granulomo**...

-patio ; **-pato** nom générique des maladies d'un organe ; le malade correspondant.

Ex. : **enteropatio**, **kardopatio**... ; **nefropatio**...

-tomio ; **-ektomio** ; **-stomio** incision, ablation, ouverture pratiquée vers l'extérieur ou entre deux organes.

Ex. : **laparotomio**, **tonsilektomio** (on dit plutôt en français : amygdalectomie), **apendicektomio**, **gastroduodenostomio**..., etc., etc.

GÉOGRAPHIE

I. - PAYS ET HABITANTS

INTRODUCTION

La nomenclature pays-habitants est en général très chaotique dans les diverses langues. L'Espéranto est arrivé à une régularisation relativement grande. D'autre part les notions régions-pays forment en fait un complexe historique et géographique variable dans le temps : c'est pourquoi nous notons ici un certain nombre de noms de régions.

Nous avons essayé de noter les formes qui peuvent être employées actuellement, soit lorsqu'on veut n'employer que les formes officielles en -uj, soit lorsqu'on préfère les formes en -i (que ce soit par souci d'internationalité ou d'idéologie). En principe les formes non notées doivent donc être considérées comme incorrectes. Répétons ici que l'Académie a trois fois rejeté le suffixe -i ; mais celui-ci n'en est pas moins employé par de nombreux espérantistes, même parmi les plus notoires. Cependant le rejet de -i ne concerne pas les cas où cette finale sert à former un nom de pays à partir d'un nom de ville, de rivière, etc. (**Algérieo**, **Amazonio**...). La présentation de ces noms dans la première colonne est telle qu'on ne saurait s'y méprendre. Notons que nous introduisons des formes, comme **Suomio** qui a droit de cité, comme **Groenlando** qui nous semble meilleur que **Grenlando** ou **Gronlando** et comme **Malezo** qui euphoniement est meilleur que **Malajo**, surtout dans les dérivés.

Dans la deuxième colonne nous notons les habitants « autochtones » ; ceux qui donnent leur nom au pays. Dans la troisième, les habitants « de fait », ceux qui reçoivent leur nom du pays. Dans ces deux colonnes nous mettons entre parenthèses les formes dont le sens est légèrement différent de celui d'habitant actuel : **Finno** ; ou encore les formes qu'il vaudrait mieux éviter mais que nous notons comme « formes possibles » pour qu'on n'utilise pas d'autres formes plus erronées. C'est le cas de nombreuses formes en -iano : théoriquement on pourrait employer à leur place des formes en -ujano : « **Germanoj kaj francoj, kiuj loĝas en Rusujo, estas Rusujanoj, kvankam ili ne estas rusoj.** (Ekzercaro 37) ».

Remarque. — Nous notons **Abisen-io, -ujo**. Il ne s'agit que d'une abrégé-

violation typographique en place de **Abisenio**, **Abisen-ujo**. D'autre part, la forme entre parenthèses : (**Abiseniano**) devrait logiquement être la seule employée par ceux qui utilisent la forme **Abisenio**.

Bibliographie : M.C. BUTLER « Pri landnomoj » 2-a eldono, 8 paĝoj (Resumo el artikolaro de British Esperantist 1947-1949).

G. WARINGHIEN « La landnoma demando » p. 175-188 de « Lingvo kaj Vivo » Stafeto 1959.

AVOTO (A.W. THOMSON) « Memuaro pri geografiaj nomoj » 8 paĝoj.

PAYS	LANDOJ	HABITANTS forme racine (autochtones)	LOGANTOJ forme dérivée (habit. de fait)
Abyssinie	Abisen-io,-ujo	Abisenio	(Abiseniano)
Afganistan	Afgan-lando	Afgano	(Afganlandano)
Afrique	Afriko		Afrikanio
Alabama	Alabamo		Alabamano
Alaska	Alasko		Alaskano
Albanie	Alban-io,-ujo	Albano	(Albaniano)
Algérie	Alĝeri-o		Alĝeriano
Allemagne	German-io,-ujo	Germano	(Germaniano)
Alsace	Alzac-o		Alzacano
Amazonie	Amazoni-o		Amazoniano
Amérique	Ameriko		Amerikano
Andalousie	Andaluz-io,-ujo	Andaluzo	(Andaluziano)
Andorre	Andor-o		Andorano
Angleterre	Angl-olando,-io,-ujo	Anglo	(Angliano)
Anglia	Engl-io,-ujo	Englo	(Engliano)
Angola	Angol-o		Angolano
Anjou	Anĵu-o, Anĝevi-o *		Anĵuano, Anĝeviano
Annam	Anamo		Anamano
Aquitaine	Akvitan-io,-ujo	Akvitano	Akvitaniano
Arabie	Arab-io,-ujo	(Arabo)	Arabiano
Aragon	Aragono		Aragonano
Argentine	Argentino		Argentinano
Arizona	Arizono		Arizonano
Arkansas	Arkansaso		Arkansasano
Arménie	Armen-io,-ujo	Armeno	(Armeniano)
Artois	Artez-o		Artezano
Australie	Aŭstrali-o		Aŭstraliano
Autriche	Aŭstri-o	(Aŭstro)	Aŭstriano
Auvergne	Aŭverni-o		Aŭverniano
Asie	Azi-o		Aziano

Azerbaïdjan	Azerbajĝan(i)-o *		Azerbajĝan(i)ano
Baloutchistan	Beluĉolando	Beluĉo	Beluĉolandano
Basque (pays)	Vask-io,-ujo,-olando	Vasko	Vaskiano
Bavière	Bavar-io,-ujo	Bavaro	Bavariano
Béarn	Bearn-o		Bearnano
Belgique	Belg-io,-ujo,-olando	Belgo	(Belgiano)
Beauce	Belcio *		Belciano
Beaujolais (le)	Bojolezo		Bojolezano
Benelux	Benelukso *		Beneluksano
Bengale	Bengal-o		Bengalano
Bessarable	Besarabi-o		Besarabiano
Biélorussie	Bjelorus-io,-ujo	Bjeloruso	(Bjelorusiano)
Birmanie	Birm-o		Birmanano
Biscaye	Biskaj-o		Biskajano
Bithynie	Bitini-o		Bitiniano
Blésols (le)	Blezi-o		Bleziano
Bohème	Bohem-ujo,-lando	Bohemo	Bohemlandano
	Ĉeh-io,-ujo	Ĉeho	Ĉehiano
Bolivie	Bolivi-o		Boliviano
Bosnie	Bosni-o		Bosniano
Brabant	Brabant-o		Brabantano
Brésil	Brazil(i)-o		Brazil(i)ano
Bretagne	Breton-io,-ujo	Bretono	(Bretoniano)
Brie	Bri-o		Briano
Bourgogne	Burgonj-o		Burgonjano
Bulgarie	Bulgar-io,-ujo	Bulgaro	(Bulgariano)
Cachemire	Kaŝmiro		Kaŝmirano
Cafreie	Kafr-io,-ujo	Kaŝro	(Kafriano)
Calabre	Kalabr-o		Kalabrano
Calédonie	Kaledoni-o		Kaledoniano
Californie	Kaliforni-o		Kaliforniano
Calvados	Kalvados-o		Kalvadosano
Cambodge	Kamboĝ-o		Kamboĝano
Cameroun	Kamerun-o		Kamerunano
Campanie	Kampani-o		Kampaniano
Canada	Kanad-o		Kanadano
Cantal	Kantal-o		Kantalano
Carélie	Kareli-o		Kareliano
Carinthie	Karinti-o		Karintiano
Caroline	Karolin-o		Karolinano
Castille	Kastili-o		Kastiliano

Catalogne	Katalun-io,-ujo	Kataluno	(Kataluniano)
Ceylan	Cejlon-o		Cejlonano
Champagne	Ĉampani-o		Ĉampaniano
Chan-Toung	Ŝantung-o		Ŝantungano
Chili	Ĉili-o		Ĉiliano
Ĉilne	Ĉin-io,-ujo	Ĉino	(Ĉiniano)
Cilicie	Cilici-o		Ciliciano
Circassie (<i>Tcherkesses</i>)	Ĉerkes-io,-ujo	Ĉerkeso	(Ĉerkesiano)
Cochinchine	Koĉinĉin-o		Koĉinĉinano
Colombie	Kolombi-o		Kolombiano
Colorado	Kolorad-o		Koloradano
Columbia	Kolumbi-o		Kolumbiano
Congo	Kongoland-o		Kongolandano
Corée	Kore-o		Koreano
Cornouaille	Kornval-o		Kornvalano
Corse	Korsik-io,-ujo	Korsiko	(Korsikiano)
Costa Rica	Kostarik-o		Kostarikano
Croatie	Kroat-io,-ujo	Kroato	(Kroatiano)
Cuba	Kub-o		Kubano
Dahomey	Dahome-o		Dahomeano
Dakota	Dakot-o		Dakotano
Dalécarlie	Dalekarli-o		Dalekarliano
Dalmatie	Dalmat-io,-ujo	Dalmato	(Dalmatiano)
Danemark	Dan-io,-ujo	Dano	(Danlandano)
Dauphiné	Daŭfen-ejo,-lando		Daŭfenejano
Delaware	Delavar-o		Delavarano
Dijonnais (<i>le</i>)	Dijoni-o		Dijoniano
Ecosse	Skot-lando	Skoto	(Skotlandano)
Egypte	Egipt-io,-ujo	Egipto	(Egiptiano)
Eire (<i>Irlande libre</i>)	Eiro		Eirano
Equateur	Ekvadoro		Ekvadorano
Emilie	Emili-o		Emiliano
Epire	Epir-o		Epirano
Erythrée	Eritre-o		Eritreano
Estonie	Eston-io,-ujo	Estono	(Estoniano)
Espagne	Hispan-io,-ujo	Hispano	(Hispaniano)
Etats-Unis	Usono		Usonano
Ethiopie	Etiop-io,-ujo	Etiopo	(Etiopiano)
Etrurie	Etrusk-io,-ujo	(Etrusko)	Etruskiano

Europe	Eürop-o		Eüropano
Finlande	Finn-lando, Suom-io,-ujo *	(Finno) Suomo	Finnlandano (Suomiano)
Flandre	Flandr-io,-ujo	Flandro	Flandriano
Floride	Florid-o		Floridano
France	Franc-io,-ujo	Franco	Franciano
Franche-Comté	Franĉkonte-o		Franĉkonteano
Frioul	Friulo		Friulano
Frise	Frizon-io,-ujo	Frizono	(Frizoniano)
Gabon	Gabon-o		Gabonano
Galice	Galic-o		Galicano
Galicie	Galicio		Galiciano
Galles (<i>pays de</i>)	Kimr-io,-ujo	Kimro	(Kimriano)
Gaule	Gall-io,-ujo	Gallo	
Gambie	Gambi-lando		Gambilandano
Gascogne	Gaskon-io,-ujo	Gaskono	Gaskoniano
Géorgie	Georgi-o		Georgiano
Ghana	Gana-o *		Ganaano
Grande-Bretagne	Brit-io,-ujo	Brito	(Britiano)
Grèce	Grek-io,-ujo,-lando	Greko	(Grekiano)
Groenland	Groenland-o *		Groenlandano
Guatémala	Gvatemal-o		Gvatemalano
Guyane	Gvaj-an-o		Gvajananano
Guyenne	Gujen-o		Gujenano
Guinée	Gvine-o		Gvineano
Hanovre	Hannover-o *		Hannoverano
Herzégovine	Hercegovin-o		Hercegovinano
Hollande	Holand-o		Holandano
Holstein	Holstini-o		Holstiniano
Honduras	Honduraso		Hondurasano
Hongrie	Hungar-io,-ujo	Hungaro	(Hungariano)
Idaho	Idah-o		Idahano
Inde	Hind-io,-ujo	Hindo	(Hindiano)
Indiana	Indiani-o		Indianiano
Indochine	Hindoĉin-io,-ujo	Hindoĉino	(Hindoĉiniano)
Indonésie	Indonezi-o		Indoneziano
Iowa	Iova-o		Iovaano
Irak	Irak-o *		Irakano

Iran	Iran(i)-o		Iran(i)ano
Irlande	Irland-o		Irlandano
Islande	Island-o		Islandano
Israël	Izraeli-o		Izraeliano
Italie	Ital-io,-ujo	Italo	(Italiano)
Japon	Japan-io,-ujo	Japano	(Japaniano)
Jutland	Jutland-o		Jutlandano
Kabylie	Kabil-io,-ujo	Kabilo	(Kabiliano)
Kamŭchatka	Kamŭŭatka-o		Kamŭŭatkanano
Kansas	Kansas-o		Kansasano
Kénya	Kenj-o		Kenjano
Kirghizistan	Kirgiz-lando	Kirgizo	(Kirgizlandano)
Kurdistan	Kurd-olando	Kurdo	(Kurdolandano)
Languedoc	Langvedok-o		Langvedokano
Laponie	Lapon-io,-ujo	Lapono	(Laponiano)
Lettonie	Leton-io,-ujo	Letono	(Letoniano)
Liban	Liban(i)-o		Liban(i)ano
Libéria	Liberi-o		Liberiano
Libye	Libi-o		Libiano
Liechtenstein	Liŭtenstejn-o		Liŭtenstejnano
Ligurie	Ligur-io	(Liguro)	Liguriano
Limousin (le)	Limogŭi-o		Limogŭiano
Lithuanie	Litov-io,-ujo	Litovo	(Litoviano)
Lyonnais (le)	Lioni-o		Lioniano
Lombardie	Lombard-io,-ujo	Lombardo	(Lombardiano)
Lorraine	Loren-o		Lorenano
Louisiane	Luizian(i)-o		Luizian(i)ano
Luxembourg	Luksemburgi-o		Luksemburgiano
Macédoine	Makedon-io,-ujo	Makedono	(Makedoniano)
Madagascar	Madagaskar-o		Madagaskarano
Maghreb	Magreb-o		Magrebanano
Maine (le) (E. U.)	Majn-o		Majnano
Maine (le) (Fr.)	Mansi-o		Mansiano
Malaisie	Malez-io,-ujo *	Malezo (Malajo)	(Maleziano)
Mali	Mali-o *		Maliano
Manche (Espagne)	Manĉ-o		Manĉano
Mandchourie	Manĉur-io,-ujo	Manĉuro	(Manĉuriano)

Manitoba	Manitob-o		Manitobano
Maroc	Marok-o		Marokano
Massachusetts	Masaĉuseŭts-o, Masaĉusec-o *		Masaĉusecano
Mauritanie	Maŭritani-o *		Maŭritaniano
Mecklembourg	Meklemburg-o *		Meklemburgano
Mexique	Meksiki-o		Meksikiano
Michigan	Miĉigan(i)-o		Miĉigan(i)ano
Milanaïs (le)	Milani-o		Milaniano
Minnesota	Minesot-o		Minesotano
Mississippi	Misisipi-o		Misisipiano
Missouri	Misuri-o		Misuriano
Monaco	Monak-o		Monakano
Mongolie	Mongol-io,-ujo	Mongolo	(Mongoliano)
Monténégro	Montenegr-o		Montenegrano
Moravie	Morav-io,-ujo	Moravo	(Moraviano)
Mozambique	Mozambik-o		Mozambikano
Navarre	Navar-o		Navarano
Nébraska	Nebrask-o		Nebraskano
Névada	Nevad-o		Nevadano
Nicaragua	Nikaragv-o		Nikaragvano
Niger (le) (A.O.F.)	Nigerland-o		Nigerlandano
Nigéria	Nigeri-o		Nigeriano
Nippon	Nipon-o		Niponano
Normandie	Normand-io,-ujo	Normando	(Normandiano)
Norvège	Norveg-io,-ujo	Norvego	(Norvegiano)
Nouvelle-Calédonie	Nov-Kaledoni-o		Nov-Kaledoniano
Nouvelle-Guinée	Nov-Gvine-o		Nov-Gvineano
Nouvelle-Zélande	Nov-Zeland-o		Nov-Zelandano
Nubie	Nubi-o		Nubiano
Numidie	Numid-io,-ujo	Numido	(Numidiano)
Océanie	Oceani-o		Oceaniano
Ohio	Ohio-o		Ohiano
Oklahoma	Oklahom-o		Oklahomano
Ombrie	Umbri-o		Umbriano
Ontario	Ontari-o		Ontariano
Oranie	Orani-o		Oraniano
Orange (Etat d')	Oranĝi-o		Oranĝiano
Orégon	Oregoni-o		Oregoniano

Orléanais	Orleani-o		Orleaniano
Pakistan	Pakistan(i)-o		Pakistan(i)ano
Palatinat	Palatinat-o		Palatinatano
Palestine	Palestin-o		Palestinano
Pamir	Pamir-o		Pamirano
Panama	Panam-o		Panamano
Papouasie	Papu-lando	Papuo	(Papulandano)
Paraguay	Paragvaj-o		Paragvajano
Patagonie	Patagon-io,-ujo	Patagono	(Patagoniano)
Pays-Bas	Nederland-o		Nederlandano
Pennsylvanie	Pensilvani-o		Pensilvaniano
Périgord	Perigord-o		Perigordano
Pérou	Peru-o		Peruano
Perse	Pers-io,-ujo	Perso	(Persiano)
Philippines	Filipin-oj		Filipinano
Picardie	Pikard-io,-ujo	Pikardo	(Pikardiano)
Piémont	Piemont-o		Piemontano
Poitou	Potevi-o		Poteviano
Pologne	Pol-io,-ujo,-lando	Polo	(Pollandano)
Polynésie	Polinezi-o		Polineziano
Poméranie	Pomer-io,-ujo	Pomero	(Pomeriano)
Portugal	Portugal-io,-ujo	Portugalo	(Portugaliano)
Pouilles	Apuli-o		Apuliano
Provence	Provenc-o		Provincano
Prusse	Prus-io,-ujo,-lando	Pruso	(Prusiano)
 Queensland	 Kvinsland-o		 Kvinslandano
Rhénanie	Rejnland-o		Rejnlandano
Rhodésie	Rodezi-o		Rodeziano
Rhode Island	Rod-Insulo		Rod-Insulano
Roumanie	Ruman-io,-ujo	Rumano	(Rumaniano)
Roussillon	Rusiljon-o		Rusiljonano
Russie	Rus-io,-ujo,-lando	Ruso	(Rusiano)
Ruthénie	Ruten-io,-ujo	Ruteno	(Ruteniano)
 Sardaigne	 Sard-io,-ujo,-lando	 Sardo	 (Sardlandano)
	Sardini-o		Sardiniano
Sarre	Saar-lando		Saarlandano
Savoie	Savoj-o		Savojano
Saxe	Saks-io,-ujo,-lando	Sakso	(Saksiano)

Scandinavie	Skandinav-io, -ujo	Skandinavo	(Skandinaviano)
Sénégal	Senegali-o		Senegaliano
Serbie	Serb-io, -ujo	Serbo	(Serbiano)
Siam	Siam-o		Siamano
Sibérie	Siberi-o		Siberiano
Sicile 🐘	Sicili-o		Siciliano
Sierra Leone	Sieraleon-o		Sieraleonano
Silésie	Silezi-o		Sileziano
Slovaquie	Slovak-io, -ujo	Slovako	(Slovakiano)
Slovénie	Sloven-io, -ujo	Sloveno	(Sloveniano)
Souabe (la)	Švab-io, -ujo, -lando	Švabo	(Švabiano)
Soudan	Sudan(i)-o		Sudan(i)ano
Sseu-Tchouan	Seĉuan(i)-o		Seĉuan(i)ano
Suède	Sved-io, -ujo, -lando	Svedo	(Svediano)
Suisse	Svis-io, -ujo, -lando	Sviso	(Svisiano)
Sumatra	Sumatr-o		Sumatrano
Styrie	Stiri-o		Stiriano
Syrie	Siri-o		Siriano
Tadjikistan	Tajĝikistan(i)-o *		Tajĝikistan(i)ano
Tanganyika	Tanganjik-o		Tanganjikano
Tasmanie	Tasmani-o		Tasmaniano
Tatarie	Tatar-io, -ujo	Tataro	(Tatariano)
Tauride	Taŭrid-o		Taŭridano
Tchéco-Slovaquie	Ĉeĥo-Slovak-io, -ujo	Ĉeĥo-Slovako	(Ĉeĥo-Slovakiano)
Texas	Teksas-o		Teksasano
Thaïlande	Tajland-o *	(Tajo)	Tajlandano
Thessalie	Tesali-o		Tesaliano
Thrace	Trac-io, -ujo	Traco	(Traciano)
Thuringe	Turingi-o		Turingiano
Tibet	Tibet-o		Tibetano
Togo (le)	Togoland-o		Togolandano
Tonkin	Tonkin-o		Tonkinano
Toscane	Toskan-io, -ulo	Toskano	(Toskaniano)
Touraine	Turanĝi-o *		Turanĝiano
Transvaal	Transval-o		Transvalano
Transylvanie	Transilvani-o		Transilvaniano
Trentin	Trenti-o		Trentiano
Tripolitaine	Tripoli-o		Tripoliano
Tunisie	Tunizi-o		Tuniziano
Turkestan	Turkestan(i)-o		Turkestan(i)ano
Turkménistan	Turkmen-io, -ujo	Turkmeno	(Turkmeniano)

Tyrol	Tirol-o	Tirolano
Ukraine	Ukrajn-o	Ukrajnano
Union Soviétique	Sovjeti-o	Sovjetiano
U.R.S.S.	Sovjet-Unio	Sovjetiano
Uruguay	Urugvaj-o	Urugvajano
Valachie	Valaĥ-io,-ujo	Valaĥo (Valaĥiano)
Vaud (<i>le pays de</i>)	Vaŭd-o	Vaŭdano
Vendée	Vende-o	Vendeano
Vénétie	Veneci-lando	Venecilandano
Venezuela	Venezuel-o	Venezuelano
Virginie	Virgini-o	Virginiano
Viet-Nam	Vjetnam-o	Vjetnamano
Wallonie	Valon-io,-ujo	Valono (Valoniano)
Westphalie	Vestfali-o	Vestfaliano
Wurtemberg	Vurtemberg-o	Vurtembergano
Yougoslavie	Jugoslav-io,-ujo	Jugoslavo (Jugoslaviano)
Zélande	Zeland-o	Zelandano
Zoulouland	Zululand-o	(Zululandano)

II. · FLEUVES, RIVIÈRES, MONTAGNES, ILES, LACS, etc...

Abruzzes (*les*), Abruzoj.
Açores (*les*), Acoroj.
Adige (*l'*), Adiĝo.
Adriatique (*mer*), Adriatiko.
Aléoutiennes (*îles*), Aleutoj.
Alpes, Alpoj.
Altaï, Altaĵo.
Amazone (*l'*), Amazona rivero.

Amou-Daria (*l'*), Amudario...
Amour (*l'*), Amuro.
Andes (*les*), Andoj.
Anglo-Normandes (*îles*), Manikaj insuloj.
Antilles (*les*), Antiloj.
Antilles (*mer des*), Karaiba maro.
Apennins, Apeninoj.

Aral (*mer d'*), Aralo.
Ardennes, Ardenoj.
Arno (*l'*), Arno.
Atlantique (*l'*), Atlantiko.
Atlas, Atlaso.
Aurigny (*île*), Aldernejo.
Azov (*mer d'*), Azova maro.

Baïkal (*lac*), Bajkalo.
Balaton (*lac*), Balatono.
Baléares (*les*), Balearoj.
Balkans (*les*), Balkanoj.
Baltique (*mer*), Balta (maro).
Belle-Ile, Bel-Insulo.
Bermudes, Bermudoj.
Bornéo, Borneo.
Borromées (*îles*), Borome-insuloj.
Bosphore, Bosforo.
Brahmapoutre, Bramaputro.

Canaries (*îles*), Kanarjoj.
Caprée, Capri, Kapreo.
Cap Vert (*îles du*), Verdakabaj ins.
Carpathes, Karpatoj.
Caspienne (*mer*), Kaspia maro.
Cattégat, Kategato.
Caucase, Kaŭkazo.
Célèbes, Celebo.
Cévennes (*les*), Cevenoj.
Champlain (*lac*), Ĉamplen-lago.
Chimborazo, Ĉimborazo.
Chypre, Cipro.
Cook (*archipel de*), Kuk-insularo.
Columbia (*fleuve*), Kolumbio.
Comores (*les*), Komoroj.
Congo (*fleuve*), Kongo.
Cordillère des Andes, Kordilero.
Crète, Kreto.
Crimée, Krimeo.

Danube, Danubo.
Dardanelles, Dardaneloj.
Deccan, Dekkan, Dekhano.

Dnieper, Dnjevro.
Dniester, Dnjestro.
Don, Dono.
Donetz, Doneco.
Dordogne, Dordonjo.
Doubs, Dubo.
Drave, Dravo.
Dvina (*la*), Dvino.

Ebre (*l'*), Ebro.
Echelles du Levant (*les*), La
 staplejoj de Orientlando.
Egée (*mer*), Egea maro.
Egine, Egino.
Eifel (*l'*), Ejfelo.
Elbe, Elbo.
Elbrouz, Elbruso.
Escaut (*l'*), Skeldo.
Etna, Etno.
Euphrate, Eŭfrato.
Everest (*l'*), Everesto.

Féroé (*îles*), Feroaj insuloj.
Fidji (*îles*), Fiĝioj.
Finistère, Finistero.
Fleuve Bleu, La Blua Rivero.
 Jangceo.
Fleuve Jaune, La Flava Rivero.
Formose, Formozo.
Fouji-Yama, Fuĵi-monto.

Gambie (*la*), Gambio.
Gange (*le*), Gango.
Garonne, Garono.
Gironde, Ĝirondo.
Guadeloupe, Gvadelpo.
Guernesey, Gernezejo.

Haïti, Haitio.
Haïnan, Hajnano.
Harz, Harco.
Hawaï, Havajo.
Hébrides, Hebridoj.

Hedjaz, Heĝazo.
Hél(i)goland, Helgolando.
Himalaya, Himalajo.
Holstein, Holstinio.
Horn (*cap*), Horn-Kabo.
Huron (*lac*), Huron-Lago.
Iénisséi, Jenisejo.
Isère (*l'*), Izero.
Istrie, Istrio.
Jamaïque, Jamaiko.
Java, Javo.
Jersey, Ĵerzejo.
Jura, juraso.
Kerguélen (*îles*), Kergelenoj.
Kouriles (*îles*), Kuriloj.
Kouro-Sivo, Kuro-Sivo, La Nigra Fluo.
Labrador, Labradoro.
Ladoga (*lac*), Ladoga Lago.
Léman (*lac*), Lemano.
Léna (*la*), Leno.
Liban (*le mont*), Lebanono.
Lipari (*îles*), Liparoj.
Loir (*le*), Loaro.
Loire (*la*), Luaro. Liĝero.
Loiret (*le*), Luareto.
Lys (*la*), Liso.
Madère, Madejro.
Maelstrom, Malstromo.
Magellan (*détroit*), Magelana (markolo).
Main (*le*) (*Allemagne*), Majno.
Maine (*la*) (*France*), Majno.
Majorque, Majorko.
Malabar, Malabaro.
Malte, Malto.
Man (*île*), Manks-insulo.
Manche (*la*) (*mer*), Manika maro.
Mariannes (*îles*), Marianaj insuloj.

Marmara (*mer*), Marmora maro.
Marne (*la*), Marno.
Marquises (*îles*), Markizaj insuloj.
Martinique (*la*), Martiniko.
Maurice (*île*), Maŭricio.
Méditerranée, Mediteraneo.
Mer Noire (*la*), La Nigra Maro.
Messine (*détroit*), Mesina markolo.
Meuse (*la*), Mozo.
Minorque, Minorko.
Miquelon, Mikelono.
Mississipi (*fl.*), Mislipo.
Missouri (*fl.*), Misuro.
Moluques (*les*), Molukoj.
Moselle (*la*), Mozelo.
Naxos (*île*), Nakso.
Néva (*la*), Nevo.
Niagara (*le*), Niagaro.
Niemen (*le*), Njemeno.
Niger (*le*), Nigero.
Nil (*le*), Nilo.
Nouvelle Calédonie, Nov-Kaledonio.
Nouvelles Hébrides, Nov-Hebri-
doj.
Ob, Obi, Obo.
Oder, Odero.
Oise (*l'*), Uazo.
Okhotsk (*mer*), Oĥocka (maro).
Olympe, Olimpo.
Onéga (*fl., lac*), Onego.
Ontario (*lac*), Ontario.
Orange (*fl.*), Oranĝo.
Orcades (*les*), Orkadoj.
Oubangui (*riv.*), Ubango.
Ouessant (*île*), Uesanto.
Oural, Uralo.
Pacifique (*le*), Pacifiko.
Pâques (*île*), Pask-insulo.
Paros (*île*), Paroso.

Pas-de-Calais (*détroit*), Manika Markolo.

Pat(h)mos, Patmo.

Péloponèse, Peloponezo.

Persique (*golfe*), Persa golfo.

Philippines (*les*), Filipinoj.

Pô (*le*), Pado, Poo, Eridano.

Portland (*île*), Portlando.

Prairie (*la*), Prerio.

Proche-Orient, Proksim-Oriento.

Réunion (*île*), Reunio.

Rhin, Rejno.

Rhodes, Rodio.

Rhône, Rodano.

Rio-de-la-Plata, Plata-Rivero.

Riviera (*la*), Riviero.

Rocheuses (*Mont.*), Roka Montaro.

Ruhr (*rivière*), Ruro.

Ruhr (*pays*), Rurvalo.

Sahara, Saharo.

Saint-Bernard (*le petit*), Sankt-Bernardo.

Saint-Domingue (*île*), San-Domingo.

Saint-Gothard, San-Gotardo.

Sainte-Hélène, Sankt-Heleno.

Saint-Laurent (*le*), Sankt-Laŭrenço.

Sakhaline (*île*), Sagaleno.

Salé (*Grand lac*), Sallago.

Salomon (*îles*), Salomon-insuloj.

Salouen (*la, fleuve*), Salueno.

Sambre (*la*), Sambro.

Samos (*île*), Samo.

Samothrace (*île*), Samotraco.

Sandwich (*îles*), Sandviĉaj insuloj.

Saône, Saono.

Saragosse, Zaragozo.

Scarpe (*la*), Skarpo.

Seine (*fleuve*), Sejno.

Sèvre (*la*), Sevro.

Sierra Nevada, Neĝa Montaro.

Simplon (*le*), Simplono.

Sinaï, Sinajo.

Somme (*la*), Sommo.

Sonde (*îles de la*), Sundaj insuloj.

Spitzberg (= *Svalbard, archipel*), Spicbergo.

Stromboli, Strombolo.

Sud (*les Mers du*), La Sudaj Maroj.

Suez (*canal de*), Suez-Kanalo.

Stymphale (*lac*), Stimfalo.

Tage (*le*), Taĝo *.

Tahiti (*île*), Tahitio.

Tamise (*la*), Tamizo.

Tarn (*le*), Tarno.

Taurus (*mont.*), Taŭruso.

Tchad (*lac*), Ĉad-Lago.

Ténédos (*île*), Tenedo.

Ténériffe (*île*), Tenerifo.

Terre-Neuve, Novtero.

Tessin (*riv.*), Ticino.

Tibre (*le*), Tiberio.

Tigre (*le*), Tigriso.

Trinité (*île*), Trinidado.

Tyrrhénienne (*mer*), Tirena Maro.

Var (*le*), Varo.

Vésuve (*le*), Vezuvo.

Vistule (*la*), Vistulo.

Viti (*îles*), Fiĝioj.

Volga (*la*), Volgo.

Vosges, Vogezoj.

Weï-haï-Weï, Ŭejhajŭejo.

Wight (*île*), Ŭajt-insulo.

Wou-Tchang, Ŭuĉang.

Yézo, Jezo.

Yucatan, Jukatano.

Zambèze, Zambezo.

Zante (*île*), Zanto.

Zanzibar, Zanzibaro.

Zuyderzée, La Suda Maro.

III. - VILLES

Adélaïde, Adelaido.
 Agen, Aĝeno *.
 Agrigente, Agrigento.
 Albi, Albîgo.
 Alençon, Alensono.
 Alexandrie, Aleksandrio.
 Alger, Alĝero.
 Amiens, Amieno.
 Ancône, Ankono.
 Angers, Anĝevo *.
 Angoulême, Angulemo.
 Angora, Ankara, Ankaro *.
 Antioche, Antakio *.
 Anvers, Antverpeno.
 Arles, Arleso.
 Arras, Araso.
 Assise, Asizo.
 Astrak(h)an, Astrakano.
 Athènes, Ateno.
 Augsburg, Aŭgsburgo.
 Avignon, Avinjono.

Baden-Baden, Badeno.
 Bagdad, Bagdado.
 Bâle, Bazelo.
 Baltimore, Baltimoro.
 Barcelone, Barcelono.
 Bayonne, Bajono.
 Beauvais, Belvezo.
 Belgrade, Belgrado.
 Bergame, Bergamo.
 Berlin, Berlino.
 Berne, Berno.
 Besançon, Bizontio.
 Beyrouth, Bejruto.
 Bilbao, Bilbao.

Blois, Blezo.
 Bologne, Bolonjo.
 Bombay, Bombajo.
 Bordeaux, Bordojo, Bordeo *.
 Boukhara, Bukaro.
 Boulogne, Bulonjo.
 Brandebourg, Brandenburgo.
 Bratislava, Bratislavo.
 Brême, Bremeno.
 Brest, Bresto.
 Bristol, Bristolo.
 Bruges, Bruĝo.
 Brunswick, Brunsvigo.
 Bruxelles, Bruselo.
 Bucarest, Bukaresto.
 Budapest, Budapesto.
 Buenos Aires, Buenos-Ajreso.

Caire (lc), Kairo.
 Calcutta, Kalkuto.
 Calais, Kalezo.
 Cannes, Kanno.
 Canton, Kantono.
 Cambridge, Kembriĝo.
 Carthagène, Kartageno.
 Cayenne, Kajeno.
 Cherbourg, Ĉerburgo.
 Chester, Ĉestro.
 Chicago, Ĉikago.
 Cologne, Kolonjo.
 Constance, Constantza, Konstanco.
 Constantine, Konstantino.
 Copenhague, Kopenhago.
 Cordoue, Kordovo.
 Corfou, Korfuo.

Corinthe, Korinto.
Courtrai, Kortreiko.
Cracovie, Krakovo.

Damas, Damasko.
Dantzig, Dancigo.
Delft, Delfto.
Delhi, Delhio.
Delphes, Delfo.
Djakarta, Ĝakarto *.
Douvres, Dovro.
Dresde, Dresdeno.
Dublin, Dublino.
Dunkerque, Dunkirko.

Edimbourg, Edinburgo.
Elseneur, Elsinoro.
Engadine, Engadino.
Erié, Erio.

Ferrare, Feraro.
Florence, Florenco.
Fontainebleau, Fontanbelo.
Francfort, Frankfurto.

Gdansk, Dancigo, Gdansko *.
Gênes, Ĝenovo.
Genève, Ĝenevo.
Gibraltar, Gibraltaro.
Girgenti, Agrigento.
Glasgow, Glasgovo.
Grenade, Granado.
Grodno, Grodno.

Haiphong, Hajfongo.
Hambourg, Hamburgo.
Han-Kéou, Hankoo.
Hanoi, Hanojo.
Hanovre, Hanovro.
Havane (la), Havano.
Havre (le), Havro.
Haye (la), Hago.
Helsingör, Elsinoro.

Hollywood, Holivudo.
Hong-Kong, Hon-Kongo.

Istanbul, Istanbulo.

Jaffa, Jaffo.
Jérusalem, Jerusalemo.

Kaunas, Kovno, Kovno.
Kiev, Kievo.
Kharbine, Ĥarbino.
Kharkov, Ĥarkovo.

Lancaster, Lankastro.
Lausanne, Laŭzano.
Leipzig, Lepsiko.
Leyde, Lejdeno.
Léningrad, Leningrado.
Lhassa, Lasso.
Liège, Lieĝo.
Lima, Limo.
Limoges, Limoĝo.
Lisbonne, Lisbono.
Livourne, Livorno.
Lyon, Liono.
Londres, Londono.
Lourdes, Lurdo.
Louvain, Lovenio.
Luxembourg, Luksemburgo.

Madrid, Madrido.
Magdebourg, Magdeburgo.
Malacca, Malako.
Malaga, Malago.
Malines, Mehilino.
Manchester, Manĉestro.
Manille, Manilo.
Mans (le), Manso.
Mantoue, Mantuo.
Marseille, Marsejlo.
Mayence, Majenco.
Mecque (la), Mekko.

Médine, Medino.
Melbourne, Melburno.
Memphis, Memfido.
Messine, Mesino.
Metz, Messo.
Mexico, Meksiko.
Milan, Milano.
Millau, Milavo *.
Monaco, Monako.
Montauban, Montaŭbano *.
Monte-Carlo, Montekarlo.
Montevideo, Montevideo.
Montpellier, Montpelicro.
Montréal, Montrealo.
Moscou, Moskvo.
Mossoul, Mosulo.
Mulhouse, Mulhaŭso.
Munich, Munkeno.

Nagasaki, Nagasako.
Namur, Namuro.
Nan-king, Nankingo.
Naples, Napolo.
New York, Nov-jorko.
Nice, Nico.
Nicée, Niceo.
Nimègue, Nimego.
Nîmes, Nimo.
Nouvelle Orléans, Nov-Orleano.
Nuremberg, Nurenbergo.

Odessa, Odeso.
Olympie, Olimpio.
Onéga, Onego.
Orléans, Orleano.
Oran, Orano.
Orange, Oranĝo.
Oslo, Oslo.
Oxford, Oksfordo.

Padoue, Padovo.
Palerme, Palermo.
Paris, Parizo.

Parme, Parmo.
Pau, Paŭo.
Pavie, Pavio.
Pékin, Pekino.
Pergame (Bergama), Pergamo.
Périgueux, Perigozo.
Pernambouc, Pernambuko.
Pérouse, Peruĝo.
Perpignan, Perpinjano.
Peshawar, Peŝavaro.
Philadelphie, Filadelfio.
Pirée (le), Pireo.
Pise, Pizo.
Plaisance, Plaĉenzo.
Plata (la), Plata-Urbo.
Poitiers, Potevo *.
Poltava, Poltavo.
Pondichéry, Pondiĉero.
Port-Arthur, Port-Arturo.
Portland, Portlando.
Porto, Porto.
Porto-Rico, Porto-Riko.
Port-Royal, Port-Rojalo.
Port-Saïd, Port-Saïdo.
Port-Vendres, Port-Venero.
Postdam, Postdamo.
Prague, Prago.
Prétoria, Pretorio.
Puy (le), Podo.

Ratisbonne, **Regensburg**, Ratis-
 bono.
Reims, Remso.
Rennes, Renno *.
Rio de Janeiro, Rio de Ĵaneiro.
Rochelle (la), Roĉelo.
Rome, Romo.
Rotterdam, Roterdamo.
Rouen, Rueno.

Saïgon, Sajgono.
Saint-Denis, Sankt-Denizo.

Saint-Etienne, Sankt-Stefano.
Saint-Malo, Sankt-Maluo.
Saint-Sébastien, Sankt-Sebastiano.
Salonique, Tesaloniko.
Salt-Lake City, Sallaga Urbo.
Samarcande, Samarkand; Samar-
 kando.
San-Francisco, San-Francisko.
San Remo, San-Remo.
Santiago, Santiagó.
Sao Paulo, San-Paŭlo.
Séville, Seviló.
Sèvres, Sevro.
Sienne, Sieno.
Singapour, Singapuro.
Shanghai, Ŝanhajo.
Smyrne, Smirno.
Sofia, Sofio.
Stamboul, Istanbulo.
Stockholm, Stokholmo.
Strasbourg, Strasburgo.
Suez, Suezó.
Suze (Suza), Suzo.
Sydney, Sidnejo.
Syracuse, Sirakuzo.

Tanagra, Tanagro.
Tanger, Tangero.
Tarente, Tarento.
Tarse (Tarsus), Tarso.
Téhéran, Tcherano.
Thèbes, Tebo.
Tokio, Tokio.

Tolède, Toledo.
Tombouctou, Timbuktuo.
Toulon, Tulono.
Toulouse, Tuluzo.
Tours, Turo, Turango*.
Trente, Trento.
Trèves, Trevo.
Trieste, Triesto.
Trinidad, Trinidad.
Tripoli, Tripolo.
Troyes, Trojo.
Tunis, Tunizo.
Turin, Torino.
Tyr, Tiro.

Upsal, Upsalo.

Varsovie, Varsovio.
Venise, Venecio.
Veracruz, Verakruco.
Verdun, Verduno.
Vérone, Verono.
Versailles, Versajlo.
Vienne, Vieno.
Vilna, Vilno.
Vladivostok, Vladivostoko.

Washington, Vaŝingtono.

York, Jorko.
Yalta, Jalto.

Zagreb, Zagrebo.
Zurich, Zuriko.

NOMS PROPRES ET PRÉNOMS

I. - NOMS PROPRES - PROPRAJ NOMOJ

ABRÉVIATIONS PARTICULIÈRES

A	Architecte, peintre, sculpteur...
B	Personnage mentionné dans la Bible.
G	Géographe, explorateur...
H	Historien.
L	Ecrivain, poète. Personnage de roman, de théâtre...
M	Militaire.
My	Mythologie, légende, fable.
Ph	Philosophe, théologien.
Po	Homme politique, roi, empereur...
R	Personnage religieux.
Sc	Savant.

Aaron , Aarono. B	Adonis , Adoniso. My
Abdias , Abdio. B	Agamemnon , Agamemnono. My
Abel , Habelo. B	Aggée , Hagaj'. B
Abélard , Abelardo. Ph	Agricola , Agrikolo. M
Abisag , Abišag'. B	Agrippa , Agripo. M
Abner , Abnero. B	Ajax , Ajakso. My
Abraham , Abrahamo. B	Alaric , Alariko. Po
Absalon , Abšalom. B	Alexandre , Aleksandro. Po
Achab , Ahab'. B	Allah , Alaho. R
Achéménès , Akemeno. Po	Amalec , Amalek'. B
Achéron , Akerono. My	Aman , Haman'. B
Achille , Akilo. My	Ammon , Amono. B
Actéon , Akteono. My	Amos , Amos'. B
Adam , Adamo. B	Anacharsis , Anakarsiso. Ph
	Anacréon , Anakreono. L

Andromaque, Andromaka. *My*
Andromède, Andromeda. *My*
Annibal, Hanibalo. *M*
Antigone, Antigona. *My*
Antiochus, Antioko. *Po*
Apelle, Apelo. *A*
Aphrodite, Afrodita. *My*
Apis, Aplso. *My*
Apollon, Apolono. *My*
Archimède, Arkimedo. *Sc*
Arès, Areso. *My*
Argus, Arguso. *My*
Arioste, Ariosto. *A*
Aristarque, Aristarko. *Sc*
Aristophane, Aristofano. *L*
Aristote, Aristotelo. *Ph*
Arius, Ario. *R*
Arsinoé, Arsinoa. *Po*
Artaxerxès, Artakserkso. *Po*
Artémis, Artemisa. *My*
Arthur, Arturo. *L*
Ascalon, Aşkelono. *B*
Asclépios, Asklepio. *My*
Asmodée, Aşmodeo. *B*
Assuérus, Ahaşveroş'. *B*
Astarté, Aştarta. *B*
Athalie, Atalja. *B*
Atrée, Atreo. *My*
Atropos, Atropo. *My*
Attila, Atilo. *Po*
Augias, Aügio. *My*
Auguste, Aügusto. *Po*
Averroès, Aveoreso. *Ph*
Avicenne, Aviceno. *Ph*

Baal, Baalo. *B*
Bacchante, Bakkantino. *My*
Bacchus, Bakko. *My*
Bajazet, Bajazeto. *Po*
Balaam, Bileamo. *B*
Balthazar, Belşacaro. *B*
Barnabé, Barnabas'. *B*

Barrabas, Barabaso. *B*
Baruch, Baruhö. *B*
Baucis, Baucisa. *My*
Bayard, Bajardo. *M*
Béatrice, Beatrica. *L*
Bélical, Belialo. *B*
Bélisaire, Belizaro. *M*
Bellérophon, Belerofono. *My*
Belzebuth, Belzebuto. *B*
Bethsabée, Bat-Şeba. *B*
Benjamin, Benjameno. *B*
Bonaparte, Bonaparto. *M*
Bouddha, Buddo. *R*
Booz, Boazo. *B*
Byron, Bajrono. *L*

Cadmus, Kadmo. *My*
Caïn, Kaino. *B*
Caïphe, Kajafas'. *B*
Caïus, Kajo. *Po*
Calliste, Kalisto. *My*
Calvin, Kalvino. *R*
Calypso, Kalipsa. *My*
Cassiopée, Kasiopea. *My*
Castor, Kastoro. *My*
Catiline, Katilino. *Po*
Caton, Katono. *Po*
Catulle, Katulo. *L*
César, Cezaro. *Po*
Cham, Ham'. *B*
Chaperon rouge,
 Ruğkufulineto. *L*
Charon, Karono. *My*
Chiron, Kirono. *My*
Christ, Kristo. *R*
Cicéron, Cicerono. *L*
Cinna, Cinno. *Po*
Circé, Circa. *My*
Claudius, Klaudio. *Po*
Cléopâtre, Kleopatra. *Po*
Clio, Kliä. *My*
Clotaire, Klotaro. *Po*

Clovis, Klodvigo. *Po*
Cocyte, Kocito. *My*
Confucius, Konfuceo. *R*
Constantin, Konstanteno. *Po*
Copernic, Koperniko. *Sc*
Coré, Korah'. *B*
Crésus, Krezo. *Po*
Cromwell, Kromvelo. *Po*
Cronos, Krono. *My*
Cunégonde, Kunegunda. *Po*
Cupidon, Kupido. *My*
Cybèle, Cibela. *My*
Cyclope, Ciklopo. *My*
Cyrus, Ciro. *B*

Dagobert, Dagoberto. *Po*
Dalila, Delila. *B*
Damoclès, Damoklo. *Po*
Danaos, Danaa. *My*
Daniel, Danielo. *B*
Dante, Danto. *L*
Daphné, Dafna. *My*
Darius, Dario. *Po*
Darwin, Darvino. *Sc*
David, Davido. *B*
Déborah, Debora. *B*
Dédale, Dedalo. *My*
Déjanire, Dejanira. *My*
Déméter, Demetera. *My*
Démétrius, Demetrio. *Po*
Démocrite, Demokrito. *Ph*
Démosthène, Demostenio. *Ph*
Descartes, Kartezio. *Ph*
Desdémone, Desdemona. *My*
Deucalyon, Deŭkaliono. *My*
Diane, Diana. *My*
Didon, Didona. *My*
Dioclétien, Diokleciano. *Po*
Diogène, Diogeno. *Ph*
Diomède, Diomedeo. *My*
Dionysos, Dionizo. *My*
Domitien, Domiciano. *Po*

Don Juan, Donjuano. *L*
Don Quichotte, Donkiŭoto. *L*
Doros, Doro. *My*
Dracon, Drakono. *Po*
Dulcinée, Dulcinea. *L*

Eaque, Eako. *My*
Eetion, Eetiono. *My*
Electre, Elektra. *My*
Elie, Elija. *B*
Elisée, Eliša. *B*
Endymion, Endimiono. *My*
Enée, Eneo. *My*
Enoch, Ĥanoh'. *B*
Eole, Eolo. *My*
Epaminondas, Epaminondo. *Po*
Epictète, Epikteto. *Ph*
Epicure, Epikuro. *Ph*
Erasme, Erasmo. *Ph*
Erato, Erata. *My*
Erinnyes (Ies), Erinioj. *My*
Eros, Eroso. *My*
Esau, Esavo. *B*
Eschyle, Eskilo. *L*
Esculape, Eskulapo. *My*
Esdras, Esdras'. *B*
Esope, Ezopo. *L*
Esther, Estera. *B*
Euclide, Eŭklido. *Sc*
Euphrosine, Eŭfrozina. *My*
Euripide, Eŭripido. *L*
Europe, Eŭropa. *My*
Eurydice, Eŭridica. *My*
Euterpe, Eŭterpa. *My*
Eve, Eva. *B*
Ezéchias, Ĥizkija'. *B*
Ezéchiël, Jeĥezkel'. *B*

Fabricius, Fabricio. *Po*
Faust, Faŭsto. *L*
Flaminius, Flaminio. *M*
Flore, Flora. *My*

Florian, Floriano. *L*
Fortune (*Ia*), Fortuno. *My*
Furie, Furio. *My*

Galathée, Galatea. *My*
Galba, Galbo. *Po*
Galilée, Galilejo. *Sc*
Ganymède, Ganimedo. *My*
Gédéon, Gideon. *B*
Gengis-Khan, Ġingis-Ħano. *Po*
Géryon, Geriono. *My*
Glaucas, Glaŭko. *My*
Gorgone, Gorgona. *My*
Graal (*Ie*), Gralo. *R*
Grâce, Gracio. *My*
Gracques (*Ies*), Grakkoj. *Po*
Guignol, Ġinjolo. *L*
Gulliver, Gulivero. *L*
Gygès, Ġigeso. *My*

Habacuc, Habakuko. *B*
Hadès, Hadeso. *My*
Hamlet, Hamleto. *L*
Hammourabi, Hamurabo. *R*
Hannibal, Hanibalo. *M*
Hébé, Heba. *My*
Hécate, Hekata. *My*
Hector, Hektoro. *My*
Hécube, Hekuba. *My*
Hélène, Helena. *My*
Héliodore, Heliodoro. *L*
Héloïse, Heloiza. *L*
Héra, Hera. *My*
Héraclès, Heraklo. *My*
Hercule, Herkulo. *My*
Hermès, Hermeso. *My*
Hérode, Herodo. *Po*
Hérodote, Herodoto. *H*
Heïode, Heziodo. *L*
Hespérides (*Ies*), Hesperidinoj. *My*
Hippocrate, Hipokrato. *Méd*
Hiram, Ħiram'. *B-Po*

Hiram, Ħiram'. *B-A*
Hircan, Hirkano. *B*
Holopherne, Holoferno. *M*
Homère, Homero. *L*
Honorius, Honorio. *Po*
Horace, Horacio. *L*
Horus, Horuso. *My*
Huss, Hus'. *R*
Hymen, Himeno. *My*

Ibicos, Ibiko. *L*
Icare, Ikaro. *My*
Inachus, Inaĥo. *Po*
Iphigénie, Ifigenia. *My*
Irénée, Ireneo. *R*
Iris, Irisa. *My*
Isaac, Isaako. *B*
Isaïe, Jesaja. *B*
Iscariote, Iskarioto. *B*
Isis, Izisa. *My*
Ismaël, Išmael'. *B*
Isocrate, Izokrato. *L*
Israël, Izraelo. *B*

Jacob, Jakobo. *B*
Japhet, Jafet'. *B*
Jansen, Janseno. *R*
Jéhovah, Jehovo. *R*
Jéhu, Jehu'. *B*
Jephté, Jiftah'. *B*
Jérémie, Jeremio. *B*
Jéroboam, Jerobeam'. *B*
Jérôme (*St*), Hieronimo. *R*
Jésus, Jesuo. *B*
Jésus Christ, Jesuo Kristo. *R*
Jézabel, Izebel'. *B*
Joab, joab'. *B*
Job, Ijob'. *B*
Joël, Joel'. *B*
Jonas, Jona'. *B*
Jonathan, Jonatan'. *B*
Joseph, Jozefo. *B*

Josias, Joŝija'. B
 Judith, Judita. B
 Junon, Junona. My
 Jupiter, Jupitero. My
 Justinien, Justiniano. Po
 Juvénal, Juvenalo. L

Lancelot, Lanceloto. L
 Lares (les), Laroj. R
 Latone, Latona. My
 Léda, Leda. My
 Léonidas, Leonido. Po
 Léviathan, Levjatano. B
 Leyde, Lejdeno. Sc
 Lucien, Luciano. L
 Lucifer, Lucifero. B
 Lucilius, Lucilio. L
 Lucullus, Lukulo. M
 Luther, Lutero. R
 Lysandre, Lizandro. M

Macbeth, Makbeto. Po
 Macchabée, Makabeo. B
 Machiavel, Makjavelo. Po
 Magellan, Magelano. G
 Mahomet, Mahometo. R
 Malachie, Malaŝi'. B
 Malthus, Maltuso. Sc
 Mammon, Mamono. B
 Manassé, Manase'. B
 Manès, Maniĥeo. R
 Marc, Marko. R
 Marc-Aurèle, Mark-Aŭreljo. Po
 Mardochee, Mordehaj'. B
 Marie, Myriam, Mirjam'. B
 Mars, Marso. My
 Mathusalem, Metuŝelah'. B
 Mécène, Mecenaso. M
 Médicis (les), Mediĉoj. Po
 Méduse, Meduza. My
 Mégère, Megera. My
 Melchisédech, Melkicedek'. B

Melpomède, Melpomena. My
 Mélusine, Meluzina. My
 Mendel, Mendelo. Sc
 Ménélas, Menelao. Po
 Méphistophélès, Mefistofelo. L
 Mercure, Merkuro. My
 Messaline, Mesalina. Po
 Messie, Meŝio. R
 Michée, Miĥa'. B
 Michel, Miĥael'. B
 Michel-Ange, Mikaelanĝelo. A
 Midas, Midaso. My
 Minerve, Minerva. My
 Minos, Minoo. My
 Minotaure, Minotaŭro. My
 Mithridate, Mitridato. Po
 Mnemosyne, Mnemosina. My
 Moab, Moab'. B
 Mahomet, Mahometo. R
 Molière, Moliero. L
 Moïse, Moseo. B
 Morphée, Morfeo. My

Naboth, Nabet'. B
 Nabuchodonosor,
 Nebukadnecar'. B
 Napoléon, Napoleono.. Po
 Narcisse, Narciso. My
 Nathan, Natano. B
 Nausicaa, Naŭsikaa. My
 Néhemie, Neĥejma. B
 Némésis, Nemezo. My
 Nephtali, Naftali'. B
 Neptune, Neptuno. My
 Nérée, Nereo. My
 Néron, Nerono. Po
 Nessus, Nesso. My
 Nestor, Nestoro. My
 Nestorius, Nestorio. R
 Newton, Neŭtono. Sc
 Noé, Noa'. B

Olivier, Olivero. L
 Omar, Omaro. Po
 Ophélie, Ophelia. L
 Orcus, Orko. My
 Oreste, Oresto. My
 Origène, Origeno. Ph
 Orion, Oriono. My
 Ormuzd, Mazdao. R
 Orphée, Orfeo. My
 Osiris, Oziriso. My
 Othello, Otelo. L
 Ovide, Ovidio. L

 Pallas, Palasa. My
 Pan, Pajno. My
 Pandore, Pandora. My
 Pantagruel, Pantagruelo. L
 Panurge, Panurgo. My
 Paris, Pariso. My
 Parques (les), Parkoj. My
 Pascal, Paskalo. Ph
 Pasiphaë, Pazifea. My
 Pégase, Pegazo. My
 Pélée, Peleo. My
 Pélops, Pelops'. My
 Pénates, Penatoj. R
 Pénélope, Penelopa. My
 Pépin, Pipino. Po
 Perceval, Percevalo. L
 Périclès, Periklo. Po
 Persée, Perseo. My
 Perséphone, Persefona. My
 Pétrarque, Petrarko. L
 Pétrone, Petronio. L
 Phébus, Febo. L
 Phèdre, Fedro. My
 Phidias, Fidio. A
 Philémon, Filemono. L
 Philomèle, Filomela. My
 Phlégéton, Flegetono. My
 Pindare, Plndaro. L
 Platon, Platono. Ph

Plaute, Plaŭto. L
 Pline, Plinio. Sc
 Plutarque, Plutarko. H
 Pluton, Plutono. My
 Plutus, Pluto. My
 Pollux, Polukso. My
 Polybe, Polibio. H
 Polyeucte, Polieŭkto. M
 Polyphème, Polifemo. My
 Pompée, Pompeo. M
 Ponce Pilate, Poncio Pilato. Po
 Poséidon, Pozidono. My
 Praxitèle, Praksitelo. A
 Priam, Priamo. My
 Priape, Priapo. My
 Procuste, Prokusto. My
 Prométhée, Prometeo. My
 Proserpine, Prozerpina. My
 Psyché, Psika. My
 Pygmalion, Pigmaliono. My
 Pyrame, Piramo. My
 Pyrrhon, Pirono. Ph
 Pyrrhus, Pirro. M
 Pythagore, Pitagoro. Ph

 Racine, Racino. L
 Rachel, Rahe'l. B
 Ramsès, Ramseso. Po
 Raphaël, Rafaelo. B
 Rébecca, Rebeka. B
 Régulus, Regulo. M
 Rémus, Remo. My
 Rémy, Remiço. R
 Röntgen, Rentgeno. Sc
 Rodrigue, Rodrigo. L
 Roland, Rolando. L
 Roméo, Romeo. L
 Romulus, Romulo. My
 Ruth, Rut'. B

 Salomé, Salomea. B
 Salomon, Salomono. B

Samson, Šimšon. *B*
Samuel, Samuelo. *B*
Sancho, Sančo. *L*
Sapho, Sapfa. *L*
Sarah, Sara. *B*
Sardanapale, Sardanapalo. *My*
Satan, Satano. *B*
Saturne, Saturno. *My*
Saül, Saulo. *B*
Schiller, Šillero. *L*
Scipion, Scipiono. *M*
Scylla, Scila. *My*
Sem, Šem'. *B*
Sémiramis, Semirama. *My*
Sénèque, Seneko. *Ph*
Shakespeare, Šekspiro. *L*
Sibylle, Sibilo. *R*
Sichem, Šešem'. *B*
Silène, Sileno. *My*
Sisyphé, Sizifo. *My*
Socrate, Sokrato. *Ph*
Soliman, Solimano. *Po*
Sophocle, Sofoklo. *L*
Sophonie, Cefanja. *B*
Sosie, Sozio. *L*
Spartacus, Spartako. *Po*
Stentor, Stentoro. *M*
Suétone, Suetonio. *H*
Sylla, Sullo. *Po*

Tacite, Tacito. *H*
Tantale, Tantaló. *My*
Tartufe, Tartufo. *L*
Télémaque, Telemako. *My*
Terpsichore, Terpsikora. *My*
Tertullien, Tertuliano. *R*
Thalie, Talia. *My*
Thémis, Temisa. *My*
Thémistocle, Temistoklo. *Po*
Thomas d'Aquin,
 Tomaso el Akvino. *Ph*

Tibère, Tiberio. *Po*
Tibulle, Tibulo. *L*
Tite-Live, Tito-Livio. *H*
Titien, Ticiano. *A*
Titus, Tito. *Po*
Tobie, Tobio. *B*
Tolstoï, Tolstoj'. *L*
Trajan, Trajano. *Po*
Tristan, Tristano. *L*
Triton, Tritono. *My*
Troilus, Troilo. *My*

Ulysse, Odiseo. *My*
Uranie, Urania. *My*
Urie, Urija. *B*

Valentinien, Valentiniano. *Po*
Valkyrie, Valkirio. *My*
Vašti, Vašti'. *B*
Velléda, Veleda. *R*
Vénus, Venusa. *My*
Verne J., Verno. *L*
Véronèse, Veronezo. *A*
Vespasien, Vespaziano. *Po*
Vesta, Vesta. *My*
Virgile, Vergilio. *L*
Voltaire, Voltero. *L*
Vulcain, Vulkano. *My*

Xénophon, Ksenofono. *M*
Xerxès, Kserkso. *Po*

Yahvé, Javeo. *B*
Yseult, Izolda. *L*

Zacharie, Zeharja'. *B*
Zamenhof, Zamenhof. *Šc*
Zéphyr, Zefiro. *My*
Zeus, Zeŭso. *My*
Zoroastre, Zoroastro. *R*

II. - PRÉNOMS - ANTAUNOMOJ

Les prénoms masculins se terminent par -o.

Les prénoms féminins, généralement dérivés des prénoms masculins se terminent par -ino ou par -a, la terminaison -ino tendant de plus en plus à être supplantée par la terminaison -a.

Ex. : **Jean, Johano ; Jeanne, Johana ou Johanino ; Jeanine, Johanina ; Jeannette, Johaneta.**

De plus, l'Espéranto possède deux suffixes : **ĉj** pour le masculin et **nj** pour le féminin qui s'ajoutent à la première ou à la seconde syllabe des noms pour en former les noms d'affection.

Ex. : **Joĉjo ou Johaĉjo signifie : Jeannot, Petit-Jean, Jean-Jean...
Jonjo ou Johanjo signifie : Jeanneton...**

Les prénoms présentés dans ce tableau sont généralement du genre masculin. Les dérivés féminins et les diminutifs pourront être formés suivant les exemples donnés ci-dessus. Certains prénoms spécifiquement féminins sont, bien entendu, présentés sous leur forme normale. Par exemple : **Adèle, Adela.**

**Abel, Habelo.
Achille, Akilo.
Adèle, Adela.
Adolphe, Adolfo.
Adrien, Adriano.
Agathe, Agata.
Aglæ, Aglaa.
Agnès, Agnesa.
Alain, Alano.
Albert, Alberto.
Albertine, Albertina.
Alexis, Aleksó.
Alexandre, Aleksandro.
Alfred, Alfredo.
Alice, Alica.
Alphonse, Alfonso.
Ambroise, Ambrozo.
Amélie, Amalia.
Anatole, Anatolo.
Anastase, Anastazio.**

**André, Andreó.
Angèle, Angela.
Angélique, Angelika.
Anne, Anna.
Annie, Annia.
Anselme, Anselmo.
Antoine, Antono.
Antoinette, Antoneta.
Antonin, Antoneno.
Aristide, Aristido.
Armand, Armando.
Arthur, Arturo.
Auguste, Aŭgusto.
Augustin, Aŭgusteno.
Aurélien, Aŭreliano.

Baptiste, Baptisto.
Barbara, Barbara.
Barthélemy, Bartolomeo.
Basile, Bazilo.**

Béatrice, Beatrica.
Benoit, Benedikto.
Bernard, Bernardo.
Bernardette, Bernardeta.
Bernardin, Bernardeno.
Berthe, Berta.
Bertrand, Bertrando.
Blaise, Blazo.
Blanche, Blanka.
Boris, Boriso.
Brice, Brico.
Brigitte, Brigita.
Bruno, Bruno.

Camille, Kamilo.
Carmen, Karmena.
Caroline, Karolina.
Catherine, Katerina.
Cécile, Cecila.
Célestin, Ĉelesteno.
Céline, Celina.
Charles, Karlo.
Charlot, Ĉarloto.
Christian, Kristiano.
Christophe, Kristoforo.
Claire, Klara.
Claude, Klaŭdo.
Clémence, Klementa.
Clément, Klemento.
Clémentine, Klementena.
Clotilde, Klotilda.
Colette, Koleta.
Constant, Konstanto.
Constantin, Konstanteno.
Crépin, Krepeno.
Cyprien, Cipriano.
Cyrille, Cirilo.

Damien, Damiano.
Daniel, Danieleo.
David, Davido.
Denis, Denizo.

Désiré, Deziderato.
Diâne, Dlana.
Didier, Dezidero.
Dominique, Dominiko.
Dorothée, Dorotea.

Edgar, Edgaro.
Edith, Edita.
Edmond, Edmondo.
Edouard, Eduardo.
Eléonore, Eleonora.
Eliane, Eliana.
Elie, Elio.
Elisabeth, Elizabeta.
Elvire, Elvira.
Emile, Emilo.
Emilie, Emilia.
Emilien, Emiliano.
Emma, Emma.
Emmanuel, Emanuelo.
Eric, Eriko.
Ernest, Ernesto.
Esther, Estera.
Etienne, Stefano.
Eugène, Eŭgeno.
Eustache, Eŭstako.
Evariste, Evaristo.
Eve, Eva.
Eveline, Evelina.

Fanny, Fanja.
Félicien, Feliciano.
Félicité, Felicita.
Félix, Felikso.
Ferdinand, Ferdinando.
Fernand, Fernando.
Firmin, Firmiano.
Florent, Florento.
Florentin, Florenteno.
Fortuné, Fortunato.
François, Francisko.
Frédéric, Frederiko.

Gabriel, Gabrielo.
Gaétan, Gaetano.
Gaspard, Gasparo.
Gaston, Gastono.
Gatien, Gaciano.
Geneviève, Genoveva.
Georges, Georgo.
Gérard, Gerardo.
Germain, Germano.
Gertrude, Gertruda.
Gervais, Gervazo.
Gilbert, Gilberto.
Gilles, Gilo.
Giselle, Gizela.
Godefroy, Godfredo.
Gontran, Gontrano.
Gonzague, Gonzago.
Grâce, Gracia.
Grégoire, Gregoro.
Guillaume, Vilhelmo.
Gustave, Gustavo.
Guy, Vito.

Hans, Johano.
Hector, Hektoro.
Hélène, Helena.
Henri, Henriko.
Hermann, Hermano.
Hippolyte, Hipolito.
Honoré, Honorato.
Hortense, Hortensa.
Hubert, Huberto.
Hugues, Hugo.
Humbert, Humberto.

Ida, Ida.
Ignace, Ignaco.
Irène, Irena.
Irénée, Ireneo.
Irma, Irma.
Isabelle, Izabela.

Isidore, Izidoro.
Ivan, Johano.

Jacqueline, Jakelino.
Jacques, Jakobo, Jakvo.
Jean, Johano.
Jérôme, Jeromo.
Joseph, Jozefo.
Jules, Julo.
Julie, Julia.
Julien, Juliano.
Juliette, Julieta.
Justin, Justeno.

Lambert, Lamberto.
Laure, Laŭra.
Laurence, Laŭrenco.
Laurent, Laŭrenco.
Laurette, Laŭreta.
Lazare, Lazaro.
Léo, Leo.
Léon, Leono.
Léonard, Leonardo.
Léonore, Leonora.
Léonte, Leonto.
Léontine, Leontena.
Léopold, Leopoldo.
Lily, Lilia.
Livie, Livia.
Louis, Luizo.
Luc, Luko.
Lucie, Lucia.
Lucien, Luciano.
Lucile, Lucila.
Lucrèce, Lukrecio.
Ludovic, Ludoviko.
Lydie, Lidia.

Madeleine, Magdalena.
Marc, Marko.
Marcel, Marcelo.
Marcelin, Marceleno.

Margot, Greta.
Marguerite, Margareta.
Marie, Maria.
Marius, Mario.
Marthe, Marta.
Martial, Marcialo.
Martin, Marteno.
Mathieu, Mateo.
Mathilde, Matilda.
Maurice, Maŭrico.
Max, Makso.
Maxime, Maksimo.
Maximilien, Maksimiliano.
Médard, Medardo.
Mélanie, Melania.
Michel, Mikaelo.
Micheline, Mikaelena.
Mireille, Mirejla.
Modeste, Modesta.
Monique, Monika.

Napoléon, Napoleono.
Narcisse, Narciso.
Nathalie, Natalia.
Nicolas, Nikolao.
Nicole, Nikola.
Nestor, Nestoro.
Nina, Ninon, Nina.
Norbert, Norberto.

Octave, Oktavo.
Odette, Odeta.
Odile, Odila.
Olga, Olga.
Olive, Olivio.
Olivier, Olivero.
Omer, Omero.
Opportune, Oportuna.
Oscar, Oskaro.

Pascal, Paskalo.
Patrick, Patriko.

Paul, Paŭlo.
Paulette, Paŭleta.
Paulin, Paŭleno.
Pélagie, Pelagia.
Perpétue, Perpetua.
Pétronille, Petronila.
Philibert, Filiberto.
Philippe, Filipo.
Philomène, Filomena.
Pie, Pio.
Pierre, Petro.
Placide, Placido.
Prosper, Prospero.

Rachel, Raĥela.
Raoul, Raulo.
Raphaël, Rafaelo.
Raymond, Rajmondo.
Régine, Reĝina.
Rémy, Remiĝo.
Renaud, Rejnaldo.
René, Renato.
Richard, Rikardo.
Robert, Roberto.
Roch, Roko.
Rodolphe, Rudolfo.
Rodrigue, Rodrigo.
Roger, Roĝero.
Roland, Rolando.
Romain, Romeno.
Romeo, Romeo.
Rosalie, Rozalia.
Rose, Roza.
Roxane, Roksana.

Sabine, Sabina.
Salomon, Salomono.
Sarah, Sara.
Saturnin, Saturneno.
Sébastien, Sebastiano.
Séraphin, Serafino.

Serge, Sergo.
Sidonie, Sidonia.
Siméon, Simeono.
Simon, Simono.
Solange, Solanga.
Sophie, Sofia.
Sosthène, Sosteno.
Stanislas, Stanislao.
Stéphane, Stefano.
Suzanne, Suzana.
Sylva, Silva.
Sylvaine, Silvana.
Sylvestre, Silvestro.

Théodore, Teodoro.
Théophile, Teofilo.
Thérèse, Tereza.

Thierry, Tjerio.
Thomas, Tomaso.
Urbain, Urbano.
Ursule, Ursula.
Valentin, Valenteno.
Valérie, Valeria.
Véronique, Veronika.
Victoire, Viktoria.
Victor, Viktoro.
Victorien, Viktoriano.
Victorin, Viktoreno.
Vincent, Vincenzo.
Violette, Violeta.
Virginie, Virginia.
Yveline, Ivelina.
Yves, Ivo.

MUSIQUE

A. — GAMME. GAMO

Deux systèmes partiellement internationaux sont en présence :

A	B	C	D	E	F	G
la	si	do	re	mi	fa	sol

B. — DIESES - BEMOLS. DIESOJ - BEMOLOJ

G $\sharp$ sol dièse = G is (go is).

Gx sol double dièse = G isis.

G $\flat$ sol bémol = G be.

G $\flat\flat$ sol double bémol = G bebe.

Bekvadrato = bécarre. $\sharp$

C. — VALEUR DES NOTES

Ronde, plennoto.

Blanche, duonnoto.

Noire, kvaronnoto.

Croche, okonnoto.

Double-croche, deksexonnoto.

Triple-croche, tridekduonnoto.

Pause, plensilento.

Demi-pause, duonsilento.

Soupir, kvaronsilento.

Demi-soupir, okonsilento.

Quart de soupir, deksexonsilento.

Huitième de soupir, tridekduonsilento.

D. — CLEFS. KLEOJ

Clef de sol, G-kleo.

Clef d'ut, C-kleo.

Clef de fa, F-kleo.

E. — INTERVALLES. INTERVALOJ

En français nous parlons de : « seconde, tierce, quarte, quinte, sixte, septième, octave, neuvième, etc., ou d'intervalles de deux, trois, huit, neuf... degrés ».

En Espéranto nous pouvons former par addition de la finale -t- aux noms de nombre la série régulière : (unuto = intervalle nul), duto, trito, kvarto, kvinto, sesto, septo, okto, naŭto, dekto, dek-unuto, dek-duto, etc.

Cependant pour les intervalles de 2, 3, 6, 7 et 8 degrés, il existe aussi les termes internationaux : sekundo, terc(i)o, seksto, septimo, oktavo.

F. — COMPOSITIONS A PLUSIEURS PARTIES KOMPONAĴOJ KUN PLURAJ PARTOJ

En français nous parlons de : « solo, duo, trio, quatuor (et quartette), quintette, sextuor, septuor... ».

En Espéranto la syllabe -tet- ajoutée aux noms de nombre permet de dire : unuteto, duteto, triteto, kvarteto, kvinteto, sesteto, septeto, okteto, naŭteto...

L'Espéranto pour les trois premiers peut aussi dire : solo, dueto, terceto.

G. — GROUPES DE NOTES

Au français : « triolet, sextolet » correspond en Espéranto : triolo, sesolo ; on forme tout aussi régulièrement : duolo, kvarolo.

Nota. — Por pli da detaloj konsultu : M.C. Butler kaj F. Merrick. Muzika Terminaro. U.E.A. 1944.

LES CRIS ET LES BRUITS

A. — L'HOMME

L'homme parle et fait du bruit, mais il écoute.

La homo parolas kaj bruas, sed li aŭskultas.

L'homme

appelle, vokas.

blèse, lispas.

chante, kantas.

chuchote, flustras.

fait claquer la langue ou les

lèvres, ŝmacas.

crache, kraĉas.

éternue, ternas.

s'étrangle (de rire...), sufokiĝas

(pro rido).

se gargarise, gargaras.

gémit, ĝemas.

grasseye, kartavas.

grince (des dents), grincas (per

la dentoj).

grogne, grommelle, grumblas.

halète, anhelas.

a le hoquet, singultas.

ioule ou jodle, jodlas.

se lamente, lamentas.

murmure, murmuras.

nasille, nazparolas.

râle, stertoras.

éclate de rire, ekridas.

rit, ridas.

rit aux éclats, ridegas.

ronchonne, grumblas.

ronfle, ronkas.

rote, ruktas.

siffle, fajfas.

tousse, tusas.

vagit, ĝemetas.

a une voix éraillée, grakas.

a une voix rauque, raŭkas.

vocifère, kolerkrias, blekas.

zézaye, lispas.

Remarque : Voir aussi les interjections.

B. — LES ANIMAUX

Les animaux crient,	la bestoj blekas.
L'abeille bourdonne,	abelo zumas.
L'aigle trompette, glapit,	aglo kriĉas.
L'alouette grisolle,	alaŭdo tril(ad)as.
L'âne brait,	azeno iaas.
L'autour huit,	akcipitro kriĉas.
Le bœlier blatère,	virŝafo blateras *.
Le bœuf mugit, beugle, meugle,	bovo muĝas.
Le buffle souffle, beugle,	bubalo blovas, muĝas.
Le canard cancan, nasille,	anaso kvakas, nazosona.
Le cerf brame,	cervo muĝas.
Le chacal jappe,	ŝakalo jelpas.
Le chameau blatère,	kamelo blateras.
Le chat miaule, ronronne,	kato miaŭas, ronronas.
Le chat-huant hue,	sirnio ululas.
Le cheval hennit,	ĉevalo henas.
La chevêche ulule,	noktuo ululas.
La chèvre bêle,	kapro mekas.
Le chien aboie, jappe, gronde,	hundo bojas, jelpas, graŭlas,
hurle, hurle à la mort,	hurlas, tirbojas ou hoĵlas.
La cigale crisse,	cikado ĉirpas.
La cigogne claquette,	cikonio klak(et)as.
La colombe roucoule,	kolombo rukulas.
Le coq chante, coquerique,	koko kantas, kokerikas.
Le corbeau croasse,	korvo grakas.
Le coucou fait coucou,	kukolo kukuas.
Le crapaud flûte,	bufo flutas.
Le crocodile lamente,	krokodilo lamentas.
Le cygne siffle, trompette,	cigno siblas, trumpetas.
Le dindon glougloute,	meleagro gluglas.
L'effraie ulule,	strigo ululas.
L'éléphant barrit,	elefanto trumpas.
Le faisan criaille,	fazano kriaĉas.
Le faon râle,	cervido stertorblekas.
Le faucon glapit,	falko kriĉas.
Le geai cajole,	garolo kaĵolblekas.
La gélinotte glousse,	tetrao klukas.
La grenouille coasse,	rano kvakas.
Le grillon crisse,	grilo ĉirpas, grincas.

La grue trompette, glapit, cra-
que,

Le hibou hue,

L'hirondelle gazouille,

L'hyène hurle,

Le jars jargonne,

Le lièvre vagit,

Le lion rugit,

Le loup hurle,

Le merle siffle,

Le moineau pépie, fait cui-cui,

La mouche bourdonne,

La mouette grince,

Le mouton bêle,

L'oie criaille, siffle, cacarde,

L'ours gronde, grogne,

Le paon criaille,

La perdrix cacabe,

Le perroquet parle,

La pie jacasse,

Le pigeon roucoule,

La pintade criaille,

Le porc grogne,

La poule glousse, caquette,

Le poussin pépie,

Le renard jappe,

Le rhinocéros barète,

Le rossignol chante, trille,

Le sanglier grommelle, nasille,

Le serpent siffle,

La souris grignotte (*en rongant*),

Le taureau mugit,

La tourterelle gémit, roucoule,

Le vanneau pépie,

gruo trumpetetas, kričas, krakas.

strigo ululas.

hirundo babilas, pepas.

hieno hurlas.

ansero jargonblekas.

leporo ĝemetas.

leono roras *.

lupo hurlas.

merlo fajfas.

pasero pepas, kvivitas.

muŝo zumas.

mevo knaras.

ŝafo beas.

anserino kriačas, siblas, gakas.

urso grumblas.

pavo kriačas.

perdriko kakabas *.

papago parolas.

pigo kričas.

kolombo rukulas.

numido kriačas.

porko gruntas.

kokino klukas, gakras.

kokido pepas.

vulpo jelpas.

rinocero trumpas.

najtingalo kantas, trilas.

apro grumblas, nazosonas.

serpento siblas.

muso cincas.

taŭro muĝas.

turto kveras, rukulas.

vanelo kvikas.

C. — LA TECHNIQUE

a) Explosions (eksplodoj).

Claquar : klaki ; **craquer**, **détoner** : kraki ; **éclater** (pétard...) : knali.

b) Sonneries (sonoradoj).

Tinter, **cliqueter**, **trembler** (vitres) : tinti ; **s'entrechoquer** (verres, armes) : klaktinti ; **être strident** : stridi.

c) Frottements (frotadoj).

Grincer (plume, roue), **craquer** (neige, meuble), **crier** (cuir) : knari.
Crisser (gravier, pneus) : grinci.
Râcler, **gratter** : skrapi, grati.
Râper : raspi.

d) Bruits sourds (obtuzaj bruoj).

Ronronner (moteur), **vrombir** (avion) : zumegi.
Rouler avec fracas, **gronder** (canon) : tondri.

D. — LA NATURE

Le vent siffle : siblas.
L'arbre bruisse : susuras.
L'orage tonne, gronde : tondras.
L'eau clapote : plaŭdas.
Le ruisseau gazouille : lirlas.

INTERJECTIONS

a) Pour appeler.

Hé! he ! ; **holà!** he ho !

Pour attirer l'attention. Hé! he !

Plus vivement que le précédent. Holà! he ho !

Pour appeler de loin. Holà! hola ! ; **hé là, vous!** ho vi ho ! ; **hou hou!** uhu !
hu ho hu !

Appel des marins. Ohé! hoj ! ho hoj !

Pour appeler un garçon... Psitt! hep ! ts !

Pour appeler au téléphone. Allô! ha lo !

b) Pour chasser.

Va-t'en! for ! ; **décampe!** for de tie çi !

Pour faire avancer un cheval, chasser un bœuf. Hue! hoto !

Pour chasser un oiseau, un chien. Frr! huš !, **hou!** tju !

c) Pour pousser à une action.

Pour endormir un enfant. Do do! baj baj ! lu lu !

Pour approuver un acteur. Bis! bis !

Pour faire taire. Chut! çit ! šš !

Pour mettre en route. En route! ek !

Pour arrêter quelqu'un. Halte! halt !

Pour arrêter une machine. Stop! stop !

Pour encourager. Allons! **Hardi!** hej !

Pour appeler à l'aide. Au secours! help !

Au voleur! štel ! štel !

Au feu! fajr !

Pour faire sauter. Hop! hop !

Pour conjuguer les efforts. Ho hisse! ho ruk ! ; **ahan!** ruk !

d) Pour exprimer les sentiments.

Affirmation. **Ouï ! jeș ! ; si ! si fait ! sed jes ! jes ja ! ; bien sûr ! ja !**

Etonnement, surprise. **Ah ! ha !, Ha ! ha !**

Ironie, rire. **Ahah ! haha !**

Vivacité du sentiment. **Oh ! ho !**

Douleur subite. **Aïe !, ouille ! aj !, huj !**

Incrédulité. **Bah ! ba !**

Trouble, embarras. **Ah ! cà alors ! be !**

Désapprobation. **A bas ! bas !**

Sensation de froid. **Brrr ! brr !**

Léger doute, désapprobation légère. **Eh ! tiens ! ej ! ; là ! là ! ej ! ej !**

Dégoût, blâme. **Pouah !, fi ! fi !, pu !**

Lassitude. **Ouf ! (fu !), uf !**

Rire contenu. **Hon ! hon ! fu !**

Quand on préfère se taire, quand on est gêné, quand on veut signaler sa présence.

Hum ! hm !

Peur. **Hou ! hu !**

Regret. **Ah ! oj !**

Regret plus vif. **Ah !**

Grande joie et approbation. **Hourra ! hura !**

Pour commencer ou finir une conversation. **Eh bien !, allons ! nu !**

Désinvolture. **Pa !, peuh ! pa ! pa !**

Chute inattendue. **Poum ! pum !, bum !**

Pour calmer. **Tout doux !, là ! là ! tpr !**

Danger. **Attention !, gare !, là ! là ! lo !**

Négation. **Non ! ne ! (prononcer le e très tiré) : no ! ***

Douleur. **Hélas ! malheur à nous ! ho ve ! Ve al ni !**

Nota. — La plupart de ces interjections sont tirées de la Plena Gramatiko et proviennent de Zamenhof.

ABRÉVIATIONS

a) Abréviations Françaises et Espérantos.

a.m. ante meridiem (avant midi),	antaŭtagmeze	atm.
av.J.C. avant Jésus-Christ,	antaŭ Kristo	a.K.
ap.J.C. après Jésus-Christ,	post Kristo	p.K.
c/o care of (aux soins de),	per adreso	p.a.
C.C.P. Compte chèque postal,	Poŝta Ĉekkonto	P.ĉ.k. *
Cf. conférez,	komparu	kp.
C-ie. compagnie,	kompanio	K-io.
C.Q.F.D. Ce qu'il fallait démontrer,	Kio estis demonstranda	K.E.D. *
D-r Docteur,	Doktoro	D-ro.
D-r Docteur,	Doktorino	D-rino
Ed. éditeur,	eldoninto	eld.
etc. et caetera,	kaj tiel plu	ktp.
	kaj cetere	k.c.
	kaj simile	k.s.
	kaj aliaj	k.a.
Ex. exemple,	ekzemplo	Ekz.
G.M.T. Greenwich Mean Time,	Grinviĉa Meza Tempo	G.M.T.
i.e. id est (c'est-à-dire),	tio estas	t.e.
M. Monsieur,	Sinjoro	S-ro
M-me Madame,	Sinjorino	S-ino
M-lle Mademoiselle,	Fraŭlino	F-ino
N.B. Nota bene (notez bien),	Notu bone	N.B.
N.D.L.R. Note de la Rédaction,	Noto de la Redakcio	N.D.L.R.
N° numéro,	numero	n-ro
O.N.U. Organisation des Nations Unies,	(Organizo de la) Unuiĝintaj Nacioj	U.N.

p. <i>page,</i>	paĝo	p.
P.S. <i>post-scriptum,</i>	posta skribo	P.S.
p.m. <i>post meridiem (après-midi),</i>	posttagmeze	ptm.
P.T.T. <i>Postes, télégraphe, téléphone,</i>	Poŝto, telegrafo, telefono	P.T.T.
R.P. <i>Révérend Père,</i>	Reverenda Patro	R. P.
S.D.N. <i>Société des Nations,</i>	Ligo de Nacioj	L.D.N.
sh. <i>shilling,</i>	ŝilingo	ŝ
T.S.V.P. <i>Tournez s'il vous plaît,</i>	Bonvolu turni	b.t.
U.N.E.S.C.O. <i>United Nations Educational Scientific and Cultural Organisation,</i>	Organizo de Unuiĝintaj Nacioj por Eduko, Scienco kaj Kulturo	
& <i>et,</i>	U.N.E.S.C.O. aŭ Unesko.	
	kaj	k.

b) Abréviations en Espéranto seulement.

<i>à peu près, proksimume</i>	proks.	<i>Fahrenheit, Farenhejta</i>	F.
<i>Académie, Akademio</i>	Ak.		
<i>au lieu de, anstataŭ</i>	anst.	<i>illustré, ilustrita</i>	il.
		<i>Ingenieur, Ingeniero</i>	Ing.
<i>camarade, kamarado</i>	k-do.		
<i>carte postale, poŝtkarto</i>	pk.	<i>ouvrier, laboristo</i>	lab.
<i>cent, centime, cendo, centimo</i>	c.	<i>Président, Prezidanto</i>	Prez.
<i>centésimal (= centigrade),</i>		<i>Professeur, Profesoro</i>	Prof.
<i>centezimala</i>	C.	<i>proprement dit, propre dirita</i>	p.d.
<i>coidéaliste, samideano</i>	S-ano		
<i>coupon-réponse international,</i>		<i>Rédacteur, Redaktoro</i>	Red.
<i>respondukpono</i>	rpk.	<i>remarque, rimark(ig)o</i>	rim.
		<i>respectivement, respektive</i>	resp.
<i>Délégué, Delegito</i>	Del.		
<i>Directeur, Direktoro</i>	Dir.	<i>secrétaire, sekretario</i>	sek.
<i>dit..., tiel nomata</i>	t.n.		
		<i>timbre-poste, poŝtmarko</i>	pm.
<i>entre autres, inter aliaj</i>	i.a.	<i>traducteur, tradukinto</i>	trad.
<i>environ, ĉirkaŭ</i>	ĉ.	<i>trésorier, kasisto</i>	kas.
<i>estimé, honoré, estimata</i>	Est.		
<i>et, kaj</i>	k.	<i>veuillez, bonvolu</i>	bv.
<i>exemplaire, ekzemplero</i>	ekz-ro	<i>volume, volumo</i>	vol.
		<i>voyez, vidu</i>	v.

c) Abréviations spéciales.

Chiffres Romains-Romaj Ciferoj,

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1	2	3	4	5	6	7	8	9
X	L	C	D	M				
10	50	100	500	1 000				

d) Dates (Datoj).

Devant la multiplicité des coutumes nationales ou particulières voici un système qui est à la fois clair, immédiatement compréhensible et pratique.

Les mois représentés par leurs trois premières lettres en majuscules : JAN, FEB, MAR, APR, MAJ, JUN, JUL, AUG, SEP, OKT, NOV, DEC.

Les dates : 5FEB61, 14MAJ23, 14JUL50 (écrire sans espace point ou trait).

e) Langues (Lingvoj).

Allemand, Germana	G	Japonais, Japana	J
Anglais, Angla	A	Latin, Latina	L
Espagnol, Hispana	H	Polonais, Pola	Pl
Espéranto	E ou E-o	Portugais, Portugala	P
Français, Franca	F	Russe, Rusa	R
Italien, Itala	I	(internacia lingvo),	I.L.

f) Points cardinaux (Ĉefdirektoj).

E : Oriento (Easto)
 N : Nordo
 S : Sudo
 W : Okcidento (Uesto)

TABLE DE L'APPENDICE

Pages

Sciences	III
<p>I. UNITÉS DE MESURES. <i>Préfixes III. Unités géométriques III. Unités de masse V. Unités de temps V. Unités mécaniques VI. Unités électriques et électromagnétiques VII. Unités calorifiques VIII. Unités optiques VIII.</i></p> <p>II. VOCABULAIRE SCIENTIFIQUE ET TECHNIQUE. <i>Affixes généraux IX. Zoologie et botanique X. Chimie XI-XV, (tableau des éléments XII-XIII). Médecine XVI.</i></p>	
Géographie	XVII
<p><i>Pays et habitants XVII. Fleuves, rivières, montagnes XXVI. Villes XXX.</i></p>	
Noms et Prénoms	XXXIV
<p><i>Noms propres XXXIV. Prénoms XLI.</i></p>	
Musique	XLVI
Cris et Bruits	XLVIII
<p><i>L'homme XLVIII. Les animaux XLIX. La technique LI. La nature LI.</i></p>	
Interjections	LII
Abréviations	LIV

IMPRIMERIE MODERNE

43, Rue Voltaire, AGEN

— Février 1961 —

Dépôt légal n° 453 (1er trim. 1961)

E. F. E. n° 02